

นวนิยายรักร่วมเพศชายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ :
การศึกษาเชิงวิเคราะห์

ปริญญาานิพนธ์
ของ
อรรถวุฒิ มุขมา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
กุมภาพันธ์ 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นวนิยายรักร่วมเพศชายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ :
การศึกษาเชิงวิเคราะห์

บทคัดย่อ
ของ
อรรถวุฒิ มุขมา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
กุมภาพันธ์ 2546

อรรถวุฒิ มุขมา. (2546). *นวนิยายรักร่วมเพศชายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์: การศึกษาเชิงวิเคราะห์*. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ , ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คูทวีกุล.

ปรินญานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ ในด้านองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ วิเคราะห์ตัวละครเชิงจิตวิทยา ความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม และสุนทรียภาพทางภาษา เพื่อชี้ให้เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีลักษณะเด่นในด้านต่างๆ ดังกล่าว จึงได้รับความสนใจและการตอบรับจากมหาชนอย่างแพร่หลายในช่วงปีพ.ศ. 2538-2542

ผลการวิจัยพบว่าเรื่อง “ซากดอกไม้” เป็นนวนิยายรักร่วมเพศชายแนวสังคมนิยม สะท้อนภาพชีวิตของกลุ่มเกย์ตามการให้คำนิยามของสังคม เนื้อหาเป็นการเสนอเรื่องราวของเกย์ฐานะดีคนหนึ่งที่ต้องดำเนินชีวิตแบบอัตลักษณ์เพศชายตามบรรทัดฐานของสังคม ต้องแต่งงานมีครอบครัว เพื่อรักษาหน้าตาชื่อเสียง และเกียรติยศของวงศ์ตระกูล แต่การทำตามบรรทัดฐานนั้นก็ไม่ได้ประสบผลสำเร็จ เกย์ไม่สามารถรักษาสถาบันครอบครัวของตนไว้ได้เมื่อภรรยาล่วงรู้ความจริง เมื่อเกย์หลุดพ้นจากพันธะทางสังคมจึงเป็นอิสระก้าวเข้าสู่โลกของเกย์อย่างเต็มตัวและหลงใหลอยู่ในวังวนของโลกยั่วยุแห่งเกย์อย่างถอนตัวไม่ขึ้น ตราบจนวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

จุดเด่นของนวนิยายเรื่องนี้ อยู่ที่การนำเสนอแก่นหลักของเรื่องโดยเผยถึงโลกอันลึกลับซ่อนเร้นของชาวเกย์ โครงเรื่องหลักเป็นการแสดงวิวาทะในเรื่องความประพฤติของเกย์และการรับผิดชอบต่อบรรทัดฐานของสามีเกย์และภรรยาหญิงแท้ มีการสร้างผู้ฟังเรื่องเล่าโดยเรียก “ผู้อ่าน” ว่า “คุณผู้ชม” เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่าเรื่องกับผู้อ่าน ทำให้ดูเหมือนว่าผู้อ่านได้ชมการแสดงละครชีวิตชาวเกย์อย่างดูเด็ด เข้มข้นเร้าอารมณ์ความรู้สึก การนำเสนอพฤติกรรมของตัวละครส่วนใหญ่มักจะแสดงอารมณ์การกระทำที่ก้าวร้าวต่อกัน ส่งผลทำให้สารนั้นมีความเด่นชัดรุนแรง ตัวละครเอกรักร่วมเพศชายถูกสร้างขึ้นให้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ สุดท้ายก็วายชนม์ได้รับผลกระทบที่ก่อขึ้นอย่างสาสม อันเป็นการปิดฉากชีวิตเกย์ที่ไม่สมควรเอาเยี่ยงอย่าง ส่วนตัวละครเอกฝ่ายหญิง ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของมนุษย์เพศหญิงที่ก้าวพลาดในการเลือกคู่ครอง จึงต้องทนชอกช้ำอยู่กับการผิดหวังเสียใจ ทั้งยังประสบมรสุมชีวิตเรื่องลูกจึงทำให้หญิงผู้นี้ดำรงสู่ห้วงทุกข์ทวิคูณ การสะท้อนภาพชีวิตสังคมชาวเกย์ ผู้เขียนสะท้อนโลกภายในของคนกลุ่มนี้ได้อย่างคมชัดลึกซึ้งที่มีมิติรอบด้านและมีสีสัน สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม และร่วมสมัยกับผู้อ่าน ในด้านลีลาภาษา ผู้เขียนนำคำภาษาเกย์และคำผรุสวาทให้ตัวละครกล่าวเจรจากระทบกระทั่งแบบเหน็บแนมกันอย่างรุนแรง มีบทกวีฉันทลักษณ์บรรยายให้เห็นภาพอย่างชัดเจน กระตุ้นเร้าผัสสาณ์ผู้อ่านได้อย่างเข้มข้น ทั้งยังสามารถนำคำภาษาพูดมาผสมกับภาษาในการประพันธ์ได้อย่างแนบเนียน มีหลายบทหลายตอนผู้เขียนใช้สำนวนโวหารสร้างบรรยากาศและจินตภาพอย่างพิสดารพรรณราย ทำให้ผู้อ่านสามารถสัมผัสอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร เป็นการส่งสารผ่านวรรณศิลป์อย่างลึกซึ้งและสะเทือนใจ นอกจากนี้สารที่ผู้เขียนนำเสนอ นั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้นวนิยายเรื่องนี้ทำหน้าที่ดูจลึงแหม่มโนธรรมสามารถส่งผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของผู้อ่านอย่างหลากหลายอีกด้วย

"SAAK DOKMAI", A NOVEL ABOUT MALE HOMOSEXUALITY BY
VERAWAT KANOKNUKROH : AN ANALYTICAL STUDY

AN ABSTRACT
BY
ATTAWUTH MUKMA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Thai
at Srinakharinwirot University
February 2003

Attawuth Mukma. (2003). *"Saak Dokmai", A Novel about Male Homosexuality by Verawat Kanoknukroh : an Analytical Study*. Master thesis, M.A. (Thai). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Ruenruthai Sujjapun, Asst. Prof. Somkiat Khuthaweekul.

The purposes of this thesis were to study and analyze the novel entitled "Sakk Dokmai" written by Verawat Kanoknukroh in terms of literary elements and techniques, psychological analysis of characters, relationship between the novel and the society, as well as language aesthetics in order to show that since the novel possessed the aforementioned characteristics, there were widespread public attention and response to this novel during 1995-1999.

The findings were that "Saak Dokmai" was a male homosexual realistic novel reflecting gays' lives defined by the society. It was a story of a well-to-do gay man leading his life of male identity by conforming the convention of the society, that is, getting married and settling down as a way to save his family's face and honor. However it was not successful. He could not save his family institution when his wife discovered the truth. As soon as he escaped from this social tie, he became free and completely stepped into the world of gays and was deeply-rooted enchanted in the gays' sexual cycles until the end of his life.

The distinguished feature of the novel lied in the presentation of the theme which revealed the mysterious world of gays. The main plot was presented through a conflict between gay's behaviors and a gay husband a straight wife's responsibility to the family. The narratee was called "the audience" instead of "the reader" as a means of establishing interaction between the narrator and the readers. The readers therefore, felt as though they had seen a drama about gays' lives, filled with strong empathy and emotions. Most characters were presented through aggressive action with reinforced the message. The central character who was a male homosexual was dramatized to behave delinquently and deserved to be punished and eventually die as a consequence of his own vicious actions, and ending an unacceptable gay's life. The female major character was characterized to represent a woman who wrongly took the plunge. She, accordingly, had been suffering sorrow and disappointment. Moreover, since she experienced a great loss of her child, she plummeted into sufferings. In reflection of the society of gays, the author reflected their internal world clearly-cut, deeply, well-rounded and vividly. This was in accordance with the real society and was contemporary with the readers. For language style, the author selected words used among gays and offensive words for characters to say with heavy and withering sarcasm. Love scenes were portrayed vividly, intensely stimulating the reader's senses. Additionally, spoken and literary languages were chosen and interwoven neatly.

The author made use of figurative languages in several parts to create atmosphere and imagery dazzlingly. The readers, therefore, could perceive what the characters were thinking or feeling. This technique deeply and emotionally delivered the message to the readers. Besides, the message the author presented was an important factor to allow the novel to serve as the call of morality and to affect the readers' emotions, thoughts and behaviors in various ways.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

นวนิยายรักร่วมเพศชายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ :
การศึกษาเชิงวิเคราะห์

ของ
นายอรรถวุฒิ มุขมา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์สายทิพย์ นุกูลกิจ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พรธาดา สุวัธนนิช)

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยกราบขอพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คูทวีกุล อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความรู้ความคิด และตรวจแก้ไขปริญญานิพนธ์เล่มนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ทำให้เกิดความรู้สึกรอบอุ้มอย่างมากที่ได้อาจารย์ทั้งสองท่านเป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์ ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะไม่เคยเป็นลูกศิษย์ แต่อาจารย์ก็รับคัมปริญญานิพนธ์เรื่องนี้ให้โดยไม่ปฏิเสธแต่อย่างใด น้ำใจอันไพศาลนี้ผู้วิจัยซาบซึ้งและจะไม่มีวันลืมในการเป็น “อาจารย์ของปวงชน” ของท่านตลอดไป

กราบขอพระคุณรองศาสตราจารย์สายทิพย์ นุกูลกิจ และอาจารย์พรชดา สุวัธนวิช กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาเสนอแนะแนวคิดที่มีคุณค่า ทำให้งานวิจัยเล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวคนธ์ จงตระกูล อาจารย์ที่เคารพรักของผู้วิจัย ถึงแม้ว่าปัจจุบันอาจารย์จะลาออกจากราชการแล้วก่อนกำหนด อาจารย์ก็ยังคอยเป็นกำลังใจ ถามไถ่ และช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ขัดเกลาภาษาของงานวิจัยเล่มนี้ให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งรองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ ที่คอยเป็นที่ปรึกษาระบายความในใจเรื่องต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยมีความสุข ไม่ท้อถอยในการทำวิจัยครั้งนี้

กราบขอพระคุณคณาจารย์ที่ผู้วิจัยเคยเป็นลูกศิษย์เมื่อครั้งศึกษาระดับปริญญาตรีที่ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา ตั้งที่ชะรักษ์ และอาจารย์สุชารัตน์ ศศิพัฒน์พงษ์ (สุชารัตน์ พงษ์แก้ว) แห่งภาควิชาภาษาไทย อาจารย์เยาวลักษณ์ แย้มอ่อน แห่งภาควิชาภาษาอังกฤษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ แห่งภาควิชาศิลปศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนัญชี กังคานนท์ แห่งแผนกตำราและคำสอน และคณาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยกรุงเทพอีกหลายท่านอันมิได้เอ่ยนามในที่นี้ อาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช แห่งคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์วัชรภรณ์ อาจหาญ แห่งภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รองศาสตราจารย์บุผา บุญทิพย์ แห่งภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง อาจารย์ชัชฌาภรณ์ แสงกระจ่าง นักเขียนและนักวิจารณ์ชื่อดัง ที่คอยเป็นกำลังใจ ปลอบโยนผสมเสียงหัวเราะ และให้คำปรึกษาแนะนำในส่วนที่จะช่วยได้ ผู้วิจัยซาบซึ้งถึงการมีเมตตาไมตรีของคณาจารย์ที่มีต่อลูกศิษย์คนนี้เสมอมาด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

เหนือกว่าสิ่งอื่นใด กราบขอพระคุณ “คุณพ่อและคุณแม่” ที่สนับสนุนการศึกษาของ “ลูก” ทุกวิถีทาง ด้วยความรักและปรารถนาดีเกินกว่าจะหาผู้ใดมาเปรียบได้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณาติสนิมิตรสหายทุกท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจ ผลักดัน ให้ทำงานวิจัยเล่มนี้ อย่างมีพลัง ทำให้มีความไฝ่ฝัน และมีความรัก จงงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีสมความตั้งใจ

อรธฤดี มุขมา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2 องค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์.....	16
แนวคิด.....	17
แนวคิดใหญ่.....	17
แนวคิดย่อย.....	17
โครงเรื่อง.....	18
โครงเรื่องใหญ่และโครงเรื่องย่อย.....	19
การเปิดเรื่อง.....	25
ความขัดแย้งหรือปมปัญหา.....	27
จุดสุดยอดของเรื่อง.....	33
การทวนเรื่อง.....	34
การคลายปม.....	35
การปิดเรื่อง.....	36
การใช้เหตุบังเอิญ.....	37
การเล่าเรื่อง.....	40
การเล่าเรื่องแบบบุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่า.....	41
การเล่าเรื่องโดยเรียกผู้อ่านว่า “คุณผู้ชม”.....	45
การดำเนินเรื่อง.....	48
ดำเนินเรื่องแบบเล่าเหตุการณ์และสถานที่สลับกันไปมา.....	48
ดำเนินเรื่องแบบย้อนต้นหรือย้อนกลับ.....	49
ดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน.....	49
ตัวละคร.....	50
ตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย.....	50
ตัวละครรองรักร่วมเพศชาย.....	50
ตัวละครเอกฝ่ายหญิง.....	51
ตัวละครรองฝ่ายหญิง.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ตัวละครรองฝ่ายชาย.....	51
มิติสถานที่.....	52
เรื่องเกิดที่ไหน (ลักษณะภูมิประเทศของสถานที่).....	52
ผู้เขียนเสนอภาพสถานที่อย่างไร (วิธีนำเสนอสถานที่).....	59
เหตุใดจึงเลือกสถานที่นั้น (หน้าที่ของสถานที่).....	60
มิติเวลา.....	64
มิติเวลาภายในตัวบท.....	64
เวลาของเรื่องแต่ง.....	64
เวลาของการเล่าเรื่อง.....	75
มิติเวลาภายนอกตัวบท.....	75
บทสนทนา.....	76
บทพูดเดี่ยวของตัวละคร.....	76
รูปแบบการใช้บทพูดเดี่ยว.....	77
บทพูดเดี่ยวที่รวมกับบทบรรยาย.....	77
บทพูดเดี่ยวที่แยกออกจากบทบรรยาย.....	77
การสร้างบทพูดเดี่ยว.....	78
บทพูดเดี่ยวแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร.....	78
บทพูดเดี่ยวสะท้อนภาพย้อนหลังของตัวละคร.....	80
บทพูดเดี่ยวแสดงทรรศนะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งของตัวละคร.....	81
บทพูดเดี่ยวเพื่อนำเสนอตัวละคร.....	82
บทพูดเดี่ยวแสดงพฤติกรรมของตัวละคร.....	82
บทพูดเดี่ยวเพื่อบรรยายเหตุการณ์ในเรื่อง.....	83
บทพูดเดี่ยวเพื่อบรรยายฉากให้เห็นภาพชัดเจน.....	83
บทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร.....	84
บทสนทนาที่ช่วยในการดำเนินเรื่อง.....	84
บทสนทนาช่วยบอกอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร.....	85
บทสนทนาเหมาะสมกับฐานะของตัวละคร.....	87
3	
วิเคราะห์ตัวละครเชิงจิตวิทยา.....	89
ตัวละครเอกกรักร่วมเพศชาย : ชาติชาครีต : ผู้ถ่ายทอดโลกสีลับซ่อนเร้นของชายชาว.....	90
ภูมิหลัง.....	90
กระบวนการกลายเป็นเกย์.....	92
สาเหตุการเป็นเกย์.....	92
การเริ่มรู้ตัวว่าเป็นเกย์.....	95

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การแน่ใจว่าตนเป็นเกย์.....	96
การดำเนินชีวิตในโลกจริง.....	96
จุดเปลี่ยนแปลงในชีวิต.....	98
ติดตามตาปรารถนาให้แต่งงาน.....	98
การแสวงหาคู่ครอง.....	99
การแต่งงานมีครอบครัว.....	102
การถูกค้นพบว่าเป็นเกย์.....	105
การหย่าร้างของชีวิตคู่.....	106
การเข้าสู่โลกของเกย์.....	107
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับรือัยเอกปริชญา รื้จ้ตวัน ทศนหน้.....	107
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับสืตที่รื้ก.....	112
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับชืษณะ สันติภาพ และจารุพล.....	116
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับรื้นท โกปาน สงคราม.....	124
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับกื้ก.....	130
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับณารื้น.....	132
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับสยายชัาว.....	136
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับเด็กแก่น.....	137
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับนายแพทยรื้จ้.....	138
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับนายพลกัาเนตและทัานผุ้หุ้ญิงนายิกา.....	141
ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครืตืกับจอมชัวญและบุตรท้ังสองคน.....	146
วาระสืตทัายห้างชืวิต.....	147
ตัวละครเอกฝัายหุ้ญิง : จอมชัวญ : บทบ้นทื้กชืวิตหุ้ญิงสวายคุชยายทั้กกลายพันรุ้.....	153
ภูมิหลัง.....	153
การมีคุ้รื้กอยู้กัอนลั้ว.....	153
การใช้ชืวิตคุ้กับสามีผุ้เพียบพร้อมด้วยคุณสมบัตื.....	154
การรื้บรื้ว่าสามีเป็นเกย์.....	155
การตัตสืนใจขอหยัารั้าง.....	156
ชืวิตและความรื้สื้กหลังการหยัารั้าง.....	157
ความทุ่ข้เศรั้าตายจาก.....	165
ตัวละครกับความไม่สมเหตุสมผลและความชัตแย้งกายในตัวบท.....	168
4 ความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม.....	171
สังคมของชาวเกย์.....	171
บาร์เกย์.....	172

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ชวนาเกย์.....	175
โรงนวดเกย์	179
นิตยสารเกย์	181
เด็กขายบริการทางโทรศัพท์	182
โครงการหมู่บ้านจัดสรรเกย์	183
โครงการช่วยเหลือสังคมของชาวเกย์.....	186
การมีเพศสัมพันธ์ของเกย์	186
ภาษาของเกย์	188
สถานภาพและบทบาทในสังคมของชาวเกย์	189
สังคมของชนชั้นสูง	190
ครอบครัวและการสมรส	191
การปฏิสังสรรค์ทางสังคม	195
การศึกษา	196
เศรษฐกิจการเงิน	196
อำนาจ	196
วัฒนธรรมทางวัตถุ	197
สื่อมวลชนกับกลุ่มชนชั้นสูง	197
สถานที่	198
ปัญหาสังคม.....	200
ปัญหาชายรักร่วมเพศในสังคมไทย.....	200
ปัญหาการหย่าร้าง	201
ปัญหายาเสพติด	202
ปัญหาอัตวิบาตกรรม	205
ปัญหาผู้ขายบริการทางเพศ	206
ปัญหาอาชญากรรม	207
ปัญหาโรคเอดส์	207
ปัญหาคนชั่วลอยนวล	209
ทัศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์และเกย์มีต่อสังคม	210
ทัศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์	210
ทัศนคติของสังคมทั่วไปที่มีต่อเกย์.....	210
ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อเกย์.....	211
ทัศนคติของผู้หญิงที่มีต่อเกย์.....	212
ทัศนคติของผู้ชายที่มีต่อเกย์.....	213
ทัศนคติของพวกโฮโมโฟเบีย.....	213

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4 (ต่อ)	ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคม.....	213
	ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคมทั่วไป.....	213
	ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้หญิง.....	214
	ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้ชาย.....	215
5	สุนทรียภาพทางภาษา.....	218
	การตั้งชื่อเรื่อง ชื่อบท และชื่อตัวละคร.....	218
	การตั้งชื่อเรื่อง.....	218
	ชื่อบท.....	220
	ชื่อตัวละคร.....	222
	การเล่นสัมผัส.....	223
	สัมผัสพยัญชนะ.....	223
	สัมผัสสระ.....	230
	การใช้ถ้อยคำ.....	234
	การใช้ภาษาเฉพาะกลุ่มเกย์.....	235
	การใช้คำภาษาพูด.....	239
	การใช้คำภาษาต่างประเทศ.....	248
	การใช้คำทางพุทธศาสนา.....	251
	การใช้คำความหมายแฝง.....	253
	การใช้คำแสดงกริยา.....	255
	การใช้คำบอกแสง สี เสียง.....	258
	การเล่นคำ.....	266
	การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม.....	273
	การใช้คำเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน.....	274
	การใช้สำนวน.....	276
	การใช้ความเปรียบ.....	280
	การใช้มนุษย์เป็นความเปรียบ.....	281
	การใช้ธรรมชาติเป็นความเปรียบ.....	284
	การใช้สัตว์และสิ่งที่ทำจากสัตว์เป็นความเปรียบ.....	286
	การใช้สิ่งเหนือธรรมชาติเป็นความเปรียบ.....	287
	การใช้อาหาร สิ่งของ สิ่งปฏิภูล และสิ่งเสพย์ติดเป็นความเปรียบ.....	288
	การใช้กริยาอาการและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครเป็นความเปรียบ.....	291
	การใช้สถานที่ในวรรณคดีเป็นความเปรียบ.....	293
	การใช้อวัยวะของมนุษย์เป็นความเปรียบ.....	293

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5 (ต่อ)	การใช้เสียงเป็นความเปรียบ.....	294
	การใช้สัญลักษณ์.....	294
	การใช้ดอกไม้เป็นสัญลักษณ์.....	295
	การใช้สีเป็นสัญลักษณ์.....	295
	การใช้นางฟ้าและเทพธิดาเป็นสัญลักษณ์.....	297
	การใช้สัตว์เป็นสัญลักษณ์.....	298
	“บท” กับการสร้างสุนทรียรสใน “ซากดอกไม้”.....	300
	บทชมความงาม.....	300
	บทกามวิจิตร.....	304
	บทดำว้า.....	306
	บทคร่ำครวญ.....	307
	บทอารมณ์ขัน.....	309
	บทเปรียบเทียบ.....	310
6	อิทธิพลของนวนิยายต่อกลุ่มผู้อ่าน	312
	กลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายรักร่วมเพศ	312
	กลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายจริงหญิงแท้	314
	ปฏิกิริยาของผู้อ่านต่อเรื่อง “ซากดอกไม้”	316
	“ซากดอกไม้” นวนิยายรักร่วมเพศชายแนวสัจนิยม	317
7	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	319
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	319
	อภิปรายผล	322
	ข้อเสนอแนะ	324
	บรรณานุกรม.....	325
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	332

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันจำนวนบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศนับวันยังมีมากขึ้น เรื่องนี้มีสาเหตุและปัจจัยหลายประการ ซึ่งเป็นกระบวนการของพฤติกรรมที่ซับซ้อนและลึกซึ้งยากที่คนทั่วไปจะเข้าใจ เหตุพื้นฐานอาจเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว หรือลักษณะทางกายภาพและสภาวะทางจิตของบุคคลนั้นๆ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมภายนอกก็ยังเป็นตัวแปรสำคัญอีกประการหนึ่งด้วย ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจึงได้รับความสนใจและตื่นตัวจากบุคคลทั่วไปเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้เป็นบิดามารดาได้พยายามหาวิธีป้องกันไม่ให้พฤติกรรมนี้เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัวของตน สื่อต่างๆ จึงมีบทบาทในการนำเสนอเรื่องราวเพื่อถ่ายทอดแง่มุมชีวิต สร้างความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจบุคคลเหล่านี้ พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา มีการเขียนบทความเกี่ยวกับพฤติกรรมนี้ลงในหนังสือพิมพ์และนิตยสารวารสารมากมาย มีการสนทนาแลกเปลี่ยนทัศนะในรายการโทรทัศน์ มีการโต้วาที มีการสัมมนาและอภิปรายในหมู่นักวิชาการกันอยู่บ่อยครั้ง เช่น เลี้ยงลูกอย่างไรไม่ให้เป็นเกย์ มาทำความรู้จักกับโฮโมเช็กชวล และแนวโน้มของวัยรุ่นชายกับการเป็นเกย์ เหล่านี้เป็นต้น

ในเมื่อสังคมมีบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ สมาชิกในสังคมก็ไม่อาจปฏิเสธและหลีกเลี่ยงการประสพพบพบกับบุคคลเหล่านี้ อาจจะเป็นสมาชิกครอบครัวเดียวกัน เป็นเพื่อนร่วมงาน ร่วมสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้ บางคนมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในสังคม บางคนมีความสามารถส่วนตัวที่โดดเด่นเป็นพิเศษ และบางคนสร้างปัญหาร้ายแรงในสังคม ดังนั้นเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยดี การพยายามทำความเข้าใจบุคคลประเภทนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น พฤติกรรมทางเพศที่เบี่ยงเบนนี้หาใช่โรคจิตและโรคประสาทไม่ “แต่ยังมีคนจำนวนไม่น้อยที่เข้าใจว่าการมีพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศเป็นเรื่องวิตถาร น่ารังเกียจ น่าขยะแขยง ทำให้ไม่อยากเข้าใกล้หรือติดต่อสื่อสารกับบุคคลผู้มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ” (ทิศ โชติวัฒนกุล. 2526 : 3)

อย่างไรก็ตาม การรับวัฒนธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลมาอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมไทยมีแนวโน้มที่จะยอมรับพฤติกรรมดังกล่าวมากขึ้น และ “เปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้เลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิตมากขึ้น ซึ่งทำให้พวกรักร่วมเพศเข้าสู่กิจกรรมทางสังคมต่างๆ มีการเปิดเผยตัว และมีการแสดงออกได้มากกว่าเดิม แต่คนในสังคมส่วนใหญ่ก็ยังคงตั้งข้อรังเกียจพวกรักร่วมเพศหรือเกย์อยู่ไม่น้อย เพราะว่าแนวคิดทั่วไปที่สังคมมีต่อเกย์ ยังติดตามความคิดความเชื่อแต่เดิมที่แฝงไปด้วยความรู้สึกลอกคิตและมักจะเสนอภาพของเกย์ในทางลบเสมอ” (บงกชมาศ เอกเอี่ยม. 2532 : 1-2)

การที่สมาชิกในสังคมมีบุคคลรักร่วมเพศรวมอยู่ด้วย นวนิยายซึ่งเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่ผู้แต่งใช้ข้อมูลจากสังคมเป็นวัตถุดิบในการสร้างเนื้อหาของนวนิยาย จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีนวนิยายที่นำเสนอภาพชีวิตของบุคคลรักร่วมเพศ ทั้งนี้เพราะ “นักเขียนเป็นผู้หนึ่งซึ่งอยู่ในแวดวงของวัฒนธรรมและระเบียบปฏิบัติต่างๆ ในสังคม นักเขียนย่อมจะได้รับหรือนำสิ่งเหล่านี้ไปเป็นวัตถุดิบในการเขียนเสมอ ดังนั้นลักษณะเนื้อหาและรูปแบบของงานจึงมักสะท้อนหรือเกี่ยวพันกับสภาพสังคมเป็นอย่างมาก” (เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. 2521 : 62)

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ เป็นเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจเรื่องราวชีวิตของ รักร่วมเพศชาย (เกย์) ซึ่งวีรวัฒน์เรียกคนกลุ่มนี้ว่า “ชายชาวดอกไม้” เป็นนวนิยายที่ได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่นักอ่านในช่วงปีพ.ศ. 2540 และก่อนหน้านั้นในปีพ.ศ. 2538-2539 “ซากดอกไม้” เคยตีพิมพ์เป็นตอนๆ ลงใน “นิตยสารผู้หญิง” มาแล้วก็ได้รับความสนใจจากผู้อ่านเป็นอย่างดี เห็นได้จากคำกล่าวของสำนักพิมพ์ดอกหญ้า. (2540 : ความรู้สึกและความคิดเห็นในซากดอกไม้) ว่า “คงนับเป็นความสำเร็จอีกก้าวของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ ผู้เขียนเรื่องนี้ที่ได้รับการกล่าวขวัญจากผู้อ่านอย่างอึ้งคะนึงเมื่อซากดอกไม้ลงตีพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสาร “ผู้หญิง” อาจเป็นเพราะเนื้อหาของนวนิยายเรื่องนี้ได้เผยโลกอีกด้านและซ่อนเร้นของชาวเกย์ “ไม่ธรรมดาด้วยสำนวนภาษา การดำเนินเรื่อง มุมมอง อารมณ์ และรายละเอียดของข้อมูลในเรื่อง” (สำนักพิมพ์ดอกหญ้า. 2540 : ความรู้สึกและความคิดเห็นในซากดอกไม้) นวนิยายเรื่องนี้จึงมีความน่าสนใจไม่แพ้นวนิยายรักร่วมเพศชายเล่มอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น ทางสายที่สาม ของกิริติ ชนา ประตุที่ ปิดตายและรูปทอง ของกฤษณา อโศกสิน ลูกรัก ของสุวรรณี สุคนธา ผู้หญิงยังอาย ของณรงค์ จันท์ เรื่อง วิมานเมฆ ของอาทิตย์ สุรทิน แก้อีทอง ของสัฟฟา และใบไม้ที่ปลิดปลิว ของทมยันตี

ความน่าสนใจของ “ซากดอกไม้” มิใช่อยู่ที่หนังสือเล่มนี้เป็นหนึ่งในบรรดานวนิยายที่ส่งเข้าประกวดรางวัลซีไรต์ประจำปี 2540 เพียงอย่างเดียว แต่น่าจะอยู่ที่เนื้อหาที่วีรวัฒน์นำเสนอ นวนิยายเรื่องนี้โดดเด่นในแง่ความพยายามที่จะเปิดเผยโลกเบื้องลึกอันเร้นลับและซับซ้อนของเหล่าเกย์ เพศที่สามซึ่งสังคมไทยทุกวันนี้ แม้จะมีที่ท่าเปิดรับมากขึ้น ทว่าความเข้าใจในวิถีชีวิตของพวกเขายังมีน้อยนิดเต็มที่ “อีกทั้งเงื่อนไขของเพศนี้ก็ได้ส่งผลเพียงธรรมดาๆ ต่อสังคมในระดับกว้างขึ้นไปไม่ เมื่อเราพบว่าเหล่าเกย์นั้นดำรงสถานภาพทางสังคมอยู่ในทิววงการตั้งแต่คนงานถึงผู้อำนวยการ และแน่นอน เมื่อเงื่อนไขมันสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกระดับเช่นนี้ ผลของมันที่ตามมาก็ย่อมจะรุนแรงด้วย สถานภาพหนึ่งของเขาคือสามีของภรรยาและบิดาของบุตร ขณะอีกสถานภาพหนึ่งอันเป็นสถานภาพในมุมมืด เขาคือ “ภรรยา” ของผู้ชายอีกคนหนึ่ง” (สายพิน ปฐมาบรรณ. 2540 : 52) การถ่ายทอดเรื่องราวที่น่าสนใจเหล่านี้ส่งผลให้นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ขายดีถึงขนาดมีการตีพิมพ์หลายครั้งห่างกันแต่ละครั้งเพียงไม่กี่เดือน ภายในระยะเวลาเพียง 2 ปี คือตั้งแต่ปีพ.ศ. 2540-2542 เห็นได้จากการพิมพ์รวมเล่มตั้งแต่ครั้งแรกจนถึงปัจจุบัน โดยสำนักพิมพ์ดอกหญ้า ซึ่งการพิมพ์รวมเล่มครั้งแรกในเดือนเมษายน 2540 พิมพ์ครั้งที่สอง เดือนมิถุนายน 2540 ห่างจากการพิมพ์ครั้งแรกเพียงสองเดือน พิมพ์ครั้งที่สาม เดือนกันยายน 2540 ห่างจากการพิมพ์ครั้งที่สองเพียงสามเดือน พิมพ์ครั้งที่สี่ เดือนธันวาคม 2540 ห่างจากการพิมพ์ครั้งที่สามเพียงสามเดือน พิมพ์ครั้งที่ห้า เดือนกรกฎาคม 2541 ห่างจากการพิมพ์ครั้งที่สี่เจ็ดเดือน พิมพ์ครั้งที่หก เดือนกันยายน 2541 ห่างจากการพิมพ์ครั้งที่ห้าเพียงสองเดือน และปัจจุบัน “ซากดอกไม้” ตีพิมพ์เป็นครั้งที่เจ็ดแล้ว ในเดือนมกราคม 2542 ซึ่งห่างจากการพิมพ์ครั้งที่หกสี่เดือน “ปรากฏการณ์เช่นนี้สร้างความแปลกใจยิ่งนักเกินการคาดเดาถึงสาเหตุที่เกิดขึ้น หลายคนมุ่งประเด็นชี้ชัดว่า เป็นเพราะเนื้อหาเกี่ยวข้องกับพวกรักร่วมเพศหรือชายชาวดอกไม้ ซึ่งมีจำนวนมากมายในสังคมที่ไม่มีใครยอมรับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของพวกเขา การมีนวนิยายสักเล่มที่เขียนถึงเพศสัณฐานย่อมเรียกความสนใจและหนังสือในแนวนี้น้อยในตลาดหนังสือย่อมเป็นที่ต้องตาต้องใจของผู้อ่านยิ่งนัก” (ภาณุพงศ์ คงจันทร์. 2541 : 56)

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ จึงได้รับการกล่าวขานและวิพากษ์วิจารณ์จากนักเขียนในแง่มุมมองต่างๆ กัน เช่น

หนุหนิง. (นามแฝง) (2540 : 73) กล่าวถึง “ซากดอกไม้” ว่า “เป็นเรื่องที่น่าสนใจแล้วช่วย Confirm คุณผู้หญิงได้อย่างดีว่า ไม่มีผู้ชายคนไหนที่มองแล้วจะแน่ใจได้ 100% ว่าเขาเป็นแมนเต็มร้อย ...

ยุคนี้ความเสี่ยงสูงเหลือเกินที่ผู้หญิงจะมีโอกาสเจอโศกนาฏกรรม ‘สามีหนูไปมีสามี’ หรือ ‘สามีฉันเป็นสามีผู้ชายคนอื่น’ ... สำหรับเรื่องซากดอกไม้ เขาได้พาผู้อ่านเข้าไปสัมผัสโลกอีกซีกของร้านของผู้ชายที่เรียกตัวเองว่าเป็นผู้ชายดอกไม้ และไม่ได้แค่เข้าไปรู้ผ่านๆ เฝินๆ แต่ชอกชอนเข้าไปทุกซอกทุกมุมอย่างละเอียดทีเดียว ... เอาแค่ศัพท์แสง คำพูดที่ใช้กันเฉพาะชาวดอกไม้ก็มันสุดๆ แบบอะจี้๋ แอ้ว”

รักจิต รัตจุมพฏ. (Rakkitt Rattachumpoth. 1997 : C2) กล่าวว่า “เรื่องซากดอกไม้บรรยายถึงการเดินทางค้นพบตนเองโดยชายหนุ่มรักร่วมเพศจากครอบครัวชนชั้นสูง นวนิยายเรื่องนี้ให้ภาพมุมกว้างของปมขัดแย้งภายในและภายนอกที่ชาวเกย์หลายคนประสบในช่วงกระบวนการประกาศตนเองต่อสาธารณชน”

สายพิน ปฐมาบรรณ. (2540 : 53) วิจารณ์ว่า “ซากดอกไม้ แทนที่จะเป็นการเปิดโลกเกย์ให้สังคมเข้าใจจึงกลายเป็นการประจานเกย์ไปอย่างช่วยไม่ได้”

ภาณุพงศ์ คงจันทร์. (2541 : 57) วิจารณ์ว่า “นวนิยายเรื่องนี้ชี้ให้เห็นถึงชีวิตของชาวเกย์ว่ามีความทุกข์ระทม ต่อกาย ต่อกาย หยาพิศจนหาสาระอะไรไม่ได้ อย่างน้อยผู้อ่านคงจะเข้าใจบุคคลเหล่านี้ที่อยู่รอบข้างมากกว่าเดิม อีกทั้งเรื่องนี้คงให้คำตอบได้บ้างถึงห้วงกิลเลสของมนุษย์เราไม่ว่าจะเป็นเพศไหนก็ตาม”

อุกฤษฏ์ ผลพิบูลย์. (2001 : 33) กล่าวว่า “เรื่อง ‘ซากดอกไม้’ ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ เข้มข้นด้วยเนื้อหาและบทสนทนาที่สับสนวุ่นวาย ครอบคลุมรอบด้านทั้งบาร์เกย์ ชานา เด็กนวด เด็กชายตัวเด็กทางโทรศัพท์ นั้นแสดงให้เห็นถึงความพร้อมการหาข้อมูลที่ดี กลัวว่าคนอ่านจะนึกว่าคนเขียนเป็นเกย์จึงออกตัวก่อนว่า ไม่ใช่ๆ เป็นชายแท้จะ”

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่านวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ เป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษา ยิ่ง อีกทั้งยังไม่มีผู้วิเคราะห์นวนิยายเรื่องนี้ละเอียด ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเรื่องนี้ทุกแง่มุม โดยใช้ทฤษฎีวรรณคดีเป็นหลัก อันได้แก่ องค์ประกอบ เนื้อหา การใช้ภาษา และความสัมพันธ์กับสังคม เพื่อชี้ให้เห็นว่า นวนิยายเรื่องนี้มีลักษณะเด่นเฉพาะตัวแตกต่างจากนวนิยายรักร่วมเพศชายเล่มอื่นๆ ที่เคยมีมาก่อนหน้านั้นอยู่หลายประการ ทั้งในด้านเนื้อหา กลวิธีนำเสนอ การสร้างตัวละคร ภาพสะท้อนชีวิตสังคม และลีลาภาษา จึงส่งผลทำให้นวนิยายเรื่องนี้เป็นที่น่าสนใจและมีชื่อเสียงได้รับการตอบรับจากมหาชนอย่างแพร่หลายในช่วงปีพ.ศ. 2538-2542

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. องค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์
2. ตัวละครเชิงจิตวิทยา
3. ความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม
4. สุนทรียภาพทางภาษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้เข้าใจองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” และสามารถประเมินคุณค่านวนิยายเรื่องนี้ได้อย่างถูกต้อง

2. ทำให้เข้าใจพฤติกรรมของตัวละครรักร่วมเพศชายและตัวละครชายจริงหญิงแท้ทุกตัวในเรื่อง อันจะเป็นแนวทางไปสู่การสร้างความรู้ถึงวิถีชีวิตอีกแง่มุมหนึ่งของกลุ่มชายรักร่วมเพศในสังคมไทย

3. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” กับสังคม ในสองประเด็นคือ ประเด็นแรก ได้เห็นอิทธิพลของสังคมที่มีต่อนวนิยาย ว่าภาพสังคมที่สะท้อนจากนวนิยายมีความสมจริงและน่าเชื่อถือเพียงไร ประเด็นที่สอง ได้เห็นอิทธิพลของนวนิยายที่มีต่อสังคม ว่าพลังของสารในนวนิยายเรื่องนี้สามารถส่งผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของผู้อ่านได้

4. ทำให้ทราบถึงสุนทรียภาพทางภาษาในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” อันเป็นลักษณะเด่นที่ทำให้งานเขียนมีความชัดเจนงดงาม

5. เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเฉพาะเรื่องให้ละเอียดลุ่มลึกรอบด้านต่อไป เพื่อให้เข้าถึงงานเขียนเล่มนั้นได้อย่างชัดเจนลึกซึ้ง โดยนำสหวิทยาการหรือศาสตร์ต่างๆ เข้ามาวิเคราะห์ภายในตัวบท อาทิ กลวิธีการประพันธ์ จิตวิทยา สังคมวิทยา และสุนทรียศาสตร์ เป็นต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

รักร่วมเพศชาย หมายถึง ผู้ชายที่มีความพึงใจรักใคร่และมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกัน ทั้งที่มีพฤติกรรมแสดงออกอย่างสังเกตเห็นได้และไม่แสดงออก คำนี้เป็นคำที่ใช้ในลักษณะเป็นทางการ มีความหมายกว้างครอบคลุมกลุ่มรักร่วมเพศชาย 2 กลุ่มตามการให้คำนิยามของสังคมไทยในแง่การแสดงออกต่อสาธารณะ อันได้แก่ กลุ่มเกย์ (Gay) และกลุ่มกะเทย (Transgender)

เกย์ หมายถึง ผู้ชายที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศชายด้วยกัน แต่ยังคงพึงพอใจในเพศชายของตนเอง การแต่งตัวเป็นผู้ชาย บุคลิกภายนอกอาจบ่งชี้ผู้เป็นเกย์ได้ง่ายบ้างลำบากบ้าง เพราะมีทั้งสุภาพเรียบร้อย จนถึงเหมือนผู้ชายแท้ทั่วไป เกย์ที่มีรูปลักษณะเหมือนผู้ชายแท้ปกติบุคคลภายนอกสังเกตได้ยากจะเรียกว่า “เกย์ไม่แสดงออก” หรือ “เกย์แมน” ส่วนเกย์ที่มีรูปลักษณะซึ่งบุคคลภายนอกสังเกตได้ง่ายจะเรียกว่า “เกย์แสดงออก” หรือ “เกย์ออกสาว”

กะเทย หมายถึง ผู้ข้ามเพศ หรือผู้ที่เปลี่ยนบทบาททางเพศของตน คำนี้รวมถึงผู้ชายที่แต่งตัวและทำตัวเลียนแบบผู้หญิง แต่ยังมีได้ผ่าตัดแปลงเพศ และผู้ที่ผ่าตัดแปลงเพศแล้ว จะเรียกว่า สาวประเภทสอง

นวนิยายรักร่วมเพศชาย หมายถึง นวนิยายที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตคนรักร่วมเพศชายเป็นสำคัญและนำเสนอโดยใช้เป็นแก่นเรื่องโดยตรง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษานวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์อย่างละเอียด
2. ศึกษาทฤษฎีในเรื่ององค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ จิตวิทยา สังคมวิทยา และสุนทรียศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์
3. ศึกษานวนิยายรักร่วมเพศชายของนักเขียนอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลหรือแนวคิดบางอย่างมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์เรื่องนี้ เพื่อให้การวิเคราะห์มีข้อมูลรองรับมากขึ้น ทั้งนี้ต้องการชี้ให้เห็นลักษณะร่วมและลักษณะแตกต่างของ “ซากดอกไม้” กับนวนิยายรักร่วมเพศชายเล่มอื่น
4. วิเคราะห์นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ในด้านต่างๆ ดังนี้
 - 4.1 องค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์
 - 4.2 ตัวละครเชิงจิตวิทยา

- 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม
- 4.4 สุนทรียภาพทางภาษา
5. เสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้ามี่ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรักร่วมเพศชาย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงจิตวิทยา
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสังคมวิทยา
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสุนทรียศาสตร์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรักร่วมเพศชาย

- 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรักร่วมเพศชาย
- 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรักร่วมเพศชายในสาขาวรรณกรรม

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรักร่วมเพศชาย

อรอนงค์ นิยมธรรม. (2531 : 15) ให้ความหมายของรักร่วมเพศ หรือ โฮโมเซ็กชวลว่า หมายถึง บุคคลที่มีความรัก ความสนใจ มีความต้องการที่จะมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกัน หรือเคยมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกันมาแล้ว

ประนอม สโรชมาน. (2524 : 165) กล่าวถึงรักร่วมเพศ หรือ โฮโมเซ็กชวล (Homosexual) ว่า คำๆ นี้เป็นคำที่ใช้ได้ทั้งกับชายและหญิง เมื่อต้องการจะเน้นถึงเพศใดก็กล่าวเจาะจงลงไปว่า รักร่วมเพศชาย (Male Homosexual) หรือรักร่วมเพศหญิง (Female Homosexual) คำอื่นที่มีความหมายเป็นทางการน้อยกว่าโฮโมเซ็กชวลคือเกย์ (Gay) ในประเทศไทยเมื่อพูดถึงเกย์ เรามักจะหมายถึงคนรักร่วมเพศที่เป็นชายแต่จริงๆ แล้วคำนี้ครอบคลุมถึงหญิงด้วย เมื่อต้องการเน้นคนรักร่วมเพศหญิงจะใช้คำว่า Gay Woman แต่คนทั่วไปจะคุ้นกับคำว่า เลสเบียน (Lesbian) มากกว่าซึ่งมีความหมายเดียวกัน

บงกชมาศ เอกเอี่ยม. (2532 : 91) กล่าวว่า ในปัจจุบันพฤติกรรมรักร่วมเพศชายได้มีการใช้คำเรียกชื่อบุคคลเหล่านี้ไปต่างๆ มากมาย อาทิ กะเทย ตู๊ด เกย์ รักร่วมเพศ โฮโมเซ็กชวล นอกจากนี้ยังมี น้องเตย น้องก๊อ แด้ว แอบจิต อีแอบ ฯลฯ คำเหล่านี้หากมองภาพรวมก็คือชายผู้มีความปรารถนาทางเพศกับเพศชายด้วยกันทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้วคำต่างๆ เหล่านี้ จะมีความหมายปลีกย่อยแตกต่างกันออกไปภายในสังคม และในความรู้สึกนึกคิดของผู้แสดงพฤติกรรมซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการรับเอาค่านิยมที่มีความหมายสอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมและความรู้สึกของเขามาให้กับตนเอง

สุวัทนา อารีพรรค. (2524 : 381) กล่าวถึงประเภทของรักร่วมเพศว่ามี 2 แบบ คือ รักร่วมเพศแท้ (Exclusively Homosexual) หมายถึง พวกที่มีการปฏิบัติทางเพศเฉพาะกับเพศเดียวกันเท่านั้น กับรักสองเพศ (Bisexual) หมายถึง พวกที่มีกิจกรรมทางเพศกับทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม

ไพรัตน์ พุกษชาติคุณากร. (2533 : 307-323) กล่าวว่า กลุ่มรักร่วมเพศจะแสดงความรักและมีเพศสัมพันธ์เหมือนกลุ่มรักต่างเพศหรือแบบชายหญิงทั่วไป เช่น มีการกอดจูบ เล้าโลม ช่วยสำเร็จความใคร่ให้กันและกัน ใช้ปากกับอวัยวะเพศของคู่ร่วมเพศ หรือบางรายมีการร่วมเพศทางทวารหนัก เป็นต้น พบว่า กลุ่มรักร่วมเพศชายมีการร่วมเพศทางทวารหนักมากกว่ากลุ่มที่มีการร่วมเพศแบบชายหญิงทั่วไป การที่มีการร่วมเพศทางทวารหนักอาจเป็นการเลียนแบบการแสดงบทบาททางเพศของชายและหญิงทั่วไป หรือเป็นการปฏิบัติต่อกันในลักษณะที่ฝ่ายหนึ่งเหนือกว่ากระทำต่อฝ่ายที่ยอมตามเพศสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มรักร่วมเพศมักคล้ายๆ กับชายหญิงทั่วไป โดยรักร่วมเพศชายจะมีบทบาททางเพศ 3 อย่าง คือเป็นฝ่ายกระทำ เป็นฝ่ายถูกกระทำและเป็นแบบผสม แต่ละคนอาจกำหนดบทบาททางเพศของตนแน่นอน เช่น เป็นฝ่ายกระทำหรือถูกกระทำ อย่างไรก็ตามรักร่วมเพศชายส่วนใหญ่ชอบมีบทบาททางเพศแบบผสม คือจะเป็นแบบใดก็ได้ตามที่คู่ของตนแต่ละคนพอใจ และมีส่วนน้อยเท่านั้นที่มีบทบาทเป็นหญิงหรือชายแน่นอน

สุวัทนา อารีพรรค. (2528 : 12-14) กล่าวว่า พวกที่ชอบมีบทบาททางเพศเป็นหญิงเราเรียกว่า เกย์คีน ส่วนอีกพวกที่มีบทบาทเป็นชายเราเรียกว่า เกย์คิง พฤติกรรมรักร่วมเพศอาจเกิดขึ้นชั่วคราวในระหว่างการพัฒนาทางบุคลิกภาพตามปกติของคนเรา คือระยะแตกหนุ่มแตกสาว และจะค่อยๆ หายไปเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น หรืออาจเกิดได้ในบางสภาวะ เช่น ในขณะที่อยู่โรงเรียนประจำ ในค่ายทหาร หรือในคุกซึ่งขาดแคลนเพศตรงข้าม เมื่อผ่านระยะหรือสภาวะเหล่านี้ไปแล้ว เขาก็มักจะมีพฤติกรรมทางเพศเป็นปกติ

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. (2521 : 83-86) กล่าวถึงพวกรักร่วมเพศว่า คนทั่วไปในสังคมจะคุ้นเคยกับคำว่า “กะเทย” มากกว่าคำอื่นๆ และมักใช้คำนี้แทนคำว่า รักร่วมเพศ (Homosexual) ซึ่งที่จริงแล้ว “กะเทย” นั้นมีความหมายแตกต่างจากร่วมเพศ วงการแพทย์ได้แยกกะเทยออกจากรักร่วมเพศ โดยแบ่งกะเทยออกเป็น 3 ประเภท คือ กะเทยจริง ลัทธิเพศ และการแปลงเพศ “กะเทยจริง” (Hermaphrodite) หมายถึง บุคคลที่มีอวัยวะเพศของทั้ง 2 เพศกำลังอยู่ในร่างกายมาตั้งแต่กำเนิด แบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ กะเทยแท้ และกะเทยเทียม กะเทยแท้ (True Hermaphrodite) หมายถึง บุคคลที่มีอวัยวะเพศ 2 เพศอยู่ในร่างกายและมีลักษณะเด่นทางเพศตรงกับฮอร์โมนในร่างกาย ส่วนกะเทยเทียม (Pseudohermaphrodite) หมายถึง บุคคลที่มีอวัยวะเพศ 2 เพศอยู่ในร่างกายและมีลักษณะเด่นทางเพศและฮอร์โมนในร่างกายไม่ตรงกัน ส่วน “ลัทธิเพศ” (Transvestism) หมายถึง บุคคลที่ไม่มีความผิดปกติทางร่างกาย แต่มีความสุขความพอใจกับการได้แต่งหน้า แต่งตัว หรือแสดงจริตติกรรมที่ตรงกันข้ามกับเพศของตน เช่น ชายที่แต่งตัวเป็นหญิง หรือหญิงที่แต่งตัวเป็นชาย อาจแต่งอย่างเปิดเผยหรือแอบซ่อนเมื่อลับตาคน สามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามได้ตามปกติ และสุดท้าย “การแปลงเพศ” (Transsexualism) หมายถึง การที่บุคคลมีลักษณะทางเพศภายนอก และฮอร์โมนเพศเดียวกัน แต่มีจิตใจที่ต้องการเป็นเพศตรงข้ามและมีความต้องการอย่างมากที่จะเปลี่ยนเพศของตนไปเป็นเพศที่พอใจ

ส่วนสาเหตุของการเป็นเกย์นั้น สิงหนาท อุสาโห และพรณิกา ต่วนโสภณ. (2526 : 56) กล่าวว่า มีสาเหตุมากมาย ซับซ้อนกันหลายสาเหตุ ได้แก่ ออกจากผู้หญิง เกลียดรำคาญผู้หญิง ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ความเคยชิน ภาวะจำยอม เป็นคนชอบทดลอง คบกับเกย์ สังคมยอมรับ กามตายด้าน และสาเหตุอื่นๆ เช่น ชอบความวิตถาร สิ่งแวดล้อมทำให้ต้องเข้าสู่สังคมเกย์ อาชีพบังคับ และการผันแปรของฮอร์โมนภายในร่างกาย เป็นต้น

สุวัทนา อารีพรรค. (2528 : 16) กล่าวถึงการบำบัดรักษาพฤติกรรมรักร่วมเพศไว้ว่า โดยทั่วไปคนที่ เป็นโรครักร่วมเพศไม่ต้องการรักษา นอกจากจะมีปัญหาทางจิตใจหรือปัญหาทางบุคลิกภาพร่วมด้วยการรักษาแบ่งเป็น 2 ประการคือ ประการที่หนึ่ง รักษาโรครักร่วมเพศ ได้แก่ การใช้จิตวิเคราะห์ เพื่อให้

บุคคลรกร่วมเพศได้เข้าใจความขัดแย้งภายในจิตใจสำนึกของตน อันเป็นสาเหตุของการเกิดรกร่วมเพศและสามารถรู้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง วิธีนี้ได้ผลดีพอควรในคนที่มีความตั้งใจรักษา การใช้พฤติกรรมบำบัดที่รายงานว่าได้ผลคือ อะเวอร์ชัน เทอราปี (Aversion therapy) วิธีทำคือให้บุคคลรกร่วมเพศดูรูปภาพที่กระตุ้นอารมณ์รกร่วมเพศของตนและในขณะเดียวกันก็ได้รับความเจ็บปวดหรือความรู้สึกไม่สบาย โดยการกระตุ้นด้วยไฟฟ้า หรือให้อาเจียนโดยการฉีดยาบางอย่าง การใช้กลุ่มจิตบำบัด คือการรักษาโดยวิธีประชุมกลุ่มคนที่เป็กรกร่วมเพศหลายๆ คน ประการที่สอง รักษาปัญหาทางอารมณ์หรือปัญหาบุคลิกภาพโดยวิธีเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วยอื่นทั่วไป

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรกร่วมเพศชายในสาขาวรรณกรรม

จากการสำรวงานวิจัยด้านวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายรกร่วมเพศชายพบว่า มีงานวิจัยทางสาขานี้อยู่ 3 เรื่องคือ

อริน พินิจวรารักษ์. (2527) ศึกษาเรื่อง การใช้เรื่องรกร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ. 2516-พ.ศ. 2525 วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มุ่งศึกษาถึงเรื่องรกร่วมเพศตามทฤษฎีจิตวิทยาและพฤติกรรมรกร่วมเพศในสังคมตะวันตกและสังคมไทย พร้อมทั้งวิเคราะห์การใช้รกร่วมเพศในวรรณกรรมไทยก่อนนุคนวนิยายถึงพ.ศ. 2525 การใช้รกร่วมเพศเป็นแก่นเรื่องในนวนิยายไทย และการใช้ลักษณะคนรกร่วมเพศสร้างเป็นตัวละคร ผลการวิจัยสรุปว่า การแพร่กระจายของกลุ่มคนรกร่วมเพศมีผลกระทบต่อวงการนวนิยายไทยอย่างมาก อันแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทางสังคม เรื่องรกร่วมเพศที่ถูกนำมาใช้ในนวนิยายนี้ นอกจากจะเน้นคุณค่าให้แก่นวนิยายในแง่พัฒนาการด้านเนื้อหาแล้ว ผู้ประพันธ์ยังตั้งใจศึกษาถึงข้อมูลทางวิชาการและสอดแทรกความรู้นั้นไว้ในนวนิยาย เป็นการเสริมสร้างเนื้อหาให้มีสาระและความลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการนำเรื่องรกร่วมเพศมาใช้ในนวนิยาย แม้ช่วงเวลาดังกล่าวจะเป็นเพียงการเริ่มต้น แต่ก็ได้สร้างความแปลกใหม่ให้แก่วงการนวนิยายในแง่ตัวละครเอก ซึ่งเคยเป็นชายจริงหญิงแท้ได้เปลี่ยนเป็นคนรกร่วมเพศ แม้ในกาลเบื้องหน้าความนิยมการใช้เรื่องรกร่วมเพศมาสร้างเป็นแก่นเรื่องในนวนิยายจะลดน้อยลง แต่สันนิษฐานได้ว่ารกร่วมเพศจะคงอยู่ในนวนิยาย คือตัวละครรกร่วมเพศอาจปรากฏในบทบาทต่างกันตามความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง

นิตยา เข้มเพชร. (2535) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมรกร่วมเพศชายของตัวละครเอกในนวนิยายไทยตามหลักการทางจิตวิทยา ปรินุญานิพนธ์เรื่องนี้ มุ่งศึกษาวิเคราะห์สาเหตุการเกิดพฤติกรรมรกร่วมเพศชายของตัวละครเอกในนวนิยายตามหลักการทางจิตวิทยา โดยผู้วิจัยเลือกนวนิยายแนวนี้นาวิเคราะห์ 6 เรื่อง ได้แก่ ลูกรัก ของ สุวรรณี สุคนธา ประตุที่ปิดตายและ รูปทองของ กฤษณา อโศกสิน หัวใจที่ต้องไขลาน ของ สุภาว เทวกุล พิมพิลาป ของ โบตัน และโบไม้ที่ปลิดปลิว ของ ทมยันตี ผลการวิจัยพบว่า นวนิยายที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ปรากฏว่าเป็น 2 ลักษณะ คือลักษณะที่หนึ่ง มีนวนิยาย 5 เรื่อง ที่เสนอรายละเอียดความเป็นมาของตัวละครอันแสดงถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมรกร่วมเพศ นวนิยายทั้ง 5 เรื่องนี้ผู้เขียนสามารถแสดงถึงสาเหตุดังกล่าวได้อย่างสมเหตุสมผล สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์และทฤษฎีจิตวิทยาสังคมของอิริคสัน โดยกล่าวถึงสาเหตุการเกิดพฤติกรรมรกร่วมเพศของตัวละครเช่นเดียวกันว่ามีผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยสำคัญ คือ พื้นฐานทางครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และอิทธิพลของสังคมแวดล้อมภายนอก นวนิยายกลุ่มนี้ได้แก่ ลูกรัก ประตุที่ปิดตาย พิมพิลาป โบไม้ที่ปลิดปลิว และรูปทอง ลักษณะที่สอง มีนวนิยาย 1 เรื่อง จาก 6

เรื่อง คือ หัวใจที่ต้องไขลาน ที่มีไต่กล่าวถึงเรื่องราวความเป็นมาที่แสดงถึงสาเหตุการเกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ จึงไม่อาจวิเคราะห์ด้านความสมจริงหรือความสมเหตุสมผลในทางจิตวิทยาได้

สมเกียรติ คูทวีกุล. (2545) ศึกษาเรื่อง ภาพสะท้อนชายรักร่วมเพศในนวนิยายไทยในสามทศวรรษ (พ.ศ. 2513 – พ.ศ. 2543) : การศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด และทางออกของนักเขียนหญิง งานวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด และทางออกของนักเขียนในการสะท้อนภาพชายรักร่วมเพศ โดยศึกษาเปรียบเทียบภาพสะท้อนดังกล่าวในนวนิยายของนักเขียนหญิงช่วง พ.ศ. 2513 – พ.ศ. 2543 จำนวน 24 เรื่อง กับภาพสะท้อนประเภทเดียวกันในนวนิยายของนักเขียนชายจำนวน 8 เรื่อง และข้อมูลทางวิชาการเรื่องรักร่วมเพศชาย ผลการศึกษาพบว่า แม้นักเขียนหญิงจะมีศักยภาพในการสะท้อนภาพก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อจำกัด ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องแสวงหาทางออกในการสะท้อนภาพ ศักยภาพ ข้อจำกัด และทางออกของผู้เขียน คือปัจจัยสำคัญอันส่งผลให้ภาพสะท้อนชายรักร่วมเพศเป็นภาพที่ซ้ำซาก ขาดความหลากหลาย มีลักษณะเข้าแบบ ผิดแผก เลื่อนราง พร่ำมัว ปราศจากสีสันในบรรยากาศของลีลาชีวิตลีลานั้น และคลาดเคลื่อนกับความเป็นจริง ภาพสะท้อนชายรักร่วมเพศของนักเขียนหญิงมีคุณค่าน้อยในด้านการเลียนแบบชีวิตมนุษย์ และไม่สามารถทำให้ผู้อ่านรู้จักชีวิตแง่มุมอย่างถ่องแท้ งานวิจัยนี้เป็นเพียงกรณีศึกษากรณีหนึ่งของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักเขียนกับงานประพันธ์ ซึ่งยังสามารถศึกษาเปรียบเทียบภาพสะท้อนชีวิตมนุษย์ภาพอื่นๆ ของนักเขียนต่างเพศได้อีก อนึ่งงานวิจัยนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศสภาพกับวรรณกรรม ซึ่งควรนำไปสู่การศึกษาอิทธิพลของเพศสภาพของนักเขียนที่มีต่อการสร้างสรรค์งานประพันธ์ รวมทั้งอิทธิพลของเพศสภาพของผู้อ่านที่มีต่อการเสพงานประพันธ์ด้วย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมด้านองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์

เจือ สตะเวทิน. (2527 : 74-89) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของนวนิยายว่ามี 5 ประการคือ ประการที่หนึ่ง ข้อคิดที่สำคัญของเรื่อง (Theme) มี 2 ชนิดคือ ความคิดใหญ่กับความคิดย่อย ประการที่สอง โครงเรื่อง มีส่วนประกอบที่สำคัญคือ การเปิดเรื่อง (The open) การผูกปม (Complication) การหน่วงเรื่อง (Suspense) จุดสุดยอด (Climax) การคลายปม (Denouement) และการปิดเรื่อง (Conclusion) ประการที่สาม ตัวละคร มีการแสดงออก 2 แบบคือ แบบตัวแบน (Flat) และแบบตัวกลม (Round) ประการที่สี่ บทสนทนา หมายถึง คำพูดหรือบทเจรจาของตัวละคร การใช้บทสนทนาได้ดีจะช่วยให้เรื่องราวอ่าน น่าสนใจขึ้น ประการที่ห้า ฉาก (Setting) หมายถึง สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติทั้งปวงที่ก่อให้เกิดอารมณ์ซึ่งรวมทั้งสถานที่บรรยากาศและอารมณ์ต่างๆ ที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส

กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2543 : 116-122) กล่าวถึงแนวทางการศึกษากลวิธีในการแต่งว่าควรพิจารณาในสิ่งต่อไปนี้

1. กลวิธีเกี่ยวกับผู้เล่าเรื่อง ได้แก่ การพิจารณาในด้านการเลือกผู้เล่าเรื่องว่า ผู้แต่งใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบใด สำหรับกลวิธีเกี่ยวกับผู้เล่าเรื่องนี้มีอยู่หลายวิธี ได้แก่ ผู้แต่งเป็นผู้เล่าเรื่องเอง (Omniscient point of view) ตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องของตนเอง (First person point of view) การใช้กระแสจิตประหวัด (Stream of consciousness) ให้ตัวละครใดตัวหนึ่งในเรื่องเป็นผู้เล่า (Third person point of view) และใช้ผู้เล่าเรื่องหลายแบบประสมกัน

2. กลวิธีเกี่ยวกับการดำเนินเรื่อง (Development) ได้แก่ การเล่าเรื่องตามลำดับปฏิทิน การเล่าเรื่องย้อนต้น (Flash - back) เล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับไป – มา การผูกเรื่องให้น่าสนใจด้วยการสร้างความใคร่รู้เรื่องต่อไป (Suspense) การสร้างความขัดแย้งในการดำเนินเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโครงเรื่องใหญ่กับโครงเรื่องย่อย การใช้เหตุประจวบ (Co - incident) การสื่อความคิดให้เห็นโลกทัศน์ของผู้แต่ง การคลี่คลายสารถะของเรื่องมีความสอดคล้องกัน การใช้สัญลักษณ์และบุคลาธิษฐาน และการจบเรื่อง

3. กลวิธีเกี่ยวกับการสร้างตัวละครในเรื่อง เนื่องจากตัวละครเป็นผู้แสดงบทบาท ฉะนั้นการสร้างตัวละครจึงเป็นเรื่องสำคัญ และจากลักษณะการสร้างตัวละครนี้ทำให้สามารถแบ่งผู้แต่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือประเภทให้ความสำคัญแก่ตัวละคร และประเภทให้ความสำคัญแก่นิยายเรื่อง แต่เรื่องที่ประพันธ์นั้น จะดีหรือด้อยประการใดต้องอาศัยองค์ประกอบอื่นด้วย คือ การใช้กลวิธีกระแสจิตประหวัด (Stream of consciousness) เป็นการสร้างตัวละครในลักษณะที่ให้ทั้งตัวละครและเนื้อเรื่องดำเนินไปในโอกาสเดียวกัน การสร้างตัวละครให้สมจริง คือ มีลักษณะนิสัยหลายอย่างและเปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์ การสร้างตัวละครแบบเหนือจริง คือ มีลักษณะแปลกเกินออกไปจากปกติของมนุษย์ส่วนใหญ่ การสร้างตัวละครแบบร่างภาพ (Sketch) คือ ใช้วิธีบรรยายให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครอย่างละเอียดถี่ถ้วนทุกแง่ทุกมุม และการสร้างตัวละครแบบแนะ (Suggest) เป็นการสร้างตัวละครแบบให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครด้วยตนเอง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมด้านองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์

สุวรรณ เชื้อนิล. (2523) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์นวนิยายเรื่องขุนศึกของไม้เมืองเดิม ในด้านกลวิธีการเขียน ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายเรื่องขุนศึกเป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ สร้างเรื่องและเหตุการณ์ขึ้นจากพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา โครงเรื่องเป็นชีวิตของทหารไทยคนหนึ่งและผู้แต่งได้กำหนดให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสมัยนั้น มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักและหน้าที่ความรักชาติเป็นสำคัญ ผู้แต่งดำเนินเรื่องไปตามลำดับเวลาโดยสัมพันธ์กับเหตุการณ์ในพงศาวดาร สร้างตัวละครต่างๆ ขึ้นให้มีบทบาทในเรื่อง และกำหนดบทบาทตามระดับฐานะของตัวละคร

สัมพันธ์ รุ่งระวี. (2528) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์นวนิยายของทมยันตี ผลการศึกษาปรากฏว่า ในด้านกลวิธีในการแต่งทมยันตีมีแนวการเล่าเรื่อง การดำเนินเรื่องหลายแบบ แต่ละแบบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและลักษณะนิสัยของตัวละคร ส่วนการสร้างตัวละครนั้นจะคำนึงถึงความสมจริงเป็นเกณฑ์ แม้ว่าตัวละครบางตัวจะมีลักษณะเหนือจริงหรือเกินธรรมชาติของมนุษย์ส่วนใหญ่บ้าง แต่ก็เป็นความสมจริงตามทัศนะของผู้แต่งอยู่ส่วนหนึ่ง คือตัวเอกฝ่ายหญิงจะมีบุคลิกภาพค่อนข้างแข็ง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ตัวเอกฝ่ายชายจะมีลักษณะนิสัยรักเดียวใจเดียว มั่นคง ซื่อสัตย์ต่อภรรยา การเสนอลักษณะนิสัยของตัวละครเหล่านี้ ทมยันตีใช้วิธีที่ผู้แต่งเป็นผู้บรรยายเอง ใช้พฤติกรรมของตัวละครและใช้บทสนทนาของตัวละครในเรื่องที่กล่าวถึงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครนั้นๆ ซึ่งเป็นกลวิธีที่ทมยันตินำมาใช้มากกว่าวิธีอื่น

ส่วนการสร้างฉาก ทมยันตีมุ่งในด้านความสมจริงเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะความสมจริงในเหตุการณ์ของเรื่องแล้ว ทมยันตีสร้างได้เด่นมาก

จันทนา อินทรรัตน์. (2536) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์นวนิยายของมาลา คำจันทร์ 9 เรื่อง ผลการวิจัยสรุปว่า นวนิยายของมาลา คำจันทร์ เป็นนวนิยายแสดงสีสันและกลิ่นอายของท้องถิ่น ผู้เขียนสะท้อนวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพธรรมชาติ วิถีชีวิต ตลอดจนปัญหาในการดำรงชีวิตของชาวนา ชาวเขาในชนบทภาคเหนือ ในด้านองค์ประกอบ ผู้เขียนให้ความสำคัญกับตัวละครและฉากมากกว่าส่วนอื่น โดยเฉพาะฉากและบรรยากาศสะท้อนลักษณะเฉพาะของวิถีชีวิตคนในชนบทภาคเหนืออย่างเด่นชัด ภาพของผู้คนดังกล่าวในนวนิยายของมาลา คำจันทร์ มีลักษณะที่เรียบง่ายและผูกพันกับธรรมชาติอย่างแนบแน่น คนในชนบทภาคเหนือแม้จะมีฐานะยากจน มีปัญหาทางเศรษฐกิจ พวกเขาก็ต่อสู้เพื่อต้องการชีวิตที่ดีขึ้น ไม่หมกมุ่นกับชีวิตและมีความสุขตามอัตภาพ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงจิตวิทยา

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงจิตวิทยา

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงจิตวิทยา

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงจิตวิทยา

จิระพรชัย บุญเกียรติ. (2538 : 88) กล่าวว่า จิตวิทยาเป็นศาสตร์แขนงใหม่ มีความเกี่ยวพันกับวรรณคดีและการวิจารณ์วรรณคดี การนำความรู้ทางด้านจิตวิทยาไปใช้วิจารณ์งานวรรณกรรมประเภทต่างๆ มีขอบเขตที่ต้องใช้ให้เหมาะสม จิตวิทยาสกุลจิตวิเคราะห์ได้ทำให้การวิจารณ์วรรณคดีแนวจิตวิทยากลายเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง เป็นวิทยาศาสตร์มากกว่าเดิม ผู้ที่คิดค้นทฤษฎีจิตวิเคราะห์คนแรก ได้แก่ นักจิตวิทยาที่ชื่อ ซิกมันด์ ฟรอยด์ และนักจิตวิทยาอื่นๆ ต่างได้พยายามปรับปรุงการวิจารณ์ตามแนวจิตวิเคราะห์ให้น่าสนใจยิ่งขึ้น ได้แก่ อัลเฟรด แอดเลอร์ และคาร์ล กุสตาฟ จุง ส่วนการวิจารณ์วรรณกรรมแนวใหม่ในแง่จิตวิทยากับศิลปะการประพันธ์นั้น เป็นการวิจารณ์ที่มุ่งศึกษาและวินิจฉัยคุณค่าของงานวรรณกรรมด้วยอัจฉริยะความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะวรรณคดี ยิ่งกว่าที่มาของแรงดลใจของนักประพันธ์ อีกทั้งวิธีวิจารณ์วรรณกรรมแนวจิตวิทยาอาจนำมาใช้วิจารณ์วรรณกรรมไทยเพื่อให้ความกระจ่างกับปัญหาบางอย่างที่ยังหาข้อยุติแน่นอนไม่ได้

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2529 : 19-20) กล่าวถึงกลวิธีการวิเคราะห์เชิงจิตวิทยาว่า คือความพยายามหาความจริงเกี่ยวกับจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ โดยใช้ตัวละครใดๆ ก็ได้ในเรื่องเป็นตัวตั้งรับการวิเคราะห์ เป็นการมองมนุษย์อย่างมีชีวิตจิตใจที่ตกอยู่ใต้สิ่งแวดล้อมอันเป็นสิ่งเร้าให้แสดงพฤติกรรมตอบสนองจนมีความสมหวัง ความผิดหวัง ความดี ความเลว เหมือนปุถุชนทั่วไป ในเวลาเดียวกันก็พยายามศึกษาความเกี่ยวพันของพฤติกรรมที่ตัวละครแต่ละตัวกระทำร่วมกันกับตัวละครอื่นๆ ศึกษาว่าเหตุใดตัวละครแต่ละตัวจึงมีนิสัยใจคออย่างนั้น อะไรที่บันดาลให้เขานึก คิด รู้สึก หรือตัดสินใจดังที่บรรยายในท้องเรื่อง มนุษย์ในชีวิตจริงๆ จะเป็นอย่างไร จะคิดนึก จะรู้สึกเช่นนี้ได้หรือไม่ วรรณกรรมที่ดีๆ ต้องระบายหรือสะท้อนภาพชีวิตอย่างสมจริงให้ปรากฏ การวิเคราะห์เชิงจิตวิทยาจึงทำความเข้าใจให้กับวรรณกรรมและเป็นการประเมินคุณค่าของวรรณกรรมเรื่องนั้นๆ

ชัชวาลย์ แสงกระจ่าง. (2534 : 856-857) กล่าวถึงการนำจิตวิทยามาใช้ในการวิจารณ์วรรณกรรมว่า ทำกันได้หลายรูปแบบคือ ประการแรก นำมาใช้ในการพิจารณาชีวิตผู้ประพันธ์ และโยงข้อพิจารณานั้นเข้ากับการสร้างงานวรรณกรรมของเขาในลักษณะของข้อสันนิษฐาน การพิจารณาเช่นนี้จะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเข้าใจและผูกพันในตัวของนักเขียนและงาน ประการที่สอง นำมาใช้ในการพิจารณาตัวละครในวรรณกรรมต่างๆ ตามปกติจะมีการวิจารณ์ตัวละครกันในระดับชาวบ้านโดยทั่วไปอยู่แล้ว ข้อควรระวังสำหรับการวิจารณ์วรรณกรรมแบบนี้ก็คือ วรรณกรรมนั้นเป็นเรื่องสมมติ เป็นเรื่องที่นักเขียนแต่งขึ้น ไม่จำเป็นที่ตัวละครจะต้องมีชีวิตเหมือนมนุษย์โดยปกติธรรมดาเสมอไป ประการที่สาม นำมาใช้ในการวิจารณ์เฉพาะเรื่องจิตสำนึกร่วมของมนุษยชาติ กรณีนี้เป็นการนำเอาทฤษฎีของคาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung) ที่เกี่ยวกับเรื่องจิตไร้สำนึกร่วม (The collective unconscious) มาใช้โดยถือตามนักจิตวิทยาผู้นี้ว่ามนุษยชาติมีชุมทรัพย์ทางความคิดร่วมกันอยู่สะสมมาเป็นเวลาช้านาน ตำนานต่างๆ ของชาติต่างๆ กันมีเรื่องซ้ำหรือคล้ายคลึงกันจนเห็นได้ว่าเป็นแบบฉบับ (Archetype)

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงจิตวิทยา

สกุรัตน์ แซ่ด่าน. (2528) ศึกษาเรื่อง ลักษณะตัวละครเอกปกติกในนวนิยายแนวจิตวิทยาของโสภาค สุวรรณ โดยมุ่งศึกษาเฉพาะบุคลิกภาพตัวละครเอกปกติก 6 เรื่อง ได้แก่ ปุลาอง เกราะหูก รักษ์ในสายหมอก ลมหนาว เงาพระจันทร์ และปมพิศวาส ผลการวิจัยพบว่า มีตัวละครเอกปกติกทั้งประเภทตัวเองและตัวประกอบทั้งสิ้น 9 ตัว สามารถจัดลักษณะเอกปกติกได้ 5 ประเภท ได้แก่ ตัวละครที่ป่วยเป็นโรคจิต ตัวละครที่ป่วยเป็นโรคประสาท ตัวละครที่ติดยาเสพติด ตัวละครที่มีปัญหาในการปรับตัวและตัวละครที่มีความผิดปกติทางเพศ ตัวละครแต่ละตัวมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงและแตกต่างกัน

รินรัตน์ นฤภัยพิทักษ์. (2534) ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมตัวละครวัยรุ่นในนวนิยายของสีฟ้า ตั้งแต่ พ.ศ. 2505 – พ.ศ. 2531 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมและปัญหาของตัวละครวัยรุ่น ทั้งที่เป็นตัวละครเอกและตัวละครประกอบ ตามทฤษฎีทางจิตวิทยาและตามจินตนาการของผู้ประพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเรียน เรียนแบบ ทดลองบทบาท มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา หากได้ทำความเข้าใจและเรียนรู้ถึงสภาพความเปลี่ยนแปลงของตนและปรับตัวได้ดี ก็จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ทั้งนี้ต้องอาศัยความเข้าใจจากบุคคลรอบตัว นวนิยายของสีฟ้าได้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมและปัญหาของตัวละครวัยรุ่น ทั้งที่เป็นพฤติกรรมที่ดี และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นของตัวละครวัยรุ่น ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือทั้งผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง พยายามเข้าใจวัยรุ่นให้ดีที่สุด

วิภาวี สุวรรณอาสน์. (2543). ศึกษาเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์สการ์เลตต์ โอฮารา ใน “วิมานลอย” ด้วยทฤษฎีจิตวิทยา ผลการศึกษาพบว่า การใช้ทฤษฎีที่แตกต่างในการวิเคราะห์พฤติกรรมหรืออุปนิสัยของตัวละครสการ์เลตต์ โอฮารา ทำให้ได้ผลของการตีความแตกต่างกัน การใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ จะแสดงให้เห็นว่าสการ์เลตต์เป็นคนที่ทำทุกอย่างเพื่อตัวเอง บุคลิกภาพส่วนใหญ่จะถูกควบคุมโดย Ego ซึ่งมักจะมุ่งสนองแต่ความปรารถนาของ Id และสัญชาตญาณ ซึ่งผู้อ่านจะได้ภาพของตัวละครที่มีความสมจริง เมื่อใช้ทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ของจุง วิเคราะห์พฤติกรรมของเธอ จะได้คำตอบที่แตกต่าง กล่าวคือ สิ่งที่เธอทำไปเป็นผลจากจิตไร้สำนึกร่วมที่บรรจุหลักแบบฉบับ ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์ของประสบการณ์ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ครั้งอดีตที่เรียกว่า ความรักในฝันแผ่นดินซึ่งมีความเข้มข้นสูงในตัวเธอ ผู้อ่านจะได้ภาพของตัวละครในแบบที่อยู่ในตำนานมากกว่าจะเป็นตัวละครที่เป็นมนุษย์

ธรรมดาสามัญ นอกจากนี้ พฤติกรรมที่หลากหลายของเธอยังสามารถตีความได้โดยใช้หลักแบบฉบับที่มีอยู่มากมายซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่เป็นสากลของมนุษยชาติ และการใช้ทฤษฎีลำดับขั้นของแรงจูงใจของมาสโลว์จะทำให้ตีความพฤติกรรมของสการ์เลตต์ได้ในอีกแนวทางหนึ่ง กล่าวคือ จะทำให้ผู้อ่านมองว่าสการ์เลตต์นั้นก็เป็นเพียงมนุษย์คนหนึ่งที่ต้องทำทุกสิ่งเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด อันเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์และหลังจากนั้นเธอก็จะมีพฤติกรรมเป็นไปตามลำดับของความต้อการในขั้นต่อไป ซึ่งเป็นสิ่งที่เราสามารถเห็นได้ในชีวิตจริงเช่นกัน

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสังคมวิทยา

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสังคมวิทยา

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสังคมวิทยา

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสังคมวิทยา

ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2529 : 18-19) กล่าวว่า สังคมวิทยาเป็นวิชาที่มีการตื่นตัวศึกษาเป็นลักษณะ “วิชาการ” อย่างจริงจังในประเทศไทย เมื่อนับย้อนหลังไปไม่นานนัก การวิเคราะห์แนวสังคมวิทยากระทำได้กว้างขวางเป็นอันมาก เพราะวิชาสังคมวิทยามีแนววิชาสาขาต่างๆ เกี่ยวข้องพัวพันประสมประสานอยู่มากมายหลายแขนงด้วยกัน ได้แก่ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา ประชากร โบราณคดี สังคมอุตสาหกรรม สังคมชนบท สังคมเกษตรกรรม สังคมเมือง ฯลฯ สังคมวิทยาเป็นวิชาที่ว่าด้วยพฤติกรรมกลุ่ม ฉะนั้นการวิเคราะห์เชิงสังคมวิทยา ผู้วิเคราะห์ต้องมีความรู้กว้างขวางหลายด้าน และต้องเข้าใจเรื่องพฤติกรรมกลุ่มมากพอสมควร จึงจะวิเคราะห์วรรณกรรมในแนวนั้นได้ ผู้วิเคราะห์ในแนวนี้ย่อมใช้ความพยายามตีแผ่ลักษณะการดำเนินชีวิตของบุคคลในท้องเรื่อง ค่านิยมของสังคม ความเป็นไปทางการเมืองและการเศรษฐกิจที่บัพพะพันธ์นั้นๆ ต้องการแสดงให้เห็นประจักษ์โดยจงใจหรือไม่จงใจก็ตาม

ตรีศิลป์ บุญขจร. (2521 : 5-8) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมว่ามี 3 ลักษณะคือ ลักษณะแรก วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อนของสังคม หมายถึง การสะท้อนสังคมของวรรณกรรมมิใช่เป็นการสะท้อนอย่างบันทึกเหตุการณ์ทำนองเอกสารประวัติศาสตร์ แต่เป็นภาพสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียนและเหตุการณ์ส่วนหนึ่งของสังคม วรรณกรรมจึงมีความเป็นจริงทางสังคมสอดแทรกอยู่ วรรณกรรมอาจสะท้อนทั้งในรูปธรรมและนามธรรม ด้านรูปธรรม หมายถึง เหตุการณ์ทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนด้านนามธรรม หมายถึง ค่านิยมในชีวิตจิตใจของคนในสังคมตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน ลักษณะที่สอง สังคมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมหรือต่อนักเขียน นักเขียนอยู่ในสังคมย่อมได้รับอิทธิพลจากสังคมทั้งด้านวัฒนธรรม ขนบประเพณี ศาสนา ปรัชญาและการเมือง สภาพการณ์ของปัจจัยเหล่านี้ย่อมเป็นสิ่งกำหนดโลกทัศน์และชีวิตทัศน์ของนักเขียน และลักษณะที่สาม วรรณกรรมหรือนักเขียนมีอิทธิพลต่อสังคม ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งในด้านอิทธิพลภายนอก เช่น การแต่งกาย หรือการกระทำตามอย่างในวรรณกรรม และอิทธิพลภายในคืออิทธิพลทางความคิด การสร้างค่านิยมรวมทั้งความรู้สึกนึกคิด

ส่วนหลักเกณฑ์ที่นำมาพิจารณาการสะท้อนภาพสังคมในนวนิยาย ซึ่งก็คือสังคมมีอิทธิพลต่อนวนิยายนั้น สิทธา พินิจกุล. (2526 : 464) กล่าวว่า ต้องนำทฤษฎีสังคมวิทยาเข้ามาวิเคราะห์ตัวบทประพันธ์ นำหลักวิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์ รวมทั้งการศึกษาปัญหาสังคม การจัดรูปแบบของสังคมหรือกลุ่มชน เริ่มตั้งแต่ชุมชนในครอบครัว ในเมือง ชานเมือง ชนกลุ่มน้อย ชนชั้นต่างๆ ในสังคม กลุ่มชน

แบ่งตามฐานะเศรษฐกิจ กลุ่มชนแบ่งตามภาวะการศึกษา กลุ่มชนแบ่งตามอาชีพ นอกจากนี้ก็ได้แก่สถาบัน เช่น การเมือง การปกครอง ทั้งระดับสากล ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ฯลฯ ... คำว่า “สังคมวิทยา” ในที่นี้เรียกตามความเคยชินของผู้ศึกษา ซึ่งอันที่จริงแล้วมีลักษณะกว้างกว่าวิชาสังคมวิทยาในความหมายทางวิชาการ จนน่าจะใช้คำว่า “สังคมศาสตร์” จะเหมาะสมกว่า อย่างไรก็ตาม ถ้าพบว่าการวิจารณ์ในแนวสังคมวิทยา หรือการวิจารณ์ในแนวสังคมศาสตร์ ก็คงจะเข้าใจได้ว่าใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน เพียงแต่มีความหมายจำกัดมากน้อยกว่ากันเท่านั้น

ส่วนหลักเกณฑ์ที่นำมาพิจารณานวนิยายมีอิทธิพลต่อสังคมนั้น ผู้วิจัยยึดหลักการวิเคราะห์ตามแบบอย่างในปริญาณิพนธ์ของ กมล โพธิ์เย็น. (2540) เรื่อง การวิเคราะห์ทัศนะเชิงทุนนิยมในเรื่องสั้นและนวนิยายของวิมล ไทน์มโนล โดยกล่าวว่า เป็นการศึกษาวรรณกรรมโดยใช้ทฤษฎีผลกระทบ (Theory of Effect) มาเป็นหลักเกณฑ์ในการศึกษาโดยมุ่งเน้นความสำคัญของตัวบทวรรณกรรมเป็นสำคัญ จากนั้นผู้ศึกษาต้องตีความจากตัวบทว่านักเขียนมีจุดประสงค์อย่างไรจึงได้นำเสนอความคิดเช่นนี้ และต้องคาดคะเนต่อไปอีกว่าความคิดดังกล่าวจะส่งผลกระทบอย่างไรต่อผู้อ่านได้บ้าง

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสังคมวิทยา

ประไพ ศรีสุข. (2541) ศึกษาเรื่อง ภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นและนวนิยายของชาติ กอบจิตติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยที่ปรากฏในเรื่องสั้นและนวนิยายของชาติ กอบจิตติ ตั้งแต่พ.ศ. 2512-2536 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการศึกษาให้ภาพสะท้อนของคนยากจนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ด้านการเมืองการปกครองสะท้อนภาพการปกครองแบบเผด็จการ และการทำงานที่ไม่จริงจังของข้าราชการและนักการเมือง ด้านเศรษฐกิจ สะท้อนภาพปัญหาความยากจนของคนส่วนใหญ่ ซึ่งไม่สามารถจะเลือกประกอบอาชีพได้ ด้านสภาพชีวิตความเป็นอยู่ สะท้อนภาพปัญหาครอบครัวแตกแยก เด็กและคนชราถูกทอดทิ้ง ด้านศาสนา วัฒนธรรม และค่านิยมให้ภาพสะท้อนส่วนใหญ่แสดงค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ในการเสนอภาพสังคมของชาติ กอบจิตติ สามารถสะท้อนภาพสังคมและธรรมชาติของมนุษย์ได้อย่างสมจริงด้วยการนำเสนอประเด็นปัญหาต่างๆ มาเสนออย่างน่าสนใจโดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับความทุกข์ยากของคนระดับล่างซึ่งเป็นปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข

เพ็ญจันทร์ มาประชา. (2541) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายของ นิเวศน์ กันไทยราษฎร์ ผลการศึกษาพบว่า นิเวศน์ กันไทยราษฎร์ มุ่งสะท้อนภาพสังคมของคนในเมืองหลวงเป็นสำคัญเกี่ยวกับด้านครอบครัว ด้านอาชีพ ด้านพฤติกรรมของคนในสังคม และด้านปัญหาสังคม โดยเน้นความสำคัญของครอบครัวที่มีความสมบูรณ์ สมาชิกทุกคนในครอบครัวทำหน้าที่ของตนอย่างครบถ้วน ซึ่งเป็นผลทำให้ครอบครัวมีความสุข และภาพสังคมที่ผู้เขียนนำเสนอในนวนิยายแต่ละเรื่องสามารถเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนในสังคมให้ดีขึ้น

ธานีวัฒน์ บุญโต. (2542) ศึกษาเรื่อง ภาพสะท้อนวิถีชีวิตชาวจีนในวรรณกรรมของหยก บูรพา โดยศึกษาจากนวนิยายและเรื่องสั้นจำนวน 46 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนวิถีชีวิตชาวจีนที่ปรากฏในวรรณกรรมของหยก บูรพา มีการนำเสนอเรื่องครอบครัวและเครือญาติ เน้นความผูกพันของบุคคลในครอบครัว ผู้ใหญ่มีสิทธิและอำนาจในเรื่องการเลือกคู่ครองให้ลูก จึงเป็นการแต่งงานแบบคลุมถุงชน นิยมมีลูกมาก ให้ความสำคัญลูกชายมากกว่าลูกสาว ลักษณะครอบครัวมักเป็นครอบครัวเดี่ยว สถานภาพทางเพศ ผู้ชายเป็นผู้นำ คนในครอบครัวทำงานระบบกงสี และส่งเงินทางโพยก๊วนไปให้ญาติพี่น้องที่อยู่ทางเมืองจีน นับเป็นความผูกพันทางเครือญาติ เรื่องอาหารการกิน นิยมรับประทานเนื้อหมูและผักเป็นอาหาร

หลัก ส่วนเนื้อวัวเป็นอาหารต้องห้าม มีค่านิยมการพึ่งตนเอง ความกตัญญูทวดเที มีความเชื่อเรื่องการสร้างฮวงซุ้ย ความเชื่อฟ้าดิน ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมอย่างเคร่งครัด การศึกษาไม่นิยมให้เรียนหนังสือ ให้เรียนรู้จากการปฏิบัติ ประพัตติตนตามกฎหมาย การบันเทิงและการพักผ่อนชมการแสดงงิ้วและเล่นดนตรี มีความภาคภูมิใจในภาษาของตนเอง

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสุนทรียศาสตร์

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสุนทรียศาสตร์

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสุนทรียศาสตร์

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสุนทรียศาสตร์

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (2541 : 2) กล่าวถึงสุนทรียศาสตร์ว่า สุนทรียศาสตร์ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Aesthetics หมายถึง ศาสตร์ว่าด้วยความงาม ความงามนี้เป็นทั้งจิตวิสัยและวัตถุวิสัย คือขึ้นอยู่กับจิตและขึ้นอยู่กับวัตถุประกอบกัน นักปราชญ์บางท่านมีความเห็นว่าสุนทรียศาสตร์เป็นสิ่งที่มนุษย์เรากำหนดขึ้นมาเองและความงามในความคิดของมนุษย์แต่ละสมัยอาจแตกต่างกัน ดังนั้นมาตรการในการตัดสินสุนทรียศาสตร์จึงไม่มีตายตัวแต่ขึ้นอยู่กับรสนิยมของแต่ละยุคสมัย

สิทธา พินิจภูวดล. (2515 : 30-58) กล่าวถึงสุนทรียภาพพอสรุปได้ว่า ทุกคนไม่ว่าชาติใดภาษาใดล้วนมีความเห็นพ้องต้องกันว่า “สุนทรียภาพ” เป็นหัวใจของงานศิลปกรรมที่ทรงคุณค่าสำหรับงานด้านวรรณกรรม สุนทรียภาพที่ผู้แต่งหนังสือคำนึงถึงมากที่สุด คือศิลปะการแต่งที่เรียกว่าวรรณศิลป์ หัวใจของศิลปะทั้งหลายคือสุนทรียภาพหรือความประณีตงดงาม ได้แก่ ความงามทางภาษา ความงามของเนื้อเรื่อง ซึ่งกลมกลืนกับรูปแบบ ความงามมีสาระของข้อคิดเห็นหรือแนวคิดที่แทรกแฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง ส่วนความงามที่สำคัญที่สุดของการสร้างวรรณคดี ก็คือวิธีแต่ง เพราะความงามที่ประณีตสามารถทำให้คนเกิดความสุข ความพอใจ ช่วยบำบัดความทุกข์ ความเบื่อหน่าย ความซ้ำซากจำเจ ความงามที่ประณีตทำให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้นที่ได้สัมผัสทำให้ได้รู้จักกับความใหม่หรือความเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีผลผ่อนคลายความเคร่งเครียด และหันเหความสนใจไปจากสิ่งที่ซ้ำซากจำเจ ทฤษฎีความงามเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา คนในสมัยโบราณทั้งของไทยและฝรั่งเห็นเหมือนกันว่า ความงามที่แท้จริงต้องหมดจด ผุดผาดปราศจากมลทิน ตามปกติความงามมีทั้งงามผาดและงามพิศ สิ่งศิลป์บางชิ้นอาจจะมีงามทั้งสองระดับอยู่ในชิ้นเดียวกัน บางอย่างก็มีเพียงอย่างเดียว

ดวงมน จิตรจำนงค์. (2536 : 8-11) กล่าวถึงสุนทรียภาพว่า บทบาทของภาษาในวรรณคดีและสุนทรียภาพในภาษานั้น เป็นสิ่งที่สอดคล้องข้องเกี่ยวกับอย่างแนบแน่น ทั้งนี้ด้วยเหตุที่ว่าสุนทรียภาพเป็นเรื่องของคุณภาพแห่งศิลปะซึ่งเป็นเครื่องสื่อสารที่เร้าสัมผัสทางอารมณ์ ... ภาษาที่มีสุนทรียะ (คุณภาพ) จึงเป็นภาษาที่มีบทบาทในการสื่อสารสมจุดประสงค์ของผู้สร้างสรรค์งานวรรณศิลป์ ผู้ประพันธ์จำเป็นต้องเลือกเพี้ยนถ้อยคำ เพื่อให้เกิดความไพเราะและแสดงออกซึ่งความนึกคิดและอารมณ์ของตน ... ดังนั้นขั้นต้นของการศึกษาสุนทรียภาพก็คือ การวิเคราะห์ความหมายของถ้อยคำหรือกลุ่มต่างๆ ของถ้อยคำนั่นเอง อาจกล่าวได้ว่าสุนทรียภาพนั้นคือตัวความหมาย ซึ่งเป็นผลมาจากความผสมกลมกลืนอย่างเป็นเอกภาพของรูปแบบและเนื้อหา ซึ่งเป็นสื่อแห่งความคิดและอารมณ์ของมนุษย์ เป็นความหมายที่ประณีตซับซ้อนและมีลักษณะเฉพาะของผู้แสดงออก

สำหรับเกณฑ์ในการวิเคราะห์สุนทรียภาพในวรรณกรรมนั้น จิตรลดา สุวัตติกุล. (2538 : 209) กล่าวว่า ควรพิจารณาองค์ประกอบ 2 ประการคือ องค์ประกอบด้านเนื้อหาและองค์ประกอบด้านรูปแบบ องค์ประกอบทางด้านเนื้อหา ประกอบด้วยสุนทรียภาพในคำ ซึ่งเกิดขึ้น 3 ลักษณะ ได้แก่ เสียงของคำ การเล่นคำ จังหวะและลีลาของคำ กับสุนทรียภาพในความ ซึ่งเกิดได้จาก 4 ลักษณะ คือ ภาพพจน์ สัญลักษณ์ทางวรรณคดี รสทางวรรณคดี และโวหารต่างๆ ส่วนองค์ประกอบทางด้านรูปแบบนั้น พิจารณาจากความสัมพันธ์สอดคล้องกันระหว่างเนื้อหากับรูปแบบคำประพันธ์ที่เลือกใช้

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมเชิงสุนทรียศาสตร์

พฤกษา เนียมรักษา. (2532) ศึกษาเรื่อง การใช้ภาษาในวรรณกรรมของดอกไม้สด โดยศึกษาจากนวนิยาย 12 เรื่อง และเรื่องสั้น 20 เรื่อง ผลการวิจัยสรุปว่า ดอกไม้สดเป็นนักเขียนที่ใช้ภาษาได้ประณีตบรรจงทั้งทางด้านคำและทางด้านความ ทางด้านคำดอกไม้สดใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล คำที่เลือกใช้ให้ความรู้สึกและให้ภาพที่เด่นชัด บางคำให้เสียงสัมผัสที่คล้องจองราบรื่นไพเราะ ทางด้านความ ดอกไม้สดลำดับความได้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน มีความสมดุลในความนั้นๆ ใช้ความเปรียบได้เหมาะสม สร้างงานได้กระชับและมีเอกภาพในตัวเอง

พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์. (2532) ศึกษาเรื่อง การใช้ภาษาร้อยแก้วของคมทวน คันธนู ในวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น บทละคร และนวนิยาย ผลการวิเคราะห์สรุปว่า คมทวน คันธนู มีลีลาการใช้ภาษาที่ให้ภาพและแสดงความรู้สึกรุนแรงโดยธรรมชาติประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งคือต้องการให้สอดคล้องกับแนวคิดของเรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เน้นเรื่องการกดขี่ข่มเหงเอารัดเอาเปรียบและการต่อต้านอย่างรุนแรงเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม

ดลฤทัย ขาวดีเดช. (2540) ศึกษาเรื่อง ภาษาจินตภาพในเรื่องสั้นของอัศศิริ ธรรมโชติ ผลการวิจัยพบว่า ภาษาในเรื่องสั้นของอัศศิริ ธรรมโชติ มีลักษณะต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพที่ชัดเจนลึกซึ้งและทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะท้อนใจ อันได้แก่ การเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองและจังหวะ การใช้คำซ้อน การใช้คำบอกแสง สี เสียง และการใช้คำทำเนียบกวี การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม การซ้ำคำ การใช้ประโยคซ้ำความ การใช้ประโยคคำถาม การใช้ประโยคยาว การสร้างความสมดุลทางโครงสร้างประโยค การใช้ภาพพจน์และสัญลักษณ์ ลักษณะการใช้ภาษาทั้งหมดนี้ มุ่งสร้างจินตภาพที่สอดคล้องกับสาระสำคัญของเรื่อง มีสัมพันธ์ภาพและเป็นเอกภาพ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การตีความและเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องอย่างลึกซึ้งชัดเจน ได้แก่ จินตภาพของความโหดร้าย ความสะพรึงกลัว ความทุกข์ ความเหงา ความท้อแท้ และความสิ้นหวัง จินตภาพเหล่านี้ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในชื่อเรื่องและฉาก

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมานี้ ได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายรักร่วมเพศชายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุกเคราะห์ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

บทที่ 2

องค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์

นวนิยายเป็นงานศิลปะอันประกอบด้วยศาสตร์และศิลป์แห่งการประพันธ์ที่มุ่งโน้มน้าวและกล่อมเกลาผู้อ่านให้ดื่มด่ำคล้อยตามไปในโลกแห่งจินตนาการของผู้เขียน ทั้งนี้ผู้อ่านสามารถรับรสจากศิลปะการประพันธ์หรือที่เรียกว่า “วรรณศิลป์” ของนวนิยายได้นั้น จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะและองค์ประกอบต่างๆ ของนวนิยาย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐานต่อการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ตลอดจนความประจักษ์แจ้งในสาระคุณค่าซึ่งอาจเปิดเผยให้สังเกตได้โดยง่าย หรืออาจแฝงเร้นอย่างยากต่อการค้นหา และแม้รสแห่งความเพลิดเพลินสนุกสนานจะเป็นสิ่งที่ผู้อ่านสามารถรับได้ไม่ยากนัก โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางประพันธ์ศาสตร์ แต่ผู้มีความรู้ยู่บ้างอาจรับรสแห่งความบันเทิงได้สมบูรณ์กว่า นอกจากนี้ความรู้ความเข้าใจในศิลปะการประพันธ์ยังช่วยเสริมสร้างพัฒนา “รสนิยม” ซึ่งเป็นความจำเป็นยิ่งสำหรับการอ่านอย่างมีคุณภาพ

ศิลปะการประพันธ์นวนิยายที่สำคัญอย่างยิ่งคือ กลวิธีการสร้างองค์ประกอบทั้งมวลของนวนิยาย ตลอดจนการนำเสนอ นั้นต้องมีสัมพันธภาพ มีความเหมาะสมกลมกลืน และมีสัดส่วนที่ดีทำให้เกิดความงาม ทั้งนี้เป็นธรรมชาติของงานศิลปะทั้งหลายรวมทั้งนวนิยายที่องค์ประกอบแต่ละส่วนนั้นมิได้แยกตัวอย่างโดดเดี่ยว แต่จะมีความสัมพันธ์และสำคัญต่อกันอย่างใกล้ชิด (วนิดา บำรุงไทย. 2544 : 105) ดังนั้นองค์ประกอบของนวนิยายและกลวิธีการประพันธ์จึงเป็นสิ่งที่ควบคู่กันเสมอและมีส่วนเสริมสร้างซึ่งกันและกันในการสร้างงานนวนิยาย เพราะนวนิยายแต่ละเล่มต้องมีองค์ประกอบครบตามหลักการของนวนิยาย และองค์ประกอบนั้นผู้เขียนต้องสามารถหล่อหลอมขึ้นมาให้ผลงานออกมาน่าสนใจ ซึ่งต้องอาศัยกลวิธีการประพันธ์ช่วยเรียงร้อยองค์ประกอบต่างๆ ให้กลมกลืน สัมพันธ์กันอย่างเป็นเอกภาพ ถ้าผู้เขียนมีกลวิธีที่ดีจะทำให้เรื่องราวชวนติดตาม โดดเด่น และมีคุณค่าทางศิลปะ สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้ในระยะเวลาที่ยาวนาน กลวิธีการประพันธ์จึงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้นวนิยายเรื่องนั้นๆ น่าสนใจ ถ้าผู้เขียนใช้กลวิธีที่ดีและเหมาะสมกับรูปแบบเนื้อหาที่ตนนำเสนอ ก็จะช่วยให้งานเขียนมีคุณภาพ

ในบทนี้ ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ทางด้านองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ ซึ่งจะทำให้ทราบว่านวนิยายเรื่องนี้มีองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์อย่างไรที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ดังกล่าวไว้ในบทที่ 1 บทนำ แล้วว่า สังเกตได้จากยอดการขายซึ่งมีการตีพิมพ์กระชั้นถี่ถึง 7 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกันเพียงไม่กี่เดือน ภายในระยะเวลาเพียง 2 ปี คือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540-2542 ซึ่งก่อนหน้าที่จะรวมเล่มเป็นนวนิยาย “ซากดอกไม้” เคยตีพิมพ์เป็นตอนๆ ลงใน “นิตยสารผู้หญิง” ก็สร้างความเกรียวกราวเป็นที่กล่าวขานของนักอ่านเป็นจำนวนมากมาแล้ว แสดงว่านวนิยายเรื่องนี้ต้องมีสิ่งที่น่าสนใจศึกษาและน่าค้นหา และเป็นที่น่าสนใจว่า ยังไม่มีนวนิยายแนวรักร่วมเพศขายเล่มใดที่จะขายดีมียอดขายสูงเท่ากับ “ซากดอกไม้” เหตุใดถึงเป็นเช่นนั้น ส่วนหนึ่งที่ทำให้ “ซากดอกไม้” มีความโดดเด่นเป็นพิเศษกว่านวนิยายรักร่วมเพศขายเล่มอื่นๆ ตรงที่ว่า มีองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ที่ “ไม่ธรรมดาด้วยสำนวนภาษา การดำเนินเรื่อง มุมมอง อารมณ์ และรายละเอียดของข้อมูลในเรื่อง” (สำนักพิมพ์ดอกหญ้า. 2540 : ความรู้สึกและความคิดเห็นในซากดอกไม้) และในส่วนของเนื้อหาก็คงมีความแปลกใหม่สามารถสะท้อน “โลกเบื้องลึกอันเร้นลับและซับซ้อนของชายชาวดอกไม้” ได้เป็นอย่างดี ชนิดที่ว่าตีแผ่ทุกซอกทุกมุมอย่างไม่เคยมีนักเขียนคนใดเขียนแบบนี้มาก่อน ดังที่สำนักพิมพ์ดอกหญ้ายกย่องว่า ยืนยันคุณภาพของ “ซากดอกไม้” ว่า “สำนักพิมพ์ดอกหญ้ายอมรับรองว่า ซากดอกไม้ เป็นนวนิยาย ‘ควรอ่าน’

หากคุณ ‘ใคร่รู้’ ชีวิตความเป็นไปของ ‘คนอีกกลุ่มหนึ่ง’ ซึ่งเราเชื่อว่าคุณจะต้องไม่เคยได้อ่านชนิดละเอียดแจ่มแจ้งดังนี้จากที่ใดมาก่อน” (สำนักพิมพ์ดอกหญ้า. 2540 : ความรู้สึกและความคิดเห็นในซากดอกไม้) เหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้นักศึกษาคำตอบอย่างยิ่งว่า “ซากดอกไม้” มีเนื้อหาและกลวิธีการประพันธ์เป็นอย่างไร ที่บอกว่าไม่ธรรมดา นั่นไม่ธรรมดาอย่างไร การดำเนินเรื่อง มุมมอง อารมณ์ และรายละเอียดของข้อมูลในเรื่องเป็นอย่างไร ผู้วิจัยต้องใช้เกณฑ์ทางวิชาการพิสูจน์คุณลักษณะภายในตัวงานอย่างละเอียด เพื่อประเมินค่านิยายเรื่องนี้ โดยจะชี้ให้เห็นว่าเรื่อง “ซากดอกไม้” นอกจากจะประสบความสำเร็จทางด้านการตลาดในระดับหนึ่งแล้ว ยังสามารถประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์ผลงานวรรณศิลป์หรือไม่

การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” จะศึกษาตามลำดับดังนี้คือ แนวคิด โครงเรื่อง การเล่าเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตัวละคร มิติสถานที่ มิติเวลา และบทสนทนา

1. แนวคิด

แนวคิด หมายถึง ความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่องที่ผู้เขียนต้องการเสนอหรือสื่อสารออกมาโดยผ่านตัวเรื่องหรือพฤติกรรมของตัวละคร แนวคิดของเรื่องจะปรากฏสม่ำเสมอในขณะที่เรื่องดำเนินไปตั้งแต่ต้นจนถึงปลายเรื่อง และเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงเรื่องราวทั้งหมดเข้าด้วยกัน จึงมีส่วนต่อการกำหนดโครงเรื่อง ตัวละครฉาก บทสนทนา และส่วนประกอบอื่นๆ ภายในเรื่องด้วย ดังนั้น เราอาจพิจารณาแนวคิดของเรื่องได้จากชื่อเรื่อง พฤติกรรมของตัวละคร บทสนทนาของตัวละคร ปมปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวละคร เป็นต้น

แนวคิดในวรรณกรรมทั่วไปแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แนวคิดใหญ่และแนวคิดย่อย ขอลงมาถึงทีละประเด็นดังนี้

1.1 แนวคิดใหญ่

แนวคิดใหญ่ หมายถึง แก่นสำคัญของเรื่องที่จะต้องสร้างให้เกี่ยวโยงกันไปตลอดทั้งเรื่อง แนวคิดใหญ่ในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” คือ การเผยให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตในโลกกลับซ้อนเร้นของชาวเกย์และโลกเร้นลับซับซ้อนนี้เองได้แสดงให้เห็นว่า ถ้าเกย์เลือกประพฤติปฏิบัติตัวโดยมีวิถีทางดำเนินชีวิตที่ยอมตกเป็นทาสของกิเลสตัณหาและความอาฆาตแค้นพยาบาทโดยไม่ยับยั้งชั่งใจ จนลึกลงถึงศีลธรรมจรรยาสุดท้ายชีวิตนั้นย่อมประสบความหายนะอันเป็นผลลัพธ์ของการกระทำนั้น

1.2 แนวคิดย่อย

แนวคิดย่อย หมายถึง แก่นของพฤติกรรมหรือเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่กำลังดำเนินอยู่ในเรื่อง เพื่อช่วยเสริมให้เรื่องมีความเข้มข้นและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แนวคิดย่อยจึงอาจมีจำนวนไม่จำกัด ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับขนาดของเรื่องที่อาจสั้นหรือยาวได้ตามความต้องการของผู้เขียน

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” มีแนวคิดย่อยที่น่าสนใจ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับการหย่าร้าง แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู แนวคิดเกี่ยวกับเกย์ เช่น ความรักความสัมพันธ์ของเกย์ การมีอารมณ์รักที่รุนแรง การสังเกตว่าใครเป็นเกย์ควรพิจารณาจากคุณสมบัติสิ่งใด เกย์บางคนสามารถกลับตัวกลับใจให้มีชีวิตอย่างชายรักต่างเพศได้ หรือว่าชีวิตเกย์ไม่ว่าจะเป็นชีวิตแบบใดล้วนนำมาซึ่งความทุกข์ทั้งสิ้น เป็นต้น แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจเงินตรา แนวคิดเกี่ยวกับการอิจฉาริษยาซึ่งนำไปสู่การอาฆาตพยาบาท แนวคิดเกี่ยวกับการเกลียดแค้นชิงชังและนำไปสู่การทำลายล้างด้วยวิธีการอันน่าสะพรึงกลัว แนวคิดเกี่ยวกับ

สังคม เช่น ทำให้เห็นวิถีชีวิตของกลุ่มบุคคลที่เรียกตัวเองว่าเป็นพวกสังคมชั้นสูง หรือแนวคิดเกี่ยวกับอาชีพ บางอาชีพซึ่งน่าจะมีแต่ชายจริงก็กลับมีพวกกรักร่วมเพศเข้าแทรกซึมอยู่ด้วย ซึ่งนับว่าให้ข้อคิดกับผู้อ่านเป็นอย่างดี เป็นต้น

แนวคิดย่อยที่ปรากฏใน “ซากดอกไม้” ส่วนใหญ่มีกลวิธีการนำเสนอแนวคิดโดยผ่านตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงภรรยา โดยเฉพาะตัวละครเอกกรักร่วมเพศชาย ผู้เขียนกำหนดให้มีการนำเสนอแนวคิดย่อยผ่านตัวละครตัวนี้ออกมาสู่ผู้อ่านเป็นระยะๆ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันกับโครงเรื่องอย่างแน่นแฟ้น อีกทั้งยังมีวิธีนำเสนอแนวคิดโดยผ่านตัวละครสองตัว อย่างเช่น ซาติซาครีตกับร้อยเอกปรัชญา ซาติซาครีตกับจารุพล ซาติซาครีตกับชัชชนะหรือซาติซาครีตกับบุคคลอื่นๆ ในเรื่อง โดยผ่านบทสนทนาบ้าง ผ่านบทพูดเดี่ยวบ้าง อย่างเช่นในเรื่องการนำเสนอแนวคิดย่อยเรื่องความรักของเกย์ คือซาติซาครีตและบุคคลอื่นๆ ผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ไม่จริงยั่งยืนของเกย์ มีความสัมพันธ์กันแล้วก็จบสิ้นกัน ไม่ต้องมีพันธะและความผูกพัน เป็นความสุขชั่วคราวชั่วครวและฉาบฉวย ซึ่งน่าจะเป็นความใคร่มากกว่าความรัก เป็นต้น เนื่องจากแนวคิดย่อยมักปรากฏไปพร้อมกับพฤติกรรมของตัวละครและภาพสะท้อนของสังคม เช่น กล่าวถึงเรื่องการอบรมเลี้ยงดูซาติซาครีตของนายพลกำเนิดกับท่านผู้หญิงนัยิกาว่าส่งผลให้ซาติซาครีตเป็นคนอย่างไร และเป็นเกย์ได้อย่างไร หรือลักษณะนิสัยของตัวละครเกย์บางตัวก็สื่อเป็นแนวคิดได้ หรือในภาพสะท้อนทางสังคมก็ปรากฏแนวคิดย่อย เช่น เรื่องอาชีพ สถานภาพ ระบบชนชั้น การใช้อำนาจเงินตรา หรือการหย่าร้าง ดังนั้นเพื่อให้ไม่เป็นการซ้ำซ้อนในการวิเคราะห์ จึงขอยกแนวคิดย่อยไปวิเคราะห์แทรกให้ลุ่มลึกในบทที่ 3 และ 4 คือการวิเคราะห์ตัวละครเชิงจิตวิทยาและความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคมตามลำดับ ทั้งนี้จะไม่กล่าวโดยตรงว่าจุดที่วิเคราะห์เป็นแนวคิดย่อย แต่จะวิเคราะห์ในลักษณะแทรกปนไปกับเนื้อหา อันจะทำให้เข้าใจแนวคิดย่อยที่ปรากฏในเรื่องได้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น

2. โครงเรื่อง

โครงเรื่อง หมายถึง คำโครงของเหตุการณ์หรือของพฤติกรรมต่างๆ ในเรื่องที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นจนจบ และมักจะต้องประกอบด้วยปมปัญหาหรือความขัดแย้ง อันเป็นส่วนสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบกระเทือนอย่างสำคัญต่อวิถีชีวิตของตัวละคร และทำให้เรื่องดำเนินไปได้อย่างสนุกสนานเร้าใจ

การวางโครงเรื่องโดยทั่วไปมักจะเริ่มจากการเปิดเรื่อง การสร้างปมปัญหาให้กับเรื่องหรือตัวละคร หลังจากนั้นก็จะดำเนินเรื่องต่อไปเรื่อยๆ เพื่อขยายปัญหาให้ทวีความเข้มข้นขึ้นจนถึงจุดสุดยอดของเรื่อง อันเป็นจุดที่ปัญหานั้นจะได้รับการแก้ไขและเรื่องจะเปลี่ยนแปลงไปในทางใดทางหนึ่ง แล้วเหตุการณ์ต่างๆ ก็จะคลี่คลายไปสู่ผลของปมปัญหาหรือข้อขัดแย้งนั้นๆ อันเป็นจุดจบของเรื่อง

ในด้านโครงเรื่อง ผู้วิจัยแบ่งประเด็นศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 โครงเรื่องใหญ่และโครงเรื่องย่อย

2.2 การเปิดเรื่อง

2.3 ความขัดแย้งหรือปมปัญหา

2.4 จุดสุดยอดของเรื่อง

2.5 การหน่วงเรื่อง

2.6 การคลายปม

2.7 การปิดเรื่อง

2.8 การใช้เหตุบังเอิญ

2.1 โครงเรื่องใหญ่และโครงเรื่องย่อย

โครงเรื่องในนวนิยาย สามารถแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ โครงเรื่องใหญ่และโครงเรื่องย่อย โครงเรื่องใหญ่ ได้แก่ แนวที่ผู้เขียนวางไว้ให้เรื่องดำเนินไปตามที่ต้องการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ โดยที่ผู้เขียนคำนึงว่าจะนำเรื่องมาจัดลำดับอย่างไร ด้วยวิธีใดจึงจะบรรลุผลตามที่ผู้เขียนต้องการ ส่วนโครงเรื่องย่อย ได้แก่ แนวเรื่องย่อยๆ ที่แทรกอยู่ในโครงเรื่องใหญ่ มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงเรื่องใหญ่ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ทำให้เนื้อเรื่องมีรสชาติเข้มข้นขึ้นหรือสมบูรณ์ หากเปรียบเทียบเหมือนลูกโซ่ โครงเรื่องย่อยก็คือ โซ่เล็กหนึ่งวงที่สอดร้อยเข้าด้วยกันกับโซ่เล็กๆ วงอื่น รวมเป็นโครงเรื่องใหญ่ คือ โซ่ทั้งสายนั่นเอง (ยุรฉัตร บุญสนิท. 2538 : 25-26)

โครงเรื่องใหญ่ในเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” คือ ชีวิตของชาติชาคริต์และจอมขวัญที่ดำเนินไปตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ส่วนโครงเรื่องย่อย คือ ชีวิตของตัวละครที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชาติชาคริต์และจอมขวัญไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ดังจะกล่าวต่อไปนี้

โครงเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องราวของเกย์หนุ่มคนหนึ่งซึ่งอยู่ในแวดวงของชนชั้นสูง เพียบพร้อมไปด้วยรูปสมบัติและทรัพย์สมบัติ เขาจำใจต้องแต่งงานกับหญิงสาวสวยคนหนึ่งซึ่งมีฐานะชาติตระกูลเท่าเทียมกัน เนื่องจากถูกบิดามารดาและสังคมรอบข้างบีบบังคับ โดยมีบุตรธิดาด้วยกันถึงสองคน อยู่กินกันเพียงห้าปีก็เกิดการหย่าร้าง เนื่องด้วยภรรยาจับเท็จได้ว่าสามีเป็นเกย์ โดยเห็นเหตุการณ์ว่าสามีกำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายด้วยกันที่บ้านของเขาเอง หลังจากการหย่าขาด ศาลสั่งให้บุตรทั้งสองคนอยู่กับผู้เป็นมารดา แต่ดูเหมือนเกย์หนุ่มผู้นี้จะไม่สนใจใดๆ เขากลับมีความสุขและมีอิสรภาพในการดำเนินชีวิตตามที่ตนปรารถนา โดยเลือกใช้ชีวิตของการเข้าสู่โลกเกย์อย่างเต็มตัว เช่น ไปเที่ยวตามแหล่งเกย์สถานในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้เขาได้รู้จักกับเกย์หนุ่มต่างอาชีพมากมายซึ่งแต่ละคนมีบุคลิกภาพและหน้าตาดีทั้งสิ้น เกย์หนุ่มไอโซซ์ ผู้นี้ได้ตกอยู่ในภาวะวังวนของการ “มั่วรักรั่วเพศ” จนกระทั่งติดเชื้อเอดส์ สุดท้ายต้องจบชีวิตลงด้วยการถูกฆาตกรรมจากกลุ่มเด็กขายบริการทางเพศโดยมีผู้บงการอยู่เบื้องหลัง ซึ่งผู้บงการผู้นั้นเคยถูกเกย์หนุ่มผู้นี้ไถนลัมนจนเกือบสิ้นเนื้อประดาตัว เพราะแรงดึงดูดอย่างรุนแรงที่มีต่อรอยตำราวจเอกคนหนึ่ง ทางฝ่ายภรรยาของเกย์หนุ่มต้องทนทุกข์ทรมาน เจ็บปวดตรวดร้าวใจอย่างแสนสาหัส เนื่องด้วยบุตรชายคนเล็กป่วยเป็นโรคประหลาด ต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเป็นเวลานาน ความกดดันต่างๆ ที่เขามีจึงไประบายออกกับบุตรสาวคนโตอย่างมีอาชวาทเลี้ยวได้ แต่แล้วโชคก็เข้าข้างเธอ บุตรชายคนเล็กหายป่วยเองราวปาฏิหาริย์ เธอดีใจมากและตั้งใจจะเลี้ยงบุตรสองคนอย่างดีที่สุด

โครงเรื่องเกี่ยวกับภรรยาผู้ภายหลังการแต่งงานว่าสามีเป็นเกย์ แท้จริงแล้วหาใช่เป็นสิ่งแปลกใหม่ที่น่าพิงพบครั้งแรกใน “ซากดอกไม้มัน” ไม่ โครงเรื่องคล้ายๆ แบบนี้เคยปรากฏมาแล้วในเรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” ของกฤษณา อโศกสิน แต่กฤษณากำหนดโครงเรื่องไม่ให้ภรรยาหย่าขาดจากสามีเกย์ โดยจะเน้นที่ความรัก ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจของฝ่ายภรรยาที่มีต่อสามีเกย์ ว่าควรประพฤติปฏิบัติตัวอย่างไรให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและราบรื่นได้ตลอดไป แต่ในเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” ภรรยาตัดสินใจขอหย่าขาดจากสามีเกย์ทันทีเพราะทนรับสภาพที่เกิดขึ้นไม่ได้ และหลังจากนั้นทั้งสองฝ่ายต่างเป็นศัตรูกันอย่างถาวร เนื่องด้วยฝ่ายสามีเกย์มีความประพฤติอันเหลวแหลกและไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว ส่งผลให้โครงเรื่องใหญ่ของนวนิยายเรื่องนี้มีความขัดแย้งโดยการแสดงวิวาทะของสามีเกย์และภรรยาสลับกันไปตลอดทั้งเรื่อง

โครงเรื่องย่อยใน “ซากดอกไม้มัน” ประกอบด้วยเหตุการณ์ 24 ตอน ดังนี้

โครงเรื่องย่อยที่ 1 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับชัชชนะ** เป็นความสัมพันธ์อันเพื่อนสนิทที่คบหากันมานานตั้งแต่สมัยเรียนอยู่ในโรงเรียนคาทอลิก ชัชชนะเป็นเพื่อนคู่คิด คอยแนะนำ ให้กำลังใจ และคอยช่วยเหลือชาติชาคริต์ในทุกเรื่อง ถึงแม้ว่าเรื่องนั้นจะเป็นการกระทำที่ร้ายแรงและผิดกฎหมายก็ตาม อย่างเรื่องของสุดที่รัก เนื่องด้วยชาติชาคริต์จะแก้แค้นกับสุดที่รักที่เธอเอาเรื่องไปลงข่าวในหนังสือพิมพ์ทำนอง

ที่ว่า หลังจากหย่าขาดกับภรรยาแล้ว ชาติชาคริต์หันมาคงอยู่กับเธอ เรื่องนี้ทำให้ชาติชาคริต์ถูกท่านผู้หญิง นายิกาบริหารอย่างรุนแรง ชาติชาคริต์โกรธมากจึงนำความไปบอกเล่าให้ชัชชนะฟัง เพื่อหวังให้ชัชชนะจัดการ แก่แค้นเรื่องนี้ให้ ด้วยวิธีการสาदनํ้ากรดที่ไปหน้าให้เสียโฉม ชัชชนะนึกว่าเพื่อนสนิทพูดจริงจึงทำตามคำสั่ง เพื่อแลกกับเงินที่จะเอาไปผ่าตัดแปลงเพศ แต่หารู้ไม่ว่าชาติชาคริต์แค่เปรยขึ้นด้วยอารมณ์ชั่ววูบมิจิตจริงจังแต่อย่างใด หลังจากเหตุการณ์นี้ ชัชชนะเริ่มห่างหายไปจากชีวิตชาติชาคริต์ เพราะเกรงกลัวอำนาจกฎหมาย และในช่วงระยะเวลาที่ห่างหายไปนั้น เธอได้ไปผ่าตัดแปลงเพศเป็นผู้หญิงสมใจ แล้วกลับมาพบชาติชาคริต์อีกครั้งในร่างของหญิงสาวสวยเต็มตัว แต่แล้วร่างนั้นอยู่กับเธอไม่นาน เพราะอวัยวะต่างๆ ที่ทำขึ้น เกิดการอักเสบอย่างรุนแรง ทำให้ชัชชนะต้องผ่าตัดเอาสิ่งแปลกปลอมออกจากร่างกายทั้งหมด

โครงเรื่องย่อที่ 2 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับร้อยเอกปรีชาญา** ทั้งสองคนพบกันในงานเลี้ยงรุ่นโรงเรียนเก่า ร้อยเอกปรีชาญาเป็นนักเรียนรุ่นพี่ จากนั้นทั้งสองจึงเริ่มคบหากันฉันคู่รักและมีความสัมพันธ์อันลึกซึ้งต่อกัน ซึ่งก่อนหน้าที่ร้อยเอกปรีชาญาจะพบกับชาติชาคริต์ เขามีคู่รักเป็นหญิงแต่อยู่ก่อนแล้วคือ รุ่งตะวัน ถึงขั้นกำลังมีโครงการวิวาห์กันในอนาคต ขณะเดียวกันร้อยเอกปรีชาญาก็แอบมีความสัมพันธ์กับ ทศนน์อย่างลับๆ อีกด้วย พอชาติชาคริต์ทราบเรื่องก็เริ่มไม่ไว้วางใจร้อยเอกปรีชาญาอีกต่อไป หลังจากนั้นไม่นานชาติชาคริต์ก็ขอเลิกคบหากับร้อยเอกปรีชาญา

โครงเรื่องย่อที่ 3 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับทศนน์** ครั้งหนึ่งขณะที่ชาติชาคริต์กับร้อยเอกปรีชาญากำลังเสพสุขทางกามารมณ์อย่างลึกลับ ร้อยเอกปรีชาญาลืมตัวถูกร้องเรียกชื่อ “ทศ” ขึ้นมา (แทนที่จะเรียกชื่อ “ชาติ”) ทำให้ชาติชาคริต์ถึงกับตกตะลึงพริ้งเพริดและสงสัยว่า “ทศ” ที่ร้อยเอกปรีชาญาเรียกนั้นเป็นใคร ชาติชาคริต์ให้ชัชชนะไปสืบเรื่องก็ได้ความว่าเป็น “ทศ” เดียวกับ “ทศนน์” โมเดลลิ่งชื่อดังที่หาหนุ่มหล่อเข้าวงการบันเทิงและเป็นเจ้าของนิตยสารวัยรุ่นฉบับหนึ่ง ชาติชาคริต์เกิดความชิงหวงและโกรธแค้นอย่างรุนแรงถึงกับโค่นล้มทศนน์ด้วยวิธีการฉ้อฉลอย่างแยบยล ทำให้ทศนน์เกือบเป็นบุคคลล้มละลาย ตอนหลังทศนน์ได้จ้างวานให้เด็กขายบริการทางเพศกลุ่มหนึ่งฆาตกรรมชาติชาคริต์เป็นการล้างแค้นได้สำเร็จ

โครงเรื่องย่อที่ 4 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับรุ่งตะวัน** รุ่งตะวันทราบว่าร้อยเอกปรีชาญามีความสัมพันธ์กับชาติชาคริต์ ทำให้เธอโกรธแค้นมาก เธอเข้ามาอาละวาดตบหน้าชาติชาคริต์ถึงบริษัทและสั่งห้ามไม่ให้มาข้องเกี่ยวกับร้อยเอกปรีชาญาอีก เมื่อร้อยเอกปรีชาญาทราบเรื่องก็ได้จัดการกับรุ่งตะวันขั้นเด็ดขาด โดยทำร้ายร่างกายอย่างรุนแรงจนเธอเจ็บไปทั้งตัว เพื่อเป็นการสั่งสอนและแก้แค้นให้กับชาติชาคริต์ จากนั้นทั้งสองก็เลิกร้างรากัน

โครงเรื่องย่อที่ 5 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับเจียดเจิดโฉม** เนื่องจากท่านพ่อและท่านแม่ต่างรุกร้าอยากให้ชาติชาคริต์แต่งงาน ท่านแม่จึงนำหญิงสาวหลายคนมาให้ชาติชาคริต์ดูตัว คนหนึ่งที่ชาติชาคริต์จำได้ไม่มีวันลืม ก็คือ “เจียดเจิดโฉม” เธอเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติ แต่ลักษณะทางกายภาพไม่เป็นที่พึงใจแก่ชาติชาคริต์ เขาจึงตอบปฏิเสธ ต่อมาเจียดเจิดโฉมแต่งงานกับสงคราม สจ๊วตหนุ่มรูปงามที่ครั้งหนึ่งเคยมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชาติชาคริต์มาก่อน

โครงเรื่องย่อที่ 6 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับสงคราม** ทั้งสองพบกันที่ชานาเกย์ครั้งหนึ่งแล้วมีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งต่อกัน และหลังจากนั้นก็มีความสัมพันธ์กันเรื่อยมา แม้ว่าชาติชาคริต์จะทราบว่าสงครามแต่งงานกับเจียดเจิดโฉมแล้วก็ตาม

โครงเรื่องย่อที่ 7 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับสันติภาพและพรรณปพร** ชาติชาคริต์และสันติภาพเป็นญาติลูกพี่ลูกน้องกัน สันติภาพแต่งงานกับพรรณปพร ท่ามกลางข่าวลือหนาหูว่าสันติภาพเป็นเกย์ แต่เขาก็สามารถกลับใจได้เมื่อพบหญิงแกร่งอย่างพรรณปพร ทั้งสองทำประโยชน์เพื่อสังคมโดยตั้ง

ชมรมเพื่อนวันเสาร์และบ้านมฤตทายวัน เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์และบุคคลไร้ญาติขาดมิตร ทั้งสองชักชวนให้ชาตชาคริต์เข้าร่วมช่วยเหลือโครงการนี้ด้วย แต่ชาตชาคริต์กลับปฏิเสธโดยอ้างว่ามีงานมากและยังไม่พร้อม

โครงเรื่องย่อยที่ 8 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริต์กับสุดที่รัก** ทั้งสองคนรู้จักกันตั้งแต่สมัยเรียนมหาวิทยาลัย โดยสุดที่รักเป็นเพื่อนต่างคณะกับชาตชาคริต์ บังเอิญพบกันในงานสังสรรค์เลี้ยงอำลารุ่นพี่ปีหก สุดที่รักแอบชอบชาตชาคริต์มากจึงวางแผนสกปรกกับเพื่อนของชาตชาคริต์โดยการใส่ยาปลุกอารมณ์ทางเพศในเหล้าให้ชาตชาคริต์ดื่ม จากนั้นสุดที่รักได้ลงมือปฏิบัติการทางเพศกับชาตชาคริต์ ซึ่งเหตุการณ์ครั้งนั้นยังติดตรึงอยู่ในความทรงจำของชาตชาคริต์อย่างไม่วันลืม วันหนึ่งสุดที่รักกลับมาหาชาตชาคริต์อีกครั้งหลังจากทราบข่าวว่าชาตชาคริต์หย่าขาดกับภรรยาแล้ว แต่ชาตชาคริต์ตอบปฏิเสธ ต่อมาข่าวสังคมไฮโซขลงข่าวทำนองที่ว่า ชาตชาคริต์หันมาคงอยู่กับสุดที่รักหลังจากหย่าขาดกับจอมขวัญได้ไม่นาน ชาตชาคริต์ทราบข่าวถึงกับโกรธมาก ก่อปรกัถูกท่านแม่ว่ากล่าวอย่างเสียหาย ชาตชาคริต์รู้ว่าเรื่องนี้เป็นฝีมือของสุดที่รัก จึงนำความไปเล่าให้ชัชชนะฟังหวังจะให้ไปกำจัดสุดที่รักโดยการสาธิตน้ำกรดให้เสียโฉม ชัชชนะคิดว่าเพื่อนของตนพูดจริงจึงจัดการให้เป็นผลสำเร็จ สุดที่รักต้องรักษาตัวเป็นเวลานานโดยทำศัลยกรรมพลาสติกและเป็นหนี้โรงพยาบาลด้วยเงินจำนวนมาก สุดท้ายชาตชาคริต์ได้ใช้หนี้ให้เพื่อเป็นการชดใช้ความผิดที่ตนกระทำ

โครงเรื่องย่อยที่ 9 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริต์กับธนัท** ทั้งสองพบกันที่ผับเหล้าชื่อดังแห่งหนึ่ง จากนั้นจึงไปมีเพศสัมพันธ์กันที่โรงแรมมานูรูต และได้พบเจอกันอีกครั้งที่บ้านของธนัท

โครงเรื่องย่อยที่ 10 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริต์กับโกปาน** นายแบบชื่อดังในวงการบันเทิง ทั้งสองพบกันที่บาร์เกย์แห่งหนึ่ง และได้พากันออกไปมีความสัมพันธ์อันลึกซึ้งที่ห้องพักของโกปาน หลังเสร็จสิ้นภารกิจชาตชาคริต์แอบหนีกลับก่อนโดยวางเงินจำนวนหนึ่งไว้ให้เป็นค่าตอบแทน

โครงเรื่องย่อยที่ 11 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริต์กับจรรุพล** จรรุพลเข้ามาทำงานในบริษัทของชาตชาคริต์ตำแหน่งนักจิตวิทยาบำบัด ชาตชาคริต์หลงใหลได้ปลื้มในตัวจรรุพลจึงพยายามตีสนิท และเพื่อค้นหาให้แน่ใจว่าเขาเป็นเกย์ด้วยหรือไม่ แต่จรรุพลได้พยายามปิดบังตัวตนที่แท้จริงของเขาไม่ให้ใครล่วงรู้ จนกระทั่งความลับถูกเปิดเผยเมื่อชาตชาคริต์พบจรรุพลในชวนาเกย์ครั้งหนึ่ง ครั้งนั้นชาตชาคริต์ได้พิสูจน์ว่าจรรุพลเป็นเกย์โดยสมบูรณ์และไม่ติดข้องหมองใจอะไรในตัวนักจิตวิทยาประจำบริษัทผู้นี้อีกต่อไป

โครงเรื่องย่อยที่ 12 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริต์กับเอกบุรุษ** เอกบุรุษเป็นคู่รักคนแรกของชาตชาคริต์ที่คบหากันมาก่อนจะพบกับจอมขวัญ ทั้งคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างหลบซ่อนตลอดมา ทั้งที่ชาตชาคริต์แต่งงานมีบุตรแล้วก็ตาม

โครงเรื่องย่อยที่ 13 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริต์กับฐานสิทธิ์** ฐานสิทธิ์เป็นเด็กกวดในโรงกวดเกย์ ฐานสิทธิ์มิได้เป็นเกย์แต่มีความสัมพันธ์อันดีกับชาตชาคริต์ในฐานะเป็นผู้ให้บริการแก่ลูกค้า คือนอกจากจะบริการกวดให้ชาตชาคริต์แล้ว ยังเป็นเพื่อนพาชาตชาคริต์เที่ยวในสถานที่แปลกใหม่อีกด้วย

โครงเรื่องย่อยที่ 14 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริต์กับเด่นพงษ์** หลังจากที่ย้ายเอกปรัชญาเลิกกับชาตชาคริต์แล้ว ร้อยเอกปรัชญาได้มีคู่ควงคนใหม่ชื่อเด่นพงษ์ เป็นเจ้าของโครงการนครน้ำหวานหรือหมู่บ้านจัดสรรที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นชาวเกย์โดยเฉพาะ ทั้งสองพบกันที่งานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณพรโดยร้อยเอกปรัชญาแนะนำให้รู้จัก ชาตชาคริต์สนใจโครงการนี้มากถึงขนาดลงทุนเงินจำนวนหนึ่งเพื่อสร้างบ้านหลังหนึ่งในสถานที่แห่งนี้ หลังจากนั้นไม่นานนครน้ำหวานถูกลอบวางระเบิด ทำให้เด่นพงษ์กระทำอัตวินิบาตกรรมและชาตชาคริต์สูญเสียเงินจำนวนมากไปโดยไม่ได้รับคืน

โครงเรื่องย่อยที่ 15 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับณารัน** ทั้งสองพบกันที่ขานาเกย์ครั้งหนึ่ง โดยที่ณารันเข้ามาสนทนากับชาติชาคริต์ก่อน จากนั้นจึงแลกเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์กัน วันหนึ่งชาติชาคริต์คิดถึงณารันจึงโทรศัพท์ไปหาและทราบข่าวว่าณารันเสียชีวิตแล้ว เนื่องจากถูกลอบวางยาพิษโดยมีผู้บงการอยู่เบื้องหลัง เหตุเนื่องมาจากเรื่องแย่งผู้ชายคนเดียวกัน

โครงเรื่องย่อยที่ 16 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับสายขาว** ซึ่งชาติชาคริต์ไม่ยอมเปิดเผยว่าสายขาวผู้นี้เป็นใคร สายขาวเป็นผู้รู้เรื่องราวในข่าวการเสียชีวิตของณารัน แล้วมาบอกเล่าเก้าสิบให้ชาติชาคริต์ทราบ นอกจากนั้นสายขาวยังให้ความรู้เกี่ยวกับเกย์ เช่น ขุนนางในราชสำนักยุโรปสมัยโบราณมักเป็นเกย์ รวมทั้งคนที่มิชชีเสียง เช่น ลีโอนาร์โด ดา วินชี และเบื้องหลังการวาดภาพโมนาลิซา เป็นต้น

โครงเรื่องย่อยที่ 17 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่ง (ไม่ระบุชื่อ)** ทั้งสองพบกันในบาร์แห่งหนึ่ง เด็กหนุ่มผู้นี้มาคุยกับชายร่างอ้วนที่ลูกเดินไปเข้าห้องน้ำ ชาติชาคริต์จึงเดินเข้าไปทักทายทันที จากนั้นทั้งสองจึงชวนกันออกมาเพื่อเสพสุขในสถานที่แปลกใหม่คือที่พินหญ้าแห่งหนึ่ง ก่อนจากกันเด็กหนุ่มผู้นี้ให้ยาเสพติดชนิดหนึ่งแก่ชาติชาคริต์ใช้วางไถ่ล้นเมื่อยามคิดถึงเขา แล้วเด็กหนุ่มก็จากไป

โครงเรื่องย่อยที่ 18 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับกุก** ชาติชาคริต์ส่งรูปถ่ายพร้อมเบอร์โทรศัพท์ไปยังนิตยสารเกย์เพื่อลงโฆษณาหาเพื่อนใหม่ เกย์หลายคนติดต่อกลับมาหาชาติชาคริต์ โดยแต่ละคนลงโฆษณาแสดงตนไว้อย่างน่าสนใจกันทั้งสิ้น ชาติชาคริต์สนใจเกย์คนหนึ่งชื่อ “กุก” ทำงานเป็นโปรแกรมเมอร์จึงชวนโทรศัพท์ไปหา สนทนากันได้สักพักจึงนัดพบกัน แต่ชาติชาคริต์มีแผนการที่จะไม่ไปตามนัด โดยจะแอบมองดูกุกอยู่ห่างๆ จากกล้องส่องทางไกลบนอาคารสูงที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับสถานที่นัด เมื่อชาติชาคริต์เห็นกุกแล้วจึงเดินทางกลับบ้านอย่างมีความสุข

โครงเรื่องย่อยที่ 19 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับวัยรุ่นหน้าตานายแบบ (ไม่ระบุชื่อ)** ทั้งสองพบกันในบาร์แห่งหนึ่ง โดยวัยรุ่นผู้นั้นเข้ามาทักทายชาติชาคริต์ก่อน ทั้งสองจึงสนทนากัน เริ่มจากวัยรุ่นหน้าตานายแบบขอชาติชาคริต์ทานเหล้า จากนั้นขอเงินใช้เพราะเห็นท่าทางรวย เด็กวัยรุ่นเสนอบริการทางเพศเป็นข้อแลกเปลี่ยน ซึ่งคือสิ่งที่ชาติชาคริต์ต้องการ

โครงเรื่องย่อยที่ 20 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับเด็กขายบริการทางเพศคนหนึ่ง (ไม่ระบุชื่อ)** ชาติชาคริต์ซื้อบริการเด็กหนุ่มหน้าตาดีมานอนค้างถึงที่บ้าน ทั้งสองปรนเปรอความสุขทางเพศให้กันและกัน เด็กขายบริการคนนี้อายกรวยเหมือนชาติชาคริต์บ้างจึงขอเงินชาติชาคริต์ใช้ ชาติชาคริต์เกิดโทสะจึงด่าทอตะคอกใส่หาว่าดีแต่หัวเงิน จากนั้นจึงขับไล่เขาออกจากบ้านไป ทำให้เด็กผู้นี้โกรธแค้นชาติชาคริต์อย่างรุนแรง

โครงเรื่องย่อยที่ 21 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับนายแพทย์รังมี** ชาติชาคริต์ไปรักษาอาการทางจิตใจที่สถานบำบัดสภาพจิตแห่งหนึ่ง จึงได้พบกับจิตแพทย์เจ้าของไข้ชื่อ “นายแพทย์รังมี” ชาติชาคริต์ได้ปรึกษาปัญหาและเล่าเรื่องส่วนตัวอย่างละเอียดให้นายแพทย์ฟัง จากนั้นเขาได้รับการรักษาทำให้นอนหลับสนิทและเข้านอนเร็วขึ้น ห่างหายไปจากการเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืนได้ระยะหนึ่ง

โครงเรื่องย่อยที่ 22 **ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับนายพลกำเหนิดและท่านผู้หญิงนาฬิกา** เป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก ทั้งนายพลกำเหนิดและท่านผู้หญิงนาฬิกาต่างมีความรักและปรารถนาดีต่อชาติชาคริต์ ไม่ว่าจะจัดหาสาวที่มีความเพียบพร้อมมาให้ชาติชาคริต์ดูตัวเพื่อหวังอยากให้แต่งงานด้วย หรือคอยตักเตือนเรื่องครอบครัวและหน้าที่การงานทำให้มีความรับผิดชอบมากกว่าที่เป็นอยู่ หรือแม้กระทั่งจำวานักสืบสืบสาวพฤติกรรมของชาติชาคริต์จนกระทั่งล่วงรู้ความจริงว่าบุตรชายเป็นเกย์

โครงเรื่องย่อยที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างจอมขวัญกับบุตรสองคน คือเด็กหญิงขวัญนารีกับเด็กชายจอมชาติ เหตุการณ์กำหนดให้เด็กชายจอมชาติป่วยเป็นโรคประหลาดหาสาเหตุรักษาไม่ได้ ทำให้จอมขวัญและเด็กหญิงขวัญนารีต้องอยู่เฝ้าอาการป่วยของเด็กชายจอมชาติตลอดเวลา ช่วงนั้นจอมขวัญตกอยู่ในสภาวะทางอารมณ์ที่คับข้องหม่นหมองใจเป็นที่สุด ไหนจะผิดหวังเรื่องสามีที่เป็นเกย์มาแล้ว ยังมาพบกับปัญหาบุตรชายป่วยด้วยโรคประหลาดรักษาไม่ได้อีก ความกดดันต่างๆ ที่มีจึงไประบายออกกับเด็กหญิงขวัญนารีอย่างมีอาชงเหลือใจได้

โครงเรื่องย่อยที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างจอมขวัญกับนายแพทย์วิศาล หมอเจ้าของไข้เด็กชายจอมชาติ นายแพทย์วิศาลทำหน้าที่ของหมอที่ดี คอยดูแลรักษาเด็กชายจอมชาติอย่างสุดความสามารถ คอยปลอบประโลมใจ และให้กำลังใจจอมขวัญอย่างสม่ำเสมอ พอเด็กชายจอมชาติฟื้นหายป่วยอย่างน่าอัศจรรย์ นายแพทย์วิศาลได้แสดงความยินดีกับจอมขวัญและเก็บกรณีอาการป่วยของเด็กชายจอมชาติมาศึกษาหาสาเหตุต่อไปอีกด้วย

จะเห็นว่าโครงเรื่องย่อยแต่ละตอนได้มีความสัมพันธ์กับโครงเรื่องใหญ่อย่างประสานกลมกลืน กล่าวคือ การที่ผู้เขียนกำหนดเหตุการณ์ให้ภรรยาเจ็บไข้ได้ป่วยได้ว่าเป็นเกย์ ภรรยาจึงตัดสินใจขอหย่าขาดจากสามีเกย์ทันที เกย์หนุ่มผู้นี้จึงมีอิสรภาพไม่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวอีกต่อไป จุดนี้จึงเป็นชะตาผกผันของตัวละครเอกทั้งสองฝ่าย แต่ผลที่เกิดขึ้นต่อโครงเรื่องใหญ่จะเน้นที่ชีวิตของชาติชาคริต ตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายมากกว่าชีวิตของจอมขวัญภรรยา ระหว่างอยู่ในช่วงระยะเวลาฟ้องร้องขอหย่าขาดนั้น ชาติชาคริตได้พบกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตมากมาย ชีวิตของเขามีอิสระและมีเวลาที่จะเข้าไปสัมผัสโลกกลับของชาวเกย์ได้อย่างลึกซึ้งแนบชิด โครงเรื่องย่อยทั้ง 24 ตอนจึงเสริมแทรกอยู่ในโครงเรื่องใหญ่อย่างกลมกลืน และช่วยให้โครงเรื่องใหญ่มีความสมบูรณ์ขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของเรื่อง

การที่ผู้วิจัยแบ่งโครงเรื่องย่อยออกเป็น 24 ตอนนี้ เป็นการแยกตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด โครงเรื่องย่อยบางกลุ่มตัวละครก็เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน สามารถรวมเป็นโครงเรื่องย่อยขนาดใหญ่ได้อีกหนึ่งโครงเรื่อง เช่น โครงเรื่องย่อยที่ 2 3 และ 4 หรือโครงเรื่องย่อยที่ 5 6 และ 7 เป็นต้น แต่การที่แยกโครงเรื่องย่อยเป็น 24 ตอนนี้ ไม่ได้หมายความว่าไม่เห็นถึงความสัมพันธ์ของโครงเรื่องย่อย แต่จะเน้นที่เหตุการณ์ความสัมพันธ์ของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงภรรยากับตัวละครอื่นในเรื่องเป็นสำคัญ ซึ่งโครงเรื่องย่อยบางเหตุการณ์ก็จบลงในตัวเอง เช่น โครงเรื่องย่อยที่ 9 10 11 12 13 14 15 16 เป็นต้น และโครงเรื่องย่อยบางโครงเรื่องก็เชื่อมโยงกับโครงเรื่องใหญ่ไปจนจบ ได้แก่ โครงเรื่องย่อยที่ 3 12 20 22 และ 23 ดังนั้นการแยกย่อยนี้สามารถทำให้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องเด่นชัดยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาโครงเรื่องย่อยแล้วเห็นว่า แต่ละตอนส่วนใหญ่มีลักษณะแยกออกจากกันได้ เกือบทุกตอนมีการดำเนินเรื่องที่จบลงในตัวเอง สามารถสอดคล้องประสานรับกันไปเพื่อโยงไปสู่แนวคิดอันเป็นจุดสำคัญของเรื่อง คือ เพื่อเผยโลกกลับซ่อนเร้นของชาวเกย์ โดยจะชี้ให้เห็นว่าเกย์มีการดำเนินชีวิตในโลกหนึ่งเป็นอย่างไร มีความหลังและความเป็นมาอย่างไร สามารถฟันฝ่าอุปสรรคและประสบสิ่งใดมาบ้างก่อนจะถึงจุดจบของเรื่อง โครงเรื่องย่อยได้เผยชีวิตของเกย์ไว้เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้อ่านได้รู้เท่าทันและเข้าใจวิถีชีวิตคนกลุ่มนี้ในอีกแง่มุมหนึ่งมากยิ่งขึ้น

ถ้ามองในแง่ของกลวิธีการสร้างเนื้อหาแล้ว พบว่าเรื่องราวประมาณร้อยละ 90 วิวัฒนาการให้ตัวละครเอกอย่างชาติชาคริตวนเวียนอยู่ในวังวนของ “การปลดปล่อยทางเพศ” ไม่ว่าจะเป็นบาร์เกย์ ชานาเกย์ โรงนวดเกย์ หรือสถานบันเทิงเรีงรมย์ต่างๆ สถานที่เหล่านี้เป็นโลกอันลึกกลับซ่อนเร้นที่นวนิยายเรื่องนี้ต้องการนำเสนอเป็นแก่นหลัก ขณะที่เนื้อหาเรื่องราวอีกร้อยละ 10 สะท้อนถึงสภาพการหย่าร้างและบ้านแตกโดยผ่านคำบอกเล่าของจอมขวัญภรรยา

สายพิน ปรุมาบรรณ. (2540 : 52) วิจารณ์โครงเรื่องของ “ซากดอกไม้มัน” ว่า “ถูกผูกขึ้นมาอย่างไม่ชวนแปลกหูแปลกตาเท่าไรนัก มันยังคงคล้ายๆ กับเรื่องเกย์ที่เราอาจจะหาอ่านได้โดยทั่วไปในเรื่องสั้นที่เขียนขึ้นด้วยชาวเกย์ในนิตยสารสำหรับพวกเขาโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นมิถุนา นีออน หรือมรกต” ผู้วิจัยคิดว่า น่าจะวิเคราะห์คำกล่าวนี้อย่างยิ่งว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใด จากการที่ได้ศึกษาเรื่องสั้นที่เขียนลงในนิตยสารเหล่านี้ พบว่าส่วนใหญ่การนำเสนอเนื้อหาจะเป็นในลักษณะเดียวกันคือ มุ่งเน้นให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ทางเพศมากกว่าเน้นเนื้อหาสาระ เรื่องสั้นที่นำเสนอในนิตยสารเกย์เหล่านี้ส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียนหรือไม่ก็เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นตามจินตนาการ เนื้อเรื่องแต่ละเรื่องถูกนำเสนอโดยใช้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ ดำเนินเหตุการณ์ไปอย่างรวดเร็วตามขอบของเรื่องสั้น และจะมีเหตุการณ์ที่เรียกว่าเป็นจุดพลิกผันของทั้งสองฝ่ายเพื่อนำไปสู่การร่วมเพศ อย่างเช่นจะมีคำพูดหรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจตรงกันว่า ขณะนั้นเขาต้องการอะไร ซึ่งสิ่งนั้นก็คือการอยากมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกันนั่นเอง ในด้านการตั้งชื่อเรื่องเป็นจุดสำคัญในการดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านและสามารถคาดเดาได้ว่าเนื้อเรื่องจะเป็นอย่างไร เช่น วันหนึ่งวันนั้น...มันทำให้ผมมีวันนี้ ของ เด็กไทยวิช โจน เด็กหลอกฟัน ของ ต้น ห้องเรียนที่รัก ของ แนน กระสุนริมทะเล ของ ดิ๊ก เพื่อนหลอกให้สนุก ของ ครินทร์ วัยรุ่นนอยากลอง ของ เอกอานนท์ บทเรียนบทเด็ด ของ อัน เพื่อนเก่าเมื่อ ม.ต้น ของ ยศ พบรักบนลานจอดรถ ของ นุกรม ครั้งแรกกับการเป็นเกย์ ของ โน้ต เข้าเรียนมหาลัย ... ของ เกมส์ อารมณ์ในวัยมัธยม ของ ชีระภัทร เป็นต้น เนื้อด้วยเนื้อหาสาระของเรื่องสั้นในนิตยสารเกย์เหล่านี้มีบทบรรยายมุ่งเน้นถึงการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายอย่างแจ่มแจ้งชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่เป็นการอันควรที่จะยกตัวอย่างในที่นี้

หลังจากที่ศึกษาเรื่องสั้นในนิตยสารเกย์เหล่านี้แล้วพบว่า โครงเรื่องย่อยใน “ซากดอกไม้มัน” มีส่วนพ้องกับโครงเรื่องในเรื่องสั้นที่ปรากฏในนิตยสารเกย์อยู่บ้าง ส่วนโครงเรื่องใหญ่ที่ผูกขึ้นมาไม่ได้มีส่วนเหมือนเรื่องสั้นในนิตยสารเกย์เลย โครงเรื่องย่อยใน “ซากดอกไม้มัน” เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริตกับธนัท (พบกันที่บาร์แล้วไปมีความสัมพันธ์ทางเพศที่โรงแรมมานูต) ความสัมพันธ์ของชาตชาคริตกับโกปาน (พบกันที่บาร์เกย์แล้วไปเสพสุขที่ห้องพักของโกปาน) ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริตกับร้อยเอกปรัชญา (พบกันที่งานเลี้ยงรุ่นโรงเรียนเก่าและส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางเพศกันที่โรงแรมระดับสี่ดาว) ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริตกับจรรุพล กับสงคราม กับเด็กหนุ่มหน้าดำดี หรือกับเด็กชายบริการทางเพศต่างๆ ที่เพิ่งพบกันในบาร์หรือชานาเกย์เหล่านี้ มีส่วนส่งให้โครงเรื่องย่อยในนวนิยายเรื่องนี้พ้องกับโครงเรื่องในเรื่องสั้นที่ปรากฏในนิตยสารเกย์มากยิ่งขึ้น สังเกตได้ว่าในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” จะตีแผ่ให้เห็นโลกลับเฉพาะส่วนตัวของสถานที่ไม่ว่าจะเป็นบาร์เกย์ ชานาเกย์ โรงนวดเกย์ และสถานบันเทิงเรีงมย์ต่างๆ อันเป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวอันนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ แต่เรื่องสั้นในนิตยสารเกย์ เหตุการณ์และสถานที่ที่ปรากฏส่วนใหญ่จะเป็นที่ไหนก็ได้ไม่จำกัดว่าต้องเป็นสถานที่สำหรับบริการชาวเกย์โดยเฉพาะเหมือนอย่าง “ซากดอกไม้มัน” ฉากของเรื่องสั้นในนิตยสารเกย์อาจเป็นที่โรงเรียน มหาวิทยาลัย ลานจอดรถ ห้องน้ำชาย ริมชายหาด หรือตามห้างสรรพสินค้า หรือที่ไหนๆ ก็ได้ที่เอื้ออำนวยให้มีปฏิบัติการทางเพศแบบลึกลับระหว่างผู้ชายด้วยกัน

การที่สายพิน ปรุมาบรรณ กล่าวข้างต้นนั้น ทำให้ชวนคิดว่าสายพินคงจะเคยอ่านเรื่องสั้นในนิตยสารเกย์มาก่อน และเมื่อมาอ่านนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” จึงคิดว่า “ไม่ชวนแปลกหูแปลกตา” แต่ถ้ามองในมุขกลับกัน การนำเรื่องสั้นในนิตยสารเกย์มาขยายให้เป็นนวนิยายเกย์ก็ถือเป็นเรื่องแปลกในวงวรรณกรรมไทยแล้ว เพราะยังไม่เคยมีปรากฏมาก่อน ส่วนการที่วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ได้ถ่ายทอดความลึกลับซับซ้อนของเกย์เป็นนวนิยายนี้ เกย์บางคนอ่านแล้วอาจจะรู้สึกกระตือรือร้น หรือบางคนอาจจะรู้สึกธรรมดาๆ ความคิดอาจเอนเอียงไปกับคำกล่าวของสายพินก็ได้ เพราะเคยอ่านเรื่องสั้นในนิตยสารเกย์มาก่อน

เมื่อมาอ่าน “ซากดอกไม้” จึงคิดว่า “ไม่ชวนแปลกหูแปลกตา” นวนิยายเรื่องนี้ไม่ได้มีกลุ่มเป้าหมายจำกัดแค่เฉพาะกลุ่มเกย์เท่านั้น กลุ่มชายจริงหญิงแท้ก็ได้เสพวรรณกรรมชิ้นนี้และส่งผลให้ “ซากดอกไม้” เป็นที่กล่าวขานกันอย่างมาก ตั้งแต่สมัยลงตีพิมพ์ใน “นิตยสารผู้หญิง” พอนำมารวมเล่มก็มียอดจำหน่ายสูง ซึ่งเท่าที่ผ่านมายังไม่มีวรรณกรรมแนวรักร่วมเพศเล่มใดจะขายดีเท่ากับ “ซากดอกไม้” สิ่งที่สร้างความฮือฮา ก็คือ “การเผยโลกลึกลับซ่อนเร้นของชายชาวดอกไม้” ซึ่งเป็นจุดขายของนวนิยายเล่มนี้ และแน่นอนเมื่อชายจริงหญิงแท้ที่ไม่เคยอ่านเรื่องสั้นแนวประสบการณ์ทางเพศในนิตยสารเกย์มาก่อน เมื่อได้มาอ่าน “ซากดอกไม้” โดยเฉพาะโครงเรื่องย่อที่ย่อมบังเกิดความตื่นเต้นตึงตายเป็นพิเศษ เพราะได้รับความรู้เรื่องแนวทางการดำเนินชีวิตในโลกของเกย์ ซึ่งตรงจุดนี้จึงคิดว่านวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ชวนแปลกหูแปลกตาแก่นักอ่านทั่วไป เพราะยังไม่มีนวนิยายแนวรักร่วมเพศขายในเมืองไทยเล่มใดจะเสนอสาระสำคัญในรูปแบบนี้มาก่อน และ “ซากดอกไม้” ไม่ได้นำเสนอในรูปแบบของความเข้มข้นฉูดฉาดเกินควรเหมือนอย่างเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิตยสารเกย์ เพราะถูกจำกัดโดยการเป็นวรรณกรรมที่สื่อต่อสาธารณชนมากกว่าสื่อกับผู้อ่านที่เป็นกลุ่มเฉพาะเจาะจง

กล่าวโดยสรุป โครงเรื่องย่อใน “ซากดอกไม้” มีส่วนพ้องกับเรื่องสั้นแนวประสบการณ์ทางเพศในนิตยสารเกย์อยู่บ้าง แต่โครงเรื่องใหญ่ที่วิวัฒน์ กนกนุเคราะห์ผู้ยกขึ้นไม่ได้มีความเหมือนกับเรื่องสั้นแนวนี้อย่างไรวิวัฒน์สร้างโครงเรื่องใหญ่ของนวนิยายเรื่องนี้เป็นปัญหาครอบครัวอันแตกร้างของคนรักร่วมเพศชายกับภรรยาหญิงแท้ ส่วนโครงเรื่องย่อยแต่ละตอนก็นำไปสู่โครงเรื่องใหญ่เน้นการมีประสบการณ์ทางเพศของตัวละครเอกรักร่วมเพศชายกับตัวละครรองอื่นๆ และเหตุการณ์ถูกจำกัดในเฉพาะบาร์เกย์ ชานาเกย์ โรงนวดเกย์ และสถานบันเทิงเรีรรมย์ต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสถานที่เหล่านี้ล้วนเป็นจุดเริ่มต้นของการพากันไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกันต่อข้างนอก เพื่อต้องการเผยโลกลึกลับเฉพาะของชายชาวดอกไม้เป็นสำคัญ ซึ่งเรื่องสั้นในนิตยสารเกย์จะไม่จำกัดเหตุการณ์และสถานที่ แม้จะมีจุดประสงค์หลักเหมือนกันก็ตาม

2.2 การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง คือ การเริ่มต้นเรื่อง ถือกันว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นตอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้อยากเห็นและสนใจอยากติดตามอ่านเรื่องราวในตอนต่อไป ผู้แต่งแต่ละคนย่อมคิดหาวิธีการต่างๆ มาใช้ในตอนเปิดเรื่อง เพื่อให้เรื่องของตนน่าสนใจและชวนติดตามอ่านได้ต่างกัน แต่วิธีที่นิยมใช้กันอยู่ทั่วไป ได้แก่ วิธีการพรรณนาหรือบรรยายฉาก ตัวละคร หรือเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเปิดด้วยการใช้บทสนทนาหรือการกระทำของตัวละคร หรือเปิดด้วยการใช้สุภาษิตคำคม คำพังเพย บทกวี หรือข้อความที่คมคายชวนคิด ชวนให้เงนสนเท่ห์ เป็นต้น (สายทิพย์ นุกุณกิจ. 2539 : 103)

วัลยา วิวัฒน์ศร. (2538 : 23) เขียนบทความเรื่อง “อ่านปริบทนวนิยาย” ซึ่งรวมเล่มอยู่ในหนังสือ “วรรณวินิจ” โดยกล่าวว่า

ปริบท หมายถึง ตอนต้นหรือตอนต้นๆ ของนวนิยาย โดยปกติแล้วผู้แต่งจะอาศัยผู้เล่าเรื่องนำผู้อ่านเข้าสู่ตัวบทด้วยการตอบคำถามสามประการ ได้แก่ เมื่อใด (เวลาที่เกิดเรื่อง) ที่ไหน (สถานที่ที่เกิดเรื่อง) และใคร (ตัวละคร)

ที่เรียกว่าตอนต้น หรือตอนต้นๆ หรือปริบทนั้น จะตัดตอนที่ตรงไหน ไม่มีคำตอบตายตัว ปริบทอาจยาวเพียงแค่นึ่งย่อหน้า หรือหลายหน้า หรือบทแรกทั้งบท ปริบทอาจตอบคำถามทั้งสามประการไม่ครบ ผู้อ่านอาจทราบเรื่องเกิดที่ใด ตัวละครเป็นใคร แต่ไม่ทราบว่าเรื่องเกิดเมื่อใดก็ได้ หรืออาจจะทราบตัวละคร ทราบเวลาแต่ไม่ทราบสถานที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้แต่งว่าจะให้ทราบแต่แรก (ในช่วงปริบท) หรือในภายหลัง ให้ทราบโดยบอกชัดเจน หรือบอกอย่างคลุมเครือปล่อยให้เป็นที่อ่านที่ผู้อ่านที่จะติดตามต่อไปด้วยตนเอง

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ เปิดเรื่องนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ว่า

คนถูกผีสิง ชักดินชักงอกกลางผับ ผู้คนในผับตกตะลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หวาดกลัว เกรงวิญญาณจะเข้าสิงตนเอง

“ช่วยด้วยเจ้าค่า ช่วยดิฉันด้วยเจ้าค่า” ผู้ชายร่างกำยำบึกบึนตะโกนร้องด้วยเสียงแหลมเล็ก ท่าทางโสเมื่อครู่แปรเปลี่ยนเป็นอ่อนช้อยจากหน้ามือเป็นหลังคืน

ผมได้แต่หัวเราะ คนอื่นเหวอเหวอ มันทักท้วงกันไปหมดทั้งผับสิครับ ทุกคนแตกตื่น ก็ธรรมดาแหละครับ จู่ๆ ผู้ชายรูปร่างใหญ่โต เสือร้องให้ช่วยเป็นเสียงผู้หญิง แถมยังเสียงแหลมอีกต่างหาก เป็นใครก็ต้องตกอกตกใจกลัวเป็นธรรมดา

โน่น ! พานตะโกนบอกต่อๆ กันว่า “ผีสิง” โอ้ย ! อยากจะหัวเราะให้ฟันหัก ผีบ้าผับที่ไหนล่ะครับ ไอ้เจ้าคนนั้น เอ...หรือจะเป็นอีกหนึ่งคนนั่นดี ผมรู้ครับ ผมรู้ว่ามันตกลงปลงใจ ‘เข้าวงการ’ เรียบร้อยแล้ว มันก็เลยต้องสะตืดสะตึง แล้วก็เต็มจรวดจะก้าวเข้าไปให้สมกับคนในวงการ

“ว้าย ! ตัวเอง มาแตะอั้งเค้าได้ยังไง เค้าเป็นกุลสตรีนะยะ” เสียงแหลมเล็กเริ่มเรียกเสียงฮา เมื่อมีผู้ชายคนหนึ่งเดินเข้าไปจับๆ จ้องๆ แล้วเรื่องทั้งหลายแหล่ก็โลละพ้อ เมื่อเขา เอ๊ย เจ้าหล่อนประกาศตัวในร้านเหล้าชื่อดังว่าต่อไปนี่หล่อนจะสลัดคราบ ‘แอบจิต’ กลายเป็น ‘สว่างจิต’ เสียที เพื่อจะได้ไม่ต้องหลบๆ ซ่อนๆ อีกต่อไป

(ซากดอกไม้. 2540 : 5-6)

เรื่อง “ซากดอกไม้” มีการเปิดเรื่องแบบบรรยายเหตุการณ์เพื่อให้เห็นพฤติกรรมของตัวละคร กล่าวคือ บรรยายเหตุการณ์ในผับเหล้าชื่อดังว่ามีเกย์คนหนึ่งกำลังชักดินชักงอกอยู่กลางผับเหมือนคนถูกผีสิง และผู้คนในผับกำลังตกตะลึงพริ้งเพริดกับเหตุการณ์ กลัวผีจะเข้าสิงร่างของตนเองด้วย แต่แท้จริงแล้วผีหาเข้าสิงตัวละครผู้นี้จริงๆ ไม่ ตรงนี้ผู้อ่านสามารถหยั่งรู้ได้ว่า ผีที่เข้าสิงร่างเกย์คนนั้น เปรียบได้คือความเป็นหญิงจะเข้าสิงสู่ร่างชายตลอดไป การกระทำของเกย์ผู้นี้เป็นการปลดปล่อยระบายอารมณ์อย่างไม่อายใคร เพื่อต้องการเปิดเผยตัวต่อสาธารณชนว่าเขาจะเป็นเกย์ตลอดไป โดยไม่ต้องมีชีวิตแบบหลบซ่อนอีกต่อไป

ถ้ามองในอีกแง่มุมหนึ่ง การเปิดเรื่องแบบนี้คล้ายๆ กับการเปิดเรื่องของละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และละครเวที กล่าวคือ มีการแสดงของตัวละครเกย์ตัวหนึ่งกำลังทำอะไรสักอย่างเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชม จากนั้นภาพก็ได้เลื่อนจุดศูนย์กลางไปหาตัวละครเอกรักร่วมเพศชายที่อยู่ในเหตุการณ์และเป็นผู้เล่าเรื่องนั้นให้ผู้ชมทราบ จากนั้นเรื่องจึงเริ่มดำเนินขึ้น การเปิดเรื่องแบบนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นนาฏการหรือการกระทำที่น่าสนใจของ “ตัวละครประกอบ” ในเรื่อง และชักนำเข้าสู่เรื่องได้เป็นอย่างดี

ส่วนปริบทในนวนิยายเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่าผู้เขียนตอบคำถามสามประการที่กล่าวไว้ในข้างต้นแล้ว คือ เมื่อใด ที่ไหน และใคร เพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในการศึกษาปริบทมากยิ่งขึ้น โดยขอกล่าวเป็นลำดับ ดังนี้

เมื่อใด คือเวลาที่เกิดเรื่อง ถึงแม้ตัวปริบทจะไม่ได้บอกอย่างตรงๆ ว่าเรื่องเกิดขึ้นเวลาใด ผู้อ่านก็สามารถคาดเดาได้ว่า ต้องเป็น “เวลากลางคืน” โดยสังเกตจากคำว่า “ผับ” “ผี” และ “วิญญาณ” กล่าวคือ สถานะเรณู ปรเภทผับ บาร์ ส่วนใหญ่จะเปิดให้บริการแก่ลูกค้านักท่องเที่ยวในเวลากลางคืน และคำว่า “ผี” และ “วิญญาณ” ทำให้ผู้อ่านนึกถึงภาพเหตุการณ์ตอนกลางคืนมากกว่ากลางวัน เพราะเรื่องผีและวิญญาณต่างๆ มักควบคู่ไปกับเวลากลางคืนเสมอ ดังที่ตัวบทกล่าวไว้ว่า “คนถูกผีสิง ชักดินชักงอกกลางผับ ผู้คนในผับตกตะลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หวาดกลัว เกรงวิญญาณจะเข้าสิงตนเอง” ช่วงเหตุการณ์นี้ควรจะอยู่ในเวลาใด ตัวบทได้เฉลยไว้แล้วในตอนหลัง คืออยู่ในหน้าที่ 8 ดังความว่า “คืนนี้ผมนึกเหงาๆ เปล่าเปลี่ยว เลยต้องมานั่งกริบคนเดียวที่นี่ ไม่ได้มันใคร และไม่อยากจะให้ใครมัน ...”

ที่ไหน คือสถานที่ที่เกิดเรื่อง ในปริบทนี้สร้างเหตุการณ์ให้อยู่ใน “ผับเหล้าชื่อดังแห่งหนึ่ง” สังเกตได้จากตอนที่บอกว่า “... กลางผับ ผู้คนในผับ ...” “... เจ้าหล่อนประกาศตัวในร้านเหล้าชื่อดังว่า ต่อไปนี้หล่อนจะสลบคราบ ...”

ใคร คือตัวละคร ซึ่งคือ “ชาติชาคริต์” ที่เป็นผู้เล่าเรื่องบรรยายโดยเห็นเหตุการณ์ของตัวละครเกย์คนหนึ่งกำลังแสดงการกระทำเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้คนในผับแห่งนั้น และเกย์คนนี้ไม่ได้เป็นตัวละครสำคัญในการดำเนินเรื่องแต่อย่างใด ผู้เล่าจึงไม่สนใจในการให้รายละเอียดอย่างชัดเจน เพราะตัวละครตัวนี้ออกมาในช่วงของปริบทแล้วก็หายไป การเปิดเรื่องแบบบรรยายเหตุการณ์เพื่อให้เห็นพฤติกรรมของตัวละครตัวนี้ ค่อนข้างจะดึงดูดความสนใจและสะกดตาสะกดใจต่อผู้อ่าน สามารถติดตามได้อย่างลุ่มลึกว่า ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะยกกรณีตัวอย่างขึ้นเพื่อเปรียบเทียบกับชีวิตของตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย โดยต้องการโยงและมุ่งตรงเข้าสู่เรื่องด้วยวิธีการอันแยบยล กลวิธีนี้สามารถสอดร้อยให้เห็นความกลมกลืนไปกับเนื้อหาในการนำเสนอเรื่องราวได้ต่อไป หลังจากปริบทแล้ว ย่อหน้าถัดจากนั้นเป็นการเริ่มต้นเนื้อเรื่องใน “ชากดอกไม้” ดังความว่า

เฮ้อ ! ไอ้หมอนี่นับว่าคิดได้เร็ว กลับตัวได้ทัน กล้าได้กล้าเสีย ไม่เหมือนกับผมคนมีปัญหาค่ะ คุณผู้ชมไม่ต้องสงสัยหรอกครับ ผมมีปัญหาก็กะไม่ตก จนบัดนี้ก็ยังหาทางออกไม่ได้ บานปลายและสับสนอย่างน่าหวาดกลัวว่าชีวิตนี้ผมคงหาความสุขไม่ได้ ...

(ชากดอกไม้. 2540 : 6)

2.3 ความขัดแย้งหรือปมปัญหา

ความขัดแย้งหรือปมปัญหา หมายถึง ปัญหาที่ทำให้ผู้อ่านสงสัยและใคร่จะติดตาม เพื่อที่จะได้ทราบว่คำเฉลยในตอนท้ายเรื่องเป็นอย่างไร

โครงเรื่องที่นำเสนอใจจะต้องมีความขัดแย้งหรือปมปัญหาปรากฏอยู่ด้วย ถ้านวนิยายเรื่องใดไม่มีความขัดแย้งหรือปมปัญหาผู้อ่านจะรู้สึกว่นวนิยายเรื่องนั้นราบเรียบไม่ตื่นเต้นไม่ชวนติดตาม

ความขัดแย้งหรือปมปัญหา ก็คือการผูกปมของเรื่องให้เกิดขึ้นกับตัวละครหรือเหตุการณ์ในเรื่องเพื่อทำให้เกิดการต่อสู้ระหว่างสองฝ่ายขึ้นไป เช่น ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และความขัดแย้งภายในตนเอง เป็นต้น

เรื่อง “ชากดอกไม้” ปัญหาที่เสนอเป็นความขัดแย้งสำคัญของตัวละครเอกรักร่วมเพศชายคือ ความขัดแย้งภายในตนเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมตามลำดับ กล่าวคือ ความขัดแย้งภายในตนเอง เกิดจากชาติชาคริต์ชายหนุ่มรูปงามเกิดพึงพอใจเพศเดียวกันแทนที่จะเป็นเพศตรงข้ามเช่นบุรุษทั่วไป อันเป็นความขัดแย้งกับธรรมชาติภายในตนเองกับบทบาททางเพศชายของเขา ความขัดแย้งดังกล่าวส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือชาติชาคริต์กับท่านพ่อและท่านแม่ ซึ่งอยากให้บุตรชายคนเดียวแต่งงานมีครอบครัว ท่านทั้งสองพยายามถามไถ่และเร่งเร้าอยู่ตลอดเวลาว่าเมื่อใดจะแต่งงาน และพยายามหาหญิงสาวที่มีคุณสมบัติเพียบพร้อมมาให้ชาติชาคริต์ดูตัวเสมอ ผลของความขัดแย้งดังกล่าวก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในใจตนเองของชาติชาคริต์อีกครั้งโดยทิวี่ความรุนแรงขึ้น ว่ควรจะทำอะไรและตัดสินใจอย่างไรกับเหตุการณ์ที่กำลังประสบ ควรเลือกแนวทางดำเนินชีวิตไปในทิศทางใด ทั้งที่ในความเป็นจริงเขาชอบเพศเดียวกันและไม่อยากแต่งงาน ผลกระทบของความขัดแย้งดังกล่าวก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมเข้ามาด้วย ทั้งนี้เพราะลักษณะความต้องการทางเพศของชาติชาคริต์ขัดต่อความรู้สึกของสังคม โดยเฉพาะขัดกับความรู้สึกและความต้องการของบุคคล

แวดล้อมที่รักเขา ชาตืศาครีตจึ่งต้งบดบังอำพรางความต้องการที่แท้จริงของตนเอง โดยคลายปมปัญหาเลือกตัดสินใจแต่งงานกับจอมขวัญ เพื่อไม่ให้สังคมรอบข้างสงสัยและที่สำคัญเพื่อความพึงพอใจของท่านพ่อท่านแม่ของเขาด้วย

เรื่อง “ซากดอกไม้” ได้เสนอปัญหาความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ ส่วนความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และความขัดแย้งภายในตนเองที่ปรากฏมีกล่าวไว้ในเรื่องราวบ้าง จึงขอเข้าไปวิเคราะห์ให้ลุ่มลึกในบทที่ 3 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตัวละครเชิงจิตวิทยาต่อไป

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มีดังนี้

2.3.1 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอก

2.3.2 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกกับตัวละครรอง

2.3.3 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครรอง

2.3.1 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอก เป็นความขัดแย้งของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายคือชาตืศาครีตกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงคือจอมขวัญ

โครงเรื่องใหญ่ใน “ซากดอกไม้” คือภาพรวมความขัดแย้งระหว่างสามีเกย์กับภรรยาหญิงแท้ ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นเนื่องจากจอมขวัญรับไม่ได้กับเหตุการณ์อันเลวร้ายที่เกิดขึ้นในชีวิตเมื่อล่วงรู้ความจริงว่าสามีที่เธอรักและตัดสินใจแต่งงานด้วยจะกลับกลายเป็นเกย์ จอมขวัญตัดสินใจขอหย่าขาดกับชาตืศาครีตทันทีโดยไม่ฟังเหตุผลใดๆ ซึ่งนับแต่นั้นเป็นต้นมาทำให้ทั้งสองกลับกลายเป็นคู่อริกันอย่างถาวร มีการด่าทอและเหน็บแนมกันเป็นระยะๆ ดังตัวอย่าง

อย่าเซียวครับคุณผู้ชม ... อย่าได้ไปหลงคารมนงษ์นี่เด็ดขาด นังนี้ชอบพรั้มเพื่อ ไม่ได้เรื่องได้ราว หล่อนโยนความผิดทั้งหมดมาที่ผม โดยที่หล่อนไม่ผิดเลยแม้แต่หยดนิด

เฮอะ ! นังชื่อนี้บ้า เพราะยายจอมขวัญคนสวยนี่แหละครับ ทำให้ชีวิตผมต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ในเปลือกหยอแคบๆ ถึงห้าปีเต็ม

(ซากดอกไม้. 2540 : 30)

คุณผู้ชมขา ผันร้ายของเขา เป็นผันร้ายที่ไม่น่ากลัวเลยสักนิด เป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหมคะ สำหรับคนที่ชอบก่อศัตรูมากกว่าผู้มิตร ผลแห่งการกระทำย่อมฝังอยู่ในใจลึกๆ มันเป็นเรื่องน่าอาย น่าหวาดกลัว และผิดกฎหมายเกินกว่าจะเล่าระบายให้ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับรู้ เขาจึงปรุงแต่งความคิดที่ซุกซ่อนอยู่ในรอยหยักของสมองแปลงเป็นผันร้ายโดยมิรู้ตัว

(ซากดอกไม้. 2540 : 174)

อ๊อย !!! คุณผู้ชม อย่าไปฟังนังจอมขวัญพรั้มเพื่อเลยครับ ความเป็นสามีภรรยาของเรา จบสิ้นโดยสมบูรณ์ภายหลังประกาศคำสังศาล ... เฮอะ ... เงินเล็กน้อยพวกนั้น ไม่เคยอยู่ในห้วงความคิดของผมสักนิด หล่อนเพื่อเจ้าไร้สาระ ความผิดทั้งหมดตกอยู่ที่ผม หล่อนเป็นคนดีเพียงคนเดียวที่ยังหลงเหลืออยู่บนโลก นังดัดจริต ...

(ซากดอกไม้. 2540 : 348)

นั่นแหละคะ ... คุณผู้ชม นั่นคือวิธีการอันเลียดเย็นของเขา คนไร้ใจ เขาทำทุกสิ่งทุกอย่างเพียงเพื่อสนองตอบความสاسةใจ อย่างไม่มีที่สิ้นสุดของตัวเอง

(ซากดอกไม้. 2540 : 347)

2.3.2 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกกับตัวละครรอง

2.3.2.1 ความขัดแย้งระหว่างชาตชาคริต์กับทศนน์

เป็นความขัดแย้งในเรื่องความหึงหวงอันเนื่องมาจากความใคร่หาใช่ความรักไม่ ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นเนื่องจากร้อยเอกปรัชญาเป็นชนวนสำคัญ ในขณะที่ชาตชาคริต์กับร้อยเอกปรัชญากำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศกันนั้น ร้อยเอกปรัชญามีความสุขสุดยดถึงขนาดลืมหูลืมตาว่า ร้อยเอกปรัชญา “ทศ” ขึ้นมาถึงสี่ห้าครั้ง ทำให้ชาตชาคริต์ถึงกับตกตะลึงพริ้งเพริดและสงสัยมากกว่า “ทศ” ที่ร้อยเอกปรัชญาร้องเรียกในขณะที่ร่วมรักนั้นเป็นใคร พอถามอีกฝ่ายก็แกล้งบอกว่าจำชื่อผิด แล้วแสร้งไปพูดเรื่องอื่น ชาตชาคริต์เกิดอารมณ์ขุ่นใจและหึงหวงอยู่ในใจอย่างรุนแรง หลังจากนั้นเขาจึงให้ชู้ขณะเพื่อนสนิทไปสืบเรื่องราวของ “ทศ” ก็ได้ความว่าเป็น “ทศ” เดียวกับ “ทศนน์” โมเดลลิ่งชื่อดังที่หาเด็กหนุ่มวัยรุ่นเข้าวงการบันเทิง อีกทั้งยังเป็นเจ้าของนิตยสารวัยรุ่นชื่อดังอีกด้วย ถึงแม้ว่าทั้งสองจะไม่เคยรู้จักกันมาก่อน แต่ด้วยอารมณ์หึงหวงกำลังคุกรุ่นทำให้ชาตชาคริต์สร้างศัตรูขึ้น โดยการโค่นล้มทศนน์ด้วยวิธีอันเล็ดเย็นและแนบเนียน ไม่ให้คู่กรณีรู้ถึงต้นตอว่าใครเป็นผู้บงการอยู่เบื้องหลัง ทศนน์ถึงกับเกือบเป็นบุคคลล้มละลาย เขากลางแจ้งใจกับโชคชะตาที่เกิดขึ้น โดยคิดว่าน่าจะมีใครเป็นผู้บงการอยู่เบื้องหลังการกระทำนี้ ดังความว่า

... คุณผู้ชมก็รู้ว่าผมรวย ผมมีบริษัทเครือข่ายในความดูแลหลายต่อหลายแห่ง มากจนบางครั้งผมเองยังจำไม่ได้เลยว่าบริษัทไหนบ้างที่ผมเป็นเจ้าของ สำหรับทศนน์ นี่แล้วผมขโมย หลอนต้องจำชื่อผมจนวันตาย

นิตยสารของหลอนต้องหยุดชะงักการพิมพ์กะทันหัน เพราะเอเจนซี่ทุกรายต่างถอนตัวจากการสนับสนุน ทุกคนมีเหตุผล และข้ออ้างต่างๆ นานา แต่แท้ที่จริงแล้ว ล้วนเกิดขึ้นจากคำสั่งของผม

.....
หลอนจนตรอกเจอทางตัน นิตยสารของหลอนประสบภาวะขาดทุน เป็นหนี้ธนาคารหลายแห่ง หลอนไม่อาจหมุนเงินทัน เกือบจะล้มละลายด้วยซ้ำ นี่แหละครับ อิทธิพลของผม

... ทศนน์ที่มีชื่อ ‘คนสั้นไร้ไม้ตอก’ เลยกี่เดียว หลอนมีเพื่อนฝูงมากมายในวงการ บางคนช่วยเหลือหลอนด้วยความเต็มใจ บางคนช่วยเหลือหลอนอย่างเสียมิได้ ทั้งนี้เพราะหลอนเคยช่วยเหลือเขามาก่อน

“ช่วยๆ มันไป จะได้หมดหนี้บุญคุณกันเสียที” ทศนน์ที่รอดพ้นจากการกลายสภาพเป็นบุคคล ‘ล้มละลาย’ ราวปาฏิหาริย์

.....
หลอนยังคงสงสัยในชะตากรรมของตนเอง ต้องมีใครสักคนอยู่เบื้องหลังการกระทำครั้งนี้ ทศนน์ที่ได้แต่ครุ่นคิดอยู่คนเดียวเงียบๆ

(ชาตชาคริต์. 2540 : 100-102)

2.3.2.2 ความขัดแย้งระหว่างชาตชาคริต์กับร้อยเอกปรัชญา

ความขัดแย้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากเรื่องของทศนน์เป็นเหตุ ชาตชาคริต์ล่วงรู้ว่าร้อยเอกปรัชญานอกใจตน จึงเกิดความไม่ไว้วางใจอีกต่อไป ความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายจึงเริ่มเสื่อมคลายลง มีความระหองระแหงเข้ามาแทนที่ ดังความว่า

ร้อยเอกปรัชญากลับมาเป็นของผมโดยสมบูรณ์ อะไรวะครับ? ผมหรือครับ อภัยให้ร้อยเอกปรัชญา อย่าเพิ่งเข้าใจผิดสิครับคุณผู้ชม

(ชาตชาคริต์. 2540 : 102)

“ระยะหลังมานี้ พี่รู้สึกว้าๆว้อๆห่างพี่ไปมาก”

“พี่ก็รู้ว่าว้าๆว้อๆมาก เราสองคนก็เลยไม่ค่อยได้เจอกันสักเท่าไร”

“ไม่ พี่รู้ว่าไม่ใช่อย่างที่คิดอ้าง ว้าๆว้อๆกำลังจะตีตัวออกห่างจากพี่”

“พี่คิดมากไปเอง ... ว้าๆว้อๆเหมือนเดิมทุกอย่าง เพียงแต่มีเวลาให้พี่ได้น้อยลงเท่านั้น”

“ว้าๆว้อๆคนอื่นไซ้ไหม” ... ผมส่ายหน้าแทนคำตอบ

“ถ้าไม่มีคนอื่น ทำไมว้าๆว้อๆถึงได้เย็นชากับพี่ ไม่ยอมรับโทรศัพท์ ไม่มาตามนัดปล่อยให้พี่รอเก้อถึงสามสี่ครั้ง”

ผมนึกสะใจนัก ที่หลอกให้พี่ตั้งไปรอ ‘เก้อ’ หลายต่อหลายครั้ง โดยที่ผมมิได้ย่างกรายไปดูการรอคอยอย่าง
กระวนกระวายของพี่ตั้งแต่ครั้งเดียว ... และผมมีข้ออ้างที่สมเหตุสมผลเตรียมไว้สำหรับพี่ตั้งแทบทุกครั้ง

“ผมเคยบอกเหตุผลพี่ไปแล้ว ผมคงไม่พูดอีก ถ้าพี่คิดว่าผมแกล้งก็ช่วยไม่ได้”

“ถึงไม่มีว้าๆว้อๆ พี่ก็ต้องเลิกกับว้าๆว้อๆอยู่แล้ว เราเข้ากันไม่ได้...”

“แล้วทสละ พี่ตั้งลืมเขาแล้วหรือ” ผมกระซิบน้ำเสียงอย่างระมัดระวัง และมิวายชำเลืองมองเขาด้วยสายตาอาฆาต
มาดร้ายสุดขีด

“... ไซ้... ครั้งหนึ่งที่เคยลุ่มหลงมัวเมาไปกับทสละ แต่มันก็เป็นเพียงอารมณ์ชั่ววูบเท่านั้น ผ่านมาแล้วก็ผ่านไป ไม่ได้
ลึกซึ้งจริงจังอะไรมากมาย เหมือนกับ... เหมือนกับพี่และว้าๆว้อๆ”

“สำหรับผม ก็คงเป็นอารมณ์ชั่ววูบของพี่ตั้งเหมือนกัน”

(ขาดอกไม้. 2540 : 149-154)

2.3.2.3 ความขัดแย้งระหว่างชาติชาคริต์กับเด็กชายบริการทางเพศคนหนึ่ง (ไม่ระบุชื่อ)

ชาติชาคริต์ซื้อบริการเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่งมาเสพสุขทางเพศถึงที่บ้านของตน เด็กชายบริการคน
นั้นเมื่อเห็นบ้านช่องห้องหับของชาติชาคริต์ก็กล่าวชมว่าเป็นคนรวย ตนอยากรวยเหมือนชาติชาคริต์บ้าง จึง
ขอเงินชาติชาคริต์ใช้ ชาติชาคริต์เกิดโทสะตะคอกเสียงใส่ด้วยอารมณ์เดือดดาลหาว่า “เด็กออฟ” มักหิวเงิน
แล้วขับไล่เด็กหนุ่มคนนั้นออกจากบ้านไป เด็กชายบริการผู้นั้นจึงมองชาติชาคริต์ด้วยแววตาอันเคียดแค้น

“ครับ...อยากมีแบบพี่บ้าง” เขาบอกโดยไม่อ้อมค้อมปิดบัง “ขยันหาสิ อีกไม่นานก็รวย” ผมกล่าวที่เล่นที่จริง
“อุปหลออย่างน้อง หาเงินไม่ยากหรอก” “สงสัยผมคงต้องขายทั้งชีวิต กว่าจะได้แบบพี่” เขากล่าวแล้วนิ่งไปครู่หนึ่ง
“พี่แบ่งเงินให้ผมบ้างสิ” ผมเริ่มแคลงใจ หนึ่งตาขาวกระตุกถี่ ตะคอกเสียงใส่เขาอย่างเดือดดาล “ไป...จะไปไหนก็ไป
ขะม่มนุษย์อย่างพวกแก ทำได้ก็แต่ระริกระริกหัวเงิน”

เด็กหนุ่มหน้าสวยผู้นั้นจึงผมหนึ่ง แววดาของเขาเปล่งประกาย ‘แค้นคมกริบ’

(ขาดอกไม้. 2540 : 375-376)

2.3.2.4 ความขัดแย้งระหว่างชาติชาคริต์กับท่านผู้หญิงนายิกา

เป็นความขัดแย้งระหว่างลูกกับแม่ ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาที่แม่ต้องว่ากล่าวตักเตือนลูก ถ้าลูกประพฤติ
ตัวไม่ดี สาเหตุเนื่องจากชาติชาคริต์ไม่สามารถประคับประคองชีวิตคู่ของตนไว้ได้ และไม่ใส่ใจต่อครอบครัว
ดังความว่า

“แกทำแบบนี้ไต่ยังไง มันไม่ถูก แกเป็นพ่อ ต้องรับผิดชอบหัดไปดูแลเสียบ้าง หรือจะต้องให้มันตายไปต่อหน้าต่อตาเสียก่อน แกถึงไปดูแล” ท่านแม่ว่าจอตๆ สนิมมาดท่านผู้หญิงเสียสนิท ไม่แม้แต่จะเปิดช่องว่างให้ผมได้เถียงสักคำ

“คือ...อย่างนั้นแม่”

“แกอย่า ออย่า..ไม่ต้องแก้ตัว ฉันเลี้ยงแกมาแต่ก่อนแต่ก่อนฉันรู้สันดานแกดี ถ้าปากก็เห็นลิ้นไก่แล้ว ถ้าแกไม่ชอบจอมขวัญ แกตกลงปลงใจแต่งงานกับเขาทำไม เอาเขามาทรมานเปล่าๆ”

(ซากดอกไม้. 2540 : 137)

หรือในกรณีเรื่องสุดท้ายที่รักที่ชาวสังคมชั้นสูงลงว่าเธอและชาติชาคริตกำลังควงคู่กันอยู่นั้น เมื่อท่านผู้หญิงนายิกาอ่านพบถึงกับโกรธชาติชาคริตเป็นอย่างมาก ดังความว่า

“เมื่อไหร่ แกจะเลิกนิสัยส่าสอนเสียที คล้าดูไม่มีหางเป็นไข่ได้ นิสัยแบบนี้ แม่บอกตรงๆ ว่าแม่ไม่ชอบ รับไม่ได้”

“ปู่โต ท่านแม่ก็... เชื่อใครไม่เชื่อฉันไปเชื่อชาวไอโซะ ชาวพวกนี้มันชาวโคมลอยทั้งเพ เรื่องจริงมีอยู่นิดหนึ่ง เขียนได้เป็นคั่งเป็นแคว” ผมว่าพลางทำมือทำไม้ประกอบ

“แกไม่ต้องมาพูดมาก ของแบบนี้ ไม่มีมูล หมามันไม่ชี้หรือ”

“เป็นอันว่า ท่านแม่เชื่อชาวหนังสือพิมพ์ แต่ไม่เชื่อลูกของท่านแม่อย่างนั้นหรือ” ท่านแม่ไม่ยอมตอบในทันที กลับจ้องหน้าผมเขม็ง ราวกับจะค้นหาความจริงที่ซ่อนอยู่กันบ้าง

“ของแบบนี้ กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง แกยอมรู้ตัวแเอง”

.....
“ถ้าแม่คิดอย่างนั้น แล้วแต่ท่านแม่ก็แล้วกัน”

“สุดท้ายอะไรนี่เป็นใคร”

“จะเป็นใครละท่านแม่ เธอมาหลงชอบผม แต่ผมไม่เล่นด้วย เธอก็เลยแกล้งผมแบบนี้”

“แกไปทำอะไรไม่ดีกับเขาไว้สิทำ ไม่อย่างนั้น เขาคงไม่เจ็บแค้นย้อนกลับมาแกล้งแกแบบนี้หรือ”

(ซากดอกไม้. 2540 : 140-142)

2.3.2.5 ความขัดแย้งระหว่างชาติชาคริตกับนายพลกำเหนิด

เป็นความขัดแย้งระหว่างลูกกับพ่อ นายพลกำเหนิดว่ากล่าวตักเตือนตามประสาพ่อที่มีความหวังดีต่อลูก ว่าให้รับผิดชอบต่อหน้าที่การงานและครอบครัวของตนเอง เพื่อเป็นการเตือนสติ ทำให้เห็นการขัดแย้งกันตามประสาพ่อๆ ลูกๆ ที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป ลักษณะนี้เหมือนการตักเตือนของท่านแม่แต่การตักเตือนของท่านพ่อจะดูเบาบางกว่า ดังความว่า

“ยังไม่ไปทำงานอีกหรือ” นายพลกำเหนิดถามด้วยน้ำเสียงหนักแน่นแบบทหาร

“ผมรู้สึกไม่ค่อยสบายครับ”

“อ้อ ! ก็เลยเบี่ยงงาน แกนี่อ่อนแอมากนะชาติ เป็นโน้นเป็นนี่อยู่ไม่ได้ขาด คงถือว่าเป็นกิจการของตัวเองละสิ ไปก็ได้ไม่ไปก็ได้ ทำๆ หยุดๆ ระวังจะขาดทุน เจ้าของกิจการล้มละลายเพราะไม่เอาใจใส่พอเพียง พ่อเห็นมานานักต่อนัก”

ผมกล่าวอย่างอดโรย เหนื่อยหน่ายเต็มประดา

“ผมไม่ค่อยสบายจริงๆ ครับท่านพ่อ เหมือนจะเป็นไข้”

“แกมันขี้ส่าย เพราะแม่แกนั่นแหละ ชอบตามใจแกก็เลยอ่อนปวกเปียกอย่างนี้ อีกหน่อยก็ไม่มีเหลือ หมดตัว”

ผมรีบลุกขึ้น หมายถึงจะไปหมกตัวอยู่ในห้องนอน เพื่อจิตของผมจะสงบ ไม่พลุ่งพล่านเหมือนเวลานี้

“ว่าหนอยก็เดินหนี่ แกนี่กว่าหนี่แล้วจะแก้ปัญหาได้หรือ แต่งงานอยู่ดีๆ ก็ลุกขึ้นมาหย่า ลูกแกหลานฉัน ปานนี้ไม่รู้เป็นยังงัยบ้าง”

“ท่านพ่ออย่าซ้ำเติมผมได้ไหมครับ”

“ฉันไม่ได้ซ้ำเติม แต่ฉันอยากเตือนสติแก คนเราเนอะครอบครัวต้องมาก่อนอย่างอื่น แกจะบ้างาน บ้าสังคมเท่าไร พ่อไม่ว่า แต่พ่อไม่อยากให้แกเป็นคนล้มครอบครัว ไม่สนใจลูกเมีย แบบนั้นใช่ไม่ได้ ไม่ใช่ลูกผู้ชาย พวกหน้าตัวเมียเขาทำกัน”

(ชาคดอกไม้. 2540 : 170-171)

2.3.2.6 ความขัดแย้งระหว่างชาติชาคริต์กับรุ่งตะวัน

รุ่งตะวันทราบว่าร่ายเอกปรัชญาคุรึกของตนกำลังมาติดพันชาติชาคริต์ รุ่งตะวันโกรธมากบุกเข้ามาอาละวาดถึงบริษัทชาติชาคริต์ เธอคำทอและตบหน้าชาติชาคริต์และสั่งห้ามไม่ให้มาข้องเกี่ยวกับร่ายเอกปรัชญาอีก ชาติชาคริต์เจ็บแค้นอย่างรุนแรงที่รุ่งตะวันทำกับเขาอย่างนี้ เพราะถือเป็นการฉีกหน้าต่อธารกำนัลในบริษัทที่กำลังประชุมอยู่เพื่อให้เขาได้ฉายา ดังความว่า

“ผัวฉันอยู่ไหน” เสียงของรุ่งตะวันดังไม่ใช้เล่น ทำให้บรรยากาศในห้องประชุมที่อึดอัด คับแคว้นอยู่แล้วยิ่งขมวดตึงแน่นมากขึ้น

“ใคร อะไร ผมไม่ทราบ” ผมตอบราบเรียบ วางท่าเฉย เหมือนไม่รู้เรื่องอะไรสักกระผีก

“อย่ามาต่อแหล่ กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง หน้าตาที่ดี วิปริตผิดเพี้ยน ผัวคนอื่นมีตั้งเยอะตั้งแยะ ทำไมไม่ไปยุ่ง ทำไมต้องมายุ่งกับพี่ตี่ของฉัน” ผมยกไหล่ ในใจร้อนรุ่ม ผมประกาศตัวเข้าวังแล้วก็จริงแต่ผมอายุ อายุที่จะให้ใครต่อใครรับรู้ความจริงว่าผมผิดเพี้ยน มีรสนิยมรักร่วมเพศเป็นหลัก

นั่งขณะนี้ ชีวะ !!! ยังไม่ได้แต่งงานกับพี่ตี่สักกะหนอยดันตู่ว่าเขาเป็นผัวตัวเอง หญิงสมัยนี้ช่างไร้ยางอายเสียเหลือเกิน

“พี่ตี่แต่งงานกับคุณเมื่อไหร่ไม่ทราบ ถึงบอกว่าเขาเป็นผัวคุณ”

“ยังไม่แต่ง แต่ฉันก็นอนกับเขาบ่อยๆ อย่างนี้ไม่ยิ่งกว่าผัวเธอ” ไม่ทันจบประโยค รุ่งตะวันไวเกินคาด หล่อนก้าวเข้ามาประชิดตัวผมอย่างรวดเร็ว หล่อนตบจนผมหน้าหัน

.....
“อย่ามายุ่งกับผัวกูอีก ไม่อย่างนั้นมึงตาย”

(ชาคดอกไม้. 2540 : 56-57)

2.3.2.7 ความขัดแย้งระหว่างชาติชาคริต์กับสุดที่รัก

สุดที่รักกลับมาหาชาติชาคริต์อีกครั้งหลังจากทราบข่าวการหย่าขาดระหว่างชาติชาคริต์กับภรรยา แต่ชาติชาคริต์ตอบปฏิเสธ และไม่ต้องการให้เธอมายุ่งเกี่ยวกับเขามากกว่าอีก จนกระทั่งวันหนึ่งหนังสือพิมพ์หน้าสังคมไอโซซ ไดลงข่าวทำนองที่ว่าชาติชาคริต์หันมาคงคู่กับสุดที่รักหลังจากหย่าขาดกับภรรยาได้ไม่นาน ทำให้ชาติชาคริต์ขุ่นเคืองและคิดว่าเรื่องนี้ต้องเป็นฝีมือของสุดที่รัก ดังความว่า

“หลังจากพ้องหย่ากับจอมขวัญได้ยังไม่แล้วเลิก ชาติชาคริต์ก็หันมาคว่าสาวคนใหม่ นามโรแมนติก สุดที่รักมาเคียงข้าง ไม่รู้ว่าประชิดท่านแม่หรือประชิดใคร” ข่าวสังคมไอโซซ ทำเอาผมแทบคลั่ง เมื่ออ่านจบ เรื่องนี้ต้องเป็นฝีมือนางชีวะนี่ตัวแสบ สุดที่รักอย่างแน่นอน นางนี้ทำทางจะวอนซะแล้ว

(ชาคดอกไม้. 2540 : 140)

ชาติชาคริต์โกรธแค้นสุดที่รักที่จู่โจมเขาอย่างมีต้นตอ และเรื่องนี้ก็ทำให้เขาถูกท่านแม่นายิกาตำหนิอย่างเสียหายอีกด้วย ชาติชาคริต์จึงสั่งให้ชัชชนะเพื่อนสนิทไปจัดการโดยการสาธิตน้ำกรดที่ใบหน้าของสุดที่รักให้เสียโฉม ชัชชนะทำตามคำสั่งของเพื่อนตามต้องการ แต่หารู้ไม่ว่าชาติชาคริต์พูดเปรยขึ้นด้วยอารมณ์ชั่ววูบ และไม่คิดว่าชัชชนะจะกระทำตามจริงๆ

2.3.2.8 ความขัดแย้งระหว่างจอมขวัญกับเด็กหญิงขวัญนารี

เป็นความขัดแย้งระหว่างแม่กับลูกสาว เนื่องด้วยตอนนั้นสภาวะทางจิตใจของจอมขวัญถูกกดดันอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสามีที่เป็นเกย์หรือลูกชายที่นอนป่วยอย่างไม่รู้สาเหตุ วาจาใต้ถ้ำมั่ว เรื่องต่างๆ ที่เด็กหญิงขวัญนารีอยากรู้ จึงเป็นชนวนทำให้จอมขวัญอารมณ์เสียจนขาดสติ ความกดดันต่างๆ ที่มีอยู่ในใจจึงระบายลงกับลูกสาวอย่างรุนแรง ดังความว่า

ดิฉันฟาดฝ่ามือลงบนแก้มของน้อยหน้อยอย่างรวดเร็ว

“อึ๊บ้า !! ที่หลังอย่าพูดอะไรที่เป็นอุปมุงคล้อยอย่างนี้อีกนะ...น้องไม่เป็นอะไรมาก อีกไม่นานเขาก็จะหาย และกลับมาอยู่กับเราเหมือนเดิม” เด็กหญิงขวัญนารีนั่งสงบ ท่ามกลางความมืดภายในห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ แคบๆ

.....
“อ๊ี้เด็กแวร ถ้ามั่วถามหาวะไรอยู่ได้ คนยิ่งกลุ้มๆ ไป ไป จะไปไหนก็ไป” ดิฉันเอ่ยปากใส่ลูกสาวอย่างไม่ปราณีปราศรัย เธอเดินออกไปจากห้องอย่างเงื่องหงอย

(ซากดอไม้. 2540 : 158-159)

2.3.3 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครรอง

2.3.3.1 ความขัดแย้งระหว่างณารักษ์กับอรุณรินทร์ เป็นความขัดแย้งเนื่องจากเรื่องแย่งผู้ชายคนเดียวกัน ผู้เขียนนำเสนอโดยผ่านบทสนทนาที่สายขาวบอกเล่าแก่สิบให้ชาติชาคริต์รับรู้ ดังความว่า “แย่งแฟนกันซะใหม่” ผมซัก “ทำนองนั้นละ” สายขาวยิ้มแป้น หน้าตารื่นรมย์ดูจัดเป็น ‘คนสำคัญ’ ผู้กุมความลับยิ่งใหญ่หนักหนา” (ซากดอไม้. 2540 : 273)

2.3.3.2 ความขัดแย้งระหว่างเด่นพงษ์กับศัตรุหมายเลขที่หนึ่ง ผู้เขียนไม่ได้บอกกล่าวว่ศัตรุหมายเลขหนึ่งนั้นเป็นผู้ใด ซึ่งศัตรุผู้หนึ่งของเด่นพงษ์เป็นพวกเกลียดเกลียดมาก และเห็นว่าโครงการนครนำหวานจะสนับสนุนทำให้คนเป็นเกย์มากยิ่งขึ้น ทั้งที่เด่นพงษ์ไม่เคยทำอะไรให้ฝ่ายนั้นเดือดร้อน “มันประกาศเสมอว่ามันจะทำทุกอย่าง เพื่อให้โครงการนี้พิณาศ” (ซากดอไม้. 2540 : 355)

2.4 จุดสุดยอดของเรื่อง

จุดสุดยอดของเรื่อง หมายถึง เรื่องราวที่เป็นปมปัญหาได้ทวีความเข้มข้นจนถึงขีดสุด คือ ตอนที่จอมขวัญล่วงรู้ความจริงว่าชาติชาคริต์เป็นเกย์ กล่าวคือ เป็นตอนที่จอมขวัญภรรยาเดินทางกลับจากการดูงานต่างประเทศก่อนกำหนด โดยไม่มีการบอกแจ้งให้ผู้ใดทราบล่วงหน้า เพราะต้องการสร้างความประหลาดใจให้แก่ชาติชาคริต์ จอมขวัญเดินเข้าบ้านโดยคิดว่าไม่มีผู้ใดอยู่ เพราะเป็นช่วงเวลาทำงานของสามีและลูกๆ ต้องไปโรงเรียน แต่เหตุการณ์ไม่คาดคิดก็ปรากฏขึ้น เธอได้ยินเสียงผู้ชายสองคนสนทนากันในห้องนอนของเธอ จอมขวัญพยายามแอบฟังด้วยความระทึกตื่นเต้น โดยจับได้ว่าเสียงหนึ่งเป็นเสียงของสามีและอีกเสียงหนึ่งไม่แน่ใจว่าเป็นใคร พอสิ้นเสียงสนทนากลับกลายเป็นเสียงครวญครางในการมีความสุขทางกามารมณ์ จอมขวัญเจ็บปวดรวดร้าวใจเป็นอย่างมาก เธอตัดสินใจไขกุญแจประตูห้องนอนเข้าไปกับชาติชาคริต์กำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเอกบุรุษ ทนายนความส่วนตัว จอมขวัญนั่งอึ้งและตกตะลึงกับภาพตรงหน้า เธอหนึ่งเฉยโดยไม่ได้นึกคำแก้ตัวใดๆ จากชาติชาคริต์เลย เมื่อตั้งสติได้เธอตัดสินใจขอหย่าขาดกับชาติชาคริต์ทันที ถึงแม้ว่าชาติชาคริต์จะพยายามให้เหตุผลต่างๆ นานา เธอก็ไม่ยอมรับฟัง เพราะเห็นว่าการเป็นเกย์ไม่มีวัน

หาย อาจฝันได้ในระยะแรก แต่เมื่อใดที่ความต้องการอันแท้จริงเรียกร้อง ซาติซาครีตีก็ไม่สามารถฝันธรรมชาติของตนเองได้ แม้จะพยายามกล้ำกลืนสักเพียงใดก็ไม่มีทางสำเร็จ

จุดสุดยอดของเรื่องนี้มิใช่เป็นเหตุการณ์ที่ดำเนินเรื่องอยู่ในปัจจุบัน แต่เป็นเหตุการณ์ย้อนอดีตที่จอมขวัญบอกเล่าสู่ผู้อ่าน ผู้เขียนใช้วิธีนี้โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวที่ผ่านมาว่ามีเหตุการณ์และจุดหักเหอะไรเกิดขึ้นกับตัวละครเอก และหลังจากที่ผ่านพ้นช่วงนั้นมาแล้ว ทั้งสองฝ่ายมีการดำเนินชีวิตไปในทิศทางใด และประสบเหตุการณ์อะไรที่จะทำให้เรื่องดำเนินต่อไป

เหตุผลที่ทำให้เหตุการณ์นี้เป็นจุดสุดยอดของเรื่องก็เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของสามีภรรยาหญิงแท้ โครงเรื่องใหญ่ก็เป็นความขัดแย้งของคนสองฝ่ายนี้ เพราะฉะนั้นการดำเนินชีวิตของสองฝ่ายจึงหักเหให้เป็นอย่างนี้ก็เพราะภรรยาจับเท็จได้ว่าสามีเป็นเกย์ เรื่องราวต่างๆ จึงบังเกิดขึ้น ตัวละครเอกก็ร่วมเพศชายจึงมีเวลาที่จะพาผู้อ่านเข้าไปสัมผัส “โลกเบื้องลึกอันเร้นลับและซับซ้อนของชาวดอกไม้” ได้อย่างแจ่มแจ้ง ลึกล้ำ และหลากหลาย

ในความเห็นของผู้วิจัยไม่คิดว่าตอนที่ซาติซาครีตีถูกสังหารจากกลุ่มเด็กชายบริการทางเพศในตอนท้ายเรื่องนั้นเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง เพราะคิดว่าน่าจะเป็นการคลายปมขัดแย้งระหว่างซาติซาครีตีกับทศนนท์และเด็กชายบริการทางเพศคนหนึ่งที่เขาขับไล่ออกจากบ้านไปเมื่อวันนั้น ถ้าใช้ทฤษฎีพีระมิดของไพรทาก^{*} ผู้วิจัยคิดว่าในเหตุการณ์นี้น่าจะเป็น “ช่วงระทึกใจสุดท้าย” มากกว่าจุดสุดยอดของเรื่อง กล่าวคือ ถ้าเหตุการณ์ที่จอมขวัญล่วงรู้ว่าซาติซาครีตีเป็นเกย์เป็นจุดสุดยอดของเรื่อง ลำดับต่อมาของพีระมิดจะเป็นชะตาผกผัน ซึ่งก็คือชีวิตของซาติซาครีตีและจอมขวัญเกิดการเปลี่ยนแปลงโชคชะตาไปในทางตรงกันข้ามอย่างทันทีทันใด ต่างฝ่ายดำเนินชีวิตไปในทิศทางของตัวเอง ลำดับต่อมาของพีระมิดคือความหายนะ ซึ่งก็คือชีวิตของชาติ ซาครีตีดำเนินต่อเนื่องมาจนกระทั่งพบกับความวิบัติแห่งชีวิต อันนำไปสู่ช่วงระทึกใจสุดท้ายของพีระมิด ก็คือซาติซาครีตีได้จบชีวิตลงนั่นเอง

2.5 การทวนเรื่อง

การทวนเรื่อง ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Suspense คือ “กลวิธีที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความกระหายใคร่รู้ว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไรต่อไป เป็นจุดที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกใจจดใจจ่ออยู่กับเรื่องที่อ่าน ผู้แต่งอาจใช้ความลึกลับ สถานการณ์แบบหนีเสือปะจระเข้หรือความตึงเครียด เพื่อก่อให้เกิดความกระหายใคร่รู้” (ยุวพาส์ ชัยศิลป์พัฒนา. 2542 : 116)

การทวนเรื่องใน “ชาวดอกไม้” อยู่ในช่วงตอนจุดสุดยอดของเรื่อง คือตอนที่จอมขวัญรับทราบแล้วว่าซาติซาครีตีเป็นเกย์ เธอได้แต่นิ่งเฉยและไม่ฟังการแก้ตัวใดๆ จากซาติซาครีตีทั้งสิ้น เรื่องราวดังกล่าวยังไม่ทันจบดี ผู้เขียนได้ตัดตอนไปกล่าวถึงเรื่องราวคดีสุดท้ายที่รัก เรื่องราวของจารุพล แล้วไปหาฐานสิทธิ์เด็กนวดในโรงนวดเกย์มากล่าวแทรก ทำให้เห็นภาพเหตุการณ์และสถานที่สลับกันไปมาคล้ายการเดินทางในภาพยนตร์ เพื่อสร้างความกระหายใคร่รู้แก่ผู้อ่านว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไรต่อไป การที่ผู้เขียนไม่เฉลยเหตุการณ์ไปที่เดียวนี้เป็นการจงใจที่จะสร้างความระทึกตื่นเต้นแก่ผู้อ่านโดยการทวนเรื่องไว้ให้เป็นปริศนา ผู้อ่านอาจเกิดคำถามในใจตลอดว่า จอมขวัญจะกระทำการอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซาติซาครีตีจะเป็นอย่างไรต่อไปเมื่อความลับการเป็นเกย์ถูกเปิดเผย ผู้อ่านใจจดใจจ่ออยู่กับเหตุการณ์ตอนนี้เป็นอย่างมาก แต่เรื่องที่น่ามาคั่นเพื่อสร้างความ

^{*} ดูพีระมิดของไพรทาก ได้จากหนังสือพจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม : ภาพพจน์ โวหาร และกลการประพันธ์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2539 : 115)

กระหายใคร่รู้แก่อ่านออกจะยาวนานเกินไป มีเรื่องราวถึงสามเหตุการณ์ ทำให้เรื่องที่กำลังเข้มข้นดูเหือด
ลดทอนลงมาก อารมณ์กระหายใคร่รู้ของผู้่านจึงลดน้อยลงไปอย่างน่าเสียดาย

2.6 การคลายปม

การคลายปม หมายถึง ปัญหาต่างๆ ที่ผู้เขียนผูกไว้เริ่มคลี่คลายลง ขอบข่ายไปตามลำดับดังนี้

2.6.1 การคลายปมขัดแย้งระหว่างชาติชาคริตกับจอมขวัญ เมื่อชาติชาคริตเสียชีวิตลง
ปมขัดแย้งของทั้งสองฝ่ายจึงยุติ

2.6.2 การคลายปมขัดแย้งระหว่างชาติชาคริตกับทศนันท ทศนันทจำวานเด็กขายบริการ
ทางเพศกลุ่มหนึ่งฆาตกรรมชาติชาคริตในตอนที่กำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศกันอย่างถึงใจ เพื่อเป็นการล้าง
แค้นคืน

2.6.3 การคลายปมขัดแย้งระหว่างชาติชาคริตกับร้อยเอกปรัชญา ชาติชาคริตตัดสินใจขอ
เลิกมีความสัมพันธ์ฉันคู่รักกับร้อยเอกปรัชญา ถึงแม้ว่าร้อยเอกปรัชญาจะไม่เต็มใจยอมเลิกก็ตาม

2.6.4 การคลายปมขัดแย้งระหว่างชาติชาคริตกับเด็กขายบริการทางเพศคนหนึ่ง เด็ก
ขายบริการผู้นี้เป็นหนึ่งในฆาตกรผู้ฆาตกรรมชาติชาคริต วันหนึ่งชาติชาคริตซื้อบริการเด็กขายมาสองคน โดยพากัน
ไปเสเพลอยู่ที่รถยนต์ส่วนตัว ชาติชาคริตกำลังสนุกในการมีความสัมพันธ์ทางเพศ ทันใดนั้นประตูรถได้เปิดออก
มีเด็กอีกกลุ่มกุญแจไขเข้ามาฆ่าชาติชาคริต และสังหารชาติชาคริตจนเสียชีวิต ก่อนที่สติสัมปชัญญะจะ
สุดท้ายขาดไป ชาติชาคริตมั่นใจว่าคุนเสี่ยงฆาตกรหนึ่งในนั้นเป็นอย่างดี “นาฬิกา เพชร เงิน เอาแบ่งให้
หมด รถคันนี้ด้วย เดี่ยวตามกูไปเอาที่บ้านมันอีก” “อันนี้มันร้าน แต่งกบรลย์...พี่เขาสั่งมาว่า ทำให้หน้ามัน
และด้วย” (ชาคดอกไม้. 2540 : 389) ซึ่งบุคคลที่กล่าวประโยคนี้ก็คือเด็กขายบริการทางเพศที่ชาติชาคริตซื้อ
บริการไปเสเพลที่บ้านแล้วตำทอไล่เขาออกจากบ้านในวันนั้นนั่นเอง

2.6.5 การคลายปมขัดแย้งระหว่างชาติชาคริตกับท่านผู้หญิงนัยิกาและนายพลกำเหนิด
คือการพูดจากันเหมือนดังเดิม เพราะการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวย่อมมีการกระทบกระทั่งเป็นเรื่องปกติ
ธรรมดา โดยเฉพาะถ้าลูกทำตัวไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ผู้เป็นพ่อแม่ก็อดไม่ได้ที่จะต้องว่ากล่าว
ตักเตือนลูกให้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นคนดี แต่ความขัดแย้งระหว่างคนภายในครอบครัวก็ไม่ได้ร้ายแรงเท่ากับ
คนภายนอก เพราะคนในครอบครัวขัดแย้งกันแล้วก็ดีกันดังเดิม เหมือนอย่างครอบครัวของชาติชาคริต เป็น
ต้น

2.6.6 การคลายปมขัดแย้งระหว่างชาติชาคริตกับรุ่งตะวัน โดยมีบุคคลที่สามมาช่วย
คลี่คลายให้ คือ ร้อยเอกปรัชญา “เรื่องของรุ่ง ผมจัดการเรียบร้อยแล้ว ต่อไปนี้หล่อนจะไม่มายุ่งกับชาติอีก”
(ชาคดอกไม้. 2540 : 66) “เขาซ่อมรุ่งตะวัน จนหล่อน ‘น่วม’ ลูกเดินขึ้นจากเตียงไม่ได้ กระเพาะปัสสาวะ
อักเสบ มดลูกฉีกขาด หล่อนไม่กล้าแม้แต่จะแจ้งความ เกรงจะกระทบกระเทือนตำแหน่งราชการของเขา
รุ่งตะวันลงงานสองสัปดาห์เพื่อพักฟื้นให้ร่างกายหายโดยเร็วที่สุด” (ชาคดอกไม้. 2540 : 68)

2.6.7 การคลายปมขัดแย้งระหว่างชาติชาคริตกับสุดที่รัก โดยที่ชาติชาคริตช่วยเหลือด้าน
การเงิน สุดที่รักต้องเข้ารับการผ่าตัดทำศัลยกรรมใบหน้าอยู่หลายครั้งจนเกือบดูดีเหมือนดังเดิม แต่สุดที่รัก
อ้างค่าผ่าตัดจึงทำให้เป็นหนี้โรงพยาบาลเป็นเงินจำนวนมาก ชาติชาคริตสำนึกผิดในเรื่องที่กระทำจึงยอมปลด
เปลื้องหนี้ค่าผ่าตัดให้

2.6.8 การคลายปมขัดแย้งระหว่างจอมขวัญกับเด็กหญิงขวัญนารี แม้ลูกทั้งสองทำความเข้าใจกัน
พูดจากันอย่างปกติเหมือนดังเดิม เพราะต่างก็มีความรักผูกพันกันอย่างยิ่ง

2.6.9 การคลายปมขัดแย้งระหว่างณารันกับอรุณรินทร์ อรุณรินทร์จางวานคนไปวางยาพิษเพื่อฆ่าณารันและกระทำการสำเร็จ

2.6.10 การคลายปมขัดแย้งระหว่างเด่นพงษ์กับศัตรูหมายเลขหนึ่ง ศัตรูคนนี้ได้ลอบวางระเบิดนครนำหวานเสียหายยับยิบล้านบาท ทำให้เด่นพงษ์ต้องล้มเลิกโครงการ ต่อมาเด่นพงษ์ได้กระทำอัตวินิบาตกรรมด้วยการยิงตัวตาย

กล่าวได้ว่าปมปัญหาที่มีความโดดเด่นในเรื่องมีอยู่ 3 ตอนที่ทำให้เรื่องมีความสนุกสนานตื่นเต้น คือ ปมปัญหาที่ 1 ความขัดแย้งระหว่างชาติชาคริต์กับจอมขวัญ เป็นปมปัญหาหลักของเรื่อง ปมปัญหาที่ 2 เป็นความขัดแย้งระหว่างชาติชาคริต์กับทศนน์ ความขัดแย้งนี้ทำให้ชาติชาคริต์จบชีวิตลงอย่างน่าเสียดายเป็นการสร้างความรู้สึกตื่นเต้นให้กับผู้อ่านและมีความสมเหตุสมผลกับโครงเรื่อง เพราะชาติชาคริต์ได้สร้างปมปัญหาเอาไว้โดยการกลั่นแกล้งทศนน์ที่จนเกือบเป็นบุคคลล้มละลาย แล้วทศนน์ที่เองที่ตลอดทั้งเรื่องไม่เคยปรากฏตัวอย่างเด่นชัดเลย ได้กลับมาล้างแค้นชาติชาคริต์ได้สำเร็จ ถ้าทศนน์ไม่กลับมาล้างแค้นคั้นเรื่องราวระหว่างชาติชาคริต์กับทศนน์ก็จบไม่เรียบร้อย ทศนน์ก็จะเป็นผู้พ่ายแพ้ไปโดยปริยาย ผู้อ่านอาจจะจกเกลียดชังชาติชาคริต์เพิ่มขึ้นอีกด้วย ปมปัญหาที่ 3 คือความขัดแย้งระหว่างชาติชาคริต์กับสุดที่รัก ถ้าชัชชนะไม่จัดการกับสุดที่รักตามคำขอร้องของเพื่อนสนิทอย่างชาติชาคริต์เรื่องก็จะจบอีกเช่นกันและไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ การทำร้ายร่างกายสุดที่รักโดยการสาดน้ำกรดถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและทำทนายกฎหมายเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ชาติชาคริต์มีชนกติดหลังเกิดอาการหวาดระแวงสะพรึงกลัวอยู่ตลอด ชัชชนะก็ห่างหายไปจากชีวิต เพราะต่างเกรงกลัวความผิดและถูกจับได้เช่นกัน จุดนี้เองทำให้ชาติชาคริต์รู้สึกว่ามีใครโดดเดี่ยวเปล่าเหงาเป็นที่สุด ทำให้ชีวิตต้องดำเนินไปในทิศทางของการเข้าไปสัมผัสโลกเฉพาะเรือนลับของเกย์ได้มากยิ่งขึ้น เพื่อผู้เขียนจะได้สื่อสารสำคัญของเรื่องให้ผู้อ่านทราบเป็นแกนหลัก

2.7 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง หมายถึง การจบเรื่อง เป็นตอนที่สำคัญมากตอนหนึ่ง “เพราะนอกจากจะเป็นส่วนของการคลี่คลายปัญหาของเรื่องแล้ว การจบเรื่องยังเป็นการทิ้งท้ายในความนึกคิด การรับรู้ของผู้อ่านที่ควรจบหรือปิดหนังสือด้วยความประทับใจ ดิดตรงใจ ผ่อนคลายอารมณ์ หรือโสกลดใจ” (วนิดา บำรุงไทย, 2544 : 125)

ใน “ซากดอกไม้” ผู้เขียนใช้กลวิธีการปิดเรื่องโดยกล่าวย้อนไปถึงเหตุการณ์ในตอนเปิดเรื่อง กล่าวคือ มี “การเปิดเรื่องและการปิดเรื่องเหมือนกัน” นั่นเอง ดังความว่า

คุณผู้ชมตามผมมาดีกว่า เราไปสนุกกันที่ผับแห่งนั้น ผับที่ครั้งหนึ่งผมเคยพบกับคุณผู้ชมเป็นครั้งแรก คนถูกฝังชักดิ้นชักงอกลางผับ ผู้คนในผับตกตะลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หวาดกลัวเกรง วิญญาณจะเข้าสิงตนเอง “ช่วยด้วย เจ้าค่ะ ช่วยดิฉันด้วยเจ้าค่ะ” ผู้ชายร่างกำยำบึกบึนตะโกนร้องด้วยเสียงแหลมเล็ก ท่าทางยโสเมื่อครู่แปรเปลี่ยนเป็นอ่อนช้อยจากหน้ามือเป็นหลังตีน ผมได้แต่หัวเราะ เฮอะ...ถ้าใครไม่มาเป็นผมไม่มีวันล่วงรู้เด็ดขาดว่า “ซากดอกไม้” คืออะไร ?!!!

(ซากดอกไม้. 2540 : 404)

จะแตกต่างกันเล็กน้อยกับตอนเปิดเรื่อง คือตรงสองบรรทัดสุดท้ายที่ผู้เขียนทิ้งท้ายว่า “เฮอะ ... ถ้าใครไม่มาเป็นผม ไม่มีวันล่วงรู้เด็ดขาดว่า “ซากดอกไม้” คืออะไร ?!!!” ความคิดหลักของการปิดเรื่องจะอยู่ตรงสองบรรทัดสุดท้ายนี้ โดยทิ้งปัญหาไว้ให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบเอาเองว่า “ซากดอกไม้” น่าจะหมายถึงอะไร ในปัจฉิมบทหรือตอนจบของเรื่องนี้ ขอล่าเป็น 2 ประการ คือ

ประการแรก วีรวัฒน์แต่งให้ปัจฉิมบทล้อหรือสอดรับกับปริมบทเพื่อสร้างเอกภาพของเรื่องแต่ง และให้การจบเรื่องมีความกลมกลืนในลักษณะเป็นภาพวงกลมเหมือนดังหนึ่งนาคบาหรือภาพงูที่กลืนหางของตน ซึ่งให้ความรู้สึกเหมือนกับว่าได้ชมละครชีวิตเกย์ที่ฉายซ้ำไปไม่มีวันจบ และเรื่องราวยังคงวนเวียนอยู่อย่างนี้ไปเรื่อย ๆ ซึ่งเรื่องราวตอนจบได้ดำเนินไปหาจุดเริ่มต้นของเรื่อง แล้วเรื่องก็ดำเนินไปถึงตอนจบของเรื่องอีก ผู้เขียนอาจต้องการชี้ให้เห็นว่า วงวนชีวิตเกย์ในอีกมุมหนึ่งจะวนเวียนอยู่อย่างนี้ตลอดไปไม่สิ้นสุด ถ้าเกย์ยังคงเลือกประพฤติปฏิบัติตัวเช่นนี้

ประการที่สอง อาจเป็นการใช้สัญลักษณ์ของผู้เขียนเพื่อต้องการเสนอว่าเกย์ที่ซัดดินซังงออยู่กลางผับนั้น เป็นตัวแทนของมนุษย์ผู้ซึ่งเกิดมามีสภาพจิตใจและสภาพกายไม่ตรงกัน โดยให้ข้อคิดที่ไม่ควรปิดบังซ่อนเร้นต่อสังคม ไม่อย่างนั้นจะมีชีวิตอย่างไม่เป็นสุข ต้องหลบซ่อน ทนทุกข์ทรมานจิตใจ ถ้าเป็นแล้วควรแสดงออกมาเพื่อความสบายใจของตน ไม่ต้องเสแสร้ง และตบตาหลอกลวงใคร การปลดปล่อยระบายนารมณ์ของตัวละครเกย์ตัวนี้อาจจะดีเสียกว่าการมีชีวิตแบบหลบๆ ซ่อนๆ อย่างชาตชาคริต ตัวละครเอกรักร่วมเพศชายในเรื่อง ซึ่งจุดนี้เป็น “การใช้สัญลักษณ์เปรียบเทียบ” การเลือกแนวทางชีวิตของเกย์ แต่ไม่ว่าจะใช้ชีวิตแบบใดชีวิตของเกย์ก็ไม่มีความสุขแท้จริง เกย์แทบทุกคนจะยอมรับเป็น “กรรม” ของตนที่ต้องเกิดมาอย่างผิดธรรมชาติเช่นนี้

ปัจฉิมบทข้างต้นเป็นการวิเคราะห์ในส่วนที่ปิดท้ายเรื่องเท่านั้น คือมีการปิดเรื่องและเปิดเรื่องเหมือนกันซึ่งเป็นวิธีการที่น่าสนใจ แต่ก่อนหน้าปัจฉิมบทนั้นเหตุการณ์ได้กำหนดให้ตัวละครเอกรักร่วมเพศชายเสียชีวิต ทำให้เห็นว่าเป็นการ “จบเรื่องแบบโศกนาฏกรรม” คือ การจบเรื่องด้วยความตาย ความผิดหวัง และความสูญเสีย ทำให้อารมณ์ของผู้อ่านโศกเศร้าใจไปกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2.8 การใช้เหตุบังเอิญ

ภายในโครงเรื่องจะประกอบด้วยรายละเอียดของเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ ผู้เขียนจะต้องพยายามสร้างและเรียงลำดับเหตุการณ์เหล่านี้ให้เหมาะสมโดยต้องคำนึงถึงความสมจริงและโอกาสที่อาจจะเกิดเหตุการณ์นั้นในชีวิตจริงด้วย ถ้าผู้เขียนขาดความชำนาญในการวางรายละเอียดเหตุการณ์ต่างๆ จะทำให้เหตุการณ์นั้นไม่สมจริง ซึ่งเรียกว่า เหตุประจวบหรือเหตุบังเอิญ (Co-incident) หากนวนิยายเรื่องใดมีเหตุประจวบหรือเหตุบังเอิญมากๆ จะทำให้โครงเรื่องด้อยคุณภาพ (จริญญา ตีบุญมี ณ ชุมแพ และวีระเกียรติ รุจิรกุล. 2535 : 31)

หลายคนเชื่อว่าชีวิตมีพรหมลิขิต ดังนั้นสิ่งอันเหลือเชื่อจึงเกิดขึ้นได้เสมอ ปัญหาบางปัญหาหรือเรื่องบางเรื่องที่ไม่น่าเกิดก็เกิดขึ้นได้ในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นชีวิตในโลกแห่งความจริงหรือชีวิตในโลกแห่งนวนิยายอย่างเรื่อง “ซากดอกไม้ม” วีรวัฒน์สร้างเหตุบังเอิญไว้หลายตอน ตรงจุดนี้คิดว่าเป็นกลวิธีการผูกเรื่องของผู้เขียนที่ต้องการให้ตัวละครแต่ละตัวเชื่อมโยงกัน เพื่อดำเนินเรื่องไปได้ด้วยดี การใช้เหตุบังเอิญเป็นจุดมุ่งหมายของผู้เขียนที่ทำให้เรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่คุณเขียนกำหนดไว้ก่อน และความบังเอิญนี้ก็ทำให้ผู้อ่านรู้สึกตื่นเต้น ระทึกใจ และกระหายใคร่รู้เรื่องราวไปพร้อมกัน

การใช้เหตุบังเอิญนี้ ปรากฏอยู่ 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 จอมขวัญภรรยาชาตชาคริตเดินทางกลับจากการไปดูงานที่ต่างประเทศก่อนกำหนด เธอหวังจะสร้างความประหลาดใจให้กับสามี แต่แล้วเรื่องที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อนก็เกิดขึ้นกับชีวิต บังเอิญจอมขวัญพบชาตชาคริตกำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเอกบุรุษในห้องนอน เหตุการณ์นี้ทำให้จอมขวัญตัดสินใจหย่าขาดกับชาตชาคริตทันทีโดยไม่ฟังเหตุผลใดๆ เมื่อได้ล่วงรู้ความจริงแล้วว่า “สามีเป็นเกย์”

การใช้เหตุบังเอิญในตอนนี้มีบทบาทต่อโครงเรื่องตรงที่ว่าเป็นจุดสุดยอดของเรื่องด้วย

ตอนที่ 2 ตอนที่ร้อยเอกปรัชญากำลังมีเพศสัมพันธ์กับชาติชาคริต บังเอิญร้อยเอกปรัชญามีความสุขมากถึงขนาดลืมตัวโดยร้องเรียกชื่อ “ทศ” ขึ้นมา ทำให้ชาติชาคริตตกใจและสงสัยว่าเป็นใคร ชาติชาคริตสืบสาวเรื่องราวของ “ทศ” จึงได้ความว่า เป็นคนเดียวกับ “ทศนนท์” ซึ่งเป็นคู่รักของร้อยเอกปรัชญาอีกคนหนึ่ง

ตอนที่ 3 สันติภาพหรือพี่ต๋ายของชาติชาคริตเคยเป็นอดีตคนรักเก่าของสงคราม สจ๊วตหนุ่มรูปงามที่เคยมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชาติชาคริต แล้วต่อมาสงครามก็ได้แต่งงานกับเจียดเจิดโฉมซึ่งครั้งหนึ่งท่านเมื่อนายกายอยากให้ชาติชาคริตแต่งงานด้วย

ตอนที่ 4 ชาติชาคริตไปร่วมงานวิวาห์ของสันติภาพและพรรณปพร ชาติชาคริตได้พบเจียดเจิดโฉม เธอพาเขาไปแนะนำให้รู้จักกับสามี แต่แล้วเมื่อทั้งชาติชาคริตและสงคราม (สามีของเจียดเจิดโฉม) ได้พบกัน ต่างต้องตกตะลึงลาน เพราะเขาทั้งสองเคยรู้จักกันและเคยมีความสัมพันธ์ทางเพศกันอย่างฉาบฉวยมาก่อน แต่ชาติชาคริตครองสติมันทำเป็นเพ็งรู้จักกันครั้งแรก ในขณะที่สงครามตัวสั่น ประหม่า และพูดไม่ออก ชาติชาคริตจึงแสร้งทำแสดงละครพูดจากับเจียดเจิดโฉมและสงครามด้วยอารมณ์ปกติ

ตอนที่ 5 ชาติชาคริตไปเที่ยวชานาเกย์ครั้งหนึ่งก็บังเอิญไปพบกับจาร์พล นักจิตวิทยาประจำบริษัทของชาติชาคริต และครั้งนั้นชาติชาคริตได้พิสูจน์ว่าจาร์พลเป็น “ชายชาวดอกไม้” อย่างสมบูรณ์และไม่คลางแคลงใจอีกต่อไป เพราะก่อนหน้านี้ชาติชาคริตเคยแอบมองและสงสัยในตัวจาร์พลว่า “เขาเป็นเกย์หรือไม่” โดยพยายามจับผิดในเรื่องต่างๆ แต่ก็ไม่แน่ใจ

ตอนที่ 6 ตอนที่ชาติชาคริตถูกฆาตกรรมบนรถยนต์ขณะร่วมรักกับเด็กขายบริการทางเพศสองคนอย่างถึงใจ ทันใดนั้นประตูรถยนต์ได้เปิดออก มีเด็กอีกกลุ่มหนึ่งกรูเข้ามารุมทำร้ายและสังหารชาติชาคริตเป็นผลสำเร็จ และกลุ่มเด็กที่เข้ามารุมทำร้ายหนึ่งในนั้น ก็มีเด็กขายบริการทางเพศที่ชาติชาคริตได้ล่อออกจากบ้านในวันนั้นนั่นเอง และผู้บังการที่อยู่เบื้องหลังการฆาตกรรมในครั้งนี้ก็คือ “ทศนนท์” ผู้เกือบเป็นบุคคลล้มละลายด้วยแผนการล้างแค้นของชาติชาคริตที่เกิดอารมณ์เหวี่ยงต่อร้อยตำรวจเอกปรัชญา ซึ่งเป็นเหตุบังเอิญที่ทั้งทศนนท์และเด็กขายบริการทางเพศที่ถูกชาติชาคริตได้ล่อออกจากบ้านในคืนนั้นได้รู้จักกัน แล้วสองบุคคลนี้ต่างก็แค้นในตัวชาติชาคริต จึงร่วมมือกันฆาตกรรมชาติชาคริตเพื่อเป็นการล้างแค้นได้สำเร็จ

การใช้เหตุบังเอิญในตอน 6 นี้ เพื่อเป็นการคลายปมปัญหาของเรื่อง กล่าวคือ ชาติชาคริตสร้างความขัดแย้งไว้กับทศนนท์และเด็กขายบริการทางเพศคนหนึ่ง (ไม่ระบุชื่อ) แล้วสองคนนี้ได้กลับมาแก้แค้นชาติชาคริต โดยร่วมมือกันสังหารชาติชาคริตได้สำเร็จ การคลายปมขัดแย้งนี้ทำให้เรื่องดำเนินสู่ตอนจบได้อย่างแนบเนียนและสมเหตุสมผล

ตอนที่ 7 ตอนที่เด็กขายจอมชาติหายป่วยราวปาฏิหาริย์ ก็เป็นเหตุบังเอิญที่ทำให้ความทุกข์ของจอมขวัญหายไ้ เกิดความปิติเปี่ยมสุขและพร้อมจะมีชีวิตใหม่กับลูกสาวลูกชายของตนต่อไป

การใช้เหตุบังเอิญในตอน 7 นี้ไม่สมเหตุสมผลเท่าใดนัก ผู้เขียนตั้งใจหย่อนง่ายเกินไปและไม่เป็นธรรมชาติกับตัวละครทุกตัวในเรื่องเท่าใดนัก

การใช้เหตุบังเอิญมีบทบาทต่อโครงเรื่องตรงที่ว่า เป็นกลวิธีที่เข้ามาช่วยคลี่คลายเรื่องราวทางออกให้ในทางที่ดี ทำให้เรื่องราวดำเนินต่อไปได้ และทำให้เนื้อเรื่องดูเข้มข้นดุเดือด เราอารมณ์ความสนใจให้ผู้อ่านได้ติดตาม ผู้เขียนจึงใช้วิธีการสร้างเหตุบังเอิญขึ้น เพื่อสร้างปมปัญหาหรือความขัดแย้งและเพื่อให้เรื่องราวได้คลี่คลายลงไปได้ เหตุบังเอิญในเรื่อง “ซากดอกไม้” ก็มีไม่มากจึงไม่ทำให้โครงเรื่องด้อยคุณภาพ

จากที่ได้ศึกษาคำประกอบของโครงเรื่องใน “ซากดอกไม้” แล้ว สิ่งหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ก็คือการประเมินค่าโครงเรื่องตามหลักวิชา ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีโครงเรื่องที่ดีหรือไม่อย่างไร

วิลเลียม เคนนี เขียนบทความเรื่อง “โรงเรียนนักเขียน : ก.ข.งานเขียน : โครงเรื่อง (Plot) โดยเรียบเรียงจากหนังสือ How to Analyze Fiction เพลินตา (นามแฝง) นำมาแปลไว้ใน “นิตยสารถนนหนังสือ” ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528 หน้า 48 กล่าวถึงโครงเรื่องที่ถือว่า

โครงเรื่องที่ดีควรมี “กฎของโครงเรื่อง” สี่ประการ คือ ความสมจริง การคาดไม่ถึง ความซับซ้อน และความแปลกประหลาด

1. ความสมจริง เป็นกฎที่สำคัญที่สุดของโครงเรื่อง แต่ความสมจริงจะต้องไม่ปะปนกับลักษณะอัตถินิยม ซึ่งเป็นแนวนิยมแนวหนึ่งของการเขียนนวนิยายและเรื่องสั้น ในที่นี้น่าจะหมายถึง “ความน่าเชื่อถือในตัวของมันเอง”
2. การคาดไม่ถึง การคาดไม่ถึงมีความสัมพันธ์กับความสมจริง ซึ่งจะทำให้เรื่องราวมีความน่าติดตาม แต่การคาดไม่ถึงจะต้องไม่ทำลายความสมจริงของเรื่อง ในขณะเดียวกัน ความสมจริงที่ปราศจากการคาดไม่ถึง ย่อมจะทำให้เรื่องราวไม่สมบูรณ์ในแง่ของนวนิยายและเรื่องสั้น
3. ความซับซ้อน โครงเรื่องที่ดีย่อมต้องสร้างความสนใจใคร่รู้ของผู้อ่านเสมอว่าเรื่องราวจะดำเนินต่อไปอย่างไร
4. ความแปลกประหลาด ในที่นี้หมายถึงความเชื่อมโยงของเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยเหตุการณ์ตอนต้น ตอนกลาง และตอนจบที่สอดคล้องต่อกัน และเกี่ยวพันกันเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ในโครงเรื่องอาจมี “โครงเรื่องย่อย” เป็นลำดับเหตุการณ์ที่เด่นชัดของ “โครงเรื่องใหญ่” ก็ได้ แต่ต้องให้ความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และมีเอกภาพในความหมายทางศิลปะ

โครงเรื่องใน “ซากดอกไม้มัน” มีคุณสมบัติครบถ้วนของการเป็นโครงเรื่องที่ดี กล่าวคือ ประการแรก **มีความสมจริง** ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวของภรรยาที่มีสามีเป็นเกย์ หรือการใช้ชีวิตในมุมมืดของเกย์ว่าเขามีความประพฤติและปฏิบัติตัวเป็นอย่างไรในการเข้าสู่โลกของเกย์ที่แตกต่างไปจากเพศปกติธรรมดา ฯลฯ ซึ่งเรื่องราวทั้งหมดที่กล่าวถึงในนวนิยายเล่มนี้สามารถมีความเป็นไปได้ในชีวิตจริงและอาจเกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันของผู้อ่านได้ อีกทั้งผู้อ่านสามารถรับรู้เรื่องราวที่เข้มข้นดุเดือดและเข้าถึงงานวรรณกรรมประเภทรักร่วมเพศได้เพราะเรื่องนั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวและมีความสมจริง จึงทำให้นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” มีลักษณะเป็น “เรียลลิสติก” (Realistic) ถึงแม้ว่าบางเหตุการณ์จะมีลักษณะเป็นเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) คือมีเรื่องเหนือจริง ได้แก่ ตอนที่ชาตชาคริต์เสียชีวิตไปแล้วยังกลับมาเล่าเรื่องต่อได้อีก และมีลักษณะแฟนตาซี (Fantasy) คือเรื่องเหนือธรรมชาติ ได้แก่ ตอนที่จอมขวัญฝันถึงนางฟ้ามารับไปทำกลังใจและประทานพรให้มีความสุข อยู่บ้างก็ตาม แต่เรื่องราวในส่วนนี้เป็นส่วนน้อยนิดที่แทรกอยู่ในตัวงานเพื่อให้เนื้อเรื่องมีสีสันเข้มข้นและสนุกสนาน

ประการที่สอง **การคาดไม่ถึง** ปรากฏอยู่ในลักษณะของเหตุบังเอิญ ทำให้เรื่องราวสนุกสนานตื่นเต้น ติดตาม ซึ่งเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” ก็ปรากฏอยู่ 7 ตอน และเหตุบังเอิญส่วนใหญ่ที่พบก็มีความสมจริง มีความเป็นไปได้ในชีวิตจริง และไม่ทำลายความสมจริงในเรื่อง ทำให้เห็นความกลมกลืนของตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นเพื่อเชื่อมโยงถึงกัน เช่น ชาตชาคริต์เป็นญาติลูกพี่ลูกน้องกับสันติภาพ ครั้งหนึ่งชาตชาคริต์ไปเที่ยวชวนนางเกย์ได้รู้จักกับสงคราม แล้วสงครามก็เคยเป็นคู่รักเก่าของสันติภาพ และต่อมาสงครามได้แต่งงานกับเจียดเจิดโฉม ซึ่งครั้งหนึ่งท่านผู้หญิงนายิกาเคยพาเจียดเจิดโฉมมาให้ชาตชาคริต์ดูตัวเพื่อหวังอยากให้แต่งงานด้วย เหตุการณ์จึงมีความคาดไม่ถึงให้ผู้อ่านได้สนุกสนานตื่นเต้นและระทึกใจอยู่เป็นระยะๆ

ประการที่สาม **ความซับซ้อน** ปรากฏอยู่ในการทวนเรื่อง เหตุบังเอิญ และผลการกระทำของพฤติกรรมตัวละคร อย่างเช่น บุคคลที่จ้วงจวนฆ่าชาตชาคริต์ก็คือทศนทร์ที่ชาตชาคริต์เคยโค่นล้มเขาจนเกือบเป็นบุคคลล้มละลายนั่นเอง หรือตอนที่เจียดเจิดโฉมบอกกับชาตชาคริต์ว่าเธอแต่งงานแล้ว สามีทำงานเป็นสจ๊วต ผู้อ่านอาจจะ “เอะใจ” ว่าเป็นคนเดียวกับสจ๊วตชื่อสงครามที่ชาตชาคริต์เคยมีความสัมพันธ์ด้วยที่ชวนา

เกย์ครึ่งหนึ่งหรือไม่ และผลออกมาก็เป็นบุคคลเดียวกันจริงๆ ซึ่งเรื่องราวที่ปรากฏได้สร้างความกระหายใคร่รู้ และเร้าอารมณ์แก่ผู้อ่านเป็นระยะๆ หรืออย่างตอนที่ชาติชาคริตค้นหาวาจารย์พล นักจิตวิทยาบำบดประจำบริษัทเป็นเกย์หรือไม่ ก็ทำให้เห็นถึงความซับซ้อนในมิติของตัวละครที่น่าค้นหาเป็นอย่างยิ่ง เป็นต้น

ประการสุดท้าย **ความเป็นเอกภาพ** โครงเรื่องในตอนต้น ตอนกลาง และตอนจบได้สอดคล้องเกี่ยวพันเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี กล่าวคือ เหตุการณ์ตอนต้น คือเริ่มจากการเปิดเรื่องมีตัวละครเกย์ตัวหนึ่งชักจูงชักอ้อยกลางผับเพื่อเปิดเผยตัวจาก “แอบจิต” เป็น “สว่างจิต” โดยไม่ต้องหลบซ่อนอีกต่อไป ชาติชาคริตเป็นผู้มองเหตุการณ์นี้อยู่ห่างๆ พร้อมทั้งเป็นผู้เล่าเรื่อง เนื้อเรื่องจึงดำเนินขึ้นและเข้าสู่ตอนกลางของเรื่อง จะพบความขัดแย้งและปมปัญหาต่างๆ มีสาเหตุให้เห็นว่าปมปัญหาเกิดจากอะไร และท้ายสุดผลลัพธ์ในตอนท้ายก็เป็นเหตุเป็นผลกับสาเหตุในตอนแรก อย่างเช่น บุคคลที่อยู่เบื้องหลังการฆาตกรรมชาติชาคริตก็คือทศนน์ที่เป็นผู้จ้างวาน ซึ่งผู้นี้เคยถูกชาติชาคริตกลั่นแกล้งจนเกือบเป็นบุคคลล้มละลายเพราะแรงเหวี่ยงที่มีต่อร้อยตำรวจเอกปรัชญา หลังจากชาติชาคริตเสียชีวิตไปแล้วได้กลับมาเล่าเรื่องต่อเพื่อนำผู้อ่านไปสู่ตอนจบของเรื่อง ซึ่งเป็นเหตุการณ์และสถานที่เหมือนตอนเริ่มต้นเรื่องเพื่อที่จะทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิดต่อว่า “ซากดอกไม้ไม่น่าจะหมายถึงอะไร” เรื่อง “ซากดอกไม้” จึงมีเอกภาพและประสบความสำเร็จในการวางโครงเรื่อง นอกจากนี้ยังมีส่วนประกอบอื่นๆ ที่ทำให้โครงเรื่องมีเอกภาพและมีความสมบูรณ์เข้มข้นภายในตัวของมันเอง ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเรื่อง การผูกปม จุดสุดยอดของเรื่อง การแก้ปม และการจบเรื่อง ซึ่ง “ซากดอกไม้” ก็มีอยู่ครบถ้วนบริบูรณ์ตามหลักการของโครงเรื่องที่ดี

3. การเล่าเรื่อง

สายวรุณ น้อยนิมิตร. (2541 : 210) กล่าวถึงการเล่าเรื่องว่า “เป็นกลวิธีการถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ของผู้เขียน ได้แก่ การสร้างโครงเรื่อง การสร้างตัวละคร การใช้บทสนทนา การบรรยายความคิดของตัวละคร หรืออาจมีการใช้สัญลักษณ์สื่อความหมายที่ซับซ้อนในเรื่อง และสิ่งที่สำคัญคือการเลือกผู้เล่าเรื่องซึ่งจะมีผลต่อภาพรวมของเรื่องนั้นๆ ว่า เป็นเรื่องของใคร ใครเป็นผู้เห็นเหตุการณ์ และใครเป็นผู้เล่าเรื่อง”

การเล่าเรื่องนี้มีนักวิชาการบางกลุ่มใช้คำว่า “มุมมอง” หรือที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “Point of View” ดังที่ ยูวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา. (2542 : 131) ให้คำจำกัดความไว้ว่า

มุมมอง คือ กลวิธีเล่าเรื่องโดยผ่านสายตา หรือทัศนะของใคร การใช้ผู้เล่าเรื่อง การที่ผู้แต่งให้ใครเป็นผู้เล่าเรื่องย่อมมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อการเสนอเรื่องทั้งในด้านมุมมองและทัศนคติ ผู้เล่าเรื่องต้องทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้อ่านกับเรื่องที่เล่า ดังนั้น ผู้เล่าเรื่องเห็นเหตุการณ์อย่างไร มีทัศนคติกับเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไรย่อมต้องเล่าเรื่องไปตามมุมมองของเขาเช่นนั้น ผู้เล่าเรื่องที่มีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์เท่านั้น ย่อมต้องรู้เรื่องดีกว่าผู้เล่าเรื่องที่เพียงแต่ผ่านมาเห็นเหตุการณ์เท่านั้น และในทางกลับกันผู้เล่าเรื่องที่มีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์อาจเล่าเรื่องอย่างมีอคติแอบแฝง หรือลำเอียง เข้าข้างตัวเอง มากกว่าผู้เล่าเรื่องที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเรื่องที่เล่า

ดังนั้นผู้เล่าเรื่องก็คือผู้รู้เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น แล้วถ่ายทอดความรู้นั้นมาสู่ผู้อ่านด้วยวิธีต่างๆ ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวที่มีมุมมองต่างกัน ธัญญา สังขพันธานนท์. (2538 : 104) ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างนักเขียนกับผู้เล่าเรื่องไว้ว่า “ผู้เล่าเรื่องนั้นเปรียบได้กับหุ่น ... ดังนั้นแม้ว่าหุ่นหรือผู้เล่าเรื่องจะเป็นคนพูดในหน้าหนังสือ แต่ในความเป็นจริง หุ่นก็ถูกควบคุมโดยตัวของผู้ขีดที่นั่งอยู่เบื้องหลัง” นั่นเอง

กลวิธีการเล่าเรื่องในนวนิยายมีหลากหลายวิธี ได้แก่ บุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่า บุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครรองเป็นผู้เล่า ผู้ประพันธ์ในฐานะผู้รู้แจ้งเห็นจริงเป็นผู้เล่า ผู้ประพันธ์ในฐานะผู้สังเกตการณ์เป็นผู้เล่า และบุรุษที่สามซึ่งเป็นตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่า ซึ่งแล้วแต่เจตจำนงของผู้เขียนว่าจะกำหนดเลือกใช้วิธีใดให้เหมาะสมกับเรื่องราวที่ตนนำเสนอ

กลวิธีการเล่าเรื่องในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” มีจุดเด่นแตกต่างไปจากนวนิยายทั่วไปดังนี้

3.1 มี “กลวิธีการเล่าเรื่องแบบบุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่า” ซึ่งผู้เขียนได้กำหนดให้มีตัวละครเอกถึงสองตัวเป็นผู้เล่าเรื่องสลับกันไปมา ได้แก่ ตัวละครเอกกรักรวมเพศชาย คือ ซาติ ซาครีต และตัวละครเอกฝ่ายหญิง คือ จอมขวัญภรรยา เป็นผู้เล่าเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้น สังเกตได้จากผู้เล่าเรื่องใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คือ “ผม” แทนตัว “ซาติซาครีต” และ “ดิฉัน” แทนตัว “จอมขวัญ” ดังตัวอย่าง

การให้ผู้เล่าเรื่องใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คือ “ผม” แทนตัว “ซาติซาครีต”

เสียงโทรศัพท์แผดก้อง ทำลายสมาธิของผมลงโดยพลัน ผมเอื้อมมือคว้าหูโทรศัพท์โดยไว คิดว่าคงเป็นนาง ชุชนะ หรือไม่ก็เพื่อนคนใดคนหนึ่ง โทรฯ มาเพื่อนัดท่องราตรีคืนนี้ แต่ผิดคาดเมื่อปลายเสียงเป็นเสียงหญิงสาวที่ ผมคุ้นหูดี

“นิตหนึ่งตัวร้อนจัด ไม่สบาย อยู่โรงพยาบาล” จอมขวัญรายงานผมด้วยน้ำเสียงเรื้อยๆ เจ๋ๆ ราวกับไม่อยากจะพูดกับผมนัก

“เป็นอะไร” ผมถามห้วนสั้นเช่นกัน

“หมอบอกว่าเป็นไข้จับสั่น ตัวร้อนมาก เม็ดเลือดแดงกับเกล็ดเลือดลดต่ำมาก ตอนนี้อยู่ไม่รู้สึกรู้สึ”

ผมรู้สึกอึ้งงุ่ม เป็นห่วงลูกขึ้นมาทันใด ความละเอียดอ่อนในตัวผมแผ่ความเป็น “มารดา” อย่างเปี่ยมล้น

ผมมีความรู้สึกต่อลูกทั้งสองเหมือนแม่คนหนึ่งที่มีความรู้สึกดีๆ ต่อลูกของตนเอง ต้องการให้ลูกเติบโตใหญ่ได้ดี ปกป้องคุ้มครองให้ลูกปลอดภัยจากภยันตรายทั้งหลายทั้งปวง ประจุแม่ไก่ที่หวงไข่ให้สิ่งเลวร้ายเข้ากล้ำกรายทำลายลูกได้แม้เพียงกระพริบตา

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 62-63)

การให้ผู้เล่าเรื่องใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คือ “ดิฉัน” แทนตัว “จอมขวัญ”

ดิฉันไม่เคยนึกเลยล่ะว่า เขาจะเป็นคนร้ายกาจได้ถึงเพียงนี้

คุณผู้ชมฯ ความเป็นธรรมอยู่ที่ไหน หรือผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายเสียเปรียบผู้ชายวันยังค่ำ เขาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า เขาเป็นคนแสนน่าใจอย่างที่สุด เป็นชายไม่ใช่ชาย แม้แต่ลูกทั้งคนนอนป่วยนอนป่วยเจ็บไข้ปางตาย เขายังไม่สนใจมาดูแล

กล่าวโดยสัตย์จริงนะคะ ดิฉันมีความเชื่อมั่นในอานุภาพแห่งความดี ดิฉันเชื่อว่า ซาติซาครีตคงหลงผิดมัวเมาไปชั่วขณะ และเมื่อเขาคิดได้ เขาคงกลับมาหาครอบครัว แม้ว่าเราจะพ้องร้องกันโดยคติในศาสนสถิตยธรรม แต่ในความเป็นจริง น้อยหน้อยและนิตหนึ่ง ผู้เป็นลูก “น่าจะ” เป็นไซ้ทองคล้องใจ ดิฉันกลับมาหาดิฉันได้ในที่สุด

แต่บัดนี้ ดิฉันเชื่อโดยสนิทใจ เชื่อแล้วว่าเขายาวทางจิตอย่างสมบูรณ์ เชื่อแล้วว่า แม้แต่ลูกก็ไม่อาจดึงเขา กลับมาในเส้นทางสายสุภาพบุรุษได้ เขาคงต้องหลงมัวเมาในเส้นทางสีม่วงจนกว่าชีวิตจะหาไม่

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 64)

การเล่าเรื่องแบบให้ผู้เล่าเป็นตัวละครเอกในเวลาเดียวกัน นับเป็นกลวิธีที่เหมาะสมและสอดคล้องสำหรับนวนิยายแนวนี้ คือเพื่อเป็นการนำเสนอเรื่องราวความในใจที่ซับซ้อนของผู้เล่าเรื่อง และมีลักษณะความเป็นปัจเจกชนมากขึ้นด้วย กล่าวคือ ทำให้ผู้เล่าเรื่องทั้งตัวละครเอกอย่างซาติซาคีร์ตและจอมขวัญได้มีโอกาสถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของตนได้อย่างมีอิสระ บางครั้งก็ปราศจากเหตุผลและบางครั้งก็เป็นปัญหาเฉพาะตัว การใช้ผู้เล่าเรื่องแบบนี้มี “ข้อดี” ตรงที่ว่าทำให้ผู้อ่านเห็นจริงเห็นจังไปกับเรื่องที่เล่าจนถึงกับเชื่อว่าเหตุการณ์ทั้งหลายที่เล่ามานั้นต้องเป็นไปตามที่ผู้เล่าเล่าออกมาจริงๆ ผู้อ่านอาจจะเชื่อหรือเข้าข้างฝ่ายซาติซาคีร์ตหรือจอมขวัญก็ได้ เพราะผู้เล่าทั้งสองฝ่ายได้พยายามโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เชื่อและเห็นใจฝ่ายของตนมากที่สุด ทำให้ผู้อ่านต้องตัดสินใจว่าจะเข้าใจหรือเห็นใจฝ่ายใดดี เหตุที่มีผู้เล่าเรื่องเป็นตัวละครหลักสองตัวเป็นผู้เล่า จึงมีบางช่วงตอนอย่างเช่นตอนที่ฝ่ายซาติซาคีร์ตและฝ่ายจอมขวัญกล่าวโทษซึ่งกันและกันจนกระทั่งมีการกระทบกระทั่งเบียดเบียนจนกล่าวคำสาปแช่งกันอย่างรุนแรง ทำให้ผู้อ่านไม่แน่ใจว่าผู้เล่าเรื่องคนใดที่ “เชื่อถือได้” ซึ่งในเรื่องนี้ผู้อ่านอาจตัดสินใจไม่ได้เลย เพราะมีการ “สาดโคลน” กันไปมาเป็นระยะๆ ผู้เล่าเรื่องทั้งสองฝ่ายอาจเล่าเข้าข้างตนเอง จึงไม่ทราบแน่ชัดว่าผู้เล่าเรื่องคนใดเป็นฝ่ายผิด และฝ่ายใดเป็นฝ่ายถูกในเหตุการณ์นั้นๆ กันแน่ นี่คือการที่ผู้เขียน “เล่น” กับกลวิธีการใช้ผู้เล่าเรื่อง ส่วน “ข้อเสีย” ของการเล่าเรื่องแบบนี้โดยตรงที่ว่า ผู้เล่าคือทั้งซาติซาคีร์ตและจอมขวัญไม่สามารถรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวละครตัวอื่นๆ ว่าจะเป็นอย่างไร เพราะเรื่องบางเรื่องซาติซาคีร์ตก็ไม่มีวันได้รู้ แม้ว่าผู้เขียนจะรู้อยู่ก็ตาม ถึงซาติซาคีร์ตก็รู้อย่างผิดๆ อย่างเช่นตอนที่ซาติซาคีร์ตคิดในใจว่าร้อยเอกปรัชญา “เพิ่งจะค้นพบตัวเอง สิ่งแปลกประหลาดที่ซ่อนอยู่ในกายเขามานาน คือเรื่องพิสดารซึ่งเขาเพิ่งจะค้นพบ เมื่อค้นพบแล้วเขายอมแสวงหา ทดลองตามสมมุติฐานที่ตั้งอยู่ในใจ และเขาสรุปโดยทฤษฎีว่า นี่เองคือหนทางที่สุกสว่างที่สุดสำหรับเขา เขาหลงทางมาเกือบครึ่งก่อนชีวิต และนี่คือความลับส่วนตัวที่เขาเพิ่งจะค้นพบ โดยมีผมเป็นผู้นำทางสว่างแก่เขา” (ซากดอไม้. 2540 : 68) แต่ในความเป็นจริงแล้วหาได้เป็นอย่างที่ซาติซาคีร์ตคิดไม่ ร้อยเอกปรัชญาได้ค้นพบตัวเองมานานแล้วว่าตัวเขามีรสนิยมทางเพศแบบชอบไม้ป่าเดียวกัน เพราะในขณะนั้นร้อยเอกปรัชญาที่มีความสัมพันธ์กับทศนันทก่อนมาพบซาติซาคีร์ตเสียอีก เป็นต้น

กลวิธีการเล่าเรื่องสลับกันไปมาระหว่างซาติซาคีร์ตกับจอมขวัญนี้ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกที่ตัวละครกำลังนั่งคุย นั่งเล่าเรื่องต่างๆ ให้ฟังอยู่เฉพาะหน้า และในแต่ละตอนผู้เขียนกำหนดให้มีการสานต่อเรื่องราวอย่างแนบเนียนแบบยล ทำให้เห็นการต่อเนื่องของการเล่าเรื่องของสองฝ่ายได้อย่างผสมกลมกลืนกับเนื้อหาตัวอย่างเช่น ตอนที่ซาติซาคีร์ตสนทนากับชุมชนเสร็จเรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นผู้เขียนกำหนดให้ซาติซาคีร์ตใช้บทพูดเดียวในใจว่า “หล่อนบอกรับเรียบ ก่อนจะจากไปทิ้งผมไว้กับ ‘ความว่างเปล่า’ อย่างเดียวดาย” (ซากดอไม้. 2540 : 332) เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญเป็นผู้เล่าโดยเล่าต่อเนื่องจากซาติซาคีร์ตว่า “คุณผู้ชมขา...ความว่างเปล่าของเขา อาจดูราบเรียบและเลื่อนลอย แต่เมื่อเทียบกับความว่างเปล่าของจอมขวัญ... คุณผู้ชมจะเห็นชัดว่าความว่างเปล่าของดิฉัน เป็นความว่างอย่างแท้ ทั้ง ‘ว่าง’ และ ‘เปล่า’ จนไม่เห็นแม้กระทั่ง ‘ความว่างเปล่า’” (ซากดอไม้. 2540 : 333) หรืออย่างตอนที่ซาติซาคีร์ตนัดพบกับกุกโปรแกรมเมอร์ ที่ซาติซาคีร์ตถูกใจจากการหาเพื่อนทางนิตยสารเกย์ วันนั้นซาติซาคีร์ตไม่ไปตามนัดแกล้งให้อีกฝ่ายหนึ่งไปรอเก้อ จากนั้นเหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญเป็นผู้เล่า โดยกล่าวว่า “นั่นแหละค่ะ...คุณผู้ชม นั่นคือวิธีการอันเลียดเย็นของเขา คนไร้ใจ เขาทำทุกสิ่งทุกอย่าง เพียงเพื่อสนองตอบความสงสัยอย่างไม่มีที่สิ้นสุดของตัวเขา...” (ซากดอไม้. 2540 : 347) จากนั้นซาติซาคีร์ตเล่าต่อว่า “อ๊อ !!! คุณผู้ชมอย่าไปฟังนั่งจอมขวัญพรา่เพื่อเลยครับ ความเป็นสามีภรรยาของเรา จบสิ้นโดยสมบูรณ์ภายหลังประกาศคำสั่งศาล...” (ซากดอไม้. 2540 : 348) เป็นต้น

การสานต่อเรื่องราวระหว่างชาติชาคริต์กับจอมขวัญเพื่อเล่าเรื่องให้ต่อเนื่องกันนี้ ในแง่ของความสมจริงจะเป็นไปไม่ได้ และไม่สมเหตุสมผล เพราะชาติชาคริต์และจอมขวัญต่างเป็นผู้เล่าเรื่องจะไม่มีทางทราบ ว่าต่างฝ่ายจะคิดจะนึกหรือกระทำการสิ่งใดอยู่ แต่ผู้เขียนกำหนดให้ชาติชาคริต์และจอมขวัญต่างรู้เรื่องราวของกันและกัน แม้จะดำเนินชีวิตโดยแยกห่างจากกัน ย่อมแสดงให้เห็นว่า ต่างฝ่ายต่างก็เป็นผู้ชมการแสดงของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงรับรู้เรื่องราวของฝ่ายตรงข้ามเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการเล่าเรื่องที่น่าสนใจอีกรูปแบบหนึ่งแฝงอยู่ด้วย คือ การให้ชาติชาคริต์ออกมาเล่าเรื่องได้อีกหลังจากที่ตนเสียชีวิตไปแล้ว เพื่อให้ดำเนินเรื่องไปได้อย่างแนบเนียน ทำให้เห็นถึงความมี “ลักษณะเหนือจริงในการเล่าเรื่อง” (Surrealism) เพราะตัวละครเสียชีวิตไปแล้วจะกลับมาเล่าเรื่องต่อได้อีกอาจดูไม่สมจริง จุดนี้จึงทำให้นวนิยายเรื่องนี้มี “ลักษณะเหนือจริง” อยู่ด้วย และทำให้เห็นลีลาความผสานระหว่างนวนิยายกับการแสดงอย่างเด่นชัดขึ้น เพราะในโลกของนวนิยายสามารถทำได้ ผู้อ่านอาจรู้สึกฉงนสนเท่ห์ในช่วงแรกที่ชาติชาคริต์ออกมาเล่าเรื่องได้อีก ว่าตกลงเขาเสียชีวิตจริงหรือไม่ แต่เมื่ออ่านไปแล้วก็พบว่าเขาเสียชีวิตแล้วจริงๆ ผู้อ่านอาจรู้สึกดีใจที่ชาติชาคริต์ออกมาสู่เนื้อเรื่องอีกครั้ง ทำให้เห็นว่าผู้เขียนต้องการให้ตัวละครเอกอย่างชาติชาคริต์ได้สนทนากับผู้อ่าน (ผู้ชม) ตลอดไปโดยไม่ทิ้งกัน ถ้าจบแบบชาติชาคริต์เสียชีวิตแล้วไม่กล่าวถึงอีก เนื้อเรื่องอาจดูจืดชืดและห้วนเกินไป จึงกำหนดให้ชาติชาคริต์กลับมาเล่าเรื่องต่อ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสมากกว่า อีกทั้งเพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินในรูปแบบนวนิยายกึ่งแนวการแสดงได้อีกโสดหนึ่งด้วย ดังความว่า

สวัสดีครับคุณผู้ชม ... อ๊ะ ... อ้า ... อย่าทำสีหน้าแปลกใจเช่นนั้นสิครับ ผมเองครับ นายชาติชาคริต์คนเดิม เจ้าเก่าแหละครับ ใช่แล้วครับ...ผมกลับมาพบกับคุณผู้ชมเหมือนเดิม อะไรนะครับ ผมตายไปแล้วหรือครับ ชะ ช้า ... ใครว่า ใครปล่อยข่าวลือนี้ ผมยังอยู่ครับ ผมไม่ไปไหนไกลหรอกครับ ผมยังอยู่ใกล้ๆ คุณผู้ชมนี้แหละ ... วณเวียอยู่แถวๆ นี้ ไม่ไปไหนง่ายๆ หรือครับ ก็เราเป็นมิตรที่ดีต่อกันนี่นา จะให้ผมทิ้งคุณผู้ชมไปได้ง่ายๆ อย่างไรก็ตาม

ตอนนี้หรือครับ ผมสบายกว่าเดิมอีก จะไปไหนมาไหนสะดวกโยธิน รถราไม่ติดขัด ผมไปได้เรื่อยๆ ตามใจปรารถนา ถึงเวลากินก็ไม่ต้องกิน ถึงเวลานอนก็ไม่ต้องนอน สบายจังเลยครับ ยังไงก็ไม่รู้ผมเองก็บอกไม่ถูกเหมือนกัน

ที่แรก ผมวิตกอยู่เหมือนกันครับ เกรงว่าจะไม่ได้กลับมาพบคุณผู้ชมอีกแล้ว ใช่แล้ว...คุณผู้ชมคงเหงาแย่ ถ้าไม่ได้คุยกับผม แต่แล้วเหมือนสวรรค์บันดาล ท่านเปิดทางให้เราได้มาพบปะพูดคุยกันอีกเหมือนเดิม

(ซากดอกไม้. 2540 : 396)

ถึงแม้ว่าผู้เขียนกำหนดให้ผู้เล่าเรื่องคือตัวละครเอกเป็นผู้เล่า แต่ก็หาได้เป็นไปตามนั้นทั้งหมดไม่ ยังมีการเล่าเรื่องแบบให้ **ผู้ประพันธ์เป็นผู้รู้แจ้งเห็นจริงเป็นผู้เล่า** แฝงไว้อีกด้วย เช่น ตอนที่ท่านผู้หญิงนายกาสนทากับนายพลกำเนิด ดังความว่า

ท่านผู้หญิงนายกาสยศิริระอย่างเอือมระอา กับเนื้อข่าวสังคมที่เพิ่งจะอ่านจบ เนื้อข่าวพาดพิงถึงท่านไม่เว้นแต่ละวัน ตอนแรกท่านผู้หญิงก็นึกชอบที่มีคนสนใจ เขียนข่าวพาดพิงถึง แต่นานวันเข้ากลับเบื่อ และนี่ก็อยากตอบหน้านักข่าวที่เขียนข่าวเกินจริงให้ตัวดิ้นเลือดตกปาก ไม่มีแรงลุกขึ้นมาเขียนข่าวอีก

ท่านผู้หญิงทอดถอนใจอย่างเหนื่อยหน่าย จนนายพลกำเนิดที่นั่งอยู่เคียงข้างต้องกล่าวคำพูดปลอบประโลมหวังให้ลดความหวาดวิตกในหัวใจลง

(ซากดอกไม้. 2540 : 41)

ถ้าผู้อ่านอ่านอย่างไม่พินิจพิจารณา ก็จะไม่ทราบถึงข้อบกพร่องในการเล่าเรื่องของผู้เขียนได้เลย ผู้อ่านจะรู้สึกว่ามีผู้เล่าก็คือชาติชาคริต์ผู้นั้นเอง ผู้เขียนใช้วิธีนี้ได้เป็นอย่างดีและมีความกลมกลืนเป็นอย่างมาก ถ้าอ่านอย่างผาดๆ ก็จะไม่รู้สึกขัดเคืองแต่อย่างใด เหตุการณ์ตอนนี้ “ไม่ใช่ชาติชาคริต์เป็นผู้เล่า” แต่ “ผู้เขียนเป็นคนเล่า” ในลักษณะ “รู้แจ้งเห็นจริง” ถึงได้หยั่งรู้อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของท่านผู้หญิงนัยิกาได้เป็นอย่างดี ถ้าชาติชาคริต์เล่าจะเป็นไปไม่ได้ ขัดกับกรอบทฤษฎีการเล่าเรื่องแบบ “บุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่า” เพราะการเล่าในลักษณะนี้ผู้เล่าเรื่องจะมีพรตระจำกดขอบเขต คือไม่มีวันทราบถึงความรู้สึกนึกคิดในใจของตัวละครอื่นได้เลย แล้วอีกอย่างในตอนที่ยกมานี้ก็ยังไม่ “ผม” ออกมาเล่าเรื่องให้เห็นแต่อย่างใด จากนั้นท่านผู้หญิงนัยิกากับนายพลก้านิเดได้สนทนากันอยู่ระยะหนึ่ง แล้วท่านผู้หญิงนัยิกาขัดทอดไปถึงตัวชาติชาคริต์ ชาติชาคริต์จึงออกมาเล่าเรื่องต่อ “เพราะนายชาติแท้ๆ ทำให้ฉันต้องเสื่อมเสียชื่อเสียง” อ้าว !! ไหงมาโทษผมอย่างนั้นละครับคุณผู้ชม ดูทีหรือ ... เราอุตส่าห์ไม่ไปยุ่งแล้วเชียว (หน้า 43) เหตุการณ์นี้ทำให้ดูเหมือนว่าชาติชาคริต์กำลังแอบมองแอบฟังท่านพ่อท่านแม่ของตนสนทนากันอยู่ห่างๆ จึงรู้เรื่องราวและสามารถเล่าเรื่องในช่วงเหตุการณ์นี้ได้ แต่ในความจริงก็เป็นไปไม่ได้อยู่ที่ผู้เล่าเรื่องคือ “ผม” แอบฟังบุคคลสนทนากัน จะรู้ถึงความในใจของคู่สนทนาว่าจะรู้สึกนึกคิดอย่างไร จึงไม่สมเหตุสมผล

อีกตัวอย่างหนึ่ง เป็นตอนที่รุ่งตะวันมาอาละวาดชาติชาคริต์ถึงบริษัทอย่างอุกอาจ ในเรื่องความหึงหวงที่มีต่อร้อยเอกปรัชญา ดังความว่า

รุ่งตะวันเดินปาดเข้ามาในบริษัทของผมอย่างร้อนรน สีหน้าหล่นเต็มไปด้วยริ้วรอยของความวิตกกังวล เหงื่อเม็ดโตผุดพรายทั่วใบหน้าที่เคลือบทาไว้ด้วยเครื่องสำอางบางๆ หล่นยังอยู่ในชุดแอร์โฮสเตส แสดงว่าเพิ่งลงจากเครื่องบิน และตรงดิ่งมาพบผมทันที

“คุณชาติประชุมอยู่คะ” เลขาฯ ของผมบอกหล่นตามความจริง

ผมกำลังติดประชุมเรื่องสำคัญ บริษัทของผมกำลังวางแผนนำบริษัทเครือข่ายที่เพิ่งเปิดใหม่เมื่อสามปีที่แล้วเข้าตลาดหลักทรัพย์ ...

“ประชุมสำคัญนะคะ” เลขาฯ ลำทับ เมื่อเห็นท่าทีของรุ่งตะวันจะไม่อยู่อย่างนิ่งเฉย หล่นผละผ่นขึ้นจากเก้าอี้รับแขก ใจลูกเป็นไฟ

“ฉันต้องพบคุณชาติเดี๋ยวนี้” หล่นแผดเสียงลั่น “ฐานะของฉันก็สำคัญเหมือนกัน” รุ่งตะวันสาวเท้าไวเกินกว่าใครจะจับตัวหล่นไว้ได้ทัน

ประตูห้องประชุมถูกเปิดออกโดยแรง รุ่งตะวันก้าวเข้ามาในห้องอย่างรวดเร็ว หล่นกำลังยืนประจันหน้ากับผม

(ชาดดอกไม้. 2540 : 55)

ถึงแม้จะระบุว่า “ผม” เป็นผู้เล่าเรื่อง แต่ก็เป็นไปได้ ผิดกับหลักการการเล่าเรื่องในลักษณะนี้อีกเช่นกันตามที่กล่าวไว้แล้วในข้างต้น แต่ “ผม” ผู้เล่าในที่นี้ได้หยั่งรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่า “ผม” ผู้เล่าเรื่องจะกำลังนั่งประชุมอยู่ก็ตาม ถึงขนาดทราบถึงอารมณ์ความรู้สึกของรุ่งตะวันอย่างละเอียดว่ามีความร้อนรน สีหน้าวิตกกังวล ทราบถึงตั้งแต่รุ่งตะวันเดินเข้ามาในบริษัท และยิ่งไปกว่านั้นทราบถึงเหตุการณ์ที่รุ่งตะวันกับเลขานุการสนทนากันอีกด้วย ในแง่ของการเล่าเรื่องแบบนี้จะเป็นไปไม่ได้ ซึ่งในตอนนั้นชาติชาคริต์กำลังประชุมอยู่ แล้วชาติชาคริต์เป็นผู้เล่าเรื่องจะรู้ถึงเหตุการณ์อย่างละเอียดลออได้อย่างไร ตามมิติเวลาในเรื่อง ตอนนี้เป็นเวลาดำเนินอยู่ในปัจจุบันที่ “ผม” เล่าสู่ผู้อ่าน มิได้เป็นเวลาย้อนอดีตถึงจะทราบเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วได้ ถ้าเหตุการณ์นี้เป็นเวลาย้อนอดีตจะสมเหตุสมผล เพราะชาติชาคริต์อาจรู้เรื่องราวของรุ่งตะวันจากเลขานุการหน้าห้องก่อนที่จะเดินเข้ามาหาชาติชาคริต์ในห้องประชุม

หรืออีกตัวอย่างหนึ่งที่รู้สึกสับสนกับการเล่าเรื่องของผู้เขียน เป็นตอนที่ชาติชาคริต์พบกับณรรักษ์ ชวนาเกย์ครั้งหนึ่ง “ผม” เล่าว่า

ณารันจดหมายเลขโทรศัพท์ของเขาให้ผมในเศษกระดาษแผ่นเล็กๆ ผมทำแบบเดียวกับเขา เราแลกเปลี่ยนเลข
โทรศัพท์กัน ผมหวังว่ามิตรภาพของเราจะเกิดขึ้นและดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง
ผมไม่รู้หรอกว่า ครั้งนั้นเป็นครั้งแรกและครั้งสุดท้ายที่ผมได้พบณารัน

(ซากดอไม้. 2540 : 240)

ข้อความสุดท้ายที่ชาติชาคริต์กล่าวทำให้รู้สึกนึกคิดว่า เวลาที่ชาติชาคริต์เล่าเรื่องในตอนนี้เป็นอดีต
กาลหรือเป็นปัจจุบันกาล เมื่อพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วพบว่าเป็นปัจจุบันกาล แล้วเหตุใดชาติชาคริต์ถึงได้
หยั่งรู้อนาคต ว่าการพบณารันครั้งนี้จะเป็นครั้งแรกและครั้งสุดท้าย ถ้าตอนนี้เป็นเหตุการณ์ย้อนอดีตจะไม่ผิด
หลักการเล่าเรื่องที่ไข่มุมมองในลักษณะนี้เลย เพราะเวลาดำเนินผ่านไปแล้ว สามารถที่จะกล่าวประโยคอย่างนี้
ออกมาได้ ตรงจุดนี้ก็ชี้ให้เห็นอีกว่า “ผม” สามารถรู้แจ้งเห็นจริงกับเรื่องที่เกิดขึ้นไปเสียหมดทุกอย่าง
และหลังจากนั้นในเวลาต่อมา ณารันก็เสียชีวิตโดยถูกรอบวางยาพิษ ทำให้ชาติชาคริต์ไม่ได้พบคบหากับ
ณารันอีกต่อไป หรืออีกนัยหนึ่ง ผู้เขียนอาจต้องการใช้วิธี “เกริ่นการณ” ให้ผู้อ่านทราบล่วงหน้าว่า ณารันจะ
เป็นอย่างไรต่อไปในอนาคต ตรงจุดนี้เป็นข้อบกพร่องทางกลวิธีการนำเสนอของผู้เขียนอีกประการหนึ่งที่ทำให้
เห็นว่าเกิดความ “ไม่แนบเนียน” ในการเล่าเรื่อง แต่ที่ผู้เขียนใช้เทคนิคแบบนี้เข้ามาเจือปนกับการเล่าเรื่องที่
ให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่า ก็มีความจำเป็นที่ต้องใช้เทคนิคแบบนี้เข้ามาผสมผสานอยู่บ้าง เพื่อจะได้บรรยาย
เหตุการณ์อย่างละเอียดให้ผู้่านนึกเห็นภาพของตัวละครตามไปได้อย่างชัดเจน ผู้เขียนจึงสร้างให้เลยออกไป
จากทฤษฎีการเล่าเรื่องที่กำหนดไว้ ผู้เขียนเองอาจ “ไม่รู้” หรือ “รู้แต่หลงลืม” ถึงข้อจำกัดในการเล่าเรื่องของ
แต่ละแบบจึงเกิดมีการเล่าเรื่องแบบอื่นๆ ผ่รวมอยู่ด้วย

ในแง่ศาสตร์แห่งการเล่าเรื่อง สิ่งที่จะอธิบายได้ก็คือ ผู้เล่าเรื่องทั้ง “ผม” และ “ดิฉัน” ในเรื่องนี้
ใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งแบบผสม กล่าวคือ ผู้เล่าเรื่องจะเป็นทั้งผู้รู้แจ้งเห็นจริงในบางเหตุการณ์ซึ่งเป็นการ
สร้างให้เลยออกไปจากกรอบทฤษฎีประการหนึ่ง และเป็นแบบไม่รู้แจ้งเห็นจริงในบางเหตุการณ์ซึ่งสอดคล้อง
กับกรอบทฤษฎีแห่งการเล่าเรื่องในลักษณะนี้อีกประการหนึ่ง ดังนั้นถ้าการเล่าเรื่องผลออกมาเป็นแบบนี้
ผู้เขียนก็น่าจะใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบผู้รู้แจ้งเห็นจริงเล่าผ่านมุมมองของตัวละครเอกทั้งสองสลับกัน ซึ่งก็จะ
ได้ผลแบบเดียวกัน คือผู้อ่านรับรู้เท่ากันไม่ว่าจะใช้แบบใด

3.2 การเล่าเรื่องโดยเรียกผู้อ่านว่า “คุณผู้ชม”

จุดเด่นอีกประการหนึ่งของการเล่าเรื่องในนวนิยายเรื่องนี้ คือนอกจากจะกำหนดให้มีตัวละครเอกสอง
ตัวเล่าเรื่องสลับกันไปมาแล้ว ผู้เขียนยังใช้วิธีการให้ตัวละครผู้เล่าได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านด้วย โดยการ
ใช้สรรพนามเรียกผู้อ่านว่า “คุณผู้ชม” เป็นการสร้างผู้ฟังเรื่องเล่า (Narratee) ซีมอร์ แซตแมน (อิรวดี ไต
ลิ่งคะ. 2543 : 43 ; อ้างอิงจาก Chatman Seymour. 1978. Story and Discourse : Narrative Structure
in Fiction and Film.) กล่าวว่า

เรื่องทุกเรื่องต้องมีผู้เล่าเรื่อง แม้ว่าเรื่องนั้นจะเป็นเพียง ‘เสียง’ ก็ตาม เช่นเดียวกัน ไม่มีการเล่าใดที่ไม่มีผู้ฟัง
ดังนั้นเราอาจกล่าวได้ว่าเรื่องเล่าทุกเรื่อง เสมือนมีผู้ฟัง เพราะย่อมไม่มีการเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นมาจากความว่างเปล่า
ผู้ฟังเรื่องเล่าที่ว่านี้ไม่ใช่ผู้อ่านที่นอนอ่านหนังสืออยู่กับบ้าน แต่เป็นผู้รับฟังสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องเล่า ที่บางครั้งอาจจะปรากฏ
อยู่ในเรื่องด้วยซ้ำ

การสร้างผู้ฟังเรื่องเล่าในวรรณกรรมไทยเคยมีปรากฏมาแล้วถึงแม้จะไม่มากนักแต่หาใช่เป็นสิ่งแปลกใหม่ที่เพิ่งพบใน “ซากดอกไม้” ไม่ แต่ที่ใหม่ก็คือยังไม่มีวรรณกรรมเล่มใดจะเรียกผู้อ่านว่า “คุณผู้ชม” เหมือนใน “ซากดอกไม้” เท่านั้นเอง

อิรวดี ไตลังคะ (2543 : 43-44) กล่าวว่า ในเรื่องที่ใช้ผู้เล่าเรื่องแบบผู้ประพันธ์อาจมีการเอ่ยถึงผู้ฟังเรื่องอยู่ด้วย เช่นในเรื่อง “กาฝากมะม่วง” (พวงร้อย) ของ ก.สุรางคนางค์ เรียกผู้อ่านว่า “ท่าน”

“ก่อนอื่นข้าพเจ้าผู้เขียนขอนำท่านไปยังโรงอาหารอันกว้างขวางทันสมัยของสถาบันการศึกษาในจังหวัดพระนคร แห่งหนึ่ง ซึ่งถ้าเป็นเวลาตามธรรมดาแล้ว ย่อมเงียบเหงาไม่ครึกครื้นวุ่นวายแต่ถ้าหากเป็นเวลาว่างหรือเวลาพักโรงอาหารซึ่งมองดูคล้ายกับว่าใหญ่โตเสียเหลือเกินนั้นกลับเป็นสถานที่เล็กและแคบลงชนิดใจ...

แต่จุดสำคัญไม่ได้อยู่ที่ความวุ่นวายสับสนของมนุษย์ที่กำลังอยู่ในสภาพของคนท้องหิวเหล่านั้น เรากำลังจะให้ท่าน สังเกตนักศึกษาสองคนที่เดินลงจากตึกเรียนมุ่งมาทางโรงอาหารเช่นเดียวกัน” (76)

ในเรื่อง “ข้าหนึ่ง” (ตีกรอสส์ : รวมเรื่องเอก) ของ อ.อุदार มีการเอ่ยถึงผู้ฟังเรื่องเล่าเช่นกัน โดยใช้คำว่า “คุณ”

“...บางแห่งปรากฏกระท่อมของชาวไร่กระเทียมอยู่ในระยะไกลๆ จริงๆ นะ สำหรับคุณมันอาจจะเป็นภาพที่แห้งแล้งปราศจากสีสันซึ่งชวนให้เบื่อหน่ายมากกว่า...” (20)

“คุณคงจำได้ว่า สาวๆ เขายึดกระเทียมอย่างไเมื่อใครคนหนึ่งเอ่ยชื่อนายกาจ” (25)

“ห้าปีแล้วนะครับจากวันที่ศาลพิพากษา แต่ผมบอกคุณแล้วว่า ระยะเวลาและคำพิพากษานั้น ไม่ทำให้ผมมีความรู้สึกดีขึ้นแต่อย่างใด เออ, ความขมขื่นของต่อสู้อะไรทำเสมอ ไม่โดยตรงก็โดยอ้อมอย่างนี้เอง...” (29)

จากนั้นอิรวดี ไตลังคะ วิเคราะห์ว่า

“ผม” เล่าเรื่องนี้ในลักษณะของการสารภาพบาปต่อ “คุณ” ผู้รับฟังเรื่อง เป็นเสมือนการ “พิพากษา” ตัวเอง เพราะผู้พิพากษาตัวจริงยกฟ้อง มุมมองของเรื่องนี้จึงเป็นมุมมองของกาจในปัจจุบันที่พิพากษาความผิดของเขาเมื่อห้าปีที่แล้ว เป็นการเล่าที่ชี้ให้เห็นบาปกรรม ที่แม้ไม่ได้ชดใช้ทางร่างกายด้วยการติดคุก แต่ก็ต้องชดใช้ด้วย “บาป” ในใจ การสร้างผู้ฟังเรื่องจึงเหมาะสมมากในงาน “สารภาพบาป” แบบนี้ เพราะการเล่าความผิดของตนให้คนอื่นฟังเท่ากับการพยายามไถ่ถอนบาปทางจิตใจ รวมทั้งในเรื่องจะมีชีวิตชีวามากขึ้นเพราะดูเหมือนมีการตอบโต้ระหว่าง “ผม” กับผู้ฟัง

ในงานรวมเรื่องสั้นชุด “สาระขัน” ของจำลอง ฝั่งชลจิตร ได้มีการเรียกผู้อ่านว่า “คุณ” วัลยา วิวัฒน์ศร. (2538 : 149) ได้วิจารณ์เรื่องสั้นชุดนี้ว่า

ผู้แต่งได้สร้างตัวผู้รับฟังสาร ใช้สรรพนามเรียกว่า “คุณ” ผู้รับฟังสารนี้อยู่ในตัวบท แต่สรรพนาม “คุณ” ทำให้ผู้อ่านเข้าใจไปว่าหมายถึงตัวผู้อ่าน ว่าผู้เล่าเรื่องหรือผู้แต่งกล่าวโดยตรงต่อผู้อ่าน การสร้างความกำกวมนี้ประสบความสำคัญในการเรียกความสนใจจากผู้อ่าน ผู้รับฟังสารปรากฏในเรื่องนี้ทานก่อนนอนและรีไรเตอร์ การใช้คำว่า “คุณ” และ “คุณครับ” ตามลำดับ ระบุตัวผู้รับฟังสารอย่างชัดเจน

ในภาพรวมของการสร้างสรรค์งานบันเทิงคดีส่วนใหญ่ ผู้อ่านจะถูกละไว้ในฐานที่เข้าใจว่าผู้เขียนกำลังสื่อสารเรื่องราวไปสู่ผู้อ่าน การใช้ “คุณผู้ชม” ใน “ซากดอกไม้” อาจทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วรู้สึกเหมือนว่า

ตนเองกำลังดูหนังละครที่เข้มข้นไปด้วยรสชาติในพฤติกรรมของตัวละคร ถ้านวนิยายเรื่องนี้คือหน้าจอของละครโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ หรือหน้าเวทีของละครเวที ผู้อ่านก็คงจะเป็นผู้นั่งชมละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และละครเวที ผู้อ่านอาจหลุดเข้าไปในอีกมิติหนึ่งที่ได้รับรสจากการอ่านนวนิยายผสมกับการดูหนัง ละครไปพร้อมกันในตัว การใช้คำว่า “คุณผู้ชม” ทำให้นึกถึงมิติการละคร เพราะคำว่า “ชม” ก็ต้องหมายถึงการดู ทำให้ผู้อ่านเป็นทั้งผู้กำลังชมละครและผู้อ่านนวนิยายในฐานะผู้สังเกตการณ์ จุดนี้จึงเห็นได้ว่าผู้เขียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถใช้เทคนิคความเป็นละครมาผสมผสานกับงานนวนิยายได้อย่างน่าชื่นชม ไม่ซ้ำแบบใครและยังไม่มีใครเหมือน สิ่งนี้เองที่ทำให้ “ซากดอกไม้” มีความโดดเด่นแตกต่างไปจากนวนิยายที่พบเห็นกันอย่างดาษดื่นทั่วไปตามตลาดหนังสือ

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ กำหนดเรียกผู้อ่านว่า “คุณผู้ชม” คงได้แบบอย่างมาจากกลวิธีการเสนอเรื่องราวของบทละครโทรทัศน์ บทภาพยนตร์ หรือไม่ว่าบทละครเวที ซึ่งผู้เขียนบทละครอาจกำหนดให้ตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่องตามบทประพันธ์ดั้งเดิม โดยเล่าให้ผู้ชมฟังว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร เพื่อให้มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ดู หรือไม่ก็ลงเลียนแบบมาจากรายการโทรทัศน์ เช่น เกมสโว์ ทอล์กสโว์ หรือสารคดีต่างๆ ฯลฯ ซึ่งพิธีกรจะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ดู โดยเรียกผู้ชมรายการว่า “คุณผู้ชม” นวนิยายเรื่องนี้จึงมีกลิ่นอายความผสมผสานของแนวการละคร (Drama) และมีผลดีตรงที่ช่วยให้เห็นภาพของผู้เล่าเรื่องกำลังสนทนากับผู้อ่านตลอดเวลา ผู้อ่านสามารถรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของตัวละครอย่างเข้มข้น เพราะผู้เล่าเรื่องมีสิ่งใดในใจก็จะบอกกล่าวและระบายความรู้สึกให้ผู้อ่านทราบ เหมือนกับการฟังผู้อ่านว่าอีกฝ่ายหนึ่งกระทำการต่อตนอย่างไร และทำให้รู้สึกเหมือนว่าผู้อ่านได้อยู่เคียงบ่าเคียงไหล่กับตัวละครเอกทั้งสองของเรื่องและมีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์ตลอดเวลา การสร้างผู้รับฟังสารเช่นนี้ ปัญหาที่มีอยู่ว่ามีความเหมาะสมกลมกลืนของการสร้างงานนวนิยายเรื่องนี้หรือไม่ ผู้วิจัยคิดว่ามีความเหมาะสมกลมกลืนกับเนื้อเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารเป็นอย่างดี เพราะจะทำให้ได้ยินเสียงเรียกร้องขอความเห็นใจและเกิดความเข้าใจในตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของมนุษย์ในสังคม ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้และสัมผัสชีวิตอันรันทดของภรรยาซึ่งมีสามีเป็นเกย์ ชีวิตของเกย์ที่จำใจต้องแต่งงาน หรือความทุกข์ทรมานจิตใจที่เกิดขึ้นมาเป็นเกย์ ดังตัวอย่าง

คุณผู้ชมอย่าทำหน้าอย่างนั้นเลยครับ อย่าตีสีหน้าบู๋เสียอย่างไม่เข้าใจ อย่าแสดงสีหน้าสงสัยใคร่รู้ และอย่าสงสัยและสมเพชกระผมเมื่อได้รับรู้ความจริง ... ไอ้ที่ารู้ ... นั่นนะ มันรู้ไม่จริงหรอกครับ**คุณผู้ชม**
(ซากดอกไม้. 2540 : 6)

เฮ้อ !!! **คุณผู้ชม** ผมละเบื่อ...เบื่อ...เห็นท่านแม่ผมฉลาดเป็นกรดอย่างนั้นะครับ ท่านไม่รู้เรื่องอะไรกับเขามากมายหรอก ยิ่งท่านพ่อด้วยแล้วยิ่งแล้วใหญ่ ท่านเป็นนายพลก็จริง แต่ท่านไม่เข้าใจวิถีชีวิตแบบผมหรอกครับ
(ซากดอกไม้. 2540 : 43)

คุณผู้ชมขา ... โปรดฟังดิฉันสักนิด จอมขวัญไม่เคยขอความเห็นใจจากใคร ดิฉันเป็นผู้หญิงแกร่ง เป็นดอกไม้เหล็ก ที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาใคร แต่ตอนนี้ ดิฉันไม่ได้รับความเป็นธรรม จากคนใกล้ตัวดิฉันคือสามีของดิฉันเอง
(ซากดอกไม้. 2540 : 26)

ดิฉันจะนึกมันได้เขาเหลือเกิน **คุณผู้ชม**ขา ... ดิฉันสงสัยตัวเองเหลือเกินว่า เคยหลับนอนกับ “ผู้ขายดอกไม้” พร้ออย่างนี้ได้อย่างไร
(ซากดอกไม้. 2540 : 106)

การที่วีรวัฒน์เรียกผู้อ่านว่า “คุณผู้ชม” นี้ ถ้ามองให้ลุ่มลึกแล้วอาจมีความหมายแฝงเร้นต่อตัวบทที่ว่า วีรวัฒน์สร้างนวนิยายเรื่องนี้เปรียบเสมือนเป็นละครโรงใหญ่ ชีวิตเหมือนการแสดงที่เกิดขึ้นกับตัวละคร ตัวละครได้แสดงเรื่องราวทั้งหมดให้ชม ผู้รับสารก็เป็นเหมือนผู้ดูละคร ซึ่งจะได้สัมผัสด้วยตา หู กลิ่น รส สัมผัสใกล้ชิดกว่าการอ่านธรรมดา เพราะชีวิตของเขามีสีสันฉูดฉาด มีพฤติกรรมที่โลดโผนมากกว่าการบรรยายเป็นตัวหนังสือ ขณะเดียวกันโลกของเขามีทั้งชีวิตสังคมที่ต้องอยู่กับโลกจริง ซึ่งเหมือนต้องแสดงละครหลอกสังคม หลอกผู้อื่น และหลอกตนเอง พอปิดม่านก็ไปมีโลกจริงส่วนตัวของตนเองอีกโลกหนึ่ง การเรียกผู้อ่านว่า “คุณผู้ชม” จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับเนื้อเรื่องได้อย่างกลมกลืน เหมือนไม่ได้เป็นการอ่านนวนิยายแนวธรรมดา

4. การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง เป็นกลวิธีสำคัญในการช่วยให้เรื่องมีความน่าสนใจหรือชวนให้ติดตามมากขึ้นเพียงใด เพราะกลวิธีการดำเนินเรื่อง หมายถึง วิธีการที่ผู้เขียนจะนำเสนอเรื่องราวของนวนิยายเรื่องนั้นๆ ต่อผู้อ่านตามขั้นตอนต่างๆ ไปตั้งแต่ต้นจนกระทั่งจบเรื่อง

การดำเนินเรื่องในนวนิยายปรากฏได้ 3 แบบ คือ

1. ดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน คือ ดำเนินเรื่องไปตามลำดับกาลเวลาหรือตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง เรียงลำดับไปเรื่อยๆ
2. ดำเนินเรื่องแบบย้อนต้น หรือย้อนกลับ (Flash Back) คือ ดำเนินเรื่องโดยเล่าย้อนไปมาระหว่างอดีตและปัจจุบัน เรื่องอาจจะเริ่มขึ้นที่เหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่งแล้วผู้เขียนก็ใช้วิธีนี้เล่าย้อนไปในอดีต
3. ดำเนินเรื่องแบบเล่าเหตุการณ์และสถานที่สลับกันไปมา คือ การดำเนินเรื่องโดยกล่าวถึงเหตุการณ์ตอนหนึ่งในทรศนะของตัวละครตัวหนึ่งก่อน ต่อมาก็กล่าวถึงเหตุการณ์ตอนนั้นอีกแต่เป็นมุมมองหรือทรศนะของตัวละครอีกตัวหนึ่ง วิธีนี้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์ได้แจ่มแจ้งขึ้น (จริญญา ตีบุญมี ณ ชุมแพ และวีระเกียรติ รุจิรกุล. 2535 : 44)

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์มีการดำเนินเรื่องครบทั้ง 3 แบบตามที่กล่าวไว้ในข้างต้น กล่าวคือ มีการ “ดำเนินเรื่องแบบเล่าเหตุการณ์และสถานที่สลับกันไปมา” ซึ่งเป็นจุดเด่นของนวนิยายเรื่องนี้ การดำเนินเรื่องแบบนี้เป็นการดำเนินชีวิตของชาติชาคริต์และจอมขวัญซึ่งแยกกันอยู่คนละที่ และตัวละครเอกสองตัวนี้มีบทบาทเด่นในการเล่าเรื่องสลับกัน จึงทำให้เห็นภาพเหตุการณ์และสถานที่ของทั้งสองฝ่ายสลับกันไปมาด้วย กล่าวคือ ได้เห็นภาพเหตุการณ์ที่ชาติชาคริต์ดำเนินอยู่จะพบสถานที่ที่หลากหลาย ในด้านของจอมขวัญจุดหลักที่อยู่คือที่โรงพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ เพราะต้องอยู่เฝ้าอาการบุตรชายคนเล็ก สถานที่ที่เกิดในเรื่องจึงเป็นสถานที่สลับกันไปมาโดยตลอด หรืออีกตัวอย่างหนึ่งที่ทำให้เห็นภาพเหตุการณ์และสถานที่สลับไปมาอย่างชัดเจน คือตอนที่จอมขวัญเล่าย้อนอดีตถึงเหตุการณ์ที่จับได้ว่าชาติชาคริต์เป็นเกย์ แต่เหตุการณ์ตอนนี้ยังไม่ทันจบดี ภาพตัดตอนไปที่ชาติชาคริต์เล่าถึงอดีตที่รัก จากนั้นไปกล่าวถึงจาร์พล แล้วไปกล่าวถึงฐานสิทธิ์ที่โรงนวดเกย์ จากนั้นภาพตัดตอนมาที่จอมขวัญเล่าย้อนอดีตต่อจากเหตุการณ์ในข้างต้นที่รับรู้แล้วว่าชาติชาคริต์เป็นเกย์ จนจบเหตุการณ์ในตอนนั้น หรืออย่างตอนที่จอมขวัญโทรศัพท์ไปหาชาติชาคริต์บอกกล่าวเรื่องลูกชายไม่สบายอยู่โรงพยาบาล จากนั้นชาติชาคริต์โทรศัพท์ไปหา ร้อยเอกปรีชาเพื่อนัดพบกันในคืนนี้ แล้วแทนที่จะเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องคือชาติชาคริต์พบร้อยเอกปรีชา กลับนำจอมขวัญออกมาเล่าแทรกเหตุการณ์โดยใช้บทพูดเดี่ยวคำทอชาติชาคริต์อย่างเสียหาย จากนั้นภาพจึงตัดไปที่เหตุการณ์ระหว่างชาติชาคริต์กับร้อยเอกปรีชาตามที่นัดพบกันไว้ เป็นต้น

จากการให้คำนิยามของการดำเนินเรื่องแบบเล่าเหตุการณ์และสถานที่สลับกันไปมาในข้างต้น จะเห็นได้ว่าเรื่อง “ชาkdอกไม้” ได้สอดคล้องกับคำนิยามที่กล่าวไว้ คือ ดำเนินเรื่องโดยกล่าวถึงเหตุการณ์ตอนหนึ่งในพรรณนาของตัวละครตัวหนึ่งก่อน ก็คือชาติชาคริต ต่อมาก็กล่าวถึงเหตุการณ์ตอนนั้นอีกแต่เป็นมุมมองหรือพรรณนาของตัวละครอีกตัวหนึ่ง ก็คือจอมขวัญ วิธีนี้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์ได้แจ่มแจ้งขึ้น ตัวอย่างเช่น ในบทที่ 13 ชาติชาคริตทุกข์ร้อนใจมากเกี่ยวกับเรื่องสุดที่รักที่ขณะจางวานให้นักเลงไปสาดน้ำกรดที่ใบหน้า โดยทำตามคำสั่งของชาติชาคริตซึ่งเขาพูดเปรยขึ้นเล่นๆ ไม่คิดว่าขณะจะกระทำตามจริงๆ วันต่อมาหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับลงข่าวการถูกทำร้ายของสุดที่รักกันอย่างครึกโครม ทำให้ชาติชาคริตถึงกับขวัญผวา สะดุ้งกลัวกับเหตุการณ์เล็กๆ น้อยๆ และฝันร้าย จากนั้นได้ตัดตอนมากล่าวถึงจอมขวัญ เธอแสดงความเห็นในเหตุการณ์ตอนนี้ว่า “เป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหมคะ สำหรับคนที่ชอบก่อศัตรูมากกว่าผู้มิตร ผลแห่งการกระทำย่อมฝังอยู่ในใจลึกๆ มันเป็นเรื่องน่าอาย น่าหวาดกลัว และผิดกฎหมาย เกินกว่าจะเล่าระบายให้ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับรู้ เขาจึงปรุงแต่งความคิดที่ซุกซ่อนอยู่ในรอยหยักของสมองแปลงเป็นฝันร้ายโดยมิรู้ตัว” (ชาkdอกไม้. 2540 : 174)

วิวัฒน์ กนกนุเคราะห์เลือกใช้การดำเนินเรื่องส่วนใหญ่แบบ “เล่าเหตุการณ์และสถานที่สลับกันไปมา” ได้เหมาะสมกับโครงเรื่องที่ผู้เขียนวางไว้ คือเพื่อให้เห็นการแสดงวิวาทะของตัวละครเอกทั้งสองฝ่ายที่มีต่อกันและเห็นการดำเนินชีวิตที่แยกจากกันได้อย่างแจ่มชัด นับเป็นกลวิธีและสิทธิของนักเขียนที่จะกำหนดให้เรื่องดำเนินเป็นแบบนี้ ซึ่งการดำเนินเรื่องในลักษณะดังกล่าวชื่อได้บอกอยู่แล้วว่าเป็นเหตุการณ์และสถานที่สลับกันไปมา จนบางครั้งอาจทำให้ผู้อ่านงงววยกับเหตุการณ์ที่สลับไปสลับมาได้ เช่น ในบทที่ 1 ชาติชา คริตอยู่ในผ้าเหลืองชั่งหนึ่ง เขาได้นึกย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีต ตั้งแต่การหย่าขาดกับภรรยา เล่าถึงภูมิหลังของตนเองให้ผู้อ่านทราบ คิดถึงขณะเพื่อนสนิท การนึกย้อนทั้งสามเหตุการณ์นี้อาจทำให้ผู้อ่านเพิกเลินไปกับเหตุการณ์ในแต่ละตอนจนหลงลืมไปแล้วว่า ตอนนี้ชาติชาคริตกำลังอยู่ที่ไหนและทำอะไรอยู่ มากล่าวถึงอีกทีก็มีชนทเข้ามาทักทายและขอสนทนาด้วย ผู้อ่านจึงจำได้ว่าชาติชาคริตกำลังอยู่ในสถานที่เดิมและยังไม่ออกจากสถานที่นั้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินเรื่องลักษณะเช่นนี้อาจจะเป็นความตั้งใจของผู้เขียนที่ต้องการปูพื้นฐานของตัวละคร และในภาพรวม เหตุการณ์ส่วนใหญ่ในแต่ละตอนจะดำเนินอย่างรวดเร็วและน่าสนใจคล้ายการดำเนินเรื่องในภาพยนตร์ กล่าวคือ “ถ้าอ่านแล้วอาจจะงงและสับสนในบางครั้ง แต่ถ้าได้ชมเป็นภาพยนตร์จะไม่งงเพราะได้ดู”

“การดำเนินเรื่องแบบย้อนต้นหรือย้อนกลับ” คือการใช้ภาพย้อนหลัง เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ในปัจจุบันก่อน แล้วย้อนกลับไปสู่อดีต และกลับเข้าเหตุการณ์ปัจจุบัน ลักษณะเช่นนี้ผู้เขียนใช้เมื่อต้องการกล่าวถึงภูมิหลังของตัวละคร การย้อนกลับไปเล่าเรื่องราวในอดีต มักกล่าวถึงเหตุการณ์ในช่วงระยะเวลาสั้น บ้างยาวบ้างสลับคละเคล้ากันไปแล้วแต่เหตุการณ์ และการดำเนินเรื่องส่วนใหญ่จะอยู่ในเหตุการณ์ปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น ในบทที่ 1 ชาติชาคริตเล่าย้อนถึงความเป็นมาของตัวเองว่าเป็นใครมาจากไหน บทที่ 4 ชาติชาคริตนึกย้อนถึงเรื่องราวเมื่อครั้งที่ท่านแม่นายิกาพาเจียดเงินมาดูแลตัวซึ่งหวังจะให้แต่งงานด้วย หรือบทที่ 9 ตอนที่สุดที่รักมาหาชาติชาคริตที่บ้าน ชาติชาคริตก็นึกย้อนถึงความสัมพันธ์ในอดีตระหว่างตนเองกับสุดที่รักเมื่อครั้งสมัยเรียนมหาวิทยาลัย หรือในบทที่ 13 จอมขวัญเล่าย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตเมื่อครั้งยังมีความรักหวานชื่นกับชาติชาคริต หรือในบทที่ 14 จอมขวัญนึกย้อนถึงเหตุการณ์ที่จับเท็จได้ว่าสามีเป็นเกย์ เป็นต้น

นอกจากมีการดำเนินเรื่องแบบที่กล่าวไว้ในข้างต้นแล้ว ยังมี “การดำเนินเรื่องแบบตามลำดับปฏิทิน” ขนานกันอยู่ด้วย ซึ่งกล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่าการดำเนินเรื่องใน “ชาkdอกไม้” ส่วนใหญ่อยู่ในเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น ในบทที่ 1 ชาติชาคริตไปเที่ยวผ้าเหลืองชั่งหนึ่งได้พบกับชนท บทที่ 3 ขณะพาชาติชาคริตไปงานเลี้ยงรุ่นโรงเรียนเก่า ทำให้ชาติชาคริตพบกับร้อยตำรวจเอกปรัชญาซึ่งเป็นรุ่นพี่สมัยเรียน

มัธยม บทที่ 5 รุ่งตะวันเข้ามาอาละวาดตบหน้าชาติชาคริต์ถึงบริษัทเรื่องหึงหวงในตัวร้อยเอกปรัชญา บทที่ 6 ชาติชาคริต์ไปเยี่ยมลูกชายที่นอนป่วยอยู่ในโรงพยาบาล จากนั้นเขาก็ไปเที่ยวหาความสำราญที่บาร์เกย์แห่งหนึ่ง ทำให้ชาติชาคริต์พบกับนายแบบที่กำลังโด่งดังชื่อโกปาน บทที่ 9 สุดท้ายหาชาติชาคริต์ถึงที่บ้านแล้วมีเรื่องมีราวกัน จากนั้นชาติชาคริต์ก็เล่าเหตุการณ์นี้ให้ชัชชนะฟัง แล้วชัชชนะแนะนำให้ชาติชาคริต์ไปเที่ยวโรงนวดเกย์เพื่อผ่อนคลายความเครียด เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่องนี้ใช้เทคนิคแบบสามประสานให้ความชัดเจนกลมกลืนไปกับวิธีการเล่าเรื่อง โครงเรื่อง และตัวละคร ซึ่งเป็นวิธีการที่แสดงความสามารถของผู้เขียนอย่างเด่นชัด

5. ตัวละคร

ตัวละคร คือ บุคคลที่ผู้แต่งกำหนดหรือสมมุติขึ้นในวรรณกรรมประเภทเรื่องเล่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับเรื่องเล่าทุกประเภทรวมทั้งนวนิยาย เพราะถ้าไม่มีตัวละครก็ไม่มีเรื่อง นอกจากนี้ตัวละครยังมักเป็นจุดดึงดูดความสนใจ ความประทับใจของผู้อ่านมากกว่าส่วนอื่นๆ ของนวนิยาย (วนิดา บำรุงไทย. 2544 : 130)

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงตัวละครในฐานะเป็นองค์ประกอบหนึ่งของนวนิยายเท่านั้น เพื่อเป็นการปูพื้นฐานและแนะนำตัวละครว่าใครเป็นใครในเรื่อง ผู้วิจัยยังไม่วิเคราะห์อย่างลุ่มลึก แต่จะศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดในบทที่ 3 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตัวละครเชิงจิตวิทยา

ตัวละครในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” มีทั้งหมด 32 ตัว แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

- 5.1 ตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย
- 5.2 ตัวละครรองรักร่วมเพศชาย
- 5.3 ตัวละครเอกฝ่ายหญิง
- 5.4 ตัวละครรองฝ่ายหญิง
- 5.5 ตัวละครรองฝ่ายชาย

5.1 ตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย

ตัวละครเอกรักร่วมเพศชายในเรื่องคือ ชาติชาคริต์ เป็นตัวละครที่ดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ชาติชาคริต์อยู่ในแวดวงของชนชั้นสูง หรือที่เรียกกันตามคำภาษาอังกฤษแบบสั้นๆ ว่าพวกไฮโซ (High-society) เพียบพร้อมไปด้วยเกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรี ฐานะ ชาติตระกูล และการศึกษา มีรูปร่าง บุคลิกภาพ และหน้าตาดี สำเร็จการศึกษาทางด้านแพทยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยของรัฐชื่อดัง แต่เมื่อสำเร็จแล้วกลับไม่ประกอบอาชีพแพทย์ตามที่ตนเองเรียนจบมา แต่กลับหันมายึดอาชีพเป็นนักธุรกิจแทน ชาติชาคริต์เปิดบริษัทของตนเองและมีเครือข่ายหลายแห่ง ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทคอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

5.2 ตัวละครรองรักร่วมเพศชาย

5.2.1 ชัชชนะ เพื่อนสนิทที่สุดของชาติชาคริต์ มีอาชีพเป็นช่างแต่งหน้าชื่อดังของเมืองไทย

5.2.2 ร้อยเอกปรัชญา ตำรวจ ชาติชาคริต์มักเรียกชื่อเล่นร้อยเอกปรัชญาอยู่เสมอตามที่ปรากฏในท้องเรื่องว่า พี่ตัง

5.2.3 สันติภาพหรือพี่ต้า ญาติห่างๆ ซึ่งเป็นรุ่นพี่ของชาติชาคริต์ ต่อมาแต่งงานกับ

พรรณปพร แล้วช่วยกันทำประโยชน์เพื่อสังคมโดยตั้งชมรมเพื่อนวันเสาร์ เพื่อช่วยเหลือคนเป็นโรคมะเร็งด้วยกัน
บกพร่องที่ไร้ญาติขาดมิตร

- 5.2.4 สงคราม สจ๊วตหนุ่มรูปงาม ต่อมาแต่งงานกับเจ็ดเจ็ดโงม
- 5.2.5 จารุพล นักจิตวิทยาประจำบริษัทของชาติชาคริต์
- 5.2.6 เอกบุรุษ ทนายความประจำตัวของชาติชาคริต์
- 5.2.7 ธนัท เจอกับชาติชาคริต์ในบาร์แห่งหนึ่ง
- 5.2.8 ทศนทร์ โมเดลลิ่งชื่อดัง และเจ้าของนิตยสารวัยรุ่น
- 5.2.9 โกปาน นายแบบในวงการบันเทิง
- 5.2.10 ธารัน อาจารย์สอนศิลปะการละครของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง
- 5.2.11 เด่นพงษ์ คู่รักของร้อยเอกปรีชาญา เจ้าของนครน้ำหวานหรือเกย์ทาวน์
- 5.2.12 อรุณินทร์ ผู้จ้างวานฆาตารัน
- 5.2.13 กุ๊ก โปรแกรมเมอร์ เด็กหนุ่มที่ชาติชาคริต์นัดไปพบแต่ชาติชาคริต์ไม่ยอมไป

ตามนัด

- 5.2.14 เด็กขายบริการทางเพศคนหนึ่ง หนุ่มหล่อที่ชาติชาคริต์ซื้อบริการมานอนที่บ้าน (ไม่ระบุชื่อ)
- 5.2.15 เด็กหนุ่มหน้าตาดี เจอกับชาติชาคริต์ที่บาร์แห่งหนึ่ง (ไม่ระบุชื่อ)
- 5.2.16 สายข้าวของชาติชาคริต์ (ไม่ระบุชื่อ)
- 5.2.17 วัยรุ่นหน้าตานายแบบ (ไม่ระบุชื่อ)

5.3 ตัวละครเอกฝ่ายหญิง

ตัวละครเอกฝ่ายหญิง คือ จอมขวัญ ภรรยาหญิงแท้ที่ถูกต้องตามกฎหมายของชาติชาคริต์ เธอมี
หน้าตาสะสวย ฐานะชาติตระกูลเท่าเทียมกับชาติชาคริต์ ประกอบอาชีพเป็นนักธุรกิจออกแบบเสื้อผ้า หรือดี
ไซน์เนอร์ชื่อดัง มีพยานรักกับชาติชาคริต์ 2 คน คือ เด็กหญิงขวัญนารี และเด็กชายจอมชาติ

5.4 ตัวละครรองฝ่ายหญิง ประกอบด้วย

- 5.4.1 ท่านผู้หญิงนายิกา ท่านแม่ของชาติชาคริต์
- 5.4.2 เด็กหญิงขวัญนารี ลูกสาวคนโตของชาติชาคริต์กับจอมขวัญ
- 5.4.3 เจ็ดเจ็ดโงม ภรรยาของสงคราม ซึ่งครั้งหนึ่งท่านผู้หญิงนายิกายกให้ชาติชาคริต์
แต่งงานด้วย
- 5.4.4 รุ่งตะวัน แอร์โฮสเตสสาวสวย คู่รักของร้อยเอกปรีชาญา
- 5.4.5 พรรณปพร ภรรยาของสันติภาพ
- 5.4.6 สุดที่รัก นักแปลหนังสือประเภทฮาวทูของสำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง เคยชอบชาติชาคริต์สมัย
เรียนมหาวิทยาลัย พอได้ข่าวว่าชาติชาคริต์หย่าขาดกับจอมขวัญ เธอจึงคิดจะกลับมาหาชาติชาคริต์อีกครั้ง
หนึ่ง

5.5 ตัวละครรองฝ่ายชาย ประกอบด้วย

- 5.5.1 นายพลกำเนิด ท่านพ่อของชาติชาคริต์

- 5.5.2 เด็กชายจอมชาติ ลูกชายคนเล็กของชาติชาคริตกับจอมขวัญ
- 5.5.3 นายแพทย์วิศาล หมอเจ้าของไข้เด็กชายจอมชาติ
- 5.5.4 นายแพทย์รังษิ หมอจิตวิทยาบำบัด ชาติชาคริต
- 5.5.5 ฐานสิทธิ์ เด็กนวดในโรงนวดเกย์
- 5.5.6 เด็กแก่น คนรับใช้หน้าตาดีของชาติชาคริต
- 5.5.7 คนรักเก่าของจอมขวัญ (ไม่ระบุชื่อ)

6. มิติสถานที่

สถานที่ หมายถึง สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นในเรื่อง รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆ ในนวนิยายที่เลียนแบบชีวิตจริง ผู้แต่งจำเป็นต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่และสภาพแวดล้อมเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามว่าเรื่องนั้นเกิดขึ้นจริง ในนวนิยายบางเรื่องผู้แต่งพยายามทำให้สถานที่หรือฉากในเรื่องเป็นโลกจำลอง ดังเช่น เรื่องเดินสมุทรหรือเกาะร้าง ที่ตัวละครกลุ่มหนึ่งต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ร่วมกัน เรื่องหรือเกาะนั้นจะเป็นโลกจำลองที่บรรจุสถานการณ์และวิกฤตการณ์ที่คนเราอาจเผชิญในโลกจริงๆ ทั้งนี้ก็เป็นลีลาการเขียนของผู้แต่งที่จะทำให้เรื่องเข้มข้นยิ่งขึ้น (ชัตสฎี สินธุสิงห์ บรรณาธิการ. 2538 : 13)

สถานที่เป็นองค์ประกอบสำคัญองค์ประกอบหนึ่งของนวนิยาย ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับองค์ประกอบหลักต่างๆ ของนวนิยายย่อมมีความหมายต่อโครงเรื่อง ตัวละคร และมีติเวลา มีอง-ปิแยร์ โกลเดินชไตน์ (วิลยา วิวัฒน์สร. 2541 : 164 ; แปลจากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสของ Jean-Pierre Goldenstein. 1983. Pour lire le roman) กล่าวว่า

สถานที่ในนวนิยายมิใช่เป็นเพียงเฉพาะระบุสถานที่แห่งหนึ่งเท่านั้น หากเป็นส่วนหนึ่งของระบบภายในตัวบท ขณะเดียวกันก็เป็นภาพสะท้อนสถานที่นอกตัวบท กล่าวคือ การศึกษาสถานที่ในนวนิยายนั้นจะเกี่ยวพันอย่างแนบแน่นกับประสิทธิภาพของความน่าเชื่อถือในการเสนอภาพ ข้อสังเกตธรรมดาๆ นี้ก่อให้เกิดความยากลำบากในการอ่านมาแล้ว (และมีใช้แต่เฉพาะผู้อ่านที่เป็นผู้เรียนเท่านั้น!) อันที่จริงแล้วผู้อ่านจะต้องสามารถมองเห็นความมีอยู่ของสถานที่ในตัวบท ซึ่งต่างไปจากสถานที่ที่อ้างถึง

ดังนั้น การศึกษามิติสถานที่จะเป็นมากกว่าฉากของเรื่อง โดยจะพิจารณาว่าเรื่องเกิดที่ไหน (ลักษณะภูมิประเทศของสถานที่) ผู้เขียนเสนอภาพสถานที่อย่างไร (วิธีนำเสนอสถานที่) และเหตุใดจึงเลือกสถานที่นั้น (หน้าที่ของสถานที่)

6.1 เรื่องเกิดที่ไหน (ลักษณะภูมิประเทศของสถานที่) ขอลำดับถึงสถานที่ในเรื่อง “ซากดอกไม้” อย่างละเอียดโดยพิจารณาทีละบท ดังนี้

บทที่ 1	ผับเหล้าชื่อดังแห่งหนึ่ง (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริตเล่าย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีตชาติชาคริต์พบภรรยา)
บทที่ 2	โรงแรมมานรุด (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับภรรยา) ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญเล่าย้อนสู่อดีต)
บทที่ 3	งานเลี้ยงรุ่นโรงเรียนเก่า (ชาติชาคริต์ ชุชนะ และร้อยตำรวจเอกปรัชญา)

บ้านนายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนัยิกา (ทั้งสองสนทนากัน) ถึงแม้ว่าตัวบทจะไม่ได้บอกอย่างตรงๆ ว่าเป็นที่ไหน แต่ผู้อ่านก็สามารถอนุมานได้ว่าต้องเป็นที่บ้าน โดยสังเกตจากเหตุการณ์ที่ปรากฏในท้องเรื่อง

บทที่ 4 ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์เล่าย้อนสู่ออดีต)
ภักตาคารระดับห้าดาว (ท่านผู้หญิงนัยิกา เจ็ดเจ็ดโหม และชาติชาคริต์)
ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์เล่าย้อนสู่ออดีตกาลต่อเนื่องจากเหตุการณ์ที่แล้ว ซึ่งเป็นเหตุการณ์ระหว่างชาติชาคริต์กับเจ็ดเจ็ดโหม)

งานแต่งงานของเพื่อนสนิท (ชาติชาคริต์พบจอมขวัญ ชาติชาคริต์เล่าย้อนสู่ออดีตกาลต่อเนื่องจากเหตุการณ์ที่แล้ว)

บริษัทของชาติชาคริต์ กลับเข้าสู่ปัจจุบันกาล (รุ่งตะวันกับชาติชาคริต์)
บทที่ 5 ไม่ปรากฏสถานที่ (ชาติชาคริต์เล่าย้อนอดีต)
สถานที่ต่อเนื่องจากตอนที่แล้ว คือไม่ปรากฏสถานที่ คาดเดาว่าเป็นที่ทำงานของชาติชาคริต์ (จอมขวัญโทรศัพท์หาชาติชาคริต์บอกว่าลูกชายป่วยอยู่โรงพยาบาล)

ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญเล่าย้อนอดีต)
โรงแรมระดับสี่ดาว ณ ชั้นสูงที่สุดของโรงแรม (ชาติชาคริต์กับร้อยเอกปรัชญา)
บทที่ 6 ไม่ปรากฏสถานที่อย่างชัดเจน อาจเป็นที่ทำงานหรือที่บ้านของชาติชาคริต์ก็ได้ (ชาติชาคริต์สนทนากับชัชณะ)

โรงพยาบาล (ชาติชาคริต์ไปเยี่ยมเด็กชายจอมชาติ)
บาร์โอโกโก้ (ชาติชาคริต์พบนายแบบโกปาน)
บทที่ 7 สถานที่ต่อเนื่องจากเหตุการณ์ที่แล้ว (ชาติชาคริต์สนทนากับโกปาน)
ห้องพักของโกปาน (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับโกปาน)
ที่บ้านธนัท (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับธนัท)
ไม่ปรากฏสถานที่อย่างชัดเจน อาจเป็นที่บ้านหรือที่ทำงานของชาติชาคริต์ก็ได้ (ชาติชาคริต์สนทนากับชัชณะเรื่องทศนนท์)

บทที่ 8 ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์เล่าแผนการทำลายล้างทศนนท์)
ไม่ปรากฏสถานที่ อนุมานว่าเป็นโรงแรมระดับสี่ดาว (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับร้อยเอกปรัชญา)

ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญ)
ที่บ้านชาติชาคริต์ โรงรถ (ชาติชาคริต์เล่าเกี่ยวกับรถสปอร์ตปอร์เช่ของตัวเอง)
สถานที่ต่อเนื่อง (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์เล่าย้อนสู่ออดีตกาล)
บทที่ 9 สถานที่ต่อเนื่อง ที่ห้องรับแขก (ชาติชาคริต์กับสุดที่รัก จากนั้นชาติชาคริต์เล่าย้อนอดีตถึงเหตุการณ์ที่เคยมีความสัมพันธ์ทางเพศกับสุดที่รักเมื่อครั้งสมัยเรียนในมหาวิทยาลัย)
สถานที่ มหาวิทยาลัย งานสังสรรค์เลี้ยงอำลารุ่นพี่ปีหก (ชาติชาคริต์พบสุดที่รัก)
ไนรถยนต์ บนถนนสายที่เปลี่ยวที่สุดของเมืองหลวง (สุดที่รักปฏิบัติภารกิจทางเพศกับชาติชาคริต์)

สถานที่กลับเข้าสู่ปัจจุบันกาล คือที่บ้าน ณ ห้องรับแขกของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์สนทนากับสุดที่รัก)

ไม่ปรากฏสถานที่ อาจเป็นที่ทำงานหรือที่บ้านชาติชาคริตก็ได้ (ชาติชาคริต
สนทนากับขณะเรื่องสุดที่รัก)

อาคารพลาซ่าคอมเพล็กซ์ ชั้นสี่ โรงนวดเกย์ (ชาติชาคริตไปตามคำแนะนำของ
ขณะ)

บทที่ 10 โรงนวดเกย์ (ชาติชาคริตเลือกเด็กนวดชื่อ “ฐานสิทธิ์”)

ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต)

โรงพยาบาล (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญ)

ที่บ้านของท่านพ่อท่านแม่ (ชาติชาคริตสนทนากับท่านแม่)

บทที่ 11 สถานที่เดิมต่อเนื่องจากบทที่ 10 (ชาติชาคริตสนทนากับท่านแม่เรื่องสุดที่รัก)

ไม่ปรากฏสถานที่ อาจเป็นที่ทำงานหรือที่บ้านชาติชาคริตก็ได้ (ชาติชาคริต
สนทนากับขณะเรื่องสุดที่รัก)

รถยนต์ของร้อยเอกปรัชญา (ร้อยเอกปรัชญากับชาติชาคริต)

บทที่ 12 สถานที่เดิมต่อเนื่องจากบทที่ 11 (ชาติชาคริตขอเลิกกับร้อยเอกปรัชญา)

ไม่ปรากฏสถานที่อย่างชัดเจน อนุมานว่าต้องเป็นที่บ้านของจอมขวัญ (จอมขวัญ
กับเด็กหญิงขวัญนารี)

บริษัทของชาติชาคริต (ชาติชาคริตได้รู้จักกับจรรพพล นักจิตวิทยาบำบัดเพิ่งเข้า
มาทำงานใหม่ ทั้งสองสนทนากัน)

บทที่ 13 สถานที่เดิมต่อเนื่องจากบทที่ 12 (ขณะเดินสวนกับจรรพพลที่หน้าประตูห้องชาติ
ชาคริต ขณะมาบอกชาติชาคริตว่าจัดการเรื่องสุดที่รักให้แล้ว)

ที่บ้านของชาติชาคริต (เช้าวันต่อมา หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับลงข่าวการถูกทำ
ร้ายของสุดที่รัก ท่านพ่อเข้ามาสนทนากับชาติชาคริต)

ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญเล่าย้อนสู่อดีตกาล)

บทที่ 14 ที่บ้านของชาติชาคริต (จอมขวัญเล่าย้อนถึงเหตุการณ์ที่จับเท็จได้ว่าชาติชาคริต
เป็นเกย์)

บริษัทของชาติชาคริต (ชาติชาคริตสนทนากับจรรพพล)

บทที่ 15 โรงนวดเกย์ (ชาติชาคริตกับฐานสิทธิ์ และซื้อบริการฐานสิทธิ์ออกมาจากโรงนวด
เกย์ เพื่อให้เป็นเพื่อนนำเที่ยว)

โรงพยาบาล (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญเล่าย้อนสู่อดีต ตอนที่จับเท็จได้ว่าชาติ
ชาคริตเป็นเกย์) ตัดตอนมาที่เหตุการณ์ในปัจจุบัน (เด็กหญิงขวัญนารีเรียกแม่เพราะน้องชายหิวน้ำ)

บทที่ 16 ชวนาเกย์ (ฐานสิทธิ์พาชาติชาคริตมาเที่ยว จากนั้นชาติชาคริตพบกับสงคราม)

บทที่ 17 สถานที่เดิม (ชาติชาคริตสนทนากับสงคราม)

โรงพยาบาล (จอมขวัญสนทนากับนายแพทย์วิศาลเรื่องอาการป่วยของเด็กชาย
จอมชาติ)

บทที่ 18 บ้านของชาติชาคริต (ชาติชาคริตอ่านข่าวเรื่องสุดที่รัก)

ชวนาเกย์ (ชาติชาคริตพบณารัตน์)

บทที่ 19 สถานที่ต่อเนื่อง (ชาติชาคริตพบจรรพพล และทราบความจริงว่าจรรพพลเป็นเกย์)
ที่บ้านของท่านพ่อท่านแม่ ในตอนเช้า (ท่านแม่ให้ชาติชาคริตอยู่รอพบสันติภาพ
และเจียดเจ็ดโคม)

บทที่ 20 โรงพยาบาล (จอมขวัญสนทนากับชาติชาคริต์ทางโทรศัพท์ จากนั้นจอมขวัญสนทนากับเด็กชายจอมชาติและเด็กหญิงขวัญนารี)

ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์ จากนั้นโทรศัพท์หาณารัน ทราบข่าวการเสียชีวิตของณารัน)

บทที่ 21 สถานที่ต่อเนื่องจากบทที่แล้ว (ชาติชาคริต์สนทนากับสายข่าว)
งานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณปพร (ชาติชาคริต์พบเจ้าบ่าวเจ้าสาว จากนั้นพบร้อยเอกปรัชญาและแนะนำเด่นพงษ์คนรักใหม่ให้ชาติชาคริต์รู้จัก เจียดเจิดโฉมเข้ามาทักชาติชาคริต์และพาไปแนะนำให้รู้จักกับสามี)

บทที่ 22 สถานที่เดิมต่อจากบทที่แล้ว (ชาติชาคริต์พบสามีของเจียดเจิดโฉม ซึ่งผู้นั้นคือ สงคราม)

บทที่ 23 คลับชั้นสูง (ชาติชาคริต์กับสงคราม)
ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์)
ร้านอาหารแห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์กับเด่นพงษ์สนทนาเรื่องนครน้ำหวาน)
ที่บ้านของท่านพ่อท่านแม่ (นายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนัยิกา ล่วงรู้ว่าลูกชายเป็นเกย์)

บทที่ 24 ที่บ้านของชาติชาคริต์ ในห้องนอน (ชาติชาคริต์สังเกตเครื่องปรับอากาศถูกจัดแจง เนื่องจากนักสืบซ่อนกล้องถ่ายรูปไว้ในช่องแอร์)
สถานบำบัดสภาพจิต (ชาติชาคริต์ไปพบนายจิตแพทย์รังษี)
ที่บ้านของชาติชาคริต์ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์)
บาร์แห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์พบหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่ง)
พื้นที่แห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนนั้น ใช้ยาเสพติด แล้วเผลอหลับไป)

บทที่ 25 ไม่ปรากฏสถานที่ อนุมานว่าเป็นที่บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์ตื่นขึ้นพบ ชุชนะ ทั้งสองสนทนากัน ชุชนะแปลงเพศเป็นหญิงแล้ว)
โรงพยาบาล (จอมขวัญหลับฝัน เด็กหญิงขวัญนารีปลุกเรียกมารดา นายแพทย์วิศาลเข้ามาตรวจอาการเด็กชายจอมชาติ จอมขวัญและนายแพทย์วิศาลสนทนากัน)

บทที่ 26 ที่บ้านของชาติชาคริต์ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์)
ถนนสายเอเชีย เวลาค่ำคืน (ชาติชาคริต์ออกเที่ยว)
บาร์แห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์พบวัยรุ่นหน้าตานายแบบคนหนึ่ง จากนั้นไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกันที่ได้ไม่ปรากฏสถานที่)

ไม่ปรากฏสถานที่ แต่น่าจะเป็นที่บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์หาเพื่อนทางนิตยสารเกย์ คนที่ชาติชาคริต์สนใจอยากรู้จักคือ “กุก” จึงโทรศัพท์ไปสนทนาแล้วนัดพบกัน)

สถานที่นัด ไม่บ่งบอกว่าเป็นที่ใด (กุกรอชาติชาคริต์) อาคารสูงที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับสถานที่นัด (ชาติชาคริต์ไม่ไปตามนัด แอบมองกุกโดยใช้กล้องส่องทางไกล)

ที่บ้านของชาติชาคริต์ (เสียงโทรศัพท์ดังหลายครั้งคาดว่าเป็นของกุกแต่ชาติชาคริต์ไม่รับสาย ก่อนนอนเขายกหูโทรศัพท์ออก)

โรงพยาบาล (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญ เล่าย้อนเหตุการณ์ในอดีต)

ที่บ้านของท่านพ่อท่านแม่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์ จากนั้นชาติชาคริต์
สนทนากับท่านแม่เรื่องสันติภาพและพรรณปพร)

บทที่ 27 ที่บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์เปิดรายการโทรทัศน์ยามเช้า ทราบข่าวว่า
นครน้ำหวานถูกลอบวางระเบิด) จากนั้นชาติชาคริต์เดินทางไป
สำนักงานขายโครงการนครน้ำหวาน ณ ห้องกรรมการผู้จัดการ (ชาติชาคริต์กับ
เด่นพงษ์)

ชมรมเพื่อนวันเสาร์ (ชาติชาคริต์กับสันติภาพและพรรณปพร)
โรงแรมม่านรูด (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหนุ่มสองคน)
บทที่ 28 ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์)
โรงพยาบาล (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญ จากนั้นเธอหลับฝันพบเทพธิดาองค์น้อย
เด็กหญิงขวัญนารีเข้ามาปลุกให้จอมขวัญตื่นขึ้นมาดูน้องชายที่จู่ๆ ฟันลุกขึ้นมาเอง)
ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์เล่าว่าเด่นพงษ์ฆ่าตัวตาย)
โรงพยาบาล (ขณะผ่าตัดเอาสิ่งแปลกปลอมที่อยู่ในเรือนกายออก เนื่องจากเกิด
อาการอักเสบอย่างรุนแรง ชาติชาคริต์มาเยี่ยม)

ที่บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์ซื้อเด็กหนุ่มหน้าตาดีมาเสพลู)
บทที่ 29 โรงพยาบาล (จอมขวัญสนทนากับนายแพทย์วิศาล)
ที่บ้านจอมขวัญ (จอมขวัญสนทนากับเด็กหญิงขวัญนารี)
โรงพยาบาล (ชาติชาคริต์ไปแสดงความยินดีกับสันติภาพและพรรณปพรที่คลอด
บุตรชายคนแรก)

ในรถยนต์ของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหนุ่มหน้าตา
ดีสองคน จากนั้นชาติชาคริต์ถูกฆาตกรรม)

พื้นที่อันเปียกชื้น (ร่างเปลือยเปล่าของชาติชาคริต์ถูกลากไปในบริเวณนี้)
บทที่ 30 วัด ณ ศาลาตั้งศพชาติชาคริต์ (ทุกคนมาร่วมงานศพชาติชาคริต์) แล้วเหตุการณ์
วกกลับไป “ผับเหล้าชื่อดัง” เหมือนตอนเริ่มต้นเรื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถประมวลการใช้มิติสถานที่ในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ได้เป็น 2
ประเด็นคือ

6.1.1 กำหนดสถานที่ให้ผู้อ่านเห็นจริง

6.1.2 ไม่ปรากฏสถานที่อย่างชัดเจน

6.1.1 กำหนดสถานที่ให้ผู้อ่านเห็นจริง คือผู้เล่าเรื่องบอกกล่าวถึงสถานที่นั้นอย่างเด่นชัดภายใน
ในตัวบท เช่น โรงเรียนในเครือคาทอลิก ภัตตาคารระดับห้าดาว โรงแรมระดับสี่ดาว บาร์อโกโก้
โรงพยาบาล โรงนวดเกย์ และชานาเกย์ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

งานเลี้ยงรุ่นรำลึกความหลังของโรงเรียนผมคืนนี้คลาคล่ำไปด้วยผู้คน ศิษย์เก่าหลากหลายวัยพากันมาพบปะ
เพื่อสังสรรค์สมาคมกัน นั่งชုชณะเป็นคนลากผมมางานนี้ ทั้งที่ผมไม่ค่อยอยากจะมาสักเท่าไร

(ซากดอกไม้. 2540 : 32)

เหตุที่ทราบว่าเป็นโรงเรียนในเครือคาทอลิกเพราะชาติชาคริต์เคยเล่าว่า

ทั้งสาวทั้งหนุ่มก็มาพัวพัน ชอบพอมมมากมายไม่ใช่เพียงจะเดียวนั้นะครับ โน่นตั้งแต่เรียนหนังสือในโรงเรียนคาทอลิก ทั้งครูทั้งเพื่อนนักเรียนเขาสวมว่าผมหล่อกันทั้งนั้นแหละครับ

(ซากดอกไม้. 2540 : 10)

การนัดตัวของท่านแม่นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นไปในภัตตาคารหรูหราระดับห้าดาว

(ซากดอกไม้. 2540 : 49)

‘เรา’ หมายถึงผมและพี่ตี่ กำลังนอนกอดก่ายกันอยู่บนโรงแรมระดับสี่ดาว ณ ชั้นที่สูงที่สุดของโรงแรม เรานิยมมาใช้ห้องนี้หาความสุขสุดยอดเป็นประจำ

(ซากดอกไม้. 2540 : 66)

นายแพทย์วิศาล ผู้เป็นเจ้าของใช้นิตหนึ่ง ได้เรียกดิฉันเข้าพบตัวหลังจากออกคำสั่งย้ายนิตหนึ่งเข้าไปนอนพักในห้องผู้ป่วยฉุกเฉิน

(ซากดอกไม้. 2540 : 225)

6.1.2 ไม่ปรากฏสถานที่อย่างชัดเจน แบ่งเป็น 2 ประเด็น

6.1.2.1 ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นควรเป็นสถานที่ใด

6.1.2.2 ผู้อ่านไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นควรเป็นสถานที่ใด

6.1.2.1 ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นควรเป็นสถานที่ใด สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็นคือ

6.1.2.1.1 ผู้อ่านสามารถคาดเดาสถานที่ที่เกิดเรื่องต้องเป็นสถานที่นั้นเพียงแห่งเดียว

6.1.2.1.2 ผู้อ่านสามารถคาดเดาสถานที่ที่เกิดเรื่องได้เป็น 2 สถานที่

6.1.2.1.1 ผู้อ่านสามารถคาดเดาสถานที่ที่เกิดเรื่องต้องเป็นสถานที่นั้นเพียงแห่งเดียว กล่าวคือถึงแม้ในตัวอย่างไม่ได้บอกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นสถานที่ใด แต่ผู้อ่านก็สามารถทราบได้ว่าต้องเป็นสถานที่นั้นและจะเป็นสถานที่อื่นไปไม่ได้ เช่น ในบทที่ 3 ตอนที่ท่านผู้หญิงนัยิกาสนทนากับนายพลกำเนิดในเรื่องข่าวสังคมตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่ชอบซบซิบนินทาเขียนพาดพิงถึงท่านผู้หญิงไม่เว้นแต่ละวัน ซึ่งมีทั้งเรื่องจริงบ้างเท็จบ้าง ทำให้ท่านผู้หญิงนัยิกาไม่พอใจและอารมณ์เสีย ดังความว่า

ท่านผู้หญิงนัยิกาส่ายศีรษะอย่างเอือมระอา กับเนื้อข่าวสังคมที่เพิ่งจะอ่านจบ เนื้อข่าวพาดพิงถึงท่านไม่เว้นแต่ละวัน ตอนแรกท่านผู้หญิงก็นึกชอบที่มีคนสนใจ เขียนข่าวพาดพิงถึง แต่นานวันเข้ากลับเบื่อ และนึกอยากไปตบหน้านักข่าวที่เขียนข่าวเกินจริงให้ตัวดิฉันเลือดคบบาก ไม่มีแรงลุกขึ้นมาเขียนข่าวอีก

ท่านผู้หญิงนัยิกาทอดถอนใจอย่างเหนื่อยหน่าย จนนายพลกำเนิดที่นั่งอยู่เคียงข้างต้องกล่าวคำพูดปลอบประโลม หวังให้คลายความหวาดวิตกในหัวใจลง

(ซากดอกไม้. 2540 : 41)

จะเห็นได้ว่า ตัวบทไม่ได้บอกว่าเรื่องเกิดที่ใดผู้อ่านก็สามารถคาดเดาได้ว่าต้องเป็น “ที่บ้าน” ของนายพลก้านเฒ่าและท่านผู้หญิงนัยิกา หรืออย่างบทที่ 8 ชาตืศาคริต์กำลังมีเพศสัมพันธ์อยู่กับ ร้อยเอกปรีชา ึ่งแม้ว่าตัวบทจะไม่ได้บอกว่าทั้งสองอยู่ในสถานที่ไหน ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าต้องเป็น “โรงแรมระดับสี่ดาว” เพราะสังเกตได้จากตอนที่ชาตืศาคริต์เคยเล่าไว้ในบทที่ 5 แล้วว่า “เรา หมายถึงผม และพี่ตัง กำลังนอนกอดก่ายกันอยู่บนโรงแรมระดับสี่ดาว ณ ชั้นที่สูงที่สุดของโรงแรม เรานิยมมาใช้ห้องนี้หา ความสุขสุดยอดเป็นประจำ” (ชาตืดอกไม้. 2540 : 66)

ในบทที่ 18 ก็เช่นเดียวกัน ผู้อ่านสามารถทราบโดยอัตโนมัติว่าต้องเป็นเป็นที่บ้านของชาตืศาคริต์ โดยสังเกตจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

คติของสุดที่รักหาได้เจ็บหายไปอย่างที่ผมคาดแต่แรกไม๊ เข้านี้ หนังสือพิมพ์ลงข่าวกรอบเล็กว่าสามารถจับตัว ‘คนลงมือ’ ได้เรียบร้อยแล้ว แต่ไม่มีใครยอมปริปากถึง ‘ผู้บงการ’

ผมอ่านข่าวด้วยใจระทึกตึกตัก พร้อมกับถอนหายใจอย่างโล่งอก ถ้ารูปการณ์เป็นดังนี้ คงไม่มีใครกล้าเอ่ยอ้าง มาถึงผมแน่

ขณะยังคงกบดานเจ็บ หลอนครครอยเวลา...เวลาที่จะกลับออกมาผจญในวงการความงามอีกครั้ง ส่วนผม รู้สึกปลอดภัยและโล่งใจมากกว่าเดิม แต่กระนั้นผมยังมีความรู้สึกหวาดระแวงอยู่บ้าง เมื่อได้ยินเสียงนก ตูเหว้าร้องโหยหวนในคืนเดือนมืด ผมสะดุ้งตื่นด้วยความตกใจ เสียงนกตูเหว้าปลุกผมตื่นจากฝันร้าย

(ชาตืดอกไม้. 2540 : 229)

ข้อความที่ขีดเส้นใต้เป็นจุดสำคัญในการไขปริศนาสถานที่ที่ตัวบทไม่ได้บอกไว้ เพราะชาตืศาคริต์มีอาการ “สะดุ้งตื่นด้วยความตกใจ” และ “เสียงนกตูเหว้าปลุกให้ตื่นจากฝันร้าย” ย่อมนึกเห็นภาพสถานที่ใน “ห้องนอน” ของเขา ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ก็คือ “ที่บ้าน” ของชาตืศาคริต์นั่นเอง

6.1.2.1.2 ผู้อ่านสามารถคาดเดาสถานที่ที่เกิดเรื่องได้เป็น 2 สถานที่ อย่างเช่น ในบทที่ 6 และบทที่ 11 ชาตืศาคริต์สนทนากับขณะเพื่อนสนิท ตัวบทไม่ได้กล่าวไว้ว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเป็นที่ใด ผู้อ่านอาจคิดว่าเป็นที่บ้านหรือที่ทำงานของชาตืศาคริต์ก็ได้ หรืออย่างในบทที่ 20 ตอนที่ชาตืศาคริต์คิดถึงณารัณจึงหมุ่นโทรศัพท์ไปหา ปรากฏทราบข่าวว่าณารัณเสียชีวิตแล้ว ผู้อ่านสามารถคิดได้ว่าชาตืศาคริต์อาจจะอยู่ที่บ้านหรือที่ทำงานก็ได้ ดังความว่า

ณารัณผู้นิยมการจิบปากจิบคอและดัดจริตเกินสมควรคือดวงหน้าที่ผมคิดถึง ผมหมุ่นโทรศัพท์ตามหมายเลขที่เขา ให้ไว้ ไม่นานนักหูโทรศัพท์ก็อึกผึ่งถูกยกขึ้น

“ขอสายคุณณารัณครับ” ผมบอกความต้องการให้ฝ่ายโน้รับทราบ

“จากไหนครับ”

“เพื่อนชื้อตันครับ” ผมใช้ ‘นามสมมุติ’ ในการติดต่อเพื่อเหตุผลบางประการ

“อ้อ ! ต้องขอโทษนะครับ รันเขามารับโทรศัพท์ไม่ได้แล้วครับ”

“อ้าว ! ทำไมครับ” ผมเริ่มหงุดหงิด นึกแต่ว่า ‘อีนี่...เล่นตัวจัง’

“รันตายแล้วครับ เขาโดนวางยา” คำตอบของเขา ทำเอาผมตะลึง หยดหายใจนาน

(ชาตืดอกไม้. 2540 : 271)

การที่ไม่สามารถระบุลงไปอย่างเฉพาะเจาะจงว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นควรเป็นสถานที่ใด ก็เพราะไม่มีตัวบ่งชี้หรือเหตุการณ์การกระทำของตัวละครอื่นที่จะทำให้ทราบว่าตรงจุดที่ตัวละครดำเนินเรื่องอยู่นั้นควรเป็นสถานที่ใด

6.1.2.2 ผู้อ่านไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นควรเป็นสถานที่ใด ตัวอย่างเช่น

จอมขวัญยังคงโทรศัพท์มารายงานอาการป่วยของนิตหนึ่งให้ผมทราบเป็นระยะ ผมนึกรำคาญความจู้จี้จ้านของนังชะนีสาวแสนสวยนัก หล่อนวุ่นวายกับชีวิตผมเกือบตลอดเวลาโดยมีลูกชายและลูกสาวเป็นเครื่องตอรอง

อาการป่วยเรื้อรังของเด็กชายจอมชาติ คือเครื่องตอรองของนังชะนีจอมขวัญ หล่อนตระหนักรู้ดีว่า จุดอ่อนสำคัญของผมคือลูก

ผมรู้สึกวุ่นวายใจ นิตหนึ่งป่วยมานาน เขาหยุดเรียนติดต่อกันจนไม่อาจเรียนทันเพื่อนร่วมชั้น อาการของนิตหนึ่งอิดโรยจนน่าเป็นห่วงและที่สำคัญ จนบัดนี้ หมอยังไม่อาจวินิจฉัยและระบุโรคอย่างแน่ชัด

(ซากดอกไม้. 2540 : 134)

คำสั่งสุดท้ายของผู้พิพากษา ไม่ต่างอะไรจากประกาศิตแห่งห้วงเวจีของพญามาร แม้ผมจะต้องเสียทรัพย์สินตมการมากมายเพื่อการหย่าขาดจากจอมขวัญ ผมไม่รู้สึกเสียตมเสียตายเงินทองเหล่านั้นสักน้อยนิด แต่ผมผิดหวังรุนแรง เมื่อศาลประกาศให้เด็กหญิงขวัญนารีและเด็กชายจอมชาติตกเป็นสมบัติของจอมขวัญ นังชะนีปลิ้นปล้อน... ผมแค้นเคืองระบบยุติธรรม ผมอยากปลิดชีวิตผู้พิพากษาให้ขาดใจตายพร้อมกับความพ่ายแพ้ของผม

(ซากดอกไม้. 2540 : 364)

การที่ผู้อ่านไม่เห็นภาพสถานที่ภายในตัวบทนั้น เป็นเพราะผู้เขียนต้องการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องเพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น จึงไม่มุ่งเน้นภาพสถานที่และก่อให้เกิดความน่าพิศวงของการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบนี้ด้วย กล่าวคือ ผู้อ่านอาจรู้สึกว่ามีตัวละครปรากฏเมื่อใดต้องมีสถานที่ปรากฏเมื่อนั้น ตรงนี้อาจเป็นจริงแต่ไม่เสมอไป เพราะเหตุที่ผู้เขียนเลือกใช้การเล่าเรื่องแบบให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่า เขาจึงออกมาเล่าในลักษณะของการบรรยายเหตุการณ์หรือบรรยายอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านทราบโดยตรง เป็นบทบรรยายที่จับพุดเดียวซึ่งไม่จำเป็นต้องปรากฏสถานที่พร้อมตัวละครผู้เล่า จึงทำให้เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้มีความผสมผสานของการเป็นนวนิยายกึ่งบทละครตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว

การที่ผู้เขียนไม่ระบุสถานที่ไว้อย่างชัดเจนในบางตอนนั้น ไม่ได้หมายความว่าผู้เขียนละเลยสถานที่ในเรื่อง ผู้เขียนไม่จำเป็นต้องบอกทุกบททุกตอนว่าตัวละครจะอยู่หรือจะปรากฏในสถานที่แห่งใด ผู้อ่านสามารถเห็นภาพสถานที่ได้ตามมโนนึกแห่งตนอย่างอิสระและตามเหตุการณ์ในเรื่องได้ไม่ยาก

ภูมิสถานที่ที่ปรากฏใน “ซากดอกไม้” ส่วนใหญ่อยู่ที่ชานาเกย์ โรงนวดเกย์ บาร์เกย์ และสถานบันเทิงเรีงมย์ประเภทผับบาร์ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขที่ผู้เขียนวางไว้ คือเพื่อเผย “โลกลับช่อนเรือนของชายชาวดอกไม้” นอกจากนั้นก็เป็นที่บ้านของชาติชาคริต์ ที่บ้านของนายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนายกาโรงพยาบาล บริษัทของชาติชาคริต์ เป็นสถานที่สำคัญรองๆ ลงมา เพื่อใช้ประกอบเรื่องให้มีความสมจริงและมีความเหมาะสมในแง่การนำเสนอในรูปแบบของนวนิยาย

6.2 ผู้เขียนเสนอภาพสถานที่อย่างไร (วิธีนำเสนอสถานที่) เนื่องจากผู้เขียนกำหนดให้ผู้เล่าเรื่องคือตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง การนำเสนอสถานที่ต่างๆ จึงต้องผ่านการบอกเล่าของชาตียาครีตและจอมขวัญด้วย ผู้เขียนนำเสนอสถานที่โดยไม่ระบุชื่อสถานที่จริง แต่จะบอกเพียงว่าเป็นสถานที่แห่งใดเท่านั้น เช่น ผับเหล้าชื่อดังแห่งหนึ่ง บาร์อโกโก้ โรงพยาบาล ชวนาเฉพาะกิจ คลับชั้นสูง โรงแรมระดับสี่ดาว ถนนสายอเวจี สถานบำบัดสภาพจิต พื้นที่แห่งหนึ่ง ภัตตาคารระดับห้าดาว และโรงแรมมานูตแห่งหนึ่ง เป็นต้น

การนำเสนอสถานที่ในเรื่อง “ซากดอกไม้” ผู้เขียนกำหนดให้ผู้เล่าเรื่องให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ที่เป็นโลกกลับซอเรนของชายชาวดอกไม้พิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดใหญ่ โครงเรื่อง และตัวละคร การบรรยายสถานที่เหล่านี้ค่อนข้างละเอียดลออและชัดเจน เช่น การนำเสนอสถานที่บาร์เกย์แบบอโกโก้ ดังความว่า

เสาโลหะตรงกลางเวทีสองสามเสา คือที่ที่เด็กบาร์จะใช้จับยึดหรือเกาะเพื่อโยกตัวให้ไหวพริ้วตามจังหวะเพลง ภายในบาร์ตกแต่งงามหรูจนอาจเคลิบเคลิ้มว่าได้หลุดเข้าไปสู่อีกมิติหนึ่ง ตามหลักการของบาร์ เพื่อให้แขกที่มาอุดหนุนหลุดพ้นจากกาลเวลาประจำวันอันซ้ำซากจำเจ ขวดเหล้าและนาฬิกาคือเครื่องประดับสำคัญบนผนังบาร์ แสงสีแดงอ่อนทำให้บรรยากาศภายในอ้อยอิ่งแต่โรแมนติก น่าหาใครสักคนมาอิงแอบและหลับไหลไปพร้อมๆ กัน

ผู้คนเริ่มหนาตา จัดว่าพลุกพล่านเล็กน้อย แขกที่มาหาความสุขและเด็กบาร์จะนั่งคลอเคลียกันไม่ห่าง คุณผู้ชมอาจคิดว่าเด็กบาร์ที่มาบริการเป็นเด็กสาวแสนสวย รวยเสน่ห์ เป่ล้าเลยครับ...เด็กบาร์เป็นผู้ชาย รูปร่างกำยำล่ำสัน หน้าตาดีบ้างไม่ดีบ้างคละเคล้ากัน แต่คุณผู้ชมอาจจตกตะลึงที่ได้เห็นเด็กบาร์บางคนหน้าตาหล่อเหลา ขนาดนายแบบที่มีชื่อเสียงต้องได้อาย

เอ้อ ! ... บรรยากาศแบบนี้ค่อยรู้สึกคึกคักมีชีวิตชีวาขึ้นมาสักหน่อย ผมยิ้มให้กับตัวเองอย่างมีความหมาย

ผู้ชาย !!! ผู้ชายเยอะแยะไปหมด โอ้โฮเฮะ ! ไม่รู้จะเลือกใครดี เด็กบาร์หรือแขก...ระดับผม เพียงหลิวสายตานิดเดียว ‘ตัวเลือก’ ก็แทบคลานเข้ามาหาทันที

.....
เด็กบาร์กำลังเกาะเสาบนเวที โยกร่างสายสะโพกแบบ ‘อโกโก้’ อย่างเมามัน ผมโยกตามจังหวะดนตรีโดยรู้สึกสนุกเคลิบเคลิ้มไปด้วย เข้ามาในสถานที่แบบนี้ ผมรู้สึกอบอุ่น ไม่รู้สึกแปลกแยกแต่อย่างใด เพราะผู้ชายทุกคนในที่นี้ล้วนแล้วแต่ ‘ชอบผู้ชาย’ เหมือนกัน

“จับได้ ดูได้ ไม่สึกหรอ เหมือนดินสอเขียนคิ้ว” เสียงเจ้าของบาร์พากย์เจ๋อเจ๋อดีเหลือเกิน ผมอดชื่นชมความเป็นเจ้าบทเจ้ากลอนของเขาไม่ได้

“หมายตาคนไหน บอกได้เลยนะกะ จ่องไว้ก่อนนะกะ ไม่อย่างนั้นคืนนี้ได้นอนหนาวแน่ะ” ที่เจ้าหล่อนพูดคือความจริง ถ้าคุณผู้ชมมีอดีตเอ็น แม้เด็กบาร์ก็มีสิทธิ์ ‘นก’ ได้เหมือนกัน

(ซากดอกไม้. 2540 : 82-83)

ผู้เขียนเสนอความสมจริงของสถานที่ในดัวบท โดยอ้างอิงลักษณะสถานที่ตามความเป็นจริงนอกตัวบท การกล่าวถึงบาร์เกย์โดยบรรยายผ่านสายตาของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายอย่างชาตียาครีตข้างดูแนบเนียนและสมจริง บาร์อโกโก้ในดัวบทเป็นหนึ่งเดียวกับบาร์อโกโก้ในนอกตัวบทหรือบาร์เกย์ตามความเป็นจริง การสร้างอารมณ์ บรรยากาศ ที่ดูครึกครื้นสนุกสนานทำให้ตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายได้สัมผัสความทุกซ่เร้าออกไปได้มาก ส่วนแสง สี เสียง ในสถานที่ข้างดูชัดเจนเหมือนผู้อ่านได้ไปสัมผัสสถานที่จริง และโดยภาพรวมแล้วการนำเสนอสถานที่ในนวนิยายเรื่องนี้ดูสมจริง ไม่ใช่เป็นเพียงแค่จินตนาการของผู้เขียนเท่านั้น แล้วจึงนำมาสร้างสรรค์เป็นเรื่องราว

6.3 เหตุใดจึงเลือกสถานที่นั้น (หน้าที่ของสถานที่) สถานที่มีบทบาทในการสร้างโครงเรื่อง และเป็นกลวิธีทำให้เรื่องราวน่าสนใจ ทั้งยังมีความสัมพันธ์กับตัวละครอยู่หลายประการ ผลการศึกษาวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของสถานที่ที่ปรากฏใน “ซากดอกไม้” แบ่งได้เป็น 4 ลักษณะคือ สถานที่บอกอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร สถานที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมและการแสดงออกของตัวละคร สถานที่เหมาะสมกับฐานะของตัวละคร และสถานที่ปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศของตัวละคร

6.3.1 สถานที่บอกอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร อย่างเช่นตอนที่ชาติชาคริตต์มองเข้าไปในบ้านของตนเอง เขารู้สึกโดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงาเป็นที่สุด ภายนอกอาจมองดูร่มรื่น แต่เมื่ออาศัยอยู่จริงกลับมีได้ร่มเย็นอย่างที่คิด ดังความว่า

ผมมองเข้าไปในบ้านหลังใหญ่โอ่อ่าสีม่วงหลังนั้นด้วยความรู้สึกโดดเดี่ยวและเปลี่ยวเหงาสุดประมาณ เรือนฝรั่งสีม่วงสะดุดตาของคนละแวกนี้แต่ไกล โอบล้อมด้วยพันธุ์พฤกษหลากหลายดูร่มรื่นสายตา แต่เมื่อได้เข้าไปอาศัยอยู่จริงกลับมีได้ร่มเย็นดังนี้

(ซากดอกไม้. 2540 : 108)

การใช้สถานที่โรงพยาบาลก็ดูสมจริง ซึ่งโรงพยาบาลเป็นสถานที่ไม่ได้ให้ความอภิรมย์แก่ผู้ไปเยือน แต่เป็นสถานที่ของความเจ็บป่วย หมองเศร้า ทุกข์ทรมาน และทรมานทรมาย อย่างเช่น การใช้โรงพยาบาลเพื่อให้จอมขวัญได้อยู่เฝ้าไข้หนึ่งตลอดเวลา ทำให้เห็นภาพของความหดหู่ สงสาร อาลัยอาวรณ์ ความรู้สึกของผู้เป็นแม่ยอมเจ็บปวดตรวดร้าวเมื่อเห็นลูกของตนเจ็บปวดและกำลังจะตาย ดังความว่า

ดิฉันตรงไปที่เตียงของนิดหนึ่งทันที เด็กชายจอมซนดิฉันกลับตา ร้องละเมอเพ้อด้วยพิษไข้ สักพักลำตัวของเขาเริ่มกระตุก บิดเบี้ยวและเกร็งสุดขีด ดิฉันแน่ใจว่า เขากำลังเจ็บปวด อาการชักกระตุกรุนแรงกำลังจะเริ่มต้นขึ้นในไม่ช้า ถ้าเลือกได้ ดิฉันอยากนอนอยู่บนเตียงแทนลูก ถ้าทำได้ดิฉันอยากถ่ายทอดความเจ็บปวดที่ลูกกำลังได้รับอยู่ในขณะนี้ มาไว้กับตัวเองจนหมดสิ้น

(ซากดอกไม้. 2540 : 200)

หรือตอนที่ชัชชนะผ่าตัดเอาสิ่งแปลกปลอมที่อยู่ทั่วร่างของเธอออกเพราะถ้ายังเอาไว้จะเป็นอันตรายถึงชีวิต ทำให้ความงดงามในเรือนร่างของเธอต้องจบสิ้นลง การใช้โรงพยาบาลจึงสื่อสร้างบรรยากาศถึงความหมายที่เจ็บปวดตรวดร้าวใจของชัชชนะได้เป็นอย่างดี

“เจ็บจังชาติ เจ็บจัง...” ชัชชนะร้องครวญครางพิโอดพิโอย เมื่อฟื้นตื่นจากนอนกลางวัน “ทำใจเย็น เอาอกหมดแล้วคงสบายขึ้น” ผมปลอบโยนอ่อนละมุนในใจนึกสมเพชระคนสมน้ำหน้าอย่างสาหัสใจ “ฉันจะตายไหมนี่” “คงไม่มั้ง เป็นระยะแรก หมอสมัยนี่เก่ง เขาไม่ปล่อยแกตายหรอก” ผมตอบด้วยสีหน้าและแววตาเรียบเฉย ชัชชนะลอบมองหน้าอกของตัวเองครู่ใหญ่ สักประเดี๋ยวหลอนแอบร้องไห้ น้ำตารินผืนดวงหน้าไปทางอื่น

(ซากดอกไม้. 2540 : 372)

หรือตอนที่ชาติชาคริตต์ไปเที่ยวบาร์โกโก้ได้พบเด็กบาร์ที่ให้บริการล้วนเป็นแต่ผู้ชายทั้งสิ้น รูปร่างหน้าตาดี ทำให้บรรยากาศในสถานที่แห่งนี้ดูคึกคักมีชีวิตชีวา ตามอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร ชาติชาคริตต์

จึงมีความสุขเคลิบเคลิ้มดื่มด่ำไปกับจังหวะเสียงเพลง ให้ความรู้สึกอบอุ่น ไม่แปลกแยกเมื่อย่างก้าวเข้ามาในสถานที่สำหรับเพื่อรับใช้คนประเภทอย่างเขาโดยตรง ดังความว่า

เอ้อ ! ...บรรยากาศแบบนี้ค่อยรู้สึกคลั่งคลุ้มมีชีวิตชีวาขึ้นมาสักหน่อย ผมยิ้มให้กับตนเองอย่างมีความหมาย
ผู้ชาย !!! ผู้ชายเยอะแยะไปหมด โอ้โฮเฮะ ! ไม่รู้จะเลือกใครดี เด็กบาร์หรือแขก...ระดับผม เพียงหลัวยายตานิดเดียว 'ตัวเล็ก' ก็แทบคลานเข้ามาหาทันที

(ซากดอไม้. 2540 : 82-83)

เด็กบาร์กำลังเกาะเสานบนเวที โยกร่างสายสะโพกแบบ 'อโกโก้' อย่างเมามัน ผมโยกตามจังหวะดนตรีโดยรู้สึกเคลิบเคลิ้มไปด้วย เข้ามาในสถานที่แบบนี้ ผมรู้สึกอบอุ่น ไม่รู้สึกแปลกแยกแต่อย่างใด เพราะผู้ชายทุกคนในที่นี้ล้วนแล้วแต่ 'ชอบผู้ชาย' เหมือนกัน

(ซากดอไม้. 2540 : 83)

สังเกตได้ว่าสถานบริการสำหรับชาวเกย์เหล่านี้ (บาร์ ชานา โรงนวด ฯลฯ) ต่างล้วนมีบทบาทต่อการวางโครงเรื่องและการดำเนินเรื่องของผู้เขียนอย่างสูงอีกด้วย เพื่อร้อยรัดเรื่องราวอันนำไปสู่แก่นหลักของเรื่องที่เน้นการเผยโลกลึกลับซ่อนเร้นของชาวเกย์โดยเฉพาะ

6.3.2 สถานที่ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมและการแสดงออกของตัวละคร ตัวละครในนวนิยายก็เช่นเดียวกับบุคคลจริง ที่มักแสดงพฤติกรรมและมีการแสดงออกที่สอดคล้องกับสถานที่ สภาพแวดล้อม และสภาพบรรยากาศ ที่เรียกว่าให้เหมาะสมกับ “กาลเทศะ” สถานที่ สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศในลักษณะหนึ่ง จะเหมาะสมกับพฤติกรรมของตัวละครอย่างหนึ่ง แต่อาจจะไม่เหมาะสมกับพฤติกรรมอีกอย่างหนึ่ง เช่น สถานที่เปิดเผยอีกทีก็ครึกโครม มีบรรยากาศของความวุ่นวายอลหม่านหรือตึงเครียด หรืออย่างน้อยที่สุดมีบุคคลที่สามอยู่ด้วย สถานที่และบรรยากาศเช่นนั้นย่อมขาดความเป็นส่วนตัว ย่อมไม่เหมาะสมที่ตัวละครจะใช้เป็น “กาลและเทศะ” สำหรับเปิดเผยความในใจซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการสารภาพรักหรือใช้ฉากรัก เราจึงพบว่าฉากและบรรยากาศแห่งความรักจึงมักเงียบสงบ ความเป็นส่วนตัว มีบรรยากาศที่เอื้อต่ออารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร และถ้ายังมีธรรมชาติรอบกายช่วยเสริมสร้างบรรยากาศด้วย ก็ยิ่งเหมาะกับการแสดงพฤติกรรมของตัวละครยิ่งขึ้น

เรื่อง “ซากดอไม้” มีการใช้สถานที่ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมและการแสดงออกของตัวละคร เช่น ตอนที่ชาติชาคริต์ไปเที่ยวชานาพิเศษครั้งหนึ่งซึ่งได้พบกับสงคราม สงครามถามชาติชาคริต์ว่าชื่ออะไร แต่ชาติชาคริต์หาได้บอกชื่อตามความเป็นจริงแก่สงครามไม่ กลับบอกว่าชื่อ “ตัน” เป็นการโกหกเพื่อป้องกันตนเอง ไม่ให้สงครามทราบว่าแท้จริงแล้วตนเป็นใครมาจากไหน เพราะสถานที่แบบนี้ชาติชาคริต์จำเป็นต้องปิดบังสถานะของตนเองจึงต้องแสดงพฤติกรรมและแสดงออกไปแบบนั้น ดังความว่า

“ชื่ออะไรครับ” ผมเป็นฝ่ายถามเขาบ้าง

“สงครามครับ ถ้าไม่รังเกียจเรียกผมว่าสงเฉยๆ ก็ได้ แล้ว คุณล่ะครับ ชื่ออะไร”

“ตันครับ ชื่อเต็มๆ ตันไม้ครับ” ผมตอบหละหลือที่สุดเดชเขี้ยวครับคุณผู้ชม ไม่ได้หรอกครับ ยังไงต้องป้องกันตัวเองไว้ก่อน ชื่อที่ผมคิดขึ้นกะทันหัน ทำเอานายสงครามหัวร่อก้ากจนแทบหยุดไม่ได้

(ซากดอไม้. 2540 : 215)

สถานการณ์แบบนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้งอันเนื่องจากสถานที่เป็นเหตุชักนำให้ต้องเป็นไปอย่างนั้น เพราะคู่สนทนาแปลกหน้าที่เข้ามาทักทายไม่ได้อยู่ในฐานะที่ชาติชาคริต์ควรเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงให้พวกเขาทราบ อย่างเช่น ตอนที่ชาติชาคริต์พบกับนายแบบโกปานที่บาร์เกย์แห่งหนึ่ง โกปานมั่นใจว่าชาติชาคริต์ต้องเป็นคนในวงการโดวงการหนึ่ง เพราะเขาเคยเห็นหน้าชาติชาคริต์อยู่บ่อยครั้ง แต่จำไม่ได้ว่าอยู่ในแวดวงใด ชาติชาคริต์ตอบปฏิเสธบอกว่าคงจำคนผิด เขาเป็นเพียงพนักงานธนาคารธรรมดาๆ เท่านั้นเอง เป็นต้น

ส่วนสถานที่อย่างบาร์อโกโก้ ชาวน่า และสถานบันเทิงเรียมย์ต่างๆ ที่ให้บริการเฉพาะชาวดอกไม้ ทำให้ตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายรู้สึกปลอดภัยกับการเปิดเผยความเป็นเกย์ของตนมากยิ่งขึ้น เขาสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่ โดยเริ่มจากแอบจิต มาเป็นสลับจิต และสว่างจิตในที่สุด เพราะสถานที่เหล่านี้เป็นโลกของเกย์ จึงให้ความรู้สึกสบายใจ ไม่แปลกแยก ผู้ชายทุกคนที่มาสถานที่เหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ชอบผู้ชายเหมือนกับชาติชาคริต์ทั้งสิ้น ผู้เขียนเลือกใช้สถานที่ได้เหมาะสมกับพฤติกรรมการแสดงออกของตัวละครเกย์ได้อย่างแนบเนียนแบบยล

6.3.3 สถานที่เหมาะสมกับฐานะของตัวละคร เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องของชนชั้นผู้ดีมีเงิน การกำหนดสถานที่ของผู้เขียนก็เหมาะสมกับฐานะของตัวละครได้อย่างแนบเนียน อย่างเช่น ตอนที่ท่านแม่นิกานัดหญิงสาวหลายคนมาให้ชาติชาคริต์ดูตัว ส่วนใหญ่ก็เลือกสถานที่เป็นภัตตาคารหรูระดับห้าดาว หรือแม้กระทั่งการมีความสัมพันธ์อันลึกซึ้งต่อกันของชาติชาคริต์กับร้อยเอกปรัชญาต้องเป็นที่ระดับเลิศจึงคือโรงแรมระดับสี่ดาว หรือการมีความสัมพันธ์อย่างหลบซ่อนระหว่างชาติชาคริต์กับสงครามต้องแอบนัดพบกันที่คลับชั้นสูง ดังความว่า

การนัดดูตัวของท่านแม่นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นไปในภัตตาคารหรูหราระดับห้าดาว

(ซากดอไม้. 2540 : 49)

‘เรา’ หมายถึงผมและพี่ตี่ กำลังนอนกอดก่ายกันอยู่บนโรงแรมระดับสี่ดาว ณ ชั้นที่สูงที่สุดของโรงแรม เรานิยมมาใช้ห้องนี้หาความสุขสุดยอดเป็นประจำ

(ซากดอไม้. 2540 : 66)

สงครามและผมปลีกตัวจากงานมงคลของพี่ตี่ก่อนงานเล็ก เราเดินทางด้วยรถยนต์คันละคัน เขาที่นั่งเฉิดฉายโฉมไว้ในงานโดยมิได้บอกกล่าวใดๆ ผมชื่นชมในความเด็ดเดี่ยวของเขา เรานัดแนะกันที่ ‘คลับชั้นสูง’ แห่งหนึ่ง ... ที่นั่น คือสถานที่ราคาแพงเหมาะสำหรับคนมีระดับเท่านั้น

(ซากดอไม้. 2540 : 297)

6.3.4 สถานที่ปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศของตัวละคร เรื่อง “ซากดอไม้” มีบทกามพิศวาสค่อนข้างมาก สถานที่ต่างๆ กับการมีเพศสัมพันธ์ของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายกับตัวละครรองอื่นๆ จึงเป็นสถานที่ที่แตกต่างกันออกไป เช่น ในรถยนต์ส่วนตัว (ชาติชาคริต์กับสุดที่รัก หรือกับเด็กหนุ่มสองคน) บนพื้นหญ้า (ชาติชาคริต์กับเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่ง) โรงแรมมานูรุต (ชาติชาคริต์กับชนันท์) บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์กับเด็กชายบริการทางเพศคนหนึ่ง) และห้องพักของโกปาน (ชาติชาคริต์กับโกปาน) ถึงแม้บางสถานที่จะไม่เหมาะสมกับฐานะชั้นสูงของตัวละคร แต่ที่เหล่านี้สามารถเปลี่ยนบรรยากาศให้ตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายได้ลองร่วมรักในสถานที่ที่แปลกใหม่ออกไป เพื่อลดความซ้ำซากจำเจและก่อให้เกิดความสนุกสนานตื่นเต้นของชีวิต สังเกตได้ว่าผู้เขียนบรรยายสถานที่และบรรยากาศให้ผู้อ่านทราบถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่มี

ต่อสถานที่นั้นๆ ในขณะที่ร่วมรักกันอย่างให้ภาพเด่นชัด แต่สถานที่เหล่านี้ไม่ได้เป็นตัวบ่งชี้โลกกลับเฉพาะของ เกย์เท่านั้นที่มีการปฏิบัติภารกิจแบบนี้ ชายจริงหญิงแท้ก็มีเพศสัมพันธ์ในสถานที่เหล่านี้ได้เช่นกัน แต่ผู้เขียน ต้องการนำเสนอชีวิตของเกย์ให้เห็นถึงอีกโลกหนึ่งของพวกเขาที่ผู้อ่านบางกลุ่มอาจยังไม่รับทราบ จึงนำเสนอ ให้ตรงกับแก่นหลักของเรื่อง ตัวอย่างเช่น ชาติชาครีตีมีความสัมพันธ์ทางเพศกับธนนท์ที่โรงแรมมานูรูต

ครั้งนี้ผมรู้สึกสนุกสนานและซาบซ่านกว่าครั้งไหนๆ ตรงที่เปลี่ยนบรรยากาศและสถานที่ที่เป็น ‘โรงแรมมานูรูต’ ตั้งแต่เกิดมาผมยังไม่เคยลองกับใครในสถานที่แบบนี้มาก่อน ครั้งนี้เป็นครั้งแรก ลูกนัทเป็นคนแนะนำผมให้มา ประลองยุทธ์กันที่นี่

(ชาคดอกไม้. 2540 : 22)

ชาติชาครีตีมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่งที่พักหน้า

ผมต้องการ ‘แสวงหา’ สิ่งแปลกใหม่ให้กับชีวิต ฉึกรูปแบบของความซ้ำซากจำเจ แผ่นหลังของผมนอนราบ แนบพื้นหญ้า มีท้องฟ้าเป็นเพดาน กลุ่มเมฆน้อยใหญ่และแสงจันทร์ทอแสงสุกสกาว คือพยานรักของผม ...

(ชาคดอกไม้. 2540 : 322)

ชาติชาครีตีมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหน้าตาดีสองคนในรถยนต์ส่วนตัว

เราสามคนเสพยาเพื่อความเคลิบเคลิ้ม เมามัน เราสนุกด้วยกันบนรถราคาแพงลิ่ว ผละจากที่หนึ่งคนขับไปรอ พวกเขาสองคนอยู่บนเบาะหลัง แม้ในความคิด ผมแลเห็นประกายตาเปี่ยมสุขฉายโชนจากคนทั้งคู่

(ชาคดอกไม้. 2540 : 388)

7. มิติเวลา

นวนิยายเป็นการเสนอความต่อเนื่องของเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งหมายความว่านวนิยายต้อง เกี่ยวข้องกับช่วงเวลาอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น ผู้อ่านจะพบว่านวนิยายบางเรื่อง กล่าวถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ เป็นเวลาหลายๆ ปีหรือหลายสิบปี ในขณะที่บางเรื่องอาจเป็นเหตุการณ์ที่ใช้ช่วงเวลาเพียงไม่กี่วันหรือไม่กี่ชั่วโมง และเราพบว่านักเขียนนวนิยายบางคนใช้เวลาเขียนเรื่องไม่นานก็เสร็จเรียบร้อย แต่นักเขียนอีกคนหนึ่งอาจใช้ เวลาเป็นหลายๆ ปีจึงสามารถเขียนนวนิยายจบลงได้ เช่น แม่อนงค์ ใช้เวลารวมแปดปีเขียนนวนิยายเรื่อง ‘แผ่นดินของเรา’ ขณะที่พนมเทียนเขียนนวนิยายเรื่อง ‘เพชรพระอุมา’ ใช้เวลารวมกันกว่า 25 ปี เป็นต้น (เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. 2541 : 828)

ดังนั้น เกณฑ์ในการพิจารณามิติเวลาในนวนิยาย ผิง-ปีแยร์ โกลเด็นสไตน์ (วัลยา วิวัฒน์ศร. 2541 : 190 ; แปลจากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสของ Jean-Pierre Goldenstein. 1983. Pour lire le roman) กล่าวว่า ควรจะศึกษาทั้งเวลาภายในตัวบทและเวลาภายนอกตัวบท กล่าวคือ มิติเวลาภายในตัวบท ควร ศึกษาช่วงเวลาของเรื่องแต่ง วิธีการเล่าเรื่องแสดงช่วงเวลาของเรื่องแต่งนั้น และเวลาของการอ่านส่วนมิติเวลา ภายนอกตัวบท ควรพิจารณาถึงเวลาของนักประพันธ์ เวลาของผู้อ่าน และเวลาประวัติศาสตร์

ในงานวิจัยนี้ ขอพิจารณามิติเวลาในเรื่องโดยแบ่งหัวข้อศึกษาออกเป็นดังนี้

7.1 มิติเวลาภายในตัวบท ได้แก่ เวลาของเรื่องแต่งและเวลาของการเล่าเรื่อง

7.2 มิติเวลาภายนอกตัวบท ได้แก่ เวลาของนักประพันธ์และเวลาของผู้อ่าน

ส่วน “เวลาของการอ่านในมิติเวลาภายในตัวบท” และ “เวลาประวัติศาสตร์ในมิติเวลาภายนอกตัวบท” ได้ตัดออกไป เพราะอยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้

7.1 มิติเวลาภายในตัวบท เป็นมิติเวลาที่แทรกอยู่ในตัวงาน แบ่งศึกษาเป็น 2 ประเด็นคือ

7.1.1 เวลาของเรื่องแต่ง หมายถึง ช่วงเวลาที่เหตุการณ์หรือเรื่องราวจะถูกนำมาเล่าเป็นช่วงเวลาของการดำเนินเหตุการณ์ในเรื่อง มีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่างๆ เวลาของเรื่องแต่งอาจสั้นเพียงไม่กี่ชั่วโมง สองสามวัน หรือเป็นเดือนเป็นปี เป็นหลายๆ ปี หรือนวนิยายบางเรื่องอาจใช้ช่วงเวลาเป็นหลายชั่วอายุคนในตระกูลเดียวกัน เช่น “เรื่อง ‘สี่แผ่นดิน’ ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนวนิยายที่มีช่วงเวลาของเรื่องยาวนาน เพราะเริ่มเรื่องในรัชสมัยรัชกาลที่ 5 และปิดเรื่องในรัชสมัยรัชกาลที่ 8 อันตรงกับวันเสด็จสวรรคตพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 8 ในวันอาทิตย์ที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2489 รวมใช้เวลาในเรื่องทั้งหมดเกือบ 80 ปี” (เถกิง พันธุ์เกิงอมร. 2541 : 828-829)

การศึกษาเวลาของเรื่องแต่งอาจทำให้ทราบถึงความคล้อยคลาของการใช้สถานที่ของผู้เขียนซึ่งมีบางเหตุการณ์สถานที่ที่ยังค่อนข้างคลุมเครือไม่สามารถอนุมานได้ว่าเป็นสถานที่แห่งใด ก็จะทำให้การอนุมานถูกต้องชัดเจนมากขึ้น เวลาในแต่ละบทอาจมีหลายช่วงเวลาและหลากหลายสถานที่ ผู้วิจัยขอก้าวไปตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 - เริ่มเรื่องใน “เวลากลางคืน” ของคำคืนหนึ่ง “คืนนี้ผมนึกเหงาๆ เปลาเปลี่ยนเลยต้องมานั่งกอดคนเดียวที่นี้” (หน้า 8) สถานที่ ผับเหล้าชื่อดังแห่งหนึ่ง

- เวลา ย้อนอดีต (ชาติชาคริต์เล่าถึงภูมิหลังของตน และนึกถึงขณะเพื่อนสนิท)

- เวลา กลับเข้าสู่ปัจจุบัน (ชาติชาคริต์พบภรรยาในผับเหล้าแห่งนี้)

บทที่ 2 - เวลา ต่อเนื่องจากบทที่ 1 ในคืนนั้น “ลูกนัทเสร็จผมในคืนนั้น” (หน้า 19) สถานที่ โรงแรมม่านรูดแห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับนัท)

- ไม่บ่งบอกเวลาในปัจจุบัน ไม่ปรากฏสถานที่ (จอมขวัญเล่าเรื่อง) เวลา ย้อนอดีต (จอมขวัญเล่าถึงภูมิหลังของตนเอง) การไม่บ่งบอกเวลาและสถานที่ให้ชัดเจนนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากเทคนิคการเล่าเรื่องแบบให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่า ผู้เล่าจึงออกมาเล่าโดยไม่มีมิติแห่งเวลาและสถานที่ให้เห็นอย่างเด่นชัด แต่ผู้อ่านสามารถอนุมานได้ว่า เวลาที่จอมขวัญออกมาเล่าไม่น่าจะเป็นเวลาที่คาบเกี่ยวกับตอนที่ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์กับนัท แต่น่าจะเป็นวันรุ่งขึ้นหรือวันอื่นๆ ที่ถัดจากคืนนั้นมาแล้ว

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่ชาติชาคริต์ เล่าสานต่อเรื่องราวจากจอมขวัญ แสดงว่าชาติชาคริต์ไม่ได้อยู่กับนัทแล้ว เวลา กลางคืนของคำคืนหนึ่ง (ชาติชาคริต์กล่าวถึงร้อยตำรวจเอกปรัชญา)

บทที่ 3 - เวลา ดำเนินต่อเนื่อง สถานที่ โรงเรียนเก่าของชาติชาคริต์ “งานเลี้ยงรุ่นรำลึกความหลังของโรงเรียนผมคืนนี้” (หน้า 32) (ขณะและชาติชาคริต์พบกับร้อยเอกปรัชญารุ่นพี่โรงเรียน ทั้งสามสนทนากัน)

- ไม่บ่งบอกเวลา สถานที่ บ้านของนายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนาฬิกา (ทั้งคู่สนทนากัน) การไม่บ่งบอกเวลาในฉากนี้สามารถคาดเดาได้ว่าจะเป็นเวลาของวันใหม่หลังจากคืนวันงานเลี้ยงรุ่นของชาติชาคริต์แล้ว เพราะชาติชาคริต์ได้รู้เห็นเหตุการณ์ในการสนทนาของท่านพ่อท่านแม่ด้วย โดย

ชาติชาคริตเป็นผู้มองเหตุการณ์อยู่ห่างๆ พอท่านผู้หญิงนงนิจภัชต์ทอดมาถึงตัวชาติชาคริต เขาจึงแสดงตัวโดยเล่าย้อนอดีต

บทที่ 4 - เวลา ย้อนอดีต (ท่านพ่อท่านแม่ต่างรักเรามากอยากให้ชาติชาคริตแต่งงาน ท่านแม่พาเราๆ มาให้ชาติชาคริตดูตัว) ส่วนใหญ่จะไปในสถานที่ “ภัตตาคารหรรษะดับห้าดาว” (ชาติชาคริตพบเจียตเจิดโฉม จากนั้นเป็นเรื่องราวของชาติชาคริตกับเจียตเจิดโฉม) การย้อนอดีตในช่วงนี้ทำให้ทราบถึงวงจรชีวิตของชาติชาคริตด้วยว่าเป็นภายหลังการเรียนจบระดับอุดมศึกษาแล้ว และเป็นช่วงก่อนที่จะพบกับจอมขวัญ

- เวลา ยังอยู่ในช่วงย้อนอดีต ในคืนหนึ่ง สถานที่ งานแต่งงานของเพื่อนสนิท (ชาติชาคริตพบจอมขวัญ ความสัมพันธ์ของทั้งคู่จึงเริ่มต้นขึ้น)

- เวลา กลับเข้าสู่ปัจจุบัน แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นช่วงเวลาเช้า สาย ปาย หรือเย็น สถานที่ บริษัทของชาติชาคริต (รู้ตัววันมาดลละวาท่าทอและตบหน้าชาติชาคริตเรื่องร้อยเอกปรัชญา ซึ่งในขณะนั้นชาติชาคริตกำลังประชุมอยู่)

บทที่ 5 - เวลา ไม่ระบุ แต่ควรเป็นเหตุการณ์ของวันใหม่ หลังจากจบเหตุการณ์ของรุ่งตะวันแล้ว สถานที่ น่าจะเป็นที่ทำงานของชาติชาคริต (ชาติชาคริตเล่าเรื่อง) เวลา ย้อนอดีต (กล่าวถึงเรื่องลูก นึกถึงเหตุการณ์ที่ขอจอมขวัญแต่งงาน ซึ่งก่อนหน้านี้ชาติชาคริตกับจอมขวัญมีคนรักอยู่ก่อนแล้ว แต่เธอก็บอกเลิกคนรักเดิม)

- เวลา ยังอยู่ในช่วงย้อนอดีต “ในคืนหนึ่ง พระจันทร์เต็มดวง” (หน้า 62) สถานที่ “ริมแม่น้ำสายน้อย” (หน้าเดียวกัน) (จอมขวัญบอกเลิกกับคนรักเก่า)

- เวลา กลับเข้าสู่ปัจจุบัน แต่ก็ไม่ทราบเวลาของวันนี้อย่างแน่ชัดว่าเป็นช่วงเช้า สาย ปาย หรือเย็น สถานที่ น่าจะเป็นที่ทำงานของชาติชาคริต (จอมขวัญโทรศัพท์มาบอกว่านัดหนึ่ง ไม่สบายอยู่โรงพยาบาล จากนั้นชาติชาคริตโทรศัพท์ไปหาร้อยเอกปรัชญาเพื่อนัดเจอกันคืนนี้) เหตุที่ทราบว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในที่ทำงานของชาติชาคริตก็เพราะมีข้อความที่ว่า “ก่อนวางสาย หลอนบอกชื่อโรงพยาบาลและหมายเลขห้องที่นัดหนึ่งพักให้ผมทราบ ผมจดไว้ลวกๆ ทั้งเลขกระดานนั้นไว้ในลิ้นชัก” (หน้า 63) จะเห็นได้ว่าภาพที่ปรากฏต่อผู้อ่านน่าจะเป็นที่โต๊ะทำงานของชาติชาคริตมากกว่าจะเป็นที่บ้าน และช่วงเวลานี้น่าจะเป็นช่วงเวลาทำงานของเขาเพราะเป็นช่วงเวลาทำงานของร้อยเอกปรัชญาด้วยเช่นกัน “ผมกดหมายเลขโทรศัพท์ไปยังหน่วยราชการที่หวานใจผมสังกัดอยู่... พี่ตั้งรับสายพอดี” (หน้าเดียวกัน) แสดงให้เห็นว่าร้อยเอกปรัชญากำลังปฏิบัติงานอยู่ที่ทำงาน ส่วนชาติชาคริตก็คงต้องเป็นเช่นนั้นด้วยเช่นกัน

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง ภาพตัดตอนมาที่จอมขวัญ หลังจากที่เขาโทรหาโทรศัพท์จากสามีแล้ว สถานที่ ไม่ได้บอก อนุมานว่าต้องเป็นที่โรงพยาบาลเพราะเมื่อสักครู่เธอโทรศัพท์บอกชาติชาคริตว่า “นัดหนึ่งตัวร้อนจัด ไม่สบาย อยู่โรงพยาบาล” (หน้า 62) ฉะนั้นเธอต้องอยู่ที่โรงพยาบาลด้วย (จอมขวัญตำหนิชาติชาคริต)

- เวลา ย้อนอดีต (จอมขวัญเล่าถึงตอนที่คบหากับชาติชาคริตใหม่ๆ กล่าวถึงเหตุการณ์การทำอัฐินิบาตกรรมถึงสองครั้งของเธอแต่ไม่สำเร็จเพราะชาติชาคริตมาช่วยไว้ทัน)

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่ชาติชาคริต เวลา กลางคืนของวันเดียวกัน สถานที่ “โรงแรมระดับสี่ดาว ณ ชั้นที่สูงที่สุดของโรงแรม” (หน้า 66) เป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องหลังจากที่ชาติชาคริตได้โทรศัพท์นัดเจอกับร้อยเอกปรัชญาหลังจากวางโทรศัพท์จากจอมขวัญแล้ว (ชาติชาคริตมีความสัมพันธ์ทางเพศกับร้อยเอกปรัชญา ร้อยเอกปรัชญาจัดการกับรุ่งตะวันให้ชาติชาคริตแล้ว และระหว่างการร่วมรักร้อยเอกปรัชญาถูกร้องเรียกชื่อ “ทศ” ทำให้ชาติชาคริตถึงกับตกตะลึงพริ้งเพริด)

บทที่ 6 - เวลา ไม่ระบุ อนุมานว่าต้องเป็นวันใหม่ สถานที่ จะเป็นที่บ้านหรือที่ทำงานของชาตชาคริต์ก็ได้ (ชาตชาคริต์ปรึกษาหารือกับชุมชนเรื่องร้อยเอกปรัชญา แล้วให้ชุมชนช่วยสืบว่าคนชื่อ “ทศ” ที่ร้อยเอกปรัชญาร้องเรียกนั้นเป็นใคร)

- เวลา ไม่ระบุ น่าจะเป็นช่วงเย็นหรือช่วงหัวค่ำของวันเดียวกัน สถานที่ โรงพยาบาล (ชาตชาคริต์มาเยี่ยมลูกชายที่กำลังนอนป่วย ทั้งสองสนทนากัน)

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง ซึ่งต้องเป็นเวลากลางคืนของวันเดียวกัน สถานที่ บาริโอโกโก้ (ชาตชาคริต์พบนายแบบโกปาน)

บทที่ 7 - เวลา ดำเนินต่อเนื่อง ในคืนนั้นเอง สถานที่ ที่ห้องพักของโกปาน (ชาตชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับโกปาน)

- ไม่บ่งบอกเวลา อนุมานว่าควรเป็นอีกวันหนึ่งหลังจากจบเหตุการณ์ของโกปาน แล้ว สถานที่ อนุมานว่าควรเป็นที่บ้านของชาตชาคริต์ (ชาตชาคริต์เล่าถึงกิจวัตรประจำวันของตนว่าวันหนึ่งๆ ทำสิ่งใดบ้าง จากนั้นคิดถึงธนที่จึงโทรศัพท์ไปหา)

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง และน่าจะเป็นช่วงเวลากลางคืน สถานที่ ที่บ้านของธนัท (ชาตชาคริต์ไปหาธนัทและมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกัน)

- ไม่บ่งบอกเวลา น่าจะเป็นวันใหม่หลังจากจบเหตุการณ์ของธนัทแล้ว สถานที่ อนุมานว่าควรเป็นที่ทำงานของชาตชาคริต์ (ชุมชนสืบเรื่อง “ทศ” ให้ชาตชาคริต์ทราบแล้วว่าเป็น “ทศ” คนไหน) ชาตชาคริต์กล่าวว่า “รื้ออดีตผ่านไป ไม่กี่ชั่วโมง นั่งชุมชนก็สามารถสรรหาคำตอบอันเป็นปริศนาอยู่ในใจของผมมาได้อย่างกระจ่างแจ้งแจ่มแจ้ง” (หน้า 96) การกล่าวถึงคำบอกเวลาว่า “ไม่กี่ชั่วโมง” ทำให้ทราบว่าชุมชนใช้เวลาประมาณ 2-3 วัน ถึงสืบรู้เรื่องราวของทศนนท์

บทที่ 8 - เวลาและสถานที่ ดำเนินต่อเนื่อง (ชาตชาคริต์พูดเดี่ยวเล่าแผนการทำลายล้างทศนนท์ และได้ทำการเป็นผลสำเร็จ)

- เวลา อนุมานว่าต้องเป็นช่วงเวลากลางคืนของคืนวันหนึ่ง สถานที่ อนุมานว่าต้องเป็นโรงแรมระดับสี่ดาว ณ ชั้นที่สูงที่สุดของโรงแรม เพราะตัวบทเคยกล่าวไว้ว่า “เรา หมายถึงผมและพีตัง กำลังนอนกอดก่ายกันอยู่บนโรงแรมระดับสี่ดาว ณ ชั้นที่สูงที่สุดของโรงแรม เรานิยมมาใช้ห้องนี้หาความสุขสุดยอเป็นประจำ” (หน้า 66) (ชาตชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับร้อยเอกปรัชญา และเป็นช่วงเวลาหลังจากที่ชาตชาคริต์ทำร้ายกลั่นแกล้งทศนนท์เรียบร้อยแล้ว)

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ ไม่บ่งบอกเวลา ไม่ปรากฏสถานที่ (จอมขวัญปรึกษาชาตชาคริต์ในเรื่องไม่มาดูแลเยี่ยมเยียนลูก)

- ไม่บ่งบอกเวลา สถานที่ บ้านของชาตชาคริต์ โรงจอดรถ (ชาตชาคริต์ขึ้นชมรถสปอร์ตปอร์เช่สีแดงของตนเอง)

- เวลา ย้อนอดีต (ชาตชาคริต์เล่าถึงเหตุการณ์ในช่วง 5 ปีที่อยู่กินกับจอมขวัญ)

บทที่ 9 - เวลา กลับเข้าสู่ปัจจุบัน สถานที่ ห้องรับแขก (สุดที่รักมารอพบชาตชาคริต์อยู่นานแล้ว)

- เวลา ย้อนอดีต (ชาตชาคริต์เล่าถึงเหตุการณ์การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับสุดที่รักเมื่อครั้งสมัยเรียนมหาวิทยาลัย)

- เวลา กลับเข้าสู่ปัจจุบัน (ทั้งคู่สนทนากัน ชาตชาคริต์ปฏิเสธการกลับมาเริ่มความสัมพันธ์กันใหม่ของสุดที่รัก)

- ไม่บ่งบอกเวลา แต่น่าจะเป็นอีกวันหนึ่ง สถานที่ จะเป็นที่บ้านหรือที่ทำงานของชาติชาคริตก็ได้ (ชาติชาคริตเล่าเรื่องสุดที่รักให้ชัชชนะฟัง ชัชชนะแนะนำสถานที่เที่ยวแห่งใหม่ให้ชาติชาคริต)

- ไม่บ่งบอกเวลา ทำให้ไม่ทราบแน่ชัดว่าชาติชาคริตไปสถานที่เที่ยวในวันนั้นเลยหรือไม่หรือไปวันอื่น สถานที่ โรงนวดเกย์ (ชาติชาคริตไปตามคำแนะนำของเพื่อนสนิท)

บทที่ 10 - เวลาและสถานที่ ดำเนินต่อเนื่อง (ชาติชาคริตเลือกเด็กนวดชื่อฐานสิทธิ์ ทั้งคู่สนิทกัน)

- ไม่บ่งบอกเวลาในปัจจุบัน ไม่ปรากฏสถานที่ (ชาติชาคริตเล่าเรื่อง) เวลาย้อนอดีต (กล่าวถึงอาการป่วยของลูกชายที่จอมขวัญโทรศัพท์มารายงานเป็นระยะๆ)

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ ไม่บ่งบอกเวลา สถานที่ โรงพยาบาล (จอมขวัญพูดเดี่ยวกับภรรยาชาติชาคริตและสงสารลูกชายที่นอนป่วย) ถ้าดูจากตัวบทอนุมานได้ว่า เหตุการณ์ที่ชาติชาคริตเล่าเมื่อสักครู่กับเหตุการณ์ที่จอมขวัญเล่าน่าจะเป็นเวลาต่อเนื่องกันและเป็นวันเดียวกัน โดยสังเกตเทคนิคการเล่าเชื่อมโยงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว (ชาติชาคริตเล่า) มาสู่เหตุการณ์ที่กำลังจะเล่าเรื่องต่อ (คือจอมขวัญเล่า) ว่า “คุณผู้ชาย...ได้โปรดอย่าเชื่อคำวิงวอนของเขาเลยนะคะ” (หน้า 135)

- ไม่บ่งบอกเวลา อนุมานว่าน่าจะเป็นวันใหม่ สถานที่ บ้านของนายพลกำเนิด และท่านผู้หญิงนัยิกา (ท่านแม่ว่ากล่าวชาติชาคริตที่ไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว)

บทที่ 11 - ไม่บ่งบอกเวลา อนุมานว่าควรเป็นอีกวันหนึ่ง สถานที่ บ้านของนายพลกำเนิด และท่านผู้หญิงนัยิกา (ข่าวสังคมไฮโซฯ ลงว่าชาติชาคริตหันมาคงคู่กับสุดที่รักหลังจากฟ้องหย่ากับภรรยา ได้ยังไม่แล้วเลิก ท่านผู้หญิงนัยิกาบริภาษชาติชาคริตเรื่องสุดที่รัก จากนั้นสุดที่รักก็ “เริ่มรักผมโดยไม่ยอมให้ผมหันตั้งตัว หล่อนส่งข้อความมาทางโทรสาร” หน้า142-143) ตรงนี้ก็ไม่ทราบแน่ชัดว่าวันที่หนังสือพิมพ์ลงข่าวกับวันที่สุดที่รักส่งข้อความทางโทรสาร จะเป็นวันเดียวกันหรือไม่

- ไม่บ่งบอกเวลา สถานที่ ไม่ชัดเจน อาจเป็นที่บ้านหรือที่ทำงานของชาติชาคริตก็ได้ (ชาติชาคริตเล่าเรื่องราวสุดที่รักให้ชัชชนะฟัง) ก็ไม่ทราบอีกเหมือนกันว่าเป็นวันเดียวกับเหตุการณ์ที่ผ่านมาเมื่อข้างต้นหรือไม่ ถ้าคิดว่าเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องกันในวันเดียวกันก็จะเป็นว่า หนังสือพิมพ์ลงข่าวความสัมพันธ์ของชาติชาคริตกับสุดที่รัก ทำให้ชาติชาคริตถูกท่านแม่และไม่พอใจ → สุดที่รักจู๋จอมชาติชาคริตโดยการส่งโทรสาร → ชาติชาคริตเล่าเรื่องสุดที่รักให้ชัชชนะฟัง หรือทั้งสามเหตุการณ์อาจเกิดขึ้นต่างวันกันก็ได้

- เวลา กลางดึก “ร้อยเอกปรัชญาโทรศัพท์นัดผมออกมากลางดึก” (หน้า146) สถานที่ รถยนต์ส่วนตัวของร้อยเอกปรัชญา (ร้อยเอกปรัชญานัดชาติชาคริตออกมาเพื่อตกลงเรื่องของทั้งสองฝ่ายว่าจะเอาอย่างไร ชาติชาคริตตัดสินใจขอเลิกกับร้อยเอกปรัชญา) เวลากลางดึกนี้ก็ไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นกลางดึกของวันเดียวกันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อจากตอนที่แล้วหรือไม่ กล่าวคือ พอชาติชาคริตพบชัชชนะเพื่อสนิทกันเรื่องสุดที่รักแล้ว → ในกลางดึกของวันเดียวกัน ร้อยเอกปรัชญานัดพบชาติชาคริต หรืออาจจะเป็นกลางดึกของอีกวันหนึ่งก็สามารถเป็นไปได้

บทที่ 12 - เวลา กลางคืน “ทุกค่ำคืน ดิฉันนั่งครุ่นคิดเพียงลำพังในความมืด” (หน้า 156) สถานที่ บ้านของจอมขวัญ เหตุที่ทราบว่าเป็นที่บ้านของจอมขวัญเพราะมีเหตุการณ์บ่งชี้คือ “น้อยหน้อยเดินเข้ามาจับมือดิฉันในความมืด...ดิฉันนั่งโยกเก้าอี้อย่างช้าๆ ทำท่าเหมือนไม่ทุกขร้อนใด ๆ ภายในห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ แคบๆ “ทำไมแม่ไม่เปิดไฟ” น้อยหน้อยถาม พลางเขยิบตัว จะเอื้อมมือไปเปิดสวิทช์ไฟที่ฝาผนังด้าน

หนึ่ง “อย่าเปิดไฟลูก แม่อย่ากอดอย่างนี้” ดิฉันร้องบอกรัวเร็ว” (หน้า157-158) พฤติกรรมการนั่งโยกเก้าอี้ก็ ดี ปิดไฟอยู่คนเดียวก็ดี ลูกสาวเดินเข้ามาในห้องก็ดี และการบ่งบอกถึงสถานที่อย่างชัดเจนคือภายในห้อง สีเหลืองเล็กๆ แคบๆ นั้น ก็แสดงให้เห็นแล้วว่าน่าจะเป็นที่บ้านไม่ใช่โรงพยาบาล

- เวลา ไม่บ่งบอกว่าเป็นเวลาเช้า สาย บ่าย หรือเย็น แต่ต้องเป็นวันใหม่ ของอีกวันหนึ่ง สถานที่ บริษัทของชาติชาคริต์ “ผู้อำนวยการแผนกบุคคล พานุลลากรใหม่ของบริษัทเข้ามา แนะนำให้ผมรู้จัก” (หน้า 159) คือ “คุณจารุพล นักจิตวิทยาบำบัด” (หน้าเดียวกัน) (ชาติชาคริต์สนทนากับ จารุพล)

บทที่ 13 - เวลา ดำเนินต่อเนื่อง สถานที่เดิม ชุมนะเดินสวนกับจารุพลที่ประตูห้อง ทำงานของชาติชาคริต์ (ชุมนะมาหาชาติชาคริต์เพื่อบอกรู้ว่าจัดการเรื่องสุดที่รักให้แล้ว) พอมาถึง เหตุการณ์นี้ทำให้ปริศนาเรื่องสถานที่พบกันระหว่างชาติชาคริต์กับชุมนะเริ่มคลี่คลาย สามารถสรุปได้หรือไม่ ว่า สถานที่ที่บุคคลทั้งสองมักสนทนากันก็คือที่ทำงานของชาติชาคริต์นั่นเอง อันอยู่ในช่วงเวลาทำงานของชาติ ชา- คริต์ด้วย

- เวลา กลางคืน “คืนนั้น ผมนอนฝันร้ายทั้งคืน กว่าจะหลับได้เกือบรุ่งสาง” (หน้า 170) สถานที่ บ้านของชาติชาคริต์ (การใช้คำบอกเวลา คืนนั้น ทั้งคืน และเกือบรุ่งสาง ทำให้เห็น ภาพของเวลาต่อเนื่องอย่างชัดเจนว่าคืนนั้นชาติชาคริต์รู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์เรื่องสุดที่รักที่เกิดขึ้น)

- เวลา เช้าวันต่อมา สถานที่เดิม “หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับ ลงข่าวการถูกลอบ ทำร้ายของสุดที่รักอย่างครึกโครม ผมนั่งอ่านข่าวเหล่านั้นด้วยใจที่เต้นระทึก” (หน้า 170) จากนั้นท่านพ่อจึง เข้ามาสนทนาด้วยและเกิดการขัดแย้งกันเล็กน้อย

- จากนั้นผู้เขียนใช้เทคนิคการย่นย่อมิติเวลาให้ดูว่าเป็นเวลาผ่านไปนานโดย ไม่ต้องให้ผู้อ่านทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันตามลำดับ การใช้วิธีย่นย่อเวลามีผลดีตรงที่ว่าทำให้ เรื่องราวดำเนินไปอย่างรวดเร็วไม่ชักช้า “นับจากเกิดเรื่องร้ายแรงกับสุดที่รัก ชุมนะพยายามหลบหน้าผม แม้แต่โทรศัพท์ก็เจียบหาย เวลาในแต่ละวันสำหรับผมเคลื่อนคล้อยไปอย่างเชื่องช้า” (หน้า 172)

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ เวลา ย้อนอดีต สถานที่ บ้านของชาติชา- คริต์ (จอมขวัญสนทนากับชาติชาคริต์ในเรื่องจะไปดูงานต่างประเทศ)

บทที่ 14 - เวลา ย้อนอดีต ต่อเนื่องจากตอนที่แล้ว สถานที่ เดิม (จอมขวัญกลับจากการ ดูงานจากต่างประเทศก่อนกำหนดและพบชาติชาคริต์กำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเอกบุรุษ)

- ตัดตอนมากล่าวถึงชาติชาคริต์ ไม่บ่งบอกเวลา ไม่ปรากฏสถานที่ (เหตุที่ ไม่ระบุอย่างแน่ชัดเพราะชาติชาคริต์ใช้บทพูดเดียวเล่าถึงคดีสุดที่รัก) จากนั้นในช่วงเวลาคาบเกี่ยวกัน สถานที่ บริษัทของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์สนทนากับจารุพล) พอมาถึงเหตุการณ์นี้สามารถคาดเดาได้ว่า สถานที่ที่ ชาติชาคริต์กำลังเล่าเรื่องเมื่อสักครู่ก็คืออยู่ในบริษัทของเขาเอง แต่เมื่อศึกษาตัวบทอย่างพิถีพิถันจะเห็น ถึงความอึมครึมของสถานที่ เพราะจะว่าไปแล้วจะเล่าที่บริษัทของตนเองก็ได้ หรือจะเล่าขึ้นเฉยๆ ก็ได้ เพราะ เป็นบทบรรยายของผู้เล่าเรื่องจึงไม่ปรากฏมิติแห่งเวลาและสถานที่

บทที่ 15 - เวลา ไม่ระบุ อนุมานว่าต้องเป็นวันใหม่ และควรจะเป็นหลังเวลาเลิกงานของ ชาติชาคริต์แล้ว สถานที่ โรงนวดเกย์ (ชาติชาคริต์เลือกใช้บริการนวดกับฐานสิทธิ์อีกครั้งและได้ซื้อบริการ ออกมาจากโรงนวดเพื่อให้เป็นเพื่อนนำเที่ยว)

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ เวลา คาบเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ชาติชาคริต์ อยู่ในโรงนวดเกย์ สถานที่ โรงพยาบาล (จอมขวัญเล่าเรื่อง) เวลา ย้อนอดีต (เล่าเหตุการณ์ที่จับเท็จได้ว่า สามีเป็นเกย์และขอหย่าขาด เป็นการเล่าต่อจากเหตุการณ์ที่ทิ้งค้างไว้ในบทที่ 14)

- เวลา กลับเข้าสู่ปัจจุบัน (เด็กหญิงขวัญนารีมาเรียกจอมขวัญ เนื่องจากเด็กชายจอมชาติหิวน้ำ ทำให้จอมขวัญตื่นจากภวังค์)

บทที่ 16 - ตัดตอนมาที่ชาติชาคริต์ เวลา ต่อเนื่องจากเหตุการณ์ของชาติชาคริต์กับฐานสิทธิ์ในข้างต้น และต้องเป็นช่วงหัวค่ำถึงช่วงดึก สถานที่ ชวนาเกย์ (ฐานสิทธิ์พาชาติชาคริต์มาเที่ยวในสถานที่แห่งนี้ ชาติชาคริต์พบกับสงคราม)

บทที่ 17 - เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ ไม่บ่งบอกเวลา สถานที่ โรงพยาบาล (จอมขวัญเล่าอาการป่วยของเด็กชายจอมชาติ จากนั้นสนทนากับนายแพทย์วิศาล)

จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ในช่วงบทที่ 15-17 เป็นช่วงเวลาของเหตุการณ์สลับไปสลับมาระหว่างชาติชาคริต์กับจอมขวัญตลอด ทำให้เหมือนดูละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ซึ่งดำเนินเรื่องอย่างน่าสนใจ

บทที่ 18 - เวลา เช้าวันนี้ บ่งบอกถึงการเริ่มต้นของวันใหม่ สถานที่ บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์เล่าถึงคดีสุดท้ายที่รักและนึกถึงขณะ)

- เวลา น่าจะเป็นวันเดียวกัน สถานที่ ชวนาเกย์ (ชาติชาคริต์พบณารัน)

บทที่ 19 - เวลาและสถานที่ ดำเนินต่อเนื่อง (ชาติชาคริต์พบจรรุพลและทราบความจริงว่าจรรุพลเป็นเกย์ ทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกัน)

- เวลา เช้าวันนี้ บ่งบอกว่าเป็นวันรุ่งขึ้นของอีกวันหนึ่ง สถานที่ บ้านของนายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนัยิกา (ท่านผู้หญิงนัยิกาให้ชาติชาคริต์รื้อพบสันติภาพและเจียตเจดโถม จากนั้นสันติภาพ พรณปพร และเจียตเจดโถม เดินทางมาถึงบ้านเพื่อบอกว่าสันติภาพและพรณปพรจะแต่งงานกัน ส่วนเจียตเจดโถมกล่าวกับชาติชาคริต์ว่าแต่งงานมีสามีแล้ว)

บทที่ 20 - เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ ไม่บ่งบอกเวลาในปัจจุบัน อาจจะเป็นวันเดียวกับเหตุการณ์ในข้างต้นหรือคนละวันเวลากันก็ได้ สถานที่ โรงพยาบาล (จอมขวัญเล่าเรื่อง) เวลา ย้อนสู่อดีต (กล่าวถึงเหตุการณ์ที่โทรศัพท์ไปหาชาติชาคริต์เพื่อบอกเล่าอาการของเด็กชายจอมชาติ)

- เวลา กลับเข้าสู่ปัจจุบัน (จอมขวัญ เด็กชายจอมชาติ และเด็กหญิงขวัญนารีสนทนากัน)

- เวลา ย้อนอดีต ช่วงเวลาเย็นของวันหนึ่ง “และเมื่อนึกถึงคำพูดของหมอวิศาลเมื่อเย็นวาน ดิฉันรู้สึกสับสนยิ่ง” (หน้า 269) (จอมขวัญนึกถึงเหตุการณ์ที่สนทนากับนายแพทย์วิศาล เรื่องอาการป่วยของเด็กชายจอมชาติ)

- ยามบ่ายของวันหนึ่ง “ในเวลาบ่ายผมเริ่มหงุดหงิดไม่สามารถประกอบการงานอย่างปกติสุขได้อีกต่อไป” (หน้า 270) สถานที่ บริษัทของชาติชาคริต์ โดยสังเกตจากบริบทที่ว่า “ผมคิดจะเอยปากชักชวนจรรุพล เพื่อเกาะเกี่ยวติดตามเป็นสหายรู้ใจ แต่เขากลับหลบหน้าผม” (หน้าเดียวกัน) และข้อความข้างต้นได้กล่าวไว้ว่า “ไม่สามารถประกอบการงาน” แสดงว่าเหตุการณ์นี้ควรเป็นที่บริษัทของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์ใช้บทพูดเดี่ยวบรรยายถึงพฤติกรรมและอารมณ์ความรู้สึกของตน)

- เวลาและสถานที่ ดำเนินต่อเนื่อง (ชาติชาคริต์โทรศัพท์หาณารัน ทราบว่าณารันเสียชีวิตแล้ว)

บทที่ 21 - ไม่บ่งบอกเวลา อาจจะเป็นวันเดียวกับที่ชาติชาคริต์โทรศัพท์ไปหาณารัน หรือเป็นคนละวันกันก็ได้ สถานที่ ไม่ระบุ อนุมานว่าเป็นที่บริษัทของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์สนทนากับสายข่าว เรื่องการเสียชีวิตของณารัน)

- เวลา ไม่บ่งบอก อนุมานว่าควรเป็นคำคืนหนึ่ง สถานที่ ไม่ระบุ แต่น่าจะเป็นโรงแรมระดับห้าดาว เป็นการใช้นาถ “งานเลี้ยงยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งปีที่ใครต่อใครหลายคนรอคอยคงหนีไม่พ้น

งานมงคลสมรสของพี่ต๋ากับน้องพร...” (หน้า 279) (ชาติชาคริต์ไปร่วมงานมงคลสมรสของสันติภาพกับพรรณปพร พบร้อยเอกปรัชญาควงคู่มากับเตนพงษ์คนรักใหม่ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการนครน้ำหวาน จากนั้นพบเจียดเจิดโฉม เธอพาไปแนะนำให้อู้จ๊กกับสามี)

บทที่ 22 - เวลาและสถานที่ ดำเนินต่อเนื่องจากบทที่แล้ว (ชาติชาคริต์พบสามีของเจียดเจิดโฉมซึ่งก็คือสงคราม สจ๊วตหนุ่มรูปงามที่เคยพบกันในขาวน้ำเกย์ครั้งหนึ่ง ทั้งสามคนสนทนากัน)

บทที่ 23 - เวลา ดำเนินต่อเนื่อง “สงครามและผมปลื้มกับตัวจากงานมงคลสมรสของพี่ต๋าก่อนงานเล็ก” (หน้า 297) สถานที่ คลับชั้นสูง (ชาติชาคริต์สนทนากับสงคราม)

- ไม่บ่งบอกเวลา ไม่ปรากฏสถานที่ (ชาติชาคริต์พูดเดี่ยวบรรยายพฤติกรรมของตัวเอง) ในตอนนี้อยู่เขียนใช้เทคนิคการเล่าย่อ กล่าวคือ ชาติชาคริต์เล่าเรื่องราวที่ติดตามน้ำพิเศษจนมีอาจถอนตัว ได้บ่งบอกถึงการปฏิบัติซ้ำๆ ของชีวิตในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เหตุการณ์ในขาวน้ำเกย์จะต้องเกิดขึ้นหลายครั้ง แต่ผู้เขียนเล่าเพียงครั้งเดียว เพื่อเป็นการย่นย่อเวลาไม่ให้เรื่องยืดเยื้อจึงใช้การบรรยายเพียงแค่หนึ่งหน้ากระดาษ ผู้อ่านใช้เวลาอ่านสั้นแต่จะทราบวาระเวลาในเรื่องค่อนข้างยาวนานที่ชาติชาคริต์ปฏิบัติตัวอย่างนี้

- เวลา อนุมานว่าเป็นเหตุการณ์ของวันใหม่ สถานที่ ร้านอาหารแห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์นัดพบเตนพงษ์ เพราะสนใจในโครงการนครน้ำหวาน)

- เวลา อาจเป็นช่วงเหตุการณ์ต่อเนื่อง หรือเป็นคนละวันกันก็สามารถคิดได้ สถานที่ บ้านของท่านพ่อท่านแม่ (ท่านผู้หญิงนัยากกับนายพลกำเนิดทราบว่ชาติชาคริต์เป็นเกย์) ชาติชาคริต์อยู่ในเหตุการณ์นี้ด้วยโดยการ “แอบมองภาพนั้นตรงช่องประตูที่เปิดอ้าทิ้งไว้” (หน้า 306)

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง สถานที่ บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์ใช้บทพูดเดี่ยวในใจบรรยายความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น)

บทที่ 24 - เวลา ไม่บ่งบอก อนุมานว่าต้องเป็นวันรุ่งขึ้น สถานที่ สถานบำบัดสภาพจิต (ชาติชาคริต์ไปพบจิตแพทย์)

- เวลา ผู้เขียนใช้เทคนิคการย่นย่อเวลา (กล่าวถึงการดำเนินชีวิตของชาติชาคริต์หลังจากที่ได้รับการรักษาจากสถานบำบัดจิต) สถานที่ อนุมานว่าเป็นที่บ้านของชาติชาคริต์

- เวลา สามทุ่มถึงห้าทุ่ม “ผมลืมตาโผล่ในความมืดมาตั้งแต่เวลาสามทุ่มจนบัดนี้ล่วงมาถึงห้าทุ่มตรง” (หน้า 320) สถานที่ บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์พูดเดี่ยวเล่าเรื่องโดยใช้เทคนิคการย่นย่อเวลา โดยกลับเข้าไปใช้ชีวิตที่ยาวเตรในยามคำคืนอย่างเดิมอีกครั้ง)

- เวลา คืนวันหนึ่ง สถานที่ บาร์แห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์เข้าไปสนทนากับเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่ง)

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง “เด็กผู้นั้นรีบฉุดแขนลากผมเดินออกจากบาร์แห่งนั้นทันที” (หน้า 322) สถานที่ พื้นที่แห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนนั้น ก่อนจากกันเด็กหนุ่มมอบยาเสพติดชนิดหนึ่งให้ชาติชาคริต์ลิ้มลองเมื่อยามคิดถึงเขา ชาติชาคริต์ปฏิบัติตาม ด้วยฤทธิ์ยาทำให้เขาเผลอหลับไป)

บทที่ 25 - เวลาและสถานที่ ไม่บ่งบอกอย่างชัดเจน อนุมานว่าเป็นที่บ้านของชาติชาคริต์ (ขณะมาเรียกชาติชาคริต์ เมื่อฟื้นคืนสติ ทั้งสองสนทนากัน ขณะผ่าตัดแปลงเพศแล้ว) การตัดฉากจากเหตุการณ์ที่แล้วมาถึงเหตุการณ์นี้น่าสนใจ ผู้เขียนใช้เทคนิคภาพยนตร์มาสานต่อสองเหตุการณ์นี้ได้อย่างแยบยล กล่าวคือ เป็นคนละเวลาและสถานที่กับเหตุการณ์ที่ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหนุ่มหน้าตา

ดีที่พื้นหญ้า แต่นำมาต่อกันและดูเป็นจริงได้ การเสพยาจึงเหมือนหมกมุ่นในเรื่องที่ผ่านมา แล้วตื่นขึ้นพบกับ
ซุซanne เพื่อนเก่าที่หายไปนาน

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ เวลา ไม่ระบุ สถานที่ โรงพยาบาล (จอมขวัญหลับฝัน เด็กหญิงขวัญนารีร้องเรียกจอมขวัญ นายแพทย์วิศาลเข้ามาตรวจอาการไข้เด็กชายจอมชาติ จากนั้นนายแพทย์วิศาลสนทนากับจอมขวัญ)

บทที่ 26 - เหตุการณ์ตัดตอนมาที่ชาติชาคริต์ เวลา ไม่ปรากฏ สถานที่ บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์พูดเดี่ยวเล่าพฤติกรรมของตนเอง จากนั้นสนทนากับท่านผู้หญิงนัยิกา)

- เวลา ในคำคืนหนึ่ง สถานที่ จากบ้านชาติชาคริต์ถึงถนนสายอเวจี (ชาติชาคริต์ออกท่องราตรี จากนั้นพบวัยรุ่นหน้าตานายแบบคนหนึ่งไนบาร์)

- เวลา อนุมานว่าต้องเป็นวันใหม่ สถานที่ อนุมานว่าต้องเป็นที่บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์หาเพื่อนใหม่จากนิตยสารเกย์ คนหนึ่งที่สนใจคือ “กุก” จึงโทรศัพท์ไปหาแล้วนัดพบกัน แต่ชาติชาคริต์มีแผนการไม่ไปตามนัด)

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง สถานที่ นัดพบ (กุกมารอชาติชาคริต์) ตีตรงข้ามกับสถานที่นัด (ชาติชาคริต์ใช้กล้องส่องทางไกลแอบดู “กุก”)

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง เย็นวันนั้น สถานที่ บ้านของชาติชาคริต์ (กุกโทรศัพท์หาชาติชาคริต์หลายครั้ง แต่เขาไม่รับสาย)

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง ในคืนนั้น สถานที่ เดิม (“ก่อนนอนผมไม่ลืมยกหูออกอย่างเลือดเย็น” หน้า 347)

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ ไม่บ่งบอกเวลา ไม่ปรากฏสถานที่ (บทพูดเดี่ยวของจอมขวัญบรรยายชาติชาคริต์)

- เหตุการณ์ตัดกลับไปที่ชาติชาคริต์ เวลา ต่อเนื่องจากจอมขวัญ สถานที่ บ้านของนายพลกำเניתและท่านผู้หญิงนัยิกา (ท่านผู้หญิงนัยิกาสนทนากับชาติชาคริต์เรื่องสันติภาพและพรรณปพรจัดตั้งชมรมเพื่อนวันเสาร์)

บทที่ 27 - เวลา เช้าวันนี้ บ่งบอกความเป็นวันใหม่ของอีกวันหนึ่ง สถานที่ บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์พูดเดี่ยวเล่าพฤติกรรมของตนเอง และทราบข่าวทางโทรทัศน์ว่านครน้ำหวานถูกลอบวางระเบิด)

- เวลา ดำเนินต่อเนื่อง สถานที่ สำนักงานขายโครงการนครน้ำหวาน (ชาติชาคริต์เดินทางไปหาเด่นพงษ์ ณ ห้องกรรมการผู้จัดการ ทั้งสองสนทนากัน)

- เวลา อนุมานว่าเป็นวันใหม่ สถานที่ ชมรมเพื่อนวันเสาร์ (ชาติชาคริต์ไปเยี่ยมเยียนสันติภาพและพรรณปพร)

- เวลา กลางคืนของวันเดียวกัน สถานที่ โรงแรมม่านรูดแห่งหนึ่ง (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับ “เด็กหนุ่มวัยขบเผาะสองคนที่เพิ่งรู้จักกันเมื่อสองวันก่อนที่ชาวนา” หน้า 362)

บทที่ 28 - เวลา อนุมานว่าเป็นวันใหม่ ไม่ปรากฏสถานที่ (ชาติชาคริต์ใช้บทพูดเดี่ยวเล่าผลพิจารณาดีในการฟอกหยากับจอมขวัญ)

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ ไม่บ่งบอกเวลา แต่ควรเป็นเวลาคาบเกี่ยวกับชาติชาคริต์เล่าเรื่องเมื่อสักครู่ (จอมขวัญพูดเดี่ยวบรรยายพฤติกรรมของตนเอง) ต่อมาบ่งบอกเวลาว่า “ดิฉันนอนหลับอย่างสงบ” (หน้า 365) ซึ่งภาพที่ให้น่าจะเป็น “เวลากลางคืน” (จอมขวัญฝันถึงเทพธิดาองค์น้อย

เด็กหญิงขวัญนารีร้องเรียกจึงตื่นจากความฝัน เด็กหญิงขวัญนารีเข้ามาบอกว่า “แม่ขา จู่ๆ น่องพื่นขึ้นมาเอง” (หน้า 368) ทำความปลอบปลื้มใจให้แก่เธอยิ่งนัก)

- เหตุการณ์ตัดตอนมาที่ชาติชาคริต์ ไม่บ่งบอกเวลา แต่น่าจะเป็นวันรุ่งขึ้น ต่อเนื่องจากเหตุการณ์เมื่อสักครู่ สถานที่ ไม่ปรากฏชัดเจน (ชาติชาคริต์บรรยายเรื่องของตนเอง จากนั้นเล่าถึงเตนพงษ์ได้กระทำอุบัติเหตุกรรม เงินก้อนใหญ่ที่คิดจะสร้างบ้านในนครน้ำหวานจึงไม่ได้รับคืน)

- เวลา “ต่อมา” (หน้า 371) อาจจะเป็นวันใหม่หรือเป็นเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องจากเหตุการณ์ที่แล้วก็ได้ เป็นช่วงเวลากลางวัน เพราะ “ขณะร้องโอตครวญครางพิโอดพิโอยเมื่อพื่นตื่นจากนอน กลางวัน” (หน้า 372) สถานที่ โรงพยาบาล (ชาติชาคริต์ไปเยี่ยมขณะที่ต้องผ่าตัดเอาสิ่งแปลกปลอมออกจากร่างกายที่ทำให้ให้หมดสิ้นเพราะอวัยวะเกิดการอักเสบอย่างรุนแรง)

- ไม่บ่งบอกเวลา ไม่ปรากฏสถานที่ (ชาติชาคริต์พูดเดี่ยวเล่าเรื่องของตนเอง)
- เวลา กลางคืน “ผมท่องราตรีตามกิจวัตรเดิม” (หน้า 374) และเลือก “ซื้อเด็กหนุ่มหน้าตาดีมานอนค้างเรือนหลังม่วง” (หน้าเดียวกัน) สถานที่ บ้านของชาติชาคริต์ (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหนุ่มหน้าตาดีที่ซื้อบริการมา แล้วชาติชาคริต์ขับไล่เด็กออกไปจากบ้านไป)

บทที่ 29 - เหตุการณ์ตัดตอนมาที่จอมขวัญ เวลา ควรเป็นอีกวันหนึ่งหลังจากที่เหตุการณ์ที่แล้วจบสิ้นลงแล้ว สถานที่ โรงพยาบาล (จอมขวัญสนทนากับนายแพทย์วิศาลเรื่องของเด็กชายจอมชาติ)

- ไม่บ่งบอกเวลา สถานที่ ควรเป็นที่บ้านของจอมขวัญ (จอมขวัญเล่าพฤติกรรมของเด็กหญิงขวัญนารี จากนั้นสองแม่ลูกสนทนากัน)

- ตัดตอนมาที่ชาติชาคริต์ ไม่บ่งบอกเวลา อาจเป็นวันเวลาเดียวกันหรือต่างวันกับเหตุการณ์ข้างต้นก็ได้ สถานที่ โรงพยาบาล (ชาติชาคริต์ไปแสดงความยินดีกับสันติภาพและพรรณปพรในการคลอดบุตรชายคนแรก ชาติชาคริต์และสันติภาพสนทนากัน)

- เวลา กลางคืน “ผมแต่งตัวรวดเร็วเพื่อออกท่องราตรีอีกครั้ง” (หน้า 387) จะเป็นช่วงเวลาต่อเนื่องกับเหตุการณ์ที่ชาติชาคริต์ไปเยี่ยมพรรณปพรหรือเป็นคนละวันก็ได้ สถานที่ “บนรถราคาแพงลิ่ว” (หน้า 388) (ชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหนุ่มหน้าตาดีสองคน จากนั้นชาติชาคริต์ถูกฆาตกรรมโดยกลุ่มเด็กขายบริการทางเพศ)

บทที่ 30 - เวลา ไม่ระบุ อนุมานว่าควรเป็นช่วงเวลาเย็นถึงหัวค่ำ สถานที่ วัดแห่งหนึ่ง ณ ศาลาตั้งศพชาติชาคริต์ (จอมขวัญเป็นผู้เล่าบรรยายเหตุการณ์ โดยพาลูกๆ มางานสวดอภิธรรมศพ จากนั้นสนทนากับท่านผู้ใหญ่นายิกาและนายพลกำเนิด)

- ช่วงเวลาและสถานที่ยังดำเนินต่อเนื่อง (ภาพเหตุการณ์ตัดมาที่ชาติชาคริต์ในฐานะเป็นดวงวิญญาณกลับมาเล่าเรื่องต่อ)

- เวลาและสถานที่กลับไปสู่ “ช่วงกลางคืน” ใน “ผับเหล้าชื่อดัง” ของวันที่ปรากฏในตอนเปิดเรื่อง

มิติเวลาใน “ซากดอกไม้” มีทั้งการบ่งบอกเวลาและไม่บ่งบอกเวลา การบ่งบอกเวลา คือการระบุว่าเป็นวันใด เวลาไหน โดยมีคำบอกเวลาบอกไว้ เช่น เช้าวันนี้ ในคืนนั้น ไม่กี่ชั่วโมง เวลาห้าปี ทุกคำคืบ ฯลฯ ถึงแม้จะมีคำบอกเวลาแต่ก็ไม่ทำให้การลำดับเวลาในเรื่องชัดเจนมากนัก ส่วนการไม่บ่งบอกเวลา บางเหตุการณ์ทำให้การลำดับเวลาสับสน ไม่สามารถทราบอย่างแน่ชัดว่าจากเหตุการณ์หนึ่งสู่อีกเหตุการณ์หนึ่ง เวลาต่อเนื่องหรือคาบเกี่ยวกันหรือไม่ แต่ผู้อ่านสามารถอนุมานเองได้ตามจินตนาการของตนเองอย่างเป็นอิสระ การที่ผู้เขียนไม่ได้บ่งบอกเวลาอย่างเฉพาะเจาะจงนั้น มิได้หมายความว่าผู้เขียนจะละเลยเวลาในเรื่อง

เพราะผู้เขียนไม่จำเป็นต้องบอกเวลาในทุกเหตุการณ์ ผู้อ่านสามารถเรียงลำดับเวลาในเรื่องได้เองว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อนหลังจึงเรียงลำดับเวลาในเรื่องและติดตามเรื่องได้ไม่ยาก

มิติเวลาภายในตัวบทนี้ ปัญหาอยู่ที่ว่าผู้เขียนใช้เวลาเหมาะสมกับเนื้อเรื่องแต่ละตอนหรือไม่ จากที่กล่าวไว้แล้วว่า เวลาในเรื่องมีทั้งบ่งบอกเวลาและไม่บ่งบอกเวลาอย่างชัดเจน การที่ไม่บ่งบอกเวลานั้น บางเหตุการณ์ก็สามารถคาดเดาจากบริบทได้ อย่างเช่น ตอนที่รุ่งตะวันมาอลงวาตชาติซาคริต์ถึงบริษัทในเรื่อง ร้อยเอกปรัชญา ขณะที่ซาตติซาคริต์กำลังประชุมอยู่นั้น เหตุการณ์นี้ก็เผลอทราบแน่ชัดว่าเป็นเวลาไหน เข้า สายบ่าย หรือเย็น แต่ผู้อ่านรับรู้ว่าเป็นเวลาที่ซาตติซาคริต์กำลังประชุมอยู่ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่รุ่งตะวันมาอลงวาตชาติซาคริต์ในตอนนั้น เพราะผู้เขียนต้องการให้เกิดความระทึกตื่นเต้น เห็นความขัดแย้งของสองฝ่าย เพื่อเป็นการเปิดโปงความเป็นเกลี้ยและฉีกหน้าซาตติซาคริต์ต่อธารกำนัลในบริษัท หรือตอนที่สมเหตุสมผลเด่นชัดคงจะเป็นตอนที่ซาตติซาคริต์ไปเที่ยวตามสถานบริการของเกย์โดยเฉพาะ ย่อมให้ภาพแก่ผู้อ่านได้ประจักษ์ว่า น่าจะต้องเป็นเวลาล่วงจากเลิกงานของซาตติซาคริต์ และเป็นช่วงหัวค่ำ หรือเป็นช่วงเวลากลางคืน (เวลาค่ำ) ซึ่งแต่ละตอนที่ซาตติซาคริต์พาผู้อ่านไปเที่ยวด้วยนั้น เวลาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในท้องเรื่องทั้งสิ้น เพราะการไปสถานบันเทิงเรีงรมย์เหล่านี้ซาตติซาคริต์ย่อมไม่ไปเวลากลางวันเป็นแน่ เพราะยังไม่เปิดให้บริการ ภาพที่ปรากฏตามมโนนึกของผู้อ่านจึงให้ภาพเวลากลางคืนตามอัตโนมัตินั้นตามความเป็นจริงตามไปด้วย ดังนั้นแม้บางเหตุการณ์ไม่ได้ระบุเวลาในนวนิยายอย่างเจาะจง แต่ผู้อ่านสามารถคาดเดาและนึกภาพตามไปได้ไม่ยากว่าซาตติซาคริต์ไปเที่ยวสถานที่เหล่านั้นเวลาใดบ้าง

นอกจากนี้ ยังมีการใช้เทคนิคแบบการเล่าย่อ (Summary) คือเล่าเหตุการณ์ภายในย่อหน้าเดียวเพื่อทำให้เรื่องเดินเร็วขึ้น ลักษณะเช่นนี้ก็คือเวลาที่เกิดขึ้นในเรื่องอาจเป็นระยะเวลาอันยาวนาน แต่ผู้อ่านใช้เวลาอ่านเพียงไม่กี่นาที เท่ากับเวลาที่เล่าในเรื่องกับเวลาที่อ่านต่างกันมาก และยังมีการใช้ความถี่ คือ จำนวนครั้งของการเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น กล่าวคือ เหตุการณ์ในเรื่องเกิดหลายครั้งแต่เล่าเพียงครั้งเดียว เพื่อต้องการย่นย่อระยะเวลา อย่างเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

‘ชวานาพิเศษ’ เปรียบเสมือนยาเสพติดประจำกายของผม ผมติดมันจนมึนงงจนตัวได้อีกเลย ฤทธิ์ของมันแผ่ซ่านในกระแสโลหิตของผมทั่วทุกส่วน ผมแะเวียนไปเยิ้มเยื่อนราวกับมันเป็นลมหายใจของชีวิตที่ผมมิอาจขาด ผมเสพ ‘หนุ่ม’ อย่างที่นักระหาย ผมใคร่ลิ้มลอง ‘กลิ่นกาย’ ชายหนุ่มไม่ซ้ำหน้า ผมอ่อนแอเกินกว่าจะหักห้ามใจตัวเองได้อีกต่อไป

ผมเริ่มรู้จักคนมากหน้าหลายตาในสถานที่แห่งนั้น ความกระดากอายเริ่มจางจาก ผมกล้ามากขึ้น หน้าตาหล่อเหลาของผมดึงดูดให้ ‘เหยื่อ’ หน้าใหม่ หลงเดินเข้ามาติดกับมากขึ้น ผมมีแต่ทางได้ ไม่มีทางเสีย ในห้องมืด คือสถานที่ก่อเกิดการละเล่นอันสนุกลิกล้ำ ชวนเร้าใจนัก ผมเคยใช้ถุงยางในการเสพสม แต่ความเมามัน ทำให้ผม ‘ละ’ เครื่องมือสำคัญชิ้นนั้นเสีย ผมค้นพบรสชาติใหม่ มันช่างเคลิบเคลิ้มชวนหลงใหล ผมกล้าลืมไม่เห็นหนทางถอนตัว

(ซากดอไม้. 2540 : 300)

จากข้อความที่ว่า “ผมแะเวียนไปเยิ้มเยื่อนราวกับมันเป็นลมหายใจของชีวิตที่ผมมิอาจขาด” ทำให้เห็นการใช้ความถี่ว่าเป็นการปฏิบัติซ้ำๆ ในเรื่องที่เล่าซึ่งดูเป็นเวลานาน แต่เวลาของผู้อ่านใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีก็ทราบเรื่อง และเหตุการณ์ในตอนนั้นก็เป็นการเล่าแบบย่นย่อเวลาด้วย เพื่อให้เรื่องดำเนินไปอย่างรวดเร็วไม่ต้องเล่าซ้ำ กล่าวคือ ซาตติซาคริต์เล่าถึงพฤติกรรมของตนว่าติดชวานาพิเศษเป็นอย่างมาก และมีความประพฤติดังไรในสถานที่นี้ ซึ่งทำให้เห็นว่า การไปเที่ยวชวานาพิเศษกลายเป็นกิจวัตรของซาตติซาคริต์ไปแล้ว

“เวลาของเรื่องแต่ง” นี้ได้สอดคล้องกับกลวิธีการเล่าเรื่องและการดำเนินเรื่อง อันเป็นช่วงเวลาชีวิตของซาตติซาคริต์ตั้งแต่เกิดถึงตายนั่นเอง กล่าวคือ เวลาของเหตุการณ์ในเรื่องเริ่มตั้งแต่ซาตติซาคริต์ (สามีเกย์)

ได้แยกทางกับจอมขวัญ (ภรรยา) แล้ว และอยู่ในช่วงการฟ้องร้องดำเนินคดีจากกระบวนการยุติธรรม จากนั้นชาติชาคริต์จึงค้นหาตัวตนที่แท้จริงโดยเข้าสู่โลกของเกย์อย่างเต็มตัว ทำให้ชาติชาคริต์ค้นพบสิ่งแปลกใหม่มากมายอันเป็นสิ่งที่น่าทึ่งและน่าตื่นตะลึงในชีวิต จากนั้นเรื่องดำเนินเข้มข้นเรื่อยมา จนกระทั่งชาติชาคริต์จบชีวิตลง และในระยะเวลาที่เรื่องดำเนินอยู่นั้น ผู้เล่าเรื่องคือชาติชาคริต์และจอมขวัญต่างก็เล่าเหตุการณ์ย้อนอดีตเป็นระยะๆ ตั้งแต่กำเนิดจนถึงช่วงหย่าขาดจากกันเมื่อจอมขวัญทราบความจริงว่าชาติชาคริต์เป็นเกย์ ถ้าเรียงลำดับเวลาในเรื่องเสียใหม่ ก็เป็นช่วงเวลาชีวิตของชาติชาคริต์ตั้งแต่เกิดถึงตาย แต่ถ้าให้อนุมานจากกล่าวได้ว่าเวลาชีวิตของชาติชาคริต์น่าจะมียุอายุประมาณสามสิบเศษๆ เพราะตั้งแต่กำเนิดจนถึงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แพทยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยของรัฐชื่อดัง อายุน่าจะล่วงไปถึงประมาณ 23-24 ปี จากนั้นก็ทำงานในบริษัทของตนเอง พร้อมกันนั้นก็เที่ยวสนุกสนานเฮฮาไปกับเพื่อนฝูง นานวันเข้า ท่านผู้หญิงนัยิกาและนายพลกำเนิดเห็นชาติชาคริต์ยังไม่มีคู่ครองเป็นตัวตนจึงรุมเร้าให้แต่งงานมีครอบครัวเป็นฝั่งเป็นฝา โดยท่านผู้หญิงนัยิกาคอยแสวงหาผู้หญิงที่มีคุณสมบัติดีพร้อมมาให้ชาติชาคริต์นัดดูตัวเสมอ แต่แล้ววันหนึ่งเขาก็ได้พบกับจอมขวัญ และไม่นานก็ตกลงปลงใจแต่งงานกัน อยู่กินกันเพียง 5 ปี ก็เกิดการหย่าร้าง หลังจากนั้นชาติชาคริต์ก็มีแนวทางดำเนินชีวิตอย่างเป็นอิสระ และช่วงเวลานี้ก็หมดไปกับการปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศตามสถานที่ให้บริการแก่ชาวเกย์โดยเฉพาะ จนกระทั่งถูกฆาตกรรมและจบชีวิตลงสรุปช่วงชีวิตของชาติชาคริต์ซึ่งเป็นเวลาของเรื่องแต่งเรื่องนี้ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องแล้ว น่าจะมีอายุประมาณ 35 - 40 ปี ส่วนช่วงเวลาของจอมขวัญได้คาบเกี่ยวยาวนานต่อเนื่องไปกับช่วงเวลาของชาติชาคริต์ แต่ทั้งชาติชาคริต์และจอมขวัญต่างก็มีเส้นทางดำเนินชีวิตไปตามวิถีทางของตนเอง

7.1.2 เวลาของการเล่าเรื่อง หมายถึง ช่วงเวลาที่ใช้ในการเล่าเรื่อง ซึ่งนักเขียนอาจใช้เวลาในการเล่าเรื่องแตกต่างกัน และเวลาของเรื่องกับเวลาของการเล่าเรื่องไม่จำเป็นหรือไม่อาจสอดคล้องกันได้ เช่น วิกเตอร์ ฮูโก ใช้เวลาเขียนเรื่อง “เหยื่ออธรรม” ถึง 14 ปี โดยเริ่มในค.ศ.1826 เสร็จสมบูรณ์ในค.ศ.1876 แต่เวลาในเรื่องกลับยาวนานถึง 20 ปี คือมีเรื่องราวดำเนินตั้งแต่ ค.ศ.1815-1835 ถึงแม้ว่าเรื่องจะเริ่มต้นในปี ค.ศ. 1815 เมื่อ “ฌึงวัลฌึง” ตัวละครสำคัญของเรื่องออกจากคุก แต่ก็เป็นเวลาหลังจากที่เขาเข้าไปอยู่ในคุกแล้วถึง 19 ปี โทษฐานขโมยขนมปังไปให้น้องสาวเลี้ยงลูก ทั้งๆ ที่ในตอนแรกเขาถูกตัดสินให้จำคุกเพียงสี่ปี แต่ที่ต้องมีโทษอีกนานหลายปีเช่นนั้นก็เพราะมีโทษเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากการพยายามหลบหนี เป็นต้น (เถกิงพันธุ์เถกิงอมร. 2541 : 829)

เรื่อง “ซากดอกไม้” วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ ใช้เวลาเขียนเรื่องถึง 2 ปี โดยเริ่มเขียนตั้งแต่ปีพ.ศ. 2538 เสร็จสมบูรณ์ในพ.ศ. 2539 แต่เวลาของการเล่าเรื่องอนุมานว่าน่าจะประมาณ 1 ปีกว่าๆ เพราะชาติชาคริต์เริ่มเล่าเรื่องหลังจากแยกทางชีวิตกับจอมขวัญแล้ว จากนั้นชาติชาคริต์และจอมขวัญก็เล่าเรื่องราวชีวิตของตนเองตามทัศนะของตน แสดงวิวาทะต่อกัน ซึ่งมีทั้งการเล่าย้อนอดีตตั้งแต่กำเนิด จนกระทั่งมาพบรักอยู่กิน และหย่าร้างกัน และเล่าเหตุการณ์ชีวิตปัจจุบันดำเนินขนานกันไปด้วย ซึ่งต่างฝ่ายต่างมีวิถีทางของตนเอง ชาติชาคริต์เข้าสู่โลกของเกย์ ประสบพบพบบุคคลอ้างอิงอื่นๆ มากมาย ส่วนจอมขวัญจมอยู่กับความทุกข์ระทมเรื่องลูกชายป่วย และช่วงที่แยกห่างกันนี้เป็นระยะเวลาการฟ้องร้องดำเนินคดีหย่าร้างตามกฎหมาย จนกระทั่งชาติชาคริต์จบชีวิตลง สรุปแล้วชีวิตของชาติชาคริต์และจอมขวัญหลังจากการหย่าร้างนี้ ได้เล่าเรื่องราวของตนที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบันจนกระทั่งจบเรื่องเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปีเศษ

7.2 มิติเวลาภายนอกตัวบท

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์เป็นนักประพันธ์ร่วมสมัยกับผู้อ่านในปัจจุบัน เวลาของนักประพันธ์ในที่นี้เป็นเวลาเดียวกับเวลาของผู้อ่าน กล่าวได้ว่าถ้านักประพันธ์และผู้อ่านร่วมวัฒนธรรมเดียวกัน อยู่ในยุคสมัยเดียวกัน และหากมีวิถีใกล้เคียงกันย่อมผ่านประสบการณ์ทางสังคมเหมือนกัน การที่นักประพันธ์และผู้อ่านมีภูมิหลังต่างกัน ก็จะทำให้มองโลกและสังคมต่างกันไป แต่ยังรับรู้เรื่องต่างๆ ในสังคมเดียวกันเหมือนกันได้

ในฐานะที่ผู้อ่านและผู้เขียนร่วมสมัยเดียวกัน และผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันเป็นส่วนใหญ่ เรื่องเกี่ยวกับภัยที่ปรากฏไม่ว่าจะเป็นกระแสของสังคม พฤติกรรมของบุคคลในนวนิยายสถานที่ และเหตุการณ์ในเรื่อง ผู้อ่านย่อมได้รับรสจากศิลปวรรณกรรมอย่างไม่ขัดเคืองต่อตัวบท และย่อมเข้าใจถึงสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบได้ตรงกัน หรือที่เรียกว่ามีประสิทธิภาพของการสื่อสาร การชี้ให้เห็นถึงโลกเบื้องลึกอันเร้นลับและซับซ้อนของชายชาวดอกไม้ ผู้อ่านในยุคนี้อาจผ่านช่วงเวลาที่จะรับรู้ถึงกระแสของสังคมที่มีต่อภัยว่าเป็นอย่างไร พวกเขาย่อมได้ทำประโยชน์อะไรให้กับสังคมบ้าง หรือพวกเขามีภาวะเคลื่อนไหวอย่างไรในกลุ่มภัยด้วยกันเอง อย่างเช่น การมีหมู่บ้านจัดสรรให้กลุ่มนี้อยู่อาศัยโดยตรงสถานบันเทิงเรณูของภัยประเภทผับบาร์ หรือสถานที่ปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศของภัย เช่น บาร์อโกโก้ ชวนา หรือโรงนวดภัย เป็นต้น ผู้เขียนได้ใช้ช่วงเวลาที่กระแสสังคมผันแปรไป เก็บข้อมูลแล้วนำมาเป็นวัตถุดิบในการเขียนนวนิยาย ผู้อ่านสามารถรับรู้ภาวะการเคลื่อนไหวของสังคมที่ตนประสบพบเจอมาผนวกกับการอ่านนวนิยายเรื่องนี้ทำให้เห็นว่าการผ่านช่วงเวลาเดียวกันมาอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวไว้แล้วว่า นวนิยายเรื่องนี้เขียนขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2538 และเขียนเสร็จบริบูรณ์ในปีพ.ศ. 2539 ผู้วิจัยนำมาทำวิจัยในปีพ.ศ. 2542 เรื่อง “ซากดอกไม้” ยังคงร่วมสมัยและทันสมัยกับผู้อ่านในปัจจุบัน อันเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า “ความเป็นอื่น” ของงานสร้างสรรค์จากชีวิตภัยที่หลากหลายนี้ ได้สร้างความเข้าใจต่อชีวิตข้ามพ้นเหนือกาลเวลาและได้สืบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการสร้างเสพต่อไปอย่างไม่ถอยหลัง ตรงจุดนี้เป็นสิ่งสร้างสุนทรีย์อารมณ์อันมีค่า และการรับรู้ประสบการณ์ทางอารมณ์ของผู้อ่าน แม้ว่า “เป็นอื่น” จากเราก็คงให้ความมหัศจรรย์

8. บทสนทนา

องค์ประกอบของนวนิยายและเรื่องสั้นที่เน้นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับองค์ประกอบที่เป็นตัวละครมากที่สุด คือ บทสนทนา จนอาจกล่าวได้ว่า “มีตัวละครที่ใด จะต้องมียบทสนทนาที่นั่น” การกล่าวนี้ไม่น่าเกินเลยจากความเป็นจริง เพราะเหตุว่าตัวละครไม่ว่าจะเป็นตัวละครที่สร้างขึ้นตามแนวใด จะต้องมียบทสนทนาประกอบด้วยเสมอ หากว่าตัวละครนั้นๆ ไม่เป็นไปหรือไม่สามารถพูดได้ด้วยสาเหตุใดๆ ก็ตาม แต่ก็ไม่เป็น การถูกต้องทั้งหมดเช่นเดียวกัน ถ้าสรุปอย่างรวบรัดว่าตัวละครที่เป็นไปไม่ต้องมียบทพูดหรือบทสนทนา ทั้งนี้ แม้จะไม่สามารถมียบทสนทนาทั่วๆ ไปกับตัวละครอื่นๆ แต่ตัวละครที่พูดไม่ได้ก็อาจมียบทสนทนาอีกประเภทหนึ่งได้ คือบทสนทนาคนเดียวหรือ “บทพูดเดี่ยว” เช่นเดียวกับนวนิยายหรือเรื่องสั้นสมัยใหม่บางเรื่องที่ไม่ปรากฏบทสนทนาของตัวละครเลย มีแต่บทบรรยายความรู้สึกนึกคิดของตัวละครตลอดเรื่องหรือเกือบทั้งเรื่อง ก็จัดเป็นกลวิธีการเขียนนวนิยายและเรื่องสั้นที่เรียกว่าใช้ “กระแสสำนึก” ซึ่งเป็นบทสนทนาคนเดียวเช่นกัน (เถลิง พันธุ์เถลิงอมร. 2541 : 745)

เรื่อง “ซากดอกไม้” มีการใช้บทสนทนา 2 ประเภทคือ

8.1 บทพูดเดี่ยวของตัวละคร

8.2 บทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร

8.1 บทพูดเดี่ยวของตัวละคร (Monologue) คำนี้ใช้ได้หลายนัย แต่มีความหมายขั้นมูลฐานว่า ข้อความที่บุคคลหนึ่งกล่าวแต่ลำพัง โดยจะมีผู้ฟังหรือไม่ก็ได้ คำสวดอ้อนวอนส่วนมาก คีตกานต์ (Lyric) จำนวนไม่น้อย และบทร้อยกรองพิลาป (Lament) ทั้งหมดล้วนเป็นบทพูดเดี่ยว (พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม : ภาพพจน์ ไวหาร และกลการประพันธ์. 2539 : 141)

บทพูดเดี่ยวยังมีความหมายอื่นๆ ต่อไปนี้

1. คำพูดขนาดยาวของผู้พูดคนหนึ่งๆ โดยเฉพาะการพูดคนเดียว
2. ข้อความหรือใจความหนึ่งๆ ในรูปของร้อยกรองหรือร้อยแก้ว ที่แสดงเป็นถ้อยคำหรือความคิดของตัวละครหนึ่งๆ

3. ส่วนหนึ่งของบทละครที่ตัวละครหนึ่งๆ พูดคนเดียว

4. บทละคร เรื่องล้อเลียน หรือเรื่องเล่าสำหรับผู้แสดงคนเดียว

กล่าวโดยสรุปก็คือ บทพูดเดี่ยวในนวนิยายและเรื่องสั้น หมายถึง คำพูดที่ตัวละครพูดกับตนเอง อาจออกเสียงหรือพูดในใจ รวมทั้งการคิดในใจด้วย (เถลิง พันธุ์เถลิงอมร. 2541 : 794-795)

เนื่องจากนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” มีกลวิธีการเล่าเรื่องแบบบุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่า จึงทำให้นวนิยายเรื่องนี้มีบทพูดเดี่ยวของตัวละครผู้เล่าเป็นส่วนมาก ซึ่งการใช้ลักษณะเช่นนี้จะทำให้รู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร และทำให้เรื่องราวดำเนินต่อไปได้

หัวข้อนี้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น คือ รูปแบบการใช้บทพูดเดี่ยวและการสร้างบทพูดเดี่ยว

8.1.1 รูปแบบการใช้บทพูดเดี่ยว บทพูดเดี่ยวในนวนิยายก็เช่นเดียวกับบทสนทนาทั่วไปที่มีรูปแบบการเขียนแตกต่างกันไปตามท่วงทำนองการเขียนของนักเขียนแต่ละคน รวมทั้งความเหมาะสมของบทสนทนาในแต่ละตอนด้วย

เมื่อพิจารณาบทพูดเดี่ยวในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” แล้ว พบว่ามีรูปแบบการเขียนบทพูดเดี่ยวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ บทพูดเดี่ยวที่รวมกับบทบรรยาย และบทพูดเดี่ยวที่แยกออกจากบทบรรยาย

8.1.1.1 บทพูดเดี่ยวที่รวมกับบทบรรยาย บทพูดเดี่ยวในลักษณะนี้จะเขียนรวมกับบทบรรยายไม่แยกออกต่างหาก กล่าวคือเป็นบทพูดเดี่ยวของตัวละครผู้เล่าด้วย และเป็นบทบรรยายเนื้อหาในเรื่องด้วย ตัวอย่างเช่น

จริงสินะ ผมสามารถเลือกหนทางใหม่สำหรับชีวิต ผมแสวงฝันอารมณ์และความต้องการของตนเองเสมอมา ต่อแต่นี้ผมควรเลือกทางเดินชีวิตสำหรับตัวเอง หนทางที่ผมไม่ต้อง ‘ฝัน’ ธรรมดาดีมากนัก

ชั่วโมงการทำงานในแต่ละวันของผมลดลงอย่างจงใจ ผมทำงานอย่างสบายอารมณ์ ไม่รู้สึกเคร่งเครียดเหมือนแต่ก่อน เวลาแต่ละวันหมดไปกับการออกกำลังกาย

ดูหนังฟังเพลง บางครั้ง...ผมรู้สึกว่าเวลาช่างหมุนช้าเหลือเกิน ไม่มีใครในครอบครัวที่ผมต้องรับผิดชอบ ท่านพ่อ ท่านแม่ เดินทางไปพักผ่อนต่างประเทศบ่อยขึ้น จอมขวัญกลายเป็น ‘ศัตรูถาวร’ ของผม หล่อนพยายามกีดกันไม่ให้ผมพบนัดหนึ่งและน้อยหน้อย ลูกทั้งสองกลายเป็น ‘คนแปลกหน้า’ สำหรับผม และผมคงเป็นคนแปลกหน้าสำหรับพวกเขาด้วยเช่นกัน

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 190)

ผมเริ่มรู้สึกว่าตัวเองเป็นคน ‘อ่อนแอ’ เมื่อพบว่า ผมติดชาน้ำ ‘พิเศษ’ อย่างแรงในเวลาบ่ายผมเริ่มหงุดหงิด ไม่สามารถประกอบการทำงานอย่างปกติสุขได้อีกต่อไป ผมอยากพาตัวเองไปตาม ‘จอม’ อยู่ในชาน้ำเฉพาะสำหรับ

พวกผมทั้งวันทั้งคืนมีต้องประกอบกิจอื่นใด ผม 'ติด' มันเหมือนคนเหลวแหลกติด 'ยาเสพติด' เรียกร้องและถวิลหาตลอดเวลา

(ชาคดอกไม้. 2540 : 269-270)

8.1.1.2 บทพูดเดี่ยวที่แยกออกจากบทบรรยาย บทพูดเดี่ยวลักษณะเช่นนี้จะเขียนแยกออกจากบทบรรยาย เช่นเดียวกับบทสนทนาทั่วไปของนวนิยายร่วมสมัย นอกจากจะเขียนแยกออกจากบทบรรยายแล้ว ยังใช้เครื่องหมายอัฒภาคบ่งบอกบทพูดเดี่ยวอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น

ผมเริ่มไม่แน่ใจตัวเองว่าผมเป็นอะไรกันแน่ นางเอกหน้าสวยแค่ไหน ผมไม่เคยมีความรู้สึกใดๆ รู้แต่ว่านางเอกละครคนนั้นสวยดี จนรู้สึกอิจฉาหล่อลอยในใจด้วยซ้ำว่า “กูไม่สวยบ้างให้มันรู้ไป”

.....
เฮ้อ ! ...ของแบบนี้มันเก็บกิด...เก็บกิด คุณผู้ชม

“ผม บอห์น ทุ บี อีแอบ” จะตอบคำถามอะไรใครต้องระมัดระวังตัวเองจะทำปฏิกิริยาใดๆ ก็ต้องให้ห่าวเข้าไว้อย่างอ่อนช้อย ต่อยน้อยให้เขาจับได้ไล่ทัน เรียกว่าต้องเก็บกันทุกอิริยาบถอย่างนั้นเลยครับ เพื่อหน้าตา...ผมต้องทนเป็นโรค “สุขภาพจิตเสื่อม” เข้ากลุ่มเพื่อนผู้ชายสมัยในโรงเรียน หรือตอนเข้ามหาวิทยาลัย ผมต้องทำตัวให้กลมกลืนไปกับพวกมันแทบตาย

“ไอ้โฮ! อีนั่น หมโตจังเลยว้ย อยากลองสักจิ้ง ทำจะหย่นๆ ตีวะ”

ผมต้องหัดพูดแบบนี้ละคุณผู้ชม คิดดูก็แล้วกัน พูดเองยังจะ ‘อ้วก’ เอง แต่ก็ต้องฝืนทำไป...พอทำบ่อยเข้ามันก็แนบเนียนของมันเอง

(ชาคดอกไม้. 2540 : 45-47)

เมื่อผมปฏิเสธบ่อยเข้า ท่านพ่อและท่านแม่ก็พร้อมใจกันเอือมระอา ไม่ถามผมถึงเรื่องคู่ครองอีก แต่พอนึกขึ้นได้ ก็ถามให้ผมรู้สึกเสียวสันหลังวาบสักรั้ง จนผมอดนึกน้อยใจในโชคชะตาของตัวเองไม่ได้ว่า

“ไยฟ้าบันดาลให้ผมมาเกิด เหตุไฉนจึงไม่ให้ผมมีน้องชายอีกสักคน เมื่อภาระอันหนักหน่วงในการสืบทอดสกุล จะได้ไม่ตกมาอยู่กับผมเพียงคนเดียว”

(ชาคดอกไม้. 2540 : 48)

8.1.2 การสร้างบทพูดเดี่ยว

บทพูดเดี่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้เขียนใช้แสดงความรู้สึกนึกคิดอารมณ์ และบุคลิกลักษณะนิสัยของตัวละคร นอกจากบทสนทนาทั่วไป บางครั้งบทพูดเดี่ยวสามารถสะท้อนสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับตัวละครได้ลึกซึ้งแนบเนียนมากกว่าบทสนทนาทั่วไปและพฤติกรรมด้วยซ้ำ เพราะบทพูดเดี่ยวเป็นการพูดออกมาจากความรู้สึกภายในและจากจิตใต้สำนึกเป็นส่วนใหญ่

การสร้างบทพูดเดี่ยวในนวนิยายเรื่อง “ชาคดอกไม้” แบ่งออกเป็น 7 ประเด็น ดังนี้

- 8.1.2.1 บทพูดเดี่ยวแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร
- 8.1.2.2 บทพูดเดี่ยวสะท้อนภพย้อนหลังของตัวละคร
- 8.1.2.3 บทพูดเดี่ยวแสดงทรรศนะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งของตัวละคร
- 8.1.2.4 บทพูดเดี่ยวเพื่อนำเสนอตัวละคร
- 8.1.2.5 บทพูดเดี่ยวแสดงพฤติกรรมของตัวละคร
- 8.1.2.6 บทพูดเดี่ยวเพื่อบรรยายเหตุการณ์ในเรื่อง
- 8.1.2.7 บทพูดเดี่ยวเพื่อบรรยายฉากให้เห็นภาพชัดเจน

8.1.2.1 บทพูดเดี่ยวแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร การแสดงออกด้วยวิธีนี้ โดยผ่านบทพูดเดี่ยว จะทำให้ทราบถึงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครได้ดีขึ้นว่าในแต่ละเหตุการณ์ที่ตัวละครประสบพบพานนั้น เขาได้มีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ส่งผลให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมไปพร้อมกับตัวละครในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งยังกระทบความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่านได้อีกด้วย อย่างเช่นในตอนที่ได้กษาย จอมชาติป่วยเป็นโรคประหลาด จอมขวัญมีความทุกข์ท้อระทมใจเป็นอย่างยิ่ง รู้สึกเหน็ดเหนื่อย ไม่มีเรี่ยวแรง แม้แต่จะคิดสร้างสรรค์ผลงานในวิชาชีพ ทำให้รายได้ตกต่ำ จอมขวัญบรรยายให้ผู้อ่านทราบถึงความรู้สึกในใจจนผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมไปกับเหตุการณ์และนึกเห็นใจจอมขวัญยิ่งนักที่ต้องแบกภาระอันหนักหน่วงนี้ ดังความว่า

คุณผู้ชมขา ... ดิฉันรู้สึกเหน็ดเหนื่อยหัวใจอย่างที่สุด เป็นความเหนื่อยล้าที่มีอาจบบรรยายออกมาเป็นคำพูดหรือตัวหนังสือได้แม้แต่น้อยนิด

แม้ร่างกายของจอมขวัญจะเหน็ดเหนื่อยเพียงใด ดิฉันจะมีปริปากบ่นแม้แต่น้อย ดิฉันคิดว่าดิฉันสามารถอดทนต่อความกดดันแห่งเรือนกายได้แต่สำหรับเรือนใจ ดิฉันขอยอมแพ้ เป็นความพ่ายแพ้ที่ดิฉันต้องยอมรับโดยคุณ

รายได้ของดิฉันตกต่ำลงจนเห็นได้ชัด นับตั้งแต่เด็กชายจอมชาติหรือน้องนิตหนึ่งต้องนอนแบ็บพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล

อาการเจ็บป่วยทางกายของลูกชายดิฉัน ดึงเอาความสามารถด้าน 'ความคิดสร้างสรรค์' ออกจากมันสมองของดิฉันจนหมดจนสิ้น

ดิฉันปราศจากความคิดอ่านในการออกแบบ 'เสื้อผ้า' แม้แต่ชุดเดียว ไม่มีเรี่ยวแรงและกะจิตกะใจกระทำการเลือกสีและลวดลายของกระดุมมาประดับประดาบนเสื้อผ้า ชุดที่ดิฉันได้ออกแบบแล้วเสร็จ นี่คือการฉวยโอกาสในวิชาชีพของดิฉัน ที่มีสาเหตุมาจากเขา ... ชาติชาคริตแต่เพียงผู้เดียว

(ชากดอกไม้. 2540 : 224-225)

ตอนที่ท่านพ่อท่านแม่ของชาติชาคริตทราบความจริงว่าลูกชายคนเดียวเป็นเกย์ ขณะนั้นชาติชาคริตได้แอบฟังท่านทั้งสองสนทนากัน ทำให้ชาติชาคริตถึงกับใจหาย พอจบเหตุการณ์ชาติชาคริตได้เดินออกจากบ้าน ท่านพ่อท่านแม่ด้วยอาการมึนงง ครุ่นคิดถึงเหตุการณ์ในอดีตจนถึงปัจจุบัน และมีความรู้สึกนึกคิดว่าอนาคตเป็นเรื่องที่น่ากลัวสำหรับเขาซึ่งดูเหมือนจะมีแต่ความโดดเดี่ยวอ้างว้าง ชาติชาคริตใช้บทพูดเดี่ยวในใจค่อนข้างกระทบใจผู้อ่าน ดังความว่า

ภาพและเสียงเหล่านั้นยังคงก้องดังอยู่กลางกระหม่อมของผม ผมเดินสะโหลสะเหลออกจากจิตวิญญาณครุ่นคิดย้อนหลังถึงเหตุการณ์ในอดีต ... ปัจจุบัน คิดเลยล่วงไปจนถึงอนาคต ผมคาดเดาอนาคตของตัวเองไม่ออกว่าสุดท้ายแล้ว ชีวิตของผมจะจบสิ้นลงอย่างไร อนาคตเป็นเรื่องที่น่ากลัวสำหรับผม ... ความโดดเดี่ยวอ้างว้างเป็นสิ่งที่อันตรายสำหรับชีวิต แต่ผมมีอาจบหลบเลี่ยง

(ชากดอกไม้. 2540 : 314)

หรือตอนที่ชาติชาคริตอยู่บ้านเพียงลำพังในเวลากลางคืน เขาได้บรรยายอารมณ์ความรู้สึกถึงความเหงาหงอยเปล่าเปลี่ยวแคว้งคว้าง อันเนื่องมาจากบรรยากาศที่เงียบสงัด นกดูเหว่ส่งเสียงกริتر้องยิ่งทำให้อารมณ์ความรู้สึกของชาติชาคริตสั่นทึ่มหมองเศร้าขึ้นไปอีก ทำให้เกิดอาการสะดุ้งกลัวคละเคล้ากับความวังเวง ดังความว่า

ผมรู้สึกเหงาและเปล่าเปลี่ยวเหลือเกิน รัตติกาลที่เคลื่อนไหวครอบคลุมผืนโลก สร้างความสะพรึงกลัวให้เกิดขึ้นในจิตใจสำนึกของผมอย่างรุนแรง ความรู้สึกแรกต่อยามค่ำคืน ผมยอมรับมันโดยดุษณี ผมฝังตัวอยู่ในบ้านเพียงลำพัง ทุกสิ่งทุกอย่างรอบปริมณฑลเงียบสงัดราวป่ารกชัฏ เมื่อมีเสียงนกดูเหว้าร้องขึ้นกลางดึก ผมจึงสะดุ้งกลัวอย่างสุดขีด ดูเหมือนเจ้านกดูเหว้าบ้านั้น มันต้องการแกล้งผม มันส่งเสียงร้องดังขึ้น...ดังขึ้นทุกที มันร้องติดต่อกันอยู่นานจนผมนึกสงสัยว่ามันไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยในการส่งเสียงร้องบ้างเลยหรือไร มันร้องเขย่าขวัญผมจนกระทั่งรุ่งเช้า ถ้าเป็นเช่นนั้นต่อไป...ผมคงบ้าตายเข้าสักวัน

(ซากดอกไม้. 2540 : 191)

หรืออย่างตอนที่ซาติซาคริต์บ่งบอกถึงความรู้สึกนึกคิดว่า เขาไม่สนใจว่าภรรยาจะคิดกับเขาอย่างไร แต่สิ่งหนึ่งที่เขามีก็คือสิทธิ์ในตัวลูก เพราะเขามีความเป็นพ่อ ตรงนี้เองทำให้ซาติซาคริต์เกิดอารมณ์ความรู้สึกสะทกสะท้านใจในความเป็น “พ่อ” ของตนเองยิ่งนัก โดยใช้บทพูดเดี่ยวว่า

ผมไม่สนใจหรอกว่าหล่อนจะคิดอย่างไรกับผม ผมรู้แต่เพียงว่าผมมีสิทธิ์ในตัวลูกทั้งสองคนละครึ่ง หล่อนอ้างสิทธิ์ความเป็นแม่ได้ ผมก็อ้างสิทธิ์ความเป็นพ่อได้เช่นกัน แต่คนที่ทำหน้าที่ของพ่อได้เพียงครึ่งๆ กลางๆ อย่างผมสมควรให้ใครเรียก ‘พ่อ’ ได้อย่างภาคภูมิใจนักหรือ นึกถึงตรงนี้แล้วให้สะท้านใจนัก

(ซากดอกไม้. 2540 : 80-81)

8.1.2.2 บทพูดเดี่ยวสะท้อนภาพย้อนหลังของตัวละคร การสะท้อนภาพย้อนหลังของตัวละครมีลักษณะเป็นบทพูดเดี่ยวในใจหรือการใช้กระแสนัยประหวัด หรือกระแสนึก ตัวละครจะหวนนึกย้อนหลังไปยังเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาแล้วในอดีต ภาพย้อนหลังที่เกิดขึ้นในความคิดของตัวละคร ผู้เขียนอาจเสนอภาพโดยให้ตัวละครคิดในใจซึ่งเป็นวิธีที่พบเห็นในนวนิยายและเรื่องสั้นทั่วไป แต่อีกวิธีหนึ่งผู้เขียนอาจทำให้ภาพย้อนหลังนั้นๆ เป็นรูปธรรมมากขึ้น คือบรรยายถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นภาพจริงๆ เช่นเดียวกับภาพย้อนหลังในภาพยนตร์ อย่างเช่นตอนที่ซาติซาคริต์นึกย้อนหลังไปในเหตุการณ์ที่จอมขวัญแต่งงาน ดังความว่า

ผมจำได้ติดตาว่า จอมขวัญนั่งอึ้ง ไม่พูดไม่จาอยู่หลายนาที หล่อนรู้สึกเหมือนฝันไป ไม่นึกว่าคนอย่างผมจะขอหล่อนแต่งงาน ผมในความคิดคำนึงของหล่อน คือเจ้าชายผู้รักและหลงใหลแต่ความสำราญไม่คิดจริงจังกับผู้หญิงคนไหน หล่อนคบกับผมเพราะผมมีหัวก้าวหน้า หน้าตาดี เป็นตัวของตัวเอง เอาอกเอาใจเก่ง ซาติตระกูลดี มีชื่อเสียง ขจรขจายในวงสังคมชั้นสูง หล่อนรักที่ผมเป็นผม หล่อนเชื่อมั่นว่าผมจะทำให้ชีวิตที่ขาดหายไปของหล่อนถูกเติมเต็ม และมีความสุขสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น หล่อนคิดว่าตัวเองคือเจ้าหญิงในเทพนิยาย และถูกรางวัลที่หนึ่งสองครั้งซ้อนกัน ท่านพ่อท่านแม่ยินดีจนออกนอกหน้าเมื่อทราบข่าวว่า ผมขอจอมขวัญแต่งงาน พวกท่านคิดว่าจอมขวัญคือลูกสะใภ้ในอุดมคติที่ความหามานาน หล่อนเป็นกุลสตรีที่มีความดีชาดอยู่ในที่ พวกท่านเชื่อว่าหล่อนสามารถปราบความพยศของผมได้โดยสิ้นเชิง

(ซากดอกไม้. 2540 : 61)

หรืออย่างตอนที่จอมขวัญนึกย้อนถึงความหลังสมัยที่คบกับซาติซาคริต์ใหม่ๆ ว่า

ตอนคบกันใหม่ๆ เขาช่างเอาอกเอาใจดิ้นทุกอย่าง สรรหาทุกสิ่งทุกอย่างมาให้ตามต้องการ ชื่นกเป็นนก ชี้ไม้เป็นไม้ บ่อนดิ้นด้วยถ้อยคำแสนหวาน สวยหรู อลังการอย่างที่พวกจินตกรีนิยมใช้กันอย่างพราเปรือ เขาเสกสรรปั้นแต่งและสร้างภาพมายาปรนเปรอให้แก่ดิฉันจนไม่อาจโง่หัวขึ้น เขาเท่านั้นคือคู่ครองในชีวิตของดิฉัน เขาเท่านั้นที่จะเป็นผู้นำของดิฉันในอนาคต และเขาเท่านั้นที่สามารถทำให้ความฝันของดิฉันกลายเป็นความจริง

ชาติชาคริต์นี้ก็ย้อนอดีตไปในสมัยช่วงที่อยู่กับจอมขวัญภรรยาในเรื่องความต้องการทางเพศของจอมขวัญว่าต้องมีอุปสรรค เพราะชาติชาคริต์ไม่อาจตอบสนองความต้องการทางเพศของจอมขวัญได้เลย ทำให้จอมขวัญคิดว่าเขาเป็นกามตายด้าน การนี้ย้อนในช่วงนี้เป็นการปูพื้นฐานทางด้านรสนิยมทางเพศของตัวละครเอกร่วมเพศชายให้ผู้อ่านทราบด้วย ดังความว่า

เวลาห้าปี ... ช่วงสั้นนัก แต่สำหรับผม คือห้วงเวลาอันยาวนานแห่งความทุกข์ทรมานของจิตใจ จอมขวัญก็คงรู้สึกเช่นนั้นเหมือนกัน หล่อนอึดอัดและทรมานทุกครั้งที่หล่อนเกิด ‘ความต้องการ’ ผมมีอาสสนองความต้องการของหล่อนได้สำเร็จทุกครั้ง ผมรีบๆ ‘ทำ’ อย่างขอไปที ทั้งขยี้ขยี้จริงก็เลยเจตนิพนธ์ในเนื้อตัวของหล่อนราวกับว่าผมกำลังจับต้องสิ่งสักปรกสุดประมาณ ทั้งที่ผมน่าจะมีความสุขเหนือชายอื่น ขณะที่ผมบีบคลั้นไปตามเนื้อตัวของจอมขวัญ ‘ความรู้สึกผิด’ ต้องมีอันทะเล้งพรัดขึ้นมาในความคิดเสมอมิได้ขาด...เรือนร่างออรชรก็หวอดของหล่อนคือความแปลกประหลาดสำหรับผม

ขณะที่ผมลู่โล่ไปตามเนื้อตัวของหล่อน ใจของผมกลับถวิลหาเรียกร่องแผ่นอกอันกว้างขวาง และกล้ามเนื้ออัน บึกบึนเข้มแข็งของเพศเดียวกัน เรือนร่างของจอมขวัญ ‘หยุน’ เกินกว่าที่ผมจะจินตนาการถึงความเข้มแข็งบึกบึนของ ‘มณญ์ร่วมเพศ’

ฉะนั้น ผมจึงไม่เกิดความรู้สึก 'ปึงปึง' แต่อย่างใด นานนับชั่วโมง กว่าที่เขื่อนของผมจะทำงาน กว่าที่ทุกสิ่งทุกอย่างจะเลื่อนไหลผ่านไปอย่างเรียบร้อย

แรกที่เดียว จอมขวัญคิดว่าผมป่วยเป็นโรค ‘กามตายด้าน’ อย่างแรง ไม่ว่าผมจะปฏิเสธอย่างไร หล่อนก็คงเชื่อว่าผมป่วยเป็นโรคทางกามารมณ์ หล่อนไม่เคย ‘เฉลียว’ สักนิดว่า ผมมีความต้องการในมนุษย์เพศเดียวกันอย่างเหลือร้าย

(ชาวกดอกลไม้. 2540 : 108-109)

8.1.2.3 บทพูดเดี่ยวแสดงทรรศนะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งของตัวละคร อย่างเช่น ตอนที่ชาติชาคริตใช้บทพูดเดี่ยวแสดงทรรศนะในเรื่องอาชีพของหมอว่าเป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก ซึ่งทำงานในเวลาแล้ว นอกเวลาก็ต้องมารับงานที่คลินิกด้วย ดังความว่า

มิตรสหายเพื่อนหมอบที่เรียนจบมาด้วยกัน ต่างทำงานแบกภาระรับผิดชอบชีวิตมนุษย์อย่างเคร่งเครียด ตอนเช้าถึงย่ำค่ำ ‘รับราชการ’ ทำงานตัวเป็นเกลียว ตกเย็นต้องตรงรี่มาที่คลินิกเพื่อรับ ‘จ๊อบ’ พิเศษ พวกเขาคงลืมไปแล้วด้วยซ้ำว่า ‘พักผ่อน’ หมายถึงอะไร

(ชาวดอกไม้. 2540 : 93)

บทพูดเดี่ยวของชาติศาครีตยังได้แสดงทรรศนะในเรื่องคนที่เกิดมาเป็นคนรวยก็หาใช่จะมีแต่ความสุข ความทุกข์ก็มีแต่ก็เป็นความทุกข์อย่างคนรวย คนจนก็ทุกข์อย่างคนจน ตรงนี้ทำให้เห็นทรรศนะของผู้เขียน ด้วยว่าไม่ว่าบุคคลจะอยู่ในระดับชนชั้นใดต่างก็มีความทุกข์ด้วยกันทั้งนั้น

ผมคงจะดวงตกจริงๆ ด้วย นับตั้งแต่เรื่องหย่ากับจอมขวัญ เรื่องรุ่งตะวัน เรื่องพีตัง แล้วก็มาเรื่องนังบ้าสุดที่รัก ใครว่ารวยแล้วมีความสุข ผมคนหนึ่งแหละที่ไม่เชื่อเด็ดขาด คนรวยก็ทุกข์อย่างคนรวย คนจนก็ทุกข์อย่างคนจนตายแล้ว ยังไม่นิพพานก็เวียนว่ายตายเกิดกลับมาทบทวีใหม่ เอ้อ ! เปื้อเปื้อ...

(ชากดอกไม้. 2540 : 119)

นอกจากนี้ ชาติชาคริต์ยังพูดเดี่ยวเพื่อแสดงทรรศนะในเรื่องอาชีพการงาน ถ้าเป็นอาชีพที่สุจริต สามารถเลี้ยงชีพได้ก็อย่าดูหมิ่นกัน อย่างเช่นบทพูดเดี่ยวในใจของชาติชาคริต์ที่มีต่อเด็กนวดในโรงนวดเกย์ที่เขาคิดว่าทำไมเด็กหน้าตาดี ๆ อย่างนี้ถึงลดตัวลงมาทำงานแบบนี้ แต่แล้วด้วยกระแสสำนึกของชาติชาคริต์ที่มีต่อเด็กนวดทำให้เขาคิดได้ว่า ถ้าเป็นอาชีพสุจริต สามารถเลี้ยงตัวเองได้ เรื่องเกียรติเรื่องศักดิ์ศรีก็ไม่สมควรกล่าวถึง เพราะพวกเขาเหล่านั้นก็มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

สินค้าชิ้นนั้นหน้าตาหล่อเหลาเอาการ หล่อเสียจนผมคิดว่าเขาน่าจะไปทำมาหากินเป็นนายแบบมากกว่ามาเป็นพนักงานนวดในสถานที่ลับลับเช่นนี้

ลตเกียรติ ลตศักดิ์ศรี ผู้ชายนวดผู้ชาย เพียงแค่คิด ผมก็นึกยะเยี่ยงแทนเขาเสียแล้วครับคุณผู้ชม แต่อย่างว่าแหละครับ สมัยนี้เพื่อปากเพื่อท้อง งานสุจริตไม่ได้ไปปล้นฆ่าแกงใครเขากิน ถ้าได้เงินเลี้ยงชีพต่อชีวิต ยังไงเสียต้องคว่ำไว้ก่อน เกียรติกินไม่ได้ ไม่อ้อม งานแลกเงิน มีเงินแล้ว เรื่องอื่นค่อยว่ากันทีหลัง

(ชากดอกไม้. 2540 : 127)

8.1.2.4 บทพูดเดี่ยวเพื่อนำเสนอตัวละคร เนื่องจากนวนิยายเรื่องนี้กำหนดให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่อง บทพูดเดี่ยวของตัวผู้เล่าจึงมีมาก การนำเสนอตัวละครก็ต้องผ่านการบอกเล่าโดยใช้บทพูดเดี่ยวด้วยเช่นกัน อย่างเช่นชาติชาคริต์ใช้บทพูดเดี่ยวนำเสนอตัวละครเพื่อนสนิทอย่างชัชชนะ ดังความว่า

พอนึกถึงหมอที่ไร ผมก็อดซาเพื่อนผมไม่ได้ ไอ้เพื่อนคนนี้ของผมพอมันเป็นหมอ แม่มันก็เป็นหมอ เลยบังคับให้มันเลือกหมอ จะได้รับมรดกเครื่องมือหมอ แต่ไอ้หมอนี้ หรืออีนังนี้ มันทำไมฉลาดกว่าผมก็ไม่รู้ มันค้นพบตัวเองตั้งแต่มัธยมโน่นแหละ มันก็เลยเบนศิระของมันเป็นไปเรียนเป็นช่างแต่งหน้า ช่างเสริมสวย ตอนนั้นหล่อน เอ๊ย มันก็เลยกลายเป็นเมกอัพอาร์ตทิสชื่อดังก้องฟ้าเมืองไทย

“คุณชัชชนะ”

เอ๊ยชื่อนี้ ช่างแต่งหน้าทั้งหลายเป็นต้องหลีกทางให้ มันแต่งหน้าเก่งสะบัดซอเลยครับคุณผู้ชม นายแบบนางแบบที่ผ่านมืออีนังนี้ต้องหล่อลากดินสอยหยาดเข็มทุกราย ต่อให้เียนแคไหนก็ตามทีเถอะ เป็นพรสวรรค์ของมันที่ ผมต้องชูชอกอย่างเต็มใจและแอบอิจฉามันอยู่ในใจนิดๆ

เพื่อนๆ เรียกมันว่า ‘ไอ้ชนะ’ แต่เดี๋ยวนี้ กลายเป็น ‘อีนะ’ ไปแล้ว ดีหน่อยก็ ‘นังนะ’ ผมเรียกว่า ‘อีนังนะ’ เพราะรู้สึก ‘หนีทหนีดี’

(ชากดอกไม้. 2540 : 13)

ชาติชาคริต์ใช้บทพูดเดี่ยวนำเสนอตัวละครอย่างร้อยตำรวจเอกปรัชญาว่า

ร้อยเอกปรัชญารูปหล่อ หน้าตาดี เล่นกีฬาเก่ง การงานดี บุคลิกดีเยี่ยม เป็นผู้ชายที่น่าสนใจ จึงไม่น่าแปลกที่มีสาว ๆ จำนวนมากหมายปอง นับตั้งแต่เป็นนักเรียนมัธยม แต่น่าสงสัยว่าเหตุไฉน อายุล่วงเลยมาบัดนี้แล้ว จึงไม่ยอมแต่งงานสักที

(ชากดอกไม้. 2540 : 33)

นอกจากนี้ยังนำเสนอตัวละครลูกสาวลูกชายของชาติชาคริต์โดยผ่านบทพูดเดี่ยวว่า

แม้ว่าระหว่างผมกับจอมขวัญจะไม่มีเยื่อใยแห่งความรักใดๆ หลงเหลืออยู่อีก แต่เรายังมีภาระจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน เพราะเราทั้งสอง ต่างมีบุตรและธิดาด้วยกัน อย่างละหนึ่งคน

ธิดาคณโฑของผมเป็นคนว่านอนสอนง่าย ชื่อเด็กหญิงขวัญนารี ส่วนบุตรชายคนเล็กของผมติดจะดี้อและแก่น

แก้ว รวมทั้งยังชนเป็นลิง ชื่อเด็กชายจอมซาดิ ทั้งคู่มีอายุอานามห่างกันสามปีเต็ม

(ซากดอไม้. 2540 : 59)

8.1.2.5 บทพูดเดี่ยวเพื่อแสดงพฤติกรรมของตัวละคร เป็นบทพูดเดี่ยวใช้บรรยายเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้ถึงพฤติกรรมและการกระทำของตัวละครว่ามีการแสดงออกอย่างไร ตัวอย่างเช่น

งานอดิเรกของผมคือการจับผิดจารุพล แต่ผมต้องประสบความผิดหวังอย่างแรง ยิ่งค้นหาก็ยิ่งดูเหมือนว่า ผมยังพบ ‘ปริศนา’

(ซากดอไม้. 2540 : 190)

ผมสนุกกับการเที่ยวเล่นยามค่ำคืน รัตติกาลคือช่วงเวลาแสนโปรด ผู้คนแปลกใหม่มาหน้าหลายตาคือเพื่อน แม้ส่วนกันเพียงเสี้ยวนาที ผมสามารถเรียกคนเหล่านั้นว่า ‘เพื่อน’ ได้อย่างสนิทปาก

(ซากดอไม้. 2540 : 341)

ผมเลือก ‘จิก’ เด็กหน้าตาดีตามความปรารถนา ที่สำคัญผมไม่เคยพลาด ครั้งแรกๆ ผมระแวงและขลาดกลัว ต่อเมื่อ ‘เซียว’ ผมสามารถ เลือก ‘จิก’ ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ – ในผับ ในห้างสรรพสินค้า หน้าห้างฯ ในโรงแรม แม้แต่โรงภาพยนตร์ แต่ละครั้งเพิ่มเติร์กความตื่นเต้นแก่ชีวิตได้อย่างดี ชีวิตห่อเหี่ยวเริ่มมีสีสัน ... มีรัวรอยของชีวา

(ซากดอไม้. 2540 : 341-342)

จากตัวอย่าง ทำให้ผู้อ่านทราบว่าเขาตีซาคริตีใช้บทพูดเดี่ยวเพื่อบรรยายพฤติกรรมของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการจับผิดจารุพลว่าเป็นเกย์หรือไม่ หรือชอบเที่ยวเตร่ยามค่ำคืน หรือแม้กระทั่งการมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้าโดยไม่เลือกบุคคลและได้ในทุกสถานที่ เป็นต้น

8.1.2.6 บทพูดเดี่ยวเพื่อบรรยายเหตุการณ์ในเรื่อง ตัวอย่างเช่น

โอโฮ! งานอะไรครับนั้น คนแน่นนัดทีเดียว ว้าย...นั่นมีรูปผมด้วย หล่อเซียวครับรูปนั้น แต่เอ...ทำไมต้องเอารูปขาวดำมาตั้งด้วยนะ ไม่เห็นเลิศเลย น่าจะเอารูปสี สวยกว่าเป็นกอง แยกจัง...

นั่นท่านพ่อ ท่านแม่ พนมมือแต่เซียว สีหน้ายังคงเคร่งเครียดเหมือนเดิม แล้วข้างๆ นั้นใครละ อ้อ! ... นังเซนี่จอมขวัญ นังนี้แสนน่ารัก ทำผมเจ็บปวดหลายเรื่อง แต่จะว่าไปจอมขวัญเขาเป็น ‘หญิงเหล็ก’ นะครับคุณผู้ชม ความเข้มแข็งของเขา ทำเอาชายอารมณ์ดอไม้ของผมต้องสะเทือนอาย...

(ซากดอไม้. 2540 : 397)

โครงการ ‘นครน้ำหวาน’ คงเหลือเพียงงาให้ผู้คนที่ยังมีชีวิตได้กล่าวถึงอย่างเยาะเยียดและเย้ยหยันดูแคลน... นายเด่นพงษ์ลาจากโลกนี้ไปพร้อมกับเงื้อมเงาแห่งความจงเกลียดจงชังทั้งไว้แต่ผลงานน่าเปื่อยที่ไม่ต่างอะไรจากมูลสัตว์อันเต็มไปด้วยภาพพ้อจาด โสโครก และกลิ่นเหม็นเปรี้ยว สุดจะบรรยาย

(ซากดอไม้. 2540 : 370-371)

ณ เวลานั้น ความสวยงามทั้งหลายทั้งปวง ได้กระเจิดกระเจิงหายไปจากจิตใจและร่างกายของคุณขณะผู้เชี่ยวชาญในการแต่งแต้มความงามผาดบงบนางหน้าของผู้คนมากมาย หล่อนผู้สามารถเปลี่ยนแปรความทุเรศโสมมให้กลายเป็นความงดงามโอพารตังเนรมิตแห่งเทวดาชั้นฟ้า ... หล่อนผู้สามารถพลิกโฉมก้อนดินดำสนิท ให้ลอยล่องเป็นก้อนดาวระยิบระยับประดับราตรีดุจจตุรย์แห่งชายหนุ่ม ... หล่อนผู้ยอมลงทุนเงินตราและร่างกายเพื่อแลกมาซึ่ง

ผู้เขียนเลือกใช้กลวิธีการเล่าแบบให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่า ดังนั้นคงไม่เป็นข้อฉงนที่จะมีบทพูดเดี่ยวของตัวละครเอกผู้เล่าเป็นจำนวนครั้งต่อครั้งกับบทสนทนาโต้ตอบ ซึ่งส่วนใหญ่การใช้บทพูดเดี่ยวของชาติชาคริต์ก็เป็นการบรรยายเหตุการณ์ในเรื่องโดยตลอดด้วย ดังตัวอย่างในข้างต้น งานศพของชาติชาคริต์ ชาติชาคริต์ได้บรรยายภาพเหตุการณ์ในงานศพของเขา ว่ามีใครมาร่วมงานบ้าง โดยบรรยายถึงตัวละครแต่ละตัวที่ปรากฏในงาน หรือบรรยายเหตุการณ์ในครุ่นหวน หรือแม้กระทั่งบรรยายถึงความสวยของชู้ขณะที่อยู่ไม่คงทนถาวร เป็นต้น

8.1.2.7 บทพูดเดี่ยวเพื่อบรรยายฉากให้เห็นภาพชัดเจน การใช้บทพูดเดี่ยวอย่างนี้เพื่อบรรลุจุดประสงค์ที่จะให้ผู้อ่านทราบโลกเบื้องลึกอันเร้นลับของชายชาคดอกไม้ ชาติชาคริต์จึงพูดเดี่ยวบรรยายให้ทราบถึงสถานที่เฉพาะกิจของเกย์โดยเฉพาะและบรรยายอย่างละเอียดลออ เหมือนว่าต้องการเชิญชวนให้ผู้อ่านได้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวไปกับตัวละครผู้เล่าเรื่องด้วย อย่างเช่น บทพูดเดี่ยวเล่าให้ผู้อ่านทราบถึงโรงนวดเกย์ ดังตัวอย่าง

สถานที่แห่งนั้น ตั้งอยู่ใจกลางเมืองหลวง แต่กลับเงียบสงบ ไร้ความพลุกพล่านของผู้คน ไร้เสียงรบกวน ไร้ความอึกทึกครึกโครม รวดตัดขาดจากโลกภายนอก ครอบคลุมด้วยความเงียบ วิเวก รังเวง

อาคารพลาซ่าคอมเพล็กซ์ ตกแต่งอย่างหรูหราอลังการ ตัวอาคารฉาบด้วยสีขาวสว่างแบ่งเป็นสองปีกชัดเจน ตัวอาคารปีกซ้ายประกอบด้วยร้านอาหาร บริษัทจัดนาเที่ยวและร้านทำผมแบบชาลอนราคาแพง ตัวอาคารปีกขวาบางร้านยังคงปิดตาย ถูกทิ้งร้าง ที่ยังเปิดบริการอยู่ก็เป็นร้านขายของจีปาดะแบบเปิดตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง

ชั้นสองและชั้นสามไม่มีร้านค้าเปิดให้บริการ ทุกห้องถูกปล่อยทิ้งร้าง มีดสนิท จนน่าใจหายว่ากิจการให้เช่าสำนักงานแห่งนี้ จะดำรงอยู่ได้อีกนานเท่าไร

สถานที่ที่กลับในนามบัตรที่ชู้ขณะมอบให้ผมนั้น แฝงเร้นสายตาผู้คนอยู่บนชั้นสี่ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของอาคารพลาซ่าคอมเพล็กซ์

(ชาคดอกไม้. 2540 : 121)

ห้องนั้นเล็กและแคบพอประมาณ ตรงกลางห้องมีเตียงเดี่ยววางตั้งอยู่ ผ้าปูที่นอนสีขาวสะอาดสะอ้านถูกดึงรั้งจนตึงแน่น บนผนังห้องประดับด้วยเศษกระจกขนาดเล็กจำนวนมาก ไฟสลัวรางภายในห้องช่วยเร่งบรรยากาศ โรแมนติกให้เกิดขึ้นภายในห้องได้ดีพอสมควร

(ชาคดอกไม้. 2540 : 128)

8.2 บทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร หมายถึง คำพูดที่ตัวละครในเรื่องใช้โต้ตอบกันเพื่อให้การดำเนินเรื่องมีความสนุกสนานและสมจริง ทั้งยังเป็นการช่วยแนะนำตัวละครให้ผู้อ่านได้รู้จักบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยใจคอได้ดียิ่งขึ้นโดยไม่ต้องชี้แจงกันตรงๆ นอกจากนี้ผู้เขียนยังอาจใช้บทสนทนาในการเน้นย้ำแนวคิดของเรื่องให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ทำให้เรื่องกระชับรัดกุมและจบลงได้ภายในเวลาอันสั้น

สิ่งที่สำคัญที่สุดของบทสนทนาจึงคือต้องมีความ “สมจริง” ด้วยความเป็นไปได้และสอดคล้องเหมาะสมที่จะเป็นคำพูด ถ้อยคำ อันออกจากปากของตัวละครนั้นๆ ในกรอบของยุคสมัย สถานที่ เหตุการณ์ และอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร ตัวละครเด็กต้องพูดอย่างเด็ก คนฉลาดและคนโง่พูดแตกต่างกัน ตัวละครที่เป็นนักวิชาการคงจะไม่พูดบรรยายวิชาการยืดยาวในขณะที่รับประทานอาหารกับคู่รักได้แสงเทียน คนท้องถื่น

ย่อมมีภาษาเฉพาะถิ่นโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ คนโบราณพูดแบบโบราณทั้งถ้อยคำ สำนวน และเนื้อหา การพูดของตัวละครแต่ละตัวย่อมแตกต่างกัน บางคนพูดน้อย บางคนพูดเก่ง บางคนพูดติดอ่าง ตัวละครจะไม่แสดงอารมณ์คล้ายเหมือนกันหมดทุกคน นอกจากนี้ลักษณะวิธีการพูด ถ้อยคำที่ใช้ ซึ่งตัวละครแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวนี้ ควรจะมีความคงที่อย่างสม่ำเสมอ ดังนี้ เป็นต้น (วนิดา บำรุงไทย. 2544 : 140)

บทสนทนาโต้ตอบของตัวละครในเรื่อง สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

8.2.1 บทสนทนาที่ช่วยในการดำเนินเรื่อง

8.2.2 บทสนทนาช่วยบอกอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร

8.2.3 บทสนทนาเหมาะสมกับฐานะของตัวละคร

8.2.1 บทสนทนาที่ช่วยในการดำเนินเรื่อง ในนวนิยายนั้น บทสนทนาของตัวละครนับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างมากในการช่วยดำเนินเรื่องเพราะผู้อ่านจะสามารถทราบได้ว่าเนื้อเรื่องเป็นอย่างไร หรือดำเนินไปถึงไหนจากคำพูดของตัวละครนี้เอง อีกทั้งยังช่วยใช้แทนการบรรยายผู้เขียนด้วย ซึ่งอาจทำให้อ่านเรื่องดูน่าเบื่อหน่าย อย่างเช่นตอนที่ชาติชาคริตสนทนากับร้อยเอกปรัชญา ในงานเลี้ยงรุ่นโรงเรียนเก่า ทำให้ผู้อ่านทราบรายละเอียดในเรื่องการดำเนินชีวิตของทั้งสองฝ่าย มีการพูดจาหยิ่งเชิงของชาติชาคริต และมีการค้นหาความเป็นชายชวดอกไม้ของร้อยเอกปรัชญา ตรงจุดนี้ทำให้เห็นได้ว่า การสนทนาของทั้งสองฝ่ายสามารถทำให้เรื่องราวดำเนินต่อไปได้ และผู้อ่านสามารถหยั่งรู้ได้ถึงความสัมพันธ์อันลึกซึ้งต่อกันในภายหน้า ดังความว่า

“พี่ตั้งได้พบปะเจอะเจอเพื่อนๆ สมัยเรียนบ้างหรือเปล่าครับ”

“ไม่หรอกครับ ผมไม่ค่อยว่าง อาทิตย์หนึ่ง ออกต่างจังหวัดแทบทุกวัน พอออกสนามเสร็จ กลับมาถึงบ้านก็เหนื่อย ไม่อยากออกไปไหน ใครนัดมากับบอกปัดหมด พวกเพื่อนๆ เลยไม่อยากจะคบกับผมสักเท่าไร คนเราจะคบกันก็ต้องมีเวลาให้กัน จริงมั๊ยครับ” ผมพยักหน้าเห็นด้วย

“ครับ เวลาเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการคบหาสมาคม ผิดใจกันก็เรื่องเวลาแหละครับ รุ่นผมที่คบๆ กันอยู่ก็พวกที่สนิทกันสมัยมัธยมปลาย เพื่อนสมัยเรียนมหาวิทยาลัยมีน้อย ส่วนใหญ่เขาไปเป็นหมอประจำตัวจังหวัดกันหมด บ้างก็ไปอยู่ต่างประเทศ ผมหันมาจับธุรกิจก็เลยห่างหายพวกเพื่อนๆ กลุ่มนั้นไป”

“ชาตินี้เก่งนะ เรียนมาอย่าง แต่มาทำอีกอย่าง แล้วก็ได้ดีเสียด้วย” ผมแค้นหัวเราะ เหมือนกับจะเยาะเซาะตัวเอง

“ทำยังไงได้ล่ะครับ ความจำเป็นมันบังคับ แล้วอีกอย่างชีวิตหมอก็คงไม่ได้สุขสบายอย่างที่คนอื่นคิดเสมอ ผมมันคนชอบความสบาย ไม่อยากให้ตัวเองลำบาก รักตัวเองเกินไป ก็เลยเป็นแบบนี้”

“ชาติโชคดี เลือกได้ทุกอย่างตามใจปรารถนา”

“ไม่ถึงขนาดนั้นหรอกครับ บางอย่างผมอยากได้มานานแล้ว จนบัดนี้ก็ยังไม่เคยได้ลิ้มลอง” สัญชาตญาณในการรับรู้ของร้อยเอกปรัชญาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดวงหน้าสวยงามแดงชานในบัดดล เขาหลบสายตาลงต่ำ ราวกับกลัวผมจะจับความในใจของเขาได้ทะลุปรุโปร่ง

เขาส่ายหน้า “ผมต้องระมัดระวังทุกฝั้ว ความประพฤติกและการกระทำของผม มีผลต่อหน้าที่การงานโดยตรง ผมไม่อยากให้ประวัติส่วนตัวของผมต่างพร้อย”

ผมหัวเราะเบาๆ “พี่ตั้งคงเก็บกดนาดู ต้องหลอกตัวเอง หลอกคนอื่นตลอดเวลา” เขายักไหล่พร้อมกับส่ายหน้าอย่างเอือมระอา

“บางทีคนเราก็เลือกทางเดินอย่างที่ต้องการไม่ได้เสมอไป ใครจะโชคดีเหมือนคุณทุกคน” เขาถอนใจช้าๆ “นี่ก็อยากแต่งก็แต่ง อยากหย่าก็หย่า หรืออยากจะทำอะไรก็ทำ ผมก็อยากเป็นแบบนี้เหมือนกัน แต่ความจำเป็นมันบังคับ”

“ทั้งที่เราต้องทนทุกข์ตลอดชีวิตอย่างนั้นหรือครับ”

พี่ตั้งพักหน้า “ก็ต้องเป็นอย่างนั้น”
“แล้วถ้าชั่วคราวล่ะครับ” ผมถามด้วยน้ำเสียงจริงจัง พี่ตั้งนิ่ง ไม่ตอบอะไร ได้แต่จ้องหน้าผมอย่างต้องการ
ค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่...

(ชาคดอกไม้. 2540 : 39-41)

8.2.2 บทสนทนาช่วยบอกอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร บทสนทนาลักษณะนี้สร้างความ
ประทับใจและความสะท้อนอารมณ์แก่ผู้อ่านหลายตอนด้วยกัน อย่างเช่นตอนที่ชาติชาคริต์กลุ่มใจเรื่องสุดที่รัก
เธอย้อนกลับมาหาชาติชาคริต์อีกครั้งหลังจากที่ห่างหายไปนาน และช่วงนั้นชาติชาคริต์หย่าขาดกับภรรยาแล้ว
เธอหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นคู่รักกับชาติชาคริต์ให้ได้ ส่งผลให้ชาติชาคริต์กลุ่มใจเป็นอย่างมากเพราะเขาไม่
ต้องการยุ่งเกี่ยวกับเธออีก

อินังคะหัวร่องอหาย เมื่อผมลำดับเรื่องราวของสุดที่รักให้หล่อนฟัง
“ท่าทางช่วงนี้แกคงจะดวงตก เจ้ากรรมนายเวรเลยมาทวงหนี้กะแก” นังเงจีบปากจีบคอแสดงความเห็น

.....
“แกว่าหล่อนจะมาอีกไหม” ผมปรึกษาซุซนะถึงเรื่องสุดที่รัก
“อาจจะมา หรืออาจจะไม่มาแล้วก็ได้ นังนี่มันบ้าๆ บอๆ ได้ข่าวว่าทำงานรับแปลหนังสือประเภทฮาวทูให้กับ
สำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง หล่อนอยากบรรยายผลงานหนักจนประสาทกลับ ที่บ้านอยู่แล้วก็เลยบ้ามากขึ้น แต่หล่อนบ้าแก่ละ
หล่อนบ้าผู้ชาย ฉันท้อใจซะ อัจฉา อยากทำได้เหมือนหล่อนมั่งจัง เป็นฮีสที่เรียๆ ไปนอนกับผู้ชายไม่เลือกหน้า แต่ได้
หล่อๆ ทั้งนั้น เลิศมากละ”
เห็นมั๊ยครับ คุณผู้ชม อินังคะมันรู้ไปหมดทุกเรื่อง เป็นเพื่อนซี้กับคนกว้างขวางอย่างนังเงนี่ก็ดีไปอย่าง
ปรึกษาอะไรได้หมด ถามอะไรรู้หมด ยกเว้นเรื่องของตัวเอง

.....
เฮ้อ ! เบื่อเบื่อ...“ฉันทกรทำยังไงดี” ผมกล่าวปรารภเบาๆ
“ไปกรวดน้ำ แล้วก็ทำใจ ภาวนาอย่าให้นังบ้ามารังควานอีกเท่านี้ก็จบเรื่อง”
“แล้วถ้ามันมาอีกล่ะ”
“ค่อยคิดใหม่ก็แล้วกัน”
“เครียดไวย !! เครียด”
“เฮ้ย ! เอนามบัตรนี่ไป จะได้หายเครียด” นังเงยื่นนามบัตรสอดสีลายสวยให้ผม ผมรับมาอ่านด้วยความฉงน
สนเท่ห์
“บาร์ใหม่หรือ ไม่เอา เบื่อแล้ว ซ้ำซากทุกแห่ง” ซุซนะยิ้มอย่างมีเลศนัย
“ไม่ใช่บาร์...เจ๋งกว่าบาร์หลายเท่า”
“แล้วเป็นอะไร” ผมถามด้วยความสงสัย เพราะในนามบัตรมีแต่ชื่อและสถานที่ตั้ง ไม่มีรายละเอียดอื่นใดมากไปกว่า
นั้น
“จะไปหรือเปล่าละ แต่ต้องไปเองนะ ฉันที้เกียจพาแกไป”
“บอกก่อนซิว่า มันคืออะไร”
“บอกก่อนก็ไม่ได้เต็นสิ เอนาไปเถอะ ไม่น่ากลัวหรอก รับรองว่าแกต้องชอบ ไปแล้วก็รู้เอง” นังซุซนะบอกกล่าว
เป็นปริศนาตามเคย แต่เอาเถอะ ผมชอบลองของใหม่ ดีเหมือนกัน อาจจะช่วยคลายเครียดได้บ้าง เรื่องเต็นเต็นมัก
ช่วยคลายเครียดได้ระดับหนึ่งเสมอ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 118-120)

นอกจากบทสนทนานี้จะช่วยให้ทราบถึงอารมณ์ความรู้สึกของชาติชาคริต์ว่าเบื่อหน่ายและกลุ่มใจกับ
เรื่องที่เกิดขึ้นแล้ว ยังเป็นบทสนทนาช่วยในการดำเนินเรื่องได้อีกด้วย เพราะซุซนะเพื่อนสนิทหาทางระบาย

ความเครียดให้กับชาติชาคริตโดยแนะนำให้ไปเที่ยวสถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งชาติชาคริตยังไม่รู้ทันที่ว่าเป็นที่ใด แต่เมื่อไปแล้วก็ทราบว่าเป็นโรงนอนของเกย์โดยเฉพาะ

หรืออย่างตอนที่จอมขวัญมีความทุกข์ทรมานใจเรื่องลูกชายเป็นโรคประหลาด หมอบอกว่าอยากให้เธอทำใจ เธอกล่าวขอให้หมอหาทางช่วยเหลือด้วยอารมณ์ที่ควบคุมไม่อยู่ คุณหมอให้ความเข้าใจในหัวอกอันปวดร้าวของผู้เป็นแม่โดยพูดจาอย่างอ่อนช้อยและให้กำลังใจเธอมากที่สุด ดังความว่า

หมอวิศาลเป็นนายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคเลือดอันดับต้นของประเทศไทย ฉะนั้น ดิฉันจึงค่อนข้างแน่ใจว่าหนทางรอดของนิตหนึ่งนั้นช่างน้อยนิดเต็มที

“หมอเคยบอก่านิตหนึ่งไม่เป็นอะไรมาก อีกไม่นานก็ออกจากโรงพยาบาลได้” หมอวิศาลนั่งฟังดิฉันโดยมิกล่าวขัดใดๆ

“ดิฉันเชื่อหมอมาโดยตลอด เพราะแน่ใจในชื่อเสียงและความเก่งกาจของหมอ แต่มานวันนี้ดิฉันเริ่มไม่แน่ใจมิได้ไม่แน่ใจในฝีมือของหมอ แต่ไม่แน่ใจในชะตาชีวิตของตัวเองกับลูก หมอพื่อจะบอกทางรอดของนิตหนึ่งให้ดิฉันทราบได้ไหมคะ ไม่ว่าจะยากเย็นแสนเข็ญเพียงใด ดิฉันจะเอาชนะให้ได้”

หมอวิศาลถอนหายใจอย่างคนที่ ‘กำลังตกที่นั่งลำบาก’

“หมอเข้าใจหัวอกของคนเป็นแม่ดี แม่ย่อมรักลูก และไม่อยากให้ลูกต้องจากไปก่อนถึงวัยอันควร แม่ต้องการเห็นพัฒนาการของลูก อยากให้ลูกเจริญเติบโต เป็นคนดีของสังคม แม่เพียงอยากให้ลูกมีชีวิตรอด ดำรงตนอยู่ในสังคมเฉกเช่นเดียวกับมนุษย์คนอื่นในสังคม ไม่มีแม่คนไหนที่อยากเห็นลูกของตัวเองต้องหมดลมหายใจไปต่อหน้าต่อตา เพราะถ้าเป็นเช่นนั้น ใจของแม่คงปวดร้าว แทบสิ้นสลายไปพร้อมกับดวงวิญญาณของลูกแน่”

“ลูกดิฉันกำลังจะตาย หมอมีข้อเสนอแนะที่ดีกว่านี้สำหรับดิฉันไหมคะ” ดิฉันถามย้ำ

“หมอรับรองจะช่วยถึงที่สุด เพียงแต่หมออยากให้ท่านทำใจ เราไม่มียารักษาโรคประหลาดนี้ให้หายขาด คงได้แต่ประทั่งให้ลมหายใจที่เหลืออยู่ ยืนยาวต่อไปเรื่อยๆ ตราบเท่าที่จะทำได้”

“เลือดของดิฉันใช้แทนเลือดของนิตหนึ่งที่สูญสลายหายไปจากร่างได้ไหมคะ”

นายแพทย์วิศาลมองดิฉันสายตาอสุรผัดประมาณ เขาคงรู้สึกสมเพชความไร้เดียงสาของดิฉัน เพียงแต่คุณหมอมิมารยาทมากพอที่จะไม่แสดงอาการออกให้ปรากฏเท่านั้น

“ถ้าเปลี่ยนถ่ายเลือดแล้วนิตหนึ่งจะหาย หมอคงจัดการให้นานแล้ว ไม่ต้องรอให้ยืดเยื้อถึงเวลานี้หรอก นิตหนึ่งไม่มีเชื้อไวรัสเอชไอวีในร่างกายแต่อาการป่วยของเขาเหมือนกับคนเป็นโรคมุ้มคุ้มกันบกพร่อง หมอไม่เข้าใจว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร” หมอวิศาลเว้นระยะชั่วขณะก่อนจะกล่าวต่อว่า “นี่อาจเป็นคนป่วยโรคประหลาดคนแรกของโลกก็เป็นได้”

“มีทางไหนพอจะช่วยให้ลูกชายดิฉันรอดไหมคะ คุณหมอ” ดิฉันถามหมอด้วยน้ำเสียงสั่นเครือ น้ำตาลคลอเต็มเบ้าตา

“เวลานี้ เห็นจะมีอยู่เพียงหนทางเดียว” นายแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิตอบดิฉันด้วยน้ำเสียงสั่นเครือไม่แพ้กัน

“ทางไหนคะ”

“รอคอยปาฏิหาริย์” หมอวิศาลตอบด้วยสีหน้าจริงจัง

“บางทีเรื่องร้าย อาจกลับกลายเป็นเรื่องดีได้อย่างอัศจรรย์” ทันทันทีที่สิ้นคำพิพากษาของหมอ ดิฉันได้แต่ปล่อย ‘โฮ’ ออกมาอย่างไม่อายใครอีกต่อไป

(ซากดอไม้. 2540 : 226-228)

8.2.3 บทสนทนาเหมาะสมกับฐานะของตัวละคร ตัวอย่างเช่น การสนทนาของชาติชาคริตกับ ชุษณะดูเป็นกันเองเหมาะสมกับการเป็นเพื่อนสนิท

“อ๊อ๊ เกจะไปเอาอะไรกับเขามาก ได้แค่นี้ก็น่าจะพอแล้ว ถ้าต้องเลิกกันก็ช่างมันเถอะหาใหม่เยอะเยะ หน้าตา

อย่างแกล้งเอาสักกี่คนดีกว่าที่ตึงเป็นร้อยเป็นพันเท่าก็ยังได้”

นังซุซงฉะจิบปากจิบคอให้คำแนะนำ ผสมปลอบอกปลอบใจไปด้วยพร้อมกัน เมื่อรู้เรื่องระหองระแหงเล็กๆ ระหว่างผมกับพี่ตึง

“มันไม่เหมือนกันโว้ยนังฉะแบบนี้พี่ตึงเขาเอาใจออกห่างกูก่อนให้เขาทั้งได้ยังโง่เสียชื่อหมด แล้วอีกอย่างกูก็อยากรู้ว่าไอ้ทศอะไรนั่นมันเป็นใคร”

นังซุซงฉะหัวเราะหึ...หึ...ในลำคอ ก่อนจะจิบปากจิบคอรายต่อไปว่า “ที่แท้ก็เรื่องศักดิ์ศรีเสียของเท่าหัวไม่ยอมเสียผิวให้ใคร โอ้! อนิจจา...ความรักทำให้คนตาบอด สู้ฉันไม่ได้ เป็นแฟนกันแค่นี้เดียวพอ มากกว่านี้ไม่ไหว เปื่อยตาย”

(ซากดอกลำไย. 2540 : 73-74)

ตอนที่จารย์พลเพิ่งเข้ามาทำงานในบริษัทของชาติชาคริต์ เขาใช้คำสนทนากับชาติชาคริต์ดูเจียมเนื้อเจียมตัว สงบเสถียร เรียกชาติชาคริต์ว่า “ท่าน” ซึ่งดูเหมาะสมกับฐานะที่ตนเองเป็นลูกจ้างและชาติชาคริต์เป็นนายจ้าง ดังความว่า

ผู้อำนวยการแผนกบุคคลพาบุคลากรใหม่ของบริษัทเข้ามาแนะนำให้ผมรู้จัก ครั้งแรกที่ผมเห็นเขาดังต้องมนต์สะกดให้หยุดนิ่งกับที่ แทบหยุดหายใจ

“ท่านประธานกรรมการครับ นี่คุณจารย์พล นักจิตวิทยาบำบัด” ผู้อำนวยการแผนกบุคคลแนะนำเขาให้ผมรู้จักอย่างคร่าวๆ

.....
“ท่าทางคุณไม่น่าจะเป็นนักจิตวิทยา น่าจะไปเดินแบบมากกว่าร้องแกร้งดีเหลือเกิน”

.....
“มีคนเคยบอกแบบท่านเหมือนกันครับ” เขากล่าวอย่างสุภาพเรียบร้อย

“อย่าเรียกผมว่าท่านเลย รู้สึกว่าจะเห็นห่างไปหน่อย คุณจารย์พลเป็นนักวิชาการประจำบริษัท เรียกผมว่าชาติเฉยๆ ก็แล้วกัน”

.....
“เกรงว่าจะไม่เหมาะสมนะครับ หากคนอื่นได้ยินเข้า”

“ไม่เป็นไรหรอก ผมอนุญาต”

(ซากดอกลำไย. 2540 : 159-160)

การใช้บทสนทนาในเรื่อง “ซากดอกลำไย” มีทั้งบทพูดเดี่ยวและบทสนทนาโต้ตอบกันของตัวละคร เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วบทพูดเดี่ยวจะมีความสำคัญและมีบทบาทต่อการดำเนินเรื่องมากกว่าบทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะผู้เขียนใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่า ตัวผู้เล่าสามารถบอกอารมณ์ความรู้สึกของตนอย่างหมดจด อธิบายความรู้สึกภายในอย่างชัดเจน และผู้อ่านสามารถล่วงรู้ความในใจของตัวละครผู้เล่าได้อย่างกระจ่างแจ้งและสื่ออารมณ์ร่วมได้อย่างชัดเจนลึกซึ้ง เหตุผลดังกล่าวจึงทำให้บทพูดเดี่ยวซึ่งสอดคล้องกับการเล่าเรื่องมีบทบาทสำคัญมากกว่าบทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมของการใช้บทสนทนานั้น อาจกล่าวได้ว่า มีความสมจริง มีความเป็นไปได้ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับความเป็นจริงเหมือนการสนทนากันในชีวิตประจำวัน และมีความเหมาะสมกลมกลืนกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถทำให้เรื่องราวดำเนินต่อไปได้เป็นอย่างดี และมีวิธีการที่ไม่ซ้ำซากจำเจ คือปรับเปลี่ยนเป็นบทสนทนาบ้าง เป็นบทพูดเดี่ยวบ้าง ซึ่งทำให้บทประพันธ์น่าอ่าน น่าสนใจ และมีชีวิตชีวา โดยเฉพาะบทสนทนาที่ใช้คำพูดคมคาย มีอารมณ์ขัน หรือพูดได้ถูกต้องตามฐานะของตัวละคร ซึ่งเหมาะสมกับบทบาทในตอนนั้นๆ

บทที่ 3

วิเคราะห์ตัวละครเชิงจิตวิทยา

ตัวละครเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของบันเทิงคดีโดยเฉพาะนวนิยายที่มีขนาดความยาวมากพอที่ผู้เขียนจะพรรณานาบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอของตัวละครได้ละเอียด ผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนตัวละครสมจริงเสมือนมีตัวตน หรือไม่ก็ทำให้นึกถึงคนที่เราเคยรู้จัก ในนวนิยายบางเรื่อง เราจะจดจำตัวละครได้ดีกว่าองค์ประกอบอื่นๆ เพราะผู้เขียนทำให้เรารู้สึกชื่นชม หมั่นไส้ สมเพช ฯลฯ ได้อย่างน่าอัศจรรย์ อย่างไรก็ตาม ในโลกอันน่าพิศวงของบันเทิงคดี ตัวละครไม่เพียงแต่เป็นมนุษย์ได้เท่านั้น อาจเป็นสัตว์ เป็นวิญญาณ อมนุษย์ หรือแม้แต่สิ่งของก็ได้ แต่สิ่งเหล่านี้จะมีอารมณ์ความรู้สึกหรือความนึกคิดแบบมนุษย์ (อิรวดี ไตลังคะ. 2543 : 49) จึงจะทำให้เรื่องมีความสมจริง อันเป็นสิ่งที่น่ามหัศจรรย์และน่าค้นหาอยู่เบื้องนิตยในงานศิลปะบันเทิงคดี

กลุ่มชายรักร่วมเพศเป็นบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจในการสร้างสรรค์งานบันเทิงคดี เพราะบุคคลเหล่านี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่กลุ่มชายจริงหญิงแท้ต้องประสบพบพาโดยไม่อาจปฏิเสธได้ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีนักเขียนหลายคนนำเรื่องรักร่วมเพศมาสร้างเป็นนวนิยาย ทั้งใช้สร้างเป็นแก่นเรื่องโดยตรงและสร้างเป็นตัวละครเพื่อมาดำเนินเรื่อง โดยเฉพาะในด้านของตัวละคร อาจเรียกได้ว่าทำให้วงจรกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพราะตัวละครแบบเก๋ในนวนิยาย ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยกลุ่มชายจริงหญิงแท้สวมบทบาทเป็นพระเอกนางเอก แต่ในปัจจุบันได้มีพระเอกนางเอกของเรื่องเป็นกลุ่มบุคคลรักร่วมเพศ “นอกจากจะสะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างเด่นชัดแล้ว ยังทำให้นวนิยายเรื่องนั้นแสดงภาพใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากยิ่งขึ้น อันนับได้ว่าเป็นก้าวใหม่อีกก้าวหนึ่งของนวนิยายไทยในด้านการพัฒนาเนื้อหา” (อริน พินิจวรวัชร. 2527 : 3) แต่สิ่งที่น่าสนใจยิ่งไปกว่านั้นก็คือผู้เขียนได้สร้างกลุ่มชายรักร่วมเพศได้อย่างสมจริงมีเลือดมีเนื้ออย่างที่เราพบเห็นได้ในชีวิตจริงหรือไม่ ถ้าสมจริงนั้นแสดงว่าส่วนหนึ่งผู้เขียนได้ไปศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเป็นอย่างดี ถึงถ่ายทอดเรื่องราวคนกลุ่มนี้ได้อย่างชัดเจน

นวนิยายที่มีเนื้อหาสะท้อนชีวิตคนรักร่วมเพศนี้ ผู้เขียนมีความจำเป็นต้องใช้จิตวิทยาเป็นพื้นฐานในการสร้างตัวละครให้มีความสมจริง ซึ่งความสมจริงนี้จะมีมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความสามารถส่วนตัวของผู้ประพันธ์ ด้วยเหตุนี้นักวิชาการส่วนใหญ่จึงจัดนวนิยายรักร่วมเพศเข้าประเภทนวนิยายเชิงจิตวิทยา ดังที่ตรีศิลป์ บุญขจร. (2525 : 55) กล่าวถึง นวนิยายแนวนี้ว่า

เป็นเรื่องที่เน้นการสร้างตัวละคร โดยใช้จิตวิทยาเป็นพื้นฐาน ซึ่งทำให้ตัวละครในนวนิยายมีลักษณะสมจริงและลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า การใช้จิตวิทยาช่วยในการสร้างตัวละครจะทำให้นวนิยายเรื่องนั้นเป็นนวนิยายสมจริงเสมอไป เพราะความสมจริงของนวนิยายต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย

มีนวนิยายหลายเรื่องที่หยิบยกเรื่องปมวิปริตทางเพศมากล่าวถึงในนวนิยาย ตั้งแต่นำมาสร้างเป็นตัวละครประกอบในเรื่อง เป็นตัวละครรอง และจนถึงเป็นตัวละครเอก เช่นลักษณะ ोजना เขียนเรื่อง รักที่หลุดลอย (2515) และโสภาค สุวรรณ เขียนเรื่อง ตะวันลับฟ้า (2516) เป็นเรื่องราวของเลสเบี้ยน กฤษณา อโศกสิน เขียน บัลลังก์ใยบัว มีตัวละครเป็นโฮโมเซ็กชวล สุวรรณี สุคนธา เขียน ลูกรัก และปี 2517 สุวรรณีก็เขียนสร้อยสวาท มีเรื่องเกี่ยวโฮโมเซ็กชวล จากนั้นกฤษณาจึงเสนอเรื่องปมวิปริตทางเพศโดยนำเสนอมาเป็นแก่นเรื่องคือ ประตูปิดตาย (2519) เรื่องของโฮโมเซ็กชวล รากแก้ว (2517) มีเรื่องของเลสเบี้ยนอยู่ด้วย

ดังนั้นเพื่อให้การวิเคราะห์สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาภายในตัวงาน ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีจิตวิทยาเข้ามาวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร โดยจะเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะทางจิตกับพฤติกรรม

ของตัวละครนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเรื่อง “ซากดอกไม้” เป็นนวนิยายที่ผู้เขียนนำความรู้ทางจิตวิทยามาดัดแปลงเพื่อใช้สร้างเรื่องและตัวละคร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อบรรยายความรู้สึกนึกคิดหรือแสดงให้เห็นปัญหาที่นำไปสู่การประกอบพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ ของตัวละคร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากปกติ ทั้งนี้เป็นไปโดยเงื่อนไขทางจิตวิทยาเป็นสำคัญ ยิ่งผู้เขียนมีฝีมือในการสร้างตัวละครให้สมจริงมากเท่าไร ผู้อ่านจะยิ่งรู้สึกตัวละครนั้นมีตัวตนยิ่งขึ้นเท่านั้น ทำให้ผู้อ่านผูกพันกับตัวละครและมีอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน

ในบทนี้ผู้วิจัยศึกษานวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ในด้านตัวละคร โดยพิจารณาจากลักษณะทางบุคลิกภาพ บทบาท และกลวิธีการสร้างตัวละคร พร้อมทั้งศึกษาวิถีชีวิตในโลกของเกย์ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ อันจะช่วยให้เข้าใจและรู้จักบุคคลในนวนิยายมากยิ่งขึ้น ส่วนประโยชน์อื่นที่จะได้จากการศึกษาตัวละครร่วมเพศชายที่จะเน้นหนักในงานวิจัยนี้ คืออาจช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ เรียนรู้ และรับรู้ถึงวิถีชีวิตในอีกมุมหนึ่งของคนกลุ่มนี้ที่ดำรงอยู่ในสังคมของมนุษยชาติ

การวิเคราะห์ตัวละครในบทนี้ ผู้วิจัยได้เลือกตัวละครเอกรักร่วมเพศชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นจุดศูนย์กลางในการวิเคราะห์ เพราะเห็นว่าตัวละครทั้งสองมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินเรื่องและการเล่าเรื่อง ส่วนตัวละครรองอื่นๆ มีหน้าที่เพียงเสริมบทบาทของตัวละครเอกทั้งสองให้เด่นชัดขึ้นเท่านั้น ซึ่งจะวิเคราะห์แทรกไปพร้อมกับตัวละครเอกทั้งสองของเรื่อง

1. ตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย : ชาตixaครีต : ผู้ถ่ายทอดโลกกลับซ่อนเร้นของชายซากดอกไม้

1.1 ภูมิหลัง

1.1.1 ลักษณะทางกายภาพ หมายถึง รูปร่าง หน้าตา และท่าทาง ชาตixaครีตมีส่วนสูงประมาณ 180 เซนติเมตร รูปร่างผอม สูง โปรง หน้าตาหล่อเหลามาดี เดกเช่นพระเอกในนวนิยายที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป จะเห็นได้ว่าความงามของมนุษย์เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดเจนและรับรู้ได้ง่าย ความงามจึงเป็นด่านแรกที่ทำให้ผู้พบเห็นสะดุดตาและเกิดความชื่นชม ด้วยชาตixaครีตมีความงามเป็นเลิศ จึงเป็นแรงดึงดูดให้หนุ่มสาวมากมายหลายตาเข้ามาพัวพันและชอบพอกาอยู่เสมอ ส่วนบุคลิกภายนอกนั้น ชาตixaครีตก็เหมือนผู้ชายแท้ปกติคนหนึ่งที่มีใครสังเกตเห็นว่าเขามีพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศ

ผมสูงประมาณ 180 เซนติเมตร ... ผมเป็นคนสูงผอมตรงตามตำราที่ว่า ‘สูงชะลูดตูดปอดยอตนพล’ นั้นแหละครับ ... ดวงหน้าผมหล่อครับ เซอะ ... สาวเห็นเป็นต้องอายม้วน น้ำตาตกในกันมานักต่อนักแล้ว ทั้งมาหลงไหล ทั้งมาจิก ทั้งอยากรู้จัก ทั้งอยากเข้าใกล้ ทั้งอะไรต่อมิอะไรอีกสารพัดสารพัน ... ผมรู้สึกว่าเป็นคนหน้าสวย สวยปิ้งเซียวครับ เอาเป็นว่านางชะนีหลายรายต้องซัดเข้าไปเลยอย่างนั้นดีกว่า ผมก็เลยแลดูหล่อ ... หล่อมากละ ทั้งสาวทั้งหนุ่มก็มาพัวพัน ชอบพอกาผมมากมาย ไม่ใช่เพิ่งจะเดี๋ยวนี้นะครับ โน่นตั้งแต่เรียนหนังสือในโรงเรียน คาทิลิต ทั้งครูทั้งเพื่อนนักเรียนเขามว่าผมหล่อกันทั้งนั้นแหละครับ

(ซากดอกไม้. 2540 : 9-10)

1.1.2 ฐานะชาติตระกูล ชาตixaครีตถือกำเนิดในตระกูลผู้ดีเก่า ฐานะร่ำรวย อยู่ในแวดวงสังคมชั้นสูง มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป บิดาชื่อ “กำเนต” เป็นนายทหารชั้นผู้ใหญ่ยศนายพล

มารดาชื่อ “นายิกา” มียศศักดิ์ระดับหน้าชื่อระดับท่านผู้หญิง ชาดิชาครีตเป็นลูกชายคนเดียวของท่านทั้งสองคน

ผมลูกผู้ดีมีสกุลครับ ... คุณพ่อ กำเนิด ของผมเป็นถึงนายพล ส่วนคุณแม่ นายิกา ก็เป็นท่านผู้หญิง ผมเป็นลูกชายโอรสของท่านทั้งสอง ... ผมมันอยู่วงการ ไอโซซ ไอซ้อ ... พ่อแม่มีหน้ามีตา เอียนามสกุลผม คุณผู้ชมต้องร้องอ้อ เป็นเสียงเดียวกัน ... ไม่ใช่ว่า ... ไม่รู้จักนครับ เป็นที่รู้จักของบรรดาคนในสังคมเลยเชียวแหละตระกูลผู้ดีเก่า อ้าวจริงๆ นา บางทีผมยังนึกว่าตัวเองต้องตะแคงตื่นเดินด้วยซ้ำไป ก็ด้วยความเป็นตระกูลขุนน้ำขุนนางนี่แหละครับ ทำให้ผมวางตัวลำบาก เราไม่ใช่พวกเศรษฐีใหม่ที่มีเงินน้อยก็ถอยเบนซ์ ถอยมือถือกันเป็นว่าเล่นมรดกของพวกเรา กินกันเป็นสิบชาติก็ยังไม่หมด

(ซากดอไม้. 2540 : 11-14)

1.1.3 การศึกษาและหน้าที่การงาน ชาดิชาครีตเข้าศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนของเครือคาทอลิกแห่งหนึ่ง ถึงแม้ตัวบทจะไม่ได้กล่าวอย่างชัดเจนว่าเป็นโรงเรียนคาทอลิกแบบสหศึกษาหรือว่าแบบชายล้วนแต่จากบริบทสามารถอนุมานได้ว่าต้องเป็นโรงเรียนคริสต์แบบชายล้วนอย่างแน่นอน จากนั้นชาดิชาครีตได้สอบเข้ามหาวิทยาลัยติดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐชื่อดังแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของนายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนายิกา เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้ว ชาดิชาครีตก็ได้ยึดอาชีพแพทย์ตามที่เล่าเรียนมา แต่กลับหันมายึดอาชีพนักธุรกิจแทน เป็นเจ้าของกิจการด้านคอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

โน่นตั้งแต่เรียนหนังสือในโรงเรียนคาทอลิก ... ผมจบหมอ แต่ตอนนั้นผมมีตำแหน่งเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทคอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย

“เรียนหมอสิลูก ดีออก โก้ เท่ แล้วก็รวย” ท่านแม่ของผมแนะนำ

“เอ้อ ! ไอนี่มันหัวดี เรียนดีมาตลอด สอบที่ไร ได้ที่หนึ่งทุกที่ เรียนหมอแหละดี จบมาแล้วไม่เป็นหมอยากทำอะไรค่อยว่ากันใหม่” ท่านนายพลว่าอย่างนั้น ผมก็เลยต้องเลือกหมอในการสอบเอ็นสะท่าน แล้วปลงกะผมสอบติดหมอด้วย

(ซากดอไม้. 2540 : 10-12)

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนสร้างชาดิชาครีตให้เป็นเกย์หนุ่มไอโซซ เพียบพร้อมไปด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ และคุณสมบัติ ซึ่งถือได้ว่าชาดิชาครีตเป็นพระเอกเข้าแบบตามหลักแบบฉบับ กล่าวคือ ตามขนบของวรรณกรรมไทยส่วนใหญ่พระเอกต้องเลิศเลอสมบูรณ์แบบ ถึงพร้อมซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างจึงจะทำให้ผู้อ่านเกิดปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่ประทับใจและหลงใหลพระเอก กล่าวคือ ผู้อ่านตกอยู่ในมิติแห่งความหลงหรือมายาคติแห่งวรรณคดี ส่วนเหตุผลที่ผู้เขียนเลือกสร้างพระเอกเกย์ให้มีฐานะร่ำรวยอย่างล้นเหลือนี้ ด้วยเพราะมีวิจารณ์ทัศนะว่า “ผมเลือกเขียนถึงชาวดอไม้ที่เป็นคนรวยรวยอย่างร้ายกาจ นั่นเพราะผมมีเหตุผลเฉพาะตัวว่า คนรวยมีความซับซ้อนทางความคิดและการปิดบังมากกว่าคนจน” (ซากดอไม้. 2540 : หน้าความนัย) ไม่เพียงแต่เรื่อง “ซากดอไม้” เท่านั้นที่ผู้เขียนสร้างภาพชีวิตเกย์ให้มีฐานะร่ำรวยมั่นคง นวนิยายรักร่วมเพศชายก่อนหน้านั้นก็ได้สะท้อนภาพชีวิตเกย์ฐานะดีมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็น “นพี” จากเรื่อง “ประตูปิดตาย” “วิภาต” จากเรื่อง “ลูกรัก” “ทีชะ” จากเรื่อง “รูปทอง” แม้กระทั่งนวนิยายเรื่อง “นกแปลกฟ้า” ที่เขียนหลังจากเรื่อง “ซากดอไม้” ก็สะท้อนภาพชีวิตเกย์อย่าง “ซองพลู” ให้เติบโตมาท่ามกลางครอบครัวที่มีฐานะดังกล่าเช่นกัน ตรงจุดนี้ผู้วิจัยมีความเห็นเป็นสองประการคือ ประการแรก

การที่ผู้เขียนสร้างสะท้อนภาพชีวิตเกย์ให้มีฐานะร่ำรวยนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นเช่นที่วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ กล่าวไว้ข้างต้นส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งอาจเห็นว่า เด็กชายที่เกิดมาในครอบครัวที่มีพื้นฐานที่ดี คือ มีฐานะ ชาติตระกูล และชาติกำเนิดที่ดี พ่อแม่มีการศึกษาสูง อาจถูกอบรมสั่งสอนให้มีจริยวัตรที่งดงาม มากกว่ากลุ่มชนชั้นอื่น เช่น สอนให้เด็กเป็นผู้ดีทั้งจิตใจและการกระทำ การขัดเกลาในส่วนนี้อาจทำให้เด็กชายกลายเป็นคนเรียบร้อย บอบบาง น่ารัก นุ่มนวล เหมือนผู้หญิงมากกว่าจะเป็นผู้ชายที่แข็งแกร่งบึกบึน จึงเป็นเหตุให้เด็กชายเหล่านั้นมีพัฒนาการเป็นรักร่วมเพศได้ในที่สุด อีกทั้งการสร้างตัวละครเกย์ให้มีฐานะดีนั้น ทำให้เรื่องดูมีสีสัน ได้รับความสนใจ น่าติดตาม ผู้เขียนอาจผูกเรื่องให้สนุกสนานสมเหตุผล เช่นว่าในอนาคตเกย์สามารถใช้เงินตรามหาศาลกว้านซื้อและเลี้ยงผู้ชายคนรักของตนได้ เป็นต้น ประการที่สอง ผู้วิจัยเห็นว่าผู้เขียนสร้างตัวละครเอกตามหลักแบบฉบับ กล่าวคือ ส่วนใหญ่พระเอกของเรื่องมักจะต้องมีฐานะร่ำรวย หน้าตาบุคลิกภาพหล่อเหลารูปงาม เมื่อผู้เขียนสืบทอดขนบกันมาเช่นนี้ พอนำมาสร้างงานแนวรักร่วมเพศผู้เขียนก็ยังยึดแนวคิดร่วมกันที่จะเลือกสะท้อนภาพชีวิตเกย์ที่ร่ำรวยเสียเป็นส่วนใหญ่ มีนวนิยายชายรักร่วมเพศส่วนน้อยเท่านั้นที่ผู้เขียนเลือกสะท้อนภาพชีวิตเกย์ที่มีฐานะยากจน ใต้เท้าความยากลำบากของชีวิตเกย์สู่สาวประเภทสองจนกระทั่งประสบความสำเร็จในชีวิต อย่างเช่นเรื่อง “ผู้หญิงยังอาย” ของณรงค์ จันทรเรือง และ “ทางสายที่สาม” ของกิริติ ชนา

ถ้าวิเคราะห์ภูมิหลังของชาติชาคริต์จะพบว่า ชีวิตของเขาประสบความสำเร็จมาโดยตลอด ทั้งการศึกษาและหน้าที่การงาน ไม่เคยพบอุปสรรคหรือความผิดหวังใดๆ บิดามารดาต่างพาชื่นชมในความเป็นอภิชาตบุตรของชาติชาคริต์ ส่งผลให้เขาเป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่วงศ์ตระกูลโดยมิต้องอายใครในสังคมชั้นสูง

1.2 กระบวนการกลายเป็นเกย์

1.2.1 สาเหตุการเป็นเกย์ สิงหนาท อสุาโห. (2526 : 62) กล่าวถึงสาเหตุการเป็นเกย์ ประเด็นหนึ่งว่าเป็นเพราะ “เด็กถูกเลี้ยงให้เป็นเพศหญิง คือพ่อแม่อยากได้ลูกผู้หญิง จึงเลี้ยงลูกชายแบบลูกผู้หญิง สอนวิธีปฏิบัติตัวให้เรียบร้อย การบ้านการเรือน แล้วพ่อแม่พี่น้องหมั่นชม พวกนี้มีโอกาสเป็นเกย์เทียมแล้วกลายเป็นเกย์ถาวรในที่สุด” ชาติชาคริต์เป็นเกย์โดยมีสาเหตุสอดคล้องกับทฤษฎีรักร่วมเพศในข้อดังกล่าว กล่าวคือ มาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นสำคัญ เนื่องจากท่านผู้หญิงนัยกาวงได้บุตรสาวจึงท้อใจเกิดความต้องการของตนโดยการจับบุตรชายคนเดียวที่มีอยู่นั้นแต่งองค์ทรงเครื่องเป็นผู้หญิงในสมัยเยาว์วัย ทั้งยังชอบให้รำละคร สอนให้มันนิสัยอ่อนช้อย เรียบร้อย และมีมารยาทงดงาม จนกระทั่งชาติชาคริต์ได้รับรางวัลนักเรียนเรียนดีและมารยาทงามของโรงเรียน แล้วชาติชาคริต์ในวัยเด็กก็ชอบมีกิจกรรมการเล่นตามแบบอัตลักษณ์เพศหญิง เช่น เล่นหม้อข้าวหม้อแกง เล่นขายของ เล่นตุ๊กตากับเพื่อนเด็กผู้หญิง อีกทั้งท่านพ่อท่านแม่* เลี้ยงดูแบบทะนุถนอม ผนวกกับช่วงวัยเด็กสุขภาพชาติชาคริต์ไม่ค่อยสมบูรณ์แข็งแรง ป่วยไข้บ่อยครั้ง จึงทำให้บรรดาวงศาคณาญาติต่างพะเน้าพะนอเอาใจ กลายเป็นเด็กผู้ชายที่อ่อนแอ ไม่เข้มแข็งบึกบึนอย่างเด็กผู้ชายทั่วไป จุดนี้ทำให้ชาติชาคริต์ซึมซับความเป็นเพศหญิงไว้โดยไม่รู้ตัว

* ในบางบริบทผู้วิจัยขอเรียกนายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนัยกาวงว่า “ท่านพ่อท่านแม่” ตามอย่างที่ชาติชาคริต์เรียกในเรื่อง

“อ้าว ราเลสลูกร้า” คุณแม่ผมส่งเสียงเจื้อยแจ้ว ท่านจับผมแต่งตัวเขียนหน้าทาปากเป็นผู้หญิงตั้งแต่ตอนเล็กๆ แล้วก็บอกให้ผมร่า บอกให้ผมอ่อนช้อย บอกให้ผมเรียบร้อย มีมรรยาทงดงาม ราวกับเด็กเรียนดีมรรยาทงาม ประจำจะไปไหนเสีย ถ้าไม่ตกมาอยู่ในมือผม

“น้องชาติ ร่าสวยๆ เลยนะคะ” คุณแม่ผมเขี่ยร้อยข้างล่างเวที เสียงดังเจื้อยแจ้วไม่มีเว้นระยะ ผมมันบ้ายอแต่เด็ก เลยอ่อนช้อยสุดชีวิต สวยที่สุดในหมู่เด็กผู้ชายด้วยกัน

แล้วผมก็ชอบที่จะเล่นหม้อข้าวหม้อแกง เล่นแต่งตัวตุ๊กตา เล่นขายของกับพวกเด็กผู้หญิง เพื่อนสมัยเด็กของผม มีแต่เด็กผู้หญิงทั้งนั้น

(ซากดอไม้. 2540 : 11)

ชาติชาคริต์เป็นเกย์เพราะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นจุดสำคัญ แต่ในช่วงหลังของเรื่อง ผู้เขียนให้นายพลกำเนิดสนทนากับท่านผู้หญิงนัยิกาโดยกล่าวย้อนรำลึกถึงการเลี้ยงดูชาติชาคริต์ในวัยเด็กด้วยความสำนึกผิดว่า

“เราเองที่เลี้ยงลูกผิดมาแต่ก่อนแต่ออก” ท่านพอล่าวเนิบนาบ “ฉันเองก็ผิดนะคะ อยากมีลูกสาว ชอบแต่งตัวให้ลูกเป็นผู้หญิงอยู่เรื่อย” ท่านแม่เออออเห็นด้วยกับ ‘ทฤษฎีการเลี้ยงลูก’ ของท่านพ่อ

“ถ้าจะผิด เราก็ผิดด้วยกันทั้งคุณนะ เราเลี้ยงนายชาติแบบทะนุถนอมมากเกินไป รึนไม่ไหวได้ ไรไม่ให้ต่อมจำได้ไหมตอนเด็ก นายชาติชอบเล่นกีฬาเหมือนเด็กคนอื่นที่ไหน ว้างเป็นไม่ได้ ต้องกระเดียดมาจับตุ๊กตาแต่งตัวเล่นหม้อแกง ... ซื้อมีดามาให้มันก็ไม่เคยแตะ ฟุตบอลไม่เคยเล่น เจ็บป่วยออกแต่ตลอดมา ทั้งเราทั้งญาติได้แต่พะเนาะพะเนาะเอาใจมันเกินไป เห็นไหม สุดท้ายมันก็เลยผิดปกติ ไม่เป็นชายเหมือนชายทั่วไป”

(ซากดอไม้. 2540 : 313)

ข้อความที่ผู้วิจัยขีดเส้นใต้อาจทำให้ผู้อ่านนึกคิดว่า แท้จริงแล้วอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมิได้เป็นเหตุผลอย่างเดียวที่จะทำให้ชาติชาคริต์เป็นเกย์ แต่ “การเกิดมาเพื่อจะเป็นเกย์” (born to be) ก็มีส่วนร่วมด้วย กล่าวคือ โดยเนื้อแท้ของชาติชาคริต์แล้วก็น่าจะเป็นเกย์โดยกำเนิดเช่นกัน เพราะชาติ ชาคริต์ไม่ชอบมีกิจกรรมการเล่นอย่างเด็กผู้ชาย แต่จะโปรดปรานการเล่นแบบเด็กผู้หญิงมากกว่า แม้ว่านายพลกำเนิดจะซื้อปืนกลมาให้แต่ชาติชาคริต์ก็ไม่เคยหยิบขึ้นมามาเล่น กีฬาฟุตบอลซึ่งเป็นกีฬาของลูกผู้ชายก็ไม่เคยสัมผัส ตรงจุดนี้ผู้เขียนอาจต้องการแสดงเป็นนัยๆ ว่าการเป็นเกย์อาจมาจากความผิดปกติของโครโมโซมที่มีอยู่ในกายเด็กก็ได้ พอท่านผู้หญิงนัยิกาสอนให้ประพฤติปฏิบัติตัวและเล่นอย่างเด็กผู้หญิง ชาติชาคริต์จึงเกิดความพึงพอใจกับสิ่งที่ท่านแม่หยิบยื่นให้ และคิดว่าเหมาะสมกับตนแล้วจึงยึดมั่นผูกพันกับสิ่งนั้น พอนายพลกำเนิดชักจูงให้มีกิจกรรมการเล่นแบบเด็กผู้ชาย ชาติชาคริต์จึงปฏิเสธ เพราะได้หลงใหลในกิจกรรมการเล่นแบบหญิงไปแล้ว แต่กระนั้นการปูพื้นฐานของตัวละครในช่วงนี้ค่อนข้างน้อยเกินไป ทำให้ไม่ทราบแน่ชัดว่าชาติชาคริต์ได้รับอัตลักษณ์* ความเป็นหญิงหรือความเป็นชายก่อนหรือพร้อมๆ กัน ถ้ารับอัตลักษณ์เพศหญิงก่อนแล้วประทับใจจนยึดหลงในสิ่งที่ถูกหยิบยื่นให้ นั้นแสดงว่าเหตุผลการเป็นเกย์ส่วนหนึ่งมาจากการอบรมเลี้ยงดูของท่านผู้หญิงนัยิกา ถ้ารับอัตลักษณ์เพศชายก่อนหรือพร้อมๆ กัน แต่ชาติชาคริต์ปฏิเสธ นั้นแสดงว่าความเป็นเกย์ของเขาอาจมาจากฮอร์โมนทางเพศในกายของเขาผิดปกติก็ได้ ผนวกกับการเลี้ยงดูแบบเด็กผู้หญิงของท่านผู้หญิงนัยิกาจึงเพิ่มแรงกระตุ้นให้เด็กชายชาติชาคริต์

* อัตลักษณ์ทางเพศหรือเอกลักษณ์ทางเพศ เป็นคำเดียวกัน ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Sexual identity หมายถึง การตระหนักรู้ว่าตนเองเป็นเจ้าของการแบ่งประเภทบุคคลว่าเป็นหญิงหรือชายหรือรักร่วมเพศ

เป็นรักร่วมเพศได้ในที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าการนำเสนอบทบาทของนายพลกำเนิดในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตรชายก็น้อยเกินไป จึงไม่ชัดเจนว่าที่ชาติชาคริต์เป็นเกย์นั้น นายพลกำเนิดมีส่วนผลักดันด้วยหรือไม่ กล่าวคือ นายพลกำเนิดอาจห่างเหินลูก ไม่เป็นแบบอย่างของความเป็นชายให้เขาได้เลียนแบบ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการนำเสนอสาเหตุการเป็นรักร่วมเพศชายในเรื่อง “ซากดอกไม้ม” ยังเป็นข้อมูลที่ไม่แปลกใหม่นัก เป็นเรื่องเก่าที่มหาชนทราบกันดีอยู่แล้วจนหาขึ้น ว่าสาเหตุหนึ่งที่เด็กจะเป็นรักร่วมเพศได้นั้น มาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่สอนให้เด็กผู้ชายมีความประพฤติแบบเด็กผู้หญิง อันที่จริงสาเหตุการเป็นเกย์มีหลากหลาย ถ้าผู้เขียนมีฝีมือและชั้นเชิงที่ดีน่าจะเลือกเขียนถึงสาเหตุการเป็นเกย์ที่มหาชนยังไม่ค่อยรับทราบกันเท่าใดนัก คงจะน่าช่วยเพิ่มความโดดเด่นแก่นเนื้อหาที่ผู้เขียนผูกเรื่องขึ้นได้ไม่น้อย และจะทำให้งานเขียนแนวนี้น่าสนใจพัฒนาการทางเนื้อหาอีกด้วย

เนื่องจากในนวนิยายรักร่วมเพศชายหลายเรื่อง ผู้เขียนส่วนใหญ่จะสะท้อนสาเหตุการเป็นเกย์ของตัวละครว่ามาจากพื้นฐานทางครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูเป็นสำคัญ โดยแสดงปัญหาของครอบครัว แตกแยกว่าสืบเนื่องมาจากบิดา ทำให้มารดาหันมายึดบุตรไว้เป็นเพื่อน หรือเป็นฝ่ายเดียวกับตนอย่างแน่นแฟ้น ฉะนั้นมารดากับบุตรจึงมีความรักใคร่ใกล้ชิดสนิทสนมกันอย่างแนบแน่นเกินปกติธรรมดา โดยมารดาจะทุ่มเทความรักความเอาใจใส่ เกิดความหวงแหนบุตรอย่างมากมาย รวมทั้งพยายามเข้ามาจัดแจงแนวทางในการดำเนินชีวิตให้บุตรตามที่ตนต้องการ สภาพที่บุตรขาดบิดาเช่นนี้ นอกจากจะมีผลต่อการขาดต้นแบบของเพศชายในการเลียนแบบบทบาททางเพศแล้ว ยังผลักดันให้บุตรชายยึดเอามารดาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาพฤติกรรมประจำเพศ ลักษณะเหล่านี้ปรากฏในนวนิยายชายรักร่วมเพศหลายเรื่อง เช่น “วิภาต” จากเรื่อง “ลูกรัก” ของสุวรรณี สุคนธา “นพี” จากเรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” และ “ทีฆะ” จากเรื่อง “รูปทอง” ของกฤษณา อโศกสิน และ “นิรา” จากเรื่อง “ไปไม้ที่ปลิดปลิว” ของ ทมยันตี เป็นต้น

ส่วนความแปลกใหม่ในประเด็นสาเหตุการเป็นเกย์ของตัวละครนั้น พบว่ามีนักเขียนหลายคนได้พยายามพัฒนาเนื้อหาส่วนนี้เพื่อมิให้เสนอภาพที่ซ้ำซากจำเจและซ้ำซ้อนกับนักเขียนคนอื่นๆ จึงนำเสนอสาเหตุการเป็นเกย์แตกต่างกันไป เช่น “รัมย์” จากเรื่อง “หัวใจที่ต้องไขลาน” ของสุภาวีย์ เทวกุล ต้องการแสวงหาประสบการณ์ทางเพศที่แปลกใหม่ “อรรถ” จากเรื่อง “เก้าอี้ทอง” ของสิฟ้า ถูกบิดาอบรมกล่อมเกล่าให้เกลียดชังสตรีเพศ “ไพที” จากเรื่อง “พิมพ์พิลาป” ของโบทัน ต้องทำหน้าที่แทนมารดาขณะมีอายุน้อย “พิณณศรี” จากเรื่อง “คนกลางเมือง” ของศรีฟ้า ลดาวัลย์ เลียนแบบพฤติกรรมวิถีชีวิตแบบใหม่ของชาวตะวันตก “ปั้นสิบ” จากเรื่อง “นกแปลกฟ้า” ของมธุรีน อารัม สมิทธิ ขาดความรักความอบอุ่นจากมารดาผู้ซึ่งเป็นคนหยาบกระด้างใจร้าย แต่กลับได้รับสิ่งนั้นจากบิดา เขาจึงโยนหาความรักความอบอุ่นจากคนเพศเดียวกัน ปั้นสิบเป็นเกย์เพราะติดบิดา แต่บิดาก็มีอันต้องแยกทางกับมารดาเพราะทนรับสภาพนิสัยหยาบกระด้างของภรรยาตนเองไม่ได้ ส่วนเรื่อง “อิสระและอานิด้า” ของกิจจา บุรานนท์ ก็มีความน่าสนใจ “อิสระ” กล่าวว่าเขาเป็นเกย์เพราะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในแก่นกายของเขา มิได้มาจากการอบรมเลี้ยงดูที่ผิดเพี้ยนในวัยเด็กแต่อย่างใด เป็นต้น ที่ยกตัวอย่างมานี้จะเห็นได้ว่า ตัวละครมิได้เป็นเกย์โดยมีสาเหตุมาจากการติดมารดาหรือการถูกอบรมเลี้ยงดูจากมารดาเพียงอย่างเดียว นักเขียนมีการนำเสนอสาเหตุการเป็นเกย์ในแง่มุมอื่นๆ ที่น่าสนใจหลากหลายแตกต่างกันออกไป

อีกประการหนึ่งผู้วิจัยสังเกตว่า นักเขียนส่วนใหญ่มักสร้างตัวละครเอกรักร่วมเพศชายให้เป็น “บุตรชายคนเดียวของครอบครัว” นอกจาก “ชาติชาคริต์” ในเรื่อง “ซากดอกไม้ม” แล้ว ยังมี “วิภาต” ในเรื่อง “ลูกรัก” “นพี” ในเรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” “ชนันธวัช” ในเรื่อง “ไปไม้ที่ปลิดปลิว” “อรรถ” ในเรื่อง

“เก้าอี้ทอง” และ “ของพลู” ในเรื่อง “นกแปลกฟ้า” ทั้งนี้ก็เขียนอาจะมีทัศนะร่วมกันว่า การเป็นบุตรชายคนเดียวของครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นบุตรชายโตน หรือตนเป็นบุตรชายคนเดียวท่ามกลางพี่น้องผู้หญิงทั้งหมดก็ตาม ย่อมเป็นสิ่งผลักดันให้เด็กชายนั้นได้รับแรงกระทบต่อพฤติกรรมให้มีความประพฤติเบี่ยงเบนไปจากเพศปกติได้ง่าย

ส่วนการเลี้ยงดูของนายพลก่าเนิดและท่านผู้หญิงนายิกาที่มีต่อชาติชาคริต์ในด้านอื่นนั้น เห็นได้ว่าตั้งแต่เด็ก ชาติชาคริต์ถูกท่านทั้งสองคนตามใจปรนเปรอทุกสิ่งทุกอย่างตามที่เขาต้องการ เหตุที่เป็นบุตรชายคนเดียวด้วยแล้ว จึงไม่เคยเลยสักครั้งที่เขาจะไม่สมปรารถนา ชาติชาคริต์เกิดมาในตระกูลที่บิดามารดามีฐานะร่ำรวยมั่นคง ต่อมาเมื่อนายพลก่าเนิดและท่านผู้หญิงนายิกาเห็นว่าชาติชาคริต์เจริญวัยสามารถดูแลตนเองได้แล้ว ท่านทั้งสองจึงเห็นห่างจากชาติชาคริต์ เพื่อไปปฏิบัติภาระหน้าที่ทางการงานมากขึ้น จึงใช้ “เงินตรา” ทำหน้าที่เลี้ยงดูชาติชาคริต์ให้มีความสุข แต่นั่นก็เป็นสุขทางกาย แต่ความสุขทางใจนั้นเขาได้รับจากท่านทั้งสองคนน้อยเหลือเกิน ด้วยเหตุนี้ชีวิตชาติชาคริต์จึงเติบโตมาท่ามกลางความโดดเดี่ยวเดียวดาย แต่เขาก็สามารถประคับประคองชีวิตของตนให้เป็นคนดีได้ โดยเป็นลูกที่ดีของท่านพ่อท่านแม่ เรียนหนังสือเก่ง ประพฤติตัวดี ท่านทั้งสองคนจึงไม่หนักใจกลับภาคภูมิใจในลูกชายคนเดียวเป็นอย่างมาก ถ้าอธิบายตามหลักจิตวิทยาแล้ว สามารถกล่าวได้ว่า การที่ชาติชาคริต์มีรูปดี ทรัพย์สินดี ตระกูลดี และมีความประพฤติดีนั้น ถือได้ว่าเป็นปมเด่นของเขา จุดนี้สามารถลดปมด้อยภายในจิตใจเขาลงได้บ้าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องขาดความอบอุ่นของครอบครัว หรือแม้กระทั่งการเป็นเกย์ การที่ชาติชาคริต์เรียนหนังสือเก่ง สอบได้ที่หนึ่งเกือบทุกปี ส่งผลทำให้ชาติชาคริต์มีบุคลิกภาพที่ทำอะไรก็มักต้องเป็นที่หนึ่งเสมอ ผนวกกับการมีฐานะร่ำรวยจึงผลักดันให้เขาสามารถทำอะไรหรือได้สิ่งใดที่พิเศษกว่าคนอื่น ๆ เช่น “ผมจอดรถสปอร์ตคันงามในโรงรถอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย รถสปอร์ตปอร์เช่สีแดงคันงามหุนี้ เป็นที่สะดุดตาของใครต่อใคร ทุกครั้งที่ผมขับเล่นไปบนท้องถนน ทั้งประเทศมีเพียงคันเดียวเท่านั้น ผมต้องเป็นที่หนึ่งเสมอ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 107)

1.2.2 การเริ่มรู้ตัวว่าเป็นเกย์ เป็นตอนที่ชาติชาคริต์เกิดความรู้สึกว่าตนแตกต่างจากผู้อื่น โดยที่จะรับรู้ว่าลักษณะพฤติกรรมของเขาบางประการแตกต่างไปจากชายทั่วไปในสังคม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ชาติชาคริต์เข้าสู่ภาวะของการสงสัยและสับสนตนเองว่าอาจจะเป็นเกย์ ถือได้ว่าเป็นช่วงระยะของการค้นพบสิ่งที่ผิดแปลกในตัวเองว่าเหตุใดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดและแรงทะยานอยากการโหยหาทางเพศของเขาถึงเป็นเช่นนี้ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคม เขาจึงมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในใจอย่างรุนแรง

แม้กระทั่งไปชมภาพยนตร์ที่โรง หรือดูโทรทัศน์อยู่ที่บ้าน ผมยังเกิดความรู้สึกแปลกแยกกับตัวเอง ซึ่งยิ่งเพิ่มความสับสนให้ผมมากขึ้นกว่าเดิม ผมเกิดอารมณ์อย่างว่าทุกครั้งที่ได้เห็นพระเอกรูปหน้าหล่อ รูปร่างดีถูกใจอารมณ์เบื่องลึกลับป่วน ทูรันทุราย ปรารถนาจะกระโจนออกมาจากกรงขัง ผมเริ่มไม่แน่ใจตัวเองว่าผมเป็นอะไรกันแน่ นางเอกหน้าสวยแคไหน ผมไม่เคยมีความรู้สึกใดๆ รู้แต่นางเอกละครคนนั้นสวยดี จนรู้สึกอิจฉาซ่อนอยู่ในใจด้วยซ้ำว่า “กูไม่สวยบ้างให้มันรู้ไป”

(ชาคดอกไม้. 2540 : 45-46)

จนกระทั่งวันหนึ่งในช่วงเรียนระดับมัธยมศึกษา ชาติชาคริต์ได้แอบหลงใหลรุ่นพี่คนหนึ่งนาม “ปรัชญา” ซึ่งมีชื่อเล่นว่า “ตี่ง” ชาติชาคริต์จึงเริ่มจะรับรู้ถึงความพึงพอใจทางเพศมากยิ่งขึ้นว่าแท้จริงแล้วตนชื่นชอบและใฝ่ฝันหาเพศเดียวกันมากกว่าเพศตรงข้าม

ผมเป็นรุ่นน้องพี่ตั้งแต่สมัยเรียนมัธยม พี่ตั้งเป็นนักกีฬาของโรงเรียน มีความสามารถในการเล่นกีฬาหลายชนิด ผมชอบไปดูพี่ตั้งเล่นกีฬาทุกเย็น จะว่าอย่างนั้นก็ไม่ถูกนัก ผมชอบไปดูพี่ตั้งมากกว่าอย่างอื่น กีฬาเป็นเพียงส่วนประกอบ กล้ามเนื้อเป็นมัดๆ ของพี่ตั้งต่างหากที่ผมสนใจไปดู หน้าตาหล่อเหลา หนวดเคราเขียวคล้ำ ทำให้พี่ตั้งเป็นขวัญใจของสาวๆ รอบสนาม

(ซากดอกไม้. 2540 : 32)

1.2.3 การแน่ใจว่าตนเป็นเกย์ เป็นช่วงที่ชาติชาคริต์รับเอาคำนิยามของรักร่วมเพศไว้กับตัว “ประทับตรา”^{*} ตนเองว่าเป็นบุคคลรักร่วมเพศ อันเป็นช่วงของการเปิดเผยตัวต่อตนเอง คือเริ่มมองตนเองและมั่นใจว่าตนเป็นบุคคลรักร่วมเพศ ก็เมื่อตอนที่ชาติชาคริต์ได้มีประสบการณ์ทางเพศกับสุดที่รักในช่วงเรียนมหาวิทยาลัย ชาติชาคริต์เล่าว่า

เหตุการณ์ครั้งนั้น ทำให้ผมเริ่มสงสัยในตัวเอง การกระทำของสุดที่รัก ทำให้ผมเริ่มค้นหาคำความจริงเกี่ยวกับตัวเอง ผมเริ่มเกย์ผู้หญิง ... หลอนทำให้ผมเริ่มแน่ใจอะไรบางอย่างในตัวเอง หลอนทำให้ผมคุ้นเคยกับวิญญาณประหลาดที่แฝงกายอยู่ในร่างผมอย่างเร้นลับเป็นเวลานาน หลอนตอกย้ำให้ผมรู้ว่า ผมเกลียดเพศตรงข้าม ขยะแขยงเพศตรงข้าม ปราศจากอารมณ์ร่วมใดๆ กับเพศตรงข้าม

ผมแน่ใจในตัวเองนับตั้งแต่เวลานั้น เวลาแห่งความระทึกใจ เวลาที่ผมต้องพลีร่างให้สุดที่รัก ผมแน่ใจว่า ‘ผมมีรสนิยมบางอย่างผิดปกติกจากความเป็นจริงทางธรรมชาติ’

(ซากดอกไม้. 2540 : 113-114)

1.3 การดำเนินชีวิตในโลกจริง ถึงแม้ว่าชาติชาคริต์จะรับเอาคำนิยามของความเป็นรักร่วมเพศไว้กับตัวแล้วก็ตาม แต่ชาติชาคริต์ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมนั้นให้สังคมรับรู้ว่าคุณมีความพึงพอใจในเพศเดียวกัน ชาติชาคริต์ต้องซ่อนความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับพฤติกรรมรักร่วมเพศของเขาจากผู้รักต่างเพศที่เขารู้จัก เพราะชาติชาคริต์เติบโตมาใต้ต้องผ่านการขัดเกลาทางสังคมโดยบุคคลเห็นว่าการกระทำของรักร่วมเพศ เป็นความหมายที่ไม่น่าพึงปรารถนาของคนทั่วไปในสังคม สังคมเห็นว่าเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ เป็นเรื่องที่เสื่อมเสีย และน่าอับอาย เป็นความผิดปกติ และเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน บุคคลใดที่ได้รับการประทับตราว่ามีลักษณะพฤติกรรมและมีเอกลักษณ์รักร่วมเพศ ย่อมจะเป็นผู้เบี่ยงเบนภายในสังคม ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกผิดและเกิดความตึงเครียดเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ชาติชาคริต์จึงต้องปรับตัวเข้ากับสังคมรักต่างเพศ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกมองอย่างเหยียดหยาม ความกลัวที่จะถูกสังคมตำหนิตะเยียน หรือกลัวที่จะสูญเสียความเป็นสมาชิกกลุ่มรักต่างเพศ ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่าเหตุใดตัวละครรักร่วมเพศชายเกือบทุกตัวในเรื่องถึงต้องซ่อนความพึงพอใจทางเพศของตนไว้จากผู้รักต่างเพศ โดยการแสดงตนตามแบบภาพตายตัวของผู้รักต่างเพศ ซึ่งเป็นที่นิยมและเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามในสังคม เมื่อชาติชาคริต์ต้องเข้าสังคมชายรักต่างเพศจึงจำเป็นต้องปิดบังอำพรางความปรารถนาที่แท้จริง โดยการทำตัวกลมกลืนไปกับกลุ่มเพื่อนชาย พฤติกรรมเช่นนี้ทำให้ชาติชาคริต์ต้องอึดอัดกับการแอบซ่อน หากคนใกล้ชิดล่วงรู้ว่าเขาเป็นเกย์อาจชอกช้ำ ชาติ

^{*} การประทับตราการได้รับเอกลักษณ์ผู้เบี่ยงเบน คือ การที่บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่ใช่เพราะพฤติกรรมที่พวกเขากระทำ แต่เพราะสังคมกำหนดว่า การกระทำดังกล่าวเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนและถูกสังคมประทับตราพวกเขาว่าเป็นผู้เบี่ยงเบน

ชาคริต์จึงต้องเก็บกตกับการอำพรางตัวคนที่แท้จริง แล้วก็เสียชีวิตอยู่ท่ามกลางคนอื่น ๆ แม้กระทั่งครอบครัวของเขาก็อาจรับไม่ได้

เอื้อ ! ... ของแบบนี้มันเก็บกต ... เก็บกต คุณผู้ชม “ผม บอห์น พู บี อีแอบ” จะตอบคำถามอะไรใครก็ต้องระมัดระวังตัวเอง จะกระทำกริยาใดๆ ก็ต้องให้ห้าวเข้าไว้ อย่าอ่อนช้อย ต้อยน้อยให้เขาจับได้ไล่ทัน เรียกว่าต้องเก็บกตทุกอิริยาบถอย่างนั้นเลยครับ เพื่อหน้าตา ... ผมต้องทนเป็นโรค “สุขภาพจิตเสื่อม” เข้ากลุ่มเพื่อนผู้ชายสมัยเรียนในโรงเรียน หรือตอนเข้ามหาวิทยาลัย ผมต้องทำตัวให้กลมกลืนไปกับพวกมันแทบตาย

“โอโฮ ! อีนั้น นมโตจังเลยวู้ อยากรลองสักจิ้ง ทำจะหยุ่นๆ ดีวะ”

ผมต้องหัดพูดแบบนี้ละคุณผู้ชม คิดดูก็แล้วกัน พูดเองยังจะ ‘อ้วก’ เอง แต่ก็ต้องฝืนทำไป ... พอทำบ่อยเข้ามันก็แบบเนียนของมันเอง พอเห็นหนุ่มหล่อ ผมก็นึกรักทุกคน ซึ่งตอนหลัง ผมค่อยเรียนรู้ว่า นั่นหาใช่ความรักไม่ ... เป็นแต่เพียง ‘ความหลง’ เท่านั้น

(ชาคริตอกไม้. 2540 : 46-47)

นอกจากสังคมจะเป็นตัวควบคุมให้ชาตชาคริต์ปฏิบัติตัวตามแบบแผนในบทบาทแห่งเพศที่แท้จริงแล้ว ฐานะชาติตระกูลและการเป็นบุตรชายคนเดียวของครอบครัวก็ช่วยเสริมแรงให้ชาตชาคริต์ต้องปกปิดธาตุแท้ของตนเองเพิ่มขึ้นอีกด้วย เนื่องจากชาตชาคริต์เติบโตมาในท่ามกลางตระกูลผู้ดีเก่ามีชื่อเสียงขจรขยายในแวดวงสังคมชั้นสูง สภาวะการณนี้ทำให้ชาตชาคริต์ต้องปิดบังอำพรางตัวตน พร้อมสร้างภาพลักษณ์ของความเป็นชายที่แท้จริง ถ้าสังคมล่วงรู้ว่าเขาเป็นเกย์ ท่านพ่อท่านแม่อาจเสียใจ อับอาย เสียหน้า ถูกประนามขานกล่าวจากสังคม และการเป็นบุตรชายคนเดียวของครอบครัวก็ช่วยบีบรัดให้ชาตชาคริต์ต้องปฏิบัติตัวตามแบบอัตลักษณ์ชายมากขึ้นไปอีกเช่นกัน เพราะเขาเป็นความหวังเดียวของบิดามารดาที่อยากให้บุตรชายคนเดียวดำเนินชีวิตไปตามครรลองของสังคมคือมีวิถีชีวิตตามธรรมชาติของเพศชายนั่นเอง

ถึงแม้ว่าชาตชาคริต์ต้องทนทุกข์ทรมานกับการต่อสู้ระหว่างแรงทะยานอยากในจิตใจของตนเองกับการแสดงออกต่อสาธารณชนอย่างเหลือล้น แต่นั่นก็เป็นการขัดแย้งในใจตนเอง เป็นสิ่งที่ต้องเก็บงำเอาไว้คนเดียว ดังนั้น เมื่อชาตชาคริต์พยายามดำเนินชีวิตตามแบบอย่างชายรักต่างเพศทั่วไป ชาตชาคริต์จึงไม่เคยถูกประทัตตราจากสังคมว่าเป็นเกย์ ไม่เคยถูกสังคมกลั่นแกล้งล้อเลียนถึงความเป็นเกย์ ชาตชาคริต์จึงไม่ได้รับแรงกระทบกระเทือนจากสังคม ซึ่งนับว่าโชคดีกว่า “เอ็ด” ในเรื่อง “ผู้หญิงยังอาย” ของ ณรงค์ จันทร์ เรื่อง ที่ต้องทนชอกช้ำกับการเป็นเกย์ (ออกสาว) ของตนยังไม่พอ สังคมยัง “ประทัตตรา” ว่าเขาคือเกย์ และรุมกลั่นแกล้งเขาอีกด้วย

เอ็ดยกมือขึ้นปาดหน้าตา ทั้งเจ็บตรงรอยตบกับซ้ำใจในคำพูดของแม่ ... เอ็ดสวมรองเท้าแตะก่อนจะเดินก้มหน้าจูงๆ ไปที่ร้านชาเขียวเส่งที่ปากซอย ... เด็กๆ วิ่งเล่นกันเจี๊ยวจ๊าว วัยรุ่นจับกลุ่มคอยแซวสาวที่เดินผ่านไปมา พอเอ็ดเดินผ่านก็โดนดักหน้าดักหลัง “ไปไหนจะน้องสาว”

“หลีกทางฉันนะ”

“บอกพี่ก่อนว่าคนสวยจะไปไหน”

“จะไปซื้อเหล้าให้พ่อ”

“พ่อเลี้ยงใช้แม่ะ ไม่กลัวมันเข้าหาเรอะ? สุดเจ๋งซะไม่มีละ”

คนอื่น ๆ ฮาคริน “คุยกับพี่ก่อนซี แล้วจ๋า” คนหนึ่งว่า จุดแขนเอ็ดเข้าหา แต่เด็กหนุ่มสะบัดพริต “ปล่อยฉันนะ”

“พี่รักเธอ เข้าปากะพี่เถอะ”

“ปากหมา” เอ็ดร้องเหวี่ยงฝ่ามือใส่ใบหน้าเต็มรักเจ้านั้นตาเขียวบ๊ต

“ชานักเรอะมึง เตียวกูเสียบชะหรือก”

“เฮ้ย! ไอ้หลามมา” คนหนึ่งร้องเมื่อเห็นรถกองปราบฯ แล่นช้าๆ ที่ปากซอย “ใครอยากให้มันคาบไปแตกก็ตามใจ แต่กฎหมาย” คนอื่นๆ รีบแยกย้ายกันเข้าซอยซอยใกล้ๆ ทำให้คนที่ถูกตบชกลังเล “ฝากไว้ก่อนเถอะมึง! ถ้ายังอยู่ที่นี้แล้วไม่ได้มึงเป็นเมีย ... กูให้เอาตีนลบหน้า” เอ็ดตัวสั้น น้ำตาลลอ รีบจำอ้าวไปซื้อเหล้ากับโซดาให้พ่อเลี้ยง ...

(ณรงค์ จันทรเรือง. 2538 : 3-4)

1.4 จุดเปลี่ยนแปลงในชีวิต สังคมมักจะคาดหวังให้บุคคลมีบทบาทเป็นไปตามที่สังคมวางไว้ จากที่บุคคลตระหนักว่าต้องทำตามความคาดหวังของสังคมนี้เอง เขาจึงรู้สึกไม่สบายใจเมื่อได้ทำตนเปี่ยงเบนไปจากกลุ่ม ความไม่สบายใจดังกล่าวจะเป็นพลังผลักดันให้บุคคลพยายามทำตามตามที่สังคมคาดหวัง เช่น เป็นผู้ชายต้องแต่งงานมีครอบครัวกับผู้หญิงเท่านั้น ชาติชาคริตจึงเป็นตัวแทนของเกย์ในสังคมที่ต้องประสบกับจุดเปลี่ยนแปลงในชีวิตครั้งใหญ่หลวง ซึ่งก็คือการต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม อันเป็นช่วงชีวิตที่ต้องแสดงบทบาทของชายรักต่างเพศด้วยภาวะจำยอม

1.4.1 บิดามารดาปรารถนาให้แต่งงาน ชาติชาคริตซ์ัดทอดว่าชีวิตเขาว่านวยจนถึงขั้นหย่าขาดกับภรรยานั้นก็เพราะท่านแม่เป็นสาเหตุหลัก ในช่วงนั้นท่านผู้หญิงนายิกาบอกว่าเรื่องการมีคู่ครองของชาติชาคริตซ์้ำๆ กันอยู่ทุกเมื่อเชิวัน “ทำไมไม่พาแฟนมาให้แม่ดูสักที อายุขนาดแกนี้น่าจะมีลูกได้แล้วนะ ตาชาติ” (ซากดอกไม้. 2540 : 44) ด้วยเหตุนี้ชาติชาคริตซ์ึงเกิดความรู้สึกไขว่ไขว่ในชีวิต เพราะเขารู้ตัวแล้วว่าตนเป็นเกย์ กอปรกับคำปรารภของท่านพ่อที่มากล่าวยากกับชาติชาคริตซ์ีกกว่า “ลูกผู้ชายอย่างเราต้องแต่งงาน มีครอบครัวนะลูก ไม่อย่างนั้นเขาเรียกเสียชาติเกิด เกิดมาแล้วมันต้องลองให้ครบทุกรสชาติ แกจะได้รับรู้ อารมณ์ของคนเป็นพ่อบ้างว่าวิเศษขนาดไหน” (ซากดอกไม้. 2540 : 44) ผลแห่งคำพูดดังกล่าวได้จุดประกายความขัดแย้งในใจของชาติชาคริตซ์ึ่ทำให้เขาต้องดำเนินชีวิตไปในทิศทางของการเป็น “นกแปลกฟ้า” เป็น “ปลาผิดน้ำ” หลอกตนเอง ฝืนความรู้สึกที่แท้จริงในจิตใจ ไม่สามารถใช้ชีวิตตามแบบอย่างของเอกลักษณ์รักร่วมเพศได้อย่างเต็มตัว

การที่ท่านพ่อท่านแม่ต่างรุกร้าชาติชาคริตซ์ึ่ในเรื่องการแต่งงานอย่างไม่วายวัน ทำให้ชีวิตชาติชาคริตซ์ึ่ช่วงนี้มีความสับสนว่าควรจะทำตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตไปในทิศทางใดถึงจะเป็นการดี ทางเลือกหนึ่ง เพื่อรักษาหน้าของท่านพ่อท่านแม่และตนเองในสังคม อีกทางเลือกหนึ่ง คือ การทำตามความต้องการที่แท้จริงในใจตนเอง โดยแสวงหาความสุขให้กับตนเองบนเส้นทางสายสีม่วงนี้ เมื่อถูกเร่งร้าเรื่องคู่ครองมากขึ้น กลไกการป้องกันตัวจึงเกิดขึ้นกับชาติชาคริตซ์ึ่ เขาจำเป็นต้องแบ่งรับแบ่งสู้เป็นคราวๆ ไปเพื่อให้พ้นตัว “ผมยังเที่ยวไม่พอเลยท่านแม่” นี่คื่คำอ้างที่ผมใช้กับท่านแม่เป็นประจำ และท่านผู้หญิงนายิกาก็รีบแหวกกลับทันที “แกจะเที่ยวไปถึงไหน เรียนก็จบแล้ว งานการก็มีทำ บริษัทก็เป็นของตัวเอง ออกจะใหญ่โตโอฬาร มรดกหลายสิบล้าน แกต้องหว่างอะไรอีก มีลูกมีเมียได้แล้ว” ท่านแม่พูดเน้นนามตามนิยามของความเป็นท่านผู้หญิง” (ซากดอกไม้. 2540 : 47) ชาติชาคริตซ์ึ่ต้องลำบากใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะถ้าชาติชาคริตซ์ึ่เป็นชายรักต่างเพศ เขาคงไม่ปฏิเสธในข้อเสนอนี้ เขาคงมีคนรักเป็นหญิงแท้เสียนานแล้ว แต่ชาติชาคริตซ์ึ่มีรสนิยรักใคร่ชอบพอเพศเดียวกัน เขาจึงต้องหวาดหวั่นและสะดุ้งกลัวทุกครั้งเมื่อมีคนมาถามถึงหญิงในอุดมคติ ชีวิตครอบครัว และความเป็นพ่อ

เมื่อชาติชาคริตซ์ึ่ปฏิเสธบ่อยครั้งเข้า ท่านพ่อท่านแม่ก็พร้อมใจกันเอือมระอา อารมณ์กดดันที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในสภาวะการณ์นี้ ทำให้ชาติชาคริตซ์ึ่มีน้อยใจในโชคชะตาของตนถึงกับระบายความในใจในเชิงตัด

พ่อว่า “ไผ่ฟ้าบันดาลให้ผมมาเกิด เหตุไฉนจึงไม่ให้ผมมีน้องชายอีกสักคน เพื่อภาระอันหนักหน่วงในการสืบทอดสกุล จะได้ไม่ตกมาอยู่กับผมเพียงคนเดียว” (ชากดอกไม้. 2540 : 48) ในช่วงเวลาที่กำลังสับสนและไขว้เขวนี้ ชาติชาคริต์จึงคิดที่จะหาหญิงสาวสำหรับใช้เป็นเกราะป้องกันคำครหาจากสังคม ที่สำคัญคู่ครองของเขาต้องเป็นหญิงสาวในอุดมคติของท่านแม่ด้วย

1.4.2 การแสวงหาคู่ครอง เมื่อเกย์มีความจำเป็นต้องแต่งงาน เพศที่กระทบกระเทือนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ “เพศหญิง” การที่เกย์มีผู้หญิงไว้เคียงข้างเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบจากสังคม และใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าตนได้เป็นชายโดยสมบูรณ์ เพื่อป้องกันความเคลือบแคลงจากบุคคลรอบข้างที่จะมาสงสัยว่าเขา คือเกย์

ในเบื้องต้นท่านผู้หญิงนัยิกามีส่วนสำคัญในการเป็นสื่อสัมพันธ์และนำหญิงสาวที่เพียบพร้อมหลายคนมาให้ชาติชาคริต์ดูตัวเพื่อหวังให้เลือกเป็นคู่ครอง แต่แล้วบรรดาหญิงสาวที่ท่านแม่คัดสรรมาให้ค้นหาได้เป็นที่ถูกใจชาติชาคริต์ไม่ เพราะสาวแต่ละคนต่างมีข้อบกพร่องจึงไม่เป็นที่พึงใจ “สาวแต่ละนางล้วนแล้วแต่มีดีกันคนละอย่าง แต่ก็มีข้อเสียพ่วงมาอีกหลายอย่าง บางคนสวยแต่ปากจัด แค่นั่งโต๊ะอาหารก็รู้แล้วว่า ฝีปากเธออยู่ในระดับไหน บางคนน่ารัก แต่ชอบพูด “แบบว่า ... แบบว่า” ทุกประโยค แล้วก็ชอบแคะขี้มูก แถมอีกต่างหาก บางคนหน้าตาธรรมดา นั่งกินข้าวอยู่ดีๆ ก็ตดปาดออกมา แถมยังทำหน้าไม่รู้ไม่ชี้” (ชากดอกไม้. 2540 : 49) แต่มีหญิงสาวนางหนึ่งที่ยังคงติดตราตรึงใจชาติชาคริต์อย่างไม่มีวันลืม นั่นก็คือ “เจียดเจิดโฉม” “ลูกชาติ น้องคนนี่ชื่อเจียดเจิดโฉมค่ะ” ท่านแม่นัยิกาแนะนำอย่างรู้จักคุ้นเคยบทล่อนเป็นอย่างดี” (ชากดอกไม้. 2540 : 49) คุณพ่อของเจียดเจิดโฉมเป็นทหาร เหมือนกับท่านพ่อของชาติชาคริต์ ยศตำแหน่งระดับ “นายพล” เช่นเดียวกัน แต่อายุน้อยกว่าท่านพ่อของชาติชาคริต์ราวประมาณสองปี คุณแม่เจียดเจิดโฉมเสียชีวิตไปแล้ว เหตุเนื่องมาจากขณะรับประทานอาหาร เส้นก๋วยเตี๋ยวได้พันคอ จนถึงแก่ความตาย

ท่านผู้หญิงนัยิกาสันนิษฐานเจียดเจิดโฉมให้เป็นภรรยาชาติชาคริต์อย่างมาก เพราะเห็นว่าเจียดเจิดโฉมเพียบพร้อมมีคุณสมบัติเกินกว่าหญิงสาวทั่วไป เจียดเจิดโฉมสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางวิศวกรรมศาสตร์ สาขาโยธา เกียรตินิยมเหรียญทอง จากมหาวิทยาลัยรัฐชื่อดังอันดับหนึ่งของประเทศไทย แต่ยังมีได้ทำงาน เธอสามารถชิงทุนฟูลไบรท์ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่ฮาร์วาร์ด สำเร็จการศึกษาด้วยเกรดเฉลี่ยสะสม 4.00 แต่กลับมาได้ยังมีทันตั้งตัว กระทรวงการต่างประเทศเรียกตัวเพื่อมอบหมายงานชิ้นสำคัญให้ทำทันที คือ การสร้างสะพานเชื่อมสัมพันธ์ไทย-ลาว ส่วนความสามารถส่วนตัวของเจียดเจิดโฉมนั้น อาจเรียกได้ว่าเธอเก่งและสามารถทำได้หมดทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการบ้านการเรือนและการฝีมือ

ในด้านความรู้สึกของชาติชาคริต์ที่มีต่อเจียดเจิดโฉมและเจียดเจิดโฉมมีต่อชาติชาคริต์นั้น กล่าวได้ว่า เป็นการให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ชาติชาคริต์รู้สึกไม่ดีกับเจียดเจิดโฉมเอาอย่างมาก แต่ก็ไม่ได้แสดงออกมาให้เจียดเจิดโฉมรับรู้ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของชาติชาคริต์ที่จะไม่เผยให้ผู้ได้รับทราบถึงความรู้สึกที่แท้จริง ภาพของชาติชาคริต์ที่ปฏิบัติต่อตัวละครอื่นจึงให้ภาพในด้านบวก แต่ชาติชาคริต์มักใช้คำตำหนิก่อนและเจียดเจิดโฉมในใจทุกครั้งไปเมื่อได้พบเจอหรือปฏิสังสรรค์กัน

การที่ชาติชาคริต์มีความรู้สึกไม่ดีกับเจียดเจิดโฉมนั้น อาจมาจากสาเหตุสองประการคือ ประการแรก อาจเป็นเพราะชาติชาคริต์เป็นเกย์ มีรสนิยมชอบเพศเดียวกัน เมื่อมีหญิงสาวมาชอบพอรักใคร่ จึงเกิดปฏิกิริยาต่อต้านไม่พอใจ ไม่อยากยุ่งเกี่ยวหรือข้องแวะด้วย ประการที่สอง รูปโฉมโฉมพรรณของเจียดเจิดโฉมมีความอัปลักษณ์ ชาติชาคริต์จึงรับไม่ได้ ไม่คิดจะเอาหญิงผู้นี้เป็นคู่ครอง เหตุที่เจียดเจิดโฉมมี

ลักษณะทางกายภาพอาจมีลักษณะเช่นนี้ ชาตียาคริตจึงตำหนิกระเทียบเหน็บแนมเธออยู่ในใจตลอดเวลาโดยใช้บทพูดตีสวยบรรยายให้ผู้อ่านเห็นภาพอย่างเด่นชัด เช่น “เฮ้ย! คุณผู้ชม ชื่อหล่อนก็ฟ่องอยู่แล้ว ‘เจียด’ เจียดโฉม เจียดความสวยงามไปประดับเส้นยาแดงผ่าแปดพอดิพอดิบ ฟันเหยิน ปากเบี้ยว จมูกไรตั้ง แก้มตอบ ตัวอ้วนตุ้ ... ฯลฯ มองพิศส่วนไหนไรที่ชม เอาเป็นว่าอย่างนี้ก็แล้วกันครับคุณผู้ชม ถ้าให้ผมแต่งงานกับหล่อน น้องเจียดเจียดโฉมคนนี้ ผมยอมผิดปกติแบบนี้ไปตลอดชีวิตดีกว่า” (ชาตียาคริต. 2540 : 51) หรือ “แต่สำหรับแม่ ‘เจียด’ ผมว่าหล่อนกลับบ้านดีสามก็แล้ว ร้องเพลงเรียกแขกก็แล้ว เผลอๆ ยังไม่มีใครมาทำอะไรหล่อนเลย ... ‘ข่มขืนมัยคำ ข่มขืนร้อนๆ คำ’ นึกภาพแม่เจียดร้องอวดสรรพคุณตัวเองสิครับ ดีสามตรงชาวบ้านร้านช่อรับปิดบ้านเจียดนี่ อย่างนี้จะให้คิดว่ายังไง ความสวยของหล่อนตกปืออยู่ในระดับใด คงไม่ต้องสาธยายอะไรให้มากอีก” (ชาตียาคริต. 2540 : 52) แม้กระทั่งตอนที่เจียดเจียดโฉมมาหาท่านผู้หญิงนัยภาพพร้อมกับสันติภาพและพรรณปพร เมื่อชาตียาคริตเห็นเจียดเจียดโฉมก็ตำหนิเธอในใจว่า “น้องเจียดเจียดโฉมรีบทำความเคารพท่านแม่ พลงหันมาทางผม หล่อนยิ้มหวานในใจอย่างที่คุณคิดว่าดีที่สุด ส่วนผมมันสะอิดสะเอียนแทบอาเจียน” (ชาตียาคริต. 2540 : 254) หรือในเหตุการณ์ของวันเดียวกัน เมื่อเจียดเจียดโฉมบอกกล่าวว่าเธอแต่งงานแล้ว ชาตียาคริตก็ตำหนิเธอในใจอีก “ตาย ... เลิศนะคะ หล่อน ผมลงเป็นไก่ตาแตกอยู่นาน เมื่อน้องเจียดเจียดโฉมยืนยันเป็นมั่นเหมาะว่าหล่อนแต่งงานแล้ว เอ ... ชักสงสัยแล้วครับคุณผู้ชม น้องเจียดเจียดโฉมแต่งงานกับ ‘คน’ หรือ ‘ปีศาจ’ กันแน่” (ชาตียาคริต. 2540 : 255) และตำหนิต่ออีกว่า “จะสงสัยก็แต่ ‘เหยื่อ’ ของหล่อนเท่านั้น ป่านนี้ไม่รู้จะเป็นอย่างไรบ้าง แต่น่าสงสัย หล่อนไปสรรหามาจากนรกอะไร !!? นึกแล้วก็อยากเห็นดวงหน้าคู่รักของหล่อนเหลือเกิน” (ชาตียาคริต. 2540 : 256) แต่พฤติกรรมของชาตียาคริตที่แสดงต่อหน้าเจียดเจียดโฉมนั้น เห็นได้ว่าชาตียาคริตเสแสร้งทำเป็นพูดดีมีมิตรไมตรีต่อเจียดเจียดโฉม เช่น “โอ! คุณพระคุณเจ้าช่วย” ผมเสแสร้งเน้นเสียงอุทาน และลากท้ายวลีด้วยอารมณ์ประหลาดใจระคนปราโมทย์ปรีดาถึง “พี่บอกน้องเจียดแล้วสวยๆ อย่างน้องเจียดนี้จะหาคนรักเมื่อไหร่ก็ได้ หล่อนยิ้มน้อยยิ้มใหญ่กับคำชื่นชมของผม” (ชาตียาคริต. 2540 : 255) เมื่อเหตุการณ์ดำเนินมาถึงงานแต่งงานของสันติภาพและพรรณปพร ชาตียาคริตพบกับเจียดเจียดโฉมภายในงาน ชาตียาคริตก็ “ตักตัก” เรื่องซุบซิบที่เธอสวมใส่มาในงานอีกว่า “หล่อนสามารถแต่งตัวให้ผู้พบเห็นเกิดความสลดหดหู่ใจได้เสมอ ตัวอ้วนดั่งปี่ ในชุดสีแดงจัดจ้านสดใส แลดูไกลๆ เหมือนถ่านดำในชุดแดง” (ชาตียาคริต. 2540 : 284) หรือตำหนิในเรื่องรูปลักษณะการกระทำของเจียดเจียดโฉมว่า “น้องเจียดเจียดโฉมกุกูกูจอนอกนอกหน้า หล่อนยิ้มโอษฐ์กว้างน่าเกลียดเหลือหลาย แต่หล่อนคงคิดว่าตัวเองสวยเต็มประดาถึงออกทำมันนอกมันใจป่านนั้น” (ชาตียาคริต. 2540 : 285) สรุปได้คือ เมื่อชาตียาคริตพบเจียดเจียดโฉมครั้งใดก็มักจะตำหนิกระเทียบเหน็บแนมเธออยู่ในใจต่อไป

บุคลิกภาพเด่นชัดของชาตียาคริตที่เผยให้เห็นคือเป็นคน “ปากจัด” ไม่เพียงแต่ตำหนิเจียดเจียดโฉมเท่านั้น ยังตำหนิตัวละครอื่นๆ ในเรื่องอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นจอมขวัญ หนัท ร้อยเอกปรัชญา และสุดที่รักเป็นต้น ชาตียาคริตตำหนิจอมขวัญ เช่น “อย่าเชียวครับคุณผู้ชม ... อย่าได้ไปหลงคารมนั่งชะนีเด็ดขาด นี่ชอบพราห์มไป ไม่ได้เรื่องได้ราว หล่อนโยนความผิดมาที่ผม โดยที่หล่อนไม่ผิดเลยแม้แต่น้อย เชอะ! ชะนีบ้า เพราะยายจอมขวัญคนสวยนี่แหละครับ ทำให้ชีวิตผมต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ในเปลือกหอยแคบๆ ถึงห้าปีเต็ม” (ชาตียาคริต. 2540 : 30) ชาตียาคริตตำหนิหนัทว่า “อีแรด ผมนึกในใจ ทำทางดวงสมพงศ์บ่อยๆ อย่ามาต่อแหละให้ยาก รู้มั๊ยว่ากำลังพูดอยู่กับใคร เชอะ ... ดวงสมพงศ์กัน เดียวก็ต้องขอหมายเลขโทรศัพท์ ดูเถอะ ...” (ชาตียาคริต. 2540 : 25) ชาตียาคริตตำหนิร้อยเอกปรัชญาว่า “ผมยิ้มอย่างนึกขะเขยง จะทศไหนล่ะ ก็ทศที่มีงับรถพาเข้าโรงแรมมานรุณะสิ ภูเห็นกับตาสองข้าง ยังจะมาต่อแหล

กู๊อีก มึงนึกว่ากูตบอดหรือไง ไอ้ตึง” (ชาดดอกไม้. 2540 : 105) และชาติชาคริต์ด่าว่าสุดที่รักว่า “อีรำน อีแพศยา มึงออกไปจากบ้านกูเดี๋ยวนี้ละ ใครก็ได้ ช่วยมาลากเอาอีนี้ออกไปที” (ชาดดอกไม้. 2540 : 116) การด่าว่าเป็นการด่าว่าในใจ (ระบายเล่าให้ผู้อ่านฟังแต่ตัวละครในเรื่องมิได้รับรู้) เสียมากกว่าที่จะเป็นการ ต่ำทอกันอย่างประจัญหน้า ทำให้เห็นว่านิสัยของชาติชาคริต์เป็นคนที่ชอบนินทาคนอื่นลับหลังและด่าในใจ มีบุคลิกภาพที่ขัดแย้งกันระหว่างบุคลิกภายนอกกับบุคลิกภายใน เป็นข้อเตือนผู้อ่านให้ได้เรียนรู้มนุษย์อีก ลักษณะหนึ่งว่า ผู้ที่มีบุคลิกภายนอกดูดี วางตัวดี แต่จิตใจข้างในอาจสกปรกคิดอะไรไม่ดีกับผู้อื่นก็ได้ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า จริงๆ แล้วเขาอาจไม่ได้เป็นอย่างที่เราเห็นก็เป็นได้

ผู้มีลักษณะนิสัยปากจัดชอบด่าคนอื่นใจและลับหลังนี้ถือได้ว่าเป็นการแสดงความก้าวร้าวอย่างหนึ่ง เพราะการด่าเป็นการระบายสันดานดิบ (Id) ออกมาโดยไม่ได้กลั่นกรองหรือยับยั้ง สันดานดิบนั้นติดตัวมา ตั้งแต่แรกเกิด ไม่มีใครสอนก็มีได้ สันดานดิบเป็นลักษณะของความก้าวร้าว ความเห็นแก่ตัว ความห้าว ด่ากัน ความเอาตัวรอดทุกรูปแบบ การด่าของชาติชาคริต์นั้น บางครั้งก็เป็นการด่าอย่างมีเหตุผล แต่ บางครั้งเป็นการด่าอย่างไร้ซึ่งเหตุผล เนื่องด้วยการด่าว่าเป็นวิธีของมนุษย์อย่างหนึ่งที่ต้องการระบายความ คับข้องใจเพื่อให้ตนเองได้สบายใจ การที่ชาติชาคริต์ด่าว่าเจียดเจียดโถม เพราะเธอทำตัวให้น่าด่า ชาติ ชาคริต์ด่าว่าจอมขวัญ เพราะเสียความรู้สึกในเรื่องครอบครัวแตกร้าง ทั้งสองจึงหันมาด่าว่าทำลายกันไปมา และกลายเป็นศัตรูกันอย่างถาวร ชาติชาคริต์ด่าว่าธนัท เพราะหมั่นไส้ในพฤติกรรมของธนัท ชาติชาคริต์ด่า ว่าร้อยเอกปรัชญา เพราะร้อยเอกปรัชญานอกใจไปมีคนอื่น พฤติกรรมปากจัดนี้ ทำให้ภาพลักษณ์ของชาติ ชาคริต์ไม่สู้ดีนักในสายตาผู้อ่าน ทำให้เห็นว่าชาติชาคริต์เป็นคนมีจิตใจไม่ดีงาม แสดงถึงความไม่จริงใจอย่าง ยากแค้นยิ่งถึง

การที่ผู้เขียนกำหนดให้ชาติชาคริต์ “ปากจัด” นั้น เพราะต้องการสื่อให้เห็นว่าเกย์ส่วนใหญ่มักจะมี บุคลิกภาพ “ปากจัด” นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของนายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. (www.anjaree.com) ที่กล่าวว่า “คนรักร่วมเพศมักมีพฤติกรรมปากจัด” พฤติกรรมนี้ของเกย์ฉายชัดให้ สังคมเห็นได้ง่าย ผู้เขียนจึงใช้ตัวละครอธิบายลักษณะความเป็นจริงทางบุคลิกภาพของเกย์อย่างสอดคล้องกับ บริบททางสังคม และถ้ามองในแง่บริบทของนวนิยายที่สะท้อนภาพชายรักร่วมเพศเรื่องอื่นๆ มักพบว่าผู้เขียน หลายคนได้สร้างตัวละครรักร่วมเพศชายให้มีบุคลิกภาพ “ปากจัด” เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็น “วิภาต” ใน เรื่อง “ลูกรัก” “จิราศรี” ในเรื่อง “สร้อยสวาท” และ “ชิงขัน” ในเรื่อง “ฝันสรวง” ของสุวรรณี สุคนธา “อรรจน์” ในเรื่อง “แก้วท้อง” ของสีฟ้า และ “จิตติ” ในเรื่อง “มนุษย์” ของสุภาว เทวกุล เป็นต้น

ส่วนในด้านความสัมพันธ์ของเจียดเจียดโถมที่มีต่อชาติชาคริต์นั้น จะเห็นได้ว่าเธอมีความรู้สึกที่ดีต่อ ชาติชาคริต์เป็นอย่างมาก เธอหลงใหลได้ปลื้มในตัวชาติชาคริต์เป็นพิเศษ เพราะเห็นว่าชาติชาคริต์ดีพร้อม ทุกอย่าง การปฏิบัติตัวของเธอต่อชาติชาคริต์จึงเป็นความรู้สึกที่ดีที่ออกมาจากใจอย่างแท้จริง อย่างเช่น ตอนที่เจียดเจียดโถมแนะนำสงครามผู้เป็นสามีให้ชาติชาคริต์ได้รู้จัก เธอก็แนะนำชาติชาคริต์อย่างชื่นชม อัน แสดงให้เห็นว่าเธอมีความรู้สึกที่ดีต่อชาติชาคริต์เป็นอย่างมาก “สงคะ นี่พี่ชาติ พี่ชายที่แสนดีที่น้องเจียด เอยถึงบ่อยๆ ใจคะ” (ชาดดอกไม้. 2540 : 285) แต่เธอหาว่าไม่ว่าภาพของชาติชาคริต์ที่เห็นเป็นภาพที่ปิดบัง พฤติกรรมอันตลบตลึงของเขา เพราะในใจลึกๆ แล้วเขามีได้คิดดีกับเจียดเจียดโถมเลย เอาแต่ด่าทอเห็บ แนมเธออยู่ในใจตลอดเวลา

ส่วนบุคลิกภาพของเจียดเจียดโถมนั้น กล่าวได้ว่าเธอเป็นคนมีกิริยาท่าทางจริงจะก้านไริ่อย่างอาย อย่างเช่น ตอนที่ชาติชาคริต์เริ่มรู้จักเจียดเจียดโถมในช่วงที่ท่านผู้หญิงนายิกหาหาหญิงสาวหลายคนมาให้ชาติ ชาคริต์ดูตัวโดยหวังให้เป็นลูกสะใภ้ ชาติชาคริต์ไม่ชอบบุคลิกและพฤติกรรมของเจียดเจียดโถมเลย แต่

ในทางตรงข้ามเจ็ดเจ็ดโหมมีใจรักใคร่ซาซาศรีตเป็นอย่างมาก เธอจึงไปประกาศให้บรรดาผองเพื่อนทราบว่าเธอเป็นคู่รักของซาซาศรีต หรือตอนที่ซาซาศรีตกล่าวปฏิเสธเจ็ดเจ็ดโหมและเสนอว่าควรดำเนินความสัมพันธ์ไปในทิศทางของการเป็นพี่น้องกันดีกว่าการเป็นสามีภรรยา เพราะเห็นว่าจะมีความสัมพันธ์มั่นคงยืนยาวกว่า แต่เจ็ดเจ็ดโหมกลับกล่าวตอบอย่างไริยางอาย ทำให้ผู้อ่านนึกภาพว่าเธอเป็นผู้หญิงหน้าด้านร่าเริงผู้ชาย พุดจาไม่เหมาะสมกับพื้นฐานทางการศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์ดีของเธอ โดยกล่าวว่า “ผิวเมียแน่นแพ้น กว้างพี่น้องสละ พี่น้องทำได้อย่างมากก็นั่งคุยกัน ยืนคุยกัน แต่ผิวเมียเขาอนคยกัน แน่นแพ้นจะตายไป น้องเจ็ดมีพี่น้องเยอะเยอะแล้ว ญาติเยอะจะตาย ไหว้ถูกไหว้ผิดทุกที แต่น้องเจ็ดยังมีผิวน้องเจ็ดดอยากมีผิวคะ” (ซากดอไม้. 2540 : 52) หรือตอนที่เจ็ดเจ็ดโหมพบซาซาศรีตที่งานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณพรเธอก็มีกิริยาและพุดจาทำนองเดียวกัน “พี่ชาติ พี่ชาติขา โถ ... โถ ... โถ ปลอ่ยให้น้องเจ็ดเดินหาแทบแย่ นึกว่าพี่ไม่มาเสียแล้ว” (ซากดอไม้. 2540 : 283) ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าเธอมีพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับบุคลิกภาพที่อยู่ในเกณฑ์ดีของเธอ เจ็ดเจ็ดโหมจึงกลายเป็นตัวละครที่ผู้เขียนจงใจสร้างขึ้นเป็นตัวละครลึกลับให้ผู้อ่านได้หัวเราะสนุกสนาน อันเป็นการเพิ่มสีสันให้แก่เนื้อเรื่องอีกทางหนึ่ง

1.4.3 การแต่งงานมีครอบครัว เมื่อเกย์มีศักยภาพที่จะนำพาผู้หญิงคนหนึ่งมาเป็นคู่ครองเพื่อปิดบังอำพรางว่าเขาเป็นเกย์แล้ว เขาจำเป็นต้องปรับตัวยอมรับภาระหน้าที่ต่างๆ ที่จะตามมา โดยการสวมบทบาทของการเป็นสามีและบิดาตามไปด้วย เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่าเกย์ก็สามารถปฏิบัติตัวตามแบบแผนของสังคม ได้เสมอเหมือนชายรักต่างเพศ แม้ว่าจะเป็นการฝืนใจที่ต้องทำหน้าที่ตามแบบแผนนั้นก็ตาม

ถึงแม้ว่าท่านผู้หญิงนายกาก็เลือกเฟ้นบรรดาหญิงสาวมาให้ซาซาศรีตดูตัวมากมาย แต่ซาซาศรีตไม่ได้ประทับใจสาวคนใด ซาซาศรีตจึงตัดสินใจค้นหาหญิงสาวที่จะมาเคียงคู่ด้วยตนเอง และแล้วก็พบหญิงสาวที่เพียบพร้อมไปด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ และคุณสมบัติบางหนึ่งชื่อ “จอมขวัญ” บังเอิญพบกันในงานแต่งงานของเพื่อนสนิทซึ่งทั้งคู่ต่างเป็นเพื่อนเจ้าบ่าวและเจ้าสาว ความสัมพันธ์ของทั้งสองจึงเริ่มต้นขึ้นนับแต่บัดนั้น เมื่อคบกันไปได้สักระยะหนึ่ง ซาซาศรีตก็ขอจอมขวัญแต่งงาน ซึ่งเป็นที่ปลื้มปิติของนายพลกานีตและท่านผู้หญิงนายกยิ่งนักที่ได้ลูกสะใภ้มีคุณสมบัติเพียบพร้อมดังมาอย่างจอมขวัญ

ในช่วงที่อยู่กินกับจอมขวัญนั้น ซาซาศรีตสามารถผลิตพยานรักได้ถึงสองคน คนหนึ่งเป็นผู้หญิงชื่อ “ขวัญนารี” อีกคนหนึ่งเป็นผู้ชายชื่อ “จอมชาติ” ทั้งคู่มีอายุห่างกันสามปีเต็ม ในช่วงนี้ซาซาศรีตสามารถดำเนินชีวิตตามปกติธรรมดาอย่างชายรักต่างเพศ คือรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานและครอบครัว เป็นสามีที่ดีของภรรยาและเป็นบิดาที่ดีของบุตร ส่วนเวลาว่างนั้น เขาปฏิบัติตามแบบอย่างหนุ่มไฮโซๆ ทั่วไป คือพักผ่อนตามสถานบันเทิงเรีงรมย์ หรือไม่ก็ไปออกกำลังกายและนวดตัวตามสถานออกกำลังกาย ซึ่งเป็นกิจวัตรที่เขาปฏิบัติอยู่เป็นประจำ การปฏิสัมพันธ์ของสามีภรรยาคู่นี้ดูเหมือนว่าจะรักกันอย่างหวานหยาดเยิ้ม พุดจากันอย่างไพเราะให้เกียรติซึ่งกันและกัน จนดูเหมือนว่าชีวิตรักของสามีภรรยาคู่นี้จะดำเนินไปอย่างราบรื่น แต่เนื่องด้วยจิตส่วนลึกของซาซาศรีตใฝ่ฝันทะยานหาเพศเดียวกัน เรื่องเพศสัมพันธ์ของเขาและเธอจึงเกิดสะดุดและมีปัญหา ซาซาศรีตมักไม่มีอารมณ์ทางเพศกับจอมขวัญ และหลายครั้งที่จอมขวัญเกิดอารมณ์ดังกล่าว ซาซาศรีตก็ไม่สามารถปรนเปรอความต้องการนั้นให้เธอไปถึงจุดหมายปลายทางแห่งรักได้ เมื่อซาซาศรีตไร้อารมณ์ทางเพศกับเธอบ่อยครั้งเช่นนี้ จอมขวัญจึงหวังดีจะให้ซาซาศรีตไปปรึกษาจิตแพทย์ เพราะเห็นว่าการที่อวัยวะเพศของสามี “ไม่สู้” น่าจะต้องป่วยเป็นโรคทางจิต แต่เธอไม่เข้าใจว่าแท้จริงแล้วซาซาศรีตมีรสนิยมทางเพศผิดปกติจากชายหนุ่มทั่วไปนั่นเอง “ไปหาหมอดีกว่าชาติ ฉันว่าคุณต้องหายแน่” จอมขวัญเข้าชี้ผมอย่างไม่รู้จบ “จะบ้าเหรอ ผมไม่ได้เป็นอะไรอย่างนั้น ถ้าคุณยังพุด

ไม่เล็ก เป็นได้เห็นดีกัน” “คุณป่วยทางจิตอย่างแรง แต่คุณปากแข็งไม่ยอมรับ ยังไงเสีย ฉันต้องพาคุณไปหาหมอให้ได้” หล่อนดิ่งดิน และปราดเข้ามาประชิดตัวผมโดยเร็ว” (ซากดอกไม้. 2540 : 110) ความหวังดีของจอมขวัญที่เป็นฝ่ายไม่ได้รับความสุขจากตรงนี้เท่าที่ควร ทำให้ดูเหมือนว่าจอมขวัญเข้าใช้ชาติชาคริต์จนก่อให้เกิดความรำคาญใจ เพราะเขาไม่ได้เป็นโรคทางจิตอย่างที่ภรรยาเข้าใจและไม่คิดจะไปพบแพทย์แต่อย่างใด ชาติชาคริต์รู้ตัวดีว่าความล้มเหลวของความสัมพันธ์ทางเพศกับภรรยา เป็นเพราะเขามีอารมณ์ความรู้สึกทางเพศกับเพศชายด้วยกันนั่นเอง อารมณ์โมโหโทโสจึงบังเกิดขึ้น ชาติชาคริต์ได้แสดงความก้าวร้าวซึ่งเป็นสัญชาตญาณดิบของมนุษย์ (Id) โดยการตบหน้าจอมขวัญอย่างแรง “ผมฟาดฝ่ามือลงบนดวงหน้าหล่อนฉาดใหญ่ ปรากฏร่องแดงฉานเป็นรูปฝ่ามือประทับอยู่บนดวงหน้าของจอมขวัญ” (ซากดอกไม้. 2540 : 110) พฤติกรรมนี้ทำให้เห็นลักษณะนิสัยชาติชาคริต์อีกประการหนึ่งว่าเป็นคนมี “อารมณ์รุนแรง” ผู้อ่านอาจวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของชาติชาคริต์ที่มีต่อจอมขวัญว่า เรื่องเท่านั้นเหตุใดถึงต้องใช้อารมณ์เกรี้ยวกราดรุนแรงในการตัดสินปัญหา ชาติชาคริต์ทำรุนแรงต่อจอมขวัญเกินควร ไม่มีเหตุผลแยกแยะเจตนาของภรรยาว่าเธอหวังดีมากกว่าจะคิดร้ายต่อเขา แต่การหวังดีของเธอนั้นไม่เป็นไปตามความคิดร่วมกันของทั้งสองฝ่ายจึงเกิดปัญหาขัดแย้ง เหตุการณ์นี้สามารถอธิบายได้ว่า ณ ช่วงเวลานั้น การเข้าใช้ของจอมขวัญทำให้ชาติชาคริต์ไปพบแพทย์ แต่ชาติชาคริต์ไม่ยอมไปเพราะไม่ได้เป็นอย่างที่จอมขวัญเข้าใจ ตรงจุดนี้ซึ่งเป็นปมภายในจิตใจของชาติชาคริต์อยู่แล้ว เมื่อจอมขวัญมากระตุ้น ชาติชาคริต์จึงเกิดอารมณ์โมโหโทโสแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงอันนำไปสู่การทำลายร่างอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้ยอมรับและหยุดความคิดนั้นอย่างสงบราบคาบ

ไม่เพียงแต่คู่ของชาติชาคริต์กับจอมขวัญเท่านั้นที่ประสบปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างชายเกี่ยวกับหญิงแท้ ยังมีคู่ของหนี่กับจีลา ในเรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” ของกฤษณา อโศกสิน และคู่ของไตรรงค์กับธารา ในเรื่อง “เสียงเพรียกจากซีกชีวิต” ของวิมลวรรณ นาคร์ อีกด้วย จุดนี้สะท้อนให้เห็นว่า เกย์เป็นเพศที่มีอารมณ์รักใคร่ในเพศชายด้วยกัน เมื่อต้องประสบกับการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงจึงเกิดปัญหาการไม่มีอารมณ์ทางเพศ หรือไม่สามารปรนเปรออารมณ์พิศวาสให้ฝ่ายหญิงถึงจุดหมายปลายทางแห่งความสุขนั้นได้

ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับจอมขวัญนั้น ถึงแม้บางครั้งจะติดขัดและบางครั้งจะลุล่วงด้วยดี แต่เมื่อถึงคราวร่วมมรสรัก ใครเลยจะล่วงรู้ว่า คนสุขภาพเรียบร้อยอ่อนน้อมกับทุกคนเช่นชาติชาคริต์จะ “เคยกัดหัวนมของดิฉันจนขาดวิน ดิฉันเจ็บปวดแทบเจียนขาดใจตาย เขาถ่มเศษเนื้อชิ้นนั้นทิ้งอย่างไม่ไยดี ยังคง เขายังไม่หยุดเท่านั้น เขาตบดิฉันกลับไปกลับมาซ้ำแล้วซ้ำเล่า รวากับสัตว์ป่ากำลังหื่นกระหายควาเลือด โลहितแดงฉานไหลรินกลบปากของดิฉัน” (ซากดอกไม้. 2540 : 347) จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของชาติชาคริต์ที่มีต่อจอมขวัญนั้น เข้าขั้นเป็นคนที่มีความสุขทางเพศจากการทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด หรือเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “ชาติดิสม์” เลย์ทีเตียว พฤติกรรมนี้หมายถึง “การมีความสุขหรือมีความพอใจทางเพศจากการทำให้คู่ร่วมเพศเจ็บปวด ไม่ว่าจะโดยทางร่างกายหรือทางจิตใจ คำว่า “ชาติดิสม์” มาจากชื่อของนักเขียนชาวฝรั่งเศส คือ มาร์ควิส เดอ เซด (Marquis de Sade ค.ศ. 1740-1814) ซึ่งได้เขียนเรื่องเกี่ยวกับความทารุณทางเพศไว้มากมาย เป็นต้นว่า การกักขังเพื่อทารุณกรรมในช่องโสเภณี การล่อลวงภรรยาคนอื่นเข้าไปในบ้านและเยียนด้วยแส้มาโดยที่เธอขัดขืนไม่ได้ รวมทั้งการใส่ยากระตุ้นทางเพศให้ผู้เป็นแขกรับประทาน การเขียน กัด หยิก และตบ เป็นวิธีคนคนพวกนี้มักกระทำ แต่บางครั้งอาจแสดงโดยทางคำพูดในลักษณะพูดกระทบกระเทียบ ดูถูกทักถม ชู ยั่ว หรือพาลพาโลความก้าวร้าวนี้อาจอยู่ในจิตไร้สำนึกและแสดงออกทางอ้อม หรืออยู่ในจิตสำนึกและแสดงตรงๆ ก็ได้ (สุวัฒนา

อาร์พรรค. www.clinicrak.com) จากคำกล่าวข้างต้น นอกจากพฤติกรรมทางเพศของชาติชาคริต์จะเป็นแบบ “ชาติสม์” แล้ว การแสดงออกทางคำพูดของชาติชาคริต์ก็เป็นแบบ “ชาติสม์” ด้วยเช่นกัน ตามที่ผู้วิจัยกล่าวแล้วว่าชาติชาคริต์มีพฤติกรรม “ปากจัด” ชอบตำหนิกระเทียบเหน็บแนมคนลับหลังและในใจ เียดเนียนด่าทอจอมขวัญเป็นระยะๆ ทำลายซึ่งกันและกันให้ได้อับปางไปข้างหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้จะเห็นได้ว่าผู้เขียนสร้างพฤติกรรมของชาติชาคริต์ได้สอดคล้องกับหลักทฤษฎีจิตวิทยา ไม่ว่าผู้เขียนจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

ส่วนสาเหตุการเป็น “ชาติสม์” มีอยู่หลายประการ แต่ข้อหนึ่งน่าจะอธิบายสอดคล้องกับพฤติกรรมของชาติชาคริต์ตามภูมิหลังที่ผู้เขียนปูพื้นไว้ก็คือ “เป็นวิธีแสดงออกของความก้าวร้าวหรือต้องการเป็นผู้ชนะในจิตใจสำนึก ตามธรรมชาติมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายย่อมมีการแข่งขันกันระหว่างพวกของตน ผู้ชนะ คือผู้ที่สามารถทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดได้ และบางครั้งจะมีความสุขที่ได้เห็นผู้อื่นทุกข์ทรมานด้วย สัญชาตญาณนี้มีในคนแทบทุกคน และเกิดขึ้นตั้งแต่เด็ก ตัวอย่างเช่น เด็กจะพอใจเมื่อเห็นตัวการ์ตูนหล่นจากที่สูง ถูกของหนักทับจนแบน ถูกระเบิดตัวไหม้เกรียม หรือสนุกสนานต่อการแสดงตลกที่ร่วมกับการทารุณกรรมโดยการเขกศีรษะกันบ้าง เตะกันบ้าง หรือเอาของสกปรกทาลาตามใบหน้าและร่างกาย นอกจากนั้นคนบางคนยังชอบอ่านเรื่องทารุณกรรม ชอบดูภาพยนตร์สงคราม ชอบอ่านข่าวเกี่ยวกับการฆาตกรรม ความตาย และเหตุการณ์สยองขวัญเพราะฉะนั้นจึงไม่น่าประหลาดใจเลยที่คนบางคนจะชอบทำให้คู่นอนของตนเจ็บปวดขณะมีกิจกรรมทางเพศ” (สุวิทนา อาร์พรรค. www.clinicrak.com) ถึงแม้ในตัวเองจะไม่มีอาการบ่งบอกสาเหตุว่าชาติชาคริต์เป็น “ชาติสม์” ได้อย่างไร แต่ถ้าวัดย้อนดูพื้นฐานของชาติชาคริต์ตามที่ผู้เขียนวางไว้ อาจกล่าวได้ว่า ตั้งแต่เกิดชีวิตชาติชาคริต์ได้ประสบความสำเร็จมาโดยตลอด เป็นที่หนึ่งและชนะต่อทุกสิ่งเสมอไม่เคยเป็นรองใคร เมื่อชาติชาคริต์มีความสัมพันธ์ทางเพศ อาจอยากเป็นผู้ชนะเพศตรงข้ามจึงแสดงอาการดังกล่าว หรืออีกนัยหนึ่งอาจตีความได้ว่า การที่ชาติชาคริต์เป็น “ชาติสม์” นี้อาจเป็นเพราะไม่ชอบความเป็นเนื้อหนังมังสาของสตรีเพศ จึงคิดหมั่นไส้และแสดงความก้าวร้าวทำลายร่างนั้นให้ได้รับความเจ็บปวด ถ้าพิจารณาจากพฤติกรรมการร่วมเพศของชาติชาคริต์ที่มีต่อเพศชายด้วยกัน จะเห็นได้ว่าชาติชาคริต์ไม่เคยใช้วิธี “ชาติสม์” กับชายคนใด นอกจากกับจอมขวัญเพียงคนเดียว ดังนั้นจึงน่าจะเป็นเพราะชาติชาคริต์ไม่ชอบเพศหญิงเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงไม่คิดจะถนอมร่างนั้นให้มีความสุขตามปกติวิสัยแห่งธรรมชาติ จึงคิดจัดการให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเจ็บปวด เพื่อระบายความคับข้องใจอะไรบางอย่างที่อยู่ในจิตใจสำนึกของตนก็เป็นได้ แต่กับเพศชายด้วยกัน ชาติชาคริต์รักใคร่ถวิลหาอยู่เนืองนิตย์จึงไม่คิดที่จะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเจ็บปวดในช่วงการมีความสัมพันธ์ทางเพศ แต่กลับปรนเปรอให้ได้อัมเอนในรสรักอย่างถนอมแต่ดูเด็ดเข้มข้นจนบรรลุเป้าหมาย

ช่วงที่อยู่กับจอมขวัญ ชาติชาคริต์ก็กลับเข้าสู่โลกของเกย์บ้าง แรกทีเดียวชาติชาคริต์คิดว่าน่าจะทำได้และใจแข็งพอที่จะไม่ย้อนกลับเข้าสู่โลกของเกย์อีก ด้วยเชื่อว่าตนสามารถควบคุมตนเองได้ และเชื่อว่าเมื่อตนแต่งงานคงจะหายขาดจากการเป็นรักร่วมเพศ แต่แท้จริงแล้วเกย์ไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นเช่นนั้นได้ พฤติกรรมรักร่วมเพศยังคงดำเนินอยู่อย่างลับๆ และเกย์ต้องสับสนอยู่ในใจตลอดเวลาว่าจะวางตัวอย่างไรในสังคม ภาวะเช่นนี้ทำให้ชาติชาคริต์ระบายนความคับข้องใจว่าช่วงที่อยู่กับจอมขวัญเป็นเวลาห้าปีเป็นช่วงเวลาที่แสนทรมาน มีสภาพไม่ต่างอะไรกับการตกนรกทั้งเป็น เพราะไม่มีความสุขที่แท้จริงตามธรรมชาติของตน

1.4.4 การถูกค้นพบว่าเป็นเกย์ เมื่อมนุษย์ชายหญิงได้มีโอกาสแต่งงาน คงไม่มีใครอยากให้ชีวิต คู่ล้มเหลว เกย์ก็เช่นเดียวกัน เมื่ออุทิศสัพเพทีปิตความลับนี้มาเป็นเวลานาน ผ่านกระบวนการขัดแย้ง ภายในใจตัวเองและการตัดสินใจมาหลายชั้นหลายตอน จนกระทั่งจำยอมแต่งงานมีครอบครัวเพื่อรักษา สถานภาพทางสังคม เมื่อความลับการเป็นเกย์ถูกเปิดเผยโดยภรรยาแล้วรู้ความจริง แน่แน่นอนเกย์ทุกคนต้อง ตกใจ ด้วยไม่คาดคิดว่าสิ่งที่ปกปิดมานานจะถูกเปิดเผยเข้าจนได้ในวันหนึ่ง

ด้วยเหตุที่จอมขวัญต้องเดินทางไปดูงานแฟชั่นที่ต่างประเทศกินเวลานานถึง 6 เดือน จึงเป็น ช่องทางให้ชาติชาคริต์หันเข้าสู่โลกของเกย์ได้บ้าง โดยสามารถมีเวลาเพียงพอต่อการที่จะอยู่เคียงคู่กับ เอกบุรุษ ทนความส่วนตัวมากขึ้นกว่าตอนที่จอมขวัญอยู่เคียงข้าง

ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับเอกบุรุษ กล่าวได้ว่าทั้งสองคบหากับมานานก่อนที่ชาติชาคริต์ จะพบกับจอมขวัญเสียอีก ทั้งคู่รักกันแต่ก็เป็นความรักแบบหลบซ่อนตลอดมา เมื่อได้โอกาสที่จอมขวัญไม่อยู่ ชาติชาคริต์จึงร่ำเร่ริงลักลอบพาเอกบุรุษมาอนงค์ที่บ้านและมีเพศสัมพันธ์ต่อกันอยู่เนืองๆ โดยชาติ ชาคริต์ มิเคยคาดคิดและเฉลียวใจมาก่อนว่าจอมขวัญจะเดินทางกลับจากต่างประเทศก่อนกำหนด ความลับการเป็น เกย์จึงถูกเปิดเผย

จะเห็นได้ว่า เมื่อเกย์แต่งงานมีครอบครัวแล้ว ก็ยังไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเป็น รักร่วมเพศได้ เกย์ก็ยังมีผู้ชายไว้คอยปรนเปรออารมณ์พิศวาสกันอย่างลับๆ เสมอ ความรักของชายกับชาย ในโลกของเกย์จะมีความสัมพันธ์แนบแน่นเพียงไร ความรักของชาติชาคริต์กับเอกบุรุษอาจเป็นกุญแจไขไป ถึงคำตอบนี้ได้ เพราะเป็นความรักอันไม่ต่างอะไรกับความรักของชายจริงหญิงแท้เลย บทสนทนาระหว่าง ชาติชาคริต์กับเอกบุรุษได้สะท้อนทัศนะต่อโลกของเกย์ไว้หลายแง่มุมดังนี้

ประการแรก ชายรักชายเป็นความรักแบบต้องหลบซ่อน โดยเฉพาะเมื่อคู่รักของตนมีครอบครัว ตามครรลองของสังคมแล้ว ก็ยิ่งกดให้ความรักนั้นต้องหลบซ่อนปิดบังต่อสังคมมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าชายสองคน จะรักกันเพียงใดก็ตาม แต่ในโลกแห่งความเป็นจริง เขาทั้งสองไม่สามารถเปิดเผยต่อโลกภายนอกได้ว่าเขามี ใจรักใคร่ต่อกัน เพราะพวกเขามีสถานภาพทางสังคมที่ต้องรับผิดชอบอีกมากมาย “เอกไม่ชอบเลยที่เราต้อง เจอกันหลบๆ ซ่อนๆ แบบนี้” “ชาติก็ไม่ชอบแต่ทำยังไงได้” “ให้เอกย้ายมาอยู่กับชาติที่นี้ได้ไหม” “ก็ย้ายมานี้ แล้วไง” “อาทิตย์หน้าเมียชาติกลับมาเอกก็ต้องไปแล้ว” “เอกอยากอยู่กับชาติตลอดไป” “เป็นไปไม่ได้หรอก เอก พวกเรามีสถานะทางสังคมอีกมากมายต้องรับผิดชอบ เอกนี่กว่าชาติอยากทำแบบนี้สักหรือ ...” (ชาก ดอกไม้. 2540 : 178)

ประการที่สอง การที่เกย์บางคน (ชาติชาคริต์) ต้องแต่งงาน เพราะสถานการณ์บีบบังคับต้องให้ กระทำ ไม่แต่งงานก็ไม่ได้ เกรงกลัวคนในสังคมจะสงสัยและเพ่งเล็งว่าเขาเป็นเกย์ แต่เกย์บางคน (เอกบุรุษ) ก็ไม่สนใจว่าสังคมจะมองเขาอย่างไรตรงจุดนี้ เขาเห็นว่าการแต่งงานหรือไม่แต่งงานเป็นเรื่อง ส่วนตัวของปัจเจกบุคคล ไม่เกี่ยวข้องกับใคร สังคมอยากสงสัยว่าเป็นเกย์ก็สงสัยไป “รู้อย่างนี้แล้วตอน นั้นแต่งงานทำไม” “สถานการณ์มันบังคับ ถึงวัยไม่แต่งก็ไม่ได้ เดี่ยวคนสงสัย” “เอกไม่เห็นแคร์ ใครจะว่า อะไรก็ว่าไป เราไม่ได้ขอพวกมันกินสักหน่อย อยากสงสัยก็สงสัยไป อยากแต่งเชิญแต่งกันเอง” (ชาก ดอกไม้. 2540 : 179) เกย์อย่างเอกบุรุษนับว่าเป็นเกย์ที่ไม่สนใจต่อปฏิกิริยาของสังคม เขาไม่ยอมให้ภาวะ แวดล้อมบีบบังคับให้เขาปฏิบัติตนอย่างชายรักต่างเพศ จากทัศนะดังกล่าวทำให้เห็นว่าเกย์อย่างเอกบุรุษ สามารถจะยอมรับตนเองได้อย่างมีความสุขว่า “เขาคือเกย์” โดยไม่ต้องลำบากใจแต่อย่างใด

ประการที่สาม การกำหนดบทบาททางเพศและการให้คำนิยามต่อตนเอง ความสัมพันธ์ของเกย์ บางคู่จะแบ่งบทบาททางเพศและการแสดงออกต่อสาธารณชนอย่างเด่นชัด ว่าคนหนึ่งสวมบทบาทเป็นผู้ชาย

อีกคนหนึ่งนั้นสวมบทบาทเป็นผู้หญิง คู่ของชาติชาคริตกับเอกบุรุษก็เช่นเดียวกัน เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ชาติชาคริตมีบทบาทเป็นผู้ชาย คือเป็น “เกย์คิง” ส่วนเอกบุรุษสวมบทบาทเป็นผู้หญิง คือเป็น “เกย์ควีน” ดังคำว่า “แบบนี้ไม่เห็นดีเลยชาติ เอกรู้สึกเหมือนตัวเองเป็นเมียน้อย ความจริงเราสองคนเหมาะสมกัน จะตาย ชาติเป็นคิง เอกเป็นควีน เราต่างเป็นของกันและกัน” (ซากดอไม้. 2540 : 179)

ความรักของเกย์อาจจะต้องหลบซ่อนบ้าง ซึ่งไม่ต่างอะไรจากความรักของผู้ชายที่มีภรรยาแล้วแอบไปมีเมียน้อยเลย แม้จำเป็นต้องหลบซ่อนความรักนี้อาจเผยให้ผู้ใดทราบได้ แต่เมื่อคนรักทั้งสองมาอยู่เคียงคู่กัน แม้จะเป็นเพียงระยะเวลาสั้นๆ ก็มีความสุขอย่างเหลือล้นแล้ว สังคมทั่วไปอาจมองความรักของเกย์ว่า ด้อยค่าผิดศีลธรรม แต่สำหรับคนสองคนความรักของเขายิ่งใหญ่และน่าเห็นใจ จะเห็นได้ว่า ความรักของเกย์ก็เป็นความรักเฉกเช่นชายจริงหญิงแท้ทั่วไป เป็นความรักตามปกติวิสัยของมนุษย์ มีการหึงหวง อาลัยอาวรณ์ และคงไม่มีใครอยากมีชีวิตความรักที่ปิดบังซ่อนเร้นเช่นนี้

เมื่อจอมขวัญเดินทางกลับจากต่างประเทศก่อนกำหนดโดยมิได้แจ้งให้ผู้ใดทราบล่วงหน้า เมื่อถึงบ้านเธอได้ยินเสียงสนทนาของชาติชาคริตกับเอกบุรุษ เธอก็ล่วงรู้แล้วว่าสามีมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ จอมขวัญทนไม่ได้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เธอเปิดประตูห้องนอนเข้าไปก็พบชาติชาคริตกับเอกบุรุษกำลังมีเพศสัมพันธ์กัน เมื่อทั้งสองคนเห็นจอมขวัญต่างตกตะลึงและผละจากกันอย่างรวดเร็ว เมื่อควบคุมสถานการณ์ได้ ชาติชาคริตพยายามอธิบายให้จอมขวัญเข้าใจแต่เธอก็ไม่รับรู้รับฟังถ้อยคำใดๆ ทั้งสิ้น เหตุการณ์ตอนนี้ผ่านคำบอกเล่าของจอมขวัญว่า “เขาทั้งสองผละจากกันอย่างรวดเร็วด้วยความตกใจ เอกบุรุษรีบดึงผ้าห่มที่กองอยู่ปลายเตียงขึ้นมาห่ม คุลมกาย ชาติชาคริตลุกขึ้นมาหาดิฉัน เขากล่าวคำพูดมากมายเพื่อแก้ตัว ดิฉันจำไม่ได้ว่าเขาพูดอะไรบ้าง ... สามีดิฉันพยายามจะสื่อสารกับดิฉันทุกวิถีทาง แต่ดิฉันกลับนิ่งสงบ และเงยบ่น อย่างที่ดิฉันเองก็ไม่เคยนึกมาก่อนว่าจะทำได้ขนาดนั้น” (ซากดอไม้. 2540 : 181)

1.4.5 การหย่าร้างของชีวิตคู่ ชาติชาคริตกับเอกบุรุษกำลังมีความสุข แต่จอมขวัญเข้ามาทำลายชีวิตในโลกของเกย์อย่างมิคาดฝัน เมื่อความลับถูกเปิดเผยขึ้น ชาติชาคริตทำอะไรไม่ได้นอกเหนือจากการใช้กลวิธีปกป้องกันตัว โดยอ้างเหตุผลคล้ายเป็นการแก้ตัวต่อจอมขวัญว่าเป็นการลองร่วมรักกันกับเพื่อนชายอย่างเล่นๆ มิคิดจริงจังแต่อย่างใด และสัญญาว่าจะไม่ทำเยี่ยงนี้อีก “ขวัญ คุณฟังผมนะ คุณอย่านั่งเงยแบบนี่สิ คุณอย่าทำให้ผมตกใจ ผมเพียงต้องการลองเล่นๆ เท่านั้น ไม่ได้จริงจังอะไร ผมกับเอกบุรุษเป็นแค่เพื่อนกัน เราลองกันเล่นๆ แล้วก็แล้วไป ขวัญพูดกับผมสิครับ” (ซากดอไม้. 2540 : 196) ด้วยจิตใจเด็ดเดี่ยวจอมขวัญตัดสินใจขอแยกทางเดินชีวิตจากชาติชาคริตทันที แต่ชาติชาคริตไม่ยอมหย่าเพราะเกรงว่าชีวิตครอบครัวที่ล่มสลายจะกระทบกระเทือนต่อสถานภาพทางสังคมของเขา “ไม่ ... ผมไม่หย่า ผมไม่หย่าเด็ดขาด ครอบครัวเราจะแตกแยก ล้มเหลว ผมยอมไม่ได้” (ซากดอไม้. 2540 : 197-198) แม้ว่าชาติชาคริตจะขอโอกาสจากจอมขวัญแล้วก็ตาม “ให้โอกาสผมสักครั้งนะครับขวัญ ผมต้องการแก้ตัว ที่ผ่านมา ผมทำหน้าที่สามีและพ่อของลูกไม่เพียงพอหรือ ผมอยากให้คุณยกโทษให้ผมสักครั้ง ผมสัญญา ผมจะเลิกพฤติกรรมนี้โดยเด็ดขาด คุณจะไม่มีวันได้พบเห็นเหตุการณ์น่าสะอิดสะเอียนแบบนั้นอีก แม้แต่เพียงเสี้ยวครั้ง ผมสัญญา” (ซากดอไม้. 2540 : 198) แต่จอมขวัญก็ใจแข็งไม่ให้อภัย ด้วยเห็นว่าการเป็นรักร่วมเพศจะไม่มีวันหาย อาจห่างไปได้ในช่วงแรกแต่สุดท้ายก็กลับไปมีความสัมพันธ์เช่นนี้อีก คงไม่มีผู้หญิงคนใดจะทนรับกับสถานการณ์เช่นนี้ได้อีกต่อไป ด้วยไม่มีเครื่องยืนยันแท้จริงว่าสามีจะไม่กลับไปมีพฤติกรรมเช่นนั้นอีก ในที่สุดชาติชาคริตก็ไม่อาจรักษาสถาบันครอบครัวของตนไว้ได้เมื่อภรรยาตัดสินใจอย่างเด็ดขาด

ว่าต้องแยกทางกันอย่างแน่นอน เพื่อจะได้ไม่ต้องทนทุกข์ทรมานกันอีกต่อไปในภายภาคหน้า ครอบครัวที่เคยอบอุ่นพร้อมกันก็พังทลายลง ชีวิตชาติชาคริต์ที่พึงฝันปฏิบัติตัวอย่างชายรักต่างเพศจึงสิ้นสุดลงนับตั้งแต่นั้น เวลานั้น

ถ้าชีวิตชาติชาคริต์ไม่มีจุดเปลี่ยนแปลงในชีวิต ก็ต้องแต่งงานมีครอบครัวตามครรลองของสังคม เขาก็คงเป็นเกย์อิสระ ไม่ต้องทนรับภาระกดดันต่างๆ และสามารถเข้าสู่โลกของเกย์อันเป็นเอกลักษณ์รักร่วมเพศอย่างเต็มตัวมานานแล้ว ด้วยชีวิตของชาติชาคริต์ไม่เหมือนกับของพลู ในเรื่อง “นกแปลกฟ้า” ของมธุริน อารัม สมิทธิ์ ที่ความล้มการเป็นเกย์ถูกเปิดเผยตั้งแต่ในช่วงวัยรุ่น ที่คุณพ่อเศรษฐิกานจับได้ในช่วงที่เขาเมาเหล้าแล้วเพื่อพูดถึงความรักที่มีต่อชดชิต เมื่อความล้มการเป็นเกย์ถูกเปิดเผยเช่นนี้ ผนวกกับการได้รับความเข้าใจจากคุณพ่อ ของพลูจึงไม่ต้องรับความกดดันแบกภาระที่จะต้องแต่งงานเหมือนอย่างชาติชาคริต์ ถ้าความล้มการเป็นเกย์ของชาติชาคริต์ถูกเปิดเผยตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นหรือก่อนแต่งงานเหมือนอย่างของพลูแล้ว ชาติชาคริต์อาจไม่มีวันที่เขาต้องล้มเหลวในการมีชีวิตคู่ระหว่างชายหญิง อันเป็นปัญหาสังคมของชายเกย์ที่ได้สร้างตราประทับให้กับเพศหญิง สุดท้ายก็หลีกเลี่ยงไม่พ้นการหย่าร้าง อันเป็นภาวะล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่คงไม่มีใครอยากให้รูปแบบนี้เกิดขึ้นในชีวิต

1.5 การเข้าสู่โลกของเกย์ เมื่อสถาบันครอบครัวของเกย์ล่มสลาย และบุตรทั้งสองคนพร้อมใจกันเลือกที่จะอยู่กับฝ่ายมารดา เกย์จึงมีความสุขและยินดีปรีดากับการใช้ชีวิตอย่างเป็นอิสระ พันธะผูกพันต่อสถาบันครอบครัวจึงลดน้อยลง เกย์สามารถโลดทะยานก้าวเข้าสู่โลกของเกย์ได้อย่างเต็มตัว อันเป็นชีวิตที่เขาพึงปรารถนา เพราะการใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับตนเองและอยู่ในที่ที่สมควรอยู่ จะนำมาซึ่งความสุขอย่างแท้จริง ก่อนหน้านั้นชาติชาคริต์อยู่ในโลกของเกย์อย่างหลบซ่อนตลอดมา ด้วยต้องเสแสร้งประพฤติตนแบบชายปกติ เขาจึงต้องระวังตัวเป็นพิเศษ ชีวิตช่วงหลังหย่าร้างนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนการเปิดเผยตัวในโลกของเกย์ของชาติชาคริต์ คือเริ่มที่จะพบปะสังสรรค์กับเกย์คนอื่นๆ มากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้รักร่วมเพศได้พบกับบุคคลนัยสำคัญหรือบุคคลอ้างอิงของเขา ได้ทดสอบถึงความเป็นรักร่วมเพศของตนเอง และเรียนรู้ถึงความหมายตลอดจนแบบแผนในการดำเนินชีวิตเกย์ อันถือได้ว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญของการก่อตัวของเอกลักษณ์รักร่วมเพศ จนถึงขั้นตอนการยึดมั่นผูกพันต่อเอกลักษณ์ เป็นการตัดสินใจของเกย์ที่จะเลือกเอาวิถีชีวิตเกย์มาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิต

1.5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับร้อยเอกปรัชญา รุ่งตะวัน ทศนนท์ และเด่นพงษ์ : พิชัยรักแรงเหวี่ยง

ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์ ร้อยเอกปรัชญา รุ่งตะวัน ทศนนท์ และเด่นพงษ์นั้น นับได้ว่าเป็นโครงเรื่องใหญ่โครงเรื่องหนึ่งของผู้เขียนสอดร้อยเรื่องราวของตัวละครให้เชื่อมโยงถึงกันเพื่อนำไปสู่จุดจบของเรื่อง

ร้อยเอกปรัชญาเป็นนายตำรวจหนุ่มที่หน้าตาหล่อเหลารูปร่างดี หนวดเคราเขียวครีมนั้น รุนพี่โรงเรียนเก่าสมัยมัธยมของชาติชาคริต์ สมัยนั้นร้อยเอกปรัชญาเป็นนักกีฬาของโรงเรียน ชาติชาคริต์แอบชอบเขาโดยการไปดูร้อยเอกปรัชญาเล่นกีฬาทุกเย็น ทั้งสองคนได้กลับมาพบเจอกันอีกครั้งในงานเลี้ยงรุ่นโรงเรียนเก่า ความที่เคยแอบประทับใจในตัวร้อยเอกปรัชญาเมื่อครั้งก่อน เมื่อมาพบวันนี้จึงเป็นโอกาสที่ชาติชาคริต์จะเชื่อมโยงสายสัมพันธ์สานความฝันของตนให้เป็นจริง เพื่อให้ร้อยเอกปรัชญามาเป็นคู่รักของตน เมื่อชาติชาคริต์พบร้อยเอกปรัชญาในวันนี้ ชาติชาคริต์กล่าวว่า “ตาสบตาก็พอรู้ใจ” ของแบบนี้ มองตาก็รู้แล้ว

ครับว่าใครเป็น ใครไม่เป็น ดวงตามันฟ้อง มองปราดเดียวก็รู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน” (ชาคดอกไม้. 2540 : 32) เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าการสังเกตว่าใครเป็นเกย์ คนที่เป็นเกย์ด้วยกันจะมองเห็นนอก นอกจากนั้นการที่ผู้ชายมีบุคลิกที่ดีมีความสามารถหลายอย่าง น่าเป็นเหตุให้เป็นที่ยอมรับของบรรดาหญิงสาวจำนวนมาก แต่น่าสงสัยว่า เหตุใดหนุ่มหล่อรูปงามอย่างร้อยเอกปรัชญามีอายุล่วงเลยมาจนถึงบัดนี้แล้วยังไม่ยอมแต่งงาน เรื่องนี้สะท้อนให้เห็นว่า ถ้าผู้ชายมีคุณสมบัติพร้อมแต่ไม่ได้แต่งงานมีครอบครัว ควรสงสัยไว้ก่อนว่าอาจเป็นเกย์ ดังที่ชาติชาคริตตั้งข้อสังเกตว่า “ร้อยเอกปรัชญารูปหล่อ หน้าตาดี เล่นกีฬาเก่ง ภาระงานดี บุคลิกดีเยี่ยม เป็นผู้ชายที่น่าสนใจ จึงไม่เป็นที่น่าแปลกที่มีสาว ๆ จำนวนมากมายหมายปอง นับตั้งแต่เป็นนักเรียนมัธยม แต่น่าสงสัยว่าเหตุใดใน อายุล่วงเลยมาบัดนี้แล้ว จึงไม่ยอมแต่งงานสักที” (ชาคดอกไม้. 2540 : 33) ถึงแม้ชาติชาคริตจะตั้งข้อสังเกตว่าร้อยเอกปรัชญาเป็นเกย์ แต่เขาก็มีคู่รักเป็นผู้หญิง และมีโครงการจะแต่งงานกันในอนาคต เรื่องการแต่งงานระหว่างชายเกย์กับหญิงเท่านั้น ผู้เขียนแสดงทัศนะผ่านมุมมองของชาติชาคริตที่ผ่านประสบการณ์เรื่องนี้มาแล้วว่า คนเป็นเกย์เมื่อต้องประสบกับภาวะแต่งงานอาจจะพบกับความไม่แน่นอนของชีวิตคู่ ผู้หญิงบางคนที่ได้แต่งงานกับสามีเกย์อาจประสบความสุข แต่ผู้หญิงบางคนอาจพบกับความทุกข์ระทมล้มเหลวตามวิถีทางที่แต่ละบุคคลจะประสบ “พีตังของผมหากำลังจะก้าวเท้าเข้าสู่ประตูวิวาห์ ประตูปะตูความไม่แน่นอน บางคนอาจประสบสุข และบางคนอาจประสบทุกข์ ละครเล้ากันไปตามยถากรรมที่แตกต่างกัน” (ชาคดอกไม้. 2540 : 34)

ในโลกของเกย์การสังเกตว่าใครสักคนเป็นเกย์เป็นสิ่งที่น่าท้าทายในการค้นหา อย่างเช่น การสนทนาของชาติชาคริตกับร้อยเอกปรัชญาสะท้อนให้เห็นการจับผิดของอีกฝ่ายหนึ่งว่าเขาจะเป็นเกย์หรือไม่ มีการพูดจาหยั้เชิงอันนำไปสู่การค้นหาความเป็นเกย์ของอีกฝ่ายหนึ่ง เช่นตอนที่ร้อยเอกปรัชญากล่าวว่า “ก็ยั้งดินะครับที่ค้นพบตัวเอง บางคนค้นพบแล้ว แต่ก็ทำอะไรไม่ได้ เพราะเครื่องแบบมันบังคับอยู่ ชัดเจนไหมครับคุณผู้ชม ร้อยเอกปรัชญาสบายใจอย่างมีความหมาย” (ชาคดอกไม้. 2540 : 36) จากการสนทนาของทั้งสองคนทำให้ชาติชาคริตรู้สึกว่าร้อยเอกปรัชญาสนใจตนเป็นอย่างมาก “นั่นปะไร พีตังเขาสนใจผมอย่างละเอียดจริงๆ ด้วย เอาเถอะ บทบาทที่ต้องตีให้แตกละเอียด จะทำเป็นเล่นครึ่งๆ กลางๆ ไม่ได้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 38) ชาติชาคริตหวังอยากได้ร้อยเอกปรัชญามาเคียงคู่นัก แต่ด้วยท่าทีของร้อยเอกปรัชญาที่ไม่ฉวยชัด ชาติชาคริตจำต้องยังใจไว้บ้าง โดยในเบื้องต้นต้องแสดงความเป็นมิตรไมตรีต่อกันก่อน ถึงแม้มีเครื่องแบบนายตำรวจกับมีคู่รักเป็นผู้หญิงคือรุ่งตะวันเป็นเกราะป้องกันคำครหาจากสังคมก็ตาม ร้อยเอกปรัชญาก็ไม่มีความสุขนักที่จะมีชีวิตอย่างชายรักต่างเพศ เขากล่าวว่า “ผมก็อยากเป็นอย่างนั้นเหมือนกันแต่ความจำเป็นมันบังคับ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 41) ทั้งๆ ที่ต้องทนทุกข์ไปตลอดชีวิตเขาก็ต้องยอมรับกับกรอบความเป็นไปนั้น เมื่อชาติชาคริตหยั้เชิงจนทราบแน่แล้วว่าร้อยเอกปรัชญาเป็นเกย์หรือมีความเบี่ยงเบนที่จะชอบเพศเดียวกันได้ เขาจึงหยอดถ้อยคำกับร้อยเอกปรัชญาว่า “แล้วถ้าชั่วครวสละครับ” ผมถามด้วยน้ำเสียงจริงจัง พีตังนี่ไม่ตอบอะไรได้แต่จ้องหน้าผอมอย่างต้องการค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่” (ชาคดอกไม้. 2540 : 41) เหตุนี้จึงเป็นการเปิดช่องทางให้ร้อยเอกปรัชญาและชาติชาคริตเป็นคู่รักกันอย่างลับๆ ในเวลาต่อมา

เมื่อรุ่งตะวันแอร์โฮสเตสสาวสวยคู่รักของร้อยเอกปรัชญาทราบเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริตกับคู่รักของตน เธอก็ได้ปฏิบัติการเช่นภรรยาหลวงทั่วไปในนวนิยายไทย คือตามไปทวงสิทธิ์ความเป็นภรรยา โดยตบหน้าชาติชาคริตและด่าทอคำมั่วสวาทเยี่ยงปู้ขุนคนหนึ่ง เมื่อคังแค้นนักหนากะทำกัน กล่าวคือ รุ่งตะวันเดินทางมาอาละวาดชาติชาคริตถึงบริษัท บุกฝ่าเลขานุการหน้าห้องทำงานของชาติชาคริต เข้าสู่ห้องประชุม เธอแสดงความก้าวร้าวเพื่อระบายความคับข้องใจ โดยการอาละวาดด่าทอและตบหน้าชาติ

ชาคริต์ต่อหน้าธารกำนัลที่กำลังประชุมอยู่ การที่เธอทำเช่นนี้เพื่อต้องการให้ชาติชาคริต์เจ็บแค้น หลาบจำ และจะได้ไม่มาข้องเกี่ยวกับร้อยเอกปรีชาอีก ชาติชาคริต์โกรธแค้นรุ่งตะวันยิ่งนัก ที่มาทำร้ายเขาอย่างนี้ แต่ลึกๆ ในใจของชาติชาคริต์ก็คิดว่าเป็นเรื่องสนุกที่ทำให้ชีวิตมีรสชาติเข้มข้นมากยิ่งขึ้น คุณค่าหนึ่งของชาวเกย์ที่ผู้เขียนนำเสนอคือความสำเร็จของการ “แย่งผัวชาวบ้าน”

ร้อยเอกปรีชาคือขมหวานของผม ผมไม่สนใจว่ารุ่งตะวันจะมาก่อนหรือมาหลัง ผมสนใจว่าเขาต้องเป็นคู่นอนของผม เขาอาจจะแต่งงานกับรุ่งตะวัน แต่ผมจะทำให้เขาลืมหล่อน ผมเชื่อว่ามารยาอย่างผม สามารถทำให้เขาไขว่เขวและเปลี่ยนแปลงมาเป็นพวกเดียวกับผมโดยสมบูรณ์ได้ในที่สุด ... ลึกๆ แล้วผมชอบลองตีกับผู้ชายที่หล่อสาวาง คิดว่าตัวเองสวยเติมประดายังมีลูกมีเมียหรือมีคนรัก และอยู่ในเครื่องแบบอย่างร้อยเอกปรีชา นี่ผมยิ่งชอบชอบเข้าไปใหญ่ นี่คือเกมท้าทาย ที่ผมจะเอาตัวเข้าแลกเดิมพันกับนังชะนีรุ่งตะวันด้วยชีวิต

(ชาคดอกไม้. 2540 : 58-59)

เมื่อมนุษย์ถูกทำร้าย แนนอนมนุษย์ต้องเกิดแรงกระตุ้นที่จะมีปฏิกิริยาโต้ตอบโดยคิดจะชำระแค้นคืน ดังนั้นเมื่อความแค้นคุกรุ่นอยู่ในใจเช่นนี้ ชาติชาคริต์จึงแสดงอารมณ์ก้าวร้าวคิดทำร้ายรุ่งตะวันกลับคืน โดยวางแผนการจะทำให้เธอได้รับความเจ็บปวดทั้งทางกายและใจอย่างแสนสาหัส แต่แล้วร้อยเอกปรีชาก็มาช่วยคลี่คลายปมขัดแย้งนี้ โดยร้อยเอกปรีชาไปจัดการกับรุ่งตะวันให้ชาติชาคริต์ เมื่อรุ่งตะวันมาใช้กำลังตบหน้าชาติชาคริต์ ร้อยเอกปรีชาก็แสดงความก้าวร้าวโดยการใช้อำนาจสั่งสอนรุ่งตะวันกลับคืนเช่นกัน โดยการ “ซ้อมรุ่งตะวันจนหล่อนน่วมลุกเดินขึ้นจากเตียงไม่ได้ กระเพาะปัสสาวะอักเสบ มดลูกฉีกขาด หล่อนไม่กล้าแม้แต่จะแฉ่งความ เกรงจะกระทบกระเทือนตำแหน่งราชการของเขา” (ชาคดอกไม้. 2540 : 68) การที่ร้อยเอกปรีชาใช้อำนาจทำร้ายร่างกายรุ่งตะวันเช่นนี้ แสดงว่าร้อยเอกปรีชาหลงใหลชาติชาคริต์เป็นอย่างมาก จึงยอมลงมือทำร้ายรุ่งตะวันด้วยตนเอง เพื่อเป็นการสั่งสอนให้เจ็บซ้ำเท่าๆกับที่เธอทำชาติชาคริต์ หลังจากนั้นความสัมพันธ์ระหว่างร้อยเอกปรีชากับรุ่งตะวันก็สิ้นสุดลง

แก่นสาระอื่นๆ ของชาวเกย์ที่ปรากฏในเรื่องคือความสามารถในการปรนเปรอคู่นอน ว่าชายร่วมรสรักกับชายสามารถสนุกสุดขยอมากกว่าชายร่วมรสรักกับหญิง ชาติชาคริต์สามารถปรนเปรออารมณ์ทางเพศให้ร้อยเอกปรีชาได้มีความสุขสุดขยอมากกว่าตอนที่มีความสุขทางเพศกับรุ่งตะวัน

“อ้อ โอ้ย !!! ชาคครับ ชาคเก่งจังเลย” ร้อยเอกปรีชาครวญครางไม่ขาดปาก ... เขาโยนความคิดที่ว่าชายต้องแต่งงานกับหญิง หญิงเท่านั้นที่จะทำให้ชายมีความสุขจริงทั้งโดยสิ้นเชิง “ดีมีครับพี่ตั้ง” ... “ดีมากครับ ดีมากโอ้ย!!! โอ้ย!!! ใจจะขาดอยู่แล้ว” ร้อยเอกปรีชารำพึงรำพันกับตัวเอง ครางเสียงกระเส้าบิดตัวเร้าแทบไม่เป็นจังหวะทำนอง ... “กับรุ่งเป็นยังงัยบ้างครับ” ผมแสงัถาม คำตอบของเขาจะปลุกเร้าให้เพลิงในกายของผมร้อนรุ่มมากขึ้นกว่าเดิม “ชาคเก่งกว่าครับ เก่งกว่าเป็นร้อยเท่าพันทวี” พี่ตั้งของผมครวญคราง “อย่าหยุดครับทศ ผมมีความสุขเหลือเกิน ประโยคหลังสุดนี้ทำเอาผมถึงกับสะดุดตก

(ชาคดอกไม้. 2540 : 70)

เรื่องรุ่งตะวันยังไม่ทันสร้างชาเรื่องราวใหม่ก็มาบังเกิดขึ้น ขณะที่ชาติชาคริต์มีเพศสัมพันธ์กับร้อยเอกปรีชาอยู่นั้น ร้อยเอกปรีชามีความสุขสุดขยอจนลืมตัวร้องเรียกชื่อ “ทศ” ขึ้นมาถึงสี่ห้าครั้ง ทำให้ชาติชาคริต์ถึงกับตกตะลึงพริ้งเพริดกับคำว่า “ทศ” นั้นว่าเป็นผู้ใด เมื่อชาติชาคริต์ถามร้อยเอกปรีชาในขั้นต้น กลวิธนาการป้องกันตัวของร้อยเอกปรีชาก็เกิดขึ้น จึงได้รับคำปฏิเสธต่างๆ นานา แล้วหันเหไปสนทนาเรื่องอื่น โดยหารู้ไม่ว่าส่วนลึกในใจของชาติชาคริต์นั้น เกิดความหึงหวงอย่างรุนแรงเมื่อรู้ว่าคู่รักของ

ตนตั้งใจให้คนอื่นและมีคู่ขาเป็นผู้ชายอยู่ก่อนแล้ว ตรงจุดนี้จะเห็นได้ว่าศัตรูตัวฉกาจที่ทำให้รักสลายเห็นจะเป็นอารมณ์ของเกย์เอง เกย์มักจะหึงหวงรุนแรงจนไม่ได้หากพบว่าคนรักมีชายอื่นแอบซ่อนอยู่ อารมณ์หึงหวงทำให้ชีวิตคู่สลาย “ผมเกิดอารมณ์หึงหวงโดยมีรูตัว ... ผมยอมรับว่าหึงและแรงหึงของผมนั้นมีมากเต็มไปด้วยความเคียดแค้น อาฆาต พยาบาท ผมเริ่มไม่ไว้วางใจในตัวพี่ตึง” (ชาคดอกไม้. 2540 : 72) นอกจากนี้ชาติชาคริตยังบรรยายเรื่องความรักความสัมพันธ์ของพวกเร้าร่วมเพศให้ผู้อ่านทราบเป็นความรู้ด้วยว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชาย แม้ลึกซึ้งยาวนานเพียงไร แต่ก็มิใช่เรื่องยากที่จะบอกเลิกร้างลากันและกัน บางคู่คบเป็นแฟนนับสิบปี แต่สามารถบอกเลิกกันได้ด้วยเรื่องไม่เป็นเรื่องเพียงชั่วข้ามคืนและบางทีลูกป็นก็ช่วยให้เรื่องยากกลับกลายเป็นเรื่องง่ายมากขึ้น” (ชาคดอกไม้. 2540 : 72) ด้วยความที่ชาติชาคริตมีนิสัยชอบทำอะไรต้องเป็นที่หนึ่งเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เขาจึงไม่ยอมที่จะไม่ได้เป็นที่หนึ่งของร้อยเอกปรัชญา “ผมยอมให้ใครสวยและเลิศกว่าผมไม่ได้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 72) ด้วยความคับข้องใจอย่างรุนแรงและสงสัยว่า “ทศ” ที่ร้อยเอกปรัชญาร้องเรียกถึงสี่ห้าครั้งในขณะร่วมรักนั้นเป็นผู้ใด ชาติชาคริตให้ชัชชนะไปสืบความจริงทำให้ทราบว่าเป็น “ทศ” เดียวกับ “ทศนทร์” บุคคลที่ปลุกปั้นดาราวัยรุ่นหลายต่อหลายคน เขาเป็นแมวมองที่เก่งที่สุดในวงการบันเทิง เป็นผู้กำกับฝ่ายศิลป์ภาพยนตร์ และเป็นบรรณาธิการหนังสือวัยรุ่นเล่มหนึ่งอีกด้วย ด้วยความหึงหวงที่คุกรุ่นอยู่ในจิตใจ อันนำไปสู่ความเคียดแค้นชิงชัง และส่งไปถึงการทำลายร่างด้วยวิธีอันน่าสะพรึงกลัว ชาติชาคริตจึงแสดงความก้าวร้าวทำลายทศนทร์เพื่อระบายความคับข้องใจที่มีอยู่อย่างรุนแรง โดยอาศัยอิทธิพลความร่ำรวยของตนโค่นล้มและกลั่นแกล้งทศนทร์จนเกือบเป็นบุคคลล้มละลาย ตรงจุดนี้สะท้อนให้เห็นว่าคนที่มีอิทธิพล อำนาจเงิน และบารมีสูง สามารถทำลายบุคคลที่อยู่ต่ำกว่าได้โดยง่าย

มันจะยากอะไรล่ะครับคุณผู้ชม คุณผู้ชมก็รู้ว่าผมรวย ผมมีบริษัทเครือข่ายในความดูแลหลายต่อหลายแห่ง มากจนบางครั้งผมเองยังจำไม่ได้เลยว่าบริษัทไหนบ้างที่ผมเป็นเจ้าของ

นิตยสารของหล่อนต้องหยุดชะงักการพิมพ์กะทันหัน เพราะเอเจนซี่ทุกรายต่างถอนตัวจากการสนับสนุน ทุกคนมีเหตุผลและข้ออ้างต่างๆ นานา แต่ที่แท้แล้ว ล้วนเกิดขึ้นจากคำสั่งของผม

สายของผมรายงานมาว่า ทศนทร์วิ่งพล่านเป็นหนูติดจิ้น เพื่อต่อลมหายใจเฮือกสุดท้าย แต่ทุกสิ่งทุกอย่างไร้ผล หล่อนจนตรอกเจอทางตัน นิตยสารของหล่อนประสบภาวะขาดทุน เป็นหนี้ธนาคารหลายแห่ง หล่อนไม่อาจหมุนเงินทัน เกือบจะล้มละลายด้วยซ้ำ นี่แหละครับอิทธิพลของผม

แต่ยังก่อน หล่อนจะตายในเวลานี้ไม่ได้ มันง่ายเกินไป ผมต้องต่อลมหายใจให้หล่อน หล่อนยังพอมีความหวัง ทศนทร์มิใช่คนสิ้นไร้ไม้ตอกเลยที่เดียว หล่อนมีเพื่อนฝูงมากมายในวงการ บางคนยินดีช่วยหล่อนด้วยความเต็มใจ บางคนช่วยหล่อนอย่างเสียมิได้ ทั้งนี้เพราะหล่อนเคยช่วยเหลือเขามาก่อน

“ช่วยๆ มันไป จะได้หมดหนี้บุญคุณกันเสียที” ทศนทร์รอดพ้นจากการกลายเป็นบุคคลล้มละลายราวปาฏิหาริย์ ผมยิ้มกับตัวเองอย่างนึกสนใจในชะตากรรมของหล่อน

(ชาคดอกไม้. 2540 : 101)

ทศนทร์ เป็นตัวละครที่ผู้เขียนสร้างให้มีมิติกลับ กล่าวคือ เป็นตัวละครที่ถูกปกปิด ไม่เปิดเผยตัวสู่ท้องเรื่อง ไม่มีบทบาทในการดำเนินเรื่อง และไม่มีบทสนทนาให้เห็นภาพความเคลื่อนไหวของตัวละคร แต่ตัวละครตัวนี้ก็มิบทบาทอย่างสูงต่อโครงเรื่อง นั่นคือ เมื่อทศนทร์ถูกชาติชาคริตทำลายเช่นนั้น สุดท้ายเขาก็ได้กลับมาล้างแค้นคืนได้เป็นผลสำเร็จ โดยใช้วิธีจ้างเด็กขายบริการทางเพศกลุ่มหนึ่งฆาตกรรมชาติชาคริตอย่างเหี้ยมโหดทารุณ ตัวละครตัวนี้ได้เปิดเผยตัวออกสู่ท้องเรื่องตอนเดียวเท่านั้นคือตอนที่เขาไปร่วมงานศพของชาติชาคริต เพื่อเป็นการไปดูผลงานที่ตนกระทำว่าเป็นผลสำเร็จหรือไม่ หรืออาจต้องการ

แสดงตนเป็นคนบริสุทธิ์เหนือคำครหาใดๆ หรืออาจต้องการเยาะเย้ยชาตืศาครีตว่าได้รับผลกระทบที่ก่อขึ้นอย่างสาสมแล้วก็ได้ ชาตืศาครีตเล่าเรื่องหลังจากที่ตนเสียชีวิตไปแล้วว่า

เอ๊ะ! นั่นมัน มัน นายทศนทนี่ แม่เขาจะใส่หมวกเพื่อปิดบังเงาหน้า แม่เขาจะกลายเป็นผงฐลี แต่ผมก็ยังคงจำเขาได้ จำได้จนขึ้นใจ เขาเคยเป็นซุริกของพี่ตัง เขาเคยยั่ววนไพรียาหิงหวงของผมหักุร่น ไหมโซน และผมเคยกระทำการล้างล้างผลาญความแค้นให้สิ้นซาก ชีวิตของเขาต้องฉิบหายวายอดด้วยน้ำมือของผม

ผมแน่ใจว่าเรื่องทั้งหมดเป็นความลับ เขาไม่มีวันล่วงรู้ แต่มาวันนี้ ผมแน่ใจในบัดดลว่า เขาล่วงรู้การกระทำทั้งหมดของผม เพราะกลุ่มเด็กหนุ่มที่นั่งรายล้อมเขาอยู่ในเวลานี้ คือเด็กหนุ่มกลุ่มเดียวกับที่ทำร้ายผม ในคำคืนอันเจ็บปวดตรวดราวคิณนั้น

“ฆาตกร” ฆาตกรมันนั่งลอยนวลอยู่ในงานศพของผมแห่งนี้เอง แม้ผมจะร้องรำตะโกนกู่ก้องสุดเสียง ผู้พิทักษ์กฎหมายยอมไม่ได้ยินเสียงร้องของผม มันแผ่วเบาเกินกว่าจะไปกระทบโสตประสาทของเขาให้รับรู้

(ชาคดอกไม้. 2540 : 402-403)

ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืศาครีตกับร้อยเอกปรัชญา รุ่งตะวัน และทศนท เป็นโครงเรื่องเกี่ยวกับการชิงรักหักสวาท ที่ส่งผลให้เห็นความสัมพันธ์ในโลกของเกย์และโลกของชายจริงหญิงแท้ เรื่องชิงรักหักสวาทเป็นเรื่องราวที่เร้าความสนใจและมีรสชาตืเสมอ อันแสดงให้เห็นถึงกิเลสตัณหาของมนุษย์ที่ยึดมั่นในตัวตนของคนทีรักเป็นสรณะจึงเกิดอารมณ์พิชรักแรงหึงอย่างไร้สติ การที่ผู้เขียนนำเสนอให้เกย์มีความหึงหวงอย่างรุนแรงเมื่อล่วงรู้วาคูรักของตนนอกใจแอบไปมีคนอื่นซ่อนอยู่ก็เพื่อต้องการสื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมของเกย์ที่ปรากฏในสังคมจริง เราอาจเคยได้ยินคำกล่าวที่ว่า “พวกกรักร่วมเพศเป็นพวกทีกรักรักมากเกลียดเกลียดรุนแรง” หรือ “คนเป็นเกย์มักกรักรักแรง หึงแรง เมื่อผิดหวังในรักจึงแค้นแรง” เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ รวมพล สายอรุณ. (2541 : 12) ทีสรุปภาพลักษณ์ของเกย์ในสังคมไว้ข้อหนึ่งว่า “เกย์มีอารมณ์รุนแรง ก้าวร้าว มักได้รับทราบข่าวอยู่เสมอว่า เกย์ฆ่าคู่ขาเพราะความหึงหวง เป็นต้น”

อีกประการหนึ่ง การที่ผู้เขียนสร้างให้ชาตืศาครีตมีฐานะร่ำรวย เป็นพื้นฐานที่ดีทีจะส่งผลให้เขาสามารถเลี้ยงหลุมคนรักไว้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยพยุงความสัมพันธ์ของเกย์กับคนรักให้ยืนยาว ดังทีชาตืศาครีตให้เงินเดือนเลี้ยงดูร้อยเอกปรัชญาเป็นประจำทุกเดือน “ผมคือบ่อเงินบ่อทองของพี่ตังซัดๆ ผมจ่ายเงินเป็นสินน้ำใจสำหรับเขาทุกเดือน สินน้ำใจจากผมหักุร่นร้อยเอกหลุมมีชีวิตสุขสบาย หุหรากว่าเดิมเขาสามารถฟุ่มเฟือยได้ไม่มีขีดจำกัด” (ชาคดอกไม้. 2540 : 105) หรือ “งานอดิเรกของผมหักุร่นเลี้ยงดูผู้ชายเพื่อเซ็ดหน้าซุตาตัวเอง ผู้ชายคนนั้นต้องมีระดับ มิใช่เด็กบาร์ เด็กออฟ คนเหล่านั้นเห็นแก่เงินจนเกินไปกระทำกิจทุกอย่างเพื่อเงิน ทั้งเร่งทั้งฉาบฉวย ทำๆ ให้เสร็จอย่างเดียว เสร็จแล้วก็เสร็จกันไม่มีความผูกพันทางใจ ทางอารมณ์ใดๆ ต่อกันอีก” (ชาคดอกไม้. 2540 : 105-106) พฤติกรรมนี้เช่นเดียวกับณารัน เกย์ผู้มีชีวิตอาภัพอัปภาคย์ ซึ่งได้ใช้เงินเลี้ยงดูส่งเสียเด็กหนุ่ม จนเมื่อได้ดี เด็กผู้นั้นก็ตืจากไปมีคู่รักเป็นหญิงแท้ตามธรรมชาติของเขา จะเห็นได้ว่าในโลกของเกย์ “เกย์บางคนถนอมรักของตนด้วยเงิน เชื่อวาคหากปรนเปรอคู่รักแล้ว ความสัมพันธ์จะยืนยาวต่อไป แล้วก็หลงไหลมายุรักนั้น การเอาเงินซื้อความรักความใคร่ มักจบลงด้วยความปวดร้าวเสมอ” (ภิญโญ กองทอง. 2530 : 78) ผู้เขียนสร้างบุคลิกภาพของเกย์ในนวนิยายให้สอดคล้องกับพฤติกรรมเกย์ทีสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เพื่อต้องการชี้ให้เห็นวาคือโลกของเกย์อย่างแท้จริง

เมื่อชาตืศาครีตขอเลิกกรากับร้อยเอกปรัชญา ร้อยเอกปรัชญาเองก็ได้แยกทางเดินชีวิตกับรุ่งตะวัน และทศนทอย่างถาวรเช่นกัน ร้อยเอกปรัชญามีคู่รักคนใหม่ชื่อ “เด่นพงษ์” เป็นเจ้าของโครงการนครน้ำหวานหรือหมู่บ้านจัดสรรเพื่อชาวเกย์ทีเลื่องชื่อ เด่นพงษ์เป็นตัวละครเกย์ทีผู้เขียนสร้างขึ้น โดยมี

จุดประสงค์จะบันทึกข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงชาวเกย์ นั่นก็คือ ข่าวโครงการเมืองดอกไม้ เป็นหมู่บ้านจัดสรรโดยมีกลุ่มบริโศกเป็นชาวเกย์โดยเฉพาะ ชาวเกย์นี่เป็นที่โด่งดังมากในช่วงปี พ.ศ. 2537 โครงการนครน้ำหวานในเรื่องถูกแปรรูปจากข้อเท็จจริงมาผสมกับจินตนาการของผู้เขียน ผู้เขียนกำหนดให้เด่นพงษ์พบกับชาติ ชาคริต์ในงานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณปพร ร้อยเอกปรัชญาซึ่งมาร่วมงานนี้ด้วยจึงแนะนำให้ทั้งคู่รู้จักกัน ชาติชาคริต์ต่อยกมีบ้านที่อยู่ในโลกส่วนตัวของตนเอง เพราะการมีเพื่อนเป็นกลุ่มเดียวกัน เมื่อมาอยู่ร่วมกันน่าจะมีความสุขสนทนากันอย่างสบายใจและจะไม่รู้สึกแปลกแยกเหมือนอยู่ในสังคมของชาวรักต่างเพศ เมื่อชาติชาคริต์สนใจโครงการนี้จึงลงทุนเงินจำนวนหนึ่งเพื่อสร้างบ้านหนึ่งหลังในที่ดินแห่งนี้ แต่สุดท้ายโครงการนครน้ำหวานถูกลอบวางระเบิด ผู้เขียนบรรยายว่าสังคมมีทัศนคติไม่ดีต่อการสร้างหมู่บ้านจัดสรรเกย์มากมาย เช่น

บ้างว่าเป็นแหล่งซ่องสุมอาชญากร บ้างว่าเป็นแหล่งกบดานของอาชญากร บ้างว่าเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดร้ายแรง บ้างว่าเป็นแหล่งมอมเมาเยาวชนคนรุ่นใหม่ ที่ร้ายแรงกว่านั้น กล่าวหาว่านครน้ำหวานเป็นสถานที่ชุมนุมของพวกชายจัด หมายบ่อนทำลายประเทศ ชาวสื่อเหล่านี้ถูกปล่อยปละละเลยกันจริงจังและแน่นอน พวกนี้เป็นกระบวนการใต้ดินล้วนแล้วแต่เป็นศัตรูของนายเด่นพงษ์ทั้งสิ้น

(ชาดดอกไม้. 2540 : 352)

เมื่อเด่นพงษ์มีศัตรูมากมายเช่นนี้ จึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจที่นครน้ำหวานจะถูกทำลายโดยกลุ่มศัตรูหมายเลขหนึ่งของเขา ซึ่งเป็นพวกโฮโมโฟเบียคือเกลียดเกย์อย่างเข้ากระดูกดำ จึงระบายความคับข้องใจโดยการแสดงความก้าวร้าวทำลายร้างนครน้ำหวานให้พินาศ โดยมีเหตุผลว่าโครงการนี้จะทำให้คนเป็นเกย์และแสดงออกมากขึ้น เด่นพงษ์เป็นคนที่มีความคิดริเริ่มต้องการช่วยให้เกย์มีสถานที่ที่เป็นโลกส่วนตัว เพื่อจะได้อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มก้อน เขาหวังเนรมิตนครน้ำหวานให้เป็นนครแห่งอุดมคติ เป็นนครที่ช่วยสรรค์สร้างพลังศรัทธาความดีงามของชาวเกย์สู่เพื่อนชาวรักต่างเพศให้ได้เข้าใจว่าพวกเขาเหล่านี้ได้มีศักยภาพช่วยเหลือและทำประโยชน์ต่อสังคมได้เช่นเดียวกัน แต่สุดท้ายนครน้ำหวานก็ถูกทำลาย นำมาซึ่งความปวดร้าวของเจ้าของโครงการยิ่งนัก เมื่อโครงการอันยิ่งใหญ่ล้มเหลวเช่นนี้ ปัญหาที่ซับซ้อนทางการตลาดและธุรกิจก็ตามมา ถ้าเขามีชีวิตอยู่ต่อไปอาจเป็นหนี้สินหรืออาจกลายเป็นบุคคลล้มละลาย เด่นพงษ์จึงตัดสินใจอัตวินิบาตกรรมด้วยปืนพกขนาดเล็กแต่พิษสงอำมหิตร้ายแรง “กระสุนทะลุผ่านขมับขวา และหยุดนิ่งอยู่กลางเนื้อสมองของเขา แรงดันทำให้กะโหลกแตกยับ เจ้าของกะโหลกขาดใจตายทันที” (ชาดดอกไม้. 2540 : 370) สุดท้ายชาติชาคริต์ก็ไม่ได้รับเงินก้อนที่ลงทุนไปกับการสร้างบ้านในนครแห่งนี้กลับคืนมา จะเห็นได้ว่า เด่นพงษ์กระทำอัตวินิบาตกรรมอันเป็นผลมาจากสภาพจิตที่ท้อแท้สิ้นหวัง ไม่มีสติพอที่จะไตร่ตรองหรือยับยั้งชั่งใจ จึงเกิดความรู้สึกไม่อาจทนอยู่ในโลกนี้ร่วมกับคนอื่น ๆ ต่อไปได้ ด้วยภาวะกดดันรุมล้อมจนไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เด่นพงษ์จึงแสดงพลังก้าวร้าวย้อนคืนสู่ตัวเอง ด้วยการฆ่าตัวตายตามที่ตั้งใจไว้

1.5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับสุดที่รัก : แค้นที่จูโจมอย่างมีทันท่วงที

สุดที่รักเป็นตัวละครสำคัญที่ทำให้ชาติชาคริต์ค้นพบความพึงพอใจทางเพศอันแท้จริงว่าเขาชอบเพศเดียวกัน มิได้พึงพอใจในรักต่างเพศอย่างชายแท้ปกติทั่วไป สุดที่รักเป็นเพื่อนของชาติชาคริต์สมัยเรียนมหาวิทยาลัย รูปลักษณ์ภายนอกของเธอเป็น “สาวเปรี้ยว” ทันสมัย บังเอิญรู้จักกับชาติชาคริต์ในงานเลี้ยงสังสรรค์อำลารุ่นพี่ปีหกของคณะแพทยศาสตร์ที่ชาติชาคริต์ศึกษาอยู่ เธอเป็นเพื่อนของเพื่อนและได้รับการ

แนะนำให้อ่านกัน สุดที่รักเป็นสาวที่ไม่สวยนักแต่มีเสน่ห์ในตัวเอง เมื่อแรกชาติชาคริตพบเห็นสุดที่รักก็ถึงกับ สะดุดตาในท่าทางมาดดีของเธอ ผู้อ่านจะรู้จักบุคลิกโฉมโฉมพรรณของสุดที่รักโดยผ่านคำบอกเล่าของชาติชาคริตว่า “หล่อนน่ารักอย่างกระจ่างกระจ่าง ... หน้าของหล่อนกลมและสันประพิมประพายคล้ายตุ๊กตาญี่ปุ่น หล่อนมีเขี้ยวเสน่ห์ปรากฏทุกครั้งเวลายิ้ม” (ชาคดอกไม้. 2540 : 111-112) ด้วยความน่ารักอันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของเธอ จึงทำให้เป็นที่ตรึงตราตรึงใจของบรรดานิสิตชายทั่วไป เมื่อสุดที่รักเห็นชาติชาคริตก็มีความรู้สึกเช่นเดียวกัน ความหล่อเหลามาดีของเขา เป็นที่ถูกตาต้องใจเธอยิ่งนัก สุดที่รักชอบชาติชาคริต แต่การชอบนั้นลึกซึ้งเกินกว่าคำว่า “เพื่อน” เธอต้องการเป็นคู่รักของชาติชาคริตและคงกันอย่างเปิดเผย ลักษณะนิสัยของสุดที่รักถูกบรรยายผ่านสายตาของชาติชาคริตแล้ววิเคราะห์บุคลิกภาพนั้นให้อ่านได้รู้จักเธอว่า “สุดที่รักไม่เคยกลัวใคร ไม่สนใจสายตาใคร ไม่ยี่หระต่อคำซุบซิบนินทาของใครทั้งสิ้น หล่อนเปิดเผยตรงไปตรงมากับทุกคน” (ชาคดอกไม้. 2540 : 112) ด้วยเหตุที่เธอเป็นสาวทันสมัยมั่นใจในตัวเองสูง เธอจึงไม่สนใจสังคมรอบข้างว่าจะมองเธอเป็นอย่างไร เธอกล้าแสดงออกโดยไม่คำนึงถึงศีลธรรมจรรยาหรือมรรยาทอันงดงามของกุลสตรี เธอกล้าวางแผนสกรปรกับเพื่อนชายของเธอโดยวางแผนล่อลวงทางเพศผสมเหล่าให้ชาติชาคริตดื่ม เมื่อแผนการเป็นไปตามที่กำหนดไว้ เธอจึงพาชาติชาคริตไปสำเร็จความใคร่ที่รถยนต์ส่วนตัวได้เป็นผลสำเร็จ การที่ชาติชาคริตถูกเธอกระทำเช่นนี้ ทำให้ชาติชาคริตถึงกับ “เจ็บปวด ทรมาน เจ็บทั้งกาย เจ็บทั้งใจ ... ผมเกลียดหล่อน เกลียดสุดที่รักอย่างมาก” (ชาคดอกไม้. 113-114) ผู้หญิงอย่างสุดที่รักถ้าอธิบายตามหลักจิตวิทยาอาจกล่าวได้ว่า เธอเป็นคนเอาแต่ใจตัวเอง ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ปรารถนาสิ่งใดย่อมต้องทำให้ได้สิ่งนั้น พฤติกรรมของเธอเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง ถ้าสิ่งใดทำให้เธอมีความสุขได้เธอจะทำสิ่งนั้นโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีแต่อย่างใด ในบริบทของสังคมไทยผู้หญิงถูกปลูกฝังให้มีความสงบเสถียรเรียบร้อย ยิ่งกับเพศตรงข้ามแล้วต้องวางตัวให้ดี ถ้ารักใครชอบใครต้องเก็บเอาไว้ ไม่ควรเปิดเผยจนเกินงาม ไม่เชียวชวนทางเพศ หรือไม่ป้อนฝ่ายเสนอเพศตรงข้าม แต่ควรเป็นฝ่ายรอให้ผู้ชายมาเลียบเคียงถึงจะเป็นการดี เหล่านี้เป็นค่านิยมของสังคมไทยที่สตรียึดถือปฏิบัติมาช้านาน ถ้าหญิงใดทำผิดจากบรรทัดฐานนี้ ก็จะถูกเหมื่อนว่าเป็นผู้หญิงที่มีความประพฤติไม่งาม ถ้ากล่าวเป็นภาษาพูดก็คือเป็นคน “ร้านแรด มีจริตจะก้าน ไร้ยางอาจ” นั่นเอง การที่เธอลงทุนวางแผนล่อลวงทางเพศให้ชาติชาคริตดื่มนั้น อาจกล่าวได้ว่า เธอเป็นคนมีอารมณ์ทางเพศค่อนข้างสูง เมื่อเพศชายหญิงพบเห็นและถูกตาต้องใจกัน ต่างฝ่ายสามารถที่จะเกิดอารมณ์กระสันอยากมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ตนแอบหลงรักอยู่ได้ อันเป็นสัญชาตญาณทางเพศของมนุษย์ที่มีต่อเพศตรงข้าม ถ้ากล่าวเป็นภาษาพูดอย่างง่าย ๆ ก็คือ “เห็นแล้วอยากได้” นั่นเอง โดยเฉพาะชายหนุ่มรูปงามอย่างชาติชาคริต อันเป็นที่หมายปองของบรรดาหญิงสาวด้วยแล้ว จึงไม่เป็นที่แปลกใจที่เขาจะมีแรงดึงดูดทางเพศให้สุดที่รักเกิดอารมณ์กระสันอย่างรุนแรงที่อยากจะได้อาณาจักรชาคริตมาครอบครอง

อีกประการหนึ่ง การที่สุดที่รักต้องการชาติชาคริตมากเป็นพิเศษนั้น อาจเป็นเพราะเธอคิดว่า การได้มีเพศสัมพันธ์กันแล้ว อาจจะช่วยมัดใจเขาให้มาหลงชอบเธอและคบหากันต่อไปได้ หรืออย่างน้อยก็แสดงความรับผิดชอบ เมื่อเป็นเช่นนี้ เธอจึงคิดอยากได้ชาติชาคริตมาครองคู่ id ซึ่งเป็นสัญชาตญาณดิบ โดยมี Ego เป็นตัวกระตุ้นให้กระทำการนั้น โดยที่เธอไม่ได้คิดว่าเป็นสิ่งผิด คือไม่มี Super Ego เข้ามาขัดเกลาและระงับต่อกระทำนั้น จุดสังเกตคือการกระทำของสุดที่รักช่วงรวดเร็วฉับไว คิดทำการนั้นในครั้งแรกที่พบชาติชาคริต จึงทำให้ดูประหนึ่งว่าเธอมีพฤติกรรมและสภาพจิตใจผิดปกติจากหญิงทั่วไป แต่การลงทุนของเธอก็ไม่เป็นผลสำเร็จ สุดที่รักไม่สามารถได้ชาติชาคริตมาเป็นคู่รักได้ เพราะชาติชาคริตเสียความรู้สึกจึงไม่สานต่อความสัมพันธ์ เรื่องราวระหว่างสุดที่รักกับชาติชาคริตในช่วงวัยเรียนจึงจบลงแต่เพียงเท่านั้น

วันหนึ่งสุดท้ายที่รักกลับมาหาชาติชาคริต์อีกครั้งหลังจากทราบข่าวการหย่าร้างระหว่างเขากับภรรยา ด้วยความรักความหลังครั้งนั้นยังฝังใจ เธอจึงคิดว่าเป็นโอกาสที่จะได้ชาติชาคริต์เป็นคู่รักหลังจากไม่ประสบผลสำเร็จในครั้งเรียนมหาวิทยาลัย สุดท้ายมีแรงบันดาลใจที่จะทำให้ตามใจตนเองจึงใช้ความพยายามทุกวิถีทางให้ชาติชาคริต์สนใจเธอ คราวนี้สุดท้ายที่รักมาหาชาติชาคริต์ถึงที่บ้าน ด้วยเธอรอวันนี้อย่างยาวนาน วันที่เธออยากสมหวังที่จะแต่งงานและอยากมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชาติชาคริต์อีกครั้ง สุดท้ายถึงกับยินยอมละทิ้งศักดิ์ศรีของความเป็นลูกผู้หญิง เธอยอมทำตามชาติชาคริต์ทุกอย่าง แม้กระทั่งเป็นเพียงนางบำเรอของชาติชาคริต์ก็ตาม จากที่สุดท้ายที่รักมีพฤติกรรมเป็นฝ่ายรุกเพศตรงข้าม เธอจึงกลัวที่จะ “เขามากอดแข่งกอดขามผมอย่างรวดเร็ว” (ชาคดอกไม้. 2540 : 116) แต่ชาติชาคริต์ได้ปฏิเสธความสัมพันธ์นั้น เพราะชาติชาคริต์เข้าสู่โลกของเกย์แล้ว และไม่คิดจะมีความสัมพันธ์ทางเพศหรือไปใช้ชีวิตกับเพศหญิงอีก เมื่อสุดท้ายที่รักเขามากอดรัด ชาติชาคริต์จึงปิดป้องเพื่อป้องกันตนเอง พร้อมกล่าวคำขู่สาปแช่งสุดท้ายที่รักอย่างโกรธเคือง “สุดท้ายที่รักคุณจะทำบ้าเธอ” ... เมื่อสุดท้ายที่รักจะทนผมจึงร้องตะโกนแผดเสียงลั่นบ้าน “อีร่าน อีแพศยา มึงออกไปจากบ้านกูเดี๋ยวนี้ละ ใครก็ได้มาลากเอาอีนี้ออกไปที” ผมผลักรถนอนอย่างแรง พยายามจะแกะมือของหล่อนที่นุดลากขามผมออก แต่ดูเหมือนหล่อนจะจับและบีบที่อกของผมแรงขึ้นกว่าเดิม “ปล่อยนะอีบ้า ปล่อยเดี๋ยวนี้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 116) ทันใดนั้นเด็กแก่นซึ่งเป็นคนรับใช้ชายหน้าตาดีของชาติชาคริต์เข้ามาเห็นจึงนำสุดท้ายที่รักออกจากบ้านไปได้ แต่สุดท้ายที่รักยังยึดมั่นความปรารถนาของตนว่าต้องเอาชาติชาคริต์มาเป็นคู่รักให้ได้ เธอจึงตะโกนไล่หลังมาว่า “ฉันจะกลับมาอีก คุณต้องเป็นของฉัน” หล่อนระเบิดเสียงหัวเราะดั่งลั่น “คุณต้องเป็นผัวฉัน” (ชาคดอกไม้. 2540 : 117) ยิ่งไปกว่านั้นเธออยากมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชาติชาคริต์อย่างมาก เธอจึงกล่าวประกาศไว้ถึงสองครั้ง ครั้งแรกกล่าวว่า “อยากมีสัมพันธ์สาวทกับคุณอีก” (ชาคดอกไม้. 2540 : 116) และครั้งที่สองกล่าวว่า “ฉันไม่บ้า ฉันต้องการคุณ ไปนอนกับฉันเถอะนะคะ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 116) เห็นได้ว่าผู้เขียนวาดภาพให้เธอเป็นผู้หญิงที่มีความต้องการทางเพศสูง เมื่อครั้งเรียนมหาวิทยาลัยเธอก็วางแผนข่มขืนชาติชาคริต์มาแล้ว เมื่อพยายามสานความสัมพันธ์ครั้งใหม่ เธอจึงจู๋จุ่มชาติชาคริต์อย่างมีท้นตั้งตัว โดยการเอาเรื่องไปลงข่าวสังคมไฮโซๆ ว่า “หลังจากฟุ้งหยาบกับจอมขวัญได้ยังไม่แล้วเลิก ชาติชาคริต์ก็หันมาคว่ำสาวคนใหม่ นามโรแมนติก สุดท้ายมาเคียงข้าง ไม่รู้ว่าประชิดท่านแม่หรือประชิดใคร” (ชาคดอกไม้. 2540 : 140) จากนั้นเธอก็ส่งข้อความทางโทรสารอีกว่า “ชาติชาคริต์ สุดท้ายที่รักรอคุณอยู่ รออยู่ ทุกลมหายใจ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 143) ความรักความใคร่ที่มีต่อชาติชาคริต์ทำให้เธอทำทุกวิถีทางที่จะทำให้ชาติชาคริต์มาสนใจเธอให้ได้

ชาติชาคริต์โกรธแค้นสุดท้ายที่รักอย่างมากที่เธอจู๋จุ่มเขาอย่างนี้ เมื่อท่านผู้หญิงน่ายินทราบเรื่องก็เกิดความไม่พอใจว่ากล่าวชาติชาคริต์อย่างเสียหาย เขาจึงนำเรื่องราวทั้งหมดไปเล่าให้ชัชชนะฟังเพื่อเป็นการระบายความคับข้องใจ ผู้อ่านรู้จักสุดท้ายที่รักมากยิ่งขึ้นผ่านมุมมองของชัชชนะว่า “ได้ข่าวว่าทำงานรับแปลหนังสือประเภทฮาวทูให้กับสำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง หล่อนอยากรวบเลยทำงานหนักจนประสาทกลับ ที่บ้าอยู่แล้วก็เลยบ้ามากขึ้น แต่หล่อนบ้าเก๋ๆ หล่อนบ้าผู้ชาย ฉันท้อใจซะ อัจฉา อยากทำได้เหมือนหล่อนมั่งจึงเป็นฮีสที่เรียกไปนอนกับผู้ชายไม่เลือกหน้า แต่ได้หล่อๆ ทั้ง น้าน เลิศมากคะ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 119) จากนั้นชาติชาคริต์จึงจ้างวานชัชชนะให้ไปจัดการสุดท้ายที่รักโดยจ้างนักเลงไปสาธิตน้ำกรตที่ใบหน้าเธอให้เสียโฉม โดยมีเงื่อนไขว่าถ้าทำการสำเร็จจะให้เงินจำนวนหนึ่งแก่ชัชชนะไปผ่าตัดแปลงเพศ เห็นได้ว่าการที่ชาติชาคริต์ตัดสินใจก่ออาชญากรรมเช่นนี้บ่งบอกถึงความเจ็บแค้นสุดท้ายที่รักอย่างรุนแรง ถึงขนาดแสดงความก้าวร้าวทำร้ายผู้อื่น พฤติกรรมจู๋จุ่มของสุดท้ายที่รักจึงยั่วยุพินนิสัยของชาติชาคริต์ที่เป็นคน “อารมณ์รุนแรง” อยู่แล้ว ดังจะเห็นได้ว่า ก่อนหน้านั้นเขาได้ทำลายทศนันทด้วยวิธีอันน่าสะพรึงกลัวมาแล้วเช่นกัน ผู้อ่านอาจ

วิพากษ์วิจารณ์การกระทำของชาติชาคริต์ว่าเป็นคนที่มีความก้าวร้าวเหี้ยมโหดทารุณเป็นอย่างมาก ไม่คิดถึงศีลธรรมจรรยา ไม่มีความเกรงกลัวต่อบาป ใช้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล ไม่คิดถึงผลที่จะตามมาว่าเป็นการกระทำที่ไม่ดี ไม่มีมโนธรรมมาควบคุมจิตใจ ให้สัญชาตญาณดิบคือ Id มาครอบงำอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดจนไร้สติ และแล้วชัชวณาก็จ้างวานนักเลงให้กระทำการดังกล่าวได้เป็นผลสำเร็จ หลังจากนั้นหนังสือพิมพ์ทุกฉบับลงข่าวการถูกทำร้ายของสุดที่รักอย่างสยดสยองพองเกล้าและเป็นข่าวดังอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง เมื่อชาติชาคริต์ทราบเรื่องจากชัชวณะ ชาติชาคริต์ถึงกับตกตะลึงพรึงเพริดไม่คิดว่าชัชวณะจะไปทำการเช่นนั้นจริงเมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ มนุษย์ทุกคนต้องเอาตัวรอด ชาติชาคริต์จึงใช้กลวิธีการป้องกันตัวโดยกล่าวแก้ว่าเป็นเพียงแค่การพูดเปรยขึ้นด้วยอารมณ์โกรธชั่ววูบเท่านั้นมิจิตจริงจังแต่อย่างใด และไม่คิดว่าชัชวณะจะกระทำตามที่ตนพูดจริง นี่เป็นพฤติกรรมการแก้ตัวของชาติชาคริต์อย่างหน้าด้านๆ เพราะเมื่อพิจารณาคำพูดของชาติชาคริต์ในวันที่จะให้ชัชวณะไปจัดการแก้แค้นสุดที่รักให้มัน ผู้อ่านจะรู้สึกว่ชาติชาคริต์พูดจริงจังเป็นอย่างมากที่จะให้ชัชวณะไปสาดน้ำกรดสุดที่รัก อาจจะเป็นด้วยอารมณ์โกรธสุดที่รักอย่างเหลือล้น ชาติชาคริต์จึงแสดงความก้าวร้าวโดยการระบายความคับข้องใจด้วยคำพูดพร้อมคิดแผนการล่วงหน้าเพื่อทำร้ายสุดที่รัก ชัชวณะถามย้ำให้แน่ใจแล้วว่า “แกพูดจริงหรือพูดเล่น” ผมทำท่าขิงขิงขึ้นทันที “คนอย่างชาติชาคริต์พูดคำไหนคำนั้น ไม่มีพูดเล่นเด็ดขาด” ท้ายเสียงทั้งกร้าวทั้งหนักแน่น “งานนี้ฉันไม่ยุ่งด้วยแน่ติดคุกหัวโตเหียนะ” “ช่วยฉันเถอะ ฉันไม่เห็นใครอีกแล้วนอกจากแก เสร็จงานนี้แกจะได้ค่าจ้างจากฉันไปผ่าตัดเป็นหญิงสมใจนึก” เงื่อนไขที่ผมประเคนให้ทำเอาชัชวณะถึงกับอึ้งอยู่นาน (ซากดอไม้. 2540 : 146) การที่ชาติชาคริต์แก้แค้นสุดที่รักถึงเพียงนี้เพราะมีปมฝังใจที่เธอทำการวางแผนข่มขืนกระทำชำเราเขาเมื่อครั้งเรียนมหาวิทยาลัย พอมาคราวนี้สุดที่รักจู่โจมวางแผนจับเข่าอีก ความเกลียดจึงยิ่งทวีคูณ ชาติชาคริต์จึงคิดทำร้ายเธออย่างรุนแรงเพื่อเป็นการล้างแค้นคืน

สุดที่รักเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลอยู่เป็นเวลานาน และติดค้างค่าผ่าตัดเป็นเงินจำนวนมาก คดีความของเธอก็ไม่คลี่คลายเพราะตำรวจไม่สามารถสาวตัวผู้บงการที่แท้จริงได้ แม้ว่าสุดที่รักจะรู้อยู่เต็มอกว่าเป็นฝีมือของชาติชาคริต์ แต่เธอก็ไม่สามารถกล่าวหาเขาได้ เพราะไม่มีหลักฐานยืนยันเพียงพอ นักเลงที่ถูกจ้างวานถูกตำรวจจับได้ทั้งหมดแต่ไม่มีใครกล้าปริปากถึงตัวผู้บงการ เมื่อเวลาล่วงเลยผ่านไปข่าวของเธอก็ค่อยๆ เงียบหายไปจากสังคม ในตอนท้ายเมื่อชาติชาคริต์ทราบข่าวสุดที่รักจากชัชวณะ ชาติชาคริต์จึงเกิดความละอายใจสำนึกผิดว่าได้ทำการร้ายแรงเกินควร จึงคิดไถ่บาปโดยการออกค่ารักษาพยาบาลที่ สุดที่รักติดค้างกับทางโรงพยาบาลให้ทั้งหมด

การที่ สุดที่รักมีพฤติกรรมชอบมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายมากหน้าหลายตาอยู่เนื่องนิตย์นั้น ก็ไม่อาจสรุปได้แน่ชัดว่าเธอเป็นโรคฮิสทีเรียอย่างที่ชัชวณะกล่าวหา ส่วนใหญ่คนในสังคมมักเข้าใจผิดคิดว่าผู้หญิงที่มีความประพฤติดังสุดที่รักเป็นโรคฮิสทีเรีย คือเป็นผู้หญิงที่โหยหาผู้ชาย ขาดผู้ชายมิได้ เป็นฝ่ายเสนอเชิญชวนทางเพศ และกล้าแสดงออกต่อเพศตรงข้าม แต่ในทางการแพทย์ระบุว่า คนเป็นฮิสทีเรียไม่ได้แสดงอาการอย่างที่คนในสังคมคิดแต่ประการใด จากข้อมูลของอมรากุล อินโอซานนท์ กล่าวถึงโรคฮิสทีเรียว่ามีอาการดังนี้

เราคงเคยคุ้นหูกับคำว่า ฮิสทีเรียมาบ้างนะคะ แต่ยังหลายคนที่มีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่มาก โดยเข้าใจกันว่า คนที่เป็นฮิสทีเรียคือ คนที่มีความต้องการทางเพศสูง แต่ความเป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้นเลยคะ เรา มาเข้าใจคนพวกนี้ให้ถูกต้องดีกว่า

พูดง่าย ๆ เลยนะคะ คำว่า ฮิสทีเรียมีอยู่สองแบบคะ แบบหนึ่งเป็น โรคประสาทฮิสทีเรีย อีกแบบหนึ่ง คือ บุคลิกภาพแบบฮิสทีเรีย ซึ่งอาจพบได้ทั้งในผู้หญิงและผู้ชาย

จะพูดถึงคนที่มีบุคลิกภาพแบบฮิสทีเรียก่อนนะคะ คนพวกนี้จะเป็นคนที่มีลีลาท่าทางและมีการแสดงออกมากจนเหมือนเล่นละคร อาจมีที่ทำชายหูชายตา เชิญชวนรอยจิดและยั่ววน เป็นลักษณะที่แสดงออกมาเพื่อดึงดูดความสนใจ เหมือนจะเชิญชวนทอดสะพาน ให้เพศตรงข้าม ทำให้มักเข้าใจผิดว่า มีความปรารถนาทางเพศสูง ทั้ง ๆ ที่อาจมีความบกพร่องในด้านความรู้สึกทางเพศด้วยซ้ำ คนที่มีบุคลิกภาพแบบนี้จะมีความเป็นเด็กสูง ชอบเรียกร้องความสนใจอยู่เรื่อย ๆ จึงมีการแสดงออกทางอารมณ์ค่อนข้างมาก

ที่จริงคนเหล่านี้เป็นคนที่น่าเห็นอกเห็นใจนะ ที่เขาเป็นแบบนี้เพราะขาดความรักในช่วงหนึ่งของชีวิต ซึ่งเป็นช่วงที่เขาต้องการอย่างมากจึงทำให้โยนหาความรักอยู่ตลอดเวลาทุกครั้งที่มีความรักก็จะไม่รู้จักพอเหมือนกับถมเท่าไรก็ไม่เต็มสักที แต่เป็นความต้องการในเรื่องความรักนะคะ ไม่ใช่เป็นเรื่องของความใคร่อย่างใด ๆ คิดกัน

ดังนั้น ถ้าเจอใครสักคนที่มีท่าทางรอยจิด เสมือนจะเชิญชวนก็อย่าไปเอาเปรียบเขาจะให้ความเมตตาและเห็นอกเห็นใจเขาดีกว่า และปฏิบัติกับเขาเหมือนกับที่ทำกับคนอื่น ๆ ทั่ว ๆ ไปละ

ส่วนโรคประสาทฮิสทีเรียมีอยู่สองแบบ

แบบแรก เรียกว่า คอนเวอร์ชัน รีแอคชั่น (conversion reaction) คนที่เป็นเวลาที่มีความเครียด กังวลใจ หรือเกิดความขัดแย้งในจิตใจมาก ๆ จะเกิดอาการผิดปกติที่ระบบการเคลื่อนไหวหรือการรับรู้ เช่น เป็นอัมพาต กล้ามเนื้ออ่อนกำลัง ซาที่แขนและขา พูดไม่มีเสียง พูดไม่ได้ ตามองไม่เห็น กล้ามเนื้อกระตุก ชัก ซึ่งเป็นอาการที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกายหรือทางระบบประสาทแต่อย่างใด

แบบที่สอง เรียกว่า ดิสโซซิเอทีฟ (dissociative type) เช่น สูญเสียความจำในบางเรื่องที่กระทบกระเทือนจิตใจ จนไม่ต้องการรับรู้ จำชื่อตัวเองไม่ได้ จำเวลา สถานที่ บุคคลไม่ได้ โดยไม่ได้เกี่ยวกับความผิดปกติทางสมอง หรือมีบุคลิกภาพเปลี่ยนไปจากเดิม

ยกตัวอย่าง จากคนสุขภาพเรียบร้อยก็กลายเป็นคนชอบ เผล็ด หรือดุดันเหี้ยมเกรียม พวกที่มีอาการผีเข้า ทรงเจ้าเข้าทรง ก็จัดเป็นโรคประสาทฮิสทีเรียประเภทนี้เช่นกัน แต่พวกที่แกล้งทำ ไม่ว่าจะแกล้งทำเพื่อจุดมุ่งหมายใดก็ตาม ไม่เกี่ยวกับโรคประสาทฮิสทีเรียนะคะ

ก็ทราบเกี่ยวกับเรื่องฮิสทีเรียกันพอสมควร ต่อจากนี้ไปเราคงไม่เข้าใจผิด และไม่เหมารวมว่าคนที่ป็นฮิสทีเรีย คือ คนที่มีความต้องการทางเพศสูง หรือหาว่าเป็นคนที่มักมากในกามอีกแล้วนะคะ และก็อย่าลืมหาคำความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจพวกเขาด้วยละ (www.clinicrak.com)

การที่ผู้เขียนสร้างชุดที่รักให้มีพฤติกรรมดังกล่าวมานี้ เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงยุคใหม่มีการแสดงออกทางเพศเท่าเทียมผู้ชาย พฤติกรรมของชุดที่รักทำให้ภาพลักษณ์ของเธอไม่ตึงในสายตาผู้อ่าน

1.5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับชุมชน สันติภาพ และจารุพล : การเลือกทางเดินชีวิตของเกย์

ชาติชาคริต์ ชุมชน สันติภาพ และจารุพล เป็นตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นเพื่อเทียบเคียงกัน คือ การที่ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครหลายตัวที่อยู่ในสภาพเดียวกันมีลักษณะที่เหมือนหรือต่างกัน

ชุมชนเป็นเพื่อนสนิทกับชาติชาคริต์ตั้งแต่สมัยเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนคาทอลิกแห่งหนึ่ง ผู้อ่านจะรู้จักประวัติของชุมชนโดยผ่านคำบอกเล่าของชาติชาคริต์ว่า ชุมชนมีคุณพ่อคุณแม่เป็นแพทย์ แต่ไม่ได้สานต่ออาชีพแพทย์เหมือนอย่างท่านทั้งสองคน ทั้ง ๆ ที่ท่านอยากจะให้ชุมชนเรียนวิชาชีพนี้ก็ตาม ชุมชนโชคดีกว่าชาติชาคริต์ที่ไม่ได้รับความกดดันจากครอบครัวและสังคมในเรื่องความเป็นเกย์ เพราะฐานะชาติตระกูลของเขายู่ในระดับธรรมดา ไม่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไปเหมือนครอบครัวของชาติชาคริต์ ชุมชนค้นพบตัวเองตั้งแต่สมัยเรียนมัธยม เมื่อสำเร็จการศึกษาจึงหันเหความสนใจไปศึกษาวิชาแต่งหน้าเสริมสวย ปัจจุบันชุมชนกลายเป็นช่างเมกอัพอาร์ตทิสชื่อดังของเมืองไทยเป็นที่รู้จักในแวดวงบันเทิง ชุมชนมีความสามารถทางอาชีพที่ทำอยู่เป็นอย่างมาก นางแบบนายแบบที่หน้าตาดีไม่ดีเมื่อมาให้ชุมชนเสริมแต่งก็

จะกลับกลายเป็นหนุ่มหล่อสาวสวยแทบไม่น่าเชื่อ ในด้านอำนาจหน้าที่ทางการเมืองของเขานั้น ถือได้ว่า ชุณหะวัณมีอิทธิพลสูงคนหนึ่งที่เดียว ชุณหะวัณมีอิทธิพลต่อการเกิดดับของบรรดาเหล่านายแบบนางแบบ แต่ด้วยการมีคุณธรรม เกียรติอย่างชุณหะวัณจึงไม่เคยคิดที่จะเอาผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นเครื่องมือต่อรองนายแบบให้มา “นอน” ด้วยเลย ชุณหะวัณมีศักดิ์ศรีพอที่จะแยกแยะเรื่องงานและความต้องการทางเพศออกจากกันโดยสิ้นเชิง ตรงจุดนี้ทำให้ผู้อ่านมองเกียรติอย่างชุณหะวัณในด้านบวกเพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง ว่าเกียรติไม่ใช่คนที่นึกถึงแต่ผู้ชายและการร่วมรสนิยมกับผู้ชายเท่านั้น ผู้อ่านคงรับทราบมาบ้างว่าในวงการบันเทิงมีบรรดาเกย์และกะเทยทำงานเบื้องหลังกันอยู่มาก เด็กหนุ่มบางคนยอมมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบรรดาเกย์และกะเทย เพื่ออาศัยอิทธิพลของคนเหล่านั้นส่งผลให้ตัวเองได้มีชื่อเสียงและมีเงินทองไหลมาเทมาต่อไป แต่ภาพของชุณหะวัณไม่เป็นอย่างนั้น จึงทำให้เห็นว่าชุณหะวัณเป็นเกย์ที่ดีและมีจริยบรรณทางหน้าที่การงานเป็นอย่างมากคนหนึ่ง

ชุณหะวัณเป็นเกย์ออกสาว สังเกตจากกริยาท่าทางที่ชาติชาคริต์บรรยายว่า “ว่าแล้วนังชุณหะวัณก็เดินบิดกันจากไป โดยไม่แยแสสายตาผู้ใดในบริเวณนั้นสักน้อยนิด” (ชากดอกไม้. 2540 : 39) “นังชุณหะวัณเจ๊ยยแจ้วตามประสา บางทีก็จิบปากจิบคอดูด้วยความเผอเรอเปิดเผยเกินเหตุ” (ชากดอกไม้. 2540 : 34) หรือ “ชุณหะวัณจิบปากจิบคอกให้คำแนะนำ” (ชากดอกไม้. 2540 : 73) เป็นต้น หรือให้รู้ถึงความเป็นเกย์ควีนในการมีกิจกรรมทางเพศ เช่น “แต่นึกๆ ดูก็จริงของแกละ จันมันดีแต่ปาก เก่งแต่ปาก อย่างอื่นไม่เก่ง ทำอย่างอื่นแบบอื่นไม่เป็น ต้องให้คนอื่นทำ” (ชากดอกไม้. 2540 : 75) แม้ชุณหะวัณก็ยอมรับและกล่าวบอกเองว่าเขาเป็นเกย์ควีนอย่างถาวร มิใช่เป็นเกย์ที่ทำได้ทั้งสองอย่างสลับผลัดเปลี่ยนเป็นรุกและรับอย่างชาติชาคริต์ “ไม่มีทางเสียหอก จันไม่เคยนึกสับสนตัวเองแบบแก จันมันพวกควีนถาวร ไม่เหมือนแกหอก เดี่ยวก็ถึงเดี่ยวก็ควีน ... สับสนไปหมด” (ชากดอกไม้. 2540 : 75) อุปนิสัยของชุณหะวัณเป็นคนพูดเก่งและพูดมากจัดจ้าน ไม่ค่อยระวังปากระวังคำ บางครั้งชอบพูดจาผิดหูทำให้ชาติชาคริต์ถึงกับแสดงอารมณ์ก้าวร้าวอยากที่จะ “ตบปากนังนี้เหลือเกิน ตบให้เลือดคอปาก สมน้ำสมเนื้อกับความปากเสียของมัน” (ชากดอกไม้. 2540 : 33) แต่ด้วยมี Super Ego มาควบคุมความคิดนั้นเขาจึงไม่คิดทำเพื่อนสนิทอย่างนี้นึกไว้ แท้ที่จริงแล้วชาติชาคริต์ก็ทราบว่ชุณหะวัณเป็นเพื่อนที่จริงใจกับเขามาก จนบางครั้งเขารู้สึกสำนึกผิดอยู่ในใจที่ไม่ได้เอาใจใส่เพื่อนคนนี้เท่าที่ควร

การสร้างให้ชุณหะวัณเป็นเพื่อนเกย์ที่สนิทที่สุดของชาติชาคริต์ ก็คงเหมือนกับนวนิยายแนวเดียวกันที่ผู้เขียนมักสร้างให้ตัวละครเอกเกย์มีเพื่อนสนิทที่เป็นเกย์อยู่เคียงข้างไว้คอยช่วยเหลือหรือสอนถึงการรับอัตลักษณ์เกย์ อย่างเช่น เรื่อง “นกแปลกฟ้า” ของพลุกมีบันลือเป็นเพื่อนสนิท เรื่อง “ผู้หญิงยังอาย” เอ็ดก็มิแก้วเป็นเพื่อนสนิท เป็นต้น ชุณหะวัณมีประสบการณ์ในโลกของเกย์มากกว่าชาติชาคริต์ เขาจึงทั้งสอนและบอกทุกเรื่องเกี่ยวกับโลกของเกย์ เมื่อมีปัญหาทุกข์ร้อนใจชาติชาคริต์ก็มักจะปรึกษาไต่ถามเพื่อนคนนี้เสมอ ชุณหะวัณให้คำปรึกษาที่ดี มีสาระ ที่สำคัญคือเชื่อถือได้ ในโลกของเกย์นั้น ชุณหะวัณเป็นคนที่รู้จักครองชีวิตของการเป็นเกย์อย่างถ่องแท้ ชุณหะวัณไม่ใช่เกย์ออกสาวที่จะยอมจมปรักกับผู้ชายคนเดียว รักเดียวใจเดียวแล้วสุดท้ายก็เสียใจที่ผู้ชายคนรักไปมีหญิงอื่น เธอคงเห็นแล้วว่าถนนแห่งความรักของเกย์สายนี้มักไม่จริงยั่งยืน การจะหลีกเลี่ยงความทุกข์เศร้าเพราะรักได้นั้น ต้องแสวงหาความสุขจากรักไปวันๆ โดยมีต้องคิดจริงจังกับใครหรือสนใจเรื่องนี้เท่าใดนัก ผสมกับเป็นคนที่ไม่ค่อยจริงจังแล้ว เขาจึงมีวิถีปฏิบัติของความรักว่า “เป็นแฟนกันแค่นี้เดียวพอ มากกว่านี้ไม่ไหว เบื่อตาย” (ชากดอกไม้. 2540 : 74) คือถ้าถูกตาต้องใจและมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกันเพียงเท่านั้นเรื่องก็จบ แล้วครั้งหน้าวันใหม่ต่างก็ไปแสวงหาหุ่นนอนใหม่ มิต้องคิดจริงจังกับใครนั่นเอง

เมื่อชาติชาคริต์เดือดเนื้อร้อนใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทศนันท หรือสุมิตที่รัก ชุชนะจะเป็นผู้หาข้อมูลมาให้ชาติชาคริต์รับทราบเสมอ กล่าวคือ ชุชนะเป็นผู้รอบรู้เรื่องราวข่าวสารข้อมูลอย่างกว้างขวางทุกเรื่อง “เห็นมัยครับ คุณผู้ชม อีนังณะมันรู้ไปหมด ทุกเรื่อง เป็นเพื่อนซี้กับคนกว้างขวางอย่างนี้ก็ดีไปอย่าง ปรีक्षाอะไรได้หมด ถามอะไรรู้หมด” (ชาคคอกไม้. 2540 : 119) และชุชนะช่วยเปิดโลกทัศน์ให้แก่ชาติชาคริต์ โดยแนะนำเกย์สถานอย่างโรงนวดให้ชาติชาคริต์ได้ไปใช้บริการอีกด้วย เห็นได้ว่าชาติชาคริต์เปิดรับสื่อในโลกของเกย์โดยผ่านเพื่อนสนิท คือมีเพื่อนบอกกล่าว นอกจากนี้แล้ว ชุชนะยังเป็นคนที่รักเพื่อนมาก คอยช่วยเหลือชาติชาคริต์ทุกเรื่อง แม้กระทั่งเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายและศีลธรรมก็ตาม ชุชนะก็จัดการแทนให้ อย่างในเรื่องสุมิตที่รัก ชาติชาคริต์แค้นเธอมากที่จูโจมเขาอย่างมีต้นตังตัว ชาติชาคริต์จึงคิดตัดไฟเสียแต่ต้นลม โดยขอความช่วยเหลือให้ชุชนะไปจ้างนักเลงกลุ่มหนึ่งสาदन้ากรตสุมิตที่รักให้เสียโฉม แม้ในขั้นแรก ชุชนะจะเป็นคนห้ามปรามความคิดของชาติชาคริต์แล้วก็ตาม ว่าการทำร้ายร่างกายเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แต่ด้วยที่ชาติชาคริต์มีเงื่อนไขว่าถ้าทำการสำเร็จจะออกค่าผ่าตัดแปลงเพศให้เป็นค่าตอบแทน ชุชนะเห็นเป็นดั่งนั้นถึงกับคิดอยู่นานที่จะรับเงื่อนไขข้อตกลงนี้ แล้วในที่สุดชุชนะก็จัดการเรื่องสุมิตที่รักให้เป็นผลสำเร็จ ชุชนะเกรงกลัวอำนาจกฎหมายที่จะตามมา เธอจึงเก็บตัวและห่างหายไปจากชีวิตชาติชาคริต์อยู่ระยะหนึ่ง ช่วงที่หายไปนั้นเธอได้ไปผ่าตัดแปลงเพศที่ประเทศสหรัฐอเมริกา รอให้เรื่องสุมิตที่รักเงียบหายไปจากสังคม เธอจึงกลับมาเผยตัวอีกครั้ง ชุชนะพัฒนาบทบาทจาก “เกย์ออกสาว” มาเป็น “สาวประเภทสอง” ที่สวยงามสมใจ เมื่อชาติชาคริต์เห็นชุชนะเปลี่ยนแปลงไปมากถึงเพียงนี้ก็ถึงกับตกตะลึงในความงามของเธอ “ดวงหน้าและผิวพรรณของหล่อนเปล่งปลั่งมีน้ำมีนวลขนาดสามารถทำประลองความงามกับผู้หญิงแท้ให้ได้ อายุ สันจมูกโด่งงามได้รูป ที่สำคัญหล่อนมีหน้าอกหน้าใจเป็นรูปร่างองงามชัดเจน” (ชาคคอกไม้. 2540 : 327) ในด้านทัศนคติของเกย์แมนที่มีต่อกะเทย ผู้เขียนแสดงไว้ว่า “เกย์แมน” อย่างชาติชาคริต์มีความรู้สึกด้านลบต่อภาพลักษณ์ความเป็นหญิงของ “กะเทยหรือสาวแปลงเพศ” อาจด้วยคิดว่าการเป็นเกย์ที่แต่งตัวแบบเพศชาย น่าจะเป็นการดีกว่าสาวแปลงเพศ ชาติชาคริต์มีทัศนคติไม่ดีต่อกลุ่มเกย์ที่แสดงออกอยู่แล้ว จึงมีความคิดเรื่องนี้ว่า “ผมอยากบ้าตาย ใจหนึ่งนึกสมเพชเวทนาหล่อนอย่างร้ายกาจ สันคิด ไรสติ ตัดสินใจอย่างโง่งม” (ชาคคอกไม้. 2540 : 327) ชุชนะไฝฝืนเสมอว่าต้องการแปลงเพศจากชายให้กลายเป็นหญิง เธอสะสมเงินเพื่อลงทุนเปลี่ยนแปลงตนเอง และทนกับความเจ็บปวดของรอยมีดที่กรีดลงบนเนินเนื้อ เธอไม่มีความเคลือบแคลงใดๆ และภาคภูมิใจที่ตัวเองได้เป็นผู้หญิงสมใจ เธอไม่มีสิ่งใดที่ต้องคิดอีกแล้ว เมื่อเธอ ตามหาฝันในสิ่งที่อยากเป็น ตรงจุดนี้ชุชนะถ่ายทอดข้อมูลความเป็นคนรักร่วมเพศให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจในการเลือกทางเดินชีวิตของเธอ โดยกล่าวว่า

ชีวิตนี้เป็นของฉัน ไม่มีอะไรต้องเสียอีกต่อไปแล้ว กลัวตายหรือ ... เรื่องนี้ไม่เคยอยู่ในสมอง กลับเจ็บฉันไม่กลัว ไม่รู้สึกเจ็บ เจ็บกายเรื่องเล็กเดียวเดียวก็หาย แต่เจ็บที่ใจนั้นยิ่งใหญ่ มันเจ็บปวดทรมานทุรายอยู่ข้างใน ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครเห็นแม้แต่เราเท่านั้นที่รับรู้ ฉันเคยห้วงสังคม ห่วงสายตาคนรอบข้าง ห่วงสายตาของคนในครอบครัว แต่มีใครเคยห้วงและรับรู้ความรู้สึกเล็กๆ ของฉันบ้างไหม ฉันอยากเป็นแบบนี้มานานแล้ว แต่ฉันกลัวตัวเอง ฉันกลัวเจ็บ กลัวอย่างที่เรารู้สึกกลัว แล้ววันหนึ่งเมื่อฉันถามตัวเอง ฉันจะอยู่อีกนานไหม ฉันรักตัวเองไหม ฉันอยากทำอะไรเพื่อให้ตัวเองมีความสุขบ้างไหม วันนั้นฉันตัดสินใจทันที ฉันเป็นแบบนี้เพราะฉันอยากเป็น ในเมื่อใจฉันเป็น ผิดแต่ร่าง ทำไมฉันจะแก้ไขเพื่อความสุขของตัวเองไม่ได้ เมื่อทุกอย่างเสร็จสมบูรณ์ ฉันรู้โดยทันทีว่านี่ต่างหากคือร่างอันแท้จริงของฉัน ร่างที่หายไปจากฉันนานแสนนาน และบัดนี้ มันกลับคืนมาหาเจ้าของที่แท้จริงตามเดิมแล้ว ฉันคิดว่าแม้ฉันต้องจากโลกนี้ไปตอนนี้ ฉันก็รู้สึกไม่เสียดายหรือหวาดกลัวแต่อย่างใด เพราะฉันได้ทำในสิ่งที่ฉันอยากทำเรียบร้อยแล้ว สำหรับฉันในวันนี้ ไม่มีอะไรต้องเสียอีกต่อไป

(ชาคคอกไม้. 2540 : 327-328)

แต่สุดท้ายก็ไม่ได้เป็นอย่างที่ขณะตั้งใจ ความสวยความสาวที่เกิดจากการฝืนธรรมชาติของเธอ ต้องพังทลายลง เนื่องจากอวัยวะที่สร้างขึ้นเกิดการอักเสบอย่างรุนแรง เธอจึงต้องผ่าตัดเอาสิ่งแปลกปลอมออกจากร่างกายทั้งหมด สุดท้ายขณะทำได้ไม่สำเร็จ เธอไม่สามารถดำรงชีพด้วยร่างกายสวยได้อีกต่อไป ตลอดชั่วชีวิต แม้เธอสามารถเอาชนะธรรมชาติได้ แต่เป็นเพียงการเอาชนะแบบชั่วคราวช่วยยามเท่านั้น ฤทธิ์ของความงามจอมปลอมทั้งหลายได้กลับมาแวงทำร้ายเธออย่างร้ายกาจ อาจกล่าวได้ว่า ผู้เขียนสร้างขณะขึ้นเพื่อต้องการให้แง่คิดโดยผ่านการบอกเล่าของชาติชาคริต์ว่า “ขณะคือตัวแทนของความงามและความเจ็บปวดเพียงชั่วคราวช่วยยาม หล่อนยอมแลกทุกสิ่งทุกอย่างด้วยเลือดเนื้อและชีวิต” (ชาคดอกไม้. 2540 : 372) กล่าวคือ มนุษย์เคยไม่อาจฝืนธรรมชาติที่แท้จริงได้ สิ่งจอมปลอมนั้นไม่จริงยั่งยืน สุดท้ายก็ได้รับความเจ็บปวด ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต

สิ่งจอมปลอมที่หล่อนอุทิศสละสมไว้ในเรือนร่าง ถูกกระซางทิ้งทิ้งออกไปอย่างไรเยื่อเยื่อ หล่อนร้องไห้รำระทม เจ็บแปลบปลาบที่ดวงจิต สุดท้ายไม่เหลือความเป็นหญิงหลงเหลืออีกเลย
หล่อนจำต้องเลือกมลายใจเป็นทางเดินสุดท้าย หนทางที่เคยใหญ่บัดนี้แพบแบนดุงเดิม น้ำตาแห่งความเสียดายขึ้นเมื่อพิเศษไหลริน หยื่อของผมหอบกรีดหยาดน้ำตาด้วยปลายนิ้วสั่นระริก

(ชาคดอกไม้. 2540 : 373)

ชาติชาคริต์มาเยี่ยมขณะอยู่ที่โรงพยาบาล เมื่อเห็นเพื่อนสนิทล้มเหลวในชีวิตอย่างนี้แทนที่จะสงสารเห็นใจ แต่เขากลับ “แอบยิ้มอย่างสะใจ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 373) ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของชาติชาคริต์ที่วิเคราะห์มาแล้ว เขาเป็นคนที่ชอบเห็นคนอื่นเจ็บปวดแล้วมีความสุขสะใจ อันเป็นอุปนิสัยด้านลบของชาติชาคริต์ จึงเน้นย้ำให้ผู้อ่านเห็นความซับซ้อนชั่วร้ายภายในจิตใจของเขามากยิ่งขึ้น

สันติภาพ เป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่ผู้เขียนใช้เปรียบเทียบการเลือกทางเดินชีวิตของเคย สันติภาพเป็นญาติลูกพี่ลูกน้องกับชาติชาคริต์ เขาเคยเป็นเคยและเคยเป็นคู่รักกับสงครามสามีของเฉียดโฉม สันติภาพมีอาชีพเป็นอาจารย์สอนนิชากรฎหมายที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ด้วยเหตุที่เขาไม่หน้าตาหล่อเหลา มาดดี จึงเป็นที่สนใจของบรรดานักศึกษาหญิงสาวหลายคน “รูปหน้าของพี่ดำหลิมแหลม มีเค้าหน้าของความหล่อเหลา และความเป็นคนสำอางองค์ปรากฏอยู่มาก ผิวที่ขาวจั๊วะ และความสูงผอมทำให้แลเห็นพี่ดำเด่นแต่ไกล สาวๆ มักแอบหลงใหลได้ปลื้มพี่ดำ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 260) แต่เขากลับหาได้สนใจสาวคนใดไม่ มีข่าวลือว่าสันติภาพเป็นเคย เขาไม่เคยให้ออกาสผู้หญิงคนใดเข้ามาแผ้วพานในชีวิตยกเว้นพรรณปพร ผู้หญิงที่เขาจะสมรสด้วย อุปนิสัยของสันติภาพเป็นคนใจดี เต็มไปด้วยความเมตตาอารี วันหนึ่งสันติภาพมากราบเรียนเชิญท่านผู้หญิงนัยิกาและชาติชาคริต์ไปร่วมแสดงความยินดีในงานมงคลสมรสของเขาและพรรณปพร

ความสัมพันธ์ระหว่างสันติภาพและพรรณปพร ถือได้ว่าทั้งสองคนเป็นคู่ศิษย์กันมาก่อน อายุห่างกันถึงสิบสองปี ช่วงนั้นพรรณปพรมีปัญหาเรื่องการเรียน ไม่รู้จะไปปรึกษาใคร ก็มาปรึกษาสันติภาพ ทั้งสองจึงถูกชะตากัน และลงคบกันเรื่อยมา เมื่อเห็นว่าไปด้วยกันได้ สันติภาพจึงตัดสินใจขอพรรณปพรแต่งงาน พรรณปพรมีลักษณะการเฉพาะที่อาจพบได้ยากในหญิงสาวทั่วไปจึงชนะใจสันติภาพ เธอ “สวยแต่หล่อประพิมประพายละม้ายชายชาตินักกีฬา” (ชาคดอกไม้. 2540 : 260) ผู้อ่านอาจเกิดจินตนาการนึกสงสัยไปว่าพรรณปพรคงต้องมีลักษณะคล้าย “ทอมบอย” คือเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะคล้ายผู้ชาย การแต่งงานของสันติภาพและพรรณปพร สร้างความฉงนสนเท่ห์แก่ชาติชาคริต์ไม่น้อย สังเกตจากพฤติกรรมของชาติชาคริต์ที่พยายามจับผิดทั้งสองนี้อยู่เป็นระยะๆ เช่น “รอยยิ้มของพี่ดำแปลกประหลาด” (ชาคดอกไม้.

2540 : 257) หรือ “พี่ดำเขาไม่มั่นใจตัวเองค่ะ งานแต่งของเราก็เลยยืดเยื้อมานาน” นั่นเป็นครั้งแรกที่ผมได้ยินเสียงของพรรณปพร ประโยคที่หล่อ่นเอื้อยเอ่ยฟังดูมีเงื่อนไขชวนสงสัยไม่น้อย” (ชาดดอกไม้. 2540 : 258) การจับพิรุณเรื่องนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านร่วมขบคิดว่าที่ทั้งคู่แต่งงานกันนั้นน่าจะมีเบื้องหน้าเบื้องหลังบางอย่างที่เป็นสิ่งเร้นลับอยู่ นั่นก็คือการเป็นเกย์ของสันติภาพนั่นเอง แต่แล้วเมื่อพรรณปพรแน่ใจและไม่รู้สึกเคลือบแคลงใดๆ ในตัวสันติภาพจึงคิดร่วมทางเดินชีวิตด้วยโดยไม่หวาดหวั่นต่อชะตากรรมในเบื้องหน้า ทั้งๆ ที่เธออาจพบความขมขื่นอย่างจอมขวัญก็ได้ ชาติชาคริตีในฐานะผู้เคยมีประสบการณ์เรื่องนี้มาแล้วเล่าว่า “พรรณปพรยิ้ม รอยยิ้มของหล่อ่นมิใช่ธรรมดา เจกเช่นคนที่กำลังตกอยู่ในห้วงอารมณ์ย็นตีทั่วไป แต่ยิ้มนั้น เหมือนกับยิ้มของคนที่มีพร้อมจะรับชะตากรรมอันอาจมีเกิดขึ้นอย่างไม่คาดฝันในอนาคต” (ชาดดอกไม้. 2540 : 261) และแล้วสันติภาพก็เข้าพิธีวิวาห์กับพรรณปพรพร้อมเสียงลือหนาว่าสันติภาพเป็นเกย์และพรรณปพรเป็น ทอม ทั้งสองคนได้ค้นพบแก่นแท้แห่งชีวิตว่าต้องการมีครอบครัวเจกเช่นมนุษย์ทั่วไป สันติภาพค้นพบตัวตนที่แท้จริงแล้วก็ไม่ได้คิดอยากกลับไปเดินบนเส้นทางสายสีม่วงอีก เขาจึงคิดแต่งงานกับพรรณปพร เธอเองก็รู้อยู่ตลอดว่าสันติภาพเป็นเกย์ แต่เธอมีจิตใจเด็ดเดี่ยวหาญกล้าพร้อมที่คิดจะร่วมทางเดินชีวิตกับ “เกย์กลับใจ” เธอจึงมั่นใจและให้ออกาสสันติภาพ ทั้งสองจึงช่วยกันประคับประคองชีวิตคู่ให้ถึงฝั่งด้วยดีสมความตั้งใจ อีกทั้งสันติภาพได้ตรวจสอบความเป็นชายในร่างของตนเอง เขามั่นใจกับการดำเนินชีวิตอย่างชายแท้ เขาสามารถค้นพบตัวตนที่แท้จริงและมีจิตเคลือบแคลงสงสัยในตัวเองแต่อย่างใดอีกต่อไป สันติภาพแสดงความรู้สึกลึกซึ้งโดยสนทนากับชาติชาคริตีในวันที่เขาไปแสดงความยินดีกับพรรณปพรที่คลอดบุตรชายคนแรกอย่างน่าสะทือนใจให้ผู้อ่านมีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครและเข้าใจชีวิตเกย์อย่างสันติภาพซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีอยู่จริงในสังคม

“ตลอดเวลาที่ผ่านมา...” พี่ดำเริ่มกล่าวในสิ่งที่ซุกซ่อนอยู่ในใจอันเร้นลึก น้ำเสียงของเขาเบากริบ ผมฟังอย่างตั้งใจ “พี่ไม่เข้าใจตัวเอง พยายามค้นหาตัวเอง นึกสับสนในชีวิต ว่าเรากำลังจะเดินไปสู่หนทางใด จนกระทั่ง พี่มาพบกับพรเขา ชีวิตที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ก่อนนั้น คนข้างนอกที่ไม่สนิทกับพี่นัก เขามักคิดเอาเองโดยสรุปว่า ชีวิตพี่อุดมสมบูรณ์ทุกอย่าง มีสรรพสิ่งพร้อมพรั่ง ไม่ขาดหาย มีเพียงข้อเดียวที่นักวิจารณ์สังคมตั้งข้อสงสัยคือ ความเป็นโสดของพี่ ความสงสัยของพวกเขา ทวีคูณจากสิบเป็นร้อย จากร้อยเป็นพัน รวดเร็วจนน่าตกใจ พรรณปพรสอนให้พี่เริ่มปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต เราเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ความสับสนเริ่มจางจาก กลายเป็นความเข้าใจตัวเอง เข้าใจมากขึ้น ทุกที ทุกที พรเขาสอนพี่หลายอย่างจนพี่ค้นพบทางออกของชีวิต พี่พบทางนั้นโดยบังเอิญ” เขามองผมแวบหนึ่ง ด้วยแววตาประหลาด เหมือนต้องการสื่อสารภาษาเร้นลับด้วยแววตาคู่นั้น “พรรณปพรยอมเสี่ยงชีวิตทั้งชีวิต โดยการยอมตกลงแต่งงานกับพี่” จบประโยคของพี่ดำ ดวงหน้าจอมขวัญแวบเข้ามาในความรู้สึกของผมอย่างกะทันหัน

“ในวันนี้ วันที่พี่มีบุตรคนแรก พี่เข้าใจถึงความเป็นชายของตัวเองอย่างละเอียดอ่อนลึกซึ้ง เข้าใจถึงความเป็นผู้ใหญ่ การเสียสละ เข้าใจครอบครัว เข้าใจถึงฐานสำคัญแห่งการอยู่ร่วมกัน ระหว่างชายหญิง ระหว่างพ่อแม่และลูก ณ เวลานี้ พี่ปราศจากซึ่งความเคลือบแคลงใจในตัวเองอีกต่อไป พี่อาจไม่หายจากความเป็น... ที่ธรรมชาติให้มาอย่างผิดแผก แต่พี่เข้าใจว่าพี่จะดำรงอยู่บนโลกอย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์ทั้งที่ยังมีความเป็น... เกะกะหวัดรัดเกี่ยอยู่ได้อย่างไร พี่เข้าใจถ่องแท้” เสียงนั้นกังวานด้วยความภาคภูมิใจ

พรรณปพรร้องไห้หนึ่ง น้ำตาริน หล่อนแอบสะอื้นเบาๆ พี่ดำไม่ทันสังเกตเห็น ผมตาไวเห็นภาพนั้นทันทั่วทั้งที่หล่อ่นแสร้งนอนนิ่งๆ เดิม ไม่ไหวติง ริมฝีปากเหยียดยิ้มอย่างสุขใจ

(ชาดดอกไม้. 2540 : 385-387)

พรรณปพรไม่เหมือนจอมขวัญ เพราะพรรณปพรเรียนรู้ชีวิตของสันติภาพอย่างลึกซึ้งและรับรู้ถึงการเป็นเกย์ของสันติภาพมาก่อน เธอช่วยให้เขาหายจากการเป็นเกย์พัฒนาสู่ความเป็นชายแท้ได้ส่วนหนึ่ง แต่จอมขวัญไม่เคยล่วงรู้ความเป็นเกย์ของชาติชาคริต์มาก่อน สุดท้ายชีวิตครอบครัวจึงล้มเหลว

นอกจากนี้สันติภาพและพรรณปพรยังเป็นผู้เสียสละที่ยิ่งใหญ่ ร่วมกันทำประโยชน์เพื่อช่วยเหลือสังคมโดยการจัดตั้งชมรมเพื่อนวันเสาร์และบ้านมฤตทายวันเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ที่ไร้ญาติขาดมิตร ชมรมนี้ได้รับการตอบสนองจากสังคมอย่างมากมาย ชาติชาคริต์ได้รับการชักชวนจากสันติภาพให้มาร่วมช่วยเหลือชมรมเพื่อนวันเสาร์ ใน “โครงการสายด่วนเพื่อสุขภาพ” เพราะความรู้ทางการแพทย์ของชาติชาคริต์เหมาะสมสำหรับการรับโทรศัพท์ตอบปัญหาสุขภาพแต่เพื่อนผู้ทุกข์กาย หรืออาจช่วยบริจาคทรัพย์สินให้แก่ทางชมรมเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ที่ไร้ญาติขาดมิตร อันเป็นบุญกุศลที่ยิ่งใหญ่ในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ประสบภัยอันร้ายแรงนี้ แต่ทั้งหมดก็ได้รับการปฏิเสธจากชาติชาคริต์ เขาอ้างว่ามียานมากและยังไม่พร้อมที่จะมาทำตรงจุดนี้ ชาติชาคริต์เป็นคนที่มีความคิดต่อต้านสังคม โดยมีความคิดที่ชั่วร้ายและเลวทรามเป็นอย่างยิ่ง บ่งบอกถึงการเป็นคนนิสัยไม่ดีเอาอย่างมาก เขาเห็นการทำประโยชน์ของชมรมเพื่อนวันเสาร์นี้เป็นเพียง “ปลายทางอันโง่เขลาของสองคนนั้น” (ซากดอกไม้. 2540 : 362) เขาไม่เคยคิดจะทำการสิ่งใดที่เกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างสันติภาพ เขามีแต่หลงใหลความสุขสนุกสนานในโลกของเกย์ที่มีการระบายอารมณ์เพศอย่างฉูดฉาด ตอบสนองความต้องการของตนเองอย่างไม่วายวัน ลุ่มหลงมัวเมาในกามราคะอย่างถอนตัวไม่ขึ้น เขาได้แต่นึกถึง “เด็กชายในบาร์ คนเหล่านั้นต่างหากที่ผมสนใจเฝ้าหาและเทิดทูนพวกเขาสามารถสนองตอบความต้องการของผมได้ดี จากความสุขระดับธรรมดา แปรเปลี่ยนเป็นเปี่ยมสุข สุดท้ายผมจึงรู้สึกถึงคำว่าบรมสุข ผมสนใจเสพสุขแห่งโลกียะ สุขแห่งเนื้อหนังเร่าร้อนสลบเยือกเย็น สนุกกว่าช่วยงานชมรมเพื่อนวันเสาร์เป็นไหนๆ” (ซากดอกไม้. 2540 : 362) ชาติชาคริต์สามารถจ่ายเงินไม่อั้นเพื่อซื้อเด็กชายบริการทางเพศมาระบายอารมณ์ใคร่ แต่การเสียสละที่จะบริจาคเงินให้กับชมรมเพื่อนวันเสาร์เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เขากลับขบคิดดูก่อน เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากชาติชาคริต์หลงใหลในโลกีย์วัตถุอย่างโง่หัวไม่ขึ้น เห็นการทำสิ่งดีงามเป็นสิ่งไร้ค่า ความประพฤติชั่วช้าสามานย์นี้ยิ่งช่วยให้ภาพลักษณ์ของเกย์ไม่ดีในสายตาผู้อ่านเป็นอย่างมาก

สันติภาพเป็นเกย์กลับใจที่คิดจะแต่งงาน เขาสามารถค้นหาเส้นทางเดินชีวิตที่แท้จริงได้ สุดท้ายก็ทำสำเร็จ อีกทั้งเขาเป็นคนมีจิตใจงดงามคิดช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ สร้างบุญกุศลอันยิ่งใหญ่ เขาจึงเป็นเกย์ที่ดีมากในสายตาผู้อ่าน เป็นการกระทำที่น่าเอาเยี่ยงอย่าง ถึงแม้ตัวละครตัวนี้ไม่ถูกสร้างให้ฉายเด่นนักในการดำเนินเรื่อง แต่อาจกล่าวได้ว่าเป็นตัวละครที่ให้ภาพติดกันกับพฤติกรรมชั่วช้าเลวทรามอย่างชาติชาคริต์

จารุพลก็เช่นเดียวกันที่เลือกทางชีวิตในวิถีของเกย์อย่างหลบซ่อนตลอดมา จารุพลเพิ่งเข้ามาทำงานในบริษัทชาติชาคริต์ในตำแหน่งนักจิตวิทยาบำบัด จารุพลเป็นเกย์หนุ่มที่มีหน้าตาหล่อเหลารูปร่างเช่นเดียวกับเกย์คนอื่นๆ ที่ชาติชาคริต์พบเจอ ครั้งแรกที่ชาติชาคริต์เห็นจารุพลก็ถึงกับ “ตั้งตงมอนด์สะกดให้หยุดนิ่งกับที่แทบหยุดหายใจ” (ซากดอกไม้. 2540 : 159) การที่จารุพลหล่อละดูดีตามากเช่นนี้ทำให้ชาติชาคริต์ถึงกับมีอาการ “หลบสายตาเขาคนนั้น เนื่องจากผมรู้สึกเกิดความกระดากองขางอย่างแรง ผมขลาดเกินกว่าจะสบสายตาของเขาตรงๆ” (ซากดอกไม้. 2540 : 160) ด้วยเหตุที่ชาวดอกไม้มักมองกันออกหรือมีกลิ่นกายพิเศษให้คาดเดาว่าคนๆ นั้นจะเป็นเกย์ ชาติชาคริต์จึงเริ่มสงสัยจารุพลตั้งแต่บัดนั้นว่าจารุพลเป็นเกย์ด้วยหรือไม่ “ความรู้สึกแปลกประหลาดเกิดขึ้นในจิตใจสำนักของผม เขายิ้มที่มุมปาก รอยยิ้มของเขาสวยและเท่ ชนิดน่าจะเป็นรอยยิ้มของหญิงสาวมากกว่าชายหนุ่ม” (ซากดอกไม้. 2540 : 160) การคาดเดานี้เพื่อต้องการสื่อให้เห็นว่าจารุพลน่าจะเป็นเกย์ ซึ่งเป็นไปตามทัศนะผู้เขียนว่าคนเป็นเกย์น่าจะมีเงาของ

ความเป็นหญิงแฝงอยู่ในแก่นกาย บุคลิกของจาร์พลเป็นคนหนึ่งเงียบครุ่นคิดมากกว่าจะใช้คำพูด ด้วยท่าทางหล่อเหลาอย่างนายแบบเช่นนี้ ชาติชาคริต์ที่มีต้นหาจิตสูงอยู่แล้วก็คิดในใจว่า “หน้าตาแบบนี้ หุ่นแบบนี้ทำงานอะไรไม่เป็นก็ไม่เป็นไร ผมจะจ้างไว้เป็นนายบำเรอส่วนตัว” (ชาคดอกไม้. 2540 : 162) หรือมองหน้าจาร์พลก็เกิดแรงทะยานอยากทางเพศ เช่น “เสน่ห์บนดวงหน้าของชายหนุ่ม ทำเอาผมแทบหยุดหายใจ หัวใจเต้นระทึกอย่างไม่เป็นจังหวะ คอยแต่เรียกร้องโยหาในสิ่งที่ต้องการ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 163) ระหว่างการสนทนาของชาติชาคริต์กับจาร์พล ชาติชาคริต์พยายามจับตามองและค้นหาอาการปฏิกิริยาและท่าทีของเขาอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อพิสูจน์ให้แน่ชัดว่าจาร์พลเป็นเกย์หรือไม่ จาร์พลเป็นอีกตัวละครหนึ่งที่ไม่แสดงออกถึงความเป็นเกย์ ชาติชาคริต์จึงต้องค้นหาปริศนานี้อยู่นาน

จาร์พลมีบทบาทต่อโครงเรื่องตรงที่ผู้เขียนจะใช้ชาติชาคริต์ให้ความรู้เรื่องรักร่วมเพศแก่ผู้อ่านว่าการสังเกตผู้ชายสักคนว่าจะเป็นเกย์หรือไม่นั้นควรสังเกตจากสิ่งใด เริ่มตั้งแต่การแต่งกาย ชาติชาคริต์สังเกตการแต่งกายของจาร์พลว่า “เสื้อผ้าของเขาช่างเงียบไปทุกกระเบียด ชายหนุ่มผู้นี้คงเป็นคนช่างสำอางอย่างร้ายกาจ กลิ่นน้ำหอมอ่อนๆ โขยมาแตะปลายจมูกผม ชวนให้นึกพิศวงว่าเขาเป็นหรือไม่” (ชาคดอกไม้. 2540 : 163) แต่ในขั้นแรกก็เป็นเพียงแค่การคาดเดา ชาติชาคริต์มองจาร์พลไม่ออกแม้แต่เพียงเศษเสี้ยวว่าเป็นเกย์หรือไม่ จึงต้องใช้เวลาสักกระยะเพื่อค้นหาปริศนานี้ จะเห็นได้ว่าจาร์พลมีบุคลิกภายนอกเป็นผู้ชายสูงซึ่งอยู่นอกเหนือขอบเขตที่วามองปราดเดียวก็รู้ แต่ชาติชาคริต์ก็มีลางสังหรณ์บางอย่างที่จะบ่งบอกให้รู้ว่าจาร์พลต้องเป็นเกย์

ชีวิตของชาติชาคริต์ช่วงนี้เกี่ยวพันกับคดีสุดที่รัก ทำให้เขากับเพื่อนสนิทคือซุซanneห่างหายไประยะหนึ่ง ด้วยเกรงกลัวอำนาจของทางการที่จะสาวมาถึงต้นตอผู้บงการ จาร์พลจึงกลายเป็นเงาตามตัวเป็นเพื่อนสนิทที่อยู่เคียงข้างชาติชาคริต์ไปโดยปริยาย ในช่วงเวลานี้เองที่ชาติชาคริต์จะค้นหาความเป็นเกย์ของจาร์พลได้ ชาติชาคริต์กล่าวถึงความรู้สึกกลับของจาร์พลเสมอว่า “จาร์พลเป็นเสมือนหนึ่งบุรุษลึกลับ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 183) เพราะจาร์พลเป็นคนไม่ค่อยพูดและยังมีท่าทางชวนให้น่าพิศวง ชาติชาคริต์มีนิสัยเห็นเรื่องน่าทำหยาบเป็นรสชาติของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการชิงรักหักสวาทกับทศนทร์หรือรุ่งตะวันที่มีต่อร้อยเอกปรัชญา คราวนี้ก็เช่นเดียวกัน การค้นหาตัวตนของจาร์พลดำเนินต่อไปโดยการที่ชาติชาคริต์มักชวนสนทนาเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะประเด็นว่า ชายหล่ออย่างจาร์พลเหตุใดยังไม่แต่งงาน สังคมมักจะตัดสินว่าผู้ชายคนใดไม่มีคู่รักเป็นหญิงหรือไม่แต่งงานต้องเป็นเกย์อย่างแน่นอน ดังนั้นเมื่อพนักงานสาวในบริษัทมีท่าทีสนใจจาร์พลอยู่มาก แต่เขาไม่มีทีท่าว่าจะสนใจใครสักคน ชาติชาคริต์จึงถามคำถามอย่างทีเล่นทีจริงว่า “หรือคุณเกลียดผู้หญิง” (ชาคดอกไม้. 2540 : 185) แต่คำตอบที่ได้รับกลับมานั้นทำให้ดูเหมือนว่าจาร์พลเป็นพวกโฮโมโฟเบีย คือเป็นพวกต่อต้านหรือรังเกียจเกย์อย่างไรเหตุผล “ผมไม่ได้เกลียดผู้หญิง แต่ผมเกลียดพวกผู้ชายที่ชอบทำตัวเป็นผู้หญิง ... พวกนี้ผิดธรรมชาติ ธรรมชาติสร้างให้ผู้ชายคู่กับผู้หญิง แต่พวกนี้ชอบคู่กับผู้ชายด้วยกัน เติบโตด้วยจิตจะก้าน ดัดจริตกว่าผู้หญิง กรีดกรีด น่าเบื่อ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 185-186) นอกจากจาร์พลจะมีท่าทีเกลียดเกย์แล้ว ชาติชาคริต์ยังจับผิดต่อไปอีกว่า เวลาว่างของจาร์พลมักชอบดูหนัง ฟังเพลง ไปเดินจับจ่ายซื้อของตามห้างสรรพสินค้า สนใจเรื่องดารานักร้อง เขาไม่เคยดูมวยหรือฟุตบอลอันเป็นที่พาโปรดของผู้ชาย ไม่เคยเล่นกีฬาอื่นใด ซึ่งลักษณะนิสัยเช่นนี้ ชาติชาคริต์ให้ความรู้แก่ผู้อ่านว่าเป็นลักษณะนิสัยของชาวดอกไม้โดยแท้ การจับผิดจาร์พลกลายเป็นงานอดิเรกของชาติชาคริต์ แต่เขาต้องประสบความผิดหวังอย่างแรง เพราะยิ่งค้นหาลึกลับยิ่งดูเหมือนว่าพบปริศนาจากจาร์พล และชาติชาคริต์ก็ตกหลุมรักจาร์พลเข้าอีกด้วย

วันหนึ่งปริศนานี้ก็เปิดเผย ชาตixaคริต์พบจารุพลที่ชวนาเกย์ ครั้งแรกที่ได้พบกัน จารุพลก็ป้องกันตนเองโดยตอบว่า “ผมมาที่นี่เพื่อทำงานวิจัย” (ซากดอไม้. 2540 : 246) แต่เมื่อชาตixaคริต์ใช้อำนาจของการเป็นเจ้านายกับจารุพล ก็สามารถควบคุมบังคับให้จารุพลเผยความเป็นเกย์จนได้ ครั้นนั้นชาตixaคริต์ได้พิสูจน์ความเป็นรักร่วมเพศของจารุพล และเขาก็มั่นใจได้อย่างแท้จริงว่าจารุพลเป็นเกย์โดยสมบูรณ์ไม่ต้องมีความเคลือบแคลงสงสัยใดๆ อีกต่อไป จารุพลเป็นเกย์ที่ไม่แสดงออกต่อสาธารณชน เขาเปิดเผยความเป็นเกย์ต่อตัวเองและในโลกของเกย์เท่านั้น เขาทนฝืนกับความเป็นเกย์เสมอมา จารุพลบรรยายความทรมานที่เกิดมาเป็นเกย์อย่างน่าเศร้าสะเทือนใจให้ชาตixaคริต์ฟังเพื่อระบายความคับข้องใจว่า

“ผมกลัว ผมเข้อ! ผมพยายามฝืนมาโดยตลอด พยายามเอาชนะใจตัวเอง ผมนอนกับผู้หญิงหลายต่อหลายคน ผมพยายามคิดถึงแต่เพศตรงข้าม แต่ผมก็ต้องเป็นฝ่ายเปลี่ยงปล้ำทุกครั้ง กระแสอำนาจของคนอีกคนหนึ่งที่ชอบอยู่ในตัวเรามีอิทธิพลรุนแรงเหลือเกิน แม้ว่าผมจะพยายามสักเพียงใด ก็ดูจะไม่เป็นผลสักน้อยนิด เขาสั่งให้ผมทำทุกอย่าง เพื่อระับความทิวโหย ดูเหมือนผมเกือบจะชนะเขา แต่แล้วผมต้องเป็นฝ่ายปราชัยในทุกครั้ง ยอมจำนนต่อคำสั่งอันทรงอำนาจของเขา ผมเกลียดตัวเอง ผมอยากตาย”

(ซากดอไม้. 2540 : 250)

จารุพลพยายามฝืนความเป็นเกย์มาโดยตลอด เขาไม่มีความสุขกับการเป็นเกย์ เห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคม เขาไม่อยากมีความผิดแตกต่างจึงซ่อนความรู้สึกที่แท้จริงไว้แล้วทำตัวแบบชายรักต่างเพศเหมือนคนอื่นๆ เขาทดลองมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง แต่การกระทำนั้นไม่สามารถที่จะเอาชนะคะคานเงาแฝงเร้นของความเป็นชายรักชายไปได้ เขาจึงต้องทรมานชีวิตที่ซอกซำและปิดเหม้มกับความเป็นเกย์ของตัวเองโดยไม่อาจแพร่งพรายให้ผู้ใดรับรู้ถึงเรื่องนี้ได้ เขาทุกข์มากจนถึงขนาดอยากฆ่าตัวตาย เพื่อหนีให้พ้นจากปัญหานี้ แม้จะมีสัญชาตมุงตายเป็นเกิดขึ้นในความคิด แต่จารุพลก็ไม่ได้กระทำ เพราะสัญชาตญาณมุงเป็นและมโนธรรมยังคงควบคุมอยู่ เขาจึงต้องมีชีวิตที่เก็บงำฝืนทนอย่างนี้ตลอดไป ชาตixaคริต์เห็นเช่นนั้นก็นึกสงสารจารุพลอย่างจับใจ เขาปลอมประโลมอย่างคนที่เคยผ่านกระบวนการเปิดเผยตัวต่อสาธารณชนมาแล้วว่า “พลอย่างคิดมากเกินไป คิดเสียว่าเป็นกรรมแต่ปางก่อนของเราที่แล้วก็แล้วกัน อย่าฝืน แต่อย่าตามใจมันนัก ทุกอย่างจะเป็นตามธรรมชาติ พลจะไม่รู้สึกเจ็บปวดมากมายอะไร อย่าดูถูกตัวเอง อย่าโทษตัวเอง ทำใจให้สบาย ทำอย่างนี้พลจะไม่รู้สึกทุกข์มากนัก” (ซากดอไม้. 2540 : 250) จะเห็นได้ว่า ความคิดเรื่องบุญกรรมยังเป็นความเชื่อที่ฝังแน่นของคนในสังคมไทย ผู้คนที่ทำอะไรผิดปกติหรือมีสิ่งใดผิดแผกเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานของสังคม ก็มักชดทอดโทษเวรโทษกรรม เช่นคิดว่าการเป็นเกย์เป็นกรรมเก่า ผู้คนจึงใช้หลักพุทธปรัชญากล่อมเกลาคใจให้สงบและสบายใจยิ่งขึ้น

การที่จารุพลเป็นเกย์แต่ทำเป็นรังเกียจเกย์นั้น สามารถอธิบายได้ว่า เกย์กลุ่มนี้ไม่ยอมรับบทบาททางเพศที่แท้จริงและไม่ภาคภูมิใจต่อความเป็นรักร่วมเพศของตนเอง ด้วยเห็นว่าเป็นสิ่งที่สังคมรังเกียจเหยียดหยาม เขาจึงลบรอยมลทินนั้นโดยการปิดบังและแสดงที่ทำการรังเกียจเกย์เพื่อมิให้คนอื่นสงสัยว่าตนเป็นเกย์ ดังนั้นคนที่รังเกียจเกย์มากผิดปกติมีแนวโน้มว่าอาจจะเป็นเกย์เสียเอง

เมื่อความลับการเป็นเกย์ถูกเปิดเผย จารุพลก็เกิดกลไกการป้องกันตัว ไม่คิดอยากมีความสัมพันธ์กับชาตixaคริต์เหมือนอย่างเก่าก่อน เขากลับหลบหน้า อาจเป็นเพราะคงเคอะเขินหรืออับอาย จากวันที่พบกันที่ชวนาเกย์เป็นต้นมา จารุพลทำเสมือนเป็นบุคคลแปลกหน้าสำหรับชาตixaคริต์ ที่ไม่เคยแม้กระทั่งรู้จัก มักจี้กันมาก่อนแม้เพียงเศษเสี้ยวหนึ่งแห่งชีวิต

สุดท้ายจารุพลก็มีได้เปลี่ยนแปลงตนเอง มีอาจก้าวพ้นความอดทนฝืนใจต่อความเป็นเกย์ของตนเองได้ เขามีได้เปิดเผยตัวต่อสาธารณชนว่าเป็นเกย์ เขายังเคร่งขรึมเจียบสงบ ซาติซาคริต์บรรยายความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมของจารุพลว่า “ดูสีหน้าของเขาแล้วผมรู้สึกหดหู่ขึ้นมาทันที แวตาศรัยร้อยคล้ายคนที่ผ่านความทุกข์ระทมเนิ่นนานนับพันปี ชีวิตเขาช่างน่าสงสาร ผมแน่ใจว่า นับจนถึงวันนี้เขายังคงสับสนตัวเองอยู่มีรู้อยู่ ชีวิตของเขาเสมือนเงื่อนงำความลับ อันมีอาจเปิดเผยหรือปริปากบอกแก่ใครได้ ผมแน่ใจว่าความลับนี้จะยังคงอยู่ชั่วฟ้าดินดัย” (ซากดอไม้. 2540 : 399) ทางเดินชีวิตแบบของจารุพลเป็นอีกทางเลือกหนึ่งอันเหมาะสมสำหรับเกย์ที่อยากหลบซ่อนตัวตนที่แท้จริง ไม่ต้องการให้สังคมล่วงรู้ เกย์ที่มีชีวิตปกปิดเช่นนี้จะทรมานจิตใจ ขัดแย้งในใจตนเอง และสุขภาพจิตเสื่อม แต่เขาสามารถดำรงชีวิตในโลกจริงได้โดยไม่มียปมด้อยหรือถูกรังแกจากสังคมแต่อย่างใด

1.5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างซาติซาคริต์กับรณัท โกปาน สงคราม ฐานสิทธิ์ เด็กหนุ่มหน้าตาดีและเด็กขายบริการทางเพศต่าง ๆ : วังวนในโลกกึ่งวัตรแห่งเกย์

การเข้าสู่เกย์สถานอย่างบาร์ในรูปแบบต่าง ๆ หรือชานา ทำให้ซาติซาคริต์ได้ทดสอบตนเอง และ ได้รู้จักเพื่อนเกย์มากยิ่งขึ้น ตัวละครในกลุ่มนี้จึงให้ภาพเน้นที่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางเพศของตัวละครเกย์ด้วยกัน เริ่มจากรณัท ซาติซาคริต์รู้จักกับรณัทในผับเหล้าชื่อดังแห่งหนึ่ง รณัทเป็นฝ่ายเริ่มเข้ามาทักทายปราศรัยกับซาติซาคริต์ รณัทมีเสียงไพเราะทุ้มนุ่มฟังเสนาะโสตยิ่ง จึงทำให้ซาติซาคริต์ถึงกับมีอาการเคลิบเคลิ้มหลงใหลในน้ำเสียงและความหล่อเหลามาดีของเขา รณัทมีบุคลิกภาพดี แต่งตัวประณีตมีรสนิยมดีใส่น้ำหอมให้เป็นเครื่องเย้ายวนใจแก่ผู้พบเห็นเหมือนอย่างซาติซาคริต์และจารุพล ซาติซาคริต์มองปราดเดียวก็รู้ว่ารณัทเป็นเกย์เหมือนอย่างเขา ดังนั้นทั้งคู่จึงต่างพากันออกมาจากบาร์แห่งนั้นแล้วชักชวนกันไปมีความสัมพันธ์ทางเพศที่โรงแรมหรูแห่งหนึ่ง เมื่อเสร็จสมอารมณ์แล้ว ด้วยสัญชาตญาณเมื่อพบกันง่ายก็มักจะจากกันง่าย ในตอนแรกซาติซาคริต์ไม่คิดจะคบหากับรณัทต่อ แต่รณัทที่หลงรักซาติซาคริต์เข้าแล้ว ได้เฝ้าวอนขอคบหากันต่อไป และในที่สุดรณัทต้องเป็นฝ่ายยอมจำนนในเงื่อนไขของซาติซาคริต์โดยยอมเป็นฝ่ายให้เบอร์โทรศัพท์ เพราะซาติซาคริต์ไม่ยินยอมให้เบอร์โทรศัพท์แก่รณัท เห็นได้ว่าพฤติกรรมอย่างนี้เป็นภาระที่แสดงความจริงใจต่อฝ่ายตรงข้ามเท่าใดนัก ซาติซาคริต์มีความเห็นแก่ตัว เอาเปรียบ คิดอยากมีความสัมพันธ์ทางเพศเมื่อใดก็จะเป็นฝ่ายติดต่อกันโดยไม่ต้องการผูกพัน รณัทจึงเป็นเพียงคนช่วยบำบัดความต้องการทางเพศของซาติซาคริต์เท่านั้น และในขณะเดียวกัน จะเห็นได้ว่าซาติซาคริต์แสดงความเป็นอำนาจเหนือกว่ารณัทอีกด้วย

ในเบื้องต้นรณัทเคยมีภาพลักษณ์เป็นเกย์แมน แต่หลังจากมีความสัมพันธ์ทางเพศกับซาติซาคริต์แล้ว เขากลับเผยธาตุแท้ของตนเองว่าเป็นเกย์ออกสาว แสดงว่ารณัทเป็นพวก “เก็กชงแมน” อันเป็นศัพท์เกย์หมายถึง พวกที่เป็นเกย์ออกสาวแต่เก็บซ่อนพฤติกรรมนั้นไว้สร้างทำตัวเป็นผู้ชาย นอกจากนี้ซาติซาคริต์ยังให้ความรู้เรื่องรักร่วมเพศแก่ผู้อ่านว่า การมีความสัมพันธ์ทางเพศแบบได้มาง่ายก็ต้องจบลงด้วยการจากไปง่าย เพราะความรักความใคร่ของเกย์เกิดขึ้นฉับพลัน ไม่มีพัฒนาการของความผูกพันทางใจ ชีวิตความรักจึงจบลงโดยง่าย ไม่มีเงื่อนไข ไม่มีพันธะผูกพัน เขากล่าวว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างเราเป็นสิ่งฉาบฉวยเหลือเกินครับลูกนัท เราพบกันเพียงชั่วครู่ชั่วยาม แล้วเราก็มาร่วมสนุกกันเพียงชั่วครู่ เราไม่รู้หัวนอนปลายเท้าของกันและกัน ผมรู้สึกว่าลูกนัทเป็นคนแปลกหน้าสำหรับผม” (ซากดอไม้. 2540 : 24)

โกปาน เขาพบกับซาติซาคริต์ที่บาร์โกโก้แห่งหนึ่ง โกปานเป็นนายแบบชื่อดังของวงการบันเทิง โกปานเป็นฝ่ายเข้ามาทักทายปราศรัยซาติซาคริต์ก่อนเช่นกัน เหตุที่เหล่าเกย์เข้ามาหาซาติซาคริต์ก่อนเป็น

ส่วนใหญ่นั้นเพราะชาติชาคริต์เป็นคนรูปหล่อ หน้าตาเป็นด่านแรกที่จะทำให้ผู้พบเห็นประทับใจ ใครเห็นก็อยากรู้จักมีความสัมพันธ์ด้วย ในเบื้องต้นโกปานคลับคล้ายคลึงคลาว่าชาติชาคริต์เป็นหนุ่มฐานะดีมีชื่อเสียงแห่งวงการสังคมชั้นสูง แต่ชาติชาคริต์ก็ระวังตัว ปิดบังสถานภาพสังคมของตนโดยปฏิเสธว่าเป็นเพียงพนักงานธนาคารธรรมดาเท่านั้น โกปานชอบชาติชาคริต์หวังอยากมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย ถึงแม้ว่าชาติชาคริต์จะทำท่าวางเฉย แต่ภายในใจขัดแย้งกันอย่างรุนแรงระหว่างอำนาจสูงกับอำนาจฝ่ายต่ำ ว่าจะไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับโกปานดีหรือไม่ สิ่งนี้เป็นลีลาชีวิตแบบฉบับของเหล่าเกย์ ถ้าถูกตาต้องใจรู้จักกันเพียงไม่กี่ชั่วโมงก็มักจบลงที่การไปเสพสุขทางเพศเสมอ ในที่สุดอำนาจฝ่ายต่ำก็ชนะอำนาจฝ่ายสูงดังที่ชาติชาคริต์เล่าว่า “ผมพยายามหักห้ามใจตัวเองอย่างรุนแรง แต่ไม่สำเร็จ เสียงเรียกร้องดังก้องในโสตประสาทสุดท้ายผมต้องพ่ายแพ้ต่อความต้องการของตนเอง” (ชาคดอกไม้. 2540 : 91) โกปานเป็นนายแบบชายตัวไม่เพียงแต่ขายเรือนร่างที่ดูหล่อเหลาเอาการให้แก่ชายดอกไม้เท่านั้น เขายังขายบริการทางเพศให้แก่เพศหญิง ทั้งบรรดาสาวโสดหรือแม่มีผู้มีอันจะกิน เขาเดินทางไปขายเรือนร่างถึงต่างประเทศอันเป็นที่นิยมชมชอบของเหล่าบรรดาผู้หญิงฮ่องกงเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ว่า โกปานมีรสนิยมทางเพศแบบไบเซ็กส์ชวล คือสามารถมีเพศสัมพันธ์ทั้งกับชายและหญิง โดยแลกกับเงินเพื่อยังชีพ โกปานขายตัวเป็นงานอดิเรก ด้วยเขาเป็นคนฟุ้งเฟ้อ ฟูมเฟือย อาชีพเดินแบบอย่างเดียวไม่พอประทังชีวิตให้เขาอยู่ได้ แต่เขาก็ไม่ยอมผูกมัดตัวเองกับใคร ไม่ให้ใครเอาเขาไปเลี้ยง เพราะเป็นคนมีนิสัยอิสระ เบื่อหน่ายกันแล้วก็เลิกหากัน เห็นได้ว่าโกปานขายตัวเพราะเรื่องเศรษฐกิจเป็นหลัก อีกทั้งโกปานยังเป็นคนหลงรูปจึงภาคภูมิใจในความรูปหล่อของตนที่ทำให้มีโอกาสนายเป็นนายแบบและมีรายได้ดีจากการขายตัว ชีวิตของโกปานจึงไม่ลำบากเพราะมีหน้าตารูปร่างไวคอยเลี้ยงชีพได้นั่นเอง ส่วนชาติชาคริต์นั้น เมื่อได้เสร็จสิ้นการมีเพศสัมพันธ์กับโกปานแล้วเขามีความรู้สึก “นึกขะเขย่งตัวเองหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจกับโกปาน ผมย่องออกจากห้องพักของเขา ก่อนที่เขาจะรู้สึกตัว แต่ไม่ลืมจะวางเงินจำนวนหนึ่งทิ้งไว้บนโต๊ะเครื่องแป้งสำหรับเขา เป็นค่าเหนื่อย แม้จะไม่ใช่ว่าเงินจำนวนมากสำหรับผม แต่ผมกลับนึกเสียดายที่ต้องใช้จ่ายเพื่อการนี้ ผมสัญญากับตัวเองว่าจะไม่ใช้เงินแลกซื้อเรือนร่างมนุษย์อีก” (ชาคดอกไม้. 2540 : 91-92) การที่ชาติชาคริต์รู้สึกเช่นนั้นเพราะรู้สึกสะอิดสะเอียนกับพฤติกรรมทางเพศของโกปาน และเขาก็ตกเป็นลูกค้ายาหนึ่งของโกปาน เขาจึงขะเขย่งกับการกระทำนั้น ความรู้สึกผิดจึงเกิดขึ้นในใจหลังจากที่เสพสุขกับโกปานแล้ว ความรู้สึกผิดเช่นนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวในมโนสำนึกของชาติชาคริต์ ตอนที่เขาไปโรงนวดเกย์ครั้งแรก เมื่อเขาเลือกเด็กนวดชายหน้าตาดี “กับนายทวารอย่างลวกๆ พร้อมกับหมุนตัวหลบสายตาสินค้านั้นด้วยความรู้สึกผิดอย่างอย่างรุนแรง” (ชาคดอกไม้. 2540 : 123) เหตุที่ชาติชาคริต์เกิดความรู้สึกผิดเมื่อต้องจ่ายเงินแลกซื้อบริการทางเพศจากบุคคลต่างๆ เหล่านี้ สามารถอธิบายตามหลักจิตวิทยาได้ว่า มนุษย์จะเกิดความรู้สึกผิดเมื่อถูก Super Ego ตักเตือนเพราะการกระทำหรือความคิดของเขาขัดต่อสิ่งที่สังคมอบรมสอนสั่ง การตักเตือนของ Super Ego ก่อให้เกิดความรู้สึกผิดและความขัดแย้งขึ้นในจิตใจ แต่ในขณะเดียวกัน มนุษย์ก็มีความรู้สึกขัดเคืองใจเมื่อสัญชาตญาณแห่งแรงขับทางเพศไม่ได้รับการระบายออก เมื่อกฎศีลธรรมทางสังคมเข้ามาภายในจิตใจของมนุษย์เช่นนี้ชาติชาคริต์จึงเกิดความรู้สึกผิดที่จ่ายเงินแลกซื้อประสบการณ์ทางเพศ สุดท้ายจึงรู้สึกเสียดายเงินทองที่เสียไปและไม่คิดจะซื้อบริการทางเพศจากมนุษย์อีก เพราะรู้ว่าเป็นการกระทำที่ไม่ดี

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังสื่อทัศนะเรื่องชายรักร่วมเพศผ่านความรู้สึกนึกคิดของชาติชาคริต์ให้ผู้อ่านรับรู้ อย่างเท่าทัน ในตอนที่ชาติชาคริต์พบกับโกปานว่า “คุณผู้ชมครับ อิสตรีทั้งหลายบนโลกนี้ จะไม่เหงาอ้างว้าง เปล่าเปลี่ยวได้อย่างไร ในเมื่อผู้ชายที่มีท่าทาง ‘ทั้งแท้ทั้ง’ อย่างนี้ กลายเป็นชาวดอกไม้ก้นหมดพวกหล่อนคงหงอย นั่งตบยุงอย่างรอคอยและมีความหวัง” (ชาคดอกไม้. 2540 : 86-87)

สงคราม เป็นสัจวิทนุรูปงามที่พบกับชาติชาคริต์ในชานาเกย์ครั้งหนึ่ง และเช่นเคยสงครามเป็นฝ่ายเข้ามาทักทายชาติชาคริต์ก่อน ชาติชาคริต์บรรยายความงดงามในใบหน้าและรูปร่างของสงครามว่า “เจ้าของเสียงผู้นั้น ช่างไม่ต่างอะไรจากเทพบุตรสักน้อยนิด ดวงหน้าละม้ายคล้ายดวงหน้าสตรี ปากนิคมูกน้อย จมูกเล็ก เปรี้ยวพรพรรณให้หลงไหลทันทีที่ประสบพักตร์ จดงามอะไรเช่นนี้ ผมรำพึงรำพันกับตนเองในใจ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 213) เมื่อแนะนำตัวกันได้สักพัก ทั้งสองก็พากันไปมีความสัมพันธ์ทางเพศในห้องลับเฉพาะ เป็นครั้งแรกที่ชาติชาคริต์ใช้ยาเสพติดหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ สงครามนำยาเสพติดชื่อ “ป๊อปเปอร์” หรือเรียกอีกอย่างว่า “ฮาร์ดแวร์” หรือเรียกว่า “ควิกซิลเวอร์” มาให้ลองเสพ สารเสพติดชนิดนี้ใช้สุดดม ทำให้กล้ามเนื้อหดรัดบริเวณทวารหนักขยายตัว เมื่อเหล่าเกย์ได้ใช้จะสนุกในการร่วมเพศมากยิ่งขึ้น แต่เป็นสารอันตรายก่อให้เกิดเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคมะเร็งและโรคเอดส์ ชาติชาคริต์ไม่เคยเสพยาเสพติดมาก่อน เขาจึงระวังตัว ได้แต่ดมๆ แล้วก็ส่งคืนให้สงคราม จากนั้นชาติชาคริต์ก็ขอตัวกลับบ้านโดยไม่คิดถึงความรู้สึกของสงครามแต่อย่างใด

สงครามไม่ได้ถูกสร้างขึ้นให้เป็นเพียงผู้ที่อยู่ในวังวนของโลกียวัตรแห่งเกย์ที่เข้ามาพัวพันในเรื่องเพศกับชาติชาคริต์เท่านั้น สงครามยังเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างเจ็ดเจ็ดโงมกับชาติชาคริต์ เพราะสงครามเป็นสามีของเจ็ดเจ็ดโงม ความลับนี้เปิดเผยในช่วงที่เขาเหล่านั้นมาร่วมงานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณปพร ครั้งแรกที่เจ็ดเจ็ดโงมพาชาติชาคริต์มารู้จักกับสงคราม ต่างคนก็ต่างตกตะลึง ด้วยคาดไม่ถึงว่าโลกจะกลมเพียงนี้ ทั้งคู่จึงแสดงละครตบตาเจ็ดเจ็ดโงมว่าเพิ่งรู้จักกันเป็นครั้งแรก และไม่เท่านั้น ความลับที่ชาติชาคริต์โกหกกับสงครามในชานาเกย์ครั้งนั้นก็ได้ถูกเปิดเผยด้วยเช่นกัน สงครามได้รับรู้ฐานะและชื่อที่แท้จริงของชาติชาคริต์ว่าเขาเป็นใครมาจากไหน เกี่ยวโยงกับเจ็ดเจ็ดโงมอย่างไร สงครามเป็นเกย์ที่ถูกครอบครัวยับคับให้แต่งงานเหมือนชาติชาคริต์ เพราะไม่มีใครล่วงรู้ความเป็นเกย์ของเขา ชีวิตใน “มุมสว่าง” จึงต้องปฏิบัติตนเหมือนเหมือนชายรักต่างเพศ เหตุที่สงครามต้องแต่งงานกับเจ็ดเจ็ดโงมนั้นเป็นเพราะ “ญาติพี่น้องของเราทั้งสองฝ่ายหมั่นกันไว้แต่เด็ก ไม่แต่งก็ไม่ได้ เป็นข้อบังคับของตระกูล ที่จริงเจ็ดเจ็ดโงมก็เกือบแต่งงานกับคนอื่นไปหลายหน แม่เขาชอบลากไปให้คนโน้นคนนี้ดูตัว ผมนึกว่าจะรอดแล้วแต่ไม่ยังมีใครเอาเขาสักราย สุดท้ายก็เลยต้องก้มหน้ารับกรรมตราบทุกวันนี้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 292) สงครามต้องทนชอกช้ำและไม่มีความสุขกับการใช้ชีวิตร่วมกับเจ็ดเจ็ดโงมสาวผู้มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์ ปัญหาการมีครอบครัวของชายเกย์เป็นปัญหาอันใหญ่หลวงที่เกย์แอบจิตต้องประสบ สงครามถึงกับตัดพ้อออกมาว่า “ผมอยากตาย” เขาบอกจริงจัง สีหน้าละห้อยเหี่ยวอย่างคนหมดอาลัยตายอยาก” (ชาคดอกไม้. 2540 : 293) จะเห็นได้ว่าสงครามเป็นอีกตัวละครหนึ่งที่มีสัญชาตญาณมุ่งตายเข้าครอบงำความคิด จึงไม่ยอมมีชีวิตอยู่อีกต่อไป ตัวละครเกย์ในเรื่องหลายตัวก็เช่นกันต่างมีสัญชาตญาณมุ่งตายเพื่อจะหลีกเลี่ยงความ เป็นเกย์ของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นชาติชาคริต์ จารุพล ธารัน หรือแม้กระทั่งสงคราม ด้วยพวกเขาเห็นว่าการมีชีวิตอย่างนี้ไม่มีความสุข ผิดปกติจากคนอื่น ต้องปกปิด เก็บกด เป็นเรื่องที่ยกใครไม่ได้ จึงหมดหวังคิดว่าตัวเองไม่มีคุณค่า จึงบังเกิดความเศร้าอันนำไปสู่การคิดฆ่าตัวตาย แต่ด้วยคำพูดปลอบประโลมใจของชาติชาคริต์เป็นจุดตั้งอำนาจฝ่ายสูงมาทัดทานไว้ไม่ให้สงครามกระทำการฆ่าตัวตาย “คิดมากนะ” ผมว่า “ใช้ว่าน้องเจ็ดเจ็ดจะเลวร้าย เขาก็น่ารักนา ยิ้มทีละ หืม โลกร้องไห้เขียวละ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 293) เมื่อทั้งสองเห็นเป็นโอกาสอันดี จึงพากันออกจากงานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณปพรก่อนกำหนด แล้วมานัดเจอกันที่คลับชั้นสูงแห่งหนึ่ง นอกจากสงครามจะหนักใจกับการได้เจ็ดเจ็ดโงมมาเป็นคู่ครองเพราะเป็นเรื่องผลประโยชน์ของตระกูลแล้ว สงครามยังระบายความคับข้องใจว่าเขาเป็นคู่รักเก่าของสันติภาพมาก่อนอีกด้วย เมื่อมาร่วมแสดงความยินดีที่สันติภาพแต่งงาน สงครามจึงเสียใจมาก เพราะความหลังครั้งเก่า

ก่อนที่เคียวหวานชื่นยังคงตรึงตราในใจเขาเสมอมา “ถ้าคนที่นายเคยรัก นายเคยมอบหัวใจให้เขาจนสิ้นหวัง จะอยู่กินครองรักครองเรือนกับเขา แต่แล้ววันหนึ่ง เขากลับตีตัวออกห่างจากนาย ไปคลอเคลียกับคนอื่น เป็นนาย นายจะร้องไห้ไหม นายจะเป็นแบบฉันไหม” (ชากดอกไม้. 2540 : 299) จากนั้นชาติชาคริตก็ได้เป็นคู่ขาของสงครามอย่างลับๆ ในเวลาต่อมา จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ของชาติชาคริต เจียดเนติโณม สงคราม และสันติภาพ เป็นอีกหนึ่งโครงเรื่องย่อยที่ผู้เขียนใช้เหตุบังเอิญทำให้ตัวละครเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน เพื่อให้เรื่องราวดำเนินต่อไปได้

ฐานสิทธิ์ เป็นเด็กบริการในโรงนวดเกย์ แม้จะไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับชาติชาคริต แต่ก็มีบทบาทต่อโครงเรื่องตรงที่แสดงให้เห็นถึงการไปใช้และให้บริการของเกย์สถานอย่างโรงนวด ฐานสิทธิ์เป็นเด็กที่มีหน้าตาดี ได้บริการนวดแก่ชาติชาคริต โดยทำตามหน้าที่ของผู้ให้บริการแก่ลูกค้าเป็นอย่างดี ในขณะที่ชาติชาคริตได้รับบริการนวดอยู่นั้น ทั้งคู่ได้สนทนากัน ทำให้เห็นบุคลิกภาพของฐานสิทธิ์ว่าเป็นคนมีความหยิ่งทะนงในศักดิ์ศรีของตัวเอง กล่าวคือ ชาติชาคริตเป็นคนมีฐานะดีเมื่อเห็นฐานสิทธิ์มีปัญหาทางเศรษฐกิจและมีชีวิตที่ยากลำบากจึงคิดจะช่วยเหลือ ฐานสิทธิ์มาทำงานเป็นเด็กนวดเพื่อส่งเสียตัวเองเรียนหนังสือและต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว ชาติชาคริตจึงสงสารอยากเลี้ยงดูและส่งเสียให้ฐานสิทธิ์ได้เรียน การที่เกย์มีความคิดเช่นนี้ เนื่องด้วยสิ่งที่แฝงเร้นอยู่ในเบื้องลึกของพวกเขาคืออยากผูกขาดบริการทางเพศจากเด็กหนุ่มที่ตนคิดจะเลี้ยงไว้นั่นเอง ฐานสิทธิ์มิได้เป็นเกย์ และรักศักดิ์ศรีของตัวเอง จึงไม่คิดรับเงินชู้ชู้ เพราะ “โอ๊ย! ไม่เอาหอรอกครับ ผมขายแต่ฝีมือนวด ขายแรงงาน แต่ไม่ขายตัว ไม่ขายจิตใจ พี่คงเข้าใจผม เงินชู้ไม่ได้ทุกอย่างอย่างหอรอกครับ” (ชากดอกไม้. 2540 : 132) คำตอบนี้ทำให้ชาติชาคริตถึงกับ “นับถือ น้ำใจของเขานัก เขาเป็นสินค้ามีชีวิตชั้นดีเลิศเท่าที่ผมเคยสัมผัสมา” (ชากดอกไม้. 2540 : 134) นอกจากนี้ ฐานสิทธิ์ยังมีบทบาทเป็นเพื่อนนำชาติชาคริตเที่ยวไปในเกย์สถานแบบใหม่ นั่นคือ “ชาน่านเกย์” อันเป็นสถานที่ที่ชาติชาคริตไม่เคยลองไปสัมผัสอีกด้วย

ในด้านชีวิตส่วนตัวของชาติชาคริตนั้น กล่าวได้ว่าวันหนึ่งๆ เขาแทบไม่ต้องทำการสิ่งใดมากนัก กิจกรรมมหาศาลใหญ่โตของเขาเป็นภาระของลูกน้องร่วมพันคนจัดการดูแลให้ ชาติชาคริตไม่ต้องทำงานก็มีเงินใช้อย่างมหาศาล สบายไปตลอดชีวิต กิจวัตรในตอนเที่ยงวันก็เข้าไปอบตัวในชาน่านแบบธรรมดา ออกกำลังกาย ดูหนัง ฟังเพลง จนกระทั่งยามเย็นเป็นอันถึงเวลาทองราตรี ด้วยเขาไม่มีครอบครัวให้ต้องรับผิดชอบอีกแล้ว จึงสามารถใช้ชีวิตได้อย่างเป็นอิสระ ฟุ้งเฟ้อ และเปี่ยมสุขสะดวกสบาย โดยใช้เงินซื้อหาความสุขนั้น เขาจึงไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจในการจับจ่ายใช้สอย เพราะหลงคิดว่าการเสพสุขทางอารมณ์นั้นผูกพันอยู่กับความหรูหราฟุ้งเฟ้อ ด้วยความมีชีวิตสุขสบายเช่นนี้เอง ทำให้ชาติชาคริตมีเวลามากมายสำหรับการคิดฟุ้งซ่าน ประกอบกับชีวิตช่วงนี้ไม่มีเพื่อนสนิทคนใดอยู่เคียงข้าง บุคลิกภาพที่รู้สึก “เหงาโดดเดี่ยว” ของชาติชาคริตจึงแสดงออกมา จะว่าไปแล้วชาติชาคริตเป็นคนมีบุคลิกภาพที่ผิดปกติทางจิตใจอยู่แล้ว ความเหงาเปล่าเปลี่ยวบังเกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิดมาโดยตลอด ทั้งๆ ที่ไม่น่าจะเหงาแต่ก็กลับเหงา ดังที่ชาติชาคริตเล่าว่า “ผมคิดว่าผมเป็นคนป่วย ผมทุกข์ทรมานทางใจอย่างแรง ผมมองเข้าไปในบ้านหลังใหญ่โอ้อ่า สีม่วงหลังนั้นด้วยความรู้สึกโดดเดี่ยวและเปลี่ยวเหงาสุดประมาณ เรือนฝรั่งสีม่วงสะดุดตาของคนละแวกนี้แต่ไกล โอบล้อมด้วยพันธุ์พฤกษ์หลากหลายดูร่มรื่นสบายตา แต่เมื่อได้เข้าไปอาศัยอยู่จริง กลับมิได้ร่มเย็นดังนึก” (ชากดอกไม้. 2540 : 108) เหตุที่ชาติชาคริตเป็นคนชู้ชู้เหงา ถ้าพิจารณาจากพื้นฐานทางครอบครัว อาจกล่าวได้ว่า ชาติชาคริตเป็นบุตรชายคนเดียวของครอบครัว จึงเติบโตมาท่ามกลางความโดดเดี่ยว ท่านพ่อท่านแม่รับผิดชอบหน้าที่การงานนอกบ้านมากเกินไป จนไม่มีเวลาให้ความอบอุ่นแก่ลูก เขาจึงมีความเหงาเป็นพื้นฐานเดิม อีกทั้งในช่วงหนึ่งของชีวิตต้องเสียเพื่อนสนิทอย่างชู่ชู่ไปเพราะมีเรื่องราวคดีสุดที่รัก

อันเป็นเหตุให้เพื่อนสนิทคนนี้ต้องเก็บตัวและหลบซ่อนเพื่อหนีอำนาจจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ชาตชาคริตจึงต้องเผชิญชีวิตอย่างโดดเดี่ยวลำพังอันนำมาซึ่งความเปลี่ยวเหงาอย่างที่สุด อารมณ์เปลี่ยวเหงานี้บอกผ่านคำพูดของชาตชาคริตอยู่หลายตอน เช่น “ผมรู้สึกเหงาเปล่าเปลี่ยวเหลือเกิน” (ชาดดอกไม้. 2540 : 191) “ผมรู้สึกสงสัยในตัวเองอยู่คราครัน เหตุใดผมจึงรู้สึกเหงา รู้สึกโดดเดี่ยวบ่อยครั้ง ... และที่สุด ... ผมหวาดกลัวเหงา” (ชาดดอกไม้. 2540 : 339) ถ้าอธิบายตามหลักจิตวิทยาของแอริค ฟรอมม์ อาจกล่าวได้ว่า มนุษย์แสวงหาอิสระเสรีทุกขั้นตอนของกระบวนการพัฒนา เมื่อได้มาแล้วก็ต้องแลกเปลี่ยนด้วยความอ้างว้าง ซึ่งสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของชาตชาคริต กล่าวคือ ในด้านครอบครัว เมื่อชาตชาคริตเป็นอิสระพ้นจากความดูแลของท่านพ่อท่านแม่ตัวเองก็เผชิญกับความว้าเหว หรือได้กระทำการแก้แค้นสุดที่รักแล้วก็ต้องสูญเสียฐานะไป การที่ผู้เขียนกำหนดให้ชาตชาคริตมีนิสัย “ขี้เหงา” เช่นนี้ เพื่อต้องการนำเสนอบุคลิกภาพของเกย์ในสังคมจริง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของนายแพทย์สิงหนาท อูสาโห. (2526 : 67) ที่กล่าวถึงพื้นฐานจิตใจของชาวเกย์ข้อหนึ่งว่า “เป็นบุคคลที่กลัวความเหงา” ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้เขียนจึงนำบุคลิกภาพของเกย์ที่พบเห็นนี้มาสะท้อนไว้ในงานเขียนให้สมจริง อีกทั้งการสร้างบุคลิกภาพของชาตชาคริตด้านนี้ เพื่อต้องการใช้เป็นช่องทางให้ชาตชาคริตเข้าสู่โลกกลับซ่อนเร้นของเกย์มากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ความเหงาโดดเดี่ยวทำให้ชาตชาคริตเข้าสู่โลกของเกย์เพื่อบำบัดอาการเหงา เขาจะได้พบเพื่อนและคู่นอนใหม่ เกย์สถานอย่างบาร์และชานาเป็นที่สำหรับให้เขามีความสุขคลายเหงา ชาตชาคริตสามารถเข้าไปใช้บริการในเกย์สถานเหล่านี้ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางเพศกับเกย์หนุ่มหน้าดีทั้งหลาย หรือการพบเจอเด็กขายบริการทางเพศที่สวนสาธารณะ หรือตามข้างทาง ล้วนเป็นการระบายอารมณ์ทางเพศให้คลายเหงาทั้งสิ้น ด้วยลีลาที่อันแยบยลแปลกใหม่ที่เกิดขึ้นในชีวิตของชาตชาคริต ทำให้เขาติดใจเกย์สถานอย่างชานามากเป็นพิเศษ ดังคำกล่าวที่ว่า

ชานาพิเศษเปรียบเสมือนยาเสพติดประจำกายของผม ผมติดมันจนมีอาการถอนตัวได้อีกเลย ฤทธิ์ของมันแผ่ซ่านในกระแสโลหิตของผมทั่วทุกส่วน ผมแวะเวียนไปเยี่ยมเยียนราวกับมันเป็นลมหายใจของชีวิตที่ผมมีจากชาต ผมเสพติดมันอย่างสิ้นหวัง ผมใคร่ลิ้มลองกลิ่นกายชายหนุ่มไม่ซ้ำหน้า ผมอ่อนแอเกินกว่าจะหักห้ามใจตัวเองได้อีกต่อไป

ผมเริ่มรู้จักคนมากมายหลายตาในสถานที่แห่งนั้น ความกระตือรือร้นเริ่มจากจาง ผมกล้ามากขึ้น หน้าตาหล่อเหลาของผมดึงดูดให้เหยื่อหน้าใหม่หลงเดินเข้ามาติดกับมากขึ้น ผมมีแต่ทางได้ ไม่มีทางเสีย ในห้องมืด คือสถานที่ก่อเกิดการละเล่นอันสนุกลิกล้ำ ชวนเร้าใจนัก ผมเคยใช้ถุงยางในการเสกสม แต่ความเมามันทำให้ผมละทิ้งเครื่องมือสำคัญชิ้นนั้นเสีย ผมค้นพบรสชาติใหม่ มันช่างเคลิบเคลิ้มชวนหลงใหล ผมกล้าไม่หันหน้าหลังกลับตัว

(ชาดดอกไม้. 2540 : 300)

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางเพศระหว่างชาตชาคริตกับชายหนุ่มหน้าตาดีหลายคนอย่างไม่เลือกหน้า ทำให้ความกระสันโหยหาทางเพศของเขาทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ด้วยโลกของเกย์มีสีสันอิงอยู่กับโลกแห่งการมอมเมา เมื่อมีแรงกระตุ้นอันก่อให้เกิดความพึงพอใจก็ทำให้ชาตชาคริตตอบสนองสิ่งเร้าโดยการอยากมีเพศสัมพันธ์กับชายเกย์ตามแหล่งเกย์สถานอยู่มิขาด เราจะได้เห็นอาการ “เคลิ้มรัก” หรือ “พฤติกรรมมองตารู้ใจ” หรือ “เพียวยิ้มให้ก็เสียชาน” หรือ “เพียงแคได้ยินเสียงก็อ่อนระห่ำโรยแรง” รวมถึงกิริยาอื่นๆ ที่บ่งชี้ถึงความกระหายทางเพศของเหล่าตัวละครแอบจืดเหล่านั้น แม้บางครั้งชาตชาคริตจะสำนึกว่าสิ่งที่ทำอยู่เป็นการกระทำที่ไม่ดีงาม อำนาจฝ่ายต่ำที่มีอยู่ในจิตใจและความสำนึกชั่วตัวต่อสู้น้อย่างรุนแรง สุดท้ายอำนาจฝ่ายต่ำก็สามารถเอาชนะอำนาจฝ่ายสูงได้ ชาตชาคริตจึงออกท่องราตรีแสวงหากามรสกับชายหนุ่มหน้าตาดีอยู่เป็นนิจ ทำให้พฤติกรรมของชาตชาคริตเข้าขั้นสำส่อนทางเพศ ด้วยความ

เคลิบเคลิ้มในรสรัก ซาติซาคารีต์จึงหลงลืมที่จะป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ทำให้ต่อมาเขาติดเชื้อ ภูมิคุ้มกันบกพร่องอย่างไม่รู้ตัว ซาติซาคารีต์เป็นคนมี "อารมณ์ทางเพศสูง" กระสันโหยหาทางเพศและสำ สอนทางเพศอยู่มิขาด พฤติกรรมเช่นนี้เป็นภาพสะท้อนของเกย์ในสังคมจริง ดังที่รวมพล สายอรุณ. (2541 : 12) กล่าวถึงภาพลักษณ์เกย์ที่มักได้ยินกันเสมอในข้อหนึ่งว่า "เกย์มักมีความต้องการทางเพศมากกว่าคน ปกติ ผักไฟทางเพศจนถึงขั้นสำสอนทางเพศ" นอกจากนี้แล้วบุคลิกภาพของซาติซาคารีต์ยังเป็นคนมีความ "เบื่อหน่ายง่าย ไม่ชอบความซ้ำซากจำเจ" พฤติกรรมนี้ปรากฏทั้งในด้านชีวิตคู่รักและชีวิตการปลดปล่อย ทางเพศ ในด้านชีวิตคู่รัก จะเห็นได้ว่า ซาติซาคารีต์ไม่เคยจริงจังกับเกย์คนใด เขาเปลี่ยนคู่รักคู่นอน บ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็น ธนัท ร้อยเอกปรัชญา เอกบุรุษ โกปาน แม้กระทั่งสงครามที่คิดจะคบเป็นคู่รักด้วย แต่เขาก็ไม่หยุดอยู่เพียงแค่สงคราม ด้วยคงเห็นว่าเกย์ที่พานพบเหล่านั้นเป็นเพียงเครื่องมือบำบัดอารมณ์ ทางเพศยามที่เขาโหยหาความต้องการนี้เท่านั้น การไม่จริงจังจึงกับใครของซาติซาคารีต์ ผู้เขียนอาจต้องการ สื่อแนวคิดให้ผู้อ่านที่เป็นเกย์ตระหนักว่า ชีวิตรักของเกย์ไม่มีความจริงจังยั่งยืน การไม่ยึดติดปักหลักกับใครนั้น น่าจะเป็นการดีเสียว่าการที่เกย์ไปหลงรักชายหนุ่มคนใดคนหนึ่งอย่างหัวปักหัวปำแล้วสุดท้ายก็ต้องแยก ทางเดินชีวิต อันจะนำมาซึ่งความโศกเศร้าเสียใจอย่างยากที่จะพรรณนาได้ ซาติซาคารีต์จึงไม่เคยผิดหวังหรือ เสียใจในรัก ไม่เหมือนกับตัวละครเกย์เรื่องอื่นๆ ที่มักจะประสบกับการผิดหวังในรักอยู่เสมอ อย่างความรัก อันนำมาซึ่งความผิดหวังของของพลูที่มีต่อชดชิลิต ในเรื่อง "นกแปลกฟ้า" วิภาตผิดหวังในรักจากโกเมศ ในเรื่อง "ลูกรัก" หรือ อรรถจันผิดหวังจากกลาร ในเรื่อง "เก้าอี้ทอง" เป็นต้น เรื่องการเบื่อหน่ายของการ เสพเพศรักก็เช่นกัน เมื่อซาติซาคารีต์เบื่อหน่ายการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่พบตามแหล่งเกย์สถานแล้ว เขา ได้เปลี่ยนรสชาติโดยหาสถานที่แปลกใหม่ในการค้นหาเด็กหนุ่มมาร่วมเสพสุขด้วย อย่างเช่น หาเด็กหนุ่ม ตามถนนข้างทาง ตามสวนสาธารณะ ยิ่งไปกว่านั้นพฤติกรรมสำสอนทางเพศของซาติซาคารีต์ยิ่งทวีความ รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ เขาสามารถเลือกจับเด็กถูกใจได้ในทุกสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นในผับ ห้างสรรพสินค้า โรงแรม หรือแม้กระทั่งในโรงภาพยนตร์ แต่ทุกครั้งได้เพิ่มความตื่นเต้นให้แก่ชีวิตเขาเป็นอย่างยิ่ง อันสามารถบำบัด ความหดหู่เหี่ยวของจิตใจและความโดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงาให้พ้นไปได้ การหาสถานที่ร่วมรักก็เช่นกันย่อม เป็นสถานที่แปลกใหม่ อย่างเช่น เขาพาเด็กหนุ่มไปร่วมเสพสุขที่บ้านของตนเองบ้าง ที่พื้นหญ้าข้างทางบ้าง หรือแม้กระทั่งบนรถยนต์ส่วนตัวของเขาบ้าง ซาติซาคารีต์ทำชีวิตให้มีรสชาติโดยแสวงหาความแปลกใหม่เพื่อ ลดความซ้ำซากจำเจ พฤติกรรมของซาติซาคารีต์อาจกล่าวได้ว่า เขาไม่สามารถยับยั้งชั่งใจหรือควบคุมตัวเอง ได้ สัญชาตญาณดิบที่กราดเกรี้ยวรุนแรงจนซาติซาคารีต์ลุ่มหลงดิ่งต่ำในคำณูณอย่างถอนตัวไม่ขึ้น นับเป็น ชั้นเชิงของผู้เขียนที่กำลังรุกไล่เล่นเสียดสีอารมณ์ส่วนลึกของมนุษย์และพยายามเปิดสัญชาตญาณเบื้องลึก ในจิตใจของมนุษย์ออกตีแผ่

ครั้งหนึ่งซาติซาคารีต์ซื้อเด็กชายบริการทางเพศมาร่วมรสรักถึงที่บ้านเพื่อคลายเหงา ทั้งคู่ปรนเปรอ ความสุขให้กันและกัน เมื่อเด็กชายบริการทางเพศคนนั้นเห็นบ้านช่องห้องหับของซาติซาคารีต์ก็ชมว่าเป็นคน รวย ดนอຍามีชีวิตที่ผาสุกเช่นนี้บ้าง จากนั้นเด็กชายบริการจึงขอเงินซาติซาคารีต์ใช้ ซาติซาคารีต์เกิดความ ไม่พอใจอย่างรุนแรง ด้วยความเหงาที่มีอยู่ในใจขณะนั้น เขาต้องการเพื่อนรู้ใจมาอยู่เคียงข้าง เพื่อสร้าง ความอบอุ่นให้แก่ชีวิต แต่คนรู้ใจที่เลือกมานั้นกลับไม่จริงใจ หวังแต่ตัวตุณภายนอก การขาดที่พึ่งทางใจใน ยามเหงานี้ ส่งผลให้ซาติซาคารีต์เกิดความคับข้องใจอย่างรุนแรง แสดงความก้าวร้าวต่อว่าเด็กชายบริการทาง เพศคนนั้นแล้วขับไล่ออกจากบ้านไป ทำให้เด็กชายบริการโกรธแค้นซาติซาคารีต์อย่างรุนแรง "ไป...จะไปไหนก็ ไป ขยะมนุษย์อย่างพวกแก ทำได้ก็แต่ระริระรักหัวเงิน" โทษะของผมพลุ่งพล่าน มันฉวยแววโดดเด่นกว่า ตัณหาชนิดอื่น เด็กหนุ่มหน้าสวยผู้นั้นจ้องผมนิ่ง แวตตาของเขาเปล่งประกายแค้นคมกริบ" (ซากดอไม้.

2540 : 376) เด็กขายบริการทางเพศคนนี้เป็นตัวละครที่มีบทบาทต่อโครงเรื่อง กล่าวคือ ความขัดแย้งระหว่างชาตชาคริต์กับเด็กขายบริการทางเพศคนนี้นำไปสู่จุดจบของเรื่องอย่างแนบเนียน นั่นคือ ต่อมาเด็กหนุ่มผู้นี้ได้เป็นหนึ่งในกลุ่มฆาตกรสังหารชาตชาคริต์ โดยมีทศนทร์เป็นผู้บัญชาการจ้าววานอยู่เบื้องหลัง อันเป็นการคลายปมขัดแย้งอย่างสมเหตุสมผล

จะเห็นได้ว่า หนุ่มเกย์ที่เข้าสู่โลกของเกย์เสมือนเหยื่อที่ติดอยู่ในเขาวงกตแห่งกามตัณหา เกย์สถานเหล่านี้เหมือนมีมนต์เสน่ห์และแสดงถึงพลังแรงกล้าของเกย์ในการต่อสู้ปรับตัวเพื่อมีชีวิตอยู่ ชาตชาคริต์ถือได้ว่าเป็นเกย์ผู้แสวงหาประสบการณ์ ใช้เวลาว่างไปกับกิจกรรมส่วนตัว สนใจสินค้าและเทคโนโลยีใหม่ๆ หมกมุ่นเรื่องเพศ เปลี่ยนคู่นอนบ่อยครั้ง ไม่จริงจังกับใคร เกย์มีรสนิยมทางเพศแบบผาดโผน ส่าสอน ชีวิตรักของเกย์จึงเกิดขึ้นอย่างอิสระ ปลดปล่อย และไม่ผูกพัน ความรักในมิตินี้จึงกลายเป็นสิ่งที่ไม่นั่นคงถาวร เป็นความรักแบบฉับพลัน เลื่อนไหล และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

นอกจากนี้ยังมีเรื่องการระบายความคับข้องใจของการเกิดมาเป็นเกย์อีกด้วย ชาตชาคริต์บอกกล่าวความรู้สึกนี้ให้ผู้อ่านทราบเพื่อสร้างเข้าใจและเห็นใจอยู่เป็นระยะๆ เช่น “ชีวิตของผมช่างสุขสบายเสียนี้กระไร แต่ผมก็ยังต้องทำงานหนัก เพื่อต่อสู้และเอาชนะกับอะไรบางอย่างที่ซ่อนอยู่ในใจของผม ผมเหนื่อยกายเหนื่อยใจ ยากที่จะหาคนเข้าใจ เหมือนผมต้องแบกภาระหนักหน่วงอยู่คนเดียวบนโลก” (ชาตดอกไม้. 2540 : 93) หรือ “ในวินาทีนั้นผมนึกสงสารท่านแม่อย่างจับจิตจับใจ อยากปลอบประโลมให้ท่านแม่รู้สึกสบายใจ อยากบอกความจริงให้ท่านแม่ทราบ อยากให้ท่านแม่กอดพร้อมกับเป็นกำลังใจให้ผม เพื่อยืนหยัดและมีชีวิตอยู่ต่อไป แต่ก็คงเป็นเพียงความคิดเท่านั้น เพราะในความเป็นจริง ผมต้องต่อสู้เพียงลำพัง โดดเดี่ยวและเจ็บปวดเหงาเหลือเกิน” (ชาตดอกไม้. 2540 : 142) นอกจากนี้จะขอความเห็นใจจากผู้อ่านแล้ว ชาตชาคริต์ยังเป็นตัวแทนชาวเกย์ในการเรียกร้องขอความเห็นใจและความเป็นธรรมจากสังคมอีกด้วย เช่น “พวกผมผิวดำแต่เกิดมา เกิดผิดเพศผิดอารมณ์ พวกผมมักโดนจับผิดจากผู้คนรอบข้างเสมอ แม้พวกเขาจะพร่ำบอกตลอดเวลาว่า ไม่ได้รังเกียจพวกผมแม้เพียงน้อยนิด แต่แววตาของเขานั้นต่างหากที่สื่อแววฉายแสง สื่อแสดงความจงเกลียดจงชังพวกผมอย่างสุดซึ้ง แม้ว่าพวกผมอุตส่าห์ก่อสร้างชื่อนานาชาติพิเศษหรือนครน้ำหวานเพื่อเป็นนครหรือดินแดนลับแลสำหรับพวกเราโดยเฉพาะ แต่ยังมีอายุถูกทางการลอบเพ่งเล็งและเล่นงานเป็นระยะ มนุษย์จำพวกปากว่าตาขี้นาปากภัยอันตรายมาสู่พวกผมเสมอ” (ชาตดอกไม้. 2540 : 401) แต่กระนั้น ด้วยพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของชาตชาคริต์ที่ผู้เขียนสร้างให้เป็นตัวแทนของเกย์คนหนึ่งในสังคม การเรียกร้องขอความเห็นใจใดๆ ที่เกิดขึ้นจึงกลายเป็นเสียงที่แหบแห้ง ผู้เขียนให้ตัวละครเรียกร้องความเท่าเทียมระหว่างชาวเกย์และมนุษย์ทั่วไปเป็นระยะๆ ตลอดทั้งเรื่อง แต่ข้อเรียกร้องนี้ก็ถูกกล่าวขึ้นอย่างเลื่อนลอย หาได้แสดงผ่านแง่มุมอื่นใดที่มีพลังเพียงพอต่อการสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้ ว่า นอกจากรูปร่างหน้าตาที่ปกติดูเหมือนมนุษย์ทั่วไปทุกอย่างแล้ว พวกเขามีอะไรอื่นอีกไหมที่เหมือนคนปกติ ในขณะที่สังคมเรียกร้องอยู่นั้น เหล่าเกย์กำลังหัวเราะร่ำเร่อยู่กับการกอดรัดพิดเหวี่ยงด้วยอารมณ์รักสุดชั่วระยะความเมามันจุโลกทั้งโลกคงเหลือเพียงเราสองคนเท่านั้น เสียงเรียกร้องใดๆ ที่มีไม่ได้สร้างความเห็นใจหรือสงสารกลุ่มเกย์ในสายตาผู้อ่านขึ้นมาเลย

1.5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างชาตชาคริต์กับกุก : นิตยสารเกย์เป็นสื่อ

หลังจากชาตชาคริต์ซื้อเด็กขายบริการทางเพศและได้รู้จักเพื่อนใหม่ตามแหล่งเกย์สถานแล้ว ชาตชาคริต์ยังแสวงหาประสบการณ์ในโลกของเกย์ในรูปแบบที่แปลกใหม่ เพื่อลดความซ้ำซากจำเจในชีวิต โดย

เปิดรับสื่อเกี่ยวกับตัวเอง นั่นก็คือ การหาเพื่อนทางนิตยสารเกย์ การเสี่ยงดวงหาเพื่อนทางสื่อนี้มีโอกาสที่จะพบคนถูกใจหรือพบกับคนหน้าตาซีริวชีห์ได้พอกัน

ชาติชาคริต์มีความสุขตื่นเต้นกับกิจกรรมอันแปลกใหม่นี้ ผู้อ่านจะได้เห็นพฤติกรรมอันซับซ้อนภายในจิตใจของชาติชาคริต์อย่างเด่นชัด การที่ชาติชาคริต์จะหาเพื่อนถูกใจสักคน แน่แน่นอนนั้นต้องหน้าตาดีและเป็นที่ถูกใจเขาด้วย เหตุที่ชาติชาคริต์มีอิสระในการเลือกเพื่อนทางสื่อนิตยสาร เขาจึงเป็นฝ่ายเลือก โดยที่คนอื่นไม่มีสิทธิ์เลือกเขา การมีนิตยสารเกย์เป็นสื่อกลางซึ่งต่างฝ่ายต่างไม่เคยพบปะเจอเจอกันมาก่อน รูปที่เห็นในสื่อจึงเป็นเพียงมายาภาพ เกย์รับสื่อตรงนี้เพียงลำพัง จึงไม่เห็นค่าของบุคคลในสื่อ ชาติชาคริต์เป็นตัวแทนของเกย์ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มีความก้าวร้าวเกิดขึ้นในความคิดเสมอ ในเหตุการณ์นี้ก็เช่นกัน เขาคิดว่าการได้เลือกเกย์ในสื่อสามารถควบคุมบุคคลที่เลือกเหล่านี้ได้เหมือนกับทาสที่ต้องภักดีต่อเขาแต่เพียงผู้เดียว อีกทั้งถ้าไม่ได้พบตัวเลือกที่พึงพอใจ เขาจะ “เลือกหยิบขึ้นมาดูเล่นที่ละชั้นที่ละชั้น และ เขวี้ยงทิ้งไปอย่างไม่ไยดี” (ชาคดอกไม้. 2540 : 343) เมื่อมีการถูกตาต้องใจกันขึ้น จึงมีการนัดพบเพื่อดูตัว แทบทุกคนต่างสารภาพรักกับชาติชาคริต์ เพราะการมีหน้าตาหล่อเหลามาดีนี้เอง ทำให้ชาติชาคริต์เกิดความมั่นใจในบุคลิกของตัวเองมากขึ้น ถึงกับลำพองใจเยอหยิ่งกับผู้พบเห็น คิดว่าตนมีค่าสูง มีปมเด่นเหนือกว่าคนอื่น จึงหลงรูปตัวเองอย่างผยองมั่นใจ การแสดงออกของพฤติกรรมเยี่ยงนี้ของชาติชาคริต์ อาจเรียกได้ว่ามีบุคลิกภาพแบบหลงตัวเอง คือ “คิดว่าตนเองสำคัญกว่าผู้อื่น ชอบคำสรรเสริญเยินยอ เอาเปรียบผู้อื่น ในใจมีแต่ความอิจฉาริษยา มีท่าทางหยิ่งโสหวดดี และดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น” (สมภพ เรื่องตระกูล. 2545 : 270) ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวชาติชาคริต์ได้แสดงออกกับตัวละครอื่นๆ ในเรื่องมาแล้วทั้งสิ้น

ชาติชาคริต์สนใจคำประกาศของบุคคลหนึ่งทีลงในนิตยสารเกย์ ชาติชาคริต์จึงโทรศัพท์ไปสนทนาด้วย เกย์ผู้นั้นชื่อ “กูก” ทำงานเป็นโปรแกรมเมอร์ ส่วนชาติชาคริต์ก็ยังปิดบังตนเองในโลกของเกย์โดยใช้นามแฝงชื่อ “ตัน” มีอาชีพเป็นแพทย์ จะเห็นได้ว่า “ตัน” เป็นอีกชื่อหนึ่งของชาติชาคริต์ที่ใช้โกหกตัวละครเกย์อื่นๆ ในโลกของเกย์ จุดนี้กล่าวได้ว่า เกย์บางคนต้องปิดบังซ่อนเร้นตัวตนที่แท้จริงไว้ มิกล้าเปิดเผยให้ผู้ใดทราบ ไม่ต้องการให้ใครมารู้สถานภาพที่แท้จริงของเขว่าเป็นใครมาจากไหน เพราะยังมีสถานภาพทางสังคมค้ำอยู่ เขาจึงต้องระวังตัวอยู่บ้าง แม้ว่าจะเข้าสู่โลกของเกย์อย่างเต็มตัวแล้วก็ตาม การที่ชาติชาคริต์โกหกชื่อเล่นและอาชีพของตนนั้น การเล่าเรื่องที่ชาติชาคริต์เป็นผู้เล่า ผู้อ่านสามารถรับรู้ได้ว่าตรงจุดใดชาติชาคริต์โกหกตัวละครอื่นหรือตรงจุดใดเป็นเรื่องจริง ชาติชาคริต์จึงไม่มีวันล่วงรู้ว่ายอีกฝ่ายหนึ่งโกหกเช่นเดียวกับเขาหรือไม่ จริงๆ แล้ว “กูก” อาจจะได้ชื่อ “กูก” (ตัวละครเกย์อื่นๆ ก็เช่นกัน) อาจจะโกหกชาติชาคริต์เหมือนกันก็ได้ เพราะการเล่าเรื่องลักษณะนี้จะไม่รับทราบข้อเท็จจริงหรือความรู้สึกนึกคิดของตัวละครอื่นได้เลย เมื่อสนทนาปราศรัยกันสักพักหนึ่งจึงนัดพบกัน ชาติชาคริต์กล่าวว่า “เหยื่อติดเบ็ดดินไม่หลุด ผมยืมพรายกับตัวเองอย่างยินดียิ่ง” (ชาคดอกไม้. 2540 : 345) แสดงว่าชาติชาคริต์ทำวิธีนี้เพื่อเป็นเพียงตอบสนองความต้องการของตนเอง มิได้คิดจริงจังกับผู้ใด จึงเห็นบรรดาเกย์เหล่านั้นเป็นเพียงเหยื่อบำบัดความต้องการในจิตใจ แต่ครั้งนี้มีแผนการชั่วร้ายจะไม่ไปตามนัด โดยที่ชาติชาคริต์เล่าว่า

ผมขึ้นโปรออยู่บนอาคารสูงที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับสถานที่นัด รอจนกระทั่งถึงเวลานัด ผมยกกล้องส่องทางไกลในมือขึ้นส่อง นั่นไง เขาในชุดเสื้อเชิ้ตขาว กางเกงดำ แถมมีดอกกุหลาบเหน็บตรงกระเป๋าสีเหมือนที่ผมแนะนำทุกกระเบียด เขากำลังยืนรอผมตรงสถานที่นัด ตรงเวลาพอดีมีผืนผ้าสีแดงสดแขวนหน้าเวที

ผมกระพริบยืมย่องอยู่คนเดียว นึกสำราญสำราญเบิกบานใจ จนอยากหัวเราะก้องกึกเพี้ยนใจ แต่บัดนี้ เวลาล่วงไปเกือบครึ่งชั่วโมง เหยื่อเริ่มเริ่มกระสับกระส่าย ยกนาฬิกาบนข้อมือขึ้นมองบ่อยครั้งเขาเริ่มเดินวนเวียน กวาด

สายตาแลมองทั่วบริเวณ แวตาวังวอนอย่างมีหวัง หัวคิ้วขมวดย่นเข้าหากัน ริมฝีปากเริ่มขยับขึ้นลง เหมือนคน
แก้เฝือกกำลังพัวพันกับตัวเอง

สักประเดี๋ยวเขายกหน้าพิงขึ้นดูอีก เदनวนเวียน ... เदनวนเวียน ... ไปมา ชายผู้นั้นเริ่มदनวนเวียน ... เदन
วนเวียน ... ดูนาคพิกา นั้บชั่วโง่ เขาคงเหนื่อย ส่วนผมสนุกแทบขาดใจ แต่ไม่อยากดูตอนอวสาน ผมรีบชิงลงมา
จากตึก อ้อมออกไปทางด้านหลังอย่างกระหึ่มใจ

เย็นนั้น ... เสียงโทรศัพท์ดังนับสิบ ยี่สิบครั้ง แต่ผมไม่รับ ปลอมให้มันแผดเสียงดังอยู่อย่างนั้น ก่อนนอน ผม
ไม่ลืมยกหูออกอย่างเลือดเย็น

คืนนั้น ผมหลับฝันดี มีความสุข และเป็นครั้งแรกในชีวิตที่ผมแลเห็นเทพธิดาในความฝัน-ความฝันสูงสุด
แสนสวย

(ชาดดอกไม้. 2540 : 346-347)

เมื่อผู้อ่านรับรู้การกระทำเช่นนี้ของชาติชาคริต์ อาจกล่าวตรงกันว่า ชาติชาคริต์ไม่มีคุณธรรม เขา
กลั่นแกล้งเพื่อสนองความสะใจแก่ตนเอง พฤติกรรมของชาติชาคริต์เช่นนี้ ถ้ากล่าวแบบชาวบ้านอาจกล่าว
ได้ว่า เป็นการกระทำเหมือนคนโรคจิต กล่าวคือ เขาไม่ไปตามนัดเพื่อจะแอบดูอีกฝ่ายหนึ่งรอคอย ยิ่งไป
กว่านั้นชาติชาคริต์ไม่ได้แอบดูก็ในลักษณะธรรมดาสามัญ แต่ใช้วิธีแอบดูโดยไปที่ตึกตรงข้ามสถานที่นัด
แล้วใช้กล้องส่องทางไกลแอบมองบุคคลที่นัด เมื่อเห็นฝ่ายที่นัดไว้เกิดความกระวนกระวายในการรอคอย
ชาติชาคริต์จึงรู้สึกสนุกสะใจ แสดงว่าชาติชาคริต์มีความสุขบนความทุกข์ของผู้อื่น เห็นผู้อื่นเจ็บปวดสับสน
กระวนกระวายแล้วตนเองมีความสุข พฤติกรรมชาติชาคริต์ที่มีแผนซ่อนเร้นอยู่แล้วจึงเผยออกมาอีกตอนหนึ่ง อีกทั้ง
การไม่ยอมไปตามนัดนี้หาใช่เพ่งทำกับกุกไม่ ชาติชาคริต์เคยผิ่ดนัดกับร้อยเอกปรัชญามาแล้วหลายครั้ง โดย
ปล่อยให้ร้อยเอกปรัชญาคอยเก้อ แล้วชาติชาคริต์ก็สะใจมีความสุข แต่ก็หาข้อแก้ตัวกับร้อยเอกปรัชญาได้
ทุกครั้ง เหตุที่ชาติชาคริต์ทำอย่างนั้นก็เพื่อต้องการจะถอยห่างและเลิกรากับร้อยเอกปรัชญานั้นเอง แต่การ
กระทำที่เขาทำกับกุกเป็นพฤติกรรมที่ดูจะรุนแรงมากกว่า ตรงจุดนี้ทำให้เห็นพฤติกรรมอีกแง่มุมหนึ่งในชีวิต
ของชาติชาคริต์ที่มีความลึกลับซับซ้อนบกพร่องทางจิตใจ และไม่ตระหนักว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้นเป็นสิ่งผิด

1.5.6 ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับณารัน : ชีวิตเกย์ผู้อำภัพอัปภาคย์

ชาติชาคริต์ไปเที่ยวชวหน้าเกย์ครั้งหนึ่งจึงได้รู้จักกับณารัน ณารันเป็นเกย์ออกสาวและมีบุคลิก
อำภัพอัปภาคย์ แน่แน่นอนว่าคนหน้าตาหล่อเหลางดงามอย่างชาติชาคริต์ต้องไม่สนใจคนหน้าตาอย่างณารัน
เป็นแน่ ดังที่กล่าวไว้แล้วว่าชาติชาคริต์เป็นคนหลงรูปลักษณ์ภายนอกของบุคคลอื่น เพราะที่ตนมีหน้าตาดีก็
มักชอบพอกับคนหน้าตาดีด้วยกัน เมื่อณารันเข้ามาทักทายอยากสนทนากับชาติชาคริต์ แม้ชาติชาคริต์ไม่
อยากสนทนาต่อความด้วย แต่ณารันก็ยึดยื้อชาติชาคริต์ไว้จนได้ การสนทนาระหว่างชาติชาคริต์กับณารัน
ทำให้เห็นบุคลิกภาพของณารันว่าเป็นคนอารมณ์ดีและตลกขบขัน ส่วนชาติชาคริต์ก็ยังคงถ่ายทอด
บุคลิกภาพที่ก้าวร้าว คือมีการตำว่าณารันในใจ รังเกียจหมั่นไส้ และอยากตบหน้าณารันที่เขามีบุคลิก
การกระทำเช่นนี้ ดังคำสนทนาว่า

“มาคนเดียวหรืออะ” หล่อนถามผม พลาบสงรอยยิ้มที่หล่อนคิดว่าสวยเติมประต่าให้ แต่ในความคิดของผม หล่อนดู
เหมือนปีศาจที่กำลังแสบเย้ย ผมไม่ตอบ บางครั้งการนิ่งดีกว่าการพูด เมื่อไม่มีการตอบสนองจากอีกฝ่าย หล่อนลง
เบือและผละหายไปเอง ผมคาดเดาผิด เพราะความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ หล่อนเอื้อมมือมาจับแขนผม แถมบีบ
นวดเบาๆ อย่างเอาอกเอาใจ

“หยิ่งจังเลย พูดด้วยก็ไม่พูดด้วย” หล่อนว่า ที่ทำกระเจ้ากระงอนหน้ามันใส่ระคนน่าตบ

“ไม่ได้หยิ่ง แต่รำคาญ” ผมกล่าวสลับๆ เหยียดริมฝีปากด้วยความรังเกียจ ดูเหมือนหล่อนจะไม่ยี่หระ กลับ

หัวเราะลั่นลูกคอเอ็กอักอย่างคนสบายอกสบายใจเต็มแก่

“อู๊ย! พุดได้ด้วย ที่แรกนี่กว่าเป็นไป”

“จะไปไหนก็ไปไปอย่ามายุ่งกับผมเลย” ผมว่าพลงเอื้อมือไปล็อกกุญแจตู้

“ไม่เอา ไม่ไป ไม่ไปไหนทั้งนั้น อยากรออยู่ใกล้คุณคนเดียว” หล่อนเอามือสองข้างคล้องแขนผมไว้แน่น

“หน้าด้าน” ผมว่า หัวงจะให้หล่อนโกรธ หล่อนกลับยิ้มเหมือนคนไม่รู้สึกรู้สมใดๆ

“ด้านเพราะชอบคุณ รันยอมค่ะ” หล่อนจิบปากจิบคอพุดอย่างไม่รู้สึกระคายอายแม้แต่หยินิด

“มีแฟนรึยังเอ่ย”

“มีแล้ว” ผมตอบห้วนๆ พลงทำหน้าที่สำคัญ หวังจะให้หล่อนผิดหวังและผลจากไป แต่ผมกลับต้องเป็นฝ่ายผิดหวังแทน

“ดีจัง รันชอบคนมีแฟนแล้ว เวลาคุยด้วยมันระทึกใจดี แย่งหัวชาวบ้าน ใครไม่ลองไม่รู้หรอกค่ะว่ามันรื่นรมย์สะใจแค่ไหน”

“ทำทางคงจะเป็นโรจิต”

“ค่ะ รันเป็นโรจิตใจดีงาม” หล่อนพยักหน้าน้อยๆ ผมกลืนยิ้มไว้ไม่อยู่ ถึงกับปล่อย ‘คิก’ ออกมา

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 230-232)

เมื่อชาติชาคริต์รังเกียจณารันไม่ยอมสนทนากับเขา จึงหลบหลีกณารันไปพักหนึ่ง แต่ไม่นานชาติชาคริต์ก็พบณารันอีก ณารันต้องการให้ชาติชาคริต์รับมิตรภาพ จึงใช้วิธีการพูดจาอ่อนน้อมว่าวอนนำส่งสาร ชาติชาคริต์จึงใจอ่อนหันมาพูดดีกับเธอ จะเห็นได้ว่าชาติชาคริต์ก็ไม่ได้มีจิตใจเลวทรามเสียทีเดียว เขายังมีจิตใจอ่อนโยนเห็นใจส่งสารเพื่อนมนุษย์เพศเดียวกัน จากที่สนทนาไม่ดีแบบขอไปทีกับณารันในช่วงแรก ชาติชาคริต์จึงหันมาสนทนาดีกับณารันในช่วงหลัง

“มาอีกแล้ว มาทำไมอีกล่ะ” ผมกล่าวด้วยน้ำเสียงดุดันพอประมาณ

“มาเพราะรักและหวัง เราอยากปรับความเข้าใจกับนาย” แม้ตรงที่ผมยืนอยู่จะค่อนข้างมืด แต่ผมเห็นและแน่ใจชัดว่า ณารันกำลังจ้องดวงหน้าผมด้วยอาการว่าวอน หล่อนหวังว่าผมจะรับมิตรภาพที่หล่อนอุตส่าห์หยิบยื่นให้ ผมรู้สึกเวทนาหล่อนขึ้นมาเล็กน้อย

“ปรับความเข้าใจหรือ ปรับความเข้าใจเรื่องอะไร ระหว่างเราไม่เห็นมีอะไรต้องปรับความเข้าใจ”

“เราเหงาม” หญิงในคราบชายบอกผมสั้นๆ แต่กระชับและได้ใจความ

“แล้วยังไง”

“ต้นรังเกียจเรามากหรือ”

น้ำเสียงผมอ่อนลงทันที เมื่อเห็นว่าณารันกำลังจะบีบน้ำตาสีหน้าของหล่อนเศร้าซึม ผิดแผกจากณารันคนเมื่อครั้งที่เต็มไปด้วยอาการของสาวมั่น

“ไม่ใช่อย่างนั้นหรอก เพียงแต่เราอยากยินดียินร้าย คิดอะไรคนเดียว รันพุดมาก เรารำคาญ”

“ขอโทษนะที่เรามากวนใจ”

“ไม่จำเป็นต้องขอโทษหรอก เพียงแต่เมื่อครูเรายังไม่พร้อมจะคุยกับใครเท่านั้น”

“แล้วตอนนี้พร้อมแล้วหรือ”

“ยังไม่พร้อมเท่าไรหรอกแต่ก็พอคุยได้”

“หน้าตาเราบุ๋มมากหรือไงนะ ถึงไม่มีใครยอมคุยกับเราสักราย”

“นิดหน่อยไม่ถึงกับดูไม่ได้” ผมตอบตามจริง “บางทีนายก็ทำตัวน่าเบื่อเกินกว่าจะคุยด้วย”

“ตอนนี่ล่ะ”

“ก็ดีกว่าเมื่อครู”

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 236)

การสนทนาระหว่างณารันกับชาติชาคริตทำให้ทราบถึงจิตใจของเกย์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเกย์ออกสาวที่มีรูปลักษณ์อาภัพอัปภาคย์อย่างณารัน ว่าเธอก็มีความเหงาโดดเดี่ยวและขมขื่นกับการเป็นเกย์เช่นเดียวกับชาติชาคริตและตัวละครเกย์อื่นๆ สถานภาพทางสังคมณารันมีอาชีพเป็นอาจารย์สอนวิชาการละครอยู่ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง นักศึกษาชอบเรียนกับณารันเพราะสอนสนุก เธอมีบุคลิกภาพ “ปากจัด” เช่นเดียวกับชาติชาคริต อันเป็นคุณลักษณะหนึ่งของเกย์ “พวกเด็กชอบบอกว่ารันปากจัด แต่รันก็ปากจัดจริงๆ นักศึกษาบางคนก็ชอบมากวนใจ รันเบื่อก็เลยด่าเสียเปิง มันเลยแอบไปดาร์นลับหลัง มันตั้งฉายาให้รันด้วย รันชอบแต่ชุดไทยเดินจูงฉายาไปมา มันเรียกแม่สไบนาง บางคนมันก็เรียกเจ๊โบ้ เพราะรันชอบทั้งผู้ชายและผู้หญิง แต่จะหนักมาทางผู้ชายมากกว่า” (ชาคดอกไม้. 2540 : 238) จะเห็นได้ว่า ณารันมีบุคลิกภาพเป็นเกย์ออกสาวแต่สามารถที่จะชอบได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชายแต่เน้นเอียงมาทางผู้ชายมากกว่า แสดงว่าณารันมีความเป็นผู้ชายแบบไบเซ็กส์วลอยู่ด้วย แต่เมื่อความเป็นผู้หญิงในแก่นกายเด่นกว่าจึงข่มความเป็นเพศชายของณารันให้แสดงออกต่อสังคมเป็นเกย์ออกสาว เหตุที่เธอพึงพอใจในเพศหญิงด้วยเช่นนี้ ณารันจึงเคยผ่านการแต่งงานมีครอบครัวมาแล้ว แต่ก็แยกทางเดินชีวิตกันเพราะภรรยาหนีไปมีคู่รักคนใหม่ ณารันมีลูกสาวสองคน แต่ภาระการเลี้ยงดูลูกได้ตกอยู่กับแม่ของณารันคือย่าของลูกสาวสองคนนั่นเอง ณารันจึงสบายไม่ต้องมีพันธะรับผิดชอบครอบครัวมากมาย พฤติกรรมทางเพศของณารันเช่นนี้ นายแพทย์สิงหนาท อูสาโห. (2526 : 24) เรียกว่า เป็น “เกย์สองเพศ” หรือ “เกย์สองภาค”^{*} อยู่ในชนิดเป็น “เกย์ควีนและมีภรรยาได้ด้วย” ชีวิตณารันคล้ายคลึงกับชีวิตชาติชาคริตที่ต้องแต่งงานมีครอบครัวแล้วสุดท้ายก็หย่าร้าง ผิดแต่ว่าชาติชาคริตมีทั้งลูกสาวและลูกชาย ส่วนบุคลิกภาพภายนอกของณารันตามคำบอกเล่าของชาติชาคริตนั้นเขา “เป็นผู้ชาย เว้นแต่เวลาพูด หล่อนชอบจิบปากจิบคอ ทำมือทำไม้ประกอบ ไม่บอกก็รู้ได้ทันทีว่าหล่อนเป็นเพศใด” (ชาคดอกไม้. 2540 : 240)

ณารันเป็นคนเปิดเผย ไม่คิดปิดบังซ่อนเร้นความเป็นเกย์ต่อสาธารณชนอย่างชาติชาคริต เธอกล้าจะเล่าเรื่องราวชีวิตให้แก่คนแปลกหน้าที่เพิ่งพบเจอกันในครั้งแรกอย่างชาติชาคริตฟัง อาจเป็นเพราะต้องการระบายความคับข้องใจในเรื่องราวต่างๆ ที่เก็บกดอยู่ในจิตสำนึก เมื่อณารันพบคนถูกใจอย่างชาติชาคริตจึงไวใจและไม่คิดกระดากอายที่จะเล่าเรื่องราวของตน ณารันเป็นเกย์ที่รันทด ทำบุญคนไม่ขึ้น เลี้ยงเด็กก็คน สุดท้ายก็หนีจากไปหมด ทำให้เห็นว่าความรักของเกย์มีแต่ให้และทุ่มเท การเลี้ยงเด็กผู้ชายของเกย์เพื่ออยากให้เกิดความมั่นคงในจิตใจและอยากมีชีวิตรักสมบูรณ์แบบเหมือนอย่างชาวรักต่างเพศ เมื่อหาชายที่ถูกใจมาร่วมชีวิตได้ยาก เกย์จึงต้องเลี้ยงเด็กหนุ่มให้มาอยู่เคียงข้างเพื่อทดแทนหรือมาเติมเต็มให้กับชีวิตในส่วนที่ขาดหายไป โดยต้องการยึดให้ชายนั่นอยู่เคียงคู่กับตนตราบนานเท่านาน แต่เมื่อเวลาผ่านไปเด็กที่เลี้ยงไว้ปอกกล้าขาแข้งก็ดีจากไปตามเส้นทางเดินชีวิตของตนเอง เห็นได้ว่าความรักของเกย์ไม่มีความจริงจัง ยั่งยืน ไม่มีผู้ชายคนไหนจะมาอยู่กับเกย์จริง สุดท้ายผู้ชายที่เลี้ยงไว้ก็ไปมีผู้หญิงเป็นคู่ใจ

การมาชวนาเกย์ครั้งนี้ของณารันมีจุดประสงค์คือ เขาผิดหวังจากความรัก เพิ่งเลิกคบกับคนรักที่เป็นนักศึกษาหน้าตาดีคนหนึ่ง รายนี้ก็อีกตามเคยที่ณารันส่งเสียค่าเล่าเรียนให้เรียนจบระดับปริญญาตรี “พอมันเรียนจบ มันก็ถีบหัวส่ง ไปนอนกกกับเมียแทน” (ชาคดอกไม้. 2540 : 238) จะเห็นได้ว่า เกย์สถานะมี

^{*} นายแพทย์สิงหนาท อูสาโห แบ่งเกย์สองเพศหรือเกย์สองภาค ออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่ (1) เป็นทั้งเกย์คิงและเกย์ควีน (2) เป็นเกย์ควีนและมีภรรยาได้ด้วย (3) เป็นเกย์คิงและมีภรรยาด้วย (4) เป็นทั้งเกย์คิงเกย์ควีนและมีภรรยาด้วย พวกนี้ชนิดเข้าไหนเข้าได้

อิทธิพลสูงยิ่งต่อชีวิตและจิตใจของเกย์ทุกคน เมื่อเกย์ผิดหวังเสียใจหรือจะสนุกสนานก็ตาม การเข้าสู่เกย์สถานจะทำให้รู้สึกมั่นคงปลอดภัย เป็นโลกของเขาอย่างแท้จริง เขาจะไม่รู้สึกแปลกแยกเพราะเกย์สถานเหล่านี้มีแต่คนเพศเดียวกัน การระบายถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกต่อเพศเดียวกันย่อมจะได้รับการเข้าใจมากกว่าการไประบายให้เพศอื่นรับรู้ เมื่อเด็กที่ถนัดอุปการะเลี้ยงดูมานานจากไป ความสูญเสียในชีวิตก็ย่อมเกิดขึ้น ฌาร์นซึ่งเป็นมนุษย์ผู้หนึ่งที่มีเลือดเนื้อมีชีวิต แรงผลักดันจากสัญชาตญาณมุ่งตายก็เกิดขึ้นในความคิด แต่ด้วยการมีสติจึงสามารถยับยั้งความคิดนั้นได้ สัญชาตญาณมุ่งเป็นจึงบังคับให้เขาอยากจะมีชีวิตอยู่ต่อไป ฌาร์นจึงไม่คิดฆ่าตัวตาย แต่ใช้วิธีการระบายความคับข้องใจในทางอื่น คือเข้าเที่ยวแหล่งเกย์สถานอย่างชว่นา เพื่อหาเพื่อนใหม่และต้องการระบายความในใจที่กำลังกลัดกลุ้มเพื่อให้ตนสบายใจ ถ้าโชคดี ฌาร์นอาจพบคู่รักคนใหม่จากชว่นาแห่งนี้ ฌาร์นเล่าชีวิตอันรันทดให้ชาติชาคริตฟังต่อไปว่า เด็กผู้ชายที่ส่งเสียอุปการะไว้ได้ไปรักกับอาจารย์สาวสวยเพื่อนสนิทของตนนั่นเอง

“ที่น่าเจ็บใจก็คือ” เจ้ไปจีบปากจีบคอเล่าเรื่องชีวิตของตัวเองต่อ “เมียของมันเป็นเพื่อนสนิทของรันมาก่อน เป็นอาจารย์สอนหนังสือภาควิชาเดียวกันกับรันนี่ละ ชื่อนิ่งเพียงเสียว นิ่งนี่มันร้าย ไม่เพียงเสียวสมชื่อ เห็นเจ๊บบๆ ต้มๆ หล่อนร้ายนะคะ ทำมาสนิทสนมกับรัน ที่แท้यरักจกัฉัวรันต่างหาก พอรันตายใจมันก็เลยคาบไปแก เจ็บใจจริงจริง ...”

“แล้วรันทำยังงี้”

“จะทำยังงี้ได้ละคะ เราเป็นครูบาอาจารย์ จะให้ตบกันนะเธอ รันไม่เอารอก เดี่ยวเป็นชาวพอดิหมดหนทางทำมาหากิน เป็นครูนี้คะ แรตมากก็ไม่ได้ แสดงออกมาก็ไม่ได้ อยู่ข้างนอกรันก็แถมมั่วสุดฤทธิ์ อยู่ในนี้ออกสาวสุดเดชคะ”

(ชาคดอกไม้. 2540 : 238-239)

จะเห็นได้ว่าปัญหาชีวิตฌาร์นเป็นปัญหาซึ่งรักหักสวาทระหว่างผู้ชายที่ตนรักกับผู้หญิงเพื่อนสนิท แต่สุดท้ายผู้หญิงก็ชนะเกย์ เพราะผู้ชายเลือกที่จะอยู่กับผู้หญิงมากกว่าจะเลือกอยู่กับเกย์ ยิ่งไปกว่านั้นผู้หญิงที่มาแย่งชิงชายที่ฌาร์นรักก็ไม่ใช่อีกคนไกล เป็นเพื่อนสนิทของฌาร์นนั่นเอง ฌาร์นจึงโศกเศร้าเป็นอย่างมากที่เพื่อนของตนคิดคดทรยศแย่งผู้ชายคนที่เขารักไป

เมื่อชาติชาคริตฟังเรื่องราวชีวิตของฌาร์น จึงอยากสืบสานมิตรภาพกันต่อไป ฌาร์นขอเบอร์โทรศัพท์จากชาติชาคริต เหตุการณ์ขอเบอร์โทรศัพท์นี้ทำให้ชาติชาคริตนึกถึงธันขึ้นมาในบัดดล “พูดถึงเบอร์โทรศัพท์ ทำให้ผมนึกถึงธันขึ้นมาได้ นานแล้วที่ผมไม่เคยพบเขาอีกเลย ป่านนี้ไม่รู้ว่าคุณนัทของผมเป็นอย่างไรบ้าง บางทีเขาอาจมีคนอื่นมาแทนที่ผมแล้วก็เป็นได้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 240) การนึกถึงธันนี้ ถ้ามองในแง่กลวิธีการประพันธ์อาจกล่าวได้ว่า ผู้เขียนไม่ทิ้งตัวละครที่ผ่านเข้ามาในชีวิตตัวละครเอก ถ้ามีเหตุการณ์เดียวกับที่ตัวละครเอกเคยประสบก็จะเชื่อมโยงตัวละครที่เคยเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้มาเป็นความนึกคำนึงของตัวละครเอกด้วย แต่ที่น่าแปลกใจก็คือเหตุใดชาติชาคริตจึงให้เบอร์โทรศัพท์กับคนแปลกหน้าทั้งที่เพิ่งรู้จักกันไม่กี่ชั่วโมงในเกย์สถานแห่งนี้ เพราะที่ผ่านมามันก็เคยขอเบอร์โทรศัพท์ชาติชาคริตเช่นกัน แต่เขาไม่ให้อะไรด้วยการติดต่อไปเอง “เอาสิเราก็อยากมีเพื่อนเหมือนกัน” เป็นครั้งแรกที่ผมพูดเช่นนั้นกับคนเพิ่งรู้จักไม่ถึงชั่วโมงด้วยซ้ำ ฌาร์นจดหมายเลขโทรศัพท์ของเขาให้ผมในเศษกระดาษแผ่นเล็กๆ ผมทำแบบเดียวกับเขา เราแลกหมายเลขโทรศัพท์กัน ผมหวังว่ามิตรภาพของเราคงเกิดขึ้นและดำเนินไปโดยต่อเนื่อง” (ชาคดอกไม้. 2540 : 240) การที่ชาติชาคริตให้เบอร์โทรศัพท์แก่ฌาร์น ทั้งๆ ที่ผ่านมาไม่เคยให้ใครง่าย ๆ อาจเป็นเพราะความสัมพันธ์ของเขากับฌาร์นแตกต่างจากบุคคลอื่น ฌาร์นเป็นคน

รันก็พบว่ามีความคล้ายคลึงกับตน ประกอบกับเห็นว่าณาร์นไว้วางใจได้ถูกชะตาคบหาเป็นเพื่อน และเห็นใจ สงสารณาร์นที่มีชีวิตแร้นแค้นเช่นนี้ ซาติซาคริตจึงตัดสินใจให้เบอร์โทรศัพท์แก่ณาร์น ในอีกแง่มุมหนึ่ง ซาติซาคริตก็ไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับณาร์น เมื่อไม่มีเรื่องเพศมาเกี่ยวข้อง จึงน่าจะเป็นการเริ่มมิตรภาพ ที่แท้จริงของสองฝ่ายที่คิดจะคบหาสมาคมกันต่อไปในอนาคต ซาติซาคริตอยากมีณาร์นเป็นเพื่อนมิได้เป็น เครื่องบำเรอความสุขทางเพศอย่างชนชั้นหรือคนอื่น ๆ ณาร์นจึงมีฐานะแตกต่างจากบุคคลอื่นในเรื่อง จึงได้รับ สิทธิพิเศษนี้

อย่างไรก็ตาม ณาร์นเป็นตัวละครที่มีบทบาทไม่มากเพราะมีอายุไม่ยืนยาว วันหนึ่งซาติซาคริต คิดถึงณาร์นจึงโทรศัพท์ไปหา ก็ทราบข่าวการเสียชีวิตของณาร์น เนื่องจากถูกฆาตกรรม ช่างนี้ทำเอาซาติซาคริตตกตะลึงใจหายไปชั่วขณะ ซาติซาคริตได้รับการบอกเล่าจากสายข่าวว่า ณาร์นถูกวางยาพิษที่สกัด จากถุงน้ำดีของปลาปักเป้าทะเล พิษร้ายกำซาบและแพร่กระจายเข้าสู่กระแสโลหิตโดยพลัน ณาร์นจึง เสียชีวิตชั่วเวลาไม่กี่นาที คนที่น่าสงสัยที่สุดในการฆาตกรรมครั้งนี้คือ “คณบดี” ที่ณาร์นทำงานสังกัดอยู่ใน มหาวิทยาลัย เหตุเนื่องมาจากเรื่องชิงรักหักสวาทแย่งชิงผู้ชายคนเดียวกัน คณบดีคนนี้เป็นเกย์ชื่อ “อูร์คินท์” ชอบผู้ชายคนเดียวกับณาร์น ณาร์นเป็นพวกใช้เงินลงทุนปรนเปรอเลี้ยงผู้ชาย แต่อูร์คินท์ไม่ทำเช่นนั้น ฝ่ายชายจึงมีใจเอนเอียงไปทางณาร์นมากกว่า เมื่ออูร์คินท์พ่ายแพ้ต่อณาร์นจึงเกิดความคับข้องใจ อย่างแรง จึงแสดงความก้าวร้าวทำลายร่างณาร์น โดยจ้างวานให้คนไปวางยาพิษให้ดื่ม แต่ถึงแม้กำจัด ณาร์นได้สำเร็จ ผู้ชายคนนั้นก็มิได้มาหลงชอบอูร์คินท์ เธอก็ยังคงอารมณ์เสียและผิดหวังกับการกระทำที่ สูญเปล่า จะเห็นได้ว่าอารมณ์รักของเกย์ส่วนใหญ่ มักจะรักแรงหึงแรง เมื่อผิดหวังในรักจึงแค้นแรง แสดง ความก้าวร้าวทำลายกันอย่างไม่มียั้งคิด แม้กระทั่งศีลธรรมจรรยาที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคนก็อาจต้านทาน อารมณ์ดิบนี้ได้ ไม่เพียงแต่อูร์คินท์กับณาร์นเท่านั้น ซาติซาคริตก็เคยโค่นล้มทศนันทน์จนเกือบเป็นบุคคล ล้มละลายมาแล้วเช่นกันในเรื่องความหึงหวงที่มีต่อร้อยเอกปรีชญา จะเห็นได้ว่า ณาร์นเป็นตัวละครที่สะท้อน ภาพชีวิตเกย์อันแร้นแค้นในเรื่องราวรูปร่างหน้าตาแล้วยังอาภัพเรื่องคู่ ถูกแย่งชิงคู่รัก จนเกิดศัตรู สุดท้าย จึงพบภัยพิบัติแก่ชีวิตด้วยเรื่องผู้ชายนั่นเอง

1.5.7 ความสัมพันธ์ระหว่างซาติซาคริตกับสายข่าว : การให้ความรู้เรื่องรักร่วมเพศ

สายข่าวเป็นตัวละครที่มีบทบาทต่อโครงเรื่องคือช่วยคลี่คลายหาคำตอบในการเสียชีวิตของณาร์น ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งเพื่อให้ข้อมูลความรู้เรื่องรักร่วมเพศแก่ผู้อ่าน สายข่าวออกมาสู่ท้องเรื่อง เพียงตอนเดียว ในช่วงที่ขณะห่างหายไปจากชีวิตซาติซาคริตเนื่องจากเรื่องคดีสุดที่รัก ถ้าขณะไม่ห่างหายไปเขาจะเป็นคนให้ข้อมูลข่าวสารแทนสายข่าวได้เป็นอย่างดี เพราะที่ผ่านมาขณะจะอยู่เคียงข้างให้ คำปรึกษาซาติซาคริตตลอด ไม่มีเรื่องใดที่ขณะไม่รู้ ถึงไม่รู้เขาก็สามารถตามสืบหาคำตอบมาได้เพียงชั่ว ชั่วคืบ เมื่อขณะห่างหายไปเช่นนี้ สายข่าวจึงเข้ามามีบทบาทแทนขณะในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ซาติซาคริต สายข่าวเป็นตัวละครที่ผู้เขียนสร้างให้มีมิติกลับ เพราะผู้เขียนไม่ยอมให้ตัวละครตัวนี้เปิดเผยตัวตน ที่แท้จริง “ด้วยเหตุผลบางประการ ผมจึงมีอาจเปิดเผยแต่คุณผู้ชมให้ได้ทราบโดยทั่วกันว่าเขาเป็นใคร” (ซากดอไม้. 2540 : 277) นอกจากจะทราบเรื่องการเสียชีวิตของณาร์นอย่างละเอียดแล้ว สายข่าวผู้นี้ยัง เป็นผู้รอบรู้เรื่องราวของเกย์อย่างกว้างขวางคนหนึ่งอีกด้วย เรื่องที่สายข่าวนำเสนอความรู้เรื่องรักร่วมเพศจะ ทำให้ผู้อ่านมีความรู้รอบตัวและมีโลกทัศน์เพิ่มขึ้น ได้แก่ เรื่องกระแสความคิดการกระทำของกลุ่มโฮโมโฟ เบียในสหรัฐอเมริกา สายข่าวเล่าว่า “นี่ยังดีที่เราอยู่เมืองไทย ถ้าเป็นอเมริกา เป็นอันกระอักเลือดแน่ โฮ

โมโฟเบียที่นั่นรุนแรง ยิ่งพวกไอ้มีดไอ้แม็ก อย่าให้มันรู้เข้าเชียว โดนรุมอัดถั่วดำตายคาพื้นห้องน้ำแน่” (ซากดอกไม้. 2540 : 275) เรื่องความเป็นเกย์ของพวกขุนนางในพระราชสำนักยุโรป สายขาวให้ควมรู้ว่า

“โอ๊ย!! มีมาตั้งแต่บูราโบราณแล้ว อาจมีก่อนโลกเกิดด้วยซ้ำ” สายขาวเวอร์ไปเรื่อย “พวกท่านเซอร์ท่านลอร์ด สมัยก่อนนั้นปะไร เห็นชัดที่สุด ... ชูดขุนน้ำขุนนางอาไรสีแดงแปร๊ดแถมนุ่งกางเกงสีขาวแบบถุงน่องที่เป็นยางยืด น่าเกลียดน่าเกลียด ... แถมยังใส่วิกผมหยิกเป็นลอนอีกต่างหาก จะเข้าเฝ้าที่เป็นต้องทาลิปให้วุ่นวาย ผู้ชายจริงเขาไม่ทำอย่างนั้นก็ร็อก” คนเล่าอวดภูมิความรู้ตัวเองอย่างมั่นใจ ผมเริ่มเห็นคล้อยตามคนเล่า “สมัยก่อนคงมีไม่เยอะ” “ก็พอกันกับสมัยนั้นแหละ แต่เขาคงปิดกันให้แซ่ด พวกวิปริตผิดเพี้ยน ใครจะยอมรับ พวกเซอร์พวกพลอดทั้งหลายก็เลยต้องแสดงออกในการตีไซ้ชูดอย่างเต็มที่”

(ซากดอกไม้. 2540 : 276)

หรือเบื้องหลังการวาดภาพนางโมนาลิซ่าของลีโอนาร์โด ดา วินชี สายขาวให้ควมรู้ว่า

“อือ ... แต่บางคนก็แสดงออกกับงานศิลปะ

“มีด้วยหรือ”

“มี”

“ใคร”

“ลีโอนาร์โด ดา วินชี” คนรู้มากเริ่มอวดภูมิอีกหัวข้อ

“คนนี้เป็นด้วยหรือ” ผมถาม ชักเริ่มงงไม่ยักรู้มาก่อน

“อาไร ... ตกขาว” สายตาอีกฝ่ายค่อนข้างอด “เป็นซะยิ่งกว่าเป็น” คนที่เก่งผิดปกตินุษย์มาท่านให้สงสัยไว้ก่อนว่า เป็นแน่ ... คงจะจริงครับคุณผู้ชม ...

“ดา วินชีนี่ยอดมนุษย์เชียวนะ คิดโน่นทำนี่ ประดิษฐ์นั้นวางรากฐานแห่งชีววิทยาก็ได้ ออกแบบเครื่องร่อนก็ได้ วาดรูปก็สวย ว่ากันว่า แม่โมนาลิซ่าที่คนคลั่งไคล้กันทั่วโลกนั้นนะ แท้จริงก็คือรูปหน้าอิตาโล ดา วินชีนี่แหละ ด้วยความที่ตะแคงอยากเป็นสาวสุดๆ แต่ไม่กล้าแสดงออกเพราะหวาดเกรงเพียวเพิ่มขนาดนั้น เลยวาดความสาวสวยแห่งตัวตนบนผืนผ้าใบ สลัดปลายพู่กัน ลากเส้นสาย กลายเป็นสาวตัวอ้วนตุ้มพิมพรายอย่างมีเสน่ห์ สะกดจิตวิญญาณคนทั่วโลกให้ตามไปตู่ถึงพิภพภพพัณณ์โน่นแน่ะ จะผิดจากความจริงก็ตรงที่แกล้งเปลี่ยนดวงหน้าแฉจากชายเป็นชวา ชวาเป็นชายเสียอย่างที่เราว่าปรี๊ดภาค วิโลม ... คนเลยนึกว่าแม่โมนาคือคนโน้นบ้างคนโน้นบ้าง อารมณ์ขันแกละเยอะ พ่อคนนี่”

(ซากดอกไม้. 2540 : 276-277)

ด้วยความเป็นคนรอบรู้ของสายขาวนิรนามผู้นี้ ชาตืชาคริต์จึงรู้สึกชื่นชมถึงความปราดเปรื่อง เก่งกาจในภูมิปัญญาอันกว้างขวางของเขายิ่งนัก

1.5.8 ความสัมพันธ์ระหว่างชาตืชาคริต์กับเด็กแก่น : คนรับใช้ชายหน้าตาดี

เด็กแก่นเป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่ผู้เขียนสร้างขึ้นเพื่อส่งให้ผู้อ่านเห็นภาพความเป็นรักร่วมเพศของ ชาตืชาคริต์เด่นชัดยิ่งขึ้น เด็กแก่นเป็นคนรับใช้ชายหน้าตาดี ได้ออกมามีบทบาทต่อเนื้อเรื่องเพียงตอนเดียว คือตอนที่เข้ามาช่วยคลี่คลายปัญหาแยกสุดที่รักออกจากชาตืชาคริต์ และจุดกระชากสุดที่รักออกจากบ้านของ ชาตืชาคริต์ได้สำเร็จ การที่ชาตืชาคริต์จ้างคนรับใช้เป็นเพศชายซึ่งปกติคนรับใช้ควรเป็นเพศหญิงก็เพื่อ “ความเพิลิตเพิลินต่อสายตาเท่านั้น” (ซากดอกไม้. 2540 : 118) ด้วยชาตืชาคริต์เป็นคนหลงรูปลักษณ์ ภายนอกของบุคคลอื่น ผู้ชายที่จะมาอยู่เป็นบริวารของเขาต้องหน้าตาดีด้วย เพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นที่มี ชายหน้าตาดีอยู่คอยปรนนิบัติรับใช้เขา ตรงจุดนี้ผู้วิจัยคิดว่าเป็นการทดเทิดความต้องการที่มีอยู่ในจิตใต้

สำนักของชาติชาคริต์ ด้วยความเป็นชายรักร่วมเพศจึงปรารถนาในเพศเดียวกัน ฉะนั้นการที่จะมีบริวารสักคนคอยปรนนิบัติรับใช้ควรต้องเป็นเพศชายที่เขาชอบด้วย แต่กระนั้นชาติชาคริต์ก็มีมโนสำนึกที่ดีไม่คิดจะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนรับใช้แก่กัน ด้วยมีเหตุผลว่า “ผมถือคติสมการยอมไม่กินไก่อัด แม้บางทีสมการจะหิวโหยเพียงใดก็ตาม สมการยอมต้องรู้จักคำว่า อดทน อดกลั้น และอดออม เขาจะได้อยู่ทำงานกับเรานานๆ” (ซากดอไม้. 2540 : 118) การที่ชาติชาคริต์ไม่คิดจะมีเพศสัมพันธ์กับเด็กแก่กันทั้งๆ ที่เด็กคนนี้น่าตาหล่อเหลา ด้วยคงเห็นว่า ถ้ามีเพศสัมพันธ์กันแล้ว อาจจะกระทบกระเทือนต่อการจ้างงานของชาติชาคริต์ เมื่อเด็กแก่เคลื่อนสถานภาพเป็นนายบ่าวเรอคนหนึ่งของชาติชาคริต์ หากต่อไปผิพองหมองใจกัน เด็กแก่อาจไม่อยู่รับใช้ เมื่อเห็นว่าคนรับใช้สมัยนี้หายาก ชาติชาคริต์จึงมีสติยับยั้งชั่งใจไม่มีเพศสัมพันธ์กับคนรับใช้ชายหน้าตาดีคนนี้

การที่ชาติชาคริต์มีคนรับใช้ชายหน้าตาดีเป็นบริวารอยู่ในบ้านนั้น มิได้เป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับการสร้างเนื้อหานวนิยายแนวนี เคยมีเรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” ของกฤษณา อโศกสินมาแล้วที่กำหนดให้มีคนรับใช้เป็นผู้ชาย กฤษณาให้เหตุผลในเรื่องนี้อย่างชัดเจนและตรงประเด็นว่า “เมื่อถึงบ้านทุกสิ่งทุกอย่างในบ้านสะอาดเรียบร้อยพร้อมพร้อมด้วยฝีมือเด็กหนุ่มซึ่งทำงานบ้านได้ทุกอย่างเหมือนผู้หญิงเป็นเด็กหนุ่มที่มารดาเขาเลี้ยงมาแต่เล็ก “นพิตเร้าคาญคนใช้ผู้หญิง ชอบใช้แต่คนใช้ผู้ชาย มันคล่องใช้ได้ใจปฐะ ดึกๆ ตื่นๆ ก็ไม่รังเกียจ” แม่ของเขาเล่าให้หล่อนฟัง” (กฤษณา อโศกสิน. 2542 : 8)

1.5.9 ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับนายแพทย์รังษี : เกย์ที่อยากได้รับการบำบัดรักษา

เป็นสิ่งที่น่าแปลกที่ชาติชาคริต์มี “ความต้องการทางเพศสูง” ขึ้นกว่าแต่ก่อน เพราะถ้าดูจากพื้นฐานของตัวละครตัวนี้จะพบว่าก่อนที่จะเขาจะเข้าสู่โลกของเกย์นั้น ความต้องการทางเพศไม่ได้อยู่ในระดับรุนแรงแต่อย่างใด หรืออาจเป็นเพราะชาติชาคริต์ติดใจในเสน่ห์ของเกย์สถานอย่างชวาน่าที่มีการปลดปล่อยระบายอารมณ์ทางเพศอย่างน่าเย้ายวนใจ เขาจึงตอบสนองความต้องการนั้นซ้ำๆ จนกลายเป็นกิจวัตร ทุกครั้งที่ชาติชาคริต์มีความต้องการเพศเขาใช้วิธีบำบัดความต้องการนี้โดยไปปลดปล่อยระบายอารมณ์ที่ชวาน่าหรือใช้บริการจากหนุ่มเพื่อนเที่ยวทางโทรศัพท์เสมอ ชาติชาคริต์ติดตำราจนยากจะถ่วงทน หากพิจารณาว่ามนุษย์ทุกคนมี Super Ego คือมโนธรรมที่ช่วยควบคุม Ego และ Id ให้มนุษย์มีความคิดละเอียดต่อการทำชั่วหรือความประพฤติที่ไม่พึงประสงค์ ชาติชาคริต์ซึ่งเป็นมนุษย์ปุถุชนคนหนึ่งก็มีจิตสำนึกส่วนลึกที่ดีอยู่บ้าง ถึงแม้ว่าพฤติกรรมของเขาที่ผ่านมาจะไม่ค่อยมีหิริโอตตัปปะ คือ Super Ego ควบคุมจิตสำนึกเท่าใดนัก แต่ปัญหาที่ประสบเป็นเรื่องที่สังคมมองว่าเป็นพฤติกรรมไม่ดีงาม เพราะคนที่มีอารมณ์ทางเพศสูงอันนำไปสู่พฤติกรรมสำส่อนทางเพศเช่นนี้จะกลายเป็นคนมีความผิดปกติ ชาติชาคริต์คิดว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาส่วนตัวที่ควรได้รับการแก้ไข เขาจึงอยากไปพบจิตแพทย์เพื่อรักษาอาการให้ทุเลาเบาบางกว่าที่เป็นอยู่ ผวนวกกับก่อนหน้านี้ชาติชาคริต์ทราบชานายพลก่าเนิดและท่านผู้หญิงล่วงรู้แล้วว่าตนเป็นเกย์ จิตใจช่วงนี้คงอ่อนล้า จึงคิดอยากระบายความคับข้องใจให้ผู้เป็นแพทย์ฟัง เพื่อจะได้รับการบำบัดในทางที่ถูกต้อง

ผู้เขียนให้ชาติชาคริต์บรรยายสถานบำบัดสภาพจิตที่เขาไปรักษาไว้อย่างละเอียดลออ ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพตามไปอย่างเด่นชัด ว่าภายในสถานแห่งนี้มีบรรยากาศ ขั้นตอนวิธีปฏิบัติ และการรักษาเป็นอย่างไร ฉากของสถานบำบัดสภาพจิตนี้จึงน่าจะเป็นภาพจำลองของสถานที่จริงที่ผู้เขียนมีประสบการณ์ตรงแล้วนำข้อเท็จจริงนั้นมาถ่ายทอดลงสู่ตัวงานได้อย่างน่าเชื่อถือ

สถานบำบัดสภาพจิตแห่งนั้นแทรกตัวอยู่ในซอยขนาดเล็ก ซอยนั้นเป็นซอยตัน ผู้คนไม่พลุกพล่านมากนัก ผมรีบเดินจ้ำอ้าวเข้าไปในซอยนั้นโดยพลัน ... ไม่แม้จะมองเหลียวสิ่งแวดลอมรอบกาย คิดเพียงแต่ต้องการสาวทำให้ถึงสถานบำบัดสภาพจิตโดยเร็วที่สุด

ห้องแถวคูหาเดี่ยวถูกจัดแต่งเป็นสถานบำบัดสภาพจิตอย่างลงตัว ถ้าไม่สังเกตป้ายด้านนอกให้ดี จะไม่มีทางรู้เลยว่าสถานที่แห่งนี้รักษาผู้ป่วยโรคจิตทุกประเภท ทั้งในระยะเริ่มต้นและระยะรุนแรง

ฝาผนังของสถานบำบัดสภาพจิตหาสีขาวสะอาด ทำให้รู้สึกสบายตาเมื่อก้าวเท้าเข้าไปเป็นครั้งแรก ด้านในมีช่องจ่ายยาตั้งเต็นชัต ตรงข้ามนั้นคือห้องตรวจโรค ฝาผนังสองข้างมีเก้าอี้ตัวยาวสำหรับคนป่วยนั่งรอเรียงวางอยู่ชิด

เวลานั้น ไม่มีผู้ป่วยแม้แต่รายเดียวในสถานบำบัดสภาพจิตแห่งนั้น ผู้ช่วยพยาบาลในชุดขาวเดินออกมาต้อนรับผม หลอนยิ้มกับผมอย่างเอ้ออารี เป็นครั้งแรกในชีวิตที่ผมเห็นรอยยิ้มอารีารอบของสตรีที่อยู่ในชุดพยาบาล

“เคยมาหรือเปล่าคะ” หลอนถามผมเบาๆ

“ยังไม่เคยมาครับ” น้ำเสียงของผมแตกพรา่ ผมหวาดระแวงจนมืออาจควบคุมอาการตื่นเต้นได้

“กรอกชื่อ ที่อยู่ และรายละเอียดทั้งหมดในใบนี้นะคะ รอสักครู่ คุณหมอดิตตสายอยู่ในห้องตรวจ”

ผมทำตามทีหลอนบอก ใช้เวลาสิบห้านาทีในการกรอกข้อมูลเบื้องต้น นั่งรอสักครู่ หลอนก็เดินมาตามผมไปที่ห้องตรวจโรค

(ซากดอกไม้. 2540 : 315-316)

นายแพทย์รังษี เป็นแพทย์เจ้าของไข้ของชาติชาคริต์ เขาทำงานด้านจิตบำบัดมาตลอดยี่สิบกว่าปี ชาติชาคริต์เล่ารายละเอียดส่วนตัวของเขาทีพอจะเปิดเผยได้ให้นายแพทย์รังษีฟังโดยถี่ถ้วน บุคลิกภาพของนายแพทย์รังษีที่ยึดอาชีพการให้คำปรึกษาส่งผลให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพของนายแพทย์ผู้นี้อย่างชัดเจน ว่าการเป็นแพทย์ด้านนี้ต้องตั้งใจฟังผู้ป่วยเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยมิกล่าวขัดจังหวะใดๆ คือเป็นผู้รับฟังปัญหาของคนไข้ได้เป็นอย่างดี “บางครั้งเขาก็ลุกเดินไปรอบๆ ตัวผม และบางครั้งเขาก็นั่งลงจ้องมองตามผมราวกับจะค้นหาอะไรสักอย่าง ดูเหมือนหมอผู้นี้ สามารถฟังเรื่องของผมได้อย่างเพิลิตเพิลินมิรู้เบื่อ” (ซากดอกไม้. 2540 : 317) นายแพทย์รังษีมีบทบาทต่อเนื้อเรื่องตรงที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอความรู้เรื่องรักร่วมเพศให้แก่ผู้อ่านทราบประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งผู้เขียนสร้างให้ชาติชาคริต์มีอาการและพฤติกรรมแบบคนที่มีปัญหาทางจิตใจและร่างกายซึ่งควรได้รับการบำบัดรักษาให้หายขาด ผู้เขียนจึงสร้างตัวละครจิตแพทย์ผู้นี้ขึ้นอย่างเหมาะสม การวินิจฉัยของนายแพทย์รังษีพบว่าชาติชาคริต์เป็นคนมี “ความต้องการทางเพศสูง” จริง ถ้าไม่ได้รับการบำบัดที่ถูกวิธีต่อไปอาการอาจแสดงออกรุนแรงมากกว่านี้ และผลเสียทั้งหมดจะตกอยู่ที่ตัวชาติชาคริต์ อีกทั้งชาติชาคริต์สอบถามจิตแพทย์เรื่องสาเหตุการเป็นเกย์ จิตแพทย์จึงนำเสนอความรู้เรื่องรักร่วมเพศโดยเล่าเรื่องลักษณะสมองของผู้ชายแปลงเพศให้เขาฟังว่า

“การที่คุณแม่ของผม ชอบจับผมแต่งตัวเป็นเด็กผู้หญิงมีผลต่อความผิดปกติทางเพศของผมหรือไม่ครับ”

“เป็นไปได้ แต่ไม่ทั้งหมด บางทฤษฎีทางจิตวิทยายกบอกว่าถ้าเด็กผู้ชายถูกบังคับเรื่องการถ่ายท้องในช่วงสามปีแรกหลังการเกิดเด็กผู้ชายคนนั้นจะพัฒนาจิตใจเป็นเด็กหญิงเมื่อรู้ความ บ้างบอกว่า บางคนมีผลต่อเนื่องมาจากเห็นผู้เป็นบิดาทุบตีมารดาบ่อยครั้ง จึงพัฒนานิสัยและจิตใจของตัวเองใกล้เคียงมารดามากกว่าจะพัฒนาให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับบิดา”

“แล้วอันไหนถูกสุด” หมอรังษียกให้ลอย่างจนปัญญา “ไม่มีใครยืนยันแน่ชัดว่าทฤษฎีใดถูกต้องที่สุด แต่สำหรับหมอดิตตว่าของแบบนี้ น่าจะมีผลเกิดจากปัจจัยภายนอกและภายในร่วมกัน”

“ผมอยากรักษาให้หายขาด”

“ชื่อนั้นอยู่ที่ตัวคุณ ความจริง ... ไม่จำเป็นต้องใช้ยาช่วยบำบัดก็ได้ ถ้าคุณสามารถห้ามใจมิให้ฝักใฝ่อยู่แต่เรื่องนี้ได้สำเร็จ” นายแพทย์รังษีกล่าวเพียงเท่านั้น จึงหยุดคิดครู่หนึ่ง ก่อนจะว่าต่อไป “เพราะคุณมีความรู้ทาง

การแพทย์เหมือนกัน ผมมีงานวิจัยชิ้นหนึ่งซึ่งน่าสนใจ อยากเล่าให้ฟัง ..." ผมพยักหน้ารับ

"จากการวิจัยสมองของชายแปลงเพศ พบว่าโครงสร้างในสมองของชายเทียมพวกนั้น มีส่วนที่ควบคุมการทำงานในเรื่องเพศคล้ายคลึงกับแบบที่พบในผู้หญิงมากกว่าในผู้ชาย"

"หมอช่วยขยายความอีกหน่อย ... ผมยังไม่เข้าใจดีนัก"

"บริเวณสมองส่วนไฮโปทาลามัสจะมีตึ๊งเล็กๆ งอกออกมา ถ้าเจ้าตึ๊งที่ว่านี้ของชายคนใดเล็กผิดปกติ ชายผู้นั้นจะมีลักษณะนิสัยและอาการปฏิกิริยาลักษณะเพศหญิงมากกว่าเพศชายทั่วไป"

"หมอกำลังบอกผมว่ามันเกิดของมันเองใช่ไหมครับ" นายแพทย์รังษิพยัคน้ำอย่างพิงใจในความเข้าใจต้องแท้ของผม

"จากทฤษฎีนี้ ผมจะบอกต่อไปได้ว่า ความเครียดและความกดดันสูงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสมองด้วยเช่นกัน" นักจิตบำบัดไขความกระจ่างต่อ

"แบบนี้เสียเงินรักษามากมายก็ไม่มีทางหายใช่ไหมครับ"

"ไม่หาย แต่พอทุเลาได้ ท่องไว้เสมอ ทุกอย่างอยู่ที่ใจพฤติกรรมและจิตใจสำนึกของคุณต่างหากที่จะเป็นตัวบ่งชี้ชัดว่าคุณเป็นหรือไม่เป็น"

(ชาคดอกไม้. 2540 : 317-319)

การที่ผู้เขียนให้จิตแพทย์รังษิพุดถึงสาเหตุการเป็นเกย์และลักษณะสมองของผู้ชายแปลงเพศ รวมทั้งอ้างงานวิจัย ทำให้คำพูดหนักแน่นและน่าเชื่อถือ เพราะไม่มีใครมีความรู้เรื่องนี้ดีเท่าจิตแพทย์

ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยกับคำวิจารณ์ของภาณุพงศ์ คงจันทร์. (2541 : 57) ที่กล่าวถึงการให้คำปรึกษาของนายแพทย์รังษิตรงจุดนี้ว่า "ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นไม่น่าเชื่อ นายแพทย์รังษิจะให้ข้อมูลกับผู้ป่วยอย่างไรทิศทางและขาดข้อเท็จจริง แม้ว่าจะไม่ได้บอกว่าเป็นทฤษฎีฟรอยด์ ก็รู้ว่าจะไม่มีจิตแพทย์คนไหนวิเคราะห์อ้างผิดพลาดอย่างนั้น ถ้าอย่างนี้ไตรภาคตอนต่อไปคงต้องไปปรึกษากับ ดร. วัลลภ ปิยะมโนธรรม นักพฤติกรรมบำบัด แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คงจะได้คำตอบลึกซึ้งกว่าข้อมูลเดิม" ผู้วิจัยไม่เห็นว่าการที่นายแพทย์รังษิจะให้ข้อมูลแก่ชาติชาคริตอย่างไรทิศทางขาดข้อเท็จจริงและผิดพลาดแต่ประการใด ด้วยบางทฤษฎีก็ยังไม่เป็นข้อสรุปของวงการแพทย์ว่าเรื่องของเกย์จะเป็นอย่างนั้นจริงหรือไม่ ผู้เขียนให้นายแพทย์รังษินำเสนอความรู้เรื่องรักร่วมเพศให้ผู้อ่านทราบโดยมีการอ้างงานวิจัยที่เกิดขึ้นจริง แสดงว่าผู้เขียนได้ค้นคว้าหาข้อมูลจริงมานำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสาเหตุการเป็นรักร่วมเพศอย่างไม่เลื่อนลอย ทศนะที่ผู้เขียนแสดงไว้คล้ายคลึงกับงานวิจัยของต่างประเทศที่ผู้วิจัยค้นพบ ดังนี้

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นของ Witelson ค้นพบว่าขนาดของ isthmus (ส่วนคอด) ของ corpus callosum ซึ่งเป็นทางผ่านที่เชื่อมระหว่างสมองซีกซ้ายและขวานั้นมีความแตกต่างกัน เปรียบเทียบกับคนรักร่วมเพศกับคนรักต่างเพศ Witelson พร้อมด้วยผู้ร่วมงานที่มหาวิทยาลัยของเธอและนักวิจัยแห่งศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพใน Toronto ได้ทำการวิเคราะห์สมองของชายที่เป็นรักต่างเพศ 10 คน และชายรักร่วมเพศ 11 คน และพบว่าคอดคอดของชายที่เป็นเกย์มีความหนากว่าชายรักต่างเพศถึง 13 เปอร์เซ็นต์ แต่กระนั้นชายที่เป็นเกย์บางคนก็มีคอดคอดบางกว่าชายที่เป็นรักต่างเพศ สำหรับแนวคิดที่ว่าปัจจัยทางชีววิทยามีบทบาทในการกำหนดความเป็นเกย์นั้น Witelson กล่าวในการประชุมประจำปีของสมาคมประสาทวิทยา ที่หาดไมอามี รัฐฟลอริดาว่า "แน่นอนเราไม่ได้หมายความว่าสิ่งแวดล้อมไม่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการกำหนดความเป็นเกย์ แต่เราหมายความว่าสิ่งแวดล้อมเพียงอย่างเดียวไม่สามารถอธิบายเรื่องราวทั้งหมดได้" (B.Chunthapong.www.xq28.com)

ส่วนประเด็นแนวการแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศนั้น นายแพทย์รังษิก็ให้ข้อมูลที่ถูกต้องถึงแม้จะไม่ได้แจกแจงรายละเอียดอย่างมากมายครบทุกประเด็นก็ตาม ว่าการใช้วิธีบำบัดรักษาในทาง การแพทย์จริงๆ นั้น เขามีวิธีจิตวิเคราะห์ จิตบำบัด หรือรักษาปัญหาอารมณ์หรือปัญหาบุคลิกภาพโดยใช้

วิธีเดียวกับการรักษาผู้ป่วยอื่นทั่วไป ซึ่งวิธีสุดท้ายนี้เป็นวิธีที่นายแพทย์รังษิไศว์รักษาชาติชาคริต์ในเบื้องต้นแรก นับได้ว่าผู้เขียนให้ข้อมูลที่ตรงและคมชัดทีเดียว ไม่ได้ไร้ทิศทางขาดเหตุผลอย่างที่ภาณุพงศ์ คงจันทร์เข้าใจ แม้แต่น้อย อีกประการหนึ่ง ภาณุพงศ์มิได้ยกตัวอย่างว่าข้อมูลในการบำบัดรักษาชาติชาคริต์ส่วนใด ผิดพลาด แต่เมื่อพิจารณาโดยสรุปแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าผู้เขียนเสนอข้อมูลวิชาการผ่านตัวละครที่เป็นจิตแพทย์ อย่างมีน้ำหนักน่าเชื่อถือตามกำลังปัญญาของผู้เขียนที่จะนำข้อเท็จจริงที่ตนค้นคว้ามาบรรจุแทรกในตัวตน เพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน

ชาติชาคริต์เป็นเกย์ที่อยากหายจากพฤติกรรมดังกล่าวและอยากเลิกการสำส่อนทางเพศจึงไปปรึกษาจิตแพทย์และได้รับการรักษาโดยใช้ยาเพื่อให้เขานอนหลับเร็วขึ้น ชีวิตจึงห่างหายจากการเที่ยวสำส่อนในเวลากลางคืนไปได้ระยะหนึ่ง แต่ดูเหมือนว่าชาติชาคริต์ไม่คิดจะรักษาตัวเองอย่างจริงจัง สุดท้ายจึงไม่ประสบผลสำเร็จ สัญชาตญาณดิบคือ Id ของชาติชาคริต์มีสูงเกินกว่าที่ Ego และ Super Ego จะสามารถเอาชนะด้านทานได้ ชาติชาคริต์จึงกลับไปมีพฤติกรรมดังเดิมอีกครั้ง

การสะท้อนเรื่องราวของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายที่ไปรักษาตัวกับจิตแพทย์นั้น เรื่อง “ซากดอกไม้” มิได้เป็นนวนิยายเรื่องแรกที่ผู้เขียนผูกโครงเรื่องทำนองนี้ขึ้น มีนวนิยายกรักร่วมเพศชายก่อนหน้านี้ ได้มีการสร้างรูปแบบนี้มาแล้ว เช่น เรื่อง “พิมพ์ฉาบ” ของโบตัน กล่าวคือ “ไฟที่แต่งงานกับหยาดพิรุณ โดยหวังให้เธอช่วยแก้ไขพฤติกรรมกรักร่วมเพศของตน เขาไปรักษาตัวกับจิตแพทย์ วันหนึ่งเขาสามารถมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาได้โดยไม่คาดฝัน ภรรยาดีใจมาก ไฟก็ยังรักษาตัวกับจิตแพทย์ต่อไปอีกจนกว่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่ความเป็นรักต่างเพศอย่างแท้จริง” (สมเกียรติ คูทวีกุล. 2545 : 97) จะเห็นว่าการไปบำบัดรักษาของไฟกับชาติชาคริต์นั้นเหมือนกันตรงที่ว่าทั้งสองต่างก็อยากเลิกพฤติกรรมกรักร่วมเพศ แต่แตกต่างกันตรงที่ชาติชาคริต์อยากแก้ไขชีวิตในส่วนที่มีความต้องการทางเพศสูงจนไปถึงขั้นการสำส่อนทางเพศ แต่ไฟที่อยากเป็นชายรักต่างเพศที่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับหญิงคู่รักของตนได้อย่างราบรื่น และสุดท้ายเขาก็ทำได้สำเร็จ

1.5.10 ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับนายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนายิกา : ดักเตือนเรื่องพฤติกรรมและสืบสาวความเป็นเกย์

นายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนายิกา สวมบทบาทเป็นท่านพ่อท่านแม่ของชาติชาคริต์ การแสดงบทบาทของตัวละครสองตัวนี้ กล่าวได้ว่า ท่านแม่มีบทบาทต่อโครงเรื่องมากกว่าท่านพ่อ ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงดูชาติชาคริต์ในวัยเด็กแบบผู้หญิง หรือการผลักดันให้แต่งงานมีครอบครัว ยิ่งไปกว่านั้นยังจัดแจงหาบรรดาหญิงสาวเพียบพร้อมมาให้ชาติชาคริต์ดูตัวเพื่อเลือกเป็นคู่ครอง แต่กระนั้นทั้งสองมีบทบาทร่วมกัน คือ ได้อบรมตักเตือนให้ชาติชาคริต์มีความประพฤติที่ดีงามและถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ไม่ว่าจะเป็นการตักเตือนเรื่องการรับผิชอบต่อครอบครัวหลังหย่าขาดจากภรรยา หรือตักเตือนชาติชาคริต์ให้มีความประพฤติส่วนตัวที่ดีในการดำเนินชีวิต และยิ่งไปกว่านั้นทั้งสองคนยังสืบสาวเรื่องความเป็นเกย์ของชาติชาคริต์ด้วยตนเองอีกด้วย

ท่านผู้หญิงนายิกา เป็นท่านแม่ของพระเอก ผู้อ่านจะเห็นบุคลิกภาพของเธอได้จากการสนทนากับนายพลกำเนิด หรือสนทนากับชาติชาคริต์ ว่าเธอเป็นผู้หญิงที่ดูร้ายกาจอยู่ในที่ จัดจ้านเล็กน้อย แต่งตัวสวยสดงาม เหมาะสมกับการเป็นท่านผู้หญิง ท่านผู้หญิงนายิกาเป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่แสดงอารมณ์พฤติกรรมก้าวร้าวอยู่หลายช่วงตอน เริ่มตั้งแต่ตอนที่ท่านผู้หญิงนายิกาอ่านข่าวหนังสือพิมพ์คอลัมน์แฉดวงไฮโซฯ แล้วพบเรื่องราวของตนเองตกเป็นข่าว ในเบื้องต้นท่านผู้หญิงก็โปรดปรานที่ได้เป็นข่าวใน

สื่อมวลชน เพราะแสดงว่าเป็นคนที่สังคมสนใจ แต่นานวันเข้ากลับเริ่มเบื่อหน่ายที่เนื้อหาข่าวลงพาดพิงเรื่องของเธออย่างผิดข้อเท็จจริง เธอถึงกับแสดงความก้าวร้าวเพื่อระบายความคับข้องใจว่าอยากจะไปตบหน้านักข่าวที่เขียนข่าวเกินจริง “ให้ตัวดินเลือดกบปาก ไม่มีแรงลุกขึ้นมาเขียนข่าวอีก” (ชาดดอกไม้. 2540 : 41) บุคลิกภาพของท่านผู้หญิงนayakanาตั้งที่กล่าวนี้ ถือได้ว่าเป็นคนมีอารมณ์รุนแรงเกรี้ยวกราดจนเฉียวง่าย ผู้อ่านจะทราบบุคลิกภาพของท่านผู้หญิงนayakanาเด่นชัดขึ้นในตอนที่เราสนทนากับนายพลกำเนต ดังความว่า

“บอกว่าอย่าอ่าน อ่านแล้วต้องทำใจ ในเมื่อทำใจไม่ได้ก็อย่าอ่าน”
“พวกนี้มันเป็นนักข่าวประสาอะไรนะ เขียนเรื่อยเปื่อย ไม่รู้อันไหนจริงอันไหนเท็จ”
“โห! นักข่าวก็ต้องเขียนข่าว ขอให้ข้าพเจ้าให้เขียนเป็นไซ้ได้ ถ้าไม่มีข่าว แล้วจะเอาอะไรมากิน เรื่องนิดเดียวก็ต้องผูกเรื่องให้ยืดยาว จะได้มีข่าวให้เขียนทุกวัน”
“แต่ฉันเขียนเกินไปนะคะ ถ้าอ่านแล้วผ่านเลยก็เหมือนข่าวธรรมดา ถ้าอ่านดีๆ มันแปลว่าฉันกับลูกมีความสัมพันธ์ทางเพศเพราะคุณไร้สมรรถนะทางเพศ”
นายพลกำเนตยิ้ม ... ยิ้มอย่างให้อภัย อกภัยต่อมารเลวร้ายที่เข้ามาแผ้วพานในชีวิต
“แล้วมันจริงไหมล่ะ ถ้าไม่จริงก็อย่าไปสนใจ เขียนแล้วคนไม่สนใจมันก็เลิกเขียนไปเอง”
ท่านพ่อของผมนั้นเป็นแบบนี้แหละครับ ตำราชีพเหมือนพระเข้าไปทุกวัน ยิ่งกว่านักบวชที่เคร่งครัดในพระธรรมวินัยเสียอีก แต่ท่านแม่ของผม ไม่มีทางทำได้เด็ดขาด ท่านแม่ถือคติ ‘ตาต่อตา ฟันต่อฟัน’
“ฉันไม่สนใจ แต่คนอื่นมันสนใจ พอเข้าสังคมพวกนั้นมันก็ชอบขึ้นนิ้วชี้มือชูขีบนินทา ยังกะฉันอ่านปากพวกมันไม่ออก พรรคพวกที่สนิทก็ชอบถาม พอเราตอบก็ทำสีหน้าไม่เชื่อ ไม่รู้จะถามทำไม”
ท่านพ่อได้แต่หัวเราะหึๆ แล้วหาทางออกอย่างง่ายๆ ให้กับท่านแม่ว่า
“เบื่อนักก็ไม่ต้องไปเข้ามันสิ สังคมสังคมอะไรนั่น เข้าแล้วก็ไม่เห็นจะได้อะไรขึ้นมา ไม่มีคนพวกนั้น ก็ใช้ว่าเราจะไม่มีกิน เรอมันรันทาเรื่องเอง” ท่านแม่ผมไม่ยอมแพ้หรอกครับ
“ฉันเป็นถึงท่านผู้หญิง ไม่เข้าสังคมได้ยังไง” ท่านพ่อผมหัวเราะเสียงดัง
“ทำไมจะไม่ได้ ก็ถอดท่านผู้หญิงออกวาง นอนตีพุงอยู่บ้านเฉยๆ ใครเขาจะเอาปิ่นมาจี้เธอ” คำตอบของท่านพ่อยิ่งทำให้ท่านแม่ของผมโกรธมากขึ้น
“กวนประสาทนัก” แต่ท่านแม่ก็ทำอะไรไม่ได้มากไปกว่าบ่นกระปอดกระแปดกับตัวเอง
“เพราะนายชาติแท้ๆ ทำให้ฉันต้องเสื่อมเสียชื่อเสียง” อ้าว!! ไหงมาโทษอย่างนั้นล่ะครับคุณผู้ชม ดูที่หรือเราดูตำราที่ไม่ไปยุ่งแล้วเชียว

(ชาดดอกไม้. 2540 : 43)

ผู้อ่านจะทราบลักษณะนิสัยและเห็นภาพของตัวละครสองตัวนี้อย่างชัดเจน นอกจากท่านผู้หญิงนayakanาจะอารมณ์เฉียวง่ายแล้ว เธอยังยึดติดกับตำแหน่งท่านผู้หญิงอย่างสูงอีกด้วย ท่านผู้หญิงนayakanา รับผิดชอบตอบทบทวนของตนเองอย่างแน่นแฟ้น คือต้องออกงานสังคมชั้นสูงอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งเป็นคนใส่ใจกับคำครหาในทางของพวกกลุ่มเดียวกันที่คิดอิจฉาและนินทาให้ร้าย แต่การถูกนินทาว่าร้ายอย่างผิดข้อเท็จจริง ก็ยิ่งจะทำให้ฝ่ายที่ถูกนินทาเข้าใจ ท่านผู้หญิงนayakanาก็เช่นกัน จึงเกิดความรู้สึกอยากระบายความคับข้องใจให้คู่ชีวิตรับฟัง เมื่อการสนทนาของท่านผู้หญิงนayakanากับนายพลกำเนตเริ่มจะมีความคิดไม่ตรงกัน ท่านผู้หญิงนayakanาตอบโต้นายพลกำเนตไม่ได้ จึงขัดทอดโทษผู้อื่นคือไปลงกับชาติชาคริต์ลูกชายคนเดียวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ส่วนนายพลกำเนต ผู้อ่านจะทราบลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของเขาผ่านบทสนทนานี้และผ่านคำบอกเล่าของชาติชาคริต์ว่า นายพลกำเนตเป็นคนสุขุม เยือกเย็น นิ่งเงียบ แต่แฝงไว้ซึ่งความแข็งแกร่งในมาดของทหารชั้นนายพล เป็นคนที่มองโลกด้วยสัจธรรมอย่างแท้จริง จึงคอยตักเตือนท่านผู้หญิงนayakanาให้

ลดอารมณ์ฉุนเฉียวและโมโหโทโสนั้น กล่าวคือ ถ้าท่านผู้หญิงนayakanมีอาการตุไฟ นายพลกำเนิดก็มีอารมณ์เป็นสายธารชะล้างอารมณ์ขุ่นมัวให้ท่านผู้หญิงนayakanได้สบายใจ แม้จะมีเรื่องที่ขัดแย้งกันบ้างทางความคิด แต่ก็เป็นการกระทบกระทั่งของสามีภรรยาคู่หนึ่งที่ไม่แตกต่างจากคู่สามีภรรยาทั่วไปของมนุษย์ในสังคมจริง

เมื่อชีวิตคู่ของลูกชายประสบความล้มเหลว ท่านพ่อท่านแม่ต่างคิดว่าสาเหตุการหย่าร้างกันเกิดจากการเบียดเบียนในชีวิตคู่ ท่านพ่อท่านแม่มิได้รู้ความจริงว่าสาเหตุหลักเกิดจากลูกชายของตนเป็นเกย์ ดังนั้นหลังจากชาติชาคริต์แยกทางกับจอมขวัญแล้ว ลูกชายคนเล็กป่วยเป็นโรคประหลาดหาทางรักษาไม่ได้ จึงนอนรักษาอาการอยู่ที่โรงพยาบาลอยู่เป็นแรมปี ชาติชาคริต์ไม่ค่อยรับผิดชอบดูแลลูกชายเท่าใดนัก จอมขวัญทนไม่ได้จึงมาระบายความในใจให้ท่านผู้หญิงนayakanทราบ ในฐานะแม่ ท่านผู้หญิงนayakanจึงออกมาอบรมตักเตือนให้ชาติชาคริต์รับผิดชอบต่อครอบครัวโดยให้ไปดูแลลูกชายบ้าง การตักเตือนของท่านแม่มิได้เป็นการตักเตือนแบบคนใจเย็นที่จะมาพูดคุยต่อกัน ด้วยความเป็นคนอารมณ์ร้อน เธอจึงแสดงความก้าวร้าวตำราชาติชาคริต์ด้วยอารมณ์โมโหโทโส เธอไม่ยอมรับฟังคำอธิบายใดๆ ทั้งสิ้น ได้แต่กดดันบังคับให้ชาติชาคริต์สำนึกผิดและยอมรับว่าที่ประพฤติอยู่นั้นไม่สมควรกระทำ

“แกทำอย่างนี้ได้ยังไง มันไม่ถูก แกเป็นพ่อ ต้องรับผิดชอบ หัดไปดูแลเสียบ้าง หรือจะต้องให้นิดหนึ่งตายไปต่อหน้าต่อตาเสียก่อน แกถึงไปดูแล” ท่านแม่ว่าฉอดๆ สนิมมาดท่านผู้หญิงเสียสนิท “ไม่ว่าแต่จะเปิดช่องว่างให้ผมได้เถียงสักคำ

“คือ ... อย่างนั้นแม่”

“แกอย่า อ่านะ ... ไม่ต้องแก้ตัว จันเลี้ยงแกมาแต่อ่อนแอออก จันรู้ดีสันดานแกดี อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่แล้ว ถ้าแกไม่ชอบจอมขวัญ แกตกลงปลงใจแต่งงานกับเขาทำไม เอาเขามาทรมาณเปล่าๆ” ผมขึ้นเสียงดังลั่น “หยุดก่อน ได้มั๊ยท่านแม่ ฟังผมก่อน ทำไมไม่เชื่อผมบ้าง” คราวนี้ท่านผู้หญิงชี้หน้าใส่ผมทันที พลังว่าฉอดๆ แทบนับคะแนนไม่ทัน สนิมแม้กระทั่งมาดผู้ดีที่ท่านแม่ชอบเตะโธ่คนอื่นเสมอ

(ชาดดอกไม้. 2540 : 137)

ยิ่งไปกว่านั้น ท่านผู้หญิงนayakanโกรธชาติชาคริต์มากถึงกับแสดงอารมณ์ก้าวร้าวโดยการ “โยนหนังสือพิมพ์ใส่หน้าผมอย่างแรง” (ชาดดอกไม้. 2540 : 139) เป็นการใช้กำลังลงโทษลูกชายของตนเพื่อให้รู้ว่าเธอไม่พอใจ และจะเอาชนะชาติชาคริต์ให้ได้ เป็นการสั่งสอนให้ชาติชาคริต์สำนึก

เมื่อท่านผู้หญิงนayakanทราบข่าวจากทางหน้าหนังสือพิมพ์ว่าลูกชายของตนไปพัวพันกับสุดที่รัก ท่านผู้หญิงนayakanก็โกรธชาติชาคริต์ซ้ำเข้าไปอีก แล้วเรียกชาติชาคริต์มาซักไซ้ไล่เลียงว่าสุดที่รักเป็นใคร ท่านผู้หญิงนayakanเกิดอารมณ์โมโหโทโสขึ้นอีกครั้ง เพราะผิดหวังอย่างรุนแรงที่เห็นลูกชายมีพฤติกรรมย่ำแย่เช่นนี้ หลังจากผิดหวังเสียใจมาครั้งหนึ่งแล้วกับเรื่องที่ชาติชาคริต์หย่าร้างกับจอมขวัญ เธอจึงตัดพ้อต่อว่าชาติชาคริต์ ดังนี้

“ฉันเลี้ยงแกมาให้เป็นคนดี เตรียมทุกสิ่งทุกอย่างให้แกโดยพร้อมสรรพสมบูรณ์ จอมขวัญก็เป็นคนดีแสนดี ทำหน้าที่ภรรยาแสนดีอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง แกยังใจดีพอง่ายกับเขาได้ นี่ยังไม่ทันไร แกก็ไปยุ่งกับผู้หญิงอีกแล้ว แม่ขอเตือนแกนะชาติ แกจะทำอะไรก็ตาม ขอให้หนีถึงชื่อเสียงวงศ์ตระกูลไว้บ้าง พวกเราเป็นผู้ดี ตระกูลเก่าแก่โบราณ อย่าเลยนะชาติ อย่าให้ชื่อเสียง เกียรติยศที่บรรพบุรุษอุตสาหะสั่งสมมานับแต่อดีตกาล ต้องมาสูญสลายไปเพราะน้ำมือของแกเลย แม่ขอรับรอง” ท่านผู้หญิงนayakanกล่าวด้วยน้ำเสียงสั่นเครือ นัยน์ตาแดงก่ำ เหมือนคนกำลังจะร้องไห้

(ชาดดอกไม้. 2540 : 142)

การที่ท่านผู้หญิงนายนิกามิตหวังกับลูกชายคนนี้ สามารถอธิบายได้ว่า ถ้าย้อนกลับไปดูชีวิตชาติชาคริตตั้งแต่เกิดจนถึงสำเร็จการศึกษา ชาติชาคริตเป็นเด็กที่มีความประพฤติดีมาตลอด ไม่เคยสักครั้งที่จะทำให้ท่านพ่อท่านแม่ผิดหวังเสียใจ ดังนั้นเมื่อชาติชาคริตมีชีวิตล้มเหลว หย่าร้างกับภรรยา และยังมีชาวชู้สาวลงทางหน้าหนังสือพิมพ์ ท่านผู้หญิงนิกามาไม่สามารถรับเหตุการณ์ที่ไม่ทันตั้งตัวนี้ได้ เธอจึงเสียใจกับพฤติกรรมของชาติชาคริต เพราะเป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล เหตุที่เธอต้องสนใจสายตาของสังคมนั้น เป็นเพราะฐานะความเป็นอยู่ความมีชื่อเสียงของเธออยู่ในระดับสูงจึงต้องรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของตนและวงศ์ตระกูลไว้ จะเห็นได้ว่าท่านผู้หญิงนิกามิตเป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่มีอารมณ์ผันผวนปรวนแปร จึงแสดงความก้าวร้าวรุนแรงอยู่บ่อยครั้ง

ส่วนนายพลกำเนิดในฐานะที่เป็นพ่อก็ได้กล่าวตักเตือนชาติชาคริตเรื่องการรับผิดชอบต่อครอบครัวเช่นกัน แต่การตักเตือนของนายพลกำเนิดนั้นใช้วิธีพูดตรงไปตรงมา ไม่ตีโพยตีพายด้วยอารมณ์เกรี้ยวกราดเหมือนท่านผู้หญิงนิกามา ดังความว่า

“ยังไม่ไปทำงานอีกหรือ” นายพลกำเนิดถามด้วยน้ำเสียงหนักแน่นแบบทหาร

“ผมรู้สึกไม่ค่อยสบายครับ”

“อ้อ! ก็เลยเบี่ยงงาน แกนี่อ่อนมากนะชาติ เป็นโน่นเป็นนี่อยู่ไม่ได้ขาด คงถือว่าเป็นกิจการตัวเองละสิ ไปก็ได้ไม่ไปก็ได้ ทำๆ หยุดๆ ระวังจะขาดทุน เจ้าของกิจการล้มละลายเพราะไม่เอาใจใส่พอเพียง พ่อเห็นมานานัก” ผมกล่าวอย่างอิดโรย เห็นอายนายเต็มประดา

“ผมไม่ค่อยสบายจริงๆ ครับท่านพ่อ เหมือนจะเป็นไข้”

“แกมันขี้สออย เพราะแม่แกนั่นแหละ ชอบตามใจแกก็เลยอ่อนปวกเปียกอย่างนี้ อีกหน่อยก็ไม่มีเหลือ หมดตัว” ผมรีบลุกขึ้น หมายถึงจะไปหมกตัวอยู่ในห้องนอน เพื่อจิตของผมจะสงบไม่พลุ่งพล่านเหมือนเวลานี้

“ว่าหนอยก็เดินหนี แกนึกว่าหนีแล้วจะแก้ปัญหาได้หรือ แต่งงานอยู่ดีก็ลุกขึ้นมาหย่า ลูกแกหลานฉันบ้านนี้ไม่รู้เป็นยังงัยบ้าง”

“ท่านพ่ออย่าซ้ำเติมผมได้ไหมครับ”

“ฉันไม่ได้ซ้ำเติม แต่ฉันอยากเตือนสติแก คนเรานะนะครอบครัวต้องมาก่อนอย่างอื่น แกจะบ้างาน บ้าสังคมเท่าไรพ่อไม่ว่า แต่พ่อไม่ยากให้แกเป็นคนล้มครอบครัว ไม่สนใจลูกเมีย แบบนี้นั่นใช่ไม่ได้ ไม่ใช่ลูกผู้ชาย พวกหน้าตัวเมียเขาทำกัน”

(ชาคดอกไม้. 2540 : 170-171)

จะเห็นได้ว่าการตักเตือนของท่านพ่อท่านแม่เรื่องการให้ชาติชาคริตรับผิดชอบต่อครอบครัวหรือชีวิตส่วนตัวนั้น เป็นการตักเตือนที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทั้งสองฝ่าย แต่ก็ไม่ใช่เป็นการรุนแรงแต่อย่างใด เพราะการตักเตือนของท่านทั้งสองเกิดจากความปรารถนาดี เป็นการเตือนสติลูกไม่ให้ประพฤติออกนอกกลุ่มนอกทาง ถ้าอธิบายด้วยทฤษฎีฟรอยด์ อาจกล่าวได้ว่า ท่านพ่อท่านแม่เปรียบเหมือนเป็น Super Ego คอยมาคุม Id และ Ego ของชาติชาคริตให้อ่อนแรงลงนั่นเอง

เรื่องการหย่าร้างของชาติชาคริตกับจอมขวัญ ทำให้ความสัมพันธ์อันดีงามของครอบครัวนี้ไม่เหมือนเก่าก่อน ชาติชาคริตคิดว่าท่านแม่คงโกรธมากและคงไม่มีวันที่เขากับท่านแม่จะพูดคุยกันด้วยความสนิทสนมเจกเช่นเดิม แต่ด้วยห้วงอกของความเป็นพ่อแม่ เมื่อเวลาผ่านไปท่านทั้งสองก็สามารถปฏิบัติตัวเช่นเดิมกับชาติชาคริตได้ อย่างในตอนที่ท่านผู้หญิงนิกามาให้ชาติชาคริตอยู่รอพบสันติภาพและเจียดเงินโบนัสที่จะมาหาที่บ้าน ท่านแม่ยิ้มแย้มพูดคุยกับชาติชาคริต เมื่อทราบว่สันติภาพจะแต่งงานกับพรรณพพร

เธอจึงอดไม่ได้ที่จะวกเข้าเรื่องชาติชาคริต์หย่าร้าง เพราะความแตกร้างในครอบครัวของเขาเป็นปมไม่พึงใจที่ติดค้างอยู่ในใจท่านแม่ จึงพูดจากระแนะกระแหนชาติชาคริต์ขึ้นมา

ท่านพ่อท่านแม่มีเคยสงสัยเลยว่าชาติชาคริต์จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ และไม่รู้สาเหตุอันแท้จริงที่ลูกชายหย่าขาดกับภรรยา เพราะจอมขวัญไม่เคยเอาเรื่องที่ชาติชาคริต์เป็นเกย์ไปโพยพอมาให้ผู้ใดรับทราบ ผู้เขียนต้องการปลดปล่อยปมตรงจุดนี้ให้คลี่คลาย โดยท่านผู้หญิงนัยิกาและนายพลก่าเนิดเห็นว่าชาติชาคริต์มีพฤติกรรมผิดแปลกไปจึงได้จ้างวานนักสืบสะกดรอยตามพฤติกรรม จนล่วงรู้ความจริงว่าลูกชายเป็นเกย์ โดยมีหลักฐานเป็นภาพถ่ายการมีเพศสัมพันธ์ของชาติชาคริต์กับสงครามที่นักสืบใช้วิธีซ่อนกล้องถ่ายรูปไว้ในช่องแอร์ที่ห้องนอนของชาติชาคริต์

เมื่อท่านพ่อท่านแม่ล่วงรู้ ท่านแม่เป็นฝ่ายร้องไห้เสียใจด้วยไม่คาดคิดว่าจะเกิดเรื่องแบบนี้ขึ้น ทั้งสองพยายามทำความเข้าใจกับความเป็นเกย์ตามพื้นฐานความคิดของตน ดังที่นายพลก่าเนิดได้กล่าวถึงการเป็นเกย์ของลูกชายว่า “ของแบบนี้มันพูดยาก ใครไม่เป็น ผมว่าคงไม่เข้าใจพวกเขาอย่างถ่องแท้ ที่แรกที่มีคนมากระซิบบอก ผมเองไม่อยากจะเชื่อ คนรุ่นเราไม่ค่อยเข้าใจเรื่องพวกนี้หรอก” (ชาคดอกไม้. 2540 : 307) ส่วนท่านผู้หญิงนัยิกาได้แต่กล่าวโทษและตำหนิตัวเองว่าเป็นต้นเหตุให้ลูกชายเป็นเกย์ “ฉันเองก็ผิดนะคะ อยากมีลูกสาว ชอบแต่งตัวให้ลูกเป็นผู้หญิงอยู่เรื่อย” ... “ฉันผิดเองคะ ฉันผิดเอง” ท่านแม่ร้องไห้ฟูมฟายอย่างปราศจากที่ท่าว่าจะหยุดโดยง่าย” (ชาคดอกไม้. 2540 : 313) นายพลก่าเนิดได้กล่าวว่าหากชาติชาคริต์บอกความลับนี้แก่พ่อแม่ เรื่องราวทั้งหมดคงไม่เกิดขึ้น ดูเหมือนนายพลก่าเนิดจะกล่าวอย่างเข้าใจจิตใจเกย์ได้เป็นอย่างดี ดังความว่า “เรื่องมันแล้วไปแล้ว ตาชาติมันคงไม่ตั้งใจให้เป็นแบบนี้ มันคงฝันตัวเองอยู่มากเหมือนกัน แต่มันน่าจะบอกเรา ก่อนที่เรื่องทั้งหมดจะเลยเถิดมาถึงเดี๋ยวนี้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 308) แท้จริงแล้วชาติชาคริต์ก็อยากเผยความรู้สึกที่แท้จริงต่อบุพการีให้ทราบว่าเขามีความพึงพอใจทางเพศแบบชายรักชายแต่ไม่สามารถทำอย่างนั้นได้ เพราะมีปัจจัยรุ่มลุ่มหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่อยากจะให้ท่านพ่อท่านแม่เสียใจจนอาจล้มป่วย ดังที่ชาติชาคริต์กล่าวว่า “โห! ท่านพ่อครับ ผมอยากจะบอกใจจะขาด แต่ถ้าผมบอกตามตรง ท่านพอกับท่านแม่ก็รับไม่ได้อีกนั้นละ ท่านแม่อาจจะถึงกับหัวใจวายตายก็ได้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 308) แต่ดูเหมือนว่าเหตุการณ์จะกลับตาลปัตรเมื่อความลับการเป็นเกย์ของชาติชาคริต์เปิดเผย ท่านทั้งสองคนดูจะเข้าใจในความเป็นเกย์ของลูกชายบ้างส่วนหนึ่งอย่างไม่น่าเชื่อ ท่านผู้หญิงนัยิกาถึงกับกล่าวกับจอมขวัญให้เข้าใจความเป็นเกย์ของชาติชาคริต์ว่า “แม่อยากให้ลูกเข้าใจเขา เข้าใจธรรมชาติอันแท้จริงของเขา ที่เขาเป็นเช่นนี้ก็เพราะเขามีความเบี่ยงเบน ความเบี่ยงเบนชนิดที่คนธรรมดาอย่างเรายากจะเข้าใจได้โดยถ่องแท้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 393)

ชาติชาคริต์รู้ว่าท่านพ่อท่านแม่ทราบความจริงว่าเขาเป็นเกย์ โดยแอบฟังท่านทั้งสองสนทนากัน ผู้เขียนบรรยายอารมณ์ความรู้สึกของชาติชาคริต์ตอนที่ความลับการเป็นเกย์ถูกเปิดเผยไว้อย่างกระชับใจผู้อ่านยิ่งนัก โดยเฉพาะผู้อ่านที่เป็นเกย์ที่เคยผ่านประสบการณ์เดียวกันนี้มาแล้วจะสะท้อนอารมณ์อย่างแรงดังความว่า

ผมเดินสะโหลสะเหลออกจากเรือนหลังนั้น มายังเรือนที่พักของผม ราวกับคนปราศจากวิญญาณครุ่นคิด ย้อนหลังถึงเหตุการณ์ในอดีต...ปัจจุบัน คิดเลยมองไปจนถึงอนาคต ผมคาดเดาอนาคตของตัวเองไม่ออกว่าสุดท้ายแล้ว ชีวิตของผมจะจบสิ้นลงอย่างไร

.....

ผมทอดกายบนเตียงนอนด้วยความเหนื่อยเพลีย เข่าอ่อนระโหยหมดเรี่ยวหมดแรง นัยน์ตาฝ้าฟาง สมองหมุนตัว เหมือนจะหลุดกระเด็นเล็ดลอดออกจากโพรงกะโหลก ... ผมย้อนความคิด ทบทวนเหตุการณ์ทั้งหมดที่เพิ่งผ่าน

ผ่าน ผมแน่ใจว่าภาพอดีตที่ท่านพ่อท่านแม่มีไว้ครอบครองนั้น คือภาพแสดงกิจกรรมพิศดารระหว่างผมและสงคราม
(ชาคดอกไม้. 2540 : 314)

ความลับการเป็นเกย์ของชาติชาคริต์ถูกเปิดเผยถึงสองครั้ง ครั้งแรกจอมขวัญจับเท็จได้ ส่วนครั้งที่สอง ท่านพ่อท่านแม่สืบค้นหาความจริงด้วยตนเอง การที่ความลับการเป็นเกย์ถูกเปิดเผยเช่นนี้ ทำให้เกย์รู้สึกโล่งใจที่ไม่ต้องปิดบังความจริงอีกต่อไป “นึกโล่งอกขณะหนึ่ง ... อย่างน้อยท่านพ่อและท่านแม่บัดนี้ตระหนักรู้ล่วงหน้าแล้วว่า แท้จริงผมเป็น...” (ชาคดอกไม้. 2540 : 314-315)

ครั้นความลับถูกเปิดเผย ท่านพ่อที่มีบุคลิกภาพสุขุมเยือกเย็นแต่น่าเกรงขามก็ได้แต่มองดูพฤติกรรมของลูกชายอยู่ห่างๆ ไม่กล้าวุ่นวายใจมากเกินไป ดังนั้นชาติชาคริต์จึงเกิดความระแวงตัวไม่สนิทใจกับท่านพ่อ เขามักจะหลบสายตาของท่านเสมอ ถ้าเป็นไปได้ เขาจะพยายามเลี่ยงไม่พบ แม้ว่าท่านพ่อจะไม่พูดถึงการเป็นเกย์กับชาติชาคริต์ก็ตาม แต่เขาสามารถอ่านความคิดของท่านพ่อออกว่าท่านคงไม่มีความสงสัยหรือเคลือบแคลงใดๆ ในใจอีกต่อไป เหลือแต่ความเวทนาสงสารลูกชายคนนี้เท่านั้น ซึ่งทำให้เขารู้สึกห่อเหี่ยวใจยิ่งนัก สำหรับท่านแม่ยังคงรัก ถามไถ่ และสนทนาเอาใจใส่เขาดุจเดิม

1.5.11 ความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับจอมขวัญและบุตรทั้งสองคน : ไร้ซึ่งความรับผิดชอบต่อครอบครัว

เมื่อชาติชาคริต์แยกทางเดินชีวิตจากจอมขวัญแล้ว ต่างฝ่ายต่างรู้สึกเจ็บแค้นและเสียความรู้สึกต่อกันเป็นอย่างมาก ฝ่ายชาติชาคริต์โกรธเคืองเพราะจอมขวัญไม่ให้โอกาสและไม่ให้โอกาสเขา ฝ่ายจอมขวัญก็โกรธเพราะคิดว่าตนเองถูกหลอกหลวงตลอดมา ความขัดแย้งจึงบังเกิดขึ้น มีการระบายความคับข้องใจด้วยการด่าทอกันไปมาเป็นระยะๆ ทำให้เห็นบุคลิกภาพของทั้งสองฝ่ายว่าเป็นคน “ปากจัด” กันทั้งคู่ ต่างฝ่ายต่างไม่ยอมลดละกันและกัน เพื่อสื่อให้เห็นถึงความไม่อาจเชื่อมประสานของคนสองเพศนี้ได้อีกต่อไป เช่น จอมขวัญด่าว่าชาติชาคริต์ว่า “นั่นแหละคะคุณผู้ชม นั่นคือวิธีการอันเลียดเย็นของเขา คนไร้ใจ เขาทำทุกสิ่งทุกอย่าง เพียงเพื่อสนองตอบความสาละโสดอย่างไม่มีที่สิ้นสุดของตัวเขา” (ชาคดอกไม้. 2540 : 347) ชาติชาคริต์ด่าว่าจอมขวัญกลับว่า “โอ๊ย!!! คุณผู้ชม อย่าไปฟังนั่งจอมขวัญพรวดเพื่อเลยครับ ความเป็นสามีภรรยาของเรา จบสิ้นโดยสมบูรณ์ภายหลังประกาศคำสั่งศาล” (ชาคดอกไม้. 2540 : 348)

นอกจากจะโกรธเกลียดและเสียความรู้สึกเรื่องความร้ายฉิบหายของชีวิตคู่แล้ว ชาติชาคริต์ยังไม่มี ความรับผิดชอบในบทบาทของความเป็นพ่ออีกด้วย เด็กชายชนิดหนึ่งป่วยเป็นโรคประหลาดต้องรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเป็นเวลาแรมปี มีเพียงครั้งเดียวเท่านั้นที่ชาติชาคริต์ไปเยี่ยมลูก เหตุผลที่ชาติชาคริต์ทำเช่นนั้น เพราะไม่ต้องการประจัญหน้าและสู้หน้ากับจอมขวัญ ด้วยรู้สึกอับอายและกระดากใจกับการกระทำที่ผ่านมา มีเนื้อหาหลายช่วงตอนที่ชาติชาคริต์บรรยายถึงความรู้สึกที่เป็นห่วงลูกชายมาก เช่น “ผมรู้สึกกังวลใจ นิดหนึ่งป่วยมานาน เขาหยุดเรียนติดต่อกันจนไม่อาจเรียนทันเพื่อนร่วมชั้น ... หมอยังไม่อาจวินิจฉัยและระบุโรคอย่างแน่ชัด ... ผมรู้สึกเป็นห่วงนิดหนึ่งว่าจะขาดใจ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 134-135) หรือ “นึกภาวนาขอให้พระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองนิดหนึ่งให้ปลอดภัย” (ชาคดอกไม้. 2540 : 63) แต่พอเอาเข้าจริงแล้ว ชาติชาคริต์ก็กลับไม่สนใจไปเยี่ยมเยียนลูก เขามีความสุขหลังระเริงกับการไปหาหนุมเกย์คู่รักคู่นอนมากหน้าหลายตาอย่างไม่แยแสและเป็นห่วงบ่วงใยต่อลูกชายที่นอนป่วยแต่อย่างใด กล่าวคือ ใจหนึ่งก็ทำเป็นห่วงลูก แต่อีกใจหนึ่งก็หลงใหลมัวเมาในโลกยั่ววอดอย่างถอนตัวไม่ขึ้น ตัวอย่างเช่น “ผมจดหมายเลขโทรศัพท์ไปยังหน่วยราชการที่หวานใจผมสังกัดอยู่ ให้ไปเยี่ยมไข้ลูกนะหรือ ผันไปเถอะ สู้ไปนอนกับผู้ชายยกอดก่ายส่ายสอดกัน สนุกกว่าเยอะ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 63) พฤติกรรมตรงจุดนี้ของชาติชาคริต์ยิ่งทำให้ภาพลักษณ์

ของเขาในสายตาผู้อ่านเลวทรามลงไปอีก ผู้อ่านอาจวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมของชาติชาคริต์ว่าจิตสำนึกของความเป็นพ่ออยู่ที่ตรงไหน เหตุใดถึงเป็นคนไร้ความรับผิดชอบเช่นนี้ ความรู้สึกห่วงใยลูกจะเกิดขึ้นทุกครั้งที่จอมขวัญโทรศัพท์มารายงานอาการป่วยของลูก ด้วยจิตสำนึกที่ดีมีมโนธรรมก็เกิดความเป็นห่วงขึ้นในบัดดล แต่หลังจากนั้นความรู้สึกเป็นห่วงก็หายไป กลับไปใช้ชีวิตอิสระตามอำเภอใจโดยไม่คิดถึงครอบครัวของตนอีก ดังนั้นแม้จอมขวัญจะร้องขอให้ชาติชาคริต์มาดูแลลูกบ้างเพราะหนึ่งต้องการพบพ่อ แต่ชาติชาคริต์ก็โยนภาระเรื่องลูกให้จอมขวัญเป็นฝ่ายดูแลทุกอย่างเพียงผู้เดียว ชำร่ายเขายังแสดงอารมณ์ก้าวร้าวตำราว่าจอมขวัญอย่างเจ็บแสบและไร้เหตุผลอีกด้วย เช่น “คุณเป็นแม่ก็ดูแลไป แค่ปลอบลูกนิดๆ หน่อยๆ ทำไม่ได้หรือ” เขาบอกเหมือนเป็นเรื่องราวธรรมดาไม่มีทางเสียงถามไถ่เป็นห่วงบ่งชี้ในอาการเจ็บป่วยของบุตรชายคนเล็กแม้เพียงปลายก้อย” ... “คุณดูแลลูกยังงี้ ป่านนี้ลูกยังไม่หายป่วยอีกหรือ เป็นแม่ประสาอะไร ทั้งๆ ขว้างๆ ลูกละสิ ลูกถึงยังไม่หายป่วยเสียที” ... “คุณต่างหากที่เป็นแม่ที่ไม่ได้เรื่องไม่ได้ความ จนป่านนี้ลูกยังไม่หายป่วย เอาใจใส่ลูกบ้างหรือเปล่า หรือเอาเวลาวันๆ ทะลอนอยู่แต่งงานสังคม ไร้หาผัวใหม่หรือ?” (ชาดอกไม้. 2540 : 266-267) ชาติชาคริต์ตำราว่าปรับปรำจอมขวัญว่ามีพฤติกรรมดังกล่าวแต่ก็ไม่ได้ดูตัวเองว่าเป็นคนอย่างไร เป็นการทำให้เห็นถึงความไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของพ่อที่ดี ไม่รวมทุกข์สุขและแบ่งเบาภาระเรื่องลูก ตลอดที่ผ่านมาชาติชาคริต์มีนิสัยชั่วร้ายอยู่แล้ว เรื่องลูกจึงซ้ำเพิ่มความ “เลวระยำ” ให้ผู้อ่านตัดสิน วิพากษ์วิจารณ์การกระทำของเขามากยิ่งขึ้น ชาติชาคริต์กับจอมขวัญจึงกลายเป็นศัตรูกันอย่างถาวรและไม่สามารถสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้อีกต่อไป

1.6 วาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ตลอดช่วงชีวิตของชาติชาคริต์ ผู้อ่านจะเห็นพฤติกรรมความก้าวร้าวถึงขั้นทำลายชีวิตผู้อื่นเมื่อได้รับความคับข้องใจอย่างรุนแรงเป็นระยะๆ ชาติชาคริต์ถือว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นศัตรูตัวฉกาจของเขาทั้งสิ้น และต้องกำจัดบุคคลเหล่านั้นให้หมดสิ้นไป เพื่อคงความเป็นที่หนึ่งของชีวิตคู่ระหว่างชายกับชาย หรือเพื่อชำระหนี้แค้นที่บุคคลนั้นเคยกระทำต่อเขามาแล้ว อันได้แก่ ทศนันท์ สุดที่รัก รุ่งตะวัน เด็กชายบริการทางเพศหน้าตาดูคนหนึ่ง (ไม่ระบุชื่อ) กลุ่มบุคคลเหล่านี้ชาติชาคริต์ไม่พอใจ เขาจึงหาวิธีทำลายทั้งทางตรงและทางอ้อม เหตุที่ชาติชาคริต์สร้างศัตรูไว้มากมายเช่นนี้ ความขัดแย้งจะปลดปล่อยปมไปอย่างไร และผู้ใดจะกลับมาชำระหนี้แค้นของเขาบ้าง คงเป็นเรื่องสนุกที่ผู้อ่านอาจอนุมานได้ในขณะอ่านนวนิยายเรื่องนี้อย่างขวนระทึกตื่นเต้นและชวนติดตาม

จากที่ชาติชาคริต์ไม่สามารถยับยั้งจิตใจและต่อสู้กับจิตใจตัวเองอย่างแท้จริงได้ วันหนึ่งชาติชาคริต์เกิดอารมณ์กำหนดยังรุนแรงอีกเช่นเคย แรงขับทางเพศที่มีอยู่สูงในตัวสามารถเอาชนะมโนธรรมของชาติชาคริต์ได้ทุกครั้งไป จะเห็นได้ว่าชะตากรรมของมนุษย์ยากที่จะหลีกเลี่ยงได้ บางทีมนุษย์ต้องจำนนต่ออารมณ์ปรารถนาทางเพศที่มีอยู่คุกรุ่นภายในซึ่งต้องระบายออกถึงจะสุขใจ เมื่อชาติชาคริต์มีแรงปรารถนาดังกล่าว เขาจึงออกท่องราตรีพร้อมกับแต่งกายด้วยเครื่องประดับแพรวพราวตามแบบอย่างของเศรษฐี ชาติชาคริต์แสวงหารสชาติทำลายกับเด็กหนุ่มหน้าตาดูสองคนที่พบข้างทาง เขาเน้นรูปแบบการแสวงหาความสุขทางเพศในรสชาติแปลกใหม่เสมอเพื่อลดความซ้ำซากจำเจ เริ่มตั้งแต่มีการเสพยาเพื่อความเคลิบเคลิ้มมึนในการปฏิบัติการทางเพศ จากนั้นทั้งสามคนจึงพากันไปมีกิจกรรมทางเพศในรถยนต์ส่วนตัวของชาติชาคริต์ ทันใดนั้นเหตุการณ์ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น ประตูรถยนต์ถูกเปิดอำอกอย่างรวดเร็ว มีเด็กอีกกลุ่มหนึ่งกรูกันเข้ามาเพื่อทำร้ายชาติชาคริต์ สถานการณ์ฉุกเฉินกะพริบตาเป็นพัลวัน รถยนต์ราคาแพงหรูสิ้นสะเทือน จนชาติชาคริต์รู้สึกถึงภัยอันตรายซึ่งปราดเข้ามาประชิดตัวอย่างไม่มีแว่วล่วงหน้า “นาฬิกา

เพชร เงิน เอาแม่มาให้หมด รถคันนี้ด้วย เตียวตามกูไปเอาที่บ้านมันอีก” แม้สติสัมปชัญญะช่วงสุดท้าย กำลังจะขาดวูบ ผมมั่นใจว่าผมคุ้นเสียงนั้นเป็นอย่างดี “อีนี่มันรำนแต่งกบรลัย พี่เขาสั่งมาว่า ทำให้หน้ามันและด้วย” ไม่ทันขาดคำ ผมรู้สึกถึงความคมกริบบาดลึกทั่วใบหน้า กว่าที่ผมจะร้องโหยหวนด้วยความเจ็บลึก ของแข็งก้อนหนึ่งปะทะเข้าที่กะโหลกผมโดยแรง สติขาดวูบโดยพลัน” (ซากดอกไม้. 2540 : 389) จากนั้นร่างเปลือยเปล่าของชาติชาคริต์ก็

ถูกลากไปตามพื้นหญ้าอันเปียกชื้น คมหญ้าเกี่ยวบาดแผ่นหลังผมจนหนังชาตวันเป็นรอยยาว แต่แปลก ผมไม่รู้สึกเจ็บปวดแต่อย่างใด ผมรู้สึกถึงความว่างเปล่า ร่างที่ว่างเปล่า ไม่มีแม้อารมณ์ติดตัวสักชิ้น ไม่มีแม้เศษผ้าติดบังความอูจาดของกายาสักผืน ผมรู้สึกถึงซึ่งถึงความไม่มีร่างของผมถูกปล่อยวางทิ้งไว้เดียวดาย ผมพลิกใบหน้า หมายจะลืมหาดพื้นดิน พลันต้องชะงัก เสียงแว่วนั้น ทำให้โอกาสของผมจางสลายไปในทันที “อ้าวเฮ้ย! มันยังไม่ตายนี่หว่า” สันคำ อารุคมกริบกรีดฉวัดเฉวียนบนลำคอของผมกระตุกอ่อนแตกสลาย เส้นโลหิตใหญ่แดงฉานขาด สะพรั่งโลหิตควาสงกลืนฟุ้งกระจาย ผมสะดุ้งเฮือกสุดตัว สิ้นสติสิ้นซาก

(ซากดอกไม้. 2540 : 389-390)

นอกจากนี้เรื่องหลังสีม่วงของชาติชาคริต์ยังถูกยกเค้า คนร้ายกวาดเงินสดและทรัพย์สินไปได้นับมูลค่าล้านกว่าบาท เจ้าหน้าที่รักษามือเมืองได้ดำเนินคดีสอบสวนอย่างเร่งด่วน เพื่อนำตัวคนร้ายมาลงโทษ ชาวการเสียชีวิตของชาติชาคริต์เป็นข่าวดังระลอกทั่วทุกหัวระแหง และเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง ภาพของประชาชน เนื่องจากผู้ตายเป็นคนรวยมีหน้ามีตาในวงสังคมชั้นสูง อีกทั้งบิดามารดาของผู้ตายมีอำนาจล้นฟ้าอันสามารถผลักดันให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองดำเนินคดีจนถึงที่สุด

การฆาตกรรมชาติชาคริต์อย่างเหี้ยมโหดทารุณนี้สร้างความสะเทือนใจแก่ผู้อ่าน ด้วยลีลาภาษาที่พรรณนาจากการตายทุกขั้นตอนอย่างละเอียด ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสลดหดหู่ ห่อเหี่ยว กระทืบใจ ในขณะที่อ่านเป็นอย่างมาก เพราะโคกนาฏกรรมจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกสังเวชสลดใจ และประหวั่นพรั่นพรึงมากเป็นพิเศษ เมื่อตัวละครเอกของเรื่องเสียชีวิตอย่างน่าอึ้งจนน่าตกใจ การตายของชาติชาคริต์นับได้ว่าเหมาะสมกับการสร้างเรื่อง ตามที่กล่าวแล้วว่าชาติชาคริต์สร้างศัตรูไว้หลายคน แล้วหนึ่งในนั้นก็คือทศนันท ที่กลับมาล้างแค้นได้เป็นผลสำเร็จ โดยจ้างวานเด็กชายบริการทางเพศกลุ่มหนึ่งและหนึ่งในนั้นก็มิเด็กชายบริการทางเพศหน้าตาดีที่ชาติชาคริต์ซื้อบริการแล้วขับไล่เขาออกจากบ้านไปเมื่อวันนั้นรวมอยู่ด้วย ผลแห่งการกระทำในครั้งนั้นย้อนกลับมาทำลายชีวิตตนเอง สุดท้ายคนเลวก็ต้องถูกลงโทษอย่างสาสมกับความชั่วที่ทำไว้ และในวาระสุดท้ายแห่งชีวิตนี้ ชาติชาคริต์ได้สำนึกบาปว่า “ตลอดชีวิตของผม ผมอาจไม่เคยกระทำสิ่งที่เรียกว่าความดีแม้แต่ครั้งเดียว” (ซากดอกไม้. 2540 : 403) ชาติชาคริต์ยังคิดที่จะให้อภัยบุคคลที่ร่วมกันฆาตกรรมเขา ซึ่งเขาถือว่าเป็นบุญกรรม โดยใช้หลักพุทธธรรมเข้ามาเจือระในความคิดของตน เพื่อชาติหน้าถ้ามีจริงเขาจะได้เกิดมาเป็นชายสมบูรณ์แบบ มิใช่มีความเป็นชายแต่รักชายเหมือนในชาตินี้ ดังความว่า “สำหรับครั้งนี้ ผมขอโอสถกรรมให้คนเหล่านั้น เพื่อว่าชาติหน้าถ้ามีจริง ผมจะได้เกิดมาเป็นชายสมบูรณ์แบบ ไม่ใช่เป็นเพียง ‘ดอกไม้ในชามชวย’ ดังในชาตินี้” (ซากดอกไม้. 2540 : 403) นอกจากนี้ ชาติชาคริต์ยังใช้หลักจิตวิทยาวิเคราะห์ตัวเองว่าเรื่องราวทั้งหมดที่เป็นเช่นนี้ ถือเป็นการให้ข้อคิดแก่ผู้ที่จะมารู้เรื่องราวชีวิตเขาผ่านบันทึกเล่มนี้ เขาแสดงการสำนึกผิดและสารภาพบาปต่อผู้อ่านว่า “ผมเป็นหนึ่งในตัวแทนของผู้เคราะห์ร้ายที่ต้องหมดลมหายใจบนโลกมนุษย์ก่อนวัยอันสมควร แต่ช่างเถอะครับ คุณผู้ชมทั้งหมดนี้ ล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นจากการกระทำของผมเองทั้งสิ้น” (ซากดอกไม้. 2540 : 401-402) เป็นที่น่าแปลกที่ชาติชาคริต์สำนึกผิดและเพ่งค้นพบหลักสัจธรรมแห่งชีวิตในช่วงที่เขาเสียชีวิตไปแล้ว และรู้ตัวว่าที่

ผ่านมามีได้ทำแต่สิ่งชั่วร้ายเลวทราม ก็เป็นการดีกว่าจะไม่รู้สึกสำนึกผิดใดๆ ทำให้เห็นว่าชาติชาคริต์ก็มีมโนธรรมในจิตใจอยู่บ้างจึงยอมรับความจริงว่าที่ชีวิตตนเกิดความหายนะเช่นนี้มีต้นสายปลายเหตุอย่างไร โศกนาฏกรรมจึงเป็นการนำข้อผิดพลาดของมนุษย์มาแสดงอย่างมีคุณค่าต่อชีวิต

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” จบลงด้วยความตายของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายอย่างน่าประหวั่นพรึงและสลดสังเวช เพื่อเตือนสติมนุษย์ว่า ชีวิตที่น่าชื่นชมไม่จำเป็นต้องเป็นชีวิตที่ไม่เคยทำอะไรผิดเลย แต่ชีวิตที่มีคุณค่าคือชีวิตที่กล้าพอที่จะรับผิดชอบในความผิดพลาดอันเกิดจากการกระทำของตัวเอง

จากที่วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของชาติชาคริต์กับบุคคลรอบข้างทั้งหมดนั้น ได้ข้อสรุปเรื่องชีวิตเกย์ดังต่อไปนี้

บุคลิกภาพของชาติชาคริต์

ชาติชาคริต์เป็นชายหนุ่มรูปร่างสง่างาม หน้าตาหล่อเหลาคมคาย แต่งกายทันสมัย เฉลียวฉลาด เรียนหนังสือเก่ง ชอบเป็นที่หนึ่งไม่คิดเป็นรองใคร ลีกลับซับซ้อน ปากจัด อารมณ์รุนแรง ชอบแก้แค้น ขี้เหงา เบื่อความซ้ำซากจำเจ ชอบแสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับชีวิต มีความต้องการทางเพศสูง สำส่อนทางเพศ มีความสุขจากการที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด หรือชอบเห็นคนอื่นเจ็บปวดพ่ายแพ้แล้วตนเองมีความสุขสะใจ หลงรูปลักษณ์ภายนอกของตนเองและบุคคลอื่น มีอาการทางจิตผิดปกติ ต่อต้านสังคม มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และนิสัยไม่ดี

ประเภทคนรักร่วมเพศที่น่าสนใจ

เนื่องจากนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” เป็นการนำเสนอภาพชีวิตคนรักร่วมเพศชายเป็นแกนหลัก ตัวละครรักร่วมเพศชายในเรื่องจึงมีจำนวนมากและหลากหลายประเภท จนกล่าวได้ว่าผู้เขียนนำแบบฉบับของคนรักร่วมเพศชายประเภทต่างๆ มาแสดงไว้อย่างครบถ้วน ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ชาติชาคริต์ เป็นชายรักร่วมเพศประเภทเป็นได้ทั้งสองเพศ หรือเรียกเป็นศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะกลุ่มว่า ไบท์ (Both) เพราะชาติชาคริต์จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและบทบาททางเพศสลับไปมา มีความเป็นทวิลักษณ์ระหว่างความเป็นหญิงกับความเป็นชายอยู่ตลอด อย่างเช่น ตอนที่เ็นคู่รักกับร้อยเอกปรัชญา ชาติชาคริต์จะเป็นเกย์คิง แต่พอมาอยู่กับธนัท เขาจะเป็นเกย์คิง เมื่อเป็นคู่รักกับเอกบุรุษก็เป็นเกย์คิง แต่บุคลิกภาพภายนอกของชาติชาคริต์ที่ปรากฏให้ตัวละครอื่นเห็นคือเป็น “เกย์แมน” คือมีมาดของความเป็นผู้ชายแท้ปกติคนหนึ่ง ไม่มีใครล่วงรู้หรือสังเกตได้ว่าเขาเป็นเกย์ แต่ความรู้สึกแท้จริงในส่วนลึกของหัวใจ ชาติชาคริต์มีลักษณะเป็น “เกย์ออกสาว” คือมีอารมณ์ความรู้สึกของความเป็นผู้หญิงอยู่เต็มเปี่ยม อย่างเช่น “ความละเอียดอ่อนในตัวผม แฝงความเป็นมารดาอย่างเปี่ยมล้น” (ซากดอกไม้. 2540 : 63) หรือจากคำพูดที่ว่า “ประกาศิตเจ้าแม่ เอ๊ย เจ้าพ่อ” (ซากดอกไม้. 2540 : 100) หรือ “นางเอกสวยแค่ไหน ผมไม่เคยมีความรู้สึกใดๆ รู้แต่นางเอกละครคนนั้นสวยดี จนรู้สึกอิจฉาหล่ออยู่ในใจด้วยซ้ำว่ากูไม่สวยบ้างให้มันรู้ไป” (ซากดอกไม้. 2540 : 46) หรือ “ถ้าถามถึงความเป็นแม่ผมว่าผมมีเต็มร้อย” (ซากดอกไม้. 2540 : 47) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าชาติชาคริต์มีบุคลิกภายนอกเป็นผู้ชายปกติ แต่เบื้องลึกภายในจิตใจเขามีความเป็นผู้หญิงแอบซ่อนเร้นอยู่ ไม่มีตัวละครอื่นใดทราบความรู้สึกแท้จริงนั้นนอกจากผู้อ่านเท่านั้น ซึ่งเป็นผลจากการใช้ตัวละครผู้นี้เป็นผู้เล่าเรื่อง ส่วนบทบาททางเพศ ชาติชาคริต์สามารถเป็นได้ทั้งสองอย่าง คือจะเป็นทั้งฝ่ายรุกและฝ่ายรับสลับผลัดเปลี่ยนกันไป สังเกตได้ว่าพวก “ไบท์” จะสามารถปรับเปลี่ยนตัวเองไปตามสถานการณ์หรือบทบาทของคู่รักที่จะมาเคียงคู่ด้วย กล่าวคือ ถ้าคู่รักของตนมีความเป็นผู้ชายมากกว่าหรือ

เข้มแข็งมากกว่า เขาก็สามารถปรับตัวเองให้เป็นผู้หญิงได้ หรือคู่ของเขามีความเป็นหญิงมากกว่าเขาก็สามารถจะสวมบทบาทเป็นผู้ชายได้ เป็นต้น อย่างกรณีที่ยกตัวอย่างไปข้างต้น ร้อยเอกปรัชญามีความเป็นผู้ชายจึงสวมบทบาทเป็นผู้ชาย ส่วนชาติชาคริต์สวมบทบาทเป็นผู้หญิง มีกิริยาท่าทางแสดงความเป็นผู้หญิงเมื่ออยู่กับร้อยเอกปรัชญา หรือตอนที่อยู่กับธนัท ชาติชาคริต์ก็สามารถปรับเปลี่ยนเป็นผู้ชายได้ เพราะธนัทมีความเป็นผู้หญิงมากกว่า อย่างนี้เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีร้อยเอกปรัชญา พัฒนาจากไบเซ็กส์ชวลมาเป็นเกย์คิงอย่างถาวร กล่าวคือในเบื้องต้น ร้อยเอกปรัชญาไม่คู่รักเป็นผู้หญิงและชายเกย์พร้อมกันสองคน คือรุ่งตะวันกับทนนท์ หลังจากนั้นร้อยเอกปรัชญาไม่มีคู่รักเป็นผู้หญิงอีกเลย

ขณะ พัฒนาจากเกย์ออกสาวมาเป็นกะเทยหรือสาวประเภทสอง

สันติภาพ เป็น เกย์คิง

จารุพล เป็น เกย์คิง

เอกบุรุษ เป็น เกย์ควีน

ธนัท เป็น เกย์ควีน

โกปาน เป็น ไบเซ็กส์ชวล

สงคราม เป็น เกย์คิง

ก๊าก เป็น เกย์คิง

และณารัตน์ พัฒนาจากไบเซ็กส์ชวลมาเป็นเกย์ควีนอย่างถาวร

เนื่องจากตัวละครบางตัวผู้เขียนปูพื้นฐานน้อยเกินไป ไม่เห็นบทบาททางเพศ ทราบแต่บุคลิกภาพภายนอกจึงจัดประเภทของความเป็นรักร่วมเพศของตัวละครบางตัวได้ลำบาก หากสังเกตจากความสัมพันธ์ของตัวละครเกย์บางตัวก็พบว่าไม่จำเป็นที่ชายรักชายเมื่อเข้าคู่กันแล้วคนหนึ่งต้องสวมบทบาทเป็นผู้ชายหรืออีกคนหนึ่งต้องสวมบทบาทเป็นผู้หญิง บุคลิกภาพของคนที่ทั้งคู่จะเป็นผู้ชายแท้ปกติทั้งสองคนก็ได้ กล่าวคือเกย์กลุ่มนี้ชอบเลือกคนรักที่ไม่แสดงออก คนทั่วไปไม่อาจจะรู้ว่าคนนี้เป็นเกย์คิงหรือคนนี้เป็นเกย์ควีน ทราบแต่เพียงว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นกลุ่มชายรักชายก็เพียงพอแล้ว อย่างคู่ของชาติชาคริต์กับสงคราม ไม่สามารถระบุได้ชัดว่าใครเป็นชายหรือใครเป็นผู้หญิง หรือคู่ของสันติภาพและสงครามก็เช่นเดียวกัน อย่างนี้เป็นต้น

การสะท้อนโลกภายในของเกย์

ลีลาชีวิตของเกย์ใน “ซากดอกไม้ม้า” แสดงให้เห็นว่า โลกของเกย์ไม่ใช่โลกของผู้ชายที่ตั้งตุงดิ่งกริดกรายย้ายสะโพกอยู่ในทุกถนนร่นแควในสังคม เกย์ไม่แตกต่างจากผู้ชายปกติแต่อย่างใด ไม่ว่าในแง่สรีระเขามีลักษณะเหมือนผู้ชายแท้ๆ ทั่วไป ทั้งในด้านบุคลิกภาพและการแต่งตัว เกย์ในเรื่องส่วนใหญ่จึงเป็นเกย์ที่ไม่แสดงออก แต่ถ้าได้สนทนาด้วยอาจรับรู้ถึงการเป็นเกย์ของบุคคลนั้น เกย์นิยมแต่งตัวประดับผิวพรรณดี ใส่น้ำหอม มีรสนิยมและหน้าตาดีตามลักษณะผู้ชายสำอาง ฉะนั้นปัจจัยที่แตกต่างจากเพศชายด้วยกันก็คือเรื่องรสนิยมทางเพศซึ่งรักใคร่เพศเดียวกันนั่นเอง

จากบุคลิกภาพของตัวละครเกย์ที่แสดงออกต่อสาธารณชน ทำให้ทราบว่า สังคมในยุคนี้ไม่นิยมเกย์แสดงออกมาก สะท้อนให้เห็นว่าปัจจุบันผู้ที่เป็เกย์สามารถมีชีวิตที่มีความสุขได้เช่นเดียวกับชายหญิงทั่วไป ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการมีเกย์สถานต่างๆ รองรับ ทำให้ไม่เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว ผู้เป็นเกย์ในช่วงทศวรรษนี้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและมีความสุขในชีวิตระดับหนึ่ง ต่างจากวิถีชีวิตเกย์ในยุคทศวรรษก่อนที่เก็บบกกับความเป็นเกย์ จึงผิดหวัง เหวงา โดดเดี่ยว กลัวโดนหัวเราะเยาะ และสิ้นหวังในชีวิต

โลกภายในของเกย์ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ชี้ชวนให้เห็นโลกกลับซ่อนเร้นของรูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมทางเพศของเกย์ คือมีสถานที่เที่ยวเพื่อแสวงหาการมีเพศสัมพันธ์ในที่สาธารณะ และซื้อบริการทางเพศ โลกของเกย์จึงอิงอยู่กับกามารมณ์ ความรักของเกย์จึงมีเนื้อหาเน้นที่การมีความสัมพันธ์ทางเพศ เมื่อถูกตาต้องใจก็เสพเพศอย่างฉับพลันทันที เมื่อเสร็จสมอารมณ์หมายแล้วทุกสิ่งทุกอย่างก็จบ ความรักง่ายหลงง่ายของเกย์มักไม่มีอุปสรรคใดๆ เนื่องจากคนที่เกย์พึงใจมักจะมีใจตรงกัน ตัวละครในกลุ่มนี้จึงมีลักษณะเพียงสบตาก็พอรู้ใจ เพียงยิ้มให้ก็เสียชาน หรือแค่ได้ยินเสียงก็อ่อนระโหยโรยแรง อาการเคลิ้มรักต่างๆ นี่เป็นจุดสร้างความสนใจให้อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นความหลงในความสวยงามของร่างกายสามารถสยบหัวใจของอีกฝ่ายหนึ่งได้ ส่วนศัตรูตัวฉกาจที่ทำให้รักสลายเห็นจะเป็นอารมณ์ของเกย์เอง เกย์มักหึงหวงรุนแรงทนไม่ได้หากพบว่าคนรักมีคนอื่นแอบซ่อนอยู่ หรือเราจะได้เห็นการปรนเปรอคู่รักด้วยเงิน ด้วยหวังว่าเงินคงจะช่วยยึดคนที่รักนั้นไว้ให้อยู่กับเกย์ตราบนานเท่านาน

ภาพลักษณ์ของเกย์ยังคงอิงความหมายอยู่กับการสร้างประสบการณ์ทางเพศกับคนเพศเดียวกัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่ยืนยันความเป็นรักร่วมเพศของพวกเขาที่เป็นรูปธรรมและชัดเจนที่สุดที่สามารถจับต้องได้ ความคิดและการแสดงออกของกลุ่มเกย์ดังกล่าวทำให้เข้าใจได้ว่า พวกเขาพร้อมที่จะมีชีวิตอยู่ในบรรยากาศของการบริโภคและการมีกิจกรรมทางเพศ สิ่งเหล่านี้คือแรงผลักดันให้พวกเขาเข้ามาปลดปล่อยแรงปรารถนาในใจ ปลดปล่อยอารมณ์ที่ต้องการแสดงออก ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ที่เป็นสุขหรืออารมณ์ที่เป็นทุกข์ โดยผ่านประสบการณ์ของชีวิตท่ามกลางหมู่เกย์ที่เป็นกลุ่มสังคมเดียวกัน รูปแบบการใช้ชีวิตของเกย์จึงถูกสร้างขึ้นมาจากมายาคติและวาทกรรมในกลุ่มเกย์ซึ่งมีอิทธิพลต่อโลกทัศน์ในการดำเนินชีวิตของเกย์จนถึงปัจจุบัน

โลกส่วนตัวของเกย์เป็นโลกของความสนุกสนานเพลิดเพลิน โลกของอิสระเสรีและการปลดปล่อย โลกของการแสดงออก และโลกของการแสวงหา ซึ่งโลกเหล่านี้ได้ก่อรูปเป็นตัวตนให้เกย์แต่ละคน และได้สร้างภาพลักษณ์ซึ่งเกิดจากจินตนาการร่วมของกลุ่มเกย์ให้กลายเป็นภาพลักษณ์ของชาวเกย์

ความโดดเด่นเป็นคุณสมบัติหนึ่งของการเป็นมนุษย์และเป็นสิ่งที่น่าใคร่ครวญมากขึ้น เมื่อมนุษย์ผู้นั้นเป็นเกย์ ทำให้เรามองเห็นในอีกด้านหนึ่งว่าตัวตนที่ถูกสร้างขึ้นมามีความคิดแบบเกย์สถานนั้นทอดร่างอยู่บนเงาของความโดดเด่นยลล้าพัง

ทุกเรื่องราวของชีวิตในนวนิยายเรื่องนี้ล้วนเต็มไปด้วยสีสันของทุกอารมณ์แห่งชีวิต ความสนุกสนาน ความทุกข์ ความเศร้า ความโดดเด่น ความเจ็บปวด ความปิติ เบิกบาน การปลดปล่อย กระทั่งความตาย มีทั้งเรื่องที่ไม่ซ้ำแบบใครให้ได้เรียนรู้ร่วมกัน บางเรื่องก็ซ้ำราวกับเป็นเรื่องเดียวกันเพียงแต่เปลี่ยนตัวละคร บางเรื่องราวหากได้มีโอกาสอ่านอาจนึกไม่ถึงว่า นั่นคือ เงาของตัวเองที่ปรากฏบนแผ่นกระดาษของวรรณกรรมเรื่องนี้

จากย่อหน้าที่ 4-6 ผู้วิจัยสรุปความจากบทความของพิเชฐ สายพันธ์. (2545 : 36-95) เรื่อง “เกย์ : ในฉากชีวิตแห่งสโลมสถาน” ซึ่งทำให้เห็นว่า โลกของเกย์ในนวนิยายเรื่องนี้สอดคล้องกับโลกของเกย์ในชีวิตจริงอย่างน่าเชื่อถือได้

เกย์ในทัศนะของผู้ประพันธ์

เป็นที่น่าสังเกตว่า การนำเสนอบุคลิกภาพเกย์ของผู้เขียนนวนิยายเรื่องนี้ แสดงภาพของตัวละครเกย์ว่ามักจะมีรูปลักษณะภายนอกดูเป็นชายแท้ปกติคนหนึ่ง ขณะเดียวกันผู้เขียนใช้ชาติชาคริต์ ตัวละครเอกชายรักร่วมเพศถ่ายทอดมุมมองของตนเองที่มองว่าเกย์ต้องมีความเป็นผู้หญิงแฝงเร้นอยู่ในแก่นกาย แสดง

ว่าคนเป็นเกย์ในทัศนะของผู้เขียนต้องมีเงาของความเป็นหญิงฉายซ่อนอยู่ในร่างมนุษย์เพศชาย เกย์ต้องมีลักษณะของความเป็นผู้หญิงฉายให้เห็นเสมอ ความคิดนี้ผ่านคำบอกเล่าของชาติชาคริต์ที่มีต่อตัวละครเกย์ตัวอื่นๆ หลายตัว อย่างเช่น ชาติชาคริต์มองเห็นความเป็นเกย์ของร้อยเอกปรัชญาว่า “ภายในเครื่องแบบนักรบมีความละมุนละไมซ่อนเร้นอยู่” (ชาคดอกไม้. 2540 : 36) หรือ “ดูท่าเธออ่อนช้อยน้อยอยู่เสียเมื่อไหร่ละม้ายตำรวจหญิงเข้าไปทุกวัน” (ชาคดอกไม้. 399) ชาติชาคริต์มองจารุพลว่า “รอยยิ้มของเขาสวยและเท่ชนิดน่าจะเป็นรอยยิ้มของหญิงสาวมากกว่าชายหนุ่ม” (ชาคดอกไม้. 2540 : 160) หรือแม้แต่กระทั่งชาติชาคริต์เองก็มีบทบาททางเพศและการแสดงออกบางครั้งก็เป็นผู้ชายและบางครั้งก็เป็นผู้หญิง อาจกล่าวได้ว่าทัศนะเช่นนี้เกิดจากการที่ผู้เขียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และสังคมส่วนใหญ่มองภาพรวมของกลุ่มเกย์ว่ามีลักษณะเป็น Feminine Gay หรือพวกกระตุงกระต้าง ชอบนิินทา เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เห็นได้โดยง่าย ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงนำบุคลิกภาพเกย์ดังกล่าวมาสร้างเป็นตัวละครในเรื่อง แต่แท้จริงแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า เกย์ในสังคมมีรูปแบบแตกต่างหลากหลาย เราไม่สามารถจะชี้เฉพาะเจาะจงได้ว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบนั้นแบบนี้จะเกย์ เกย์จะเป็นใครก็ได้ แม้กระทั่งคนที่มีความเป็นผู้ชายสูงมีการดำเนินชีวิตแบบอัตลักษณ์ชายรักต่างเพศ ก็สามารถเป็นเกย์ได้เช่นกัน โดยที่เขาไม่จำเป็นต้องมีอาการ อารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดเหมือนผู้หญิงแต่อย่างใด ผู้วิจัยจึงคิดว่าเกย์ในทัศนะของผู้เขียนจึงให้ภาพค่อนข้างแคบ ผูกยึดติดกับการมองเกย์ตามการให้คำนิยามของสังคม

ทัศนคติของผู้ประพันธ์ต่อเรื่องรักร่วมเพศที่ปรากฏในงานเขียน

เมื่อพิจารณาจากตัวบทอย่างละเอียดแล้ว ผู้วิจัยคิดว่าผู้เขียนมีทัศนคติต่อกลุ่มชายรักร่วมเพศอย่าง “เป็นกลาง” กล่าวคือ ผู้เขียนไม่ได้ “เข้าข้าง” คนกลุ่มนี้ เพราะถ้า “เข้าข้าง” ชาติชาคริต์ต้องประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นคนดีของสังคม เป็นเกย์ที่มีคุณภาพ และก็ได้มี “อคติ” เสียทีเดียว ถ้ามี “อคติ” ผู้เขียนคงจะไม่ใช้ลีลาภาษาที่เป็นบทพรรณนา อย่างเช่นการพรรณนาภาพชานาเกย์ไว้อย่างงดงามชื่นชมถึงเพียงนี้ สังเกตจากลีลาภาษาที่ผู้เขียนใช้พรรณนาภาพชานาเกย์ไว้ว่า มีการชมความงามของชานาเกย์ว่าสวยสดงดงามดุจตั้งสรวงสวรรค์ชั้นฟ้า “ความอลังการละลานตาของชานาแห่งนี้ มีต่างอะไรจากสรวงสวรรค์ชั้นฟ้า เป็นทิพย์วิมานอันเอกอุที่ต้องสัมผัสด้วยดวงตาศิลปินเท่านั้น จึงจะสามารถทะลุเข้าถึงแก่นแห่งอารมณ์” (ชาคดอกไม้. 2540 : 210) มีการใช้คำแทนเรียก “มวลหมู่เกย์” อย่างมีน้ำเสียงชื่นชมยกย่องว่า “ชายพันธุ์พิเศษ” มีการใช้ความเปรียบว่าเหล่าเกย์มีความงดงามไม่แตกต่างไปจาก “หมู่ทวยเทพเทวะ” ดังความว่า “สำหรับชายพันธุ์พิเศษ ที่เดินขวักไขว่ไปมาทั่วอาณาบริเวณนั้นแล้ว มีต่างอะไรจากเหล่าหมู่เทพเทวะอันล้วนแล้วแต่มีแสงนวลฉัพพรรณส่องประกายเรือ่เรือ่ทั่วสรรพางค์” (ชาคดอกไม้. 2540 : 210) การชื่นชมความงามของเหล่าเกย์ในชานานี้ ปรากฏผ่านลีลาภาษาอันเป็นสุนทรียอยู่หลายบทหลายตอน (วิเคราะห์อย่างละเอียดแล้วในบทที่ 5 สุนทรียภาพทางภาษา ในหัวข้อบทชมความงามของสถานที่) เนื่องด้วยผู้เขียนนำเสนอภาพชีวิตคนรักร่วมเพศให้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ทำให้ผู้อ่านบางกลุ่มเข้าใจว่าผู้เขียนมองเกย์ในด้านลบ แต่ถ้าอ่านตัวบทอย่างพินิจพิเคราะห์โดยละเอียดแล้ว ทำให้ทราบว่าความจริงมิได้เป็นเช่นนั้น ถ้าผู้เขียนมี “อคติ” ต่อเหล่าเกย์จริง ผู้เขียนคงไม่ใช้อยู่ยงค้ำน้ำเสียงอันชื่นชมพรรณนา ชานาเกย์และบรรดาเหล่าเกย์อย่างสวยงามถึงเพียงนี้ อย่างดีคงจะบรรยายธรรมดามากกว่าที่จะเลือกใช้สรวจณีอันสุนทรียอย่างนี้ ถ้านำพฤติกรรมของชาติชาคริต์ที่สื่อให้เห็นถึงความหลากหลายอันเป็นความล้มเหลวในชีวิตที่หลงใหลในโลกียวัตรแห่งเกย์อย่างถอนตัวไม่ขึ้น (อันทำให้เห็นว่าผู้เขียนมีทัศนคติไม่ดีต่อกลุ่มชายรักร่วมเพศ) กับการใช้ภาษาบรรยายและพรรณนาภาพสถานที่ต่างๆ ของบรรดาเหล่าเกย์ไว้อย่างเพริศพิริ่ง

พรรณราย (อันทำให้ชวนคิดว่าผู้เขียนก็มีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มชายรักร่วมเพศเหมือนกัน) ถ้านำสองสิ่งนี้มาหักล้างกันแล้วก็จะเห็นว่า ผู้เขียนมองคนกลุ่มนี้อย่าง “เป็นกลาง” คือมิได้ “รังเกียจ” หรือมิได้มี “อคติ” แอบแฝงอย่างที่คุณอ่านบางกลุ่มเข้าใจ และก็ไม่ได้ “ชื่นชมยกย่อง” หรือ “โหมติ” เหล่าเกย์ไปเสียหมดทุกถ้อยกระบวนความ

2. ตัวละครเอกฝ่ายหญิง : จอมขวัญ : บทบันทึกชีวิตหญิงสาวยุคชายแท้กลายพันธุ์

2.1 ภูมิหลัง

จอมขวัญเป็นนางเอกที่มีลักษณะทางกายภาพหน้าตาสะสวยรูปร่างงาม เจกเช่นนางเอกในบันเทิงคดีทั่วไป ซึ่งถือเป็น “ตัวละครเข้าแบบ” คือนางเอกของเรื่องต้องหน้าตาดี มีรูปลักษณ์สวยเด่นงดงาม ผู้อ่านเห็นภาพรูปโฉมโฉมพรรณของจอมขวัญโดยอาศัยสายตาของผู้เล่าเรื่องคือชาตชาคริต์ที่ได้บอกเล่าถึงความงามของจอมขวัญทั้งแบบชื่นชมและแบบชื่นชมผสมเหน็บแนมว่า “จอมขวัญสาวงาม รวยเสน่ห์ ยิ้มเก๋ พิมพใจ ...” (ซากดอไม้. 2540 : 54) “ผมนี้กรำความจันทน์จันทน์ของน้องสาวแสนสวยนัก” (ซากดอไม้. 2540 : 134) จอมขวัญยึดอาชีพเป็นนักออกแบบเสื้อผ้า มีชื่อเสียงโด่งดังของเมืองไทย เธอเติบโตมาจากตระกูลผู้ดีมีฐานะ เป็นที่รู้จักในแวดวงสังคมชั้นสูงเช่นเดียวกับตระกูลของชาตชาคริต์ เธอจึงมีความจำเป็นที่จะไม่เปิดเผยสกุลรุนชาติของตน เพราะถือว่าการมีสามีเป็นเกย์แล้วหย่าร้างนั้น เป็นเรื่องเสื่อมเสียหน้าอับอาย เธอจึงไม่เอาชาติตระกูลมาเกี่ยวข้องกับชะตากรรมที่กำลังเผชิญอยู่ “ดิฉันเติบโตมาจากตระกูลผู้ดีใช้แล้วค่ะ เพียงแค่อย่ยนามสกุลของดิฉันคุณผู้ชมต้องร้องอ้อแน่ๆ ดิฉันมีความจำเป็นบางประการที่ต้องสงวนนามสกุลเอาไว้ เพราะดิฉันยอมเป็นผู้เสียหายเพียงลำพัง ดีกว่าจะลากเอาโคตรเหง้าเหล่ากลงมาเกลือกกลั้วกับชะตากรรมที่ดิฉันกำลังเผชิญอยู่” (ซากดอไม้. 2540 : 27) การที่จอมขวัญไม่ยอมเปิดเผยชาติตระกูลของตนนั้น เป็นเพราะเธอกลัวกระแสสังคม ถ้าสังคมล่วงรู้ความจริง ก็จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่วงศ์ตระกูล และนำมาซึ่งความอับอายแก่ตัวเธอเอง

2.2 การมีคู่รักอยู่ก่อนแล้ว

ก่อนที่จอมขวัญจะพบกับชาตชาคริต์ จอมขวัญมีคู่รักอยู่ก่อนแล้ว จนกระทั่งมาพบกับชาตชาคริต์ที่งานแต่งงานของเพื่อนสนิท ซึ่งทั้งสองต่างก็เป็นเพื่อนเจ้าบ่าวและเจ้าสาว ความสัมพันธ์จึงเริ่มต้นขึ้นนับแต่บัดนั้น จอมขวัญและชาตชาคริต์ต่างก็คบหาสมาคมกันอย่างธรรมดาแต่เปิดเผย จอมขวัญเองที่ขอเลิกกับคนรักเก่าอย่างเฉยเมยและเย็นชา “ขวัญคิดว่าเราคงเข้ากันไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ที่เราจะแต่งงานกัน เราเลิกกันเสียแต่ตอนนี้ ดีกว่าจะปล่อยให้ทุกอย่างคาราคาซังต่อไป” (ซากดอไม้. 2540 : 62) จะเห็นว่าพฤติกรรมของจอมขวัญเข้าข่ายสาวสมัยใหม่ที่ไม่ยึดมั่นกับความรัก เมื่อพบกับคนที่ดีกว่าก็ดีกว่าคนรักเดิม เธอคงคิดว่าผู้หญิงก็มีสิทธิ์เลือกในสิ่งที่คิดว่าเหมาะสมกับตนเองที่สุด เมื่อคิดว่าชาตชาคริต์ดีและพร้อมกว่า เธอจึงบอกเลิกกับคนรักเดิม ทำให้ “คู่รักเก่านิรนามของจอมขวัญ” ที่ออกมาในช่วงย้อนอดีตเพียงตอนเดียวตามคำบอกเล่าของชาตชาคริต์ถึงกับโกรธและตัดพ้อต่อว่าจอมขวัญ ดังความว่า “คุณเห็นเงินดีกว่ารักแท้ ผมรู้ว่าคุณมีคนอื่นแล้ว คุณจะเสียใจที่วันนี้คุณตอบปฏิเสธผม คุณจะพบกับความฉิบหายวายป่วงในชีวิตสมรส ครอบครัวของคุณจะแตกแยก คุณจะมีความสุขกับเขาคนนั้นตลอดชีวิต” (ซากดอไม้. 2540 : 62) “คู่รักของจอมขวัญ” เกิดอาการโกรธผสมกับความเสียใจในส่วนลึกที่คนรักของตนเปลี่ยนใจไปมีคนอื่นแล้วมาขอเลิก จึงแก้ไขความคับข้องใจโดยการสาปแช่งต่อจอมขวัญว่าจะไม่มีความสุขในชีวิตครอบครัว

ที่เลือกชาตชาครีตเป็นคู่ครอง และคำสาปแช่งนั้นก็เป็นจริงในเวลาต่อมา “เขาประกาศก้องทั่วท้องน้ำ เสียงของเขายังคงดังก้องในโสตประสาทของหล่อนตราบนานทุกวันนี้ วันที่ทุกอย่างเป็นความจริง” (ชากดอกไม้. 2540 : 62)

2.3 การใช้ชีวิตคู่กับสามีผู้เปรียบพร้อมด้วยคุณสมบัติ

ในที่สุดจอมขวัญก็เลือกชาตชาครีตเป็นคู่ครอง ชาตชาครีตของจอมขวัญแต่งงาน หลังจากคบหาสมาคมกันไต่ระยะหนึ่ง ด้วยความเป็นลูกผู้หญิง เมื่อมีชายหนุ่มมาเลียบเคียงเช่นนี้ เธอถึงกับมีอาการนั่งอึ้งไม่พูดไม่จาอยู่หลายนาที่ คล้ายฝันไป เหตุที่มีอาการเช่นนี้เพราะสภาวะจิตของจอมขวัญช่วงนี้ได้เฝ้ามองแปรปรวนอย่างเหลือล้น คาดไม่ถึงว่าจะมีชายหนุ่มดีพร้อมมาขอแต่งงาน อันจะเป็นการเริ่มต้นชีวิตคู่ตามครรลองของธรรมชาติ ในความคิดคำนึงของจอมขวัญ ภาพลักษณ์ของชาตชาครีตเป็นภาพที่ดีมาก เป็นหนุ่มที่มีทั้งความก้าวหน้าในวิชาชีพ หน้าตาดี เป็นตัวของตัวเอง เอาใจเก่ง ชาตตระกูลดี มีชื่อเสียงขจรขยายในวงสังคมชั้นสูง

บุคลิกภาพของจอมขวัญตามที่ชาตชาครีตเล่า นั่น เธอเป็นผู้หญิงเก่ง แต่เนื้อแท้แล้วเธอเป็นคนขี้เหงา กลัวต้องอยู่คนเดียวเพียงลำพัง เธอจึงต้องการเพื่อนที่ดีที่สุดและพร้อมที่สุดที่จะอยู่กับเธอ จอมขวัญใช้เวลาไม่นานในการตัดสินใจแต่งงานกับชาตชาครีต เธอคิดว่า การแต่งงานกับชาตชาครีตเป็นสิ่งที่โชคดีที่สุด เพราะชาตชาครีตดีพร้อมทุกอย่าง ชาตชาครีตจะทำให้ชีวิตที่ขาดหายไปของเธอถูกเติมเต็มและมีความสุขสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เรื่องราวตอนนี้นำมาบอกเล่าของชาตชาครีตว่า “หล่อนคิดว่าตัวเองคือเจ้าหญิงในเทพนิยาย และถูกรางวัลที่หนึ่งสองครั้งซ้อนกัน” (ชากดอกไม้. 2540 : 61) แต่จอมขวัญหาได้รู้ความจริงไม่ว่าแท้จริงแล้วชาตชาครีตมีเธอไว้เพียงเพื่อเป็นเกราะป้องกันคำครหาจากสังคม เธอจึงตกเป็นเหยื่อของชาตชาครีต ผู้ชายเกย์ที่จ่ายอมต้องแต่งงานเพื่อสถานภาพทางสังคม

ในช่วงคบหากันใหม่ๆ จนถึงช่วงอยู่กินกันนั้น เรียกได้ว่าทั้งสองรักกันอย่างหวานหยดเยิ้ม พูดจาอย่างไพเราะเพราะพริ้งฟังเสนาะโสตยิ่งนัก แต่จอมขวัญหารู้ไม่ว่า ในคำหวานของชาตชาครีตเต็มไปด้วยความเสแสร้งตลบตลึง เป็นมายาภาพที่จอมขวัญไม่เคยล่วงรู้ความจริงในสิ่งอันมืดมิดที่แฝงอยู่ในแก่นกายของสามีเลย

ตอนคบกันใหม่ เขาช่างเอาอกเอาใจดิฉันทุกอย่าง สรรหาทุกสิ่งทุกอย่างมาให้ตามต้องการ ชื่นกเป็นนกล ชื่นไม้เป็นไม้ ป้อนดิฉันด้วยถ้อยคำแสนหวาน สวยหู อลังการอย่างที่พวกจินตนิยายใช้กันอย่างพราเปรื่อ เขาเสกสรรปั้นแต่งและสร้างภาพมายาปรนเปรอให้แกดิฉันจนไม่อาจเฝ้าหวั่น ดิฉันมองทุกสิ่งทุกอย่างสวยงามหรูหรา เชื่อโดยสมบูรณ์ว่า เขาเท่านั้นคือคู่ครองในชีวิตของดิฉัน เขาเท่านั้นที่จะเป็นผู้นำของดิฉันในอนาคต และเขาเท่านั้นที่สามารถทำให้ความฝันของดิฉันกลายเป็นความจริง

(ชากดอกไม้. 2540 : 65)

ดิฉันเคลิบเคลิ้มหลงใหล ในคำหวานและความดีที่เขาปรนเปรอให้อย่างเฝ้าหวั่น ดิฉันสบายใจที่สุดในโลก จิตของดิฉันลอยฟุ้งอย่างทะนงองอาจ ดิฉันคิดว่า คงไม่มีผู้หญิงคนใดในโลกจะโชคดีเท่ากับดิฉันอีกแล้ว

(ชากดอกไม้. 2540 : 176)

ด้วยความดีและคำหวานอันหลอกลวงของชาตชาครีต ทำให้จอมขวัญคิดเสมอว่า เธอประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและชีวิตครอบครัว ชาตชาครีตเป็นส่วนเติมเต็มในชีวิตเธอให้ถึงพร้อมทุกสิ่ง ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่การงานที่ดี ครอบครัวที่สมบูรณ์ สังคมอันอบอุ่น เธอคิดว่าเท่านั้นก็เพียงพอสำหรับชีวิตของ

เธอแล้ว จะเห็นได้ว่าจอมขวัญเป็นผู้หญิงที่โชคดีที่สุดที่ได้สามีดีพร้อมทุกอย่าง จอมขวัญยึดสิ่งนี้เป็นสรณะ จึงคิดว่าตนประสบความสำเร็จและโชคดีในชีวิต เพราะเลือกคู่ครองถูกต้องและเหมาะสมกับตนแล้ว

ถึงแม้จะโชคดีเรื่องคู่ครองแต่จอมขวัญก็ไม่สมหวังในเรื่องเพศสัมพันธ์เท่าใดนัก เพราะชาติชาคริต์ไม่ได้ปฏิบัติปรนเปรอให้กับเธอเช่นเดียวกับชายทั่วไป ชาติชาคริต์ไม่มีอารมณ์เพศกับผู้หญิงเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เมื่อแต่งงานกับจอมขวัญ น้อยครั้งนักที่เธอจะสุขสมทางเพศ ชาติชาคริต์เล่าว่าจอมขวัญถึงกับ “กระพืดกระพืดกับลมคนเดียว เพราะผมไม่เล่นด้วย” (ชาคดอกไม้. 2540 : 30) ด้วยเหตุนี้จอมขวัญจึงคิดว่าสามีเป็นโรคกามตายด้าน เธอหวังดีกับสามีและทุกขีในเรื่องเพศสัมพันธ์ จึงแนะนำให้สามีไปพบแพทย์เพื่อรับการบำบัดรักษา แต่ชาติชาคริต์กลับปฏิเสธพร้อมทั้งตบหน้าเธออย่างแรง จอมขวัญไม่ได้ระคายเคืองในรสนิยมทางเพศของสามีเลย ว่าแท้จริงแล้วที่สามีไม่มีอารมณ์ทางเพศกับเธอนั้น เป็นเพราะสามีหลงใหลคลั่งไคล้ถวิลหาในเพศเดียวกันนั่นเอง ความสัมพันธ์ทางเพศของทั้งสองจึงติดขัดเรื่อยมา จอมขวัญไม่ได้เสพสมอารมณ์หมายกับสามีเท่าใดนักในระหว่างอยู่กินกันเป็นเวลา 5 ปี

การที่สามีไม่มีอารมณ์ทางเพศกับภรรยา เป็นสัญญาณเตือนให้มนุษย์เพศหญิงสังวรว่า สามีใช่จะเป็นกามตายด้านเสมอไป หากแต่เขาอาจเป็นรักร่วมเพศ เช่นในรายของจอมขวัญ เธอไม่เคยระคายเคืองระคายสงสัย และคาดคิดแม้แต่เลยว่าสามีเป็นเกย์ ทำให้เห็นว่าเธอพลาดมาตั้งแต่ต้นแล้ว

2.4 การรับรู้ว่ามีเป็นเกย์

อันที่จริง จอมขวัญก็พอทราบข่าวจากมิตรสหายมาบ้างว่าสามีเป็นเกย์ แต่เธอไม่หลงเชื่อและปฏิเสธข้อกล่าวหาเหล่านั้นเรื่อยมา ทำให้เห็นว่าจอมขวัญเป็นคนมีความหนักแน่น มั่นใจในตัวเองสูง คือไม่หลงเชื่อข่าวลืออะไรง่าย ๆ เพราะมั่นใจว่าสามีของตนไม่ได้เป็นเกย์อย่างที่คนอื่นเข้าใจ แต่แล้ววันหนึ่งความลับนี้ก็ต้องเปิดเผย จอมขวัญเดินทางกลับจากต่างประเทศก่อนกำหนด โดยที่ไม่ได้แจ้งบอกให้ผู้ใดทราบล่วงหน้า เธอเดินทางกลับถึงกรุงเทพฯ อย่างเงิบเงียบ โดยมีเหตุผลเพื่อต้องการสร้างความประหลาดใจให้แก่ชาติชาคริต์ แต่ท้ายสุด เธอต้องพบกับฝันร้ายอันใหญ่หลวงที่ยากจะลืมเลือน และฝันร้ายนั้นยังคงตามหลอกหลอนเธอมาตราบนานแสนนาน จอมขวัญเดินเข้าบ้านด้วยความรู้สึกประหลาดใจเมื่อได้ยินเสียงคนสนทนากันเสียดลอดออกมาจากห้องนอนของเธอ เสียงหนึ่งเป็นเสียงของชาติชาคริต์ แต่อีกเสียงหนึ่งนั้นเธอหวาดกลัวเกินกว่าจะคาดเดาได้ว่าเป็นผู้ใด เพราะเป็นเสียงของคนที่ไม่รู้จักมักคุ้น และที่สำคัญเป็นเสียงของบุรุษเพศ จอมขวัญเริ่มรู้สึกใจหาย หัวใจเต้นระทึกอย่างแรง เธอรู้สึกประหลาดใจอย่างสิ้นเหลือว่าใครมาสนทนาด้วยเรื่องใดกันในห้องนอน จอมขวัญคิดจะเปิดประตูแต่ประตูถูกล็อคไว้ เธอจึงแอบฟังคำสนทนาต่อว่าเหตุการณ์จะเป็นเช่นไร เมื่อสิ้นเสียงสนทนาของบุรุษทั้งสองคน กลับกลายเป็นเสียงครวญครางในการมีความสุขทางกามารมณ์ เมื่อประสบเหตุการณ์เช่นนี้ จอมขวัญถึงกับมีพฤติกรรม “กัตรีมฝีปากแน่น จนหือเลือด ไม่รู้ตัวสักนิดที่กำลังกำมือทั้งสองแน่น เล็บมือฝังจิกลงไปบนเนื้อของตัวเอง กระทั่งโลหิตหลั่งซิบๆ ความเจ็บปวดกายช่างน้อยนิด เมื่อเทียบกับดวงจิตที่กำลังเจ็บปวดและร้าวราน” (ชาคดอกไม้. 2540 : 180) จะเห็นได้ว่า พฤติกรรม “ซ็อก” ของจอมขวัญผสมกับความโกรธเจ็บปวดร้าวรานใจ เธอจึงแสดง “พฤติกรรมก้าวร้าว” ทำร้ายตนเองอย่างมีวิธี เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ จอมขวัญไม่อาจควบคุมอารมณ์ของตนเองให้นิ่งเฉยได้อีกต่อไป เธอจึงตัดสินใจไขกุญแจห้อง และเมื่อเปิดประตูห้องนอนออกอย่างซ้าๆ ภาพที่เห็นทำให้เธอตาสว่างขึ้นในบัดดล เป็นภาพของชาติชาคริต์กับเอกบุรุษ หนายความส่วนตัวของชาติชาคริต์กำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกัน ชาติชาคริต์และเอกบุรุษต่างตกตะลึง เมื่อเห็นจอมขวัญเปิดประตูเข้ามา จึงต้องผละจากกันอย่างรวดเร็ว ชาติชาคริต์เดินเข้ามาหาจอมขวัญแล้วพยายามสื่อสารกับเธอทุกวิถีทาง แต่

จอมขวัญกลับนั่งสงบและเงียบเฉย แทนที่จะตีโพยตีพายอย่างสะกิดกันอารมณ์ไม่อยู่ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะจิตใจและอารมณ์ของจอมขวัญ ณ เวลานี้กำลังตกอยู่ในอาการ “ช็อค” พุดไม่ออกบอกไม่ถูกกับสิ่งที่ไม่เคยได้ล่วงรู้มาก่อนนั่นเอง

เรื่องการล่วงรู้ว่ามีเป็นเกย์ นักเขียนนวนิยายแนวนี้ได้ใช้วิธีการเปิดเผยความจริงที่แตกต่างกันออกไป เรื่อง “ซากดอกไม้” จอมขวัญค้นพบจากหลักฐานโดยเห็นเหตุการณ์รักร่วมเพศของสามีด้วยตนเอง เรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” ของกฤษณา อโศกสิน เปิดเผยโดยจิลลาลกลางแกลงใจจึงได้ถามเพื่อหาคำตอบจากนพี ด้วยความใจกว้างไม่คิดจะปิดบัง นพีจึงเปิดใจยอมรับสารภาพความจริงทั้งหมด ส่วนเรื่อง “เส้นทางที่ว่างเปล่า” ของภาดา พริมเพราล่วงรู้วาทศวรรษเป็นเกย์เนื่องจากมีบุคคลที่สามเป็นผู้มาบอกเล่าให้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นน้องสาว ญาติมิตร และเพื่อนฝูงอีกหลายคน เป็นต้น

2.5 การตัดสินใจขอหย่าร้าง

เมื่อจอมขวัญรู้ว่าชาติชาคริต์เป็นเกย์ พอตั่งสติได้ เธอไตร่ตรองไม่นานที่จะลั่นวาจาขอหย่าขาดจากสามีทันที เหตุที่ตัดสินใจเร็วนี้ เนื่องจากสภาวะการณ่จำยอมให้ต้องกระทำเช่นนั้น จอมขวัญเป็นตัวแทนของมนุษย์เพศหญิงเมื่อล่วงรู้ว่ามีคนอื่นไปมีคนอื่น และคนอื่นนั้นมีใช้สตรีเพศแต่กลับกลายเป็นบุรุษเพศ ทั้งยังประจักษ์แก่ตาตนเองอีกด้วย คงไม่มีหญิงคนใดจะใจเย็นหรือมาไตร่ตรองพิจารณาถึงเหตุผล อารมณ์ของจอมขวัญช่วงนั้นคงมีแต่ความโกรธผสมเสียใจ ด้วยไม่คาดคิดว่าสามีจะมีใจรักใคร่เพศเดียวกัน ถ้ามองในแง่ของการใช้มิติสถานที่ เหตุเกิด “ที่บ้าน” ซึ่งเป็นเรือนหอระหว่างชาติชาคริต์กับจอมขวัญ และเป็นใน “ห้องนอน” ซึ่งเป็นห้องส่วนตัวและรักรักของจอมขวัญกับชาติชาคริต์ การที่ชาติชาคริต์นำคนอื่นมานอนแทนจอมขวัญ ถือเป็นการหยามเกียรติหยามศักดิ์ศรีของการเป็นภรรยายิ่งนัก ถ้าคนอื่นนั้นเป็น “ผู้หญิง” จอมขวัญคงไม่เสียใจมากมายเพียงนี้ เพราะผู้ชายอาจหาเสหาเลยจากผู้หญิงอื่นบ้าง แต่คนบนเตียงนอนที่ “กอดรัดพัวพัน” กับสามีกลับกลายเป็น “ผู้ชาย” แน่นนอนจอมขวัญย่อมรับไม่ได้อย่างเด็ดขาด จึงตัดสินใจขอหย่าร้างกับชาติชาคริต์อย่างเฉียบขาดฉับพลัน

“ถ้าคุณมีเมียน้อย ฉันอาจเสียใจ แต่คงไม่เสียใจเท่านี้ เสียใจอย่างแรง จนฉันไม่อาจบอกได้ว่า ฉันเสียใจกับพฤติกรรมผิดเพศของคุณมากมายเพียงใด เพราะอย่างน้อย คุณก็ยังเป็นชายชาติรี เป็นผู้ชายเหมือนผู้ชายธรรมดาทั่วไป เป็นธรรมชาติที่คุณเริ่มเบียดเบียนตัวเอง แสงหาของใหม่บ่อนความอยากรู้อยากเห็นของตัวเองให้หายวับไป แต่คุณเป็นอะไร ฉันแยกไม่ออก เป็นผู้ชาย ฉันไม่แน่ใจ หรือเป็นผู้หญิง ฉันก็ไม่แน่ใจ ฉันก็ไม่แน่ใจอีกนั้นละ เอาเถอะ ฉันคงทำกรรมอย่างนี้ เราถึงมาใช้ชีวิตร่วมกัน เราคงจบกันเพียงนี้”

.....
“ดิฉันขอหย่าขาดจากคุณ เราจบกันเพียงเท่านี้ ขอให้เราจากกันด้วยดี ...”

(ซากดอกไม้. 2540 : 197)

ถึงแม้ว่าชาติชาคริต์จะวิงวอนขอความเห็นใจจากจอมขวัญก็ตาม เพราะชาติชาคริต์ไม่ยากหย่าและมีชีวิตครอบครัวที่แตกสลายล้มเหลว จอมขวัญมีความคิดยึดมั่นในเรื่องสามีเป็นเกย์ว่า

สีหน้าเป็นจริงเป็นจังของเขาในเวลานั้น ถ้าคุณผู้ชมได้เห็น จอมขวัญคิดว่า คุณผู้ชมก็คงใจอ่อน ให้อภัยเขาเฉกเช่นเดียวกับที่จอมขวัญกระทำ

แต่ดูก่อน ... คุณผู้ชมขา ดอกไม้ยอมเป็นดอกไม้ฉันใด ชายชาวดอกไม้ยอมเป็นชายดอกไม้ฉันนั้น บังคับให้ฝนหยุดตก ยิ่งง่ายกว่าบังคับหวานล่อมให้ชายชาวดอกไม้รักชอบและรักผู้หญิงอย่างจริงจัง

เขาอาจฝันได้ในคราวแรก ระยะเริ่มแรก แต่เมื่อหัวใจแท้จริงรำร่ำง เขาไม่อาจฝันจิตฝืนใจของตัวเองได้เลย แม้จะพยายามกล้ำกลืนมากมายเพียงไร นั่นคงเป็นเพียง ... ความพยายามที่ไม่มีวันสำเร็จ

เช่นเดียวกับชาติชาคริต์ ขาฝืนและเสแสร้งได้เพียงในระยะแรก พอจะทำให้จิตใจสงบใจขึ้นมามากน้อย สุดท้ายเสียงและอำนาจแห่งพงไพร ย่อมปลุกเร้าวิญญาณเคียดแค้นให้คืนหวนกลับมาดังเดิม

(ชาดกดอกไม้. 2540 : 198-199)

การที่จอมขวัญมีทัศนะเช่นนี้แสดงว่าจอมขวัญก็รู้ถึงสัญชาตญาณของคนกลุ่มนี้และพอจะรู้จักคนกลุ่มนี้ในระดับหนึ่ง ว่าเป็นเกย์ไม่มีทางหาย เพราะความต้องการทางเพศในส่วนลึกของเกย์ก็ยังปรารถนา มีความสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกันอยู่แน่นอน จอมขวัญจึงไม่คิดให้ออกาสชาติชาคริต์ในการกลับตัวกลับใจ เพราะทรมานสภาพที่สามีเป็นชายรักร่วมเพศไม่ได้

“จอมขวัญ” ตัดสินใจหย่าขาดจากสามีเกย์เหมือนกับ “พริมเพรา” ในเรื่อง “เส้นทางที่ว่างเปล่า” แม้แต่ “ธารา” ในเรื่อง “เสียงเพรียกจากซีกชีวิต” ของ วิสตรชนีย์ นาคกร เมื่อเธอล่วงรู้ว่ “ไตรรงค์” คู่รักเป็นเกย์ เธอก็เลิกรา และเบนเข็มไปคบกับ “ธงภักดี” น้องชายฝาแฝดของ “ไตรรงค์” จนกระทั่งได้แต่งงานกัน ไม่เหมือนกับ “จิลลา” ในเรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” ที่ไม่ได้ตัดสินใจหย่าขาดจากสามีเกย์ ถ้ามองในแง่ของบริบททางสังคมอาจกล่าวได้ว่า “จิลลา” เป็นผู้หญิงยุคปีพ.ศ. 2518 การหย่าร้างช่วงนั้นอาจมีไม่มากเท่ากับยุคของ “จอมขวัญ” ปีพ.ศ. 2540 และพริมเพรา ปีพ.ศ. 2543 การหย่าร้างในยุคของ “จิลลา” อาจเป็นเรื่องที่น่าอับอาย ผู้หญิงที่หย่าร้างมักถูกประณามจากสังคมว่าเป็นฝ่ายผิด ถูกตีตราจากสังคมอย่างเสียหาย สันถลนต่อความมีหน้ามีตาและชื่อเสียงในสังคม กอปรกับผู้หญิงในยุคนั้นยังจำเป็นต้องพึ่งผู้ชายที่เป็นหัวหน้าครอบครัวในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ดังนั้น “จิลลา” จึงไม่หย่าร้างกับ “นพี” อย่างง่ายดาย นอกจากนี้ “จิลลา” พิจารณาเห็นว่า “นพี” ก็ดีกับเธอมาก ดูแลรับผิดชอบครอบครัวอย่างมีขาดตกบกพร่อง ทั้งสองเปิดใจตกลงและใช้เหตุผลพูดจากันว่าจะอยู่เพื่อลูก “จิลลา” คำนึงถึงอนาคตในระยะยาว และคิดว่าอยู่กับสามีเกย์ก็มีความสุขได้ เธอจึงไม่หย่าร้างกับ “นพี” แต่ใครเลยจะรู้ว่า “จิลลา” ซึ่งต้องทนพยายามประคับประคองรักษาสถาบันครอบครัวให้ดำรงอยู่ได้นั้น ต้องหวานอมขมกลืน ทนทุกข์ทรมานสักปานใด แต่ยุคของ “จอมขวัญ” และ “พริมเพรา” สังคมเปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงเก่งและพึ่งตนเองได้มากขึ้น ไม่จ้อผู้ชาย ถ้าชีวิตแต่งงานประสบชะตากรรมที่ไม่สามารถไปด้วยกันได้ไม่ว่ากรณีใด ก็เกิดการแตกหักกันได้ง่าย ชายหญิงยุคนี้จึงหย่าร้างกันมากขึ้น ดังนั้นในสภาพสังคมเช่นนี้ “จอมขวัญ” จึงตัดสินใจหย่าขาดกับ “ชาติชาคริต์” โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา เพราะเธอเป็นผู้หญิงที่มีศักยภาพ คือ สามารถเลี้ยงดูตนเองและลูกได้ ที่สำคัญเธอก็มีฐานะชาติตระกูลดี จึงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาฝ่ายชาติชาคริต์ และต้องมาทนถนอมรักษาสถาบันครอบครัวเพื่อใช้บังหน้าสังคม

2.6 ชีวิตและความรู้สึกหลังการหย่าร้าง

หลังจากตัดสินใจหย่าขาดกับสามีแล้ว อารมณ์ของจอมขวัญช่วงนี้มีแต่ความเคียดแค้น เธอจึงระบายความคับข้องใจให้อ่านรับทราบอยู่ตลอด ไม่ว่าจะเป็นการพ่ำโทษตำราว่าสามี ขอดความเป็นธรรมและเห็นใจจากสังคม คิดว่าตนเองถูกหลอกเป็นคนโง่ อยากย้อนเวลาเอาอดีตดีๆ กลับคืนมา เกิดคำถามตามมามากมาย ขาดความมั่นใจในชีวิตครอบครัว อารมณ์แปรปรวนรุนแรง โศกเศร้าเสียใจที่สามีเป็นเกย์ และขมขื่นทุกข์ใจเรื่องลูกชายป่วยเป็นโรคประหลาด เป็นต้น

หลังหย่าร้างกับสามี จอมขวัญได้พบกับชะตากรรมอันน่าเศร้าสลดยิ่งนัก คือนอกจากจะประสบเหตุการณ์ที่สามีเป็นเกย์มาแล้ว ความโศกเศร้ายังไม่ทันจากหาย เเคราะห์กรรมยังมาซ้ำซ้ำตกล้นเกล้าเธอ

เด็กชายจอมขี้ขลาดเกิดป่วยเป็นโรคประหลาดแพทย์หาทางรักษาไม่ได้อีกด้วย การระบายความคับข้องใจต่างๆ จึงคละเคล้ากับอารมณ์ความทุกข์เศร้าอย่างไม่วายวัน

2.6.1 การด่าว่าพราโธษสามี

เนื่องด้วยจอมขวัญไม่เคยคาดคิดว่าเหตุการณ์แบบนี้จะเกิดขึ้นกับชีวิตของเธอ เมื่อชีวิตครอบครัวล่มสลายไม่เป็นไปตามที่คาดฝัน ทางเดียวที่จอมขวัญจะระบายอารมณ์ความรู้สึกของตนได้ก็คือ **การด่าว่าพราโธษสามี** เมื่อบุคคลมีปัญหาแล้วเกิดไม่สบายใจ บุคคลนั้นจะพยายามแก้ปัญหาโดยใช้กลไกในการปรับตัวต่อปัญหาเพื่อลดความไม่สบายใจลง การที่จอมขวัญใช้วิธีการระบายอารมณ์ออกมาด้วยคำพูด เป็นกลไกที่ช่วยลดอารมณ์เครียดและช่วยให้บุคคลนั้นได้ระบายความอัดอั้นใจ พฤติกรรมของจอมขวัญจึงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งก่อนหน้านี้เธอเป็นคนพูดจาไพเราะอ่อนหวาน แต่หลังจากทราบว่าสามีเป็นเกย์ เธอกลับกลายเป็นคนปากจัด พราโธษ กระทบบกระเทียบเหน็บแนมสามีมียุ่รำไป การพราโธษด่าว่าสามีนี้นับว่าจอมขวัญมักพราโธษด่าว่าใน 3 เรื่อง คือ เรื่องแรก ด่าว่าเรื่องสามีเป็นเกย์ เรื่องที่สอง ด่าว่าเรื่องสามีมีความประพฤติไม่พึงประสงค์ และเรื่องที่สาม ด่าว่าสามีเรื่องไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว

2.6.1.1 การด่าว่าเรื่องสามีเป็นเกย์ การด่าทอในเรื่องนี้ทำให้เห็นว่าจอมขวัญมีทัศนคติไม่ดีต่อเรื่องรักร่วมเพศเป็นอย่างมาก เธอโจมตีเรื่องพฤติกรรมรักร่วมเพศของสามีด้วยถ้อยคำเชือดเฉือนดังนี้

ความสวย ความสาวของดิฉัน ในปัจจุบันนี้ สูญสิ้นลงอย่างสิ้นเชิง ด้วยน้ำมือของผู้ชายคนหนึ่งที่น่าสยดสยอง
ความรับผิดชอบ เป็นผู้ชายที่ไม่ใช่ผู้ชาย ไม่เพียงแต่ร่างกายเท่านั้น ยังรวมไปถึงจิตใจอีกด้วย
(ซากดอกลำไย. 2540 : 27)

ดิฉันละเลิกหมั่นไส้เขาเหลือเกิน คุณผู้ชาย ... ดิฉันสงสัยตัวเองเหลือเกินว่า เคยหลับนอนกับผู้ชายดอกลำไย
พรรค์อย่างนี้ได้อย่างไร ห่าปีเต็ม เป็นเรื่องเหลือเชื่อ เขาซ่อนความต้องการอันแท้จริงได้อย่างแนบเนียน เขาเล่น
ละครเก่งกาจ ดิบเทาจนดิฉันหลงใหลได้ปลื้ม ปลื้มทุกสิ่งทุกอย่างที่รวมเป็นตัวเขา รวมทั้งสมรรถนะทางเพศด้วย
(ซากดอกลำไย. 2540 : 106)

ดิฉันเห็นกับตา ... เขาหวนกลับไปมีความสัมพันธ์กับเอกบุรุษอีกครั้ง ทั้งคู่คลอเคลียกันไม่ห่าง แนบชิดกายจน
แทบเป็นเนื้อเดียวกัน ดิฉันมองพวกเขาด้วยความรู้สึกกริยา รังเกียจ และขยะแขยงระคนกัน ใช้เพียงเอกบุรุษ
เดียวก็หาไม่ ... ชายพิศมัยอย่างชาติชาคริต์ เขาไม่เคยรู้จักคำว่าพอ เขาสะกดเป็นแต่คำว่า 'ส่ำส่อน' และเพิ่ม
รสชาติชีวิตด้วยความสัมพันธ์แบบลับๆ ที่ไม่มีผู้ใดล่วงรู้ เขาคือ 'แอบจิดผู้สำเร็จนิพพาน'
(ซากดอกลำไย. 2540 : 199)

2.6.1.2 การด่าว่าเรื่องสามีมีความประพฤติไม่พึงประสงค์ ดังที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 ว่าการเล่าเรื่องในนวนิยายเรื่องนี้มีลักษณะพิเศษ คือใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่า โดยกำหนดให้ตัวละครเอกทั้งสองเล่าเรื่องสลับกันไปมา และสามารถหยั่งรู้ว่าตัวละครอีกฝ่ายหนึ่งกระทำการสิ่งใดอยู่ อันที่จริง กรอบแห่งการเล่าเรื่องในลักษณะนี้จะเป็นการแสดงทัศนะจำกัดขอบเขตของผู้เล่าเรื่อง แต่ผู้เขียนกำหนดให้บางช่วงตอนผู้เล่าเรื่องมีทัศนะไม่จำกัดขอบเขต เท่ากับผู้เขียนสร้างมุมมองของตัวละครให้เลเยอร์ออกไปจากกรอบทฤษฎี ฉะนั้นจอมขวัญจึงได้รู้เห็นพฤติกรรมและการกระทำของชาติชาคริต์โดยตลอด

เมื่อชาติชาคริต์มีความประพฤติไม่ดี จอมขวัญก็มักออกมาด่าว่าและกระทบกระเทียบเหน็บแนมชาติชาคริต์ เพื่อเป็นการระบายความคับแค้นใจ

คนรอบข้างคิดว่าเขาบูชาความรัก แต่เปล่าเลย ... เขาคือตัวแทนแห่งความเกลียดชัง ความริษยา พยาบาท อาฆาตแค้น เขาจุติมาเพื่อทำลาย ทำลายล้างทำทุกสิ่งทุกอย่างที่ขัดขวางความปรารถนาของเขา
(ชากดอกไม้. 2540 : 348)

ดิฉันไม่เคยนึกเลยล่ะว่า เขาจะเป็นคนร้ายกาจได้ถึงเพียงนี้
(ชากดอกไม้. 2540 : 64)

คุณผู้ชมฯ ผันร้ายของเขา เป็นผันร้ายที่ไม่น่ากลัวเลยสักนิด เป็นเรื่องธรรมดาใช้ไหมคะ สำหรับคนที่ชอบ ก่อศัตรูมากกว่าผู้มิตร ผลแห่งแห่งการกระทำย่อมฝังอยู่ในใจลึกๆ มันเป็นเรื่องน่าอาย น่าหวาดกลัว และผิด กฎหมาย เกินกว่าจะเล่าระบายให้ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับรู้ เขาจึงปรุงแต่งความคิดที่ซุกซ่อนอยู่ในรอยหยักของสมองแปลง เป็นผันร้ายโดยมิรู้ตัว
(ชากดอกไม้. 2540 : 174)

นั่นแหละค่ะ ... คุณผู้ชม นั่นคือวิธีการอันเลียดเย็นของเขา คนไร้ใจ เขาทำทุกสิ่งทุกอย่างเพียงเพื่อสนองตอบ ความสاسةใจอย่างไม่มีที่สิ้นสุดของตัวเอง
(ชากดอกไม้. 2540 : 347)

2.6.1.3 การด่าว่าสามีที่ไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว นอกจากชาติชาคริต์จะมีความประพฤติ ส่วนตัวเหลวแหลกแล้ว เรื่องครอบครัวก็ยังไม่รับผิดชอบอีกด้วย แม้กระทั่งลูกชายคนเล็กป่วยหนัก เขายัง ไม่สนใจจะมาเยี่ยมเยียนดูแล กรณีนี้จึงเป็นชนวนให้จอมขวัญโกรธแค้นชาติชาคริต์เพิ่มมากขึ้น เพราะ พฤติกรรมชาติชาคริต์ไม่เป็นที่พึงพอใจของจอมขวัญ เธอจึงใช้วิธีระบายอารมณ์ที่ไม่ได้ตั้งใจนั้น โดยด่าว่า ชาติชาคริต์อย่างสาหัสเสียเทเสีย

สามีของดิฉันลั่นแล้วแต่สร้างแสดงละครพอพระได้ดียิ่งนัก เขาทำเป็นรักลูก ทำเป็นห่วงลูก ถามเถอะคะ นับตั้งแต่ลูกป่วย เขาเคยย่างกรายมาเยี่ยมหนึ่งสักกี่ครั้ง ด้วยความสัตย์จริง ดิฉันรับรองว่าไม่ถึงสามหนด้วย ซ้ำ เขาก็ได้แต่หลอกตัวเองและคนอื่นให้ผ่านไปวันๆ ความเป็นห่วงบ่งไว้ในตัวลูกเพียงแค่มปาก ใครก็ทำได้
(ชากดอกไม้. 2540 : 135)

เขาโหดร้ายและเย็นชาเกินกว่าจะเป็นพ่อของลูกทั้งสอง เขาปราศจากความรักอย่างจริงใจ เขาปรนเปรอลูกด้วย น้ำคำจอมปลอม เขาโยนขึ้น 'ความหวัง' ให้ลูกพร้อมกับกระชากคืนไปโดยไม่ใยดี
(ชากดอกไม้. 2540 : 365)

เขาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า เขาเป็นคนแล้งน้ำใจอย่างที่สุด ... แม้แต่ลูกทั้งคนนอนป่วยเจ็บไข้ปางตาย เขายังไม่ สนใจมาดูแล
(ชากดอกไม้. 2540 : 64)

คุณผู้ชมฯ แม้จะมีคนเอาเงินจำนวนมากมาชมศาลมากองต่อน้าดิฉันเพื่อให้ดิฉันหวนกลับไปใช้ชีวิตร่วมกับ ชาติชาคริต์อีกครั้ง ดิฉันคงต้องปฏิเสธ คนใจร้ายใจดำอย่างเขา ไม่สมควรใช้ชีวิตร่วมกับใครตลอดชีวิต นิดหนึ่ง กำลังจะตาย ... เขากลับไม่สนใจไยดีสักน้อยนิด
(ชากดอกไม้. 2540 : 265-266)

นอกจากจะตำหนิสามีเป็นระยะๆ แล้ว จอมขวัญยัง “ซัดทอดโทษผู้อื่น” ว่าเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นเป็นความผิดของชาติชาคริตแต่เพียงผู้เดียว เธอไม่มีส่วนผิดแม้แต่น้อย ถ้าชาติชาคริตไม่มีพฤติกรรมเป็นเกย์ เธอคงไม่ขอหย่าขาด สถาบันครอบครัวคงไม่ล่มสลาย ดังตัวอย่างว่า “ดิฉันไม่เคยคิดเลยว่า ชีวิตดิฉันจะต้องถึงคราวหักเหและวิบัติด้วยน้ำมือของผู้ชายเพียงคนเดียว” (ซากดอไม้. 2540 : 27) หรือ “นี่คือความฉิบหายวิบัติในวิชาชีพของดิฉันที่มีสาเหตุมาจากเขา ... ชาติชาคริตแต่เพียงผู้เดียว” (ซากดอไม้. 2540 : 225) น้ำเสียงลีลาแห่งการเล่าเรื่องของเธอสองช่วงเวลานี้ ทำให้เห็นว่าจอมขวัญตกอยู่ในอารมณ์โกรธและเกรี้ยวกราดรุนแรง จึงไร้เหตุผล หรือไม่มีสติคิดตรองถึงความถูกผิดของเรื่องที่เกิดขึ้น ตามธรรมดาเมื่อมนุษย์เผชิญกับชะตากรรมที่ต้องผัดพ้องหมองใจหรือทะเลาะวิวาทกัน แต่ละคนมักไม่คิดว่าตนผิด ต่างฝ่ายต่างหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง เพื่อยืนยันว่าตนเองถูก จอมขวัญก็เช่นเดียวกัน ถ้าย้อนกลับไปดูเหตุการณ์วันที่จอมขวัญจับได้ว่าสามีเป็นเกย์ จอมขวัญก็มีส่วนผิดที่ทำให้ชีวิตครอบครัวล้มเหลว เพราะเธอเป็นฝ่ายขอแยกทางเดินชีวิตกับชาติชาคริตเอง ถ้าเธอมีสติเข้มแข็งน่าจะใช้วิธีรอมชอมปรับความเข้าใจ หลังจากเหตุการณ์วันนั้นผ่านพ้นแล้ว ความล้มเหลวในสถาบันครอบครัวคงไม่เกิดขึ้น เห็นได้ว่า การที่บุคลิกภาพของจอมขวัญเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัดเจนนั่น เนื่องมาจากมีสาเหตุทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสมเหตุสมผล

2.6.2 ขอความเป็นธรรมและเห็นใจจากสังคม การที่จอมขวัญออกมา “ขอความเป็นธรรมและความเห็นใจจากสังคม” นั้น เป็นเพราะเธอคิดว่าตกเป็นผู้เสียหาย เธอจึงต้องการกำลังใจและผู้สนับสนุน จึงเรียกร้องในสิ่งดังกล่าว

ดิฉันไม่ได้รับความเป็นธรรม จากคนใกล้ตัวดิฉัน คือสามีของดิฉันเอง เอาเถอะค่ะ เขาจะร้องแวก แหกกระเซอกับคุณผู้ชมอย่างไร ดิฉันไม่ว่า เพราะนั่นคือสิทธิ์ของเขา แต่ดิฉันอยากให้คุณผู้ชมทั้งหลาย ได้โปรดรับฟังและพิจารณาอย่างเป็นธรรมด้วยก็แล้วกัน

(ซากดอไม้. 2540 : 26)

ดิฉันคือลูกไก่ในกำมือ ที่เขาจะบีบหรือจะคลายเมื่อไรก็ได้ คิดดูเถอะค่ะ คุณผู้ชม ดิฉันคือเหยื่อเคราะห์ร้ายของชายชาวดอไม้ที่น่าสงสารที่สุดในโลก

(ซากดอไม้. 2540 : 66)

ดิฉันไม่เคยเรียกร้องอะไรจากสังคม มากไปกว่าสิทธิประโยชน์ที่ดิฉันพึงได้มีและพึงเป็นโดยชอบธรรม

(ซากดอไม้. 2540 : 29)

นอกจากนี้ยังขอความเป็นธรรมเรื่องที่สามีไม่เคยยกย่องมาเยี่ยมเยียนดูแลบุตรชายที่นอนป่วยอีกด้วย เธอตกอยู่ในฐานะผู้เสียเปรียบ จึงเรียกร้องขอความเห็นใจและกำลังใจจากผู้อ่าน ว่าเธอมีชีวิตที่น่ารังเกียจเป็นอย่างมาก

คุณผู้ชมขา ความเป็นธรรมอยู่ที่ไหน หรือผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายเสียเปรียบผู้ชายวันยังค่ำ เขาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า เขาเป็นคนเลวน่าใจอย่างที่สุด ... แม้แต่ลูกทั้งคนนอนป่วยเจ็บไข้ปางตาย เขายังไม่สนใจมาดูแล

(ซากดอไม้. 2540 : 64)

คุณผู้ชมขา ... โปรดสงสารและเห็นใจดิฉันด้วยเถอะค่ะ

(ซากดอกไม้. 2540 : 156)

คุณผู้ชมที่รัก ได้โปรดช่วยจอมขวัญด้วยนะค่ะ ช่วยภาวนาให้หนัดหนึ่งมีชีวิตรอดปลอดภัยด้วยเถอะค่ะ อย่าให้ใจดวงน้อยของจอมขวัญต้องปวดร้าวไปมากกว่านี้อีกเลยนะค่ะ

(ซากดอกไม้. 2540 : 136)

การที่จอมขวัญขอความเป็นธรรมและเห็นใจจากสังคมเป็นระยะๆ อาจกล่าวได้ว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมเช่นนี้ เป็นพวกที่สงสารตัวเอง จึงต้องการระบายความสงสารนั้นให้คนทั่วไปรับรู้ เพื่อจะได้มาร่วมสงสารเธอด้วย อย่างไรก็ตามการระบายความคับข้องใจของเธอตลอดทั้งเรื่อง เป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับผู้หญิงอีกจำนวนมากที่กำลังคิดจะแต่งงานกับผู้ชายสักคน จอมขวัญกล่าวว่า “ดิฉันขอเตือน อยากให้คุณสืบสักนิด สืบเพื่อตัวเอง และสืบเพื่ออนาคตของลูกที่กำลังจะเกิดมาลืมตาดูโลก ดิฉันไม่อยากให้ประวัติศาสตร์ต้องซ้ำรอยโดยไม่จำเป็นเพียงเพราะความรัก” (ซากดอกไม้. 2540 : 29)

2.6.3 คิดว่าตนเองถูกหลอกเป็นคนโง่ของสังคม ความรู้สึกนี้เกิดขึ้นเพราะจอมขวัญแปลกใจตัวเองว่าอยู่กินกับผู้ชายที่เป็นเกย์มาตั้งหลายปีโดยที่ไม่รู้ว่าเขาเป็นเกย์ได้อย่างไร เธอจึงเกิดความรู้สึกว่าถูกหลอกจากสามีที่ไม่ยอมเผยความจริงตั้งแต่แรก เธอจึงคิดว่าเป็นคนโง่ในสายตาของคนอื่นและสังคม ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่ผู้หญิงทั่วไปต้องรู้สึกนึกคิดทำนองนี้ แต่จริงๆ แล้ว เธอไม่ได้เป็นคนโง่เลย เพียงแต่ถูกทำให้เข้าใจอะไรผิดไปเท่านั้นเอง

ดิฉันถูกหลอก ถูกหลอกมาโดยตลอด ว่าเป็นแล้ว ดิฉันก็เหมือนคนโง่ ดวงตาฝ้าฟาง หูบอดหนวกสนิท ดิฉันไม่เคยคิดเลยว่า ชีวิตดิฉันจะต้องถึงคราวหักเหและชีวิตด้วยน้ำมือของผู้ชายเพียงคนเดียว

(ซากดอกไม้. 2540 : 26-27)

ดิฉันกลายเป็นคนโง่ของสังคม ... โง่อย่างบัดซบที่สุด โง่มกายนขนาดไม่รู้เลยว่าสามีของตัวเองไปทำหน้าที่เป็นภรรยาของผู้ชายอีกคน

(ซากดอกไม้. 2540 : 28)

ดิฉันกลายเป็น ‘คนโง่’ สำหรับคนรอบข้างโดยเฉพาะชาติชาคริต์สามีดิฉัน เขาคงคิดว่าดิฉันทั้งเขลาและขาดกล้ว เขาจึงยังกล่าวจาโกหกพกลม หลังจากดิฉันล่วงรู้ความจริงอันน่าบัดสีบัดเถลิงว่า เขามีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย

(ซากดอกไม้. 2540 : 195)

... คงไม่แปลกอะไร ถ้าหญิงโง่สักคนจะเกิดเจ็บป่วยกายและจิตอย่างรุนแรงโดยพร้อมเพรียง

(ซากดอกไม้. 2540 : 157)

2.6.4 การเกิดคำถามต่าง ๆ ขึ้นในจิตใจ

เนื่องด้วยจอมขวัญดำเนินชีวิตเพียงโดดเดี่ยวลำพัง ผู้เขียนไม่ได้สร้างให้ตัวละครตัวนี้มีกัลยาณมิตรอยู่เคียงข้างคอยประโลมใจในยามทุกข์เศร้าเลย เธอจึงระบายความคับข้องใจกับใครไม่ได้นอกจากผู้ที่เข้ามาอ่านบันทึกเล่มนี้ ถึงจะเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของเธอเป็นอย่างดี ความคับแค้นใจที่กดเก็บไว้ในจิตใจได้สำนึกผสมกับความโดดเดี่ยวตายายจึงยิ่งทำให้จอมขวัญคิดฟุ้งซ่านกับเรื่องราวต่างๆ ที่ผ่านมา เธอเกิดคำถามขึ้นในจิตใจมากมาย อย่างเช่น เธอต้องการเอาสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่สูญเสียไปกลับคืนมา การที่จอมขวัญเกิดมี

ความคิดเช่นนี้ เพราะเธอมีปัจจุบันขณะที่ผิดพลาด จึงอยากย้อนกลับไปสู่ออดีต เพื่อตั้งต้นใหม่ และแก้ไขชีวิตของตนเองมิให้เกิดข้อผิดพลาดอย่างในปัจจุบันขณะนี้

และเขาคณเดียนั้นแหละที่กระชากความสาว เลือดฝาด รวมทั้งพรหมจรรย์ไปจากดิฉัน ภาพนิทนต์นุหรุหที่ดิฉันเคยวาดไว้ในจิตใจ ต้องเสื่อมสลายลงแทบไม่ทันตั้งตัว

ถ้าเป็นไปได้ ดิฉันต้องการอดีตของดิฉันคืน ดิฉันต้องการเลือดฝาดและพรหมจรรย์แห่งความสาวกลับคืนอีกครั้งหนึ่ง ครั้นนี้ดิฉันจะหวนแหวน ไม่ให้ใครไปง่าย ๆ แต่นั่นคงเป็นเพียงความฝันของดิฉันเท่านั้น

(ซากดอกไม้. 2540 : 65)

นอกจากนี้ยังเกิดคำถามอีกว่า เหตุใดร่างหญิงสาวสวยอย่างเธอไม่สามารถดึงดูดใจให้ชาตติศาคริต์ซื้อสัตย์ต่อความเป็นสามีกับเธอได้ เหตุใดร่างแข็งแกร่งของเพศชายสามารถดึงดูดจิตใจของชาตติศาคริต์ให้ไปร่วมรักหลับนอนได้ การที่จอมขวัญคิดเช่นนี้ เนื่องด้วยเธอไม่เข้าใจความเป็นรักร่วมเพศของสามีอย่างลึกซึ้งนั่นเอง

ดิฉันไม่อาจรับโศกนาฏกรรมแบบนี้ได้แม้แต่น้อยนิด ดิฉันไม่เข้าใจเลยว่า ดิฉันมีความผิดอันใดถึงขนาดที่เขาต้องสละดิฉันทิ้งและไปหาเพศหาเลยกับพวกผู้ชายด้วยกัน

เอวบางคอดกิ่ว ร่างน้อยนิด ปากบางจิ้มลิ้ม หน้าตาน่ารักน่าเอ็นดูของดิฉัน ไม่อาจดึงดูดเขาได้เลยหรืออย่างไร? ดิฉันไม่เข้าใจ ... ร่างบิกินี และกล้ามเนื้อเป็นมัดๆ ของเพศเดียวกัน ดึงดูดอะไรเขาได้ถึงขนาดนั้น

(ซากดอกไม้. 2540 : 28)

การที่จอมขวัญเกิดคำถามกลางแคว้นใจหรือคิดฟุ้งซ่านในเรื่องราวต่างๆ นั้น อาจเป็นเพราะเธอกับสามีไม่ได้ปรับความเข้าใจอย่างเปิดอกเหมือนอย่าง “จิรา” กับ “นพ” ในเรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” เธอจึงเกิดคำถามต่างๆ ตามมามากมายว่าเหตุใดชาตติศาคริต์ถึงเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ และติดพันกับตัวเองอยู่ตลอดเวลาแล้วสุดท้ายเธอก็ไม่สามารถหาคำตอบที่แท้จริงได้

2.6.5 ความขมขื่นเศร้าใจที่สามีเป็นเกย์ จอมขวัญรู้สึกภาคภูมิใจเสมอว่าเธอมีชีวิตครอบครัวและการงานที่สมบูรณ์แบบ เมื่อผิดหวังจากสามีก็รับรู้ความจริงว่าทั้งหมดนั้นเป็นเพียงมายาภาพ เธอจึงเสียใจอย่างรุนแรง ด้วยคาดไม่ถึงว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นในชีวิต ความเศร้าความผิดหวังที่ดังดำนำพาไปสู่ห้วงทุกข์นี้ ทำให้เธอคิดว่าไม่อาจอยู่บนโลกใบนี้ได้อีกต่อไป สัญชาตญาณมุ่งตายจึงมีบทบาทเหนือสัญชาตญาณมุ่งเป็น ผลักดันให้จอมขวัญกระทำการฆาตกรรมที่ย้อนเข้าสู่ตัวเอง จอมขวัญกระทำอัตวินิบาตกรรมถึง 2 ครั้ง แต่ไม่เป็นผลสำเร็จ ครั้งแรก ใช้เศษแก้วปาตข้อมือตัวเอง และครั้งที่สองใช้ยาพิษอย่างแรงที่สกัดจากงูแมวเซา แต่เธอก็รอดพ้นความตายมาได้เพราะชาตติศาคริต์มาช่วยไว้ทัน จะเห็นได้ว่า จอมขวัญปรารถนาที่จะตาย จึงพยายามที่จะประกอบอัตวินิบาตกรรม แต่กระทำการไม่สำเร็จเนื่องจากได้รับการช่วยเหลือไว้ได้ ความเศร้าโศกเสียใจที่สามีเป็นเกย์ถูกระบายผ่านบทพูดเดี่ยวของจอมขวัญว่า “ดิฉันจะไม่เสียใจเลยสักนิดถ้าสามีดิฉันจะมีเมียน้อยสักสองคน แต่ดิฉันเสียใจมากที่เขามีสามีที่เดียวเป็นสิบ ดิฉันร้องไห้เมื่อรู้ความจริง โสสัน ตัวสั่น หูอื้อ นัยน์ตาพร่า คล้ายถูกยิงตายโดยไม่รู้ว่าตัวตายไปแล้ว” (ซากดอกไม้. 2540 : 29) ไม่เพียงแต่จอมขวัญเท่านั้นที่ตัดสินใจกระทำพฤติกรรมเช่นนี้ “พริมเพรา” จากเรื่อง “เส้นทางที่ว่างเปล่า” ก็เลือกที่จะตายเมื่อรู้ว่า “ทศวรรษ” เป็นเกย์ แต่สุดท้ายก็ได้รับความช่วยเหลืออย่างทันท่วงทีเช่นกัน

2.6.6 ความโศกเศร้าเสียใจเรื่องลูก ความทุกข์ความเสียใจเรื่องสามีเป็นเกย์ยังไม่ทันจางหาย เเคราะห์ข้าราชการชดลูกชายคนเล็กยังมาป่วยเป็นโรคประหลาดหาทางรักษาไม่ได้อีกด้วย ในช่วงความผันผวน ปรวนแปรที่วิกฤตเช่นนี้ เด็กชายจอมชาติถูกสร้างขึ้นให้มีบทบาทต่อโครงเรื่อง เพื่อให้ชีวิตจอมขวัญดำรงอยู่ หวังทุกข์ทวิคูณ ชีวิตจอมขวัญจึงพบกับความอับทึบและหม่นมัว มีจิตซึมเศร้าและวิตกกังวลตลอดเวลาว่า เมื่อใดลูกจะหายป่วย ส่งผลให้เธอถึงกับไม่เป็นอันทำมาหากิน หมดเรี่ยวแรง วันหนึ่งๆ ได้แต่ดูแลเฝ้าไข้ เด็กชายชนิดหนึ่งอยู่ไม่ห่าง เหตุการณ์นี้ทำให้ผู้อ่านร่วมเกิดความรู้สึกสงสารจอมขวัญขึ้นมาอย่างจับใจ ว่า เหตุใดชีวิตเธอช่างโศคร้ายเช่นนี้

ดิฉันก้มมองนิตหนึ่งอย่างพิถีพิถัน เเคราะห์ คุณพระช่วย นั่นหาใช่เม็ดเหี่ยวธรรมดาไม่ สิ่งที่กำลังไหลหลั่งออกจาก รูขุมขนของนิตหนึ่งกลับกลายเป็นหยดโลหิตสีแดงฉาน น่าสะพรึงกลัวยิ่ง ดิฉันกรีดร้องโหยหวนราวสัตว์ป่าบ้าคลั่ง นิตหนึ่งกำลังจะตาย

(ชาดดอกไม้. 2540 : 201)

คุณผู้ชมขา ดิฉันรู้สึกเห็นใจน้อยหัวใจอย่างที่สุด เป็นความเหนื่อยล้าที่มีอาจบรรยายออกมาเป็นคำพูดหรือตัวหนังสือได้แม้แต่น้อยนิด แม้ร่างกายของจอมขวัญจะเหน็ดเหนื่อยเพียงใด ดิฉันจะมีปรีปากบ่นแม้แต่น้อย ดิฉันคิดว่าดิฉันสามารถอดทนต่อความกดดันแห่งเรือนกายได้ แต่สำหรับเรือนใจ ดิฉันขอยอมแพ้ เป็นความพ่ายแพ้ที่ดิฉันต้องยอมรับโดยคุณนี้ อาการเจ็บป่วยทางกายของลูกชายดิฉัน ดึงเอาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ออกจาก มนสมองของดิฉันจนหมดสิ้น

(ชาดดอกไม้. 2540 : 224-225)

“ลูกจ๋า แม่ทุกข์เหลือเกิน เมื่อไหร่หนูลูกถึงจะหายเจ็บป่วย แม่สงสารลูกจับจิตจับใจ แม่อยากให้ลูกรู้ว่า แม่คนนี้อยากให้ลูกเป็นห่วงลูกอย่างจริงจัง ลูกต้องหาย ลูกต้องไม่เป็นอะไร เพราะถ้าลูกเป็นอะไรไปแล้ว แม่จะอยู่ได้อย่างไร”

นิตหนึ่งได้แต่นอนนิ่งสงบอยู่บนเตียง ลมหายใจของแกข้างแผ่วเบาจนน่าใจหาย หมอบอกให้ดิฉันเตรียมใจ บางทีนิตหนึ่งอาจจะตาย ดิฉันปล่อยโฮอย่างไม่อายใคร

(ชาดดอกไม้. 2540 : 136)

เหตุที่เด็กชายจอมชาติป่วยหนักนี้ คนที่จะมีบทบาทในการบำบัดรักษาโรคของเด็กชายจอมชาติ ก็คือ นายแพทย์วิศาล ซึ่งเป็นแพทย์เจ้าของไข้ ผู้เชี่ยวชาญโรคเลือดอันดับต้นๆของประเทศไทย นายแพทย์วิศาลเป็นตัวละครที่ผู้เขียนไม่ฉายให้เห็นบุคลิกภาพส่วนตัว แต่ฉายถึงบทบาทความเป็นนายแพทย์ที่คอยบำบัดดูแลอาการเด็กชายจอมชาติ อีกทั้งยังช่วยปลอบประโลมใจและให้กำลังใจจอมขวัญอีกด้วย สุดท้ายเมื่อเด็กชายจอมชาติหายป่วยราวปาฏิหาริย์ นายแพทย์วิศาลยังนำกรณีเจ็บไข้่นี้ไปศึกษาหาสาเหตุที่แท้จริงอีกด้วย

การที่จอมขวัญพบกับความวิกฤตแห่งชีวิตโดยเกิดปัญหาารุมล้อมถาโถมเข้ามาอย่างหนักหน่วง ซ้ำซ้อนต่อเนื่องกันอย่างมิทันตั้งตัวนี้ ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องราวร้ายแรงที่เธอไม่สามารถจะต้านทานได้ ทำให้เธอเกิดอาการความรู้สึกจิตหลอนวิตกกังวลอันนำไปสู่การเกิดความรู้สึกกลัวอย่างรุนแรง บางช่วงขณะที่อยู่เพียงลำพัง เธอกลายเป็นคนตกใจง่าย หวาดกลัวความมืด และหวาดระแวงคนจะมาทำร้าย ทำให้จอมขวัญเข้าข่ายมีอาการทางจิตผิดปกติทีเดียว

ทุกคำคืน ดินนั้งครุ่นคิดเพียงลำพังในความมืด ดินน้าวทกลัวและหวาดระแวงระคนกัน ดินนกลายเป็นคนตื่นตกใจง่าย หวาดกลัวความมืด เกิดความไม่แน่ใจในความมืดสนิทนั้นมิอะไรซ่อนอยู่ อาจเป็นบรรดาสัตว์ร้ายกำลังนอนหมอบคอยดูท่าทีของดินน เพื่อหาจังหวะเหมาะเข้ากรักรุมทำร้ายหรืออาจเป็นเจตภูติที่คอยเฝ้าหัวเราะเยาะชะตากรรมของดินน ด้วยความรู้สึกรสสมเพชแลปนสังเวชสุดประมาณ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 156)

2.6.7 ความแปรปรวนของอารมณ์ เมื่อความกดดันรุมล้อมเข้ามาในชีวิต สภาวะทางอารมณ์จึงแปรปรวนขึ้นได้ เพื่อต้องการระบายความคับข้องใจให้ตนเองได้สบายใจ เห็นได้ว่า พฤติกรรมของจอมขวัญดำเนินไปตามหลักจิตวิทยาอีกด้วย กล่าวคือ “เมื่อมีความโกรธหรือไม่พอใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สัญชาตญาณมุ่งตายก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมแห่งการทำลายล้าง เช่น การด่าทอ การลงมือลงไม้กับลูก ฯลฯ” (นวมน ยู เต็น. 2535 : 83) จอมขวัญมีพฤติกรรมสอดคล้องกับคำพูดดังกล่าว จอมขวัญเป็นคนมีสัญชาตญาณมุ่งตายสูง คือนอกจากจะตั้งใจทำลายชีวิตตนเองแล้ว ยังมีวาจาทำที่ก้าวร้าวและมุ่งทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้ได้รับความเจ็บปวดอีกด้วย กล่าวคือ ตอนที่เด็กหญิงขวัญนารีเข้ามาถามไถ่เรื่องพ่อที่เป็นเกย์และน้องชายที่กำลังนอนป่วย ทำให้จอมขวัญไม่พอใจอย่างยิ่ง อารมณ์ของเธอจึงเกิดแปรปรวนอย่างรุนแรงโมโหโทโสและเกรี้ยวกราดขึ้นในบัดดลอย่างไม่อาจควบคุมตัวเองได้ เธอตบหน้าเด็กหญิงขวัญนารีอย่างแรงจนลงไปกองกับพื้นห้องถึงสองครั้ง ความกดดันที่มีอยู่ในจิตใจถูกระบายออกที่ลูกสาวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เหตุที่เธอกระทำเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ว่า เรื่องทั้งสองที่เด็กหญิงขวัญนารีเข้ามาไต่ถามจอมขวัญนั้น เป็นเรื่องที่เธอกำลังกลัดกลุ้มทุกซัใจมาอย่างต่อเนื่อง เมื่อเด็กหญิงขวัญนารีถามไถ่จึงจัดซึ่งเป็นปมอยู่ในใจและถามขณะที่เธอมีสภาพจิตไม่ปกติ เธอจึงระบายความคับข้องใจอย่างฉับพลัน

“หนูคิดถึงน้อง” เสียงพูดสะอึกสะอื้นเหมือนกำลังจะร้องไห้ “หนูอยากให้น้องกลับมาอยู่บ้านกับเรา พร้อมหน้าพร้อมตา แม่ขา น้องจะตายหรือ” ดินนฟาดฝ่ามือลงบนแก้มของน้อยน้อยอย่างรวดเร็ว “อ๊อ! ที่หลังอย่าพูดอะไรที่เป็นอุปมงคลอย่างนี้อีกนะ น้องไม่เป็นอะไรหรอก อีกไม่นานเขาก็จะหาย และกลับมาอยู่กับเราเหมือนเดิม” เด็กหญิงขวัญนารีนั่งสงบ ท่ามกลางความมืดภายในห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ แคบๆ

“มีคนบอกว่าพ่อหนูไม่ใช่ผู้ชายจริงหรือคะแม่ แล้วหนูกับน้องเกิดมาได้ยังไง” เธอถามดินนด้วยเสียงราบเรียบปราศจากอารมณ์ใดๆ ดินนต่างหากที่เป็นฝ่ายเกรี้ยวกราดจนเฉียวไม่อาจควบคุมอารมณ์ให้สงบเท่าที่ควร ฝ่ามือของดินนฟาดเข้าไปที่แก้มของน้อยน้อยอีกครั้งหนึ่ง เธอทรุดตัวฮวบลงกับพื้นห้อง ดินนแลเห็นเพียงเงาร่างของเธอในความมืดเท่านั้น “อีเด็กเวร ถามหาถามเหวอะไรรู้ยัง! คนยังกลุ้มๆ ไป ไป จะไปไหนก็ไป” ดินนเอ่ยปากไล่ลูกสาวอย่างไม่ปราณีปราศรัย เธอเดินออกไปจากห้องอย่างเงื่องหงอย

(ชาคดอกไม้. 2540 : 158-159)

จะว่าไปแล้วเชื่อว่าจอมขวัญจะมีอารมณ์เกรี้ยวกราดลงมือลงไม้กับลูกสาวในช่วงเวลาที่กลัดกลุ้มนี้เท่านั้น จอมขวัญกล่าวว่า “ดินนตบหน้าเธอเสมอ เมื่อรู้สึกไม่พอใจในคำพูดและการกระทำของเธอ” (ชาคดอกไม้. 2540 : 158) จอมขวัญคาดเดาว่า ลูกสาวคงไม่รู้สึกรู้สีกเจ็บปวดอะไร เด็กหญิงขวัญนารีคงจะซาชินกับของพรรคนี้เสียแล้ว ทุกครั้งที่เด็กหญิงขวัญนารีถูกแม่กระทำเยี่ยงนี้ เธอไม่เคยตอบโต้ใดๆ เธอมักนั่งสงบเสมอ เหมือนคนไร้ความเจ็บปวด ไม่มีแม้แต่กระทั่งเสียงร้องไห้เจ็บปวดใดๆ แต่กระนั้นบางครั้งจอมขวัญก็มีกลไกทางจิตระดับ Super Ego เข้ามากล่อมเกลาสงบจิตใจไม่ให้ทำร้ายเด็กหญิงขวัญนารีอยู่ด้วย เธอเกิดสำนึกสังสารลูก เช่น “ดินนยกมือป้องปากเด็กหญิง ซึ่งที่จริงดินนตั้งใจตบเธอเหมือนที่เคยทำมา แต่จิตสำนึกห้ามปรามดินนไว้ทันท่วงที” (ชาคดอกไม้. 2540 : 268-269) พฤติกรรมของจอมขวัญที่ตบตีเด็กหญิงขวัญนารีบ่อยครั้งเช่นนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กหญิงขวัญนารีด้วย กล่าวคือ เด็กหญิง

ขวัญนารีเติบโตเจริญวัยมีบุคลิกภาพที่สมเหตุผลต่อการทนรอรับอารมณ์ผู้เป็นแม่ตั้งแต่วัยเยาว์ เธอกลายเป็นเด็กมีความเป็นผู้ใหญ่เกินวัย ปราศจากอารมณ์ของความเป็นเด็ก ชอบครุ่นคิดเพียงลำพัง เก็บตัวและนิ่งเฉย อาจกล่าวได้ว่าเธอกลายเป็นเด็กมีปัญหาผิดปกติทางจิตใจและอารมณ์ จอมขวัญเล่าว่า “เธอไม่หัวเราะและยิ้มในทุกโอกาส เธอไม่ร้องไห้เมื่อถูกขัดใจ เธอไม่แสดงอาการใดๆ เมื่อสมปรารถนา เธอคงนิ่ง นิ่ง และนิ่งเนิ่นนาน” (ชาคดอกไม้. 2540 : 378-379) ที่บุคลิกภาพของเด็กหญิงขวัญนารีเป็นเช่นนี้ เพราะการกระทำของจอมขวัญเป็นสิ่งผลักดันนั่นเอง ภาพพฤติกรรมของจอมขวัญที่ชอบดบตีลูกนี้ เธอจึงกลายเป็นแม่ใจร้ายในสายตาผู้อ่านอย่างช่วยไม่ได้ อีกทั้งช่วยบั่นทอนความน่าสงสารที่เธอเรียกร้องขอความเห็นใจจากผู้อ่านเป็นระยะๆ ความร้ายของจอมขวัญที่กระทำต่อลูกสาวได้หักล้างไม่ให้เธอน่าสงสารเห็นใจเอาเสียเลย

2.7 ความทุกข์เศร้าตายจาก เป็นตอนที่เงื่อนไขต่าง ๆ ในชีวิตของจอมขวัญเริ่มคลี่คลาย กล่าวคือ เด็กชายจอมชาติหายจากอาการป่วยเป็นโรคประหลาด ความทุกข์เศร้าของจอมขวัญเริ่มจางลง ตั้งแต่วันที่นายแพทย์วิศาลบอกว่าเด็กชายจอมชาติเริ่มมีอาการดีขึ้น แต่เนื่องจากจอมขวัญไม่คาดคิดว่าเด็กชายจอมชาติจะหายจากอาการป่วยจริง เพราะอาการทรุดหนักมาตลอด และแพทย์หาทางรักษาไม่ได้ ในเบื้องต้นจอมขวัญจึงปฏิเสธไม่เชื่อคำบอกกล่าวของนายแพทย์วิศาลว่าเป็นไปไม่ได้ นายแพทย์วิศาลจึงต้องอธิบายให้จอมขวัญฟังอย่างละเอียด การที่ผู้เขียนใช้กลวิธีให้นายแพทย์กล่าวอธิบายอาการป่วยของเด็กชายจอมชาติตามข้อเท็จจริงทางการแพทย์ที่ผู้เขียนค้นคว้ามานั้น ได้เพิ่มความหนักแน่นและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น “อาการนิดหนึ่งดีขึ้นนะ ... อาการที่ว่านี้ ผมวัดจากโลหิตของนิดหนึ่ง ปริมาณเม็ดโลหิตแดง เม็ดโลหิตขาว และเกล็ดเลือด กระทั่งขึ้นมามีอยู่ในระดับเดียวกับคนปกติ ซึ่งนับว่าแปลกมาก จะมีแต่อาการภายนอกเท่านั้น เด็กยังอ่อนเพลียอยู่” (ชาคดอกไม้. 2540 : 336) นายแพทย์วิศาลยังวินิจฉัยอาการป่วยของเด็กชายจอมชาติว่าต้องหายป่วยจากโรคประหลาดอย่างแน่นอน อารมณ์ร้อนที่มีอยู่ในใจของจอมขวัญจึงกลับเย็นลงด้วยคำพูดปลอบประโลมใจของนายแพทย์วิศาล ทำให้จอมขวัญเกิดมีพลังใจในชีวิตเพิ่มขึ้นอีกอีกโข “คำตอบของเขาเปรียบเสมือนน้ำทิพย์อันทรงพลานุภาพ สามารถหล่อลื่นหัวใจของดิฉันให้ชุ่มชื้นมาอีกคำรบหนึ่ง ภายหลังจากต้องจมจ่อมอยู่กับห้วงทุกข์ตรานานแสนนาน” (ชาคดอกไม้. 2540 : 337)

กลวิธีที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือผู้เขียนให้จอมขวัญหลบหนีถึงผู้สูงส่งมีอำนาจปาฏิหาริย์อย่างลึกลับถึงสองครั้ง ครั้งแรก จอมขวัญหนีถึงพระพุทธรูป ครั้งที่สอง หนีถึงนางฟ้าเทพธิดา

ผู้หลักผู้ใหญ่หรือคนหัวโบราณเชื่อเรื่องความฝันมาก บอกว่าเป็นเหมือนลางสังหรณ์หรือเทพบอกกล่าวทำนองนั้น ความฝันแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. บุพนิมิต เป็นเรื่องประสพการณ์เก่าที่ยังฝังใจอยู่
2. จิตอาวรณ์ จิตกระหวัดถึงอะไรบางอย่างวนเวียนจนฝัน
3. เทพสังสรรค์ เทพแจ้งเหตุมักเกิดตอนเข้านอน
4. ชาติพยากรณ์ ท้องไส้ผัดผัดแสบ อาหารไม่ย่อย จึงฝันวนวาย

ครั้งแรกจอมขวัญฝันถึงองค์สัมมาสัมพุทธเจ้า ถือได้ว่าเป็นจิตอาวรณ์ จอมขวัญกังวลกลัดกลุ้มเรื่อง

ลูกชายป่วยเป็นอย่างมาก ด้วยมีจิตกังวลจดจ่อแต่เรื่องลูก ทำให้เธอหลับฝัน พระพุทธองค์เปรียบเหมือนเป็นอำนาจฝ่ายสูงเข้ามาช่วยเตือนสติให้จอมขวัญพ้นทุกข์จากเรื่องที่ประสบอยู่ โดยให้ใช้หลักกรรมกล่อมเกลาจิตใจ เพื่อจิตจะได้สงบและพ้นจากทุกข์

ด้วยว่าดิฉันแน่ใจ แน่ใจอย่างมากว่าดิฉันกำลังเผชิญหน้าอยู่กับ ... “พุทธคือผู้ตื่นไซ้ใหม่” เขาถามดิฉัน เสียงก้องกังวาน “ค่ะ” ดิฉันตอบ ตอบอย่างรู้สึกงง ไม่แน่ใจว่าเขากำลังต้อนให้ดิฉันหลงคำตอบอยู่หรือไม่ “แล้วเธอตื่นหรือยัง” เขาถามต่อ “ไม่ทราบค่ะ” ดิฉันตอบความจริง เพราะดิฉันสับสน ไม่แน่ใจว่ากำลังตื่นหรือหลับฝัน “รู้จักอริยสัจไหม” เขาถาม “รู้จักค่ะ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค” ดิฉันบอก เพื่อแสดงศรัทธาแก่กล้าแห่งตัวตนให้เขาผู้นั้นประจักษ์ “ตอนนี้เธอถึงมรรคหรือยัง” ดิฉันอ้ออึ้ง ครุ่นคิดหนักหน่วง ดิฉันมีทุกข์ เดินผ่านสมุทัย เข้าหานิโรธ แต่เปล่าเลย จนบัดนี้ดิฉันยังคงทุกข์ ทุกขเวทนาเหลือเกิน โอ ... ร้อน ช่างร้อนระอุอะไรเช่นนี้ ร้อนเหลือเกิน ใครก็ได้ช่วยฉุดดิฉันขึ้นไปจากห้วงทุกข์อันร้อนระอุนี้ด้วยเถิด ... ใครก็ได้

(ชาดกดอกไม้. 2540 : 334)

ฝันครั้งสอง เป็นการชักกลวิธีการ “เกริ่นการณ” ที่จะเกิดอะไรขึ้นต่อไป คือให้ความทุกข์เศร้าของจอมขวัญปลาสการไปโดยใช้ “นางฟ้าเทพธิดา” มาประทานพรในฝันให้จอมขวัญโชคดีในชีวิต ผู้เขียนใช้เทพธิดามาเป็น “ฝันบอกเหตุ” หรือเป็นฝันแบบเทพสังหรณ์ ความฝันของจอมขวัญที่พบเทพธิดานี้สามารถอธิบายตามหลักจิตวิทยาได้ว่า เกิดจากความหมกมุ่นกังวลและความปรารถนาจากส่วนลึกของหัวใจ ที่อยากให้ความทุกข์อันเป็นเหตุให้เกิดความโศกเศร้าตลอดมานั้นจางหายไป การที่ผู้เขียนใช้นางฟ้าเทพธิดามาช่วยปลดเปลื้องความทุกข์เศร้าของจอมขวัญนั้น นับว่าเหมาะสมกับเนื้อหา เพราะนางฟ้าเทพธิดาเป็นสัญลักษณ์ของความดีงามที่มาช่วยปกป้องรักษาคนดีในยามตกทุกข์ได้ยาก เมื่อเทพธิดาดังกล่าวยกย่องพรแก่จอมขวัญให้โชคดีในชีวิต ทันใดนั้นจอมขวัญได้ยินเสียงเรียกดังแว่วในโสตประสาท จอมขวัญตกใจรู้สึกตัวโดยพลัน และพบว่าเด็กหญิงขวัญนารีกำลังปลุกให้เธอตื่นขึ้นเพื่อบอกข่าวดี

นิตหนึ่งนั่งตัวตรงแน่วอยู่บนเตียง จ้องตาแป้วมาที่ดิฉัน ... “แม่ขา จู่ๆ น้องตื่นขึ้นมาเอง” น้องน้อยกล่าวด้วยน้ำเสียงละล้าละลักไม่แพ้กัน

“แม่ ... แม่ ...” นิตหนึ่งเรียกดิฉันเสียงใส ดิฉันโผล่เข้าไปหาลูกโดยไว อ้าแขนกกกอดให้หายสิ้นใจความเหนื่อยเหน็ดกายใจปลาสการสิ้นในบัดดล ดิฉันกอดเขาแน่นนาน กอให้หายกังวลหายคิดถึง ... ความหวังของดิฉันเกือบหายไปพร้อมลมหายใจของเขา แต่บัดนี้ ... เขากลับมา ... เขานำพาความหวังของดิฉันกลับมาคืนในอย่างสมบูรณ์

“ลูกแม่ ลูกจำ ในที่สุด หนูก็กลับมาหาแม่” ดิฉันว่าพาลงлубไล่เนื้อตัวของนิตหนึ่งอย่างแผ่วเบา เขายิ้มและหัวเราะสลับกันอย่างแจ่มใส น้องน้อยหัวเราะหยอกเอ็น้องอย่างอารมณ์ดี ความร่าเริงของเธอที่เคยขาดหายไป บัดนี้ได้กลับคืนมาตามเดิม

“แม่ขา น้องหายดีแล้วไซ้ใหม่”

“จะ น้องหายดีแล้ว ... น้องหายแล้วลูก”

น้องน้อยยิ้ม เธอยิ้มให้กับคำตอบของดิฉัน ดิฉันยิ้มกับตนเอง ยิ้มกับเทพธิดาดองค์น้อยของดิฉัน ... ผู้ซึ่งมาพร้อมความฝัน และจากไปพร้อมกำลังใจ

“อย่าท้อถอยนะจ๊ะ โชคดีจ๊ะ ... แล้วเธอจะโชคดี” ค่ะ ... ดิฉันโชคดี โชคดีอย่างเหลือเชื่อเชียวค่ะ

(ชาดกดอกไม้. 2540 : 368-369)

การที่ผู้เขียนใช้นางฟ้าเทพธิดามาช่วยปลดเปลื้องความทุกข์ของจอมขวัญ นับได้ว่าเป็นแนวทวนของผู้เขียน เพราะถ้าดูจากการสร้างงานวรรณกรรมหลายเรื่องของเข ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซี เมื่อมาสร้างนวนิยายเรื่องนี้ก็นำเอาความเป็นแฟนตาซีมาสอดแทรกไว้ตามแนวทวนของตนด้วย

นอกจากบุตรชายจะหายป่วยแล้ว คดีฟ้องร้องหย่าขาดกับชาติชาคริต์ก็ได้รับความเป็นธรรมอีกด้วย ในที่สุดศาลตัดสินให้เด็กหญิงขวัญนารีและเด็กชายจอมชาตอยู่กับจอมขวัญผู้เป็นมารดา ทำให้เห็นว่าความยุติธรรมมีอยู่จริงบนโลกอันวุ่นวายสับสนนี้ จะเห็นได้ว่าการสร้างตัวละครหญิงอย่างจอมขวัญเป็นไปตามทัศนะของผู้เขียน คือถูกกำหนดให้เป็นชีวิตหญิงสาวที่พบกับมรสุมชีวิตอันหนักหน่วงรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นประสบกับสามีเป็นเกย์ หรือลูกชายป่วยเป็นโรคประหลาด ชีวิตช่วงหนึ่งของเธอจึงอับทึบและหม่นมัว พ่ายแพ้และน่าเศร้า แต่ช่วงท้ายก็ได้รับชัยชนะอย่างที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นชะตากรรมเรื่องลูกและลูกชายคนเล็กหายป่วย เจือนปมต่างๆ ที่ถูกผูกขึ้นได้คลายตัวลง สุดท้ายจอมขวัญก็ได้รับความโสมนัสและความบรรเจิดแห่งชีวิต พร้อมทั้งจะเริ่มต้นชีวิตใหม่กับลูกทั้งสองคนต่อไป ชีวิตของจอมขวัญจึงตรงข้ามกับตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย เพราะตั้งแต่เริ่มต้นชีวิตชาติชาคริต์ดีเลิศสมบูรณ์แบบมาโดยตลอด แต่สุดท้ายก็กลับเป็นผู้พ่ายแพ้ประสบความหายนะแก่ชีวิต ชาติชาคริต์จึงเป็นทั้งพระเอกและผู้ร้ายในเวลาเดียวกัน และตัวละครเอกทั้งสองของเรื่องก็เป็นปฏิปักษ์กันเอง โดยผู้เขียนไม่ได้สร้างตัวร้ายแยกออกมาอย่างเด่นชัดตามแนวเรื่องแบบโรแมนติก

ชีวิตของจอมขวัญคงเป็นบทบันทึกที่เตือนสติหญิงสาวยุคชายแท้กลายเป็น (กลายเป็นผู้เป็นชายรักชาย) ได้เป็นอย่างดี ผู้หญิงยุคนี้ควรตระหนักและสังวรปัญหานี้ไว้บ้าง ควรกันไว้ดีกว่าแก้ก่อนเรื่องราวจะเกิดขึ้น เพื่อจะได้ไม่ต้องประสบปัญหาตามมาอย่างชีวิตจอมขวัญ อันนำไปสู่ปัญหาสังคมที่ยากจะแก้ไขได้

กล่าวโดยสรุป บุคลิกภาพของจอมขวัญที่ปรากฏในเรื่องเห็นได้ดังนี้ จอมขวัญเป็นหญิงสาวรูปโฉมงดงาม ฐานะชาติตระกูลดี มั่นใจในตัวเอง ชี้แจง มีสัญชาตญาณมุ่งตายสูง อารมณ์ก้าวร้าวรุนแรง ชอบลงโทษลูกด้วยการตบตี ปากจัด จมอยู่กับความเศร้าโศกเสียใจ บางครั้งมีอาการทางจิตผิดปกติ และร้องขอความธรรมและเห็นใจจากสังคม

จากที่วิเคราะห์มาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าในด้าน “กลวิธีการสร้างตัวละคร” ผู้อ่านจะทราบบุคลิกลักษณะตัวละครผ่านมุมมองของผู้เล่าเรื่องคือชาติชาคริต์และจอมขวัญ ผู้อ่านจะรู้จักจอมขวัญจากมุมมองของชาติชาคริต์และตัวเธอเองในขณะเล่าเรื่อง และทำนองเดียวกัน ผู้อ่านจะรู้จักชาติชาคริต์จากมุมมองของจอมขวัญและตัวเขาเองในขณะเล่าเรื่อง หรืออาจรู้จักลักษณะนิสัยตัวละครจากตัวละครอื่นอย่างเช่น นอกจากจะรู้จักสุดที่รักผ่านมุมมองของชาติชาคริต์แล้ว ผู้อ่านยังรับทราบข้อมูลนี้จากคำบอกเล่าของชัชชนะอีกด้วย เป็นต้น

การที่ตัวละครเอกทั้งสองของเรื่องออกมาเล่าเรื่องราวชีวิตของตนเองให้มหาชนรับทราบนั้น เพื่อต้องการระบายความคับข้องใจนั่นเอง อีกทั้งชาติชาคริต์และจอมขวัญต่างถูกสร้างขึ้นให้เป็น “ตัวละครพลวัต” คือเป็นตัวละครที่มีการเปลี่ยนแปลง ซับซ้อนและพัฒนา ส่วนตัวละครอื่นๆ ที่ปรากฏในเรื่องมีมากมาย บางตัวออกมาเพียงตอนเดียวแล้วหายไป ทำให้ตัวละครไม่มีมิติ และที่ตัวละครหายจากเรื่องไปนั้น ผู้เขียนไม่ได้ตั้งใจจะทิ้งตัวละคร หากแต่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงโลกของเกย์ที่พวกเขาเหล่านั้นมีกิจกรรมทางเพศกันแล้วต่างคนก็ต่างไป ไม่มีความสลักสำคัญผูกพันใดๆ เกิดขึ้นในชีวิต เหตุการณ์จึงจบลงหลังจากตัวละครเสกสมอารมณ์หมายกันแล้วนั่นเอง

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ “การสร้างตัวละครหญิง” ในเรื่องถูกสร้างให้มีบุคลิกภาพผิดปกติเกือบทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นจอมขวัญ สุดที่รัก เฉียดเฉิดโฉม เด็กหญิงขวัญนารี และท่านผู้หญิงนัยิกา ซึ่งล้วนมาจากมุมมองของผู้เขียนทั้งสิ้น ส่วน “การสร้างตัวละครรักร่วมเพศชาย” ผู้เขียนมักสร้างให้ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นชาติชาคริต์ เฒ่าพงษ์ สงคราม ธารัน ชัชชนะ และจารุพล

จากที่ได้วิเคราะห์ตัวละครเรื่อง “ซากดอกไม้ม” มาอย่างละเอียดแล้วพบว่าบางช่วงตอนผู้เขียนได้สร้างตัวละครไม่สมเหตุสมผลกับเรื่องราวที่น่าเสนอและมีความขัดแย้งภายในตัวบ่งชี้ให้เห็นได้ชัดเจน ทำให้เรื่องดูไม่แนบเนียนสมจริง อ่อนเหตุผล ตรงนี้ถือเป็นข้อบกพร่องของผู้เขียนในการนำเสนอเรื่องราวของตัวละครที่มีผลต่อเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่อง

ตัวละครกับความไม่สมเหตุสมผลและความขัดแย้งภายในตัวบ่งชี้ที่ปรากฏในเรื่องมีดังนี้

ตอนที่ 1 ตอนที่ชาติชาคริตได้พบพิศพบแล้วถึงรสนิยมการเลือกชอบผู้ชายที่จะมาเคียงคู่กับเขาว่า “ผมชอบคนสุภาพ จริงใจ ที่สำคัญ ‘ต้อง’ มีน้ำใจ คือเป็นคนจ่ายค่าโน่นค่านี้ให้ผม ผมใช้หลักการแบบนี้เป็นมาตรฐานในการวัดคน” (ซากดอกไม้ม. 2540 : 16) จากคำกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่า ถ้าชายหนุ่มคนใดจะเข้ามาในชีวิตชาติชาคริตไม่เป็นไปตามแบบอย่างที่ตั้งไว้ เขาก็จะไม่คบหาชอบพอกด้วย แต่เมื่ออ่านมาตลอดทั้งเรื่องได้เห็นพฤติกรรมของชาติชาคริตที่ได้ปฏิบัติกับชายเกย์รูปงามทั้งหลาย เขาหาได้วัดคนที่มาคบด้วยวิธีนี้ไม่ ภาพที่เห็นกลับเป็นว่าฝ่ายชาติชาคริตเสียมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายออกค่าใช้จ่ายให้กับคู่เขา บางรายถึงขนาดอุปการะเลี้ยงดูให้เงินเป็นรายเดือนอีกด้วย แสดงว่าชาติชาคริตไม่มีมาตรฐานในการวัดคนดังคำพูด ผู้วิจัยจึงเห็นว่าผู้เขียนให้ชาติชาคริตบรรยายเรื่องแบบแสดงความคิดที่ฟุ้งกระจาย อยากพูดสิ่งใดก็พูด แม้จะไม่ได้กระทำอย่างที่พูดก็ตาม ตรงจุดนี้จึงเป็นความขัดแย้งภายในตัวบ่งชี้และการละเลยในจุดเล็กๆ น้อยๆ ที่ผู้เขียนสร้างสรรค์ขึ้น ทำให้ผู้อ่านเห็นข้อผิดพลาดได้ง่าย

ตอนที่ 2 การปูพื้นฐานความเป็นมาและลักษณะนิสัยของเจ็ดเจ็ดโฉมขัดแย้งกันตรงกันข้ามทำให้เกิดความไม่สมเหตุสมผลของการสร้างตัวละคร กล่าวคือ ผู้เขียนปูพื้นฐานของเจ็ดเจ็ดโฉมไว้อย่างดีมาก ไม่ว่าจะเป็นฐานะชาติตระกูล การศึกษา การบ้านการเรือนต่างๆ ที่ผู้หญิงควรจะพึงเป็น ถือได้ว่าเจ็ดเจ็ดโฉมเป็นผู้หญิงที่มีคุณสมบัติเพียบพร้อมคนหนึ่งทีเดียว แต่ลักษณะทางกายภาพของเธอนั้นอาจเรียกได้ว่าเข้าขั้นอัปลักษณ์ คือมี “รูปร่างอ้วน ผิวคล้ำ พันเหย็น ปากเบี้ยว จมูกไรตั้ง และแก้มตอบ” (ซากดอกไม้ม. 2540 : 50) ลักษณะทางกายภาพกับความสามารถส่วนตัวขัดแย้งกันเช่นนี้ มิได้เป็นสิ่งที่น่าแปลกประหลาดอันใด แต่สิ่งที่น่าแปลกใจก็คือพฤติกรรมการแสดงออกของเจ็ดเจ็ดโฉมขัดแย้งกับบุคลิกและภูมิปัญญาที่อยู่ในเกณฑ์ดีของเธอ คือมีอุปนิสัยทางจิตจะก้าน กล่าววาจาเหมือนคนไม่มีสกุลรุนชาติไร้การศึกษา ทั้งๆ ที่เธอมีความรู้ความสามารถและสติปัญญาอยู่ในระดับสูง ภาพที่ปรากฏคือเจ็ดเจ็ดโฉมกลายเป็นตัวตลกขบขันให้ผู้อ่านได้หัวเราะสนุกสนาน

ตอนที่ 3 ชาติชาคริตมีบุตรถึง 2 คน ชาติชาคริตเล่าให้ฟังว่า เนื่องด้วยเขามีอารมณ์ปรารถนาทางเพศกับเพศชายมากกว่ากับเพศหญิง จอมขวัญจึงไม่ได้รับความสุขทางเพศจากชาติชาคริตเท่าใดนัก เธอจึงคิดว่าสามีเป็นกามตายด้าน ในเมื่อชาติชาคริตบอกว่าไม่มีอารมณ์ทางเพศกับเพศหญิง แต่เหตุใดจึงมีบุตรได้ถึง 2 คน ถือว่าเป็นเรื่องที่น่าแปลกสำหรับคนไม่มีอารมณ์ทางเพศกับเพศตรงข้าม จึงถือว่าผู้เขียนสร้างเรื่องราวไม่สมเหตุสมผลขัดแย้งกับข้อมูลที่ให้ไว้ เมื่อพิจารณาในแง่โครงเรื่องอาจเป็นไปได้ว่า การที่ผู้เขียนสร้างให้สามีเกี่ยวกับภรรยาคนนี้มีบุตรได้ถึง 2 คน เพื่อต้องการผูกปมปัญหาของเรื่องให้แน่นขึ้น กล่าวคือ เด็กหญิงขวัญนารีสร้างขึ้นเพื่อรองรับอารมณ์ของจอมขวัญ ส่งผลให้พฤติกรรมด้านลบของจอมขวัญเด่นชัดยิ่งขึ้น ส่วนเด็กชายจอมชาติถูกสร้างขึ้นเพื่อส่งผลให้ชีวิตจอมขวัญต่ำต้อยสู่ความโศกเศร้าทรมานทุกข์ทรมานทางจิตใจอย่างแสนสาหัส เพื่อสื่อให้เห็นถึงชะตากรรมอันน่าเศร้าสลดของมนุษย์เพศหญิงคนหนึ่งที่เคยเคราะห์ซ้ำกรรมซ้ำต ทุกข์ระทมเรื่องสามีเป็นเกย์ยังไม่ทันจบหาย เรื่องลูกชายป่วยเป็นโรคประหลาดก็เข้ามาแทรก การกำหนดเหตุการณ์ให้ลูกชายต้องนอนป่วยนี้ จะช่วยเพิ่มแรงกดดันให้จอมขวัญจึงเกลียดชังชาติ

ชาคริต์มากขึ้น เพราะชาตชาคริต์ไม่ทำหน้าที่ของบิดาที่ดี ไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว แม้กระทั่งบุตรชาย นอนป่วยยังไม่คิดจะมาเยี่ยมเยียนดูแล ตรงนี้ผู้เขียนต้องการสื่อให้เห็นถึงความไม่อาจเชื่อมประสานของคน สองเพศได้อีกต่อไป

ตอนที่ 4 ชาตชาคริต์ไม่รู้ตัวว่าตนเองติดโรคเอดส์ ผู้เขียนกำหนดให้ชาตชาคริต์สำเร็จการศึกษา ทางแพทยศาสตร์ แต่เหตุใดถึงมีรู้ตัวว่าตนเองป่วยเป็นโรคอะไร ตรงนี้จึงไม่สมเหตุผล ในขณะตอนที่ ชาตชาคริต์ได้รับสิ่งเสพติดที่มีชื่อว่า “ป๊อปเปอร์” จากสงครามในการร่วมรักที่ชวนาเกย์ครั้งหนึ่ง ชาตชาคริต์ถึงกับพินาศความรู้ทางการแพทย์ที่เคยร่ำเรียนมาว่า “ป๊อปเปอร์” เป็นสารเสพติดชนิดใด เมื่อเสพ แล้วจะมีผลข้างเคียงต่อร่างกายอย่างไร ส่วนโรคเอดส์เป็นโรคร้ายที่กำลังแพร่สะพัดอยู่ในสังคมช่วงนี้ เหตุใด ชาตชาคริต์ถึงไม่รู้ตัวว่าติดโรคเอดส์ที่แพร่เชื้อโดยการมีเพศสัมพันธ์อย่างสำส่อนโดยไม่ป้องกัน เพราะเขาก็มี พฤติกรรมเช่นนั้นด้วย ดังนั้น การที่ผู้เขียนมิได้เฉลยว่าชาตชาคริต์ป่วยเป็นโรคเอดส์ เพื่อต้องการสร้างความ ฉงนสนเท่ห์แก่ผู้อ่านให้คาดเดาคำตอบเอาเอง ซึ่งผู้อ่านส่วนใหญ่จะอนุมานได้ว่าชาตชาคริต์ต้องติดโรคเอดส์อย่างแน่แท้ในตอนที่เขาเล่าบรรยายอาการป่วยให้ผู้อ่านทราบ จริงอยู่ว่าการสร้างงานบันเทิงคดีผู้เขียน อาจสร้างปริศนาไว้และไม่จำเป็นต้องเฉลยทั้งหมด ทิ้งให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบเอาเอง แต่เหตุการณ์ตอนนี้เป็น ปริศนาที่สร้างอย่างไม่สมเหตุผล ขัดแย้งกันเองภายในตัวบท การไม่มีความรู้เรื่องเอดส์จึงขัดแย้งกับการ สำเร็จทางการศึกษาในวิชาชีพแพทย์ของชาตชาคริต์อย่างเห็นได้ชัด อีกประเด็นหนึ่ง ผู้เขียนปูพื้นทาง การศึกษาของชาตชาคริต์ขัดแย้งกับลักษณะนิสัยส่วนตัว ดังที่กล่าวไว้แล้วว่าชาตชาคริต์สำเร็จการศึกษา ทางด้านแพทยศาสตร์ แต่ชาตชาคริต์กลับมีความรู้สึกเกลียดกลิ่นบรรยากาศในโรงพยาบาล เพราะ บรรยากาศในสถานที่นี้สร้างความหดหู่ให้เขาเป็นอย่างมาก เขาไม่ประทับใจที่ได้เห็นคนป่วยจำนวนมากนอน เรียงรายอยู่บนเตียงรถเข็นรอการผ่าตัด หรือภาพผู้ป่วยที่พิกลพิการต่างๆ ก็ทำให้เขารู้สึกเศร้าสร้อย ดังนั้น ถ้าไม่จำเป็นชาตชาคริต์ไม่อยากจะกรายเข้ามาในโรงพยาบาลเด็ดขาด ตรงนี้ก็เป็นจุดขัดแย้งภายในตัวบท เมื่อไม่ชอบโรงพยาบาล ไม่ชอบเห็นผู้ป่วยที่นอนป่วยไข้ แล้วสำเร็จการศึกษามาทางการแพทย์ได้อย่างไร ดังนั้นการสร้างพฤติกรรมของตัวละครขัดแย้งกับภูมิหลังของเขา จึงเป็นจุดอ่อนของการเขียนอย่างยิ่ง

ตอนที่ 5 สุดท้ายใส่ยาปลุกอารมณ์ทางเพศให้ชาตชาคริต์ตี๋ม เป็นตอนที่สุดท้ายที่รักบังเอิญพบกับ ชาตชาคริต์ในงานเลี้ยงอำลารุ่นพี่ปีหกของทางคณะแพทยศาสตร์ที่ชาตชาคริต์ศึกษาอยู่ สุดท้ายที่รักเป็นเพื่อน เรียนต่างคณะจึงมาร่วมงานนี้ด้วย เมื่อสุดท้ายที่รักพบชาตชาคริต์ก็หลงใหลในความหล่อเหลามาดีและคิด อยากจะได้ชาตชาคริต์เป็นคู่รักของตน สุดท้ายวางแผนกับเพื่อนของชาตชาคริต์โดยใส่ยาปลุกอารมณ์ทาง เพศให้ชาตชาคริต์ตี๋ม ทำให้ชาตชาคริต์ถึงกับมีอาการ “ร้อนวูบวาบทั่วสรรพางค์ร่างกาย เสียวูบๆ ใน ตำแหน่งที่ไม่ควรจะเสียว โลกทั้งใบหมุนตัว โคลงเคลง ผมงะโปกงเสียงดัง ขว้างแก้วลงบนพื้นแตกกระจาย” (ชาคดอกไม้. 2540 : 112-113) หลังจากนั้นสุดท้ายที่รักได้ปฏิบัติการทางเพศกับชาตชาคริต์ในรถยนต์ของเธอ จุดที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในตัวบทอยู่ตอนที่ชาตชาคริต์เล่าว่า “ผมรู้สึกสะใจนัก สุดท้ายต้องใช้ลีลาและ เวลานานกว่าจะปลุกเร้า ‘สิ่งที่หลอนต้องการ’ ให้เริ่มปฏิบัติการได้” (ชาคดอกไม้. 2540 : 114) ในเมื่อ ชาตชาคริต์ถูกวางยาปลุกอารมณ์ทางเพศแล้ว สุดท้ายจึงไม่จำเป็นต้องปลุกเร้าอารมณ์ของชาตชาคริต์อีก แต่สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น เพราะผู้เขียนต้องการปูพื้นในเรื่องรสนิยมทางเพศของชาตชาคริต์ว่าไม่มีอารมณ์ทาง เพศกับเพศหญิง จึงต้องให้สุดท้ายที่รักใช้เวลาเนิ่นนานก่อนการเสพสมอารมณ์หมายตามใจเธอ แต่การปูพื้นตรง จุดนี้ทำให้เห็นข้อบกพร่องในลีลาการนำเสนอข้อมูลก่อนหน้านั้นอย่างเห็นได้ชัดเจน

ตอนที่ 6 ฉีดยาฉีดโคมและร้อยตำรวจเอกปรัชญามาข้องเกี่ยวกับสันติภาพได้อย่างไร ผู้เขียน ไม่ได้ปูพื้นฐานให้ผู้อ่านทราบไว้ก่อนล่วงหน้า ทำให้ผู้อ่านรู้สึกงงงวยและประหลาดใจเป็นอย่างมาก ใน

ตอนของเจียดเจิดโฉมกับสันติภาพนั้น ผู้เขียนกำหนดให้สันติภาพ พรรณพพร และเจียดเจิดโฉม มาพบท่านผู้หญิงนายิกาที่บ้านเพื่อสันติภาพจะบอกกล่าวว่าเขากำลังแต่งงานกับพรรณพพรจึงมาเชื่อเชิญท่านผู้หญิงนายิกาและครอบครัวไปร่วมงานมงคลสมรสด้วย ส่วนเจียดเจิดโฉมผู้ติดตามมาด้วยนั้น ได้สนทนากับชาติชาคริต์เพื่อบอกว่าเธอแต่งงานแล้ว ผู้อ่านจะรู้สึกงุนงงจนกว่าเจียดเจิดโฉมรู้จักกับสันติภาพได้อย่างไร ถึงมาหาท่านผู้หญิงนายิกาพร้อมกันได้ หรือเรื่องราวของร้อยตำรวจเอกปรัชญากับสันติภาพก็เช่นกัน ชาติชาคริต์ไปร่วมพิธีวิวาห์ของสันติภาพและพรรณพพร เมื่อเข้าไปในงานคนแรกที่ได้พบก็คือร้อยตำรวจเอกปรัชญา ผู้อ่านก็จะงุนงงอีกเช่นกันว่าสันติภาพรู้จักกับร้อยเอกปรัชญาได้อย่างไร รู้จักกันตอนไหน เกี่ยวข้องเป็นมาอย่างไร ถึงมาร่วมงานมงคลสมรสของสันติภาพได้ ดังนั้นการที่ผู้เขียน “วางแผนเรื่อง” ให้เป็นเช่นนี้ เพราะต้องการผูกเรื่องให้ตัวละครขยายวงสังคมของชาวเกย์ออกไปอีก กล่าวคือ ผู้เขียนกำหนดให้ร้อยเอกปรัชญามาร่วมงานมงคลสมรสของสันติภาพเพื่อแนะนำให้ชาติชาคริต์รู้จักกับคนรักใหม่ของตน นั่นก็คือ เฒ่าพงษ์ เจ้าของโครงการนครน้ำหวาน ส่วนเจียดเจิดโฉมได้แนะนำสามีให้ชาติชาคริต์รู้จักที่งานมงคลสมรสนี้ด้วย ชาติชาคริต์จึงทราบว่ามีของเจียดเจิดโฉมคือสงคราม สัจจตมหารูปงามที่ชาติชาคริต์เคยมีสัมพันธ์ทางเพศกันที่ชานาเกย์ครั้งหนึ่ง ตัวละครจึงมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันโดยใช้เหตุบังเอิญ แต่หากพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า ผู้เขียนหลงลืมที่จะผูกเรื่องหรือกล่าวปูพื้นในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสันติภาพกับร้อยเอกปรัชญา และสันติภาพกับเจียดเจิดโฉมว่าเป็นมาอย่างไร

ตอนที่ 7 เด็กชายจอมซัดหยาบป่วยราวปาฏิหาริย์ ผู้เขียนกำหนดให้เด็กชายจอมซัดป่วยเป็นโรคประหลาดอยู่เป็นแรมปี แพทย์หาทางรักษาไม่ได้ แต่แล้วจู่ๆ เด็กชายจอมซัดก็ฟื้นหายป่วยเอง เป็นเหตุการณ์ที่ไม่สมเหตุผล ผู้เขียนตั้งใจยื้อขืนนี้ยากเกินไปและไม่เป็นธรรมชาติกับตัวละครทุกตัวในเรื่องนัก อาการหายป่วยของเด็กชายจอมซัดราวปาฏิหาริย์แบบนี้ ผู้วิจัยได้สอบถามแพทย์บางคนแล้วพบว่าในชีวิตจริงมีความเป็นไปได้ที่ผู้ป่วยอาจฟื้นหายป่วยขึ้นมาเอง แต่ถ้าคิดเป็นร้อยละก็น้อยเต็มที แต่ในโลกแห่งนวนิยายแม้ผู้เขียนอาจกำหนดชะตากรรมของตัวละครได้ตามใจ แต่หากไร้เหตุผลรองรับก็ไม่สามารถทำให้ผู้อ่านเชื่อว่าเป็นเรื่องจริงขึ้นมาได้ ดังนั้นการที่ผู้เขียนกำหนดให้เป็นเช่นนี้คงเพื่อคลายปมปัญหาของเรื่อง คือจะให้ความทุกข์เศร้าของจอมขวัญหายไ้ พร้อมจะเริ่มต้นชีวิตใหม่กับลูกสาวลูกชายต่อไป

ตอนที่ 8 อารมณ์ทางเพศของชาติชาคริต์ที่มีต่อจอมขวัญ จอมขวัญเล่าว่า “ดิฉันยังสงสัยตัวเองเหลือเกินว่า เคยหลับนอนกับ ‘ผู้ชายชาวดอกไม้’ พรรคอย่างนี้ได้อย่างไรห้าปีเต็ม เป็นเรื่องเหลือเชื่อ เขาซ่อนความต้องการ ‘อันแท่จริง’ ได้อย่างแนบเนียน เขาเล่นละครเก่งกาจ ตีบทบาทจนดิฉันหลงใหลได้ปลื้ม ปลื้มทุกสิ่งทุกอย่างที่รวมเป็นตัวเขา รวมทั้ง ‘สมรรถนะทางเพศ’ ด้วย” (ชาคดอกไม้. 2540 : 106) ถ้าผู้อ่านอ่านข้อความที่ขีดเส้นใต้จะต้องสะดุดและแปลกใจเป็นอย่างมาก เพราะแสดงว่าจอมขวัญติดใจรสชาติในการปรนเปรอทางเพศของชาติชาคริต์ แสดงว่าชาติชาคริต์สามารถมีกิจกรรมทางเพศกับจอมขวัญได้อย่างลึกลับเหมือนชายแท้อย่างมีขาดตกบกพร่อง เหตุการณ์ตอนนี้ขัดแย้งกันเองภายในตัวบท เพราะชาติชาคริต์เคยเล่าว่าเขาไม่มีอารมณ์ทางเพศกับเพศหญิง จึงไม่ค่อยมีกิจกรรมทางเพศกับภรรยา แต่เหตุใดจอมขวัญกลับเล่าว่าชาติชาคริต์เก่งในเรื่องสมรรถนะทางเพศจนเธอติดใจหลงใหลในรสชาตินั้น อาจเป็นไปได้ว่าผู้เขียนใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่าสลับกันไปมา ผู้เล่าจึงเล่าผ่านมุมมองของตนเอง จึงไม่ทราบแน่ชัดว่าผู้เล่าเรื่องฝ่ายใดเชื่อถือได้ หรืออีกประการหนึ่ง ผู้เขียนหลงลืมที่จะให้ตัวละครเล่ากล่าวตรงกันในเรื่องนี้ จึงก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในตัวบท

บทที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม

นักวิชาการส่วนใหญ่เห็นว่า ศิลปะและสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น ถึงขนาดที่เราอาจ “ดูวรรณคดีจากสังคม ดูสังคมจากวรรณคดี” แนวคิดนี้ไม่เสียหายแต่อย่างใด หากไม่ถือเอาว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างสองสิ่งนี้เป็นการสองสะท้อนที่เห็นได้ง่ายดายตรงไปตรงมาดุจเงาในกระจก

แน่นอนว่า งานศิลปะมิได้กำเนิดขึ้นจากสูญญากาศอย่างไร้จืดหมาย ภารกิจของศิลปกรรมทุกแขนงคือการสื่อสาร และสารสำคัญอันมนุษย์มุ่งจะส่งรับแก่กันด้วยงานศิลปะ ก็คือประสบการณ์ทางอารมณ์และความคิด อันประกอบด้วยสุนทรีย์ะ ผู้สร้างงานแม้ดำรงอยู่ในสังคม ก็มีทั้งลักษณะร่วมกับสังคม และลักษณะเฉพาะตนไม่มากนักน้อย ศิลปินย่อมกลั่นกรองสื่อของตนผ่านประสบการณ์ ที่มีทั้งลักษณะร่วมและต่างจากบุคคลอื่น (ดวงมน จิตรจำนงค์. 2535 : 131)

การตีความวรรณกรรมหากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับสังคมในช่วงวรรณกรรมเรื่องนั้นๆ ถูกสร้างขึ้นก็จะเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะนักเขียนในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ย่อมได้รับอิทธิพลจากสังคมที่เขาอาศัยอยู่ ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมเป็นเรื่องที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ การวิเคราะห์วรรณกรรมในมิติวรรณคดีวิจารณ์เชิงสังคม (The Sociological Approach) นี้ ได้เน้นย้ำถึงสัจธรรมที่ว่า “วรรณกรรมไม่ว่าเล่มใด ย่อมสัมพันธ์กับสังคมในช่วงที่วรรณกรรมเรื่องนั้นได้รับการสร้างสรรค์ขึ้น” (ตรีศิลป์ บุญขจร. 2542 : คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 2) อีกทั้งยังช่วยเพิ่มคุณค่าให้นวนิยายเรื่องนั้นที่ไม่เพียงแต่สร้างความเพลิดเพลินสำเร็จอารมณ์แก่ผู้อ่านเท่านั้น แต่ยังเป็นบทบันทึกสภาพความเป็นไปของสังคมทั้งทางด้านทัศนคติและจิตใจของมนุษยชาติในช่วงระยะเวลาหนึ่งด้วย แม้ว่าผู้เขียนจะจงใจหรือไม่ก็ตาม

การศึกษาในบทนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม ในประเด็นอิทธิพลของสังคมที่มีต่อนวนิยาย ว่าภาพสังคมที่สะท้อนจากนวนิยายมีความสมจริงและน่าเชื่อถือเพียงไร ส่วนประเด็นอิทธิพลของนวนิยายจะมีพลังต่อสังคมหรือกลุ่มผู้อ่านอย่างไรนั้น ผู้วิจัยขอยกไปกล่าวไว้ในบทที่ 6 อิทธิพลของนวนิยายต่อกลุ่มผู้อ่าน เพราะเห็นว่าการศึกษาในหัวข้อดังกล่าวควรเป็นขั้นตอนสุดท้ายหลังจากได้วิเคราะห์ตัวบทในแง่มุมต่างๆ มาอย่างละเอียดแล้ว

ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่อง “ซากดอกไม้” กับบริบททางสังคม ผู้วิจัยได้ศึกษาตามลำดับดังนี้คือการสะท้อนภาพสังคมของชาวเกย์ สังคมของชนชั้นสูง ปัญหาสังคม และทัศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์และเกย์มีต่อสังคม

1. สังคมของชาวเกย์

โลกของเกย์เป็นสังคมเล็กๆ ส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่ อันมีวัฒนธรรมย่อย* ซึ่งมีบรรทัดฐาน ค่านิยม

*วัฒนธรรมย่อย มีความหมายดังนี้ 1. สมาชิกในกลุ่มมีการพบปะสังสรรค์กันบ่อย และใกล้ชิดกว่าความสัมพันธ์กับกลุ่มอื่น 2. วิถีชีวิตและความเชื่อของกลุ่มมีลักษณะบางประการซึ่งแตกต่างจากกลุ่มสังคมอื่น 3. มีความคิดว่าตนเองเป็นสมาชิกของกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะตัว และคนอื่นๆ ในสังคม ซึ่งไม่ได้มีลักษณะร่วมด้วย ก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน (บงกชมาศ เอกเอี่ยม. 2532 : 10)

ความเชื่อ และลักษณะวิถีชีวิตที่เป็นแนวทางให้สมาชิกของกลุ่มชนรักร่วมเพศได้ดำเนินตาม ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหาทางวัฒนธรรมย่อนั้น กลุ่มชายรักร่วมเพศจะได้รับข้อมูลและสาระแห่งความเข้าใจในวิถีชีวิตแบบเกย์ ทั้งที่เป็นลักษณะของนามธรรมและรูปธรรม คือในส่วนหนึ่ง วัฒนธรรมย่อยของชาวเกย์ที่ผู้รักร่วมเพศได้รับรู้ และเข้าใจ จะเป็นข้อมูลที่พวกเขาได้รับมาจากการติดต่อเชื่อมโยงกับชาวเกย์ด้วยกัน หรือการได้ยินได้ฟังมาจากสื่อสารมวลชน อาทิเช่น ข้อเขียนต่างๆ ตามหนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือเกย์ วิทยุ โทรทัศน์ ตลอดจนสื่อประเภทอื่น ซึ่งจะเสนอให้กลุ่มชายรักร่วมเพศได้รับรู้ถึงภาพลักษณ์บางประการเกี่ยวกับความเป็นรักร่วมเพศมากยิ่งขึ้น สำหรับอีกส่วนหนึ่งก็คือการเข้าสู่โลกของเกย์ ซึ่งเป็นลักษณะของการเข้าร่วมกิจกรรมของชาวรักร่วมเพศ และการเข้าสมาคมกับเกย์คนอื่นๆ ในสังคมเกย์ บาร์เกย์หรือสมาคมเกย์ ที่ถูกตั้งขึ้นมาเพื่อชาวรักร่วมเพศโดยเฉพาะ

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” เป็นสื่อหนึ่งที่บันทึกภาพสังคมในโลกของเกย์ไว้อย่างเด่นชัดหลายประการ ครอบคลุมรอบด้าน อันได้แก่ บาร์ ชวนา โรงนวด นิตยสาร เด็กขายบริการทางโทรศัพท์ โครงการหมู่บ้านจัดสรร โครงการช่วยเหลือสังคม การมีเพศสัมพันธ์ ภาษา และสถานภาพและบทบาทในสังคมชาวเกย์

1.1 บาร์เกย์ บาร์เกย์คือโลกส่วนตัวของชาวเกย์ในการแสวงหาความสนุกสนาน การพบปะผู้ร่วมเดินทางบนเส้นทางสายสีม่วงเดียวกัน การค้นหาคู่ขาของบรรดาเกสรทั้งหลาย และการแสดงพฤติกรรมที่พวกเขาไม่สามารถกระทำหรือทำได้ยากในสังคมปกติ ก็สามารถใช้บริการสถานที่นี้ในการปลดปล่อยระบายนารมณ์จากโลกปกติสู่โลกของเกย์ได้อย่างน่าอภิรมย์ ตามสภาพสังคมจริง บาร์เกย์แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ บาร์เกย์แบบโอโกโก้ และบาร์เกย์แบบสถานบันเทิงเรียมย์ประเภทผับ บาร์ และดิสโก้เทคที่มีกลุ่มบริโภคเป็นชาวเกย์โดยเฉพาะ

1.1.1 บาร์โอโกโก้ เรื่อง “ซากดอกไม้” ผู้เขียนสะท้อนภาพไว้ดังนี้

บาร์ ‘ขวดเหล้าและกาลเวลา’ ซ่อนตัวอยู่ในซอยเล็กๆ บนถนนสายเศรษฐกิจของเมืองหลวง ถ้าไม่บอกคงไม่มีใครจะได้ถูกว่า ภายในบาร์แห่งนี้ มีกิจกรรมเย้ายวนอารมณ์ฉุนเฉียวในรูปแบบใดบ้าง

เส้าโลหะตรงกลางเวทีสองสามเส้า คือที่ที่เด็กบาร์จะได้จับยึดหรือเกาะเกี่ยวเพื่อโยกตัวให้ไหวพริ้วตามจังหวะเพลง ภายในบาร์ตกแต่งงามหรูจนอาจเคลิบเคลิ้มว่าได้หลุดเข้าไปสู่อีกมิติหนึ่ง ตามหลักการของบาร์ เพื่อให้แขกที่มาอุดหนุนหลุดพ้นจากเวลาประจำวันอันซ้ำซากจำเจ ขวดเหล้าและนาฬิกาคือเครื่องประดับสำคัญบนผนัง บาร์ แสงสีแดงอ่อนทำให้บรรยากาศภายในอ้ออึ้งแต่โรแมนติก นานาใครสักคนมาอึ้งแอบและหลบไหลไปพร้อมๆ กัน

ผู้คนเริ่มหนาตา จัดว่าพลุกพล่านเล็กน้อย แขกที่มาหาความสุขและเด็กบาร์จะนั่งคลอเคลียกันไม่ห่าง คุณผู้ชมอาจคิดว่าเด็กบาร์ที่มาบริการเป็นเด็กสาวแสนสวย รวยเสน่ห์ เป่ลาเลยครับ ... เด็กบาร์เป็นเด็กผู้ชาย รูปร่างกำยำ ลำสัน หน้าตาดีบ้างไม่ดีกว่าเคล้ากัน แต่คุณผู้ชมอาจตกตะลึง ที่ได้เห็นเด็กบาร์บางคนหน้าตาหล่อเหลาขนาดนายแบบที่มีชื่อเสียงต้องได้อาย

.....
“ดื่มอะไรดีครับ” บริการหน้าตาดีปาดเข้ามาถาม

“คัมปารีโซดา” ผมตอบ พลงยิ้มให้เขาอย่างเชิญชวน

บริการโค้งคำนับและจากไป สักครู่เขากลับมาใหม่พร้อมเครื่องดื่มที่ผมต้องการ ธนบัตรที่ผมยื่นให้เขาคือข้อแลกเปลี่ยนประเภท ‘ยื่นหมยยื่นแมว’

บรรยากาศภายในบาร์ค่อนข้างมืดสลัว จำเป็นอยู่เองที่ผู้ประกอบกิจการต้องขอเก็บเงินค่าเครื่องดื่มทันทีที่ยก

มาให้ เพื่อกัน 'การชักดาบ' ใครจะลุดออกจากบาร์เมื่อไหร่ ไม่มีใครทราบ จ่ายเงินแล้วจะไปเมื่อไหร่ก็ได้ ไม่มีใครห้าม

เด็กบาร์กำลังเกาะเสาบนเวที โยกร่างสายสะโพกแบบ 'อโกโก' อย่างเมามัน

“จับได้ ดูได้ ไม่สีกไม่หรอ เหมือนดินสอเขียนคิ้ว” เสียงเจ้าของบาร์พากย์เจ๊อวยแจ๊ดีเหลือเกิน ผมอดชื่นชมความเป็นเจ้าบทเจ้ากลอนของเขาไม่ได้ “หมายตาคนไหน บอกได้เลยนะกะ จ่องไว้ก่อนนะกะไม่อย่างนั้นคีนนี้” ได้นอนหนาวแน่ะ” ที่เจ้าหล่อนพูดคือความจริง ถ้าคุณผู้ชมมัวอิดเอื้อน แม้เด็กบาร์ก็มีสิทธิ์ ‘นก’ ได้เหมือนกัน

ผมแสรังไปสนใจ ‘อโกโก’ บนเวทีที่กำลังแสดงอย่างออกรสชาติ เด็กบาร์แต่ละคนต่างวาดลวดลายได้ยั่วยวนดีแท้ ต่างเปิดทุกอย่างบนเรือนร่างเท่าที่จะเปิดได้ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากแขก หมายเลขที่ติดอยู่กับกางเกงในตัวจิ๋วช่วยให้แขกแยกแยะได้ถูกว่าใครเป็นใคร ที่สำคัญแขกจะได้แจ้งเจ้าของบาร์ได้ถูกต้องชัดเจน ว่าต้องการ ‘ออฟ’ หมายเลขใดไปนอนด้วยในค่ำคืนนี้

ถ้าใครไม่มี ‘ออฟ’ หมายถึงรายได้คืนนั้น ‘อด’ เด็กบาร์ทุกคนจึงทำทุกวิถีทางเพื่อจะได้ถูก ‘ออฟ’ บาร์ได้ค่า ‘ออฟ’ ส่วนเด็กบาร์ได้ค่า ‘ทิป’ จากแขก ดาวประจำบาร์จะถูกออฟออกไปคืนหลายครั้ง นั่นหมายถึงรายได้ที่ทบทวีคูณในแต่ละคืน

... แม้ผมจะมีที่ท่าสนใจการแสดง ‘โชว์ฟองสบู่’ บนเวทีก็จริง ...

(ซากดอกลำไย. 2540 : 81-90)

ผู้เขียนสะท้อนภาพบรรยากาศและสถานที่ในบาร์อโกโกอย่างชัดเจน กล่าวคือ บรรยายสถานที่ตั้งของบาร์เกย์ว่า “ซ่อนตัวอยู่ในซอยเล็กๆ บนถนนสายเศรษฐกิจของเมืองหลวง” สะท้อนบรรยากาศภายในบาร์อโกโกว่ามี “เสาโลหะตรงกลางเวทีสองสามเสา คือที่ที่เด็กบาร์จะใช้จับยึดหรือเกาะเกี่ยวเพื่อโยกลำตัวให้ไหวพริ้วตามจังหวะเพลง” จากนั้นบรรยายให้เห็นการตกแต่งภายในบาร์ว่าเป็นอย่างไร เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น มีเด็กบาร์ที่ให้บริการแล้วแต่เป็นผู้ชายทั้งสิ้น ส่วนการสังสรรค์ดื่ม หรือเรียกกันตามนิยมน่า “สังคังค์” (Drink) คือสังสรรค์ดื่มก่อนแล้วพนักงานชายจะนำมาเสิร์ฟ จากนั้นพนักงานจะเรียกเก็บค่าบริการทันทีเพื่อกันการโกงจากลูกค้าที่อาจลุดหนีออกจากร้านเมื่อไหร่ก็ได้ ดี.เจ. ประจำบาร์คอยพากย์เชียร์แขกให้ซื้อบริการจากเด็กออฟ และบรรยายถึงการแสดงโชว์บนเวที เช่น โชว์ฟองสบู่ เด็กออฟแต่งตัวแบบใส่กางเกงขั้นในตัวจิ๋วพร้อมติดหมายเลขของตนเพื่อให้แขกเรียกตัวได้ไม่ผิดพลาด เด็กออฟทั้งหลายต่างอวดโชว์อวัยวะเพศเพื่อเรียกร้องความสนใจจากแขกให้ซื้อบริการจากตัวเขา ถ้าลูกค้าคนใดจะซื้อบริการเด็กออฟต้องจ่ายเงินค่าออฟให้กับทางบาร์ก่อนเพื่อจะนำเด็กออกมาได้ ส่วนเด็กออฟต้องได้ค่าตัวจากลูกค้าเป็นค่าตอบแทน ดาวประจำบาร์จะถูกซื้อบริการออกจากบาร์ในคืนหลายครั้ง พอเสร็จกิจจากลูกค้าคนหนึ่งแล้ว เด็กออฟจะกลับเข้ามาทำงานในบาร์ต่อ ถ้ามีลูกค้าคนใดสนใจในตัวเขาก็สามารถเรียกตัวออกไปได้อีก

จากการที่ผู้วิจัยไปสัมผัสสถานที่จริงแถวย่านถนนสุรวงศ์และสะพานควายซึ่งเป็นถนนสายเศรษฐกิจของเมืองหลวงแล้วพบว่าบาร์อโกโกใน “ซากดอกลำไย” ตรงกับบาร์อโกโกตามสภาพความเป็นจริง กล่าวคือ บาร์เกย์ประเภทนี้มีมากมายน้อยนิดๆ อันแสดงสัญลักษณ์และชื่อบาร์ แม้ว่าสถานที่จะค่อนข้างมืดซิด แต่ก็เป็นที่รับรู้ของนักท่องเที่ยวว่าคือบาร์เกย์ นอกจากนั้นบาร์ดังกล่าวยังมีเด็กบริการคอยยืนเชียร์แขกที่หน้าประตูบาร์ เพื่อดึงแขกเข้ามาชมและใช้บริการภายใน ลักษณะของบาร์จะตกแต่งเช่นเดียวกับบาร์อโกโกทั่วไป ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ ขึ้นอยู่กับรูปแบบการจัดสถานที่ของแต่ละบาร์ ขึ้นอยู่กับระดับของแขกที่มาเที่ยว ส่วนระดับราคาค่าบริการ แขกจะต้องใช้จ่ายค่าบริการในรูปของเครื่องดื่มประมาณ 180 ถึง 200 บาท ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละร้านว่าจะเก็บอัตราค่าบริการในราคาเท่าไรต่อหนึ่งแก้ว ผู้วิจัยพบว่าการเรียกเก็บ

เงินค่าเครื่องเต็มของแต่ละบาร์มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไป เช่น บางบาร์จะเรียกเก็บเงินก่อนเพื่อแลกเป็นคูปอง จากนั้นจึงนำคูปองเข้าไปแลกกับเครื่องดื่ม บางบาร์จะเก็บเงินค่าเครื่องดื่มที่หลังถ้าแขกจะลุกออกจากบาร์ หรือบางบาร์จะเรียกเก็บแบบที่วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์บรรยายไว้ในเรื่องก็มี คือ ให้แขกส่งเครื่องดื่มก่อน พอได้รับเครื่องดื่มแล้วต้องจ่ายเงินค่าบริการกับพนักงานเสิร์ฟทันที

ทางบาร์นอกจากจะบริการเครื่องดื่มแล้ว ยังมีวิดีโอแสดงความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายกับชาย ส่วนบนเวทีก็จะพบกับการเต้นโกโก้ประกอบเพลงของเด็กหนุ่มวัยรุ่นหน้าตาดีบ้าง ไม่ดีบ้างคละเคล้ากันไป และยังมีการแสดงโชว์ เช่น การโชว์ขนาดอวัยวะเพศ การแสดงความสัมพันธ์ทางเพศแบบหลากหลายลีลา การโชว์ฟองสบู่ โชว์เทียน โชว์เพนต์ตัว และการแสดงโชว์อื่นๆ พอช่วงโชว์เสร็จจิ้น ก็จะเป็นการเต้นโกโก้ของเด็กออฟที่สวมกางเกงชั้นในตัวจิ๋ว มีป้ายบอกหมายเลขที่กางเกงหรือข้อมือ แขกสามารถเรียกเด็กที่ตนเองสนใจมานั่งคุยที่โต๊ะได้ หากว่าแขกต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กต้องเสียค่าออฟให้กับทางบาร์เป็นเงิน 300 บาท จากนั้นแขกต้องเสียเงินค่าเปิดห้องพักเพื่อมีความสัมพันธ์กับเด็ก อาจเป็นที่โรงแรมมานูรูต หรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ และหลังจากปฏิบัติกิจแล้วแขกจะต้องจ่ายในรูปของค่าทิปให้แก่เด็กอีก ตามความพึงพอใจที่ได้รับจากเด็ก ขึ้นต่ำอาจประมาณ 700 ถึง 1,000 บาท ถ้ามากกว่านั้นต้องตกลงกันเอง และต้องเหมาะสมกับค่าเงินที่แขกจ่ายไปด้วย

บาร์อโกโก้ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่แถวถนนสีลม สุรวงศ์ และย่านสะพานควาย เช่น ในซอยทไวไลท์ ถนนสุรวงศ์ ได้แก่ Boys Bangkok, Twilight, New Man Bar, Future Boy เป็นต้น ถนนสีลม ได้แก่ Super Lek, Top Man, Power Boys ย่านสะพานควาย ถนนประดิพัทธ์ ได้แก่ Eagle Pub, Aladdin, Stax Bar, Be High Bar, Seven Night, Street Boy เป็นต้น

ภาพของบาร์อโกโก้เคยบันทึกในนวนิยายเกย์มาแล้วตั้งแต่ยุคแรกๆ ได้แก่เรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” ของ กฤษณา อโศกสิน ภาพบาร์อโกโก้ในยุคหนึ่งแตกต่างจากบาร์อโกโก้ในยุคนี้อย่างเห็นได้ชัด เพราะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย นวนิยายเกย์ยุคหลัง “ซากดอกไม้ม” ก็ยังสะท้อนภาพบาร์เกย์ไว้อีกหลายเรื่อง เช่น เรื่อง “นกแปลกฟ้า” ของ มธุริน อาร์ม สมิตี เป็นบาร์เกย์ที่สะท้อนความร่วมมือกับ “ซากดอกไม้ม” เพราะเป็นนวนิยายในสมัยเดียวกัน มิใช่ข้ามสมัยอย่าง “ประตูที่ปิดตาย” การไปเยือนบาร์อโกโก้ของตัวละครมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป เรื่อง “ซากดอกไม้ม” ซาติซาครีตตัวละครเอกรักร่วมเพศชายไปเพื่อผ่อนคลายระบายอารมณ์เครียด ส่วน “ประตูที่ปิดตาย” และ “นกแปลกฟ้า” มีจุดประสงค์เดียวกันคือทั้ง “จิลลา” ใน “ประตูที่ปิดตาย” และ “เศรษฐการ” ใน “นกแปลกฟ้า” ต่างไปเพื่ออยากรู้จักชีวิตของกลุ่มชายรักร่วมเพศ เพื่อนำไปปรับปรนและเข้าใจสามีและลูกชายของตนให้มากยิ่งขึ้น กล่าวคือ “จิลลา” ใน “ประตูที่ปิดตาย” เป็นภรรยาของ “นพี” ที่มีพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศ และ “เศรษฐการ” ในเรื่อง “นกแปลกฟ้า” เป็นบิดาของ “ซองพลู” ตัวละครเอกที่มีความรู้สึกแบบชายรักชาย ตัวละครของทั้งสองเรื่องต่างอยากช่วยเหลือและหาทางแก้ไขพฤติกรรมให้กับคนที่ตนรัก จึงใช้วิธีไปเที่ยวตามแหล่งบันเทิงเรีงมย์ของเกย์เพื่อไปสัมผัสแง่มุมชีวิตของชาวเกย์ให้เกิดความเข้าใจอย่างทอ้งแท้มากขึ้น

1.1.2 ผับ บาร์ และดิสโก้เธค เรื่อง “ซากดอกไม้ม” สะท้อนภาพสถานที่ประเภทผับบาร์ต่างๆ ไว้หลายตอน เช่น ผับเหล้าชื่อดังในตอนเปิดเรื่องที่มีเกย์คนหนึ่งชักชวนชังกลางผับเพื่อเปิดเผยตัวตนว่าเป็นเกย์ แล้วซาติซาครีตพบชนัท หรือบาร์แห่งหนึ่งที่ซาติซาครีตพบหนุ่มหน้าตาดี หรือบาร์ที่ซาติซาครีตพบวัยรุ่นหน้าตานายแบบ แล้วชวนกันออกมามีความสัมพันธ์กันนั้น ตัวบทไม่ได้กล่าวอย่างเด่นชัดว่าผับบาร์นั้นชื่ออะไร ตั้งอยู่ที่ไหน แต่ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะเป็นสถานบันเทิงเรีงมย์ที่เปิดให้บริการแก่ชาวเกย์โดยเฉพาะ ไม่ใช่ผับบาร์ที่ให้บริการกับกลุ่มคนทั่วไป เพราะการที่ซาติซาครีตเข้าไปใช้บริการสถานที่เหล่านี้ ในแต่ละครั้ง

มักจะพบกับคนรักร่วมเพศด้วยกันเสมอ จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่า ภาพสถานที่ที่สะท้อนให้เห็นนั้นควรเป็นสถานบริการสำหรับเกย์โดยเฉพาะ

ตามสภาพความเป็นจริง บาร์เกย์ลักษณะนี้เปิดบริการในรูปผับ คอกเทลเล้าจน์ และอื่นๆ ซึ่งค่อนข้างจะเปิดเผยและให้บริการแก่แขกโดยทั่วไป แต่ละบาร์จะพยายามสร้างบรรยากาศของความโรแมนติก หรุหร่า รมรื่น มีความเป็นสัดส่วน ให้ความรู้สึกสบายๆ และเป็นกันเองกับแขก เพื่อให้แขก โดยเฉพาะบรรดาเกย์ได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากภาระกิจการทำงาน หรือชีวิตส่วนตัว ภายในสังคมของตนเอง อันจะทำให้พบปะกับผู้รักร่วมเพศคนอื่นๆ ผู้ซึ่งมีรสนิยมและวิถีชีวิตในแบบเดียวกัน (บงกชมาศ เอกเอี่ยม. 2532 : 150) หรือถ้าเป็นสถานที่เต้นรำหรือดิสโก้เทคของชาวเกย์ จะมีลักษณะเช่นเดียวกับสถานที่เต้นรำทั่วๆ ไป แตกต่างกันตรงที่สถานเต้นรำโดยปกติส่วนใหญ่จะใช้พนักงานหญิง แต่สำหรับบาร์เต้นรำของชาวเกย์ จะบริการด้วยพนักงานชายล้วน ตั้งแต่พนักงานชายบัตรดีม พนักงานเก็บบัตรผ่านประตู บาร์เทนเดอร์ ตลอดจนพนักงานเสิร์ฟ (บงกชมาศ เอกเอี่ยม. 2532 : 147)

สถานที่ที่ผู้วิจัยไปสัมผัสคือ D.J. Station และ Freeman Dance Arena อันมีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งย่านสีลม เป็นที่รู้จักกันดีของชาวเกย์ ภายในบาร์จะพบกับบรรยากาศการเต้นของบรรดาชาวเกย์หนุ่มจำนวนมากท่ามกลางแสง สี เสียง ที่ร้อนแรงบนฟลอร์เต้นรำ หรือหลายๆ คนอาจเลือกนั่งตามเคาท์เตอร์ บาร์ และจำนวนไม่น้อยที่ยืนจับกลุ่มคุยกัน หรือยืนดูวิดีโอเพลงที่ฉายประกอบเพลงเต้นรำ ยิ่งเวลาดึกมากขึ้น แยกก็จะเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ในบาร์จึงแน่นขนัดไปด้วยผู้คน ซึ่งมองไปทางไหนก็เห็นแต่ผู้ชายเต็มไปหมด จะมีผู้หญิงเข้าไปกับเพื่อนเกย์ของตนบ้างประปราย ภาพที่ปรากฏส่วนใหญ่คือผู้ชายจับคู่เต้นรำกันอย่างสนุกสนาน บางคนส่งสายตาให้กัน บางคู่โอบกอดกันอย่างมีความสุข ซึ่งชายเหล่านี้หากอยู่ในโลกปกติเราคงไม่สามารถทราบได้เลยว่าพวกเขา คือ กลุ่มชายรักชาย มีบางคนเท่านั้นที่มีกิริยาออกสาวหรือมีการแต่งตัวใกล้เคียงกับผู้หญิงจริงๆ

โดยปกติแล้วสถานบันเทิงเหล่านี้จะเป็นแหล่งนัดพบของชาวเกย์ ซึ่งเปิดโอกาสให้เกย์ทั้งหลายสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ถ้าถูกใจกันก็อาจชักชวนออกไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกันได้ หากทั้งสองฝ่ายยินยอมพร้อมใจ สถานบันเทิงเรีงมย์เหล่านี้ที่ขึ้นชื่อแห่งยุคอันเป็นที่รู้จักกันดีของบรรดาเกย์ ได้แก่ D.J. Station อยู่ที่สีลมซอย 2 Freeman Dance Arena อยู่ระหว่างสีลมซอย 2 และสีลมซอย 4 สองสถานที่นี้เป็นสถานที่เต้นรำหรือดิสโก้เทค ส่วนผับบาร์ประเภทให้บริการเฉพาะอาหารและเครื่องดื่ม อย่างเช่น ผับบาร์ในสีลมซอย 4 ตลอดทั้งซอย เป็นต้น

บาร์เกย์ประเภทนี้ใน “ประตูที่ปิดตาย” ก็ได้กล่าวไว้ เช่น ในตอนที่ “นพ” ออกไปเที่ยวกับ “ระบิล” คู่ขาไปนั่งดื่มพูดคุยกันและพบกับเพื่อนเกย์อีกหลายคน หรือใน “นกแปลกฟ้า” “ซองพลู” ไปนั่งดื่มที่บาร์เกย์แล้วพบกับ “อัลลัน” หรือตอนที่ “ซองพลู” ไปเที่ยวมหานครลอนดอนก็ไปบาร์เกย์แบบบริการอาหารและเครื่องดื่มมีใช้บาร์เกย์แบบมีเด็กเต้นอโกโก้ เป็นต้น

จากการที่ผู้วิจัยไปสัมผัสกับสถานที่จริงทำให้พบว่า ภาพที่เห็นได้สอดคล้องกับภาพที่พรรณนาไว้ใน “ซากดอกไม้” อย่างแนบเนียนและกลมกลืน เป็นภาพสะท้อนที่มีความสมจริงและเป็นจริงอย่างน่าเชื่อถือได้

1.2 ชาวน่าเกย์ เป็นสถานบริการที่กำลังได้รับความนิยมของมวลหมู่เกย์ในปัจจุบัน มีพนักงานบริการในชาวน่าเป็นผู้ชายทั้งสิ้น และจำกัดเฉพาะแต่ลูกค้าที่เป็นผู้ชายเท่านั้น ชาวน่าเกย์เป็นสถานบริการสุขภาพทำนองเดียวกับ Health Club เกี่ยวกับการอบตัว ภายในจะประกอบด้วยห้องอบไอน้ำ (Sauna) อ่างจากุซซี่ (Jaguzzi) สำหรับแช่น้ำเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ห้องออกกำลังกาย (Gym) มีห้องเล็กๆ ไว้สำหรับมีความสัมพันธ์ทางเพศ (Private Section) มีทางเดินในลักษณะของเขาวงกต เพื่อให้เหล่าเกย์มี

ความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่ต้องประสพพบหน้ากัน ห้องวีดีโอ (VDO Room) ฉายการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับชาย ห้องอาหาร (Restaurant) ห้องคาราโอเกะ (Karaoke) และห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าเพื่อเก็บไว้ในล็อกเกอร์ เรื่อง “ซากดอกไม้” สะท้อนภาพ “ชาวนาเกย์” ไว้ดังนี้

แท่นหินอ่อนเบื้องหน้าผม มีพนักงานนั่งอยู่หนึ่งคน เขาเป็นเด็กหนุ่มหน้าตาดี กำลังง่วนอยู่กับการเก็บเงิน ผู้มาเยือนทั้งหลายต้องจ่ายเงินเป็นค่าแลกเปลี่ยนสำหรับการเช่าตู้เก็บเสื้อผ้า ผ่าชนหนู และเสื้อคลุมกาย

“สวัสดีครับ” เด็กหนุ่มตรงแท่นหินอ่อนบอกผม สำหรับราคาค่าบริการของผู้มาเยือนสองราย ... ผมกับกิ๊ก เขย็นบัตรให้ผมสองใบ เพื่อนำไปแลกลูกกุญแจไขตู้

.....
ผมเปลี่ยนเสื้อผ้า ตามที่เด็กหนุ่มแนะนำ ที่แรกผมจะสวมเสื้อคลุมทับอีกชั้นหนึ่ง แต่ก็ถูกกล่าวห้ามไว้ “อย่าเลยพี่ มากเรื่องวุ่นวายเปล่าๆ คัดผ้าชนหนูผืนเดียวพอแล้ว”

“แต่ฉันอายุ” ผมรู้สึกทราบดีว่าแตกต่างจากชาวนาปกติที่เคยไปเยือน ผมนี้กายจนดวงหน้าแดงช้ำเกินประมาณ “ขอใส่เสื้อคลุมหน่อยไม่ได้หรือ” ผมตอรอง “ไม่ได้ ! มันหวานแหว่งเกินไป พี่นึกเสียว่าถ้าอยู่บ้านก็แล้วกัน หรือไม่ก็ดีกว่าแก่ให้ผมดูคนเดียว จะได้ไม่อายไม่ต้องสนใจคนอื่นหรอก สวมไปก็ไม่มีประโยชน์ เสื้อคลุมนั้นนะ เดี๋ยวก็ต้องถอดอยู่ดี”

.....
ผมเก็บรวบรวมสมบัติทุกชิ้นที่ติดตัวมาไว้ในตู้ ปิดกุญแจตู้อย่างแน่นหนา พร้อมกับตรวจสอบดูอีกครั้งว่า ‘ทรัพย์สิน’ ทุกชิ้นถูกเก็บไว้อย่างปลอดภัยเรียบร้อย

.....
ผมเริ่มเดินจากชั้นสี่ไปสู่ชั้นหนึ่ง เพื่อสำรวจให้ทั่วว่า สรวงสวรรค์แห่งนี้มีรูปร่างหน้าตาโดยรวมเป็นอย่างไรบ้าง ชั้นสี่มีสระสรงน้ำร้อนอาบ เมื่อนั่งหย่อนกายแช่อารมณ์ในสระน้ำและแหงนมองฟ้าเบื้องบน จะแลเห็นดวงดาวบนท้องฟ้าระยิบระยับ กลุ่มเมฆลอยเคล้งกว้างเคลื่อนคล้อยก้อนแล้วก้อนเล่า บางคาบบางครั้งก้อนเมฆก็มารวมตัวกันจับทึบแน่น แต่บางครั้งกลับสลายห่างเป็นเพียงสายใยบางๆ สลับสลับกับแสงวิบวับแห่งดวงดาวยามรัตติกาลช่างเป็นภาพที่สวยงามนัก ชายพันธุ์พิเศษนั่งเรียงรายตามหมู่โต๊ะเก้าอี้รอบสระ สนทนาสัพเพหระหยอกเย้าตามประสา แลดูบรมสุขเหนือสิ่งใด บางรายออกรสออกชาติถึงกับจิบปากจิบคอสลับกับการแสดงออกเต็มที่ ไม่เอียงอายสายตาผู้ใด ประหนึ่ง ‘โลกทั้งใบนี้เป็นของทุกคนเดียว’

ชั้นสาม นำทางไปสู่ห้องออกกำลังกาย หนุ่มแข็งแรง ‘สู้ม’ เข้มแข็งทั้งหลายมักหมกกายอยู่แต่ในห้องนี้ เพียงหวังเพาะกล้ามเนื้อกระฉิตให้แกร่งกร่าง แลดูงามดสมชายชาติรี ชาติอาชาไนย เพื่อปกปิดสัญชาตญาณแห่งซากดอกไม้ไว้มิให้เผยปรากฏแก่สายตาเหล่ามนุษย์ปกติ ออกกำลังกายเสร็จสรรพก็เข้าอบไอน้ำที่ฟั่นพวยไอดูตั้งหมอกควันแห่งทิพย์สวรรค์ รุขมขนกลับปิดแลขยายได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจนัก ‘ห้องอบไอสวรรค์’ แห่งนี้ แยกเด่นชัดเป็นสองส่วน คือห้องอบเปียกและห้องอบแห้ง สุดท้ายจะเลือกใช้บริการตามอัธยาศัย

ชั้นสองนี้คือ ชั้นสุดยอดแห่งสวรรค์ ‘แดนพิเศษ’ ดินแดนอัศจรรย์แห่งนี้ แยกเป็นสองส่วนส่วนสนุกสนานเป็นหมู่เหล่า เรียกรวมว่า ‘เขาวงกต’ เป็นห้องมืดสนิท ไร้แสงสว่างอันใดจะเล็ดลอดสอดผ่านเข้ามาได้ ผู้คนจะแออัดยัดเยียดกันเข้าไปร่วมกิจกรรมบางอย่าง อันแสนจะบรมสุข เหนือสุขอื่นใด ส่วนใหญ่เหล่าภรรยาที่บินร้อนเข้าสู่อาณาเขตแห่งเขาวงกต ดวงหน้ามักมีข้อต่อเผยแผ่ชัด ดูแล้วบางครั้งมีอาจแยกแยะได้ว่าเป็นดวงหน้านามมนุษย์ หรือเป็นดวงหน้าแห่งสุภฤต น่ารักเหลือใจ ... อีกส่วนหนึ่ง เป็นการสนุกสนานเพียงลำพัง ร่วมกิจกรรมพิเศษเป็นคู่เป็นสัดส่วนแน่นอน จัดแบ่งเป็นชอกเล็กชอกน้อย ชอยย่อยเป็นห้องที่มีสัดส่วน มีประตูสำหรับปิดมิดชิด ไม่ประเจิดประเจ้อต่อสายตาสาธารณะ ผู้ใดหมายตาผู้ใด ถ้าอีกฝ่ายยินยอมพร้อมใจ ก็ไม่เป็นการยากนักที่ทวยเทพสององค์จะจูงมือตระกองกอดกันเข้าสู่สวรรค์น้อยๆ อันแทรกอยู่ระหว่างโลกมนุษย์และโลกแห่งเทวดา

ชั้นแรกนั้นเล่า คงเป็นห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า และร้านอาหารซึ่งปราศจากสิ่งกระตุ้นโลกีย์สุขทางกามารมณ์แต่อย่างใด มนุษย์ชั้นพิเศษผู้ทิวไทยทั้งหลาย จะนั่งหย่อนอารมณ์อยู่ชั้นนี้เนิ่นนาน เพื่อเติมกิเลสใส่ปากให้ร่างกายหายทิวไทยไปได้อีกหนึ่งมือ

(ซากดอกไม้. 2540 : 203 – 212)

“ซากดอกไม้” บันทึกภาพชานาเกย์ไว้เป็นเล่มแรก ทำให้นวนิยายเรื่องนี้มีความโดดเด่นเป็นพิเศษ เพราะสถานที่นี้เป็นสิ่งแปลกใหม่และเป็นข้อมูลร่วมสมัยที่ผู้เขียนมาบรรยายไว้ได้สมจริง ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจใคร่รู้ใคร่ติดตาม นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนชานาเกย์ให้ผู้อ่านทราบตั้งแต่อัตราค่าค่าบริการ ชาติชาคริต์มากับฐานสิทธิ์เด็กนวดในโรงนวดเกย์เป็นเงิน 400 บาท ตกค่าบริการคนละ 200 บาท จากนั้นพนักงานจะนำกุญแจไขตู้ล็อกเกอร์มาให้ผู้บริการเพื่อเป็นที่เก็บเสื้อผ้าและสัมภาระ จากนั้นผู้เข้าบริการต้องเปลี่ยนชุดสำหรับห้องชานาเกย์โดยเฉพาะ คือ ต้องใส่ผ้าขนหนูผืนเดียวซึ่งทางสถานบริการจัดเตรียมไว้ให้ นอกจากนั้นยังมีเสื้อคลุม แต่ไม่นิยมใส่กัน แม้กระทั่งกางเกงชั้นในก็ไม่นิยมใส่เช่นกันตามคำบอกกล่าวของฐานสิทธิ์ และสถานที่แห่งนี้ผู้หญิงห้ามเข้า ชาติชาคริต์บรรยายชานาเกย์ให้เห็นภาพตั้งแต่ชั้นสี่ลงมาถึงชั้นหนึ่ง ชั้นสี่ เป็นอ่างแช่น้ำ มีบรรดาเกย์ต่างนั่งสนทนาตามโต๊ะเก้าอี้อย่างสนุกสนาน ชั้นสาม เป็นห้องออกกำลังกาย และห้องอบไอน้ำ ชั้นสอง แยกเป็นสองส่วน ส่วนแรก เป็นเขาวงกต เป็นทางเดินไร้แสงสว่าง สามารถปฏิบัติภารกิจกันได้โดยไม่ต้องเห็นหน้าค่าตา อีกส่วนหนึ่ง เป็นห้องซอยเล็กๆ เป็นสัดส่วนเพื่อให้คู่ที่มีใจต่อกันเข้าไปมีความสัมพันธ์ทางเพศและสนทนาอย่างเป็นส่วนตัว ส่วนชั้นแรก เป็นห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า และห้องอาหาร

ในช่วงเวลาที่ทำวิจัย (2542-2545) มีชานาเกย์เกิดขึ้นใหม่มากมาย อาทิ Falcon – Man Club, Chakran, Hercules Health Club, The Beach Resort Sauna เป็นต้น แต่ละที่ได้พัฒนารูปแบบบริการไปไกลกว่าที่ “ซากดอกไม้” บันทึกไว้ (2538-2539) แต่จุดหลักๆ ของบริการในชานาเกย์ยังมีอยู่ครบตามที่วิวัฒน์ กนกนุเคราะห์กล่าวไว้ในนวนิยายเรื่องนี้ จึงไม่ผิดเพี้ยนไปจากกันมากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความร่วมสมัยเดียวกัน และอาจกล่าวได้ว่า “ชานาเกย์” ที่ “ซากดอกไม้” บรรยายไว้้นั้นถือว่าเป็นข้อมูลที่นำเชื่อถือและใหม่ที่สุดสำหรับในปีที่นวนิยายเล่มนี้ถือกำเนิดขึ้นด้วย

ชานาเกย์ในปี ค.ศ. 2000 พัฒนาไปไกลอย่างไร “บาลิลอน” คงเป็นตัวอย่างได้ดี เป็นชานาเกย์ที่มีชื่อมากที่สุดแห่งหนึ่ง ได้เปิดบริการในรูปแบบใหม่และขยายจากที่เดิมมาที่แห่งใหม่ในละแวกเดียวกัน ทำเป็นอาณาจักรบริการชานาเกย์แบบครบวงจร ผู้วิจัยขอยกบทความของธีรศิลป์ เคย์ ที่แนะนำชานาเกย์แห่งนี้ในนิตยสาร Z – MEN ฉบับที่ 9 ประจำเดือนธันวาคม 2543 หน้า 72-81 เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ “ชานาเกย์” ในเรื่อง “ซากดอกไม้” ว่าให้ภาพที่สมจริง สอดรับกันอย่างน่าเชื่อถือได้ ดังนี้

หลังจากที่นิตยสารซีเมนได้ติดตามความเคลื่อนไหวในการเปิดบาริลอนแห่งใหม่ในชื่อ “บาบิลอนชานาแอนดร์ บารัค” BABYLON SAUNA & BARRACKS

บัดนี้ได้เปิดให้บริการเต็มรูปแบบทุกส่วนแล้ว ตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายนที่ผ่านมา

บาบิลอน กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในซอยนนทฯ สาทรซอย 1 งามใครๆ ก็รู้จักกันหมด ได้เปิดบริการกับหนุ่มน้อยหนุ่มใหญ่ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเป็นเวลารอบ 13 ปีแล้ว จนได้รับการขนานนามถึงความใหญ่โตและการตกแต่งที่มีรสนิยม ชื่อเสียงขจรขยายไปถึงต่างประเทศ ทำให้ติดอันดับชานาเกย์ของโลก ผู้บริหารเห็นว่าเก่าไปแล้วและอยากสร้างสรรค์สิ่งใหม่เลยทำการเปิดสถานที่ใหม่ให้มีบริการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ เพิ่มขึ้นอีก

ภายในแห่งใหม่มีอะไร

หลังจากใช้เวลาดำเนินการก่อสร้างด้วยทุนอย่างมหาศาล เป็นเวลากว่า 2 ปี ก็ได้ฤกษ์ให้บริการที่ใหม่และปิดสถานที่เก่าไปเลย เนื่องจากที่ใหม่ครบครันกว่าเยอะ และถือฤกษ์วันที่ 23 ซึ่งเป็นฤกษ์เดิมในการเปิดแห่งแรกมาเป็นวันกำหนดในการเปิดแห่งใหม่นี้

ภายในบาบิลอนแห่งใหม่ถูกตกแต่งด้วยวัสดุอย่างดีตามสไตล์ไทยประยุกต์เน้นความทันสมัยแบบ Modern Contemporary นับว่าเป็นการออกแบบตกแต่งที่ผสมผสานความเป็นไทยเข้ากับความเป็นสมัยได้อย่างลงตัว เรียกว่าโรงแรมใหญ่ๆ ในกรุงเทพฯ บางแห่งที่ว่าเรีดยังสู้ไม่ได้เลย สถานที่แห่งใหม่นี้ใช้ชื่อว่า “The Babylon

Bangkok”

โดยมีส่วนที่แตกต่างจากที่เดิมคือส่วนที่เรียกว่า Barracks คือประกอบด้วยส่วนที่เป็นโรงแรมนั่นเอง ด้วยความพิเศษของห้องพักบนอาคารแปดชั้น ห้องพักกว่า 50 ห้อง ประกอบด้วยห้องที่น่าสนุกเพราะจัดให้แต่ละห้องใช้ห้องน้ำรวมที่มีอยู่ทุกชั้น นอกจากนี้ถ้าต้องการความพิเศษก็ยังสามารถใช้ห้อง VIP ซึ่งตกแต่งอย่างวิจิตรบรรจงพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องอย่างครบครัน สนนราคาค่าห้องพักอยู่ที่ประมาณ 1,500-5,000 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับค่าตกแต่งและการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกแล้วต้องบอกว่าเป็นราคาที่ไมแพงเพราะสามารถใช้บริการทุกอย่างใน Babylon ที่มีมากมายได้อีกด้วย พร้อมกับการให้บริการอาหารเช้าแบบ Half Continantal

ส่วนของชานหน้าและสถานออกกำลังกาย

ประกอบด้วยส่วนที่เป็นชานหน้า หัวใจสำคัญของการพักผ่อนที่นี่ที่เพิ่มพื้นที่ใหญ่กว่าที่เดิมถึง 1 เท่าตัว และมีสระว่ายน้ำรายล้อมด้วยพฤษานาพันธุ์ ห้องยิมขนาดใหญ่ด้วยอุปกรณ์การออกกำลังกายมากมายและอยู่บริเวณริมสระว่ายน้ำสามารถออกกำลังกายไปมองดูคนเล่นน้ำไปด้วย ในส่วนของห้องอาบน้ำที่ใหม่ได้ทำการปรับปรุงห้องอาบน้ำให้มีระบบน้ำอุ่นทุกห้อง มีอ่างจากุซซี่ที่ให้ได้ทั้งน้ำอุ่นและน้ำเย็น ห้องชานหน้า 2 ห้องขนาดใหญ่และห้องสตรีมอีก 2 ห้อง และห้อง ... ที่น่าระทึกใจคือการออกแบบอย่างดี และที่สำคัญที่สุดคือการเน้นความสะดวก และทำการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเสื้อคลุมและผ้าเช็ดตัวใหม่หมด ในส่วนของลิฟต์ก็ทำให้วีจอร์ปิดเพื่อสร้างความปลอดภัยของลูกค้าด้วย

ส่วนร้านอาหารและบริการดิสโก้เธค

ถ้าใครเคยไปชิมอาหารของบาบิลอนที่สถานที่เก่า ก็ต้องยกนิ้วให้แน่นอนและร้านอาหารที่เก่าก็ไม่สามารถรองรับการบริการลูกค้าจำนวนมากได้ ดังนั้นที่ใหม่นี้เลยเปิดซะเลยถึง 3 จุดคือส่วนที่เป็น Restaurant, Coffee Shop และ Courtyard ซึ่งในส่วนของคอฟฟี่ช็อปจะให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง หากสนใจรับประทานดินเนอร์กับคนพิเศษก็สามารถสร้างบรรยากาศได้กับส่วนห้องอาหารที่มีการแสดงเปียโนทุกวันพฤหัสบดี และวันอาทิตย์ โดยศิลปินรับเชิญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ และที่บาบิลอนแห่งใหม่นี้ยังมีดิสโก้เธคอยู่ชั้นล่างของส่วนโรงแรมอีกด้วย ซึ่งทางผู้บริหารบอกว่าอย่าเรียกดิสโก้เธคเลย เพราะเราตั้งชื่อว่าเป็น “Sound Factory” ซึ่งรองรับคนได้ประมาณ 50 คนก็จะไม่แน่นมาก สร้างความเป็นส่วนตัวได้อย่างดีพร้อม การเปิดเพลงของดีเจระดับชาแดนซ์ต้องลุกขึ้นมาแสดงลวดลายแน่นอน และอัตราค่าดริงก์ก็ไม่แพงเพียง 150 เท่านั้น แอ้มเสาร์-อาทิตย์ยังมีโชว์คาบาเร่ต์อีกด้วย

ส่วนบริการเสริมอื่น ๆ

สถานที่ใหม่ให้บริการหลายอย่างมากมายจนที่งานสาธยายไม่หมดเพราะเยอะจริงๆ เพราะมีจุดให้บริการอินเตอร์เน็ต และการให้บริการนวดแผนโบราณแบบวัดโพธิ์ อันนี้แน่นอนจริงๆ นะ ถ้าใครอยากแต่งผมก็ยังสามารถมาตัดผม ทำผม ได้ในส่วนของการบริการบาร์เบอร์อีกจุดหนึ่ง และยังให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกเช่น สถานที่จอดรถที่สามารถรองรับการจอดรถจำนวนมากได้

อัตราค่าบริการ

สำหรับอัตราค่าบริการวันจันทร์-ศุกร์ ราคา 220 บาท วันหยุดและวันเสาร์-อาทิตย์ 250 บาท ซึ่งถ้าถามว่าแพงมั้ยต้องบอกว่าคุ้มกับสถานที่และการให้บริการครบครันแบบนี้ และถ้าอยากประหยัดทางบาบิลอนยังออกคูปองให้สามารถซื้อได้คือชุด 5 ใบ ตกใบละ 190 บาท คูปองแบบ 15 ใบ ตกแล้วราคาใบละ 170 บาท และถูกสุดๆ คือคูปองชุด 30 ใบ ตกราคาใบละ 150 บาทเท่านั้น และในช่วงของการเปิดให้บริการส่วนโรงแรมยังให้ส่วนลดในการเข้าพักอีกเพียบ

การที่สังคมจริงมีชานหน้าเก๋พัฒนาไปไกลกว่าที่ปรากฏใน “ซากดอกไม้ม” มิได้หมายความว่าจะทำให้งาน “ซากดอกไม้ม” ถอยหลัง อาจถดถอยในโลกแห่งความเป็นจริง แต่ก็เป็น “สิ่งใหม่” ที่เพิ่งเกิดขึ้นในงานนวนิยาย จนกว่าจะมีนวนิยายเก๋บันทึภาพของชานหน้าเหมือนอย่าง “บาลิลอน” ตามที่ยกตัวอย่างข้างต้น ก็จะทำให้ “ซากดอกไม้ม” ถอยหลัง คือให้ภาพที่เก่าไปแล้วนั่นเอง

1.3 โรงนวดเกย์ เป็นสถานบริการนวดเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อของร่างกายและคลายความตึงเครียดของอารมณ์ ซึ่งให้บริการเฉพาะลูกค้าที่เป็นเกย์เท่านั้น นอกจากลูกค้าจะได้รับบริการนวดจากเด็กที่ถูกฝึกมาอย่างดีแล้ว ยังทำให้เกย์ที่มาใช้บริการได้ปลดปล่อยอารมณ์เพศ และได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเด็กนวดที่ตนคิดสรรมาเองอีกด้วย เรื่อง “ซาดดอกไม้” ได้สะท้อนบรรยากาศในโรงนวดเกย์ไว้ว่า ลูกค้าที่มาใช้บริการสามารถเลือกเด็กนวดที่ตนสนใจเองได้ เด็กนวดในโรงนวดจะมีไว้ให้ลูกค้าเลือกมากมายตามต้องการ จากนั้นแขกต้องเลือกว่าจะใช้บริการนวดแบบใด ซึ่งมีทั้งนวดแบบใช้น้ำมัน ราคา 350 บาท และนวดแบบใช้ครีม ราคา 450 บาท ทิปเด็กนวดต่างหาก เด็กนวดจะแต่งตัวสวมเสื้อกล้าม กางเกงขาสั้นอย่างรัดรูป ตอนถูกนวดลูกค้าส่วนใหญ่มักไม่สวมใส่อะไรติดกาย เพื่อที่จะนวดให้ทั่วทุกส่วนของร่างกาย ดังความว่า

สถานที่แห่งนั้น ตั้งอยู่ใจกลางเมืองหลวง แต่กลับเงียบสงบไร้ความพลุกพล่านของผู้คน ไร้เสียงรบกวน ไร้ความอึกทึกครึกโครม รวบรวมชีวิตจากโลกภายนอก ครอบคลุมด้วยความเงียบ วิเวก วังเวก

อาคารพลาซ่าคอมเพล็กซ์ ตกแต่งอย่างหรูหราอลังการ ตัวอาคารฉาบด้วยสีขาวสว่างแบ่งเป็นสองปีกชัดเจน ตัวอาคารปีกซ้ายประกอบด้วยร้านอาหาร บริษัทจัดนำเที่ยว และร้านทำผมแบบชาลอนราคาแพง ตัวอาคารปีกขวา บางร้านยังคงปิดตาย ถูกทิ้งร้าง ที่ยังเปิดบริการอยู่ก็เป็นร้านขายดอกไม้ คลินิกฟัน คลินิกรักษาโรคเฉพาะทาง และร้านขายของจีปาดะแบบเปิดตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง

ชั้นสองและชั้นสามไม่มีร้านค้าเปิดให้บริการ ทุกห้องถูกปล่อยทิ้งร้าง มีดสนิท จนน่าใจหายว่ากิจการให้เช่าสำนักงานแห่งนี้ จะดำรง อยู่ได้อีกนานเท่าไร

สถานที่ลึกลับในนามบัตรที่ซุซanneมอบให้ผมนั้น แผ่นเงินสายตาคู่คนอยู่บนชั้นสี่ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของอาคารพลาซ่าคอมเพล็กซ์

.....
“สวัสดีครับ” นายทวารกล่าวทักทาย ด้วยอธรรยาที่ไม่ตรึงอย่างที่ผู้ให้บริการพึงมีพึงเป็น

“สวัสดีครับ” ผมกล่าวตอบ ท่าทางเก๋เขิน จนบัดนี้ผมยังไม่แน่ใจว่า สถานที่แห่งนี้เปิดบริการเกี่ยวกับอะไรแน่ ... รู้แต่ว่า น่าสนใจ ลึกลับ และต้องเกี่ยวข้องกับ ‘รสนิยมซ่อนเร้น’ ที่ผมเป็นอยู่

“เคยมาหรือยังครับ”

พนักงานต้อนรับถามด้วยน้ำเสียงแจ่มใส ผมเพิ่งสังเกตเห็นเดี๋ยวนี้เองว่า เขามีดวงหน้าคมคายหล่อเหลาจนอดคิดไม่ได้ว่า เขาน่าจะทำงานอื่นที่ดีกว่านี้ทำมากกว่าจะเป็นพนักงานต้อนรับธรรมดา

ผมส่ายหน้าแทนคำตอบ

“เลือกเด็กได้เลยครับ”

“เลือกเด็กหรือ?” ผมทวนคำอย่างนึกสงสัย

.....
“ครับ เลือกเด็กได้เลยครับ ที่นี่เรามีให้พี่เลือกทุกแบบ ทุกขนาด ต้องการแบบเล็ก แบบใหญ่ หุ่นนายแบบ นักกีฬา นักกล้าม สะอาดสะอ้าน รุกหรือรับ มีทุกรูปแบบ”

“ผมต้องจ่ายค่าบริการเท่าไร?”

“ถ้านวดน้ำมันสามร้อยห้าสิบ นวดครีมสี่ร้อยห้าสิบ ทิปเด็กต่างหาก”

ผมพอจะรู้แล้วครับคุณผู้ชม ... ว่าที่นี่เขาให้บริการ ‘อะไร’ ผมตอบเขาเบาๆ ว่า “นวดครีม”

“เชิญทางนี้เลยครับพี่” นายทวารหน้าใสเดินนำหน้า ผมเดินตามหลังเขาไปอย่างพึงใจ

“พี่ชอบคนไหน เลือกได้ตามสบายเลยครับ” เด็กชายวัยรุ่นหน้าใสจำนวนนับสิบนั่งเรียงรายบนเก้าอี้รับแขกตัวยาว ต่างส่งสายตาและยิ้มยั่วชวนผมอย่างหยาดเยิ้มราวกับเป็นสินค้าราคาแพงที่ตั้งโชว์อยู่ในตู้หน้าต่างสรรพสินค้ามีปาน

“เอาคนนั้น” ผมชี้นิ้วและบอกความประสงค์กับนายทวารอย่างลวกๆ พร้อมกับหมุนตัวหลบสายตาสินค้าชิ้นนั้นด้วยความรู้สึกผิดรุนแรง ...

.....
สินคำมีชีวิตพามาเดินขึ้นบันไดไปชั้นสอง เขาถือผ้าขนหนูและกระปุกครีมไวโนมือ ทำทางของเขาพินอบพิเทา เป็นอันมาก

“ทางนี้ครับคุณพี่” เขาผายมือชี้ทางให้ผมเดินเข้าไปในห้องขนาดเล็กกะทัดรัด

ห้องนั้นเล็กและแคบพอประมาณ ตรงกลางห้องมีเตียงเดี่ยววางตั้งอยู่ ผ้าปูที่นอนสีขาวสะอาดสะอ้านถูกดึงรั้งจนถึงแน่น บนผนังห้องประดับประดาด้วยเศษกระจกขนาดเล็กจำนวนมาก ไฟสลัวรางภายในห้องช่วยเร่งบรรยากาศโรแมนติกให้เกิดขึ้นภายในห้องได้พอสมควร

.....
“คุณพี่รอก่อนนะครับ เดี่ยวผมไปเอาน้ำเย็นมาให้” เขาว่าพลางวิ่งลับหายออกไปจากห้อง

.....
“พี่ครับ ตื่นน้ำก่อนครับ” สินคำมีชีวิตยื่นแก้วน้ำให้ผมอย่างมีไมตรีจิต ผมรู้แน้อยู่แก่ใจว่าเขาทำดีกับผมเพื่อแลกกับเงินในกระเป๋าของผมต่างหาก เขาปลดผ้าขนหนูที่เหลือพันกายผมอยู่เพียงผืนเดียวออกอย่างช้าๆ ร่างของผมเปลือยเปล่าขาวจืด สะท้อนต้องแสงไฟตัดกันอย่างไร้การมณัจฉาจนดีพิลึก

เขาอยู่ในชุดรัดรูปจริงจัง สวมเสื้อกล้าม กางเกงขาสั้นจูดู โข่วมัดกล้ามเนื้อนั้นแน่นตึงไปเสียทุกส่วน ช่างเย้ายวนอารมณ์ประหลาดของผมได้ตื้นัก

“พี่นอนลงครับ ทำสบายๆ นะครับ ผมจะนวดให้พี่ไปถึงสวรรค์” สินคำมีชีวิตบอก พลางใช้มือประคองร่างผมให้นอนเหยียดบนเตียงอย่างช้าๆ

เขาบีบนวดเคล้นคลึงผมอย่างถึงใจ และดูเหมือนว่าเขาจะตั้งใจให้มือกร้านของเขาลูบไล้ผ่าน ‘จุดยุทธศาสตร์’ ตลอดเวลา

(ซากดอไม้. 2540 : 121 – 129)

ALBURY MEN' S CLUB เป็นตัวอย่างได้ดีในการสะท้อนให้เห็นว่าโรงนวดเกย์ใน "ซากดอไม้" ให้ภาพปรากฏแก่ผู้อ่านที่เป็นจริง ALBURY MEN' S CLUB เป็นโรงนวดเกย์ที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งตั้งอยู่ที่ถนนสุขุมวิท ซอย 11 ได้ลงโฆษณาสถานที่ไว้ทางอินเทอร์เน็ตใน www.alboryclub.com ดังนี้

หมอนวดที่ได้รับการฝึกฝนอย่างเต็มที่และหล่อเหลาจะนวดคุณให้รู้สึกกระตุ้นและผ่อนคลาย การนวดเปลี่ยนซึ่งเป็นบริการอย่างเต็มที่ในห้องนวดส่วนตัวที่แสนสบายของเรา

นอกเหนือจากการนวดด้วยน้ำมันมาตรฐาน เรายังมีการนวดพิเศษอื่นๆ ซึ่งรวมถึง

- การนวดบำบัดด้วยกลิ่นน้ำมันหอมระเหย

- ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ
- คลายความเครียด
- คลายเนื้อเยื่อ

- การนวดด้วยครีมพิเศษ

- สมดุลความเป็นกลางของผิว

ดูราคานวดและทิปได้ที่เคาน์เตอร์ รับประทานว่างพนักงานที่มีประสบการณ์ของเราจะมอบความพึงพอใจแก่ท่านในทุกๆ ด้าน ผู้จัดการและพนักงานของเราพูดภาษาไทย อังกฤษ และญี่ปุ่น และสามารถช่วยท่านเลือกเด็กนวดได้

นอกจากนี้ ยังมีห้องอาบน้ำที่สะอาดและบริเวณล็อกเกอร์ไว้บริการแก่ท่าน (ค่าธรรมเนียมถูกๆ แลล็อกเกอร์ 150 บาท)

การบันทึกโรงนวดเกย์ไว้ในนวนิยายเรื่องนี้ ถือเป็นข้อมูลใหม่ที่คุณเขียนนำมาถ่ายทอดสื่อเสนอต่อผู้อ่านเป็นครั้งแรก ส่งผลให้ “ซากดอไม้” มีความโดดเด่นในด้านการตีแผ่สถานบริการของเกย์โดยเฉพาะ

โรงนวดเกย์เป็นสถานที่จริงที่ปรากฏอีกมากในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งนอกจาก Albury Man ' s Club แล้ว ยังมี The Banana Men ' s Club สุขุมวิท ซอย 11, Nobody สุขุมวิท ซอย 25, Aqua Spa Club สาทร ซอย 9, His Massage ชั้น 2 สีลมพลาซ่า ถนนสีลม, The Orgasm 49 สุขุมวิท ซอย 49 เป็นต้น

1.4 นิตยสารเกย์ แม้ว่าไม่ได้เป็นจุดรวมในการปฏิสังสรรค์กันระหว่างชาวเกย์โดยตรง แต่นิตยสารเกย์กลับเป็นสื่อที่แพร่กระจายวัฒนธรรมของสังคมเกย์ได้มากที่สุด แม้เกย์ผู้อยู่ห่างไกล ไม่มีโอกาสเข้าสู่สังคมตามระบบสถาบันนั้นนันทนาการของชาวเกย์ แต่เขาก็ยังสามารถได้รับทราบความเคลื่อนไหวของวัฒนธรรมเกย์ และยังสามารถติดต่อกับเกย์คนอื่นๆ ได้ด้วย

นิตยสารเกย์ อาทิเช่น นีออน มิถุนา มรกต เป็นหนังสือรายเดือน เล่มกะทัดรัด ขึ้นปกด้วยรูปของนายแบบหนุ่ม รูปร่างหน้าตาดีเพื่อดึงดูดใจลูกค้า ภายในบรรจุด้วยคอลัมน์และเนื้อหาสาระต่างๆ เกี่ยวกับชาวเกย์และสังคมเกย์เป็นสำคัญ เช่น แฟชั่นชาย ภาพชุดเปลือยชาย คอลัมน์ซุบซิบเกย์ต่างๆ ที่มีชื่อเสียง คอลัมน์หามิตรทางจดหมาย การสัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจในสังคมเกย์ เรื่องสั้นและนวนิยายรักชาวเกย์ ตลอดจนแนะนำสถานเริงรมย์และวิธีโอสำหรับชาวสีม่วงโดยเฉพาะ (บงกชมาศ เอกเยี่ยม. 2532 : 153)

เรื่อง “ซากดอกไม้” ได้บันทึกสื่อนิตยสารเกย์ไว้ โดยเฉพาะ “คอลัมน์หามิตรทางจดหมาย” คือเป็นตอนที่ชาตชาคริต์อยากรู้จักเพื่อนใหม่จึงส่งรูปถ่ายพร้อมที่อยู่ไปลงประกาศตามนิตยสารเกย์ เขาได้บรรยายอวดอ้างตัวเองเพื่อดึงดูดความสนใจจากเพื่อนร่วมทางเดียวกัน เมื่อส่งไปแล้วทางนิตยสารจะเก็บข้อมูลของลูกค้าไว้เป็นความลับ ถ้าบุคคลใดสนใจก็จะส่งรายชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ (ถ้ามีและไม่บิดบัง) พร้อมกับแนะนำตัวอย่างคร่าวๆ กลับมาเพื่อให้ชาตชาคริต์ได้เลือกคนที่เขาสนใจ ชาตชาคริต์สนใจหนุ่มคนหนึ่งชื่อ “กุก” จากนั้นได้โทรศัพท์สนทนาแล้วนัดพบกัน ดังความว่า

เมื่อผมเริ่มเปิดการ ‘จิก’ เด็กนอกสถานที่ ผมจึงเริ่มต้นวิธีใหม่ วิธีนี้เพียงแต่ส่งรูป ที่อยู่ ไปลงประกาศตามหน้าหนังสือเฉพาะกิจ บรรยายสรรพคุณเราใจแนบไปด้วย ข้อมูลเฉพาะจะถูกเก็บเป็นความลับ รายชื่อเพื่อนใหม่ถูกส่งมาทางไปรษณีย์ทันที

ผมเลือกเฉพาะคนที่ส่งรูปและหมายเลขโทรศัพท์มาให้ วิธีนี้ทำให้ติดต่อสหายใหม่ได้มากโขในเวลารวดเร็ว ... ผมเลือกคนในรูปเอาแต่เฉพาะหน้าตาดี หน้าตาธรรมดาทั้งไป พวกซีริว หมายความว่า ติดต่อกันชาติหน้า ตอนบ่ายสาม

เริ่มต้นทุกรายจากการคุยกันทางโทรศัพท์ ต่างฝ่ายต่างโอ้อวดเยินยอ และป้อนอยู่ในที่ ถ้าบทสนทนาเป็นที่ถูกคอถูกใจ ลำดับต่อมาคือนัดพบปะ เพื่อสานสัมพันธ์ไมตรีให้ลึกซึ้งกว่าเดิม วิธีนี้อาจพบคนที่ถูกใจ หรือพบปิศาจร้าย ... โอกาสพอกัน

ผมสนุกและตื่นเต้นกับกิจการใหม่นี้อย่างเฝ้ามอง ผมเป็นฝ่ายเลือกเขาเหล่านั้น ... แต่พวกเขาไม่มีสิทธิ์เลือกผม ผมควบคุมพวกเขาเยี่ยงทาส เมื่อเขาพบผม แทบทุกรายเริ่มสารภาพรัก โบหน้าเทพบุตรของผม ทำให้ผมเริ่มล้าพองใจ หยิ่งผยอง คนเหล่านั้นคือซากเศษเดนที่บึงเอิญโหลตามน้ำผ่านมาในวิถีทางของผม ... ผมเลือกหยิบขึ้นมาดูเล่นทีละชิ้น ... ทีละชิ้น ... และเขี่ยทิ้งไปอย่างไม่ไยดี

“อายุ 25 สูง 165 หนัก 56 ผิวดำแดง ไม่แสดงออกหน้าตาดี รักความสะอาด จบปริญญา อาชีพการงานมั่นคง ต้องการเพื่อนที่ไม่แสดงออก ขอเป็นคิงหรือไบหรือควีนก็ได้ อายุ 18 - 35 ปี ส่งรูปถ่าย และหมายเลขโทรศัพท์มาที่ ... ติดต่อกุก ผมเป็นคนน่ารัก เป็นมิตรกับทุกคน รอคอยคุณอยู่อย่างมีความหวัง”

ข้อความประกาศนี้ ทำให้ผมสนใจ หมุนโทรศัพท์ไปหาเขาทันที

(ซากดอกไม้. 2540 : 343 – 344)

ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคอลัมน์ “เพื่อนใหม่” โดยมี “นายบุญแจ” เป็นผู้ควบคุมคอลัมน์ ซึ่งลงประกาศหามิตรทางจดหมายโดยใช้นิตยสารเกย์เป็นสื่อกลางในการติดต่อ จากนิตยสารมรกต ปีที่ 12 ฉบับที่ 124 26 พฤษภาคม – 25 มิถุนายน 2540 หน้า 90-93 มีข้อความประกาศหามิตรซึ่งสอดคล้องกับการนำเสนอข้อมูลใน “ซากดอกไม้” ดังนี้

679 หุ่น/ปัตตานี

ผมอายุ 18 ปี สูง 170 ซม. หน้า 55 กก. ไทย/พุทธ หน้าตาดี กำลังศึกษาอยู่ ต้องการรู้จักเพื่อนๆ อายุไม่เกิน 20 ปี รูปร่างหน้าตาไม่สำคัญ ขอเพียงคุณไม่แสดงออกก็พอแล้ว เล่าประวัติความต้องการของคุณมาพร้อมรูปถ่าย เบอร์โทร ที่อยู่ รับรองว่าตอบจดหมายคุณทุกฉบับครับ

686 ART/ชลบุรี

ผมอายุ 25 ปี สูง 170 ซม. หน้า 46 กก. รูปร่างเพรียวบาง หน้าตาดีใช้ได้ ไม่ซีไร่ ไม่แสดงออกแน่นอน ผิวขาวเหลือง สะอาด ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน มีความจริงใจ ชอบงานศิลปะ และออกแบบตกแต่ง มีการศึกษาพอสมควร ตอนนี้ผมมีงานทำที่มั่นคง เวลาว่างรับ JOB พิเศษเกี่ยวกับศิลปะหรือพักผ่อนตากอากาศ ชอบธรรมชาติ ความสงบ มีเหตุผล โรแมนติก ชอบฟังเพลงแนว POP ที่เย็นสบาย ตอนนี้ผมเหงามากครับ อยากมีเพื่อนคุยและแลกเปลี่ยนทัศนคติ อายุ 18-30 ปี ที่สำคัญต้องมีความจริงใจนะครับ คบกันแล้วไม่หวังผลประโยชน์ ไม่หลอกลวง สำหรับผมแล้วคบใครผมมีความจริงใจให้กับทุกๆ คนครับ รับรองด้วยเกียรติ คุณต้องไม่แสดงออก ลักษณะเป็นแมนเต็มตัว รูปร่างสมส่วน บุคลิกท่าทางดี หน้าตาดีพอใช้ และอยู่ในเกณฑ์ดี สะอาด นิสัยดี จะเป็นคนในเครื่องแบบหรือนักศึกษา หรือทำงานรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทก็ได้ ผมไม่จำกัด ผมยินดีจะเป็นเพื่อนที่ดีของคุณๆ ทุกคนเลยครับ ผู้ที่จะติดต่อกับผม ผมขอรูป และที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ถ้ามีก็ส่งครับ ยินดีตอบรับทุกฉบับที่ติดต่อมานะครับ

691 นายแพทย์วุฒิ/กรุงเทพฯ

ผมเป็นนายแพทย์ อายุ 36 ปี สูง 178 ซม. หน้า 70 กก. บุคลิกดี ผิวขาวแบบดีๆ เป็นได้ทั้งคิงและ ครีน สะอาด รักเพื่อน ซื่อสัตย์ มีเหตุผล ชอบท่องเที่ยว วัยรุ่น สะสมรูปโป๊ผู้ชาย ต้องการเพื่อนที่อายุมากกว่า 20 ปี หุ่นนักกีฬา หรือนักกล้าม จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ เป็นคนที่มั่งคั่งแล้ว ติดต่อมานะครับ ผมจะรอดหมายจากคุณและรับรองว่าจะตอบจดหมายคุณๆ ทุกคนทุกฉบับที่เข้าข่ายการพิจารณาของผมครับ

กติกา

สำหรับผู้ต้องการติดต่อ

1. เขียนจดหมายถึงคนที่คุณสนใจ ใส่ซอง เขียนหมายเลขและชื่อบุคคลนั้นด้วยดินสอที่หน้าซอง ไม่ต้องติดแสตมป์
2. แสตมป์ 2 บาท 1 ดวง (สำหรับส่งจดหมายต่อ) แสตมป์ 5 บาท 1 ดวง (สำหรับค่าบริการ)
3. สอดทั้งหมดใส่ซองที่ใหญ่กว่าส่งถึงเพื่อนใหม่ ตู้ ปณ. 1-169 ปท. พลับพลาไชย กรุงเทพฯ 10100

สำหรับผู้ต้องการลงประกาศ

1. ถ่ายสำเนาบัตรประชาชน 1 ฉบับ
2. ที่ด้านหลังกระดาษสำเนาเขียนรายละเอียดดังต่อไปนี้
 - (1) รายละเอียดเกี่ยวกับตัวคุณ
 - (2) คุณสมบัติของเพื่อนใหม่ที่ต้องการ
 - (3) ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้
3. แสตมป์มูลค่า 10 บาท (สำหรับค่าบริการ)

1.5 เด็กขายบริการทางโทรศัพท์ เป็นอีกบริการหนึ่งสำหรับชาวเกย์ที่มีความรู้ลึกเหงาเปลี่ยวเปล่าต้องการหาเพื่อนหนุ่มไว้เป็นเพื่อนเที่ยว คอยพูดคุย และระบายอารมณ์ใคร่ บริการนี้เป็นบริการที่สะดวก ผู้ใช้บริการไม่จำเป็นต้องเข้าสถานบริการ เพียงแต่ทูลหมายเลขโทรศัพท์ บอกรูปร่างหน้าตาชาย

หนุ่มที่ต้องการ และตกลงสถานที่นัดพบ เพียงเท่านี้ทางผู้ให้บริการจะจัดเด็กส่งมาให้ลูกค้าทันทีตามเวลา และสถานที่ที่ตกลงไว้ เรื่อง “ซาดดอกไม้” ได้สะท้อนการขายบริการของเด็กหนุ่มทางโทรศัพท์ ดังนี้

ความคิด ‘ใคร’ อยากในรสมึงสา ผุดพรายขึ้นมาโดยกะทันหัน ผมบิดตัวเร่าอยู่บนเตียงด้วยความทรมาน เหลือแสน วิธีแก้นั้นมีแน่ ... เพียงปลดปล่อยระบายอารมณ์ที่ ‘ชวาน่าพิเศษ’ หรือยูกุโทรศัพท์ใช้บริการจาก ‘หนุ่มเพื่อนเที่ยว’

(ซาดดอกไม้. 2540 : 315)

บนโต๊ะที่ผมนั่งอยู่นี้ มีโทรศัพท์สีดำวางอยู่หนึ่งเครื่อง ผมเพียงแต่ยกหูหมุนหมายเลขโต๊ะที่มีเจ้าของชายหนุ่มซึ่งผมสนใจนั่งอยู่ เมื่อฝ่ายนั้นทราบความต้องการของผม เขาจะตรงดิ่งมาหาผมในทันที

(ซาดดอกไม้. 2540 : 320)

การขายบริการประเภทนี้ ไม่เพียงแต่บริการให้เฉพาะชาวเกย์เท่านั้น กลุ่มชายรักต่างเพศก็มีบริการสาวทางโทรศัพท์โดยใช้วิธีการดังกล่าวเช่นกัน เด็กขายบริการทางโทรศัพท์ของชาวเกย์นี้ ในทางสังคมจริงได้มีการโฆษณาไว้ในนิตยสารเกย์ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ เช่น นิตยสารมรกต ฉบับที่ 124 ปีที่ 12 26 พฤษภาคม – 25 มิถุนายน 2540 หน้า 70 โฆษณาการบริการไว้ดังนี้

SOMEBODY ชัมบอดี

ชัมบอดี ... ใครสักคน ... ที่ยอมเข้าใจ ... ความปรารถนา ... ในห้วงลึกแห่งอารมณ์ ... ที่เหงาและอ้างว้าง ... ใครสักคน ... ที่พร้อมสนองตอบ ... ตามอารมณ์ห้วงลึกของคุณ โทรมาสิครับ. แล้วคุณจะสมปรารถนาแห่งอารมณ์ โทร. ใครสักคนกำลังคอยโทรศัพท์จากคุณ ตลอด 24 ชั่วโมง ทั่วประเทศ

1.6 โครงการหมู่บ้านจัดสรรเกย์ “โครงการนครน้ำหวาน” เป็นหมู่บ้านจัดสรรที่มีกลุ่มผู้บริโภคเป็นชาวเกย์โดยเฉพาะ มีเจ้าของโครงการชื่อ “เด่นพงษ์” โครงการนี้มีสิ่งที่น่าสนใจ เช่น มีแบบบ้านให้ลูกค้าเลือกสี่แบบ ได้แก่ อลังการ ทิพย์พิมาน ศิวกานต์ และร่วมฤดี นอกจากนี้ยังมีคอนโดมิเนียมแบบแปดชั้นและสิบสองชั้น ถ้าลูกค้าไม่สนใจที่พักแบบที่โครงการมีอยู่อาจซื้อที่ดินปลูกบ้านใหม่เองได้ตามต้องการ โครงการนี้เน้นความอบอุ่นและความปลอดภัย สาธารณูปโภคครบครัน มีกิจกรรมเพื่อความบันเทิงครบสูตร มีพนักงานนวด มีพนักงานที่ทำหน้าที่เป็นเพื่อนใจ ดังความว่า

“โครงการนครน้ำหวานของเรา มีบ้านทั้งหมดสี่แบบ อลังการ ทิพย์พิมาน ศิวกานต์ ร่วมฤดี มีแบบชั้นเดียวและสองชั้น ถ้าไม่ต้องการดูแลรักษา เรามีโครงการห้องชุดให้เลือก เป็นคอนโดมิเนียมแบบแปดชั้นกับสิบสองชั้น ทั้งนี้แล้วแต่ลูกค้าและกำลังทรัพย์ สำหรับของคุณชาติ ถ้าไม่ต้องการบ้านหรือที่พักอาศัยแบบที่เรามีอยู่ จะปลูกใหม่ให้เลืกรุ่นไหนก็ได้ ผมจะคอยดูแลให้ วิมานของคุณชาติเป็นไปตามแบบที่คุณต้องการทุกประการ”

.....
“โครงการของผมเป็นความอบอุ่นและความปลอดภัยเป็นหลักอยู่แล้ว ภายในเมืองของพวกเราไม่มีเพศอื่นแปลกปลอมเข้ามา สาธารณูปโภคครบครัน กิจกรรมเพื่อความบันเทิงเพียบ มีพนักงานนวด มีพนักงานทำหน้าที่เป็นเพื่อนใจพร้อมสรรพ นครน้ำหวานไม่เคยหลับไหล ถ้าคุณเหงา เราคือเพื่อนที่ดีที่สุดของคุณ”

“คนที่ไม่เป็น ...” ผมหยุดชะงักครู่หนึ่ง “ชื่อโครงการนี้ไม่ได้ใช่ไหม”

“แน่นอนที่สุดครับ” เขาตอบอย่างมั่นใจ

“คุณเอาอะไรเป็นเครื่องพิสูจน์ คนนี้เป็น คนนี้ไม่เป็น”

“ผมเชื่อมั่นในสายตาของผม คนอย่างพวกเรามีกลิ่นพิเศษ เราสามารถสื่อกันเองได้อย่างลึกซึ้ง เราสามารถ

เข้าใจกันอย่างรวดเร็วและถ่องแท้ ถ้าเขาเป็น เขาไม่มีวันหลอกสายตามผมได้เด็ดขาด” ผมเป็นหน้าหลบสายตาของเขาเล็กน้อย

“คุณไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ผม”

“ดูเหมือนคุณชาติจะยังไม่แน่ใจสถานภาพของตัวเองนัก” นายเด่นพงษ์กล่าวถ้อยวาจาใจผมนัก

“ยามนี้ คุณเปล่าเปลี่ยวและว้าเหวี่ง คุณมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะหาใครสักคนเป็นหลักยึด ... คุณไม่มั่นใจในอนาคตของตัวเอง นครน้ำหวานช่วยแก้ปัญหาให้คุณได้”

“ตกลงคุณชาติต้องการให้ผมรับใช้แบบไหนครับ”

“ผมขอซื้อที่ดินเปล่าในนครน้ำหวาน และจ้างให้ทีมงานของคุณออกแบบบ้านให้ ... ผมจะเอาไว้อยู่ในบั้นปลายสุดท้ายของชีวิต ขอให้คุณเปิดเรื่องนี้เป็นความลับด้วย”

“ข้อนั้นไว้ใจได้ครับ เรื่องลูกค้าทุกรายที่อยู่ในมือเรา ถือเป็นความลับสุดยอด ถ้าพนักงานคนใดนำมาแพร่งพรายต่อสาธารณะ เราจะลงโทษด้วยมาตรการรุนแรงขั้นเด็ดขาดทันที”

“ดี” ผมพยักหน้ารับอย่างพึงใจ มิได้ถามขยายความต่อว่ามาตรการรุนแรงที่ว่านั้นเป็นอย่างไรแน่ ... ผมมั่นใจว่านครน้ำหวานจะเป็นสวรรค์บนดินสำหรับชาวเรา ณ ที่แห่งนั้น ผมคงไม่เหงา อ้างว้างอีกต่อไป

(ชาดดอกไม้. 2540 : 302 – 305)

ต่อมานครน้ำหวานแห่งนี้ถูกลอบวางระเบิด เสียหายยับยิบฉานบาท ก่อนหน้านั้นมีข่าวไม่ค่อยดีเกี่ยวกับนครน้ำหวานว่า “เป็นแหล่งซ่องสุมอาวุธ บ้างว่าเป็นแหล่งกบดานของอาชญากร บ้างว่าเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดร้ายแรง บ้างว่าเป็นแหล่งมอมเมาเยาวชนคนรุ่นใหม่ ที่ร้ายแรงกว่านั้น กล่าวว่านครน้ำหวานเป็นสถานที่ชุมนุมของพวกซ้ายจัด หมายบ่อนทำลายประเทศ” (ชาดดอกไม้. 2540 : 352) “เด่นพงษ์” ผู้เป็นเจ้าของถึงกับต้องล้มเลิกโครงการ และเขาทราบดีว่าใครเป็นผู้อยู่เบื้องหลังลงมือทำลายล้างนครน้ำหวาน “ศัตรูหมายเลขหนึ่งของผม มันเป็นคนเกลียดพวกเราเข้ากระดูกดำ ทั้งที่ผมไม่เคยไปทำอะไรให้มันเดือดร้อน มันเกลียดเพราะผมเป็น ... มันบอกว่าโครงการของผมทำให้คนอยากเป็นอย่างนี้มากขึ้น ... มันประกาศเสมอว่ามันจะทำทุกอย่าง เพื่อให้โครงการนี้พินาศ” (ชาดดอกไม้. 2540 : 355)

ในช่วงปีพ.ศ. 2537 มีข่าวการเปิดตัวธุรกิจหมู่บ้านจัดสรรที่มีลูกค้ากลุ่มเป้าหมายเป็นชายเกย์ โดยเฉพาะ มีชื่อโครงการว่า “เมืองดอกไม้” หรือ “เกย์ทาวน์” “เป็นข่าวที่ทำให้ฮือฮาทั่วไป พร้อมทั้งมีเสียงวิพากษ์ค่อนข้างไปในแง่ลบ” (รีนฤทัย สัจจพันธุ์. 2538 : 125) โครงการนี้สอดคล้องกับ “นครน้ำหวาน” ในเรื่องเป็นอย่างมาก หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 หน้า 13 ลงข่าว “เมืองดอกไม้” บ้านจัดสรรเพื่อชาวเกย์ ไว้ว่า

ความเฟื่องฟูของวงการเกย์ในเมืองไทย สะท้อนออกมาหลายรูปแบบ ในยุคธุรกิจสังหาริมทรัพย์กำลังบูมถึงกับมีโครงการจัดสรร-คอนโดมิเนียมสำหรับลูกค้ากลุ่มรักร่วมเพศโดยเฉพาะ

ที่เปิดตัวอย่างฮือฮาที่สุด ก็คือโครงการ ‘เมืองดอกไม้’ หรือเกย์ทาวน์ บนเนื้อที่ 150 ไร่ ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยมี ‘เดชเดี่ยว ศรีชัย’ นักพัฒนาที่ดินผู้มีรสนิยมชื่นชอบไม้ป่าเดียวกันเป็นผู้จัดการ เปิดขายโครงการเมื่อเดือนมิถุนายน 2537

เดชเดี่ยว ผู้จัดการโครงการเกย์ทาวน์ เปิดเผยกับสื่อมวลชนในช่วงก่อนเปิดตัวโครงการว่า มีแนวคิดจะทำโครงการที่จะกลุ่ม ‘ชายรักร่วมเพศ’ โดยร่วมทุนกับนางสาวมาลี เผ่าเสถียรพันธ์ หรือ ‘เจ้าใหญ่’ นักพัฒนาที่ดินชื่อดังของโคราชและผู้ถือหุ้นอีก 10 ราย

หลังจากเปิดตัวโครงการ ตามข่าวที่ปรากฏทางสื่อมวลชน เดชเดี่ยวระบุว่ามียอดจองรวมประมาณ 50 % ในเดือนกันยายน 2537 จึงวางแผนเปิดโครงการใหม่ในปลายปี 2538 ในเขตกรุงเทพฯ โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายระดับล่าง

ตุลาคม 2537 เดชเดี่ยว ได้เปิดแถลงข่าว การแยกตัวออกจากบริษัท วชิราฯ เพื่อไปตั้งบริษัทใหม่ในชื่อ

“เทพหิรัญเวท ควบลิตี แฮาส์” โดยเขาเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ 40 % ของทุนจดทะเบียน 4 ล้านบาท เปิดโครงการแรกที่ด. ชองสะเดา อ. เมือง กาญจนบุรี ในชื่อ “ภูพลัพลลา” บนเนื้อที่ 66 ไร่ มูลค่าประมาณ 280 ล้านบาท การแยกตัวออกมา เดชเดียวให้เหตุผลว่า เนื่องจากโครงการเก๋ยทาวน์ที่โคราช ถูกตรวจสอบจากทางการเข้มงวดมาก เนื่องจากจากสถานทูตไทยในเยอรมนีทำหนังสือถึงรัฐบาลไทยตำหนิการออกโบชัวร์เสนอขายโครงการในเยอรมนีที่นำพฤติกรรมทางเพศมาโฆษณาเชิญชวนสร้างจุดขาย

ส่งผลให้รัฐบาลสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและควบคุมการก่อสร้างและการดำเนินโครงการอย่างใกล้ชิด ทำให้การก่อสร้างเป็นไปอย่างล่าช้าและมีปัญหา

ขณะที่เดชเดียวต้องการพัฒนาโครงการเมืองดอกไม้ต่อไป จึงหันมาลงทุนเองพร้อมกับย้ายโครงการไปที่กาญจนบุรี และขายโครงการให้กับคนที่รู้จักเท่านั้น เพื่อป้องกันการถูกแทรกแซงจากรัฐบาล

กระนั้น โครงการยังถูกสวช.ติดตามจับตาใกล้ชิด ทำให้ไม่ได้ชูจุดขายกลุ่มเกย์อย่างชัดเจน แต่เป็นที่รู้กันว่าลูกค้าหลักๆ ของโครงการ คือกลุ่มที่เคยจองโครงการที่โคราชไว้แล้วและถอนการจองหลังจากคอนเซ็ปต์โครงการเปลี่ยนไป

ในนามบริษัทใหม่ เดชเดียวยังได้วางแผนพัฒนาที่ดินหลายโครงการ เช่น บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ จำนวน 9 ไร่ เป็นคฤหาสน์ “เดอะพาลาซ” สไตล์เพนซิลวาเนีย ให้เช่า มีคอมเพล็กซ์รูปแบบคล้ายศูนย์รวมความบันเทิงย่านพัฒนาพงศ์บาร์เกย์ และโครงการ “อัสฏางค์พาลาซ” เป็นคอนโดมิเนียมสูง 8 ชั้น บนเนื้อที่ 300 ตร.ว. ที่ นครราชสีมา

ต่อมาในเดือนพฤษภาคม 2538 ขณะที่โครงการภูพลัพลลาเจียบหายไป เดชเดียวได้ออกมาให้ข่าวกับสื่อมวลชนถึงโครงการใหม่ที่ อ.ไทรโยคน้อย จ.กาญจนบุรี บนเนื้อที่ 200 ไร่ มูลค่า 100 ล้านบาท กำหนดเริ่มก่อสร้างโครงการกลางปี 2538 และแล้วเสร็จภายใน 3 ปี

โครงการนี้ เขาประกาศว่าจะจับลูกค้ากลุ่มเกย์โดยเฉพาะเช่นเดียวกับเมืองดอกไม้ที่โคราช

นอกจากนั้นเดชเดียวยังประกาศจะเปิดหมู่บ้านเกย์ขึ้นอีก 3 แห่ง ในภาคเหนือที่เชียงใหม่ ภาคใต้ที่สงขลา และภาคอีสานที่ขอนแก่น แต่ละแห่งมีเนื้อที่ประมาณ 20 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณชานเมืองของแต่ละเมือง ภายใต้ชื่อเดียวกันหมดคือ เลอพัยส์คลับ

หลังจากนั้นไม่นาน เดชเดียวออกมาให้ข่าวการขายโครงการโดยเพิ่มเนื้อที่เป็น 2,000 ไร่ เฟสแรกมีพื้นที่ 700 ไร่

การขายโครงการครั้งนี้ได้เปิดกว้างให้ญาติมิตรของลูกค้าที่เป็นเกย์มีสิทธิเข้าอยู่อาศัยในโครงการด้วย พร้อมกับเปิดโครงการรองรับในส่วนของเกย์สูงอายุอีกต่างหาก

ตามข่าวที่ปรากฏออกมา โครงการเมืองดอกไม้ดูจะไม่ค่อยประสบความสำเร็จนัก แม้จะมีข่าวว่าเกย์ระดับไฮโซจะรุมจอง แต่จังหวะเปิดตัวโครงการในช่วงปลายของยุคสังหาริมทรัพย์เฟื่องฟู ทำให้การขายโครงการไม่ประสบความสำเร็จมากนัก

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าผู้เขียนนำเอาข่าวเรื่อง “เมืองดอกไม้” ซึ่งเป็นข่าวฮือฮาในแวดวงของเกย์ช่วงปี 2537 นำมาเป็นวัตถุดิบเพื่อสร้างเป็นงานนวนิยายในช่วงปี 2538 แต่กระนั้น ผู้เขียนไม่นำเอาข้อเท็จจริงทั้งหมดมาบันทึกในตำนาน แต่เป็นการแปรรูปจากข้อมูลจริงมาสร้างสรรค์เป็นงานบันเทิงคดีเพื่อสร้างความมหัศจรรย์ อย่างเช่น ชื่อโครงการจาก “เมืองดอกไม้” มาเปลี่ยนเป็น “นครน้ำหวาน” เจ้าของโครงการชื่อ “เดชเดียว” มาเปลี่ยนเป็น “เด่นพงษ์” จุดจบของ “นครน้ำหวาน” ถูกลอบวางระเบิด แต่ในข้อเท็จจริง “เมืองดอกไม้” มิได้เป็นเช่นนั้น เพียงแต่ถูกทางการเข้ามาควบคุมตรวจสอบอย่างเข้มงวดทำให้โครงการต้องเปลี่ยนจุดขาย ตรงจุดนี้ทำให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางสังคมของชาวเกย์ว่ากลุ่มคนเหล่านี้พยายามรวมตัวกันเป็นกลุ่มและต้องการมีโลกส่วนตัวสำหรับพวกเขามากยิ่งขึ้น

1.7 โครงการช่วยเหลือสังคมของชาวเกย์ เป็นโครงการที่กลุ่มเกย์จัดตั้งขึ้นเพื่อแสดงพลังสร้างสรรค์ของตนว่ามีศักยภาพสามารถทำประโยชน์ช่วยเหลือสังคมและรับผิดชอบต่อสังคมได้ทัดเทียมกับกลุ่มชาวรักต่างเพศ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีงามและการยอมรับจากสังคมต่อคนรักเพศเดียวกัน โดยเคารพสิทธิและมีความเสมอภาคของบุคคลในสังคม ซึ่งทางสังคมจริงได้มีโครงการประเภทนี้ อาทิ ชมรมเพื่อนวันพุธ กลุ่มเส้นสีขา และกลุ่มฟ้าสีรุ้ง เป็นต้น ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ไปในทางเดียวกัน คือเพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์และป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทั้งในกลุ่มเพศเดียวกันและประชาชนกลุ่มอื่นๆ รวมทั้งสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันของผู้ติดเชื้อเอดส์ในสังคมให้ดีขึ้น และมีการส่งเสริมทำงานแบบอาสาสมัครเพื่อพัฒนาสังคม มีกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างๆ มากมาย ส่วนผลพลอยได้ของการจัดตั้งโครงการเหล่านี้ทำให้ภาพลักษณ์เกย์ดีขึ้นในสายตาของสังคมอีกด้วย

ภาพสะท้อนโครงการช่วยเหลือสังคมของชาวเกย์นี้ ปรากฏในตอนของสันติภาพ อดีตเกย์หนุ่มไฮโซฯ ที่สามารถกลับตัวกลับใจเป็นชายรักต่างเพศได้ และดำเนินชีวิตไปตามครรลองอย่างชายแท้ปกติ โดยเขาตัดสินใจเลือกแต่งงานกับสาวแกร่งอย่างพรรณปพร ทั้งสองคนช่วยกันก่อตั้ง “ชมรมเพื่อนวันเสาร์” ขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งเป็นโครงการช่วยเหลือสังคมที่มีคุณภาพอย่างเหลือล้น สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคร้ายให้เขาได้มีชีวิตที่พึง

“คุณสันติภาพและคุณพรรณปพร ร่วมกันแถลงข่าวการจัดตั้ง ‘ชมรมเพื่อนวันเสาร์’ เพื่อช่วยเหลือเหยื่อโรคร้ายอย่างเร่งด่วน”

“ชมรมเพื่อนวันเสาร์” ตั้งขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อโรคร้าย เราพร้อมมอบกำลังใจ และกำลังทรัพย์แก่เหยื่อผู้เคราะห์ร้ายทุกรายไม่จำกัดชนชั้น วรรณะ เพศ อาชีพ ชมรมนี้ไม่แสวงหาผลกำไรในทุกรูปแบบ เราพร้อมเป็นเพื่อนคุณพร้อมกับเพื่อนร่วมทางใหม่ เพื่อก้าวเดินไปพร้อมกับเราอย่างมั่นใจ”

ชมรมเพื่อนวันเสาร์ ได้รับการตอบสนองจากสังคมอย่างล้นหลาม แม้พี่ต้าผู้เป็นเจ้าของโครงการยังไม่เคยคาดคิดว่าจะได้รับการตอบรับมากมายเพียงนี้

“ดีเลยชาติที่นี้ขาดเงิน นายเอาเศษเงินมาทำทานที่นี้สักหน่อย เรากำลังจะทำโครงการบ้านมฤตทายวันสำหรับรองรับผู้ป่วยโรคร้าย คนพวกนี้น่าสงสารนัก ขาดญาติมิตร ขาดคนเหลียวแล คนแวดล้อมมองพวกเขาอย่างรังเกียจ พวกเขากลายเป็นขยะสังคม ไม่มีใครเอาใจใส่ บ้านมฤตทายวันจะช่วยให้ชีวิตของชาติดีขึ้นก่อนตาย”

“อีกงานที่นายพอจะทำได้คือ โครงการสายด่วนเพื่อสุขภาพ ความรู้ทางการแพทย์ของชาติ คงเหมาะสำหรับมานั่งรับโทรศัพท์ตอบปัญหาสุขภาพแก่เพื่อนผู้ทุกข์กาย คนพวกนี้เขาหาเช้ากินค่ำ เป็นคนธรรมดา ไม่มีความรู้พอเจ็บป่วยก็ไม่รู้จะหันไปปรึกษาใคร ไปหาหมอตามคลินิกก็แพงเกินไป ไม่มีเงิน ถ้าเป็นโรคเล็กน้อย เราก็ช่วยตอบเพื่อคลายปัญหา ถ้าโรครุนแรงเราจะรับมาไว้ที่บ้านมฤตทายวัน เพื่ออุปการะทันที”

(ชาดดอกไม้. 2540 : 349-361)

การสะท้อนภาพ “ชมรมเพื่อนวันเสาร์” นี้ สอดคล้องกับสภาพสังคมจริงคือมี “ชมรมเพื่อนวันพุธ” ซึ่งเป็นชมรมช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์และมีอุดมการณ์เหมือนกับ “ชมรมเพื่อนวันเสาร์” ที่ปรากฏใน “ชาดดอกไม้” “ชมรมเพื่อนวันพุธ” มีประวัติความเป็นมาดังนี้

ชมรมเพื่อนวันพุธ ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย
ข้อมูลทั่วไป

ลักษณะองค์กร สำนักงานเดียว ไม่มีสำนักงานสาขา

ที่อยู่ 1871 ถนนพระราม 4 แขวง/เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (02) 2557893 โทรสาร (02)

2557894 E-Mail wfc @ edcross.or.th

ผู้ติดต่อ ผู้บริหารสูงสุด นายสัญญา วงศ์รักษา ตำแหน่งผู้จัดการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นศูนย์ประสานความสัมพันธ์ระหว่างผู้ติดเชื้อ
2. ให้กำลังใจแก่ผู้ติดเชื้อ
3. ให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับโรคเอดส์
4. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ต่อชุมชน
5. เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ติดเชื้อและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์

ชมรมเพื่อนวันพุธ ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 เป็นชมรมผู้ติดเชื้อเอดส์ของสภาวิชาชีพไทย เกิดจากการรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อเอดส์ซึ่งเป็นคนไข้ของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในวันที่มีคลินิกภูมิคุ้มกัน ซึ่งเป็นวันนัดการเข้าคนไข้ที่มาตามแพทย์นัดก็จะมาชุมนุมปรึกษารื้อกัน โดยมีนักสังคมสงเคราะห์และพยาบาลของโรงพยาบาลเป็นผู้ประสานงานขณะที่รอแพทย์ตรวจหรือหลังจากตรวจกับแพทย์เสร็จแล้ว ก็จะมาทำความรู้จักกัน ถามไถ่ทุกข์สุขเล่าสู่กันฟังถึงความรู้หรือความก้าวหน้าใหม่ๆ เกี่ยวกับการรักษาโรคเอดส์ที่ตนทราบมาหรือได้อ่านได้ฟังมา คนไข้ใหม่จะได้พบกับคนไข้เก่า ได้เรียนรู้ถึงวิธีปรับตัวปรับใจ หลังการตรวจพบเอดส์ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าการปลอบใจหรือการให้คำปรึกษาที่ดีที่สุดแก่ผู้ติดเชื้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้คำปรึกษาในลักษณะเป็นกลุ่มให้แก่แต่ละคนมีโอกาสดูแลแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปลอบใจซึ่งกันและกัน จะได้ผลดีกว่าการที่แพทย์หรือนักจิตวิทยาเป็นผู้ให้คำปรึกษา คนไข้ที่ทำหน้าที่ช่วยในการทำกิจกรรมกลุ่ม จะได้รับการอบรมจากวิทยากรของสภาวิชาชีพไทย ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และรู้จักเทคนิคในการให้คำปรึกษาแนะนำทั้งแบบตัวต่อตัวและแบบเป็นกลุ่ม

หลังจากการพบปะกันในวันที่มีคลินิกเอดส์ ผู้ติดเชื้อจะจัดให้มีการรวมกลุ่มกันอีกเดือนละครั้งในทุกวันพุธที่ 3 ของเดือน จึงเป็นที่มาของ “ชมรมเพื่อนวันพุธ” เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันซึ่งอาจเป็นการฝึกนั่งสมาธิ การวาดภาพ ผ่อนคลายเครียด การให้บริการตัดผมฟรีแก่สมาชิก การฝึกการบรรยายทางวิชาการเกี่ยวกับโรคเอดส์ เป็นต้น นอกจากนี้ก็จัดทัศนศึกษาตามที่ต่างๆ เพื่อพักผ่อน พร้อมทั้งสอดแทรกกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ชมรมยังทำประโยชน์แก่สังคมโดยการเป็นวิทยากรรับเชิญบรรยายตามที่ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันโรคเอดส์ การที่มีคนติดเชื้อเอดส์มีน้ำหนักมากกว่าการให้ผู้เชี่ยวชาญไปบรรยายให้รู้จักวิธีป้องกัน และยังร่วมจัดงาน “เทียนส่องใจ” ของสภาวิชาชีพไทยในวันเอดส์โลก 1 ธันวาคม ของทุกปี เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ติดเชื้อและผู้ไม่ติดเชื้อ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมในลักษณะที่เกื้อกูลประโยชน์ต่อกัน โดยเริ่มจัดมาตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2534 (www.redcross.or.th)

1.8 การมีเพศสัมพันธ์ของเกย์ เรื่อง “ซากดอกไม้” สะท้อนให้เห็นการมีเพศสัมพันธ์ของเกย์ไว้หลายตอน เพื่อให้ผู้อ่านได้ข้อมูลเกี่ยวกับ “โลกลับลับซ่อนเร้นของชายชาวดอกไม้” เป็นสำคัญ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายกับตัวละครรองอื่นๆ ได้แก่ ชาติชาคริต์กับธนัท, โกปาน, จารุพล, ร้อยเอกปรัชญา, สงครามและชายหนุ่มแปลกหน้าอีกหลายคน พฤติกรรมของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกในด้านลบกับเกย์ ว่าเกย์ “สาส์อน” เพียงได้รู้จักกันไม่กี่ชั่วโมงก็มีความสัมพันธ์ทางเพศได้อย่างรวดเร็วฉับไว ในสังคมจริงเกย์กระทำและเป็นอย่างนี้หรือไม่ จากการที่ผู้วิจัยไปสอบถามกลุ่มชายรักร่วมเพศหลายคน ได้ข้อมูลว่า การมีความสัมพันธ์ทางเพศแบบนี้มีอยู่จริงในสังคม และมีอยู่มากมายทีเดียว เป็นการได้ระบายอารมณ์ใคร่อย่างฉับพลัน ถ้าถูกตาต้องใจก็มีความสัมพันธ์กันเดี๋ยวนั้น ถ้ารู้สึกดีต่อกันอาจคบกันต่อและสามารถแปรเปลี่ยนเป็นคู่รักไปได้ก็มี หรือหลังเสร็จจากภารกิจแล้ว ถ้าไม่ถูกใจก็จบสิ้นกันไป เราจึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ในสังคมมีเกย์ที่ปฏิบัติทางเพศเหมือนกับตัวละครเกย์ในเรื่อง “ซากดอกไม้” จริงๆ ซึ่งจุดนี้ชี้ให้เห็นว่านี่คือ “วิถีชีวิตของชาวเกย์” ในอีกโลกหนึ่งที่ชาวรักต่างเพศควรได้รับรู้

ศักดิ์สิทธิ์ ภักดีสยาม. (2543 : 98-99) กล่าวถึงประเด็น “เกย์เป็นพวกที่สาส์น” ว่า

“คุณรู้มั๊ยว่าพวกเกย์นะ คิดแต่เรื่องเซ็กซ์ อยู่ด้วยกันได้ไม่นานหรอกและก็มีพวกที่เปลี่ยนคู่ไปมาคนละคน มัน เป็นชีวิตทางเพศที่ไร้ความหมาย” มีหลายคน ทั้งที่เป็นเกย์และไม่เป็น ที่เชื่อว่าคำกล่าวนี้นี้เป็นความจริง สำหรับ เกย์บางคนละก็ใช่ แต่มันก็เป็นความจริงสำหรับชายจริงหญิงแท้หลายคน

สิ่งที่เป็นความจริงเกี่ยวกับคำกล่าวนี้นี้ก็คือ คนที่พูดนั้นแหละที่เป็นเสียเอง ขอให้คุณจำไว้ว่า คนที่ชอบ วิพากษ์วิจารณ์คนอื่นมักจะพูดถึงตัวเองมากกว่าคนที่ตัวเองวิจารณ์เสียอีก ความคิดนี้ทำให้คนเชื่อว่า ถ้าใครสักคน เป็นเกย์ คนนั้นก็จะเป็นคนที่ไม่ดีทางเพศ

ความคิดที่บิดเบือนเกี่ยวกับการสาส์นของเกย์นี้ทำให้ชาวสเตรท (กลุ่มชาวรักต่างเพศ) หลายคนกลัวว่าไม่ว่า ตนจะหน้าตาอย่างไร พวกเกย์ก็จะคิดว่าตนมีเสน่ห์และอยากที่จะร่วมเพศด้วย ความกลัวนี้เป็นอันตรายต่อชาวเกย์ที่ เปิดเผยตัว และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเกลียดชังพวกเกย์

ความคิดนี้ทำให้คนทั่วไปไม่ให้ความเคารพต่อความสัมพันธ์ของเกย์ที่อยู่กันมานานนับปี ความคิดนี้กดดัน ไม่ให้ชาวเกย์และเลสเบี้ยนแต่งงานกันได้อย่างถูกต้อง

ความสัมพันธ์ของเกย์นั้นมีมากกว่าความสัมพันธ์ของโฮโมเซ็กชวล คนที่เป็นเกย์เป็นเพราะเขาชอบเพศ เดียวกัน เกย์หลายคู่ประสบความสำเร็จในการครองรักกันซึ่งก็เหมือนกับชายจริงหญิงแท้ที่แต่งงานกันทั่วไป เกย์ก็ เหมือนกับคนทั่วไป เกย์ที่เป็นโสดก็ฝันว่าสักวันหนึ่งจะพบกับคนที่ถูกใจและใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน การมีความสัมพันธ์ ของชาวเกย์เป็นการเลือกคนที่ตนจะให้ความรักความใคร่ต่อคนที่เป็นเพศเดียวกัน ถ้ามันเป็นแค่เรื่องเซ็กซ์เพียง อย่างเดียวแล้ว คำว่า “โฮโมเซ็กชวล” คงไม่เป็นคำที่ชาวเกย์เกลียดชังเกลียดชังจนอย่างที่เป็นอยู่นี้ (เพราะ ความสัมพันธ์ของเกย์นั้นลึกซึ้งกว่าเพียงแต่เรื่องเซ็กซ์)

ตอนที่คุณมีความคิดใหม่ที่คุณสามารถเลือกที่จะเชื่อได้คือ “ทั้งชายจริงหญิงแท้มีทั้งคนที่สาส์นและไม่สาส์น”

ศักดิ์สิทธิ์ ภักดีสยาม สรุปไว้อย่างน่าสนใจ กล่าวคือ ไม่ว่าจะเกย์หรือชายจริงหญิงแท้ต่างก็มีความสาส์นด้วยกันทั้งนั้น แต่เกย์ที่ไม่สาส์นก็มีและครองรักครองคู่กันมันคงยั่งยืนเช่นเดียวกันกับคนรักต่างเพศบางคู่ การที่นวนิยายเรื่องนี้ตีแผ่เรื่อง “เซ็กซ์” ของเกย์ซึ่งอาจทำให้ดูประหนึ่งว่า “ฉาบฉวยรวดเร็ว และมีวู” แต่ก็เป็นเรื่องจริงที่สามารถพบเห็นได้ ตรงจุดนี้เป็นลักษณะเด่นประการหนึ่งของวิถีชีวิตเกย์ จนอาจกลายเป็นเอกลักษณ์ของเกย์ไปแล้วก็ได้ ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตเกย์ในอีกแง่มุมหนึ่งให้แตกต่างออกไปจากนักเขียนคนอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่หัวใจสำคัญของเรื่อง

1.9 ภาษาของเกย์ กลุ่มชายรักร่วมเพศจะมีภาษาเฉพาะที่ใช้กันอยู่ในสังคมของตนเอง ทั้งนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมย่อย ที่ใช้กันภายในหมู่เพื่อนฝูงเกย์ ซึ่งได้บัญญัติศัพท์เฉพาะขึ้นมาเพื่อใช้สื่อความหมายต่อกัน อันแสดงให้เห็นถึงความเป็นปัจเจกของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่ได้แยกส่วนออกมาจากสังคมของชาวรักต่างเพศ โดยกำหนดคำขึ้นมาใช้ให้เป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มสมาชิก

เรื่อง “ซาดดอกไม้ม” สะท้อนภาษาเฉพาะกลุ่มเกย์ไว้อย่างชัดเจน โดยผู้เขียนใช้บทพูดเดี่ยวและบทสนทนาโต้ตอบระหว่างตัวละครที่เป็นคนรักร่วมเพศ การใช้ภาษาเฉพาะของเกย์เช่นนี้ผู้เขียนมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงโลกของเกย์มากยิ่งขึ้นเพื่อนำไปสู่แนวคิดสำคัญของเรื่อง ศัพท์เฉพาะของเกย์ที่ใช้ใน “ซาดดอกไม้ม” เป็นศัพท์ที่กลุ่มเกย์ใช้กันจริงในชีวิตประจำวัน มิใช่คำที่ผู้เขียนกำหนดขึ้นมาใช้เอง คำเหล่านี้ล้วนเป็นศัพท์ที่กลุ่มผู้อ่านชาวเกย์ย่อมทราบกันดีว่าหมายถึงอะไร แต่อาจเป็นอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้อ่านที่เป็นชาวรักต่างเพศได้ ภาษาเกย์ที่นำมาใช้ เช่น ชะนี ลวกกล้วยเดี่ยว ต้อง นก จิก เจือก คิง ควิน อัดถั่วดำ ชิวหาพาเพลิน ตลาตวายเป็นต้น (ศัพท์เหล่านี้ผู้วิจัยอธิบายอย่างละเอียดในบทที่ 5

สุนทรียภาพทางภาษา) “อย่างไรก็ตาม ภาษาเกย์เหล่านี้ก็ได้รับการเชื่อมโยงกันภายในสังคมเกย์ บาร์เกย์ หนังสือเกย์ และอื่นๆ ทำให้ภาษาเฉพาะดังกล่าวกระจายกว้างไปสู่แวดวงเกย์ทั่วไป ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า อิทธิพลส่วนหนึ่งของคำนิยามย่อมเกิดจากกลุ่มเกย์ผู้อยู่ในระบบของสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ที่ได้เสนอศัพท์ผ่านสื่อต่างๆ ดังกล่าว” (บงกชมาศ เอกเอี่ยม. 2532 : 153) นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” ก็เป็นสื่อหนึ่งในการนำเสนอภาษาของเกย์ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างไม่เฉพาะกลุ่มเกย์เท่านั้น กลุ่มชายจริงหญิงแท้ก็จะได้ข้อมูลในส่วนนี้ตามไปด้วย

1.10 สถานภาพและบทบาทในสังคมชาวเกย์ เมื่อพิจารณาถึงคุณสมบัติและสถานภาพของตัวละครร่วมเพศชายในเรื่อง “ซากดอกไม้ม” แล้วพบว่า ตัวละครแต่ละตัวส่วนใหญ่จะเป็นคนระดับนำในสังคม ตัวละครเอกเป็นนักธุรกิจ เปิดบริษัทเป็นของตนเองและมีเครือข่ายหลายแห่ง ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทคอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีเมคอัพอาร์ตทิสชื่อดัง ตำรวจ สจ๊วต นักจิตวิทยาบำบัด ทนายความ เจ้าของนิตยสารวัยรุ่นและโมเดลลิ่งชื่อดัง นายแบบอาจารย์มหาวิทยาลัย และโปรแกรมเมอร์ ซึ่งสถานภาพทางสังคมของตัวละครเหล่านี้ ทำให้เห็นว่าชาวเกย์เข้าไปแทรกซึมอยู่ในทุกวงการอาชีพและเป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของสังคมที่เราไม่อาจปฏิเสธได้ การที่เหล่าเกย์สามารถดำรงอยู่ในบริบททางสังคมวัฒนธรรมไทยได้นั้น แสดงว่าสังคมไทยได้เปิดรับกลุ่มเกย์ให้เข้ามามีบทบาทต่ออาชีพอย่างกว้างขวางมากขึ้นกว่าแต่ก่อน จุดหนึ่งที่เปิดรับพวกเกย์ได้ง่ายเพราะตัวละครเกย์ในเรื่องส่วนใหญ่ไม่แสดงออก มีลักษณะทางกายภาพและบุคลิกภาพเป็นชายแท้ ทำให้เหล่าเกย์ในเรื่องไม่มีอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพการงาน พวกเขาสามารถดำรงอยู่ในโลกปกติธรรมดาได้และมีศักยภาพทางการทำงานสูงเสียด้วย สังคมจึงไม่มีอคติแอบแฝง ไม่รังเกียจเคียดจัญท์ และไม่จำกัดสิทธิเสรีภาพของเกย์สายพิณ ปฐมบรรณ. (2540 : 53) วิจารณ์ว่า “สถานภาพของตัวละครเหล่านี้จะถูกสร้างให้แสดงออกถึงแง่มุมอื่นใดที่เกี่ยวกับบทบาททางสังคมบ้าง คงมีเพียงตัวสองตัวในตอนท้ายๆ เรื่องเท่านั้นที่วีรวัฒน์บอกเล่าถึงความตั้งใจที่จะช่วยเหลือสังคม” ผู้วิจัยเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้ วีรวัฒน์ไม่ได้เน้นบทบาทของเกย์กับสังคมเท่าใดนัก จึงไม่สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นอกเห็นใจชาวเกย์ในการแสดงออกต่อสาธารณชนมากนัก แต่กระนั้นจุดนี้ไม่ได้เป็นจุดที่วีรวัฒน์เน้นเพื่อนำไปสู่แก่นของเรื่อง เพียงแต่แทรกไว้ให้เห็นบทบาทในสังคมของเกย์บ้างเล็กน้อย เช่น ในตอนของสันติภาพและพรรณพรที่จัดตั้งชมรมเพื่อนวันเสาร์เพื่อช่วยเหลือผู้ติดโรคเอดส์ “แต่น้ำเนื้อมันก็น้อยเต็มทีจนไม่อาจกลายเป็นโลกอันลึกลับซ่อนเร้นที่สังคมพอจะเข้าใจและเห็นใจได้” (สายพิณ ปฐมบรรณ. 2540 : 53)

จะเห็นได้ว่าการสะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ในโลกของเกย์ อย่างบาร์เกย์ ชานาเกย์ โรงนวดเกย์ นิตยสารเกย์ และเด็กชายบริการทางโทรศัพท์ ต่างอยู่ในระบบสถาบันนั้นนันทนาการ เป็นจุดส่งเสริมการพักผ่อนหย่อนใจพร้อมแฝงไปด้วยการปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศของสมาชิกเกย์ในสังคม ให้มีสุขภาพทางจิตใจและร่างกายที่สมบูรณ์แบบเหมือนกับชาวรักต่างเพศ โครงการหมู่บ้านจัดสรรเกย์ สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มเกย์มีศักยภาพในการจัดตั้งโครงการที่พักอาศัยสำหรับชาวเกย์โดยเฉพาะ ชาวเกย์เป็นกลุ่มผู้บริโภคสำคัญที่ต้องการที่อยู่เป็นหลักแหล่งซึ่งเป็นปัจจัยสี่สำหรับพวกเขา โดยเจ้าของโครงการ “ผืนและห้วง” จะจัดหมู่บ้านเกย์ให้อยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน โดยหวังเสริมมิติให้เป็นเมืองๆ หนึ่งที่รวมความพึงปรารถนาไว้อย่างมากมาย โครงการช่วยเหลือสังคมอย่างชมรมเพื่อนวันเสาร์ ชี้ให้เห็นว่าชาวเกย์สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมและมีบทบาททางสังคมได้เท่าเทียมกับกลุ่มชาวรักต่างเพศ การใช้ภาษาของเกย์ สะท้อนให้เห็นว่าชาวเกย์บัญญัติคำศัพท์และความหมายขึ้นเพื่อใช้สื่อสารให้รับรู้ร่วมกันภายในโลกของเกย์ ซึ่งเป็นจุดแตกต่างและแยกส่วนให้เห็นอย่างชัดเจนจากกลุ่มชาวรักต่างเพศ ในด้านสถานภาพและบทบาททางสังคมของเกย์

เป็นจุดยืนยันได้ว่า ในช่วงยุควรรณกรรมเรื่องนี้กำเนิดขึ้น สังคมได้เปิดกว้างให้โอกาสชาวเกย์ประกอบหน้าที่การทำงานอย่างหลากหลาย ไม่ปิดกั้นหรือตัดสินลัทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพเหมือนอย่างแต่ก่อน

2. สังคมของชนชั้นสูง

กลุ่มสังคมชั้นสูง ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า High Society เป็นกลุ่มบุคคลที่แสดงตนต่อสาธารณชนว่ามีฐานะดี ชาติตระกูลดี และการศึกษาดี มีชีวิตความเป็นอยู่สุขสบาย เพียบพร้อมไปด้วยทรัพย์สินถาวรและบริวาร มีการดำเนินชีวิตที่ “หรูหราฟู่ฟ่า” แตกต่างจากสามัญชนคนธรรมดาทั่วไปอย่างเห็นได้ชัด เช่น ด้านรสนิยม ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายหรือการทำทรงผมต้องดู “เลิศเลอ” และ “เนียบ” ไปทุกกระเบียดนิ้ว ของใช้ประจำตัวต้องมีระดับเป็นยี่ห้อดังราคาแพงจากตะวันตก การเลือกสถานที่ต้องเหมาะสมกับฐานะ หรือทำการสิ่งใดก็เป็นที่น่าสนใจจากสื่อมวลชน ภาวะดังกล่าวทำให้กลุ่มชนชั้นสูงเป็นที่นับหน้าถือตาและได้รับการยกย่องจากคนทั่วไป เพราะคนกลุ่มนี้มีอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม มีตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูง บางกลุ่มมียศถาบรรดาศักดิ์ที่พระราชทานแต่งตั้งจากพระราชสำนัก คนกลุ่มนี้จึงมีบทบาทในการแสดงออกทางสังคมในรูปแบบต่างๆ เช่น มีการออกงานสังคม ทำประโยชน์ช่วยเหลือสังคมในด้านสังคมสงเคราะห์ อย่างนี้เป็นต้น

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” เป็นเรื่องหนึ่งที่สะท้อนภาพวิถีชีวิตของกลุ่มชนชั้นสูง เหมือนอย่างนวนิยายเกย์เรื่องอื่นๆ เช่นเรื่อง “ประตูที่ปิดตาย” และ “รูปทอง” ของกฤษณา อโศกสิน “ลูกรัก” ของสุวรรณี สุคนธา “แก้วท้อง” ของสีฟ้า “เทพบุตรประภทสอง” ของรวิน เวโรจน์ “นกแปลกฟ้า” ของมธุรีน อาร์ม สมิทธิ์ และ “เสียงเพรียกจากซีกชีวิต” ของวิมลวรรณ นาคกร เป็นต้น จะเห็นว่าตัวละครหลักที่ใช้ดำเนินเรื่องใน “ซากดอกไม้มัน” ต่างก็มีความเลิศล้ำ หูหรรษา เพียบพร้อมไปด้วยเกียรติยศ ชื่อเสียง ศักดิ์ศรี ฐานะ ชาติตระกูล และการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นชาติชาคริต จอมขวัญ ร้อยตำรวจเอกปรัชญา เญียดเจดนิม สันติภาพ สงคราม เตนพงษ์ นายพลกำเนิด และท่านผู้หญิงนายกิตติต่างก็เป็นคนดังอยู่ในแวดวงสังคมชั้นสูงทั้งสิ้น อย่างเช่น ชาติชาคริต ตัวละครเอกกรักร่วมเพศชาย ได้เล่าเรื่องให้ผู้อ่านทราบเป็นระยะๆ ว่าเป็นพวกอยู่ในแวดวง “ไอโซซ” มีฐานะ ชาติตระกูล และการศึกษาดี ที่สำคัญยังเป็นคนดัง มีชื่อเสียงในวงสังคมอีกด้วย เช่น “... ผมก็รวย ผมก็หล่อ และผมก็ดังแล้วนะครับตอนนี้ ผมถูกผู้ดีมีสกุล ครอบ นั่นนะสิ ถึงต้องแอบๆ ซ่อนๆ อย่างนี้ไง” (ซากดอกไม้มัน. 2540 : 11) “คนอื่นๆ เขาเห็นว่าผมสมบูรณ์พร้อม ครอบครัวยดี การศึกษาดี ตระกูลดี หล่อดี รวยดี” (ซากดอกไม้มัน. 2540 : 12) “ผมมันอยู่วงการ ไอโซซ ไอซ้อ ก็เลยต้องปิดๆ บังๆ หน่อย” (ซากดอกไม้มัน. 2540 : 14) หรือสันติภาพ ลูกพี่ลูกน้องกับชาติชาคริตเป็นเกย์หนุ่มไอโซซ ดังคำกล่าวว่า “กระแสเสียงหลากหลายกระพือพัดทั่วทุกวงการ หนุ่ม ไอโซซ ตัดสินใจแต่งงานกับเจ้าสาวผู้โชคดี...” (ซากดอกไม้มัน. 2540 : 280) เหล่านี้จึงทำให้ผู้อ่านทราบว่า นวนิยายเรื่องนี้นอกจากจะสะท้อนชีวิตของกลุ่มชายรักร่วมเพศเป็นหลักแล้วยังสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตของกลุ่มชนชั้นสูงควบคู่กันไปอีกประการหนึ่งด้วย

นวนิยายแนวสะท้อนชีวิตชายรักร่วมเพศเรื่องนี้ ชี้ให้เห็นวิถีชีวิตของกลุ่มคนที่เรียกตัวเองว่าเป็นชนชั้นสูงไว้หลายแง่มุม ดังจะกล่าวต่อไปนี้

- 2.1 ครอบครัวและการสมรส
- 2.2 การปฏิสังสรรค์ทางสังคม
- 2.3 การศึกษา
- 2.4 เศรษฐกิจการเงิน
- 2.5 อำนาจ

- 2.6 วัฒนธรรมทางวัตถุ
- 2.7 สื่อกับกลุ่มชนชั้นสูง
- 2.8 สถานที่

2.1 ครอบครัวและการสมรส เรื่อง “ซากดอกไม้ม” สะท้อนวัฒนธรรมไทยในแง่ระบบครอบครัว และการสมรสอย่างชัดเจน แต่ภาพที่เห็นก็หาได้เป็นครอบครัวและการสมรสที่พบแต่เฉพาะกลุ่มชนชั้นสูง เท่านั้นไม่ที่ประพฤติปฏิบัติเช่นนี้ กลุ่มชนชั้นกลางและกลุ่มชนชั้นล่างสามารถที่จะมีระบบครอบครัวและการ สมรสได้เหมือนกันหมดทุกชนชั้น เพราะเป็นวัฒนธรรมไทยที่ฝังรากลึบปฏิบัติกันมา การที่ผู้วิจัยนำระบบ ครอบครัวและการสมรสมาศึกษาอยู่ในหัวข้อนี้ เหตุเนื่องจากตัวละครส่วนใหญ่ในเรื่องเป็นชนชั้นผู้ดีมีเงิน การสะท้อนวัฒนธรรมครอบครัวทำให้เห็นว่าชนชั้นสูงเองก็มีการสมรสและครอบครัวที่ไม่แตกต่างจากคนไทย ทั่วไป เพียงแต่จะมีค่านิยมในการเลือกคู่ครองบางอย่างที่ต้องให้ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงมีคุณสมบัติที่ดัดเทียม กันเพื่อคู่สมน้ำสมเนื้อ มีระบบชนชั้นเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในสถานะของคนที่ ในสังคม หรือกำหนดให้บุตรเรียกบิดามารดาของตนเองอย่างมีศักดิ์สูงส่งมิได้เรียก “พ่อแม่” เหมือนอย่าง สามัญชนคนธรรมดาทั่วไป เพื่อเน้นย้ำให้เห็นถึงความมีศักดิ์มีตระกูล ดังนี้ เป็นต้น

ในประเด็นนี้ผู้วิจัยขอแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 หัวข้อ คือ การสมรส และลักษณะครอบครัว

2.1.1 การสมรส คือ การที่ชายหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศในรูปที่สังคมยอมรับโดยแต่ละ สังคมจะมีกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนสำหรับคู่สมรสเพื่อความถูกต้อง (สุพัตรา สุภาพ. 2541 : 67) การ สมรสที่ปรากฏใน “ซากดอกไม้ม” ขอพิจารณาตามหัวข้อดังนี้คือ การเลือกคู่ครอง ค่านิยมในการเลือกคู่ครอง และการแต่งงาน

2.1.1.1 การเลือกคู่ครอง เรื่อง “ซากดอกไม้ม” พบการเลือกคู่ครอง 2 ลักษณะคือ ผู้ปกครองเป็นสื่อสัมพันธ์ในการเลือกคู่ครองให้ และชายหญิงเป็นฝ่ายเลือกคู่ครองเอง ซึ่งทั้งสองลักษณะนี้ ต่างก็เป็นสิ่งที่พบเห็นกันในวิถีปฏิบัติของชนชาวไทยสอดคล้องกับทฤษฎีทางสังคมวิทยา ว่าการเลือกคู่ครอง ลักษณะนี้ต่างมีจริงตามสภาพสังคมจริงมิได้เป็นการเลือกคู่ครองตามจินตนาการของผู้เขียนเหมือนอย่าง วรรณคดีโบราณบางเรื่องที่มีการเลือกคู่ครองในลักษณะมีเทวดามาชุ่มสุมให้หรือมีการทำเสน่ห์หว่านเสน่ห์ให้พระเอกกับนางเอกได้พบพานและชอบพอรักใคร่กัน

2.1.1.1.1 ผู้ปกครองเป็นสื่อสัมพันธ์ในการเลือกคู่ครองให้ ผู้ที่เข้ามามีส่วน ช่วยเหลือในการเลือกคู่ครอง คือ ผู้ปกครอง เป็นวิธีการเลือกคู่ครองที่ทำให้เห็นถึงความรัก ความเอาใจใส่ และปรารถนาดีของผู้ปกครองที่มีต่อบุตร การที่ผู้ปกครองเป็นฝ่ายรับผิดชอบการเลือกคู่ครองของบุตร เหตุผลก็เพราะการแต่งงานจะมีผลกระทบกระเทือนต่อครัวเรือนทั้งหมด จึงไม่ควรเป็นการตัดสินใจของหนุ่ม สาวที่ยังอ่อนวัยและไม่มีประสบการณ์ในชีวิตคู่

เรื่อง “ซากดอกไม้ม” ได้สะท้อนบทบาทของ ผู้ปกครอง ในการเลือกคู่ครองให้ บุตร เหตุเพราะบุตรถึงวัยแล้วที่ควรเป็นฝั่งเป็นฝาแต่บุตรก็หาได้มีผู้หญิงไว้เคียงข้างไม่ จึงเป็นหน้าที่ของ ผู้ปกครองที่จะชักนำบรรดาหญิงสาวมาให้บุตรของตนดูตัว ดังตอนที่ท่านผู้หญิงนาคีเป็นสื่อสัมพันธ์หา บรรดาหญิงสาวที่มีคุณสมบัติเพียบพร้อม นำมาให้ชาติชาคริตดูตัวเพื่อหวังจะให้แต่งงานด้วย “ท่านแม่เพียร

พยายามแนะนำหญิงสาวให้ผมหลายต่อหลายคน” (ชาดดอกไม้. 2540 : 48) แต่ชาตชาครีก็ไม่ได้เลือกหญิงสาวคนใดตามที่ท่านแม่สรรหามาให้ หรือในคู่ของเจียดเจิดโฉมและสงครามก็มีผู้ปกครองเป็นสื่อสัมพันธ์ให้สมรสกัน โดยจับให้ทั้งสองหมั้นหมายตั้งแต่วัยเยาว์เพราะเป็นกฎข้อบังคับอันเป็นผลประโยชน์ของทั้งสองตระกูล “ญาติพี่น้องของเราทั้งสองฝ่าย หมั้นกันไว้แต่เด็ก ไม่แต่งก็ไม่ได้ เป็นข้อบังคับของตระกูล ที่จริงเจียดเขาก็เกือบแต่งงานกับคนอื่นไปหลายหน แม่เขาชอบลากไปให้คนโน้นคนนี้ดูตัว ผมนึกว่าจะรอดแล้ว แต่ไม่ยังมีใครเอาเขาสักราย สุดท้ายผมก็เลยต้องก้มหน้ารับกรรม トラบทุกวันนี้” (ชาดดอกไม้. 2540 : 292) ผู้เขียนแสดงทัศนะโดยใช้สงครามเป็นตัวถ่ายทอดถึงความรู้สึกที่ต้องถูกบีบบังคับให้แต่งงานกับคนที่ไม่ได้รักและที่สำคัญสงครามก็ชอบผู้ชายด้วยกันหาได้ชอบผู้หญิงไม่ แล้วผู้หญิงอย่างเจียดเจิดโฉมที่มีลักษณะทางกายภาพดูอัปลักษณ์ และมีนิสัยจริงจะก้าน ถึงแม้จะถึงพร้อมด้วยฐานะชาติตระกูลและการศึกษาก็ตามก็หาได้เป็นที่ถูกใจจากชายหนุ่มทั่วไป สงครามเป็นผู้เดียวที่ต้องรับ “กรรม” และฝืนจิตใจกับธรรมชาติของตนเองโดยต้องสมรสกับเจียดเจิดโฉมอันไม่อาจปฏิเสธได้

2.1.1.2 ชายหญิงเป็นฝ่ายเลือกคู่ครองเอง ถึงแม้ว่าท่านผู้หญิงนayakanจะพยายามหาหญิงสาวให้กับชาตชาครี แต่ชาตชาครีก็หาได้ตกลงปลงใจแก่สาวคนใดไม่ ชาตชาครีเป็นคนรุ่นใหม่จึงเลือกคู่ครองด้วยตนเองเพื่อหาคนร่วมทางเดินชีวิตด้วย โดยไม่ให้สังคมรอบข้างสงสัยว่าเขาเป็นเกย์ “ถ้าท่านแม่แนะนำ ผมคงพานพบ ‘เหยื่อ’ ตามลักษณะการที่ปรารถนาเป็นแน่แท้ เห็นที่ว่าผมจะต้องสละเวลาลงมือความหาเองเสียแล้ว” (ชาดดอกไม้. 2540 : 54) เขาเลือกหญิงสาวอย่างจอมขวัญที่มีฐานะชาติตระกูลทัดเทียม ซึ่งบังเอิญเจอกันที่งานแต่งงานของเพื่อนสนิทโดยที่เขาทั้งสองต่างก็เป็นเพื่อนเจ้าบ่าวและเจ้าสาวด้วยกันทั้งคู่ จากนั้นจึงคบหากันมาเรื่อยจนกระทั่งชาตชาครีตัดสินใจขอจอมขวัญแต่งงาน และการเลือกสาวคนใหม่ของชาตชาครีก็เป็นที่ถูกอกถูกใจของนายพลก้านเนตและท่านผู้หญิงนayakanยิ่งนัก หรือคู่ของสันติภาพและพรรณพรทั้งสองก็เลือกคู่ครองเองโดยมิได้มีผู้ปกครองเป็นคนเลือกให้ เป็นต้น

2.1.1.2 ค่านิยมในการเลือกคู่ครอง การเลือกคู่ครองของคนในสังคมต้องมีหลักเกณฑ์พิจารณาการเลือกคู่ครองด้วย กล่าวคือจะแสดงให้เห็นถึงค่านิยมของการเลือกคู่ครองว่าตามปกติแล้วจะเป็นไปในลักษณะใด ในเรื่อง “ชาดดอกไม้” ได้แสดงให้เห็นถึงค่านิยมในการเลือกคู่ครองไว้ดังนี้

ตอนที่ท่านผู้หญิงนayakanหาคู่ครองให้กับชาตชาครี ชาตชาครีบรรยายให้ผู้อ่านทราบถึงค่านิยมในการเลือกคู่ครองว่า หญิงสาวที่จะนำมาเป็นคู่ครองของตนนั้นต้องเป็นหญิงสาวที่ท่านแม่ถูกใจด้วย “ที่สำคัญ ‘เหยื่อ’ นั้นต้องเป็นผู้หญิง และเป็นหญิงสาวในอุดมคติของท่านแม่นayakanเสียด้วย” (ชาดดอกไม้. 2540 : 48) ตรงจุดนี้ก็เป็นค่านิยมของคนไทยมาทุกสมัย การที่บุตรจะมีคู่ครอง แนนอนบุตรมักจะหาคนที่ถูกใจผู้ปกครองด้วย

ค่านิยมในการเลือกคู่ครองประการต่อมา ได้แก่ คนรวยต้องแต่งงานกับลูกคนรวย ลูกทหารต้องแต่งงานกับลูกทหาร กล่าวคือเป็นการเลือกคู่สมรสในลักษณะอยู่แวดวงเดียวกัน ดังความว่า “ท่านแม่เพียรพยายามแนะนำหญิงสาวให้ผมหลายต่อหลายคน คุณสมบัติหนึ่งที่ทุกคนล้วนมีระดับกายคือเป็นลูกคนรวย ถ้าพ่อไม่ใช่เศรษฐี ก็ต้องเป็นทหาร หรือไม่แม่ก็รวยกว่าพ่อ หรือบางทีก็รวยกันทั้งตระกูล ขนาดโง่สัวในบ้านยังทำด้วยทองคำปานั้นเทียวแหละ...” (ชาดดอกไม้. 2540 : 48) ถึงแม้ว่าชาตชาครีจะเป็นลูกทหาร แต่ก็หาได้เอาลูกทหารมาเป็นคู่ครองด้วยไม่ ผู้เขียนได้ให้ชาตชาครีแสดงทัศนะในเรื่องนี้ว่า “ลูกทหารมักได้กับลูกทหาร อันนี้ผมไม่ได้พูด แต่มีคนอื่นพูดให้ผมฟัง ผมฟังแล้วก็ปล่อยวาง แม้ผมจะเป็นลูกทหารแต่มีจำเป็นว่าผมจะต้องได้กับลูกทหารด้วยกัน” (ชาดดอกไม้. 2540 : 48)

หากมองในแง่การพิจารณาถึงคุณสมบัติของคู่สมรสจะพบว่า ตัวละครเอกทั้งชาติชาคริต์และจอมขวัญที่สมรสกันนั้นเหมาะสมกันทั้งในเรื่อง ความสามารถ ชาติตระกูล รูปร่างหน้าตา และทรัพย์สินสมบัติ ซึ่งเป็นค่านิยมในการสมรสว่าทั้งฝ่ายชายและหญิงควรมีความถึงพร้อมทัดเทียมกันในทุกด้าน กล่าวคือ **ความสามารถ** ชาติชาคริต์เรียนจบมาทางแพทยศาสตร์แต่กลับหันมายึดอาชีพเป็นนักธุรกิจเปิดบริษัทเป็นของตนเองมีเครือข่ายหลายแห่ง ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทคอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ส่วนจอมขวัญเป็นนักออกแบบเสื้อผ้าชื่อดัง ต่างก็มีความสามารถประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงทัดเทียมกัน **ชาติตระกูล** ชาติชาคริต์และจอมขวัญต่างก็มีชาติตระกูลสูงทัดเทียมกัน ชาติชาคริต์ กล่าวว่า “พ่อแม่ผมมีหน้ามีตา เอ่ยนามสกุลผม คุณผู้ชมต้องร้อง ‘อ้อ’ เป็นเสียงเดียวกันหมด ... ตระกูลผู้ดีเก่า ... ก็ด้วยความเป็นตระกูลขุนน้ำขุนนางนี่แหละครับ ทำให้ผมวางตัวลำบาก ... ใครเป็นแบบผมก็ต้องภาคภูมิใจในชาติตระกูลเป็นธรรมดา (ซากดอไม้. 2540 : 14) ส่วนจอมขวัญ กล่าวถึงชาติตระกูลของตนเองว่า “ดิฉันเติบโตมาจากตระกูลผู้ดี ใช่แล้วค่ะ เพียงแค่เอ่ยนามสกุลของดิฉัน คุณผู้ชมต้องร้องอ้อแน่ๆ” (ซากดอไม้. 2540 : 27) **รูปร่างหน้าตา** นิยมผู้มีหน้าตาและท่าทางดี กล่าวคือ ทั้งชาติชาคริต์และจอมขวัญต่างก็พิจารณาถึงลักษณะรูปร่างหน้าตาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจด้วยเพราะทั้งคู่ต่างก็มีหน้าตาจัดอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งสองฝ่าย **ทรัพย์สินสมบัติ** ทั้งสองต่างก็มีทรัพย์สินสมบัติอันเหลือล้นทำให้ทั้งสองมีความทัดเทียมกัน ชาติชาคริต์กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “วันหนึ่งๆ ผมแทบไม่ต้องทำอะไรด้วยซ้ำ กิจกรรมหาศาลอันโอฬารใหญ่โตก็ให้ลูกน้องร่วมพันจัดการดูแลให้ ไม่ต้องทำงานก็มีตอกเบี้ยเก็บกิน สบายไปตลอดชาติ” (ซากดอไม้. 2540 : 93) ส่วนจอมขวัญ กล่าวว่า “มีคอนโดฯ ส่วนหนึ่งสำหรับให้คนเช่ากินดอกกินผล” (ซากดอไม้. 2540 : 394)

การเลือกคู่สมรสของชาติชาคริต์และจอมขวัญ หรือคู่ของเจี๊ยตเจี๊ยตโถมและสงคราม ต่างก็สะท้อนให้เห็นว่าเป็นการเลือกคู่สมรสแบบ The Theory of Homogamy คือคู่สมรสจะเลือกคู่ครองที่มีความคล้ายคลึงกับตน เช่น ในด้านการศึกษา ฐานะ สถานภาพของสังคม รสนิยม อายุ ทัศนคติ ฯลฯ ถึงแม้ว่าคู่ของเจี๊ยตเจี๊ยตโถมกับสงครามจะดูไม่เหมาะสมกันในด้านลักษณะทางกายภาพ สงครามรูปหล่อมาดดี แต่เจี๊ยตเจี๊ยตโถมตัวอ้วนผิวดำคล้ำ อีกทั้งมีท่าทางจืดจาง แต่กระนั้นทั้งสองก็อยู่ในแวดวงเดียวกันและคล้ายคลึงกันในด้านฐานะชาติตระกูลและสถานภาพทางสังคมที่อยู่ในระดับสูง ส่วนคู่ของสันติภาพและพรรณปพร ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นการสมรสในลักษณะนี้ด้วยหรือไม่ เพราะผู้อ่านทราบคืออยู่แล้วว่าสันติภาพเป็นหนุ่มไฮโซฯ เป็นญาติลูกพี่ลูกน้องของชาติชาคริต์ แต่ผู้เขียนมิได้กล่าวถึงภูมิหลังของพรรณปพรมากนักว่าเธอเป็นใครมาจากไหน มีพื้นเพเป็นอย่างไร ทราบแต่ว่าเป็นลูกศิษย์ของสันติภาพแล้วเกิดชอบพอกัน ทำให้สันติภาพมีทางเดินชีวิตแบบชายรักต่างเพศได้

2.1.1.3 การแต่งงาน เป็นการทำให้พิธีเพื่อให้ชายหญิงอยู่กินเป็นสามีภรรยาตามประเพณี เนื้อเรื่องได้ปรากฏแบบแผนการแต่งงานในคู่ของสันติภาพและพรรณปพร โดยเริ่มจากคู่สาวไปเชื้อเชิญญาติผู้ใหญ่ให้มาร่วมงานพิธีมงคลสมรส ในตอนที่สันติภาพและพรรณปพรไปเชื้อเชิญท่านผู้หญิงนาฬิกา (ซึ่งมีศักดิ์เป็นน้าหญิงของสันติภาพ) ถึงที่บ้านให้ไปร่วมงานมงคลสมรส “จะแต่งงานแล้วหรือตาต้า” ท่านแม่เข้าประเด็นทันที “ไม่มีอ้อมค้อมแม่แต่น้อย “ครับ มานี้ก็อยากกราบเรียนเชิญน้าหญิงกับชาติไปเป็นเกียรติในงานแต่งงานของผม” (ซากดอไม้. 2540 : 254)

สันติภาพเป็นคนมีฐานะชาติตระกูลดี การจัดพิธีแต่งงานก็เป็นแบบหรูหราไฮโซฯ ตามฐานะด้วยงานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณปพรถือได้ว่าเป็น “งานเลี้ยงยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งปีที่ใครต่อใครหลายคน

รอคอย” (ชาดดอกไม้. 2540 : 279) มีการแต่งตัวไปงานนี้กันอย่างสวยสดงดงาม สะท้อนให้เห็นถึงกลุ่มชนไฮโซๆ อย่างเด่นชัด อย่างชาตชาคริต์ไปร่วมงานนี้ได้แต่งกายในชุดสากลทักซิโด “ผมเดินเข้าสู่งานด้วยชุดสากลทักซิโด ด้วยความเข้มข้มของสีชุดทำให้รูปร่างและดวงหน้าของผมแลดูสง่างาม คมเข้ม และน่าเกรงขามมากกว่าเดิม” (ชาดดอกไม้. 2540 : 279) หรือจากคำบอกเล่าของตัวละครนิรนามว่า “ฉันเตรียมชุดที่แพงที่สุด สวยที่สุด สำหรับงานนี้โดยเฉพาะ” “ระวีงนา เตี่ยจะสวยกว่าเจ้าสาว ต้ามันจะไม่ยอม” (ชาดดอกไม้. 2540 : 280) งานมงคลสมรสของป่าวสาวนี่เป็นการจัดเลี้ยงแบบค็อกเทล “ยังดีที่เป็นงานเลี้ยงแบบค็อกเทล ต่างคนต่างยืน ‘จิ้มกัน’ ไม่ต้องนั่งมองหน้าบิดตัวไปมาแบบ ‘เลี้ยงโต๊ะจีน’ ผมจึงมีรู้สึก ‘เกร็ง’ อย่างที่คิดไว้แต่แรก” (ชาดดอกไม้. 2540 : 280) นอกจากนี้ยังสะท้อนให้ทราบถึงธรรมเนียมพิธีการแต่งงานที่คู่บ่าวสาวต้องขึ้นกล่าวสุนทรพจน์ต่อผู้มาร่วมงานให้รับรู้ถึงความรักที่ทั้งสองมีต่อกัน เพื่อให้ทุกคนเป็นสักขีพยาน

“ผมจะรักและถนอมน้องพรจนกว่าชีวิตจะหาไม่” เสียงปรบมือดังขึ้นเมื่อพี่ตากล่าวจบประโยค พิธีกรหันมาทางเจ้าสาว พลางถามว่า “แล้วเจ้าสาวล่ะครับว่ายังไง”

“ดิฉันจะรักและดูแลพี่ตาดูราวกับจินรีนทร์ค่ะ” สีหน้าสีตาของเจ้าสาวเปี่ยมสุขนัก เสียงปรบมือดังกึกก้องไม่แพ้เมื่อครู “เอาละครับ เพื่อเป็นเกียรติแก่เจ้าบ่าวเจ้าสาว ผมขอให้ทุกคนในที่นี้ ตีมือวยพรให้เขาทั้งสองรักกันมั่นคงถาวรตลอดไป ตั้งหินผาอันเกรียงไกรด้วยเทอญ”

(ชาดดอกไม้. 2540 : 29)

งานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณปพรเป็นการจัดงานที่หรูหราตามฐานะและสถานภาพทางสังคมของสันติภาพ สอดรับกับคำกล่าวของสุพัตรา สุภาพ. (2536 : 113) ว่า “พิธีสมรสนี้ก็แล้วแต่ฐานะของแต่ละบุคคล ผู้มีฐานะดีก็จะจัดงานใหญ่โต มีญาติมิตรสหายและแขกเหรื่อมากมาย ซึ่งในสังคมปัจจุบันถ้าเป็นงานใหญ่โต ส่วนมากนิยมจัดกันตามโรงแรมชั้นหนึ่ง ตามบ้านผู้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก หรือบ้านของตนเอง (ถ้าหรูหราและใหญ่โตพอ)”

การสะท้อนภาพมงคลสมรสของป่าวสาวคู่นี้ชี้ให้เห็นว่าพิธีสมรสได้ดำเนินมาถึงช่วงการจัดเลี้ยง ซึ่งเข้ากับยุคสมัยที่นิยมมีการแต่งงานโดยจัดรูปแบบอันมีแบบแผนปฏิบัติในลักษณะเช่นนี้

2.1.2 ลักษณะครอบครัว ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มารวมกันโดยการสมรสโดยทางสายโลหิต หรือโดยการรับเลี้ยงดู (ถือเป็นบุตรบุญธรรมก็ได้ ปกติแล้วหมายรวมถึงครอบครัวที่ประกอบด้วยสามีและภรรยา โดยไม่มีบุตรของตนเอง) มีการก่อตั้งขึ้นเป็นครอบครัว มีปฏิริยาตอบโต้ซึ่งกันและกันในฐานะที่เป็นสามีและภรรยา เป็นพ่อและแม่ เป็นลูกชายลูกสาว เป็นพี่เป็นน้อง โดยการรักษาวัฒนธรรมเดิมและอาจจะมีการสร้างสรรค์วัฒนธรรมใหม่เพิ่มเติมก็ได้ (สุพัตรา สุภาพ. 2541 : 66) ลักษณะครอบครัวที่ปรากฏใน “ชาดดอกไม้” ขอแบ่งพิจารณาตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1.2.1 ประเภทของครอบครัว เรื่อง “ชาดดอกไม้” สะท้อนให้เห็นภาพชีวิตครอบครัวของชาตชาคริต์เป็นหลัก ประเภทของครอบครัวของชาตชาคริต์ก่อนการสมรสกับจอมขวัญจะเป็น “ครอบครัวเดี่ยว” กล่าวคือ ชาตชาคริต์อาศัยอยู่กับท่านพ่อท่านแม่ในเรือนบ้านที่หาสืขาว แต่เมื่อชาตชาคริต์ออกเรือน ท่านพ่อท่านแม่ก็ปลุกเรือนขอให้เขาและภรรยา โดยหวังให้อาศัยอยู่ในพื้นที่บริเวณเดียวกันเพื่อได้อยู่ใกล้กัน ครอบครัวนี้จึงแปรเปลี่ยนเป็น “ครอบครัวขยาย” คือเป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวและญาติพี่น้อง ซึ่งอยู่ภายใต้หลังคาเดียวกัน หรือเขตบ้านเดียวกัน และปลุกอยู่ใกล้เคียงกัน

2.1.2.2 จำนวนคู่สมรส ไม่ว่าจะเป็นคู่ของชาติชาคริต์กับจอมขวัญ นายพลกำเนิดกับท่านผู้หญิงนากา สันติภาพกับพรรณปพร และสงครามกับเจียดเจิดโฉม ต่างก็สะท้อนจำนวนคู่สมรสแบบ Monogamy คือเป็นครอบครัวแบบชายหนึ่งหญิงหนึ่ง หรือที่เรียกกันว่า ผัวเดียวเมียเดียว ซึ่งสอดคล้องกับสภาพสังคมจริงแห่งยุคสมัยเพราะจำนวนคู่สมรสลักษณะนี้ “เป็นแบบที่นิยมกันมากที่สุดในปัจจุบัน” (สุพัตรา สุภาพ. 2541 : 70)

2.1.2.3 การสร้างที่อยู่อาศัย การที่ชาติชาคริต์สมรสกับจอมขวัญ แล้วจอมขวัญย้ายเข้ามาอาศัยกับชาติชาคริต์ในเรือนหลังสีม่วงที่ท่านพ่อท่านแม่ปลูกไว้เป็นเรือนหอสำหรับเขาทั้งสองคน โดยปลูกในพื้นที่บริเวณเดียวกันกับบ้านสีขาวของท่านพ่อท่านแม่ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าคู่สมรสคือจอมขวัญอยู่กับพ่อแม่ฝ่ายชาย (อยู่กับพ่อผัวแม่ผัว) หรือศัพท์ทางสังคมวิทยาเรียกว่า Patrilocal ซึ่งตามธรรมเนียมไทยฝ่ายหญิงพ้อออกเรือนแล้วส่วนใหญ่จะไปอยู่กับครอบครัวฝ่ายชาย ซึ่งชี้ให้เห็นถึงฐานะพร้อมพร้อมบริบูรณ์ของตระกูลชาติชาคริต์ว่ามีบ้านช่องที่ใหญ่โตโอฬารแล้ว ยังมีที่ดินกว้างขวางสามารถปลูกเรือนหอภายในเขตรั้วเดียวกันได้อีกด้วย

2.1.2.4 การใช้คำบอกญาติ คำบอกญาติคือคำที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ชาติชาคริต์เรียกบิดามารดาของตนที่มียศระดับนายพลและท่านผู้หญิงว่า “ท่านพ่อและท่านแม่” หรือสันติภาพเรียกท่านผู้หญิงนากาว่า “น้าหญิง” ทำให้เห็นว่าชาติตระกูลของชาติชาคริต์เป็นตระกูลผู้ดีเก๋าก๊วยชนชั้นขุนนางหาใช่ตระกูลผู้ดีใหม่ไม่ จุดนี้เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงระบบชีวิตของชนชั้นสูงที่แตกต่างไปจากชนชั้นกลางและชนชั้นล่างได้ในระดับหนึ่ง

2.2 การปฏิสังสรรค์ทางสังคม เป็นที่ทราบกันดีว่ากลุ่มชนชั้นสูงมีกิจกรรมหลักที่ต้องทำเป็นประจำนั้นคือการออกงานสังคมชั้นสูง ไม่ว่าจะเป็นงานกาลาดินเนอร์ งานราตรีสโมสร หรืองานเปิดตัวสินค้าอย่างอัญมณี เสื้อผ้า เครื่องสำอาง เครื่องประดับ หรือของใช้ยี่ห้อดัง มักมีกลุ่มไฮโซๆ ไปร่วมงานกันอย่างคับคั่ง เรื่อง “ซากดอกไม้ม” สะท้อนการปฏิสังสรรค์ทางสังคมของคนกลุ่มดังกล่าว ว่าคนเหล่านี้เขามีที่พำนักลักษณะนิสัยอย่างไรในการออกงาน อย่างในตอนที่ท่านผู้หญิงนากาเข้าสังคม ถ้ามีข่าวออกมาไม่สู้ดีทำให้ท่านผู้หญิงชื่อเสียงเสียหายน่าจะมีกลุ่มคนในวงการซุบซิบนินทา หรือการมีตำแหน่งท่านผู้หญิงซึ่งเป็นชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากราชสำนักจึงเป็นธรรมดาอยู่เองที่เธอต้องออกงานสังคม “ฉันไม่สนใจ แต่คนอื่นมันสนใจ พอเข้าสังคม พวกนั้นมันก็ชอบชี้นิ้วชี้มือ ซุบซิบนินทา ยิ่งกะฉันอ่านปากพวกมันไม่ออก” “ฉันเป็นถึงท่านผู้หญิง ไม่เข้าสังคมได้ยังไง” (ซากดอกไม้ม. 2540 : 42) หรือตอนที่ชาติชาคริต์ใช้บทพูดเดียวเล่าให้ผู้อ่านฟังว่า “ท่านพ่อท่านแม่ต้องเข้าสังคมชั้นสูงเกือบทุกวันทุกคืน” (ซากดอกไม้ม. 2540 : 107) หรือตอนที่เจียดเจิดโฉมสนทนากับชาติชาคริต์ถึงเรื่องสามีของเธอ เธอกล่าวว่า “แน่นอนค่ะ โอกาสแบบนี้ น้องไม่เคยพลาดหรอกค่ะ เราสองคนคงกันออกงาน ไฮโซๆ เป็นประจำ ...” (ซากดอกไม้ม. 2540 : 263) สิ่งนี้เป็นประจักษ์พยานที่ทำให้เห็นว่าการออกงานสังคมชั้นสูงเป็นหน้าที่หลักของคนกลุ่มนี้ที่ต้องไปเพื่อแสดงฐานะันดรของตนที่สูงกว่าคนปกติสามัญ อันเป็นโลกภายในกลุ่มวัฒนธรรมย่อยของชนชั้นสูงที่ต้องปฏิบัติ

2.3 การศึกษา เมื่อได้ชื่อว่าเป็นคนชั้นสูง การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองต้องหาโรงเรียนดีๆ มีชื่อเสียง และมีค่าเล่าเรียนสูงให้บุตรของตนได้ศึกษาเล่าเรียน คนกลุ่มนี้จึงมุ่งเป้าหมายโดยส่งบุตรของตนให้เข้าเรียนในโรงเรียนคริสต์ของฝรั่งเป็นส่วนใหญ่ อย่างเช่น โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญ เป็นต้น เราจะพบว่าเด็กชายที่เรียนในโรงเรียนเหล่านี้มักเป็นลูกของคนที่มีความร่ำรวย โดยผู้ปกครองหวังให้บุตรของตนอยู่ในสังคมที่มีระดับ มีฐานะทัดเทียมกัน และอยู่ในแวดวงของคนที่มีเงินเฉกเช่นเดียวกัน อย่างเรื่อง “ซากดอกไม้” นายพลก่าเนตและท่านผู้หญิงนายกาก็ได้ส่งให้ชาติชาคริต์ได้เรียนในโรงเรียนคาทอลิก เพื่อเน้นย้ำถึงฐานะของตนว่าอยู่ในระดับดี ดังความว่า “ไม่ใช่เพียงจะเดี๋ยวนั้นหรอกครับ โน่นตั้งแต่เรียนหนังสือในโรงเรียนคาทอลิกทั้งคู่ทั้งเพื่อนนักเรียนเขาชมว่าผมหล่อกันทั้งนั้นแหละครับ” (ซากดอกไม้. 2540 : 10)

2.4 เศรษฐกิจการเงิน เมื่อเป็นกลุ่มชนชั้นสูงแล้ว แน่นนอนต้องถึงพร้อมด้วยทรัพย์สินทางการเงินสามารถใช้เงินที่มีอยู่มากล้นซื้อสิ่งใดก็ได้ตามใจหวัง อย่างตอนที่ชาติชาคริต์ใช้เงินเลี้ยงร้อยเอกปรัชญาโดยการให้เงินทุกเดือน หรือตอนที่ชาติชาคริต์จะซื้อบ้านในนครน้ำหวาน ชาติชาคริต์ก็ได้ซื้อบ้านตามแบบที่ทางโครงการกำหนดไว้ แต่เลือกที่จะซื้อที่ดินแล้วปลูกบ้านเองตามแบบที่ตนต้องการ หรือตอนที่ชาติชาคริต์ไปโรงนวดเกย์ ชาติชาคริต์ก็เลือกใช้บริการแบบนวดครีมซึ่งมีราคาแพงกว่านวดน้ำมัน จุดนี้สะท้อนให้เห็นว่าชาติชาคริต์เป็นตัวแทนของชนชั้นสูงที่มีภาวะในการใช้เงินสูงให้เหมาะสมตามฐานะ ประหนึ่งทำอะไรต้องดูพิเศษกว่าคนอื่น

แนสิครับ คุณผู้ชม ไม่กลัวได้อย่างไร ผมคือบอเงินบอทองของพี่ตั้งซัดๆ ผมจ่ายเงินเป็น ‘สินน้ำใจ’ สำหรับเขาทุกเดือน สินน้ำใจจากผมทำให้ร้อยเอกหนุ่มมีชีวิตสุขสบาย หรรษากว่าเดิม เขาสามารถฟุ่มเฟือยได้ไม่มีขีดจำกัด

(ซากดอกไม้. 2540 : 105)

“ผมคงเลือกปลูกใหม่เอง ผมไม่ชอบของโหล แบบที่พบได้ทั่วไปดาษดื่น” ... “ผมคงซื้อที่ดินเปล่าในนครน้ำหวาน และจ้างให้ทีมงานของคุณออกแบบบ้านให้ ...

(ซากดอกไม้. 2540 : 302-305)

“ผมต้องจ่ายค่าบริการเท่าไร”

“ถ้านวดน้ำมันสามร้อยห้าสิบบ นวดครีมสี่ร้อยห้าสิบบ ทิปเด็กต่างหาก” ผมพอจะรู้แล้วครับคุณผู้ชม ... ว่าที่นี้เขาให้บริการ ‘อะไร’ ผมตอบเขาเบาๆ ว่า “นวดครีม”

(ซากดอกไม้. 2540 : 123)

2.5 อำนาจ เนื่องจากคนชั้นสูงมีฐานะร่ำรวย มีชื่อเสียงขจรขยายเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จึงทำให้มีพรรคพวกบริวารมากมายตามไปด้วย เหตุดังกล่าวยังส่งผลทำให้คนกลุ่มนี้มีอำนาจ ถ้าใช้อำนาจด้วยจิตใจที่มีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ผู้คนจะรักและเทิดทูน ถือเป็นคุณสมบัติของไฮโซๆ ที่ดี แต่คนที่ใช้อำนาจส่วนมากมักน่ากลัว เอาเปรียบคนอื่นหรือคนที่ด้อยกว่า เป็นอันธพาล หรือเป็นผู้มีอิทธิพล ในนวนิยายเรื่องนี้ ชาติชาคริต์ใช้อำนาจความร่ำรวยของตนข่มเหงทำลายล้างทศนันทด้วยวิธีการอันน่าสะพรึงกลัว เหตุนี้เองมาจากเกิดความหึงหวงอย่างรุนแรงที่มีต่อร้อยเอกปรัชญา ตรงจุดนี้เป็นทัศนะของผู้เขียนที่ต้องการสื่อแนวคิดว่าการเกิดเป็นคนมีฐานะร่ำรวยย่อมมีอำนาจเหนือกว่าคนที่อยู่ต่ำกว่า สามารถที่จะทำลายล้างคู่แข่งที่อยู่ต่ำกว่าตนได้ตามใจปรารถนา

มันจะไปยากอะไรล่ะครับ คุณผู้ชม คุณผู้ชมก็รู้ว่าผมรวย ผมมีบริษัทเครือข่ายในความดูแลหลายต่อหลายแห่ง มากจนบางครั้งผมเองยังจำไม่ได้เลยว่าบริษัทไหนบ้างที่ผมเป็นเจ้าของ

นิตยสารของหล่อนต้องหยุดชะงักการพิมพ์กะทันหัน เพราะเอเจนซีทุกรายต่างถอนตัวจากการสนับสนุน ทุกคนมีเหตุผลและข้ออ้างต่างๆ นานา แต่ที่แน่แล้ว ล้วนเกิดขึ้นจากคำสั่งของผม ประกาศิตเจ้าแม่ ... เอ๊ย เจ้าพ่อ ... หล่อนจนตรอก เจอทางตัน นิตยสารของหล่อนประสบภาวะขาดทุน เป็นหนี้ธนาคารหลายแห่ง หล่อนไม่อาจหมุนเงินทัน เกือบจะล้มละลายด้วยซ้ำ นี่แหละครับ อิทธิพลของผม

(ซากดอกไม้. 2540 : 99-100)

2.6 วัฒนธรรมทางวัตถุ พวกไฮโซฯ มักนิยมใช้สิ่งของราคาแพงให้เหมาะสมกับฐานะของตนที่มีกำลังทรัพย์เพียงพอในการบริโภควัตถุเหล่านั้น เรื่อง “ซากดอกไม้” ชาตินาครีตนิยมใช้ของราคาแพงเพื่อสะท้อนภาพวิถีชีวิตของชนชั้นสูงอย่างเด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นการมีรถสปอร์ตปอร์เช่คันเดียวที่มีในประเทศไทย มีรสนิยมในการเลือกใช้เครื่องประดับแพรวพราวราคาแพงอย่างนาฬิกา แหวนเพชร และรองเท้า ซึ่งคนชั้นสูงเท่านั้นที่สามารถจะมีแบบนี้ได้ ตรงจุดนี้ชี้ให้เห็นภาพความฟุ้งเฟ้อหรูหราในการดำเนินชีวิตของชนชั้นสูงที่ถือปฏิบัติกัน

ผมจอดรถสปอร์ตคันงามในโรงรถอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย รถสปอร์ตปอร์เช่สีแดงคันงามรุ่นนี้ เป็นที่สะดุดตาของใครต่อใครทุกครั้งที่ผมขับเล่นไปบนท้องถนน ทั้งประเทศมีเพียงคันเดียวเท่านั้น ผมต้องเป็นที่หนึ่งเสมอ ...

(ซากดอกไม้. 2540 : 107)

ผมรู้สึกสนุกสนานกับการสรรหาเครื่องแต่งกายแปลกใหม่สำหรับตัวเอง เครื่องประดับราคาแพงรุ่นล้ำ นาฬิกาผูกข้อมือเรือนงาม แหวนพลอยเม็ดโต หรือแม้กระทั่งรองเท้าหนังราคาแสน ผมยอมลงทุนเพิ่มบุคลิกอันดีงามให้กับชีวิต

(ซากดอกไม้. 2540 : 339-340)

ผมแต่งตัวรวดเร็วเพื่อออกท่องรัตติกาลอีกครั้ง ตามคำเรียกร้องของเงาดอกไม้ โดยไม่ลืมเครื่องประดับแพรวพราว

(ซากดอกไม้. 2540 : 388)

2.7 สื่อมวลชนกับกลุ่มชนชั้นสูง การเป็นคนไฮโซฯ ก็ถือได้ว่าเป็นคนดังในสังคม ถ้าทำการสิ่งใดมักไม่พ้นสายตาของสื่อมวลชน จึงทำให้เห็นว่ากลุ่มคนไฮโซฯ มักมีข่าวลงตามหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสารอยู่เสมอ อาจจะเป็นคอลัมน์ซุบซิบนินทา ประมวลภาพการออกงานสังคม หรือการทำประโยชน์เพื่อสังคม เป็นต้น อย่างตอนที่ท่านผู้หญิงนัยิกาเอี่ยมระอา กับข่าวสังคมที่พาดพิงถึงท่านไม่วันแต่ละวัน และไม่มีมูลความจริง ตอนที่สุดที่รักลงข่าวหน้าสังคมไฮโซฯ ว่าชาตินาครีตหันมาควงเธอหลังจากหย่าขาดกับภรรยาได้ไม่นาน ตอนที่สันติภาพทำชมรมเพื่อนวันเสาร์ก็เป็นที่สนใจของสื่อมวลชน หรือตอนที่ร้อยเอกปรัชญากับรุ่งตะวันเป็นคู่รักควงคู่กันอยู่นั้น ข่าวสังคมก็มักลงข่าวซุบซิบในเรื่องนี้อยู่เป็นประจำ ตรงจุดนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มชนชั้นสูงเป็นที่น่าสนใจของสังคมไม่น้อยและเป็นเป้าหมายให้สื่อมวลชนเขียนข่าวได้อย่างต่อเนื่องไม่แพ้กลุ่มดารานักแสดง เพราะเป็นคนดังในวงสังคมก็ต้องมีข่าว ใครๆ ก็จับตามองอยากรู้เบื้องหลังทั้งชีวิตส่วนตัวและชีวิตการงาน

ท่านผู้หญิงนัยिकासายศิระอย่างเอี่ยมระอา กับเนื้อข่าวสังคมที่เพิ่งจะอ่านจบ เนื้อข่าวพาดพิงถึงท่านไม่วันแต่

ละวัน ตอนแรกท่านผู้หญิงก็นึกชอบที่มีคนสนใจ เขียนข่าวพาดพิงถึงแต่นานวันเข้ากลับเบื่อ และนี่ก็อยากไปตบหน้านักข่าวที่เขียนข่าวเกินจริงให้ตัวตึง เลือดคบบาก ไม่มีแรงลุกขึ้นมาเขียนข่าวอีก

(ซากดอกไม้. 2540 : 41)

“หลังจากพียงหย่ากับจอมขวัญได้ยังไม่แล้งเล็ก ซาติซาครีตก็หันมาคว่ำสาวคนใหม่ นามโรแมนติก สุดที่รักมาเคียงข้าง ‘ไม่รู้ว่าจะประชิดท่านแม่หรือประชิดใคร’ ชาวสังคมไฮโซฯ ทำเอาผมแทบคลั่ง เมื่ออ่านจบ

(ซากดอกไม้. 2540 : 140)

ท่านแม่นายิกา ยื่นหนังสือพิมพ์ให้ผม เปิดหน้าข่าวสังคมพาดพิงว่า “นี่ตาตากับยายพรไซ้ใหม่ลูก” “ไหนครับแม่” ผมรับหนังสือพิมพ์จากมือท่านแม่ “คุณสันติภาพและคุณพรรณปพรร่วมกันแถลงข่าวการจัดตั้ง ‘ชมรมเพื่อนวันเสาร์’ เพื่อช่วยเหลือโรคร้ายอย่างเร่งด่วน”

(ซากดอกไม้. 2540 : 349)

... “อย่างนี้พี่ตั้งคงเหงาแย่” ผมรีบหยอดสำหรับ “เมื่อไหร่จะแต่งงานสักทีครับ เห็นลุงข่าวสังคมซุบซิบประจำ”

(ซากดอกไม้. 2540 : 34)

2.8 สถานที่ การเลือกสถานที่แต่ละแห่งผู้เขียนได้ให้ตัวละครที่เป็นชนชั้นสูงไปในสถานที่ที่เหมาะสมกับฐานะของตนด้วย อย่างเช่น ตอนที่ท่านผู้หญิงนายิกาหาบรรดาหญิงสาวมาให้ซาติซาครีตดูตัว โดยหวังจะให้แต่งงานด้วยก็เลือกสถานที่พบเจอที่ภัตตาคารหรูระดับห้าดาว หรือตอนที่ซาติซาครีตมีความสัมพันธ์ทางเพศกับร้อยเอกปรัชญาต้องเป็นที่โรงแรมระดับสี่ดาว หรือตอนที่ซาติซาครีตนัดแนะกับสงครามก็ใช้คลับชั้นสูงเป็นสถานที่นัดพบกัน ซึ่งสถานที่เหล่านี้เป็นสถานที่ราคาแพงเหมาะสมกับคนมีระดับเท่านั้นถึงจะไปใช้บริการได้ ซึ่งก็สะท้อนภาพชีวิตของชนชั้นสูงในอีกแง่มุมหนึ่งโดยใช้สถานที่เป็นตัวบ่งบอกถึงการมีฐานะดี (ในประเด็นนี้ได้วิเคราะห์อย่างละเอียดแล้วในบทที่ 2 เรื่องมิติสถานที่ที่เหมาะสมกับฐานะของตัวละคร)

นอกจากนี้ยังสะท้อนทัศนคติทางสังคมของผู้เขียนในเรื่องการแบ่งชนชั้นสูงกับชนชั้นต่ำอย่างเด่นชัด โดยมีฐานะทางเศรษฐกิจและตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นเครื่องวัดจำแนก โดยใช้ตัวละครเอกอย่างซาติซาครีตเป็นตัวนำเสนอทัศนคติในทางดูหมิ่น ดูถูก ดูแคลน รังเกียจคนจน เปรียบเทียบเหยียดหยันกันเป็นระยะๆ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางฐานะในสังคมอย่างเด่นชัด เช่น “นี่แหละครับคุณผู้ชม ดวงหน้าคนรวยกับคนจน ดูยังงี้ ยังงี้ ก็ต่างกันอยู่ดี” (ซากดอกไม้. 2540 : 89) “และเป็นเรื่องธรรมดาเสียเหลือเกินที่ผมต้องเชิด ต้องหยิ่ง ประเภมหัมนกลิ่นคนจนนั่นแหละครับ กลิ่นคนรวยกับกลิ่นคนจนนี้มันผิดกันจริงๆ นะครับ” (ซากดอกไม้. 2540 : 14) ทัศนคติแบบนี้ย่อมเกิดขึ้นกับความรู้สึกของคนไฮโซฯ ในความเป็นจริงได้ ไม่ใช่เฉพาะแต่ซาติซาครีตที่เป็นตัวละครเท่านั้น คงเป็นเพราะหมู่หงส์ดูอย่างไรก็เป็นหงส์ไม่ต้องการมาคลุกคลีกับฝูงกา พวกผู้ดีจึงมักรังเกียจคนจนดังที่ปรากฏในนวนิยายหลายเรื่องที่สะท้อนให้เห็นถึงคนในตระกูลผู้ดีมีเงินรังเกียจดูหมิ่นคนจน อย่างเช่นเรื่อง บ้านทรายทอง เหมไฟ และเลือดหงส์ เป็นต้น

ภาพสังคมชั้นสูงในนวนิยายกับภาพสังคมชั้นสูงตามความเป็นจริงเป็นอย่างไร สอดคล้องกันหรือไม่ นายแพทย์วิฑูรย์ นาควัชร ได้เขียนบทความ “เรื่องของไฮโซ” ลงในคอลัมน์โลกและชีวิต หนังสือพิมพ์แนวหน้า ลงวันที่ 10 กันยายน 2543 หน้า 16 ว่า

มีคนมาถามผมบ่อยๆ ว่า พวกไฮโซหมายถึงอะไร เพราะเห็นมีข่าวลงในหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนบ่อยๆ ว่าคนนั้นคนนี้เป็นไฮโซ งานนั้นงานนี้เป็นของไฮโซ บางทีก็พ่วงคำว่า “ไฮซ้อ – ไฮซั่ม – ไฮเสีย เข้าไปอีก ดูได้

อย่างไรว่าเป็นไอโซจริงหรือเป็นไอโซเทียม

ผมคิดว่าคำว่าไอโซ น่าจะมาจากคำว่า High – Society เขียนสั้นๆ กลายเป็น Hi Society หมายถึงกลุ่มชนชั้นสูงของสังคม ในสังคมมีกลุ่มคนปะปนอยู่มากมาย การจะเลือกคนเด่นๆ ออกมาเพื่อให้เป็นคนชั้นสูงของสังคมนั้นมักจะดูจากคุณสมบัติดังนี้

1. ชาติตระกูล ในยุโรปตั้งแต่สมัยโบราณกาลจะถือว่าบุคคลที่มาจากชาติตระกูลดี เช่น เชื้อพระวงศ์ชั้นสูง จะมีเลือดสีน้ำเงินถือว่าเป็นบุคคลชั้นสูง (ความจริงก็มีเลือดสีแดงเหมือนคนทั่วๆ ไปแต่มีคนพยายามเรียกให้แตกต่างออกไปเพื่อยกย่อง จงอย่าได้เข้าใจผิดคิดว่าบุคคลในราชวงศ์ชั้นสูงจะมีเลือดเป็นสีน้ำเงินจริงๆ เพราะเคยมีคนเข้าใจผิดมาแล้ว ... จริงๆ)

ในสังคมไทยก็ยอมรับเรื่องชาติตระกูล ฉะนั้นคนที่มาจากตระกูลเก่าแก่ที่เชื่อมโยงไปถึงบรรพบุรุษ ที่มียศถาบรรดาศักดิ์สูงส่งก็ถือว่าเป็นคนที่มีชาติตระกูล เชื้อสายดี เป็นคุณสมบัติระดับต้นๆ ของคำว่าไอโซ

2. ความรวย ไม่มีใครปฏิเสธความรวยหรอกแต่ต้องรวยอย่างถูกกฎหมายนะ บางคนรวยแต่ชาติตระกูลธรรมดาๆ ก็หาทางปั้นปั้นได้สังคมให้สูงขึ้นโดยเร็ว โดยหาทางแต่งงานกับคนที่มีชาติตระกูลดีๆ ดังๆ ซึ่งก็มักได้ผลลงเอยกันได้ เพราะคนที่มาจากตระกูลดีๆ หลายๆ คนก็ไม่รวยอีกแล้วแม้ในอดีตจะเคยรวยมาก่อนก็ตาม

สิ่งนี้ไม่ใช่สิ่งผิดปกติ ไม่ใช่สิ่งผิดกฎหมาย เขาทำกันทั้งโลกอย่าไปวิจารณ์ อย่าไปว่ากัน ความต้องการของมนุษย์เราไม่เหมือนกัน

คุณสมบัติ 2 ข้อแรกนี้ดูๆ จะเป็นคุณสมบัติที่เด่นของคำว่าไอโซ

3. การศึกษา มีความจำเป็นอยู่บ้าง แม้จะไม่เด่นเท่า 2 ข้อแรกแต่ถ้ามีได้จะช่วยส่งให้เด่นขึ้นอีกมาก คนที่มีการศึกษาที่ดีทำให้คนไม่กล้าดูถูก แต่ถ้าหากมีการศึกษาสูงแม้จะจบปริญญาเอกถ้าขาดคุณสมบัติ 2 ข้อแรกก็ไม่น่าจะเรียก ไอโซ มักจะเรียกเป็นนักวิชาการหรือคนมีการศึกษาดีมากกว่า แต่ถ้าหากมีคุณสมบัติ 2 ข้อแรกแล้วมีการศึกษาดีด้วย ยิ่งจบระดับปริญญาเอกด้วย ยิ่งดีมากขึ้น

4. ตำแหน่ง หน้าที่การงานคล้ายๆ ข้อ 3 ถ้ามีตำแหน่งการงานดี แต่ขาด 2 ข้อแรกก็มักจะเรียกคนนั้นว่าเป็นคนทำงานตำแหน่งสูง แต่ถ้ามี 2 ข้อแรก และทำงานในตำแหน่งสูง ยิ่งรวมทั้งมีการศึกษาดีด้วยยิ่งเด่นยิ่งขึ้น

5. อำนาจ พังดูน่ากลัว แต่คนก็อยากมี ถ้าอำนาจนั้นได้มาโดยความเป็นธรรม และใช้อำนาจด้วยจิตใจที่มีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ผู้คนจะรักและเทิดทูน ถือเป็นคุณสมบัติของไอโซที่ดีได้ แต่คนมีอำนาจส่วนมากมักนึกกลัวเอาเปรียบคนอื่น หรือคนด้อยกว่า เป็นอันธพาล หรือเป็นผู้มีอิทธิพล ไม่เข้าข่ายไอโซหรอก เรามักจะเรียกว่าเป็นเจ้าพ่อมากกว่า

5 ข้อนี้ คุณสมบัติที่คนส่วนใหญ่มักนึกถึงโดยเรียงความสำคัญกันลงมา

.....
ตอนนี้ถ้าจะเรียกใครว่าไอโซ ไอโซ้อ ไอโซ้ม ไอเสีย คงจะนึกออกแล้วนะครับ

จากบทความของนายแพทย์วิทยา นาควัชระเป็นการชี้ให้เห็นคุณสมบัติของกลุ่มไอโซฯ ว่าอย่างไรถึงจะเรียกไอโซฯ ซึ่งนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ก็ได้สะท้อนคุณสมบัติของคนกลุ่มนี้ไว้ตรงกันและชัดเจนหรืออย่างบทความ “วิพากษ์ไอโซ ส่งท้ายปีมิลเลเนียม” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ลงฉบับวันที่ 31 ธันวาคม 2543 หน้า 20 ได้กล่าวถึงกลุ่มไอโซฯ โดยผ่านคำบอกเล่าของเจ้ากอแก้ว ประกายกาวิล ณ เชียงใหม่ สะท้อนให้ทราบถึงวิถีชีวิตของคนไอโซฯ ตั้งแต่ประวัติความเป็นมา พื้นเพ การออกงานสังคม รสนิยมด้านการแต่งกาย การใช้เครื่องประดับ การเป็นที่สนใจของสื่อมวลชน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ “ซากดอกไม้” ว่าสังคมชั้นสูงที่สะท้อนออกมานั้นให้ภาพที่สมจริงและน่าเชื่อถือ สามารถสอดคล้องกับการสะท้อนภาพกลุ่มชนชั้นสูงที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ อันเป็นภาพที่สามารถพบเห็นได้ในสังคมจริง ดังความว่า

ประวัติของชาวไอโซชนานแท้ทั้งหลายนั้นล้วนเป็นกลุ่มผู้มีอันจะกิน กลุ่มนี้จะไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับกลุ่มอื่น ตามประสาชนาหมุ่หงส์ไม่ยุ่งเกี่ยวกับฝูงกา ผู้ที่เข้าสังคมนั้นล้วนต้องสามารถตรวจสอบได้ว่า เป็นใครมาจากไหน ลูกเต้าเหล่าใคร ไม่ใช่มีเงินอย่างเดียว แต่จากกิจกรรมใดไม่ปรากฏหรือบางคนอาจจะคิดว่า เป็นเรื่องส่วนตัว ไม่ควรไปสนใจ ก็อาจจะพูดได้ เจ้าป่าบอกว่า เพราะเป็นการทำงานและต้องทำงานจึงจะมีเงินเดือนมาใช้จ่าย แต่ก็อาจเป็นได้

ว่าคนที่เห็นแล้วให้ฉายาเป็นไอโซ เพราะเรียนจบมาจากต่างประเทศ และยังเป็นผู้หญิงคนแรกที่ขับเครื่องบิน สวย เปรี๊ยะ แต่ในความรู้สึกของตัวเองนั้น สาวสังคมต้องเหมือนผ้าพับไว้ การออกงานก็ต้องมีการเตรียมตัวอย่างดี เสื้อผ้าต้องหรู เพราะสมัยก่อนจะสั่งเสื้อผ้า เมคอัพมาจากต่างประเทศ งานที่ไปก็ต้องซื้อบัตรราคาแพงของสมาคม ชมรม หรือกองทุนต่างๆ หลายคนลงทุนซื้อโต๊ะแพงๆ เพื่อให้ลูกได้นั่งโต๊ะดีๆ และสมาคมกับคนดีๆ และงานทุกงานที่จัดนั้นล้วนเป็นงานกุศล และทำกันในหมู่ของตัวเองไม่มีการออกข่าวหรือเห็นภาพกันเอิกเกริกเหมือนสมัยนี้

การออกงานแต่ละครั้งสำหรับตนนั้นต้องเรียกว่าตามกันพอ เสื้อผ้าพอกก็เตรียมหรือสั่งตัดให้จากร้านกรแก้ว ซึ่งดังที่สุดในยุคนั้น สถานที่จัดงานบ่อยครั้งเป็นห้องเย็นเหลา สวนอัมพร (อาคารเก่า) หรือตามบ้านคนในสังคมที่มีการสลับสับเปลี่ยนกันไปเท่าที่จำได้อยู่ 15 ปี จะไปงานที่จัดตามบ้านและงานการกุศลต่างๆ ซึ่งพ่อแม่หลายคนที่มีลูกอยู่วัยเดียวกันก็จะจัดงานเพื่อให้มาเจอกัน ประสากลุ่มและระดับเดียวกันเจอกันหรืออาจจะชอบกัน ส่วนประเภทที่ไม่รู้มาจากไหน หรือถามไปแล้วไม่ทราบที่มาที่ไปครอบครัวเป็นอย่างไร ดังเช่นยุคนี้ ไม่ใช่สาวไอโซ เหมือนอย่างในยุค 50 แนนอน

การสะท้อนภาพชีวิตของกลุ่มชนชั้นสูงในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ให้ภาพที่ปรากฏแก่ตาผู้อ่านได้อย่างสมจริง ผู้อ่านไม่ขัดเคืองต่อตัวบทเลยว่า นี่คือภาพชีวิตของชนชั้นสูงที่น่าเชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเป็นที่ทราบกันดีของคนที่ทั่วไปว่าชนชั้นสูงมีวิธีการดำเนินชีวิตอย่างไร อันเป็นรากเหง้าทางวัฒนธรรมที่ฝังลึกในการแบ่งชั้นทางสังคมว่าชนชั้นใดมีวิถีชีวิตเป็นแบบใด นอกจากนี้สื่อต่างๆ ก็มีส่วนช่วยให้บุคคลทั่วไปได้รับรู้ถึงวิถีชีวิต ค่านิยม ความเป็นอยู่ของคนกลุ่มนี้ว่ามีความหรูหราฟุ้งาอย่างไร ดังนั้นการสะท้อนภาพชนชั้นสูงในเรื่องนี้ให้ภาพที่สมจริงและสามารถพบเห็นในสังคมจริงได้

3. ปัญหาสังคม

ปัญหาสังคม หมายถึง สภาวะการณ์ใดใดซึ่งสมาชิกของสังคมจำนวนมากถือว่าคุกคามหรือเป็นภัยต่อสิ่งที่เขาถือว่ามีค่า และเป็นสภาวะการณ์ที่คนในสังคมนั้นสามารถป้องกันและแก้ไขได้ ในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ผู้เขียนได้สะท้อนปัญหาสังคมอย่างเด่นชัด ซึ่งเห็นได้ว่าปัญหาดังกล่าวได้คืบคลานเข้ามาในสังคมอย่างน่าสะพรึงกลัว ปัญหาบางปัญหาที่ปรากฏ ผู้เขียนอาจไม่ได้นำเสนอในรูปแบบของปัญหาโดยตรง แต่เป็นปัญหาสังคมที่มีอยู่แล้ว บางปัญหาผู้เขียนก็ไม่ได้แนะวิธีแก้ไข เพียงแต่ใช้เป็นเครื่องมือที่จะสะท้อนภาพสังคมใกล้ตัวตามที่พบเห็น อีกทั้งบางปัญหาผู้เขียนได้สอดแทรกทัศนะทางสังคมไว้อีกด้วย

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” สะท้อนปัญหาสังคมในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 3.1 ปัญหาชายรักร่วมเพศในสังคมไทย
- 3.2 ปัญหาการหย่าร้าง
- 3.3 ปัญหายาเสพติด
- 3.4 ปัญหาอัตวินิบาตกรรม
- 3.5 ปัญหาผู้ขายชายบริการทางเพศ
- 3.6 ปัญหาอาชญากรรม
- 3.7 ปัญหาโรคเอดส์
- 3.8 ปัญหาคนชั่วลอยนวล

3.1 ปัญหาชายรักร่วมเพศในสังคมไทย เรื่อง “ซากดอกไม้” ผู้เขียนมีจุดประสงค์เพื่อต้องการสะท้อนปัญหาชายรักร่วมเพศในแง่ที่ว่า ชายเกย์ที่สมรสมีครอบครัวแล้วซึ่งมีสถานภาพเป็นสามีของภรรยา กลับแอบไปมีสามีหรือเป็นภรรยาของผู้ชายคนอื่น ซึ่งเป็นสถานภาพใน “มัมมิต” ของเขา โดยผู้เขียน

กล่าวถึงปัญหานี้ในหน้าความนัยว่า “ปัญหา ‘สามี’ มี ‘สามี’ กำลังโอบล้อมและรุกรานสังคมไทยอยู่อย่างเงิบเงียบ แต่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกที จนคุณตามไม่ทัน ... ทั้งในสังคมเมือง และสังคมชนบท” (ชาคดอกไม้. 2540 : หน้าความนัย) ผู้เขียนตระหนักเห็นปัญหาของเกย์ในด้านนี้ที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงนำเสนอในรูปแบบของนวนิยายเพื่อถ่ายทอดแง่มุมชีวิตของเกย์ระดับไฮโซๆ และเป็นอุทาหรณ์แก่ผู้หญิงให้พึงสังวรต่อปัญหานี้ โดยสืบสันตติวงศ์แท้จริงแล้วชายที่เรารักและคิดจะตกลงปลงใจแต่งงานด้วยมีรสนิยมแบบรักร่วมเพศหรือไม่ ผู้เขียนสร้างตัวละครเอกอย่างชาติชาคริต์และจอมขวัญเพื่อเป็นตัวแทนของมนุษย์ที่สามารถพบเห็นได้ในสังคมจริง ชาติชาคริต์ปกปิดตัวตนที่แท้จริงของตนมาตลอด ไม่มีใครสงสัยหรือล่วงรู้เลยว่าชาติชาคริต์มีพฤติกรรมแบบชายรักชาย การไม่กล้าเปิดเผยความเป็นเกย์ต่อสถาบันครอบครัวอาจเป็นที่มาของปัญหาถูกบังคับให้แต่งงาน และปิดความลับของตนเองด้วยการแต่งงาน มีภรรยาเพื่อบังหน้า หรือเพื่อสถานภาพทางสังคม เมื่อชาติชาคริต์แต่งงานแล้วเขาก็อยากจะหยุดพฤติกรรมแบบชายรักชาย แต่ก็ไม่สามารถหักห้ามใจตัวเองได้ เขาจึงแอบไปมีความสัมพันธ์กับเอกบุรุษทนายความส่วนตัว จนกระทั่งจอมขวัญล่วงรู้ความจริง ผลกระทบที่ตามย่อมจะรุนแรง ส่งผลถึงปัญหาการหย่าร้างอันนำไปสู่ปัญหาครอบครัวในที่สุด

นอกจากนี้ผู้เขียนยังให้อ่านตระหนักอีกว่า เรื่องรักร่วมเพศชายเป็นปัญหาร่วมสมัยและเป็นปัญหาหนึ่งที่ทางรัฐบาลแสดงที่ท่าเป็นกลางเสมอมา คาดว่าผู้หญิงจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ จะเริ่มบ่นว่าสามีของตนได้กลายเป็นภรรยาของผู้ชายอื่น ปัญหาเกิดขึ้นเช่นนี้ ทำให้ผู้หญิงอีกก็มากน้อยต้องประสบชะตากรรม อันเป็นเหตุการณ์ที่ถูกผู้หญิงทุกคนคิดว่ารุนแรงไม่สามารถต้านทานและรับได้ “ทางการหรือผู้มีอำนาจ ไม่เคยนิยามจำกัดอิสรภาพของเกย์อย่างชัดเจน แน่นนอน ทุกสิ่งทุกอย่างในเมืองไทยที่เกี่ยวกับคนกลุ่มนี้ล้วนแล้วแต่เป็น ‘เงา’ ยากอธิบายให้เข้าใจได้แจ่มชัด จะว่าดีก็ดี จะว่าเลวก็ได้” (ชาคดอกไม้. 2540 : หน้าความนัย) วิฤตการณ์นี้น่าจะได้รับการแก้ไขที่ถูกต้อง ถ้าสังคมไม่เพ่งเล็งกลุ่มชายรักชายมากเกินไปพวกเขาอาจไม่มีวิถีชีวิตหลบซ่อนอย่างนี้ อีกทั้งควรมุ่งประเด็นไปที่บิดามารดา ถ้าเปิดใจรับไม่รังเกียจ ผนวกกับตัวเกย์เองถ้ากล้าเผชิญกับความเป็นจริง สามารถเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงตั้งแต่แรกต่อสาธารณชนว่าตนมีรักในลักษณะใด ก็น่าจะดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตามอัตภาพที่เป็นอยู่ เขาจะได้ไม่ต้องเสแสร้งใช้ชีวิตแบบชายรักต่างเพศ อันก่อให้เกิดผลเสียตามมาและกระทบบุคคลหลายฝ่าย ดังที่เรื่อง “ชาคดอกไม้” สะท้อนออกมาเป็นกรณีตัวอย่างให้อ่านรับทราบโดยทั่วกัน

3.2 ปัญหาการหย่าร้าง ในปัจจุบันการหย่าร้างหรือแยกทางกันมีอัตราสูงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากครอบครัวที่หย่าร้างมีโครงสร้างและความสัมพันธ์ที่แตกต่างไปจากครอบครัวทั่วไป เรื่อง “ชาคดอกไม้” สะท้อนปัญหาการหย่าร้างอันเป็นความล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่เกิดขึ้นจากน้ำมือของ “ธรรมชาติ” ของหัวหน้าครอบครัวที่ถูกเรียกขานว่าเป็น “ความเปี่ยงเบนทางเพศ” ภรรยาทนรับสภาพเยี่ยงนี้ไม่ได้จึงตัดสินใจหย่าขาดกับสามีทันทีเมื่อล่วงรู้ความลับที่สามีปิดบังมาตลอดว่า “เขาเป็นเกย์” ชาติชาคริต์เป็นตัวแทนของเกย์ในสังคมที่ต้องขัดแย้งกับตนเองในการยอมแต่งงานเพื่อบิดามารดาและปิดบังสังคมรอบข้างไม่ให้สงสัยในพฤติกรรม เพราะเขาเป็นคนมีหน้ามีตาในวงสังคมชั้นสูงจึงต้องหลบซ่อนปิดบังความรู้สึกที่แท้จริงของตนอย่างทรมาณ เมื่อชาติชาคริต์แต่งงานกับจอมขวัญแล้ว ถือได้ว่าเขาคือกลไกสำคัญของสถาบันครอบครัว คือหัวหน้าครอบครัวซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการสร้างผลิตผล สร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพให้แก่สังคม เมื่อหัวหน้าครอบครัว “ผิดปกติ” ไปตามครรลองธรรมชาติเสียแล้ว ผลลัพธ์แห่งการสร้างครอบครัวของเขาก็จบลงด้วยการหย่าร้าง เนื้อหาที่สะท้อน “สภาพบ้านแตก” จึงนำเสนอผ่านคำบอกเล่าของจอมขวัญ ภรรยามากกว่าฝ่ายทางชาติชาคริต์

ชาติชาคริต์กล่าวถึงการหย่าร้างของตนว่า

อันที่จริง ไม่ต้องถึงกับฟ้องหย่า ผมก็จะหย่ากับเจ้าหล่อนอยู่แล้ว ที่ทนอยู่มาได้ถึงห้าปีนั้นก็เพราะเก้งเหลืหลาย
ห้าปี .. จะว่าสั้นก็สั้น จะว่ายาวก็ยาว เอาเป็นว่า ผมมีสภาพไม่ต่างจากคนตกนรกทั้งเป็นแหละครับ
(ชากดอกไม้. 2540 : 8)

จอมขวัญกล่าวว่า

แต่บัดนี้ ดิฉันเชื่อ เชื่อถึงขนาดต้องฟ้องร้อง เพื่อขอความเป็นธรรมจากศาล

.....
นั่นเป็นเรื่องของความยุติธรรม และเป็นกระบวนการตามหลักวิชา แต่ในความเป็นจริง ดิฉันสูญเสียความรู้สึก
วิญญาณ และอิสรภาพทางความคิดสำหรับผู้หญิงตัวเล็กๆ คนหนึ่งไปโดยสิ้นเชิง ดิฉันกลายเป็นคนโง่ของสังคม ...
โง่อย่างบัดซบที่สุด โง่มลายขนาดไม่รู้เลยว่าสามีของตัวเอง ไปทำหน้าที่เป็นภรรยาของผู้ชายอีกคน
(ชากดอกไม้. 2540 : 28)

จะเห็นว่าภาพการหย่าร้างที่ภรรยาฟ้องหย่าเพราะสามีเป็นเกย์ปรากฏเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์
เป็นระยะๆ อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การหย่าร้างในปัจจุบันมีอัตราเพิ่มสูงขึ้น ปัญหาการหย่าร้างในเรื่องจึง
ให้ภาพที่สอดคล้องกับสภาพสังคมอย่างเชื่อถือได้

3.3 ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของสังคมไทยขณะนี้ ดังจะเห็นได้จาก
การที่เด็กวัยรุ่นตกเป็นทาสของยาเสพติดในรูปแบบต่างๆ นับแต่กัญชาจนกระทั่งเฮโรอีน และมีการกระทำ
ที่เป็นอันตรายต่อสังคม เช่น การปล้นทำร้ายผู้คนสุจริต เพื่อต้องการแย่งชิงทรัพย์สินเงินทองไปบำบัดความ
ต้องการยาเสพติดของตน หรือมีการตั้งกลุ่มมั่วสุมผู้ที่ติดยาเสพติดด้วยกัน คบคิดกันทำมิชอบก่อว
ความสงบสุขของสังคม (สุพิตรา สุภาพ. 2541 : 57)

นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนภาพปัญหายาเสพติด ในตอนที่ชาติชาคริต์พบเจอกับสงครามที่ชวนาเกย์
ครั้งหนึ่ง ทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกัน จากนั้นสงครามจึงยื่นสารเสพติดที่เรียกว่า “ป๊อปเปอร์” ให้
ชาติชาคริต์สุดตม ผู้เขียนยังกำหนดให้ชาติชาคริต์ฟื้นความรู้เดิมทางการแพทย์ที่ศึกษามาโดยให้ความรู้เรื่อง
สารเสพติดนี้แก่ผู้อ่านว่าเป็นสารเคมีจำพวกไอโซบิวทิลไนไตรด์ เป็นสารอันตรายเสี่ยงต่อการป่วยด้วย
โรคเมเร็งและโรคเอดส์ ถ้าดมแล้วกลัมนื้อหูดทางทวารหนักจะขยายตัว ทำให้เสพสมร่วมรักกันอย่างมี
ความสุขมากยิ่งขึ้น

“ดมนี้แล้วกัน เดี่ยวก็หายเหนื่อยเอง” สงครามยื่นขวดขนาดเล็กจั่ว มีฝาบิดให้ผมขวดหนึ่ง ผมเอื้อมมือไปเปิด
สวิทช์ไฟบนหัวเตียง แต่ไฟในห้องช่วยให้ผมสังเกตเห็นขวดขนาดเล็กใบนั้นชัดเจนขึ้น ... ขวดใบนั้นมีสีชา ผมเห็นมี
น้ำบรรจุอยู่ภายในขวดประมาณครึ่งหนึ่ง
“อะไร” ผมถามสงครามด้วยความสงสัย
“สารระเหยหรือ”

“ทำนองนั้น” สงครามตอบเนือๆ ทำทางเหมือนไม่ต้องการอธิบายเท่าใดนัก
“เขาเรียกป๊อปเปอร์ บางคนก็เรียกกรีซ เรียกฮาร์ดแวร์ก็มี บางคนก็เรียกควิกซิลเวอร์”
“เป็นยาเสพติดใช่ไหม” ผมเผลอถามเสียงดัง

ในปัจจุบันได้มีการนำสารนี้มาใช้เป็นสารเสพติด โดยเฉพาะในหมู่ชายรักร่วมเพศ โดยมีวัตถุประสงค์ให้อวัยวะขยายตัว แต่ไม่ประสบผลดีเท่าที่ควร และมีอันตรายมาก

การแพร่ระบาด

ในประเทศไทยพบว่ามีการใช้สารนี้กันประปรายในผู้ชายกรวมเพศตามบาร์และไนท์คลับ เพื่อมีเพศสัมพันธ์ในหมู่รักร่วมเพศด้วยกัน

รูปแบบของสาร

ผลิตเป็นซองเหลวบรรจุในขวดขนาดขวดยาหยอดตา ราคาประมาณ 500 บาท เสพโดยการสูดดม

อาการ

ภายหลังสูดดมจะมีความรู้สึกสบายผ่อนคลายอยู่ชั่วระยะเวลาสั้นๆ รู้สึกมีพลังกำลัง และอารมณ์ดี ความรู้สึกเศร้าหรือหดหู่จะหมดไป ยามีฤทธิ์ช่วยขยายหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงอวัยวะเพศและหูดรอบทวารหนัก ทำให้อวัยวะเพศและหูดรอบทวารหนักขยายตัว แต่จะเป็นอยู่เพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ ไม่เกิน 5 นาที อาการอื่นที่พบร่วมไปด้วยคือ วิงเวียนศีรษะ ใจสั่น หน้ามืดและเป็นลม

อันตรายและพิษของยา

1. ดมมากๆ หน้ามืดและหมดสติ
2. กดระบบภูมิคุ้มกัน ทำให้ร่างกายอ่อนแอ และติดเชื้อโรคน่าย โดยเฉพาะโรคเอดส์
3. อาจทำให้เป็นโรคมะเร็งชนิดซาร์โคมา (sarcoma)
4. ดมขนาดสูงอาจเสียชีวิตได้

การรักษา

อาการพิษของยานี้รักษาโดยให้ยาแก้พิษ (antidote) คือ methylene blue

นอกจาก “ป๊อปเปอร์” แล้วยังมีการใช้สารเสพติดที่เรียกว่า “แอซิด” อีกด้วย เป็นตอนที่ชาติชาคริต์เสพเพศกับเด็กหนุ่มหน้าตาดีที่พื้นหญ้าแห่งหนึ่ง ก่อนทั้งสองจะจากกัน เด็กหนุ่มหน้าตาดีให้ของสิ่งหนึ่งแก่ชาติชาคริต์เอาไว้เป็นของที่ระลึกเมื่อยามคิดถึงเขาเป็น “กระดาษแผ่นเล็กขนาดแสตมป์” ใ้วางใต้ลิ้น “แอซิด” เป็นยาเสพติดประเภทหลอนประสาท เห็นได้จากอาการของชาติชาคริต์ที่เสพสารนี้เข้าไปทำให้เกิดอาการเคลิ้มฝันและเห็นภาพหลอนต่างๆ นานา

ก่อนจากกัน เขายื่นกระดาษแผ่นเล็กขนาดเท่าแสตมป์ให้ผมแผ่นหนึ่ง ด้านหนึ่งว่างเปล่า พลิกกลับอีกด้านพบภาพดอกกุหลาบเหลืองปรากฏชัด “อะไร” ผมถามเขาด้วยความสงสัย “แอซิด” เขาตอบ “ใช้ทำอะไร” ผมยังสงสัยมึนวาย “เป็นยาใช้ไหม” เขาพยักหน้ารับ “เอาแปะไว้ใต้ลิ้น เมื่อยามคิดถึงผม” “ขอบใจ” ผมพลิกกระดาษใบเล็กจ๋วแผ่นนั้นกลับไปกลับมาครุ่นหนึ่งก่อนจะวางแปะไว้ใต้ลิ้นตามคำแนะนำของเขา

ผมเริ่มเคลิบเคลิ้มในเวลาไม่นานนัก แลเห็นแสงสีปรากฏอยู่เบื้องหน้า ช่างเป็นแสงอันงดงามประกายแสงแวววาวอลังการอย่างชนิดที่ผมไม่เคยเห็นสิ่งใดงามเลิศเช่นนี้มาก่อนในชีวิต

ทันใดนั้น ... ผมแลเห็นเด็กหนุ่มคนนั้นยืนยิ้มทราอยู่เบื้องหน้า ผมยื่นมือไขว่คว้า คิดว่า คงเป็น ‘ภาพหลอน’ อย่างดี คงคว้าได้เพียง ‘ความว่าง’ เขาจับมือผมแน่น ... ได้ยินแว่วในโสตสุดท้ายว่า เขาร้องเรียกชื่อผมชัดเจน

(ชาคดอกไม้. 2540 : 323-324)

จะเห็นได้ว่าผู้เขียนนำเสนอข้อมูลเรื่องยาเสพติดในลักษณะที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ สามารถสอดคล้องกับทฤษฎีที่กล่าวไว้ในตำรา จุดนี้ยืนยันได้ว่าผู้เขียนค้นคว้าหาข้อมูลจริงแล้วนำมาเสริมแทรกในตำนานเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่านประการหนึ่ง และทำให้อ่านเรื่องมีความเข้มข้นสมจริงอีกประการหนึ่ง

ปัญหายาเสพติดในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้เขียนนำเสนอโดยใช้เป็นข้อมูลเพื่อสื่อสารเรื่องราวให้สอดคล้องกับสภาพสังคมจริงที่ว่า นอกจากจะมีเพศสัมพันธ์กันอย่างไม่เลือกหน้าแล้ว ยังมีเรื่องยาเสพติดมาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ จะเห็นว่าผู้เขียนไม่ได้นำเสนอในลักษณะชี้ให้เห็นว่า “นี่คือปัญหาของสังคม” และไม่ได้แนะแนวทางแก้ไขถึงปัญหา แต่เป็นปัญหาที่มีในสังคมอยู่แล้ว เพื่อเสนอเรื่องราวว่ายาเสพติดได้แพร่

ระบาดไปทั่วทุกกลุ่มคนในสังคมและทุกระดับชนชั้นไม่พ้นแม้กระทั่งกลุ่มชาวเกย์ เราสามารถพบข่าวตามสื่อหนังสือพิมพ์บ่อยครั้งที่บุคคลทุกกลุ่มชั้นนอกจากจะ “มั่วเพศ” แล้ว มักจะ “มั่วยา” ควบคู่กันไปด้วยเสมอ

3.4 ปัญหาอัตวินิบาตกรรม ทุกคนรักชีวิต แต่มีบางระยะที่มนุษย์อยากทำลายตัวเองให้ตายไป เป็นการหนีจากสภาพความกดดันหรือสิ่งที่ตนไม่ปรารถนา ไม่อยากพบ ไม่อยากเห็น ไม่อยากได้ยิน ไม่ได้ตั้งใจคิดหรือที่ฝันเอาไว้หรือด้วยเหตุใดก็ตาม การฆ่าตัวตายจึงเกิดได้กับทุกคน

อันที่จริงเรื่องการฆ่าตัวตายเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีปรากฏในทุกสังคม หากมีภาวะกดดันที่รุนแรงจนบุคคลทนไม่ได้ ซึ่งในเรื่องนี้เคยมีผู้ศึกษาและพบว่าปัจเจกชนหรือบุคคลจะทำการที่เป็นอันตรายแก่ตนเอง มีสาเหตุมาจากสภาพสังคมล้อมรอบตัวเขา หรือบีบคั้นจนเขายอมตายเพื่อหนีปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ (สุพิตรา สุภาพ. 2541 : 134-135)

การสะท้อนปัญหานี้อยู่ในตอนที่ “เด่นพงษ์” เจ้าของโครงการนครน้ำหวานตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมด้วยปืนพกขนาดเล็กยิงเข้าที่ขมับ การประกอบอัตวินิบาตกรรมในลักษณะนี้เกิดจากการที่ “เด่นพงษ์” ไม่สามารถทนต่อสภาวะทางสังคมที่เป็นปัญหารุมล้อมอยู่รอบด้านของตนเองได้ เนื่องจากนครน้ำหวานถูกลอบวางระเบิด อันเป็นแผนการของ “ศัตรูหมายเลขหนึ่ง” ของเขา ทำให้ทรัพย์สินเสียหายไม่สามารถกู้คืนได้ เงินของลูกคำที่จ่ายให้ทางโครงการก็ไม่สามารถคืนแก่ลูกคำ ทำให้เขาต้องล้มเลิกโครงการเด่นพงษ์ตระหนักว่าจุดนี้เป็นปัญหาหนักและแก้ไขลำบาก ถ้ามีชีวิตต่อไปอาจเป็นหนี้เป็นสิน หรือไม่ก็อาจเป็นบุคคลล้มละลาย จึงหนีปัญหาที่รุมล้อมด้วยการฆ่าตัวตาย ซึ่งเป็นการกระทำอัตวินิบาตกรรมอันเนื่องมาจากความกดดันทางสังคมที่รุมทำร้าย จนเป็นผลต่อเนื่องโยงไปกระทบภาวะทางเศรษฐกิจของตนด้วย

... เงินก้อนใหญ่ของผมส่วนหนึ่ง เป็นต้องสูญสิ้น โดยปราศจากท่าทีว่าจะได้รับกลับคืนมาในวันใดวันหนึ่งในอนาคตอันใกล้ก็หาไม่ เหตุเพราะนายเด่นพงษ์ เจ้าของโครงการนครน้ำหวาน ผู้ซึ่งผมยืมเงินก้อนนั้นไว้ในความดูแลของเขาซึ่งตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมตัวเองด้วยปืนพกกระบอกน้อยแต่พิษสงร้ายกาจ กระสุนทะลุผ่านขมับขวา และหยุดนิ่งอยู่กลางท้องสมองของเขา แรงดันทำให้กะโหลกแตกยับ เจ้าของกะโหลกขาดใจตายทันใด ...

(ซากดอกไม้. 2540 : 370)

ชาติชาคริต์แสดงทัศนะต่อการกระทำอัตวินิบาตกรรมของเด่นพงษ์ด้วยน้ำเสียงดูถูกดูแคลน เยาะเย้ยเหน็บแนม และนำสมเพช รวมทั้งผู้คนในสังคมและบรรดาเกย์ที่จองซื้อบ้านจัดสรรในนครน้ำหวานต่างก็เยาะเหยียด เย้ยหยัน และดูแคลน จงเกลียดจงชัง กับการกระทำที่หนีปัญหาและไม่รับผิดชอบของเขา ดังความว่า

นายเด่นพงษ์ลาจากผมไปอย่างปัจจุบันทันด่วน เขาช่างเลือดเย็นอย่างไร้สติ ฆ่าได้แม้กระทั่งจิตวิญญาณของตัวเอง ... และเมื่อวิญญาณของเขาออกจากร่าง วิญญาณสายนั้นได้นำเงินก้อนที่ผมฝากไว้เป็นภาระแก่เขาไปด้วยเงินของผมก้อนนั้นตามเขาไปสู่สัมปรายภูมิ อันนับเป็นเรื่องอัศจรรย์ยิ่ง

หากขณะที่เขากำลังจะลั่นไกปืน มีโอกาสได้พูดคุยปรึกษาผมสักนิด การตายของเขาจะมีระดับมากกว่านี้ ผมคงแนะนำให้เขาใช้ ‘สิ่งอื่น’ ที่เลวร้ายระดับมากกว่าปืนพกกระบอกของเขา และที่สำคัญ ผมคงไม่มีลมทวงเงินก้อนนั้นจากเขาก่อนดวงวิญญาณของเขาจะหลุดลอยจากร่างเน่าที่โง่งมมาย ไร้สติ

โครงการ ‘นครน้ำหวาน’ คงเหลือเพียงเงาให้ผู้คนที่ยังมีชีวิตได้กล่าวถึงอย่างเยาะเย้ยหยันดูแคลน ... นายเด่นพงษ์ลาจากโลกนี้ไปพร้อมกับเงามหาความจงเกลียดจงชังทั้งไว้แต่ผลงานเน่าเปื่อยที่ไม่ต่างอะไรจากมูลสัตว์อันเต็มไปด้วยภาพอุจาด โสโครก และกลิ่นเหม็นเปรี้ยว สุดจะบรรยาย

(ซากดอกไม้. 2540 : 370-371)

จากเนื้อหาที่ผู้เขียนนำมาสอดแทรก ทำให้เห็นว่าการประกอบอัตวินิบาตกรรมเป็นทางออกทางหนึ่ง ของมนุษย์ซึ่งมีอยู่เสมอในสังคม เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงเกินกว่าความสามารถของปัจเจกบุคคลจะ ต้านทานและแก้ไขได้ และผลแห่งการหนีปัญหานั้นได้นำมาซึ่งเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของคนในสังคมว่าการ ตัดสินใจแบบนี้เหมาะสมแล้วหรือไม่อย่างไร

3.5 ปัญหาผู้ขายบริการทางเพศ ขณะที่สังคมไทยกำลังวิตกหมกมุ่นกับปัญหาโสเภณีหญิง อีกปัญหาหนึ่งกำลังก่อตัวขึ้นอย่างเงียบๆ และแพร่ขยายอย่างน่าตกใจ คือ ผู้ชายหันเข้ามายึดอาชีพเกาแก้ว เยี่ยงนี้เหมือนกับเพศหญิง ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ผลักดันให้ชายไทยหันมาขายสมบัติติดกายประทังชีพ คือ ปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ไม่มีเงินใช้ หรือมีเงินใช้แต่ไม่พอเพียง จึงหันมาเป็น “เด็กขายน้าขายชั้นเนื้อ” งานง่าย ๆ สบาย ๆ แต่เงินงาม พอส่งเสียปากท้องของตนเองได้ และเห็นได้ว่าพฤติกรรมนี้แฝงอยู่ในอาชีพ ต่าง ๆ หลากหลายอาชีพ อย่างเช่น นายแบบ ครูสอนเต้นลีลาศ พนักงานขับแท็กซี่ พนักงานเสิร์ฟ ฯลฯ อย่างแพร่หลายอีกด้วย

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” สะท้อนปัญหาผู้ขายบริการทางเพศได้ตรงตามสภาพสังคมจริง ถึงแม้ว่าผู้เขียนไม่ได้นำเสนอโดยบอกกล่าวแก่ผู้อ่านโดยตรงว่าสิ่งนี้คือปัญหาสังคม แต่ผู้อ่านซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของสังคมสามารถรับรู้โดยอัตโนมัติว่า นี่คือนิยามที่เกิดขึ้นและมีอยู่แล้วในสังคมอันสมควรช่วยกันแก้ไข ตัวละครอย่าง “โกปาน” นายแบบชื่อดัง ก็ได้ขายบริการทางเพศให้กับชายรักร่วมเพศและบรรดาหญิงม่าย ไฮโซฯ ถึงต่างประเทศ โดยถือเป็นงานอดิเรก “คุณเป็นนายแบบชื่อดัง รายได้จากอาชีพมากมาย ทำไม ต้องมาขายเรือนร่างแลกเงินอีก” ผมยังคำถามอย่างไม่อ้อมค้อม “เอ้อ! ผมถือเป็นงานอดิเรก ทำผ่อนคลาย ยามว่าง” (ซากดอกไม้. 2540 : 91) เหตุเพราะปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นแรงผลักดันให้ต้องมีชีวิตเช่นนี้ “ผมเป็นคนฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย แค่นี้แบบอย่างเดียว ผมไม่พอกินหรือครอบครัว ต้องขายตัวถึงจะมีรายได้ดี ...” (ซากดอกไม้. 2540 : 92) ซึ่งตรงกับ “ฐานสิทธิ์” ที่มาขายบริการนวดในโรงนวดเกย์เพราะมีปัญหา ด้านเดียวกัน “ผมหาเงินเรียนหนังสือครับ งานแบบนี้ ได้เงินง่าย ไม่เหนียว ที่สำคัญผมมีเงินส่งทางบ้านที่ ต่างจังหวัด และได้เรียนหนังสือด้วย” (ซากดอกไม้. 2540 : 130) ฐานสิทธิ์ไม่ได้เป็นเกย์ มาทำงานนี้เพียง เพื่อขายบริการนวดเท่านั้น ไม่ได้ขายบริการทางเพศด้วย นอกจากนี้ภาพที่สะท้อนให้เห็นกลุ่มชายขาย บริการทางเพศอย่างเด่นชัด ได้แก่ตอนที่ชาติชาคริต์เห็น “เด็กออฟ” วาดลวดลายบนเวทีในบาร์โอโกโก้ หรือ “เด็กออฟ” ที่ชาติชาคริต์ซื้อบริการมานอนค้างที่เรือนสีม่วงของตน หรือตอนที่ชาติชาคริต์พานพบเด็กหนุ่ม ข้างทางแล้วชักชวนกันมามีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยนั้น ล้วนชี้ให้เห็นว่า ในสังคมไทยมีผู้ขายบริการ ทางเพศกันอยู่มาก กลุ่มผู้บริโภคอย่างบรรดาเกย์ทั้งหลาย นอกจากจะซื้อบริการได้จากตามแหล่งบาร์เกย์ แล้ว ยังสามารถเลือกซื้อและพบตามที่สาธารณะต่างๆ ได้อีกด้วย ซึ่งในสภาพสังคมจริงก็เป็นเช่นนั้น ไม่ว่าจะเป็นแถวสนามหลวง วังสราญรมย์ สวนลุมพินี ท่าราชวรดิษฐ์ บริเวณหน้าห้างสรรพสินค้าโรบินสันสีลม ต่างเป็น “ตลาดค้าเนื้อสด” ที่มีเด็กขายบริการทางเพศแต่งตัวดีนั่งอยู่ตามทางเท้ารอให้แขกเดินหรือขับรถ โฉบเข้ามาชักชวนแขกส่วนใหญ่ซึ่งมักจะเป็นพวกฐานะดีและอายุน่า มีให้กลุ่มชาวดอกไม้เลือกสรรกันอย่าง ตรงใจ

ชาติชาคริต์มีทัศนคติต่อผู้ขายบริการทางเพศว่าเป็นสิ่งน่าสมเพชเวทนาใจยิ่ง ทำให้ถึงยอมมายึด อาชีพนี้ ยอมขายแม้กระทั่งจิตวิญญาณของตัวเอง ในตอนที่ชาติชาคริต์ไปเที่ยวบาร์โอโกโก้แล้วพบโกปาน เขาบอกว่า “ผมนึกสมเพชชีวิตเด็กออฟพวกนี้อยู่ในใจ พวกเขายายชีวิตและเรือนร่าง ไม่ต่างอะไรจากการ ขาย ‘จิตวิญญาณ’ ของตัวเอง” (ซากดอกไม้. 2540 : 90)

3.6 ปัญหาอาชญากรรม ในสังคมปัจจุบันจำนวนคดีทางด้านอาชญากรรมยังไม่มีแนวโน้มลดลงมากนัก โดยสังเกตจากข่าวกระแสรายวันมักมีข่าวอาชญากรรมเผยแพร่ไม่เว้นแต่ละวัน และประเด็นที่น่าสนใจคือประเภทคดีที่เกิดขึ้นสามารถพบเห็นกันอยู่เนืองๆ อันได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ซึ่งมีทั้งคดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ การกระทำความผิดอาจนำไปสู่การฆาตกรรมและทำร้ายร่างกาย เป็นต้น การเกิดคดีประเภทนี้ นับว่ามีลักษณะสอดคล้องกับสภาพสังคมที่ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทมาเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างกันทางเศรษฐกิจของคนที่อยู่ร่วมในชุมชนเดียวกันจึงนำไปสู่ปัญหาดังกล่าว

เรื่อง “ซาดอกไม้” ปรากฏปัญหาอาชญากรรมในตอนที่ชาติชาคริต์ถูกกลุ่มเด็กขายบริการทางเพศฆาตกรรมบนรถยนต์ส่วนตัวในขณะร่วมรักกัน และหนึ่งในผู้ฆ่าชาติชาคริต์นั้นมีเด็กออฟฟิศที่เขาไล่ออกจากบ้านด้วยความโกรธในวันนั้นร่วมอยู่ด้วย ตรงจุดนี้ผู้เขียนใช้กลวิธีผูกเรื่องโดยใช้เหตุบังเอิญให้เด็กขายบริการทางเพศคนนี้รู้จักกับทศนน์ผู้ที่เคยถูกชาติชาคริต์โค่นล้มเกือบเป็นบุคคลล้มละลาย เหตุเนื่องมาจากเกิดความหึงหวงในตัวร้อยเอกปรัชญา แล้วเด็กขายบริการกลุ่มนี้ได้กระทำการสำเร็จ โดยมีทศนน์เป็นผู้บงการอยู่เบื้องหลัง นอกจากถูกฆาตกรรมเพื่อเป็นการแก้แค้นของเด็กออฟฟิศและทศนน์แล้ว ยังมีการปล้นทรัพย์ของผู้ตายอีกด้วย ถึงขนาดบุกปล้นเรือนหลังสีม่วงในลักษณะ “ยกเค้” เหตุการณ์ฆาตกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดความสะเทือนขวัญและเป็นคดีดังเป็นที่สนใจของประชาชน เพราะผู้ตายเป็นบุคคลมีชื่อเสียง อยู่ในแวดวงสังคมชั้นสูง

ชาติชาคริต์เป็นตัวแทนของเกย์ในสังคมที่ถูกฆ่าเพราะกลุ่มเด็กขายบริการทางเพศ ถึงแม้ว่าจะมีผู้บงการอยู่เบื้องหลังก็ตาม จะเห็นได้ว่านี่คือมุมหนึ่งของชีวิตชาวเกย์ที่มีอยู่จริงในโลกปัจจุบัน การร่วมรักของเกย์กับเด็กขายบริการทางเพศเป็นการนำเสนอให้รับรู้ว่าสังคมที่มีอยู่นั้นเต็มไปด้วยความเสี่ยงสารพัดนับแต่โรคเอดส์ไปจนถึงอาชญากรรม เราอาจอ่านพบในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่เป็นประจำว่าผู้ซื้อบริการหรือพวกเกย์ถูกสังหารโหดหรือไม่ก็ถูกปล้นทรัพย์ เหตุการณ์ในนวนิยายดังกล่าวจึงสอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

3.7 ปัญหาโรคเอดส์ เป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก จึงได้มีการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน มีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติขึ้น โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่รณรงค์และควบคุมป้องกันโรคเอดส์ในทุกกลุ่มทุกพื้นที่ทุกเพศและทุกวัย เพื่อให้รับรู้และตระหนักถึงภัยของโรคเอดส์มากขึ้นแล้ว ยังมีการมุ่งใจให้เปลี่ยนค่านิยมในการขายบริการทางเพศและการหาความสุขทางเพศไปในทางที่ถูกที่ควรด้วย คาดว่าหากทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาอย่างจริงจังแล้ว คงจะสามารถควบคุมป้องกันตนเองและสังคมให้พ้นภัยจากการแพร่กระจายของโรคนี้ได้ (เพ็ญจันทร์ มาประชา, 2541 : 10 สรุปความจากรายงานผลสภาพสังคมไทยของฝ่ายการศึกษาและวิจัย การพัฒนาสังคมทางการศึกษาและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

ปัญหาโรคเอดส์ในนวนิยายเรื่องนี้ จุดเริ่มต้นเห็นได้จากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์เข้าขั้นสำส่อนของตัวละครเอกรักร่วมเพศชายจนลืมนึกป้องกันตนเองจากการติดโรคในระหว่างการเล่น ความสุขลึกลับทางกามารมณ์กับชายเกย์ไม่เลือกหน้าทำให้ชาติชาคริต์ละถุลงอย่างอนาถม์ จึงติดโรคเอดส์โดยที่เขาไม่รู้ตัว

จากเนื้อเรื่องจะเห็นได้ว่าผู้เขียนมิได้เฉลยโดยตรงว่าชาติชาคริต์เป็นโรคเอดส์ และชาติชาคริต์เองก็มิรู้ว่าตนติดเอดส์ ผู้อ่านสามารถอนุมานได้ว่าชาติชาคริต์ต้องเป็นโรคนี้ โดยสังเกตจากอาการไข้และการใช้

“แมลงวัน” เป็นสัญลักษณ์ใต้ตอมร่างกายของชาติชาคริต์ จุดนี้ยืนยันได้ว่า ชาติชาคริต์ติดโรคร้ายอันเป็นมหันตภัยของมนุษยชาติ นั่นคือ “โรคเอดส์” นั่นเอง

อาการของโรคเอดส์ปรากฏถึงความว่า

ร่างกายของผมบอบบางลงทุกวัน ผมรู้สึกถึงความผอมแห้งแรงน้อยของตนเอง ผมนึกประหลาดประหลาดใจในใจครามครัน ... นึกหวาดระแวง วิตกกังวล จนบางครั้งอดสะตุงตุงใจอย่างหาสาเหตุมิได้ บางคาบบางคราผมรู้สึกว่า นัยน์ตาร้อนผะผัว แลเลื่อนพร่าพราย มองเห็น ‘พญามาร’ ไกวกวัคมือไหวๆ อยู่เบื้องหน้า ผมกล่าวปฏิเสธดังลั่น วังเวรวิหยาหยาหลึกเร้น ‘สิ่งลวงตา’ ให้ไกลแสนไกล

ตามเรือนร่างของผมเริ่มปรากฏผลประหลาด ผลพวกนั้นเกิดขึ้นเองอย่างไรร่องรอยหรือเหตุเบื้องต้น บ้างแปรเปลี่ยนเป็นสะเก็ดสีน้ำตาลรวดเร็ว บ้างยังคงความสดเด่นชัด จนปรากฏน้ำหนองสีเหลืองไหลและเหลว น้ำสะพริงกลวียิ่ง ...

ผมหายใจหอบถี่ สลับติดขัดบ่อยครั้งขึ้น ผมคลำดูที่ต้นคอ พบเม็ดประหลาดผลุบโผล่ คล้ายลูกประคำหลากหลาย เม็ดเรียงติดกันเป็นแนวยาว ... ผมตกใจ เกือบไร้สติ เมื่ออีกไม่ช้าไม่นาน ผมพบเม็ดแข็งกลมหนาเป็นไตแบบนั้นอีกเกือบทั่วร่างกาย พวกมันเหล่านั้นแอบซ่อนเร้นใต้ผิวหนังอย่างเงียบเชียบ มันเหมือนเป็นอวัยวะใหม่ของผมที่ได้มาโดยไม่เคยคาดหมายมาก่อน ตัวผมร้อนผะผัวเหมือนคนป่วยไข้ ...

(ชากดอกไม้. 2540 : 373-374)

การใช้แมลงวันเป็นสัญลักษณ์เพื่อสื่อแสดงว่าชาติชาคริต์เป็นโรคเอดส์

แมลงวันสามสี่ตัวบินหึ่งตอมอยู่รอบกายของผม ผมโบกไล่พวกมันด้วยความรำคาญ

(ชากดอกไม้. 2540 : 361-362)

แมลงวันสามสี่ตัวยังคงตามมา มันไต่ตอมใบหน้าผมโดยไม่รู้เบื่อ ...

(ชากดอกไม้. 2540 : 363)

แมลงวันสามสี่ตัว เกาะไต่บนใบหน้าผม มันไต่เดินจากหน้าผากลงมาถึงปลายคาง แม้ผมจะโบกมือไล่ มันคงเกาะนั่งดูมีเพียงซากร่าง ไร้วิญญาณ ...

(ชากดอกไม้. 2540 : 387)

อาการโรคเอดส์ที่ปรากฏข้างต้นสามารถสอดคล้องกับความเป็นจริงที่น่าเชื่อถือได้ตามที่ดวงสมรพันธุ์เสน และคณะ. (2538 : 8-9) ได้อธิบายถึง “อาการเอดส์เต็มขั้นที่พบบ่อย” ไว้ว่า

1. อาการของปอดอักเสบ ไข้ ไอ เหนื่อย บางรายเชื้อที่พบบ่อย ได้แก่ วัณโรคปอด และเชื้อพยาธิชนิดหนึ่ง ชื่อ พิสซีฟี่ ซึ่งจะก่อให้เกิดหอบมากได้
2. อาการทางลำไส้ มีท้องเสียเรื้อรัง มักเกิดจากการแทรกซ้อนของเชื้อพยาธิ หรือเชื้อแบคทีเรีย
3. อาการทางสมอง ที่พบบ่อยที่สุดคือ อาการของเยื่อหุ้มสมองอักเสบ คือ ปวดศีรษะ อาเจียนหรือซึมลง มักเกิดจากเชื้อรา หรือรองลงไป คือ มีปวดหัว อัมพาต เพราะมีเนื้อสมองอักเสบหรือเป็นฝีจากเชื้อพยาธิบางชนิด ประสาทปลายมือปลายเท้า ไขสันหลังเสื่อมมีอัมพาตได้
4. มะเร็งที่พบบ่อยในคนไทยที่ติดเชื้อเอดส์ จะเป็นมะเร็งของต่อมน้ำเหลือง ส่วนน้อย คือมะเร็งของหลอดเลือดเรียกทางแพทย์ว่าคาร์โปซี ซาร์โคมา ซึ่งจะมีลักษณะเป็นตุ่มหรือก้อนขนาดย่อมสีม่วงคล้ำตามบริเวณผิวหนังหรือในปาก
5. อาการต่อมน้ำเหลืองโตแห่งเดียวหรือหลายแห่ง ในคนไทยมักมีสาเหตุจากวัณโรคต่อมน้ำเหลือง รองลงไปคือมะเร็งต่อมน้ำเหลือง

6. อาการผอมโซอย่างรุนแรงมีน้ำหนักลดลงอย่างมากมาย จนเหลือสภาพหนังหุ้มกระดูก

เหตุที่ผู้อ่านทราบอย่างแน่ชัดว่าชาติชาคริต์เป็นเอดส์นั้น ก็เพราะเรื่องโรคเอดส์เป็นโรคที่คนในสังคมตระหนักกันดีอยู่แล้วว่าเป็นอย่างไร มีอาการอย่างไร ติดเชื้อด้วยสาเหตุใดบ้าง คนในสังคมได้เรียนรู้และเข้าใจโรคนี้จากการศึกษาเล่าเรียนหรือไม่ก็ทางสื่อต่างๆ ที่ออกมาแพร่กระจายข่าวสารให้ประชาชนรับทราบโดยทั่วกัน ทำให้โรคนี้เป็นที่รู้จักกันดีของคนทั่วไป จึงทราบว่าโรคที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอกรักร่วมเพศต้องเป็นโรคเอดส์อย่างแน่แท้

3.8 ปัญหาคนชั่วลอยนวล ปัญหานี้พบเห็นในสังคมบ่อยครั้ง ผู้เขียนอาจต้องการชี้ให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่รักษากันเมืองมีการปฏิบัติงานหละหลวม จึงไม่สามารถนำคนผิดมาลงโทษได้ อย่างตอนที่ชาติชาคริต์ทำลายทศนันทด้วยวิธีการอันแยบยลและน่าสะพรึงกลัว หรือขณะจ้างนักเลงสาดน้ำกรดที่ใบหน้าสุดที่รักตามคำสั่งของชาติชาคริต์ การกระทำแบบนี้ถือได้ว่าชาติชาคริต์ประทุษร้ายคนอย่างเหี้ยมโหดทารุณ แต่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองก็ไม่สามารถเอาผิดกับชาติชาคริต์ได้ เพราะชาติชาคริต์เป็นคนมีทุนทรัพย์และมีอำนาจที่ทางการไม่สามารถโยงมาถึงตัว กรณีเรื่อง “สุดที่รัก” ผู้เขียนสะท้อนให้เห็นว่า คนสามัญธรรมดาอย่างเธอถ้าฟ้องร้องคดีไป ก็ไม่อาจหาคนที่ทำร้ายเธอได้ เพราะเธอไม่ใช่คนเด่นดังในสังคม และไม่มีเงินทองมากมายในการใช้อำนาจแสวงหาตัวผู้ทำร้ายเธอ แม้ว่าสุดที่รักจะรู้ยู่ก็ตามว่าใครเป็นผู้บงการ แต่ก็หาหลักฐานมัดตัวผู้นั้นมิได้

หล่อนไม่ใช่คนดัง ไม่ใช่คนสำคัญ ไม่มีชื่อเสียง ไม่มีเงินทองมากมาย การถูกทำร้ายของหล่อนในครั้งนี้อาจเป็นการ ‘เจ็บตัวฟรี’ สุดท้ายตำรวจก็คงได้แต่อ้างว่า ‘กำลังสืบสวนสอบสวนอยู่’ แต่พนักงานตำรวจมีไม่เพียงพออาจใช้เวลาอีกสักกระยะ

(ชาดดอกไม้. 2540 : 182)

แต่แล้วทางการก็หาตัวคนทำร้ายสุดที่รักได้แต่ไม่มีใครปรึปากถึงตัวผู้บงการ ทำให้ชาติชาคริต์รอดพ้นคดีนี้ไปอย่าง “หวุดหวิด”

คดีของสุดที่รักหาได้เรียบหายไปอย่างที่ผมคาดแต่แรกไม่ เช้าวันนี้ หนังสือพิมพ์ลงข่าวกรอบเล็กว่าสามารถจับตัว ‘คนลงมือ’ ได้เรียบร้อยแล้ว แต่ไม่มีใครยอมปรึปากถึง ‘ผู้บงการ’

ผมอ่านข่าวด้วยใจระทึกตึกตัก พร้อมกับถอนหายใจอย่างโล่งอก ถ้ารูปการณ์เป็นดังนี้ คงไม่มีใครกล้าเอ่ยอ้างมาถึงผมแน่

(ชาดดอกไม้. 2540 : 229)

หรืออย่างเหตุการณ์ของณรรันที่เสียชีวิตเพราะถูกลอบวางยาพิษ เหตุเนื่องมาจากแย่งชิงผู้ชายคนเดียวกับกับเกย์อีกคนหนึ่งชื่ออรุณินทร์ ผู้เขียนก็น่าเสนอในลักษณะที่ทางการไม่สามารถนำตัวคนกระทำความผิดที่เป็นผู้บงการอยู่เบื้องหลังมาลงโทษได้อีกเช่นกัน เหมือนคดีของชาติชาคริต์กับสุดที่รัก เหตุการณ์ตอนนี้อยู่ในช่วงการสนทนาระหว่างชาติชาคริต์กับสายข่าวว่า

“ตำรวจจับได้ไหมนะ” ผมรำพึงรำพัน ความตั้งใจอยาก ‘ลองคบ’ ณรรันดูสักครั้งกลับต้องเลือนสลาย เมื่อ ‘ความตาย’ พลัดพรากให้เราต้องจากกันชั่วฉับนั้น “ไม่รู้ แต่คิดว่าคงเหลว” สายข่าวคงยืนยัน ไม่ยอมเปลี่ยนความคิดเดิม “ทำไมเชื่อมั่นจัง” “นังอรุณินทร์มันอสรพิษตัวฉกาจ หล่อนร้ายนะกะ เมื่อทำแล้วต้องแนบเนียนที่สุด

การสะท้อนปัญหานี้ชี้ให้เห็นว่าในสังคมมักมี “คนชั่วลอยนวล” โดยที่ทางการไม่สามารถจับคนชื่อนั้นมาลงอาญาได้ และในสังคมจึงได้ปรากฏคดีอย่างนี้มากมาย แต่การนำเสนอในจุดนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้เขียนไม่เคารพสิทธิแห่งกฎหมาย จึงให้ตัวละครสามารถทำผิดอย่างไรก็ได้ตามอำเภอใจไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตแห่งความผิดชอบชั่วดี มีศีลธรรม มิเกรงกลัวอำนาจกฎหมาย แต่ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นว่าในสังคมปัญหา “คนชั่วลอยนวล” มีอยู่มาก คนชื่อนั้นอาจมีฐานะทางสังคมสูง มีอิทธิพล จึงมีคนมารับโทษแทนได้ ผู้รับการจู่โจมพ้นต่อการกระทำชั่วของตนไปได้โดยง่าย

4. ทศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์และเกย์มีต่อสังคม

ทศนคติเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก ทั้งนี้ความรู้ที่เกี่ยวกับทศนคติของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ จะเป็นเครื่องชี้หรือทำนายพฤติกรรม และการปฏิบัติของบุคคลต่อสิ่งทั่วๆ ไปว่าบุคคลมีแนวโน้มเป็นอย่างไร นอกจากนี้ ทศนคติของบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไปแล้วแต่ยุคสมัยตามเรื่องราวที่เกิดขึ้น

นวนิยายเรื่อง “ชาคดอกไม้” เป็นสื่อหนึ่งในการนำเสนอภาพสังคม ตัวละครแต่ละตัวในเรื่องมีปฏิกิริยาต่อกันฉันใด ย่อมเสมอเหมือนว่าคนในสังคมต้องมีปฏิกิริยาต่อกันฉันนั้น ทศนะของตัวละครที่มีต่อกลุ่มชาวเกย์ หรือตัวละครเกย์มีต่อสังคมนั้น ถือได้ว่าเป็นการสะท้อนสภาพความเป็นจริงในสังคมตามทัศนะของผู้เขียนที่เป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ซึ่งแน่นอนผู้เขียนย่อมนำเสนอทัศนะไปตามสังคมร่วมสมัยเดียวกับผู้เขียนด้วย การศึกษาในหัวข้อนี้เพื่อต้องการชี้ให้เห็นว่าทศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์ในยุคนี้เป็นอย่างไร ดีขึ้นหรือเสื่อมถอยอย่างไร นอกจากมองในด้านนี้แล้วสมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะมองในอีกด้านหนึ่งซึ่งก็คือกลุ่มเกย์มีทศนคติต่อสังคมนี้อย่างไร โดยแบ่งศึกษาเป็น 2 ประเด็นคือ ทศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์ และทศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคม

4.1 ทศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์ แบ่งศึกษาเป็น 5 ประเด็น ได้แก่

- 4.1.1 ทศนคติของสังคมทั่วไปที่มีต่อเกย์
- 4.1.2 ทศนคติของเกย์ที่มีต่อเกย์
- 4.1.3 ทศนคติของผู้หญิงที่มีต่อเกย์
- 4.1.4 ทศนคติของผู้ชายที่มีต่อเกย์
- 4.1.5 ทศนคติของพวกโฮโมโฟเบีย

4.1.1 ทศนคติของสังคมทั่วไปที่มีต่อเกย์ จะมีความแตกต่างกันไปตามวันเวลาที่ผันผ่าน การศึกษาถึงทศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์ที่ปรากฏในงานวรรณกรรมไทยยังคงมีอยู่ในวงจำกัด แต่ก็สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของทศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์ได้ซึ่งมักจะเป็นไปในเชิงที่ไม่รุนแรงและค่อนข้างจะมีความเห็นอกเห็นใจและยอมรับได้ ในเรื่อง “ชาคดอกไม้” ชี้ให้เห็นว่าสังคมได้เปิดกว้างในด้านอาชีพ ถึงแม้ว่าผู้เขียนจะไม่ได้เน้นด้านอาชีพการงานที่ส่งผลกระทบกระเทือนต่อความเป็นเกย์เท่าใดนัก แต่ก็ตระหนักได้ว่า ผู้เขียนสร้างตัวละครเกย์ให้มีอาชีพหลากหลายไม่ถูกกีดกันแบ่งแยกจากสังคม แต่ละอาชีพก็เป็นระดับนำในสังคมทั้งสิ้น ทำให้เห็นว่าสังคมมีการยอมรับกลุ่มเกย์มากขึ้น หรือแหล่งสถาบันเชิงเรีงรมย์

ตามระบบสถาบันนันทนาการอย่างบาร์เกย์ ชวนาเกย์ โรงนวดเกย์ และสถานดิสโก้เทคของเกย์ ฯลฯ ที่ปรากฏในเรื่องต่างก็เป็นจุดยืนยันได้ว่าสังคมเปิดโอกาสให้ชาวเกย์มีโลกส่วนตัวอันเป็นโลกที่พึงประสงค์ไว้บำบัดอารมณ์กายและเยียวยาอารมณ์ใจไม่ให้เปลี่ยนเหงามาเหมือนโลกของชาวรักต่างเพศ จุดนี้ถือได้ว่าเป็นทัศนคติที่เปิดกว้างและดีขึ้นในระดับหนึ่ง แต่กระนั้นผู้เขียนก็ถ่ายทอดทัศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์ในลักษณะที่ว่าสังคมยังรังเกียจอยู่บ้างถึงจะอ้างว่าไม่เกียจก็ตาม การทำการสิ่งใดในกลุ่มเกย์ที่กระทบความเคลื่อนไหวทางสังคมอย่างเด่นชัดก็มักจะถูกเพ่งเล็งและถูกควบคุมตรวจสอบตราจากทางการเสมอ

พวกผมมักโดนจับผิดจากผู้คนรอบข้างเสมอ แม้พวกเขาจะพร่ำบอกตลอดเวลว่า ไม่ได้รังเกียจพวกผมแม้เพียงน้อยนิด แต่แววตาของเขานั้นต่างหากที่สื่อแววฉายแสง สื่อแสดงความจงเกลียดจงชังพวกผมอย่างสุดซึ้ง แม้ว่าพวกผมอุตส่าห์ก่อสร้างชวนาชนิตพิเศษ หรือนครน้ำหวาน เพื่อเป็นนครหรือดินแดนลับแลสำหรับพวกเราโดยเฉพาะ แต่ยังมีวายถูกทางการเพ่งเล็งและเล่นงานเป็นระยะ ...

(ซากดอไม้. 2540 : 401)

4.1.2 ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อเกย์ เป็นการแสดงความคิดเห็นระหว่างเกย์ด้วยกัน โดยแบ่งการพิจารณาเป็นทัศนคติของเกย์ที่ไม่แสดงออกที่มีต่อเกย์แสดงออก ทัศนคติของเกย์แสดงออกที่มีต่อเกย์ไม่แสดงออก และทัศนคติของเกย์ไม่แสดงออกที่มีต่อเกย์ไม่แสดงออก ผลการศึกษาที่ปรากฏใน “ซากดอไม้” พบว่า

4.1.2.1 ทัศนคติของเกย์ที่ไม่แสดงออกที่มีต่อเกย์แสดงออก ปรากฏเป็น 2 ทาง ได้แก่ ทัศนคติในเชิงบวก และทัศนคติในเชิงลบ ทัศนคติในเชิงบวก เป็นตอนที่ชาติชาคริต์ (เกย์ไม่แสดงออก) ที่มีต่อชัชชนะ (เกย์แสดงออก) เป็นทัศนคติที่ดีต่อกัน มีความเข้าใจ เห็นใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นพื้นฐานยึดเหนี่ยวบุคคลเข้าด้วยกัน เพราะทั้งสองเป็นเพื่อนสนิทรู้จักกันมาตั้งแต่สมัยเรียนในโรงเรียนเครือคาทอลิก ชาติชาคริต์จึงไม่คิดรังเกียจเพื่อนของตนที่คบค้ากันมาตั้งแต่เยาว์วัย ส่วนทัศนคติในเชิงลบ เป็นตอนที่ชาติชาคริต์ (เกย์ไม่แสดงออก) มีต่อณารัน (เกย์แสดงออก) เนื่องจากชาติชาคริต์เป็นเกย์ไม่แสดงออกจึงไม่นิยมชมชอบการแสดงออกของเกย์ที่เปิดเผยเกินพอดี ในบางครั้งก็ให้ความรู้สึกที่นำเกลียดชังแฉียง เพราะการแสดงออกของเขาดูโดดเด่นเกินควร ปรากฏเห็นชัด ผิดแผกจากคนธรรมดาทั่วไป อีกทั้งณารันก็ไม่ได้มีสถานภาพเหมือนชัชชนะที่เป็นเพื่อนสนิท ณารันจึงเปรียบเสมือนคนแปลกหน้า เป็นคนไม่รู้จักมักคุ้น ที่สำคัญณารันมีลักษณะบุคลิกที่ผิดปกติ ชาติชาคริต์จึงรังเกียจไม่สนทนากับ “ครั้งนั้น ผมนึกหมั่นไส้อาการจิบปากจิบคอของเขา ณารันสะตืดสะตึงจนปรากฏชัด ผมจึงเกลียดชังมนุษย์พวก ‘เป็น’ ที่นิยมการแสดงออก แลดูประดู่ ‘มุลตม’ ฉายฉานบนกองเพชรที่กำลังส่องประกายวูบวาบ” (ซากดอไม้. 2540 : 272) จะเห็นได้ว่าทัศนคติที่ชาติชาคริต์มีต่อทั้งสองคนนั้นแตกต่างกัน ถึงแม้ว่าทั้งชัชชนะและณารันจะเป็น “เกย์ออกสาว” เหมือนกัน โดยมีสถานภาพเป็นเครื่องตัดสินในการแสดงทัศนะ หรืออย่างเรื่องของจารุพลซึ่งเป็นเกย์ไม่แสดงออกก็มีทัศนคติไม่ดีต่อเกย์แสดงออก ในตอนที่จารุพลสนทนากับชาติชาคริต์ เขามีทัศนคติว่า “ผมไม่ได้เกลียดผู้หญิงแต่ผมเกลียดผู้ชายที่ชอบทำตัวเป็นผู้หญิง” ... “ทำไมถึงต้องเกลียดพวกนี้ด้วย” “พวกนี้ผิดธรรมชาติ ธรรมชาติสร้างให้ผู้ชายคู่กับผู้หญิง แต่พวกนี้ชอบคู่กับผู้ชายด้วยกัน เติบโตด้วยจิตจะก้าว ดัดจริตกว่าผู้หญิง กรีดกรีด น่าเบื่อ” (ซากดอไม้. 2540 : 186) จะเห็นว่าจารุพลเป็นเกย์แต่เกลียดเกย์ด้วยกัน จนทำให้ชาติชาคริต์คิดนึกไปว่าจารุพลเป็นโฮโมโฟเบีย “แสดงว่าพลป่วยเป็นโรคโฮโมโฟเบีย” (ซากดอไม้. 2540 : 185) ซึ่งเหตุการณ์ตอนดังกล่าว ชาติชาคริต์ยังจับเท็จไม่ได้ว่าจารุพลเป็นเกย์ จารุพลปกปิดตัวตนที่แท้จริงของตนเอง โดยไม่ประกาศบอกใครว่าเขามีพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศ ซึ่งก็พบได้ใน

สังคมจริงที่เกย์แอบแฝงไม่ชอบเกย์แสดงออก รังเกียจเกย์ด้วยกัน มีวิจารณ์ทัศนเหมือนอย่างจารุพล พวกนี้ไม่ยอมรับความจริงว่าตนเป็นอย่างไร จึงปฏิเสธความเป็นเกย์ของตนเองและรับไม่ได้กับความเป็นเกย์ของคนอื่น

4.1.2.2 ทัศนคติของเกย์แสดงออกที่มีต่อเกย์ไม่แสดงออก เป็นทัศนคติของณารันที่มีต่อชาตชาคริต์ซึ่งเป็นทัศนคติที่ดี เหตุเพราะชาตชาคริต์หล่อเหลารูปร่างไม่แสดงออก มีลักษณะทางกายภาพเหมือนชายแท้ปกติ ณารันซึ่งมีความเป็นหญิงมากกว่าจึงอยากรู้จักอยากสนทนาคู่ ซึ่งก็แสดงถึงทัศนคติที่ดีที่มีให้ชาตชาคริต์

4.1.2.3 ทัศนคติของเกย์ไม่แสดงออกที่มีต่อเกย์ไม่แสดงออก เป็นทัศนคติในเชิงบวก ถึงแม้ตัวละครเกย์ในเรื่องจะไม่มีผู้ใดออกมาเป็นกระบอกเสียงว่ามีทัศนคติต่อกันอย่างไร แต่ก็สามารถอนุมานได้ว่าเป็นทัศนคติที่ไม่รังเกียจเด็ดขาด แต่เป็นทัศนคติที่รักใคร่ชอบพอกันมากกว่า ดังเช่น ตอนที่รันทเข้ามาหาชาตชาคริต์ที่ผับเหล้าชื่อดังแห่งหนึ่ง โกปานเข้ามาสนทนากับชาตชาคริต์ที่บาร์โกโก้ หรือตอนที่ชาตชาคริต์พบกับสงครามที่ชวนาเกย์ครั้งหนึ่ง ชาตชาคริต์ก็ไม่แสดงที่ท่ารังเกียจที่จะสนทนาคู่ ผิดกับเกย์แสดงออกอย่างณารันที่ชาตชาคริต์มีปฏิกิริยาต่อต้านในช่วงแรกแล้วกลับสนทนาคู่ด้วยในช่วงหลัง อาจเป็นเพราะเกย์ไม่แสดงออกมีท่าทางเหมือนผู้ชายทั่วไป เกย์จึงนิยมรักเกย์แบบไม่แสดงออกด้วยกันมากกว่า “เกย์ออกสาว” กลุ่ม “เกย์แมน” จึงประสบความสำเร็จในด้านความรัก หน้าที่การงาน และการยอมรับจากสังคมมากกว่า “เกย์ออกสาว” ทั้งนี้เพราะกลุ่ม “เกย์แมน” ถ้าเดินควงกันตามที่สาธารณะอย่างเปิดเผย สังคมจะไม่รับรู้ว่าเขามีความสัมพันธ์ในรูปลักษณะใด กล่าวคือสังคมจะไม่เพ่งเล็งจับตามองมากนัก คู่เกย์ก็จะไม่อับอายต่อสายตาคนรอบข้าง และเจ้าตัวก็ไม่ถูกประณามหยามเหยียดจากสังคมที่ตนมีพฤติกรรมแบบชายรักชาย

4.1.3 ทัศนคติของผู้หญิงที่มีต่อเกย์ เป็นทัศนคติโดยผ่านมุมมองของตัวละครเอกฝ่ายหญิงคือจอมขวัญภรรยาที่มีต่อสามีเกย์อย่างชาตชาคริต์ ถือได้ว่าเป็นทัศนคติเชิงลบ เพราะจอมขวัญอยู่ในสถานภาพของการเป็นภรรยาเพิ่งมาล่วงรู้ภายหลังว่าสามีเป็นเกย์ เธอจึงเสียความรู้สึกและรับไม่ได้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงขอหย่าขาดกับสามีทันที ในเรื่องความเป็น “เกย์” ของสามีตามทัศนะของจอมขวัญเป็นทัศนคติที่ไม่ดีอย่างมาก มีคำบริภาษโจมตีสามีของตนในเรื่องรักร่วมเพศเป็นระยะๆ เช่น “ในเมื่อคดีในศาลยังไม่ถึงที่สุด โดยนิติบัญญัติและพยานสมควรเป็นคนเลี้ยงลูก เพื่อลูกที่เติบโตมาในสภาพภาคหน้า จะได้ไม่รู้สึกผิดเพศเหมือนพ่อของเขา” (ชาดดอกไม้. 2540 : 60) “เขาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า เขาเป็นคนเลวร้ายใจอย่างที่สุดเป็นชายไม่ใช่ชาย” (ชาดดอกไม้. 2540 : 64) “ดิฉันจะเป็นทั้งพ่อและแม่ของน้อยน้อยกับนิตหนึ่ง ดิฉันจะสอนให้นิตหนึ่งโตเป็นผู้ชาย ‘โดยสมบูรณ์’ ไม่เป็นคนขาดๆ เกินๆ เหมือนพ่อของเขา” (ชาดดอกไม้. 2540 : 107) จอมขวัญเป็นตัวแทนของหญิงสาวในสังคมที่ตกเป็นเหยื่อของผู้ชายเกย์ที่จำใจเป็นและจำใจต้องแต่งงานเพื่อครอบครัวและสังคมรอบข้าง เธอจึงเสียความรู้สึกและผิดหวังกับสามีที่ตนตัดสินใจแต่งงานด้วย ดังนั้นจึงมีทัศนคติไม่ดีกับสามีของตน ในสภาพสังคมจริงผู้หญิงกับเกย์จะมีทัศนคติที่ดีต่อกันได้ ถ้าผู้หญิงกับเกย์นั้นอยู่ในสถานภาพเป็นมิตรสหาย ผู้หญิงไม่คิดรังเกียจเพื่อนเกย์ในการเข้ากลุ่มหรือคบหาสมาคมด้วย แต่ถ้าผู้หญิงตกอยู่ฐานะภรรยา แนนอนทัศนคติที่มีให้ต้องเป็นทัศนคติในเชิงลบมากกว่าเชิงบวกเหมือนอย่างจอมขวัญตัวละครในเรื่องแสดงออกมา

4.1.4 ทศนคติของผู้ชายที่มีต่อเกย์ ไม่ปรากฏในเรื่องเด่นชัดนัก เพราะผู้เขียนไม่ได้สร้างตัวละครที่เป็นชายที่ออกมาบอกกล่าวแสดงทัศนะที่มีต่อเกย์ว่ามีทัศนคติที่ชอบหรือไม่ชอบหรือเฉยๆ อย่างไร คงมีเพียงแต่นายพลก่าเนดบิดาของชาติชาคริต์เท่านั้นที่มีทัศนคติเป็นกลาง แสดงความเข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น “ของแบบนี้มันพูดยาก ใครไม่เป็นผมว่าคงไม่เข้าใจพวกเขาอย่างถ่องแท้...” (ซากดอไม้. 2540 : 307) นายพลก่าเนดในฐานะที่เป็นบิดาย่อมรักบุตร ไม่คิดรังเกียจ แต่ก็คงไม่ถึงขนาดชื่นชมยินดีที่บุตรชายของตนมีพฤติกรรมอย่างนี้ เพราะฉะนั้นทัศนคติของผู้ชายที่อยู่ภายนอกครอบครัวอันเป็นทัศนคติของผู้ชายในสังคมใหญ่ที่มีต่อเกย์เป็นอย่างไร ในเรื่อง “ซากดอไม้” ไม่ปรากฏเห็นชัดแจ้งนัก

4.1.5 ทศนคติของพวกโฮโมโฟเบีย หมายถึง “พวกที่มีความรู้สึกเกลียดและกลัวคนที่รักร่วมเพศอย่างไม่มีเหตุผล อย่างไม่รู้ข้อเท็จจริง ซึ่งในหลายประเทศเป็นสาเหตุให้เกิดอาชญากรรมมากมายที่พวกโฮโมเช็กชวลถูกทำร้ายหรือถูกฆ่าอย่างทารุณ” (ศักดิ์สิทธิ์ ภักดีสยาม. 2543 : 135) ตัวละครที่ทำลายล้างนครน้ำหวานโดยลอบวางระเบิดคงเป็นตัวอย่างของทัศนคติของกลุ่มโฮโมโฟเบียได้ดี เด่นพงษ์เจ้าของโครงการกล่าวว่า “ศัตรูหมายเลขหนึ่งของผม มันเป็นคนเกลียดพวกเราเข้ากระดูกดำ ทั้งที่ผมไม่เคยไปทำอะไรให้มันเดือดร้อน มันเกลียดเพราะผมเป็น ... มันบอกว่าโครงการของผมทำให้คนอยากเป็นอย่างนี้มากขึ้น ... มันประกาศเสมอว่ามันจะทำทุกอย่าง เพื่อให้โครงการนี้พินาศ” (ซากดอไม้. 2540 : 355) ทัศนะของพวกโฮโมโฟเบียที่มีต่อกลุ่มเกย์ค่อนข้างรุนแรง เกลียดจนถึงขนาดทำลายล้างนครน้ำหวานไม่ให้ธุรกิจนี้เติบโตขึ้น เพราะมีวิจารณ์ทัศนคติว่าโครงการนี้จะส่งเสริมให้คนเป็นรักร่วมเพศมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่ากลุ่มโฮโมโฟเบียมีทัศนคติอย่างไรเหตุผล มีความจริง มองโลกแคบ ใจแคบ เพราะใครจะเป็นเกย์หรือไม่ขึ้นอยู่กับจิตวิญญาณและจิตใต้สำนึกส่วนบุคคลของคนๆ นั้นมากกว่า หรือใครที่แอบแฝงก็สามารถที่จะตามหาตัวตนที่แท้จริงของตนเองได้ และสามารถมีความสุขในการดำเนินชีวิตตามธรรมชาติที่อยู่ในแกนกายของคนนั้น โดยไม่ต้องหลอกลวงใคร ถ้าการมีธุรกิจโครงการหมู่บ้านจัดสรรเพื่อชาวเกย์นี้จะทำให้คนเป็นเกย์เพิ่มมากขึ้นแล้ว ในแง่มุมหนึ่งน่าจะดีมิใช่หรือที่คนจะได้เป็นในสิ่งที่เขาใฝ่ฝันอยากเป็น อยู่ในในที่ที่เขาควรจะได้ อยู่ได้ トラบไคที่ไม่ได้ไปละเมิดหรือทำความเดือดร้อนให้แก่ใคร เพียงแต่ที่ผ่านมามีอาจจะไม่เปิดเผยตัวตนออกมาเท่านั้น เนื่องจากสังคมยังไม่ค่อยยอมรับ และเห็นว่าการเป็นเกย์เป็นเรื่องผิดและแปลก โครงการนี้ไม่น่าจะทำให้คนหันไปเป็นชาวรักร่วมเพศมากขึ้น เพราะการเป็นคนรักร่วมเพศขึ้นอยู่กับความต้องการของใจ ถ้าใจเป็นคนรักต่างเพศเสียแล้ว จะเปลี่ยนไปรักเพศเดียวกันให้ขัดใจตัวเองทำไม

4.2 ทศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคม แบ่งประเด็นศึกษาดังนี้

4.2.1 ทศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคมทั่วไป

4.2.2 ทศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้หญิง

4.2.3 ทศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้ชาย

4.2.1 ทศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคมทั่วไป เป็นการยอมรับความคิดเห็นจากสังคมที่มีต่อตนเองและนำความคิดเห็นของสังคมไปปรับตัวให้อยู่ในสังคมตามควรแก่อัตภาพ ทศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคมส่วนรวมที่ปรากฏในเรื่อง “ซากดอไม้” ปรากฏเป็น 2 ทาง ได้แก่ สนใจสังคม กับไม่สนใจสังคม

ทัศนคติของเกย์ต่อสังคมที่สนใจสายตาของสังคมรอบข้างปรากฏชัดต่อตัวละครที่นำเสนอทัศนะนั้นได้แก่ ชาติชาคริต์กับชษณะ ชาติชาคริต์เสนอทัศนะในด้านนี้ว่า “รู้แต่ว่าต้องเร่งแต่ง กระแสปากคนตอนนั้นรุนแรงเหลือเกิน...” (ซากดอไม้. 2540 : 8) “สถานการณ์มันบังคับ ถึงวัย ไม่แต่งก็ไม่ได้เดี่ยวคนสงสัย” (ซากดอไม้. 2540 : 179) ชาติชาคริต์จึงตัดสินใจแต่งงานโดยใส่ใจต่อคำพูดของคนในสังคม เพื่อปกปิดธรรมชาติภายในใจที่แท้จริงของตน เพราะสังคมมีทัศนคติว่าผู้ชายต้องแต่งงานมีครอบครัว

ชาติชาคริตจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ส่วนขณะนำเสนอทัศนะนี้ว่า “ใครว่าฉันไม่แคร์สังคม ฉันละแคร์มากเลยละ ถ้าฉันไม่แคร์ไอ้สังคมสับปะรังเคนี้ ฉันคงย้ายไปอยู่แทนชาเนี้ย หรือไม่ก็ชิมบับเวนานแล้ว เพราะเราแคร์สังคมมาก เราถึงเจ็บปวดมาก ถ้าสังคมยอมรับพวกเรามากกว่านี้ เราคงทำอะไรให้กับสังคมส่วนรวมได้มากกว่านี้” (ชาดอกไม้. 2540 : 145) กล่าวคือถ้าสังคมเปิดโอกาสให้กับพวกเขา กลุ่มเกย์สามารถสร้างสรรค์ทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากกว่านี้ อีกทั้งถ้าสังคมไม่มีอคติต่อพวกเขา มองเขาเหมือนกลุ่มชาวรักต่างเพศทั่วไป ปัญหาต่างๆ คงไม่ตามมาอันส่งผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวที่พวกเขาสร้างขึ้นเพื่อปกป้องสถานภาพและปิดบังสังคมรอบข้างที่อาศัยอยู่

ส่วนทัศนคติของเกย์ที่ไม่สนใจสังคมว่าจะคิดอย่างไร มองเขาอย่างไร ถูกนำเสนอผ่านมุมมองของเอกบุรุษ ทนายความส่วนตัวของชาติชาคริตว่า “เอกไม่เห็นแคร์ ใครจะว่าอะไรก็ว่าไป เราไม่ได้ขอพวกมันกินสักหน่อย อยากสงสยก็ให้สงสยไป อยากแต่งเชิฐแต่งกันเอง” (ชาดอกไม้. 2540 : 179) ตอนนี้เป็นตอนที่เอกบุรุษสนทนากับชาติชาคริต เพื่อต้องการบอกสังคมให้รับรู้ว่าใครจะมองเกย์เป็นอย่างไรเขาไม่สนใจ เพราะไม่ได้ทำให้คนอื่นเดือดร้อน อยากสงสยว่าเป็นเกย์ก็สงสยไป ไม่สนใจ กลุ่มเกย์ที่มีทัศนคติแบบนี้จะมีความสุขตามอัตภาพในระดับหนึ่ง ไม่ต้องหวาดระแวง สงสย หรือต้องเสแสร้งมีวิถีชีวิตอย่างชายรักต่างเพศทั่วไป

4.2.2 ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้หญิง ที่ปรากฏในเรื่องเป็นทัศนคติที่ไม่ดี ไม่ชอบ และเกลียด ผู้เขียนใช้ชาติชาคริตนำเสนอทัศนะนี้อย่างเด่นชัดรุนแรงต่อจอมขวัญภรรยา เจียดเจิดโฉม และสุดที่รัก

จะเห็นได้ว่าชาติชาคริตมีทัศนคติไม่ดีต่อจอมขวัญเป็นอย่างมากเช่นกัน เหตุเพราะเธอจับได้ว่าเขาเป็นเกย์จึงขอย้ายขาด จากนั้นทั้งสองฝ่ายต่างก็มีความรู้สึกไม่ดีต่อกัน เข้าขั้นจงเกลียดจงชังเป็นศัตรูกันอย่างถาวร โดยสังเกตจากคำบริภาษของชาติชาคริตที่มีต่อจอมขวัญว่า “สุดท้ายก็เกิดเรื่องยุ่ง ก็อีตอนถูกนังชะนีจับได้นี่สิครับ โอโฮ คราวนี้เป็นเรื่องเป็นราว วุ่นวายใหญ่โต อีพวกชะนีก็อย่างนี้แหละครับ เรื่องนี้เด็ดเดี่ยว ทำเป็นเรื่องใหญ่เรื่องโต ขนาดผมนอนหลับกับหล่อนเกือบทุกคืน หล่อนยังไม่ไว้หน้า” (ชาดอกไม้. 2540 : 7) เป็นต้น ถ้าผู้เขียนกำหนดเนื้อเรื่องไม่ให้จอมขวัญหย่าขาดจากสามีเหมือนอย่าง “จิลา” ในเรื่อง “ประตูปิดตาย” ทั้งสองฝ่ายอาจมีทัศนคติที่ดีต่อกัน เห็นอกเห็นใจ เข้าใจกันได้ และสามารถประคับประคองครอบครัวที่ตนสร้างขึ้นให้ดำเนินไปตามปกติ

ส่วนเจียดเจิดโฉมและสุดที่รักเข้ามาในชีวิตชาติชาคริตโดยมีจุดประสงค์อยากเป็นคู่รักด้วย ชาติชาคริตจึงมีทัศนคติที่ไม่ดี รับไม่ได้กับการกระทำที่ทั้งสองสาวทำกับเขา เหตุเพราะชาติชาคริตรักในเพศเดียวกัน ถ้ามีสาวคนใดมา “จีบ” หรือ “มาตามตื้อ” ก็จะมีรู้สึกไม่ได้ ไม่พอใจ และรังเกียจ อย่างเจียดเจิดโฉม มีคุณสมบัติเพียบพร้อมแต่มีลักษณะทางกายภาพทุรลักษณะ อีกทั้งกิริยาท่าทางมีจริต ทำให้ชาติชาคริตไม่ชอบ จะสังเกตว่าพอล่าวถึงเจียดเจิดโฉมที่ไรชาติชาคริตมักกล่าวบริภาษเธอทุกครั้ง เช่น “แต่สำหรับแม่ ‘เจียด’ ผมว่าหล่อนกลับบ้านดีสามก็แล้ว ร้องเพลงเรียกแขกก็แล้ว เผลอๆ ยังไม่มีใครมาทำอะไรหล่อนเลย...” (ชาดอกไม้. 2540 : 51) “คุณผู้ชม เห็นฤทธิ์นี้ชะนี ‘โหว่ห่วย’ หรือยัง” (ชาดอกไม้. 2540 : 53) “ตั๊ย ... เลิศนะคะหล่อน ผมละงงเป็นไก่ตาแตกอยู่นาน เมื่อนั่งน้องเจียดเจิดโฉม ยืนยันเป็นมันเหมาะว่าหล่อนแต่งงานแล้ว เอ ... ชักสงสยแล้วครับคุณผู้ชม นังน้องเจียดเจิดโฉมนี้แต่งงานกับ ‘คน’ หรือ ‘ปีศาจ’ กันแน่” (ชาดอกไม้. 2540 : 255) ส่วนสุดที่รักก็เช่นเดียวกัน ถ้าเธอไม่ใช้วิธีการสกปรกข่มขืนชาติชาคริตบนรถยนต์ส่วนตัวตอนสมัยเรียนระดับอุดมศึกษาแล้ว ชาติชาคริตอาจมีทัศนะที่ดีต่อสุดที่รักและเป็นเพื่อนกันได้ การเสพเพศรสกับสุดที่รักในครั้งนั้น ทำให้ชาติชาคริตมั่นใจว่า แท้จริงแล้วเขารังเกียจผู้หญิง ขยะแขยงร่างกายของเพศหญิง และเกลียดสุดที่รักเป็นอย่างมาก “ผมรังเกียจผู้หญิง ผมขยะแขยงเนื้อตัวของหล่อน ... ผมเกลียดหล่อน เกลียดสุดที่รักอย่างมาก” (ชาดอกไม้. 2540 : 113-114)

หลังจากนั้นก็ยังมีเรื่องราวที่สุดที่รักกลับมาหาชาติชาคริต์อีกครั้งเมื่อทราบข่าวว่ากำลังอยู่ในช่วงฟื่องหย่ากับจอมขวัญ เธอทำทุกวิถีทางให้สังคมรับรู้เธอกับเขามีความสัมพันธ์กันฉันคู่รัก ชาติชาคริต์โกรธมากถึงขั้นคิดทำร้ายสุดที่รัก โดยวางแผนกับชัชชนะให้จ้างกลุ่มนักเลงสาดน้ำกรดที่ใบหน้าแล้วชัชชนะก็ทำการสำเร็จ

ทัศนคติด้านนี้สอดคล้องกับทัศนคติของตัวละครเกย์ที่มีต่อผู้หญิงในงานเขียนของสุวรรณณี สุนธนา โดยส่วนใหญ่แสดงความหมั่นไส้ ไม่พอใจเพศหญิง มักกล่าวคำเสียดสีหรือแสดงความไม่พอใจ ดัง “จิราศรี” ในเรื่อง “สร้อยสวาท” วิจารณ์ผู้หญิงว่า “ก้อ ... ผู้หญิงนี่น้ำ ... ในหัวสมองของพวกหล่อนมีแต่ลม จลลตอยู่อย่างเดียวเท่านั้นแหละ คอยจับผู้ชายหน้าโง่เอามาทำผัว” (หน้า 228) หรือตัวละครเกย์อย่าง “ชีวา” จากเรื่อง “มายา” แสดงความไม่พอใจผู้หญิงและแสดงออกรุนแรงถึงขั้นทำร้ายร่างกาย แต่สุวรรณณีไม่เจาะจงถึงสาเหตุแท้จริงว่า ชีวามีเจตนาสวาทว้ยรุ่นผิวดำเพื่อนร่วมคอร์สของโดมินิคด้วยเหตุใด เพียงให้เพิกเฉยถึงเหตุการณ์นี้ว่า ไม่ว่าเรื่องราวแท้จริงจะเป็นประการใด แต่สิ่งผลักดันให้ชีวาทำร้ายเจสสิก้าคือความเกลียด “ชีวาว่า ... เพราะเขาเกลียดผู้หญิงอย่างนั้นหรือ พวกโฮไม่ส่วนมากมักจะเกลียดผู้หญิงอย่างฝังลึกๆ ในใจ อัจฉาที่ตรงผู้หญิงมีเครื่องเพชร มีความเย้ายวนใจ ในขณะที่พวกเขาอยากจะมีและก็มีไม่ได้ ทั้งที่ความคิดจิตใจทั้งหมดของเขาเป็นผู้หญิงแท้ๆ เขาจึงเกลียดและฆ่าเสียเมื่อมีโอกาสนั้นหรือ” (หน้า 185) เหตุผลนี้ไม่เพียงอธิบายชีวาเท่านั้น แต่ยังเป็นเหตุผลหนึ่งของการไม่ชอบผู้หญิงของตัวละครเกย์ตัวอื่นในความคิดของสุวรรณณี คือความรู้สึกอิจฉาในความเป็นผู้หญิงที่ตนอยากมีและมีไม่ได้ เพียงแต่ตัวละครอื่นแสดงความรู้สึกนั้นออกมาอย่างไม่รุนแรง เพียงกล่าววาจาเฉียดเฉือน ไม่มีใครกระทำการร้ายแรงเช่นชีวา แต่ชีวาเป็นเพียงตัวละครประกอบเล็กๆ ที่ไม่มีความสำคัญต่อเนื้อเรื่อง ปรากฏตัวในฐานะคนรักของโดมินิค และหายสาบสูญไป ภายหลังมีข่าวถึงโดมินิคว่าเขาถูกฆ่าตาย (อริน พินิจวรารักษ์. 2527 : 129-130)

การแสดงทัศนคติที่มีต่อผู้หญิงในงานเขียนของวิรวรรณ กนกนุเคราะห์กับสุวรรณณี สุนธนา นั้นแตกต่างกัน เรื่อง “ซากดอกไม้ม” ตัวละครเกย์ไม่ได้วิพากษ์วิจารณ์ให้เห็นชัดเจนว่ามีความรู้สึกต่อเพศหญิงอย่างไร เช่น รู้สึกอิจฉาริษยา ด่าเห็บแถมหมั่นไส้ผู้หญิงในตอนที่พบเห็น หรือเกลียดจนกระทั่งอยากทำร้ายโดยไม่มีสาเหตุ อย่างนี้เป็นต้น กล่าวคือไม่ได้นำประเด็นนี้ขึ้นมาถกกับคู่สนทนาว่ารู้สึกอย่างไรกับเพศหญิงโดยตรง แต่นำเสนอทัศนคติในรูปแบบของการไม่พอใจกับการกระทำของตัวละครฝ่ายหญิงที่มาพัวพันเกี่ยวข้องกับชีวิตของตัวละครเอกเกย์ จึงมีทัศนคติไม่ดี แต่สำหรับงานเขียนของสุวรรณณี สุนธนาใช้ตัวละครเกย์เพียงเพื่อเสริมการดำเนินเรื่อง และไม่ได้นำเสนอในรูปแบบของนวนิยายเกย์แท้ๆ จึงได้นำเสนอทัศนคติต่อผู้หญิงโดยนำมาวิพากษ์วิจารณ์กับตัวละครที่เป็นคู่สนทนาด้วยได้อย่างชัดเจนกว่า

4.2.3 ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้ชาย ในเนื้อเรื่องไม่ปรากฏว่ามีตัวละครเกย์ตัวใดออกมาแสดงทัศนคติต่อเพศชายว่ารู้สึกอย่างไร จึงไม่สามารถวิเคราะห์จากตัวบทได้ ถ้ามองในแง่ภายนอกตัวบทตามสังคมจริง ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้ชายย่อมเป็นทัศนคติในแง่ดีอยู่แล้ว เพราะเกย์ส่วนใหญ่พึงพอใจในเพศชาย ถ้าเป็นไปได้ก็คงอยากได้ผู้ชายแท้ๆ มาเป็นคู่รักของตน เพศชายเสียอีกที่มักรังเกียจ มีอคติ และรับไม่ได้กับคนกลุ่มนี้เป็นส่วนใหญ่

นอกจากประเด็นที่กล่าวมาแล้วนี้ การฉายภาพสังคมที่ปรากฏใน “ซากดอกไม้ม” ตลอดทั้งเรื่อง ยังทำให้เห็นภาพ สังคมเมืองหลวง เป็นหลัก จากคำกล่าวตอนหนึ่งว่า “บาร์ ‘ขวดเหล้าและกาลเวลา’ ซ่อนตัวอยู่ในซอยเล็กๆ บนถนนสายเศรษฐกิจของเมืองหลวง” (ซากดอกไม้ม. 2540 : 81-82) และ “สถานที่แห่งนั้น ตั้งอยู่ใจกลางเมืองหลวง” (ซากดอกไม้ม. 2540 : 121) มี การจรรยาบรรณติดขัด สอดรับกับสภาพสังคม

จริงในปัจจุบัน โดยสังเกตจากคำกล่าวของชาติชาคริต์ในตอนที่ยังมีชีวิตไปแล้วกลับมาเล่าเรื่องต่อได้อีกว่า “ตอนนั้นหรือครับ ผมสบายกว่าเดิมอีก จะไปไหนมาไหนสะดวกโยธิน รถม้าไม่ติดขัด” (ชาkdอกไม้. 2540 : 396) นอกจากนี้ยังปรากฏเรื่อง **ความเชื่อ** ของคนในสังคมที่ยึดถือปฏิบัติสืบกันมาตามระบบวัฒนธรรมไทย เช่น เชื่อในการขอพรจากพระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ชาติชาคริต์เล่าว่า “ก็ขนาดผมไปไหว้พระที่ไหนก็ตาม จนบัดนี้ ผมยังต้องขอพรจากพระเลยว่า “ขอแค่สามอย่างเท่านั้นในชีวิตนี้ ขอให้รวย ขอให้หล่อ ขอให้ดัง” (ชาkdอกไม้. 2540 : 10-11) เชื่อในเรื่องชาติปางก่อนและดวงสมพงศ์กัน ตามคำกล่าวของชนที่มีต่อชาติชาคริต์ว่า “น้าทอยากคบชาติเป็นเพื่อน คิดดูนะครับ คนในผับตั้งเยอะตั้งแยะ ทำไมเราสองคนถึงมีดวงสมพงศ์มาเจอกันได้ ถ้าไม่ใช่เพราะความผูกพันในชาติปางก่อน” (ชาkdอกไม้. 2540 : 23) เชื่อเรื่องโหราศาสตร์ในการทำนายเหตุการณ์ที่ยังมาไม่ถึง ผู้มีบทบาทในการทำนายคือโหรหรือหมอดู ดังตอนที่ชาติชาคริต์เล่าว่า “ผมค่อนข้างจะเชื่อในเรื่องดวงพอสสมควร เพื่อความสบายใจผมจะไปดูดวงเดือนละครั้ง ของพรรคนี้เชื่อไว้บ้างก็ดีครับ ไม่เสียหายอะไรนี่นา” (ชาkdอกไม้. 2540 : 118) เชื่อเรื่องภพนี้และภพหน้า “อย่าเตาเลยครับคุณผู้ชม ตัวละครนี้หลุดจากกระแสแห่งชีวิตของผมไปนานพอสมควรแล้ว ผมไม่คิดจะพบเขาอีกทั้งภพนี้และภพหน้า” (ชาkdอกไม้. 2540 : 281) เชื่อเรื่องวิญญาณ ตอนที่ชาติชาคริต์มรณกรรมไปแล้วกลับมาเล่าเรื่องต่อในฐานะดวงวิญญาณ “... ผมไปได้เรื่อย ๆ ตามใจปรารถนา ถึงเวลาไหนก็ไม่ต้องกินถึงเวลานอนก็ไม่ต้องนอน สบายจึงเลยครับ ยังไงก็ไม่รู้ผมเองกับบอกไม่ถูกเหมือนกัน (ชาkdอกไม้. 2540 : 396) เชื่อเรื่องกรรม ตอนที่ชาติชาคริต์ปลอมประโลมใจจารุพลว่าเกิดมาไม่ใช่ชายแท้ถือเป็น “กรรม” แต่ชาติปางก่อน “พลอยาคิดมากเลย คิดเสียว่าเป็นกรรมแต่ปางก่อนของเราก็อีกแล้วกัน” (ชาkdอกไม้. 2540 : 250) เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังสะท้อนวัฒนธรรมไทยในด้าน **แบบอย่างการกระทำ** ที่บุตรต้องเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ปฏิบัติตามที่ผู้ใหญ่เห็นชอบ ดังตอนที่ชาติชาคริต์เลือกเรียนหมอเพื่อทำตามคำแนะนำของนายพลกำเินและท่านผู้หญิงนาฬิกา “เรียนหมอสิลูก ดีออก โกะ เท่ แล้วก็รวย” ท่านแม่ของผมแนะนำ “เอ้อ! ไอนี่มันหัวดี เรียนดีมาตลอด สอบที่ไร ได้ที่หนึ่งทุกที เรียนหมอแหละดี จบมาแล้วไม่เป็นหมอ อยากทำอะไรค่อยว่ากันใหม่” ท่านนายพลว่าอย่างนั้น (ชาkdอกไม้. 2540 : 12) คำบอกกล่าวของท่านแม่ปลูกฝังค่านิยมให้ชาติชาคริต์มีชีวิตอยู่ในระดับสูงและระดับนำในสังคมเพื่อให้เหมาะสมกับฐานะชนชั้นสูงของตน อีกทั้งสะท้อนประเพณี **งานศพ** ของชาติชาคริต์ตามธรรมเนียมปฏิบัติของศาสนาพุทธ ตั้งแต่การจุฐกราบไหว้ศพ มีรูปผู้ตายตั้งหน้าศพ “เมื่อกราบพระเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดิฉันจึงหันไปหยิบธูปมาจุด จังหวะนั้นเอง นัยน์ตาดิฉันสบตาเขาอย่างจัง ... เขาในภาพถ่ายสีดำ ยังดูหนุ่มแน่น ... หนุ่มเกินกว่าจะหมดอายุขัยในเวลานี้ ... ดิฉันส่งธูปให้นิดหนึ่งและน้อยหนอย ลูกๆ กราบศพเขาอย่างที่ดีฉันกระทำ ...” (ชาkdอกไม้. 2540 : 391) และมีพระสงฆ์สวดอภิธรรมหน้าศพ “พระสงฆ์เริ่มสวดอภิธรรมศพ” (ชาkdอกไม้. 2540 : 395)

นอกจากผู้เขียนจะสะท้อนภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยที่ผู้คนในสังคมยึดหลักปฏิบัติกันมา สอดคล้องตามทฤษฎีสังคมวิทยาที่นักวิชาการเรียบเรียงและบันทึกไว้แล้ว ผู้เขียนยังใช้ข้อมูลที่เป็นข่าวแพร่สะพัดในช่วงที่นวนิยายเล่มนี้ถูกสร้างขึ้นมาเป็นวัสดุสอดร้อยเรื่องราวให้ทราบความเคลื่อนไหวทางสังคม ในช่วงนั้นอีกประการหนึ่งด้วย คือในช่วงปี 2538-2539 ได้มีข่าวดาราทั้งนายแบบนางแบบออกมาถ่ายภาพ “นู้ด” กันอย่างมากมาย เรื่อง “ชาkdอกไม้” บันทึกข่าวสังคมนี้โดยผ่านการบอกเล่าของชาติชาคริต์ว่า “คนสมัยนี้มักมีเหตุผลในการประกอบอาชีพอย่างแปลกๆ เสมอ นางแบบบางคนถึงกับอ้างเหตุผลเพื่อการ ‘ถ่ายนู้ด’ ว่า ‘เปลือยเพื่อแม่’ ทั้งที่แม่อาจไม่ได้รับเห็นการกระทำของลูกสาวเลยด้วยซ้ำ” (ชาkdอกไม้. 2540 : 91) คำกล่าวนี้สอดคล้องกับสังคมจริงในปี 2538 ดังที่ “ฉัตร เชิงคอย” เขียนบทความวิพากษ์วิจารณ์

ดาราถ่ายภาพชุดเรื่อง “ดารา – นางแบบ – โสเภณี ไม่รู้ใครเป็นใครแล้ว” ใน เนชั่นสุดสัปดาห์ วันที่ 8 – 14 กันยายน 2538 หน้า 82 ว่า

เมื่อสังคมทราบดี คนมักจะถามกันว่ามันทรมานเพราะอะไร แล้วเราก็อธิบายกันไปโทษกันมา โทษเศรษฐกิจ โทษการศึกษา โทษค่านิยมจากต่างประเทศ ฯลฯ ครับ สื่อมวลชนถูกโทษ ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนส่งเสริมให้สังคมเสื่อมทรามลงในกรณีอยู่

สองวันก่อน มีผู้อ่านชายหนึ่งโทรศัพท์มาปรับทุกข์ว่า ทำไมสื่อมวลชนประเภทข่าวบันเทิงทุกวันนี้จึง ‘เชียร์’ ให้ผู้หญิงไทยหน้าด้านไร้หางอาย

ผม (แกล้ง) ถามว่ายังไง เขาตอบว่า ผู้หญิงที่เป็นนางงาม เป็นดารา เป็นนางแบบ เป็นนักร้อง ถ่ายอม แก้วถ่ายรูป ก็กลายเป็นหญิงมีชื่อเสียงไปทันที เพราะหนังสือพิมพ์ลงรูป ลงข่าวกันเอิกเกริกอีกที เงินทองจะไหลมาเทมา นอกจากจะได้เงินค่าถ่ายรูป ซึ่งจ่ายกันเป็นแสนและเป็นล้านแล้ว เงินจากค่าโชว์ตัวจะไหลมาเทมาอย่างที่ว่า ทำให้ผู้หญิงไทยหน้าด้านมากขึ้น อ่างศิลาปะบังหน้า แก้วถ่ายแบบกันพล่านไปหมด

“ถ้าไม่โทษสื่อมวลชนแล้วจะโทษใคร ถ้าหนังสือพิมพ์ไม่เชียร์ ผู้หญิงไร้หางอายพวกนั้นก็ไม่ได้ดัง รายได้ก็ไม่มียิ่งถ้าใครไปทำอย่างนั้นแล้วถูกหนังสือพิมพ์ตีตังก็จะยิ่งทำให้คนที่คิดจะทำเซ็ดหลาบไม่อยากจะทำ ผมว่าน่าห่วงนะครับ” ครับ ผมก็ว่าน่าห่วง

.....

เป็นดาราที่วี เล่นละคร พอหมดงานละครเพราะเล่นไม่เอาไหนก็ไปถ่ายแบบโป๊ๆ เปลือยๆ แล้วก็ผลิตเปิดโปงไปบนถนนสายชายความงามในรูปแบบต่างๆ สุดท้ายขายตัว เป็นโสเภณีราคาสูงเท่านั้นเอง

เราน่าจะช่วยกันประณามหยามเหยียดผู้หญิงไร้หางอายพวกนี้ คนจัดละครที่วีไม่ควรจะจ้างดาราประเภทนี้ให้เซ็ดหน้าชูคออยู่ในจอทีวี คนทำหนังหรือผู้กำกับก็ไม่ควรส่งเสริมให้โอกาส และหนังสือพิมพ์ที่ทำข่าวประเภทนี้ไม่ควรเชียร์กันให้ฟูฟองเอิกเกริก ถึงมีคนมาจ้างให้เชียร์ก็อย่ารับ ขบวนการหน้าด้านร่านราคะจะได้เลิกฟูฟองไปเสียบ้าง เด็กรุ่นหลังจะได้ไม่เห็นดีเห็นงามไปกับแฟชั่นเหล่านี้

.....

อันที่จริง เรื่องที่หยิบมาปรับทุกข์วันนี้ไม่ใช่เรื่องที่หนักหัวใคร หรือการของใคร แต่ถ้าสื่อมวลชนประโคมเชียร์ผู้หญิงประเภทนี้กันมากๆ เด็กรุ่นหลังก็แยกแยะไม่ออกว่า อะไรควรอะไรไม่ควร อีกหน่อยโสเภณีกับดารา ก็แยกกันไม่ออก

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” กับบริบททางสังคม ทำให้ทราบว่าการตีความกล่าวถึงบทบาทต่อการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เห็นได้จากการที่ผู้เขียนนำเอาข่าวสารข้อมูลในยุคที่นวนิยายเรื่องนี้ถือกำเนิดขึ้น นำมาบรรจุแทรกในเนื้อหาของตัวงาน เช่น เหตุการณ์นครน้ำหวาน หรือดารานางแบบนิยมถ่ายภาพชุด หรือการที่ผู้เขียนไปแสวงหาข้อมูลจริง อันเป็นประสบการณ์ตรงของผู้เขียน แล้วนำมาสร้างเป็นเรื่องราวทำให้ภาพที่ปรากฏมีความสมจริงเหมือนที่พบเห็นในสังคมอย่างน่าเชื่อถือได้ เช่น สถานบันเทิงเรียมย์ของชาวเกย์ หรือการที่เนื้อหาสะท้อนภาพสังคมตรงตามหลักทฤษฎีสังคมวิทยา และเป็นเรื่องราวตามที่พบเห็นอยู่ในสังคมจริง เช่น ปัญหาสังคม กลุ่มชนชั้นสูง ความเชื่อ และค่านิยม เป็นต้น สรุปโดยรวมแล้ว ภาพสะท้อนสังคมจากนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” เป็นภาพสังคมร่วมสมัยเหมือนจริง มิได้เป็นสังคมในอุดมคติหรือเป็นสังคมตามจินตนาการของผู้เขียน นับได้ว่าเรื่อง “ซากดอกไม้ม” เป็นนวนิยายสะท้อนความเป็นจริงของสังคมชาวเกย์อย่างละเอียดลออชัดเจน มีมิติรอบด้าน และมีสีสันรสอารมณ์ด้วยศิลปะภาษาและจินตนาการของผู้เขียน

บทที่ 5

สุนทรียภาพทางภาษา

วรรณกรรมเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง เกิดขึ้นจากความต้องการที่จะถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านโดยการใช้ภาษาเป็นสื่อ การถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกทั้งหลายจะงดงามชัดเจนเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เขียน ในการที่จะสรรหาลักษณะในการแสดงออกและการเลือกใช้ภาษาที่มีพลังในการสื่อความหมายตามที่ตนต้องการ หรือกล่าวโดยสรุปว่าการตัดสินวรรณกรรมในฐานะที่เป็นประเภทหนึ่งของศิลปะนั้น คือการพิจารณาว่าผู้เขียนสามารถสื่อความหมายให้ชัดเจนด้วยเนื้อหาและงดงามด้วยรูปแบบได้มากน้อยเพียงไรนั่นเอง (จิตรลดา สุวัติกุล. 2538 : 202)

จากคำกล่าวข้างต้นนี้ วรรณกรรมจึงเป็นศิลปะที่ถูกเสกสรรปั้นแต่งขึ้นเพื่อก่อให้เกิดความจรรโลงใจแก่ผู้อ่าน และวรรณกรรมที่มีคุณสมบัติชั้นเยี่ยมจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึก “จับใจ” ได้ ถ้ามงานเขียนนั้นมีความโดดเด่นในแง่ศิลปะการใช้ภาษา ซึ่งจะทำให้เกิดความพึงปรารถนาในกระบวนการสื่อสารศิลปที่ผู้เขียนเลือกใช้ เพื่อถ่ายทอดความสำเร็จอารมณ์แก่ผู้อ่านได้อย่างยิ่งยวด และ “ความจับใจ” นั้นก็คือการที่เรื่องราว เหตุการณ์ พฤติกรรมหรือคำพูดของตัวละครมากระทบความรู้สึกของผู้อ่าน ทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจในทางใดทางหนึ่งที่มีพลังโน้มน้าวอารมณ์ผู้อ่านให้ตกอยู่ในภวังค์หรือในโลกแห่งจินตนาการของวรรณกรรม จึงนับได้ว่าวรรณกรรมเป็นศิลปะที่ใช้ภาษาเป็นวัสดุ เพื่อใช้ถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด และความรู้สึกของผู้เขียน และความรู้สึกนึกคิดนั้นต้องมีพลังเข้มข้นพอที่จะเร้าใจผู้อ่าน เพื่อปลุกอารมณ์ทางสุนทรียะให้ผู้อ่านคล้อยตามเจตนาของผู้เขียนได้อย่างชัดเจนและลึกซึ้ง

ในบทนี้ผู้วิจัยศึกษาเรื่องสุนทรียภาพทางภาษา เพื่อชี้ให้เห็นว่านวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” มีลีลาภาษาเป็นอย่างไร และมีลักษณะเด่นอย่างไรที่ทำให้งานเขียนมีความประณีตลึกซึ้งกลมกลืน สำนักพิมพ์ดอกหญ้า. (2540 : ความรู้สึกและความคิดเห็นในซากดอกไม้ม) กล่าวถึงการใช้ภาษาใน “ซากดอกไม้ม” ว่า “ไม่ธรรมดาด้วยสำนวนภาษา” ส่วนหนึ่งหนึ่ง. (นามแฝง) (2540 : 15) กล่าวว่า “เอาแค่ศัพท์แสง คำพูด ที่ใช้กันเฉพาะของชาวดอกไม้มก็มันที่สุดสุด แบบอะจ๊วย แอ้ว” ซึ่งนาฬิกานี้ว่าเป็นจริงตามคำกล่าวข้างต้นนี้หรือไม่และเป็นอย่างไร ส่วนประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาในบทนี้ จะทำให้เห็นว่าเรื่อง “ซากดอกไม้ม” มีความงามทางภาษาอันเป็นลักษณะเด่นที่ทำให้ภาพลักษณ์ของงานเขียนเล่มนี้ทรงพลังในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของความเป็นรักร่วมเพศได้อย่างชัดเจนและงดงาม

การวิเคราะห์สุนทรียภาพทางภาษาในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” ได้แบ่งประเด็นศึกษาดังต่อไปนี้ คือ การตั้งชื่อเรื่อง ชื่อบท และชื่อตัวละคร การเล่นเสียงสัมผัส การใช้ถ้อยคำ สำนวน ความเปรียบ สัญลักษณ์ และ “บท” กับการสร้างสุนทรียรสใน “ซากดอกไม้ม”

1. การตั้งชื่อเรื่อง ชื่อบท และชื่อตัวละคร

1.1 การตั้งชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องเป็นส่วนแรกที่จะเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน พร้อมทั้งช่วยกระตุ้นเร้าเร้าให้ผู้อ่านเกิดความสนใจใคร่รู้และอยากติดตามเรื่องราวภายในเล่มต่อไปจนจบ ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องพิถีพิถันเลือกสรรถ้อยคำที่จะใช้เป็นชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องที่ดีย่อมมีส่วนช่วยให้เรื่องนั้นประสบความสำเร็จได้มาก

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ ตั้งชื่อเรื่องนวนิยายแนวรักร่วมเพศชายเรื่องนี้ว่า “ซากดอกไม้” เป็นการตั้งชื่อเรื่องแบบใช้สัญลักษณ์ และค่อนข้างจะชวนฉงนสนเท่ห์สำหรับผู้อ่านสักเล็กน้อย เพราะคำว่า “ซากดอกไม้” น่าจะหมายถึงอะไร ดังที่ปรากฏในตอนปิดท้ายเรื่องว่า “เซอะ...ถ้าใครไม่มาเป็นผม ไม่มีวันล่วงรู้เด็ดขาดว่า ‘ซากดอกไม้’ คืออะไร” (ซากดอกไม้. 2540 : 404) ชื่อเรื่องนี้เป็นความหมายแฝง มิได้มีความหมายตรงตัว ที่จะทำให้อ่านเห็นภาพของดอกไม้ที่แห้งเหี่ยวเฉาตายแล้วเหลือแต่ซาก แต่น่าจะมีอะไรแฝงอยู่มากกว่านั้น

“ซากดอกไม้” คืออะไร ผู้เขียนได้ให้คำตอบอยู่เป็นนัยๆ แล้วในหน้า 403 ว่า “สำหรับครั้งนี้ ผมขอโหลิกรรมให้คนเหล่านั้น เพื่อว่าชาติหน้า ถ้ามีจริง ผมจะได้เกิดมาเป็นชายสมบูรณ์แบบ ไม่ใช่เป็นเพียง ‘ดอกไม้ในซากชาย’ ดังในชาตินี้” ถ้าเพ่งพินิจอย่างลุ่มลึกแล้ว ผู้เขียนต้องการสื่อให้อ่านทราบว่าผู้ชายที่เกิดมาผิดปกติ มีจิตใจไม่ตรงกับเพศของตนเองนั้นก็เปรียบเสมือนเป็น “ซากเน่าในร่างตนเอง” คำว่า “ซาก” หมายถึง ร่างของคนที่ตายจนไหมแล้วเหลือแต่เค้า ส่วน “ดอกไม้” เป็นสัญลักษณ์แทนความนุ่มนวลอ่อนหวานของผู้ที่มีจิตใจบอบบาง ซึ่งตามชนบทของไทยจะใช้เปรียบเทียบกับเพศหญิง แต่การใช้ “ดอกไม้” ในที่นี้เป็นสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนใช้แทนกลุ่มชายรักร่วมเพศ ซึ่งรวมความแล้วน่าจะหมายถึง ร่างของชายที่เกิดมามีสภาพจิตใจเป็นหญิง คือมีลักษณะทางกายภาพและจิตใจไม่ตรงกับเพศของตนเอง สิ่งนี้จึงทำให้พวกเขามีความทนทุกข์ทรมานที่ไม่ต่างอะไรกับซากเน่าที่อยู่ในร่างกายของความเป็นชายแต่มีสภาพจิตใจนุ่มนวลบอบบางเหมือนเพศหญิง ดังนั้นชาติชาคริต์ ตัวละครเอกรักร่วมเพศชายจึงเป็นตัวแทนของเกย์ในสังคมไทย หรือเป็นตัวแทนของเกย์แห่งมนุษยชาติ ที่มีแต่ความทุกข์ทรมานจิตใจ บางครั้งเจ็บปวดรวดร้าวใจอย่างรุนแรง ต้องแอบซ่อนตัวและอยู่ในมุมมืดของสังคม บางครั้งเปิดเผยตัวมากไม่ได้เพราะฐานะทางสังคมบีบบังคับ หรือแม้กระทั่งการจำใจต้องแต่งงานเพื่อพ่อแม่ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นการกระทำที่ลำบากใจและทุกข์ท้อระทมใจแก่ผู้เป็นเกย์ยิ่งนัก คือมีชีวิตที่พวกเขาไม่ต้องการ และไม่ปรารถนาจะเป็นแบบนี้ จึงมีร่างกายที่เปรียบเสมือน “ซาก” แต่มีความเป็นดอกไม้ที่อยู่ในซากชาย ซึ่งดูเหมือนกับว่าเป็นสิ่งไม่มีประโยชน์อันใด ไร้ค่า และขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิง “ซากดอกไม้” จึงให้ภาพของความเหี่ยวแห้งเฉาตายและไม่งดงามที่อยู่ในชีวิตมนุษย์ผิดเพศ “ซากดอกไม้” ก็คือสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนใช้แทนกลุ่มชายรักร่วมเพศนั่นเอง

ผู้เขียนสามารถตั้งชื่อเรื่องให้ดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน มุ่งตรงเข้าสู่เรื่อง และสามารถคาดเดาเนื้อเรื่องจากชื่อเรื่องได้ส่วนหนึ่งว่า “ซากดอกไม้” น่าจะมีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร และการตั้งชื่อเรื่องนี้ สามารถประสานรับกับองค์ประกอบส่วนอื่นๆ ของนวนิยายได้อย่างชัดเจน เหมาะสมกับแนวคิดสำคัญของเรื่องที่นำเสนออีกด้วย กล่าวคือ ผู้เขียนใช้สัญลักษณ์ “ดอกไม้” เปรียบเทียบกับชีวิตพฤติกรรมของชาติชาคริต์ ตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย ย่อมหมายความว่า ชีวิตของชาติชาคริต์ตั้งแต่กำเนิดพบแต่สิ่งสวยงาม ประสบความสำเร็จทั้งด้านการเรียน หน้าที่การงาน และมีชาติกำเนิดในตระกูลสูง แต่ร่างชายนี้ก็ขัดแย้งกับจิตใจ สำนึกส่วนลึกซึ่งคิดว่าตนเป็นหญิง ก็ดูดังดอกไม้ที่สวยงามสดอันน่าทะนุถนอม แต่แล้วชีวิตของ “ดอกไม้ดอกนี้” ก็เริ่มผืนแปรโดยจำใจต้องแต่งงานตามครรลองของบรรพบุรุษ เพื่อปกปิดตัวตนที่แท้จริง แต่แล้วก็หนีความต้องการส่วนลึกภายในจิตใจตนเองไปไม่พ้น ภรรยาได้ล่วงรู้ความลับว่าเขาเป็นเกย์จึงขอหย่าขาด เพราะทนรับสภาพเยี่ยงนี้ไม่ได้ จากนั้นชาติชาคริต์ก็ได้แสวงหาตัวตนที่แท้จริงโดยก้าวเข้าสู่โลกของเกย์อย่างเต็มตัว และมุ่งแสวงหาความสุขทางเพศมากกว่าสิ่งอื่นใด ทำให้มีพฤติกรรมแปลกหลว สร้างศัตรู ไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว จนกระทั่งติดโรคเอดส์ หาแก่นสารสิ่งใดมิได้ สุดท้ายชีวิตก็ต้องประสบความหายนะชีวิตของ “ดอกไม้ที่เคยสวยงามสดงดงามอลังการ” จึงเป็นเพียงแต่ “ซาก” ของ “ดอกไม้” ที่ไร้คุณค่านั่นเอง

เป็นที่น่าสังเกตว่านวนิยายแนวรักร่วมเพศชายมักนิยมตั้งชื่อเรื่องแบบให้ผู้อ่านเกิดความฉงนสนเท่ห์ มีการใช้สัญลักษณ์ เพื่อสร้างความสนใจ และจะไม่ตั้งชื่อตรงๆ ต้องอาศัยการวิเคราะห์ตีความอีกชั้นหนึ่งถึงจะกระจ่างและหยั่งลึกถึงความหมายนั้นได้อย่างชัดเจน บางชื่อเรื่องก็ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับรักร่วมเพศ อย่างเช่นเรื่อง แก้อีทอง ของ สีฟ้า ใบไม้ที่ปลิดปลิว ของ ทมยันตี ประตูปิดตายและรูปทอง ของ กฤษณา อโศกสิน เป็นการตั้งชื่อเรื่องแบบใช้สัญลักษณ์ พิมพ์ิลाप ของ โบตัน ลูกรัก ของ สุวรรณี สุคนธา เสียงเพรียกจากซีกชีวิต ของ วิสสรชนีย์ นาคกร เส้นทางที่ว่างเปล่า ของ ภาดา อิศระ และอนิตา ของ กิจจา บุรานนท์ เป็นการตั้งชื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและแนวคิดสำคัญของเรื่อง ส่วนการตั้งชื่อเรื่องแบบกล่าวตรงๆ สามารถรับรู้ได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับรักร่วมเพศก็มี ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจได้เช่นกัน เช่น ทางสายที่สาม ของ กิรติ ชนา ผู้หญิงยังอาย ของ ณรงค์ จันทรเรือง เทพบุตรประเภทสอง ของ รวินท์ เวโรจน์ เป็นต้น ซึ่งแต่ละเรื่องมีการตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ ดึงดูดตาและดึงดูดใจจากผู้อ่านเป็นอย่างดี ซึ่ง “ซากดอกไม้มัน” กระทำได้สำเร็จไม่แพ้เรื่องใด

1.2 การตั้งชื่อบท นอกจากมีการตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจแล้ว นวนิยายเรื่องนี้ยังมีการตั้งชื่อบทที่น่าสนใจอีกด้วย กล่าวคือ ในปัจจุบันนวนิยายร่วมสมัยจะตีพิมพ์ออกมาเป็นตอนๆ บทๆ คือเริ่มตั้งบทที่ 1 2 3 4 ... ไปเรื่อยๆ จนกระทั่งจบเรื่อง และในนวนิยายบางเรื่องจะตั้งชื่อบทกำกับไว้ด้วย อย่างเช่นในนวนิยายเกย์เรื่อง “เสียงเพรียกจากซีกชีวิต” ของ วิสสรชนีย์ นาคกร ที่ออกตีพิมพ์หลังจาก “ซากดอกไม้มัน” ได้ตั้งชื่อบทต่างๆ ไว้ว่า “ทางโคจร, แต่ละที่มา, รุปรอยที่เริ่มต้น, ซิมโฟนีรัก, ท่อนที่ขาดหาย, หวังสายเลือดจะสืบสาย, ระหว่างสองปลายขั้ว, ตัวตนแห่งเงาเสนาหา, ผู้ทำซิง, แต่ละท่วงทำนอง, จุดที่มีความหมาย และความตัวตนแห่งความฝัน” ที่ทำเช่นนี้ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์จะเอื้อประโยชน์ต่อผู้อ่านตรงที่ว่า เป็นการแนะนำให้ผู้อ่านทราบเรื่องราวจากชื่อบท ถ้าผู้อ่านเห็นชื่อบทอาจสามารถคาดเดาเหตุการณ์ในตอนนั้นได้ สิ่งนี้จึงทำให้ นวนิยายมีกลิ่นอายคล้ายเรื่องสั้น ดังนั้นการตั้งชื่อบทจะทำให้งานเขียนน่าสนใจและสะดุดตาสะดุดใจแก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดีอีกส่วนหนึ่งด้วย

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” วิวิวัฒน์ตั้งชื่อบทในลักษณะของการกล่าวเป็นช่วงตอนมาตั้งชื่อประกอบในช่วงตอนนั้น ไม่ได้ตั้งชื่อบทไว้ทุกบททุกตอน และวิวิวัฒน์กำหนดคำเพื่อใช้แทนสารบัญด้วย ตามรายละเอียดที่ปรากฏในเรื่อง ดังนี้

อันดับแห่งกลไกการเกิดซากดอกไม้มัน

	หน้า
นำเรื่อง	3
สืบสน	17
แสวงหา	125
ทดลองและเปรียบเทียบ	243
ปลดปล่อยปม	311

การตั้งชื่อบทนี้ ผู้เขียนสามารถตั้งชื่อบทได้สอดคล้องกับเนื้อหาในตอนนั้นๆ เป็นอย่างดี วิวิวัฒน์ใช้คำว่า “อันดับแห่งกลไกการเกิดซากดอกไม้มัน” เพื่อใช้แทนคำว่า “สารบัญ” ทำให้งานเขียนเล่มนี้ลดความเป็นหนังสือธรรมดาที่พบเห็นอยู่ทั่วไปลงได้มาก และสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านให้เกิดการกระหาย

ใครรู้ใครติดตามเรื่องราวได้มากขึ้นอีกด้วย การใช้คำว่า “กลไก” ทำให้ดูเหมือนเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชื่อแต่ละบทก็บ่งบอกถึงการค้นคว้าหาข้อมูลและวิเคราะห์ตีความของผู้เขียนเพื่อนำมาเรียบเรียงเรื่องราวให้เกิดเป็นนวนิยายเรื่องนี้ จึงทำให้ดูเหมือนว่า “ซากดอกไม้” เป็นงานวิจัยชิ้นโบว์แดงของผู้เขียนอีกเล่มหนึ่งทีเดียว

บทนำเรื่อง เริ่มตั้งแต่การเปิดเรื่อง ปูพื้นฐานของตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย ซาติซาครีตต์พบหน้าในผับเหล้าแห่งหนึ่ง ผู้เขียนนำเรื่องได้นำสนใจโดยมุ่งไปที่ตัวละครเอกรักร่วมเพศชายทันที ทำให้ผู้อ่านรู้ว่าตัวละครเอกตัวนี้เป็นตัวเดินเรื่อง เป็นบทนำที่สอดคล้องเหมาะสมกับชื่อบทที่ตั้งไว้ และบทนำเรื่องก็มีไม่มากเป็นไปตามขนบของการเขียนบทนำ

บทสับสน เป็นการตั้งชื่อบทที่ทำให้ผู้อ่านกระหายใคร่รู้ว่า ตัวละครเอกรักร่วมเพศชายเกิดการ “สับสน” อย่างไร กล่าวคือ เป็นตอนที่ซาติซาครีตต์เล่าย้อนอดีตว่าตนเองรู้สึกกับเพศเดียวกันและเพศตรงข้ามอย่างไร และไม่แน่ใจว่าตนเป็นอะไรแน่ เข้ากลุ่มเพื่อนก็ต้องแอบซ่อนตัวตนที่แท้จริง ต้องทำตัวกลมกลืนไปกับหมู่เพื่อนชาย เมื่อศึกษาจบระดับอุดมศึกษา ทานพ่อกันแม่แรงเร้าอยากให้แต่งงาน ก็เกิดความสับสนในใจอย่างรุนแรง มีการนัดดูตัวว่าที่เจ้าสาวหลายคน หนึ่งในนั้นก็มีความเจิดจ้าซึ่งซาติซาครีตต์ปฏิเสธ จากนั้นจึงไปพบกับจอมขวัญในการแต่งงานของเพื่อนสนิท สับสนต่อไปเรื่องรุ่งตะวันกับร้อยเอกปรัชญา (ได้แสงหาและทดลองแล้ว) สับสนต่อไปคือเหตุการณ์พบโกปานที่บาร์เกย์แห่งหนึ่ง (ได้ทดลองแล้ว) สับสนต่อไปเรื่อง ทศนนท์ สับสนในเรื่องสุดที่รัก ชุชนะเพื่อนสนิทจึงแนะนำให้ไปเที่ยวโรงนวดเกย์

บทแสงหา เป็นตอนที่ซาติซาครีตต์รู้จักสถานบันเทิงเรีงรมย์ของเกย์แห่งใหม่ ได้แก่ โรงนวดเกย์ แสงหาการมีชีวิตของเด็กนวดในโรงนวดเกย์ แสงหาชวนาเกย์ ได้รู้จักกับสงคราม แสงหาความเป็นเกย์ของจรรุพล นอกจากนี้ยังมีโครงเรื่องย่อยอื่นๆ แทรกอยู่ด้วย

บททดลองและเปรียบเทียบ เป็นตอนที่ซาติซาครีตต์ได้ทดลองและเปรียบเทียบในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของเกย์โดยเฉพาะ ทดลองมีความสัมพันธ์ทางเพศกับจรรุพล กับสงคราม รู้จักณรัตน์ ทดลองซื้อบ้านของนครน้ำหวาน เปรียบเทียบการดำเนินชีวิตกับสันติภาพ

บทปลดปล่อยปม เป็นตอนที่ปมปัญหาต่างๆ ได้ปลดปล่อยคลี่คลายลงทุกจุด ได้แก่ นายพลกำเนิดและท่านผู้หญิงนายกาทราบว่าซาติซาครีตต์ลูกชายคนเดียวเป็นเกย์ ชุชนะแปลงเพศเป็นหญิงสาวเต็มตัว แต่แล้วร่างนั้นก็อยู่ได้ไม่นานเพราะอวัยวะเกิดการอักเสบจึงต้องผ่าตัดเอาสิ่งแปลกปลอมออกจากร่างกายทั้งหมด ซาติซาครีตต์ยอมออกค่ารักษาพยาบาลให้สุดที่รัก เด็กชายจอมซนลูกชายของซาติซาครีตต์และจอมขวัญหายป่วยจากโรคประหลาด นครน้ำหวานของเด็นพงษ์ถูกลอบวางระเบิด คลายปมในการดำเนินชีวิตของสันติภาพ จากนั้นซาติซาครีตต์เสียชีวิตโดยถูกเด็กชายบริการทางเพศกลุ่มหนึ่งสังหาร มีผู้บังการอยู่เบื้องหลังคือทศนนท์ ในช่วงตอนนี้นี้ยังมีตอนที่ซาติซาครีตต์แสงหาสอดแทรกอยู่ด้วย ได้แก่ ตอนที่ซาติซาครีตต์แสงหาเด็กชายบริการทางเพศ และแสงหาเพื่อนตามนิตยสารเกย์

การตั้งชื่อบทในแต่ละช่วงตอนไม่ได้ครอบคลุมเนื้อหาในตอนนั้นทั้งหมด มีโครงเรื่องย่อยต่างๆ แทรกอยู่ด้วย เพราะการดำเนินเรื่องเป็นแบบเล่าเหตุการณ์สลับไปมาอย่างหนึ่ง ใช้ภาพย้อนหลังอย่างหนึ่ง และดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทินอีกอย่างหนึ่งสลับคละเคล้ากัน ผู้เขียนจึงไม่สามารถจัดลำดับช่วงตอนให้ครอบคลุมในตอนนั้นๆ ได้ กล่าวคือ ในบทแสงหา ก็ไม่ได้หมายถึงตัวละครเอกชายรักร่วมเพศจะแสงหาเพียงอย่างเดียว หรือจะทดลองเพียงอย่างเดียว หรือจะสับสนเพียงอย่างเดียว ในตอนของปลดปล่อยปมก็ยังมีตอนแสงหาและทดลองอยู่ด้วย ในตอนทดลองก็ยังมีแสงหาอยู่ด้วย อย่างไรก็ตาม สิ่งนี้ไม่ได้

หมายถึงจะทำให้เรื่องเสียเอกภาพ ผู้เขียนจงใจใช้ชื่อบทให้สอดคล้องกับเรื่องราวส่วนใหญ่ในตอนนั้นเพื่อสื่อเสนอสาระสำคัญของเรื่องให้กระจ่างแก่สายตาผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

1.3 การตั้งชื่อตัวละคร ถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่งในการสร้างสรรค์งานบันเทิงคดี มิใช่ตั้งชื่อขึ้นมาเพียงเพื่อให้ตัวละครมีชื่อแล้วโลดแล่นดำเนินไปตามโลกแห่งจินตนาการของวรรณกรรมเท่านั้น แต่น่าจะมีบางสิ่งบางอย่างที่ละเอียดลึกซึ้งแฝงอยู่ ถึงแม้ว่าผู้เขียนจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

การตั้งชื่อของตัวละครควรตั้งให้เหมาะสมกับรูปร่างหน้าตา เพศ อาชีพ สภาพทางสังคมของตัวละครแต่ละตัว เช่น เด็กสาวชนบท น่าจะชื่อ นิล, กล้วย, แก้ว, บุญมา, สมใจ, กลอยใจ, บัวคำ, มากกว่าจะชื่อ พัชราวลัย, อรุณสี, จารุณี, สุพรรณษา, มาณวิกา, โสภาพรรณวดี ซึ่งเป็นชื่อที่นิยมในหมู่สาวชาวกู้อ หรือตัวละครที่เป็นชายชาวมุ ซึ่งอาศัยอยู่ในป่าแถบภาคเหนือของประเทศไทย น่าจะชื่อ อินทามากกว่าชื่อ เกียรติศักดิ์ หรือ ฉัตรชัย เป็นต้น แต่ในกรณีที่ผู้แต่งต้องการจะใช้ชื่อของตัวละครให้เป็นเครื่องมือในการสื่อความคิดไปยังผู้อ่านนั้น ผู้แต่งอาจตั้งชื่อตัวละครให้ขัดแย้งกับความเป็นจริงในชีวิต หรือขัดแย้งกับหลักดังกล่าวข้างต้นก็ได้ ดังเช่น ลาว คำหอม ตั้งชื่อตัวละครซึ่งเป็นชาวไร่ยากจนว่า “เผ่ามี” แล้วตั้งชื่อเศรษฐกิจหน้าเลือดซึ่งคอยขูดรีดเงินจากชาวไร่ยากจนไปทำบุญ อันมีลักษณะเป็นการทำบาปมากกว่าทำบุญว่า “เศรษฐีบุญ” ไว้ในเรื่องสั้นชื่อ “ชาวไร่เบี้ย” เป็นต้น นอกจากนี้ผู้แต่งบางคนอาจตั้งชื่อตัวละครให้เป็น “สัญลักษณ์” เพื่อสื่อความคิดประการใดประการหนึ่งไปยังผู้อ่านด้วยก็ได้ เช่น เรื่องสั้นเรื่อง “หายไปกับลมหายใจ” ชชาติ กอบจิตติ ตั้งชื่อตัวละครเอกว่า “ครูโท” เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์แทนสังคมไทย และตั้งชื่อตัวละครประกอบว่า “ครูหรั่ง” เพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนสังคมชาวตะวันตก เพราะต้องการจะสื่อความคิดว่าสาเหตุที่สังคมไทยมีความเจริญทางวิชาการช้ากว่าสังคมตะวันตกนั้นเป็นเพราะคนไทยมีนิสัยหวงวิชา เช่นเดียวกับครูโทที่ไม่ยอมถ่ายทอดวิชาวิชาโรคหุนหวกตาบอดและเป็นไปให้กับลูกศิษย์ จนกระทั่งวิชานี้สูญหายไปพร้อมกับการสิ้นชีวิตของตนเองด้วย เป็นต้น (สายทิพย์ นุกุลกิจ. 2539 : 106)

ชื่อตัวละครจึงมีความสำคัญ เพราะนอกจากจะช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่องให้ดูสมจริงตามสภาพที่ควรจะเป็นแล้ว ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อความคิดของผู้เขียนมายังผู้อ่านได้อีกด้วย

ตัวละครใน “ซากดอกไม้ม” มีชื่อต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตัวละครชายรักร่วมเพศ ได้แก่ ชชาติชาคริต์ ชุชนะ ร้อยเอกปรัชญา สันติภาพ สงคราม จารุพล เอกบุรุษ ธนัท ทศนนท์ โกปาน ฌารัน เต็นพงษ์ อรุณินทร์ กุก เด็กขายบริการทางเพศ (ไม่ระบุชื่อ) เด็กหนุ่มหน้าตาดี (ไม่ระบุชื่อ) สายขาว (ไม่ระบุชื่อ) วิษณุหน้าตานายแบบ (ไม่ระบุชื่อ)

ตัวละครฝ่ายหญิง ได้แก่ จอมขวัญ ทานผู้หญิงนายกา เจียดเจ็ดโถม ขวัญนารี รุ่งตะวัน พรพรรณพร สุดที่รัก

ตัวละครฝ่ายชาย ได้แก่ นายพลกำเนิด จอมชาติ นายแพทย์วิศาล นายแพทย์รังษี ฐานสิทธิ์ เด็กแก่น

ชื่อของตัวละครส่วนใหญ่ในนวนิยายเรื่องนี้ไม่ได้มีนัยยะลึกลับอะไรให้ผู้อ่านได้วิเคราะห์ตีความมากนัก แต่กระนั้นผู้เขียนได้ใส่ใจชื่อของตัวละครพอสมควร มีการตั้งชื่อตัวละครให้เหมือนชื่อที่พบเห็นกันในชีวิตจริง และเหมาะสมกับสถานภาพทางสังคมที่ตัวละครเป็นอยู่ เช่น ชื่อ “ชชาติชาคริต์” เป็นชื่อที่ดูเลิศหรูและวิไลศมาหราเพื่อให้สอดคล้องกับฐานะชาติตระกูลที่อยู่ในสังคมระดับสูง “ใครๆ เขาเรียกผมว่า ‘คุณชชาติชาคริต์’ ฟังดูชื่อผมแล้ว เป็นยังไงบ้างครับ ท่านพ่อท่านแม่ผมตั้งให้เองครับ” (หน้า 9) หรืออย่างชื่อ “นายกา” เป็นชื่อที่ฟังดูแปลกเพื่อให้เหมาะสมกับตำแหน่งท่านผู้หญิง “ทศนนท์” เป็นตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นมีอาชีพ

คล้ายกับบุคคลจริงอันเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในแวดวงบันเทิง ชื่อตัวละครตัวนี้สามารถทำให้ผู้อ่านคาดเดาว่าผู้เขียนได้แปลงมาจากชื่อบุคคลจริงว่าอะไร ชื่อ “เต๋นพงษ์” ก็มีนัยแฝงที่สอดคล้องกับการกระทำของตัวละคร คำว่า “เต๋น” ทำให้ทราบถึงตัวละครตัวนี้ชอบทำอะไรที่โดดเด่นกว่าผู้อื่น โดยการสร้างหมู่บ้านจัดสรรให้กับกลุ่มชายรักร่วมเพศ ซึ่งมีความเด่นและโด่งดังในเรื่องที่ทำ เหมาะสมกับชื่อของตัวละครเป็นอย่างดี ชื่อของเด็กชาย “จอมชาติ” เป็นชื่อที่บ่งบอกว่า เป็นชื่อรวมกันระหว่างชาติชาคริตกับจอมขวัญ โดยตั้งคำว่า “จอม” กับคำว่า “ชาติ” มารวมกันเป็น “จอมชาติ” หรืออย่างชื่อของ “เจียดเจ็ดโฉม” ได้มุ่งความคิดสู่ผู้อ่านและเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของตัวละครตัวนี้เป็นอย่างดี อย่างที่ชาติชาคริตบรรยายว่า “เฮ้อ! ... คุณผู้ชม ชื่อหล่อนก็ฟังอยู่แล้ว ‘เจียด’ เจ็ดโฉม เจียดความสวยงามไปประดับเส้นยาแดงผ่าแปด พอดิบพอดี ฟันเหยิน ปากเบี้ยว จมูกไรตั้ง แก้มตอบ ตัวอ้วนตุ...ฯลฯ” (หน้า 50) ชื่อของ “เด็กแก่น” ฟังดูชวนแปลกหูแปลกตาเหมาะสมกับอาชีพที่เป็นคนรับใช้ ตัวละครบางตัวก็นิรนาม เพื่อบ่งบอกความสัมพันธ์ทางเพศของชาวเกย์ที่มีความสัมพันธ์กันแล้วก็แล้วกัน ชื่อจึงมิได้มีความสำคัญและไม่ต้องใส่ใจอะไรมากนัก ซึ่งผู้เขียนนำเสนอได้ถูกต้องตรงกับข้อมูลจริงที่พบเห็นกันอยู่ในชีวิตจริง หรือว่าชื่อบางชื่อก็ไม่เหมาะสมกับอาชีพถ้าใช้ทฤษฎีของสายทิพย์ นุกูลกิจ ที่กล่าวอ้างไว้ในข้างต้น เช่นอาชีพตำรวจชื่อ “ร้อยเอกปรัชญา” พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ชื่อ “สงคราม” ตรงจุดนี้ถ้าผู้เขียนสลับชื่อกันควรเป็นการดีกว่า ตำรวจน่าจะชื่อสงครามมากกว่าปรัชญา หรือเป็นสจ๊วตน่าจะชื่อปรัชญามากกว่าสงคราม ตรงจุดนี้ ทำให้เห็นว่าชื่อตัวละครบางชื่อผู้เขียนคงไม่ยึดตามทฤษฎีหรือหลักการเสมอไป การตั้งชื่อตัวละครนี้ผู้เขียนอาจตั้งไปตามจินตนาการ และไม่คิดว่าจะเหมาะหรือไม่เหมาะสมอย่างไร เป็นการตั้งชื่อให้เห็นว่าในชีวิตจริงชื่อก็คงติดกับอาชีพที่ทนายก็มี การใช้ทฤษฎีของนักวิชาการเข้าไปวิเคราะห์งานบันเทิงคดีอาจจะทำให้เห็นข้อบกพร่องในงานเขียนอยู่บ้าง เพราะผู้เขียนคงไม่ทราบทฤษฎีที่นักวิชาการวางกฎเกณฑ์ไว้และคงไม่คิดถึงในสิ่งนี้ในขณะที่เขียนนวนิยาย

2. การเล่นเสียงสัมผัส

นวนิยายคืองานเขียนประภทร้อยแก้ว เป็นงานประพันธ์ที่ไม่มีกฎบังคับเรื่องการสัมผัสระหว่างวรรคเหมือนร้อยกรอง แต่ถ้าหากมีก็จะทำให้งานร้อยแก้วนั้นๆ ไพเราะขึ้น นอกจากนี้การเล่นสัมผัสคล้องจอง “ยังทำให้งานเขียนร้อยแก้วมีความตระการในลีลา คือทำให้งานประพันธ์นั้นมีทำนองเขียนสูงส่ง (Elevated Style)” (ชเนศ เวศร์ภาดา. 2533 : 363)

ในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” มีการเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองปรากฏอยู่อย่างแพร่พร่า ซึ่งมีทั้งสัมผัสพยัญชนะและสัมผัสสระ ทำให้เนื้อเรื่องสัมผัสใจผู้อ่านและเกิดสุนทรีภาพในการอ่านเป็นอย่างดี

2.1 สัมผัสพยัญชนะ หรือเรียกอีกอย่างว่า สัมผัสอักษร (Alliteration) คือใช้เสียงตัวอักษรพ้องกัน และอักษรในที่นี้หมายถึงเสียงพยัญชนะ ซึ่งไม่กำหนดเสียงสระหรือเสียงวรรณยุกต์สูงต่ำ สักแต่ว่ามีเสียงพยัญชนะพ้องกัน เช่นตัวอย่าง “เขา ชัน,กู คำ” ดังนี้ก็ได้ หรือเขียนในรูปต่างกัน แต่เสียงพยัญชนะร่วมกัน เช่น “ซุง ทราย,สร้างสรรค์ ศรี” ดังนี้ก็ได้ นับว่าเป็นสัมผัสอักษรทั้งนั้น” (พระยาอุปกิตศิลปสาร. 2539 : 353-354)

การเล่นเสียงพยัญชนะในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” สามารถแบ่งเป็น 7 ลักษณะ ดังนี้

2.1.1 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 2 คำ

2.1.2 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 3 คำ

- 2.1.3 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 4 คำ
- 2.1.4 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 2 คู่
- 2.1.5 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 3 คู่
- 2.1.6 สัมผัสพยัญชนะโดยมีคำอื่นมาคั่น
- 2.1.7 สัมผัสพยัญชนะโดยใช้คำซ้อนที่ซ้ำเสียงสลับ 2 คู่

2.1.1 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 2 คำ คือ การใช้พยัญชนะต้นตัวเดียวกันหรือเสียงเดียวกัน เรียงกัน 2 คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผมอยากปราดเข้าไปตบหน้าหล่อนคินัก แต่ด้วยความเกรงว่าเรื่องราวจะใหญ่โตกลามมากไปกว่านี้ ผมจึงยับยั้งใจไว้ได้

(ชาkdอกไม้. 2540 : 57)

เขาทำตาโต เมื่อรับเงินจากมือผม สีหน้าหดหู่เมื่อครูแปรเปลี่ยนเป็นความเบิกบาน เงินง้างใจมนุษย์ได้จริงเสียด้วย

(ชาkdอกไม้. 2540 : 133)

คุณแม่ผมเขียร้อยข้างล่างเวที เสียงดังเจื้อยแจ้ว

(ชาkdอกไม้. 2540 : 11)

ท่านผู้ทึ่งทอดถอนใจอย่างเหน้อยหน่าย จนนายพลกำเนิดที่นั้งอยู่เคียงข้างต้องกล่าวคำพูดปลอบประโลมหวังให้คลายความหวาดวิตกในหัวใจลง

(ชาkdอกไม้. 2540 : 41)

เอาเถะครับ...น้องเจียดเจิดโฉมท่าผมเสียเวลาหาเหยื่อไปพักใหญ่ทีเดียว ทั้งปั้นป่วน ทั้งแปลบปลาบ ผมรอดเงื้อมมือหล่อนมาได้อย่างหวุดหวิดจริงๆ ครับคุณผู้ชม

(ชาkdอกไม้. 2540 : 54)

ท่านพ่อครับ ผมนี้แหละ 'หน้าตัวเมีย' ผมไม่ใช่ผู้ชาย จิตใจผมบอบบางและอ่อนแอ...

(ชาkdอกไม้. 2540 : 171)

หลังจากแนะนำเสรีธรรม ผู้อำนวยการแผนกบุคคลขออนุญาตกลับออกไปทำงานที่คั่งค้างต่อให้เสร็จ ทั้งผมชักถามพนักงานหนุ่มรูปหล่อเพียงลำพัง

(ชาkdอกไม้. 2540 : 160)

2.1.2 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 3 คำ คือ การใช้พยัญชนะต้นตัวเดียวกันหรือเสียงเดียวกัน เรียงกัน 3 คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

มือสองข้างผมเกร็งสุดขีด จิกผ้าปูที่นอนจนยับยู่ยี่ไม่มีชิ้นดี จะร้องครวญครางดังๆ ก็อายลูกนัท

(ชาkdอกไม้. 2540 : 19)

ผู้ชายร่างกำยำบีบบั้นตะโกนร้องด้วยเสียงเล็กแหลม ท่าทางยโสเมื่อครูแปรเปลี่ยนเป็นอ่อนช้อยจากหน้ามือเป็นหลังดิน

(ชาดอกไม้. 2540 : 5)

ผมยอมรับครับว่า ผมรู้สึกสับสนมีดมน

(ชาดอกไม้. 2540 : 45)

เมื่อท่านพ่อและท่านแม่เร่งเร้าเรื่องคู่ครอง ผมจำต้องอ้าอึ้ง แบ่งรับแบ่งสู้เป็นคราวๆ เพื่อให้พ้นตัว

(ชาดอกไม้. 2540 : 47)

เหมือนกับท่านมีรสนิยมต่ำเตี้ยติดดิน

(ชาดอกไม้. 2540 : 51)

สีสนในโพรงแห่งนั้นบรรเจิดจ้าจนดินชั้นซบซับโดยตลอดถึงความเปี่ยมสุข

(ชาดอกไม้. 2540 : 364)

ถ้าผมพยายาม ผมคิดว่าไม่ยากหรือครับที่จะสืบเสาะแสวงหาว่า คนที่พี่ตั้งครวญครางหาชื่อใคร?

(ชาดอกไม้. 2540 : 71)

ผมหัวเราะรำเริง ด้วยนึกเอ็นดูแกมหมั่นไส้ ท่าทางของอินังคะเต็มประดา

(ชาดอกไม้. 2540 : 168)

ใจที่ห่อเหี่ยวแห้งแล้งอยู่เมื่อครู กลับชุ่มชื้นขึ้นมาใหม่ในบัดดล

(ชาดอกไม้. 2540 : 164)

เงาดอกไม้ในร่างของผมดินพร่าน มันทันรุกรานแรง คล้ายต้องการหาทางออก

(ชาดอกไม้. 2540 : 387)

2.1.3 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 4 คำ คือ การใช้พยัญชนะต้นตัวเดียวกันหรือเสียงเดียวกัน เรียงกัน 4 คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จับแล้วก็ไม่คึกคักคึกคะนอง เหมือนจับต้องกล่อมเนื้อของพวกเดียวกัน

(ชาดอกไม้. 2540 : 30)

“ถ้ามีโอกาสมากกว่าดู ผมก็สนใจ อยากรู้อะไร แต่ต้องไตร่ตรองเหมือนกันว่า เขาคนนั้นเป็นใคร สมควรแก่การรู้อะไรหรือไม่”

(ชาดอกไม้. 2540 : 87)

“แกอย่ามาโม้เลย คนอย่างแกหรือไปเยี่ยมลูก แกโกหกคนอื่นได้ แกโกหกฉันไม่ได้ トラバิดที่แกยังไม่ได้หย่ากับจอมขวัญ แกจะมีเมียใหม่ไม่ได้”

(ชาดอกไม้. 2540 : 138)

แรกเริ่ม...เขามีท่าทีอึดอัด แต่เมื่อผมเริ่มยดเยียดหยาดหยดแห่งความสุขให้เขา เขาเริ่มคล้อยตาม

(ชากดอกไม้. 2540 : 249)

เราปรนเปรอกันมิรู้สิ้นสุด หืดหรีงเรไร้องรับสุลันของเราลั่นระฆังทั่วบริเวณราวกับรอบปริมณฑลแห่งนั้นไม่
มีผู้ใดสุขเสมอเทียบเคียงเราสองอีกเลย...

(ชากดอกไม้. 2540 : 322)

การเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 2 คำ 3 คำ และ 4 คำ ดังตัวอย่างข้างต้น ทำให้ลีลาภาษา
ใน “ชากดอกไม้” เกิดเสียงเสนาะที่ไพเราะสละสลวยและมีเสียงสัมผัสแพรวพราว เสียงพยัญชนะที่ผู้เขียน
นำมาสร้างเป็นเสียงสัมผัสคล้องจองมีหลากหลายเสียง เช่น เสียง /ร/ เรืองราว เสียง /ง/ เงินงำ เสียง /
ท/ ทอดถอน เสียง /บ/ บอบบาง เสียง /ย/ ยับยู่ยี่ เสียง /ต/ ต่ำเตี้ยติด เสียง /ม/ มีเมียไหมไม่ เป็น
ต้น การเล่นเสียงเหล่านี้แสดงให้เห็นความประณีตบรรจงของผู้เขียนในการสรรพพยัญชนะเสียงเดียวกันมาร้อย
เรียงให้เกิดเสียงสัมผัสคล้องจอง สามารถสื่อความหมายและอารมณ์ได้ตามต้องการ เสียงสัมผัสพยัญชนะชนิด
กันดังกล่าว ส่งผลให้ผู้อ่านได้สัมผัสเสียงเสนาะอันแพรวพราวมากขึ้น จึงช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพได้ง่าย
ตามอรรถรสแห่งเสียงที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

2.1.4 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 2 คู่ คือ การใช้พยัญชนะต้นตัวเดียวกันหรือเสียงเดียวกัน เรียง
กันเป็นคู่ 2 คู่ เช่น

โอ๊ย! ท่านพ่อ ถ้าท่านพ่อรู้ความจริง จะรับได้มัยนี้ เฮ้ย! ผมต้องแบกภาระในชีวิตอย่างหนักหน่วงรุนแรง

(ชากดอกไม้. 2540 : 12)

ทั้งที่พี่ตั้งมีคนรักสุดสวຍเคียงข้าง

(ชากดอกไม้. 2540 : 33)

หล่อจิบปากจิบคอดูต ใบหน้ายิ้มแย้มอ้อมเอิบเหมือนเมื่อพบกันที่แรกคงลืมทุกชีในใจได้บ้างแล้ว

(ชากดอกไม้. 2540 : 237)

ตัวอ้วนดำปี้ ในชุดสีแดงจี๊ดจ๊าดสดใส แลดูไกลๆ เหมือนถ่านดำในชุดแดง

(ชากดอกไม้. 2540 : 284)

เขาล้อหลอกด้วยกรรมวิธีอันแยบยลให้วิญญาณดอกไม้ในร่างนี้สงบ เขาทำจนมัน ‘เชื่อง’ ไม่แส่สายร่าเริง
เหมือนผม

(ชากดอกไม้. 2540 : 400)

บางคาบบางครั้งผมรู้สึกว่ำนัยน์ตาร้อนผะผ่าวแลเลือนพร่าพราย

(ชากดอกไม้. 2540 : 373)

ผมบอกลาพี่ต้าด้วยอาการระทดท้อหม่นหมอง

(ชากดอกไม้. 2540 : 387)

มันน่ารัก...น่าเริ่มต้นบรรเลงเพลงอีกครั้งหนึ่งรับรองว่า ผ้าผ่อนหลดล้วย ไม่มียางอายุเหมือนเดิมนั้นแหละ

(ชาดกอกไม้. 2540 : 21)

2.1.5 สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 3 คู่ คือ การใช้พยัญชนะต้นตัวเดียวกันหรือเสียงเดียวกัน เรียงกันเป็นคู่ 3 คู่ ดังตัวอย่าง

สุดท้าย พี่ขอให้น้องได้ตัวสงครามมานอนแนบเคียงข้างดังเดิม

(ชาดกอกไม้. 2540 : 398)

ความรักช่วยเหลือปลอบประโลมให้ความสดหดหู่จากหลงเหลือแต่ความฝันความหวัง...หวังที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป トラบที่ลมหายใจยังไม่สิ้น

(ชาดกอกไม้. 2540 : 401)

หล่อนกระพุ่มมือไหว้ผมอย่างสวยงาม พ่อหล่อนนั่งเคียงข้างยิ้มอย่างภาคภูมิใจในตัวลูกสาว

(ชาดกอกไม้. 2540 : 49)

“... ไหนจะรุ่ง ไหนจะทศ แล้วไหนจะผม แล้วยังมีใครอื่นอีกเยอะแยะมากมาย ...”

(ชาดกอกไม้. 2540 : 154)

การเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะชนิดกันเป็นคู่ คือ 2 คู่ และ 3 คู่ ในตัวอย่างข้างต้น ทำให้ผู้อ่านได้รับรสทางสุนทรียารมณ์ในด้านลีลาจังหวะแห่งคำ คำคู่ที่นำมาใช้มีเสียงสัมผัสคล้องจอง เวลาอ่านจะทำให้เกิดความเสนาะแห่งเสียงและได้หยั่งลึกในความหมายนั้น เช่น “หนักหน่วงรุนแรง” มีเสียง /น/ และ เสียง /ร/ สามารถนำมาอยู่คู่กันและได้ดุลแห่งความหมายไปในทางเดียวกัน “หนักหน่วง” เป็นคำวิเศษณ์หมายความว่า เอาจริงเอาจัง ส่วนคำว่า “รุนแรง” ก็เป็นคำวิเศษณ์เช่นกัน แปลว่า หนักไป แรงไป คำ 2 คำนี้จึงมีความหมายร่วมกันคือ ให้ความความรู้สึกทางจิตใจที่หนักหนาสาหัสและรุนแรง คำคู่ 2 คู่นี้ใช้ในบริบทที่เหมาะสมกลมกลืนไปกับตัวบท คือเป็นตอนที่ตัวละครเอกกริ้วร่วมเพศชายต้องแบกภาระหน้าที่ในชีวิตที่ต้องดำเนินชีวิตอย่างชายแท้ปกติทั่วไปซึ่งแท้จริงแล้วเขาไม่ได้เป็นอย่างที่ทานพ่อกันแม่คิดไว้ หรือในคำว่า “แสบซ่าร้านแรด” เสียง /ส/ เป็นเสียงเสียดแทรกและไม่ก้อง เวลาออกเสียงคำว่า “แสบซ่า” ลมออกมาไม่สะดวก ต้องผ่านช่องแคบในช่องปากซึ่งทำให้เกิดเสียงดังซู่ซ่าขึ้น คำกริยา “แสบซ่า” ให้ความหมายของคนชอบหาเรื่องและให้ภาพแก่งแย่งไปมา เสียงสระ /แอ/ และสระ /อา/ ให้เสียงทอดยาวให้ความรู้สึกเด่นชัดและเปิดเผยในลีลาความเคลื่อนไหว เสียงวรรณยุกต์เอก ให้ความรู้สึกหนักแน่นและกร้าว “แสบซ่า” จึงให้ความรู้สึกนึกคิดถึงคนที่มีการคิดและเปิดเผย เสียง /ร/ ในคำว่า “ร้านแรด” เป็นเสียงสะบัดปลายลิ้น “ร้าน” แปลว่า อยาก ใคร “แรด” แปลว่า จัดจ้าน “ร้านแรด” ให้จึงความหมายว่า คนที่มีความจัดจ้านมีการจัดจ้านและมีความอยากใคร่ในกามารมณ์ “แสบซ่าร้านแรด” จึงมีความหมายไปในทางเดียวกันคือให้ความรู้สึกถึงกิริยาที่จัดจ้านและมีความจัดจ้านทางพฤติกรรม สามารถใช้คู่กันได้อย่างเหมาะสมเข้ากับบริบท คำนี้ใช้เปรียบเทียบความเป็นชาวดอกไม้ระหว่างสันติภาพและชาติชาคริตที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน สันติภาพมีวิญญาณของความเป็นเกย์แอบแฝงอยู่ในแก่นกาย เขาต่อสู้จนความเป็นชาวดอกไม้ในร่างหนึ่งสงบ สามารถกลับตัวกลับใจเป็นชายรักต่างเพศได้ ส่วนชาติชาคริตมีแต่กิริยาที่จัดจ้านไปมาอยู่ตลอดเวลา ส่วนสัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 3 คู่ เช่น นอนแนบเคียงข้างดังเดิม มีเสียง /น/ เสียง /ค/ และเสียง /ด/ “นอนแนบ” ให้ความรู้สึกอ่อนนุ่ม สบาย และอบอุ่น “เคียงข้าง” ให้ความรู้สึกว่าอยู่ชิดกันใกล้กัน “ดังเดิม”

ให้ความหมายว่าเหมือนเดิม เป็นอย่างเช่นเดิม “นอนแนบเคียงข้างดังเดิม” จึงให้ความหมายว่ากลับมา มีความสัมพันธ์กันอย่างแต่ก่อน สัมผัสพยัญชนะชนิดกัน 3 คู่อยู่ในตอนที่ชาตติยครีตบอกล่าถึงเจียดเจ็ด โฉมว่าขอให้สามีคือสงครามกลับมาที่มีความสัมพันธ์และมีความสุขกันเหมือนเดิม การใช้เสียง /น/ เสียง /ค/ และเสียง /ด/ มาเรียงกันอ่านแล้วทำให้เกิดลีลาแห่งเสียงไปในทางเดียวกันและไปด้วยกันได้ ผู้อ่านสามารถ ได้รับอรรถรสแห่งเสียง และได้สัมผัสความเข้มข้นตรึงตราแห่งอารมณ์ในการเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองเพื่อ เสนวนิยายเรื่องนี้อย่างมีสุนทรียารมณ์มากขึ้นอีกโสดหนึ่งด้วย

2.1.6 สัมผัสพยัญชนะโดยมีคำอื่นมาคั่น คือ การใช้พยัญชนะต้นตัวเดียวกัน สัมผัสกันโดยมี พยัญชนะอื่นคั่นกลาง อาจจะมี 1 คำ 2 คำ 3 คำ หรือมากกว่านั้น ดังตัวอย่าง

หน้าตาน่ารัก น้าเอ็นดูของดิฉัน ไม่อาจดึงดูดเขาได้เลยหรืออย่างไร

(ชาkdอกไม้. 2540 : 28)

รุ่งตะวันคนสวย ปัจจุบันก็ยังคงความสวยไม่สร้าง

(ชาkdอกไม้. 2540 : 33)

แกยังไม่มื้ที่ท้าวจะหายห่างจากโรคร้ายแม่เพียงปลายก้อย อาการของแกมีแต่ทรนกับทรุด

(ชาkdอกไม้. 2540 : 135)

ดวงหน้าร้ายเอกปรัชญาถึงกับถอดสีหน้าอย่างชัดเจน เมื่อผมเอ่ยถึง ‘ทศนันท’

(ชาkdอกไม้. 2540 : 153)

ผมพยักหน้ารับทราบ นึกชื่นชมชายหนุ่มคนนี้อยู่ในใจ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 161)

น้อยหนอยเขย่าแขนดิฉันเบาๆ น้าเสียงของเธอรื่อนร ราวมีเรื่องชวนตระหนักที่ดิฉันต้องรีบติดตาม

(ชาkdอกไม้. 2540 : 199)

นายสงครามวันนี้กับวันนั้น ดูผิดกันเป็นคนละคน ความเป็นคนช่างเจื้อยแจ้วจากรกลับจาก หลงเหลือเพียงความเงียบเบือใบ้ ชนิดถามคำตอบคำ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 286)

เป็นครั้งแรกในชีวิตที่ผมแลเห็นเทพธิดาในความฝัน-ความฝัน สีรุ้งสุดแสนสวย

(ชาkdอกไม้. 2540 : 347)

ลูกน้ทียัมพร หุดาพร ดูไปก็เทดี สวยดี

(ชาkdอกไม้. 2540 : 26)

รางวัลเด็กเรียนดี มรรยาทงามประจำปีจะไปไหนเสีย ถ้าไม่ตกมาอยู่ในมือผม

(ชาkdอกไม้. 2540 : 11)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การสัมผัสพยัญชนะโดยมีคำอื่นมาคั่น ปรากฏสัมผัสพยัญชนะหลากหลายรูปแบบ เช่น สัมผัสพยัญชนะ 2 ตำแหน่ง ได้แก่ ไม่อาจดิงดูเขาได้เลย สวไม่สร้าง ทรงกับทรุด สีรุ้งสุดแสนสว เป็นต้น เสียงสัมผัสบางตำแหน่งจะมีสัมผัสพยัญชนะแบบคำต่อคำ หรือ 2 คำ ต่อ 1 คำ หรือ 1 คำ ต่อ 3 คำ นอกจากนี้ยังมีสัมผัส 3 ตำแหน่ง ได้แก่ เจ็ยแจวจา นรจากลับจางจาก ทำให้มีเสียงสัมผัสแพร่พราวเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย และยังมีสัมผัส 4 ตำแหน่ง ได้แก่ นึกชั้นชมชายหนมคนหือยในใจ ทำให้เวลาอ่านเกิดเสียงไพเราะมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีสัมผัสพยัญชนะแบบข้ามวรรคด้วย เช่น น้าสีงของเรอร้อนรน ราวมีรื่งชวนตระหนกที่ดิงนต้องรีบดิตตาม ลูกนัยี่มพราว หูตาพราว ทำให้เกิดเสียงสัมผัสคล้องจองและมีลีลาจังหวะที่ไพเราะรื่นหู การสัมผัสพยัญชนะโดยมีคำอื่นมาคั่นกลางคำดังกล่าว ช่วยเพิ่มพลังเสียงอันไพเราะสละสลวยให้แก่ภาษาในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” พร้อมทั้งสร้างความตระการแห่งเสียงให้เด่นชัดขึ้น

2.1.7 สัมผัสพยัญชนะโดยใช้คำซ้อนที่ซ้ำเสียงสลับ 2 คู่ ผู้วิจัยพบว่า ลีลาภาษาในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” ปรากฏคำซ้อน 4 คำ ประเภทคำซ้อนซ้ำที่มีเสียงพยัญชนะเสียงเดียวกันทั้งคู่แรกและคู่หลังเป็นจำนวนมาก ซึ่งในงานวิจัยนี้ขอเรียกว่า “คำซ้อนที่ซ้ำเสียงสลับ 2 คู่” ตามที่ดิลกฤทัย ขาวดีเดช. (2540 : 33-37) วิเคราะห์ภาษาจินตภาพในเรื่องสั้นของอัศศิริ ธรรมโชติ ว่า “ภาษาในเรื่องสั้นของอัศศิริ ธรรมโชติ จะปรากฏคำซ้อนที่ซ้ำเสียงสลับ 2 คู่ เช่น ระเกระระกะ กระวีกระวาด กระเหี้ยนกระหยา กระย่องกระแย่ง ประดับประดา กระแทกกระแท่น มลึงเมลิอง ขยะแขยง กระชิบกระซาบ รุ้สิกรู้สม หัวจิต หัวใจ สะทอนสะเทือน” เป็นต้น การสัมผัสพยัญชนะในรูปแบบนี้ได้พบใน “ซากดอกไม้ม” ดังต่อไปนี้

ผมรู้ว่ามันตกลงปลงใจ ‘เข้าวงการ’ เรียบร้อยแล้ว มันก็เลยสะดิดสะดิงแล้วก็เต็มจิริจะก้านเข้าไปให้สมกับคน
ในวงการ

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 6)

โอโฮ! คุณผู้ชมครับ ลูกนัเขาบำรุงบำเรอมมทุกอยาง เน้นจังหวะ ‘ชีวหาพาพลิน’

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 19)

ผมต่อแหลเหมือนเคย จะเขินจะแขนะไรละครับ ของมันเคยๆ กันอยู่เพียงแต่เปลี่ยนหน้าไปเรื่อยๆ เท่านั้น

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 21)

ทั้งมาหลงไหล ทั้งมาอิจฉา ทั้งอยากรู้จัก ทั้งอยากเข้าใจ ทั้งอะไรต่อมิอะไรอีกสารพดสารพน อย่าให้ผม
ต้องเจียรระโนออกมาเลย

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 10)

อินังคะนี่สุขภาพจิตดีกว่าผมเยอะ ไม่รู้อี๊ มันนี่ก้อยากจะเป็นอะไรมันก็เป็นนี่ก้อยากจะทำอะไรมันก็ทำ ไม่สนใจ
คนรอบข้าง ก็บ้านมันธรรมดาดีครับ ไม่ไดวิเศษวิเสสเหมือนบ้านผม ผมมันอยู่วงการไฮิชะ ไฮิชอ ก็เลยต้อง
ปิตๆ บังๆ หน่อย

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 14)

ตระกูลผู้ดีเก่า อ้าวจริงๆ นา บางทีผมยังนึกว่าตัวเองต้องตะแคงตื่นเดินด้วยซ้ำไป ก็ด้วยความเป็นตระกูลขน
น้าขนนางนี่แหละครับ ทำให้ผมวางตัวลำบาก

(ชากดอกไม้. 2540 : 14)

น้ำเสียงของเขาสั้นเครือ เขาเง็กเข่าต่อหน้าดิฉัน ยกมือสองข้างของดิฉันไปกุมไว้ที่หน้าอกพร้อมกับกล่าวคำสัญญาอย่างจับจิตจับใจ จนดิฉันเริ่มลั้งเล...สองจิตสองใจว่าควรทำอย่างไรต่อไปดี

(ชากดอกไม้. 2540 : 198)

ร่างของผมหาลังดิ่งลงสู่พื้น กระตุกกระเตี้ยผมย้อมแหลกละเอียดอย่างแนนอน

(ชากดอกไม้. 2540 : 173)

ผมหเดินสะโหลสะหลออกจากเรือนหลังนั้น มายังเรือนที่พักของผมห ... ผมหทอดกายบนเตียงนอนด้วยความเหนื่อยเพลีย เข่าอ่อนระโหยหมดเรี่ยวหมดแรง นัยน์ตาฝ้าฟาง

(ชากดอกไม้. 2540 : 314)

ลูกนัททำท่ากระเจ้ากระงอด

(ชากดอกไม้. 2540 : 95)

แม้เขาจะกระทำย่ำยิหลอนทั้งกายและใจหนักหนาสาหัสจนกาจนกรรจ์ปานใดหลอนก็ยังไม่หลงเงาเขายู่มีรูคลาย

(ชากดอกไม้. 2540 : 151)

คำซ้อนประเภทซ้ำเสียงสลับ 2 คู่ มีหลากหลายเสียง เช่น สะตืดสะตึง จะเขินจะแขน กระตุกกระเตี้ย สารพัดสารพัน สะโหลสะหล กระเจ้ากระงอด จนกาจนกรรจ์ เป็นต้น แม้คำซ้อนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นคำซ้อนที่ผู้อ่านคุ้นหูเจนา แต่เสียงพยัญชนะซ้ำเสียงสลับ 2 คู่ ก็ช่วยเพิ่มความไพเราะสละสลวยรื่นหู อ่านแล้วเกิดลีลาจังหวะที่มีเสียงสูงต่ำ สั้นยาว หนักและเบา สามารถสร้างอรรถรสแห่งเสียงได้ดียิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่า คำเหล่านี้แม้จะเป็นคำซ้อนเพื่อความหมาย แต่วิวัฒนาการก็จงใจเลือกคำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง จึงเป็นการเพิ่มเสียงสัมผัสที่แพรวพราว โฉมหน้าอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตามไปกับลีลาแห่งเสียงไปได้โดยง่าย

2.2 สัมผัสสระ คือ คำคล้องจองที่เกิดจากการใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกัน ถ้ามีตัวสะกดก็อยู่ในมาตราเดียวกันแต่พยัญชนะต้นต่างกัน ในนวนิยายเรื่อง “ชากดอกไม้” มีการเล่นสัมผัสสระสามารถจำแนกได้เป็นดังนี้

- 2.2.1 สัมผัสสระในวรรคแบบชิดกัน 2 คำ
- 2.2.2 สัมผัสสระในวรรคแบบชิดกัน 3-4 คำ
- 2.2.3 สัมผัสสระในวรรคโดยมีคำอื่นมาคั่นกลางคำ
- 2.2.4 สัมผัสสระระหว่างวรรค

2.2.1 สัมผัสสระในวรรคแบบชิดกัน 2 คำ คือการใช้สระเดียวกันเรียงกัน 2 คำ เช่น

เรื่องจริงมันสลับซับซ้อนกว่าเรื่องที่รู้ๆ กันอยู่เยอะ

(ชากดอกไม้. 2540 : 7)

ตอนนี้ผมลืมน้อมขวัญไปแล้วครับ หล่อนจะเป็นตายร้ายได้อย่างไรก็เป็นเรื่องของหล่อน เรื่องที่ผ่านมาระหว่างผมกับหล่อนจบกันแค่นั้น

(ซากดอกไม้. 2540 : 15)

เพราะแบบนี้ไงครับ ตั้งห้าปีกว่าที่จอมขวัญนั่งชะหิรีภรรยาประจำตัวผมจะรู้และระคายว่า ผมแตกต่างจากชายชาติทั่วไป

(ซากดอกไม้. 2540 : 23)

เอาเถอะค่ะ เขาจะร้องแครงแครงเชอกับคุณผู้ชมอย่างไร ดิฉันไม่ว่า

(ซากดอกไม้. 2540 : 26)

พี่ตั้งถามน้ำเสียงเป็นห้วงบ่วงโยอย่างมาก

(ซากดอกไม้. 2540 : 37)

เขาอยู่ในชุดตรังตรึงจิต สวมเสื้อกล้าม กางเกงขาสั้นจุจู้

(ซากดอกไม้. 2540 : 129)

ผมยิ้ม ยิ้มอย่างมีเลศนัย ผมเบียดตัวเอง ที่มักู้เท่าทันความคิดผู้อื่น แม้จะเสแสรังแกลงใจแต่ผมก็ทำได้ไม่นาน

(ซากดอกไม้. 2540 : 103)

ดิฉันสบายใจที่สุดในโลก จิตของดิฉันลอยฟูฟ่องอย่างทะนองอาจ

(ซากดอกไม้. 2540 : 176)

ดิฉันไม่เคยทำบุญขึ้นบ้านใหม่สักครั้ง หรือผีบ้านผีเรือนไม่พอใจ เสกสรบันแต่งให้ชาติชาคริต์มีอันผิดแผกแตกต่างจากชายสามัญ

(ซากดอกไม้. 2540 : 201)

เมื่อหันไปประสบพบเนตรเจ้าของเสียง หัวใจดวงน้อยของผมแทบหยุดเต้น

(ซากดอกไม้. 2540 : 213)

นายแพทย์วิศาลมองดิฉันด้วยสายตาอาดูรสุดประมาณ

(ซากดอกไม้. 2540 : 227)

ผมรีบผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าอย่างรวดเร็ว ชั่วพริบตาเดียว ผมแต่งองค์ทรงเครื่องเรียบร้อยเหมือนตอนที่เข้ามา

(ซากดอกไม้. 2540 : 224)

2.2.2 สัมผัสสระในวรรคแบบชนิดกัน 3-4 คำ คือสัมผัสสระเดียวกันเรียงกัน 3-4 คำ ดังตัวอย่าง

ผมไม่เคยไวใจใครทั้งนั้นแหละครับ แม้แต่ตัวผมเองก็เถอะ

(ซากดอกไม้. 2540 : 25)

แต่บัดนี้ ดินันเชื้อ เชื้อถึงขนาดต้องฟ้องร้อง เพื่อขอความเป็นธรรมจากศาล

(ชาkdอกไม้. 2540 : 28)

“ที่นี้มีทั้งหมดสี่ชั้น ฟ็ลองเดินสำรวจเองแล้วกัน อยากทำอะไรทำที่นี้ไม่มีใครใส่ใจใคร...”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 209)

การเล่นเสียงสัมผัสสระในวรรคเดียวกันแบบขีด 2 คำ 3 คำ และ 4 คำ ดังตัวอย่างข้างต้น ได้เพิ่มเสียงเสนาะแก่ผู้อ่าน ก่อให้เกิดความไพเราะราบรื่น แม้จะเป็นเพียงคำพ้อง เช่น สลับซับซ้อน เป็นตายร้ายดี รัตริ่งตริงจิต เสสเร้งแกล้งโง่ แต่งองค์ทรงเครื่อง ต้องฟ้องร้อง ใครใส่ใจใคร เป็นต้น การเล่นเสียงสัมผัสเหล่านี้เอื้อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพอันแจ่มชัดและสามารถสื่อความหมายให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

2.2.3 สัมผัสสระในวรรคโดยมีคำอื่นมาคั่นกลางคำ คือการใช้คำที่ประสมด้วยสระเดียวกันโดยมีคำอื่นมาคั่นกลาง 1 คำ 2 คำ หรือมากกว่านั้น ดังตัวอย่าง

ผมสูงประมาณ 180 เซนติเมตร ที่ต้องบอกประมาณก็เพราะตัวผมเองไม่แน่ใจว่าผมสูงเท่าไรกันแน่

(ชาkdอกไม้. 2540 : 9)

ก็ขนาดผมไปไหว้พระที่ไหนก็ตาม จนบัดนี้ ผมต้องขอพระ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 10)

ผมนี้กอยากตบปากนังนี้เหลือเกินตบให้เลือดคืบปาก

(ชาkdอกไม้. 2540 : 33)

ถ้าเป็นคนสมัยโบราณ ท่านแม่คงถึงกับต้องตบพื้นกระดาน พร้อมกับทำหน้าหมาในปากหกเลอะเทอะเต็มพื้นแน่

(ชาkdอกไม้. 2540 : 46)

ผมยอมรับครับว่า ผมรู้สึกสับสนมีดมน

(ชาkdอกไม้. 2540 : 45)

รู้แต่วันเดินปาดเข้ามาในบริษัทของผมอย่างร้อนรน สีหน้าหล่นเต็มไปด้วยร็วรอยของความวิตกกังวล เหงื่อเม็ดโตผุดพรายทั่วใบหน้าที่เคลือบทาไว้ด้วยเครื่องสำอางบางๆ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 55)

นังลูกนี้ทตอบด้วยน้ำเสียงร่าเริงเกินพิกิต ดวงตาและริมฝีปากเต็มไปด้วยอาการเข้ยวนรัญจวนจิต

(ชาkdอกไม้. 2540 : 95)

“ถีบก็ถีบ ยอมคะ ขอให้ได้เคลียคลอ แบนขีดสักนิดก็ดีใจแล้ว ยิ่งได้เป็นแฟนยิ่งดี”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 168)

หรือเพราะลักษณะการเฉพาะที่หล่นมีซึ่งหาได้ยากเย็นในหญิงสาวทั่วไป...สวยแต่หล่นประพิมประพายละมายชายชาตินักก็พา

(ชาkdอกไม้. 2540 : 260)

ผมตะคอกเสียงกรอกหูอีหนึ่งดงลั่น

(ชาkdอกไม้. 2540 : 169)

บางคอบบางคราผมรู้สึกว่ำนัยน์ตาร้อนผะผ่าว

(ชาkdอกไม้. 2540 : 373)

การเล่นเสียงสัมผัสสระในวรรคโดยมีคำอื่นมาคั่นกลางคำในตัวอย่างข้างต้น ทำให้ลีลาภาษาใน “ชาkdอกไม้” เกิดเสียงอันไพเราะสละสลวย รื่นหู และทำให้เกิดลีลาจังหวะเป็นระยะๆ

2.2.4 สัมผัสสระระหว่างวรรค การส่งสัมผัสระหว่างวรรค เป็นกฎบังคับของงานเขียนร้อยกรอง แต่หากงานเขียนร้อยแก้วมีการส่งสัมผัสระหว่างวรรคด้วยแล้ว ก็จะทำให้งานเขียนร้อยแก้วนั้นๆ มีความไพเราะสละสลวยมากยิ่งขึ้น ภาษาร้อยแก้วในนวนิยายเรื่อง “ชาkdอกไม้” บางช่วงตอนมีความไพเราะละเมียดละไม รวากับเป็นภาษาร้อยกรองหรือภาษากวี เพราะมีการส่งสัมผัสระหว่างวรรคอย่างแพรวพราว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ผีหาชาตานตนใด ดลใจผมอย่างนั้นก็ไม่รู้”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 8)

ก็เพราะมรดกนั้นแหละครับ เลยต้องงุ่นๆ งุ่นๆ กันหน่อย เงินทองของบาดใจ ไม่เข้าใครออกใคร เสียด้วย

(ชาkdอกไม้. 2540 : 7)

ตาสบตาก็พอรู้ใจ แต่กระโตกกระตากมากไป เตียวไก่อจะตื่นหมด

(ชาkdอกไม้. 2540 : 38)

“โอ้ความรัก มาทำให้สดชื่น ชีวิตดีขึ้น สุขสันต์วันสมัย”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 53)

“แม้จะร้างรัก แต่ขอสมครจิตชิดใกล้ ถึงอยู่ห่างไกล เรียกใช้น้องได้ยี่สิบสี่ชั่วโมง”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 53)

“คู่แล้ว ไม่แคล้วกัน ตูนาหงั้นเดินมาหาเอง”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 54)

ตัวอ้วนดำปี่ ในชุดสีแดงจัดจ้านสดใส แลดูไกลๆ เหมือนถ่านดำในชุดแดง

(ชาkdอกไม้. 2540 : 284)

คืนนั้น...ผมหลับฝันดี มีความสุข

(ชาkdอกไม้. 2540 : 347)

คำส่งสุดท้ายของผู้พิพากษา ไม่ต่างอะไรจากประกาศิตแห่งห้วงเวจีของพญามาร แม้ผมต้องเสียทรัพย์
ศฤงคารมากมายเพื่อการหย่าขาดจากจอมขวัญ

(ซากดอกไม้. 2540 : 364)

ลูกชายของดิฉันยังเล็กมาก เล็กเกินกว่าจะเข้าใจความซับซ้อนของผู้ใหญ่ ดูเหมือนเขาจะแจ่มใส ไม่
อนาทรร้อนใจในเรื่องใด

(ซากดอกไม้. 2540 : 378)

เอาเถอะ...น้องเนียดเนิดโถม โถมรันแอ้ย ไหนๆ ก็ไหนๆ แล้ว

(ซากดอกไม้. 2540 : 398)

ความรักช่วยปลอบประโลมให้ความสลดหดหู่จากหลงเหลือแต่ความฝันความหวัง...หวังที่จะมีชีวิตอยู่ต่อ
ไป ตราบที่ลมหายใจยังไม่สิ้น

(ซากดอกไม้. 2540 : 401)

การเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองระหว่างวรรค เป็นการร้อยเรียงเสียงเสนาะ ทำให้ภาษาร้อยแก้วมีความไพเราะสละสลวย มีเสียงเสนาะรื่นหูแพรวพราวร้อยเรียงกันไปทุกวรรค ส่งผลให้ภาษาในนวนิยายเรื่องนี้มีลีลาแห่งเสียงอันไพเราะตลอดทั้งเรื่อง

การเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งเกิดจากการเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะและสัมผัสสระ สัมผัสพยัญชนะมีแบบสัมผัสชนิดกัน 2 คำ 3 คำ และ 4 คำ สัมผัสชนิดกันเป็นคู่ 2 คู่ และ 3 คู่ สัมผัสพยัญชนะโดยมีคำอื่นมาคั่น และสัมผัสพยัญชนะโดยใช้คำซ้อนที่ซ้ำเสียงกลับ 2 คู่ ส่วนสัมผัสสระ มีทั้งสัมผัสในวรรคแบบชนิดกัน 2 คำ 3 คำ และ 4 คำ สัมผัสสระในวรรคโดยมีคำอื่นมาคั่นกลางคำ และสัมผัสสระระหว่างวรรค การเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองดังกล่าว ทำให้ลีลาภาษาใน “ซากดอกไม้” มีความละเมียดละไมไพเราะ ไม่เพียงสรรคำที่มีความหมายตามที่ต้องการสื่อเท่านั้น แต่ยังประณีตพิถีพิถัน บรรจงเลือกคำที่สามารถสื่อความหมายและมีเสียงที่ไพเราะสละสลวยร้อยเรียงสัมผัสแพรวพราวไปด้วยเสียงเสนาะ จนทำให้ผู้อ่านได้สัมผัสสรรพคุณแห่งเสียงให้มีจิตใจไวโอนคล้อยตามตัวบทที่ผู้เขียนต้องการสื่อ เพื่อสร้างสุนทรียารมณ์ที่มากระทบใจผู้อ่านและเกิดจินตภาพที่คมชัดลึกซึ้ง ซึ่งดังกล่าวส่งผลให้ภาษาใน “ซากดอกไม้” มิใช่เป็นเพียงความเรียงธรรมดาหรือเป็นภาษาอันไร้ฉันทลักษณ์ แต่งงดงามแพรวพราวไปด้วยการเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองดังที่กล่าวไว้แล้วในข้างต้น

3. การใช้ถ้อยคำ

ถ้อยคำเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เขียนในการถ่ายทอดอารมณ์สะท้อนใจและจินตนาการให้ปรากฏ การแสดงออกแห่งอารมณ์สะท้อนใจและจินตนาการดังกล่าวที่ปรากฏเป็นบทประพันธ์ได้อย่างไพเราะ มีอำนาจต่ออารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่าน ย่อมเนื่องมาจากปัจจัย 2 ประการคือ คุณภาพแห่งคำ และคุณภาพแห่งกลวิธี คำจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างจินตภาพและทำให้ผู้อ่านเข้าถึงจินตนาการอันซับซ้อนของผู้เขียนได้อย่างลุ่มลึก นักวรรณคดีวิจารณ์ถือว่าเสียงและความหมายของคำมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ในการเข้าถึงความงามของศิลปะวรรณกรรม ซึ่งก็คือความหมายอันจะก่อให้เกิดความอึ้งอัมพรไพเราะแก่ผู้อ่าน โดยเฉพาะขณะที่กำลังหยั่งลึกลงในความหมายนั้น ความงามของศิลปะ

วรรณกรรมขึ้นอยู่กับจินตนาการอันล้ำลึกที่ประสานกลมกลืนกันและจะเข้าถึงได้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์อย่างมีระบบซึ่งจะทำให้เห็นภาพลักษณ์ของวรรณกรรมชิ้นนั้นได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” มีลีลาการใช้ถ้อยคำที่เป็นลักษณะเฉพาะและมีความโดดเด่นเป็นพิเศษ โดยผู้วิจัยแบ่งหัวข้อศึกษาออกเป็น 10 ประเด็น ดังนี้

- 3.1 การใช้ภาษาเฉพาะกลุ่มเกย์
- 3.2 การใช้คำภาษาพูด
- 3.3 การใช้คำภาษาต่างประเทศ
- 3.4 การใช้คำทางพุทธศาสนา
- 3.5 การใช้คำความหมายแฝง
- 3.6 การใช้คำแสดงกริยา
- 3.7 การใช้คำบอกแสง สี เสียง
- 3.8 การเล่นคำ
- 3.9 การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม
- 3.10 การใช้คำเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน

3.1 การใช้ภาษาเฉพาะกลุ่มเกย์ ภาษาของเกย์เป็นภาษาที่ใช้กันภายในสังคมของชาวเกย์ ซึ่งชาวเกย์ได้บัญญัติศัพท์เฉพาะขึ้นมาเพื่อใช้สื่อความหมายต่อกัน อันแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของชาวรักร่วมเพศที่ได้แยกส่วนออกมาจากสังคมของชาวรักร่วมเพศต่างเพศ กลุ่มเกย์แต่ละกลุ่มมักจะกำหนดคำขึ้นมาใช้และเป็นที่เข้าใจร่วมกันในหมู่สมาชิก

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ได้ถ่ายทอดลีลาภาษาอันเป็นลักษณะเฉพาะของคนกลุ่มนี้ได้อย่างชัดเจน ผู้เขียนสามารถเลือกสรรถ้อยคำให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สะท้อนชีวิตคนรักร่วมเพศได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นประโยชน์นำทางให้ผู้อ่านทราบถึงวิถีชีวิตในโลกของเกย์ได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ลีลาภาษาในเรื่องมีความดูเด็ดเข้มข้น เร้าอารมณ์ความรู้สึก ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อศึกษาเป็น 2 ประเด็นคือ คำศัพท์ที่ใช้เฉพาะกลุ่มเกย์ และลีลาภาษาพูดของเกย์

3.1.1 คำศัพท์ที่ใช้เฉพาะกลุ่มเกย์ ศัพท์เกย์ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” เป็นศัพท์พื้นๆ ของชาวเกย์ที่คุ้นหูกับคนกลุ่มนี้เป็นอย่างดี ซึ่งตรงจุดนี้อาจเป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับผู้อ่านที่เป็นชายจริงหญิงแท้อยู่บ้าง ที่ไม่ทราบความหมายว่าแปลว่าอะไร เพราะไม่เคยได้ยินได้ฟัง ผู้วิจัยขอกล่าวศัพท์เฉพาะกลุ่มเกย์ที่ปรากฏในเรื่องนี้ ดังต่อไปนี้

อย่าเชียวครับคุณผู้ชม อย่าได้ไปหลงคารมหนังชะนีเด็ดขาด นี่ชอบพรั้มเพ้อ ไม่ได้เรื่องได้ราว หลอนโยนความผิดทั้งหมดมาที่ผม โดยที่หลอนไม่ผิดเลยแม้แต่น้อยนิด

(ซากดอกไม้. 2540 : 30)

ลึกๆ แล้ว ผมชอบลองดีกับผู้ชายที่หล่อ ส่าอาง คิดว่าตัวเองสวยเต็มประดา ยังมีลูกมีเมีย หรือมีคนรัก และอยู่ในเครื่องแบบอย่างร้อยเอกปรีชญาณี ผมยิ่งชอบเข้าไปใหญ่ นี่คือ ‘เกมท้าทาย’ ที่ผมจะเอาตัวเข้าแลกเดิมพันกับหนังชะนีรุ่งตะวันด้วยชีวิต

(ซากดอกไม้. 2540 : 59)

ตาย! หงะนี่ตัวอ้วน ไร้ยางอายุจริงๆ นะหล่อน ผมอยากจะทำกรีด พลังกระต๊อบทำให้หายสะอิดสะเอียนหงะนี่อ้วน ไม่รู้จักส่องเงาในน้ำ มองดูตัวเองบ้างเลย สวยหยาดเยิ้มขนาดน้องๆ นางฟ้า มายืนแก้ผ้าต่อหน้าผม ผมยังไม่เกิด ‘อารมณั’ หงะนี่อ้วนแก้ผ้า ผมยอมเอามีดแทงลูกตาให้บอดพร้อมกันทีเดียวสองข้างเลยด้วย

(ซากดอไม้. 2540 : 52)

นั่งรุ่งตะวันตัวแสบ หล่อนคงคิดว่าการบุกอย่างไม่ให้ผมตั้งตัวแบบนี้ จะทำให้ผมเข็ดและอับอาย ไม่ไปยุ่งกับ ผัวหล่อนอีก หงะนี่สาวสวย รู้จักผมน้อยไป

(ซากดอไม้. 2540 : 58)

สุดท้ายก็เกิดเรื่องยุ่ง ก็อีตอนถูกหงะนี่จับได้นี่สิครับ โอโฮ คราวนี้เป็นเรื่องเป็นราว วุ่นวายใหญ่โตอิพวกหงะนี่ก็อย่างนี้แหละครับ เรื่องนี้เด็ดเดี่ยว ทำเป็นเรื่องใหญ่เรื่องโต ขนาดผมนอนกับหล่อนเกือบทุกคืน หล่อนยังไม่ไว้หน้า

(ซากดอไม้. 2540 : 7)

หงะนี่ หมายถึง ผู้หญิง เพศหญิง เป็นคำที่เกย์เรียกผู้หญิง เพราะหงะนี่เป็นสัตว์ที่คล้ายมนุษย์ที่มีเสียงร้องว่า “ผัว ผัว”

คำพูดของเขา ทำเอาผมนึกเสียดายเงินขึ้นมาตึงๆ แต่ในเมื่อลงทุนแล้วก็ต้องทำให้สำเร็จ ไม่อย่างนั้นนอน ‘ลูกก๊วยเตี้ยว’ อยู่คนเดียวที่บ้านดีกว่า อย่างมากก็ ‘ต๊อง’ กับตัวเอง ก็เท่านั้นแหละครับ ชีวิตอย่างพวกผม จะเอาอะไร ‘ดี’ ไปกว่านี้

(ซากดอไม้. 2540 : 92)

ลูกก๊วยเตี้ยว หมายถึง สำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง ส่วน ต๊อง หมายถึง การช่วยเหลือตัวเอง การทำมาสเตอร์เบชั่น สังเกตได้ว่า 2 คำนี้มีความหมายเหมือนกัน แล้วแต่โอกาสและบริบทที่จะนำมาใช้

อีหนึ่งขณะหันขวับมาทางผมทันที “ทั้งปีแหละ บอกจะให้ตั้งนานแล้ว จนป่านนี้แห้วรับประทานตลอด เจอแต่ นกคะ ไม่รู้ล่ะ คนนี้นั่นขนะ นึกว่าสงสารฉันเถอะ”

(ซากดอไม้. 2540 : 167)

ผมเริ่มสะกิดคำว่า ‘สำส่อน’ ชัดแจ้ง ถ้าคืนไหน ‘นก’ เหยื่อในบาร์ ผมเพียงแต่ใช้เงินเข้าแลก มนุษย์ผู้มีลมหายใจอันเปรียบเสมือน ‘ตุ๊กตาดินได้’ ย่อมพร้อมพรั่งสมัครใจจะลอนตามผมไปทุกแห่งตามใจปรารถนา

(ซากดอไม้. 2540 : 321)

นก หมายถึง อด ขวด พลาด ไม่ได้ใครติดมือไปด้วย

“ต้น เตี้ยวานเลิกไป ‘เซ็ง’ ต่อกันใหม่”
“ต่ออะไร”
“ก็ไปเที่ยวของเราต่อ มีความสุขด้วยกัน”

(ซากดอไม้. 2540 : 293)

เซ็ง หมายถึง ออกไปสนุกสนาน แสวงหาคู่ หรือจีบผู้ชาย

“จะเป็นใคร ก็นั่งอุรคินทร์เจ้าเท่านั้นแหละ หล่อนชอบผู้ชายคนไหน หล่อนต้องจิกให้ได้ แบบจิกถึยบไม่ให้ได้ตั้งตัวกันเลยทีเดียว...”

(ซากดอไม้. 2540 : 274)

แต่ใช้ ‘เงิน’ หรือจะสะใจในอารมณ์เท่ากับการ ‘จิก’ เด็กหนุ่มของคนอื่นมาไว้ในครอบครอง ยิ่งถ้าเด็กคนนั้น ‘หล่อ’ นำจิก...ยากลำบากเพียงใด ผมไม่เคยหวั่น

(ซากดอไม้. 2540 : 321)

ผมเลือก ‘จิก’ เด็กหน้าตาดี ตามความปรารถนา ที่สำคัญผมไม่เคยพลาด
ครั้งแรกๆ ผมระแวงและขลาดกลัว ต่อเมื่อ ‘เซียว’ ผมสามารถเลือก ‘จิก’ ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่-ในฝัน
ในห้างสรรพสินค้า หน้าห้างฯ ในโรงแรม แม้แต่โรงภาพยนตร์...

(ซากดอไม้. 2540 : 341)

จิก หมายถึง เลือกที่จะจีบ จีบแล้วไม่ยอมปล่อย ติตแน่น

อ้วยตาย...วาย กร๊ด งานนี้ทั้ง ‘นก’ ทั้ง ‘เงือก’ เลยครับคุณผู้ชม ‘แห้วรับประทานเพคะ’

(ซากดอไม้. 2540 : 274)

เงือก หมายถึง คนที่หน้าตาน่าเกลียด ดูไม่ได้

โอ้ย! คุณผู้ชมครับ ฟังแล้วหัวใจดวงน้อยๆ ของน้องเตยอย่างผมแทบสลาย ความหวังริบหรี่ที่ผมมีกับอิตา
จารุพลนี่ ตับวูบโดยพลัน สงสัยทำอะไรไม่เคยลืมนองรสสาวทของ ‘น้องเตย’ ถึงพูดอย่างมั่นใจแบบนี้

(ซากดอไม้. 2540 : 186)

“เลิกเป็นน้องเตยนะหรือ เลิกโคเคนยังง่ายกว่าตั้งเยอะ”

(ซากดอไม้. 2540 : 275)

น้องเตย หมายถึง กะเทยที่มีความน่ารักน่าเอ็นดู

แล้วเรื่องทั้งหลายเหล่านี้โอละพ่อ เมื่อเขา เอี้ย เจ้าหล่อนประกาศตัวในร้านเหล้าชื่อดังว่า ต่อไปนี้ หล่อน
จะสลัดคราบ ‘แอบจิด’ กลายเป็น ‘สว่างจิด’ เสียที เพื่อจะได้ไม่ต้องหลบๆ ซ่อนๆ อีกต่อไป

(ซากดอไม้. 2540 : 6)

แอบจิด หมายถึง เกย์ที่ไม่เปิดเผยตัว

สว่างจิด หมายถึง เกย์ที่เปิดเผยตัว

เอาเถอะ คุณผู้ชมอาจจะไม่เข้าใจ เอาเป็นว่า ผมเป็น ‘สลัวจิด’ ที่มีปัญหาในการแยกแยะตัวเองอย่าง
มาก ก็แล้วกัน

(ซากดอไม้. 2540 : 209)

สลัวจิต หมายถึง เกย์ที่พยายามปกปิด แต่ไม่มิด

“แหะ” นิ่งขณะตะโกนเสียงดัง “ไม่มีทางเสียหรอก ฉันไม่เคยนึกกลับตนเองแบบแก ฉันมันพวกควีน
ถาวร ไม่เหมือนแกหรอก...เดี๋ยวก็คิง เดี่ยวก็ ควีน เผลอๆ ก็ไบ ไตร เตตระ สับสนไปหมด

(ซากดอกไม้. 2540 : 75)

คิง มาจากคำว่า เกย์คิง หมายถึง ชายที่มีบทบาททางเพศเป็นชายหรือเป็นฝ่ายกระทำ
ควีน มาจากคำว่า เกย์ควีน หมายถึง ชายที่มีบทบาททางเพศเป็นหญิงหรือเป็นฝ่ายถูกกระทำ
ไบ มาจากคำว่า ไบเซ็กส์ชวล หมายถึง ชายที่มีกิจกรรมทางเพศกับทั้งเพศเดียวกันและเพศตรง
ข้าม

จะเห็นว่าผู้เขียนเล่นคำว่า ไบ ไตร และเตตระ เรียงกัน เพื่อสื่ออารมณ์ขันของตัวละครอย่าง
ขณะได้ดียิ่งขึ้น กล่าวคือ คำว่า ไบ เป็นคำภาษาอังกฤษ หมายถึง สอง ไตร เป็นคำภาษาไทย
หมายถึง สาม และ เตตระ เป็นคำภาษาลาติน หมายถึง สี่

“...ถ้าเป็นอเมริกา เป็นอันกระอักเลือกแน่ โฮโมโฟเบียที่นั่นรุนแรง ยิ่งพวกไอมีด ไอแมก อย่าให้มันรู้เข้า
เชียว โดนรูมอ็ดถั่วดำตายคาพื้นห้องน้ำแน่”

(ซากดอกไม้. 2540 : 275)

อ็ดถั่วดำ หมายถึง ชายร่วมเพศกับชายด้วยกันทางทวารหนัก

“รีบไปเปลี่ยนเสื้อดีกว่าครับ ที่นี้ไม่ใช่สำหรับมาอ้อยอิ่งดูโบราณวัตถุครับ มีกิจกรรมอันน่าสนใจอีกมากมาย
ที่พี่จะต้องตื่นตะลึง ด้วยความคิดไม่ถึง ที่สำคัญ นี่ไม่ใช่หัววัน ทำอะไรเชื่องช้า เดี่ยวตลาดจะวายเสียเปล่า”

ผมไม่ค่อยเข้าใจภาษาของนายก็เท่าไรนัก

‘ตลาดวาย’ หมายถึงอะไร

เด็กหนุ่มก้าวล่วงหน้าผมเร็วเกินกว่าที่ผมจะปรินึกถามใดๆ

(ซากดอกไม้. 2540 : 204)

ตลาดวาย หมายถึง คนเหลือน้อย ไม่มีผู้ชายให้เลือกจับ

โอโฮ! คุณผู้ชมครับ ลูกนัทเขาบารุงบำเรอผมทุกอย่าง เน้นจังหะ ‘ชีวหาพาเพลิน’ ขนาดผมผ่านเวทีมามาก
ยังอดเคลิ้มลอยไปสู่สวรรค์ชั้นทิพย์วิมานไม่ได้

(ซากดอกไม้. 2540 : 19)

ชีวหาพาเพลิน หมายถึง ชายมีเพศสัมพันธ์กับชายโดยฝ่ายหนึ่งใช้ปากสำเร็จความใคร่ให้อีกฝ่าย
หนึ่ง

คำแปลศัพท์เกย์ที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสอบถามกลุ่มชายรักร่วมเพศหลายคน พร้อม
ทั้งประมวลมาจากหนังสือต่างๆ ได้แก่ “QUEER ความรู้เรื่องเกย์กับเลสเบี้ยน” ของ ศักดิ์สิทธิ์ ภัคดี
สยาม. (2543 : 183-189) “เกย์ : กระบวนการพัฒนาและสร้างเอกลักษณ์รักร่วมเพศ” ของ บงกชมาศ เอก
เอี่ยม. (2532 : 169-170) และพจนานุกรม ‘GAY’ ฉบับ ‘เบสิก’ ใน มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันอังคารที่

21 มีนาคม 2543 หน้า 77 โดยผู้วิจัยนำมาผสมผสานกันแล้วเรียบเรียงขึ้นใหม่อีกชั้นหนึ่ง ตรงจุดนี้เห็นได้ว่าศัพท์เก่าที่ปรากฏใน “ซากดอกไม้ม” สามารถสอดคล้องกับศัพท์เก่าที่มีผู้บันทึกและแปลความหมายไว้ในหนังสือต่างๆ ย่อมแสดงว่าภาษาเก่าที่ใช้ในนวนิยายเรื่องนี้เป็นภาษาที่ชาวเกย์ในสังคมไทยใช้สนทนากันจริงในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่เป็นภาษาเก่าที่ศิลปินคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาใช้เอง

3.1.2 ลีลาภาษาพูดของเกย์ นอกจากการใช้ศัพท์เฉพาะกลุ่มเกย์แล้ว ผู้เขียนยังเสนอ ลีลาภาษาพูดของเกย์โดยผ่านตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายอีกด้วย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ว่าชาวเกย์เขามีลีลาการพูดเป็นอย่างไร มีความสนุกสนานในการสนทนาอย่างไร ดังตัวอย่าง

“ว้าย! ตัวเอง มาเตะอั่งเค้าได้ยังไง เค้าเป็นกุลสตรีนะยะ”

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 6)

“อ๊วยตาย...ตาย... นั่นใคร? นังน้องเจียดเจียดโหม มางานฉันทะเขาด้วยหรือยะหล่อน...ตาย! ยังเลิศจีเหมือนเดิมกะคะ” คงพ้อหนุ่มสงครามาด้วย

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 398)

ผมรู้สึกว่าคุณเป็นคนหน้าสวย สวยปิ้งเชียวครับ เอาเป็นว่า นังชะนี หลายรายต้องซิดซ้ายไปเลยว่อย่างนั้น ดีกว่า ผมก็เลยแลดูหล่อ... หล่อมากคะ

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 10)

“จะทำยังไงได้ละคะ” เราเป็นครูบาอาจารย์ จะให้ ตบกัน นะเธอ รันไม่เอาหรอก เดี่ยวเป็นข่าวพอดีหมด หนทางทำมาหากิน เป็นครูนี้ คะ แรดมาก ก็ไม่ได้ แสดงออกมากก็ไม่ได้ อยู่ข้างนอก รัน เก็กแมนสุดฤทธิ์ อยู่ในนี้ ออกสาวสุดเดช คะ”

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 239)

อ้าว! นั่นใครหว่า หน้าคั่นๆ ฟี้ตึง อ๊วย ฟี้ตึง คู่รักเก่าของผมนะเอง “ตัวเอง เราอยู่ที่นี่ ฟี้ตึงขา...”

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 399)

ภาษาพูดของเกย์ก็เหมือนภาษาพูดของผู้หญิง แต่จะเพิ่มจริตจะก้านและใสอารมณ์เข้าไปมากกว่า มีการใช้คำอุทาน เช่น อ๊วยตาย...ตาย... ว้าย...ตัวเอง เพื่อให้เห็นภาพลีลาของความเป็นเกย์มากยิ่งขึ้น มีการใช้คำลงท้าย เช่น นะยะ นะยะหล่อน คะ มีการใช้คำนำหน้าชื่อตัวละครว่า “นัง” เพื่อแสดงสถานะทางอารมณ์ของผู้พูดว่ามีความเกลียดชังหมั่นไส้คนที่กำลังกล่าวถึง คำว่า “นัง” เป็นการเปลี่ยนเสียงสระในภาษาพูด มาจากคำว่า “นาง” โดยลดเสียงให้สั้นลง ทำให้คำมีน้ำหนักกระแทกกระทั้น ฟังดูแข็งกร้าวมากกว่าคำว่า “นาง” ซึ่งเป็นคำสุภาพและนุ่มนวล ถ้าผู้ชายยกคำเหล่านี้ก็จะทำให้ทราบได้ทันทีว่าเป็นชายชาวดอกไม้ม มีการใช้คำตำหนิกระเทียบเหน็บแนมในลีลาภาษาเกย์เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพของชาวกรักร่วมเพศมากยิ่งขึ้น

3.2 การใช้คำภาษาพูด ภาษาพูดที่ใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน มักใช้กับคนที่มีความคุ้นเคยกันเป็นพิเศษ ใช้กับเพื่อนสนิท หรือใช้กับบุคคลในครอบครัว คำที่ใช้ อาจเป็นคำที่คนทั่วไปฟังแล้วไม่สุภาพ อาจเป็นคำคะนองหรือเป็นคำเฉพาะกลุ่มก็ได้ อย่างในเรื่อง “ซากดอกไม้ม” มีลีลาการใช้ภาษาพูดอันเป็น

ลักษณะเด่นของการนำเสนอเรื่องราว แบ่งการศึกษาออกเป็น การใช้คำภาษาพูดระดับธรรมดา การใช้คำ
หายาบ การใช้คำสแลง และการใช้คำอุทาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 การใช้คำภาษาพูดระดับธรรมดา คือ คำที่ใช้พูดจาติดต่อกันอยู่ทั่วไปใน
ชีวิตประจำวัน ไม่นำไปใช้ในภาษาเขียน ภาษาสุภาพหรือภาษาทางการ แต่ไม่มีลักษณะหายาบคาย

ไม่ใช่ว่า...ไม่รู้จักนาครับ เป็นที่รู้จักของบรรดาคนในสังคมเลยเชียวแหละ ตระกูลผู้ดีเก่า อ้าวจริง ๆ นา
บางทีผมยังนึกว่าตัวเองต้องตะแคงตื่นเดินด้วยซ้ำไป

(ซากดอไม้. 2540 : 14)

คำภาษาพูดว่า นาครับ หรือ นา ในตัวอย่างข้างต้น เป็นคำที่ยืดเสียงสระ มาจากคำว่า นะ การ
ยืดเสียงสระในลักษณะนี้จะทำให้คำมีน้ำหนักเบาและนุ่มนวลขึ้นกว่าคำว่า นะ และทำให้เห็นน้ำเสียงอัน
นุ่มนวลของตัวละครที่พยายามอธิบายเรื่องของตนให้ผู้อ่านทราบ

เห็นมั๊ยครับ คุณผู้ชม อีนั้นกะมันรู้ไปไม้ด

(ซากดอไม้. 2540 : 119)

อีนี่...พูดจาหึงการบัดสีบัดเถลิงยิ่งนัก พูดมาด้าย ว่าเป็นผมเป็นพ่อหม้าย...

(ซากดอไม้. 2540 : 115)

ถ้าว่าผมมีผิวใหม่จะไม่เกริกไกรคำสบประมาทของท่านแม่เลย แม้แต่นี้ดเดียว

(ซากดอไม้. 2540 : 139)

คำภาษาพูดว่า ไม้ด ด้าย และนี้ด เป็นคำยืดเสียงสระเช่นกัน โดยมาจากคำว่า หมด ได้ และ
นิต แต่ผู้เขียนต้องการนำเสนอในลักษณะของภาษาพูดเพื่อเป็นกันเองกับผู้อ่านจึงถ่ายทอดภาษาออกมาใน
ลักษณะของการพูดเหมือนมนุษย์แท้ๆ ที่ใช้กันในชีวิตประจำวัน

ผมรีบเปิดช่อง เพื่อหาทาง 'หนีทหนม' กับเขา

(ซากดอไม้. 2540 : 161)

คำภาษาพูดว่า หนีทหนม เป็นการตัดเสียงมาจากคำว่า สนิทสนม

บอกแล้วครับว่าผมประหม่าประหม่า

(ซากดอไม้. 2540 : 16)

คำว่า ประหม่าประหม่า เป็นการซ้ำคำโดยมีคำหลักคือคำว่า ประหม่า แล้วนำคำว่า ประหม่า
มาซ้ำข้างหน้า เพื่อเป็นภาษาพูดเน้นย้ำความรู้สึกของตัวละครที่กำลังสะทสะท้าน พรันใจ

แล้วแปลกว่ะ ผมสอบติดหมดด้วย

(ซากดอไม้. 2540 : 12)

ชักสนุกแอะ คุณผู้ชม

(ชากดอกไม้. 2540 : 195)

คำว่า วะ และ แอะ เป็นคำลงท้ายที่ใช้กันในภาษาพูด

เห็นมั๊ยครับคุณผู้ชม ผมนั่งอยู่ดีๆ แท้ๆ ก็มีใครมาอยากรู้จัก อยากสนทนาด้วย

(ชากดอกไม้. 2540 : 15)

...แต่ก็ใช้ว่าผมจะบริหารเงินเก่งด้วยนี่นา จริงมั๊ยครับ

(ชากดอกไม้. 2540 : 138)

คำภาษาพูดว่า มั๊ย มาจากภาษาเขียนว่า ไหม เพื่อเป็นการแสดงคำถาม

...พอเจอแต่คนประเภทเดียวกัน รสนิยมคล้ายคลึงกัน มิฉะแมกแตกกลุ่มสักกระฝีกิ้น

(ชากดอกไม้. 2540 : 270)

...ภายในของเขานั้นเล้ากลับว่าง...ว่างเปล่า ไรซึ่งกระฝีกิ้นแห่งองค์ประกอบของความเป็นมนุษย์

(ชากดอกไม้. 2540 : 365)

...นี่แหละครับ สันดานดิบของมนุษย์ เมื่อก็ตอนหน้ามืดตามัว พัดกันนิ้วเนียไม่เห็นจะอายอะไรสักกระฝีก

...

(ชากดอกไม้. 2540 : 21)

คำว่า กระฝีกิ้น เป็นคำภาษาพูด ซึ่งคนในปัจจุบันอาจจะไม่คุ้นคำนี้เท่าใดนัก เพราะไม่ค่อยมีผู้ได้ใช้พูดกัน จนอาจคิดไปว่าคำนี้เป็นภาษาในการประพันธ์ พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน. (2525 : 38) กล่าวว่ “กระฝีกิ้น เป็นภาษาปาก แปลว่า นิดหน่อย น้อยมาก เล็กน้อย”

“ถูกต้อง และคงจะบันเทิงเรื่อย ๆ ต่อไป เพราะพระเจ้าสยตไม่ค่อยดี บั๊นผู้ชายแต่กลับเอาจิตวิญญาณของสาวสวยใส่เข้าให้ เรื่องของเรื่องมันก็เลย แตัว แตัว แตัว แตัว แตัว...”

(ชากดอกไม้. 2540 : 277)

การเล่นเสียงวรรณยุกต์ในคำว่า แตัว อยู่ในบทสนทนาของตัวละคร การเล่นเสียงวรรณยุกต์ตั้งแต่เสียงสามัญไล่ไปจนถึงเสียงจัตวา ทำให้เสียงของคำมีระดับต่างกันเป็นเสียงสูงต่ำ ทำให้เห็นลีลาภาษาพูดที่เปี่ยมไปด้วยพลังแห่งอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครได้อย่างชัดเจน

นอกจากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น ยังพบคำภาษาพูดอีกมากมาย เช่น อ้าย ... อาย (หน้า 34) เก็บกิด ... เก็บกิด (หน้า 46) ล้อหล่อ (หน้า 50) อิจฉ่า อิจฉา (หน้า 119) เป็นต้น จะสังเกตว่าคำเหล่านี้ มีลักษณะเป็นคำซ้ำที่มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์คำหลัก เพื่อบ่งบอกอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในขณะนั้น

3.2.2 การใช้คำหยาบ หมายถึง คำที่ใช้ดูต่ำกว่ากล่าว เสียดสีประชดประชัน หรือสบถสาบาน โดยทั่วไปแล้วเป็นคำไม่สุภาพ และจะไม่ใช้พูดกันในอารมณ์ปกติ ผู้เขียนนำคำหยาบมาใช้เพื่อให้เหมาะสมกับอารมณ์ของตัวละครที่มีความโกรธแค้น ขุ่นเคืองหรือไม่พอใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผู้ชายร่างกำยำบึกบึนตะโกนร้องด้วยเสียงแหลมเล็ก ทำทางยโสเมื่อครูแปรเปลี่ยนเป็นอ่อนช้อยจากหน้ามือเป็นหลังตีน

(ซากดอไม้. 2540 : 5)

...ก็ธรรมดาแหละครับ จู่ๆ ผู้ชายรูปร่างใหญ่โต เลือกร้องให้ช่วยเป็นเสียงผู้หญิง

(ซากดอไม้. 2540 : 5)

เมื่อก๊อตหน้ามืดตามัว พัดกันน้ำเนี่ย ไม่เห็นจะอายอะไรสักกระผึก แต่พอเสร็จสิ้นภารกิจ เลือกนั้นก็อายขึ้นมาในบัดดล

(ซากดอไม้. 2540 : 21)

ผมต่อแผลเหมือนเคย จะเขินจะเข่นอะไรเล่าครับ ของมันเคยๆ กันอยู่เพียงแต่เปลี่ยนหน้าไปเรื่อยๆ เท่านั้น

(ซากดอไม้. 2540 : 23)

ผมยิ้มอย่างนึกขะเขยง ‘จะทศไหนล่ะ ก็ทศที่มิ่งขับรถพาเข้าโรงแรมมานะสิ ภูเห็นกับตาสองข้าง ยังจะมาต่อแผลอีก มิ่งนึกว่าภูตาบอดหรือไงไอ้ตั้ง’

(ซากดอไม้. 2540 : 105)

‘อีแรด’ ผมนึกในใจ ทำทางดวงสมพงษ์บ่อยๆ อย่ามาต่อแผลซะให้ยาก

(ซากดอไม้. 2540 : 25)

ผมทำท่ากระตะจัด จีบปากจีบคอพูด มาด ‘ผู้ชาย’ ไม่หลงเหลือ

(ซากดอไม้. 2540 : 103)

ณารัณผู้นิยมการจีบปากจีบคอและตัดจรีตเกินสมควร คือดวงหน้าที่ผมคิดถึง

(ซากดอไม้. 2540 : 271)

นั่งชู่ชนะริบแหวนที่ “พี่เขาหล่อแล้วแจะทำไมเขาล่ะ” นั่งมารีบใส่ไฟต่อ “หรือแจะแ – กพี่เขา”

(ซากดอไม้. 2540 : 31)

ชู่ชนะยิ้มอย่างอารมณ์ดี ไม่มีที่ท้าวว่าจะโกรธสักนิด มันเป็นแบบนี้ของมันมานานแล้วครับคุณผู้ชม บางทีก็น่ารัก บางทีก็น่าตบหน้ากระต๊อบ

(ซากดอไม้. 2540 : 35)

การใช้คำหยาบว่า “ตีน” ในสำนวนที่ว่า “เปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังตีน” ความจริงแล้วที่ถูกต้องควรใช้ว่า “เปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ” มากกว่า แต่ผู้เขียนเปลี่ยน “เป็นหลังตีน” ทำให้เห็นภาพว่าเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง แตกต่างกันอย่างห่างไกลจากที่เคยทำ ถ้าจะใช้คำสุภาพว่า เป็นหลังเท้า อาจจะดูไม่

เข้ากับบริบท เพราะภาษาจะลดความตึงตังไป ใช้คำว่าตื่น จะให้ภาพชัดเจนและตรงมากกว่า คำว่า “มึงกู” เป็นคำสรรพนามที่ตัวละครใช้ในอารมณ์ที่ไม่พอใจ โกรธเคือง ในลักษณะเป็นบทพูดเดี่ยวในใจ หรือพูดกับตัวละครที่เป็นเพื่อนสนิท คำว่า “เสือก ตอแหล อีแรด กระแตะ ดัดจริต” เป็นคำด่าว่าที่ดูหยาบคาย เจ็บแสบ และรุนแรง คำว่า “แก และ น่าตบน่ากระทืบ” เป็นคำหยาบที่ตัวละครใช้พูดหยอกเอนก้นตามประสาเพื่อนสนิทซึ่งใช้ได้เข้ากับบริบทที่น่าเสนอ จะสังเกตว่าถ้าเป็นคำไม่สุภาพมาก ๆ ผู้เขียนจะไม่เขียนโดยตรง แต่จะมีเครื่องหมายยัติภังค์เว้นตัวอักษรไว้ เช่นคำว่า “แก” ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าเป็นคำว่า “แดก” เป็นต้น การใช้คำหยาบในเรื่องนี้เป็นคำที่ผู้อ่านสามารถได้ยินได้ฟังกันอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน คู่กันเป็นอย่างดี ผู้อ่านสามารถรับรสความเข้มข้นหฤหรรษ์ในลีลาภาษาที่ใกล้ตัว และเหมาะสมกับอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในตอนนั้นๆ เข้ากับบริบทที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอลักษณะความเป็นรกร่วมเพศชายซึ่งมักมีพฤติกรรมแสดงออกที่จัดจ้าน ปากจัด ชอบกระแทบกระเทียบเหน็บแนม และวิพากษ์วิจารณ์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะนิสัยของเกย์ตามสภาพความเป็นจริงและสอดคล้องกับสารสำคัญของเรื่องที่น่าเสนอได้เป็นอย่างดี

3.2.3 การใช้คำสแลง หมายถึง คำที่ใช้พูดและเข้าใจกันเฉพาะคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่มักใช้เพื่อแสดงความสนิทสนมเป็นกันเองระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง คำสแลงนี้แม้จะไม่ใช้คำหยาบคาย แต่ก็เป็นการใช้ภาษาที่เบี่ยงเบนไปจากภาษามาตรฐานที่ใช้กันทั่วไป และคำสแลงนี้สามารถเปลี่ยนแปลงและเลิกใช้ไปได้ตามยุคสมัย ตัวอย่างเช่น

“ว้าย! ตัวเอง มาแตะอั่งเค้าได้ยังไง เค้าเป็นกุลสตรีนะ”

(ซากดอไม้. 2540 : 6)

แตะอั่ง หมายถึง ฉวยโอกาสถูกเนื้อต้องตัว

เอ่ยชื่อนี้ ช่างแต่งหน้าทั้งหลายเป็นต้องหลีกทางให้ มันแต่งหน้าเก่งสะบัดช่อเลยครับคุณผู้ชม

(ซากดอไม้. 2540 : 13)

สะบัดช่อ หมายถึง ยอดเยี่ยม, อย่างยิ่ง (พจนานุกรม นอกราชบัณฑิตย. 2543 : 196)

จะทำกริยาใดๆ ก็ต้องให้ห้าวเข้าไว้ อย่างอ่อนช้อย ต้อยน้อยให้เขาจับได้ไล่ทัน เรียกว่าต้องเก็กกันทุกอิริยาบถ อย่างนั้นเลยครับ

(ซากดอไม้. 2540 : 46)

เก็ก หมายถึง วางท่า

นั่งชูษะเคยรับสารภาพกับผมตามตรงว่า นึกชอบผมอย่าง ‘แพน’ อยู่เหมือนกัน มันนึกจินตนาการว่าถ้าได้ ‘งาบ’ ผมสักครั้ง มันคงสนุกขนาดไหน มันชอบความคมคาย และมาดแมนของผม

(ซากดอไม้. 2540 : 73)

งาบ ในที่นี้หมายถึง การมีความสัมพันธ์ทางเพศ

นางชุนละเผยไตออกมาโดยไม่รู้ตัว ผมอดหัวเราะในความคิดของมันไม่ได้

(ซากดอไม้. 2540 : 75)

เผยไต หมายถึง ความลับที่ซ่อนเร้นไว้ได้เปิดเผยออกมา

มีวาทะที่ผมจะนึก ‘ดูถูก’ หล่อนในใจว่า ‘อีโง่ เอ๊ย มึงก็เป็นได้แค่หนังบำเรอของกูเท่านั้น ถ้ากูไม่เสียนมึงไม่มีทางได้แถมกูหรอก’

(ซากดอไม้. 2540 : 95)

เสียนในที่นี้ หมายถึง มีความต้องการทางเพศ ส่วนไม่ได้อิ่ม หมายถึง ไม่ได้สมประสงค์ หรือไม่ได้ตัวบุคคลเพื่อไปมีความสัมพันธ์ทางเพศ

คราวนี้ท่านผู้หญิงชี้หน้าใส่ผมทันที พลังวุ่นวาย แสบหน้าคะแนนไม่ทันลืมนักแม้กระทั่งมาดผู้ดีที่ท่านแม่ชอบ ‘เต๊ะ’ โชว์คนอื่นเสมอ

(ซากดอไม้. 2540 : 137)

เต๊ะ หมายถึง วางท่า

ผมต่อแหลสุดฤทธิ์สุดเดชเขี้ยวกรับคุณผู้ชม ไม่ได้หกรอกครับ ยังไงต้องป้องกันตัวเองไว้ก่อน

(ซากดอไม้. 2540 : 215)

สุดฤทธิ์สุดเดช หมายถึง การแสดงออกอย่างเต็มที่

“จ๊า...ขอให้มันจริงเถอะ ไม่ใช่หายต่อมไปอีก” ท่านแม่อย่างอารมณ์ดี

(ซากดอไม้. 2540 : 264)

หายต่อม หมายถึง หายเจ็บไป

อีนั่งกะหันขวับมาทางผมทันที “ทั้งปีแหละ บอกจะหาให้ตั้งนานแล้ว จนป่านนี้แหวรับประทานตลอด เจอแต่คนกะ ไม่รู้ละ คนนี้ฉันขนะชาตินะ นึกว่าสงสารฉันเถอะ

(ซากดอไม้. 2540 : 167)

แหว หมายถึง อด ผิดหวัง ล้มเหลว

“เริ่มอะไรหรือครับ ระหว่างเรามีอะไรให้เริ่มต้นอีก” ผมเริ่ม ‘วิน’ ใส่เขา ตามด้วยท่า ‘กระดะ’ สุดฤทธิ์

(ซากดอไม้. 2540 : 152)

วิน หมายถึง อาละวาด

3.2.4 การใช้คำอุทาน หมายถึง คำที่ผู้พูดเปล่งเสียงออกมาเพื่อแสดงอารมณ์หรือบอกความรู้สึกต่างๆ ซึ่งแม้จะใช้เพียงลำพังโดยไม่ประกอบกับคำอื่นๆ ให้เป็นประโยค ก็สามารถสื่ออารมณ์หรือบอกความรู้สึกของผู้พูดได้ นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” ปรากฏการใช้คำอุทานเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้เป็นอย่างดี ได้แก่ คำอุทานแสดงความเบื่อหน่าย คำอุทานแสดงอาการตื่นเต้น ตกใจ และประหลาดใจ คำอุทานแสดงความเข้าใจ คำอุทานแสดงความเห็นอกเห็นใจ คำอุทานแสดงความโกรธเคืองไม่พอใจ คำอุทานแสดงความสงสัย และคำอุทานแสดงความสุขในกามารมณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.4.1 คำอุทานแสดงความเบื่อหน่ายและรำคาญ การใช้คำอุทานชนิดนี้จะทำให้ผู้อ่านทราบอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในขณะนั้นได้เป็นอย่างดี เช่น

เฮ้อ! ผมนึกไม่ถึงเลยนะครับว่า ชีวิตนี้ ผมจะต้องกล่าวประโยคนี้อยู่กับเขาเหมือนกัน

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 8)

เฮ้อ! เบื่อความรวยของตัวเองจังครับ

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 25)

เสียงนั้นทำเอาผมต้องหันกลับไปมองเจ้าของเสียงแล้วก็เจอคนหล่ออีกตามเคย เฮ้อ! เบื่อ เบื่อครับคุณผู้ชม

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 84)

เฮ้อ! เบื่อเบื่อ...

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 119)

โอย! ผมไม่เชื่อหรอก พี่ตังโกหก นังบ่าวของพี่ตายไปแล้วสิ ถึงได้ถลากลั้วมาชบอผม ไม่อย่างนั้นคงไม่เห็นหัว”

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 103)

โอย!!! คุณผู้ชมครับ ฟังแล้วยากจะหวัระะ ‘ก๊าก’ พร้อมกับชักดิ้นชักงอยู่ตรงนั้น คนอะไร ... พูดออกมาหน้าตาเฉย ‘มาทำงานวิจัย’ โกหกหน้าตาย

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 246)

3.2.4.2 คำอุทานแสดงอาการตื่นเต้น ตกใจ และแปลกใจ การใช้คำอุทานประเภทนี้ช่วยเร้าความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยกระตุ้นความสนใจให้ผู้อ่าน เนื่องจากคำอุทานในกลุ่มนี้มักใช้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่ทันคาดคิดมาก่อน จึงเหมาะที่จะนำมาเร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน และก่อให้เกิดภาพอันชวนขนลุกติดตามมาด้วย คำอุทานแสดงอาการตื่นเต้น ได้แก่ โอโฮเฮะ! และอู๊ คำอุทานแสดงความตกใจ ได้แก่ อ้าว! – อู๊ โอโฮ! อ้าว...เฮ้อ! และคำอุทานแสดงความประหลาดใจ ได้แก่ บ๊ะ ว้าว! ดังตัวอย่าง

“โอ้ย! ไม่หรอกจะ สมัยนี้เขาไม่ถือกันแล้ว ขอให้เข้าใจกันเป็นใช้ได้” บ๊ยะ...ท่านแม่ผมเดาใช้ศัพท์ร่วมสมัย
กะเขาด้วย

(ซากดอไม้. 2540 : 262)

อ้าว! นั่นใครหว่า หน้าคู้ๆ ฟี้ตึง อ๊วย ฟี้ตึง คู่รักเก่าของผมนะเอง

(ซากดอไม้. 2540 : 399)

ผู้ชาย!!! ผู้ชายเยอะเยอะไปหมด โอโฮเฮะ! ไม่รู้จะเลือกใครดี เด็กบาร์หรือแขก...ระดับผม เพียงลิว
สายตานิดเดียว ‘ตัวเลือก’ ก็แทบคลานเข้ามาทันที

(ซากดอไม้. 2540 : 82-83)

...พอไฟในห้องเริ่มสลัว เพลงบรรเลงก็เริ่ม โอโฮ! คุณผู้ชมครับ ลูกนัทเขาบำรุงบำเรอผมทุกอย่าง เน้น
จังหวะ ‘ชีวหาพาเพลิน’

(ซากดอไม้. 2540 : 19)

ว้าว! ฟังเถอะครับคุณผู้ชม ฟี้ตึงของผมใช้ภาษาได้น่ารักน่าชังขนาดไหน จินตวิผู้เก่งกาจยังต้องหมอบ
ศิโรราบให้ร้อยเอกปรัชญาโดยคุณ

(ซากดอไม้. 2540 : 151)

“อ๊วย” หล่อนอุทาน พลังวังสือหน้าตั้งไปแถวหน้าเวทีราวกับพบเจอของถูกใจรออยู่ ณ ที่นั้น

(ซากดอไม้. 2540 : 291)

“อ้าว...เฮ้อ! มันยังไม่ตายนี่หว่า”

(ซากดอไม้. 2540 : 390)

3.2.4.3 คำอุทานแสดงความเข้าใจ เป็นคำอุทานที่ตัวละครแสดงความเข้าใจในอีกฝ่ายหนึ่ง หรือ
ต้องการให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจ ได้แก่ คำว่า อ้อ นั่นปะไร และเอ้อ! ดังตัวอย่าง

พ่อแม่ผมมีหน้ามีตา เอ่ยนามสกุลผม คุณผู้ชมต้องร้อง “อ้อ” เป็นเสียงเดียวกันหมด

(ซากดอไม้. 2540 : 14)

“คุณนะ หยดเถอะ ดูลิครับ ขาดิหน้าซัดกว่าเดิมอีก” นั่นปะไร ฟี้ตึงเขาสนใจผมอย่างละเอียดจริงๆ
ด้วย...

(ซากดอไม้. 2540 : 38)

“เอ้อ! ไฉนมันห่วยดี เรียนดีมาตลอด สอบที่ไรได้ทีหนึ่งทุกที เรียนหมอแหละดี จบมาแล้วไม่เป็นหมอด
อยากทำอะไรค่อยว่ากันใหม่”

(ซากดอไม้. 2540 : 12)

3.2.4.4 คำอุทานแสดงความเห็นอกเห็นใจ เช่น

“พ่อ” เขาเรียกเสียงอ้อแอ้ พุทไร...ลูกเอ๊ย ข้างจำแม่นดีแท้ อายุเพียงเท่านี้ แม่ไม่ค่อยได้พบเจอหน้าผม

สักเท่าไร เขาก็ยังจำผมได้ ด้วยสัญญาณาระหว่าง ‘พ่อกับลูก’

(ชากดอกไม้. 2540 : 78)

ตอนที่ยกมานี้ เป็นตอนที่ชาติชาคริตไปเยี่ยมลูกชายที่นอนป่วยเป็นโรคประหลาด คำอุทานว่า “พุทโธ...ลูกเอ๋ย” ได้แสดงความรัก ความเอ็นดู และความเห็นอกเห็นใจที่พ่อมีต่อลูก สามารถก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ นึกเห็นภาพคล้อยตามเหตุการณ์ไปได้โดยง่าย

3.2.4.5 คำอุทานแสดงความโกรธเคืองและไม่พอใจ ได้แก่ คำว่า ตูตู โธ! ปูโธ! ดังตัวอย่าง

ตูตู...คุณผู้ชม ตูมันว่าผม ผมพวกผู้ดีตื่นแดง จะลดชั้นวรรณะของตัวเองลงไปเลือกก๊ากับการกระทำอันต่ำช้าสามัญเยี่ยงนั้นได้อย่างไร

(ชากดอกไม้. 2540 : 99)

โธ! ผมง่วงจะตายซัก อยากกลับไปนอนที่บ้านมากกว่า

(ชากดอกไม้. 2540 : 22)

ปูโธ! ท่านแม่ก้อ เชื่อใครไม่เชื่อ ตันไปเชื่อชาวไอโซฯ...”

(ชากดอกไม้. 2540 : 141)

ปูโธ! ท่านพี่ก้อ...ไม่เป็นแล้วเรียนรู้ไม่ได้หรือไง ของพรคนี้เรียนไม่ยากหรอกครับ

(ชากดอกไม้. 2540 : 207)

3.2.4.6 คำอุทานแสดงความสงสัย ได้แก่ คำว่า เอ! ดังตัวอย่าง

ลูกนัทเสร็จผมในคืนนั้น เอ! ... จะว่าอย่างนั้นก็ไมถูก เพื่อนของลูกนัทเขาไม่มา เราก็เลยชวนกันไปต่อที่อื่น ที่ไหนหรอครับ โรงแรมมานูตครับ

(ชากดอกไม้. 2540 : 19)

เอ! ทำไมเขาไม่ได้ยินผมเรียกว่า หรือโกรธผม...เป็นไปไม่ได้หรอกพี่ตั้งยอมศิโรราบแก่ผมเสมอมา แม้เขาจะโกรธ เขาก็ต้องอภัยให้ผมเสมอ

(ชากดอกไม้. 2540 : 399)

3.2.4.7 คำอุทานแสดงความสุขในกามารมณ์ เป็นการใช้คำอุทานเพื่อก่อให้ภาพและความรู้สึก ในขณะที่ตัวละครมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกันอย่างมีความสุข ดังตัวอย่าง

“อือ...อือย!!!” ชาติครับ ชาติเก่งจังเลย” ร้อยเอกปรัชญาครวญครางไม่ขาดปาก

(ชากดอกไม้. 2540 : 68)

“ดีมากครับ ดีมาก โอ้ย!!! โอ้ย!!! ใจจะขาดอยู่แล้ว”

(ชากดอกไม้. 2540 : 69)

“โอ! อูย ... อย่า โอย! สุขเหลือเกินชาติครับ”

(ชาดอกไม้. 2540 : 180)

การใช้คำอุทานในเรื่องนี้เป็นลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร การใช้คำอุทานส่งผลให้เนื้อเรื่องมีความสนุกสนาน ชวนขัน บางครั้งชวนหดหู่ และใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทในตอนนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

การใช้คำภาษาพูดในบทประพันธ์ ทำให้เห็นว่าผู้เขียนต้องการถ่ายทอดการใช้คำที่ใช้กันในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เป็นกันเองและใกล้ชิดกับผู้อ่าน เหมาะสมกับเทคนิคในการเล่าเรื่องที่ให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่า โดยมีสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คือ ผม และ ดิฉัน และแน่นอนคำที่ตามมาที่จะเพิ่มความไพเราะสุภาพสละสลวยรื่นหู เพื่อตัดกับคำหยาบที่ตัวละครนำมาใช้ให้บางเบาลงได้ ไม่ฟังดูแข็งกระด้างและห้วน ก็คือคำว่า ครับ และ ค่ะ ซึ่งทำให้เห็นลีลาภาษาพูดและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านอย่างเด่นชัดขึ้น เช่น “ผมขอสวัสดีครับ...” (หน้า 10) “เขานึกติดใจผมขึ้นมาละสิครับ” (หน้า 21) “ใช่ค่ะ! ดิฉันยืนยัน” (หน้า 29) “กล่าวโดนสัตว์จริงนะค่ะ” (หน้า 64)

3.3 การใช้คำภาษาต่างประเทศ มีทั้งการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาจีน ดังจะกล่าวเป็นลำดับต่อไป

3.3.1 การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ เช่น

“แน่นอนค่ะ โอกาสแบบนี้ น้องไม่เคยพลาดหรอกค่ะ เราสองคนควงกันออกงานไฮโซๆ เป็นประจำ...”

(ชาดอกไม้. 2540 : 263)

ไฮโซๆ มาจากคำเต็มในภาษาอังกฤษว่า “high-society” แปลว่า สังคมชั้นสูง

ลูกหนี้รีบถามทันที สีหน้าตระหนก จนผมรู้สึกว่ารล่อนจะ ‘เวอร์’ ไปหน่อย

(ชาดอกไม้. 2540 : 24)

เวอร์ เป็นการตัดคำมาจากคำเต็มในภาษาอังกฤษว่า “over” แปลว่า มากเกินไป

“ผม บอห์น ทุ บี อีแอบ” จะตอบคำถามอะไรใครก็ต้องระมัดระวังตัวเอง...

(ชาดอกไม้. 2540 : 46)

บอห์น ทุ บี มาจากภาษาอังกฤษว่า born to be แปลว่า เกิดมาเป็น

คนนี้สะดุดตาผมเหลือเกิน ผมคุ้นๆ ว่าเคยเห็นเขาที่ไหนมาก่อน อ้อ! นึกออกแล้ว เขาเป็นนายแบบสุดฮ็อตชื่อโกปานครับ...

(ชาดอกไม้. 2540 : 84)

ฮ็อต มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “hot” ในบริบทนี้แปลว่า กำลังโด่งดัง กำลังมาแรง

ถ้าใครไม่มี ออฟ หมายถึงรายได้คือนั้น 'อด' เด็กบาร์ทุกคน จึงทำทุกวิถีทางเพื่อจะได้ถูก ออฟ บาร์
ได้ค่า ออฟ ส่วนเด็กบาร์ได้ค่า ทิป จากแขก

(ชากดอกไม้. 2540 : 89)

ออฟ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า off แปลว่า นำออกมา

ทิป มาจากคำภาษาอังกฤษว่า tip แปลว่า ให้รางวัล

นิตยสารของหล่อนต้องหยุดชะงักการพิมพ์กะทันหัน เพราะเอเจนซี่ทุกรายต่างถอนตัวจากการสนับสนุน

(ชากดอกไม้. 2540 : 100)

เอเจนซี่ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า agency แปลว่า ตัวแทน

"นั่นมันแก ความคิดนี้สำหรับฉันลืมไปได้เลย ฉันไม่คิดอะไรก้าวหน้าแอดวานซ์ขนาดนั้นหรอก"

(ชากดอกไม้. 2540 : 144)

แอดวานซ์ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า advance แปลว่า ก้าวหน้า

"ขาน่าพี่ ขาน่าธรรมดา" เด็กหนุ่มตอบด้วยท่าทางทะเล้นที่เล่นที่จริง "โธ่เอ๊ย! นี่กว่าจะพาไปไหน พา
มาแค่ขาน่า ฉันไปเกือบทุกวันไม่เห็นจะแปลกตรงไหน กลับดีกว่า"

(ชากดอกไม้. 2540 : 202)

ขาน่า มาจากคำภาษาอังกฤษว่า souna แปลว่า ห้องอบไอน้ำ

หนทางเดียวที่จะสลัดความเครียดในกายออกทิ้งได้คือ การไปพักผ่อนหย่อนใจในบาร์อโกโกสำหรับชาว
ดอกไม้โดยเฉพาะ

(ชากดอกไม้. 2540 : 81)

บาร์อโกโก มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "bar agogo" หมายถึง สถานที่บันเทิงเริงรมย์ของชาว
เกย์ที่มีเด็กขายบริการทางเพศมาแสดงโชว์บนเวที

"เฮอะ !! ไม่มีวันได้เห็นสภาพของฉันอย่างนั้นแน่ ถึงจะสาส์อน แต่คู่ขาต้องสวมถุงยางสองชั้นไว้ แบบทวิน
แอ็คชั่น ถ้าเชื่อมั่นทะลุออกมาได้อีกให้มันรู้ไป"

(ชากดอกไม้. 2540 : 75)

ทวินแอ็คชั่น มาจากคำภาษาอังกฤษว่า twin action แปลว่า สวมถุงยางสองชั้น เป็นศัพท์ที่ไม่
แพร่ในหมู่นักทั่วไป แต่ผู้เขียนได้อธิบายคำแปลประกอบไว้ด้วยในข้อความที่ใกล้กัน ผู้อ่านจึงคาดเดาศัพท์นี้
ได้ไม่ยาก

“ผมนะพร้อมนานแล้ว อายุก็มากขึ้นทุกวัน ติดแต่รู้เขาเป็นแอร์โฮสเตสนี้งานหนักไม่ใช่เล่น...”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 34)

แอร์โฮสเตส มาจากคำภาษาอังกฤษว่า air-hostess แปลว่า พนักงานหญิงที่ทำหน้าที่บริการบนเครื่องบิน (พจนานุกรม นอกราชบัณฑิตย. 2543 : 219)

“ผิดอีก” เขายกอีก “ผมเป็นสจ๊วต”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 219)

สจ๊วต มาจากคำภาษาอังกฤษว่า steward แปลว่า พนักงานชายมีหน้าที่บริการบนเครื่องบิน (พจนานุกรม นอกราชบัณฑิตย. 2543 : 190)

“ขอบุญเฉยๆ เด็กพวกนี้เต๋นอโกโก้ มีฟิลลิ่งดี ดูแล้วเร้าอารมณ์ฟิลิก”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 87)

ฟิลลิ่ง มาจากคำภาษาอังกฤษว่า feeling แปลว่า อารมณ์ความรู้สึก

“ใครว่าฉันไม่แคร์สังคม ฉันละแคร์มากเลยนะ ถ้าฉันไม่แคร์ไอ้สังคมสับปะรังเคนี้ ฉันคงย้ายไปอยู่แทนซาเนีย หรือไม่ก็ชิมบับเวนานแล้ว เพราะเราแคร์สังคมมาก เราก็กะแค้นมาก ถ้าสังคมยอมรับพวกเรามากกว่านี้ เราคงทำอะไรให้กับสังคมส่วนรวมได้มากกว่านี้”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 145)

แคร์ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า care แปลว่า เอาใจใส่

“ที่ที่เราดูจากผลงาน ถ้าผลงานดีเราจะโปรโมทให้อยู่ในตำแหน่งที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ค่าตอบแทนเหมาะสมกับเวลาที่คุณต้องเสียไป”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 163)

โปรโมท มาจากคำภาษาอังกฤษว่า promote แปลว่า สนับสนุน

ผมไม่เคย “พาสเจอร์ไรซ์” คนใกล้ชิดหรือครอบครัวผู้ชม...แม้ว่าใจจะอยากก็ตามทีเถอะ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 118)

พาสเจอร์ไรซ์ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Pasteurize แปลว่า กระบวนการฆ่าเชื้อโรคเพื่อถนอมอาหาร แต่ในบริบทนี้หมายถึง คนรับใช้ของชาติชาคริตจะไม่ผ่านกระบวนการมีเพศสัมพันธ์จากผู้เป็นเจ้านาย (ก็คือชาติชาคริต) ก่อน ถึงแม้ว่าจะเป็นคนใกล้ชิดก็ตาม เป็นตอนที่ชาติชาคริตกล่าวถึงเด็กแก่นคนรับใช้หนุ่มหน้าตาดี

3.3.2 การใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน

นายแบบนางแบบที่ผ่านมือฉันนี่ ต้องหล่อลากดินสวยหยาดเยิ้มทุกราย ต่อให้เ็นแค่ไหนก็ตามทีเถอะ เป็นพรสวรรค์ของมันที่ผมต้องชูกอย่างเต็มที่ และแอบอิจฉามันอยู่ในใจนิดๆ

(ซากดอไม้. 2540 : 13)

ชูก หมายถึง ยอมลงด้วย ยอมอ่อนข้อ (พจนานุกรม นอกราชบัณฑิตย. 2543 : 54)

มรดกก็มรดก ครอบครัวก็ครอบครัว ท่านแม่เล่นเอามาปนเป็นเรื่องเดียวกัน อย่างนี้ผมก็ชวยสิครับ...ผมบริหารครอบครัวจนเจ็งกับมือ แต่ก็ใช้ว่าผมจะบริหารเงินเจ็งด้วยนี่นาจริงมั๊ยครับ

(ซากดอไม้. 2540 : 138)

ชวย หมายถึง เเคราะห์ร้าย อับโชค

เจ็ง หมายถึง ล้มเลิก ล้นสุด

การใช้คำภาษาต่างประเทศ มีทั้งคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาจีน ผู้เขียนสะกดคำเป็นภาษาไทยตรงตามการออกเสียงของเจ้าของภาษา ซึ่งส่วนใหญ่คำที่นำมาใช้เป็นคำที่ผู้อ่านคุ้นหูคุ้นตากันเป็นอย่างดี เป็นคำที่เดาความหมายได้ง่ายๆ เพราะคำเหล่านี้ใช้กันทั่วไปในภาษาพูดตามสมัยปัจจุบัน แม้ว่าผู้อ่านที่ไม่มีความรู้ภาษาต่างประเทศมากพอก็ไม่ทำให้เกิดปัญหาด้านการสื่อสาร เพราะสามารถคาดเดาจากบริบทได้ และกลับทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้กว้างขวางมากขึ้น ทำให้เห็นถึงการสื่อสารถ้อยคำได้ตรงกับสังคมปัจจุบันว่ามีการใช้คำภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนกับการพูดในภาษาไทยมากกว่าแต่ก่อน

3.4 การใช้คำทางพุทธศาสนา หมายถึง การนำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนามาใช้กับบริบทอันไม่ใช่การเขียนถึงศาสนาโดยตรง เป็นการนำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนามากล่าวพาดพิงถึง อ้างอิงเปรียบเทียบ ชี้แนะ บรรยายในสิ่งที่ต้องการอธิบาย และการใช้คำทางพุทธศาสนานี้ส่วนใหญ่ใช้ในบทพูดเดี่ยวและบทสนทนาของตัวละคร

นั่นมันเป็นพวกถือศีลกินเจครับคุณผู้ชม เออะอะไรก็อ้างพระพุทธรองค์ แต่เน้นกิเลสตัณหาทุกประเภท รวมทั้งนิยมท่องสถานที่อธิษฐานทุกคำคืน

(ซากดอไม้. 2540 : 74)

“จะทุกข์ไปไยเล่าครับ ชีวิตนี้สั้นนัก หาความสุขให้ชีวิตดีกว่า”

(ซากดอไม้. 2540 : 85)

คนรวยก็ทุกข์อย่างคนรวย คนจนก็ทุกข์อย่างคนจน ตายแล้วยังไม่นิพพานก็เวียนว่ายตายเกิดกลับมาทุกข์ใหม่ เฮ้อ! เบื่อเบื่อ... “ฉันควรทำยังไงดี” ผมกล่าวปรารภเบาๆ “ไปกรรมฐาน แล้วก็ทำภาวนาอย่าให้มันบ้ารังคานอีก เหนื่อยก็จบเรื่อง”

(ซากดอไม้. 2540 : 119)

ผมนึกในใจ พร้อมกับปลงสังเวชในชีวิตตนเอง

(ซากดอไม้. 2540 : 128)

“พล อย่าคิดมากเกินไป คิดเสียว่าเป็นกรรมแต่ปางก่อนของเราไปแล้วกัน...”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 250)

...เคยเล่นหัวหยอกล้อกันเมื่อเยาว์วัย ครั้นเจริญเติบโตตามสังขารแห่งความร่วงโรย ผมก็มีได้พบพี่ต่ำบ่ยนัก...

(ชาkdอกไม้. 2540 : 252)

“เวรกรรม” ผมส่ายหัวอย่างนึกเบื่อหน่ายแทนเขา...

(ชาkdอกไม้. 2540 : 292)

ผมนั่งเงียบ...ไม่กล่าวคำใด นอกจากคิด “เบื้องหน้าเรานี้คือพระศรีอารียโดยแท้”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 357)

ผมสนใจเสพสุขแห่งโลกียะ สุขแห่งเนื้อหนังเร่าร้อนสลับเยือกเย็น สนุกกว่าช่วยงานชมรมเพื่อนวันเสาร์เป็นไหนๆ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 362)

ความสุขของพี่ต่ำและพรรณปพร คือความสุขอันเกิดจากการเห็นผู้อื่นคลายจิตจากเกลียวทุกข์เวทนา เป็นความสุขอันอยู่เหนือบรมสุข

(ชาkdอกไม้. 2540 : 400)

สำหรับครั้งนี้ ผมขอโอสถกรรมให้คนเหล่านั้น เพื่อว่าชาติหน้าถ้ามีจริง ผมจะได้เกิดมาเป็นชายสมบูรณ์แบบ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 403)

“พุทธะคือผู้ตื่นไซ้ไหม” เขาถามดิฉัน เสียงก้องกังวาน“ค่ะ” ดิฉันตอบ ตอบอย่างรู้สึกกัง ไม่แน่ใจว่าเขา กำลังต้อนให้ดิฉันหลงคำตอบอยู่หรือไม่ “แล้วเธอตื่นหรือยัง” เขาถามต่อ “ไม่ทราบค่ะ” ดิฉันตอบความจริง... เพราะดิฉันสับสนไม่แน่ใจว่ากำลังตื่นหรือหลับฝัน “รู้จักอริยสัจไหม?” เขาถาม “รู้จักค่ะ...ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค...” ดิฉันบอกเพื่อแสดงศักดาแก่กล้าแห่งตัวตนให้เขาผู้นั้นประจักษ์ “ตอนนี้เธอถึงมรรคหรือยัง” ดิฉันอ้าอึ้ง ครุ่นคิดหนักหน่วง...ดิฉันมีทุกข์ เดินผ่านสมุทัย เข้าหานิโรธ แต่เปล่าเลย จนบัดนี้ดิฉันยังคงทุกข์ ทุกขเวทนา เหลือเกิน โอ...ร้อน ช่างร้อนระอุอะไรเช่นนี้ ร้อนเหลือเกินใครก็ได้ช่วยฉุดดิฉันขึ้นไปจากห้วงทุกข์อันร้อนระทมนี้ ด้วยเถิด...ใครก็ได้

(ชาkdอกไม้. 2540 : 334)

การใช้คำทางพุทธศาสนาในงานเขียนนี้ ทำให้เห็นว่าพุทธธรรมยังคงมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย แล้วนักเขียนเป็นผู้นึงในสังคมจึงถ่ายทอดศัพทเหล่านั้นสู่งานบันเทิงคดีของตนด้วย โดยกำหนดผ่านตัวละครให้ได้เจรจา ผู้เขียนเลือกใช้ศัพททางพุทธศาสนาได้เหมาะสมกับบริบท ศัพทที่นำมาใช้เป็นศัพทที่ไม่ยาก ล้วนแต่เป็นคำพินิจ ที่คนในสังคมได้ยินกันเสมอ การใช้คำว่า ถือศีลกินเจ กินสัดถนหา ทุกข์ ทุกขเวทนา ปลงสังเวช โอสถกรรม อ้างถึงพระพุทธรองค์ พระศรีอารีย ฯลฯ เพื่อแสดงให้เห็นถึงอารมณ ความรู้สึกของตัวละคร ซึ่งถ้าผิดหวังก็จะใช้พุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อปลอบประโลมใจตนเอง บทเจรจาบางบทที่ตัวละครกล่าวออกมา สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยมีชีวิตผูกพันกับพุทธศาสนาเป็นพื้น

จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะกล่าวถึงคำเหล่านี้ อีกทั้งมีการนำศัพท์ในเรื่องอริยสัจมาใช้ เพื่อมุ่งสั่งสอน ชี้แนะไม่ให้ตัวละครทอดอยู่ในชีวิต

3.5 การใช้คำความหมายแฝง หมายถึง ความหมายย่อยที่แฝงอยู่ในความหมายใหญ่ และรายละเอียดบางอย่างไว้ในความหมายนั้นๆ ที่เรียกความหมายแฝง ก็คือ เป็นความหมายเงาๆ ซ่อนเร้นอยู่ในความหมายของคำ ถ้าไม่พิจารณาให้ดีก็อาจจะไม่เห็น (บรรจบ พันธุเมธา. 2535 : 57) ตัวอย่างเช่น

ลูกนัทที่เก่งเอาเรื่องแะ เห็นท่าเรียบร้อยออกอย่างนั้น พอไฟในห้องเริ่มสลับเพลงบรรเลงก็เริ่ม โอโฮ!
คุณผู้ชมครับ ลูกนัทเขาบารุงบำเรอผมทุกอย่าง

(ชาkdอกไม้. 2540 : 19)

มันน่าก...น่าเริ่มต้นบรรเลงเพลงอีกครั้งหนึ่งรับรองว่า ผ่าผ่านหลดลุ่มไม่มียางอายเหมือนเดิมแน่แหละ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 21)

“คนแบบแกนี้มีเยอะนะ ไม่เชื่อว่าเฮอไอวีมีอยู่จริง ฤงยางไม่เคยสวม ชอบบรรเลงเพลงสดๆ สะล่าใจ
ระวังเถอะ จะไปเมืองนรกไม่รู้ตัว”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 74)

บรรเลงเพลง ในที่นี้ไม่ได้หมายถึง “ทำเพลงด้วยเครื่องดุริยางค์ให้เป็นที่เจริญใจ” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 456) แต่หมายถึง การมีความสัมพันธ์ทางเพศ เหตุที่ใช้คำว่า “บรรเลงเพลง” เพราะทำให้เห็นถึงความเร้าใจ เร้าอารมณ์ ในลีลาจังหวะ เคลิบเคลิ้มไปกับการมีเพศสัมพันธ์คล้ายกับการบรรเลงเพลงนั่นเอง

นานพอประมาณ พายุลูกใหญ่เริ่มสงบ ทุกอย่างในห้องถูกรอบคลุมไว้ด้วยความเงียบ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 20)

พายุลูกใหญ่ ในที่นี้ไม่ได้หมายถึง ลมกรรโชกอย่างรุนแรง แต่หมายถึง อารมณ์ทางเพศของตัวละครที่กำลังจะหมดลง การใช้ “พายุลูกใหญ่” แทนอารมณ์ทางเพศของตัวละคร ทำให้เห็นภาพของการมีความสัมพันธ์ทางเพศกันอย่างठाโถมรุนแรงประดุจพายุลูกใหญ่ที่ไม่มีอะไรมาต้านทานแรงปรารถนาอารมณ์ดิบของตัวละครรักร่วมเพศชายได้

ตั้งแต่เกิดมาผมยังไม่เคยลองกับใครในสถานที่แบบนี้มาก่อน ครั้งนี้เป็นครั้งแรก ลูกนัทเป็นคนแนะนำผมให้มาประลองยุทธ์กันที่นี่

(ชาkdอกไม้. 2540 : 22)

ประลองยุทธ์ ในบริบทนี้ไม่ได้หมายถึง การต่อสู้เพื่อทดสอบความสามารถในการรบ แต่มีความหมายแฝง ซึ่งหมายถึง การมีความสัมพันธ์ทางเพศ การใช้คำว่า “ประลองยุทธ์” เพื่อให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพของตัวละครรักร่วมเพศชายที่จะทดสอบความสามารถของกันและกันในการเสพสุขทางกามารมณ์

ลูกนัทเอียงคอดมมือไม้ลูบไล้บนเรือนร่างของผมซ้ำๆ ความรู้สึกเสียวซ่ามันเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั่ว
สรรพางค์กาย เล็บยาวของลูกนัท ปลุกกระตุ้นประจุไฟฟ้าในร่างกายของผมให้เคลื่อนที่อีกครั้ง...

(ซากดอไม้. 2540 : 24)

ประจุไฟฟ้า ถ้าเป็นความหมายตรงตัว หมายถึง “อนุภาคที่แสดงอำนาจไฟฟ้าซึ่งได้แก่โปรตอน
และอิเล็กตรอน วัตถุใดที่มีจำนวนโปรตอนมากกว่าจำนวนอิเล็กตรอน ก็กำหนดว่าวัตถุนั้นมีประจุไฟฟ้าบวก
แต่ถ้ามีจำนวนอิเล็กตรอนมากกว่าจำนวนโปรตอน ก็กำหนดว่าวัตถุนั้นมีประจุไฟฟ้าลบ” (พจนานุกรม ฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 495) แต่ในบริบทนี้เป็นความหมายแฝง ซึ่งหมายถึง การมีอารมณ์ทางเพศ

เขาช่วยเหลือผมจนเชื่อนแตกทะลัก น้ำท่วมเจิงนอง

(ซากดอไม้. 2540 : 133)

หล่อนชอบดื่มน้ำจาก ‘เชื่อน’ ของผมรวรน้ำอมฤต

(ซากดอไม้. 2540 : 94)

เชื่อน ในความหมายตรงตัว หมายถึง “เครื่องป้องกันไม่ให้ดินรมน้ำพัง สิ่งที่สูงขึ้นขวางกันลำ
น้ำ เพื่อประโยชน์ในทางชลประทาน” (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 155) แต่ในที่นี้
หมายถึง อวัยวะเพศชาย ในส่วนของลูกอั้นทะ อันเป็นที่เก็บน้ำอสุจิ ผู้เขียนจึงใช้คำว่า “เชื่อน” แทน จึง
มีความหมายสอดรับกัน

เขาบีบนิ้วเคล้นคลึงผมอย่างถึงใจ และดูเหมือนว่าเขาจะตั้งใจให้มือกร้านของเขาลูบไล้ผ่าน **จุด**
ยุทธศาสตร์ ตลอดเวลา

(ซากดอไม้. 2540 : 129)

จุดยุทธศาสตร์ ในที่นี้ไม่ได้หมายถึง จุดที่มีความสำคัญในทางรบ แต่นำมาใช้ในความหมายเรื่อง
เพศ ซึ่งก็คือ อวัยวะเพศชาย ซึ่งเป็นจุดกระแสน้ำสำคัญในการเกิดอารมณ์ทางเพศ

เขาปรือตาอย่างไม่รู้สึกรู้สม ผมทำ**กิจกรรมเข้าจังหวะ**อย่างต่อเนื่อง

(ซากดอไม้. 2540 : 70)

ความเป็นนายแบบของเขา ทำให้ผมนึกอยากลิ้มลอง ผมพยายามหักห้ามใจตัวเองมิให้ผลอไหลพุ่งชาน
ผมเหนียวและเพรียเกินกว่าจะไป **ออกกำลังกาย** กับใครในคืนนี้

(ซากดอไม้. 2540 : 90)

กิจกรรมเข้าจังหวะและออกกำลังกาย ในที่นี้หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์

การใช้คำความหมายแฝง ส่วนใหญ่เป็นคำเรื่องเพศ ผู้เขียนจึงไม่นำเสนอตรงๆ เพื่อหลีกเลี่ยง
ความหยาบโลน การใช้คำความหมายแฝงนี้เกิดผลดีตรงที่ทำให้ภาพอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้อ่านได้ดีกว่าการ
บรรยายอย่างตรงไปตรงมาและทำให้ลีลาภาษางดงามยิ่งขึ้นอีกด้วย

3.6 การใช้คำแสดงกริยา คำกริยาที่เป็นลักษณะเด่นที่นำมาใช้จะไม่เป็นคำกริยาคำเดียว แต่มักจะมีคำมาขยายกริยาด้วย เพื่อให้เห็นภาพความเคลื่อนไหว อากาาร และอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอยกตัวอย่างดังนี้

ผมสับสน และต้องสะดุ้งโหยงทุกครั้งที่ใครต่อใครป้อนคำถาม ถามว่า “มีแฟนหรือยัง”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 46)

ดวงหน้าของเขายิ้มระรื่นแสดงความยินดีออกนอกหน้าเมื่อได้พบผม

(ชาkdอกไม้. 2540 : 281)

ผมร้องเสียงหลง ด้วยตกใจสุดขีด

(ชาkdอกไม้. 2540 : 173)

จิตของดิฉันลอยฟูฟ่องอย่างทะนงองอาจ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 176)

คราวนี้ นายสงครามพยักหน้าหงิกหงัก เห็นด้วยโดยดุษณี

(ชาkdอกไม้. 2540 : 216)

“ตกใจสุดขีด” คำว่าสุดขีดมาขยายกริยาตกใจ ซึ่งหมายถึง สะดุ้งขึ้นโดยไม่รู้ตัว ใจหายอย่างรุนแรง หรือคำว่า “สะดุ้งโหยง” คำว่าโหยงมาขยายกริยาสะดุ้ง ซึ่ง สะดุ้ง หมายถึง ไหวตัวขึ้นทันทีด้วยความตกใจ เพราะไม่ทันรู้ตัว โหยง หมายถึง อากาารที่กระโดดโดยฉับไวด้วยดีใจหรือตกใจ หรือคำว่า “ลอยฟูฟ่อง” ลอย หมายถึง กริยาที่สูงขึ้นอยู่ในอากาศ มีคำว่าฟูฟ่องมาขยายลอย หมายถึง จิตของจอมขวัญสูงขึ้น กระตือรือร้น และรู้สึกดีขึ้น หรือคำว่า “พยักหน้า” เป็นการแสดงความรับรู้โดยอากาารไหวหน้าขึ้นลงเล็กน้อยโดยเร็ว หงิกหงักเป็นคำขยายที่บอกอากาารพยักหน้า เพื่อให้เห็นภาพชัดเจน และคำว่า “ยิ้มระรื่น” ระรื่นขยายยิ้ม ทำให้เห็นภาพอากาารยิ้มที่เอิบอาบใจ

นอกจากนี้ยังมีคำกริยาที่ทำให้เห็นภาพและความรู้สึก เช่น

นับตั้งแต่เด็กชาขจอมชาติหรือนิดหนึ่งต้องนอนแบ๊บบพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล

(ชาkdอกไม้. 2540 : 224)

“สงสารหลานค่ะคุณ แกยังเด็ก ไม่รู้โอโหน้อเหนอะไร ต้องมารับกรรมแทนพ่อแม่นอนแบ๊บบอยู่แต่บนเตียง เป็นแรมเดือนแรมปี...”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 306)

“หมอเอาอะไรมาพูด ดิฉันยังเห็นลูกนอนแบ๊บบเหมือนเดิม” น้ำเสียงดิฉันเกรี้ยวกราด ...

(ชาkdอกไม้. 2540 : 336)

“นอนแบ๊บบ” เป็นการนอนอย่างอ่อนเพลีย นอนซม

ผมลูปไล้ศีรษะเขาซ้ำๆ เนิบเนิบ

(ซากดอกไม้. 2540 : 78)

พี่ตั้งว่าพาลงลูปไล้ไปมามบนเรือนร่างของผม

(ซากดอกไม้. 2540 : 102)

ขณะที่ผมลูปไล้ไปตามเนื้อตัวของหล่อน ใจของผมกลับถวิลหาเรียกร้องถึงแผ่นอกอันกว้างขวาง

(ซากดอกไม้. 2540 : 109)

ดิฉันลูปไล้เรือนผมของลูกสาวอย่างเบามือ

(ซากดอกไม้. 2540 : 380)

“ลูปไล้” เป็นกริยาที่เอาฝ่ามือทาบลงแล้วเลื่อนไปมา ทำให้เห็นภาพความเคลื่อนไหวและเจ้าอารมณ์ความรู้สึก

เขาทำให้ผมเกิดความรู้สึกเสียช้ำได้อย่างแปลกประหลาด

(ซากดอกไม้. 2540 : 129-130)

ลูกหนักเอียงคอถาม มีอะไรลูปไล้บนเรือนร่างของผมซ้ำๆ ความรู้สึกเสียช้ำบังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วสรรพางค์กาย

(ซากดอกไม้. 2540 : 24)

“เสียช้ำ” เป็นความรู้สึกวับเข้าไปในหัวใจ

ผมยังมีความรู้สึกหวาดระแวงอยู่บ้าง เมื่อได้ยินเสียงนกดูเหว้าร้องโหยหวนในคืนเดือนมืด

(ซากดอกไม้. 2540 : 229)

ถนนสายเปลี่ยวคิโน้สุขนัก บรรยากาศโดยรอบแปลกประหลาด กระตุ้นความหวาดระแวงให้บังเกิดในจิตใต้สำนึกของผมอย่างรุนแรง

(ซากดอกไม้. 2540 : 388)

ผมนั่งอ่านข่าวเหล่านั้นด้วยใจที่เด่นระทึก นึกหวาดระแวงไปต่างๆ นานา

(ซากดอกไม้. 2540 : 170)

ทุกคำคืน ดิฉันนั่งครุ่นคิดเพียงลำพังในความมืด ดิฉันหวาดกลัวและหวาดระแวงระคนกัน ดิฉันกลายเป็นคนตื่นตกใจง่าย หวาดกลัวความมืด

(ซากดอกไม้. 2540 : 156)

เธอสงบจนดิฉันนึกหวาดกลัว

(ซากดอกไม้. 2540 : 159)

ผมเริ่มรู้สึกหวาดกลัวในท่าทีของจารย์พล บางที่เขาอาจ ‘ป่วย’ ทางจิตเสียเอง

(ชาkdอกไม้. 2540 : 187)

เพื่อจัดความหวาดกลัวที่มีต่ออดีตกาล ผมเริ่มออกตระเวนราตรี

(ชาkdอกไม้. 2540 : 192)

ความสนุกตื่นเต้น ทำให้ผมลืมเหงา ลืมว่าเหว ลืมความหวาดระแวงต่ออดีตกาล

(ชาkdอกไม้. 2540 : 195)

“หวาดระแวง” เป็นความรู้สึกหวั่นเกรงสงสัย

“หวาดกลัว” เป็นความรู้สึกพรั่นกลัว

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้คำกริยา “หวาดระแวง” กับ “หวาดกลัว” บ่อยครั้ง เพื่อสื่อให้เห็นว่าตัวละครในเรื่องมักมีความรู้สึกภายในจิตส่วนลึกที่มีแต่ความสงสัย หวั่นเกรง พรั่นกลัว อยู่ตลอดเวลา

ผมพยักหน้ารับทราบ พยายามหลบสายตาเขาคณนั้น เนื่องจากผมรู้สึกเกิดความกระดากอางขนางอย่างแรง ผมขลาดเกินกว่าจะสบตาของเขอย่างตรงๆ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 160)

อาการเขินอายอางขนางของผมแต่แรกที่มีนั้นเริ่มจางหายไปไม่รู้ตัว

(ชาkdอกไม้. 2540 : 212)

ผมกล่าวพลางทำท่ากระบิดกระบวยเขินอาย ดุจตั้งสตรีเพศผู้ทรงศักดิ์เกิดความอางขนาง เมื่อมีหนุ่มที่ตนนึกชอบพามาเกี่ยวพาราสื่ออย่าง ประชิดตัว

(ชาkdอกไม้. 2540 : 214)

พี่ตั้งนึกได้ ท่าทางของเขอางขนางขัดเขินนัก

(ชาkdอกไม้. 2540 : 282)

พี่ต่ำเล่าด้วยท่าทางอางขนางเล็กน้อย

(ชาkdอกไม้. 2540 : 262)

ผมมีความรู้สึกไม่ต่างจากเขานัก ดีแต่ที่ ‘รู้จัก’ ครอบคลุมความรู้สึกกระดากกลางอางขนางซุกซ่อนไว้ภายในมิตชิด

(ชาkdอกไม้. 2540 : 285-286)

“อางขนาง” เป็นอาการอาย ขวยเขิน

คำกริยาที่ยกตัวอย่างในข้างต้น เป็นคำที่เด่นและพบมากในนวนิยายเรื่องนี้ การที่ผู้เขียนใช้คำกริยามาผสมผสานกันในงานเขียน เพื่อเป็นเครื่องมือสื่อความหมายแก่ผู้อ่านให้เกิดจินตภาพอย่างเหมาะสมและคมชัด สามารถก่อให้เกิดความเข้มข้นทางอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เขียนสื่อความหมายมาสู่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

3.7 การใช้คำบอกแสง สี เสียง

3.7.1 การใช้คำบอกแสง แสง คือ ความสว่างหรือสิ่งที่ทำให้ดวงตาแลเห็น การใช้คำบอกแสงในงานวรรณกรรมสามารถทำให้งานเขียนนั้นเหมือนภาพวาด เพราะแสงเงาที่นำมาใช้มากล่าวก่อให้เกิดจินตภาพที่ประณีตงดงาม สามารถขยายคำที่นำมาใช้ได้อย่างมีศิลปะ คำบอกแสงที่ผู้เขียนนำมาใช้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การใช้คำบอกแสงเพื่อให้เห็นภาพสว่างกระจ่างตา และการใช้คำบอกแสงเพื่อให้เห็นภาพมืดสลัวอึมครึม

3.7.1.1 การใช้คำบอกแสงเพื่อให้เห็นภาพสว่างกระจ่างตา

นัยน์ตาผมเป็นประกายวาวโรจน์ นักรุ่งตะวัน สดท่ายล่อนก็คือผู้แพ...

(ชากดอกไม้. 2540 : 67)

ผมตาลุกวาว เกิดความรู้สึกประหลาด

(ชากดอกไม้. 2540 : 15)

...แต่แววตาของเขานั่นต่างหากที่ส่องแววฉายแสง สื่อแสดงความจงเกลียดจงชังพวกผมอย่างสุดซึ้ง

(ชากดอกไม้. 2540 : 401)

...ฉายฉานบนกองเพชรที่กำลังส่องประกายวูบวาว

(ชากดอกไม้. 2540 : 272)

เครื่องประดับตกแต่งแพรวพราว แหวนเพชรวงงามบนนิ้วนางมือชาวสะท้อนแสงไฟวิบวับ

(ชากดอกไม้. 2540 : 282)

ผมแต่งตัวรวดเร็วเพื่อออกท่องรัตติกาลอีกครั้ง ตามคำเรียกร้องของเงาดอกไม้ โดยไม่ลืมเครื่องประดับแพรวพราว

(ชากดอกไม้. 2540 : 388)

ผมเริ่มเคลิบเคลิ้มในเวลาไม่นานนัก แลเห็นแสงสีปรากฏอยู่เบื้องหน้า ช่างเป็นแสงอันงดงามประกายแสงแวววาวอลังการอย่างชนิดที่ผมไม่เคยเห็นสิ่งใดงามเลิศเช่นนี้มาก่อนในชีวิต

(ชากดอกไม้. 2540 : 324)

3.7.1.2 การใช้คำบอกแสงเพื่อให้เห็นภาพมืดสลัวอึมครึม

...ด้วยความที่ดวงหน้าอ่อนกว่าอายุจริงมาก รวมทั้งแสงสลัวรางช่วยปิดเป่ารายละเอียดออกไป

(ชากดอกไม้. 2540 : 23)

ไฟสลัวรางในห้องนอน ช่วยปลุกเร้าอารมณ์ให้ผมโดยต่อเนื่อง

(ชากดอกไม้. 2540 : 69)

แม้จะอยู่ในความมืดสลัว ผมกลับแลเห็นสีหน้าผิดหวังปรากฏชัดบนใบหน้าของสงคราม

(ชากดอกไม้. 2540 : 220)

คำบอกแสงเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพแจ่มชัดยิ่งขึ้น เช่น คำบอกแสงประกายวาวโรจน์ วาวฉายแสง วูบวาบ แพรวพราว วิบวับ แวววาว จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่มีแสงเปล่งประกายระยิบระยับจับตา แสดงอาการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ส่วนคำบอกแสง สลัวราง มืดสลัว จะช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพของมิติสถานที่ที่ตัวละครดำเนินเรื่องอยู่ เพื่อให้ภาพแสงที่มีความอึมครึมปกปิดฐานะและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร

3.7.2 การใช้คำบอกสี ในบริบทของวรรณคดีไทย การใช้คำบอกสีในระดับต่างๆ เพื่อพรรณนาธรรมชาติ ความงดงามตระการตาของบ้านเมือง ตลอดจนรูปลักษณะ และการแต่งกายของตัวละคร อาจถือเป็นเรื่องของชนบและเป็นส่วนหนึ่งของอสังการอันคุ้นเคย ความคุ้นเคยนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของรายละเอียดอันช่วยให้เกิดภาพที่กระจ่างและนำไปสู่การรับรู้อย่างบริบูรณ์

เมื่อสีต่างๆ เป็นองค์ประกอบของธรรมชาติ การพรรณนาสีของกวีจึงมักปรากฏในรูปของการให้รายละเอียดของสี หรือพรรณนาเพื่อให้ผู้อ่านได้สัมผัสกับความอ่อนแก่เรื่อเรือง หรือความเข้มข้นหลากหลายสี จึงใช้ความเปรียบหรือใช้คำวิเศษณ์ขยายคำบอกสี โดยบางครั้งอาจจะไม่กล่าวถึงชื่อสีเด่นชัด แต่ผู้อ่านจะสามารถสัมผัสรับรู้สื่อนั้นๆ ได้อย่างละเอียดชัดเจน (สุจิตรา จงสถิตยวัฒนา. 2531 : 46)

การใช้คำบอกสีในเรื่อง “ชากดอกไม้” แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ การใช้คำบอกสีที่มีคำขยายสี การใช้คำบอกสีแสดงสภาพความเป็นจริง การใช้คำบอกสีแสดงอาการและความรู้สึก และการใช้คำบอกสีแสดงความเปรียบเทียบ

3.7.2.1 การใช้คำบอกสีที่มีคำขยายสี จะสื่อภาพของสีนั้นๆ ได้ละเอียดชัดเจนแจ่มตา ดังคำกล่าวของกาญจนา นาคนกุล. (2528 : 50) ว่า “ในการอธิบายสีของสิ่งต่างๆ ... ในบางครั้งก็อาจจะต้องใช้คำขยายคำเรียกสีอีกต่อหนึ่ง เพื่อให้ได้สีที่ต้องการ คำที่ใช้ขยายคำเรียกสีมีหลายคำ เช่น แก่ เข้ม อ่อน ชืด จาง ฯลฯ”

วีรวัฒน์ใช้คำบอกสีโดยมีคำขยายสีนั้นๆ เพื่อขยายรายละเอียดของสีให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น แดงชาน แดงฉาน แดงกำ เขียวอ้อ ขาวสะอาด เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ดวงหน้าสวยงามแดงชานในบัลดล

(ชากดอกไม้. 2540 : 40)

ผมนี้กายจนดวงหน้าแดงชานเกินประมาณ

(ชากดอกไม้. 2540 : 207)

ว่าที่เจ้าบ่าวยัมน้อยยัมใหญ่ ก้มหน้างู้ด ด้วยดวงหน้าแดงชานอย่างเขินอาย

(ชากดอกไม้. 2540 : 255)

สิ่งที่กำลังไหลหลั่งออกจากรูขุมขนของนิตหนึ่งกลับกลายเป็นหยดโลหิตสีแดงฉานน่าสะพรึงกลัว

(ชากดอกไม้. 2540 : 201)

โลหิตแดงฉานไหลรินกลบปากของดิฉัน

(ชากดอกไม้. 2540 : 347)

ริมฝีปากแดงจัด แลเป็นรูปกระจับรับดวงหน้าเรียวงาม

(ชากดอกไม้. 2540 : 217)

ดวงหน้าของเขาแดงกำ สังกตให้ตจะเห็นมือสองข้างสั้นไหวเล็กน้อย

(ชากดอกไม้. 2540 : 286)

ดวงตาของเขาโศกเชื่อม ปากอ้มแดงสด

(ชากดอกไม้. 2540 : 22)

ตัวอ้วนดำป้ ในชุดสีแดงจัดจ้าวสดใส...

(ชากดอกไม้. 2540 : 284)

หน้าตาหล่อเหลา หนวดเคราเขียวคร้

(ชากดอกไม้. 2540 : 32)

"ไอ้โฮ! รอยนี้ลึกนะครับ แดงเขียว นี้ก็เขียวอ้อ...น่าจะเจ็บมาก"

(ชากดอกไม้. 2540 : 68)

หน้าตาอวบอูมของเขาปรากฏสีชมพูอ่อน แสดงถึงควมมี สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์

(ชากดอกไม้. 2540 : 282)

ร่างของผมเปลือยเปล้าขาวจ้ว

(ชากดอกไม้. 2540 : 129)

ความเป็นคนส้าององค์ปรากฏอยู่มาก ผิวที่ขาวจัด และความสูงผอมทำให้แลเห็นฟ้ดำเดินแต่ไกล..

(ชากดอกไม้. 2540 : 260)

ผาผนังของสถานที่บำบัดสภาพจิตหาสีขาวสะอาด

(ชากดอกไม้. 2540 : 315)

การใช้คำบอกลีโดยมีคำขยายสี จะช่วยสื่อภาพของสีที่ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น สีแดง ผู้เขียนได้ใช้คำขยายสีหลากหลายคำและพบมากที่สุด เพื่อสื่อภาพของสีที่ละเอียดชัดเจนตามต้องการ เช่น แดงชาน แดงฉาน แดงจัด แดงกำ แดงสด และแดงจัดจ้าว นอกจากนี้ คำขยายคำบอกลี ได้แก่ อ่อน จัด จ้ว สะอาด จะให้ความรู้สึกสดใส เราใจให้ตื่นเต้น เพลิดเพลิน เน้นความสวยงามสดดงามให้แจ่มตายิ่งขึ้น ส่วนคำขยายสีคำว่า คร้มี อ้อ จะให้ความรู้สึกน่าสะพร้งกลัวเพิ่มมากขึ้น คำบอกลีดังกล่าวช่วยให้ภาพของสีต่างๆ มีความละเอียดชัดเจนและสื่อความรู้สึก ก่อให้เกิดจินตภาพของสีอันแจ่มชัดและลึกซึ้งในใจผู้อ่าน

3.7.2.2 การใช้คำบอกลีแสดงสภาพที่เป็นจริง คือเป็นการกล่าวถึงสีต่างๆ เพื่อบ่งบอกสภาพความจริงให้ปรากฏแก่ตาผู้อ่านให้ึกเห็นภาพตามสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏในเนื้อเรื่องและไม่มีคำวิเศษณ์มาขยายสี ตัวอย่างเช่น

“หมอบอกว่าเป็นไข้จับสั่น ตัวร้อนมาก เม็ดเลือดแดงกับเกล็ดเลือดลดต่ำมาก ตอนนี้อย่างไรไม่รู้สึกรู้ตัว”

(ซากดอกลำไย. 2540 : 63)

...รถสปอร์ตปอร์เช่สีแดงคันงามหรูนี้ เป็นที่สะดุดตาของใครต่อใครทุกครั้งที่ผมขับเล่นไปบนท้องถนน...

(ซากดอกลำไย. 2540 : 107)

“คนปกติโดนยุงกัด แคंपราศูตุมเล็ก ๆ ตุ่มเดียว ของผมไม่อย่างนั้นถูกยุงกัดที่เป็นผื่นแดงเต็มไปหมด เกือบทั้งตัว”

(ซากดอกลำไย. 2540 : 165)

นัยน์ตาของผมจับจ้องอยู่แต่ลำแสงสีแดงสีเขียวนอันเกิดจาก ‘เครื่องยิงเลเซอร์’ ซึ่งซ่อนอยู่ตรงมุมหนึ่งของ คลับ

(ซากดอกลำไย. 2540 : 297)

แสงสีเหลืองอันฉายจากดวงไฟดวงเล็กจำนวนมากบนเพดาน ทำให้บรรยากาศรอบปริมาตรหลอด เยือกเย็นสบายตา

(ซากดอกลำไย. 2540 : 203)

ฤทธิ์ไวน์แดงตระกูลดี ‘กต’ เส้นประสาทจนขมึงแน่น

(ซากดอกลำไย. 2540 : 297)

...ผมสังเกตเห็นขวดขนาดเล็กใบนั้นชัดเจนขึ้น...ขวดใบนั้นมีสีขาว...

(ซากดอกลำไย. 2540 : 222)

ตามเรือนร่างของผมเริ่มปรากฏผลประหลาด ผลพวกนั้นเกิดขึ้นเองอย่างไร้ร่องรอยหรือเหตุเบื้องต้น บ้างแปรเปลี่ยนเป็นสะเก็ดสีน้ำตาลรวดเร็ว บ้างยังคงความสดเด่นชัดจนปรากฏน้ำหนองสีเหลืองไหลและเหลว น่าสะพรึงกลัวยิ่ง...

(ซากดอกลำไย. 2540 : 373-374)

ผู้ช่วยพยาบาลในชุดขาวเดินออกมาต้อนรับผม หล่อเลี้ยงยิ้มกับผมอย่างเอื้ออาทร

(ซากดอกลำไย. 2540 : 316)

นั่นไง...เขาในชุดเสื้อเชิ้ตขาว กางเกงดำ แถมมีดอกกุหลาบเหน็บตรงกระเป๋าสีเหมือนที่ผมแนะนำทุก กระเบียด

(ซากดอกลำไย. 2540 : 346)

ผมรู้สึกเหมือนตัวเองกำลังตกอยู่ในห้องเล็กแคบ มองทางไหนแลเห็นแต่ความมืดดำ อึดอัดคับแน่นไร้ ทางออก

(ซากดอกลำไย. 2540 : 385)

คำบอกเล่าแสดงสภาพตามความเป็นจริงที่ปรากฏในท้องเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเกิด จินตภาพที่คมชัดตาม การกำหนดแห่งสีของผู้เขียนที่กำหนดไว้ ตรงจุดนี้ทำให้เห็นว่าศิลปินมิได้ละเลยในการให้รายละเอียดแห่งสีที่ ปรากฏตามความจริง เช่น รถสปอร์ตปอร์เช่สีแดง เสื้อเชิ้ตขาวกางเกงดำ และตามธรรมชาติแห่งสีที่ผู้เขียน

สื่อไว้ได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง เช่น ความมืดดำ พยาบาลในชุดขาว ไวน์แดง ผืนแดง น้ำหนองสี เหลือง สะเก็ดสีน้ำตาล เพื่อสื่ออารมณ์ได้อย่างเข้มข้นตรงตามสภาพที่ผู้เขียนต้องการสื่อ เป็นที่น่าสังเกตว่า สีแดง เป็นสีที่ปรากฏมากในเรื่อง อาจเป็นเพราะสีแดงเป็นสีโทนร้อน มีความรุนแรง โหมไหม้ เผา ผลาญ ให้ความรู้สึกร้อนแรง ตื่นเต้น เร้าใจ และมีชีวิตชีวา สอดคล้องกับลักษณะนิสัยของตัวละครเอกรัก ร่วมเพศชายอย่างกลมกลืน

3.7.2.3 การใช้คำบอกสีแสดงอาการและความรู้สึกของตัวละคร ตัวอย่างดังนี้

...ผลอๆ ถูกตบหน้าแดงอีกต่างหาก

(ซากดอไม้. 2540 : 77)

อึ้งณะหน้าซีดเผือด ปราศจากสีเลือด

(ซากดอไม้. 2540 : 169)

ผมสังเกตเห็นสีหน้าของเขา เริ่มแปรเปลี่ยนซีดขาวลงเรื่อย

(ซากดอไม้. 2540 : 286)

สีหน้าท่านผู้หญิงซีดเผือด

(ซากดอไม้. 2540 : 350)

ผมคงแลเห็นชายหนุ่มคนหนึ่งมีใบหน้าซีดเผือด เหงื่อภาพเม็ดโป้งผุดพรายทั่วใบหน้า

(ซากดอไม้. 2540 : 317)

ผมยกมือตบหน้าผาก เหงื่อภาพแตกกระริก

(ซากดอไม้. 2540 : 169)

...ผมแลเห็นเทพธิดาในความฝัน-ความฝัน สีรุ่งสาดแสนสวย

(ซากดอไม้. 2540 : 347)

การใช้คำบอกสีเพื่อแสดงอาการและความรู้สึกของตัวละคร จะทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการได้ลึกซึ้ง กว้างขวาง และสัมพันธ์กับอารมณ์ความรู้สึกอันลึกซึ้งของตัวละครได้เป็นอย่างดี เช่น ถูกตบหน้าแดง แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกเจ็บปวดและเจ็บใจอย่างรุนแรง หน้าซีดเผือด ซีดขาว ให้ภาพความรู้สึกที่ตื่นเต้น ตกใจ สิ้นรู้ ให้ภาพความสดชื่น พร้อมกับอารมณ์ตัวละครที่มีความสุข การใช้คำบอกความรู้สึกที่เป็นคำบอกสี สามารถทำให้ผู้อ่านสัมพันธ์กับความรู้สึกดังกล่าวได้ง่ายและชัดเจน มีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครอย่างเข้มข้น ตีงตรงตามมากขึ้น

3.7.2.4 การใช้คำบอกสีแสดงความเปรียบเทียบ

น้ำสีอำพันส่องผ่านลำคอผมแก้วแล้วแก้วเล่า

(ชาดอกไม้. 2540 : 14)

การใช้คำบอกสีโดยการเปรียบเทียบสีของน้ำเหล้าเป็นสีอำพัน ซึ่งสีอำพัน เป็นสีของยางไม้ที่กลายเป็นหิน สีเหลืองใสเป็นเงา นำมาเปรียบเทียบกับสีของน้ำเหล้าได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน ช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ กระตุ้นให้เห็นภาพแจ่มชัด และเห็นความสามารถของผู้เขียนในการถ่ายทอดลีลาภาษาได้อย่างชัดเจนงดงาม

3.7.3 การใช้คำบอกเสียง คือ คำที่ทำให้ผู้อ่านได้รับรสจินตภาพแห่งเสียง โดยได้ยินเสียงของคำในการเลียนเสียงแบบต่างๆ และยังหมายถึงคำบอกเสียงและน้ำเสียงของตัวละครที่เปล่งออกมา โดยมีโทนเสียงสามารถบอกระดับความเข้มและอ่อนของอารมณ์ตัวละครในขณะนั้น ซึ่งให้อารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้อ่านเกิดเป็นจินตภาพที่ชัดเจน คำบอกเสียงที่ผู้เขียนนำมากล่าวถึง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ การใช้คำบอกเสียงเพื่อได้รับรสแห่งเสียง และการใช้คำบอกเสียงและน้ำเสียงของตัวละคร

3.7.3.1 การใช้คำบอกเสียงเพื่อได้รับรสแห่งเสียง

เสียงดนตรีดั่งสะท้อน กลบเสียงสนทนาอันจหมดจนสิ้น เวลาคนในร้านเหล้าจะคุยกันที่ป็นต้องตะโกนใส่กัน เหมือนคนบ้า

(ชาดอกไม้. 2540 : 14)

ผมถามอย่างสงสัย หนังสือหลายฉบับเล่นขวาน้อย่างมีสีสัน ประโคนขาวเปรี้ยงปร้างทั้งกะเข้ากะ پای...

(ชาดอกไม้. 2540 : 274)

หล่อนตอบโหล่ผมอย่างแรง แรงหล่อนดุจข้างสาร กระดุกของผมแทบหัก 'กร็อบ'

(ชาดอกไม้. 2540 : 289)

ใจของดิฉันเต้นระทึกตึกตัก ชาติชาคริต้อาจชวนใครสักคนมาปรึกษาเรื่องธุรกิจพันล้านหมื่นล้านของเขา

(ชาดอกไม้. 2540 : 178)

แมลงวันสามสี่ตัวบินหึ่ง เสียงกรีดปิกหวิหว จิกความกลัวเบื่องลิกให้พินตื่นจากห้วงอเวจี

(ชาดอกไม้. 2540 : 388)

แม้จะได้ยินฟังเข้าหูบ้าง แต่ดิฉันถือเป็นเพียง 'เสียงกระซิบจากริมหาด' ไม่เชื่อ ไม่จริง ดิฉันปฏิเสธตลอดมา

(ชาดอกไม้. 2540 : 28)

คำบอกเสียงเพื่อได้รับรสแห่งเสียงที่ผู้เขียนนำมาใช้ ได้แก่ ดังสะท้อน เปรี้ยงปร้าง ทำให้ได้ยินเสียงที่ดังมาก ผ่อาณาบริเวณไปไกล ระทึกตึกตัก กร็อบ และเสียงกรีดปิกหวิหว เป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติ คือ เสียงเด่นของหัวใจ เสียงกระดุกที่ถูกหัก และเสียงปิกของแมลงวัน เสียงกระซิบจากริมหาด เป็นเสียงที่ทำให้ภาพการได้ยินเบาๆ มีคำว่าริมหาด ทำให้ได้รับรสแห่งเสียงอันวังเวง ไม่แนใจในเสียงหรือคำพูดนั้นว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่ เสียงกระซิบจากริมหาดนี้ยังเป็นภาพพจน์แบบบุคลาธิษฐานอีกด้วย โดย

กำหนดให้ชายหาคามีเสียงกระซิบซึ่งแสดงกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ ทำให้ผู้อ่านได้รับรสแห่งเสียงและเกิดสุนทรียภาพทางภาษาได้ดียิ่งขึ้น

3.7.3.2 การใช้คำบอกเสียงและน้ำเสียงของตัวละคร ได้แก่

“เรียกว่าชาติก็ได้” ผมตอบเสียงหัวสั้น

(ซากดอไม้. 2540 : 129)

คราวนี้ฐานสิทธิ์ปฏิเสธเสียงดังลั่น

(ซากดอไม้. 2540 : 132)

“คุณเด่นพงษ์” เสียงผมดังกังวาน ร้องเรียกชื่อเขาด้วยความแปลกใจ

(ซากดอไม้. 2540 : 354)

แต่อันที่จริง บางคนเขาชอบให้ร้องดังๆ ครัวญครางเสียงกระเส้าเราอารมณ์ดีพิลึก

(ซากดอไม้. 2540 : 20)

ดิฉันพยายามแนบหูฟังอย่างตั้งใจมากกว่าเดิม ครัวหนึ่ง กลับได้ยินเสียงครวญครางของคนกำลังมีความสุขในกามตันทหา ดั่งขึ้นแท่นบทสนทนา

(ซากดอไม้. 2540 : 180)

“แล้วทำไมต้องเป็นฉันด้วย” นิ่งชู่ขณะแหงเสียงแหลม

(ซากดอไม้. 2540 : 76)

“ทศไหน พี่ไม่รู้จ้ะ” พี่ตังกล่าวน้ำเสียงละล่ำละลัก สอพิรุณายต่อการจับผิด

(ซากดอไม้. 2540 : 153)

“แก...แก...แกจริงหรือนี่ เอ! หรือฉันฝันไป” ผมกล่าวด้วยน้ำเสียงละล่ำละลัก

(ซากดอไม้. 2540 : 326)

“อะไรลูก มีอะไรคะ” ดิฉันถามบุตรสาวด้วยน้ำเสียงละล่ำละลัก

(ซากดอไม้. 2540 : 368)

“ท่านพ่อ” ผมร้องครางออกมาเบาๆ ด้วยน้ำเสียงอันสั้นเครือ

(ซากดอไม้. 2540 : 170)

“มีทางไหนพอจะช่วยให้ลูกชายดิฉันรอดไหมคะ คุณหมอ” ดิฉันถามหมอด้วยน้ำเสียงสั้นเครือ น้ำตาคลอ

เบ้า

(ซากดอไม้. 2540 : 228)

ท่านผู้หมื่นนายกกล่าวกับนายพลกำเนิดด้วยน้ำเสียงสั้นเครือ หยาดน้ำตาคลออยู่ในเบ้าตาทั้งสองข้าง

(ซากดอไม้. 2540 : 306)

“นานแค่ไหนคะ” ดิฉันถาม น้ำเสียงสั้นเครือ แต่มีความหวัง

(ชาkdอกไม้. 2540 : 337)

“ร้องให้...ร้องให้” นิดหนึ่งกล่าวด้วยน้ำเสียงแหบเครือ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 267)

น้ำเสียงของเขาแหบเครือ...แม้จะมีดสลับ ผมกลับแลเห็นดวงตาของเขาขึ้นเป็ยกด้วยหยาดน้ำตาอย่างแจ่มชัด

(ชาkdอกไม้. 2540 : 355)

“ดิฉันกำลังสิ้นหวัง” น้ำเสียงดิฉันแหบเครือ สันโหยแทบขาดใจ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 367)

“นิดหนึ่งตัวร้อนจัด ไม่สบาย อยู่โรงพยาบาล” จอมขวัญรายงานผมด้วยน้ำเสียงเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 62)

“ผมสนใจมากเป็นพิเศษ ก็เท่านั้นเอง” ผมตอบด้วยน้ำเสียงราบเรียบ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 187)

เด็กหนุ่มบอกผมด้วยน้ำเสียงพินอบพิเทา แต่แฝงไว้ซึ่งความรังเกียจอย่างที่ผมรู้สึกได้ด้วยสัญชาตญาณอันเร้นลับ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 209)

ผมบอกเขาด้วยน้ำเสียงน้อยใจเล็กน้อย ผมเข้าใจเขาทุกอย่าง เพียงแต่อยากให้เขาเอื้อมเอื๋วจากอันมีระดับกับผมมากกว่าอีกนิด

(ชาkdอกไม้. 2540 : 209)

“มาอีกแล้ว มาทำไมอีกล่ะ” ผมกล่าวด้วยน้ำเสียงดูดตันพอประมาณ

(ชาkdอกไม้. 2540 : 235)

“สงสารแต่ถันร้น” น้ำเสียงเศร้าสร้อย คล้ายผิดหวังอย่างแรง

(ชาkdอกไม้. 2540 : 278)

“ผมเกรงว่าจะทำให้พี่ยุ่งยากเปล่า ๆ” น้ำเสียงอีกอักของผม ถ้าไม่ใช่เด็กอมมือ น่าจะเตาได้ว่า ผมรังเกียจจะเกลือกกลั้วกับงานประเภทนี้

(ชาkdอกไม้. 2540 : 360)

ผู้เขียนนำคำบอกเสียงมาบอกลักษณะของเสียงและน้ำเสียงที่ตัวละครเปล่งออกมา เผยให้เห็นอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร เช่น เสียงดังลั่น เสียงดังกังวาน ทำให้เกิดภาพอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครอันมีเสียงบังเกิดขึ้นอย่างแรง และก้องอยู่ได้นาน เสียงครวญคราง เป็นเสียงครางเรื่อย ๆ ไป น้ำเสียงละล่ำละลัก เป็นอาการพูดอย่างกระอักกระอัก น้ำเสียงสั้นเครือ น้ำเสียงแหบเครือ

รับรสแห่งเสียงที่แห้งไม่แจ่มใส น้ำเสียงพินอบพิเทา ใหลรสแห่งเสียงที่เคอะพบบนอบ น้ำเสียงเศร้าสร้อย เป็นเสียงที่สลด ระทด เหี่ยวแห้ง ผู้อ่านสามารถเกิดจินตภาพตัวละครในขณะที่แสดงน้ำเสียง ทำให้เข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้ชัดเจนขึ้น

3.8 การเล่นคำ คือการนำคำมาจัดวางเรียงกันไว้ให้มีลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติ นอกจากจะก่อให้เกิดความไพเราะงดงามทางด้านเสียงและจังหวะที่ค่อนข้างรับกันแล้ว การเล่นคำยังช่วยเน้นย้ำความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างอรรถาธิบายเสียงให้เกิดแก่นทางเขียนอีกทางหนึ่งด้วย นับเป็นกลวิธีการใช้ภาษาที่มีลักษณะเด่นประการหนึ่งในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” ในที่นี้ได้แบ่งหัวข้อในการศึกษาเป็น 3 ประเด็น คือ การเล่นคำซ้ำ การเล่นคำซ้อน และการเล่นคำโดยการแยกแยะคำ

3.8.1 การเล่นคำซ้ำ คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนักหรือบางที่ต่างกันไปกับคำเดียวเพียงคำเดียว (บรรจบ พันธุเมธา. 2535 : 100)

การเล่นคำซ้ำในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” ปรากฏเป็นจำนวนมาก มีทั้งการเล่นคำซ้ำสองพยางค์ การเล่นคำซ้ำสี่พยางค์ และการเล่นคำซ้ำต่างวรรค

3.8.1.1 การเล่นคำซ้ำสองพยางค์ ประกอบด้วยคำหลักประสมคำซ้ำ มีลักษณะโครงสร้างแบบ ก+ก ตัวอย่างเช่น แดงๆ, ดำๆ, ถูกๆ, จริงๆ, แท้ๆ, ดีๆ, ชัดๆ, ค่อยๆ, สูงๆ, ฯลฯ คำพยางค์แรกถือเป็นคำหลัก ส่วนคำที่สองเป็นคำซ้ำ รวมเข้าด้วยกันเป็นคำซ้ำสองพยางค์ (เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์. 2541 : 165) การเล่นคำซ้ำสองพยางค์ที่ปรากฏใน “ซากดอกไม้มัน” ส่วนใหญ่จะซ้ำเพื่อเน้นลักษณะ และซ้ำเพื่อบอกลักษณะอาการในการกระทำของตัวละคร เช่น

ผมลุกขึ้นไปอาบน้ำชำระล้างร่างกาย สบู่ที่โรงแรมเตรียมไว้ให้เป็นเพียงสบู่แผ่นบางๆ แห้งๆ ไม่มีกลิ่น ไฉ่ๆ ผ่าขนหนูก็ก่่าชาต มีรอยปะชุนหลายต่อหลายแห่ง ก็พอเหมาะสมกับคำเซ้าห้องสามชั่วโมงสองร้อยแหละครับ

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 20)

ผมสังเกตว่าพี่ตั้งลบมองผมบ่อยๆ เขาไม่ยอมสบตาผมตรงๆ แต่ใช้วิธี ‘ชำเลื่องหางตา’ มอง ราวกับจะบอก ‘ความสนใจ’ ให้ผมรู้เป็นนัยๆ

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 36)

“เอ้อ! ... ไม่มีอะไร” ผมตอบเสียงสั้นๆ รู้สึกเหมือนมีน้ำอุ่นๆ รินอยู่ขอบตา

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 37)

ท่านพ่อได้แต่หัวเราะหึๆ แล้วหาทางออกอย่างง่ายๆ ให้กับท่านแม่ว่า...

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 42)

ผมผลึกประตู่ห้องออกเบาๆ นึกโล่งใจที่ไม่เห็นใครอยู่ในห้องนั้น นอกจากร่างเล็กๆ ที่กำลังหายใจแผ่วๆ บนเตียง

(ซากดอกไม้มัน. 2540 : 77)

ท่านแม่ว่าจอดๆ ลืมมาที่ท่านผู้หญิงเสียชีวิต ไม่มีแม่แต่จะเปิดช่องว่างให้ผมได้เถียงสักคำ ... คราวนี้ท่านผู้หญิงชี้หน้าใส่ผมทันที พลังว่าจอดๆ แทบนับคะแนนไม่ทัน

(ซากดอไม้. 2540 : 137)

การซ้ำคำสองพยางค์เพื่อเน้นลักษณะ เช่น สบู่แผ่นบางๆ แห้งๆ ไม่มีกลิ่นใดๆ เพื่อเน้นลักษณะของสบู่ให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น บ่อยๆ ตรงๆ นัยๆ สั้นๆ อุ่นๆ หีๆ ง่ายๆ เบาๆ แผ่วๆ จอดๆ ซ้ำเพื่อบอกอาการและการกระทำของตัวละคร

การซ้ำคำสองพยางค์ เพื่อบอกลักษณะอาการและการกระทำของตัวละครยังพบอีกมากในเรื่อง เช่น ผมเปรยเล่นๆ (หน้า 275) ความรู้สึกดีๆ (หน้า 283) เขาหันไปบอกน้องเจียดเบาๆ (หน้า 287) เสียววูบๆ (หน้า 113) ทำตาปริบๆ (หน้า 117) การซ้ำคำประเภทนี้จะช่วยเพิ่มความให้หนักแน่นขึ้นให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพอย่างชัดเจน

3.8.1.2 การเล่นคำซ้ำสี่พยางค์ ได้แก่ คำซ้ำสี่พยางค์ที่มีสองพยางค์ใดพยางค์หนึ่งซ้ำกัน ส่วนอีกสองพยางค์ที่เหลือจะไม่มีซ้ำกัน (เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์. 2541 : 166) การเล่นคำซ้ำสี่พยางค์ใน “ซากดอไม้” สามารถแบ่งตามโครงสร้างของการซ้ำคำได้ 2 ลักษณะคือ แบบ ก ก ข ข เช่น ครึ่งๆ กลางๆ, วุ่นๆ ยุ่งๆ, จดๆ จ้องๆ, เป็นต้น และแบบ ก ข ก ค เช่น ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ ลับหูลับตา พอกพอกใจ ชั่วครูชั่วยาม เป็นต้น

3.8.1.2.1 การเล่นคำซ้ำสี่พยางค์ตามโครงสร้างของการซ้ำคำแบบ ก ก ข ข ดังตัวอย่าง

แต่ระหว่างนั้น ผมก็เข้าๆ ออกๆ จดๆ จ้องๆ สับสนไปหมดว่าจะวางตัวอย่างไรในสังคมแบบนี้

(ซากดอไม้. 2540 : 7)

ผมมันอยู่วงการไอโซฯ ไอโซ้อ ก็เลยต้องปิดๆ บังๆ หน่อย

(ซากดอไม้. 2540 : 14)

นั่นปะไร พี่ตั้งเขาสนใจผมอย่างละเอียดจริงๆ ด้วย เอาเถอะ บทบาทที่ต้องดีให้แตกละเอียด จะทำเป็นเล่น ครึ่งๆ กลางๆ ไม่ได้

(ซากดอไม้. 2540 : 38)

รถเล่นเอื่อยๆ เรื่อยๆ ออกจากพระนคร เราสองคนนั่งเงียบ ไม่มีใครปรินึกพูดขึ้นมาก่อน

(ซากดอไม้. 2540 : 47)

ถ้ามาเข้าช้ถามผม ผมขี้เกียจจะเล่า แต่พอไม่มีใครถาม ผมนึกเคลิ้มๆ คริ้มๆ ผมก็อยากเล่าให้ฟังเอง

(ซากดอไม้. 2540 : 7)

“ที่นี้มีแต่ผู้ชายครับ พวกเราไม่ได้เป็น...เราต้องถูกรอบล้อมอยู่นาน กว่าจะกล้าทำ แรกๆ ผมรู้สึกผิดๆ ฝืนๆ พิกล แต่เดี๋ยวนี้ชินแล้วครับ”

(ซากดอไม้. 2540 : 131)

ก็เพราะมรดกนั้นแหละครับ เลยต้องวุ่นๆ ยุ่งๆ กันหน่อย เงินทองของบาดใจ ไม่เข้าใครออกใครเสียด้วย
(ซากดอไม้. 2540 : 7)

“สุขภาพผมที่ย่ำแย่มาหลายปี เจ็บออตๆ แอดๆ เป็นอะไรไม่รู้ เหมือนไม่มีแรง ผมคงช่วยพี่ไม่ได้ ขอโทษด้วยนะครับพี่ต้า” ผมแสرแสตสีหน้าลงเล็กน้อย
(ซากดอไม้. 2540 : 384)

การซ้ำคำสี่พยางค์ในข้างต้น เป็นลักษณะของการนำคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาใช้ซ้ำกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป หรือการนำคำซ้อนมาแยกซ้ำกันเป็นคู่ๆ เพื่อเป็นการเน้นย้ำความให้ชัดเจนและมีน้ำหนักมากขึ้น เช่น เข้าๆ ออกๆ จดๆ จ้องๆ วุ่นๆ ยุ่งๆ ออตๆ แอดๆ เป็นการซ้ำคำแสดงกริยาเพื่อเน้นย้ำให้เห็นถึงพฤติกรรมของตัวละครให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพอย่างเด่นชัด

3.8.1.2.2 การเล่นคำซ้ำสี่พยางค์ตามโครงสร้างของการซ้ำคำแบบ ก ข ก ค ดังตัวอย่าง

งานเลี้ยงรุ่นรำลึกความหลังของโรงเรียนผมนั้น คลาล้ำไปด้วยผู้คน ศิษย์เก่าหลากหลายรุ่นหลากหลายวัยพากันมาพบปะเพื่อสังสรรค์สมาคมกัน
(ซากดอไม้. 2540 : 32)

ผมต่างหากที่ชอบออกนอกกลุ่มนอกทางเสมอ
(ซากดอไม้. 2540 : 31)

“ฉันไม่สนใจ แต่คนอื่นมันสนใจ พอเข้าสังคม พวกนั้นมันก็ชอบชี้หัวชี้มือซุบซิบนินทา...”
(ซากดอไม้. 2540 : 42)

ครั้งนั้น ผมก็หันไปเฝ้าการจิบปากจิบคอของเขา ธารน้ำเสียดสีดังจนปรากฏชัด...
(ซากดอไม้. 2540 : 272)

หล่อนลากเสียงยาวและวางท่าอย่างภูมิใจภูมิใจในความหล่อของสามี
(ซากดอไม้. 2540 : 263)

แต่นี้เป็นเพียงความคิดผมฝ่ายเดียว จารุพลกลับสงวนท่าที ประพุดต่อผมดูลูกน้องที่ดีจะพึงมีพึงเป็น
(ซากดอไม้. 2540 : 191)

ผมแอบซ่อนกายอยู่ตรงมุมมืดแห่งหนึ่ง ซึ่งผมคาดว่าพอลับหูลับตาผู้คนพอสมควร...
(ซากดอไม้. 2540 : 233)

...ชีวิตเยี่ยงนี้ไม่ต่างอะไรจากคนอยู่ในสภาพตกนรกทั้งเป็นป่วยกายป่วยใจอย่างมหันต์
(ซากดอไม้. 2540 : 28)

ดิฉันมีความผิดอันใดถึงขนาดต้องที่เขาต้องสลัดดิฉันทิ้งและไปหาเซ่หาเลกับพวกผู้ชายด้วยกัน
(ซากดอไม้. 2540 : 28)

ที่ตั้งไม่ว่าอะไร ได้แต่ยืมน้อยยืมใหญ่ แสดงอาการพอกพองใจในคำชมอยู่บ้าง

(ชาคดอกไม้. 2540 : 33)

การเล่นคำซ้ำสี่พยางค์โดยมีคำซ้ำกันในพยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 3 เป็นการซ้ำคำเพื่อให้ได้ดุลแห่งเสียง ก่อให้เกิดลีลาจังหวะในการอ่านอย่างมีจังหวะจะโคน ไพเราะรื่นหู ไม่ห้วน หรือแข็งกระด้าง และเป็นการจงใจของผู้เขียนที่จะเล่นกับภาษาเพื่อแสดงความสามารถทางภาษาของตน คำที่นำมาซ้ำเสริมกันนั้น ไม่ได้เพิ่มความหมายใหม่ แต่เป็นการซ้ำคำเพื่อให้เข้าใจความหมายของอีกคำหนึ่งชัดเจนยิ่งขึ้น

3.8.1.3 การเล่นคำซ้ำต่างวรรค นอกจากจะมีการเล่นคำซ้ำแบบสองพยางค์และสี่พยางค์แล้ว ยังมีการเล่นคำซ้ำต่างวรรคอีกด้วย เพื่อเน้นย้ำความคิด และสื่อความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพเพื่อสอดประสานรับกับสารสำคัญของเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คุณผู้ชมฯ ความว่างเปล่าของเขา อาจดูलगเรียนและเลือนลอย แต่เมื่อเทียบกับความว่างเปล่าของจอมขวัญ...คุณผู้ชมจะเห็นชัดว่า ความว่างเปล่า ของดิฉัน เป็นความว่างเปล่าอย่างแท้ ทั้ง ‘ว่าง’ และ ‘เปล่า’ จนไม่เห็นแม้กระทั่ง ‘ความว่างเปล่า’ ความว่างเปล่าที่รายล้อมรอบตัวดิฉันนี้ ปราศจากซึ่งสีสันและแสงเสียงใดๆ ไม่มีอารมณ์ ไม่มีอารมณ์ ไม่มีความเจ็บสงบ ไม่มีแม้กระทั่งความวุ่นวาย ด้วยความว่างเปล่าคือความว่างเปล่า ปราศจากชีวิต ไม่อยู่กับที่แต่ไม่เดินไปมา ดิฉันจึงสุดหนทางไขว่คว้า ไม่อาจแลเห็นชัดเจน... แม้ดิฉันจะต่อสู้กับความว่างเปล่าอย่างสุดฤทธิ์ แต่ดิฉันก็จะไม่มีวันชนะ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 333)

การซ้ำคำว่า “ความว่างเปล่า” และ “ไม่มี” หลายครั้ง เพื่อแสดงให้เห็นสภาพจิตใจของตัวละครเอกฝ่ายหญิงในขณะนั้น ที่มีแต่ความทุกข์เศร้า หัวใจแตกสลายในเรื่องสามเณรเกย์ยังไม่พอ ลูกชายคนเล็กยังป่วยเป็นโรคประหลาดหาทางรักษาไม่ได้อีก ชีวิตจึงมีแต่ความกลุ้มใจจนเกิดความรู้สึกว่างเปล่าไม่เหลือสิ่งใด ซึ่งให้ภาพรายละเอียดที่ชัดเจนและก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจอันลึกซึ้ง

ความสนุกตื่นเต้น ทำให้ผมลืมหอง ลืมหองว่าเหว ลืมหองความหวาดระแวงต่ออดีตกาล ผมลืมหองทุกคนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผม ลืมหองแม้กระทั่งจอมขวัญและจารุพล

(ชาคดอกไม้. 2540 : 195)

การซ้ำคำว่า “ลืมหอง” ถึง 5 ครั้ง เพื่อเน้นย้ำความรู้สึกของตัวละครเอกกรักร่วมเพศชาย เนื่องด้วยเขาซื้อบริการเด็กนวดในโรงนวดเกย์ออกมาเพื่อให้เป็นเพื่อนนำเที่ยว ชีวิตในช่วงนี้จึงน่าตื่นเต้น สนุกสนาน เขาลืมหองสิ่งทุกอย่างที่ตนกำลังกลัดกลุ้มและหวาดระแวงในขณะนั้น

เราสนิทกันหลากหลายเรื่อง ฐานสิทธิ์คู่บุญ ผมชื่นชมความเป็นคน ‘ไฝรู้’ ของเขา ชื่นชมความอ่อนน้อมถ่อมตน ชื่นชมความจริงใจที่เขามอบให้

(ชาคดอกไม้. 2540 : 132)

การซ้ำคำว่า “ชื่นชม” เพื่อให้ทราบถึงความรู้สึกภายในจิตใจของชาตติชาติที่มีต่อฐานสิทธิ์เด็กนวดในโรงนวดเกย์ ว่าเขายกย่องชื่นชมในความเป็นตัวของตัวเองของฐานสิทธิ์

สถานที่แห่งนั้น ตั้งอยู่ใจกลางเมืองหลวง แต่กลับเงียบสงบไร้ความพลุกพล่านของผู้คน ไร้เสียงรบกวน ไร้ความอึกทึกครึกโครม รววดัดตาจากโลกภายนอก ครอบคลุมด้วยความเงียบ วิเวก วังเวง

(ชากดอกไม้. 2540 : 121)

การซ้ำคำว่า “ไร้” เพื่อเน้นย้ำให้เห็นภาพของสถานที่ที่ดูเงียบสงบ วังเวก ไร้ความพลุกพล่าน และเสียงรบกวน ซึ่งสถานที่นี้ก็คือสถานที่ให้บริการ “โรงนวดเกย์” ซึ่งต้องอยู่ในซอกหลืบและลับตาจากผู้คน

“...ผมบอกให้ลาออกมาอยู่บ้านเฉยๆ เพื่อเตรียมตัวเป็นแม่บ้าน เธอก็ไม่ยอม อังโนอ้านนี่ กลัว เปื่อ กลัว เหงา กลัว ไม่มีสังคม สารพัดจะกลัว สุดท้ายก็เลยคาราคาซังอยู่นี่”

(ชากดอกไม้. 2540 : 34)

การซ้ำคำว่า “กลัว” เพื่อให้เห็นพฤติกรรมของตัวละคร คือ “รุ่งตะวัน” ในบทนี้เป็นตอนที่ร้อยเอกปรัชญากำลังเล่าถึงรุ่งตะวันคู่รักให้ชาติชาคริตฟังในงานเลี้ยงรุ่นโรงเรียน ว่าเธอไม่ยอมออกจากงานมาอยู่บ้าน เพราะกลัวเปื่อ กลัวหงา และกลัวไม่มีสังคม

ดิฉันขอเตือน อยากให้คุณสืบสกนิต สืบเพื่อตัวเอง และสืบเพื่ออนาคตของลูกที่กำลังจะเกิดมาลิ้มตาดูโลก

(ชากดอกไม้. 2540 : 29)

เป็นตอนที่จอมขวัญกำลังตัดพ้อต่อว่าที่ทราบว่ามีเป็นเกย์ การซ้ำคำว่า “สืบ” เพื่อให้ความรู้และเป็นอุทาหรณ์แก่ผู้อ่านเพศหญิงได้ปฏิบัติตาม โดยการสืบประวัติผู้ชายที่คิดจะร่วมใช้ชีวิตด้วยว่าเขาเคยมีพฤติกรรมอย่างไรมาก่อน เคยเป็นเกย์หรือไม่ เพื่อจะได้ไม่ต้องผิดหวังที่หลังอย่างเธอ

คนอื่นๆ เขาเห็นผมสมบูรณ์พร้อม ครอบครัดี การศึกษาดี ตระกูลดี หล่อดี รวยดี

(ชากดอกไม้. 2540 : 12)

การซ้ำคำว่า “ดี” ถึง 5 ครั้ง เพื่อเป็นการปูพื้นฐานของตัวละครให้ผู้อ่านทราบ โดยเน้นย้ำให้เห็นภาพฐานะชาติตระกูล การศึกษา และลักษณะทางกายภาพของตัวละครเอกรักร่วมเพศชายว่าดีพร้อมในทุกด้าน

คนเรามักโกงเสมอเมื่อมีโอกาส โกงมากโกงน้อย โกงเงิน โกงเวลา โกงศักดิ์ศรี โกงชื่อเสียง ขึ้นชื่อว่า ‘โกง’ แล้ว ไม่ดีวันยังค่ำแหละครับ ผมชอบโกง ‘ความสูง’ ใครถามก็โกงไว้สักสองเซ็นต์ทุกครั้ง เอาเป็นว่าโกง แล้วสบายใจก็แล้วกัน

(ชากดอกไม้. 2540 : 9)

การซ้ำคำว่า “โกง” ทำให้เห็นถึงพฤติกรรมของตัวละครเอกรักร่วมเพศชายว่าเป็นคนชอบโกงความสูง และเพื่อเน้นย้ำให้ทราบถึงพฤติกรรมของคนในสังคมปัจจุบันว่าชอบหลอกหลวงในเรื่องต่างๆ ที่แตกต่างกันออกไป แล้วแต่ว่าใครจะหลอกหลวงเรื่องสิ่งใด

คุณผู้ชมอย่าทำหน้าอย่างนั้นเลยครับ อย่าตีสีหน้าปูเลี่ยนอย่างไม่เข้าใจ อย่าแสดงสีหน้าสงสัยใคร่รู้ และ

อย่าสงสาร สมเพชกระผม เมื่อได้รับความจริง

นั่นแหละครับ วางสืหน้าปกติธรรมดาที่สุดครับ เป็นเรื่องธรรมดา จริงๆ ครับคุณผู้ชม ผมเป็นคนธรรมดาที่สุดในโลก แต่เรื่องราวทั้งหลายแหล่ที่เกิดขึ้นกับผมนี้ ไม่ค่อยธรรมดาสักเท่าไรหรอกครับ เซอะ...ถ้าใครไม่มาเป็นผมไม่มีวันล่วงรู้เด็ดขาด

(ซากดอไม้. 2540 : 6)

เป็นตอนที่ชาตชาคริตกำลังมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน โดยเน้นย้ำซ้ำคำว่า “อย่า” และ “ธรรมดา” เพื่อไม่ให้ผู้อ่านเกิดข้อกังขาหรืองุนงงในตัวของเขา ว่าเขาเป็นพวกชายรักร่วมเพศ

การที่ผู้เขียนเล่นคำซ้ำต่างวรรคเช่นนี้ ก่อให้เกิดความงามด้านเสียงของคำ ซึ่งเกิดจากการกระทบกระทั่งกันของเสียงคำโดยเน้นจังหวะสม่ำเสมอ และบางครั้งยังช่วยเน้นย้ำความหมายของถ้อยคำหรือเน้นย้ำความรู้สึกของตัวละครให้ลึกซึ้งขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการเลือกใช้คำซ้ำมีส่วนในการสร้างจินตภาพให้เด่นชัดขึ้น

3.8.2 การเล่นคำซ้อน คำซ้อน หมายถึง คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ไกลเคียงกัน หรือเป็นไปทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิม (คือความหมายของคำเดียวแต่ละคำ) มากนัก แต่ก็ต้องมีความหมาย และที่ใช้ต่างออกไปบ้าง (บรรจบ พันธุเมธา. 2535 : 81)

หวังอยากจะให้เขาอดจูบลูบลำด้วยความรักเต็มอัตราศึก แต่นั่นเป็นเพียงเงาฝัน

(ซากดอไม้. 2540 : 38)

“พี่ได้พบปะเจอเจอเพื่อนๆ สมัยเรียนบ้างหรือเปล่า”

(ซากดอไม้. 2540 : 39)

ผมยอมรับครับว่า ผมรู้สึกสับสนมึนงง

(ซากดอไม้. 2540 : 45)

นั่งรู้ตะวันดินร่นขยับสุดกำลัง กว่าจะลากตัวหล่นออกไปได้ ทำเอาเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเจ็บตัวไปหลายราย

(ซากดอไม้. 2540 : 57)

อันที่จริง ถ้าผมหุนหันพลันแล่นสักหน่อย ผมต้อง ‘บอกเลิก’ พี่ตั้งทันทีเสียแต่คืนนั้น

(ซากดอไม้. 2540 : 72)

ดิฉันรู้สึกเหมือนชนิดหนึ่งได้ตายไปจากดิฉันแล้ว ร่างกายของเขาแผยผอมซูบโซนัก

(ซากดอไม้. 2540 : 157)

“...เขาทำงานอยู่ในโรงงานทั้งวัน บางคนไม่เห็นเดือนเห็นตะวัน ถึงกับบ้าไปเลยก็มี ส่วนใหญ่ร่างกายทรุดโทรมอ่อนเพลีย เป็นโรคที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในโรงงานมากกว่า...”

(ซากดอไม้. 2540 : 162-163)

...ชายหนุ่มสองคนในสภาพเปลือยเปล่า กำลังกอดรัดพิดเหวี่ยงอยู่บนเตียงนอนของดิฉันอย่างเมามัน...

(ชากดอกไม้. 2540 : 181)

การเล่นคำซ้อนที่มีความโดดเด่นในนวนิยายเรื่องนี้เป็นคำซ้อน 4 พยางค์ ส่วนใหญ่จะปรากฏเป็นคำกริยา และเป็นคำซ้อนเพื่อความหมาย เพื่อให้เห็นภาพและความรู้สึกอย่างเด่นชัด อีกทั้งยังมุ่งให้เกิดความราบรื่นของการร้อยเรียงถ้อยคำให้ได้เสียงที่ไพเราะ มีจังหวะ ทำให้ข้อความนั้นมีความเด่นขึ้นมา เนื่องจากบางคำมีลักษณะสัมผัสกลางคำ ได้แก่ กอดรัดพิดเหวี่ยง กอดจูบลูบคำ หุนหันพลันแล่น การใช้คำซ้อนเป็นอีกกลวิธีหนึ่งของผู้เขียนที่แสดงให้เห็นการแสดงออกทางความคิดผ่านภาษาที่ชัดเจนงดงาม

3.8.3 การเล่นคำโดยการแยกแยะคำ หมายถึง การนำคำในกลุ่มเดียวกันหรือเป็นไปในทำนองเดียวกันมากล่าวแยกให้ละเอียดออกเป็นคำๆ หรือเป็นส่วนๆ เพื่อมุ่งให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพได้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง ทั้งยังสามารถจัดลำดับความสัมพันธ์ของคำที่นำมาวางเรียงไว้ใกล้กันได้อย่างรวดเร็ว (พัชร จำปา. 2539 : 211) ตัวอย่างเช่น

เท่าที่สังเกต เขาเป็นคน ‘นิ่ง’ เงียบ ครุ่นคิด และตรึกตรองมากกว่าใช้คำพูด ต้องถามหรือชักใช้เท่านั้น เขาจึงจะตอบ

(ชากดอกไม้. 2540 : 160-161)

ดวงหน้าของหล่อนเป็นเพียงดวงหน้าเปล่าเปลือย ปราศจากรูปหน้า ไร้วงตา จมูก และริมฝีปาก

(ชากดอกไม้. 2540 : 173)

พี่ไม่ใช่ซากเซเมเดน แต่พี่เป็นมนุษย์ มีชีวิตจิตใจ มีความรัก ความโกรธ เกลียดชิงชิง

(ชากดอกไม้. 2540 : 155)

“หน้าตาเข้าที่ดี น่ารัก หล่อ สะอาดสะอ้าน ภาคภูมิ หล่อแบบนี้หายาก”

(ชากดอกไม้. 2540 : 167)

“ไอโฮ! ชื่อเพราะ” อีนั่งกะกุมมือสองข้างไว้ที่อก ทำตาผินหวาน กระมิดกระเมี้ยน สะดิดสะดุ้งจนออกนอกหน้า

(ชากดอกไม้. 2540 : 167)

ดิฉันมองพวกเขาด้วยความรู้สึกริษยา รังเกียจ และขยะแขยงระคนกัน

(ชากดอกไม้. 2540 : 199)

ผมปรารถนาให้ครน้ำหวานเป็นนครแห่งอุดมคติ ไร้ซึ่งความตะกละ โลก ชีเกียจ ริษยา โกรธ โอหัง และตัณหา เต็มไปด้วยความรักและเมตตา...”

(ชากดอกไม้. 2540 : 356)

ผมยับยั้งใจไม่พูด ขึ้นบอกรอกมา ท่านแม่ต้องเป็นลมฮวบฮาบ สดแตก ขวัญกระเจิงเป็นแน่แท้

(ชากดอกไม้. 2540 : 141)

เมื่อถึงคราวคับข้องหมองใจ มองไปทางไหน พบแต่หนทางว่างเปล่าเดียวดาย ไว้ผู้คน

(ชาคดอกไม้. 2540 : 172)

การเล่นคำโดยการแยกแยะคำจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการอันกว้างไกลและนึกเห็นภาพได้อย่างชัดเจนงดงามยิ่งขึ้น อีกทั้งคำที่จัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน เมื่อนำมาวางเรียงใกล้กัน ก็สามารถเชื่อมโยงความคิดของผู้อ่านให้สัมพันธ์กันเป็นลำดับ ซึ่งสิ่งนี้จะช่วยให้ผู้อ่านได้รับรสทางสุนทรียะโดยสัมผัสตุลยภาพแห่งคำในลีลาภาษาที่ผู้เขียนเลือกใช้

3.9 การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม คือการใช้คำหรือข้อความที่มีความหมายขัดแย้งกันแต่นำมาเข้าคู่กันเพื่อให้เกิดความหมายขานาน หรือเกิดภาพตัดที่มองรวมๆ แล้วกลมกลืนกันและให้ความหมายลึกซึ้ง ตัวอย่างเช่น

เจ้าหล่อนในมادت ‘แมน’ ถามเสียงอ่อย

(ชาคดอกไม้. 2540 : 98)

สาวในคราบชายร่างอุบาทว์ก็มายืนกวนใจผมอยู่มิขาด

(ชาคดอกไม้. 2540 : 230)

“เจ้าหล่อน” และ “สาว” ให้ภาพลักษณะความเป็นหญิง “มادتแมน” และ “ชาย” ให้ภาพลักษณะความเป็นชาย การใช้คำขัดแย้งกันนี้ เพื่อให้อ่านเกิดมโนนึกในตัวละครที่มีความเป็นหญิงและชายอยู่ในร่างเดียวกัน

ประกาศิตเจ้าแม่...เอ๋ย เจ้าพ่อ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 100)

คุณผู้ชม...เอ๋ย ครับ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 115)

เป็นคำกล่าวในเชิงอุทานของตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย เพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงลักษณะรักร่วมเพศโดยมีการแสดงออกเป็นหญิงผสมกับความเป็นชาย

ผมสนใจเสพสุขแห่งโลกียะ สุขแห่งเนื้อหนังเร้าร้อนสลับเยือกเย็น

(ชาคดอกไม้. 2540 : 362)

“เร้าร้อน” และ “เยือกเย็น” เป็นการใช้นำคำที่ขัดแย้งกัน เพื่อก่อให้เกิดภาพในการเสพสุขทางกามารมณ์ที่มีทั้งสัมผัสร้อนและสัมผัสเย็นคละเคล้ากันไปตามลีลาความรู้สึกของการร่วมเพศ

หล่อนผู้สามารถเปลี่ยนแปรความทุเรศโสมมให้กลายเป็นความงดงาม...หล่อนผู้รักความเป็นสาวมากกว่าความแข็งแกร่งแห่งชายหนุ่ม

(ชาคดอกไม้. 2540 : 371)

“ทุเรศโสมม” ตรงข้ามกับ “งดงาม” “สาว” ตรงข้ามกับ “ความเข้มแข็งแห่งชายหนุ่ม” เป็นการชี้ให้เห็นถึงการกระทำของชุนะ ตัวละครที่ผัดแปลงเพศ ซึ่งแต่ก่อนเป็นชายมีความทุรลักษณะอัปภาคย์ แต่เมื่อแปลงเพศเป็นหญิงกลับทำให้รูปร่างหน้าตาแปรเปลี่ยนเป็นความงามขึ้นมาได้ การใช้คำตรงกันข้ามสามารถทำให้สารมีความเด่นชัด ก่อให้เกิดจินตภาพอย่างเข้มข้น

ภายในเครื่องแบบนักรบ มีร่องรอยความละมุนละไมซ่อนเร้นอยู่

(ชากดอกไม้. 2540 : 36)

เป็นตอนที่ชาตชาครีตกล่าวถึงร้อยเอกปรัชญาคู่รัก ว่าอาชีพในเครื่องแบบอย่างตำรวจที่ต้องใช้ความเข้มแข็งเพื่อพิทักษ์ธรรมแต่ก็มีร่องรอยความนุ่มนวลอ่อนหวานแฝงเร้นอยู่ เพื่อให้เห็นภาพลักษณะรักร่วมเพศของร้อยเอกปรัชญา

ขณะที่จิตของดิฉันกำลังขาดพลังลงทุกวัน กายของดิฉันกลับเข้มแข็งและผ่องใสอย่างประหลาดอัศจรรย์
อวัยวะส่วนที่เคยแห้งเหี่ยว หยาบกระด้าง กลับมีน้ำมีนวล ผุดผาดอย่างเป็นปริศนา

(ชากดอกไม้. 2540 : 157)

การใช้คำขัดแย้งกันในบริบทนี้ ทำให้เห็นภาพลักษณะตัวละครอย่างจอมขวัญที่กำลังทุกข์ใจ จิตใจขาดพลังแต่สภาพร่างกายกลับเข้มแข็ง เพื่อแสดงว่าการมีสภาวะทางร่างกายที่ตรงกันข้ามกับจิตใจนั้นควรเป็นโชคที่ดีสำหรับเธอ เธอควรมีชีวิตอยู่ต่อไปเพื่อต่อสู้กับชะตากรรมอย่างพระนางองอาจ

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ได้ฉายภาพของสองสิ่งซึ่งขัดแย้งกัน เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างเด่นชัดเป็นความแตกต่างในด้านก่อให้เกิดจินตภาพเพื่อโยงไปสู่สารของเรื่อง และเพื่อช่วยเปรียบเทียบภาพเหตุการณ์ต่างๆ หรืออารมณ์ความรู้สึกที่ขัดแย้งกันให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น ทำให้ผู้อ่านสะดุดตาสะดุดใจ ชวนให้พินิจพิเคราะห์ความหมายอย่างละเอียด ก่อให้เกิดความเข้าใจอันชัดเจนลึกซึ้ง จึงนับเป็นกลวิธีหนึ่งอันจะทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพที่กินใจ

3.10 การใช้คำเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน คือไม่เรียกชื่อสิ่งนั้นตรงๆ แต่จะมีคำอื่นมาใช้แทน จะเป็นคำที่รู้จักกันทั่วไปหรือไม่รู้จักก็ได้ เพราะคำแทนนั้นใช้เฉพาะกับงานประพันธ์ของผู้เขียน ซึ่งกำหนดขึ้นใช้เรียกเอง ตัวอย่างเช่น

ยังเป็นพวกในเครื่องแบบด้วยแล้ว โอโห! อย่าให้พุดเลยครับ ชีตซัดนาดู...

(ชากดอกไม้. 2540 : 30)

ชายหนุ่มในเครื่องแบบที่ยืนตรงหน้านี้มีไซหรือที่ผมถวิลหามานานแสนนาน

(ชากดอกไม้. 2540 : 36)

มองดูอย่างคันหนารายละเอียดของนักรบหนุ่มผู้นี้

(ชากดอกไม้. 2540 : 36)

“พวกในเครื่องบิน” “ชายหนุ่มในเครื่องบิน” และ “หนุ่มนักรบ” เป็นคำที่ผู้เขียนใช้เรียกแทนอาชีพ “ตำรวจ”

หล่อนเป็นแมวมองที่เก่งที่สุดในวงการบันเทิง

(ซากดอไม้. 2540 : 97)

“แมวมอง” เป็นคำเรียกแทน “คนที่มองหานักแสดงเพื่อเข้าวงการบันเทิง”

หล่อนคงสุขมากทีเดียวที่สามารถหาคนมาร่วมหลง ‘โลง’ เดียวกับหล่อนได้แต่คนทุกซ์เห็นทีจะเป็นเหยื่อของหล่อนนั้นละ เอ...ชักอยากเห็นหน้าแล้วสิครับว่า ‘เหยื่อ’ ที่หลงติดกับหล่อน จะหล่อกแค่ไหนเชียะว

(ซากดอไม้. 2540 : 263)

“เหยื่อ” เป็นคำใช้แทน “คนรับเคราะห์” ซึ่งในบริบทนี้ก็คือ “สงคราม” ที่ถูกบังคับให้แต่งงานกับ “เจียดเจ็ดโฉม” “สงคราม” จึงเป็นเหยื่อของเธอ

ตาย...ตายแล้ว คุณผู้ชม ท่านแม่ดูถูกผมสุดจะภัย เสียสถาบันน้ำหวานน้อยๆ หมด

(ซากดอไม้. 2540 : 138)

ผมมันบ้า ผมมันไม่ใช่ผู้ชาย ผมเป็นพวกน้ำหวาน นึกแล้วให้รู้สึกปลงยิ่งนัก

(ซากดอไม้. 2540 : 128)

“สถาบันน้ำหวาน” และ “พวกน้ำหวาน” ใช้เรียกแทน “กลุ่มชายรักร่วมเพศ”

สินค้ำมีชีวิต ยื่นแก้วน้ำให้ผมอย่างมีไมตรีจิต

(ซากดอไม้. 2540 : 128)

สินค้ำมีชีวิต บอก พลงใช้มือประคองร่างผมให้นอนเหยียดบนเตียงอย่างช้าๆ

(ซากดอไม้. 2540 : 129)

“สินค้ำมีชีวิต” ผู้เขียนใช้เรียกแทน “เด็กนวดในโรงนวดเกย์”

การใช้คำเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน เป็นคำที่ผู้เขียนต้องการหลีกเลี่ยงศัพท์ธรรมดาที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป เพื่อเพิ่มความอลังการในการใช้ภาษา คำแทนบางคำสามารถรับรู้ได้ทันทีว่าใช้แทนสิ่งใด เพราะในบริบททางสังคมใช้กันอยู่ เช่น แมวมอง ในเครื่องบิน เหยื่อ คำแทนบางคำผู้อ่านอาจไม่ทราบ เพราะผู้เขียนใช้เฉพาะในนวนิยายเรื่องนี้ กอปรกับไม่คุ้นหูเจเนตาแต่น่าจะอนุมานได้จากบริบทที่ผู้เขียนกล่าวถึงว่าใช้แทนคำใด เช่น สถาบันน้ำหวาน พวกน้ำหวาน และสินค้ำมีชีวิต

นอกจากการใช้คำลักษณะต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ในบางตอนของบทประพันธ์ยังมีลีลาภาษาที่น่าสนใจ กล่าวคือ นวนิยายเรื่อง “ซากดอไม้” ส่วนใหญ่ใช้คำภาษาพูดในการถ่ายทอดเรื่องราวเพื่อสอดคล้องกับกลวิธีการเล่าเรื่องแบบให้ตัวละครเอกเป็นผู้เล่า เพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์และมีความเป็นกันเองกับผู้อ่าน แต่ในบทประพันธ์ก็ได้ใช้ภาษาพูดเพียงอย่างเดียวตลอดทั้งเรื่อง มีการใช้ภาษาในการประพันธ์ซึ่งเป็นศัพท์สูง

หรือฟังแล้วดูสภาพขึ้น เพื่อประดับประดาความงามทางภาษาวรรณศิลป์ และหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาพูดในบางครั้ง ผู้เขียนสามารถหล่อหลอมคำภาษาพูดกับคำภาษาในการประพันธ์ให้เข้ากันได้อย่างผสมกลมกลืนงดงาม และก่อให้เกิดจินตภาพ เห็นความอลังการในลีลาภาษาที่ผู้เขียนเลือกเฟ้นถ้อยคำอย่างวิจิตร เช่นใช้คำว่า “อารมณ์ฤๅณา” (หน้า 82) “รัตติกาล” (หน้า 96) “ปลาสนาการ” (หน้า 102) สติสมประฤติ (หน้า 325) “อาเจียนแตก” (หน้า 23) “เหงื่อภาพ” (หน้า 169) “มธุรสวาจา” (หน้า 192) “ปราโมทย์ปริดาบิง” (หน้า 255) และ “ลักษณะนาการ” (หน้า 260) เป็นต้น และมีการนำบทเพลงมาให้ตัวละครร้องเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกของตัวละครในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อปลุกเร้าผู้อ่านให้เกิดอารมณ์คล้อยตามไหวเอนไปกับตัวละครด้วย “มา...มะ...มาจอยกัน จอยกัน มาสิมามาเจอกัน เจอกัน...” (หน้า 84) เป็นตอนที่ชาติชาคริต์พบกับนายแบบโกปานที่บาร์เกย์แห่งหนึ่ง โกปานเข้ามาทักทายชาติชาคริต์ก่อนเพื่อหวังอยากมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย สิ่งนี้ทำให้ภาษาใน “ซากดอกไม้ม” มีสุนทรียภาพและสื่ออารมณ์น่าประทับใจ นอกจากนี้ยังมีการอ้างถึง (Allusion) เรื่องราวในวรรณคดี เช่น “บทละครตอนสังข์ทองหาคู่” (หน้า 49) เพื่อใช้เปรียบเทียบกับเหตุการณ์นั้นดูตัวว่าที่เจ้าสาวที่ท่านผู้หญิงนายิกานามาให้ชาติชาคริต์ได้รู้จัก หรืออ้างถึงวรรณคดีเรื่อง “ลิลิตพระลอ” ในวรรคที่ว่า “เสียงลือเสียงเล่าอ้าง” (หน้า 279) เพื่อใช้กับเหตุการณ์ที่สันติภาพสละโสดแต่งงานกับพรรณพรโดยเสียงเล่าลือกันว่าสันติภาพเป็นเกย์ นับได้ว่าผู้เขียนสามารถสร้างจินตภาพให้เกิดขึ้นในมโนนึกของผู้อ่านด้วยวิธีทางวรรณศิลป์ได้อย่างชัดเจนงดงาม

4. การใช้สำนวน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง ถ้อยคำที่ไม่ถูกไวยากรณ์ แต่รับใช้เป็นภาษาที่ถูกต้อง การแสดงถ้อยคำที่ออกมาเป็นพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่งๆ หรือหนังสือแบบหนึ่งๆ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 805) ในงานวิจัยนี้หมายรวมถึงภาษิตและคำพังเพยด้วย สำนวนใน “ซากดอกไม้ม” ปรากฏดังนี้

อันที่จริง ไม่ต้องถึงกับฟ้องหย่า ผมก็จะหย่ากับเจ้าหล่อนอยู่แล้ว ที่ทนอยูมาได้ถึงห้าปีนี่ก็นับว่าเก่งเหลือหลาย ห้าปี...จะว่าสั้นก็สั้น จะว่ายาวก็ยาว เอาเป็นว่า ผมมีสภาพไม่ต่างจากคนตกนรกทั้งเป็นแหละครับ

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 8)

นางสงสารหมอนั้นเหลือเกิน ปานนี้จ้ะรู้ตัวหรือยังหนอว่า ตัวเองกำลัง ‘ตกนรกทั้งเป็น’

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 264)

ตกนรกทั้งเป็น หมายถึง ได้รับความลำบากอย่างแสนสาหัส ในตัวอย่างแรกกล่าวถึงตอนที่ชาติชาคริต์ใช้ชีวิตสมรสกับจอมขวัญภรรยาถึง 5 ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีความสุขทุกขุทธานจิตใจอย่างแสนสาหัส และในตัวอย่างที่ 2 เป็นตอนที่เจียดเจียดโฉมบอกกล่าวแก่ชาติชาคริต์ว่าเธอแต่งงานแล้ว ชาติชาคริต์นึกคิดในใจว่าคู่สมรสของเจียดเจียดโฉมคงได้รับความลำบากอย่างแสนสาหัสที่โชคร้ายได้คู่ครองมีความอัปมงคลอย่างยิ่ง

“พี่ตั้งหล่อวันหล่อคืนนะครับ ก็ปีก็ปีก็ไม่เห็นพี่ตั้งแก่สักที” ผมกระเซ้าร้อยเอกปรัชญาแบบหมาหยอกไก่

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 31)

“หนีแฟนมาเที่ยว อย่างนี้ไม่ดีนะครับ” เขาแก้ง่ายๆ ทำนอง ‘หมาหยอกโก’

(ชากดอกไม้. 2540 : 86)

หมาหยอกโก หมายถึง เรียกอาการที่ชายหยอกล้อหญิงในทำนองซู้สาวเป็นที่เล่นที่จริง (ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย. 2540 : 93) แต่ในที่นี้ เป็นอาการของชายหยอกล้อชายเป็นเชิงที่เล่นที่จริง ซึ่งขัดกับความหมายทางพจนานุกรมว่าต้องเป็นชายกับหญิงเท่านั้น ในตัวอย่างแรก เป็นตอนที่ชาติชาคริต์สนทนาหยอกล้อกับร้อยเอกปรัชญาในงานเลี้ยงรุ่นโรงเรียนเก่า และตัวอย่างที่ 2 เป็นตอนที่นายแบบโกปานกำลังพูดจาโอ้อวดหลอกล่อชาติชาคริต์เพื่อไปมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อจากที่บาร์อโกโก้แห่งนี้

“สงสัยจะคิดถึงลูก” นังซุซุณะกล่าวลอยๆ แต่จีใจดำผมตีชะมัด

(ชากดอกไม้. 2540 : 37)

คุณผู้ชมครับ ฟังคนเป็นภรรยาของผมว่าเข้าลี หล่อนชอบที่จะใช้คำพูด ‘จีใจดำ’ ผมอย่างแรง หล่อนกระหยิ่มยิ้มย่องว่าหล่อนคือผู้ชนะ

(ชากดอกไม้. 2540 : 60)

เขาจ้องผมด้วยสายตาแข็งกร้าว ผมคงพูดอะไรที่ทำให้เขาเกิดความรู้สึกไม่พอใจ บางที...คำพูดของผมอาจ ‘แทงใจดำ’ ของเขาอย่างแรง

(ชากดอกไม้. 2540 : 185)

แทงใจดำ หมายถึง พูดตรงกับความจริงในใจของผู้ฟัง สำนวนนี้ที่ปรากฏใน “ชากดอกไม้” มีทั้งใช้คำตรงกับสำนวนเดิม (ในตัวอย่างที่ 3) และเปลี่ยนแปลงจากสำนวนเดิม (ในตัวอย่างที่ 1 และ 2) จะสังเกตว่าสำนวนนี้ในปัจจุบัน ทั้งคำว่า จีใจดำ และแทงใจดำ สามารถใช้แทนกันได้และเข้าใจได้ตรงกันว่าหมายถึงอะไร ฉะนั้นผู้อ่านอาจไม่ขัดเคืองต่อตัวบทในการใช้สำนวนที่ผิดแปลกไปจากเดิม ในตัวอย่างที่ 1 เป็นตอนที่ซุซุณะกล่าวขึ้นในตอนสนทนากันระหว่างชาติชาคริต์กับร้อยเอกปรัชญาในงานเลี้ยงรุ่นโรงเรียนเก่า ตัวอย่างที่ 2 เป็นตอนที่จอมขวัญตำท้อชาติชาคริต์อย่างเสียหาย และในตอนนที่ 3 เป็นตอนที่ชาติชาคริต์สนทนากับจรรยาพลที่บริษัท จะเห็นได้ว่าการใช้สำนวนนี้เหมาะสมกับสถานการณ์และอารมณ์ของตัวละครยิ่งนัก

มันจะเป็นอะไร มันก็คงเบื่อเมียนมนะสิ ‘น้ำพริกถ้วยเก่า’ไหนเลยจะเอร็ดอร่อยน่าลิ้มลองเท่าของใหม่

(ชากดอกไม้. 2540 : 43)

น้ำพริกถ้วยเก่าในที่นี้มาจากสำนวนเดิมว่า “กินน้ำพริกถ้วยเก่า” หมายถึง อยู่กับเมียคนเดิม เป็นตอนที่ท่านผู้หญิงนัยิกาสนทนากับนายพลกำเนิดเรื่องบุตรชายหย่าขาดกับภรรยา ซึ่งท่านคิดว่าชาติชาคริต์คงเบื่อหน่ายจอมขวัญและกำลังจะมีผู้หญิงคนใหม่ การใช้สำนวนนี้นับได้ว่าเข้ากับเหตุการณ์ในตอนนี้เป็นอย่างดี

หล่อนอาจคิดว่าวิธีการที่หล่อนทำคือการ ‘เชือดไก่ให้ลิงดู’ หรือ ‘เขียนเสือให้วัวกลัว’

(ชากดอกไม้. 2540 : 59)

เชือดไก่ให้ลิงดู หมายถึง ลงโทษเป็นตัวอย่างเพื่อข่มขู่ไม่ให้ผู้อื่นกระทำความผิด (พจนานุกรม
นอกราชบัณฑิตย. 2543 : 51)

เขียนเสือให้วัวกลัว หมายถึง ทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียขวัญหรือเกรงขาม
(ภาষิต คำพังเพย สำนวนไทย. 2540 : 13) จะเห็นได้ว่าผู้เขียนใช้ 2 สำนวนนี้ได้เหมาะสมกับเหตุการณ์
ในเรื่อง กล่าวคือ เป็นตอนที่รู้ตัววันมาอาละวาดต่ำทอและตบหน้าชาติชาคริตถึงบริษัทในเรื่องความหึงหวง
ที่มีต่อร้อยเอกปรัชญา เพื่อให้ชาติชาคริตได้กลัวและได้อาย

ผมยิ้มอย่างยิ่ดี ลูกนั้ยังค้งเป็น **‘ลูกไก่ในกำมือ’** ของผมเสมอ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 94)

ดิฉันคือ**ลูกไก่ในกำมือ** ที่เขาจะบีบหรือจะคลายเมื่อไรก็ได้...

(ชาคดอกไม้. 2540 : 66)

จารุพลเดินตามผมมาอย่างว่าง่าย ... ชายหนุ่มไม่ต่างอะไรจาก **‘ลูกไก่ในกำมือของผม’** จะบีบก็ตาย จะ
คลายก็รอด

(ชาคดอกไม้. 2540 : 249)

ลูกไก่ในกำมือ หมายถึง ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจ ไม่มีทางหนีหรือทางต่อสู้ การใช้สำนวนนี้ที่
ปรากฏในตัวบทได้สอดคล้องกับความหมาย กล่าวคือ ในตัวอย่างแรกเป็นตอนที่จอมขวัญตัดพ้อว่าไม่สามารถมี
ทางหนีหรือต่อสู้กับชาติชาคริตได้ ในตัวอย่างที่ 2 เป็นตอนที่ชาติชาคริตกล่าวถึงธนัทที่มีฐานะตกอยู่ภายใต้
อำนาจของเขาเสมอ และในตัวอย่างที่ 3 เป็นตอนที่ชาติชาคริตพบกับจารุพลในชวหน้า ชาติชาคริตพูดจา
หวานล่อมจารุพลจนพิสูจน์ความจริงได้ว่าเขาก็เป็นเกย์เช่นกัน จารุพลจึงตกอยู่ภายใต้อำนาจของชาติชาคริต
อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สายของผมรายงานว่ ทศนท่ีวิ่งพล่านเป็น**หนูติดจิ้น** เพื่อต่อลมหายใจเอือกสุดท้ย แต่ทุกสิ่งทุกอย่างไร้ผล

(ชาคดอกไม้. 2540 : 100)

ผมเดินพล่านทั่วห้องราว**หนูติดจิ้น** มูลีภายในห้องช่วยบังมิให้พนักงานด้านนอกแลเห็นอาการลุกลี้ลุกลนของผม

(ชาคดอกไม้. 2540 : 169)

หนูติดจิ้น หมายถึง จนปัญญา หาทางออกไม่ได้ เพื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของตัวละครได้
อย่างเหมาะสมกลมกลืน ตัวอย่างแรก เป็นตอนที่ทศนท่ีถูกชาติชาคริตไ่่นล้มนจนเกือบลิ้นเนื้อประดาตัว
การงานต่าง ๆ ที่เคยทำประสบปัญหาขาดทุนย่อยยับ ทศนท่ีจนปัญญา หาทางออกไม่ได้ ผู้เขียนจึงใช้
สำนวน “หนูติดจิ้น” ได้อย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์ ในตัวอย่างที่ 2 เป็นตอนที่ชาติชาคริตกำลังทุกร้อน
ในเรื่องที่ชษณะสั่งให้นักเลงไปลอบทำร้ายสุดที่รักโดยการสาดน้ำกรดที่ใบหน้า ชาติชาคริตเกรงกลัวต่อ
กฎหมาย กลัวภัยจะมาถึงตัวที่เป็นผู้บงการ การใช้สำนวนว่า “หนูติดจิ้น” ทำให้เห็นภาพของชาติชาคริต
กำลังครุ่นคิดและหาทางออก

พูดมาด้าย ว่าผมเป็นพ่อหม้าย อย่างผมต้องแม่หม้ายทรงเครื่องครับ เป็นแม่หม้าย**กระดั่งจากลิบทองลง
ไฟ**เสียด้วย

(ชาคดอกไม้. 2540 : 115)

กระดังงากลิบทองลงไฟ เป็นการเพิ่มคำในสำนวน จากสำนวนเดิมว่า กระดังงาลงไฟ ซึ่งหมายถึง หญิงที่เคยแต่งงานหรือผ่านผู้ชายมาแล้ว ย่อมรู้จักชั้นเชิงทางปรนนิบัติและเอาอกเอาใจผู้ชายได้ดีกว่าหญิงที่ยังไม่เคยแต่งงาน แต่ในที่นี้ชาตชาคริต์ใช้เปรียบเทียบกับตนเองที่หย่าขาดกับภรรยาแล้วว่าเป็นแม่หม้ายมากกว่าพ่อหม้าย เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกในส่วนลึกว่าเป็นเพศหญิง การเพิ่มคำว่า “กลีบทอง” ให้ภาพถึงความโอ่อ่าฐานะร่ำรวย เพื่อสอดคล้องกับข้อความก่อนหน้าซึ่งมีความหมายไปในทางเดียวกันก็คือเป็น “แม่หม้ายทรงเครื่อง” นั่นเอง

ผมถือคติ **‘สมการยอมไม่กินไก่อัด’** แม้บางที สมการจะหิวโหยเพียงใดก็ตาม สมการยอมต้องรู้จักคำว่า ‘อดทน อดกลั้น และอดออม’ เขาจะได้อยู่ทำงานกับเรานานๆ แต่ถ้าจะ **‘อดเปรี้ยวไว้กินหวาน’** นั่นก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

(ชาคดอกไม้. 2540 : 118)

สมการยอมไม่กินไก่อัด เป็นการเพิ่มคำในสำนวน จากสำนวนเดิมที่ว่า สมการกินไก่อัด หมายถึง เรียกผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องกับผู้ใต้บังคับบัญชาในเชิงชู้สาว (พจนานุกรม นอกราชบัณฑิตย. 2543 : 192) ดังนั้น สมการยอมไม่กินไก่อัด หมายถึง ผู้บังคับบัญชายอมไม่ไปเกี่ยวข้องกับในเชิงชู้สาวกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เป็นการใช้สำนวนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เป็นตอนที่กล่าวถึง เด็กแก่น คนรับใช้หน้าตาดีของชาตชาคริต์ ชาตชาคริต์ไม่คิดจะมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย แม้ว่าจะเป็นสิ่งดึงดูดที่อยู่ใกล้ตัวก็ตาม จึงใช้สำนวนในข้างต้นได้เหมาะสมกับความหมาย

อดเปรี้ยวไว้กินหวาน หมายถึง อดใจไว้ก่อน เพราะหวังสิ่งที่ดีกว่าข้างหน้า ก็แสดงให้เห็นว่าเจ้านายอย่างชาตชาคริต์แม้จะอยากกระสันสักเพียงใดก็ตาม ก็ยอมที่จะอดใจไว้ เพื่อหวังในสิ่งที่ดีกว่าคนรับใช้หน้าตาดีคนนี้

ผมเดินกลับไปกลับมาอยู่ตรงนั้นตรงละแวกนั้นนานพอสมควร ผมรู้สึก**สองจิตสองใจ**ว่าควรเข้าไปทำความคุ้นเคยกับสถานที่แห่งนั้นดีหรือไม่

(ชาคดอกไม้. 2540 : 121)

น้ำเสียงของเขาสั้นเครือ เขานั่งคุกเข่าต่อหน้าดิฉัน ยกมือสองข้างของดิฉันไปกุมไว้ที่หน้าอกพร้อมกับกล่าวคำสัญญาอย่างจับใจจับจิต จนดิฉันเริ่มลังเล...**สองจิตสองใจ**ว่าควรทำอะไรต่อไปดี

(ชาคดอกไม้. 2540 : 198)

สองจิตสองใจ หมายถึง ลังเล ตัดสินใจไม่ได้ ใช้เพื่อเน้นย้ำความรู้สึกของตัวละครที่ประสบกับเหตุการณ์ที่กำลังปรากฏในเบื้องหน้า ในตัวอย่างแรก เป็นตอนที่ชาตชาคริต์ไปโรงนวดเกย์เป็นครั้งแรกตามคำแนะนำของชัชชนะเพื่อนสนิท ชาตชาคริต์กำลังลังเลว่าจะเข้าไปในสถานที่นั้นดีหรือไม่ ตัวอย่างที่ 2 เป็นเหตุการณ์ที่จอมขวัญจับได้ว่าชาตชาคริต์เป็นเกย์ ชาตชาคริต์พยายามอธิบายและสัญญาว่าจะไม่ให้เหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นอีก ทำให้จอมขวัญเริ่มลังเลกับคำกล่าวของชาตชาคริต์ว่าควรจะทำอย่างไรดี

อ้อ! อยากจะบ้าตาย...ท่านแม่จ๋า ลูกอยากจะบอกท่านแม่เสียเกินกว่า บัดนี้ลูกรู้ตัวลูกดีแล้ว ลูกไม่ชอบ

ไม้ป่าเดียวกัน หมายถึง พวกเดียวกัน ในตอนนีใช้ได้สอดคล้องกับบริบทของเรื่อง คือเป็นการเน้นย้ำให้ทราบว่าตัวละครเอกรักร่วมเพศไม่ชอบเพศตรงข้าม แต่ชอบเพศเดียวกัน

การใช้สำนวนยังปรากฏในบทประพันธ์อีกมาก ได้แก่ หมาหวงก้าง (หน้า 167) เสียทองเท่าหัวไม้ย่อมเสียตัวให้ใคร (หน้า 74) ลิ่นไร่ไม้ดอก (หน้า 100) หัวนอนปลายเท้า (หน้า 25) แม่น้ำปากตลาด (หน้า 22) ตาโตเท่าไข่ห่าน (หน้า 263) สูงสุดตูดยอดดงขุนพล (หน้า 10) พุดเป็นต้อยหอย (หน้า 73) ยืนหมยยืนแมว (หน้า 83) ไม่มีปี่มีขลุ่ย (หน้า 93) พิมพ์ไปแลกกับเกลือ (หน้า 99) หมาจันตรอก (หน้า 101) หน้าเนื้อใจเสือ (หน้า 102) ใจดีสู้เสือ (หน้า 103) มีหน้ามีตา (หน้า 107) กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง (หน้า 141) เป็นพินเป็นไฟ (หน้า 167) ขวานผ่าซาก (หน้า 216) กิ่งทองใบหยก (หน้า 279) โลกกลม (หน้า 286) คอขาดบาดตาย (หน้า 326) ปากว่าตาขี้น (หน้า 401) สมน้ำสมเนื้อ (หน้า 33) เห็นกงจักรเป็นดอกบัว (หน้า 44) ข้าวโคมลอย เป็นคุ้งเป็นแคว (หน้า 141) ตัดไฟเสียแต่ต้นลม (หน้า 146) ใส่ไฟ (หน้า 137) ชักดาบ (หน้า 83) ชื่นกเป็นนกชี้ไม้เป็นไม้ (หน้า 65) และน้ำตาตกใน (หน้า 10)

ภาพรวมของการใช้สำนวนที่ปรากฏในเรื่องมีความเหมาะสมกลมกลืนกับเนื้อความและเหตุการณ์ในตอนนั้นๆ เป็นอย่างดี การใช้สำนวนดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการใช้สำนวนเดิม และมีการดัดแปลงสำนวนเดิมบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทและเข้ากับยุคสมัยที่มีการใช้สำนวนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทั้งในด้านคำ (เพิ่มคำในสำนวน และลดคำในสำนวน) และความหมาย จะเห็นได้ว่าสำนวนที่ปรากฏในเรื่องเป็นสำนวนที่ผู้อ่านคุ้นชินเป็นอย่างดี เพราะใช้กันในชีวิตประจำวัน สามารถเข้าใจความหมายได้ทันที โดยไม่ต้องเพ่งพินิจถึงการตีความ ทำให้การเสพนวนิยายเรื่องนี้ไม่เป็นอุปสรรคกับผู้อ่าน สามารถสื่อสารตรงตามเป้าหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ตรงกัน

5. การใช้ความเปรียบ

ความเปรียบ หมายถึง การสื่อความหมายของคำหรือการถ่ายทอดความคิดของผู้แต่ง โดยนำเอาสิ่งหนึ่ง เรื่องหนึ่ง มาเปรียบกับสิ่งอื่น เรื่องอื่น เพื่อสร้างความเข้าใจหรือสร้างความรู้สึกระทึกใจให้แก่ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมคิด ร่วมเข้าใจและเข้าถึงอารมณ์ของผู้แต่งได้อย่างเต็มที่ (ญาดา อารุณเวช. 2526 : 4)

การใช้ความเปรียบจึงเป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อเปรียบเทียบ ก่อให้เกิดความหมายที่ลึกซึ้ง แสดงภาพได้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจและความประทับใจแก่ผู้อ่านได้ดีกว่าการใช้ภาษาบรรยายหรือพรรณนาอย่างธรรมดา ทั้งยังช่วยเพิ่มรสชาติในการอ่านวรรณกรรมได้อีกประการหนึ่งด้วย

การศึกษาความเปรียบในงานวิจัยนี้ จะไม่มุ่งเน้นศึกษาว่าผู้เขียนใช้ภาพพจน์ชนิดใดมาสื่อพรรณนาความ กล่าวคือจะไม่วิเคราะห์ว่าผู้เขียนใช้ความเปรียบแบบนี้จะเป็นอุปมาหรืออุปลักษณ์ แต่จะศึกษาว่าผู้เขียนใช้สิ่งใดมาเปรียบเทียบ และสิ่งเปรียบเทียบนั้นสามารถสื่อจินตภาพให้กับผู้อ่านได้อย่างไรบ้าง

การใช้ความเปรียบในนวนิยายเรื่อง “ชาดดอกไม้” สามารถจำแนกได้เป็น 9 ประเภทคือ

- 5.1 การใช้มนุษย์เป็นความเปรียบ
- 5.2 การใช้ธรรมชาติเป็นความเปรียบ
- 5.3 การใช้สัตว์และสิ่งที่ทำจากสัตว์เป็นความเปรียบ

- 5.4 การใช้สิ่งเหนือธรรมชาติเป็นความเปรียบ
- 5.5 การใช้อาหาร สิ่งของ สิ่งปฏิภูล และสิ่งเสพย์ติดเป็นความเปรียบ
- 5.6 การใช้กริยาอาการและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครเป็นความเปรียบ
- 5.7 การใช้สถานที่ในวรรณคดีเป็นความเปรียบ
- 5.8 การใช้อวัยวะของมนุษย์เป็นความเปรียบ
- 5.9 การใช้เสียงเป็นความเปรียบ

๒

5.1 การใช้มนุษย์เป็นความเปรียบ แบ่งออกเป็น การใช้บุรุษเพศ การใช้สตรีเพศ การใช้เด็ก การใช้คนชรา การใช้คนแปลกหน้า มนุษย์ปักษี คนป่วยหมดเรี่ยวแรง และเดนมมนุษย์เป็นความเปรียบ

5.1.1 การใช้บุรุษเพศเป็นความเปรียบ

ผมในความคิดคำนึงของหล่อน คือเจ้าชายผู้รักและหลงใหลแต่ความสำราญไม่คิดจริงจังกับผู้หญิงคนไหน
(ชาkdอกไม้. 2540 : 61)

“ผมทำอย่างยินดีและเต็มใจ ลูกคาคือพระราชาของเรา เราต้องทำให้ลูกคาค้าทุกคนพอใจ...”
(ชาkdอกไม้. 2540 : 131)

ลำตัวหล่อนสูงระหง สะดุดตาตรงท่าเดินและกริยา แลดูดูชายแกร่งมากกว่าจะเป็นหญิงสาวเหมือนชุดที่สวมใส่เพื่อปรุงแต่ง
(ชาkdอกไม้. 2540 : 253)

สวแต่หล่อนประพิมประพายละม้ายชายชาตินักกีฬา
(ชาkdอกไม้. 2540 : 260)

จาร์พลเป็นเสมือนหนึ่ง ‘บุรุษผู้ลึกลับ’
(ชาkdอกไม้. 2540 : 183)

ผู้เขียนใช้เจ้าชายมาเปรียบเทียบกับชีวิตชาติชาคริต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงฐานะชาติตระกูลและความ เป็นอยู่ของชาติชาคริต์สูงส่งเหมือนกับเจ้าชายที่มีแต่ความสะดวกสบาย การใช้พระราชเปรียบกับลูกคาคือ ผู้ให้บริการต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากผู้ให้บริการเป็นอย่างดีในทุกด้าน หรือการใช้ชายแกร่งและชายชาติ นักกีฬามาเปรียบเทียบกับลักษณะทางกายภาพของพรรณปพรเพื่อให้เห็นภาพลักษณะตัวละครตัวนี้ชัดเจน ยิ่งขึ้น การนำบุรุษผู้ลึกลับมาเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการแสดงออกของจาร์พล เพื่อให้เห็นว่าตัวละครตัวนี้มี มิติที่ลึกลับยากต่อการค้นหา

5.1.2 การใช้สตรีเพศเป็นความเปรียบ

ผมกล่าวพลางทำกระบิกระบวนเขินอาย ดูตั้งอัสตรีผู้ทรงศักดิ์ เกิดความอองขนาง เมื่อมีหนุ่มที่ตนนึก ชอบพอมากก็ยั่วพาราสืออย่างประชิดตัว

(ชาดอกไม้. 2540 : 214)

อันที่จริง แม้สายสงครามจะหัวเราะเยาะมากกว่านี้ ผมก็คงโกรธเขาไม่ลงดอกครับ ดูดวงหน้าเขาสีคล้ำ
สวยงามหยาดเยิ้มราวกับดวงหน้าอิสตรี

(ชาดอกไม้. 2540 : 217)

ดิฉันสร้างประติมากรรมเสียงให้ซึ่ง เป็นหญิงแกร่งอดทนต่อทุกสภาพ

(ชาดอกไม้. 2540 : 266)

น้องเจ็ดเจ็ดโฉมทำท่าเอียงอาย ชม้อยชะม้ายหางตาดุจสตรีเลอโฉมกำลังถูกมานพหนุ่มสำอางเกี้ยวพาราสี

(ชาดอกไม้. 2540 : 289)

ข้างกายหล่อนมีร่างกระจริตของทารกน้อยนอนอยู่ ทารกผู้นั้นหลับตาพริ้มเพราะละม้ายผู้เป็นมารดา

(ชาดอกไม้. 2540 : 382)

วีรวัฒน์ใช้สตรีเพศมาเปรียบเพื่อให้เห็นถึงลักษณะและพฤติกรรมของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นการใช้
อิสตรีผู้ทรงศักดิ์มาเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการขึ้นอายุของชาติชาคริตในขณะนั้น เพื่อเห็นภาพเกย์ที่มีมโน
นึกว่าตนเป็นหญิงที่มีความสูงศักดิ์ เหมาะสมกับฐานะชาติตระกูลของตน จึงต้องมีกริยาการแสดงออกและ
วางตัวอย่างเหมาะสม เมื่อมีคนมาพูดจาเลียบเคียง หรือการใช้ดวงหน้าอิสตรีมาเปรียบเทียบกับดวงหน้าของ
สงคราม เพื่อชี้ให้เห็นว่าสงครามมีหน้าตาหล่อเหลาเหมือนสตรีเพศอันน่าชวนหลงใหล หรือการนำพฤติกรรม
หญิงแกร่งอดทนต่อทุกสภาพมาเปรียบกับจอมขวัญ ทำให้เห็นภาพของจอมขวัญที่ต้องแกร่งและอดทน
สามารถรับกับเหตุการณ์ในหลายรูปแบบได้ อีกทั้งผู้เขียนใช้สตรีเลอโฉมเปรียบกับการแสดงออกของเจ็ด
เจ็ดโฉมที่กำลังขึ้นอายุในขณะถูกชาติชาคริตชักถามเรื่องการมีบุตรกับสามี หรือการเปรียบเทียบทารกที่มี
ลักษณะเหมือนกับผู้เป็นมารดา ซึ่งเป็นความเปรียบตามขนบไทยอันคุ้นเคย สร้างภาพให้เห็นการสืบสาย
พันธุ์ของคู่สามีภรรยา คือสันติภาพและพรรณไพรแต่บุตรมีส่วนคล้ายผู้เป็นมารดามากกว่าบิดา

5.1.3 การใช้เด็กเป็นความเปรียบ

“ดีใจจังหัวเราะแล้ว” หล่อนว่า พร้อมกับปรบมือเหมือนเด็ก

(ชาดอกไม้. 2540 : 232)

...ครอบครัวนี้เพิ่งจะเริ่มต้น เปรียบเช่นเด็กน้อยกำลังคลานเตาะแตะ

(ชาดอกไม้. 2540 : 3)

ผมหลบสายตาหล่อน เหมือนเด็กนักเรียนกำลังโดนครูจับได้ว่าลอกข้อสอบเพื่อนที่นั่งข้าง

(ชาดอกไม้. 2540 : 332)

การใช้เด็กมาเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการปรบมือของณรรักษ์ เพื่อให้เกิดจินตภาพว่าตัวละครตัวนี้
กำลังดีใจจึงทำกริยาอาการเหมือนเด็กที่สามารถไขว่จากทำให้ชาติชาคริตหัวเราะได้ หรือการใช้เด็กน้อยกำลัง
คลานเตาะแตะมาเปรียบเทียบกับการเริ่มต้นชีวิตครอบครัว ทำให้เห็นภาพของครอบครัวที่ยังไม่สมบูรณ์

แข็งแรง กำลังล้มลุกคลุกคลานในช่วงต้น ซึ่งหัวหน้าครอบครัวคือสันติภาพเคยเป็นเกย์มาก่อน จะนำพาชีวิตครอบครัวให้แข็งแรงสมบูรณ์แบบได้ หรือการใช้พฤติกรรมของเด็กนักเรียนกำลังโดนครูจับได้ว่าลอกข้อสอบเพื่อนที่นั่งข้าง ผู้เขียนสามารถเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของชาติชาคริต์ขณะปกปิดเรื่องราวบางอย่าง แต่ชุมชนสามารถจับโกหกและรู้ความจริงได้ ความเปรียบนี้ทำให้นึกเห็นภาพอย่างชัดเจนยิ่ง

5.1.4 การใช้คนชราเป็นความเปรียบ

บ่อยครั้งเขาเริ่มเดินวนเวียน กวาดสายตาแลมองทั่วบริเวณ แวดาวเรืองอย่างมีความหวัง หัวคิ้วขมวด ย่นเข้าหากัน ริมฝีปากเริ่มขยับขึ้นลง เหมือนคนแก่เฒ่า กำลังพำนักกับตัวเอง

(ชาคดอกไม้. 2540 : 346)

การเปรียบเทียบอาการของก๊ก โปรแกรมเมอร์ที่ชาติชาคริต์นัดพบแต่ไม่ไปตามนัดเหมือน กับคนแก่เฒ่ากำลังพำนักกับตัวเอง ทำให้นึกเห็นภาพอย่างแจ่มชัด เพราะการรอคอยของก๊กอาจทำให้เกิดความลนลาน หุนหุนใจ จึงมีกิริยาการแสดงออกโดยการพูดบ่นกับตนเอง ผู้เขียนใช้คนชรามาเปรียบได้อย่างเหมาะสม

5.1.5 การใช้คนแปลกหน้า มนุษย์ปугุชน คนป่วยหมดเรี่ยวแรง และเดนมมนุษย์เป็นความเปรียบ

ความแตกต่างของปัจเจกชน ทำให้แต่ละคนเกิดความรู้สึก ราวกับเป็น ‘คนแปลกหน้า’ ซึ่งกันและกัน แต่เมื่อมารวมกันและน่ากันและกัน ต่างก็พูดคุยกันได้ ราวรู้จักกันอย่างสนิทสนม

(ชาคดอกไม้. 2540 : 32-33)

จากเหตุการณ์ในคำคั้นนั้นผมและเขาเปรียบเสมือนบุคคลแปลกหน้าที่ไม่เคยรู้จักมักจี่กันมาก่อน แม้เพียงเศษเสี้ยวแห่งชีวิต

(ชาคดอกไม้. 2540 : 270)

การใช้คนแปลกหน้ามาเปรียบกับกลุ่มคนหมู่มากที่มาอยู่ร่วมกันสามารถมีปฏิสัมพันธ์กันโดยที่ไม่เคยสนิทมักคุ้นกันมาก่อน สะท้อนให้เห็นว่าการเข้าสังคมย่อมพบคนแปลกหน้า แต่เมื่อได้สนทนากันอาจรู้สึกสนิทชิดเชื้อไม่เหมือนคนแปลกหน้ากันมาก่อน หรือเปรียบคนแปลกหน้ากับความสัมพันธ์ระหว่างชาติชาคริต์กับจารุพล ซึ่งหลังมีกามกิจกันแล้วและความลับถูกเปิดเผย จารุพลก็มีพฤติกรรมเปลี่ยนไป

“พี่ไม่ใช่ซากเศษเดน แต่พี่เป็นมนุษย์ มีชีวิตจิตใจ มีความรัก ความโกรธ เกสียดชิงชัง ดจนมนุษย์ปугุชน ธรรมดา พี่อยากให้ชาติเข้าใจตรงนี้ ให้อภัยพี่ และมาเริ่มต้นชีวิตใหม่กับพี่อีกครั้ง”

(ชาคดอกไม้. 2540 : 155)

การเปรียบเทียบความรู้สึกพื้นฐานทางอารมณ์กับมนุษย์ปугุชนธรรมดา เพื่อให้เห็นว่าตัวละครมีพื้นฐานทางอารมณ์เหมือนบุคคลทั่วไป

แต่สำหรับจอมขวัญ หล่อนถอนใจด้วยความหดหู่ หล่อนนั่งแสดงอาการเฉยเมย เย็นชา ดูคนป่วยที่เพิ่ง

พื้นไข่ ไข่รีเยวแรง...

(ซากดอกไม้. 2540 : 80)

ดิฉันทรุดกายลงกับพื้นห้อง ดูคนกำลังหมดเรี่ยวแรง

(ซากดอกไม้. 2540 : 267)

การเปรียบเทียบอาการของจอมขวัญกับคนป่วยที่เพิ่งพื้นไข่ ไข่รีเยวแรง และคนกำลังหมดเรี่ยวแรง ทำให้ทราบถึงจิตใจของจอมขวัญที่กำลังทุกข์ท้อระทดใจอย่างแสนสาหัส

พวกมันที่นกระหายควาเลือด เป็นเดนมนุษย์อันหลุดรอดจากขุมนรกอเวจี

(ซากดอกไม้. 2540 : 402)

ผู้เขียนเปรียบเทียบการกระทำของเด็กชายบริการทางเพศที่รุ่มทำร้ายชาติชาคริตจนถึงแก่ชีวิต ว่าเป็นเดนมนุษย์อันหลุดรอดจากขุมนรกอเวจี ซึ่งให้ผู้อ่านเห็นภาพการกระทำของเด็กชายบริการทางเพศกลุ่มนี้ว่าเป็นการกระทำที่เลวทรามต่ำช้าเหมือนหลุดมาจากขุมนรกอเวจี ขุมนรกอเวจี เป็นชื่อนรกขุมหนึ่งในนรกแปดขุม และกล่าวกันว่าเป็นขุมที่ลึกที่สุด สำหรับลงอาชญาแก่สัตว์ที่มีบาปหนักที่สุด ซึ่งเด็กกลุ่มนี้ก็มีบาปหนักสุดคือฆ่าคนทั้งเป็น ผู้เขียนเปรียบเทียบได้อย่างลึกซึ้งเข้มข้น มองเห็นลักษณะร่วมของสองสิ่งได้เด่นชัด

5.2 การใช้ธรรมชาติเป็นความเปรียบ

หล่อนผลุนผลันขึ้นจากเก้าอี้รับแขก ใจลุกเป็นไฟ

(ซากดอกไม้. 2540 : 55)

ผมพยายามควบคุมสติอารมณ์ให้เป็นไปโดยราบเรียบมากที่สุด ทั้งที่ภายในร้อนรุ่มดุจกองเพลิงที่กำลังไหมไหมอย่างโชติช่วง

(ซากดอกไม้. 2540 : 147)

ร่างของผมเวลานี้ เบาลายอย่างไม่เคยรู้สึกมาก่อน เขาทำให้ผมเกิดความรู้สึกเสียชานได้อย่างแปลกประหลาดทั่วสรรพางค์ร่างกาย ดุมมีกระแสไฟฟ้าอ่อนๆ ไหวเวียนผ่านตลอด

(ซากดอกไม้. 2540 : 130)

...เป็นความสุขอย่างอึดอัดใจ ทั้งโล่งเบาสบาย เหมือนกายจะล่องลอยหลุดพ้นห้วงเพลิงร้อนแรงในอีกไม่ช้าไม่นาน

(ซากดอกไม้. 2540 : 366)

การใช้ไฟที่ปรากฏส่วนใหญ่นำมาเปรียบเทียบกับอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร เช่น เปรียบเทียบกับจิตใจของตัวละคร คือ รุ่งตะวัน ซึ่งกำลังโกรธชาติชาคริตอย่างรุนแรง เพราะหึงหวงในตัวร้อยเอกปรัชญา ความโกรธซึ่งกำลังแผดเผาอยู่ในใจ มีความร้อนแรงเทียบได้กับความร้อนของไฟ เพื่อให้เห็นอารมณ์ที่กำลังเดือดดาลอย่างรุนแรง ใครมาห้ามก็เอาไว้ไม่อยู่ หรือเปรียบเทียบอารมณ์ของชาติชาคริตกับกองเพลิงที่กำลังโกรธแค้นร้อยเอกปรัชญาอย่างรุนแรงเช่นกัน หรือใช้เปรียบเทียบความรู้สึกของจอมขวัญที่กำลังทุกข์ท้อในเรื่อง

บุตรชายคนเล็ก แล้วปมปัญหาเริ่มจะคลี่คลายลง ผู้เขียนใช้ความเปรียบว่าจอมขวัญกำลังจะหลุดพ้นจากห่วงเพลิงร้อนแรง ซึ่งก็คือ ปัญหาที่สาหัสสากรรจ์อันเป็นต้นเหตุนำมาซึ่งความทุกข์เริ่มผ่อนคลายนั่นเอง หรือการใช้กระแสไฟฟ้าเปรียบกับการเบาสบายของร่างกายหลังจากการถูกทรมาน เหมือนมีแรงขับทางเพศเกิดขึ้นในแกนกาย

ผมคิดว่าร่างกายของผมบางเหมือนปุยนุ่น และกำลังจะล่องลอยขึ้นสู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์

(ซากดอไม้. 2540 : 130)

การใช้ปุยนุ่นที่มีลักษณะบางเบา สามารถลอยขึ้นสูงได้ง่าย มาเปรียบกับความรู้สึกของชาติชาคริต์ หลังจากการถูกทรมาน ทำให้ร่างกายรู้สึกบางเบาและมีความสุขเหมือนกับได้ลอยขึ้นสู่สรวงสวรรค์

พวกเขาผ่านเข้ามาในชีวิตของผมอย่างฉาบฉวย และสุดท้ายก็ผ่านไปดุษายลม

(ซากดอไม้. 2540 : 172)

ลม หมายถึง ความว่างเปล่าที่พัดผ่านไปแล้วก็ไม่หลงเหลือสิ่งใด การนำลมมาเปรียบเทียบกับบุคคลที่แวดล้อมชาติชาคริต์ ทำให้ทราบว่าชาติชาคริต์รู้สึกไม่มีใครที่จะจริงใจด้วย บุคคลพวกนั้นจึงเปรียบเหมือนลมที่สุดท้ายก็พัดผ่านไป

ตัวอ่อนดำปี้ ในชุดสีแดงจี๊ดจ๊าดสดใส แลดูไกลๆ เหมือนถ่านดำในชุดแดง

(ซากดอไม้. 2540 : 284)

การเปรียบเทียบการแต่งกายของเจียดเจิดโฉมว่าเหมือนถ่านดำในชุดแดง ย่อมให้ภาพปรากฏแก่ตาผู้อ่าน เจียดเจิดโฉมรูปร่างอ้วน ผิวดำคล้ำ ใส่ชุดสีแดงย้อมติดกับสีผิวอย่างเด่นชัด การเปรียบเทียบกับถ่านดำถูกห่อหุ้มด้วยผ้าสีแดง ย่อมทำให้เห็นความสัมพันธ์สองสิ่งได้อย่างชัดเจน

“เอาละครับ เพื่อเป็นเกียรติแก่เจ้าบ่าวเจ้าสาว ผมขอให้ทุกคนในที่นี้ ดื่มอวยพรให้เขาทั้งสองรักกันมั่นคงถาวรตลอดไป ดั่งหินผาอันเกรียงไกรด้วยเทอญ”

(ซากดอไม้. 2540 : 296)

หินผา ให้ความหมายของความแข็งแกร่งทนทาน นำมาใช้เปรียบเทียบกับความรักอันมั่นคงถาวรของสันติภาพและพรรณพพรให้อยู่คงทนเหมือนหินผา เมื่อเวลาผ่านไปก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สำนักงานขายโครงการนครน้ำหวานเจียบสังตราปรักขุ

(ซากดอไม้. 2540 : 353)

การเปรียบเทียบนครน้ำหวานกับปรักขุ ทำให้นึกเห็นภาพของสถานที่ที่ดูรกรุงรัง เนื่องจากถูกลบวางระเบิด พร้อมทั้งให้บรรยากาศวังเวง เจียบสังัด แล้วผู้คน

5.3 การใช้สัตว์และสิ่งที่ทำจากสัตว์เป็นความเปรียบ

ส่วนบุตรชายคนเล็กของผมติดจะดีและแก่นแก้ว รวมทั้งยังเป็นลิง ชื่อเด็กชายจอมชาติ

(ชากดอกไม้. 2540 : 59)

จอมขวัญบอกเขาว่า “เจ็บเหมือนมดกัด” เด็กมีความจำแม่นบอกเพียงครั้งเดียวก็จำขึ้นใจ

(ชากดอกไม้. 2540 : 79)

หล่อนบโหล่มอย่างแรง แรงแหล่นดุจช้างสาร กระตูกของผมแทบหัก ‘กรือบ’

(ชากดอกไม้. 2540 : 289)

ปกป้องคุ้มครองให้ลูกปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งปวง ประดุจแม่ไก่ที่หวงไข่ ให้สิ่งเลวร้ายเข้ากล้ำกราย
ทำลายลูกได้แม้เพียงกระฝักริน

(ชากดอกไม้. 2540 : 63)

การใช้ลิง มด ช้าง และไก่ มาสื่อเปรียบเทียบนั้น ทำให้เห็นว่าเป็นความเปรียบอันคุ้นเคยที่ชาวไทยใช้มาหลายยุคหลายสมัย เพื่อชี้ให้เห็นถึงกริยาอาการและความรู้สึกของตัวละครอย่างลึกซึ้ง การใช้ลิงเปรียบกับความซนของเด็ก เพราะลิงมีอาการอยู่ไม่สุข จึงนำมาเปรียบกับความซนของเด็กที่เล่นไม่เป็นเรื่องเป็นราวได้อย่างเหมาะสม เจ็บเหมือนมดกัด เป็นการนำความรู้สึกเหมือนถูกมดกัดมาเปรียบเทียบกับการรักษาตัวของเด็กชายจอมชาติ เพราะการถูกมดกัดเป็นอาการที่เจ็บไม่มาก การรักษาพยาบาลของเด็กชายจอมชาติจึงให้ภาพที่เจ็บไม่มากเช่นเดียวกัน คำเปรียบนี้เพื่อเป็นการปลอบประโลมใจไม่ให้เด็กกลัวในการรักษาพยาบาล หรือการใช้แรงของช้างเปรียบเทียบกับแรงของเฉียดเฉียดโนม ทำให้เห็นภาพว่า แรงแเฉียดเฉียดโนมมีกำลังมากเหมือนแรงช้าง การใช้แม่ไก่ที่หวงไข่นำมาเปรียบเทียบกับความรักที่ชาติชาคริตมีต่อลูก ทำให้เห็นภาพผู้ให้กำเนิดต้องปกป้องคุ้มครองรักษาความปลอดภัยไม่ให้ลูกได้รับอันตรายใดๆ เหมือนกับแม่ไก่ที่ต้องคอยพุ่มพักและกกลูกไก่เพื่อให้ลูกเติบโตและพ้นอันตราย

ผมมิกล้าออกไปพบปะผู้คนตามงานสังคมต่างๆ เจกเช่นที่เคยเป็นมา ดุจสัตว์ป่าโหดร้ายถูกกักบริเวณไว้ในกรงสี่เหลี่ยมแคบๆ ไร้อิสรภาพ รอเวลาถูกปลดปล่อย

(ชากดอกไม้. 2540 : 172)

ดิฉันกรีดร้องโหยหาราวสัตว์ป่ากำลังบาดเจ็บ

(ชากดอกไม้. 2540 : 201)

เขาเป็นสัตว์ดุร้าย ดุตันในคราวร่างของสุภาพบุรุษ

(ชากดอกไม้. 2540 : 347)

การใช้สัตว์ป่าโหดร้ายที่ถูกกักบริเวณเปรียบกับพฤติกรรมของชาติชาคริตที่มิกล้าออกไปปะผู้คนตามงานสังคมต่างๆ เป็นความเปรียบเทียบที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม เพราะสัตว์ป่าเป็นสัตว์ที่มีอิสรภาพ ถ้าถูกกักขังย่อมบังเกิดความรู้สึกทรมาน ทรมานทรมาน ชีวิตของชาติชาคริตก็เช่นเดียวกัน เป็นชีวิตที่มีแต่ความสุข มีอิสระ แต่เมื่อทำผิดต่อกฎหมายย่อมต้องหลบหนีหน้าผู้คน กลัวอันตรายมาถึงตัว ความรู้สึกเช่นนี้ไม่ต่างอะไรจากสัตว์ป่าที่ถูกกักขังเลย การใช้สัตว์ป่ากำลังบาดเจ็บเปรียบเทียบกับเสียงกรีดร้องของจอมขวัญที่เกิดอาการตกใจ

อย่างรุนแรง หรือการใช้สัตว์ร้ายเพื่อเปรียบเทียบกับตัวชาติชาคริต์ เพื่อให้เห็นภาพของสัตว์ป่าที่มีอารมณ์
ดุตัน เห็นความประหวั่นพรั่นพรึง เขียวโหด และน่าสะพรึงกลัว

ผมรู้สึกว่าร่ายกายเริ่มเบาและสบายดูขนนก

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 193)

ดิฉันกำลังอ่อนปวกเปียก ดูซี่ผึ้งถูกไฟร่อนลามลน

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 266)

การใช้ขนนกมาเปรียบเทียบกับความรู้สึกเบาสบายในร่างกายของตัวละครนั้น เพราะขนนกเป็นสิ่ง
บางเบา ลอยขึ้นสู่อากาศได้ง่าย จึงนำมาเปรียบกับร่างกายของชาติชาคริต์หลังจากการถูกผนวจากเด็กผนว
ว่าเบาสบายตัว ย่อมให้ภาพความรู้สึกที่เด่นชัดยิ่งขึ้น หรือการใช้ซี่ผึ้งถูกไฟร่อนลามลน ทำให้เห็นภาพของ
ซี่ผึ้งกำลังหลอมละลายแหลกเหลว นำมาเปรียบกับอารมณ์ความรู้สึกของจอมขวัญที่กำลังย่ำแย่หมดเรี่ยวแรง
เต็มที่ได้อีกเป็นอย่างดี

5.4 การใช้สิ่งเหนือธรรมชาติเป็นความเปรียบ

ทั้งผมและเขากำลังสุขเต็มที่ ดูวิญญาณในกายกำลังล่องลอยสู่ทิพย์วิมานนิมพลี

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 70)

โลหิตหลังไหลออกจากรูขุมขนและทวารทั้งห้าของน้องนิตหนึ่ง ดูดวงวิญญาณของเขากำลังจะหลุดลอย
และถูกปลิดออกจากร่างไร้สตินั้น

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 225)

ผมเดินสะโหลสะเหลออกจากเรือนหลังนั้น มายังเรือนที่พักของผมราวกับคนปราศจากจิตวิญญาณครุ่นคิด
ย้อนหลังถึงเหตุการณ์ในอดีต...ปัจจุบัน

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 314)

แมลงวันสามสี่ตัว เกาะไต่บนใบหน้าผม มันไต่เดินจากหน้าผากลงมาถึงปลายคาง แม้ผมจะโบกมือไล่ มัน
คงเกาะนิ่ง ดูมีเพียงซากร่าง ไร้วิญญาณ...

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 387)

ครั้งแรกที่ผมเห็นเขา ดั่งต้องมนต์สะกด ให้หยุดนิ่งกับที่ แทบหยุดหายใจ

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 159)

เขายิ้มกริ่มให้ดิฉัน รอยยิ้มของเขาดูยิ้มของเทพบนสวรรค์

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 174)

อันที่จริงก็น่าสนใจมากโขอยู่ ตัวเองออกจะหลอ่ล้าอาจดูเทพบุตรจากสวรรค์ กลับได้นั่งยักษ์หลังวิ
กอย่างเฉียดเฉียดโฉมมาเป็นคู่ควงศรีภรรยา

(ซากดึกดำบรรพ์. 2540 : 288-289)

“มาคนเดียวหรืออะ” หล่อนถามผม พลังส่งรอยยิ้มที่หล่อนคิดว่าสวยเต็มประดาให้ แต่ในความคิดของผม หล่อนดูเหมือนปีศาจที่กำลังแสบเยิ้ม

(ซากดอไม้. 2540 : 230)

คำตอบของเขาเปรียบเสมือนน้ำทิพย์อันทรงพลาญภาพ สามารถหล่อลื่นหัวใจของดิฉันให้ชุ่มชื้นขึ้นมาอีก คำรบหนึ่ง

(ซากดอไม้. 2540 : 337)

หล่อนชอบดื่มน้ำจาก ‘เขื่อน’ ของผมราวน้ำอมฤต

(ซากดอไม้. 2540 : 94)

การใช้สิ่งเหนือธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ วิญญาณ มนต์สะกด ยัมของเทพบนสวรรค์ เทพบุตรจาก สรวงสวรรค์ ปีศาจ ซากอสุภที่แห่งตาย และน้ำทิพย์เป็นความเปรียบ เพื่อชี้ให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกของ ตัวละครเป็นสำคัญ เช่น การใช้คนปราศจากวิญญาณเปรียบกับความรู้สึกของชาติชาคริต์หลังทราบเรื่องที่ ท่านพ่อท่านแม่รู้ว่าตนเป็นเกย์ ชาติชาคริต์เดินกลับเรือนที่พักของตนอย่างคนปราศจากวิญญาณ ทำให้เห็น ภาพว่าตัวละครเกิดความรู้สึกยำแยะในจิตใจ อ่อนระโหยโรยแรงเมื่อความลับการเป็นเกย์ถูกเปิดเผย หรือการ ใช้มนต์สะกดเปรียบเทียบกับความรู้สึกของชาติชาคริต์ที่ตกตะลึงในความหล่อเหลามาตติของจารุพล มนต์ สะกดทำให้รู้สึกว่าเหมือนถูกบังคับโดยอาศัยอำนาจจิตเป็นสื่อให้กระทำตาม หรือการเปรียบความหล่อสำอาง องค์ของสงครามเหมือนเทพบุตรจากสรวงสวรรค์ ทำให้ได้ภาพอันหล่อเหลาของสงครามที่งดงามสมบูรณ์ แบบอย่างหาที่ติมิได้ การใช้ปีศาจเปรียบกับความอัปมงคลของณารัน ให้ภาพความรู้สึกที่น่าเกลียดน่ากลัว ในรูปลักษณะของตัวละคร หรือการใช้น้ำอมฤตมาเปรียบกับน้ำอสุจิที่ชนที่ชอบกลืนกินในช่วงเสพกามราคะกับ ชาติชาคริต์ ทำให้เห็นว่าน้ำอมฤตหรือน้ำทิพย์นี้เป็นน้ำที่วิเศษ เมื่อได้ดื่มแล้วจะเกิดความสุข นำมา เทียบเคียงกับน้ำอสุจิได้อย่างเหมาะสม การใช้สิ่งเหนือธรรมชาติเป็นความเปรียบนี้ ชี้ให้เห็นว่าคนไทย ผูกพันและมีระบบความเชื่อในเรื่องนี้มาช้านานตราบนานปัจจุบัน ดังที่ศิลปินสร้าง “ซากดอไม้” โดย ถ่ายทอดออกมาเป็นความเปรียบได้อย่างมีสุนทรียภาพในลีลาภาษาอันน่าชื่นชมและน่าประทับใจ

5.5 การใช้อาหาร สิ่งของ สิ่งปฏิภูล และสิ่งเสพย์ติดเป็นความเปรียบ

5.5.1 การใช้อาหารเป็นความเปรียบ

ร้อยเอกปรัชญาคือขนมหวานของผม

(ซากดอไม้. 2540 : 58)

สำหรับผมพี่ตังก็เหมือนอาหารดาวที่ผมต้องกินซ้ำกินซากอยู่ทุกเมื่อเชิวันทั้งเก่าเก็บทั้งนำเบื้อระคนกัน

(ซากดอไม้. 2540 : 147)

ชาติชาคริต์กล่าวเปรียบเทียบขนมหวานกับร้อยเอกปรัชญา เพื่อชี้ให้เห็นว่าร้อยเอกปรัชญาเป็นสิ่งที่น่าลิ้มลองและน่าท้าทาย หรือเปรียบกับอาหารคาวเมื่อมีความสัมพันธ์กันแนบแน่นแล้ว เพราะอาหารคาวเป็นอาหารมื้อหลักต้องรับประทานประจำวันอาจบังเกิดความเบื่อหน่ายขึ้นได้ ทำให้เห็นว่าชาติชาคริต์มีร้อยเอกปรัชญาเพื่อบำบัดความใคร่ทางอารมณ์ เมื่อได้เสพสุขเป็นประจำก็รู้สึกเบื่อและอยากไปแสวงหาสิ่งใหม่

5.5.2 การใช้สิ่งของเป็นความเปรียบ

รู้ตะวันและเครื่องแบบนายตำรวจ คือเกราะป้องกันให้เขาพ้นจากคำครหา น้อยคนนักที่จะสงสัยรสนิยมทางเพศของร้อยเอกปรัชญา

(ชากดอกไม้. 2540 : 38)

ดิฉันคือของเล่นของเขาเพียงชั่วคราว

(ชากดอกไม้. 2540 : 66)

ร้อยเอกปรัชญาเป็นเพียงเครื่องเล่นแก้เซ็งของผม

(ชากดอกไม้. 2540 : 71)

ผมคือบ่อเงินบ่อทองของพี่ต๊องๆ ผมจ่ายเงินเป็น 'สินน้ำใจ' สำหรับเขาทุกเดือน

(ชากดอกไม้. 2540 : 105)

เด็กชายวัยรุ่นหน้าใสจำนวนนับสิบนั่งเรียงรายบนเก้าอี้รับแขกตัวยาว ต่างส่งสายตาและยิ้มยั่ววนผมอย่างหยาดเยิ้ม ราวกับเป็นสินค้ายาคาแพงที่ตั้งโชว์อยู่ในตู้หน้าห้างสรรพสินค้ามีปาน

(ชากดอกไม้. 2540 : 123)

ผมคลายเหงาสุดขีดให้ตัวเองด้วยการซื้อเด็กหนุ่มหน้าตาดีมานอนค้างเรือนหลังม่วง ผมเลือกพวกเขาดูสินค้ายาคาแพง

(ชากดอกไม้. 2540 : 374)

เธอหนึ่งเฉยเหมือน 'หุ่น' ปราศจากความเจ็บปวด

(ชากดอกไม้. 2540 : 159)

พี่ดำหันไปทางพรรณพรซึ่งกำลังนั่งเฉยราว 'หุ่นปั้น'

(ชากดอกไม้. 2540 : 261)

สายตาผมย้ายตำแหน่งไปเรื่อย จนมาหยุดที่สงคราม เขานั่งเฉยราว 'หุ่นปั้น'

(ชากดอกไม้. 2540 : 297)

การอยู่คนเดียวของผม เปรียบเสมือนร่างทรงที่เรียงแนบแน่นจนผมมีอาจด้นหลุด

(ชากดอกไม้. 2540 : 351)

ผมเพียงแต่ใช้เงินเข้าแลก มนุษย์ผู้มีลมหายใจอันเปรียบเสมือน 'ตุ๊กตาดินได้' ย่อมพร้อมพริกสมครใจ

ตะลอนตามผมไปทุกแห่งตามใจปรารถนา

(ซากดอกไม้. 2540 : 321)

ท่านแม่ผมนั่งนิ่งอยู่นาน ท่านปรายตามองพรรณปพรอย่างสังเกตสังกา ดูเหมือนท่านแม่มีสนใจหล่อนมากนัก แต่ในความเป็นจริง เธอกำลังใช้ความละเอียดถี่ถ้วนตรวจตราเจ้าหล่อน ยิ่งกว่าดาวเทียมจารกรรมที่กำลังใช้แสงเลเซอร์ ‘สแกน’ หาดำแห่งวัดกุเสียอีก

(ซากดอกไม้. 2540 : 257-258)

การใช้เกราะ ของเล่น บ่อเงินบ่อทอง สินค้าราคาแพง หุ่น ร่างแห ตุ๊กตา และดาวเทียมเป็นความเปรียบนั้น เพื่อบ่งบอกพฤติกรรมของตัวละครให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การใช้เกราะ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะตัวตนที่แท้จริงของร้อยเอกปรัชญา เกราะ คือ เครื่องสวมใส่เพื่อห่อหุ้มป้องกันอันตรายเกราะในที่นี้ก็คือรู้ตัววันและเครื่องแบบนายตำรวจที่เป็นสิ่งป้องกันให้ร้อยเอกปรัชญาพ้นจากคำครหาของสังคม เพราะน้อยคนนักที่จะทราบถึงรสนิมทางเพศของเขา หรือการใช้ของเล่นและเครื่องเล่น เพื่อเปรียบเทียบกับจอมขวัญและร้อยเอกปรัชญา เพื่อให้ทราบว่า เขาทั้งสองเป็นเพียงสิ่งเติมเต็มที่ทำให้ชีวิตชาติชาคริตสมบูรณ์แบบในลักษณะของชายแท้รักต่างเพศและชายรักร่วมเพศ การเปรียบจอมขวัญกับของเล่นแสดงให้เห็นว่าจอมขวัญเป็นสิ่งบังหน้าที่ทำให้สังคมรับรู้ชาติชาคริตเป็นชายแท้ปกติ ส่วนร้อยเอกปรัชญาเป็นเพียงเครื่องเล่นแก้เซ็ง มีความสุขสนุกเพลิดเพลินในช่วงเวลาสั้นๆ พอเบื่อหน่ายแล้วก็ไปแสวงหาคนใหม่ หรือเปรียบเด็กนวดในโรงนวดเกย์ว่าเป็นสินค้าราคาแพง ย่อมให้ภาพว่าเด็กนวดเป็นสินค้าอันพิเศษที่ชาติชาคริตต้องซื้อมาใช้บริการในวงเงินจำนวนสูง การใช้หุ่นและหุ่นปั้นให้ภาพถึงความนิ่งเฉยในกริยาอาการของตัวละคร โดยเปรียบกับเด็กหญิงขวัญนารี พรรณปพร และสงครามที่มีพฤติกรรมอันไม่รู้สึกรู้สมต่อสิ่งที่เกิดขึ้น มีแต่ความนิ่งเฉยและเฉยบังัน การใช้ร่างแหเปรียบกับความรู้สึกของชาติชาคริตที่ต้องดำเนินชีวิตเพียงคนเดียว ทำให้เห็นว่าร่างแหเป็นเครื่องกับดักที่รัดรั้งแนบแน่น ถ้าถูกจับแล้วก็จะรู้สึกอึดอัดทรมานจิตใจยากที่จะดิ้นหลุดออกมาได้ หรือการใช้ตุ๊กตาเดินได้ ก็คือเด็กขายบริการทางเพศ ผู้ใช้บริการสามารถเลือกซื้อและจะพาไปไหนทำอะไรก็ได้ตามใจปรารถนา การใช้ดาวเทียมจารกรรมที่กำลังใช้แสงเลเซอร์สแกนหาดำแห่งวัดกุเสียเปรียบกับพฤติกรรมของท่านผู้หญิงนัยิกาที่กำลังพิจารณาตรวจตราพรรณปพรอย่างละเอียด เป็นความเปรียบที่ให้เห็นภาพชัดเจนและแยบยลยิ่ง เห็นความสัมพันธ์ของสองสิ่งได้อย่างเด่นชัด

5.5.3 การใช้สิ่งปฏิภูลเป็นความเปรียบ

“...คนแหวดล้อมมองพวกเขาอย่างรังเกียจ พวกเขากลายเป็นขยะสังคม ไม่มีใครเอาใจใส่ บ้านมฤคทายวันจะช่วยให้ชีวิตของเขาดีขึ้นก่อนตาย”

(ซากดอกไม้. 2540 : 361)

ผมนึกถึงเกลียดจังซังมนุษย์พวก ‘เป็น’ ที่นิยมการแสดงออก แล้วประจักษ์มูลตม ฉายงานบนกองเพชรที่กำลังส่องประกายวูบวาบ

(ซากดอกไม้. 2540 : 272)

ขยะสังคม ก็คือ พวกที่ขาดความเอาใจใส่จากสังคม เป็นสิ่งที่สังคมตราว่าไร้คุณค่าน่ารังเกียจ โดยเปรียบกับพวกติดเชื้อ HIV การก่อตั้งบ้านมฤตทายวันของสันติภาพและพรรณปพรจะช่วยเหลือคนเหล่านี้ได้มากยิ่งขึ้น หรือชาตชาคริตมีความรู้สึกเกลียดพวกเกย์ที่แสดงออกเป็นอย่างมาก โดยเปรียบกับมูลตมฉายนบนกองเพชร ย่อมให้ภาพที่เด่นชัด มูลตม หมายถึง ขี้หรือเศษต่างๆ โดยนำมาเปรียบกับเกย์ที่แสดงออก เหมือนเป็นสิ่งโดดเด่นที่เห็นได้ชัดผิดแผกไปจากบุคคลธรรมดา บนกองเพชร ก็คือเพศปกติธรรมดาตนเอง

5.5.4 การใช้สิ่งเสพย์ติดเป็นความเปรียบ

‘ชานาพิเศษ’ เปรียบเสมือนยาเสพย์ติดประจำกายของผม

(ซากดอไม้. 2540 : 300)

ภายหลัง ผมแวะเวียนไปหาฐานสิทธิ์อีกหลายต่อหลายครั้ง ด้วยนึกติดใจลีลาการนวดของเขาที่ไม่มีใครเหมือนและไม่เหมือนใคร ผมติดเขาเหมือน ‘ยาเสพย์ติด’ เมื่อผมเกิดความต้องการและหัวใจเรียกร้อง ผมต้องไป มิฉะนั้น...ผมอาจลงแดงตาย หัวใจของผมอ่อนแอเกินกว่าที่ผมจะยับยั้งั้งใจไหว

(ซากดอไม้. 2540 : 133)

การใช้ยาเสพย์ติดเปรียบกับพฤติกรรมของชาตชาคริตที่ติดชานาเกย์และฐานสิทธิ์เด็กนวดในโรงนวดเกย์ เพื่อชี้ให้เห็นว่า ชาตชาคริตไปใช้บริการสถานที่เหล่านี้เป็นประจำจนติดเป็นกิจวัตร

5.6 การใช้กริยาอาการและอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครเป็นความเปรียบ

ผมจ้องมองดวงหน้าของเขาด้วยความหลงใหล เขารับหลบสายตาของผมทันที ราวกับรู้ความหมายที่ผมต้องการ ‘สื่อ’

(ซากดอไม้. 2540 : 166)

ผมรู้สึกเป็นห่วงนิดหนึ่ง ราวจะขาดใจ

(ซากดอไม้. 2540 : 135)

การไม่พูด ทำให้ผมไม่อาจตีความหรือคาดเดาได้เลยว่า เขากำลังคิดอะไรอยู่ เหมือนเขากำลังนั่งมองผมอยู่บนชั้นที่สูงกว่าตลอดเวลา

(ซากดอไม้. 2540 : 161)

จารุพลยิ้มให้ผม รอยยิ้มของเขาเต็มไปด้วย ‘ปริศนา’ ราวกับจะสะกดใจให้ผมตรึงนั่งอยู่กับที่

(ซากดอไม้. 2540 : 163)

น้อยหน้อยเขย่าแขนดิฉันเบาๆ น้ำเสียงของเธอร้อนรน ราวมีเรื่องชวนตระหนักที่ดิฉันต้องรีบติดตาม

(ซากดอไม้. 2540 : 199)

นายสงครามรีบรั้งมือผมไว้ ราวกับกลัวว่าผมจะ ‘หลุดลอย’ หายไปจากโลกใบนี้

(ซากดอไม้. 2540 : 221)

หล่อนดึงมือผมไว้แน่น ราวกับว่าผมจะหลุดลอยจากไป

(ซากดอกลำไย. 2540 : 232)

ร้อยเอกปรัชญายกมือลูบศีรษะผมอย่างบางเบา ราวกับว่าผมจะหลุดลอยไปจากมือ

(ซากดอกลำไย. 2540 : 105)

ผมรีบๆ 'ท่า' อย่าขอไปที่ ทั้งขยะแยง รังเกียจเด็ดฉันทีในเนื้อตัวของหล่อน ราวกับว่าผมกำลังจับต้องสิ่งสกปรกสุดประมาณ

(ซากดอกลำไย. 2540 : 108-109)

ผมต่างหากที่น่าสงสาร...ถูกทิ้งให้โดดเดี่ยว เหมือนอยู่ตัวคนเดียวในโลก

(ซากดอกลำไย. 2540 : 239)

พรรณปพรหันมาทางผม หล่อนมองผมด้วยแววตาประหลาด กิ่งก้างกิ่งกระดูกประชัน หล่อนจ้องมอง ราวกับต้องการควบคุมให้ผมยุติความก้างขาอยู่เพียงนั้น

(ซากดอกลำไย. 2540 : 259)

พรรณปพรยิ้ม รอยยิ้มของหล่อนมีใช้ธรรมดา แจ่มเช่นคนที่กำลังตกอยู่ในห้วงอารมณ์ยินดีทั่วไป แต่ ยิ้มนั้น เหมือนกับยิ้มของคนที่มีพร้อมจะรับชะตากรรมอันอาจมีเกิดขึ้นอย่างไม่คาดฝันในอนาคต

(ซากดอกลำไย. 2540 : 261)

พี่ตำเล้งด้วยท่าทางนางเลิกละน้อย ผิดกับพรรณปพร หล่อนนิ่งเฉยราวกับเป็นคนไร้อารมณ์

(ซากดอกลำไย. 2540 : 262)

เขาเกาะเกี่ยวแขนผม ราวกับต้องการแสดงความเป็นเจ้าข้าเจ้าของ

(ซากดอกลำไย. 2540 : 282)

ผมแสวงดีหน้า 'ตาย' เสมือนหนึ่งเพิ่งเคยพบปะเจอะเจอนายสงครามเป็นครั้งแรก...ในชีวิต

(ซากดอกลำไย. 2540 : 285)

เด่นพงษ์กล่าวยิ้มๆ ราวกับแลเห็นสิ่งที่ผมกำลังคิดอยู่ในใจอย่างทะลุปรุโปร่ง

(ซากดอกลำไย. 2540 : 301)

บางครั้งเขาก็นั่งลงจ้องมองตามผมราวกับจะค้นหาอะไรสักอย่าง

(ซากดอกลำไย. 2540 : 317)

การใช้ความเปรียบประเภนี้พบมากที่สุด ใน “ซากดอกลำไย” เพื่อบอกอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร ทำให้เห็นภาพอารมณ์ความรู้สึกที่เข้มข้นรุนแรง ช่วยเพิ่มความจริงจังของความรู้สึก ก่อให้เกิดจินตภาพที่คมชัดอันเป็นคุณลักษณะสำคัญในการประพันธ์ที่สร้างจินตนาการให้สว่างขึ้นในใจ และเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการใช้ความเปรียบประเภนี้ ถ้าตัดส่วนที่เป็นความเปรียบออกไปก็ไม่ทำให้

เนื้อความตอนนั้นเสียเอกภาพ แต่ผู้เขียนจงใจใช้ความเปรียบมาเชื่อมต่อขยายความเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจน เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมา ทำให้ลีลาภาษามีชีวิตชีวาและพริ้งพรายเพิ่มขึ้น

5.7 การใช้สถานที่ในวรรณคดีเป็นความเปรียบ

นายสงครามเดินนำหน้า โดยมีผมเดินตามไปห่างๆ เขาพาผมลัดเลาะไปตามซอกเล็กซอกน้อย ที่ทั้งมืดและวอน จนหน้าเวียนหัว ดูดังกำลังย่ำเท้าย่างก้าวอยู่ใน ‘เขาวงกต’

(ชาkdอกไม้. 2540 : 217)

“...ผมจะเสกมนตร์ให้ครน้ำหวาน เป็นดินแดนดาวดั่งสำหรับหมู่ทวยเทพอะคิลิส”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 305)

เขาวงกต เป็นชื่อภูเขาสูงหนึ่งในเรื่องมหาเวสสันดรชาดก ซึ่งมีทางเข้าออกวอนเวียนอาจทำให้หลงทางได้ การนำเขาวงกตมาเปรียบกับภาพสถานที่ในชาวนาเกย์ที่มีทางเดินวอน ทำให้เห็นภาพของสองสิ่งสอดคล้องประสานรับกันเป็นอย่างดี

ดาวดั่ง เป็นชื่อสวรรค์ชั้นที่สองแห่งสวรรค์หกชั้น มีพระอินทร์เป็นผู้ครอง การเทียบเคียงครน้ำหวานกับสวรรค์ชั้นดาวดั่ง ย่อมให้ภาพของครน้ำหวานเป็นนครแห่งอุดมคติ เป็นดินแดนอันสวยงามงดงามตระการตา สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พักอาศัยของมวลหมู่เกย์โดยเฉพาะ หมู่ทวยเทพอะคิลิสก็คือคำเรียกแทนมวลหมู่เกย์นั่นเอง จะเห็นว่าการใช้ความเปรียบในตัวอย่างนี้ ศิลปินได้นำเอาความเป็นตะวันออกและตะวันตกมาผสมผสานกันได้อย่างลงตัวและกลมกลืน “ดาวดั่ง” เป็นดินแดนสวรรค์อันเลิศเลองดงามตามความเชื่อของชนบวรณคดีตะวันออก ส่วน “เทพอะคิลิส” เป็นเทพในตำนานกรีกของตะวันตก เทพองค์นี้หลงใหลลี้ล่โคล่ในเพศเดียวกันและชื่นชมแต่มนุษย์เพศชาย การนำสวรรค์ชั้นดาวดั่งกับเทพอะคิลิสมาอยู่ร่วมกันจึงให้ภาพที่กระจ่างชัดเป็นอย่างมาก

5.8 การใช้อวัยวะของมนุษย์เป็นความเปรียบ

ลูกซึ่งเปรียบเสมือนแก้วตาดวงใจของผม

(ชาkdอกไม้. 2540 : 349)

“นิตหนึ่งจะต้องไม่ตายนะลูก ลูกคือแก้วตาดวงใจของแม่ แม่จะอยู่อย่างไร ถ้าปราศจากเสียงหัวเราะอันสดใสของลูก”

(ชาkdอกไม้. 2540 : 136)

แก้วตา เป็นส่วนสำคัญของตาที่ทำให้แลเห็น ส่วนใจ เป็นอวัยวะที่ทำหน้าที่รู้สึกนึกและคิด อวัยวะสองสิ่งนี้เป็นอวัยวะสำคัญของมนุษย์ ถ้าขาดสองสิ่งนี้จะไม่สามารถมีชีวิตอยู่ต่อไปได้ จึงนำมาเปรียบเทียบกับสิ่งอันเป็นที่รักสูงสุด ก็คือลูก ลูกเป็นสิ่งที่รักและทะนุถนอมของพ่อแม่ ในเมื่ออวัยวะสองสิ่งเป็นส่วนสำคัญในการมีชีวิตอยู่ของมนุษย์เป็นสิ่งที่รักและห่วงหาของมนุษย์ทุกคนทุกนาม จึงจำเป็นต้องดูแลรักษาเป็นพิเศษดุจเดียวกับลูกของตน ดังที่ชาดิชาครีตและจอมขวัญรักลูกดังแก้วตาดวงใจ

5.9 การใช้เสียงเป็นความเปรียบ

ถ้ามีหมอสักคนใช้หูฟังตะเบบนหน้าอกของสงครามในเวลานี้...คงได้ยินเสียงหัวใจเต้นเป็นกลองรัว เขา
กลัว...เกรงว่า ‘ความลับ’ จะถูกเปิดเผย

(ซากดอกลำไย. 2540 : 289)

สรรเสริญนิทานเป็นเพียงเสียงลอยลม ผ่านมาแล้วก็ผ่านไป

(ซากดอกลำไย. 2540 : 182)

การเปรียบเทียบเสียงกลองรัวกับเสียงเต้นของหัวใจ ทำให้ผู้อ่านได้สัมผัสลีลาแห่งเสียง เสียงกลองให้เสียงรัวเร็ว เหมาะสมที่จะเทียบเคียงกับการเต้นของหัวใจที่ตั้งเป็นจังหวะ บอกอาการตื่นเต้น ระทึกตกใจในเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อน ตอนนี้เป็นตอนที่สงครามบังเอิญพบชาตศิครีตในงานมงคลสมรสของสันติภาพและพรรณพรในฐานะสามีของเจียตเจิดโฉม สงครามกลัวความลับจะเปิดเผยจึงมีอาการตื่นเต้นตกใจ เสียงหัวใจเต้นระทึกเหมือนเสียงกลองรัว

การใช้เสียงลอยลมเปรียบเทียบกับเสียงสรรเสริญนิทาน เพื่อชี้ให้เห็นว่าลมปากของมนุษย์เป็นเสียงอันว่างเปล่า ผ่านแล้วก็ผ่านไป ไม่ควรไปใส่ใจ ดังที่ชาตศิครีตกล่าวกับจารุพลในตอนที่ชาตศิครีตขอให้จารุพลขึ้นมาทานอาหารกลางวันด้วย แต่จารุพลเกรงจะถูกคนในบริษัทครหาที่จะมาสนทิตติดเชื่อกับเจ้านาย เพราะเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม

เรื่อง “ซากดอกลำไย” เป็นนวนิยายที่อุดมไปด้วยสุนทรียภาพในด้านความเปรียบแพรวพราว เพื่อชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมและสภาวะทางอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครอย่างเด่นชัด ผู้อ่านสามารถเกิดจินตภาพคล้อยตาม และรับรสความซาบซึ้งดื่มด่ำในความหมายที่ยิ่งไปกว่าการเขียนอย่างตรงไปตรงมา สิ่งนี้เป็นประจักษ์พยานว่าผู้เขียนมีฝีมือตกแต่งภาษาเพื่อประดับประดาบทประพันธ์ให้มีความหมายลึกซึ้งและเกิดความน่าประทับใจแก่ผู้อ่าน

6. การใช้สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ หมายถึง การใช้สิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่ง มักเอาสิ่งที่เป็นรูปธรรมแทนนามธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจชัดเจน ตีความหมายได้ เช่น โคม แทน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สีขาว แทน ความดีงาม ความบริสุทธิ์ นกพิราบ แทน เสรีภาพ สันติภาพ เป็นต้น

ความหมายของการใช้สัญลักษณ์ในวรรณคดี จึงอยู่ที่ความสามารถของผู้ประพันธ์ในการที่จะสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด มาสู่ผู้อ่านได้อย่างงดงามมีศิลปะ และการเลือกใช้สัญลักษณ์ที่มีความเกี่ยวข้องผูกพันกับเนื้อเรื่องอย่างมีระบบ จะทำให้วรรณคดีมีความงามในระดับสูง

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ใช้สัญลักษณ์ในนวนิยายเรื่อง “ซากดอกลำไย” เพื่อแนะให้ผู้อ่านพินิจพิเคราะห์ตีความสัญลักษณ์นั้นให้เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างลึกซึ้งกว้างขวาง สัญลักษณ์ที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ดอกไม้ สี นางฟ้าและเทพธิดา และสัตว์

6.1 ดอกไม้ วีรวัฒน์นำดอกไม้เป็นสัญลักษณ์แทนกลุ่มชายรักร่วมเพศ เพราะดอกไม้ให้ความรู้สึกอ่อนไหว นุ่มนวล บอบบาง และน่าทะนุถนอม ตามขนบของไทยดอกไม้มักเป็นสัญลักษณ์แทนสตรีเพศ แต่การนำดอกไม้มาใช้แทนกลุ่มชายรักร่วมเพศ เพื่อแสดงให้เห็นความขัดแย้งของผู้ชายที่มีร่างกายและจิตใจ

ไม่ตรงกับเพศของตน คำว่า “ชายอารมณ์ดอกไม้” ก็ดี “ชาวดอกไม้” ก็ดี ต่างเป็นสัญลักษณ์แทนกลุ่มชาย รกร่วมเพศทั้งสิ้น สามารถก่อให้เกิดจินตภาพได้ดีอีกด้วย จะเห็นได้ว่า การใช้ดอกไม้เป็นสัญลักษณ์ไม่ได้ทำ ให้ผู้อ่านขัดเคืองต่อตัวบท ผู้อ่านสามารถรับรู้เข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ว่าดอกไม้ในที่นี้ใช้แทนสิ่งใด การนำดอกไม้เป็นสัญลักษณ์จึงกระตุ้นให้ผู้อ่านได้คิดพิจารณารับรู้ความหมายที่ต่างไปจากเดิม อันเป็น ความหมายพิเศษที่ช่วยให้เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องได้ลึกซึ้งชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังความว่า

แต่จะว่าไปจอมขวัญเขาเป็น ‘หญิงเหล็ก’ นะครับคุณผู้ชม ความเข้มแข็งของเขาทำเอาชายอารมณ์ ดอกไม้อย่างผมต้องสะเทือนอาย

(ชาวดอกไม้. 2540 : 397)

เงาดอกไม้ในร่างของผมดินพรา้ง มันดินร่นรุนแรง คล้ายต้องการหาทางออก ผมพยายามเรียก ‘สติ’ คืนกลับ เพื่อต่อสู้กับอีกฝ่ายอย่างสุดกำลัง

(ชาวดอกไม้. 2540 : 387)

หนทางเดียวที่จะสลัดความเครียดในกายออกทั้งได้คือ การไปพักผ่อนหย่อนใจในบาริโอโกโก้ สำหรับชาว ดอกไม้โดยเฉพาะ

(ชาวดอกไม้. 2540 : 81)

เขาไม่เคยคุมมวย ไม่เคยดูฟุตบอล ไม่เคยพูดถึงกีฬาชนิดอื่นใด ข้างตรงกับลักษณะของ ‘ชาวดอกไม้’ โดยแท้

(ชาวดอกไม้. 2540 : 188)

จารุพลปราศจากที่ท่าของ ‘ความเป็นชาวดอกไม้’

(ชาวดอกไม้. 2540 : 190)

6.2 สี วีรวัฒน์นำคำบอกสีเป็นสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายบางอย่างในนวนิยาย มีทั้งสีม่วง สี ม่วงเข้าคู่กับสีขาว และสีขาวเข้าคู่กับสีดำ

6.2.1 สีม่วง สีม่วงเป็นสัญลักษณ์ของชาวเกย์ สามารถเข้ากับความ เป็นเกย์ได้อย่าง เหมาะเจาะ เพราะสีม่วงเป็นสีผสมระหว่างสีน้ำเงิน (ผู้ชาย) กับสีแดง (ผู้หญิง) สีม่วงให้ความรู้สึก หลากหลายในสีเดียว หวานก็ได้ จัดจ้านก็เอาเรื่อง แต่บางครั้งก็หม่นเหงาแปลกแยก สีม่วงเย้ายวนอารมณ์ เสน่ห์เร้นลับของมันรุกร้าให้เกิดความกระหายใคร่รู้ใคร่เห็นมิสร่างซา

การใช้ “เส้นทางสีม่วง” หรือกำหนดให้ “บ้านชาติชาคริต์ทาสีม่วง” เพื่อเป็นสัญลักษณ์บ่งบอก ถึงตัวเจ้าบ้านว่าเป็นบุคคลรกร่วมเพศนั่นเอง ผู้เขียนสามารถเลือกสีได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่นำเสนอ ได้เป็นอย่างดี

เขาต้องหลงมัวเมาในเส้นทางสีม่วงจนกว่าชีวิตจะหาไม่...

(ชาวดอกไม้. 2540 : 64)

ผมมองเข้าไปในบ้านหลังใหญ่โอ้อ่าสีม่วงหลังนั้นด้วยความรู้สึกโดดเดี่ยวและเปลี่ยวเหงาสุดประมาณ
เรือนฝรั่งสีม่วงสุดตาของคนละแวกนี้แต่ไกล...

(ซากดอไม้. 2540 : 108)

ผมคลายเหงาสุดขีดให้ตัวเองด้วยการซื้อเด็กหนุ่มหน้าตาดีมานอนค้างเรือนหลังม่วง

(ซากดอไม้. 2540 : 374)

เรือนสีม่วงของชาติชาคริต์ถูกบุกรุก คนร้ายกวาดเงินสดและทรัพย์สินไปได้นับมูลค่าล้านกว่าบาท

(ซากดอไม้. 2540 : 392)

6.2.2 สีม่วงเข้าคู่กับสีขาว การกำหนดให้บ้านของท่านพ่อท่านแม่ทาสีขาวทั้งหลังติดกับบ้านของ
ชาติชาคริต์ที่ทาสีม่วง ตามหลักทฤษฎีสี สีขาวสามารถใช้เข้าคู่กับทุกสีได้ และสีม่วงที่นำมาเข้าคู่ด้วยจะให้ความ
สดเด่นกว่า การกำหนดสีของบ้านเช่นนี้ น่าจะมีนัยอะไรแฝงเร้นอยู่ บ้านสีขาวอาจเป็นสัญลักษณ์
แทนพลังศรัทธาอันบริสุทธิ์ของท่านพ่อท่านแม่ที่มีความรักให้แก่ลูก สามารถปกป้องคุ้มครองบริวารได้อย่างมี
เมตตาธรรม สองสามีภรรยาดำเนินชีวิตถูกต้องตามกฎหมายแห่งธรรมชาติ และถูกต้องตามทำนองครองธรรม มี
ผิดแผกจรัสประเพณี ซึ่งติดกับบ้านสีม่วงของชาติชาคริต์ที่เป็นสัญลักษณ์ของชายรักร่วมเพศที่มีแต่ความ
โดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงา แม้ว่าจะถึงพร้อมด้วยทรัพย์สินยศถาบรรดาศักดิ์ตาม เดิมทีเรือนสีม่วงนี้ท่านพ่อปลูกให้ชาติ
ชาคริต์เพื่อเป็นเรือนหอระหว่างเขากับจอมขวัญ และเรือนสีม่วงนี้เองสามารถสื่อให้เห็นถึงการหย่าร้าง
สภาพครอบครัวที่แตกแยก การเป็นพ่อหม้าย และการมีชีวิตที่ผิดแผกของตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย ซึ่ง
ผู้เขียนกำหนดใช้สีม่วงได้เหมาะสมกับสาระสำคัญของเรื่อง ดังความว่า

เรือนสีม่วงของผมตั้งอยู่ใกล้กับเรือนสีขาวของท่านพ่อท่านแม่ บนที่ดินผืนกว้างมหาศาลผืนเดียวกัน
ท่านพ่อตั้งใจปลูกสำหรับให้ผมใช้เป็นเรือนหอเพื่อจะได้อยู่ใกล้ๆ ท่านทั้งสอง แต่ผมกลับทำให้ท่านทั้งสองต้อง
ผิดหวัง ชีวิตสมรสของผมต้องหยุดชะงักลงภายในเวลาเพียงห้าปี

(ซากดอไม้. 2540 : 108)

6.2.3 สีดำเข้าคู่กับสีขาว

ผมสวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีดำเข้ม กางเกงขายาวทรงสมัยสีดำ สีเดียวกับเสื้อ... ผมผลักประตูห้อง
'คนพักพื้น' อย่างถือวิสาสะ พี่ตั้มให้เมื่อเห็นผม จะโดยบังเอิญหรือไร มีอาจทราบได้ เขาสวมเสื้อเชิ้ตแขน
ยาวสีขาวสะอาด กางเกงขายาวสีขาวสดใส ชุดที่สวมใส่เหมือนเพิ่งเสร็จจากการไปวัด

(ซากดอไม้. 2540 : 382)

เป็นตอนที่ชาติชาคริต์ไปพบสันติภาพที่โรงพยาบาลเพื่อแสดงความยินดีกับพรรณปพรตลอด
บุตรชายคนแรก วันนั้นชาติชาคริต์ใส่ชุดสีดำทั้งชุด ซึ่งบังเอิญเหลือเกินที่สันติภาพสวมชุดสีขาวทั้งชุด ให้
ภาพแห่งสีที่ตัดกันอย่างน่าอัศจรรย์

ชาติชาคริต์ใส่ชุดสีดำ เพื่อเป็นตัวแทนแห่งความชั่วร้าย ซึ่งตลอดทั้งเรื่องชาติชาคริต์ประพฤติ
ปฏิบัติตัวเหลวแหลก ทำร้ายคนด้วยวิธีการอันน่าสะพรึงกลัว ใช้ชีวิตเปลืองโดยเงินแลกซื้อหาความสุข
ตราบนานวาระสุดท้ายของชีวิต ส่วนสันติภาพใส่สีขาวซึ่งเป็นตัวแทนแห่งความดีงาม อุทิศตัวช่วยเหลือสังคม

ผนวกกับการเกิดใหม่ของบุตรชายคนแรก การใส่ชุดสีขาวจึงให้ความรู้สึกใสบริสุทธิ์ เหมาะสมกับเด็กเกิดใหม่ สันติภาพแต่กายได้อย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องเรื่อง และการใส่ชุดสีดำของชาตixaครีตอาจเป็นการเกริ่นการณ เพื่อบ่งบอกให้ทราบถึงชะตากรรมที่กำลังจะเกิดขึ้นในชีวิตของเขา ซึ่งหลังจากไปพบสันติภาพแล้ว ชาตixaครีตก็เสียชีวิต ชุดสีดำจึงบ่งบอกถึงการล่องลับจากไปชั่วนินรันตร์

6.3 นางฟ้าและเทพธิดา เป็นสัญลักษณ์แห่งความดี คอยช่วยเหลือ อวยพรและให้กำลังใจผู้ตกทุกข์ได้ยาก การกำหนดให้จอมขวัญผืนถึงนางฟ้าที่มาคอยช่วยเหลือให้กำลังใจและประทานพรให้จอมขวัญมีความสุข ไรท์ทุกขกังวลเพราะบุตรชายคนเล็กกำลังจะสิ้นชีพและหายเป็นปกติ การใช้นางฟ้าทำให้เรื่องนี้มีลักษณะเป็นแฟนตาซี คือมีความมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ตรงจุดนี้ผู้อ่านอาจคิดว่าเป็นเรื่องเพ้อฝัน เป็นเรื่องแห่งจินตนาการของผู้เขียน ทำให้นึกเชื่อมโยงถึงนิทานฝรั่งหลายเรื่องที่คุณคุ้นตากันเป็นอย่างดี เมื่อครั้งได้อ่านในเยาว์วัย ที่มีนางฟ้ามาช่วยเหลือประทานพรให้แก่นางเอกของเรื่อง และสุดท้ายนางเอกได้อยู่กับเจ้าชายอย่างมีความสุข เช่นเรื่องซินเดอเรลลา มีความมหัศจรรย์ซึ่งเกิดจากอำนาจของนางฟ้า หรือเรื่องเจ้าหญิงนิทราที่มีนางฟ้ามาแก้คำสาปของแม่มดใจร้าย การใช้นางฟ้าปรากฏในเรื่อง “ซากดอกไม้” ดังนี้

“แม่ขา...หนูเคยอ่านนิทานที่มีนางฟ้าและเทพธิดา นิทานบอกว่านางฟ้าจะประทานพรให้เราทุกอย่างตามที่เราขอ เราช่วยกันขอพรจากนางฟ้าดีไหมคะ นางฟ้าจะทำให้เราสมหวังใช่ไหมคะแม่ นางฟ้าและเทพธิดาจะช่วยให้น้องหายป่วยได้หรือเปล่าคะ” เด็กหญิงน้อยน้อยถามชื่อ ไรท์เพียงสำนัก

“จ๊ะ นิดหนึ่งเป็นคนดี นางฟ้าต้องช่วยให้น้องหายป่วยแน่” ดิฉันตอบด้วยเสียงสั้นเครือ ผินทำใจแข็ง กลับก่อนสะอื้นให้ซ่อนแสดงอยู่เพียงในลำคอเท่านั้น

(ซากดอกไม้. 2540 : 269)

เทพธิดาองค์น้อยกระพือปีกเข้ามาทักทายดิฉันอย่างเมตตา

“สวัสดีจ๊ะ”

“สวัสดีค่ะ” ดิฉันกล่าวตอบเธอด้วยอารมณ์พึงใจ

“เธอคงเหนื่อย” เทพธิดาว่า สีนัยยิ้มแย้ม

“คะ ฉันเหนื่อยเหลือเกิน เหนื่อยจนเบื่อหน่าย ไม่อยากมีชีวิตอีกต่อไป” ดิฉันตอบตามความรู้สึกแท้จริง ไม่จำเป็นต้องปิดบังซ่อนเร้นอันใด

“เธอเป็นคนดี ผลดีย่อมตอบแทน”

“ชีวิตของฉันมีแต่ความผิดหวัง”

“เพราะเธอหวังมาก จึงผิดหวังมาก...” รอยยิ้มของเทพธิดาองค์น้อยสดใส ราวกับสามารถปลดปล่อยทุกข้อกังขาหาคำตอบของมนุษย์ได้โดยพลัน

“ไม่จริงค่ะ นิดหนึ่งกำลังจะตาย เขากำลังจะหายไปจากโลก ไปจากฉัน ไปสู่ห้วงมหรณพอันว่างเปล่า ปราศจากขอบเขต ปราศจากเอื้อยแห่งความวิตกกังวล” ดิฉันบอกความในใจที่ซ่อนเร้นให้เทพธิดาองค์น้อยได้รับทราบ

“เธอคิดไปเอง” เทพธิดายังยืนยิ้มเหมือนเดิม

“เปล่านะคะ ฉันพูดความจริง” ดิฉันเน้นความเชื่อใจอย่างไม่ยอมแพ้เทพธิดาส่ายหน้าอย่างเบื่อหน่าย แต่สีหน้าของเธอทำให้ดิฉันรับรู้ ว่า เธอซ่อนความเอื้อเอ็นดูดิฉันไว้อย่างมิดชิด ยังไม่ทันที่ดิฉันจะกล่าวโต้แย้งคำใดออกไป ดิฉันกลับรู้สึกเหมือนมีมือน้อยๆ มาเชยตัวเบาๆ

เทพธิดาน้อยขยับปีกถี่เร็วอีกคาบครา เธอโบกมือให้ดิฉันกล่อนลาจาก ประโยคสุดท้ายของเธอปลุก

ความหวังของดิฉันให้ฟังกระจายขึ้นมาจากการตกตะกอนนอนหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง
“อย่าท้อถอยนะจ๊ะ โชคดีจ๊ะ...แล้วเธอจะโชคดี”

(ซากดอไม้. 2540 : 366-368)

6.4 สัตว์ เรื่อง “ซากดอไม้” ปรากฏสัตว์อยู่ 2 ชนิดที่ศิลปินนำมาสื่อสัญลักษณ์เพื่อสร้างจินตภาพ ได้แก่ นกทูเหว่า และแมลงวัน

6.4.1 นกทูเหว่า เป็นสัญลักษณ์การแสดงออกของอารมณ์ซึ่งมีบางอย่างเกี่ยวเนื่องกับอาการในจิตใต้สำนึกของชาติชาคริตที่มีความขัดแย้งภายในจิตใจ นกทูเหว่าจะปรากฏในโลกส่วนตัวของชาติชาคริตเสียงของมันเป็นสัญญาณบอกเหตุแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมความรู้สึกของชาติชาคริตในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร

ตัวอย่างที่ 1

ผมรู้สึกเหงาและเปล่าเปลี่ยวเหลือเกิน รัตติกาลที่เคลื่อนคล้อยครอบคลุมผืนโลก สร้างความสะพรึงกลัวให้เกิดขึ้นในจิตใต้สำนึกของผมอย่างรุนแรง ความรู้สึกแรกต่อยามค่ำคืน ผมยอมรับมันโดยดุษณี ผมฝังตัวอยู่ภายในบ้านเพียงลำพัง ทุกสิ่งทุกอย่างรอบปริมาตรึงเย็บสัจด์ ราวป่ากรซฏ เมื่อมีเสียงนกทูเหว่าร้องขึ้นกลางดึก ผมจึงสะดุ้งกลัวอย่างสุดขีด ดูเหมือนเจ้านกทูเหว่าบ้านั้น มันต้องการแกล้งผม มันส่งเสียงร้องดังขึ้น... ดังขึ้นทุกที มันร้องติดต่อกันอยู่นานจนผมนึกสงสัยว่า มันไม่รู้สึกรู้หาเห็นเหนื่อยในการส่งเสียงร้องบ้างเลยหรือไร มันร้องเขย่าขวัญผมจนกระทั่งรุ่งเช้า

(ซากดอไม้. 2540 : 191)

ตัวอย่างที่ 2

ส่วนผม รู้สึกปลอดภัยและโล่งใจมากกว่าเดิม แต่กระนั้น ผมยังมีความรู้สึกหวาดระแวงอยู่บ้าง เมื่อได้ยินเสียงนกทูเหว่าร้องโหยหวนในคืนเดือนมืด ผมสะดุ้งตื่นด้วยความตกใจ เสียงนกทูเหว่าปลุกผมตื่นจากฝันร้าย

(ซากดอไม้. 2540 : 229)

ตัวอย่างที่ 3

นกทูเหว่าส่งเสียงร้องโหยหวน เสียงนั้นก้องกรีดลึก ปลุกอารมณ์ระทมของผมให้พลุ่งพล่านอีกคราบครา แม้ผมจะพยายามหน่วงเหนี่ยวเพื่อเอาชนะเสียงเรียกร้องของหัวใจ แต่แล้วผมต้องยอมจำนน พ่ายแพ้ต่อความต้องการภายในของตัวเองอีกครั้ง

(ซากดอไม้. 2540 : 340-341)

ตัวอย่างที่ 4

นกทูเหว่าคงกรีดร้องในความเจ็บปวด ยิ่งตึกสงัดมันยิ่งระงมร้องมีรู้หยุดหย่อนเสียงของมันแปรเปลี่ยนจากเดิม...ความรู้สึกบอกผมว่า คล้ายเสียงร้องของคนแก่ชราภาพ เจ็บปวดทรมานทุราย มันร้องก้องเหมือนต้องการเขย่าขวัญให้ร่างขรานั้นเคลื่อนออกไปสู่เชิงตะกอนโดยดุษณี

(ซากดอไม้. 2540 : 374)

ตัวอย่างที่ 5

ผมได้ยินเสียงแว่วของนกดูเหว่าดังแต่ไกล นกดูเหว่าร้องกระตุ้ว...ผมผละผวาเสียงดูเหว่าแว่วดังกริ๊งกริ๊ง
ชวนสยอง ผมสำนึกถึงสัญญาแห่งการจากพรากนิรันดร์

(ชาคดอกไม้. 2540 : 388)

ในตัวอย่างแรก เสียงกรีดร้องของนกดูเหว่า เป็นสัญลักษณ์แทนอารมณ์ความรู้สึกของชาติชาคริต์ที่มีอาการตกตะลึงสะพรึงกลัว เสียงร้องของมันเป็นการย้ำเตือนถึงความผิดอันร้ายแรงที่เขากระทำต่อสุดที่รักเกรงกลัวอำนาจกฎหมายจะตามมาถึงตัว ตัวอย่างที่ 2 เสียงร้องของนกดูเหว่าแทนความรู้สึกหวาดระแวงหลังจากทราบข่าวว่าคดีสุดที่รักไม่มีใครเผยตัวผู้บงการ แต่ชาติชาคริต์ก็ยังไม่วางใจเท่าใดนัก ว่าภัยจะมาถึงตัวหรือไม่ ตัวอย่างที่ 3 เสียงของนกดูเหว่า ทำให้ชาติชาคริต์ถึงกับมีความต้องการทางเพศ แม้ว่าเขาจะพยายามยับยั้งชั่งใจแล้วก็ตาม แต่ก็มิอาจต้านทานความรู้สึกส่วนลึกของตนเองได้ ชาติชาคริต์จึงออกไปแสวงหาคู่นอนเพื่อบำบัดอารมณ์ทางเพศของตน ตัวอย่างที่สี่และห้า เสียงร้องของนกดูเหว่าเป็นการเกริ่นการณ์ เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบที่กำลังจะเกิดภัยอันตรายแก่ชาติชาคริต์ เสียงนกดูเหว่าทำให้ชาติชาคริต์เกิดความขัดแย้งในใจคิดว่าเสียงร้องของมันเหมือนคนแก่เฒ่า เจ็บปวดทรมานทรมาน เพื่อใช้เปรียบเทียบกับร่างกายที่อ่อนระโหยโรยแรงกำลังจะเสื่อมโทรมเหมือนคนใกล้ตาย (ชาติชาคริต์ติดเชื่อเอดส์แต่ไม่รู้ตัว) หรือเสียงนกดูเหว่าเป็นสัญลักษณ์สื่อความตายเพื่อให้ทราบถึงการจากไปของชาติชาคริต์อย่างไม่มีวันกลับ

จะเห็นได้ว่า การใช้นกดูเหว่าเพื่อสื่อสัญลักษณ์ แต่ละเหตุการณ์ได้บ่งบอกอารมณ์ความรู้สึกของชาติชาคริต์ที่แตกต่างกันออกไป อาจเทียบเคียงกับอาการตกตะลึงสะพรึงกลัว ความหวาดระแวง ความต้องการทางเพศ แทนความทรมานของร่างกายที่กำลังจะดับสูญ หรือเป็นนัยสื่อความตาย

6.4.2 แมลงวัน ปรากฏในเนื้อเรื่องดังต่อไปนี้

แมลงวันสามสีตัวบิน หึ่งตอมอยู่รอบกายของผม ผมโบกไล่พวกมันด้วยความรำคาญ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 361)

แมลงวันสามสีตัว ยังคงตามผมมา มันไต่ตอมใบหน้าผมโดยไม่รู้เบื่อ ...

(ชาคดอกไม้. 2540 : 363)

แมลงวันสามสีตัว เกาะไต่บนใบหน้าผม มันไต่เดินจากหน้าผากลงมาถึงปลายคาง แม้ผมจะโบกมือไล่มันคงเกาะนิ่ง คุณมีเพียงซากร่างไร้วิญญาณ ...

(ชาคดอกไม้. 2540 : 387)

แมลงวันสามสีตัวบิน หึ่ง เสียงกรีดปีกหวีหวี จิกความกลัวเบื้องลึกให้พ่นขึ้นจากห้วงอเวจี

(ชาคดอกไม้. 2540 : 388)

ผู้เขียนเลือกใช้แมลงวันเพื่อเป็นสื่อบ่งบอกถึงร่างกายที่มีอาการป่วยไข้ของชาติชาคริต์ซึ่งนับวันจะทรุดโทรมลง เหตุเนื่องมาจากชาติชาคริต์มีกิจกรรมทางเพศเข้มข้น “สำส่อน” จนลืมนึกถึงการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ คือลืมนึกถึงยางอนามัยในขณะร่วมรัก ส่งผลให้ชาติชาคริต์ติดเชื่อโรคเอดส์โดยมิรู้ตัว ถึงแม้ว่าตัวบทผู้เขียนไม่ได้เฉลยแน่ชัดว่าชาติชาคริต์ป่วยเป็นโรคอะไร แต่ผู้รับสารสามารถอนุมานได้ว่าชาติชาคริต์ต้องติดโรคเอดส์อย่างแน่นอน โดยสังเกตจากอาการไข้ที่ปรากฏ การนำ “แมลงวัน” เป็นสื่อสัญลักษณ์นั้น เป็นการใช้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่ศิลปินนำเสนอ กล่าวคือปกติแล้วสัตว์จำพวก “แมลงวัน” เป็น

พาหะนำเชื้อโรคจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกที่แห่งหนึ่ง และไต่ตอมสิ่งปฏิกูลเนาเหม็น ก็เหมือนกับโรคเอดส์ที่ติดต่อกันระหว่างมนุษย์ไปสู่มนุษย์เท่านั้น แต่ผู้เขียนนำมาใช้ไต่ตอมร่างมนุษย์ เพื่อชี้ให้เห็นว่า ร่างกายของชาติชาคริตเป็นซากร่างไร้วิญญาณแปดเปื้อนไปด้วยสิ่งสกปรกโสโครก อันเปรียบได้กับพฤติกรรมหลงเหลือไว้แก่นสารในการครองชีวิต สำนอนทางเพศ จนกระทั่งติดโรคร้ายแรงทางเพศสัมพันธ์ เพราะฉะนั้น “แมลงวัน” ก็คือ สัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกถึงการเป็น “โรคเอดส์” ของชาติชาคริตนั่นเอง

7. “บท” กับการสร้างสุนทรียรสใน “ซากดอกไม้”

คำว่า “บท” ในที่นี้ใช้ตาม รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ใน “ตัวละครหญิงในวรรณคดีไทยสมัยอยุธยาและสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 1893 – 2394)” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2534. ซึ่งหมายถึง การแสดงออกทางภาษาที่เกิดจากอารมณ์ของตัวละครในสถานการณ์ต่างๆ กัน ฉะนั้น บทจึงมีความหมายครอบคลุมถึงตอนใดตอนหนึ่งของนวนิยายเรื่องนี้ ที่สร้างขึ้นเพื่อสื่ออารมณ์ผ่านความรู้สึกและพฤติกรรมของตัวละคร “เราจะพบว่าวรรณคดีแทบทุกเรื่องล้วนมีบทต่างๆ แทรกอยู่จนเป็น “ขนบ” แห่งวรรณคดี และเป็นส่วนที่กวีจะแสดงฝีมือในการเรียงร้อยถ้อยอักษร คัดสรรคำ วางจังหวะข้อความ ให้มีทั้งเสียงเสนาะและความหมายลึกซึ้งกว่าการพรรณนาในตอนอื่นๆ บทจึงเป็นส่วนสร้างสุนทรียทางอารมณ์แก่ผู้เสพวรรณคดี” (รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. 2534 : 426) การสร้างรสก็คือสร้างอารมณ์ให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนอันเกิดจากคุณภาพของภาษา

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” มี “บท” สำคัญๆ 6 บท ผู้เขียนได้ถ่ายทอดอารมณ์และความนึกคิดผ่านตัวละครในเรื่องไปยังผู้อ่านด้วยกลวิธีต่างๆ ทางวรรณศิลป์ ทั้งในการเลือกใช้คำ เสียง และความหมายให้ได้อารมณ์อย่างลึกซึ้งกินใจ และเกิดอารมณ์คล้อยตาม เห็นจินตภาพที่คมชัด และความคิดลึกซึ้งคมคายดังจะวิเคราะห์ต่อไปนี้

- 7.1 บทชมความงาม
- 7.2 บทกามวิจิตร
- 7.3 บทคำว่า
- 7.4 บทคร่ำครวญ
- 7.5 บทอารมณ์ขัน
- 7.6 บทเปรียบเทียบ

7.1 บทชมความงาม ความสวยงามเป็นเรื่องของความสบายตาสบายใจแก่ผู้พบเห็นถึงขั้นผูกเป็นคำพังเพยสอนกันไว้ว่า “ไถ่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง” การมกวีที่ใช้ชมความงามนี้รู้จักในชื่อว่า “เสาวรจนี” ซึ่งมีใช้จำกัดเฉพาะความงามของบุรุษ - สตรีเท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงการชมความงามของวัดราชรถ ม้าต้น ช้างต้น สัตว์จตุบาท - ทวิบาท สัตว์น้ำ สัตว์ปีก รวมทั้งธรรมชาติด้วย (เอมอร ชิตตะโสภณ. 2539 : 65-66) นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” มีบทชมความงามอันโดดเด่น 2 อย่าง ได้แก่ บทชมความงามของตัวละคร และบทชมความงามของสถานที่

7.1.1 บทชมความงามของตัวละคร ในแง่ของการดำเนินเรื่อง บทชมโฉมเป็นการแนะนำตัวละครให้ผู้อ่านสนใจติดตามเรื่อง ยิ่งถ้าเป็นตัวละครสำคัญต่อโครงเรื่องและแก่นเรื่อง บทชมโฉมจะยิ่งวิจิตรอลังการมากขึ้น เพื่อโน้มน้าวความรู้สึกของผู้อ่านให้มีใจผูกพันกับตัวละคร เกิดความชื่นชม เกิดการสร้างมโนภาพของตัวละคร ยิ่งผู้เขียนประณีตกับการแสดงออกทางภาษาเพียงใด ผู้อ่านก็ยิ่งเกิดสุนทรียรสมากขึ้น

เท่านั้น บทชมโฉมเป็นการแสดงฝีมือในการสร้างสิ่งที่อยู่ในมโนภาพให้เป็นภาพคมชัดด้วยตัวอักษร และให้เกิดความรู้สึกที่เป็นสุนทรีย์ด้วย เช่น การชมความงามของสงคราม สัจจตพณัมรูปงาม ดังความว่า

เจ้าของเสียงผู้นั้น ช่างไม่ต่างอะไรจากเทพบุตรสักน้อยนิด ดวงหน้าละม้ายคล้ายดวงหน้าสตรี ปากนิตจมุก
หน้อย จิมลิ้มพริ้มเพราชวนให้หลงไหลทันทีที่ประสบพักตร์ ‘งดงามอะไรเช่นนั้น’ ผมรำพึงรำพันกับตนเองในใจ
(ชาคดอกไม้. 2540 : 213)

คุณผู้ชมครับ...อันที่จริง แม้นายสงครามจะหัวเราะเยาะผมมากกว่านี้ ผมก็คงโกรธเขาไม่ลงดอกครับ ดู
ดวงหน้าเขาสิครับ สวยงามหยาดเยิ้มราวกับดวงหน้าอิสตรี ริมฝีปากแดงจัด และเป็นรูปกระชับรับดวงหน้าเรียว
งาม เมื่อมองลงตรงหน้าต้องกลับเห็นลอนคลื่นแห่งกล่อมแกร่ง ใจผมจึงสะเทือนสะท้านอย่างบอกไม่ถูก วาบหวิวเสีย
จนแทบมีอาเจียนหนึ่งจุใจได้ไปอีกต่อไป

(ชาคดอกไม้. 2540 : 217)

ชาติชาคริต์ชมความงามของสงคราม โดยใช้ความเปรียบเทียบกับหน้าของสงครามว่าสวย
หยาดเยิ้มเหมือนดวงหน้าสตรี โดยกล่าวเน้นย้ำถึง 2 ครั้ง เพื่อก่อให้ผู้อ่านเกิดมโนนึกและความเข้มข้นตึง
ตราในความหล่อเหลามาดีของสงครามอย่างชัดเจน นอกจากการชมดวงหน้าแล้ว ยังชมว่าเหมือนเทพบุตร
ชมมุข ชมปาก “ปากนิตจมุกหน้อย” “ริมฝีปากแดงจัด และเป็นรูปกระชับรับดวงหน้าเรียวงาม” และยังชม
กล่อมเนื้อหน้าท้องที่มีเนื้อหนั้นแข็งแกร่ง ทำให้ชาติชาคริต์เกิดอาการระหัดระทวย วาบหวิวขึ้นมาในใจ การ
บอกกล่าวว่า “งดงามอะไรเช่นนั้น” แสดงให้เห็นว่า สงครามมีความหล่อเหลางดงามสมบูรณ์แบบ ผู้เขียน
กำหนดให้ชาติชาคริต์บรรยายอย่างละเอียดลออ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพอย่างลึกซึ้งชัดเจน

ให้ตายเถอะครับ...คุณผู้ชม ดวงหน้าและผิวพรรณของหล่อนเปล่งปลั่งมีน้ำมีนวลขนาดสามารถทำประลอง
ความงามกับหญิงแท้ให้ได้อาย สันจมุกโด่งงามได้รูป ที่สำคัญหล่อนมีหน้าอกหน้าใจเป็นรูปร่างงดงามชัดเจน...
(ชาคดอกไม้. 2540 : 327)

เป็นตอนที่ชาติชาคริต์พบขณะในร่างของสาวแปลงเพศ มีความงดงามอย่างที่เปรียบมิได้ ชาติ
ชาคริต์ชมขณะ เมื่อแรกเห็นถึงกับตกตะลึงลาน โดยใช้คำอุทานว่า “ให้ตายเถอะครับ...คุณผู้ชม” จากนั้น
ชมดวงหน้า ผิวพรรณ ว่ามีความเปล่งปลั่งมีน้ำมีนวล ความงามของขณะสามารถทำประลองความงามกับ
หญิงแท้ให้ได้อาย จากนั้นชมมุขว่า “สันจมุกโด่งงามได้รูป จากนั้นชมทรวงอกว่า “หล่อนมีหน้าอกหน้าใจ
เป็นรูปร่างงดงามชัดเจน” ผู้เขียนใช้ลีลาภาษาก่อให้เกิดภาพในความงามของตัวละครอย่างชัดเจน ภาษาที่
ใช้นุ่มนวลอ่อนหวานเหมาะสมกับการชมความงามเป็นอย่างยิ่ง

7.1.2 บทชมความงามของสถานที่ “ชานาเกย์” เป็นสถานที่ที่ผู้เขียนใช้ภาษาพรรณนาความโอ
่อ่าและวิจิตรบรรจงเป็นอย่างมาก ศิลปินจงใจใช้ความประณีตในการเลือกเฟ้นถ้อยคำมาประดับประดาให้เห็น
ภาพสถานที่อย่างชัดเจนงดงาม ทำให้เห็นฝีมือของศิลปินในการถ่ายทอดลีลาภาษาทางวรรณศิลป์อย่างมี
สุนทรีย์ภาพ

การชมความงามของสถานที่ที่ผู้เขียนใช้พรรณนาโวหารสลับกับบรรยายโวหารบรรยายให้เห็นภาพ
อย่างละเอียดลออ โดยกล่าวชมความงามของชานาเกย์ที่ละชั้นตั้งแต่ชั้นสี่ลงมาชั้นที่หนึ่ง ดังความว่า

(1) ความอลังการละลานตาของชานาแห่งนี้ มีต่างอะไรจากสรวงสวรรค์ชั้นฟ้า เป็นทิพย์วิมานอันเอกอุที่ต้องสัมผัสด้วยดวงตาศิลปินเท่านั้น จึงจะสามารถทะลุเข้าถึงแก่นแห่งอารมณ์

ในย่อหน้าแรก ผู้เขียนพรรณนาโดยเลือกคำมาประดับประดาบทประพันธ์ให้งามเลิศ มีการใช้สัมผัสคล้องจอง เช่นในประโยคแรก มีเสียงสัมผัสสระ ได้แก่ อลังการ - ละลานตา ละลานตา - ชานา สรวงสวรรค์ - ชั้นฟ้า สัมผัสอักษร ได้แก่ อันเอกอุ ทำให้ภาษาเกิดความไพเราะ มีจังหวะจะโคน และน่าอ่าน ต่อมาเปรียบเทียบชานาเกี่ยว่าเหมือนสรวงสวรรค์ชั้นฟ้า เป็นทิพย์วิมาน ก่อให้เกิดภาพของความยิ่งใหญ่ อลังการ สวยสดงดงามเหมือนเป็นดินแดนในอุดมคติ จากนั้นผู้เขียนใช้คำว่า “ดวงตาศิลปิน” ก็คือ ดวงตาที่มีศิลปะ มีความเป็นสุนทรีย์ คำว่า “เท่านั้น” เป็นคำเน้นความแสดงจำนวนจำกัดจำเพาะ ข้อความต่อมาเป็นการใช้คำประดับก่อให้เกิดความงาม ซึ่งหมายความว่า ความสวยสดงดงามของชานาแห่งนี้ ถ้ามีดวงตาอันเฉียบคม ก็จะเห็นความงามอย่างวิจิตร สามารถเข้าถึงแก่นอารมณ์ร่วมกับสถานที่นี้ได้เป็นอย่างดี

(2) สำหรับชายพันธุ์วิเศษ ที่เดินขวักรไขว่ไปมาทั่วอาณาบริเวณนั้นเล่า มีต่างอะไรจากเหล่าหมู่เทพเทวาอันล้วนแล้วแต่มีแสงนวลฉัพพรรณส่องประกายเรื่อเรืองทั่วสรรพางค์ เป็นความสว่างไสว ระเบียบเรียบร้อยที่ตาพิพย์ของบุรุษพันธุ์เดียวกันเท่านั้น จึงจะเห็นปรากฏ

ผู้เขียนใช้คำแทนเรียกมวลหมู่เกย์ ว่าเป็น “ชายพันธุ์วิเศษ” ทำให้เห็นว่าผู้เขียนยกย่องชาวเกย์ และเพื่อเน้นถึงการแตกต่างจากเพศปกติธรรมดา มีความพิเศษจากบุคคลทั่วไป ใช้กริยา “เดินขวักรไขว่” ให้ภาพอาการที่เคลื่อนไหวสวนกันไปมา ต่อมาเปรียบเทียบว่ามวลหมู่เกย์ที่มาเที่ยวสถานที่นี้ว่าเหมือน “เหล่าหมู่เทพเทวาที่มีแสงรัศมีรายล้อมรอบตัว” เพื่อก่อให้เกิดความเด่นจากกลุ่มรักต่างเพศ การใช้คำบอกแสงหลายคำ ก่อให้เกิดจินตภาพอย่างเด่นชัด เช่น แสงนวลฉัพพรรณ ประกายเรื่อเรือง สว่างไสว ระเบียบเรียบร้อยเป็นคำบอกแสงในโทนสว่างและจรัสเจิดจ้า การใช้ “ตาพิพย์” บ่งบอกถึงการได้มองเห็นได้อย่างทะลุปรุโปร่ง “บุรุษพันธุ์เดียวกัน” ก็คือ มวลหมู่เกย์ ถ้าเกย์มองกันเองจะทราบว่าเป็นหรือไม่ พวกเดียวกันสามารถมองเห็นออกนั่นเอง

(3) ผมเริ่มเดินจากชั้นสี่ไปสู่ชั้นหนึ่ง เพื่อสำรวจให้ทั่วว่า สรวงสวรรค์แห่งนี้มีรูปร่างหน้าตาโดยรวมเป็นอย่างไรบ้าง

ย่อหน้าที่สาม เป็นการบรรยายโวหารให้ทราบว่า ตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายจะพาผู้อ่านไปสัมผัสชานาแห่งนี้ ตั้งแต่ชั้นสี่ลงสู่ชั้นหนึ่ง

(4) ชั้นสี่มีสระสงวน้ำโนดาด เมื่อนั่งหย่อนกายแช่อารมณ์ในสระน้ำและแหงนมองฟ้าเบื้องบนจะแลเห็นดวงดาวบนท้องฟ้าระเบียบ กลุ่มเมฆลอยคว้างกว้างเคลื่อนคล้อยก่อนแล้วก่อนเล่า บางคาบบางคราก่อนเมฆก็มารวมตัวกันจับทึบแน่น แต่บางครั้งก็กลับสลายห่างเป็นเพียงสายใยบางๆ สลับสลับกับแสงวิบวับแห่งดวงดาวยามรัตติกาล ช่วงเป็นภาพที่สวยงามนัก ชายพันธุ์พิเศษนั่งเรียงรายตามหมู่โต๊ะเก้าอี้รอบสระ สนทนา สัพเพหระทยอกเย้าตามประสา แลดูบรมสุขเหนือสิ่งใด บางรายออกกรสูดอากาศถึงกับจิบปากจิบคอสลับกับการแสดงออกเต็มที่ ไม่เอียงอายสายตาผู้ใด ประหนึ่ง ‘โลกทั้งใบนี้เป็นของกูคนเดียว’

ในชั้นสี่ ผู้เขียนพรรณนาว่ามี “สระสงวน้ำโนดาด” ซึ่งก็คือ “อ่างแช่น้ำ” การใช้สระโนดาดมาเปรียบกับอ่างแช่น้ำในชานาเกี่ยนี้ให้ภาพความโอ่อ่างงดงามเป็นอย่างมาก สระโนดาด เป็นชื่อสระหนึ่งใน

สระทั้งแปดในป่าหิมพานต์ จากนั้นพรรณนาให้เห็นภาพว่ามองเห็นเบื้องบนจะเห็นดวงดาว ท้องฟ้า กลุ่มเมฆ มวลหมู่เกยต่างสนทนากันที่รอบสระ มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีความสุข สีสันภาษาที่ใช้มีความวิจิตรบรรจง ก่อให้เกิดความงาม มีการใช้คำบอกแสงก่อให้เกิดจินตภาพ เช่น “ระยิบระยับ” “วิบวับ” การพรรณนาถึง กลุ่มเมฆน้อยใหญ่ ผู้เขียนใช้คำก่อให้เกิดภาพ ได้แก่ “แว้งคว้าง” ให้ภาพอาการที่หมุนหรือลอยไปตาม กระแสลมอย่างไม่มีจุดหมาย “เคลื่อนคล้อย” ให้ภาพบอกระยะว่าลอยออกไปไกลทุกที การเล่นเสียง /คว/ และ /คล/ เป็นการสัมผัสอักษรติดกันเป็นคู่ 2 คู่ ก่อให้เกิดความไพเราะสละสลวย “ก่อนแล้วก่อนเล่า” และ “บางคาบบางครา” เป็นการซ้ำโครงสร้างวลี ทำให้เกิดความสมดุลของจังหวะและมีเสียงเสนาะชวนฟัง ทั้งช่วยย้าสารให้โดดเด่น “จับที่บนั่น” ให้ภาพของการรวมตัวของกลุ่มเมฆอย่างเด่นชัด หรือ “สลายห่าง เป็นเพียงสายใยบางๆ” ก็ให้ภาพความเคลื่อนไหวอย่างสวยงาม สดงาม เหมือนดินแดนแห่งสวรรค์ชั้นฟ้า

(5) ชั้นสามนำทางไปสู่ห้องออกกำลังกาย หนุ่มแข็งแรง ‘สุม’ เข้มแข็งทั้งหลายมักหมกกายอยู่แต่ในห้องนี้ เพียงหวังเพาะกล้ามเนื้อเกร็งกระดิดให้แกร่งกร่าง แลดูงามดสมชายชาติวีร ชาติอาชาไนย เพื่อปกปิดสัญชาตญาณ แห่งชาวดอกไม้ไว้มิให้เผยปรากฏแก่สายตาเหล่ามนุษย์ปกติ ออกกำลังกายเสร็จสรรพก็เข้านอน้ำที่พวยพุ่งไอ ดุดั่งหมอกควันแห่งทิพย์สวรรค์ รุขมขนกลับปิดแลขยายได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจนัก ‘ห้องอบไอสวรรค์’ แห่งนี้ แยกเด่นชัดเป็นสองส่วน คือ ห้องอบเปียก และห้องอบแห้ง สุดแต่จะเลือกใช้บริการตามอัธยาศัย

ชั้นสามเป็นห้องออกกำลังกายและห้องอบไอน้ำ มีการใช้ความเปรียบว่าไอน้ำที่พวยพุ่งเหมือนกับ หมอกควันแห่งทิพย์สวรรค์ มีการพรรณนาพร้อมกับอธิบายให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น

(6) ชั้นสองนี้คือ ชั้นสุดยอดแห่งสวรรค์ ‘แดนพิเศษ’ ดินแดนอัศจรรย์แห่งนี้ แยกเป็นสองส่วน ส่วน สนุกสนานเป็นหมู่เหล่า เรียกรวมว่า ‘เขาวงกต’ เป็นห้องมิดสนิท ไร้แสงสว่างอันใดจะเล็ดลอดสอดผ่านเข้ามา ได้ ผู้คนจะแออัดยัดเยียดกันเข้าไปร่วมกิจกรรมบางอย่าง อันแสนจะบรมสุข เหนือสุขอื่นใด ส่วนใหญ่เหล่า ภมรที่บินร่อนเข้าสู่อาณาเขตแห่งเขาวงกต ดวงหน้าก็มีข้อต่อเยี่ยงงาช้าง ดูแล้วบางครั้งมีอาจแยกแยะได้ว่าเป็น ดวงหน้ามนุษย์ หรือเป็นดวงหน้าแห่งอสุภุต นกแก้วเหลือใจ...

(ชาวกดอกไม้. 2540 : 210-211)

ชั้นสองเป็นเขาวงกต ไว้สำหรับร่วมพิศวาสกันอย่างไม่มีการเห็นหน้าใคร เพราะในเส้นทางของเขาวงกตแห่งนี้มิดสนิท ใครเป็นใครไม่มีทางล่วงรู้ สามารถมีกิจกรรมกันได้โดยอิสระไม่ต้องเปิดเผยตัวและหน้าตาที่แท้จริง ศิลปินใช้คำบอกแสง “มิดสนิท ไร้แสงสว่าง” ทำให้เห็นภาพบรรยากาศในที่นี้อย่างชัดเจน “แออัดยัดเยียด” ในด้านของเสียง เป็นการสัมผัสสระของคำว่า “อัด” กับ “ยัด” ทำให้ภาษาในขณะอ่านมี จังหวะจะโคน ส่วนด้านของความหมาย ให้ความรู้สึกเบียดเสียดแน่น ที่บรรดาเหล่าเกย์ก้าวเดินเข้ามาในเขาวงกตอย่างมากมาย เพื่อมีเพศสัมพันธ์กัน ศิลปินเล่นคำซ้ำต่างวรรค ในคำว่า “สุข” “อันแสนบรมสุข เหนือสุขอื่นใด” ให้ความรู้สึกมีความสุขอย่างเหลือล้นกับการได้มีกิจกรรมทางเพศในบรรยากาศเช่นนี้ จากนั้นใช้คำว่า “ภมร” อันหมายถึง แมลง “บินร่อนเข้าสู่อาณาเขตเขาวงกต” ภมรบินล่อน ให้ภาพความเคลื่อนไหว “ภมร” เป็นการใช้อยุทธลักษณะของผู้เขียนที่ใช้เรียกแทน “บรรดาเหล่าเกย์” ที่ก้าวเดินเข้ามาในเขาวงกตนั่นเอง ส่วนในข้อความที่ว่า “เป็นดวงหน้ามนุษย์ หรือเป็นดวงหน้าแห่งอสุภุต” เป็นการร้อยเรียงถ้อยคำเพื่อบ่งบอกว่า หน้าตาเกย์ที่เข้ามาในที่นี้อาจแยกไม่ออกว่า เป็นหน้าของคนที่ดีและดูดี หรือเป็นดวงหน้าที่น่าเกลียดน่ากลัว

ศิลปินเลือกเฟ้นถ้อยคำให้มีเสน่ห์อันพรึงพรายในลีลาภาษาของการชมความงามของสถานที่ คือ “ชานาเกย์” อย่างงดงาม ภาษาสามารถกระตุ้นเร้าความรู้สึกนึกคิดของผู้รับสารอย่างรุนแรงและฉับพลัน มีความเข้มข้นและเคลิบเคลิ้มไปกับภาษาที่ศิลปินเลือกใช้อย่างเหมาะสมกัน โดยเปรียบเทียบ ชานาเกย์ เหมือนเป็นสรวงสวรรค์ชั้นฟ้า เปรียบอ่างแอ่นกับสระโนดาต ใต้น้ำในชานาเกย์เปรียบกับหมอกควันใน ทิพย์สวรรค์ ก่อให้ภาพชัดเจนงดงาม ให้เห็นภาพของสถานที่สวยงามหรรษา ใหญ่โตโอฬาริก เหตุที่ผู้เขียน เปรียบเปรยเช่นนี้เพื่อต้องการเน้นภาพสถานที่ที่พิเศษ แตกต่างไปจากชานาทั่วไบนั่นเอง และถ้าผู้รับสาร เป็นกลุ่มชายรักร่วมเพศ เมื่อได้มาเสพนวนิยายเรื่องนี้ อาจทำให้อยากไปลองสัมผัสสถานที่แปลกใหม่เช่นนี้ ได้ไม่มากนัก

7.2 บทกามวิจิตร ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Erotic ใช้ตาม วนิดา บำรุงไทย. (2544 : 155) ใน “ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย” ซึ่งหมายถึงบทกามมีสัมพันธ์ทางเพศของตัวละคร เป็นการแปล ความรู้สึกทางกามราคะ ซึ่งเป็นอารมณ์ธรรมชาติของมนุษย์ออกเป็นตัวอักษร

บทกามวิจิตรในนวนิยายเรื่องนี้เป็นบทที่เด่นมาก ศิลปินบรรยายในลักษณะให้ภาพตรงไปตรงมา ก่อให้ผู้เสพงานศิลป์เกิดอารมณ์ความรู้สึก “กระเจิงระส่ำ” คล้อยตามไปกับภาษาที่ศิลปินมุ่งถ่ายทอดอย่างมี ศิลปะ เช่น บทกามวิจิตรระหว่างชาติชาคริตกับธัญ

ลูกหนักที่เก่งเอาเรื่องซะ เห็นท่าเรียบร้อยออกอย่างนั้น พอไฟในห้องเริ่มส่ว เพลงบรรเลงก็เริ่ม โอโฮ! คุณผู้ชมครับ ลูกหนักเขารูปร่างเรอผมทุกอย่างเน้นจังหะ ‘ชีวหาพาเพลิน’ ขนาดผมผ่านเวทีมาเยอะ ยังอด เคลิ้มลอยไปสู่สวรรค์ชั้นทิพย์วิมานไม่ได้ มือสองข้างผมเกร็งสุดขีด จิกผ้าปูที่นอนจนยับยู่ยี่ไม่มีขึ้นดี จะร้อง ครวญครางดังๆ ก็อายลูกหนัก เพิ่งรู้จักกันแท้ๆ เดี่ยวเขารู้หมดว่าเราเป็นยังไง แต่อันที่จริง บางคนเขาชอบให้ ร้องดังๆ ครวญครางเสียงกระเสาะเร้าอารมณ์ดีพิลึก ผมก็ร้องพอประมาณ เรียกว่าพอเป็นพิธี ไม่ให้แลดูน่า เกลียดเกินไปนัก แต่พอถึงตาผมทำให้ลูกหนักบ้าง โอโฮ! คุณผู้ชม เขาถึงกับร้องสุดใจขาดดินทีเดียวครับ ผมละ ‘ตกใจหมดเลย’ ลีลาและเสียงร้อง ไม่น่าเชื่อว่า อีตาลูกหนักจะทำได้ขนาดนี้

(ชาดดอกไม้. 2540 : 20)

บทกามวิจิตรระหว่างชาติชาคริตกับร้อยเอกปรัชญา

“ที่รัก ที่รักของตี่...ชาติครับ ชาติเป็นของตี่นะครับ” เขาจิกขยุ้มเส้นผมของผมโดยแรง ลีลาเร้าร้อน ดู เผ็ด เกินบรรยาย ไฟส่วร่างในห้องนอน ช่วยปลุกเร้าอารมณ์ให้ผมโดยต่อเนื่อง

ผมไม่ปล่อยเวลาเว้นระยะให้ร้อยเอกรูปหล่อหายใจหายคอแม้เพียงขณะเดียว เขาร้องพล่านราวจะขาดใจ

“ตี่มัยครับตี่ตี่” ผมถามเบาๆ ข้างหูเขา พลังขบตี่หูซำๆ ละเลียดผิวหนังรอบๆ หูตัวริมฝีปากอันร้อน ผ่าว ลีลาของเราสองที่ปรนเปรอกันและกัน ให้คู่หูหนังแท้ชายจริงต้องได้อาย

“ตี่มากครับ” ตี่มาก โอโย!!!โอโย!!! ใจจะขาดอยู่แล้ว” ร้อยเอกปรัชญารำพึงรำพันกับตัวเอง ครางเสียง กระเสาะบิตตัวเร้าแทบไม่เป็นจังหวะทำนอง เขาจิกเล็บบนบ่าสองข้างของผม โยกล้ำตัวตามท่วงจังหวะประหนึ่งมี เสียงเพลงคลาสสิกดังคลออยู่ไม่ห่าง ทั้งผมและเขากำลังสุขเต็มที่ ดุจวิญญาณในกายกำลังล่องลอยสู่ทิพย์วิมาน นิรมลย์ เขาปรือตาอย่างไม่รู้สึกรู้สุม ผมทำกิจกรรมเข้าจังหวะอย่างต่อเนื่อง

“กับรึเป็นยังงัยบ้างครับ” ผมแสร้งถาม คำตอบของเขาจะปลุกเร้าให้เพลิงในกายของผมร้อนรุ่มมากขึ้น กว่าเดิม

“ชาติเก่งกว่าครับ เก่งกว่าเป็นร้อยเท่าพันทวี” พืตี่ตี่ครวญคราง

(ชาดดอกไม้. 2540 : 69-70)

บทกามวิจิตรระหว่างชาตชาครีตกับสงคราม

“แล้วเขาเข้ามาทำอะไร” ผมถามด้วยความงุนงง สงสัย สงครามไม่ตอบ กลับเอื้อมมือไปปิด สวิทช์ไฟในห้องให้มืดมิดไร้แสงใดๆ แต่ความสงสัยของผมกลับถูกไขจนสว่างในเวลาต่อมา
ผมหอบอย่างอ่อนเพลียในความมืด รู้สึกถึงเม็ดเหงื่อที่ไหลซึมทั่วร่างกายทุกสรรพางค์ ‘ความสุข’ ที่สงคราม
ประเคนให้ผมนั้นช่าง ‘เร้าร้อนและถึงใจ’ ยิ่ง

(ซากดอกไม้. 2540 : 221)

บทกามวิจิตรระหว่างชาตชาครีตกับสุดที่รัก

พรหมจรรย์อันบริสุทธิ์ที่ผมเพียรอดส่ำหจะเก็บไว้ให้คนที่ผมรักถูกกระชากออกจากจิตวิญญาณอย่างเร้าร้อน
และเผ็ดมัน สุดที่รักร้องครวญครางโหยหวนสุขสุดขีด
แต่สำหรับผม...ผมเต็มไปด้วยความเจ็บปวด ทรมาน เจ็บทั้งกาย เจ็บทั้งใจ ผมอ่อนเพลียเกินกว่าจะขัด
ขึ้นหลอน

(ซากดอกไม้. 2540 : 113)

บทกามวิจิตรระหว่างชาตชาครีตกับชายแปลกหน้าอีกหลายคน

เป็นตอนที่ชาตชาครีตเล่าให้ผู้อ่านฟังว่า เขามีเพศสัมพันธ์กับบุคคลไม่รู้จักมักคุ้นหลายต่อหลายคน
แต่ละครั้งล้วนมีความสุขตื่นเต้นอย่างเหลือหลาย

ฉากแห่งกามรมณ์ที่ผมได้รับการปรนเปรอจากชายแปลกหน้าแฉะเวียนผลัดเข้ามาในห้วงคำหนึ่งของผม ฉาก
แล้วฉากเล่า ล้วนเร้าร้อน แสบสัน โหมกระตุ้นเพลิงราคะในกายผมอย่างมีรู้หยุดหย่อน

(ซากดอกไม้. 2540 : 270)

บทกามวิจิตรระหว่างชาตชาครีตกับเด็กหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่ง

ผมต้องการ ‘แสงหา’ สิ่งแปลกใหม่ให้กับชีวิต ฉึกรูปแบบของความซ้าซากจำเจ แผ่นหลังของผมนอน
ราบแนบพื้นหญ้า มีท้องฟ้าเป็นเพดาน กลุ่มเมฆน้อยใหญ่ และแสงจันทร์ทอสว่างสุกสกาว คือพยานรักของ
ผม...เรามอบความสุขปรนเปรอกันมีรู้สิ้นสุด หรีดหรีงเรไรร้องรับสุขสันของเราล้นระงมทั่วบริเวณราวกับรอบ
ปริมณฑลแห่งนั้น ไม่มีผู้ใดสุขเสมอเทียบเคียงเราสองอีกเลย...

(ซากดอกไม้. 2540 : 322)

ในตัวอย่างสุดท้ายนี้ ศิลปินไม่ต้องการให้บทกามวิจิตรใน “ซากดอกไม้” ดูเข้มข้นฉูดฉาดเกินไป
จึงนำธรรมชาติมาเชื่อมโยงฟ้าและดินให้มาร่วมรับรู้เป็นสักขีพยาน เพื่อตีแผ่การมีเพศสัมพันธ์ของชาวเกย์ที่
ไม่เลือกสถานที่ สีสภาษาที่ใช้มีความแนบเนียนและเป็นศิลปะอย่างงดงาม

ศิลปินเลือกบรรยายบทกามวิจิตรอย่างตรงไปตรงมา ส่งผลให้บทร่วมรักในเรื่องมีความ “หิวหา
วูบวาบ” และ “ครั่นครื้นโครมคราม” หาได้ใช้สัญลักษณ์ในการพรรณนาเหมือนอย่างวรรณคดีโบราณไม่ ก็
ใช้ว่าสิ่งนั้นจะมีใช้ศิลปะ แต่เป็นความงามทางวรรณศิลป์แห่งยุคสมัย มนุษย์กล้าเผชิญและเปิดเผยตัวตนใน
การมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น ตรงจุดนี้มิได้คิดว่างามบทกามวิจิตรใน “ซากดอกไม้” เป็นอนาจาร ศิลปินเอง

ถ่ายทอดบทกามวิจิตรให้เห็นภาพชัดเจนอยู่ไม่กี่ปท เช่น บทระหว่างชาติชาคริตกับธนัท หรือกับร้อยเอก
ปรัชญา บางบทศิลปินตัดตอนหลังจากมีความสัมพันธ์ทางเพศเลย โดยไม่บรรยายบทกามวิจิตรอย่างแจ่ม
แจ้งอีก เป็นต้น

สังเกตได้ว่าภาษาที่ใช้ในบทกามวิจิตรนี้ ก่อให้เกิดภาพความเคลื่อนไหว และเร้าอารมณ์ความรู้สึก
ศิลปินมักเปรียบเทียบการเสพกามระคะกับการสัมผัสร้อนเป็นส่วนมาก โดยใช้คำว่า ลีลาเร้าร้อน ดู เผ็ด เร้าร้อน
และถึงใจ เร้าร้อนและเผ็ดมัน เร้าร้อน แสบสัน โหมกระตุ้นเพลิงระคะ ในแต่ละบทผู้เขียนมักใช้ความร้อน
เปรียบกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศของตัวละครเสมอ เพื่อให้เห็นภาพความปั่นป่วนตาโถมอย่างรุนแรง
ร้อนระอุโหยหาภายใน มาปลดปล่อยกับการมีกามระคะอันเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ทุกคน

7.3 บทคำว่า เป็นลีลาการพรรณนาเพื่อให้เกิดอารมณ์โกรธ หรืออย่างที่เราเรียกว่า พิโรชาทั้ง
ตั้งนั้นถ้อยคำในบทคำว่าอาจจะรุนแรงจนถึงหยาบคาย เพื่อให้เกิดอารมณ์เข้มข้นสะใจผู้เสพ และตรงกับ
จุดประสงค์ของผู้สร้าง (รินฤทัย สัจจพันธุ์. 2534 : 462) เหมือนดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (ริน
ฤทัย สัจจพันธุ์. 2534 : 462 ; อ้างอิงจาก ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. 2517. วิเคราะห์วรรณคดีไทย.
หน้า 5) อธิบายไว้ว่า “ ภาษาของวรรณคดีคือภาษาที่บรรจงเลือกสรรมาเพื่อกระทบอารมณ์ ที่ใช้คำว่า
บรรจงหาได้หมายความว่า วรรณคดีจะต้องใช้แต่ถ้อยคำที่คนทั่วไปถือว่าไพเราะสุภาพไม่ วรรณคดีอาจใช้คำ
ที่คนถือว่าเป็นคำหยาบก็ได้ ถ้าหากผู้รจนาจงใจใช้คำหยาบ เพื่อให้เกิดอารมณ์ตามเจตจำนงของผู้รจนา”
ตัวอย่างเช่น **ชาติชาคริตคำว่าเจียดเจ็ดโถม**

ตาย! นังชะนี้ตัวอ้วน ไ้ร้ายอายุจริง ๆ นะหล่อน ผมอยากจะทำกรี้ด พลงกระที่บทำให้หายสะอิดสะเอียน
นังชะนี้ตัวอ้วน ไม่รู้จักสงเงาในน้ำ มองดูตัวเองบ้างเลย สวยหยาดเยิ้มขนาดน้องๆ นางฟ้า มายืนแก้ผ้าต่อหน้า
ผม ผมยังไม่เกิด ‘อารมณ์’ นังชะนี้ตัวอ้วนแก้ผ้า ผมยอมเอามัดแทงลูกตาให้บอดพร้อมกันทีเดียวสองข้างเลยด้วย
(ชาkdอกไม้. 2540 : 52)

ตาย...เลิชนะคะหล่อน ผมละงเป็นไก่ตาแตกอยู่นาน เมื่อน้องเจียดเจ็ดโถมยืนยันเป็นมันเหมาะว่า
หล่อนแต่งงานแล้ว เอ...ซักสงสัยแล้วครับคุณผู้ชม นังน้องเจียดเจ็ดโถมนี้แต่งกับ ‘คน’ หรือ ‘ปีศาจ’ กันแน่

จะสงสารก็แต่ ‘เหยื่อ’ ของหล่อนเท่านั้น ปานนี้ไม่รู้จะเป็นอย่างไรบ้าง แต่น่าสงสัย หล่อนไปสรรหามา
จากนรกอเวจีไหน!!? นึกแล้วก็อยากเห็นดวงหน้าคู่รักของหล่อนเหลือเกิน

(ชาkdอกไม้. 2540 : 255-256)

จอมขวัญคำว่าชาติชาคริต

ดิฉันละนึกหมั่นไส้เขาเหลือเกิน คุณผู้ชมขา ... ดิฉันสงสัยตัวเองเหลือเกินว่า เคยหลับนอนกับ ‘ผู้ชายชาว
ดอกไม้’ พรรั้อย่างนี้ได้อย่างไร ห่าปีเต็ม เป็นเรื่องเหลือเชื่อ เขาซ่อนความต้องการ ‘อันแท้จริง’ ได้อย่าง
แนบเนียน เขาเล่นละครเก่งกาจ ตีบทบาทจนดิฉันหลงใหลได้ปลื้ม ปลื้มทุกสิ่งทุกอย่างที่รวมเป็นตัวเขา รวมทั้ง
‘สมรรถนะทางเพศ’ ด้วย ผู้ชายธรรมดาที่เห็นแก่ตัวมากพออยู่แล้ว ผู้ชายน้ำดอกไม้ยิ่งเห็นแก่ตัวมากกว่า

(ชาkdอกไม้. 2540 : 106)

ชาติชาคริตคำว่าร้อยเอกปรัชญา

ผมยิ้มอย่างนึกขะเขย่ง ‘จะทศไหนล่ะ ก็ทศที่มีงษ์บรรพชาเข้าโรงแรมมานรุณะสิ ภูเห็นกับตาสองข้าง
ยังจะมาตอแหลกู้อีก มึงนึกว่ากูตาบอดหรือใจ ‘ไอ้ตั้ง’ ผมได้แต่นึก สะอามณ์ดีแท้

(ซากดอกไม้. 2540 : 105)

บทความเป็นบทที่ตัวละครมีอารมณ์โกรธ ตัดพ้อต่อว่าด้วยความขุ่นเคือง คำที่ใช้มักลงเสียงหนัก
และกระแทกกระทั้น เพื่อเน้นความรู้สึกโกรธ เกลียด หรือเจ็บใจอย่างรุนแรง เช่นใช้คำอุทานว่า ตาย! ดูดู
เรียกใช้คำนำหน้าชื่อว่า นัง เรียกผู้หญิงว่าชะนี มีการใช้คำหยาบว่า มึง กู ตอแหล ใช้คำบอกน้ำเสียงว่า
กล่าวกระทบกระเทียบเหน็บแนม เช่น ผู้ชายธรรมดาที่เห็นแก่ตัวมากพออยู่แล้ว ผู้ชายน้ำดอกไม้ยังเห็นแก่
ตัวมากกว่า สิ่งเหล่านี้ทำให้เห็นอารมณ์โกรธแค้นดุเดือดของตัวละครในการต่ออย่างเจ็บแสบ หรือบางครั้งตัด
พ้อต่อว่าโดยไม่ให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับรู้

7.4 บทคร่ำครวญ บทคร่ำครวญทำให้เกิดอารมณ์โศก ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นอารมณ์สุนทรียะ
อารมณ์โศกเป็น “อารมณ์ร่วม” นั่นก็คือ ผู้อ่านเอาตัวไปผูกพันกับชะตากรรมของตัวละคร ความรู้สึกร่วมซึ่ง
มักจะเป็นไปในรูปของความเห็นอกเห็นใจ จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของอารมณ์โศก งานบันเทิงคดี
แทบทุกเรื่องจะมีบทคร่ำครวญแทรกอยู่ทั้งสิ้น เพราะบทคร่ำครวญมีส่วนสร้างบรรยากาศและแสดงอารมณ์
ของตัวละครให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง ทำให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจแก่ผู้อ่าน ตัวอย่างเช่น

“พ่อ” เขาเรียกเสียงอ้อแอ้

พุทโธ...ลูกเอ๋ย ช่างจำแม่นดีแท้ อายุเพียงเท่านี้ แม่ไม่ค่อยได้พบเจอหน้าผมสักเท่าไร เขาก็ยังจำผมได้ ด้วย
สัญชาตญาณระหว่าง ‘พ่อกับลูก’

ผมลืบลืมสิคะเขาซำๆ เนิบนาบ ก่อนสะอื้นแล้วเคลื่อนขึ้นมาจากตรงคอหอยทันใด...อยากจะร้องให้ออกมา
เหลือเกิน ใจหนึ่งนึกโกรธและโทษตัวเองที่ไม่อาจทำหน้าที่พ่อได้อย่างสมบูรณ์ เขายังเด็ก...เด็ก
เกินกว่าจะรับรู้ ‘ความพิสดาร’ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวของเขา ถ้าเขาเติบโตขึ้นกว่านี้ เขาอาจจะเข้าใจมากขึ้น
เข้าใจว่าผมป่วยเป็นโรคอะไร และทำไมผมถึงดำรงชีวิตอยู่กับเขาไม่ได้

มือของเขาข้างบนบอบบางและเล็กเสียนี่กระไร ผมจับและสัมผัสมันอย่างบางเบา หวังจะให้พลังความรักในใจ
ของผมถ่ายทอดสู่มันน้อยๆ ของเขา โดยไม่ต้องผ่านคำพูดใดๆ ผมอยากบอกเขาเหลือเกินว่า “พ่อรักลูก พ่อภูมิใจ
มากที่ลูกเกิดมาเป็นลูกพ่อ พ่ออยากให้ลูกรักพ่อ เท่ากับที่พ่อรักลูก แต่พฤติกรรมของพ่อ พ่อรู้ว่า สิ่งที่พ่อหวังคง
เป็นไปได้อย่างยิ่งนัก แต่ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น พ่อก็ยังรักลูก แม้ว่าพ่อจะไม่ได้อยู่ใกล้ชิดลูกอีกเลยก็ตาม”

เขายิ้มให้ผมอย่างเป็นมิตร เราเกี่ยวก้อยกันอย่างเข้าใจ ผมเกิดความรู้สึกอบอุ่นอย่างบอกไม่ถูก ความรู้สึกใน
ใจผมเหมือนเป็นทั้งพ่อและแม่ของนิตหนึ่ง ในขณะเดียวกัน ผมรู้ว่าเขายังรักและต้องการผมอยู่ ผมต่างหากเป็น
ฝ่ายที่ไม่ต้องการลูก ไม่ต้องการให้ชีวิตยุ่งยากน่ารำคาญ เหมือนห้าปีที่ผ่านมา ห้าปีที่ผมไม่เคยได้ทำอะไรตามใจ
ปรารถนาเลย แม้แต่เรื่องเดียว

ผมล่ำลากลูกด้วยความอาลัย โบกมือให้เขาก่อนก้าวเท้าออกจากห้อง ผมขลาดกลัวจนไม่กล้าแม้แต่จะ
หอมแก้มลูก ผมกระดากอายและเกรงว่าเขาจะติด ‘เชื้อผิดปกติ’ จากผม

นิตหนึ่งหันมามองผมด้วยสายตาอาวรณไม่แพ้กัน เขายิ้มให้ผมอีกครั้ง ก่อนที่ผมจะปิดประตูห้องอย่างเงียบ
กริบ

(ซากดอกไม้. 2540 : 78-80)

ตอนนี้เป็นเวลาที่เขาตัดสินใจไปเยี่ยมลูกชายที่นอนป่วยอยู่โรงพยาบาล ผู้เขียนสร้างอารมณ์สะท้อนใจ สร้างภาพอวลยอวรณ์ โหยหา ระหว่างพ่อกับลูกได้อย่างกระทบใจ ผู้อ่านรับรสอารมณ์โศกเศร้าครวญไปกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

“ลูกจ๋า...แม่ทุกข์เหลือเกิน เมื่อไหร่หนูลูกถึงจะหายเจ็บป่วย แม่ส่งสารลูกจับจิตจับใจ แม่อยากให้ลูกรู้ว่า แม่คนนี้อยากที่รักและเป็นห่วงลูกอย่างจริงจัง ลูกต้องหาย ลูกต้องไม่เป็นอะไรเพราะถ้าลูกเป็นอะไรไปแล้ว แม่จะอยู่ได้อย่างไร”

นิตหนึ่งได้แต่นอนสงบนิ่งอยู่บนเตียง ลมหายใจของแกข้างแผ่วเบาจนน่าใจหาย หมอบอกให้ดิฉันเตรียมใจ บางทีนิตหนึ่งอาจจะตาย ดิฉันปล่อยโฮอย่างไม่รู้สีกายใคร

.....
“นิตหนึ่งต้องไม่ตายนะลูก ลูกคือแก้วตาดวงใจของแม่ แม่จะอยู่อย่างไรถ้าปราศจากเสียงหัวเราะอันสดใสของลูก”

ดิฉันเคยได้ยินว่า ‘แม่คนไหน มีลูกที่จบชีวิตไปก่อน แม่คนนั้นคือแม่ที่เต็มไปด้วยบาปเคราะห์ แม่ที่เต็มไปด้วยกรรมแต่หนหลัง กรรมทั้งหลายทั้งปวงของแม่ ถูกถ่ายทอดไปยังลูก ผู้เป็นทายาทโดยสมบูรณ์’

(ชาคดอกไม้. 2540 : 136)

บทโศกเศร้าครวญของจอมขวัญที่ทุกข์ใจในอาการป่วยของเด็กชายจอมชาติ ทำให้ทราบถึงหัวอกผู้เป็นแม่ที่รักและเป็นห่วงลูกมากอย่างลึกซึ้ง การเศร้าใจทำให้โยงไปถึงเรื่อง “พุทธธรรม” เพื่อใช้เป็นเครื่องนำทางและยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้ผู้รับสารมีอารมณ์ร่วมลึกซึ้งไปกับตัวละคร

คุณผู้ชมขา ... ดิฉันรู้สึกเห็นตื้นเขินหัวใจอย่างที่สุด เป็นความเหินห่างที่มีอาจบรยายออกมาเป็นคำพูด หรือตัวหนังสือได้แม้น้อยนิด

แม้ร่างกายของจอมขวัญจะเห็นตื้นเขินเพียงใด ดิฉันจะมีปรีปากบ่นแม่แต่น้อย ดิฉันคิดว่าดิฉันสามารถอดทนต่อความกดดันแห่งเรือนกายได้ แต่สำหรับเรือนใจ ดิฉันขอยอมแพ้ เป็นความพ่ายแพ้ที่ดิฉันต้องยอมรับโดยคุณ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 224)

เป็นตอนที่จอมขวัญรู้สึกเห็นตื้นเขินเมื่อเทียบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้เธอถึงกับคร่ำครวญว่า ยอมแพ้กับทุกสิ่ง ตรงจุดนี้สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมไปกับบทคร่ำครวญ จนนึกสงสารและเห็นใจจอมขวัญเพิ่มมากขึ้น

นิตหนึ่งกับน้อยน้อย ลูกพ่อ...โตขึ้นเป็นเด็กดีนะลูกนะ พ่อไม่ต้องการให้ลูกเรียนหนังสือเก่งกาจมากมาย ไม่ต้องการให้ลูกเก่งกว่าลูกคนอื่นในทุกด้าน ไม่ต้องการให้ลูกเห็นแก่ตัว เห็นแก่เงิน เห็นแก่ความสบายเหมือนพ่อ พ่ออยากให้ลูกเป็น ‘คนดี’ ของสังคม เรียนรู้โลกกว้าง ไม่ต้องฉลาดมากอย่างพ่อ แต่ก็ไม่โง่งนไม่เอาตัวรอดที่สำคัญที่สุด พ่ออยากให้ลูก ‘รู้จักเพศที่แท้จริง’ ของตัวเอง ไม่ ‘สับสน’ แบบพ่อ นะลูกนะ

(ชาคดอกไม้. 2540 : 398)

เป็นตอนที่ชาติชาคริตเสียชีวิตไปแล้ว แต่ยังกลับมาเล่าเรื่องต่อได้อีกในฐานะเป็นดวงวิญญาณผู้รู้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ชาติชาคริตเห็นบุตรสองคนมางานศพก็อวยพร บทพูดเดี่ยวที่ใช้สร้างภาพความห่วงหาอาทรคลุกเคล้ากับความโศกเศร้าคร่ำครวญ คำว่า “นะลูกนะ” ถ้าอ่านอย่างเสียงอ่อนเบาทอดยาว จะให้ความรู้สึกหดหูเศร้าใจ เกิดอารมณ์ร่วมไปกับความห่วงหาอาทรของผู้เป็นพ่อ แม้ว่าผู้เป็นลูกจะไม่มารับทราบในสิ่งที่ชาติชาคริตกล่าวก็ตาม ตรงจุดนี้สามารถกระทบอารมณ์เศร้าให้กับผู้อ่านได้ดีอีกโสดหนึ่งด้วย

7.5 บทอารมณ์ขัน อารมณ์ขันอาจจะอยู่ในเนื้อเรื่องซึ่งเกินความจริง หย่อนหรือผิดความจริง เรื่องตลกขบขัน เรื่องสัปดนหยาบโลน และยังอยู่ที่ใช้ภาษาบรรยายหรือพรรณนาอย่างละเอียด เห็นภาพบุคลิกภาพของบุคคล ตลอดจนอกัปกิริยาซึ่งผิดปกติ รวมไปถึงการเลียนล้อ (เอมอร์ ชิตตะโสภณ. 2539 : 97) เรื่อง “ซากดอกไม้ม” มีบทอารมณ์ขันดังนี้

สาวแต่ละนางนั้นล้วนแล้วมีดีกันคนละอย่าง แต่ก็มีข้อเสียพ่วงมาอีกหลายอย่าง บางคนสวยแต่ปากจัด แค่นบ โตะอาหารก็รู้แล้วว่าฝีปากเธออยู่ในระดับไหน บางคนน่ารัก แต่ชอบพูด “แบบว่า...แบบว่า...” ทุกประโยค แล้วก็ชอบแคะขี้มูกแถมอีกต่างหาก บางคนหน้าตาธรรมดา นิ่งกินข้าวอยู่ดีๆ ก็ตดปาดออกมา แถมทำหน้าเหวอเหวอแบบไม่รู้ไม่ชี้

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 49)

เป็นตอนที่ท่านผู้หญิงนายกานำหญิงสาวหลายคนมาให้ชาติชาคริต์ดูตัว โดยหวังจะให้แต่งงานด้วย ศิลปินได้สร้างอารมณ์ขันในบทประพันธ์ โดยทำให้เห็นข้อด้อยของมนุษย์นำมาพลิกแพลงเป็นความตลกขบขัน กิริยาของหญิงสาวที่ชอบพูด “แบบว่า...แบบว่า...” กิตติ หรือ “ชอบแคะขี้มูก” กิตติ หรือ “นั่งทานอาหารอยู่ก็ผายลมออกมาและทำหน้าไม่รู้ไม่ชี้” กิตติ สามารถทำให้ผู้รับสารเกิดอาการหัวเราะในขณะที่อ่านขึ้นมาได้

คุณพ่อของเจียดเจิดโฉมเป็นทหาร เหมือนท่านพ่อผมยศตำแหน่งระดับเดียวกัน แต่อายุน้อยกว่าท่านพ่อผมราวสองปีได้ คุณแม่ของเจียดเจิดโฉมเสียชีวิตไปแล้ว เนื่องจากก๊วยเตี๋ยเส้นจันท์พันคอตาย

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 49)

ตัวอย่างนี้ชี้ให้เห็นถึงอาการเสียชีวิตของคุณแม่เจียดเจิดโฉมเป็นความตลกขบขัน เหตุเนื่องมาจากก๊วยเตี๋ยเส้นจันท์พันคอตาย ถึงแม้ว่าเหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นในชีวิตจริงได้ แต่ก็นานครั้งที่จะพบการเสียชีวิตแบบพิสดารพันลักษณะนี้ อันเป็นสาเหตุทำให้ชวนขัน ถ้าศิลปินกำหนดให้คุณแม่ของเจียดเจิดโฉมเสียชีวิตแบบปกติสามัญ เช่น เป็นโรคตาย หรือประสบอุบัติเหตุจนถึงแก่ชีวิตก็ได้ แต่อาจจะทำให้เนื้อเรื่องดูจืดชืดไป ไม่เร้าผัสสะของผู้อ่าน จึงกำหนดเหตุให้เป็นเช่นนี้ ซึ่งก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลินเพลินได้มากกว่า อย่างไรก็ตามเหตุการณ์นี้จะทำให้อารมณ์เศร้าใจแต่กลับเกิดอารมณ์ขันขึ้นมาได้ นับว่าศิลปินมีฝีมือในการถ่ายทอดเรื่องราวอันซ้ำกันได้เป็นอย่างดี

แต่สำหรับแม่ ‘เจียด’ ผมว่าหล่อนกลับบ้านตีสามก็แล้วร้องเพลงเรียกแขกก็แล้ว เผลอๆ ยังไม่มีใครมาทำอะไรหล่อนเลย ... ‘ข่มขืนมัยคำ ข่มขืนร้อนๆ คำ’ นึกภาพแม่เจียดร้องอาวตสรรพคุณตัวเองสิครับ ดีสามตรง ชาวบ้านร้านช่องรีบปิดบ้านเงียบฉี่ อย่างนี้จะคิดว่าย่างไร ความสวยหล่อนตกป๋อยในระดับใด คงไม่ต้องสาธยายอะไรให้มากอีก

(ซากดอกไม้ม. 2540 : 51-52)

การที่ชาติชาคริต์ใช้น้ำเสียงว่ากล่าวกระทบบกระเทียบเหน็บแนมเจียดเจิดโฉมนั้น ก็แฝงไปด้วยอารมณ์ขัน กล่าวคือ ชาติชาคริต์ประชดประชันล้อเลียนเจียดเจิดโฉมว่า ถ้าเธอกระทำการเยี่ยงนั้นก็ไม่

ใครเอาเธอมาเป็นคู่ครอง เช่น “ข่มขืนมัยคำ ข่มขืนร้อนๆ คำ” ตรงนี้เป็นจุดยืนยันได้ว่า ศิลปินต้องการวิพากษ์วิจารณ์ล้อเลียนข้อด้อยในความอับลักษณะของมนุษย์ ซึ่งก่อให้เกิดความขุ่นได้ในลักษณะหนึ่ง

ศิลปินใช้อารมณ์ขันมาวิพากษ์วิจารณ์ข้อบกพร่องของมนุษย์ หรือเสียดสีเหน็บแนมพฤติกรรมของมนุษย์ นับเป็นการสร้างเสียงหัวเราะและสร้างความสนุกสนานให้กับผู้อ่านอย่างสัมฤทธิ์ผล

7.6 บทเปรียบเทียบ หมายถึง บทที่มีชั้นเชิงในการร้อยเรียงถ้อยคำเพื่อแสดงการเปรียบเทียบ โดยการนำสิ่งที่คล้ายคลึงมาเปรียบเทียบ ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ เกิดอารมณ์ หรือความรู้สึกมากยิ่งขึ้น ซึ่งบทเปรียบเทียบที่ปรากฏในเรื่องจะใช้เทียบกับอารมณ์และพฤติกรรมของตัวละครเป็นส่วนใหญ่ ดังเช่นผู้เขียนเปรียบคนตกปลากำลังอดทนรอจิ้งหะปลาเข้าสูบเหยื่อกับการกระทำของชาติชาคริต์ที่ขอมจอมขวัญแต่งงาน จอมขวัญจึงตกเป็นเหยื่อของชาติชาคริต์ ที่จะมีเธอไว้เป็นภรรยาเพื่อปกปิดตัวตนอันแท้จริงของเขา อีกทั้งเพื่อความสบายใจของพ่อแม่และไม่ให้สังคมรอบข้างสงสัย

เมื่อปลากำลังจะเข้าสูบเหยื่อ คนตกปลาต้องนิ่ง มีสมาธิ รอเวลาและจิ้งหะที่ปลาเข้าสูบเหยื่อ หลังจากนั้นต้องรีบสาวเบ็ดโดยเร็ว ก่อนที่ทุกอย่างจะสายเกินไป

(ชาkdอกไม้. 2540 : 61)

หรือเปรียบกิริยาอาการของท่านผู้หญิงนายิกากับหญิงโบราณสมัยว่า

“เอ! ทำไมเพื่อนแกลแต่ละคน ถึงมีแต่เพื่อนผู้ชายเสียงแปลกๆ ไม่เห็นมีเพื่อนผู้หญิงโทรฯ มาสักเท่าไร? แกลไม่ชอบผู้หญิงหรือยังงี้หือ...ตาชาติ”

ท่านผู้หญิงนายิกาไม่ถามเปล่า ขมวดคิ้วยุ่ง แสดงสีหน้าสงสัยเต็มประดา ถ้าเป็นคนสมัยโบราณ ท่านแมคงถึงกับต้องตบพื้นกระดานพร้อมกับทำน้ำหมากหกเลอะเทอะเต็มพื้นแน่

(ชาkdอกไม้. 2540 : 46)

เปรียบการกระทำของชาติชาคริต์กับการแสดง ว่าชาติชาคริต์แสดงพฤติกรรมเช่นนี้สามารถตีบทแตกจนอาจได้รับรางวัลทางการแสดงได้ ดังความว่า

ผม ‘บัน’ สีหน้าได้เคร่งจัดทีเดียวขอบคุณผู้ชม รางวัลตุ๊กตาทองคำกำลังลอยละล่องมาสู่ผู้มือน้อยอย่างง่ายดายโดยไม่ต้องแย่งชิงกับดาราคณไหนแม้แต่ผู้เดียว

(ชาkdอกไม้. 2540 : 151)

หรือตอนที่จอมขวัญใช้น้ำเสียงกล่าวกระทียบกระเทียบชาติชาคริต์ โดยเปรียบการกระทำของชาติชาคริต์ว่าเป็นการแสดงตบตาคนได้อย่างแนบเนียน ดังความว่า

สามีของดิฉัน ล้วนแล้วแต่สร้างแสดงละครบทพอพระทัยยิ่งนัก เขาทำเป็นรักลูก ทำเป็นห่วงลูก ถามเถาะคะนั้ตั้งแต่ลูกป่วย เขาเคยอย่างกรายมาเยี่ยมชนิดหนึ่งสักก็ครั้ง ด้วยความสัตย์จริง ดิฉันรับรองว่าไม่ถึงสามหนด้วยซ้ำ เขาก็ได้แต่หลอกตัวเองและคนอื่นให้ผ่านไปวันๆ ความเป็นห่วงบ่วงใยในตัวลูกเพียงแค่มปาก ใครก็ทำได้

(ชาkdอกไม้. 2540 : 135)

เปรียบความขัดแย้งในใจตนเองของชาติชาคริต์ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจนอยากจะกระโจนออกจากกรงขัง ซึ่งหมายความว่า ชาติชาคริต์มีใจถวิลหาแต่เพศเดียวกัน แต่ไม่สามารถแสดงออกให้สังคม

ทราบได้ จึงอยากระบายและออกมาสู่ตัวตนที่แท้จริง จึงเปรียบกรงขังกับความรู้สึกทางจิตใจได้อย่างลึกซึ้ง
กินใจ ดังความว่า

ผมเกิดอารมณ์อย่างว่าทุกครั้งที่แลเห็นพระเอกรูปหน้าหล่อ รูปร่างดีถูกใจ อารมณ์เบื่องลึกลับป่วน รำร้อง
ทูลนทรา ย ปรารถนาจะกระโจนออกมาจากกรงขัง ผมเริ่มไม่แน่ใจตัวเองว่าผมเป็นอะไรกันแน่
(ซากดอไม้. 2540 : 45)

หรือบรรยายถึงชานาเกย์ที่ศิลปินบรรยายไว้อย่างวิจิตรอลังการ ว่ามีมุมเป็นสัดส่วนมิติชัดไว้
สำหรับพลอดรักของมวลหมู่เกย์ที่ถูกใจกัน ศิลปินได้เปรียบมวลหมู่เกย์กับเหล่าทวยเทพ “จูมมือตระกองกอด
กันเข้าสู่สวรรค์น้อยๆ” อันทำให้เกิดภาพในใจถึงดินแดนแห่งความสุขที่มีไว้ตอบสนองชาวเกย์ให้ได้สมรักและ
ระบายอารมณ์ใคร่ การเปรียบเทียบเช่นนี้ก่อให้เกิดผู้อ่านมีอารมณ์ร่วมนึกเห็นภาพและสัมผัสลีลาภาษา
วรรณศิลป์ไปพร้อมกัน ดังความว่า

อีกส่วนหนึ่ง เป็นการสนุกสนานเพียงลำพัง ร่วมกิจกรรมพิเศษเป็นคู่ เป็นสัดส่วนแน่นอน จัดแบ่งเป็นชอก
เล็กชอกน้อย ซอยย่อยเป็นห้องที่มีส่วนสัดส่วน มีประตูสำหรับปิดมิดชิด ไม่ประเจิดประเจ้อต่อสายตาสารธารณะ ผู้ใด
หมายตาผู้ใด ถ้าอีกฝ่ายยินยอมพร้อมใจ ก็ไม่เป็นการยากนักที่ทวยเทพสององค์จะจูมมือตระกองกอดกันเข้าสู่
สวรรค์น้อยๆ อันแทรกอยู่ระหว่างโลกมนุษย์และโลกแห่งทวยดา
(ซากดอไม้. 2540 : 212)

นอกจากนี้ยังมีบทพรรณนาที่ไพเราะลึกซึ้งกินใจ ก่อให้เกิดจินตภาพอย่างเด่นชัด ทำให้เห็นลีลา
ภาษาวรรณศิลป์เรียงร้อยอย่างสละสลวยคมคายประดับประดาอย่างงามด สะดุดเด่นราวกับเป็นวรรคทองใน
วรรณคดี ทั้งเนียนตาและเนียนใจ ชวนให้พิศวงว่าศิลปินช่างเปี่ยมด้วยฝีมือในการถ่ายทอดภาษาอันเป็น
จินตนาการได้อย่างมีเสน่ห์จับใจ ตัวอย่างเช่น

บัดนี้ ขาดิชาครีตมีเพียงร่างอันว่างเปล่า ปราศจากวิญญาณ...ซากร่างของเขาเนาเปื่อยผุพังรอวันทรุดโทรม...
แม้ซากร่างของเขาจะเล็ดงดงามด้วยตาเนื้อ แต่นั่นเป็นเพียงเปลือกภายนอกอันงามหรูงามเลิศยากจะจินตนาเปรียบ
เปรยด้วยบทกวีอันงามพิสุทธิ์ ภายในของเขานั้นแลกลับว่าง...ว่างเปล่า ไร้ซึ่งกระฝักกรีนแห่งองค์ประกอบของความ
เป็นมนุษย์
(ซากดอไม้. 2540 : 365)

จะเห็นได้ว่าผู้เขียนได้ใส่ใจเรื่องการใช้ภาษาให้บทประพันธ์มีความไพเราะพริ้งเพริศ อันเป็นศิลปะ
การประพันธ์อีกประการหนึ่งซึ่งถือเป็นอารมณ์อันประณีตที่ผู้เขียนตั้งใจจงถ้อยร้อยเรียงคำให้เกิดอลังการแก่
เนื้อเรื่อง นับได้ว่าผู้เขียนมีชั้นเชิงและมีฝีมือในการถ่ายทอดความหฤหรรษ์เชิงอารมณ์สู่ผู้รับสารให้เกิดความ
เพลิดเพลินโดยแท้

บทที่ 6

อิทธิพลของนวนิยายต่อกลุ่มผู้อ่าน

หลังจากได้ศึกษาตัวบทอย่างละเอียดแล้ว สิ่งหนึ่งที่มีควรละเลยอันจะทำให้การศึกษาวรรณกรรมมีรูปแบบครบวงจร นั่นก็คือ “การศึกษากลุ่มผู้อ่าน” ในประเด็นนี้เป็นการศึกษาอีกด้านหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม ซึ่งสังคมในที่นี้ก็คือ “กลุ่มผู้อ่าน” นั่นเอง นักวรรณคดีศึกษาคงจะคุ้นชินกับคำว่า “กระบวนการสร้าง-เสพวรรณกรรม” เป็นอย่างดี ซึ่งหมายถึง “กระบวนการอันประกอบด้วยการสร้างและการเสพงานประพันธ์ซึ่งดำเนินควบคู่กันไป เป็นสิ่งที่มีปฏิสัมพันธ์กัน หรือกล่าวได้ว่า กำหนดซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ผู้แต่งมุ่งสร้างเพื่อสนองความคาดหวังของตนและสังคม สัมฤทธิ์ผลของงานซึ่งวัดโดยปฏิกิริยาของผู้เสพย่อมกำหนดแนวทางและดำรงแบบแผนของการสร้างงานซึ่งอาจสืบทอดต่อมาเป็นชนบ ปฏิกิริยาของผู้เสพมีผลต่อการสร้างงาน และเป็นสิ่งที่อาจคงชนบไว้หรือเปลี่ยนชนบได้” (ดวงมน จิตรจำนง. 2534 : 534) ด้วยเหตุที่วรรณกรรมมีความสัมพันธ์กับคนในสังคมทั้งในด้านผู้สร้างและผู้เสพ ดังนั้น พันธกิจหลักของวรรณกรรมจึงเป็นเรื่องของการให้ความบันเทิงสำเร็จอารมณ์ เพราะเหตุที่สารในวรรณกรรมเป็นสารที่ให้ความพึงใจทางสุนทรีย์ อันมีวรรณศิลป์เป็นองค์ประกอบสำคัญ ไม่เพียงเท่านั้น วรรณกรรมยังช่วยความจรรโลงใจ ทำให้ผู้เสพมีจิตใจผ่องแผ้วชื่นบาน อีกทั้งยังช่วยขัดเกลานิยายของผู้เสพโดยการเตือนสติให้พิจารณาแง่มุมต่างๆ ของชีวิตและสังคม ทำให้ผู้เสพเข้าใจชีวิตและโลกที่ตนอาศัยได้ดียิ่งขึ้น การให้ข้อคิดผ่านวรรณกรรมจึงเป็นการสั่งสอนวิธีหนึ่ง แม้จะเป็นการสอนทางอ้อมก็ตาม กระบวนการเสพงานของผู้อ่านจึงเป็นการศึกษาที่ตั้งอยู่บนรากฐานที่ว่า เมื่อผู้อ่านได้เสพงานประพันธ์เรื่องหนึ่งๆ แล้ว จะส่งผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของผู้อ่านอย่างไร นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” น่าจะมีพลังต่อสังคมในบางด้าน ซึ่งก็คือมี “อิทธิพลต่อกลุ่มผู้อ่าน” ว่าจะมากน้อยเพียงใดบ้างนั่นเอง

ผู้วิจัยศึกษากลุ่มผู้อ่าน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายรักร่วมเพศ และกลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายจริงหญิงแท้ พร้อมทั้งศึกษาปฏิกิริยาของผู้อ่านที่มีต่อผลงานเรื่องนี้ โดยยึดหลักการวิเคราะห์จากตัวบทเป็นสำคัญ *

1. กลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายรักร่วมเพศ

เนื้อเรื่องของ “ซากดอกไม้ม” เป็นการสะท้อนชีวิตชายรักร่วมเพศคนหนึ่งที่ยพยายามจะหลบซ่อนความเป็นเกย์ต่อสาธารณชน โดยการไปแต่งงานกับผู้หญิงเพื่อสถานภาพทางสังคม หรือเรียกกันเป็นภาษาเฉพาะกลุ่มว่าเป็น “ปลาผิดน้ำ” แต่การแต่งงานนั้นก็มิได้ประสบความสำเร็จ ภรรยาล่วงรู้ภายหลังว่าสามีเป็นเกย์จึงขอหย่าขาด จากนั้นชีวิตเกย์ผู้นี้ก็เข้าสู่โลกของเกย์อย่างเต็มตัว โดยมุ่งแสวงหาความเพลิดเพลินเสพสุขทางเพศกับบรรดาเหล่าเกย์ทั้งหลาย ทั้งไปในสถานบริการของเกย์โดยเฉพาะ หรือไปพบเจอในสถานที่ข้างทางตามสวนสาธารณะ ชีวิตเกย์ผู้นี้ตกอยู่ในวังวนของโลกกึ่งยัตราส่อนทางเพศอยู่มิขาด ท้ายสุดต้องวายเป็นคนชราด้วยน้ำมือของกลุ่มเด็กชายบริการทางเพศที่ร่วมรักกันในรถยนต์ส่วนตัวของเขาเอง การถูกฆาตกรรมในครั้งนี้มีผู้บงการอยู่เบื้องหลัง กล่าวคือ ตัวละครเอกเกย์ได้ไปทำร้ายเกย์ผู้หนึ่งไว้ก่อน แล้วเกย์ผู้นี้จึงหวนกลับมาล้าง

* การศึกษาอิทธิพลของนวนิยายต่อกลุ่มผู้อ่านนี้ ผู้วิจัยยึดหลักการวิเคราะห์ตามแบบอย่างปริญญานิพนธ์ของกมล โปริเย่น (2540) เรื่อง การวิเคราะห์ทัศนะเชิงทุนนิยมในเรื่องสั้นและนวนิยายของวิมล ไทรนิ่มนวล ดูคำอธิบายรายละเอียดได้ในบทที่ 1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หน้า 13

แค่นั่นได้เป็นผลสำเร็จ จากเนื้อเรื่องก็เป็นจุดยืนยันได้ดีว่า ผู้เขียนสร้างนวนิยายเรื่องนี้ให้เป็น “โสกนาฏกรรม” เพื่อต้องการเน้นย้ำให้เห็นถึงสัจธรรมที่ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” สุดท้ายชาติชาคริตก็ได้รับผลกระทบที่ก่อขึ้นอย่างสาสม สารที่ส่งมานี้ทำให้เห็นว่า พฤติกรรมของชาติชาคริตมีบทบาทสำคัญในการเตือนสติเราท่านดูเสียงแห่งมโนธรรม ว่าถ้าเคยเลือกประพฤติปฏิบัติตัวเหมือน “ชาติชาคริต” ตัวละครเอก เกย์ผู้นี้แล้ว สุดท้ายชีวิตก็จะจบลงอย่างอนาถเช่นนี้ โสกนาฏกรรมจึงเป็นการนำข้อผิดพลาดของมนุษย์มาแสดงอย่างมีคุณค่าต่อชีวิต

“กลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายรักร่วมเพศ” ยังได้รับการเตือนสติจากผู้เขียนในอีกประเด็นหนึ่งว่า อย่า “ล้าส่อนทางเพศ” กันมากนัก ถ้าล้าส่อนอย่างไม่เลือกคนที่มาร่วมเสพสุขแล้ว ผลลัพธ์แห่งอารมณ์ดิบที่ทะยานอยาก กับสิ่งที่สนองกลับมาจากคู่นอนของตนนั้น อาจเป็นการติดโรคร้ายแรงทางเพศสัมพันธ์ จนไปถึงขั้นถูกทำร้ายจนเสียชีวิตและทรัพย์สินได้ เราอาจอ่านพบตามหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ่อยครั้งที่เกย์ถูกสังหารโหดจากเด็กหนุ่มขายบริการทางเพศอยู่เป็นประจำ นวนิยายเรื่องนี้ก็เป็นสารเตือนสติ “กลุ่มชายรักร่วมเพศ” ให้ตระหนักถึงปัญหาของเกย์และรู้เท่าทันชีวิต ให้พึงสังวรถึงการเลือกคู่นอนอันอาจนำไปสู่อันตรายถึงชีวิตได้ ชีวิตชาติชาคริตเป็นตัวอย่างได้ดีให้กับผู้อ่านกลุ่มนี้ ให้ตระหนักว่าเราจะไม่มีชีวิตอย่างชาติชาคริต แต่เราจะมีทางเลือกและทางไปในการใช้ชีวิตเกย์ให้มีความสุขได้ดีกว่าชาติชาคริต สารที่ส่งมาตรงจุดนี้อาจส่งผลกระทบ ต่อ “ผู้อ่านชายรักร่วมเพศ” ทั้งหลายให้พึงสังวรในการครองชีวิตได้บ้าง

นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ได้ตีแผ่ชีวิตเกย์อย่างหลากหลาย ตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นเพื่อใช้เปรียบเทียบกันนั้น ไม่ว่าจะเป็นชีวิตเกย์แบบชาติชาคริต สันติภาพ ชุชนะ หรือจรรพผล ก็เป็นเครื่องเตือนใจต่อผู้อ่านกลุ่มนี้ได้คิดว่าควรใช้ชีวิตแบบใดและไปในทิศทางไหนได้บ้าง

- ชีวิตของชาติชาคริต ต้องแต่งงานเพื่อสถานภาพทางสังคม และทำไม่สำเร็จ มีการดำเนินชีวิตอย่างเกย์ที่ไม่นำเอาเยี่ยงอย่าง ไม่ควรปฏิบัติตาม

- ชีวิตของสันติภาพ เป็นชีวิตเกย์กลับใจที่อยากเลือกทางเดินชีวิตเหมือนกับชายรักต่างเพศจึงเลือกที่จะแต่งงาน ทำประโยชน์สร้างสรรค์สังคม และเขาก็ทำสำเร็จ ซึ่งเป็นชีวิตที่น่าชมเชย สามารถเอาเยี่ยงอย่างได้

- ชีวิตของชุชนะ เป็นชีวิต “เกย์ออกสาว” ที่ปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะแปลงเพศให้มีสรีระทุกส่วนเหมือนอย่างสตรีเพศ แต่แล้วผลลัพธ์ที่ศัลยกรรมออกมานั้นก็อยู่กับเธอได้ไม่นาน เพราะอวัยวะที่ทำการอวัยวะอย่างรุนแรง ชุชนะจึงต้องผ่าตัดเอาสิ่งแปลกปลอมที่สร้างขึ้นเหมือนเพศหญิงนั้นออกให้หมด เธอทำได้ไม่สำเร็จ “กลุ่มผู้อ่านที่เป็นเกย์ออกสาว” คนใดที่กำลังคิดอยากแปลงเพศเหมือน “ชุชนะ” คงต้องหยุดคิดถี่ถ้วนให้ดีกว่าจะแปลงเพศดีหรือไม่ ถ้าทำแล้วประสบความสำเร็จก็ดีไป ถ้าไม่สำเร็จอาจมีชีวิตอย่าง “ชุชนะ” ก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้น “ผู้อ่านที่คิดแปลงเพศ” คงต้องแสวงหาสถาบันที่ได้รับความไว้วางใจ น่าเชื่อถือ เพื่อให้การแปลงเพศนั้นประสบความสำเร็จอันเป็นความสุขของคนกลุ่มนี้ที่รอคอยมานาน

- ชีวิตของจรรพผล เป็น “เกย์หลบซ่อน” ไม่ต้องการให้สังคมล่วงรู้ว่าแท้จริงแล้วเขาเป็นเกย์ เขาเองก็ไม่อยากเป็นแบบนี้ จึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้หายจากการเป็นเกย์ แต่ก็ไม่ได้สำเร็จ จึงต้องมีชีวิตที่ปกปิด หวานอมขมกลืน ไม่สบายใจ อึดอัด มีความทุกข์กับการเป็นเกย์ตลอดมา จรรพผลมีอิทธิพลต่อผู้อ่านกลุ่มนี้ในแง่ที่ว่า เราสมควรจะมีชีวิตแบบไม่มีความสุขอย่างนี้หรือควรเปิดเผยตัวตนต่อสาธารณชนไปเลยดีกว่าว่าแท้จริงแล้วเรามีพฤติกรรมแบบไหน มีรสนิยมทางเพศแบบใด จะได้ไม่ต้องมีชีวิตอย่างขมขื่นทุกซักระทมเหมือนจรรพผล เราควรจะหันมายอมรับตัวเอง ให้เกียรติตัวเองกับการเป็นอย่างนี้ จะได้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามอัตภาพ

ชีวิตเกย์ที่นำเสนอในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าเกย์จะมีการดำเนินชีวิตแบบใดก็ไม่ได้มีความสุขแท้จริง เกย์ทุกคนต้องผ่านความขมขื่นชอกช้ำระกำใจจากการเป็นเกย์ของตนทั้งสิ้น เพราะแรงกดดันจากสังคมและสภาพแวดล้อม เมื่ออ่านนวนิยายเรื่องนี้แล้วควรย้อนมาดูตัวเราว่า เราควรเดินไปในทิศทางใดให้มีความสุข ปราศจากทุกข์ให้น้อยที่สุด การกระทำใดที่อ่านแล้วรู้สึกไม่ดี เราคงจะไม่เลือกทำเช่นนั้น แล้วอาจคิดทำชีวิตให้ดีขึ้นกว่าชีวิตที่เราได้รับรู้จากนวนิยาย เช่น การแต่งงานของเกย์เป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่ การดึงผู้หญิงคนหนึ่งเพื่อให้มาเป็นเกราะกำบังคำครหาจากสังคม ให้เขามาอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเรานั้นเป็นสิ่งที่น่ากระทำแล้วหรือ ถ้าความลับเปิดเผย ผู้หญิงอาจเสียใจ รับผิดชอบไม่ได้อย่าง “จอมขวัญ” ผู้อ่านก็ควรเปิดเผยตัวเอง ไม่แต่งงาน พยายามอธิบายให้ครอบครัวเข้าใจ อยู่คนเดียวอย่างมีความสุข หรือมีคู่เป็นชายที่ถูกใจเป็นคนดีของสังคม ช่วยเหลือสังคมอย่าง “สันติภาพ” ไม่ทำตัวเป็นเกย์แปลกเหลวเหมือน “ชาติชาคริต” สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้ผู้อ่านเกิดพุทธิปัญญาพัฒนาตัวเองให้เป็นเกย์ที่มีคุณภาพและมีระดับ เพื่อให้ภาพลักษณ์เกย์ดูดีในสายตาของมหาชนขึ้นได้ หรือถ้าผู้อ่านค้นพบตัวเองแน่แท้แล้วว่าไม่ต้องการมีชีวิตเกย์อีกต่อไป อยากมีชีวิตแบบชายปกติก็อาจเลือกแต่งงาน สร้างครอบครัว เป็นคนดีของภรรยา เป็นพ่อที่ดีของลูก ดูแลครอบครัวก็อาจเอา “สันติภาพ” เป็นแบบอย่างได้ เป็นต้น

ในด้านการนำเสนอภาพสังคมอันเป็นโลกภายในของชาวเกย์ ไม่ว่าจะเป็นสถานบันเทิงเรียมย์อย่างบาร์เกย์ ผับ, ดิสโก้เธคเกย์ ชาวน่าเกย์ โรงนวดเกย์ นิติสารเกย์ ภาษาเกย์ และเด็กขายบริการทางเพศในรูปแบบต่างๆ นั้น ทำให้เห็นพลังของสารที่สื่อต่อผู้อ่านกลุ่มนี้ว่า ถ้า “ผู้อ่านเกย์” คนใดไม่เคยลงไปสัมผัสชีวิตกับวัฒนธรรมย่อยของเกย์แล้ว ก็อาจทำให้อยากลองไปสัมผัสกับโลกภายในของเกย์บ้างไม่มากก็น้อย เพื่อที่จะได้เรียนรู้ในโลกของเกย์อันสามารถธำรงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของความเป็นรักร่วมเพศได้อย่างเต็มตัว แต่กระนั้นการเข้าสู่โลกเกย์ก็เป็นข้อเตือนใจให้ตระหนักว่า โลกของเกย์ไม่ใช่ดั่งงาม ส่วนใหญ่โลกเกย์จะเน้นที่โลกแห่งการมอมเมาทั้งสิ้น ถ้าอยากไปสัมผัสคงต้องไปสัมผัสเพื่อที่จะ “เรียนรู้” ไม่ใช่สัมผัสเพื่อที่จะ “ติดอกติดใจ” ในรูปแบบการดำเนินชีวิตนั้น ถ้าติดอกติดใจหลงใหลโลกภายในของเกย์อย่างถอนตัวไม่ขึ้นแล้ว ก็อาจเกิดหายนะแห่งชีวิตอย่างชาติชาคริตได้ จุดนี้จึงเป็นสิ่งที่ผู้อ่านควรพึงสังวรเช่นกัน

2. กลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายจริงหญิงแท้

เรื่อง “ซากดอกไม้” ได้มีพลังต่อมวลชนในแง่ของการที่จะสร้างความเข้าใจเพื่อนมนุษย์ที่แตกต่างไปจากเพศปกติได้มากขึ้น ว่าแท้จริงแล้วเหล่าเกย์ก็มีการดำเนินชีวิตในโลกหนึ่งซึ่งเป็นโลกภายในที่คนภายนอกอย่างเพศปกติยังมิเคยรับรู้และสมควรได้รับรู้เพื่อให้เข้าใจในวิถีชีวิตที่กลับลบซ่อนเร้นนั้นได้ ถึงแม้ว่าพฤติกรรมของเกย์ที่นำเสนอออกมานั้น ให้ภาพเข้มข้นจนอาจ จนอาจทำให้ “ผู้อ่านกลุ่มนี้” รู้สึกขยะแขยงเกย์และรับผิดชอบไม่ได้กับพฤติกรรมของเกย์ ชวนให้หนีไปว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ได้สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเกย์กับผู้อ่านกลุ่มนี้เลย แต่ถ้ามองด้วยใจเป็นกลาง สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้อ่านควรจะต้องด้วยสายตาแห่งความเข้าใจในวิถีชีวิตอีกแง่มุมหนึ่ง ว่าแท้จริงแล้วเหล่าเกย์ก็มีการดำเนินชีวิตอย่างนี้ในสังคมซึ่งเราท่านไม่อาจปฏิเสธได้ “ผู้อ่านกลุ่มนี้” ก็จะได้รับข้อมูลความรู้และเรียนรู้โลกภายในของเกย์ตามที่ผู้เขียนมอบให้ เช่น ระบบสถาบันนันทนาการของเกย์เป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง ซึ่งก็ไม่ได้แตกต่างจากระบบสถาบันนันทนาการของชายจริงหญิงแท้เลย การที่ศิลปินนำเสนอระบบสถาบันนันทนาการของเกย์นี้เพื่อต้องการให้ผู้อ่านรับทราบถึงวิถีชีวิตของพวกเขาให้มากยิ่งขึ้น เป็นชีวิตที่เพศปกติอาจไม่เคยไปสัมผัสก็จะได้รับรู้ชีวิตเหล่าเกย์ในแง่มุมเหล่านั้นผ่านสื่อนวนิยายตามไปด้วย

จุดประสงค์อย่างหนึ่งของผู้เขียนที่สร้างเรื่องนี้ขึ้น เพื่อเป็นสารเตือนแก่มนุษย์เพศหญิงให้หัดมองและพิจารณาผู้ชายที่เข้ามาในชีวิตว่าแท้จริงแล้วเขา “เป็น” ชายประเภทไหน “เป็นเกย์” หรือไม่ ดังนั้น “ผู้อ่าน

เพศหญิง” ที่ยังไม่แต่งงานและคิดกำลังจะแต่งงานก็ควรหยุดคิด ฟังสังวร และหันมาสังเกตคู่รักของตนบ้างว่า เขา “เป็น” หรือไม่ โดยควรลองสืบสาวประวัติคนรักของตนว่าเคยมีพฤติกรรมแบบชายรักชายมาบ้างหรือไม่ หรืออาจจะใช้วิธีการเปิดอกสนทนากันไปเลย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้หญิงยุคนี้ที่ควรมีความรู้ในเรื่องเหล่านี้บ้าง นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ก็ได้ให้ความรู้เรื่องเกย์ในระดับหนึ่ง อาจทำให้ “ผู้อ่านเพศหญิง” อยากไปค้นหาความรู้เพิ่มเติมต่อก็เป็นได้ ส่วนประเด็น “ผู้อ่านเพศหญิง” จะสังเกตผู้ชายอย่างไรว่าใครเป็นเกย์นั้น นวนิยายเรื่องนี้ก็ได้สะท้อนบอกไว้แล้วในตอนที่ชาติชาคริต์สังเกตจรรยาพลว่าเป็นเกย์หรือไม่ เช่น อาจดูจากการแต่งตัวที่ประณีต สำอองมาก ไม่ชอบเล่นกีฬาแบบเพศชาย ไม่ชอบดูมวย ไม่ชอบดูฟุตบอล ชอบดูหนัง ฟังเพลง ชอบเดินจับจ่ายซื้อของตามห้างสรรพสินค้า และมักพูดถึงดารานักร้องอยู่บ่อยครั้ง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ ผู้เขียนใช้ชาติชาคริต์เป็นสื่อบอกทางว่าคุณสมบัติอย่างนี้ตรงกับลักษณะนิสัยของชายชาวดอกไม้โดยแท้ ในทางตรงกันข้ามสถานภาพและบุคลิกภายนอกของตัวละครเกย์ทุกตัวในเรื่อง ก็เป็นจุดยืนยันอีกแง่หนึ่งว่าการมองใครว่าเป็นเกย์นั้นยากลำบากมาก เพราะเกย์เข้าไปแทรกซึมในทุกวงการอาชีพ ไม่พัวพันแม้กระทั่งอาชีพตำรวจ ซึ่งเป็นอาชีพที่ทุกคนคิดว่าเป็นอาชีพของผู้ชายแท้ แต่ก็กลับมีบุคคลที่มีพฤติกรรมแบบชายรักชายเข้าแทรกซึม ซึ่งสอดคล้องกับนักจิตวิทยาทั้งหลายที่ได้ลงความเห็นเป็นเสียงเดียวกันว่า ไม่มีทางที่บอกได้ว่าใครเป็นเกย์โดยการมองดูหรือสังเกตเพียงอย่างเดียว เราไม่อาจจะตัดสินว่าผู้ชายที่มีความอ่อนไหวหรือผู้ชายที่ชอบแต่งตัวจะเป็นเกย์เสมอไป ในทางตรงกันข้ามผู้ชายที่ดูเป็น “แมน” มากก็อาจเป็นเกย์ได้เช่นกัน ฉะนั้น การที่จะบอกว่าใครเป็นเกย์นั้นเป็นเรื่องลำบาก เกย์ไม่มีรูปแบบบุคลิกภาพที่ตายตัว ว่าคนคนนี้จะเกย์หรือไม่เป็น ด้วยเหตุนี้บางครั้งจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณ์ญาณของตนเข้าตัดสิน

ส่วนในด้าน “ผู้อ่านเพศหญิง” ที่แต่งงานแล้วมาล่องรู้ภายหลังว่าสามีเป็นเกย์ ก็เป็นจุดให้ได้ขบคิดว่า ถ้าตนประสบเหตุการณ์อย่าง “จอมขวัญ” เข้าสักวันหนึ่งแล้วจะตัดสินใจอย่างไร จะหย่าร้างกันไปเลยเหมือนอย่างที่จอมขวัญกระทำหรือไม่ หรือถ้าคิดว่าการตัดสินใจของจอมขวัญเป็นการกระทำที่ไม่เอาแบบอย่างก็อาจใช้วิธีปรับความเข้าใจ ตกลงกัน ยอมรับ ให้โอกาสสักครั้ง อยู่เพื่อลูก หรือจะตัดสินใจอย่างไรก็ตามแต่ ผู้อ่านจะเกิดพุทธิปัญญาในการพิจารณา

หนึ่งใน. (2540 : 73) นักแนะนำหนังสือ จากคอลัมน์ “เช็กสต็อกหนังสือ” ของมติชนสุดสัปดาห์ ในฐานะที่เป็นนักอ่านคนหนึ่ง เธอกล่าวถึง “ซากดอกไม้” ไว้ว่า “เป็นเรื่องทีอ่านแล้วช่วย confirm คุณผู้หญิงได้อย่างดีว่า ไม่มีผู้ชายคนไหนที่มองแล้วจะแน่ใจได้ 100 % ว่าเขาเป็นแมนเต็มร้อย ... ยุคนี้ความเสี่ยงสูงเหลือเกินที่ผู้หญิงจะมีโอกาสเจอโศกนาฏกรรม ‘สามีหนูไปมีสามี’ หรือ ‘สามีดันไปเป็นสามีผู้ชายคนอื่น’ คือต้องการให้ผู้หญิงพึงระวังเรื่องนี้ไว้ให้จงดี

อนึ่ง ขอยกตัวอย่างบทความ “เลือกสามีอย่างไร ... ไม่ให้เป็นเกย์” จากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ คอลัมน์จุดประกาย ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2536 หน้า 5 เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงอันเป็นประโยชน์ต่อ การให้ความรู้เพิ่มเติมกับ “กลุ่มผู้อ่านเพศหญิง” นอกเหนือไปจากตัวบท โดยคุณเวณิก เจริญปุระ เจ้าของห้องเสื้อเวณิก แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ในฐานะที่เป็นเพศหญิงด้วยกันไว้อย่างน่าฟัง ว่า

การเลือกคู่ครองก่อนแต่งงาน “เพื่อให้ปลอดจากเกย์” นั้น สมัยนี้ใครเป็นเกย์คงดูกันลำบาก ไม่เหมือนกับการมองชายแท้ เพราะประเภทนี้จะแสดงอาการต่อต้านพวกประเภทสองอย่างเห็นได้ชัด และถ้าจะดูกันที่พฤติกรรมในการสนทนาพูดคุยกัน กลุ่มเกย์จะมีคำพูดหรือลักษณะอาการที่แสดงออกมาที่ผิดแปลกไปจากชายแท้ เช่น อาจมีอาการวิดีว้าย และจะไม่รู้สึกยินดียินร้ายกับผู้หญิงที่หน้าตาสะสวย คือจะไม่แสดงอาการสนใจ แต่จะมีคำชมออกมาบ้าง ในขณะที่ถ้ามีการพูดคุยถึงเรื่องชายแท้ที่มีหน้าตาดี จะเห็นได้ว่า คนกลุ่มนี้จะให้ความสนใจอย่างออกนอกหน้า ถ้าเป็นการแต่งงานกันแล้วมาล่องรู้ภายหลังก็ควรจะตกลงกันว่า เขาเลิกได้หรือไม่ ถ้าเลิกได้ก็คิดว่าจะให้โอกาส แต่ถ้าเลิกไม่ได้ก็ควร จะแยกทางกันเสีย เพราะถ้าอยู่ร่วมกันต่อไป ความสุขในชีวิตสมรสก็คงจะไม่มีเหลือ

ในฐานะที่เป็นเพศหญิง เธอกล่าวต่อว่า ผู้หญิงทุกคนนี้เริ่มที่จะมองออกมากขึ้นว่า คนนี้ใช่เกย์หรือไม่ โดยอาจใช้การสืบเสาะจากครอบครัวของฝ่ายชาย หรือเพื่อนฝูง แม้ว่าต้องใช้เวลา แต่เวลาที่เสียไปย่อมคุ้มค่าอย่างแน่นอน ส่วนกฎเกณฑ์ตายตัว บุคลิกลักษณะของเกย์นั้น คงจะจริงไม่ได้ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณของผู้หญิงแต่ละคน

ปัญหาที่ “ซาดดอกไม้” นำเสนอเพื่อย้ำเตือนนั้น ถือเป็นปัญหาส่วนตัวของผู้หญิงทุกคนที่ต้องตัดสินใจในการเลือกคู่ครองให้ถูกต้อง คงไม่มีใครอยากมีสามีเป็นเกย์อย่างแน่นอน

ในส่วนของ “ผู้อ่านที่เป็นบิดามารดาของบุตร” ก็อาจได้แง่คิดว่า จะเลี้ยงดูบุตรชายของตนอย่างไรไม่ให้เกย์ นวนิยายเรื่องนี้ก็นำเสนอสาเหตุการเป็นเกย์ของตัวละครเอกว่า มาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวในวัยเด็กที่มักให้ตัวละครเอกแต่งตัวเลียนแบบผู้หญิง สอนให้เรียบร้อย มารยาทดี เรียนเก่ง เล่นตุ๊กตา เล่นหม้อข้าวหม้อแกง ไม่ได้เล่นอย่างผู้ชายที่ควรจะเป็น สาเหตุนี้จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุตรชายมีพัฒนาการโดยรับเอาเอกลักษณ์และอัตลักษณ์นั้นติดตัวไปจนกระทั่งเติบโตใหญ่จนกลายเป็นรักร่วมเพศได้ในที่สุด สารจากนวนิยายเรื่องนี้ใช้เตือนสติผู้ปกครองว่าสถาบันครอบครัวควรมีบทบาทสำคัญในการกล่อมเกล่าพฤติกรรมของบุตรให้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง ควรเลี้ยงดูบุตรให้ตรงกับบทบาททางเพศของเขา พร้อมทั้งควรสอดส่องดูแลบุตรชายว่ามีพฤติกรรมแบบชายรักชายบ้างหรือไม่ เพื่อมิให้เขาต้องมีชีวิตที่ทนทุกข์ทรมาน กตัญญูจากสังคม หรืออาจต้องแต่งงานตามคำบัญชาของบิดามารดาตามความคาดหวัง ผลสุดท้ายก็มีปัญหาตามมามากมายเหมือนอย่างคู่ของชาติศริตและจอมขวัญ เป็นต้น ตรงจุดนี้ก็เป็นคติเตือนใจต่อบิดามารดาเพื่อจะได้ไม่ต้องมีส่วนสร้างประชากรชาวดอกไม้โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ด้วยน้ำมือของตนเอง

ส่วน “ผู้อ่านที่เป็นเพศชาย” เมื่ออ่าน “ซาดดอกไม้” แล้ว อาจรู้จักและเข้าใจเกย์ดีขึ้น หรืออาจหยุดคิดแล้วกลับมามองตัวเองว่า “เราเป็นเกย์ด้วยหรือไม่” นวนิยายเรื่องนี้อาจเป็นสื่อหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ชายอีกหลายคนค้นพบคำตอบแห่งชีวิตที่แท้จริงของตนเอง เพื่อที่จะเลิกสงสัยตัวเอง และเลิกสงสัยคนอื่นได้ไม่มากนัก ซึ่งนวนิยายเรื่อง “ซาดดอกไม้” ก็มีคำตอบรอบด้านอย่างเพียงพอแล้วสำหรับผู้อ่านทุกกลุ่มให้พึงสังวรในเรื่องนั้นๆ ตามความเหมาะสมในเพศของตนอย่างเด่นชัดกว้างขวาง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นวนิยายเรื่อง “ซาดดอกไม้” เป็นสื่อหนึ่งที่จะทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดกว้าง เอื้ออารี และมีน้ำใจให้แก่กันไม่ว่าเพศใด อย่างไม่เสื่อมคลาย

3. ปฏิกริยาของผู้อ่านต่อเรื่อง “ซาดดอกไม้”

ในด้านปฏิกริยาของผู้อ่านต่อเรื่อง “ซาดดอกไม้” นี้ ถ้ามองจากตัวบทแล้วย่อมหนีไม่พ้นสังขารมที่ว่าต้องมีทั้ง “กลุ่มที่ชอบ” และ “กลุ่มที่ไม่ชอบ”

3.1 กลุ่มที่ชอบ มีได้ทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มชายรักร่วมเพศ และกลุ่มชายจริงหญิงแท้ “กลุ่มชายรักร่วมเพศ” ที่ชอบเรื่องนี้อาจเป็นเพราะรู้สึกถึงความโดดเด่นเร้าใจของเนื้อหา อารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่มากกระทบใจ ทำให้สั่นไหวและเข้าใจความรู้สึกนั้นๆ ของตัวละครเกย์แต่ละตัวที่แสดงออกมาได้ดี ให้ความรู้สึกที่ตรงและกินใจ การสะท้อนภาพสังคมชาวเกย์ผู้เขียนก็ให้ภาพที่ถูกต้อง พฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครเกย์ก็ตรงกับสภาพเกย์ในสังคมจริง ซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่า ในโลกของเกย์มีค่านิยมอย่างตัวละครเกย์มากมายหลากหลาย ซึ่งผู้เขียนเก็บรายละเอียดโลกภายในของเกย์ได้คมชัดลึกดีมาก ในด้านของ “กลุ่มชายจริงหญิงแท้” อาจชอบตรงที่ให้อ่านเป็นสารประโยชน์ต่อผู้อ่าน ให้ภาพชีวิตอีกด้านหนึ่งที่พวกเขายังมิได้รับรู้และสมควรรับรู้และควรรู้ย่างเท่าทัน พร้อมทั้งควรพึงระวังบ้างตามสมควร เช่น จะเลือกผู้ชายอย่างไร

ไม่ให้เจอเกย์ จะทำอะไรเมื่อสามีเป็นเกย์ หรือแม้กระทั่งการคลายปัญหาให้กระจ่างว่า เราเป็นบุคคลรัก
ร่วมเพศด้วยหรือไม่ เป็นต้น

3.2 กลุ่มไม่ชอบ ด้วยเหตุที่ “ซากดอกไม้ม” เป็นนวนิยายที่เน้นการเสนอเรื่องราวให้ผู้อ่านทราบถึง
ลีลาชีวิตของโลกภายในของเกย์เป็นหลัก ผู้เขียนจึงไม่ได้เน้นสร้างให้ผู้อ่านรับรู้ถึงโลกภายนอกของเกย์เท่าใด
นัก ว่าเกย์ก็มีความสามารถ มีศักยภาพ มีสิ่งดีงามหลายแง่มุมที่จักทำประโยชน์สร้างสรรค์แก่สังคมได้เท่า
เทียมกับคนรักต่างเพศ แต่กระนั้น การนำเสนอโลกภายในของเกย์มักอิงอยู่กับโลกแห่งกามารมณ์เป็นหลัก
ประการหนึ่ง และผู้เขียนสร้างตัวละครเอกกรักร่วมเพศชายให้มีพฤติกรรมด้านลบอีกประการหนึ่ง ด้วยเหตุผล
สองประการดังกล่าว จึงส่งผลทำให้ผู้อ่านมีทัศนคติไม่ดีต่อนวนิยายเรื่องนี้ ถ้ามองในแง่บริบททางสังคมจริง
สังคมก็มักมองเกย์ไม่ดีอยู่แล้ว ผู้เขียนยังมาตอกย้ำนำเสนอเรื่องเกย์ที่มีความประพฤติไม่ดีเสียอีก จึงอาจทำ
ให้สังคมจริงมองกลุ่มเกย์ในด้านลบมากยิ่งขึ้น แทนที่จะเป็นการเปิดโลกกลับซ่อนเร้นของเกย์ให้สังคมเข้าใจ
ในลีลาชีวิตนั้น แต่กลับกลายมาเป็นการประจานเกย์ไปได้ คงมีแต่เพียงตัวละครเกย์บางตัวที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อ
บอกเล่าถึงความตั้งใจที่จะช่วยเหลือสังคม แต่น้ำเนื้อก็น้อยนิดเต็มทีจนไม่อาจเป็นโลกอันลึกซึ้งซ่อนเร้นที่สังคม
พอจะเข้าใจและเห็นใจได้ เรื่อง “ซากดอกไม้ม” จึงไม่ประทับใจ ไม่ได้สร้างความเข้าใจให้ผู้อ่านมองกลุ่มเกย์ดี
ขึ้นเลย

“ซากดอกไม้ม” นวนิยายรักร่วมเพศชายแนวสัจนิยม (Realistic)

หลังจากศึกษาเรื่อง “ซากดอกไม้ม” ในแง่มุมต่างๆ มาอย่างละเอียดแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีอีกประเด็น
หนึ่งที่ไม่ควรละเลยตอบคำถามก็คือ นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” นอกจากจะสะท้อนเนื้อหาเกี่ยวกับชายรัก
ร่วมเพศเป็นแกนหลักแล้ว ยังสามารถจัดเข้าประเภทนวนิยายการเขียนตามหลักวรรณคดีสากลอย่างไร

ผู้อ่านนวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” คงจะทราบดีจากหน้าคำนำตั้งแต่ต้นว่า ผู้เขียนสร้างงานเรื่องนี้
ขึ้น โดยเข้าไปสัมผัสข้อมูลจริงถึงขนาดลงไปคลุกคลีเฝ้ามองกับกลุ่มชายรักร่วมเพศโดยตรง เพื่อค้นคว้าหาข้อมูล
ที่เป็นจริงในทุกด้านมาสังเคราะห์เป็นงานนวนิยายให้มีลักษณะสมจริงในโลกแห่งความจริง ผู้อ่านรับทราบ
ข้อมูลนี้ในหน้า “กิตติกรรมประกาศ” ที่ผู้เขียนกล่าวขอบคุณบุคคลต่างๆ ไว้ดังนี้

นิยายเรื่อง ซากดอกไม้ม นี้ จะเสร็จสมบูรณ์ไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือ และข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอัน
สำคัญ ซึ่งผู้เขียนขอขอบคุณในพันธกิจหลากหลายของ ‘ผู้มีพระคุณ’ ทุกท่าน

ขอขอบคุณ ลีโอนาร์โด ดา วินชี ขอขอบคุณแด่ ออสการ์ ไวลด์ นักประพันธ์คนสำคัญของอังกฤษผู้มีเบื้องหลังเป็น
ชายชาวดอกไม้ม ขอขอบคุณ เอลตัน จอห์น ขอขอบคุณ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
ขอขอบคุณบาร์เกย์ทุกแห่ง ย่านพัฒนาพงษ์ สีลม ย่านสะพานควาย ย่านพระโขนง เชียงใหม่ พัทยา และภูเก็ต
ขอขอบคุณชาวนาเฉพาะกิจทุกแห่ง เอื้อเฟื้อสถานที่ให้ได้เยือน ขอขอบคุณแหล่งนวดเฉพาะกิจทุกแห่ง ทั้งในกรุงเทพมหานคร
และต่างจังหวัด ขอขอบคุณเด็กออฟฟิศทุกคนที่ให้ข้อมูลด้วยความใจกว้าง ขอขอบคุณสหายทั้งหลายที่เป็นชายชาวดอกไม้ม ทั้งที่
ให้ข้อมูลทางตรงและทางอ้อม ขอขอบคุณแด่มวลเพื่อนฝูงสนิทสนมที่เข้าใจในพันธกิจสำหรับการเขียนเรื่องแนวนี้
ขอขอบคุณที่ใจกว้าง ให้ความคิดเห็นถกเถียง ไม่ซ้ำเติมผู้เขียน ขอขอบคุณพ่อและแม่ ขอขอบคุณ ไก่ หินงู ปลา บั้ง
แฮมม แดง ฟ้าภูมิ เจ๊โป๊ ท้อด อัน แอน อ้อด บอย พี เป้ ทรายูณ จุก สุวิทย์ ธนพรรณ พิณพิมล คงเกรียงไกร
 ฯลฯ ขอขอบคุณผู้เอื้อเฟื้อ ให้ยืมชื่อสำหรับใช้เป็นตัวละคร ขอขอบคุณรังสรรค์ อักษร บรรณาธิการนิตยสารผู้หญิง
ขอขอบคุณจิตติ หนูสุข ผู้จัดการสำนักพิมพ์ดอกหญ้า ขอขอบคุณปวยโรเคเอดส์ทุกคน ขอขอบคุณสำหรับคำบอกเล่าที่ไม่
รังเกียจจนปกติที่ต่อแถมไถ่ถามถึงสองอาทิตย์เต็ม ขอขอบคุณเด็กชายตัวหน้าห้างโรบินสัน สีลม และห้างเซ็นทรัล
ชิดลม ขอขอบคุณเกย์ทุกคนบนโลก ขอขอบคุณแด่ฟรังสิมันตรา ผู้นำนำคำพูดของชาวดอกไม้มโดยเฉพาะ ขอขอบคุณที่
ตั้งใจขยายความให้ฟังจนกระจ่างแจ้งสว่างกระจ่างใจ ขอขอบคุณธรรมชาติ ซึ่งเอื้อเฟื้อมณสมถ์อันแจ่มใสให้ผู้เขียน ขอ

ความรื่นรมย์สูงสุด จะมีแต่บุคคล ผู้มีบุญคุณต่อกำเนิดนิยายเรื่องนี้ ขอบคุณเกย์ ผู้หญิง เด็กเล็ก และผู้อ่านทุกท่าน

ข้อมูลในหน้า “กิตติกรรมประกาศ” นี้ เป็นหลักฐานยืนยันในสิ่งที่ผู้วิจัยวิเคราะห์มาตั้งแต่บทที่ 2 3 4 และ 5 ว่า ภาพสะท้อนต่างๆ ที่มีอยู่ในนวนิยายเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็นโลกภายในและโลกภายนอกของเกย์ ให้ภาพที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตจริง ทำให้การถ่ายทอดลีลาชีวิตเกย์เป็นไปอย่างหนักแน่น สมจริง และน่าเชื่อถือในทุกประเด็น มิใช่เพียงแค่อจินตนาการของผู้เขียนที่คิดสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง ส่งผลทำให้เรื่อง “ซากดอกไม้มัน” เป็นนวนิยายรักร่วมเพศชายแนวสัจนิยม (Realistic) คือ “เป็นนวนิยายที่ผู้เขียนพยายามจะสะท้อนพฤติกรรมและนิสัยใจคอของมนุษย์ ตลอดจนเรื่องราวความเป็นไปในสังคมมนุษย์ไว้ในงานเขียนของตนอย่างสมจริงและมีศิลปะ โดยยึดหลักแห่งความเป็นจริงตามธรรมชาติมากที่สุด หรือกล่าวอีกอย่างได้ว่า นวนิยายแนวสัจนิยม คือ นวนิยายที่ผู้เขียนมีแนวคิดและแนวการเขียนเชิง “สมจริง” ทั้งในด้านการสะท้อนภาพชีวิตและการสะท้อนภาพสังคม จนผู้อ่านรู้สึกได้ในทันทีว่าเรื่องที่ผู้เขียนเขียนขึ้นนั้นคือชีวิตจริง ๆ ของมนุษย์เรานั่นเอง” (สายทิพย์ นุกุลกิจ. 2539 : 187-188)

ผู้วิจัยเห็นว่าผู้เขียนที่จะสร้างเรื่องแนวรักร่วมเพศหรือกลุ่มคนที่เป็นชายขอบของสังคมในกลุ่มอื่น ไม่ว่าจะเป็นโสเภณี เด็กเร่ร่อน เด็กชายตัว หรืออื่นๆ ก็ดี ผู้เขียนน่าจะสร้างเรื่องให้มีลักษณะสมจริง เพราะการเลียนแบบ หรือการสะท้อนหรือการแทนโลกและชีวิตมนุษย์ จะทำให้วรรณคดีมีคุณค่าสูง เมื่อเราสามารถเลียนแบบชีวิตมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ ได้ใกล้เคียงหรือตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อผู้อ่านจะได้รู้จักและเข้าใจในลีลาชีวิตของพวกชายขอบของสังคมอย่างถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน และไม่พรั่มัว ว่าแท้จริงแล้วพวกเขาเหล่านั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ สภาพจิตใจ และความคิดฝันอย่างไร เพื่อที่จะต่อสู้กับชีวิตให้ดีขึ้น ถ้าผู้เขียนสร้างเรื่องแนวนี้ให้เข้าลักษณะ “สัจนิยม” ก็จะทำให้สอดคล้องกับการสะท้อนเนื้อหาของเรื่องมากที่สุด

อีกประการหนึ่ง อีราวดี ไตลังคะ. (2545 : 67) กล่าวว่า “การถ่ายทอดงานแนวสัจนิยมทำได้ยากขึ้นทุกวัน แต่งานแนวนี้จะดูน่าสนใจมากหากเป็นเรื่องที่เปิดเผยชอกมูมเร้นลับที่ไม่ค่อยมีการเปิดเผยมากนัก ... งานสัจนิยมทำนองนี้จะทรงพลังมากหากผู้เขียนจับประเด็นที่คนส่วนใหญ่มองข้ามไปมาขยายความ” ตามคำกล่าวข้างต้น เรื่อง “ซากดอกไม้มัน” ก็เป็นเรื่องที่ผู้เขียนหยิบยกเอาประเด็นที่เปิดเผยชอกมูมเร้นลับในโลกของเกย์มาตีแผ่ ด้วยยังไม่มีนักเขียนคนใดจะสามารถเขียนได้อย่างละเอียดละออชัดเจนเช่นนี้มาก่อน จึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจว่าเหตุใดเรื่อง “ซากดอกไม้มัน” ถึงได้รับความสนใจจากมหาชนเป็นจำนวนมากตั้งแต่ครั้งลงตีพิมพ์ใน “นิตยสารผู้หญิง” เมื่อปีพ.ศ. 2538-2539 เมื่อสำนักพิมพ์ดอกหญ้านำมารวมเล่มก็ขายดิบขายดีอย่างถล่มทลายในช่วงปีพ.ศ. 2540-2542 นวนิยายเรื่องนี้จึงประสบความสำเร็จทางการตลาดในระดับหนึ่ง ประกอบกับฝีมือและชั้นเชิงของผู้เขียนในการถ่ายทอดลีลาวรรณศิลป์ในแง่มุมต่างๆ และข้อมูลที่แน่นพร้อมไปด้วยข้อเท็จจริง จึงส่งผลให้นวนิยายเกย์เรื่องนี้มีความทรงพลังเป็นที่ดึงดูดความสนใจและเป็นที่รู้จักของมหาชนอันมีชื่อเสียงมากเล่มหนึ่งแห่งยุคสมัย

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

หลังจากศึกษาวิเคราะห์นวนิยายรักร่วมเพศชายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ในแง่มุมต่างๆ แล้ว พบว่า ในด้านองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ ผู้เขียนมีฝีมือในการสร้างเรื่องราวสอดร้อยองค์ประกอบของนวนิยายผสมผสานกับชั้นเชิงทางกลวิธีการประพันธ์ให้กลมกลืนกันอย่างเป็นเอกภาพ กล่าวคือ มีการนำเสนอแนวคิดใหญ่เพื่อร้อยรัดเรื่องราวทั้งหมดให้ไปในทางเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่อง ตัวละคร มิติสถานที่ มิติเวลา และบทสนทนา คือเพื่อชี้ให้เห็นถึงโลกเบื้องลึกอันเร้นลับและซับซ้อนของชายชาวดอกไม้ โครงเรื่องใหญ่เป็นการแสดงวิวาทะของฝ่ายตัวละครเอกรักร่วมเพศชายกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงภรรยา เพื่อวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมเกย์ในด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นชีวิตส่วนตัวหรือการรับผิดชอบครอบครัว มีโครงเรื่องย่อยสอดประสานรับกับโครงเรื่องใหญ่อย่างแน่นแฟ้น คือเพื่อนำไปสู่แนวคิดสำคัญของเรื่อง และโครงเรื่องใน “ซากดอกไม้” มีคุณสมบัติของการเป็นโครงเรื่องที่ดี คือ มีความสมจริง การคาดไม่ถึง ความซับซ้อน และความเป็นเอกภาพ มีการเล่าเรื่องแบบให้ตัวละครเอกรักร่วมเพศชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงภรรยาเป็นผู้เล่าเรื่องสลับกันไปมา นอกจากนี้ยังมีการสร้างผู้ฟังเรื่องเล่า คือมีการใช้คำว่า “คุณผู้ชม” เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน โดยสมมุติให้ผู้อ่านเป็นเหมือนผู้กำลังชมการแสดงละครชีวิตของชาวเกย์ ซึ่งเป็นกลวิธีที่น่าสนใจ การดำเนินเรื่องส่วนใหญ่เป็นแบบเล่าเหตุการณ์และสถานที่สลับกันไปมา สอดคล้องกับเทคนิคการเล่าเรื่องที่สลับไปมาระหว่างตัวละครเอกสองฝ่าย มีการใช้ภาพย้อนหลัง และดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทินขนานสอดคล้องกันอย่างเป็นเอกภาพ มิติสถานที่ มีทั้งกำหนดสถานที่ให้ผู้อ่านเห็นจริงและไม่ปรากฏสถานที่อย่างชัดเจน การนำเสนอสถานที่ผ่านการบอกเล่าของผู้เล่าเรื่องและนำเสนอโดยไม่ระบุชื่อสถานที่และไม่เฉพาะเจาะจงว่าสถานที่นั้นอยู่แห่งใด หน้าที่ของสถานที่ได้สอดคล้องกับพฤติกรรมของตัวละครอย่างเด่นชัด เช่น สถานที่บอกอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร สถานที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมและการแสดงออกของตัวละคร สถานที่เหมาะสมกับฐานะของตัวละคร และสถานที่ปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศของตัวละคร จะเห็นได้ว่าการใช้สถานที่มีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องได้อย่างประสานรับกับแนวคิดหลัก โครงเรื่อง ตัวละคร และการดำเนินเรื่องอย่างแยบคาย มิติเวลาภายในตัวบท เป็นเวลาของเรื่องแต่ง มีทั้งบ่งบอกเวลาและไม่บ่งบอกเวลา ถึงมีการบ่งบอกเวลาก็ไม่ทำให้การลำดับเวลาในเรื่องชัดเจนมากนัก ส่วนตอนที่ไม่มีบ่งบอกเวลาอาจทำให้ผู้อ่านสับสนกับเวลาในเรื่องบ้าง แต่เนื่องด้วยเรื่องนี้ใช้เทคนิคของการละครเข้ามาเกี่ยวข้องผู้อ่านจึงตามเรื่องได้ไม่ยาก ส่วนเวลาของการเล่าเรื่องก็เป็นเวลาของชาติชาติตั้งแต่เกิดถึงตาย เวลาภายนอกตัวบท คือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในนวนิยายเป็นช่วงระยะเวลาเดียวกันกับผู้เขียนและผู้อ่าน เพราะเรื่องนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องแห่งจินตนาการ หรือเรื่องอนาคต หรือเรื่องในอดีต รายละเอียดในเรื่อง เช่น สถานที่ที่ให้บริการแก่ชาวเกย์ เป็นเครื่องบ่งบอกเวลาร่วมสมัยในยุคเดียวกันกับผู้เขียนและผู้อ่าน เวลานอกบทประพันธ์ก็คือเวลาเดียวกับบทประพันธ์ เวลาของผู้เขียนและผู้อ่านเป็นเวลาเดียวกันกับเวลาในเรื่อง บทสนทนา มีทั้งบทพูดเดี่ยวและบทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร บทพูดเดียวนั้น ในด้านรูปแบบมีทั้งบทพูดเดี่ยวที่รวมกับบทบรรยาย และบทพูดเดี่ยวที่แยกออกจากบทบรรยาย ส่วนการสร้างบทพูดเดียวนั้น มีทั้งบทพูดเดี่ยวเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร สะท้อนภาพย้อนหลังของตัวละคร แสดงทรรศนะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งของตัวละคร นำเสนอตัวละคร แสดงพฤติกรรมของตัวละคร บรรยายเหตุการณ์ในเรื่อง

และเพื่อบรรยายฉากให้เห็นภาพชัดเจน ในด้านบทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร พบว่ามีบทสนทนาที่ช่วยในการดำเนินเรื่อง บทสนทนาช่วยบอกอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร และบทสนทนาเหมาะสมกับฐานะของตัวละคร ซึ่งการใช้บทสนทนาในเรื่องส่วนใหญ่ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีความสมจริงเหมาะสมกลมกลืนกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร และใช้วิธีการที่ไม่ซ้ำซากจำเจ คือสลับผลัดเปลี่ยนเป็นบทพูดเดี่ยวบ้าง เป็นบทสนทนาโต้ตอบบ้าง ซึ่งบทพูดเดี่ยวของตัวละครจะมีบทบาทต่อโครงเรื่องมากกว่าบทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร เพื่อให้สอดคล้องกับกลวิธีการเล่าเรื่องแบบให้ตัวละครสำคัญเป็นผู้บอกเล่าเรื่องราวประวัติชีวิตของตนผ่านบทพูดเดี่ยวและกระแสนึกของตัวละครให้ผู้อ่านทราบ จึงทำให้บทประพันธ์น่าอ่าน น่าสนใจ และมีชีวิตชีวา

ในด้านตัวละคร เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของการสร้างเรื่องแนวนี้นี้ เพราะด้วยเนื้อหาที่ต้องมุ่งเสนอหรืออธิบายพฤติกรรมของตัวละครด้วยวิธีวิเคราะห์สภาพจิตใจของตัวละครเพื่อให้ผู้อ่านทราบ ตัวละครจึงเป็นจุดเด่นสำหรับวรรณกรรมรักร่วมเพศ จากกลวิธีการเล่าเรื่องพบว่าตัวละครเอกรักร่วมเพศชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงออกมาเล่าเรื่องราวของตนเพื่อต้องการระบายความคับข้องใจให้ผู้อ่านทราบถึงชีวิตในโลกอันลึกลับซับซ้อนของชาวเกย์และผู้หญิงที่ตกอยู่ในฐานะภรรยา พฤติกรรมของตัวละครส่วนใหญ่ถูกสร้างขึ้นให้มีความก้าวร้าวทำลายล้างต่อกัน ส่งผลทำให้เนื้อเรื่องมีความเข้มข้นรุนแรง ถ้าใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพของ فروยด์ อาจกล่าวได้ว่า ตัวละครส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพถูกควบคุมโดย Ego ซึ่งมักจะมุ่งสนองแต่ความปรารถนาของ Id และสัญชาตญาณ ตัวละครจึงมุ่งแสดงพฤติกรรมที่มาจากอารมณ์ดิบมากกว่าจะมี Super Ego มาควบคุมการกระทำนั้น การถ่ายทอดบุคลิกภาพของตัวละครเอกรักร่วมเพศชายถูกสร้างขึ้นให้เป็นแบบภาพตายตัวของเกย์ที่พบเห็นในสังคมจริง ว่าเกย์ต้องปากจัด ขี้เหงา อารมณ์รุนแรง มีความต้องการทางเพศสูง และสำส่อนทางเพศ ส่วนในด้านบุคลิกภาพส่วนตัวของตัวละครเอกรักร่วมเพศชายถูกกำหนดให้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ลุ่มหลงมัวเมาในโลกยั้วถวัตรแห่งเกย์จนถอนตัวไม่ขึ้น สุดท้ายชีวิตเกย์คนชั้วก็ต้องถูกลงโทษอย่างสาสมกับความเลวที่ทำได้ ตัวละครเอกฝ่ายหญิง ถูกสร้างให้เป็นอุทาหรณ์แก่นมนุษย์เพศหญิงที่มีชีวิตผิดพลาดในการเลือกคู่ครอง โดยเฉพาะสถานภาพการเป็นภรรยาที่ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน เธอจึงต้องทนอยู่กับความเศร้าโศกเสียใจ พร่ำโทษตัวเองว่าสามี เรียกร้องขอความเห็นใจและเป็นธรรมจากสังคม แต่สุดท้ายเธอก็ประสบกับความโชคร้ายในชีวิต กลวิธีการสร้างตัวละครส่วนใหญ่มีลักษณะสมจริง ตัวละครมีเลือดมีเนื้อมีชีวิต มีอารมณ์ความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตัวละครหลักทั้งสองของเรื่องเป็นตัวละครที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความซับซ้อนของบุคลิกภาพ และมีพัฒนาการ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิยายกับสังคม ในแง่สังคมมีอิทธิพลต่อนิยาย พบว่า นิยายเรื่องนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมอย่างใกล้ชิด จึงเห็นได้ว่าการสะท้อนภาพสังคมในนวนิยายเรื่องนี้เป็นภาพสังคมเหมือนจริงมิใช่เป็นสังคมในจินตนาการของผู้เขียนที่คิดสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง ไม่ว่าจะเป็นการสะท้อนภาพสังคมชาวเกย์ ผู้เขียนสะท้อนได้อย่างคมชัดลึกซึ้งที่มีมิติรอบด้านและมีสีสัน ครอบคลุมโลกภายในของเกย์ได้อย่างเด่นชัดหลากหลาย ได้แก่ บาร์ ชวน่า โรงนวด นิตยสาร ภาษา เด็กชายบริการทางโทรศัพท์ โครงการหมู่บ้านจัดสรร และสถานภาพและบทบาทในสังคมของชาวเกย์ นอกจากนี้ยังสะท้อนภาพสังคมของชนชั้นสูง ทั้งในด้านระบอบครอบครัวและการสมรส การปฏิสังสรรค์ทางสังคม การศึกษา อำนาจ วัฒนธรรมทางวัตถุ สื่อมวลชนกับกลุ่มชนชั้นสูง และการใช้สถานที่ให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล ในด้านปัญหาสังคม พบว่า มีการสะท้อนในมิติหลากหลายและรอบด้านเช่นกัน ทั้งปัญหาชายรักร่วมเพศในสังคมไทย การหย่าร้าง ยาเสพติด อติวินาตกรรม ผู้ชายขายบริการทางเพศ อาชญากรรม โรคเอดส์ และปัญหาคนชั่วลอยนวล ส่วนการสะท้อนทัศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์และเกย์มีต่อสังคมนั้น ผู้เขียนได้

แสดงทัศนะนี้ผ่านตัวละครให้มีปฏิกิริยาวิพากษ์วิจารณ์กัน อันเป็นภาพจำลองทัศนะของมนุษย์ในสังคมโดยผ่านมุมมองของผู้เขียนที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทัศนคติของสังคมที่มีต่อเกย์ มีทั้งทัศนคติของสังคมทั่วไปที่มีต่อเกย์ ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อเกย์ ทัศนคติของผู้หญิงที่มีต่อเกย์ ทัศนคติของผู้ชายที่มีต่อเกย์ และทัศนคติของพวกโฮโมโฟเบีย ส่วนทัศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคม มีทั้งทัศนคติของเกย์ที่มีต่อสังคมทั่วไป ทัศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้หญิง และทัศนคติของเกย์ที่มีต่อผู้ชาย นอกจากนี้ยังสะท้อนระบบความเชื่อของผู้คนในสังคม สภาพเมืองหลวงในปัจจุบัน แบบอย่างการกระทำ และวัฒนธรรมในด้านต่างๆ อีกทั้งผู้เขียนนำเอาข่าวสารข้อมูลที่เด่นชัดในยุคที่สร้างงานนวนิยายเรื่องนี้มาแปรรูปแล้วบรรจุแทรกภายในตัวงาน เพื่อก่อให้เกิดความมหัศจรรย์ สิ่งนี้เป็นประจักษ์พยานที่ทำให้เห็นอิทธิพลของสังคมที่มีต่อนวนิยายว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างเด่นชัดแนบแน่น

ในด้านสุนทรียภาพทางภาษา พบว่า นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้ม” มีลักษณะพิเศษในด้านการใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดความรื่นเริงบันเทิงใจ มีการตั้งชื่อเรื่อง ชื่อบท และชื่อตัวละคร ได้อย่างเหมาะสมกลมกลืนกับองค์ประกอบและกลวิธีการประพันธ์ มีการเล่นเสียงสัมผัสทั้งพยางค์และสระอย่างแพรวพราวเพื่อให้ภาษามีเสียงเสนาะไพเราะสละสลวย มีการใช้ถ้อยคำหลากหลาย อันได้แก่ การใช้ภาษาเฉพาะกลุ่มเกย์ ทำให้สำนวนภาษามีลีลาเฉพาะโดดเด่น ไม่ธรรมดา เหมาะสมกับเนื้อหาสาระของเรื่อง มีการใช้ภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเป็นกันเองและไม่เคร่งเครียด ทั้งยังช่วยให้สื่อสารกับผู้อ่านได้ง่าย รวดเร็ว มีการใช้คำพ้องคำทอกระทบกระเทียบเหน็บแนมกันอย่างรุนแรง ทำให้ภาษา มีความดุเด็ดเข้มข้น เ้าอารมณ์ความรู้สึก นอกจากนี้ยังมีการใช้คำภาษาต่างประเทศ คำทางพุทธศาสนา คำความหมายแฝง คำแสดงกริยา คำบอกแสง สี เสียง การเล่นคำ คำที่มีความหมายตรงกันข้าม และคำเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพที่ชัดเจนลึกซึ้ง และทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะท้อนใจ ในด้านการใช้สำนวนศิลปินเลือกใช้สำนวนที่คุ้นชินกันเป็นอย่างดี เช่น ตกนรกทั้งเป็น เชือดไก่ให้ลิงดู ลูกไก่ในกำมือ สองจิตสองใจ ไม้ป่าเดียวกัน เขยิบเรือสองแฉก น้ำตาตกใน ฯลฯ เพื่อให้สื่อสารได้อย่างรวดเร็ว มีการใช้ความเปรียบและสัญลักษณ์เพื่อสื่อสร้างจินตภาพ โดยมุ่งเน้นให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครเป็นสำคัญ ทำให้เกิดจินตภาพที่ชัดเจน มีชีวิตชีวา แฝงไว้ซึ่งความหมายที่ลึกซึ้งกินใจได้อย่างประสานกลมกลืน ในด้านความเปรียบ พบว่ามีการใช้มนุษย์ ธรรมชาติ สัตว์และสิ่งที่ทำจากสัตว์ สิ่งเหนือธรรมชาติ อาหาร สิ่งของ สิ่งปฏิภูล สิ่งเสพย์ติด กิริยาอาการและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร สถานที่ในวรรณคดี อวัยวะของมนุษย์ และเสียงเป็นความเปรียบ การใช้สัญลักษณ์ มีการใช้ดอกไม้ สี นางฟ้าและเทพธิดา และสัตว์เป็นสื่อสัญลักษณ์ โดยผู้อ่านสามารถตีความจากตัวบทได้อย่างลึกซึ้งกว้างขวางและค้นหาความหมายแฝงเร้นที่ผู้เขียนจงใจสร้างเป็นสัญลักษณ์ ส่วนการสร้างสุนทรียรสคือการสร้างความสุนทรีย์แห่งอารมณ์แก่ผู้อ่าน ผู้อ่านสามารถรับความสำเร็จอารมณ์จากภาษาที่มีพลังเข้มข้นเร้าความรู้สึก ความหลากหลายอารมณ์ที่นำเสนอด้วยลีลาภาษาที่ศิลปินขัดเกลาเลือกสรรแล้ว ทำให้ “บท” ในเรื่อง “ซากดอกไม้ม” ที่มีทั้งบทชมความงาม บทกามวิจิตร บทคร่ำครวญ บทอารมณ์ขัน และบทเปรียบเทียบได้สร้างความเพลิดเพลินบันเทิงใจแก่ผู้อ่าน จึงอาจกล่าวได้ว่า ภาษาในนวนิยายเรื่องนี้มีความงดงามหลากหลายอันเป็นรสนิยมทางวรรณศิลป์ ซึ่งเหมาะสมกับรสนิยมของคนไทย

ส่วนอิทธิพลของนวนิยายต่อกลุ่มผู้อ่านนั้น พลังของสารที่ผู้เขียนนำเสนอแ่่มุมความคิดอันลึกซึ้งสามารถที่จะส่งผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่านได้ กลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายรักร่วมเพศ สามารถได้รับคำเตือนจากผู้เขียนในเรื่องมิให้สับสนทางเพศ มิให้สร้างศัตรู ไม่เช่นนั้นสุดท้ายชีวิตอาจประสบกับความหายนะเหมือนอย่างตัวละครเอกรักร่วมเพศชายได้ การสร้างตัวละครเกย์เพื่อเปรียบเทียบกันก็เพื่อ

ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในการเลือกเส้นทางเดินชีวิตของชาวเกย์ ไม่ว่าจะเป็นชีวิตแบบชาตินิยม สันติภาพ ชุมชน หรือจารุพล ล้วนเป็นเครื่องเตือนใจผู้อ่านว่าจะเลือกใช้แนวทางการดำเนินชีวิตแบบใด เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตตนเองมากที่สุด การสะท้อนภาพของโลกภายในของเกย์อย่างเกย์สถานในรูปแบบต่างๆ อาจเข้าใจผู้อ่านให้อยากไปเที่ยวสถานที่เหล่านั้นได้ นอกจากนี้ หลังอ่านนวนิยายเรื่องนี้จบแล้ว สารในตัวเรื่องอาจมีพลังผลักดันให้มีผู้กล้าเปิดเผยความเป็นเกย์ต่อสาธารณชนมากขึ้นก็ได้ กลุ่มผู้อ่านที่เป็นชายจริงหญิงแท้สามารถรับอิทธิพลในด้านความรู้สึกนึกคิดทำให้เข้าอกเข้าใจเพื่อนมนุษย์เพศที่แตกต่างไปจากเพศปกติมากขึ้นกว่าเดิม พร้อมเป็นสารเตือนเพศหญิงให้พิจารณาผู้ชายที่เข้ามาในชีวิตให้ดีกว่าแท้จริงแล้วเขาเป็นเกย์หรือไม่ คนที่มีแนวโน้มจะเป็นเกย์สามารถสังเกตได้จากคุณลักษณะใด โดยข้อมูลได้สื่อผ่านตัวละครเกย์หลายตัวในเรื่อง หรือถ้าผู้อ่านเพศหญิงประสบเหตุการณ์อย่างจอมขวัญจะเลือกตัดสินใจหย่าขาดกับสามีอย่างจอมขวัญหรือไม่ ผู้อ่านที่เป็นบิดามารดาของบุตรควรเลี้ยงดูบุตรให้ตรงกับบทบาททางเพศของเขา ส่วนผู้อ่านเพศชาย นวนิยายเรื่องนี้อาจช่วยไขข้อข้องใจว่าแท้จริงแล้วตนเป็นเกย์หรือไม่ สารอาจช่วยให้เลิกสงสัยตนเองและผู้อื่นรอบข้างได้ไม่มากนักน้อย ส่วนปฏิกิริยาของผู้อ่านที่มีต่องานเขียนเรื่องนี้มีทั้งกลุ่มที่ชอบและไม่ชอบ เพราะปัจเจกบุคคลย่อมมองวรรณกรรมเล่มหนึ่งในแง่มุมที่ต่างกัน เพราะมีพื้นความรู้และประสบการณ์ต่างกัน การที่ผู้อ่านมีความชอบหรือไม่ชอบแตกต่างกันนั้น แสดงว่า ระยะห่างระหว่างตัวละครกับผู้อ่านได้สร้างความพึงพิณิจอันมีค่า มีใช้ต่อตัวละครในเรื่องเท่านั้น แต่ต่อมนุษย์โดยทั่วไปอัน “เป็นอื่น” จากเราด้วย

อภิปรายผล

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ถึงแม้นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ มิได้เป็นนวนิยายรักร่วมเพศชายที่ดีที่สุด สุดยอด หรือเลิศเลอในทุกด้าน แต่ก็จุดเด่นในด้านการสะท้อนภาพชีวิตสังคมภายในโลกของเกย์ไว้เป็นอย่างดี เพราะผู้เขียนได้ศึกษาข้อมูลทั้งจากเอกสารและจากการแสวงหาประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับคนรักร่วมเพศอย่างละเอียดก่อนนำมาพัฒนาประกอบเรื่อง (ผู้อ่านสามารถทราบข้อเท็จจริงนี้ได้จากหน้ากิตติกรรมประกาศที่ผู้เขียนแนบไว้ในนวนิยายเรื่องนี้) ภาพสะท้อนที่เห็นในนวนิยายจึงเป็นภาพที่ถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน และไม่พร่ำมัว เป็นภาพจำลองชีวิตเกย์ที่แท้จริง สามารถพบเห็นได้ในสังคมจริง จึงควรยกย่องที่ผู้เขียนได้ทำ “การบ้าน” มาเป็นอย่างดี สามารถนำข้อเท็จจริงมาสังกัดกลั่นกรองถ่ายทอดผ่านกลวิธีทางวรรณศิลป์ได้อย่างคมชัดลึกซึ้ง จึงส่งผลทำให้นวนิยายรักร่วมเพศชายเล่มนี้เป็นงานเขียนแนวสันนิษฐานที่โดดเด่นเล่มหนึ่ง การที่ผู้วิจัยใช้กรอบทฤษฎีในศาสตร์สาขาต่างๆ เข้าวิเคราะห์ภายในตัวบท ทำให้กล่าวได้ว่านอกจากเรื่อง “ซากดอกไม้” จะประสบความสำเร็จทางด้านการตลาดคือได้รับคะแนนนิยมจากผู้อ่านในระดับหนึ่งแล้ว ยังประสบความสำเร็จทางกลวิธีวรรณศิลป์ในแง่มุมต่างๆ อีกระดับหนึ่งด้วย อย่างไรก็ตาม นวนิยายเรื่องนี้ก็มีข้อบกพร่องในด้านกลวิธีการประพันธ์อยู่บ้าง คือมีความไม่สมเหตุสมผลของการสร้างเรื่องและสร้างตัวละครอยู่หลายประการ ทำให้เรื่องดูไม่แนบเนียน อ่อนเหตุผลและไม่สมจริง ในด้านกลวิธีการเล่าเรื่องก็เช่นเดียวกัน ผู้เขียนกำหนดให้มีการเล่าเรื่องแบบใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งซึ่งตัวละครเอกเป็นผู้เล่า การเล่าเรื่องลักษณะนี้เป็นทฤษฎีแบบจำกัดขอบเขต ผู้เล่าเรื่องไม่สามารถหยั่งรู้อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครอื่นได้ แต่ผู้เขียนกลับกำหนดให้ผู้เล่าเรื่องสามารถหยั่งรู้อารมณ์ความรู้สึกของตัวละครอื่น หรือสามารถรู้แจ้งเห็นจริงในบางเหตุการณ์ จึงเป็นการสร้างผู้เล่าเรื่องให้มีบทบาทเท่ากับผู้เขียนในฐานะผู้เล่าเรื่องแบบผู้รู้แจ้งเห็นจริง ลักษณะเช่นนี้ก่อให้เกิดความไม่กลมกลืนในการถ่ายทอดลีลาแห่งการเล่าเรื่อง เป็นต้น

นอกจากนี้ นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ยังมีมนต์เสน่ห์ภายในตัวเอง มีจุดเด่นแตกต่างจากนวนิยายรักร่วมเพศชายเล่มอื่นๆ คือมีความใหม่ของลีลาการนำเสนอ และบันทึกภาพชีวิตสังคมชาวเกย์อย่างมีมิติรอบด้าน ดังนี้

ประการแรก ด้านกลวิธีการประพันธ์ในส่วนของการเล่าเรื่อง มีการสร้างผู้ฟังเรื่องเล่าคือให้ผู้เล่าเรื่องเรียกผู้อ่านว่า “คุณผู้ชม” เพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน ก่อให้เกิดความเป็นกันเองกับผู้อ่าน และผู้อ่านได้สัมผัสกับเหตุการณ์หรือพฤติกรรมของตัวละครอย่างใกล้ชิด นับเป็นกลวิธีที่น่าสนใจ อันเป็นการยืนยันถึงฝีมือหรือสมรรถนะในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เขียน

ประการที่สอง ในด้านกลวิธีการสร้างตัวละครเอกรักร่วมเพศชาย ผู้เขียนสร้างให้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ต่างจากนักเขียนนวนิยายแนวเดียวกันที่มีตัวละครเอกรักร่วมเพศชายในแง่ดี เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ เห็นใจ และสงสารในชีวิตของพวกเขา การที่ผู้เขียนนวนิยายเรื่องนี้สร้างตัวละครเอกให้มีพฤติกรรมด้านลบเพียงอย่างเดียว เพื่อต้องการชี้ให้เห็นว่า เกย์ก็เหมือนปุถุชนทั่วไป คือมีทั้งด้านดีและไม่ดี สุดท้ายเกย์คนชั่วก็ได้รับผลกระทบที่ก่อขึ้นอย่างสาสม อันเป็นการปิดฉากชีวิตเกย์ที่ไม่สมควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง การนำเสนอแบบนี้ทำให้สารมีความรุนแรงในการเผยแพร่ถึงพฤติกรรมของตัวละคร และเป็นการทวนกระแสทัศนะทางสังคมของผู้เขียนในการนำเสนอวิถีชีวิตเกย์ ซึ่งเป็นจุดแตกต่างจากนักเขียนคนอื่นที่น่าสนใจ

ประการที่สาม ในด้านการสะท้อนภาพชีวิตสังคมชาวเกย์ เป็นนวนิยายที่เผยให้เห็นถึงโลกภายในของเกย์ได้อย่างคมชัดลึกซึ้งมากกว่าเล่มอื่นๆ ชนิดที่กล่าวได้ว่ายังไม่มีนวนิยายแนวเดียวกันเล่มใดจะสะท้อนภาพสังคมชาวเกย์อย่างมีมิติรอบด้านเท่ากับเรื่อง “ซากดอกไม้” มาก่อน เกย์สถานอย่างชานาและโรงนวดถูกบันทึกไว้เป็นครั้งแรกอย่างร่วมสมัยกับผู้อ่านอีกด้วย

ประการที่สี่ ในด้านการใช้ภาษา มีการใช้ภาษาเกย์อย่างเด่นชัดเข้ากับยุคสมัยซึ่งสามารถสืบค้นได้จากสังคมว่าเกย์ใช้คำภาษาเช่นนี้สนทนากันจริงในชีวิตประจำวัน มีการใช้คำพหูพจน์ให้ตัวละครกล่าวเจรจากระทบกระทั่งบั่นทอนกันอย่างรุนแรง ส่งผลให้เรื่องราวมีสีสันดูเด็ดเข้มข้นกระชับอารมณ์ของผู้อ่าน มีบทกวีจิตบรรยายให้เห็นภาพการร่วมเพศระหว่างชายกับชายอย่างชัดเจน ทำให้การนำเสนอเรื่องส่วนนี้มีลีลาคล้ายเรื่องสั้นแนวประสบการณ์ทางเพศที่ผู้อ่านส่งมาให้นิตยสารเกย์ลงตีพิมพ์ กล่าวได้ว่า ผู้เขียนใช้ภาษาสื่อสารเชิงสุนทรีย์ยะตามลีลาเฉพาะของตนสอดประสานความมหัศจรรย์เชิงปัญญาเข้ากับความมหัศจรรย์เชิงอารมณ์อย่างมีพลังบนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจในอัจฉริยภาพของภาษาในยุคของตน

ทั้งสี่ประการที่กล่าวมานี้ ทำให้ผลงานมีลักษณะแปลกเด่น ลุ่มลึก กินใจ ด้วยเทคนิคการผสมผสาน และมีความเข้มข้น สามารถเร้าอารมณ์จินตนาการและปัญญาอย่างสูง

ถึงแม้เรื่อง “ซากดอกไม้” จะมีความใหม่ที่เกิดพัฒนาการทางเนื้อหาในนวนิยายแนวนี้ แต่การสร้างเรื่องบางแง่มุมก็แฝงไว้ซึ่งความเก่าที่สอดคล้องหรือเห็นร่องรอยการเลียนแบบจากนวนิยายรักร่วมเพศชายก่อนหน้านี้อยู่หลายประการเช่นกัน ทำให้เห็นว่า “ดอกไม้” ในรูปแบบเนื้อหาของ “ซากดอกไม้” ไม่ใช่สิ่งแปลกใหม่ไร้รากเหง้า เราสามารถสาวลึกลงไปสู่ประวัติศาสตร์แนวนี้ เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลที่ส่งทอดกันมาระหว่างคลื่นลูกเก่าและคลื่นลูกใหม่

อาจกล่าวได้ว่าในช่วงทศวรรษนี้คงไม่มีวรรณกรรมรักร่วมเพศเล่มใดที่จะมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจจากมหาชนเท่านวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” อีกแล้ว เพราะที่กล่าวไว้ตั้งแต่ต้นว่า นวนิยายเรื่องนี้ออกเผยแพร่สู่สาธารณชนเป็นครั้งแรกตั้งแต่สมัยลงตีพิมพ์ใน “นิตยสารผู้หญิง” ในช่วงปี 2538-2539 ก็เป็นที่กล่าวขวัญอย่างอึ้งคะเนจากนักอ่านเป็นจำนวนมาก ครั้นสำนักพิมพ์ดอกหญ้านำมาตีพิมพ์รวมเล่มก็

ขายดิบขายดีอย่างถล่มทลายมีการพิมพ์ซ้ำหลายครั้งห่างกันแต่ละครั้งเพียงไม่กี่เดือนภายในระยะเวลาเพียง 2 ปี คือช่วงปีพ.ศ. 2540-2542 นวนิยายเรื่องนี้จึงเป็นที่ฮือฮาต่อผู้อ่านในวงกว้างเพิ่มมากขึ้นไปอีกเท่าตัว ทั้งยังถูกวิพากษ์วิจารณ์จากนักวิจารณ์หลายคนในแง่มุมต่างๆ กันอีกด้วย สิ่งที่สร้างความฮือฮาอีกประการหนึ่งก็คือ นวนิยายแนวนี้อาจห่างหายจากแวดวงวรรณกรรมไปนาน เมื่อเรื่อง “ซากดอกไม้” ออกสู่มหาชน จึงได้รับความสนใจอย่างล้นหลาม อีกทั้งการนำเสนอทั้งในด้านรูปแบบเนื้อหาที่มีความผิดแผกแตกต่างไป จากนวนิยายแนวเดียวกันที่เคยมีมาก่อนหน้านั้นอยู่หลายประการ จึงส่งผลให้นวนิยายแนวนี้มีพัฒนาการข้ามพ้นกับสิ่งที่เคยมีมาอยู่ก่อนแล้วอย่างเห็นได้ชัดเจน อันเป็นการทลายกำแพงของผู้เขียนที่หาญกล้าสื่อสารสร้างคนรักร่วมเพศให้มีพฤติกรรมในด้านลบ ส่งผลให้วัฒนธรรมแห่งการอ่านการวิจารณ์ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว มีความแข็งแกร่ง คึกคัก และเกรียงไกรมากขึ้น แม้ว่าหลังจากช่วงปีพ.ศ. 2543 เป็นต้นมา กระแสความแรงของ “ซากดอกไม้” จะเจียบเหวกลงไปบ้าง ไม่เป็นที่กล่าวขานกันอย่างกระฉ่อนเลื่องลือเหมือนอย่างในช่วงแรก แต่อาจกล่าวได้ว่า นวนิยายเรื่อง “ซากดอกไม้” ยังคงความเป็นปัจเจกลักษณ์ที่มี “ความเป็นอื่น” สู่ “ความเป็นหนึ่ง” อยู่ท่ามกลางนวนิยายรักร่วมเพศชายเล่มอื่นๆ ได้อย่างน่าภาคภูมิใจ

ข้อเสนอแนะ

เรื่อง “ซากดอกไม้” เป็นนวนิยายรักร่วมเพศชายเล่มแรกในชุดไตรภาคของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ เล่มที่สองออกเผยแพร่อุทิศสู่สาธารณชนแล้วเรื่อง “ด้ายสีม่วง” ส่วนเล่มที่สามกำลังจะออกเผยแพร่อีกตามมา ผู้ที่สนใจอาจวิเคราะห์นวนิยายเล่มถัดไป โดยใช้วิธีวิจัยเดียวกันนี้ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเรื่อง “ซากดอกไม้” ว่ามีข้อเหมือนข้อแตกต่างและมีพัฒนาการของเนื้อหาไปอย่างไร

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้มีโอกาสอ่านนวนิยายและเรื่องสั้นที่สะท้อนภาพชีวิตชายรักร่วมเพศมาแล้วหลายเรื่อง จึงขอเสนอแนะว่าควรมีการศึกษาค้นคว้าทางวรรณกรรมรักร่วมเพศต่อไปดังนี้

ประการแรก ควรศึกษา “พัฒนาการของการสร้างตัวละครชายรักร่วมเพศในนวนิยายไทยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน” ว่าผู้เขียนที่สร้างเรื่องแนวนี้นักลวิธีสร้างตัวละครชายรักร่วมเพศอย่างไร ได้อาศัยข้อจำกัดด้านเพศ ข้อมูลแวดล้อม และทัศนะส่วนตัวอย่างไร การสะท้อนภาพชีวิตสังคมของกลุ่มชายรักร่วมเพศมีพัฒนาการไปอย่างไร สอดคล้องกับความเคลื่อนไหวทางสังคมหรือไม่ นักเขียนที่สร้างเรื่องแนวนี้นสะท้อนภาพชายรักร่วมเพศโดยมีทัศนะที่เหมือนและแตกต่างกันอย่างไรในแต่ละยุคสมัย

ประการที่สอง ควรศึกษา “เกย์ในเรื่องสั้นไทย” ที่ปรากฏในนิตยสารเกย์โดยเฉพาะ เช่น นีออน มิถุณา มรกต Z-MEN และ H MAGAZINE เป็นต้น อันเป็นแหล่งข้อมูลที่จะหาเรื่องสั้นแนวนี้นี้ได้ง่าย ซึ่งเรื่องสั้นเหล่านี้เขียนโดยเกย์แทบทั้งสิ้น การสะท้อนภาพชีวิตสังคมของเกย์จึงให้ภาพที่คมชัดลึกซึ้งและน่าเชื่อถือกว่านี้คือ “โลกของเกย์” อย่างแท้จริง เพื่อให้กลุ่มผู้อ่านที่ไม่เคยรู้จักชีวิตคนกลุ่มนี้ จะได้รู้จักและเข้าใจในลีลาชีวิตของพวกเขามากยิ่งขึ้น ว่ากลุ่มเกย์สามารถดำรงอยู่และปรับตัวเข้ากับโลกของคนรักต่างเพศและโลกของชายรักร่วมเพศได้อย่างไร โดยศึกษาในแง่กลวิธีการสร้างตัวละครเกย์ บุคลิกลักษณะของตัวละคร การปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเกย์กับตัวละครอื่นๆ ศึกษาสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนเสนอผ่านทางตัวละครเกย์และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้ตัวละครเกย์เสนอสารนั้น เพื่อจะได้เห็นภาพสะท้อนของเกย์ในรูปแบบการดำเนินชีวิตทั้งโลกภายนอกและโลกภายในโดยผ่านกลวิธีทางวรรณศิลป์ได้อย่างชัดเจนลึกซึ้งหรือไม่อย่างไร

บรรณานุกรม

- กมล โพธิเย็น. (2540). การวิเคราะห์ทัศนะเชิงทฤษฎีในเรื่องสั้นและนวนิยายของวิมล ไทรนิ่มนวล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กฤษณา อโศกสิน. (2532). รูปทอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โชคชัยเทเวศร์.
- _____. (2542). ประตูที่ปิดตาย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น.
- กาญจนา นาคสกุล. (2528, เมษายน). "คำเรียกสีในภาษาไทย," วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. 2 (3) : 50.
- กุหลาบ มลลิกะมาศ. (2543). วรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กิจจา บุรานนท์. (2534). อัสระและอานิต้า. กรุงเทพฯ : บริษัทคอมโซน จำกัด.
- กীরดี ชนา. (2536). ทางสายที่สาม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สามสี.
- จริญญา ติบุญมี ณ ชุมแพ และวีระเกียรติ รุจิรกุล. (2535). ภาษาไทยชั้นสูงเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- จันทนา อินทร์ดี. (2536). การวิเคราะห์นวนิยายของมาลา คำจันทร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรลดา สุวัติกุล. (2538). "วรรณคดีวิจารณ์แนวสุนทรียศาสตร์," เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 7 (วรรณคดีวิจารณ์สำหรับครู) หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี : สุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิระพรรษ์ บุญเกียรติ. (2538). "วรรณคดีวิจารณ์แนวจิตวิทยา," เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 7 (วรรณคดีวิจารณ์สำหรับครู) หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี : สุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจือ สตะเวทิน. (2527). วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์.
- นัทร เชิงดอย. (2538, 8-14 กันยายน). "ดารา – นางแบบ – โสเภณี ไม่รู้ใครเป็นใครแล้ว," เนชั่นสุดสัปดาห์. หน้า 82.
- "ชมรมเพื่อนวันพุธ", ใน www.redcross.or.th.
- ชัยภร แสงกระจ่าง. (2534). "การวิจารณ์งานเขียน," เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (2541). ตะเลงฟ้าย ศรีมหาภพ. กรุงเทพฯ : บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- ชัตสุณี สินธุสิงห์ (บรรณาธิการ). (2538). วรรณคดีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ฌ็อง-ปีแยร์ โกลเด็นชไตน์. (2541). การอ่านนวนิยาย = Pour lire le roman. วลัย วิวัฒน์สร แปล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ญาดา อารุณเวช. (2526). ความเปรียบในบทละครในพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 2. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ จันทรเรือง. (2538). ผู้หญิงยังอาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์สาส์น จำกัด.
- ดลฤทัย ขาวดีเดช. (2540). ภาษาจินตภาพในเรื่องสั้นของอัศศิริ ธรรมโชติ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (วรรณคดีไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2534). *คุณค่าและลักษณะเด่นของวรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ อ.ด. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2535). “สำนึกเรื่องความเป็นอื่นในวรรณคดีวิจารณ์ กรณีเจ้าจันทร์ผมหอม,” ใน *ประชุมความคิดเจ้าจันทร์ผมหอม นิราศพระธาตุอินทร์แขวน*. บรรณาธิการโดย ธเนศ เวศร์ภาดา. หน้า 131-138. กรุงเทพฯ : บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- _____. (2536). *สุนทรียภาพในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยาม บริษัทเคล็ดไทย จำกัด.
- ดวงสมร พันธุเสน และคณะ. (2538). *คู่มือดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์โดยครอบครัวและชุมชน*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์สุภา จำกัด.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2521). *พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ.2475-2500 : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2525). *นวนิยายไทยในรอบทศวรรษ : ข้อสังเกตบางประการ*. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2542). *นวนิยายกับสังคมไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2541). *นวนิยายและเรื่องสั้น การศึกษาวิเคราะห์และวิจารณ์*. สงขลา : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ทมนันตี. (2537). *ใบไม้ที่ปลิดปลิว*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม.
- ทิต โชติวัฒนกุล. (2526). *การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติทางเพศของพวกร่วมเพศชายกับพวกรักต่างเพศชาย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธเนศ เวศร์ภาดา. (2533). *ลีลาในงานร้อยแก้วของอังคาร กัลยาณพงศ์*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญญา สังขพันธานนท์. (2538). *ปรากฏการณ์แห่งวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ : นาค.
- ธานีวัฒน์ บุญโต. (2542). *ภาพสะท้อนวิถีชีวิตชาวจีนในวรรณกรรมของหยก บุรพา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศิลป์ เคย์. (2000, December). “บาบิลอนเปิดบริการเต็มรูปแบบแล้ว Sauna & Barrack,” นิตยสาร Z-MEN. 1 (9) : 72-81.
- นายบุญแจ. (2540, 26 พฤษภาคม – 25 มิถุนายน). “คอลัมน์เพื่อนใหม่,” นิตยสารมรดก. 12 (124) : 90-93.
- นิตยา เข้มเพชร. (2535). *วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมร่วมเพศชายของตัวละครเอกในนวนิยายไทยตามหลักการทางจิตวิทยา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (2521). “สุนทรียภาพในวรรณกรรมไทย” ใน *สรุปผลการสัมมนาทางวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ : หอสมุดแห่งชาติ.

- บงกชมาศ เอกเอี่ยม. (2532). *เกย์: กระบวนการพัฒนาและสร้างเอกลักษณ์รกร่วมเพศ*. วิทยานิพนธ์
 สด.ม. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บรรจบ พันธเมธา. (2535). *ลักษณะและการใช้ภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โบทัน. (2529). *พิมพ์พิลาป*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บุรพาสาน์
- ประนอม สโรชมาน. (2524, กันยายน). "รกร่วมเพศ," *วารสารธรรมศาสตร์*. 10 (ฉบับที่ไม่ปรากฏ) :
 164-179.
- ประไพ ศรีสุข. (2541). *ภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นและนวนิยายของชาติ กอบจิตติ*. วิทยานิพนธ์
 กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- "พจนานุกรม 'GAY' ฉบับ 'เบสิก'," (2543, 21 มีนาคม). *มติชนสุดสัปดาห์*. 20 (1022) : 78.
- พฤกษา เนียมรักษา. (2532). *การใช้ภาษาในวรรณกรรมของดอกไม้สด*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์. (2532). *การใช้ภาษาร้อยแก้วของคมทวน คันธนู*. วิทยานิพนธ์ อ.ม.
 (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี จำปา. (2539). *วจนลีลาในวรรณกรรมสำหรับเด็ก*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญจันทร์ มาประชา. (2541). *การวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายของนิเวศน์ กันไทยราษฎร์*.
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- พิเชฐ สายพันธ์. (2545). "เกย์ : ในฉากชีวิตแห่งสี่มสสถาน", ใน *ชีวิตชายขอบ : ตัวตนกับความหมาย*.
 บรรณาธิการโดย ปรีดา เฉลิมเผ่า กอนันต์กุล. หน้า 36-95. กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง
 แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ไพรัตน์ พุกษชาติคุณากร. (2533). "รกร่วมเพศ," *จิตเวชศาสตร์ โครงการตำราคณะแพทยศาสตร์*
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ชนบรรณการพิมพ์.
- ภาณุพงศ์ คงจันทร์. (2541, 11-17 มกราคม). "ซากดอกไม้ เปิดประตูหลังของชาวเกย์," *สยามรัฐสัปดาห์*
วิจารณ์. หน้า 56-57.
- ภาตา. (2543). *เส้นทางที่ว่างเปล่า*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดับเบิลนายน
- ภิญโญ กองทอง. (2530, 10 เมษายน). "เกย์ในเรื่องสั้นไทย : ภาพสะท้อน 'ลึกลับ' แต่ไม่รอบด้าน", *ถนน*
หนังสือ. 4 (10) : 76-80.
- มธุริน อาร์ม สมิทธิ์. (2543). *นกแปลกฟ้า*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดับเบิลนายน.
- "เมืองดอกไม้ บ้านจัดสรรเพื่อชาวเกย์," (2542, 29 พฤศจิกายน). *ผู้จัดการรายสัปดาห์*. หน้า 13.
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. (2541). "ความเข้าใจผิดบางประการเรื่องรกร่วมเพศ", ใน www.anjaree.com
- ยุรฉัตร บุญสนิท. (2538). *วรรณวิจารณ์*. สงขลา : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะ
 มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.
- ยุพาสัย ชัยศิลป์พัฒนา. (2542). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รวมพล สายอรุณ. (2541). *ภาพลักษณ์เกย์ในสายตานักศึกษา*. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สังคมวิทยา).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

รวิน เวโรจน์. (2536). *เทพบุตรประเภทสอง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์हरषा.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญ-ทัศน์.

_____. (2539). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม : ภาพพจน์ ไหวหรร และกลการประพันธ์*.

กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

_____. (2540). *ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. พิมพ์ครั้งที่ 9.

กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

รินรัตน์ นฤภัยพิทักษ์. (2534). *การศึกษาพฤติกรรมตัวละครวัยรุ่นในนวนิยายของสีฟ้า ตั้งแต่ พ.ศ.*

2505 - พ.ศ. 2531

วิทยานิพนธ์ อ.ม. (วรรณคดีเปรียบเทียบ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

рінฤทัย สัจจพันธุ์. (2534). *ตัวละครหญิงในวรรณคดีไทยสมัยอยุธยาและสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ.*

1893-2394)

วิทยานิพนธ์ อ.ด. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

_____. (2538). "วรรณกรรมชาวดอกไม้," ใน *แอลอดลวดลายวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ : สำนัก

พิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม.

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์. (2541). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

"เลือกสามีอย่างไร ... ไม่ให้เป็นเกย์," (2536, 27 กรกฎาคม). *กรุงเทพธุรกิจ*. จุดประกาย 5.

วนิดา บำรุงไทย. (2544). *ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วัลยา วิวัฒน์ศร. (2538). *วรรณวินิจ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยา นาควัชร. (2543, 10 กันยายน). "เรื่องของไอโซ," *หนังสือพิมพ์แนวหน้า*. หน้า 16.

"วิพากษ์ไอโซ ส่งท้ายปีมิลเลเนียม," (2543, 31 ธันวาคม). *หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ*. หน้า 20.

วิภาวี สุวรรณอาสน์. (2543). *การศึกษาวิเคราะห์สการ์เลตต์ โอฮารา ใน "วิมานลอย" ด้วยทฤษฎีจิต*

วิทยา. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (วรรณคดีเปรียบเทียบ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วิลเลียม เคนนี่. "โรงเรียนนักเขียน : ก.ข.งานเขียน : โครงเรื่อง (Plot)" เรียบเรียงจาก How to Analyze

Fiction. โดย "เฟลิตา" (นามแฝง). *ถนนหนังสือ*. 2 (2528, กุมภาพันธ์) : 48.

วิสรชนีย์ นาค. (2543). *เสียงเพรียกจากซีกชีวิต*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดับเบิลยู.

วิวัฒน์ กนกนุเคราะห์. (2540). *ชาวดอกไม้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

ศรีฟ้า ลดาวัลย์. (2530). *คนกลางเมือง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2529). *อ่านคนอ่านวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ศักดิ์สิทธิ์ รักดีสยาม. (2543). *QUEER ความรู้เรื่องเกย์กับเลสเบียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไพบูลย์ภูมิ-

แสน.

- สกุรัตน์ แซ่ด่าน. (2528). วิเคราะห์ลักษณะตัวละครเอกปดในนวนิยายแนวจิตวิทยาของโสภาค สุวรรณ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- “สถานบริการนวดออลบุรี”, ใน www.alburyclub.com.
- สมเกียรติ คูทวีกุล. (2545). ภาพสะท้อนชาวยุโรปในนวนิยายไทยในสามรอบทศวรรษ (พ.ศ. 2513 – พ.ศ. 2543) : การศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด และทางออกของนักเขียนหญิง. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมภาพ เรื่องตระกูล. (2543). ยาเสพติด มหันตภัยเงียบที่ป้องกันได้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- สมภาพ เรื่องตระกูล. (2545). ตำราจิตเวชศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- สัมพันธ์ รุ่งระวี. (2528). วิเคราะห์นวนิยายของทมยันตี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2539). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.
- สายพิน ปฐมาบรรณ. (2540, 7-13 มิถุนายน). “ซากดอกไม้ นวนิยายประจักษ์แก่,” *ฐานสัจดาหิวารณ*. หน้า 52-53.
- สายวรุณ น้อยนิมิตร. (2541). “เรื่องสั้นรางวัลช่อการะเกด : ใครเล่าเรื่อง,” *ภาษาและหนังสือ*. 29 (1) : 210.
- สำนักพจนานุกรม มติชน. (2543). *พจนานุกรมอักษรบัณฑิตย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- สิงหนาท อุดาโห และพรรณิกา ถ้วนโสภณ. (2526). *ความรู้เรื่องเกย์สำหรับคนที่ไม่ใช่เกย์*. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์.
- สิทธา พินิจภูวดล และคณะ. (2515). *ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.
- สิทธา พินิจภูวดล. (2526). “วรรณคดีวิจารณ์,” *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 4 : วรรณคดีไทย* หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สีฟ้า. (2538). *แก้วท้อง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- สุจิตรา จงสถิตยวัฒนา. (2531, ธันวาคม). “สีในบทกวี ผัสสะ กับสัญลักษณ์,” ใน *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*. 5 (3) : 45-46.
- สุพิตร สุกภาพ. (2536). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2541 ก). *ปัญหาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2541 ข). *สังคมวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภาว เทวกุล. (2523). *หัวใจที่ต้องไขลาน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โชคชัยเทเวศร์.
- _____. (2527). *มนุษย์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โชคชัยเทเวศร์.
- สุวรรณ เชื้อนิล. (2523). วิเคราะห์นวนิยายเรื่องขุนศึกของไม้เมืองเดิม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณ สุคนธา. (2540 ก). *ฝันสรวง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บุรพาสาน.
- _____. (2540 ข). *ลูกรัก*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

- สุวรรณี สุนธธา. (2540 ค). *สร้อยสวาท*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- สุวัทนา อารีพรรค. (2524). *ความผิดปกติทางจิต*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2528). *กามวิปริต*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). "การมีความสุขทางเพศจากการทำให้คนอื่นเจ็บปวด", ใน www.clinicrak.com
- หนุงหนิง (นามแฝง). (2540, 24 มิถุนายน). "เช็กสต็อกหนังสือ," *มติชนสุดสัปดาห์*. 17 (879) : 73.
- อมรากล อินโชนนท์. (2542). "ฮีสทีเรีย", ใน www.clinicrak.com
- อรอนงค์ นิยมธรรม. (2531). *การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นชายรักร่วมเพศกับวัยรุ่นชายรักต่างเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อริน พินิจวรารักษ์. (2527). *การใช้เรื่องรักร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ. 2516-2525*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (วรรณคดีเปรียบเทียบ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาทิตย์ สุรทิน. (2528). *วิมานเมฆ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาชัย.
- อิรวดี ไตลังคะ. (2543). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2545, 2-8 กันยายน). "ปฏิบัติการนัซีไรท์ 2545", *มติชนสุดสัปดาห์*. 22 (1150) : 67.
- อุกฤษฏ์ ผลพิบูลย์. (2001, January). "ข้าแหละ 6 นิยายรักสีม่วง," *Z-MAN*. ปีที่ไม่ปรากฏ (10) : 30-33.
- อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. (2521, มีนาคม). "เพศไกล่หมอตอนโฮโมเช็กชวล 1-2," *ไกล่หมอ*. 2 (ฉบับที่ไม่ปรากฏ) : 83-86.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2539). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เอมอร ชิตตะโสภณ. (2539). *จารัตินิยมทางวรรณกรรมไทย : การศึกษาวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ้อ แกรมมี จำกัด.
- B.Chunthapong. (2545). "งานวิจัยเกย์ยีน", ใน www.xq28.com
- Rakkitt Rattachumpoth. (1997, 29 May). "Closet Fiction," *The Nation*. p. C-C2.
- SOMBODY. (2540, 26 พฤษภาคม – 25 มิถุนายน). "ลงโฆษณา," *นิตยสารมรดก*. 12 (124) : 70.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายอรรณภูมิ มุขมา
วันเดือนปีเกิด	5 พฤศจิกายน 2518
สถานที่เกิด	เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	416/98 ซอยลาดพร้าว 87 ถนนลาดพร้าว แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310
ประวัติการศึกษา	
ปีการศึกษา 2540	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2545	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย สายวรรณคดี จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร